

En büyük Allah, başka büyük yoktur

Ahmed Şahin 1995.06.11

Eskiden alimler insanı küfre götüren kelimeleri kitaplarında yazar, toplumu da bu kelimeleri kullanmaktan korkutmuş.

Nitekim şu anda bu kitaplardan elimizde örnekler mevcuttur. Deniyor ki:

- Kim ki; dine, imana, dince mukaddes olan şeylere küfreder, söverse, hürmetsizlik eden laflar söyler, hakarete maruz bırakırsa.. onun nikahına zarar gelir, imanından şüphe edilir. Tecdid-i iman ve nikah lazım gelir... Tevbe, istiğfar etmesi, pişmanlık duyup kesinkes dönüş yapması gerekir...

Şimdilerde ise insanı küfre götüren bu tabir ve cümleler tamamen değişmiş, yerini başka türlü ifade ve cümlelere bırakmıştır. Geçmişteki insanlar öfkeden, kızgınlıktan dolayı küfre düşüyor, bir anlık sinirden dolayı bu küfür kelimelerini söyleyebiliyorlardı. Bugün ise tam aksine, insanlar sevinçten, neşeden dolayı bu gibi sözleri söylüyor, şükredeceği yerde sanki küfretmeye yöneliyorlar.

Nitekim okuyucum bu konudaki itirazlı سوالini sorarken şöyle demiş:

- Bir maçta tuttuğumuz taraf kazanınca bizimkiler öylesine sınırsız bir sevince boğuluyor ki, bir anda hep bir ağızdan "En büyük falandır. Başka büyük yoktur!" diye tempo tutup bağırıyorlar. Ben bu sözü son derece mahzurlu görüyorum. "En büyük Allah'tır, başka büyük yoktur" diyorum. Ama onların sevinci akıllarını, fikirlerini, muhakemelerini başlarından almış, durmadan devam ediyorlar:

- En büyük bizim takım, başka takım yoktur!

Yahut da, en büyük bizim liderimiz başka büyük yoktur. Bunlar küfür olmuyor mu? En büyüğün Allah olduğunu inkar etmiş olmuyorlar mı? Böyle sözler söylenmeli mi?

Hemen arzedeyim ki böyle şaibeli sözler söylenmemeli, dil yanlış anlaşılacak cümlelere alıştırılmamalıdır. Çünkü bu gibi ölçsüz sözler ilk bakışta küfür sözü gibi görünüyor insana. Gerçekten de "En büyük Allah'tır. Başka büyük yoktur!"

Ancak, bunu söyleyenler Allah'la kıyaslayarak söylüyor değiller bu sözü. Tuttukları takımı, yahut da lideri kastediyor, bizim takımdan büyük takım yoktur. Bizim liderimizden büyük lider yoktur, demek istiyorlar. Yoksa hâşâ, bizim takımımız ve liderimiz Allah'tan da büyüktür, mânâsına söylemiyorlar. Şayet, o mânâda söylemiş olsalar ne din kalır, ne iman. Ne nikah kalır, ne de başka kudsî bir mefhum...

Bu sebeple hayatımıza yeni giren bu gibi tabirleri, kelimeleri doğru yorumlamak gerekiyor. Yoksa toplumun büyük bir kısmını küfürle itham edip imansız gibi görmek durumunda kalırız ki, bu hem bizim için, hem de ağır hüküm altında kalan kitleler için mahzur meydana getirir.

Tıpkı "yaratmak" kelimesi gibi.

Yaratmak kelimesi Allah'a nispet edilince "yoktan var etmek" mânâsına gelir. Kullara nispet edilince ise "yoktan var etme" değil "vardan şekil meydana getirme" mânâsına gelir. Bu mânâda yaratmak kelimesini kullanan insan küfre nispet edilmez.

İsterseniz bu kelimeyi kullanan kimseye sorun.

Diyecektir ki:

- Ben bir kulum. Yoktan var edemem. Yoktan var etmek Allah'a mahsustur. Ben var olan maddelerden bir araya getirdiğim malzemelerle şunu yarattım. Yani şu şekli meydana getirdim.

Böyle inanan kimseye küfür isnad edilmez.

Bu konuda en veciz sözü Bediüzzaman Hazretleri söylemiştir:

- Bazan kelâm küfür görünür, ama sahibi kâfir olmaz!

Yine de şaibeli sözlerden kaçınmak gerek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Duam kabul olmuyor' diyen okuyucuma

Ahmed Şahin 1995.06.13

Hanım okuyucumun bir duası varmış. Hep tekrar ediyormuş, ama bir türlü kabul olmuyormuş. Durumu bize yazmış, diyor ki:

- Ben dua ediyorum, hem de eşref saatlerde yapıyorum bu duayı. Ama bir türlü kabul olmuyor. Bunun hikmeti ne ola ki?

Efendim, hanım okuyucumun duadaki isteğinin ne olduğunu bilmiyoruz. Daha doğrusu istediği şeyin, hakkında hayırlı mı, şerli mi olduğunu kestiremiyoruz. Yani duası kabul olsa mı hakkında hayırlı olur, yoksa kabul olmasa mı?

Bu konu çok mühim. İnsanlar bazan aklını bir şeye takıyor, mutlaka ona kavuşmayı arzuluyor. Ama o elde etmek istediği şey, hakkında hayırlı mı, değil mi, onu bir türlü düşünemiyor. Varsa da yoksa da o isteğine kavuşmak istiyor...

Bu sebeple önce dua hakkında bir temel hükmü arzedeyim. Sonra okuyucumun bu isteği konusuna cevap arzedeceğim.

Dua bir ibadettir. Dua ibadet olunca ne olur? Diğer ibadetler gibi karşılığı hemen dünyada verilen değil de âhirette lütfedilen bir kulluk borcu olur. Nitekim günde beş vakit namaz kılıyoruz. Karşılığını hemen bekliyor muyuz? Beklemiyoruz. Çünkü ibadetin karşılığı âhirettedir. Dünyada bazan verilir, ekseriyetle de verilmez. Verilmediği zaman ibadetimiz kabul olmadı diyemeyiz. Belki daha güzel şekilde kabul olmuş olacak ki fani dünyada harcayacağımız şekilde verilmedi, ebedi âlemde yanımızda bulunacak şekilde tehir edildi diye düşünüyoruz.

Bu anlayış içinde olduğumuzdan dolayıdır ki isteğimiz hemen verilme de duaya devam ederiz. Çünkü dua bir ibadettir. İbadetin gerçek mânâda karşılığı ahirettedir. Dünyada peşinen verilmesi şartı yoktur.

Bu noktaya böylece işarette bulunduktan sonra gelelim isteğimizin hakkımızda hayırlı olup olmayacağı konusuna.

Bir ameliyatlı hasta yalvarır:

- Doktor bey ne olur bir bardak su!

Ameliyatın verdiği susuzluğu gidermeyi isteyen hastaya doktor istediği suyu değil de istemediği acı hapi verir, bunu yut, der. Bu durumda doktora itiraz etmemeli; demek, hakkımda hayırlı olan istediğim su değil de istemediğim ilaçmış diyerek duruma rıza göstermelidir. Çünkü hakkında hayırlı olanı hasta bilemez, doktor bilir. Nitekim eğer istediği suyu vermiş olsaydı ameliyatı patlayacak, dikişler sökülecek, yeniden bir ameliyat gerekecek, hayatı belki de tehlikeye girmiş olacaktı.

Biz hastayız. Şafi, ism-i hakimi sahibi Rabbimiz de doktorumuzdur. Ne verirse ona razı olmalıyız. Bir misal daha arz edeyim izin verirsiniz: Gencin biri kızın birine aklını takar ve mutlaka onunla evlenmek ister. Ne var ki, kızın yakınları reddeder, razı olmazlar. Genç de isteği yerine gelmediği için kafayı oynatır, nihayet akıl hastanesine düşer. Bir müddet yatıp tedavi gördükten sonra çıkar. Hastanenin kapısında eli kolu bağlı mahalle arkadaşının getirilmekte olduğunu görünce hayretle sorar:

- Arkadaşım, senin derdin ne? Neden dolayı boyluyorsun akıl hastanesini?

- Sorma, der arkadaş. Senin evlenemediğinden dolayı buraya düştüğün kızla evlendiğimden dolayı geliyorum buraya. Sonra şunu ilave eder:

- Keşke der, hayırlı ise nasip eyle yâ Rab! diye dua etmiş olsaydım da bu kadar ısrarlı olmasaydım.

Bilmem, duâsının kabul olmadığını zanneden okuyucuma bu satırlar bir şeyler ilham etmiş oldu mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kismet kapalı olur mu?

Ahmed Şahin 1995.06.17

Kendini içine attığı bunalımdan kurtarması zorca görünüyordu. Titrek sesle derdini anlattı:

- Kızımın kismetini kapalıymış. Bir türlü beklediğim nasip çıkmıyor. Bazan çıktı gibi oluyor, yine kapanıyor, iş hemen bozuluyor.

Söze karışıyorum.

- Nereden biliyorsun kızının kismetinin kapalı olduğunu?

- Falan yerdeki bakıcıya götürdüm, durumu anlattım. O da baktı kismetinin kapalı olduğunu söyledi!

- Bu kadar mı? Bakıcı başka şeyler de söylemesi lâzım. Onu söylemedi mi?

- Nereden biliyorsunuz başka şeyler de söylemesi gerektiğini?

- Bunu bilmeye keramet gerekmez de ondan. Sana kismetini kapalı diye önce bir ümitsizlik verecek. Sonra da ilave edecek: Gerçi görünürde imkân yok gibi ama ben şunu, şunu yaparsam kismetini açabilirim! Ancak şu kadar masraf gerekir. Bu parayı verirsiniz işiniz olur, kızınızın kismetini açabilirim!

Zaten kismet kapatmanın hedefi de budur. Muhatabım biraz durakladı, sonra derinden bir nefes alarak ekledi:

- Aynen söylediğiniz gibi oldu. Demek bu büyü işini siz de biliyorsunuz?

- Hayır. Ben böyle bir şey bilmiyorum. Bildiğim sadece kısmeti kapayanların açmak için gösterecekleri çare! Bunu bilmek için büyücü olmaya gerek yoktur.

Muhatabım burada dikleşir gibi sesini yükseltti:

- Yani siz kısmet kapalılığına inanmıyor musunuz?

- Hayır. Ben kısmet açıklığına inanıyorum. Ancak, bunu zamanı gelince anlarsınız. Zamanı gelmeden kısmetin açıklığını anlamanız da mümkün olmaz.

- Ne demek?

- Arzedeyim. Erzurum'un büyük velisi İbrahim Fakirullah Hazretleri talebesinin eline bir testi verip çeşmeye gönderir. Ne var ki kuşluk vakti çeşmeye giden öğrenci ancak ikindi üzeri medreseye döner. Buna şiddetle kızan diğer öğrenciler çocuğun üzerine yürüyünce Fakirullah Hazretleri müdahale eder.

- Çocuklar der, arkadaşınıza haksızlık etmeyin. Onun bir suçu yok?

- Nasıl suçu yok hocam? Kuşluk vakti gönderdiniz, oyuna dalıp ancak ikindi üzeri suyumuzu getirdi. Suçsuz olur mu?

Şöyle izah eder büyük veli:

- Çocuklar, sizin içeceğiniz su henüz çeşmeye gelmemişti. Uzaklarda, hem de kilometrelerce uzaklardaydı. Ancak ikindi üzeri kurnaya geldi. Arkadaşınız da işte o anda testiye uzatıp suyu doldurdu. Daha açığı, gelmeyen kısmetinizi getiremezdi. Anladınız mı şimdi gecikmenin sebebini?..

İşte benim de okuyucuma arzedeceğim kısmet olayı bundan ibarettir. Henüz gelmeyen kısmeti getirmeye kimsenin gücü yetmez. Ama gelmekte olanı da kimse geri çeviremez.

Öyle ise acele etmemeli, ümit kesmemeli, kaderin yazdığı kısmetin kimse tarafından engellenemeyeceği bilinerek ümitle beklenmelidir. Benim bildiğim bundan ibarettir. Yoksa ben büyücü filân değilim elbette.

Bu arada küçük bir notumu arzetmeme izin vermenizi de rica edeyim.

Bu bekleme sırasında kendi kendimizi birtakım maharet ve vasıflarla kıymetlendirmeli, aranan bir kıymet haline gelmeliyiz. Bu husus dikkatten uzak tutulmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aczimendiler

Ahmed Şahin 1995.06.18

Önce bir noktaya dikkat çekmek istiyorum. Sonra esas konuya geçeceğim.

Bu memlekette bozulma bütün kademeleriyle yaşanmakta, kimse bu "bozulmalara" ses çıkarmamaktadır.

Madem bozulmalar bütün çeşitleriyle yaşıyor, lâiklik, demokrasi ve özgürlük adına bunlara kimse ses çıkarmıyor. Öyle ise "düzelmeler" de bütün kademeleriyle yaşanmalı, aynı anlayış adına bunlara da kimse ses çıkarmamalıdır. Nasıl isteyen plaj kıyafetiyle sokaklarda gezebiliyor, tesettürlüğün bütün çeşitleri her yerde rahatça yaşanabiliyorsa, tesettürün de bütün çeşitleri rahatça yaşanmalı, isteyen çarşaf giyip peçe takabilmeli,

sarıkla, cübbeyle de dolaşabilmelidir. Birine hangi ölçü adına ses çıkarılmıyorsa ötekine de aynı ölçülerle razı olunmalı, itiraza yönelinmemelidir.

Aksi halde şortluya ses çıkarmayıp çarşafliya, sarıklıya itiraz edince çifte standart kullanıldığı ortaya çıkıyor, Aczimendi sözcüsüne itiraz etme imkanı da böylece ortadan kalkıyor. Bu noktaya böylece işaretle bulunduktan sonra gelelim ekranda ve sokaklarda kılık kıyafeti ve biraz da farklı şekillerde yorumlanan sivri sözleriyle dikkati çeken Aczimendi sözcüsünün tutum ve üslûbuna.

Şurası bir gerçektir ki, insanlar kültürleri seviyesinde yorum yapabilir, mizaçlarına göre üslûp kullanırlar. Bu, herkes için geçerli bir sonuçtur.

Bu zatın sözleri, yorumları da kendi kültürünü, mizacını gösterir. Bir şey dememize pek imkân kalmaz.

Ancak bazı konular var ki, bu insanın şahsında kalmıyor, hem İslam'ın temel mefhumlarını ilgilendiriyor, hem de cemaatlar söz konusu oluyor.

İşte bu noktaların düzeltilmesine ihtiyaç vardır.

Aczimendi sözcüsü kendisinin Risale-i Nur talebesi olduğunu söylüyor. Ancak Risale-i Nur okumuş olsa bile ekranda ve sokaktaki tavrı Risale-i Nur'la bağdaşmıyor.

Risale-i Nur'da tarikat yoktur. Kendisi Aczimendi tarikatının lideri, yahutta sözcüsü durumunda görünmektedir. Tarikatını Nurculuk'la eş tutması uygun değildir. Vebâli mucibtir. Risale-i Nur'u vaktiyle okumuş, istifade etmiş olabilir. Ama bugünkü hali okuduğu Risale-i Nur ölçülerine sadık kaldığını göstermemektedir. Seçtiği hizmet şeklini Risale-i Nur'la takviye etmek istiyor gibi bir düşünce akla gelmektedir.

Risale-i Nur'un verdiği anlayış, yanlış olan mefhumları vuruşarak, çatışarak düzeltmek değildir. Çünkü muhataplarla vuruşmakta hiç fayda yok, sadece zarar vardır. Olsa olsa konuşarak bir yere varmak, doğruları çatışmaya götürmeden anlatmak vardır. Âsaiyi muhafaza etme anlayışı Nur talebelerinin temel vasıflarındandır. Belediye nikahıyla evlenmiş olanların çocuklarının gayrimeşru olduğu yolundaki sipsivri söz ise hiç yerinde bir söz değildir. Belediye nikahıyla kalanlar dinî nikah da yapsalar daha güzel olur, demek mümkünken hiç de hazmedilemeyecek cinsten sözler söylemek irşad metoduna uymamaktadır.

* * *

Demek istiyorum ki Aczimendi sözcüsü, keşke kendi adına konuşsaydı da Risale-i Nur'u karıştırmasa, bunca insanın hukukunu ihlâl eder bir duruma girmeseydi. İnsan, şahsı adına her türlü sözü söyleyebilir, mükâfatı da mücâzâtı da nihayet kendine âit olur. Ancak umumun adına âit konuda konuşur da bunda da yanlış yaparsa bunun vebali büyük olur, mesuliyetinden ürkmek gerekir. Bediüzzaman bugünkü şartlardan çok daha ağırla karşılaşmış, zulmün bütün çeşitlerini bizzat yaşamış, buna rağmen asaiyi muhafaza etmeyi esas almış, vuruşmayı, değil konuşmayı, anlaşmayı hedef göstermiştir.

Risale-i Nur talebelerinin hizmet anlayışını özetleyen şu Hadis-i Şerif, Aczimendi sözcüsünü de ilgilendiriyor olsa gerektir.

– Kolaylık gösterin, zorlaştırmayın. Müjdeleyin, nefret ettirmeyin!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dindar memura zulmedenler

Ahmed Şahin 1995.06.20

İnsanlar var, zulme uğruyor, haksızlığa maruz kalıyor.Niçin zulme uğrayıp haksızlığa maruz kalıyor?

Bir hatası olmasa, bir kusuru bulunmasa neden zulme uğrasın, haksızlığa maruz kalsın?

Evet, bir hatası, bir kusuru var bu mazlumların.

Ancak bu hata ve kusur başka değil, sadece dindarlıklarıdır. Dininden, dindarlığından dolayı zulme uğruyor, haksızlığa maruz kalıyor.

Mesela namaz kılıyor. Mesela hanımı başını örtüyor. Mesela bulunduğu yerde rüşvet almıyor, alanlara ortak olmuyor, göz yummuyor...

İşte sana bir dizi hata ve kusur. Bu kimselerin dindarlıkları, rüşvet almayışları, devletin malı deniz, yemeyen domuz" demeyişleri sürülmelerine, zulme uğratılmalarına yetip de artıyor bile...

Manzara oldukça ibret ve hayret vericidir. Bir dizi zalim var, bir dizi de mazlum. Zalimler, dindarlardan rahatsızlık duyup zulme maruz bırakırken, mazlumlar da her şeye rağmen dinin icabını yaşamaya devam kararında bulunmaktalar.

Bunlar zulme uğrasa da, mazlum durumuna itilse de inancını yaşayacak, sürülse de, atılsa da imanının icabını icra edecekler. Rüşvete karşı koyacak, devletin malı deniz.. demeyecekler.

Benim burada nazara vermek istediğim şey, zalimlerin yaptıkları yanına kalacak mı? Yoksa zulümlerinin bir cezası, yaptıklarının bir karşılığı olacak mı?

Burada, zalim izzetinde, mazlum da zilletinde gidiyor, peşin bir ceza görmediği de oluyor.

Acaba bu hep böyle mi gidecek? Yoksa orada adalet yerini bulacak, zalim zilletine düşecek, mazlum da izzetine kavuşacak mı?

Yani adalet yerini bulacak mı?

Gazetemizin siz değerli okuyucularına hediye ettiği Kütüb-i Sitte'de okuduğum bir hadisin işareti bana bu konuyu düşündürdü. İbretle, bir bakıma da huzurla okudum, Müslüman'a zulmeden münafığın cezası ile onu kurtarmaya çalışanın mükafatını.

İsterseniz hadisin mealini birlikte okuyalım.

Hazret-i Muâz anlatıyor. Resulüllah aleyhisselam bir gün ashabıyla otururken mümine zulmeden münafıkla, onu bu zulümden kurtarmaya çalışan hayırlı kimsenin durumunu anlattığı hadisinde şöyle buyurmuştur:

- Kim bir mümini bir münafığın zulmünden kurtarırsa Allah da onu cehennemin ateşinden kurtarır. Gönderdiği melek onu çekip ateşten geri alır.

- Kim de bir mümine yapmadığı hatayı yaptı, işlemediği suçu işledi, diyerek isnadda bulunur da, ona zulmederse, Allah da o zalimi, cehennemin üzerinden uzanmakta olan köprünün üstünde bekletir, altından gelen alevlerin içinde, yaptığı zulüm kadar tutar, ateşin yakmasına maruz bırakır. Böylece masum mümine yaptığı zulüm kadar cehennem ateşinde bekler, azap görür, adalet yerini böyle bulur.

Evet, Kütüb-i Sitte'nin 12. cildinden özetlediğim bu hadis meali bana hem mümine zulmedenin azabını düşündürdü, hem de bu zulmü önlemeye çalışanın mükafatını.. Her ikisi de bir gün buradan göçecek, gerçek

adalet yerine varacaklar..

İşte bu gün bizler bu geleceği hatırlayarak teselli oluyor ve diyoruz ki:

- Namaz kılanı sürenler, başını örtenleri cezalandıranlar, yaşadığı İslâmiyet'inden dolayı Müslüman'ı suçlayıp zulme maruz bırakanlar, hiç tereddüt etmeyin. Bir gün gelecek ki mümine tattırdığınız zulüm ateşinin benzerini sizler de cehennemin üzerine kurulmuş köprülerin üstünde bekletilerek tadacak, altından gelen ateşin içinde zulmünüz nisbetinde durdurulacaksınız. Ayaklarınızdan başınıza yükselecek alevler.

İşte biz bu şeksiz, şüphesiz geleceği düşündükçe teselli oluyor, dindara zulmeden zalimleri bu Mahkeme-i Kübra'ya havale etmekle huzur buluyoruz. İsterse zalim zulmünde inatlı ve ısrarlı olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gençler kendinizi kollayın

Ahmed Şahin 1995.06.22

Aklı başında olan insanlar, birçok kimsenin hürmet edip saygı gösterdiği gençler yanlış yapar, ayıplanacak durumlara girebilir mi?

Evet, yapar ve girebilir. İster kadın olsun, ister erkek, utanacakları hatayı yapar, mahcup olacakları yanlışla düşebilirler. Ne zaman, hangi durumlarda? Cinsî duygularını tahrik edip, isyan ettirdikleri anlarda.

Evet, insanlarda cinsî duygular vardır. Bu duygular meşru bir maksad için insanın bünyesine konulmuştur. Tahrik ve tehyiç edilmedikleri müddetçe meşru ölçüler içinde kalır, sahibini utanacağı, mahcup düşeceği hatalara, günahlara zorlamazlar. Ama namahreme itibar göstermez, hislerini isyan ettirecek eğlence ve seyirlerden uzak kalmazlarsa, öylesine kötü durumlara girebilir, yanlışla maruz kalabilirler ki, ömürleri boyunca cezasını çeker, hayatları müddetince utancını duyarlar.

İşte böylesine büyük ve unutulmaz sonuçtan dolayıdır ki Efendimiz (s.a.v.) Hazretleri hem erkek hem de kadınları ikaz ettiği hadisinde şöyle buyurmuştur:

–Yabancı bir erkekle bir kadın baş başa kalırsa üçüncüleri şeytandır!

Evet, öyledir. Yaşanan bir sürü pişmanlıklar, mahcubiyetler, ömür boyu unutulmayacak hatalar hep bu ikaza kulak vermeyişten, kaç göçe itibar etmeyip göz göze, baş başa kalmaktan meydana gelmiştir.

Aslında cinsî duyguları isyan ve tehyiç edilmiş kimsenin durumu deliden farklı değildir. Nasıl bir deli, yahut da bir öfkeli adam bir anda tetiği çeker, bir insanı öldürür. O anda bunun sonucunu düşünemez. Menhus bir lezzet bile alır.

İşte hislerini isyan ettiren genç de böyledir. Tetiği çekip insanı öldürmeye benzeyen günahı işler, hatayı yapar. Ondan sonra da bir ömür boyu feryad edip durur:

–Nasıl oldu da bu hatayı yaptım. Şimdi ne olacak?

Kadın için de böyle, erkek için de. İşte bunun için İslâm gençlere hitap ediyor:

–Kaçın, uzak durun tahriklerden, teşhirlerden. Sizi öfkeli insan haline getirecek manzara ve meşherlerden... İslâm'ın yüce düsturlarına dört elle sarılın. Sarılın ki bir ömür boyu pişmanlık duyacak hatalara düşmeyip,

yanlışlara maruz kalmayasınız...

Şu kudsi beyan daha açık ikazda bulunmaktadır:

Cinsî hislerini ayaklandıran insanın aklının üçte ikisi yahut da tamamı gitmiş gibi olur.

Aklının üçte ikisi, yahut da tümü gitmiş kimse neler yapmaz ki?

Öyle ise, o hale getirecek vasattan, çevreden, manzara ve meşherden, yılandan, akrepten kaçır gibi kaçmalı, namahreme, kıymet verip bağıllık göstermelidir. Göstermelidir ki, kendini korusun, iffetini muhafaza etsin, çaresi olmayan bir yanlışlığa düşmekten uzak kalsın. Bir ömür boyu azabını çekeceği günahın kamburunu sırtında taşımaya mecbur ve mahkûm olmasın...

Pişmanlıkların, çekilen ıstıabların hepsine de bakıyorum. Sonuç hep aynı.

Namahremden uzak kalmamaktan, nefsi azdıracak, hisleri isyan ettirecek çevreden, manzara ve meşherden gözünü, gönlünü korumamaktan... Bunlar hep utanç veren sonucun başlangıçları olmuştur. Yüce ve kudsi beyanlar ise sonucu daha başından yasaklamış. "Ateşe yaklaşma, bir tarafından tutuşabilirsin" diye ikazda bulunmuştur.

Gençler! Her taraf ateş içinde, yaklaşmayın. 'Bana bir şey olmaz' diyerek kendinizden emin olmayın. Öfkelenen adam tetiği bir anda çeker, azabı, bir ömür boyu hisseder.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Musibetlere sabır örneği

Ahmed Şahin 1995.06.24

Okuyucum bazı musibetlere maruz kalmış. Bunu da bir kısım günahların, hataların sonucu olarak değerlendirmiş. Ancak bu günahlarının hangisi olduğunu kestirememiş. Diyor ki:

- Belli başlı hatalarımı bilemiyorum. Acaba nasıl bir hatamın sonucudur bu başıma gelen musibetler, belâlar?

Efendim, başa gelen musibetler mutlaka bir günah, hata sonucu olmaz. Belki âhiretteki makamın yükselmesi, Rabbimiz'in indindeki mükâfatın çoğalması hikmetine de bağlı olabilir. Bundan dolayıdır ki Efendimiz:

- Mümin belevîdir! buyurmuştur. Yani belâlara, imtihanlara maruz kalabilir. Bu musibetleri, âleminde büyütmemeli, mükâfatının olabileceğini, makamın yükselmesine de sebebiyet vereceğini düşünerek sabır kuvvetini geliştirmeli;

- Bu da geçer yahu!. diyerek dayanma gücü kazanmalıdır. Size İslâm'ın örnek zatlarından bir belâ ve musibete sabır örneği arzedeyim izin vererseniz.

Rabbimiz bizim gibi âciz ve zayıfları böyle imtihanlara maruz bırakmasın.

Ama, büyükler maruz kalınca sabretmesini bilmiş, sonunda da mükafatlara nâil olmuşlardır. İslâm'ın dört büyük halifesinden üçüncüsü olan Hazret-i Osman'ı (r.a.) âsiler sarmış, evinin etrafını kontrol altına almışlardı. Hazret-i Hasan (r.a.) ve Hüseyin (r.a.) de âsilerle karşı O'nu koruyor, bekçilik yapıyorlardı. Bir ara bunlar da âsiler tarafından yaralandılar. Bu sıradaki karışıklıktan istifade eden âsiler duvardan atlayıp içeriye girdiler. Bir köşede Kur'an okumakta olan halifeyle yüzyüze geldiler. Sabır kahramanı büyük insan âsilerle şunları sordu:

- Ben Medine'ye geldiğimde Müslümanlar susuzluktan baygınlık geçirmekteydiler. Rume kuyusu bir Yahudi'nin elindeydi. Parası olan Müslüman'a su satıyor, olmayan susuzluktan kendinden geçiyordu. Bu kuyunun yarısını satın aldım. Bir günü benim, bir günü de Yahudi'nin oldu. Benim günümü Müslümanlar'a vakfettim. Bundan sonra Müslümanlar parasız su aldılar. Böylece susuzluktan kurtuldular. Bu böyle olmadı mı?

İtiraf etmek zorunda kaldılar:

- Evet, öyle oldu!

- Mescid dar geldiği için Efendimiz bitişikteki komşunun arsasını kim satın alır da mescidimize katarsa cennette daha hayırlı arsaya kavuşmuş olur, buyurunca ben bu arsayı satın alıp da mescidimize katmadım mı?

- Evet öyle oldu. Bunu da sen yaptın.

- Düşmanla savaşa giden ordumuzun teçhizatı yoktu. Bunu görünce orduyu baştan sona mühimmatla teçhiz eden ben değil miydin?

- Evet, sendin!

- Sebir dağında Resulüllah'la birlikte Ebu Bekir, Ömer ve ben de vardım. Dağ zelzeleye maruz kalınca Resulüllah (s.a.v.):

- Sakin ol ey sebir! Senin üzerinde bir peygamber, bir siddik, iki tane de şehid vardır demedi mi?

- Evet, öyle dedi.

- Demek beni öldürenler beni şehid etmiş olacaklar. Kendilerinin ne durumda olacaklarını sizin irfanınıza havale ediyorum!

Bundan sonra nihâi sözünü şöyle söyledi:

- Zaten ben bu gece rüyamda Resulüllah (s.a.v.)'ı gördüm.

"Hepimiz oruçluyuz, gel iftarı birlikte yapalım" buyurdu. Ben orucumu onunla açacağımı da düşünmekteyim!..

Bütün bunlar sonucu değiştirmede. Asilerin gözleri dönmüştü bir kere. Kılıçlar indi, okumakta olduğu Kur'an'ın sayfalarına mazlum insanın kanları sıçradı. Böylece bir musibet imtihanı daha tefekkürümüze takdim edilmiş oldu. Elbette anlayabilenler için...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstikbal endişesi üzerine

Ahmed Şahin 1995.06.25

İstikbal endişesi hepimizde mevcuttur. Ancak istikbal anlayışında birçoğumuz farklı mı düşünmekteyiz?

Gerçekten de istikbal deyince siz neyi hatırlıyor, istikbalin neden ibaret olduğunu düşünüyor sunuz?

Halbuki istikbalin içinde ahiret yolculuğu da vardır. Hem öylesine kesin bir istikbal ki, ondan kaçacak, o yola girmeyecek tek kişi mevcut değildir. Öyle ise istikbal endişesi içinde duyacağımız en büyük endişe, ahiret yolculuğundaki ilk durağımız olan kabir istasyonu olmalıdır.

Kabir hayatı hepimizi bekleyen istikbalin ilk durağıdır. Burasını mutlaka düşünmeli, buradan kolaylıkla geçmeyi sağlayacak dinî vazifelerimizi yapmalı, İslâmî hizmetlere zaman ayırmalıyız.

Çünkü oranın geçer akçesi, dinî vazifelerini yapmak, İslâmî hizmetlere destek olup kuvvet vermekten ibarettir.

Bakınız bu mânâda istikbal endişesini İslâm büyükleri nasıl taşımış, nasıl düşünüp gözyaşı dökmüşlerdir? İzin vererseniz Kütüb-i Sitte'den yapacağımız nakillerle konuyu netleştirelim.

İslâm'ın aziz büyüklerinin üçüncüsü olan Hazret-i Osman (radiyallahü anh) bunca İslâmî hizmetine, bunca dinî titizliğine, takvasına rağmen bir kabristandan geçerken tefekküre dalar, sonra da mübarek sakalı ıslanacak derecede gözyaşı döküp ağlardı.

Bir gün yine bir mezarlıktan geçerken duraklamış, yine gözyaşı dökerek ağlamaya başladığı görülmüştü. Bunun üzerine kendisine şöyle sordular:

- Sen cenneti, cehennemi konuşurken gözyaşlarını tutabiliyorsun da kabri görünce tutamıyorsun?

Şöyle cevap verdi:

- Ben Resulullah'dan (s.a.v) işittim. Buyurdu ki:

- "Kabir ahiret evlerinden ilk evdir. Buradan kolaylıkla geçen öbür yerlerden de kolaylıkla geçer. Burada zorlanan öbür yerlerde de zorlanır, geçemez!"

Sözlerinin burasında duraklayan Hazret-i Osman, şunu da ilave etti.

Resulullah (s.a.v) buyurdu ki:

"- Ahirete ait gördüğüm manzaraların en korkuncu kabirdeki manzardır!"

İşte bunun için kabri görünce ürker, korkar, istikbalimi merak ederim. Rabbimin rahmetini ümid etmenin ifadesi olan gözyaşlarımı tutamam.

Evet, istikbal yolculuğunda girilecek ilk durak, kabir durağıdır. Kabir istasyonunda kurtulan ilerisinde de kurtulur. Kabir girişinde zorlanan, meleklerin suallerine cevaplarını veremeyen ilerisinde de zorlanır, kurtuluşu güçleşebilir.

Bu konudaki izahlardan öğrendiğimize göre kabirde sual melekleri şiddet ve hiddetle gelip soracakları sırada insanın amelleri, İslâmî hizmetleri şefaatçi olarak gelip çevresinde yer alırlar. Sualin kolay geçmesini, ilk hesabın basit olmasını temin ederler.

Bundan dolayı Efendimiz (s.a.v) buyurmuş ki:

- Büyük hesaba çekilmeden önce kendinizi küçük hesaba çekin. Ahiretten önce dünyada hazırlığınızı yapın.

Yapın ki, istikbalinizin hesabı kolay olsun, ilk durakta zorlukla karşılaşmayasınız..

Ne dersiniz? Böyle bir istikbal endişemiz var mı? Bir nefis muhasebemiz söz konusu mu? İstikbalimizin ilk durağı için şimdiden hazırlık yapıyor, kabirdeki geçişimizi kolaylaştıracak iman, amel ve hizmet yolunda bir gayretin sancısını çekiyor muyuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm'ı yanlış anlatan yayınlar

Ahmed Şahin 1995.06.27

Günümüzde oldukça sevindirici olaylar oluyor, memnun edecek durumlar yaşanıyor.

Halkın ve gençliğin büyük bir kısmı dine, dinî konulara ciddi şekilde ilgi duyuyor, sormayı, öğrenmeyi esas alıyor. Bu fevkalade güzel ve özel bir gelişmedir. Ne kadar sevinsek az, ne kadar memnun olsak yerinde.

Ancak her alaka gören şeyde olduğu gibi bunda da yanlışlar oluyor, hatalar göze çarpıyor. Alakayı görenlerin bir kısmı bilse de, bilmese de dinî konulara giriyor, çevreye İslâmî bilgiler sunmaya başlıyor. Açlığın çokluğu, ilginin fazlalığı insanları böylesine bir İslâmî tebliğ ve neşriyata sevk ediyor.

Ne var ki bunların içinde bir kısmına iştirak etmek, doğru tebliği yapıyorsunuz, faydalı hizmetlerde bulunuyorsunuz, demek mümkün olmuyor. Hatta böylesine tebliğ keşke hiç olmasa, bu şekilde İslâm'ı anlatmaya hiç baş vurulmasa.. diyeceğimiz bile oluyor bazı durumlarda.

Bir okuyucumun şu feryadı bu konudaki yanlışları dile getiriyor:

- Bizim yakınımızda bir mahalli radyo yayın yapıyor. İslâmî konuları işliyor. Ama öylesine şeyler söylüyor ki, şaşırp kalıyoruz. Söylediklerinde bir kısmı fıkha ait. Şöyle iddia ediyor:

- Kadınların her ay mazeretli oldukları günlerinde Kur'an okumaktan mahrum kalmaları doğru değildir. Muayyen halde iken de Kur'an okuyabilirler. Kur'an'ı ellerine almalarında bir yasak olamaz.. Ayrıca namazın beş ayrı vakitte kılınmasına da gerek yoktur. Üç vakit içinde beş vakti kılmak da caizdir. Hac'da olduğu gibi.. diyorlar.

Buna benzer daha bir kısım iddia sahibi yayınlara halkımız aslında değer vermez. Ama zihinleri karıştırıyor, sualler de bu sebeple üstüste geliyor, anlaşılan..

Biz kısaca şunu ifade edelim:

Bu gibi yayınlara itibar edilmemeli, kitapların kesinleşmiş hükümleri esas alınmalıdır. Kesinleşmiş hükümlere bir göz attığınızda şunları açıkça görürsünüz.

- Muayyen halde olan hanımlar bu hallerinde iken namaz kılamazlar, oruç tutamazlar, Kur'an'ı ellerine alamazlar, okuyamazlar. Camiye giremezler. Kâ'be'yi tavaf edemezler. Bu halleri sona erdikten sonra guslederler, tertemiz duruma girerler. Bundan sonra bunları yaparlar..

Bu konuda ihtilaf falan yoktur. Hangi fıkıh kitabına bakılsa bu hükümler açık seçik görülür. Bununla beraber birtakım kimseler bu kesin hükümleri tanımıyor, kendilerine göre İslâmî hükümler vaz ediyor, yayınlara girişiyorlarsa bunlara bizim diyecek bir şeyimiz olamaz. Sadece dinleyicileri ikaz etmek, 'kitaplara bakın' demek gelir elimizden. Beş vakit namazı üç vakitte kılma iddiasına da aynı şeyleri söyleriz. Yalnız hacca mahsus olan beş vakti üç vakitte kılma meselesi, Ehl-i Sünnet'te diğer zamanlarda normal vakitlerinde, yani beş vakit içinde kılınır.

Yalnız Şafii'de seferi halde de bu tatbik yapılabilir.

Bu istisnaların dışındaki normal vakitlerde namazımızı beş vakitten çıkarıp üç vakte tahsis etme durumu hiç kimsenin göze alacağı bir cüret olamaz. Ama olanlar olursa bir diyeceğimiz de olamaz. Allah'ın Cenneti de Cehhenemi de haktır ve vardır. Herkes göze aldığı yere göre amele muvaffak olur, der geçeriz. Tartışmaya bile

girmeyiz. Çünkü bunlar şahısların tartışmasıyla kesinleşecek hadiseler değildir. Sağlam fıkıh kitaplarının kesinleşmiş hükümleriyle sabit meselelerdir. Bu konuda Arapça temel kaynaklardan örnek göstermeye de gerek yoktur. Sadece anlayacağınız dilde yazılmış kitaplara, mesela Nasuhi merhumun Büyük İslâm İlmihali'ndeki (Hayız ve Nifas Hallerine Dair Bazı Hükümler) başlığı altındaki kısma bakmanız bile yeterlidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneşte ısınmış su ile abdest ve kazancı haram olanlar

Ahmed Şahin 1995.06.29

Samsat'tan gönderilen bir faksta şöyle denmektedir: - Güneş enerjisiyle ısınmış suda abdest almak, gusletmek caiz olmaz, şeklinde bir rivayet işittim.

Bunun doğru olup olmadığını kime sordumsa tatmin edici cevap alamadım. Gerçekten de güneşte ısınmış suyla abdest alınmaz, gusledilmez mi? Lütfen bilgi verin.

Efendim, güneşte ısınmış suyla abdest alınırsa baras hastalığına maruz kalınabilir şeklinde bir hadis rivayet edilmektedir. Ancak bu suyun hangi derece ve nasıl bir açıklık içinde ısınmış su olduğu konusu açıklık kazanmamıştır. Ayrıca, hadisin sıhhati hakkında da kesin bilgi mevcut değildir. Konuyu inceleyen âlimler, güneş enerjisiyle ısınmış suda abdest alınıp gusledileceği yolunda hüküm vermiş, mahzur olmayacağını ifade etmişlerdir. Bu mevzuda bir zorluk söz konusu değildir.

Meseleyi Türkçe eserlerden incelemek isterseniz Kaynaklarıyla İslâm Fıkıhı, cilt 4'e bakabilirsiniz.

* * *

Bir başka faks suali de şöyle:

- Biz, farz namazların başında kamet getirmenin yalnız erkekler için sünnet olduğunu biliyorduk. Ancak bir fıkıh kitabında bunun kadınlar için de sünnet olduğu mânâsına gelen bir ifade kullanılmaktadır. Bu konuda ne dersiniz?

Farzların başında kamet getirmek gerçekten de yalnızca erkekler için sünnettir. Hanımlar için ezan ve kamet getirme gereği yoktur. Bu hususta Tahtavi'de hanımların ezan ve kamet getirmelerinin mekruh olduğu kaydı da vardır.

Ancak bazı Arap müellifler başka zayıf rivayetleri kuvvetli görerek bu sünnetin hanımları da şamil olduğunu ifade etmiş olmaktadır. Bizi pek meşgul etmemelidir. Tatbikatımız bellidir bu konuda.

* * *

Bir başka sualin cevabı:

Efendim, hemen hepimizin ilk ve son hedefi tektir. O da:

- Helal lokma yemek, midemize haram lokma indirmemektir.

Ne var ki bizim bu titizliğimiz zaman zaman bozulma durumuyla da karşılaşabiliyor. Mesela, yakınlarımızda, yahut da dostlarımızda kazancına haram karışanlar bulunabiliyor. Onların davetine icabet edip yemeklerinden

yemek zorunda da kalabiliyoruz. Bu durumda yapılacak şey nedir? Çıkış yolu var mı? diye de soruluyor. Bu gibi suallere vereceğimiz cevap şöyle olabilir:

Bazı eserlerde, kazancının yarısı helal olan kimsenin yemeği yenir, şeklinde bir hüküm görülmektedir. Bu açıdan, birileriyle mecburi münasebetlerinizi koparmamak, diyalogu yok etmemek için bu anlayış içinde muhatap olabilirsiniz. Şayet kazancın yarısı helalse size de helal kısmı düşüyor, niyet ve ümidiyle yemeğini yer, çayını içer, bir fitnenin kopmasını önlemiş olabilirsiniz...

Mecbursanız, bunda bir maslahat ümid ediyorsanız tabii.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dövme yaptırmak, peruk takmak, pantolon giymek uygun mudur?

Ahmed Şahin 2004.06.30

Soru: Arkadaşım değişiklik olsun diye koluna dövme yaptırmış. Ama zaman geçince de bundan rahatsızlık duymaya başlamış, sildirmeye çalışmış, mümkün olmayacağını söylemişler.

"Mikrop kapar, yara olur." diye de eklemişler. Bunun sıkıntısını yaşarken bir de kendisine "Bu dövmeler abdeste ve gusle de manidirler; senin bunları yok etmeden abdest alman, gusletmen mümkün olmaz." demişler. Arkadaşım büsbütün sinirlerini bozmuş, depresyona girmiş. Ben kendisine bunun doğrusunu öğrenebileceğimizi söyleyerek size sormasını istedim. Cesaret edemedi. Ben sorma gereği duydum. Ne diyorsunuz kolunda ve bedeninin herhangi bir yerinde dövmesi bulunan gencin abdesti ve guslü sahih olmaz mı? Yani bedeninde dövme bulunanlar gusül yapamaz, abdest alamaz, namaz kılamazlar mı?

Cevap: Hadislerden öğrendiğimize göre, bedenine dövme yaptıran kadın ve erkekler Allah'ın rahmetinden uzak bırakacak bir şey yapmış sayılıyorlar. Dolayısıyla insana hiçbir faydası olmayıp zararı muhtemel bulunan bu mikrobik dövmenin bedeninin herhangi bir yerine yaptırılması caiz görülmemiş, günah olduğu hadise dayanılarak ifade edilmiştir.

Ancak dövmeler deri üzerinde tabaka teşkil edecek kalınlıkta olmadığından, suyun deriyi ıslatmasına mani teşkil edecek yoğunlukta bulunmadığından abdeste de, gusle de engel olmazlar. Daha açık ve kesin ifadeyle dövme yaptırmış olan gencin guslü de sahih olur, abdesti de, namazı da... Anlatıldığı şekilde bir iddia çok yersizdir. Ümitsizliğe düşmemelidir. Çok ağır bir yorum getirmişler dövme yaptıran gence.

Kaldı ki, Allah şirkten başka her türlü günahı affediyor. Bunu da affedebilir. Yeter ki hiç faydası olmayan, ama mikrobik zararı muhtemel bulunan bu gibi yabancı özentilere tenezzül etmeyecek bir fikir ve ruh üstünlüğüne ulaşmaya gayret etsin.

Soru: Kızların (mecbur kalınca) başlarına peruk takmalarına siz ne diyorsunuz? Caiz mi, değil mi?

Cevap: Caizdir, diyenler olduğu gibi değildir diyenler de vardır.

Caiz olmayanı, kadın saçından yapılmış peruk olsa gerektir. Kadın saçını başta peruk olarak da teşhir etmek caiz değildir. Bunda ihtilaf da yoktur. Ancak sentetik, naylon ve benzeri yün cinslerinden olan perukların kullanılabileceğini ifade edenler vardır. Nitekim geçmişte kadının saç örgülerinin uçlarına koyun yününden

ekleme yapılmasının caiz olduğu fıkh kitaplarında ifade edilmiştir. Burada dikkat edilecek mühim nokta şu olmalıdır:

Perukla kadın kendini daha da cazip hale getirirse mahzur söz konusu olur. Peruk takan bununla kendisini daha dikkat çekici duruma getirmemelidir ki, caiz değildir diyenlerin sınıfına girmiş olmasın.

Soru: Yaz aylarında pantolon giyenlere 'erkek gibi giyiniyorsun' diye takılıyorlar. Pantolon erkek giyimi midir? Kadınlar da giymiyorlar mı bunu? Artık erkek giyimi olmaktan çıkıp ortak giyim haline gelmemiş midir pantolon?

Cevap: Öyle olsa bile kadın pantolonunda bir fark olmalıdır. O da bol olması ve üzerinden aşağıya bir şeyin giyilmiş olmasıdır. En azından kabalarını yukarıdan aşağı dizkapaklarına doğru inen bir giysi ile kapatmış olmalıdır ki, erkek giyimi olmaktan çıkıp kadın giyimi haline gelmiş bulunsun.

Bu gibi sorularla ilgili geniş bilgi için bizim (Yeni Aile İlmihali)ne bakılabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruç tutanlardan gelen sorular üzerine...

Ahmed Şahin 2004.10.27

Soru: Ramazan'da bazen kan vermek gerekiyor. Bazıları 'Kan vermek orucu bozar' diyor, bazıları da bozmayacağını söylüyor. Kan vermek orucu bozar mı?

Cevap: Kan verirken vücuda bir şey girmiyor, aksine bir şey çıkıyor. Vücuttan çıkan şey orucu bozmaz. Ancak, oruç tutmayı zorlaştıracak derecede fazla kan vermenin mekruh olduğu kaydı da vardır fıkh kitaplarında. Demek ki, oruç tutmayı zorlaştırmayacak derecede kan vermekte mahzur yoktur. Oruç bozulmaz.

Soru: Bazen yanılıya düşerek akşam bir dakika erken iftar ettiğimiz oluyor. Yahut da imsakta bir dakika geç başladığımız anlaşıyor. Bu sınırların bir iki dakikalık ihlalinde bir müsamaha olabilir mi? Yoksa bu kadarcık bir sınır ihlali dahi orucu bozup kazayı mı gerektirir?

Cevap: İftarda ve imsakte takvimde belirtilen dakikalar tam sınırdır. Bu sınırlar ihlal edilmemelidir. Ancak, şafakta imsakin girmesi, düşmeye basar gibi pat diye bir anda olmuyor. Bu sebeple, bazı âlimler bir iki dakika kadar bir temkin olabileceğini, böylece bu kadarcık bir sınır geçmenin kaza gerektirmeyeceğini ifade ediyorlar. Ancak bir iki dakikalık bir müsamahayı istismar ederek uzatanların çıkabileceğini düşünen âlimler de, bundan söz etmeyi pek faydalı bulmuyor, istismar edilerek uzatılacağından endişe ediyorlar.

Demek ki takvimdeki imsak, iftar dakikaları kesin sınırdır. Bunlara dikkat edilmelidir. Ancak bu sınırlar istemeden bir iki dakikalık ihlale maruz kalırsa kaza gerekmez, diyenlerin varlığı da hatırlanmalıdır.

Bununla beraber yine de sınıra kadar gelmemeye çalışarak birkaç dakika önceden başlamayı tercih etmelidir.

Soru: Hanımların özel halleri başlayınca oruç tutulmaz, diye biliyoruz. Ancak bu özel hal iftara yakın başlarsa yine orucu bozmak gerekir mi? Yoksa bozmayıp oruca devam etmek mi daha uygun olur?

Cevap: Özel halin başlamasıyla ibadet mükellefiyeti sona erer. Oruç tutmaya devam etmek gerekmez. Emre itaatin bir ifadesi olarak bir şeyler yemenin daha uygun olacağı söylenebilir.

Soru: Bilerek oruç bozana iki ay aralıksız kefarete orucu tutmak gerektiğini, fakat birkaç defa kefarete gerektiren oruç bozmaya maruz kalmışsa, hepsine tek kefarete de yeteceğini yazdınız. Birkaç defa oruç bozana tek kefaretin yeteceğine ait bu hükmün bir kaynağı olmalıdır. Bu konuda anlayabileceğimiz bir kaynak verebilir misiniz?

Cevap: Herkesçe muteber bilinen Büyük İslam İlmihali'nin Kefaretler bahsindeki 178. maddeyi okuyun. Birkaç defa oruç bozarak kefaretlere yüklenmiş olan kimseye, tek kefaretin yeteceği bilgisini orada görmeniz mümkün olacaktır. Önce tutmadığı oruçlarını tek tek tutar. Sonra da hepsine birden iki aylık bir kefarete orucu tutar. Kefarete borçlarının hepsinden de kurtulabilir.

Kefarete orucu, Peygamberimizin, orucunu bilerek bozan bir sahabeğine verdiği bilgilerle sabit olduğundan, Kur'an'da yeri aranmaz. Sünnetle sabit olan bir hükmüdür bu.

Bu konu için de kolay ulaşabileceğiniz kaynak, İSAM (İslami Araştırmalar Merkezi)'in hazırladığı iki ciltlik değerli İLMİHAL'dir. 1/104.

Soru: Oruçlu iken ihtilam olan orucuna devam eder, sonra bu orucu kaza etmesi gerekmez, deniyor, doğru mu? İhtilam olmak (düş azmak) orucu bozmaz mı?

Cevap: Uyurken iradesi dışında ihtilam olanın orucu bozulmaz. Ancak kendi iradesiyle kendini tahrik ederek ihtilam yapan (boşalan) kimsenin orucu bozulur, sonra bu orucu kaza etmesi gerekir. Yani, kendi eliyle kendini cünüp yapan kimse guslederek orucuna yine devam eder, ancak bunu sonra yeniden tutması gerekir. Kefarete gerekmez. Kefarete, karşı cinsle birliktelikte söz konusu olur. Burada ise, karşı cins yok, teklik söz konusudur. Fıkıh tekniği ifadesiyle, cinayet nakıstır. Bu yüzden kendi kendini tatmin etme hatasına düşenin, orucunu sonra sadece kaza etmesi gerekir. Kefarete gerekmez.

Soru: Hasta iken orucunu tutamadan vefat etse, yani oruç borcuyla gitse, bu oruçlar için geride kalan yakınları fide verseler, borçlu yakınlarını oruç borcundan kurtarabilirler mi?

Cevap: Evet. Orucunu mazeretinden dolayı tutamadan vefat edenin arkasından mirasçıları (hasta vasiyet etmişse mecburen, etmemişse şifahen) fidyelerini vermeleri, borçtan kurtarabilir. Böylece de geride kalan vefalı yakınlar, büyük bir vefa ve sadakat örneği göstermiş olurlar.

Soru: Bilhassa Ramazanlarda verilen bu gibi fitreler, zekatlar kimlere verilir? Kimlere verilmez? Esas muhatabı kimler olmalı?

Cevap: Bunlar esas itibarıyla muhtaçlara verilir. En isabetli yer, en çok muhtaç olan yerdir. Kim en çok ihtiyaç sahibi ise, verilmesi gereken en uygun yer de orasıdır.

Zekat kimlere verilmez? Bu sorunun cevabını verirsek, kimlere verilebileceği daha kolay anlaşılır:

Kimlere zekat, fitre verilemez?

- Yukarıya doğru: Anaya, babaya, dedeye, nineye verilmez. Aşağıya doğru da, oğula, kıza, torunlara da verilmez. Bunların dışında muhtaç oldukları bilinen akrabalara öncelikle verilir. Bu sebeple, önce ayrılıp başka aileye karışmış muhtaç kız kardeşe, sonra oğlan kardeşe, sonra dayılara, amcalara, halalara, teyzelere, kayın baba ve kayın valideye komşulara ve özellikle de, ihtiyaç sahibi öğrencilere ve onların ihtiyaçlarını karşılayan vekillerine. Evlenerek ayrı ev kuran kız evladına verilmez ama, ihtiyaç varsa damada verilebilir. Oğula verilmez ama muhtaçsa geline verilir.

Bu gibi yardımlarda yakınlar en öne alınmalıdır. Çünkü ihmal edilen yakınlarda bir gönül kırıklığı, kalp burukluğu söz konusu olabilir. Bunu önlemek gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diyalog ve hoşgörüye biz nasıl bakıyoruz?

Ahmed Şahin 2005.02.01

Hocaefendi'ye diyalog ve hoşgörü konusunda sorular soruluyor, cevaplar alınıyor. Röportajlarla basına yansıyan bu soru-cevapların yerimizin aldığı kadarını bugün sizinle birlikte okumak istedim. Zannedirim siz de benim gibi takdirle okuyacak, İslam'ı böylesine barışçı düşünce ile temsil ettiğiniz için mutluluk duyacaksınız.

.....

Soru:- Diyalog ve hoşgörü dinimizde yoktur, bunu yeni çıkardılar, devam etmez, iddiasında olanlar var.

Cevap: -Diyalog ve hoşgörü konusu, benim insani yönümden kaynaklanıyor olsa, o zaman kalıcılık vaat etmez, endişe duyanlar da endişelerinde haklı olurlar. Ama ben dini kaynaklardan hareket ediyorum, başımız onunla bağlı, din devam ettiği sürece, diyalog ve hoşgörü de devam edecektir. Nitekim Efendimiz, Medine'ye geldiği zaman Medine Bildirgesi'yle farklı din mensuplarını diyaloga çağırıyor, hoşgörü içinde onlarla anlaşıyor ve koruma altına alıyor. Diyalog ve hoşgörü o zaman başlatıyor. Onun bu tavrını görünce -bağışlayın- münafıkların reisi Abdullah bin Übey bin Selul, adeta çıldırmış vaziyette Mekke'ye koşuyor, müşriklerin toplantısına katılıp; "Bakın bu adam herkesi yanına çekiyor, yarın sizin için büyük bir tehlike olacak!.." diyerek müşrikleri kışkırtıyor. Yani her şeyi evhama bina eden insanlar bugün olduğu gibi o zaman da var...

Soru: -Yanlış yorumlayanlar var diye ileride vazgeçilebilir mi bundan?

Cevap: -Böyle bir vazgeçiş, harakiriden, intihardan farksız olur!.. Bugün terörle, canlı bombalarla, baskı altına alınarak robotlaştırılmış insanlarla karartılan İslam'ın çehresini, diyalog vasıtasıyla kendi güzelliğine yakışır bir tarzda anlatma süreci başlamıştır ve devam edecektir!..

Efendimiz'in: "Benim adım güneşin doğup battığı yere kadar ulaşacaktır." sözünü bizlere verilmiş bir hedef olarak anlıyorum. Benim Efendim'in, teröristlerin mensup olduğu bir dinin kurucusu gibi tanınması, O'na karşı yapılan çok ciddi bir haksızlıktır!.. O'nun doğru tanıtılması, diyalog ve hoşgörü temsilcilerinin önünde ihmal edilemeyecek derecede önemli bir vazife olarak duruyorken, kendileri hakkında oluşmuş bu güzel kanaatleri (diyalogdan vazgeçerek) yıkmak, ihanet olur!..

Soru: -Hoşgörü ve diyalogla taviz veriyor, diyorlar.

Cevap: -Ben değil böyle büyük meselelerde, yatağa girerken bile Efendimiz'in tarzını uygulamaktan taviz vermedim. Arkadaşlarımdan da taviz verdiğini zannetmiyorum...

Soru: -Diyaloğa karşı olanlar kendi dindarlıklarından mı korkuyorlar acaba?

Cevap: -Kendileri nasılsa âlemi de öyle zannedenler var muhakkak... Halbuki korkmak gerekiyorsa başkaları korkmalıdır. Burada (Amerika'da) İslam'a çok saygılı bir din adamıyla görüşüyorduk:

- "Bizim gençler kiliseden kaçıyorlar!.." dedi. Ben de, bizde camiye giden ve oruç tutan gençlerin sayısında artış olduğunu söyledim. O devam etti:

- "Gençler arasında çok bunalım var, doğrusu böyle bir nesil karşısında tanrının yerinde olmak istemezdim!.." dedi. Ben de:

- "Allah'la kul arasındaki münasebet açısından sizin konumunuzda bir insana böyle bir cümleyi yakıştıramadım!.." dedim. Bunun üzerine o zat âlicenap davrandı.

- "Allah'tan çok af dilerim, sürçü lisan oldu!.." dedi. Bu insanlar kendi nesillerinden endişe ediyorlar. Bizim misyonerlik yapmamıza gerek yoktur, kendimizi doğru ifade etme fırsatı bulalım o bize yeter!.."

İşte bizim diyalog ve hoşgörüyü bakışımız. Bizim bu anlayışımıza hiç ilgisi olmayan manâlar yükleyerek yakışsız isnatlara yönelenler, politik kaygılardan ve mesleki geride kalış kıskançlığından kurtulamıyorlar gibi geliyor bize. Biz Müslümanların birbirleriyle uğraşmaları yanlıştır, ufkumuzu dışarıya çevirmeliyiz artık, diyor, bize saygısızca sataşanlara cevap vermeyi dahi bu anlayışla gereksiz görüyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dövme gusle mani midir? Kaş almanın hükmü nasıldır?

Ahmed Şahin 2005.05.03

"Bizler sonradan da olsa inancının gereğince yaşamak isteyen hanımlarız. Hayatımızı inancımıza uygun şekilde sürdürmek istiyoruz artık.

Ancak bazımızın elinde, bedeninde deri üzerine eskiden yapılmış dövme var. Bunların faydasızlığını, hatta gereksizliğini sizleri okumaya başladıktan sonra fark etmiş bulunmaktayız. Ne var ki, deri üzerinden söküp atmanın imkansız olduğu da ortada. Şu anda bizi en çok üzen şey de bu dövme gusle, abdeste engel olduğu söylentileridir. Şayet bu söylenti doğru ise biz nasıl abdest alacak, nasıl gusledeceğiz? Çünkü deri üzerine çizilmiş bu şekilleri yok etmek, söküp atmak mümkün olmaz, diyorlar. Bundan başka bir de bazımız ekranda gördüklerine benzemek için eskiden kaşlarını aldırılmışlar. Sokakta yürürken bakanların hemen dikkatini çekiyor bu görüntüleri. Bir hanım ancak beyine karşı böyle süslenmeli, yabancıların dikkatini çekecek görüntüye girmemeli, diyorlar. Kaş aldırmanın kitaplarımızdaki yeri ne ise onu da öğrenmek istiyoruz. Bu konulardaki tespitleriniz nasıldır, kısa da olsa şüpheden kurtaracak bilgi verebilir misiniz?" Efendim, önce deri üzerine işlenmiş dövme konusuna bir göz atalım isterseniz...

Anlaşılan odur ki, geçmiş devirlerde de varmış böyle cilt üzerine işlenen şekiller. Bunu hadislerden öğreniyoruz. Deri üzerine yapılmış faydasız, hatta sıhhi açıdan da zararlı dövme gusle, abdeste engel olmayacağını hadisler haber vermektedir. Peygamber (sas)'imiz böyle cilt üzerine çizimler yapıp, şekiller meydana getirmeyi caiz görmemiş, hatta yapan ve yaptıranın bedduaya müstahak olacağını da hatırlatmıştır. Bununla beraber de yapılmış dövme gusle, abdeste engel olmayacağını da söylememiştir. Bundan dolayı alimlerimiz, deri üzerine işlenmiş olan tabaka teşkil etmeyen dövme gusle de, abdeste de zarar vermeyeceği yönünde hükümler vermişler, bunların cilde suyun temasına engel olacak şekilde bir tabaka teşkil etmediğine dikkat çekmişlerdir. Böyle olunca dövme gusle de, abdeste de mani olmayacağı anlaşılmaktadır. Çünkü kına gibi suyun deriye

temasına engel olmamaktadır. Bu itibarla elinde, herhangi bir yerinde dövme bulunanlar gusüllerini de yaparlar, abdestlerini de alırlar; ibadetlerine engel bir durumları söz konusu olmaz. Şüpheyne kapılmaya hiç gerek yoktur. Soruda geçen kaş aldırma, yani inceltme konusuna gelince: Dövme yaptırmanın bedduaaya layık bir yanlışlık olduğunu anlatan hadislerin içinde, aynı şekilde normal olan kaşların yapısını değıştirip de iyice incelterek yabancıların dikkatlerini çekmeyi yasaklayan hükümler de vardır. Hatta bakınca normal görünen kaşlarını normalin de dışına çıkarıp da altından, üstünden aldırarlara, böylece yabancıların dikkatlerini üzerine çekmeye çalışanlara beddua bile söz konusudur hadislerde. Bir hanım cazibesini nikahlısına saklamalı, ona takdim ve teşhirde bulunmalı, itimadı sarsan şaibeli bir gösterişten uzak kalmalıdır tavsiyesi söz konusudur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'da kimler oruç tutmayabilir?

Ahmed Şahin 2006.09.21

Muhterem okuyucularım! Cumartesi günü akşamı teravih, pazar günü de oruç var. Bizleri böylesine mutlu bir aya daha ulaştıran Rabb'imize sonsuz şükürler ediyor, bu mukaddes günlerin gereğini tam olarak yerine getirmeye muvaffak kılmasını gönülden niyaz ediyoruz.

Aziz okuyucularım, malumunuz olduğu üzere, sonsuz merhamet sahibi Rabb'imiz, bütün sene boyunca serbest bıraktığı biz kullarını bir aylık oruç ibadetiyle mükellef kılmış, hem sıhhatimizi kazanmamız hem de sahip olduğumuz nimetlerin farkına varmamız için günahların affına sebep olacak bir irade imtihanına hepimizi tabi tutmuştur. Rabb'imiz kullarının oruç tutamayacak derecede mazereti olanlarını ayırır, onlara oruçlarını ileride mazeretleri geçince tutma izni de verir, onları rahatlatır. Böylece oruç tutamayacak durumda olan özörlöler zorlanmazlar, oruç tutacak imkana ve sıhhate kavuşuncaya kadar oruç tutmaz, beklerler.

Kimlerdir Ramazan ayında herkes oruçlu iken oruçlarını tehir etme iznine sahip olanlar? Bu izin sahiplerini kısaca özetlersek:

- 1- En başta, oruç tutacak yaşa erişmemiş masum çocuklar: Bunlar erginlik yaşına ulaşmadıkça oruç tutmakla yükümlü olmazlar. Tutarlarsa sevabı, onları alıştırırları da şamil olur. Erginlik yaşının son sınırı, on beş yaş denmişse de esas yükümlölük, kızlarda özel hal, erkek çocuklarda ihtilam olmanın başlamasıyla başlar. Bu tespitler yapılamazsa on beş yaş son mükellefiyet yaşı olarak kesinleşir.
- 2- Yaşlanmış, kötörüm halindeki ihtiyarlar: Oruç tutacak kuvvete sahip olmayan bu yaşlıların halsizlikleri oruç tutmaları halinde daha da artacaksa, zor durumda kalacaklarsa tutmazlar. Bunların maddi imkanı müsait olanları, tutmadıkları her oruç başına yoksula birer fitre miktarı fideye verirler.
- 3- Hasta olanlar: Oruç tutacak olurlarsa hastalıkları fazlalaşacak, sıhhatleri daha da bozulacaksa, oruca inanan bir doktorun tavsiyesine de uyularak, tutmaması gerekiyorsa tutmayabilirler. Sıhhatine kavuşunca tutmaya devam eder.
- 4- Hamile hanımlar: Taşadıkları çocuklarına bir zarar geleceğini düşünüyorsa doğumdan sonraki müsait devrede tutmaya niyet ederek oruçlarını tehir ederler.
- 5- Doğum yapmış, çocuk emzirmekte olan anneler: Oruçlu iken sütün azalacağını, emen çocuğun ya da annenin zarar göreceğini düşünüyorsa oruçlarını tehir eder, sonra tutarlar.

6- Her ay belli günlerdeki özürleri başlamış bulunanlar: Bunlar da oruçlarını bu halleri başlayınca bırakırlar; bitince başlarlar. Bu özürlerini başlatmamak için önceden ilaç almaya mecbur değiller. Çünkü oruç tutamadıkları günlerinde de Rabb'imizin tutmayın emrine itaat ettikleri için oruçlarını tehir etmekte. Yani isyan yok, yine emre itaat var.

7- Seferde olanlar: Oruç günlerinde doksan kilometreden az olmayan yolculuğa çıkmış bulunanlar... Bunlar tutarlarsa sevaplısını tercih etmiş olurlar, yolculuk sebebiyle tutmazlarsa verilen izinden istifade etmiş olurlar, vebale girmiş olmazlar.

İleride genişçe bilgi vermeyi düşündüğümüz bu gibi özel konuların en başında bugün acil olarak bir noktaya dikkat çekmek istiyorum:

Bu sene Ramazan ayımız yirmi dokuz gün olarak gelmektedir. Bir gün eksik sanmayasınız. Efendimiz'in tuttuğu dokuz Ramazan'ın beşi otuz, dördü yirmi dokuz gün olarak gerçekleşmiştir. Bu itibarla "Orucumuzu bir gün eksik tutturuyorlar." diye bir zihin karışıklığına girmeye gerek yoktur. Bununla beraber, orucunu mutlaka otuza tamamlamak isteyenler olursa baştan şek günü dediğimiz bir gün önceki cumartesi günü nafile oruca niyet edebilirler. Şayet o gün Ramazan'sa zaten oruç tutmuşlardır, yememişlerdir. Değilse nafileye niyet ettiklerinden farz olan Ramazan orucuna şüphe gelmemiştir. Niyette tereddüt caiz olmadığından, "Bugün Ramazan'sa Ramazan'a, değilse nafileye niyet ediyorum." dememeli, Ramazan'ın başlama gününe şüphe düşürmemek için mutlaka nafileye niyet emelidir. Zaten Ramazan'sa, hangi niyetle tutulursa tutulsun Ramazan orucu yerine geçer. Diğer oruçlarla birleştiği için cumartesi tek oruç tutmanın mekruhluğu da söz konusu olmaz. Yeter ki orucumuz bir gün eksik oluyor diyerek bir huzursuzluk çıkarılmasın böyle mübarek günlerin başında.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Salat-ı Tefriciye duasında sonuç kesin mi?

Ahmed Şahin 2006.11.23

Soru: Çevremizde özellikle hanımlar arasında bir alışkanlık başladı son zamanlarda. Bir sıkıntısı, üzüntüsü, hatta derdi olan hemen Salat-ı Tefriciye okumaya yöneliyor. Hatta sadece kendisi okumakla kalmıyor, konu komşuyu da okumaya yönlendiriyor.

Çünkü bu salavatın öyle yüz, iki yüz defa değil, tam (4444) defa okunması gerekiyormuş. Bu kadarını da tek başına okuyup bitirmesi zor olduğundan komşulara yüzer, iki yüzer salavat dağıtıyorlar. Bizimkine de beş yüz vermişler, günlerdir beş yüzü tamamlamak için durmadan Salat-ı Tefriciye okumaya uğraşıyor. İşte bunun aslını öğrenmek istiyorum. Dua olduğuna göre mutlaka bu 4444 kere okunması şart mıdır? Bu miktara ulaşıncı isteğine kavuşacağına kesin gözüyle bakılabilir mi? Bu konuya nasıl bakıyorsunuz?

Efendim, bilindiği üzere Peygamberimiz'e (sas) salat-ü selam getirmek bizim ömür boyu mükellef olduğumuz hasbi görevimizdir. Bu konuda (Ahzap Sûresi'nde) ve birçok hadislerde salat-ü selam okuma emri vardır. Nitekim namazlarımızda tekrar ettiğimiz Allahümme salli.. Allhümme barik.. salavatlarını da ömür boyu okur,

her fırsatta Peygamberimiz'e salat-ü selam getirmeyi vazgeçilmez görevimiz biliriz, dünyevi bir karşılık beklemek de aklımıza gelmez..

İşte hiçbir dünyevi maksat beklemeden, sadece Peygamberimiz'in şefaatine vesile olacak bir dua niyetiyle okuduğumuz bu salat-ü selamlara bazıları, (Salat-ı Tefriciye de olduğu gibi) peşin dünyevi bir istek de yüklüyor, maruz kaldığı sıkıntı ve üzüntülerden kurtulmayı da niyet ederek okumaya başlıyorlar. Burada ise soru şu oluyor:

- Böyle dünyevi bir niyetle okunan salat-ü selamdan beklenen dünyevi sonuç kesin şekilde elde edilebilir mi? Böyle dinî bir hüküm var mıdır?

Bu soruya sıhhatli cevap verebilmek için duanın bir ibadet olduğunu, ibadetin de karşılığının çoğunlukla ahirette verileceği gerçeğini bilmeye ihtiyaç vardır. Şöyle ki:

- Salat-ı Tefriciye gibi salat-ü selamlar Peygamberimiz için yaptığımız birer makbul duadırlar. Dualar ise ibadet niyetiyle okunur. İbadetlerin karşılığı da bazen dünyada verilir, ama çoğunlukla da ahirete tehir edilir. Bu sebeple, dünyevi sonuç hemen alınmazsa duam kabul olmadı, redde uğradı, diye ümitsizliğe düşülmez.. Belki karşılığı ebedi hayatta verilmek üzere ahirete tehir edildi, denerek salat-ü selama devam edilir..

Yani hangi sıkıntıdan kurtulmak niyetiyle okunursa okunsun okuyan karşılığını hemen peşin olarak dünyada alacak, düşündüğü sonuca da mutlaka hemen varacak, diye bir hüküm yoktur.. Kaldı ki, maruz kalınan sıkıntılar, bu gibi duaları okumanın da vakitleri olarak görülür. Nitekim Bediüzzaman Hazretleri'nin bu konudaki hatırlatmaları aynen şöyledir:

-Dua bir ibadettir! Kul, kendi aczini ve fakrını dua ibadeti ile ilan eder. Zahiri maksatlar ise dua ibadetinin vakitleridir! Hakiki faideleri değil. Çünkü ibadetin faidesi, ahirete bakar! Dünyevi maksatları hasıl olmazsa, o dua kabul olmadı, denilmez, belki daha duanın vakti bitmedi denir, dua yapmaya devam edilir..

Bu sebeple salat-ı tefriciyye gibi salavat dualarını, sadece dünyevi ihtiyacımızı karşılama aracı durumuna düşürmemeli, ebedi hayatta karşılığını göreceğimiz bir ibadetimiz olarak yapmalı, peşin sonuç alınmazsa okuduğumuz salavatlar boşa gitti sanmamalıyız..

- Peki, bu (4444) kere okuma âdeti nereden geliyor, insanlar bu miktara ulaşmayı sanki kabul olma şartı gibi görüyorlar?

- Kolay hatırdı kalması için 4444 sayısını söyleyenler olmuştur.

Tefsir sahibi Kurtubi'nin (4444) defa okunması halinde kabul olacağı yönünde bir ümidi vardır. Ancak bu da bir ümittir. Bu miktarı bulan okumalar mutlaka kabul olur, bu sayıya ulaşamayanlar ise redde uğrar demek değildir. Nitekim günde 41 defa, 21 defa okumalıdır, diyenler de olmuştur. Duadır bu.. Az da okunsa çok da okunsa okuyanlar boş kalmazlar, dünyevî istekleri yerine gelmese de uhrevî sevabını kazanır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmanı mı, İslam'ı mı anlatalım?

Hicri 538'de Cürcan'da vefat eden büyük Türk âlimi Zemahşeri bir ara Mekke'ye gitmişti. Orada Ebu Kubey's Dağı'na, çıkarak seslenmişti:

- Ey evlad-ı Arap, geliniz dedelerinizin dilini benden, bir Türk âliminden öğreniniz!..

Gerçekten de Zemahşeri, Araplara dillerini öğretecek seviyede bilgi sahibi olmuş, onlara uzun zaman dillerinde üstadlık da etmişti. Bu misali, birlikte yolculuk yaptığım bir Alman Müslüman'la konuşurken hatırladım. Alman Müslüman, tıpkı Zemahşeri'nin Araplara dillerini öğrettiği gibi bana da İslâmî tebliği anlatıyor, hatta itiraf edeyim, öğretiyordu.

Hem öyle uzun cümlelerle filan da değil.

Tek cümle içinde ifade ediyordu bizim eksikimizi.

Bakın tebliğ konusunda ne diyordu Alman Müslüman:

- Sizler hep İslâm'ı anlatıyorsunuz İslâm'ı!

Şunu ekliyordu cümlesine:

- Halbuki insanların ihtiyacı İslâm'a değil, imanadır imana!..

Gözlerini gözlerimin içine dikerek bakıyordu yüzüme. Ne anladığımı merak ediyordu besbelli.

Ben ise bir şey anlamadığımı ifade eder tarzda bakınca izah etmeye çalıştım sözlerini:

- Türkiye'ye geldiğimde dikkat ettim. Hemen bütün Müslümanlar İslâm'ı anlatıyorlar, imanı anlatma gereği asla duymuyorlar. Eğer bana da Almanya'da hep İslâm'ı anlatmış olsalardı büyük ihtimalle ben Müslüman olma saadetini erişemezdim. Çünkü İslâm mükellefiyetler zinciri demektir. Şunlar, şunlar haramdır. Şöyle yaparsan caiz olur, şöyle yaparsan caiz olmaz. Şunu yaparsan haramdır, şunu yaparsan helaldir, gibi hep vazife, hep görev sıralamasıdır.

Halbuki vazifeler, görevler birer yük, birer mükellefiyettirler. Yükler, mükellefiyetler sağlam insanlara yüklenir. Bünyesi zayıf olanlara yük yüklenmez, mükellefiyet tahmil edilmez. Önce iman kuvvetlendirilmeli, sonra İslâm anlatılmalı, yani yük yüklenilmelidir.

Geçenlerde bir camide bir hocaefendiden dinledim imanı. Şöyle anlatıyordu bu muhterem hocaefendi:

- Yeryüzü bir kitaptır. Bitkiler, varlıklar da bu kitabın harfleridir, satırlarıdır. Bu kitap iyi okunmalı, ifade ettiği mânâlar iyi anlaşılmalıdır. Bu kitaba dikkatle baktığınızda görürsünüz ki, bütün bitkiler çamur yemek; ama insanlara çok lezzetli gıdalar vermekteler. Kendisi çamur yesin de bizlere üzüm, elma, muz, portakal sunsun bu nasıl olur? Bunların şuuru mu vardır ki, kendileri çamur yiyor, bizlere ise lezzetli meyveler sunuyorlar? Bunu bir yaptıran yok mu?

- Hayvanlar ot yiyorlar, bizlere et yediriyorlar. Kan ve fıski arasından gelen tertemiz süt veriyorlar. Bunları kim sunuyor bizlere?

İşte bu hocaefendi İslâm'ı değil imanı anlatıyordu. Benim beklediğim anlatım da böyle olmalıdır. İhtiyaç bunadır çünkü... Muhatabım sözlerine şunları da ekliyordu:

- Beğendiğim kitapların içinde yerini almış olan Risale-i Nur Külliyyatı hep imandan bahsediyor, İslâm'dan değil. Çünkü imanı anlayan insan, İslâm'ın bütün emirlerine uyma aşk ve şevki duyar, yeter ki imanı anlamış olsun...

Bilmem bu yaklaşıma siz nasıl bakıyorsunuz, bana pek yabancı gibi gelmedi. Gerçekten de biz hep İslâm'ı anlatıyoruz, imanı değil. Kaybımız da buradan oluyor, itirazlar da buradan geliyor galiba.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bizi üç aylarımıza bir daha eriştiren Rabb'imize şükürler olsun!..

Ahmed Şahin 2007.07.17

Yeryüzünün her yeri, her mekânı fazilet ve kutsiyette eşittirler. Çünkü her yeri ve mekânı yaratan Rabb'imizdir. Ancak üç yerdeki mekân müstesna:

Mekke'deki Mescid-i Haram. Medine'deki Mescid-i Nebi ve Kudüs'teki Mescid-i Aksa...

Buraların yeryüzünün en kutsal mekânları oldukları, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hadisleriyle sabittir. Buralarda kılınan namazlar, yapılan iyilik ve ibadetler başka yerlerle mukayese edilemeyecek kadar makbuliyet ve kutsiyete sahiptir. Bu sebeple yeryüzünün herhangi bir yerinden bir başka mescide daha sevap olur diye ibadet etmek niyetiyle yola çıkmaya gerek duyulmazken, bu üç mescide ulaşmak için en uzak diyarlardan bile aylarca yol alınabilir. Çünkü bu üç mekân, yeryüzü mekânlarının en üstünüdür...

İşte mekânların bazıları bazılarından böyle üstün oldukları gibi, zaman dilimlerinin bazıları da bazılarından aynı şekilde üstündürler. Nitekim kandil geceleri, Ramazan ayı, Kadir Gecesi gibi kutsal zaman parçalarını içinde toplayan üç aylar da bu özelliklerden mahrum öteki aylardan üstün ve kutsal aylardır...

Bu üç aylar şimdi bizi bir daha kucaklamış bulunmaktadır. Rabb'imiz bizi böyle eşsiz üç aylara bir daha eriştiirdiği için ne kadar şükretsek azdır diyoruz...

Bu mevsimde Recep ayı ile başlayıp Şaban ayı ile devam eden sevap yükselmesi, Ramazan ayında en üst dereceye ulaşır, Kadir Gecesi'nde ise üç aylar boyunca kendini manen hazırlamış olan mümin artık İlahi affa tam nail olacak bir ruh haline yükselebilir. Böylece bayramda da hayatına yeniden bir beyaz sayfa açarak yeni bir başlangıç yapma bahtıyarlığına bile ulaşabilir...

- Üç aylar boyunca hayatına çekidüzen verenin bayramda beyaz bir sayfa açma bahtıyarlığına ulaşması gerçekten mümkün mü?

- Hiç şüphemiz olmasın... Çünkü Rabb'imiz kulunun Cehennem'de azap görmesinden değil, Cennet'te mutlu olmasından memnun oluyor... Bunun için de sebepler hazırlıyor, bazı mekânları, bazı zamanları diğerlerinden üstün kılıyor ki; kulları bu devrelerden istifade ile kendilerine çekidüzen versinler, yeni bir hamle ve teşebbüsle dinî hayatlarında ilerleyip tekamül ederek Cennet'e layık hale gelsinler...

Bundan dolayıdır ki; Efendimiz (sas) Hazretleri Recep ayında ibadetlerini daha da çoğaltmış, Şaban ayında ise bir kat daha ileriye götürmüş, Ramazan'daki umumi affa layık olma örneğini bizlere böyle artırdığı ibadetleriyle vermiştir...

Bu sebeple içten gelen, samimi yönelişle bu ayda tevbe, istiğfarlarla daha fazla ibadet edilir, oruç tutulur, hayır hasenatta ilerilere gidilir. Hatta kaza namazları varsa kılarak tümüyle bitirmeye niyet edilir. Ta ki Ramazan'daki

umumi affa girerek yeniden bir beyaz sayfa açma bahtıyarlığına layık hale gelsin...

İşte başında bulunduğumuz bu mübarek aylar, önümüzdeki kandil geceleri hayatımıza yeniden bir çekidüzen verme fırsatı veriyor, dinî hayatımızı daha ileriye götürme azmi kazanmamıza zemin hazırlamış oluyor...

Biz de Efendimiz (sas) Hazretleri'nin duasını tekrarlayarak giriyoruz böyle bereketli üç aylarımıza:

- Allah'ım mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle ulaştıracığın şehr-i Ramazan'ı!

Kıymetini bileceğimiz üç aylar dileğimizle...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kablosuz internet kullanmak ve internet siteleri üzerine

Ahmed Şahin 2007.11.14

Soru: Komşum kablosuz internet almış, evinde kullanıyor. Ben ise henüz para verip de internet abonesi olmadım. Bununla beraber komşumun kablosuz internetine habersiz girebilmem mümkün. Hatta bazen giriyorum, bazı yazışmalarımı da yapıyorum. Bu durumda beni ikaz edenler oluyor, komşunun kendine ait internetini izinsiz kullanman uygun olmaz, izin al, masrafına ortak ol, sonra kullan, diyorlar. Ben ise, komşum internetine girmemden bir zarar görmüyor, mahzur olmaz diyorum. Siz nasıl bakıyorsunuz kablosuz interneti sahibinin izni olmadan kullanmama? Kul hakkına girer mi?

Cevap: Kablosuz internete abone olan komşunuz, abone olmak için bir ödeme yaptı. Bundan sonra da her ay yine kullandığı internete para ödemektedir. Siz ise hiç abone olmadan, hiç ödeme yapmadan komşunun internetini kullanıyorsunuz? Hangi hakla para ile kullanılan sistemi parasız, bedavadan kullanıyorsunuz? Şayet size böyle bir hak tanınırsa, başkalarına da bu hak tanınacaktır. Bu durumda para ödeyerek internete abone olanlar, olmayanların yükünü de çekmeye mecbur kalacaklar. Sınırı aşan kullanımın fazla ödemesini de yapmak zorunda kalacaklar, yavaşlama düşüşlerine de maruz kalacaklar.

Buna ise hiçbir abone sahibinin razı olup hakkını helal edeceğini sanmıyorum. En azından şifresini çözerek kullandığınız abonenin hissenize düşecek miktarını ödemeniz gerekir ki, hak sahibiyle helalleşerek kullanmış olasınız.

Acil durumlarda istisnai olarak kullansanız bile, sürekli şekilde başkasının hattını masrafına ortak olmadan kullanmak uygun olmasa gerektir, diye düşünüyorum.

Soru: Bazı çevreler internete zararlı bir sistem olarak bakıyor, bazıları da faydalı olacağından söz ediyorlar. Siz hangisini isabetli görüyorsunuz? İnternet faydalı mı, yoksa ahlaki açıdan zararlı mı? Hangi yanı ağır basıyor size göre?

Cevap: Bence her iki ihtimali de göz önünde bulundurmak gerekiyor. İnternet hem çok zararlı hem de çok faydalı olabilir. Tıpkı silah gibi. Silahı kullanmasını bilersen kendini korur, kullanmasını bilemezsen kendini vurur, aile facialarına bile sebep olabilirsin.

Bu yüzden uzmanlar bilgisayarın herkesin göreceği geniş ve açık yere konulmasını, herkesin gözü önünde ve kontrolünde kullanılmasını tavsiye ediyor, bunu faydalı bir tedbir olarak görüyorlar. Böylece aile kontrolünde

olan internetin ahlaki dejenerasyona sebep olmayacak faydalılıkta kullanılabileceğini ifade ediyorlar.

Bazı irşatçılarımızın da ifade ettikleri gibi, tek başına kalan insan şeytanın tasallutuna daha çok maruz kalır. Hatta iki insan da kötülükte ortaklaşabilirler. Üç ve daha çok kimsenin olabileceği mekanda şeytanın vesvesesi ve etkisi daha az olur. İkiiden fazla sayı bir cemaat manasına da gelmektedir. Cemaat ise yanlışta ittifak etmez diye bir hüküm vardır.

İnternet aslında eşsiz bir (nimettir.) Ama her nimet gibi yanında (nikmeti) de vardır. İmtihani da beraberindedir. Nimet oluşundan istifade edip (nikmetine) bulaşmamak için mümkün olduğu kadarıyla herkesin bakıp istifade edeceği yerlere yerleştirilmeli, faydalı bilgiler veren dinî sitelere yönelmeyi esas almalıdır.

Son devrelerde İslamî hizmetler veren cemaat siteleri dikkatimizi çekmektedir. Şahısların şerre kullandıkları interneti cemaatler hayra kullanmakta, dinî sorulara faydalı cevaplar vererek okuyucularını bilgi zenginliğine kavuşturmakta, tereddüt ve evhamlardan kurtarmaktalar.

Hatta bu sitelerden biri (www.sorularlailamiyet.com) adıyla dikkatimizi çekmekte, bazı yazılarımın da nakledildiği bu sitenin benzeri siteler arasındaki ankette birinciliği kazanmış olduğunu da öğrenmiş bulunmaktayım. Dini sorulara sıhhatli cevaplar veren bir sitenin emsalleri arasında ihtiyaçları tam zamanında doğru cevaplarla karşılaşmasından dolayı birincilik kazanması sevinilecek bir gelişmedir. Benim kendi sitemde (www.ahmetsahin.org) benzeri bir başarı söz konusu değildir. Çünkü tek başıma yağmur gibi yağan sorulara cevap yetiştirmem mümkün değildir. Bu yüzden binden fazla makalemin yer aldığı, bir o kadar da soruların cevaplandığı (Dinî sorularınıza çözümler) adındaki sitemde, artık bana değil (Sorularla İslamiyet) sitesine sorun diyerek bu ağır yükü sağlam bir adresin üzerine yıkmanın da huzurunu duymaktayım. Onlar hem tek değiller bir cemaat gibiler, hem de akademik ehliyetlerinden emin olduğum, konularına hakim kimseler. Verdikleri Türkçe cevaplarını yabancı dillere de çevirerek tüm dünyaya İslam'ı anlatmayı hedeflediklerini de duyuyorum. Zaten siteler arası trafikte birincilik kazanışları da bu farklılıklarını göstermektedir. "www.cevaplar.org"ta faydalı sitelerin adresleri sıralanmıştır. Bakılabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimse yaptığıнын yanına kalacağını sanmasın!

Ahmed Şahin 2008.03.04

Evet, kimse yaptığıнын yanına kalacağını sanmasın. Çünkü adili mutlak olan Allah, imhal eder, yani mühlet verir; ama asla ihmal etmez. Bir de bakarsınız ki zalim, zulmünün karşılığını beklenmedik bir anda olanca şiddetiyle görmüştür.

Ancak insanlar bu cezanın yaptığı zulmün, haksızlığın karşılığı olduğunu bazen anlayamazlar da zalimin, haksızın yaptığı yanına kaldı sanırlar.

İşte size irşat eserlerinde haksızlık ve zulüm karşılığı olaylardan bir misal...

Bir gün Musa Aleyhisselam:

- Ya Rabbi! der, bazı insanlar zalimin yaptığı yanına kalıyor sanıyorlar. Halbuki senin adaletin eninde sonunda gerçekleşmekte, zalim zulmünün karşılığını mutlaka bir sebeple görmektedir. Bana gerçekleşen bu adaletin

bir örneğini göster ki, onu insanlara anlatayım da kimse zulüm ve haksızlık yapma cesareti bulamasın kendinde. Eninde sonunda zulmünün karşılığını göreceğini anlasın herkes. Rabb'imiz:

- Ya Musa der, sahrada dört yolun kesiştiği yerdeki çalılıkta saklanarak çeşme başında cereyan edecek olayları seyret de gör bakalım zalim, haksız nasıl eninde sonunda zulmünün, haksızlığının karşılığını görmektedir...

Musa Aleyhisselam, tarif edilen yerdeki ağaçların arasına gizlenerek karşıdaki çeşme başında yolcuların yaşayacağı olaylara bakmaya başlar.

İlk olarak bir atlı gelir çeşmenin başına. Atından iner, üzerindeki heybesini alıp ağacın gölgesinde oturup yemeğini yer, suyunu içer, içinde altınları bulunan heybesini orada unutarak atına binip uzaklaşır.

Arkasından gelen ikinci yolcu, çeşmeden suyunu içer, etrafa bakarken ağacın dibinde bir heybe görür. Kaptığı gibi heybeyi gözden kaybolur. Onun arkasından iki gözü de görmeyen üçüncü yolcu gelir, o da eğilerek çeşmeden suyunu içer, bir kenara çekilerek şöyle birazcık dinlenmek isterken heybenin sahibi ilk yolcu atıyla çıkagelir, öfkeyle heybesini aramaya başlar. Yaşlı bir adamdan başka da kimseyi görmeyince:

- Burada unuttuğum heybemi sen alıp sakladın, ya paramı verirsin yahut da canını!.. der. İhtiyar:

- Ben iki gözü de görmeyen bir adamım. Senin heybenin nerede olduğunu ne bileyim!.. diyerek sert karşılık verince, öfkesi başına sıçrayan atlı, 'Bu yaşta beni mi kandıracaksın?' diyerek bir vuruşta ihtiyarı yere serer, ölümüne sebep olur. Hemen atına atlayıp oradan uzaklaşır.

Bunları bulunduğu yerden seyreden Musa Aleyhisselam:

- Ya Rabbi, der, bu atlının içi para dolu heybesini arkasından gelen genç bir yolcu alıp gitti, cezayı ise ondan sonra gelen yaşlı adam çekti. Adalet neresinde bunun?.. Rabb'imiz şöyle hitap eder:

- Ya Musa! İnsanlar böyledirler işte. Hep hadiselerin dışına bakarlar, içindeki kaderin adaletini çoğu zaman göremezler. Burada herkes geçmişte yaptığıının karşılığını gördü, diyerek işin geçmişini şöyle açıklar:

- Para dolu heybesini çeşmenin başında unutan atlı, vaktiyle yanında çalıştırdığı fakir bir adamın hakkını vermedi, yoksul adamın hakkı kaldı üzerinde...

İşte heybeyi alıp giden genç yolcu, o yoksul adamın çocuğudur. Aldığı para babasının hakkı olan paraydı. Onu alıp gitti. Böylece kaderin adaleti yerini bulmuş, çocuk babasının verilmeyen hakkını alıp gitmiş oldu. Ölen ihtiyara gelince:

- O da astığı astık, kestiği kestik denecek derecede zalimin biriydi... Nice kavgalara, zulümlere karışmış, yaptığı hep yanına kalmıştı. Son olarak da atlının babasını öldürmüş, yaptığı yanına kaldı sanmıştı. Nihayet atlı da geldi, parasını aldı zannıyla babasını öldüren adamı bir vuruşta öldürdü, tıpkı onun da babasını bir vuruşta öldürdüğü gibi.

Bundan sonra Rabb'imiz Hazreti Musa'ya şöyle hatırlatmada bulunur:

- Ya Musa! Söyle kullarıma, hikmetini bilemedikleri olaylara itiraz yollu bakmasınlar. Bilsinler ki, bir yapana bir başka yapan çıkacak, kimsenin yaptığı zulüm, haksızlık yanına kalmayacak, kaderin adaleti eninde sonunda yerini bulacaktır. Atlı adamın çalıştırdığı işçisinin hakkını sonunda heybe dolusu parayla ödediği gibi, babasını bir vuruşta öldüren adamı da kendisi bir vuruşta aynı şekilde öldürdüğü gibi... Onun için büyüklerimiz demişler ki:

"Hak Teala bir kulun hakkını bir başka kul ile alır; bilmeyen gafil onu kul kendi yaptı sanır!"

Kimse geleceğini garantide görmesin, ama ümidini de kesmesin!

Ahmed Şahin 2008.03.05

Yazımıza başlık olarak aldığımız cümle ile temel ölçümüzü takdim etmiş olduk. Kimse şu anki iyiliğine bakıp da geleceğini garantide görmesin, kimse de şu anki yanlışlarına bakıp da geleceğinden ümidini kesmesin, benden adam olmaz demesin.

Tıpkı vahiy katibi Abdullah bin Saad'ın yaşadığı müthiş iniş çıkışlarından sonra koyduğu son nokta da olduğu gibi... Hepimize ibret olan bu müthiş iniş ve çıkışlar şöyle özetlenebilir:

Abdullah bin Saad, Mekke'de müşriklerden biri iken yaptığı vicdan muhasebesi sonunda İslam'a girmiş, hatta bu uğurda hicreti bile göze alarak Medine'ye de göçüp vahiy katipleri arasına girme saadetine bile erişmişti. Sakın, 'ne mutlu, ne bahtiyar adam!' diye hemen peşin hüküm vermeyin. Siz, işin sonuna bakın, sonuna!..

Diyeceksiniz ki, 'Vahiy katibi olmuş, bu işin önü sonu olur mu?' Elbette olur. İmtihan dünyasıdır bu. Bakalım vahiy katibi zat, nerelere kadar yükseliyor, tekrar nerelere kadar alçalıyor ve nihayet son nefesini nerede veriyor, son noktayı nerede koyuyor? Mühim olan burasıdır, sonu, son noktayı nasıl koydu!..

'Hayırlı işlerin çok muzır manileri olur.' diyor büyük zat. İşte vahiy katipliğine kadar yükselmiş kimsenin de çok büyük manileri olur, şeytanı ve nefsi onunla daha çok uğraşır. Nitekim uğraşmış da. En sonunda Medine'de Müslümanların kıymetini bilmedikleri yolunda vesveseye kapılan Abdullah, ne yapar biliyor musunuz?

- Vahiy katipliğini bir yana bırakır, geldiği Mekke'ye gerisin geriye döner. Tekrar müşrik dostlarının arasına karışıp onlarla birlikte Rasûlullah'ın (sas) aleyhine faaliyete geçer!..

Keşke sadece şirke dönmekle iktifa etse de başkaca iddialarda bulunmasaydı. Bakın Mekke'de neler iddia eder:

- Ben gelen vahyi yazarken kendimden de sözler yazardım. Esasen bana da vahiy geliyor, ben de benzeri sözleri yazıyordum!..

Vahye şüphe düşürecek böylesine ağır sözlerinden dolayıdır ki, Efendimiz (sas), Mekke'nin fethinde, Kâbe'nin örtüsü altına sığınsa bile Abdullah bin Saad'ın cezalandırılmasını emretti.

Bu emirden sonra akli başına gelen Abdullah, yaptığıının ne büyük bir yanlış olduğunun farkına varıp düşünmeye başladı. Ama iş işten geçmiş, katli için emir çoktan çıkmıştı.

Abdullah vahiy katipliği yaptığı sıralarda yakından tanıdığı Rasûlullah'ın, (sas) merhamet ve şefkatini biliyordu. Küfre girmiş olmasına rağmen ümidini kesmemişti. Süt kardeşi olan Hazreti Osman'a müracaatla, süt kardeşliğinin hakkı için kendisine sahip çıkıp Rasûlullah'ın huzuruna çıkarmasını rica etti. Hazreti Osman bütün riski üzerine alarak Abdullah'ı, Efendimiz (sas)'ın huzuruna çıkardı. Pişmanlığını anlatan Abdullah bağışlanmasını diledi.

Önce müşrik iken mü'min olan, vahiy katipliğine kadar da yükselen, ondan sonra da tekrar irtidad edip bir sürü yalanlar uydurarak vahye şüphe düşürmeye yönelen, şimdi de yeniden tövbe edip bağışlanmasını dileyen Abdullah'ı dinleyen Efendimiz (sas) Hazretleri, onu reddetmeyip affetti. Evet affetti. Tıpkı Hamza'nın katili Vahşi'yi, Ebu Cehil'in oğlu İkrime'yi affettiği gibi. Sonra ne mi oldu?

Baştan dedik ya, 'kimse hatasının büyüklüğüne bakıp da ümidini kesmesin, artık benden adam olmaz demesin...' diye.

Bundan sonra İslâm için yapılan bütün savaşlarda hem de en önlerde yer alan Abdullah, benim günahım büyük, öyle ise İslam'a hizmetim de büyük olmalıdır, diye sızlanıyor, dilinden düşürmediği duasında ise hep şöyle dilekte bulunuyordu:

- Rabb'im, beni namaz dışında iken huzuruna çağırma, hem de vakitlerin en eşrefi olan sabah namazında iken gönder meleğini, en makbul ibadetin içinde iken alsın beden emanetini?

Böylesine büyük hatadan sonra kabul oldu mu dersiniz duası?

Dedik ya, 'Kimse günahının büyüklüğüne bakmasın, dönüşündeki samimiyetine nazar etsin' diye. Bakın nasıl oldu Abdullah'ın sonu...

Müslümanlar arasında çıkan fitnelerden hiçbir tarafa karışmadan Mısır'ın Askalan şehrinde inzivaya çekilerek kendini ibadete veren Abdullah, bir sabah namazının sonunda tahiyyata oturdu. Salavatları, duaları rahatça okudu, hatta sağına da selam verdi, soluna selam vereceği sırada bir deprem hissetti bedeninde. Hemen Allahü Ekber! diyerek tekbir aldı ve tekrar secdeye gitti. Gidiş o gidiş oldu. Son sözü tekbir, son hareketi de secde oldu. Aynen dualarında dilediği gibi... (H. 36-M. 656)

Demek ki insan ne kadar büyük hata da yapsa dönüş yolu hep açıktır. Yeter ki halis bir iltica, samimi bir dönüş halinde olsun... Rabb'imiz samimi şekilde dönüş yapanları affeder, işte böyle Abdullah'ın dönüşü gibi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Memura verilen maaş promosyonu nasıl anlaşılıyor?

Ahmed Şahin 2008.03.11

Soru: Bazı bankalar memura maaş verirken promosyon adında bir miktar fazla para da ödüyorlar. Bu fazla parayı nereden ödüyorlar diye baktığımızda görüyoruz ki, memurun maaşı bankada beklerken sağladığı kazancından bir miktarını memura promosyon olarak veriyor bankalar.

İşte bu promosyonu bazıları hediye olarak yorumluyor, alınabileceğini söylüyorlar. Bazıları da faiz olarak yorumluyor, alınamayacağını ileri sürüyorlar. Böylece bizler de zıt cevaplara muhatap olunca şaşırıyoruz. Siz nasıl bakıyorsunuz bu promosyona ve bize verilen (alınır-alınmaz) şeklindeki farklı cevaplara?

Cevap: Son devrelerde meydana gelen bu uygulamalara farklı açılardan bakılınca farklı cevaplar verilmesi kaçınılmaz olur. Bakış ve yorum meselesidir bunlar. Nitekim öyle de oluyor, iki türlü bakıldığını görüyoruz bu promosyon ödemelerine.

Birinci bakışa göre: Memura verilen promosyon hediyesi, paranın faizinden başka bir şey değildir. Alanlar tümüyle bir yoksula verirler, kendileri kullanmazlar. Çünkü, bu promosyon, paranın bankada beklediği günlerde repoya yatırılarak elde edilen faizden başkası değildir. Bu sebeple faiz parasını alanlar ancak yoksula verebilirler... Her ne kadar bu konuda promosyonu alanlar bankayla bir faiz anlaşması yapmamışlarsa da...

İkinci bakışa göre ise: Promosyonu alanlar bankayla bir faiz anlaşması yapmadıklarından dolayı aldıkları faiz olmaz, bankanın verdiği hediye yerine geçer.

Ayrıca, bankanın kazancı içinde faizden başka (ticari işlere aracılık etmek, para nakletmek... gibi) helal kazançlar da vardır; verilen promosyonu bu helal kazançlardan veriliyor diye düşünerek alıp kullanmakta mahzur görmezler... Bilindiği üzere fıkhıta, bir adamın haram serveti içinde helal de bulunsa bunun ekmeği yenir, hediyesi alınır, helal kısma niyet edilerek tabii...

Bu sebeple bu ikinci yorumu tercih edenler, bizim böyle faizli bir anlaşmamız yoktur, öyle ise aldığımız faiz olmaz diyorlar, ayrıca zaten verilen promosyonu faizden değil; helal kazançtan verilen hediye olarak düşünüyorlar, helalden alıyoruz niyetiyle de almış oluyorlar.

Farklı cevaplar da işte bu farklı bakış ve yorumlardan meydana geliyor...

Ben bu ikinci görüşle amel edenlere bir tedbiri hatırlatmakta fayda mülhaza ediyorum. İhtiyaçlarından dolayı aldıkları bu promosyonu, mümkünse ibadet sırasında (üzerinde giyecek, midesinde yiyecek) olarak bulunabilecek maddelerin dışında kullansalar tedbirli davranmış olurlar... Çünkü şeytan, üzerinde şüpheli parayla alınmış giyecek, yiyecek var diye vesvese verir; kalbine, gönlüne ibadet şevkini azaltacak şüpheler atabilir.

Hatta sadece burada değil, herhangi bir şüphe ile baktığınız parayı bir ihtiyaç sahibine verirken bile tedbirli olmak adına hatırlatmada bulunarak:

- Mümkünse yiyecek ve giyecek dışındaki ihtiyaçlarınıza harcayın! diye tembihte bulunsalar yanlış yapmış olmazlar, diye düşünmekteyim...

Bilindiği üzere ibadet anında hatırlayacağımız en birinci hassasiyetimiz, bedenimizde şüpheli (giyecek), midemizde de şüpheli (yiyecek) bulundurmama titizliğimizdir. İbadet halinde iken üzerimizde bulunabilecek şüpheli giyecek ve yiyecek, namazda duyacağımız huzurumuza engel teşkil ederek vesvese verebilir. Şeytan buradan ibadete olan şevkimizi azaltacak evham pompalamaya yönelebilir. Şüpheli şeyle aldığın giyecek, yiyecek var üzerinde, diyerek ibadetten soğutmaya yeltenebilir...

Bundan dolayı Halife Hazreti Ömer'in (ra) şu sözü meşhur olmuştur:

- Bizler onlarca helali terk ediyorduk ki bir şüpheli şeye düşmeyelim de kalbimize, gönlümüze vesvese hücum etmesin diye...

Elbette bugünün şartları eskiden çok farklıdır. Herkesten her yerde bu titizliği bekleyemeyiz. Ancak İslam'da 'Ya hep, ya hiç'çilik' yoktur! Şüpheli şeylerin ne kadarından kaçınıbiliyorsak o kadarından kaçınmaya gayret ederiz, kaçınamadıklarımızdan da kaçınma azim ve niyetinde oluruz.

Bu dikkat ve hassasiyet, bizim takvamızı teşkil edebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tüp bebekle çocuk sahibi olmaya Hocaefendi'nin bakışı

Ahmed Şahin 2008.03.12

Soru: Dinimizde tüp bebek tedavisiyle çocuk sahibi olmanın caiz olup olmadığı yolunda farklı yaklaşımlar dinlemektedir. Sorduğumuz kimselerden de olumlu olumsuz cevaplar almaktayız. Ailemiz çocuk sahibi olma konusunda ısrarlı. Bu konuya siz nasıl bakıyorsunuz?

Cevap:

Ülkemizde konuyu iyi bilen salahiyyetli ilim adamları küçük farklarla da olsa tüp bebek yoluyla çocuk sahibi olma konusunda bilgiler vermekte, tüp bebeğin vazgeçilmez şartlarını da sıralamaktalar. Ben bu konuda Fethullah Gülen Hocaefendi'nin Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı'nın yayımladığı (Ölümsüzlük İksiri) kitabındaki geniş açıklamalarından özetleyerek temel noktaları arz etmeye çalışayım. Hocaefendi, tüp bebek sahibi olmanın olmazsa olmazı olan üç temel şartına işaret ederken diyor ki:

- "... Genel kabul gören fetvaya göre: Döllenmenin üç unsuru olan 'sperm-yumurta ve rahim'de nikahlı çiftte ait olursa, tüpte aşılama yoluyla çocuk sahibi olmak dinen mahzurlu değildir!.

Bu sebeple, sun'i döllenme ve tüp bebek tekniğinde bu ölçünün dışına çıkılıp araya yabancı bir unsur sokulduğunda, yani 'sperm-yumurta ve rahim'den biri evli çift dışındaki bir şahsa ait olduğunda bu uygulama caiz olmamaktadır!..

Binaenaleyh, sübjektif kulluk anlayışından ve bazı tereddütlerimden dolayı meseleye hemen evet diyemesem de, kanaat-i vicdaniye açısından bir problem yaşamayan insanların, hürmet ettiğim kurumun (Diyanetin) ve kıymetli ilim adamlarının fetva verdiği bu tedavi şeklini, fiili bir dua olarak görmelerine ve o yola başvurmalarına da itiraz etmeyeceğim.

Ne var ki bir kadın ve erkeğin, çocuklarının olmamasını büyük bir problem saymalarının ve bu hususta aşırı tehlik göstermelerinin kulluk edebine yakışmadığını da ifade etmeden geçemeyeceğim.

Evet, duada büyük bir güç vardır. Gönülden yapılan dua karşısında esbab sukut eder. Müsebbibü'l-esbab, isterse en olmayacak şeyleri oldurur ve dilediğine fevkaladeden ihsanda bulunur. Cenab-ı Hak, evlat isteyen kimselerin samimi dualarına da icabet edip, onlara istedikleri çocuğu lütfedebilir. Fakat bu konudaki aşırı istek, maksadın aksiyle tokat yemeye de sebebiyet verebilir. Bunu da hatırdan çıkarmamak lazım...

Mesela ısrarlı talep neticesinde öyle bir çocuk dünyaya gelebilir ki, asi mi asi, anarşist mi anarşist olabilir, bu anne baba için büyük bir hüznün sebebine dönüşebilir.

Kur'an-ı Kerim, Hazret-i Zekeriyya ve Hazret-i İbrahim gibi peygamberlerin çocuk taleplerini anlatırken, onların mutlaka çocuk sahibi olmak değil, nübüvvetin ağır yükünü omuzlarına alıp götürebilecek keyfiyette bir vâris yetiştirmek için dua ettiklerini nazara vermiştir.

Onların dua cümlelerine mefhum-u muhalifi açısından bakılınca:

-Ya Rabbi! Şayet hayırsız ve şerrü'l-halef olacaksa, öyle bir çocuk istemiyoruz. dedikleri görülecektir...

Bundan dolayıdır ki, hususiyle bu zamanda, bir kimse yanıma gelip de evladı olmadığından bahsederek çocuk talebini dile getirince; "Keşke bu meselede bu denli tehlik göstermeseniz!" duygu ve düşüncesini içimden geçiririm. Fakat o kişinin ruh haletini ölçtüğüm ve bu konuda şiddetli ısrarını hissettiğim zaman, kırılmaması ve moralinin bozulmaması için "İnşallah Rabbimiz size salih evlat lütfetsin" demekle yetinirim...

Şayet evdeki boşluğun mutlaka doldurulması isteniyorsa bu, dinin cevaz verdiği şekilde bir evlatlık alarak onu yetiştirme ve topluma kazandırma şeklinde de yapılabilir...

Nitekim, Hazret-i Bediüzzaman ve İmam-ı Nevevi gibi Hak dostlarının hiç çocukları olmamıştır; fakat Cenab-ı Hak onlara öz evlattan on kat daha fedakârca hizmet edecek binlerce talebe lütfetmiştir.

Hasılı, ister kadın isterse de erkek, inanan bir insan, çocuk talebi konusunda ısrarcı olmamalı, ama illa isteyecekse, salih ve müttaki evlat ihsan etmesini dilemekle yetinmelidir..."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu köşeye gönderilen kitaplardan...

Ahmed Şahin 2008.03.18

Bu köşeye gönderildiğini düşündüğüm kitapların her birinden alıntılar yaparak tanıtmayı arzu ediyorum. Böylelikle kitabı ben değil, kitap kendisini tanıtmış olur aldığım alıntılarla.

Ben de takdiri okuyucuya bırakmış olmanın huzurunu duyarım. Ne var ki tanıtmak istediğim kitap çoğalınca her birinden alıntılar yaparak tanıtmaya yerimiz yetmiyor, kısa ifadelerle kitabı benim özetlemem gerekiyor. Yine de birçok değerli eserden söz etmeye fırsat bulamayışımın özrünü beyan ederek giriyorum konuya.

- Nil Yayınları'ndan güncel bir kitap: "VARLIĞIN METAFİZİK BOYUTU!.."

Abdullah Aymaz, kitabın takdiminde şöyle diyor:

"Varlığın Metafizik Boyutu" isimli şaheseri okurken öğrencilik yıllarımda materyalist arkadaşlarımın ve öğretmenliğim sırasında öğrencilerimden bazılarının çekine çekine, bazılarının da şımarıkça sordukları soruları hatırladım. Şöyle diyorlardı sorularında: Ruh nedir? Şeytan olabilir mi? Ruh çağrılabilir mi? Geldiği iddia edilen şeyler gerçekten ruh mudur? Ruhun fotoğrafı çekilebilir mi? Beş duyu dışında duygular var mıdır? Rüya, geleceği keşfedebilir mi? Melekler görünür mü?.. Bu ve benzeri birçok sorulara cevap verebilmek için o zaman elimde maalesef "Varlığın Metafizik Boyutu" diye bir kitap yoktu. Ama şimdi böyle bir şaheser vardır. Vaktiyle cevabı zor verilir sanılan bu derin soruların açıklaması artık Hocaefendi'nin izah ve anlatımıyla zor konular olmaktan çıkmış, güncel ve modern misallerle okuyucuya rahatlıkla anlatılır hale gelmiştir...

- Işık Yayınları'ndan farklı üslupta bir eser: "FETHİN MÜMİNLERİ!"

Mekke'de iken İslam'a karşı çıkan, hatta Medine devrinde de karşıtlığını sürdüren; ancak Mekke'nin fethinden sonra İslam'la şereflenen, bundan sonra da gösterdikleri eşsiz hizmet ve himmet kahramanlıklarıyla ötekilerin de önüne geçen muhteşem sahabelerin örnek hayatları, canlarını dahi çekinmeden ortaya koyan feragat ve fedakârlıkları gözler önüne seriliyor FETHİN MÜMİNLERİ'nde. Yazarın tercih ettiği ad ve soyadı ise bir başka mesaj taşıyor. İsterseniz bakın yazarın ad ve soyadına: Ümit Kesmez! Bu mesajdan da anlaşılıyor ki; Ümit Kesmez'in eserini okurken mücessem ümit haline gelecek, istikbale kesilmeyen ümit coşkusu ile bakacaksınız...

- Şahdamar Yayınları: Abdullah Aymaz'ın "Muhakemat Üzerine Sadeleştirme ve Açıklama"sını yayımlamış.

Bediüzzaman Hazretleri'nin en derin meseleleri en kısa ifadelerle sunduğu bu değerli eserin açıklama ile basılması, kolay anlaşılmasını sağlayacağından dolayı değerli bir hizmet olmuştur diye düşünmekteyim.

- Cihan Yayınları, birçok değerli esere imza atan ilahiyatçı-yazar Mehmet Dikmen'in "Peygamberimizden Hayat Dersleri" kitabını yayımlamış. 666 hadisle, karşılaştığımız güncel sorunlara çözümler sunan yazar şöyle diyor önsözünde:

- Hadisler, Müslümanların günlük yaşamlarını, Allah'ın rızası ve Resulüllah'ın isteği doğrultusunda tanzim eden "hayat dersleri"dir! Hükmü, saadet asrından başlar kıyamete kadar devam eder. Ferdin ve toplumun huzur ve mutluluğu, bireylerin kendileriyle ve çevreleriyle uyum ve barış içinde olmalarına bağlıdır. İşte hadisler, bu uyum ve barışı sağlayacak ebedi ölçülerini verirler okuyucularına...

- Elit Kültür Yayınları: Yeni kabiliyetlerimizden Mine İzgi Hanım'ın "NİTELİKLİ GENÇ KIZ REHBERİ!" ile "KIZIMI YETİŞTİRİYORUM!" kitaplarını yayımlamış...

Çocuklarımıza gerçek kimliğini kazandıran bu rehber ve yetiştirme kitapları, hem aile sevgisini pekiştiriyor hem de temel değerlere sahip çıkma duygusunu geliştiriyor. Böylece kızlarımızın gerçek kimliğiyle buluşmasını sağlayan temel ihtiyaç kitapları serisine giriyor, Mine Hanım'ın bu "GENÇ KIZ REHBERİ!" ile "KIZIMI YETİŞTİRİYORUM!" kitabı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Kutlu Doğum Hatırası: Mal senin, borç benim!..

Ahmed Şahin 2008.03.19

Resulullah'ın (sas) ideali insanlığa hizmet etmektir. Yoksa insanlığı kendisine hizmet ettirmek değildir. O sebeple eline geçeni yemez yedirir, içmez içirir, yönettiği insanların mutluluğuyla mutlu olur, üzüntüsüyle de üzülürdü.

'Müslümanların derdiyle dertlenemeyen bizden değildir!' diyerek sızlanırdı.

Bu sebeple bir müddetten beri biriktirdiği imkânını yine dağıtmak istiyordu yoksullara. Çevresine de münadiler göndermiş, sesleniyorlardı Medine sokaklarında ihtiyaç sahibi yoksullara:

-Resulullah (sas) mescidin önünde miskin derecesindeki muhtaçları bekliyor, kimse mahrum kalmasın, miskinler gelip hisselerine düşecek yardımı alsınlar!.. Az sonra mescidin önünde en alt derecedeki yoksullar toplanmış, kasıp kavuran ihtiyaçlarını bir ölçüde karşılayacak imkân kavuşacak olmanın sevincini yaşıyorlardı.

Nitekim düşündükleri gibi de oldu. Efendimiz gelenleri şöyle bir gözden geçirdikten sonra elindeki mevcudu da hesap ederek önünden geçenlere hisselerini verirken şefkat dolu tebessümlerle mutluluğunu açıkça belli ediyordu. Mutluydu. Çünkü en büyük sevincini yoksula yardım ederken duyuyordu. İşte o anda da ihtiyaç sahiplerinin sıkıntılarını gideriyordu. Nihayet elindeki imkân bitti, mevcut ihtiyaç sahiplerine de yetti. Demek ki hesap iyi yapılmıştı.

Ne var ki çok geçmeden ötelerden koşup gelen bir bedevi görüldü. Adam ufkuna doğru bakarak koşuyor hem de nefes nefese söyleniyordu:

-Yardım dağıttığınızı duydum, onun için koştum, ama yine de yetişemedim. Zaten ben hep böyle şanssızın biriyim. Şefkat ve merhamet menbaı sordu:

-İhtiyacın çok mu fazlaydı? Saymaya başladı ihtiyaçlarını. Hepsi de zaruri ihtiyaçtı. Ama Resulullah'ın da imkânı bitmiş, elinde avucunda olanı tümüyle vermiş, tek dirhemi bile kalmamıştı. Efendimiz dikkatle baktı yoksul adamın üzgün yüzüne. Sonra beklenmeyen açıklamasını yaptı:

-Üzülme, dedi ihtiyaçlarını yine alacaksın, hem de hiçbirini eksik bırakmadan!.

- Nasıl olacak bu, diyerek heyecanlandı yoksul adam?. Efendimiz kelimelere basarak konuştu:

-Şimdi buradan şehrin içine dal, ihtiyaçlarını nerede bulursan al, satıcılara da de ki:

- Mal benim, borç Resulullah'ın! Ödemeyi Resulullah yapacaktır!. Adam önce şaşırđı. Sonra Efendimiz'in ısrarı karşısında toparlanarak sevinçle çarşının yolunu tuttu. Alacaklarının hesabını yaparak gidiyordu.

Olayın şahidi olan Hazreti Ömer, fedakârlığın bu kadarını fazla buldu. Düşüncesini dile getirmekten kendini alamayarak dedi ki:

-Ya Resulullah! Sen gücünün yettiğiyle mükellefsin. Elinde olanı tümüyle verdin, geriye bir şey kalmadı, neden bu sefer de yardım edemediğin yoksulun borçlarını yükleniyorsun? Bu kadarı da fazla değil mi?..

Bu sözlerden hiç de memnun olmayan Resulullah'ın yüzündeki tebessümün kaybolduğu görüldü. Halbuki o ana kadar çok mutluydu. Sanki güller açmıştı mübarek yüzünde. Tebessümü hiç eksik olmuyordu. Yoksula yardım etmenin tarif edilemez mutluluğunu yaşıyordu. Bunun üzerine oradaki masum bakışlı bir sahabe söze karıştı:

-Ya Resulullah, dedi, sen Ömer'e bakma, ver, Arşın sahibi Allah sana yine verir, boş bırakmaz!. Fedakârlığını sürdürmesini isteyen memnun olan Resulullah'ın (sas) tebessümü tekrar yüzünde belirdi. Şöyle ölçü veriyordu yoksula yardım konusunda: Hiçbir şeyi olmayan, çorbasının suyunu çoğaltsın, o da bulamayanların imdadına sulu çorba ile koşsun, yine çevresindeki yoksullara ilgisiz kalmasın... Bu anlayış içinde kutlayacağınız nice Kutlu Doğum'lar dileğimle...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müminin özel vasfı: Sabır ve şükür!.

Ahmed Şahin 2008.03.25

Sıkıntıların içindeki zahmetlere kilitlenip rahmetleri göremeyen bazı soru sahiplerine arz ediyorum bu konuyu.

Bir adam, Efendimiz (sas) Hazretleri'ne gelerek şöyle sormuş:

-Ya Resulallah, demiş, bana öyle bir şey haber ver ki onu yapınca cennete layık hale geleyim.!

Şöyle anlatmış cennete layık hale gelme anlayışını:

-Allah'ın senin hakkındaki takdirine ya sabırla ya da şükürle karşılık ver; cennete layık hale geldin gitti.

Evet, maruz kalınan İlahî takdirlere ya sabır ya da şükürle karşılık vermek Neden ya sabır ya da şükür?. Çünkü mümin insanın özel vasfıdır bu sabır ve şükür. Bu özel vasfı sayesinde inanmış insan, hayatta karşılaştığı her durumu hakkında hayra çevirebilir. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri, müminin her halini hayra çeviren bu özel vasfını şöyle haber vermiştir bizlere:

-Hayret edilir müminin haline. Üzücü bir olayla karşılaşsa sabreder kazanır, sevindirici bir olayla karşılaşsa şükreder yine kazanır. Yani mümin bu özel vasfı sayesinde her olayı hakkında hayra çevirebilir. Böylece tevekkül ve teslimiyeti ona hep kazandırır, hiç kaybettirmez.

Nitekim Lokman Hekim de müminin bu sabırlı halini şöyle izah der:

-Nasıl madenin kıymetlisi ateşe verilince üzerindeki pası dökölüp altından öz cevheri çıkarsa, Allah'ın sevdiği kulları da maruz kaldıkları musibetleri sabır ve tevekkülle karşılayarak günahlardan arınmış saf kulları haline

gelirler...

Kaldı ki, bizim şer sanıp da üzüntü, sıkıntı duyduğumuz birçok olayların aslında şer değil hayır olduğu da daha sonraki sonuçlarından anlaşılır. Yanıldığımızı, boşuna üzüldüğümüzü de o zaman mahcubiyet duyarak idrak ederiz. Ama baştan o sıkıntıyı da yaşarız..

Hikmet alimleri müminin maruz kaldığı musibet ve sıkıntıları iki kısma ayırıyorlar.

-Kulun makamının yükselmesi için gelen sıkıntılar. İşlemiş olduğu günahın cezası olarak gelen sıkıntılar. Şurası kesindir ki, her iki hal de kulun lehinedir. Çünkü kul burada günahının cezasını çekmezse ahirete tehir edilir. Ahiretin cezası ise dünya ile kıyaslanamayacak kadar ağır ve acı olur. Bundan dolayı kamil insanlar maruz kaldıkları musibet ve sıkıntıları günahlarının peşin olarak verilen cezası diye yorumlayarak ayrıca bundan sevinç duymuşlar, musibetin içinde de yine bir nevi mutluluk hissetmişler.

Başa gelen musibetlerin, günahların karşılığı olduğuna dair verilen misalde şu olay anlatılır: Sahabeden bir zat, cahiliye devrinde tanıdığı bir kadınla yolda karşılaşır. Ayaküstü sohbetten sonra ayrılıp giden kadının arkasından bakmaya devam eder. Bu sırada önündeki çukura giren ayağı kırılır. Sonra Resulullah'ın (sas) huzuruna gelerek kadına bakarken ayağının kırıldığını anlatınca Efendimiz (sas) şöyle bir hatırlatmada bulunur:

-Allah, bir kulunu severse onun işlemiş olduğu hatasının cezasını hemen peşin olarak verir, ahirete tehir etmez! Böylece kul, burada cezasını çektiğinden ahirete o günahla gitmekten kurtulmuş olur. Demek ki, maruz kaldığımız sıkıntılar işlediğimiz yanlışlarımızın bir bakıma cezasını teşkil ediyorsa, buna da üzülmemek, aksine sevinmek bile mümkün.. Ahirete tehir edilmeyip dünyada ödemek söz konusudur çünkü.

Kaldı ki, hikmet alimlerinin ikazına göre, dünyevî sıkıntılar korkulacak sıkıntılar da değildir. Asıl korkulacak sıkıntı ve musibet, dine gelen sıkıntı ve musibettir. Dinin emrini yaşama aşk ve şevkinden mahrum kalma musibetidir. Bu musibetin insana kazandıracak hiçbir hayır yanı yoktur. Ama dünyevî musibetin verdiği zahmet burada kalır, kazandırdığı rahmet ise ahirete beraber gider... İşte bu farktan dolayıdır ki hikmet alimi Sehl bin Abdullah'a şikâyetinde bulunan bir adam "Evime hırsız girmiş, altınlarımızı çalıp götürmüş."deyince şöyle cevap vermiş:

-Bunlar dünyevî musibetlerdir.. Ya musibet malına değil de dinine gelse de, şeytan kafana girip vesvese vererek imanını çalmış olsaydı ne yapacaktın? Asıl musibet bu musibettir. Dini yaşama aşk ve şevkini kaybetme musibeti. Korkacaksanız böyle musibetten korkun!.

-Ne dersiniz? Maruz kaldığımız sıkıntı ve musibetlere böyle geniş şekilde bakabiliyor muyuz?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Günlük hayatta toplumu kucaklaştıran İslamî davranışlar..

Ahmed Şahin 2008.03.26

Bir ayet-i kerime bize şu açıklamayı yapıyor:

-Allah sizden kolaylığı ister, zorluğu değil! (Bakara-185)

Ne var ki bizler öylesine zorluklar çıkarıyoruz ki, sanki İslam'ı yaşamak her adamın kolayca başarabileceği bir hayat tarzı değildir. Onu ancak farklı vasıflara sahip seçilmiş insanlar yaşayabilir, der gibiyiz bazen.

Bugün sizlere bir kısım hadislerden özetler arz edeceğim. Göreceğiz ki, İslam'ı yaşamak, hatta sevimli bir Müslüman olmak hiç de öyle zor değildir. Mutlaka şu kadar paraya sahip olacaksın, şöyle maliyeti vardır, böyle vasıfların sahibi bulunacaksın gibi peşin şartlar söz konusu değildir. Tam aksine, hemen herkes hiçbir maliyet ödmeden Rabb'inin razı olacağı ahlaka sahip olabilir. Resulullah'ın şefaatine nail olacağı davranışları uygulayabilir. Buyurun, hadislerin haber verdiği kolay Müslümanlığa, sosyal davranışlara birlikte bir göz atalım.

-Durumunuz müsait değil mi? Fazla sadaka veremiyorum diye üzülüyor musunuz?

Sakin çaresi yok sanmayın. Hiçbir maliyet ödmeden sadaka sevabı kazanabilirsiniz. Yeter ki, karşılaştığınız insanlara tebessümle bakın, tatlı dille muhatap olun. Sadaka sevabı kazandınız gitti. Bakın Efendimiz ne buyuruyor:

"Müminin mümine karşı tebessümü, sadakadır!"

Yeter ki güler yüz, tatlı dil sizin vazgeçilmeziniz olsun. Basite alıp da mühimsemezlik etmeyin. Tebessümle bakmayı kendinize ahlak edinin...

-İstemeyerek maruz kaldığınız günahlarınızın ağırlığından kurtulmak mı istiyorsunuz?

Hiç ümitsizleşmeyin. Bu da sizin için kolay. Yeter ki karşılaştığınız dostlarınıza önce siz elinizi uzatıp musafaha yapacak kadar yakınlık gösterin, sıcak davranın. Bunun için de Efendimiz Hazretleri şöyle buyuruyor:

"İki mümin karşılaşınca, biri elini uzatıp da sevgi ile musafaha ederse ağaçlardan sararmış yaprakların döküldüğü gibi günahları dökülür!. Evet. Bu sıcaklığı gösterin, bu sevecenliğe talip olun. Rahatladığınızı siz de hemen hissedeceksiniz..."

-Sıkıntılı günlerde Allah'ın yardımını mı istiyorsunuz? Bu da mümkün. Yeter ki siz de çevrenizdeki sıkıntıya düşenlerin yardımına koşun, ilgi gösterin. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

"Allah kulunun yardımcısıdır. Kul, kardeşinin yardımcısı olduğu müddetçe!"

-Allah'ın merhametinin size de ulaşmasını mı istiyorsunuz?. Bu da zor değil. Yeter ki siz de Allah'ın kullarına merhametli, şefkatli davranın. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

"Siz canlılara şefkat gösterip acıyın ki, Allah da size merhamet edip acısın!..."

-Allah'ın sevdiği kâmil mümin mi olmak istiyorsunuz? Bu da zor değildir. Yeter ki din kardeşinizle üç günden fazla küs durmayın. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

"Kâmil Müslüman, din kardeşiyle üç günden fazla küs durmaz!..."

Demek ki kırılıp incindiğimiz, yahut da kırıp incittiğimiz kimselerle en fazla üç gün dargın durabiliriz. Daha fazlası bize de muhatabımıza da helal olmaz. Şayet kâmil Müslüman olmak istiyorsak..

-Hayırlı Müslüman mı olmak istiyorsunuz? Sakin hayırlı Müslüman olmak çok zor sanmayın. Bu da çok kolaydır. Yeter ki çevrenizdeki insanları sevin, onlar tarafından da sevin. Hayırlı Müslüman oldunuz gitti demektir. Bu konuda da şöyle buyuruyor Efendimiz:

-Mümin çevresini sever, sevdiği çevresince de sevilir.

Bundan sonrasına dikkat edin. Hadisin devamında ikaz var:

" Sevmeyen, seilmeyen müminde hayır yoktur!..."

-Ne dersiniz bunlara? Çok mu zor, yoksa çok mu kolay?

Çok kolay değil mi? Hiçbir maliyeti yoktur. Hemen herkes uygulayabilir.

Öyle ise ne duruyorsunuz? İslam'ın, toplumu kucaklaştırıp kaynaştıran bu tavsiyelerini hemen uygulayın. Eksik etmeyin yüzünüzdeki tebessümünüzü. Uzatın elinizi musafaha edip tokalaşmak için.. Küs durmayın kimseyle. Yardımcı olun herkese.. Şefkatli davranın tüm insanlara.. Huy edinin bu güzel davranışları. Ahlakınız olsun güler yüz, tatlı dil. Sevin, çevrenizce de sevin...

İşte size Allah'ın razı olup, Resulü'nün sevdiği kolay Müslüman ahlakı. Maliyeti olmayan, herkes tarafından kolayca uygulanabilen sünnet tavırlar...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gusülsüz kimse ne kadar bekleyebilir? Nasıl gusül yapılır?

Ahmed Şahin 2008.04.01

Soru: Kendisine gusül farz olan kimse, hemen yıkanıp kirlilikten bir an evvel kurtulmalı mı? Yoksa çok acele etmeyip birazcık bekleyebilir mi?

Gece yıkanması gereken kimsenin bekleme sınırı nereye kadar olabilir? Bir de yıkanırken idrar yolundan gelen akıntı gusle mani olur mu? Gusül konusunda bilgiye ihtiyacımız var. Genişleterek yazarsanız bilgi eksikliğimizi tamamlayacağız.

Cevap: 1- Önce yıkanması gereken kimsenin bekleme süresine bakalım.

Bilindiği üzere kendisine gusül farz olan kimse bu halde iken manevi kirli sayılır. Her insan kirli halden bir an evvel kurtulup tertemiz hâle geçmeyi ister. Hatta cünüp kimse böyle manevi kirli halde iken melekler temizleninceye kadar uzağında bekler, şeklinde yorumlar da vardır.

Bununla beraber, idrar yolunda kalması muhtemel bir akıntının iyice temizlenmesi için ya idrar yapmalı yahut da birazcık yürümeli ya da bir müddet uyumalı diyenler de olmuştur. Bu sebeple, gece yıkanması gereken kimse bir müddet uyuyacaksa, bunun sınırı, sabah namazını kazaya bırakmaması olmalıdır. Namazdan önce kalkıp guslünü yapmalı, sabah namazını vaktinde kılmalı, kazaya bırakacak kadar yıkanmayı geciktirmemelidir. Bu sebeple denebilir ki, gusül yapacak kimse namazını kazaya bırakmayacak kadar bekleyebilir.

2- Hanefi mezhebinde, yapılan guslün sahih olması için üç farzın yerine getirilmiş olması gerekir. Bunlar ağıza su alıp çalkamak, burnuna su çekip yıkamak, hiç kuru yer kalmayınca kadar vücudun tamamını ıslatıp yıkamak.

Bu sebeple, gusletmek isteyen kimse önce duşun altına girerek bedeninde varsa kaba kirleri yıkar. Sonra güzelce yıkadığı sağ eli ile üç defa ağıza su alarak iyice çalkar, bundan sonra üç defa burnuna su çekerek burun içini yıkar, arkasından da hiç kuru yer kalmayınca kadar bütün vücudunu baştan aşağıya ovalayarak

yıkar. Bedende iğne ucu basacak kadar olsun kuru yer kalmadığı andan itibaren temizlik yapılmış, gusül tamamlanmış kabul edilir.

3- Gusül yaparken idrar yolundan akıntı gelse, yahut da diş kanaması olsa bu akıntılar gusle mani olmaz, gusül yine tamam olur. Ancak guslün abdest olma vasfını bozduğundan ibadet için ayrıca abdest almak gerekir. Yani gusül sırasında abdest bozucu bir akıntı gelse, yapılan guslü bozmaz, ancak guslün abdest olma vasfını bozduğundan ibadet etmek için ayrıca abdest almak icap eder.

4 - Gusül sırasında ağızda bulunan kaplama ve dolgulu dişler gusle mani olmazlar. Bu dolgu ve kaplamanın üzerinden geçen su, altını yıkamış gibi kabul edilir, bu konuda bir vesveseye kapılmaya gerek kalmaz. Hatta bedenin herhangi bir yerindeki yara üzerinde bulunan sargıyı çözerek gusül yapmak yaraya zarar verecek olursa, suyun sargının üstünden akıp gitmesi yeterli sayılır, sargıyı çözerek altını yıkama mecburiyeti söz konusu olmaz. Bu da zarar verecekse sargının üzerine ıslak elle mesh etmek de yeterli sayılır, yaraya zarar verecek şey yapılmaz.

5- Sokakta yürürken ya da herhangi bir yerde idrar yolundan bir sızma olduğu çamaşırı ıslattığından anlaşılıyor. 'Habersizce gelen bu idrar sızmalarından gusül mü gerekir, yoksa sadece abdest almak mı icap eder?' şeklindeki sorunun cevabı ise şöyledir:

- İdrar yolundan sakince gelen idrar sızmaları varsa sadece abdesti bozar, gusül gerektirmez. Bu sebeple, gelen sızmanın, iç çamaşırı avuç içi kadar genişlikte kirlittiği anlaşılırsa yapılacak iş, hemen abdest alma yerlerindeki müsait musluğun altında kirlenen kısmı yıkayarak temizlemek, sonra da dışarıdaki lavaboda abdest alıp namazı kılarak kazaya bırakma gereği duymamaktır. Böylece özellikle gençlerde kaçınılması zor olan bir çamaşır kirlenmesini büyütüp de abdeste, namaza mani sanmamalı, gusül gerektiren bir olay gibi görmemelidir. Demek ki, idrar yolundan sadece sakince sızan akıntı varsa abdesti bozmuş olur, ancak guslü gerektiren bir sonuç söz konusu olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bunda da bir hayır vardır!

Ahmed Şahin 2008.04.02

Örf ve âdetlerimizde yerleşik bazı tabirler vardır ki, insanı maruz kaldığı sıkıntı ve gerginliklerden koruyan etkiler yapar, kurtarıcı tesirleri söz konusu olur.

Bazıları bu tabir ve sözleri manasız, boş laflar gibi görürse de aslında koruyucu, kurtarıcı etkileri olduğu kesindir. Yazımıza başlık olarak aldığımız "Bunda da bir hayır vardır!" tabiri bu faydalı sözlerden biridir. Nitekim, "bu da geçer yahu" sözü de böyle dayanma gücü veren tabirlerden biridir.

Gerçekten de bazen şer gördüğünüz olayın arkasından nice hayırlar çıkabilir. Sonra da sizin aşırı gerginleşip sıkıntıya girişinizin, olayı atlatacak böyle dayanma gücü veren tabirden mahrum oluşunuzdan kaynaklandığı anlaşılır.

Onun için maruz kaldığınız şer görüntüsünün etkisine girip de gergin bir ruh hali yaşamaktansa, "Bunda da bir hayır vardır!" diyerek konunun size vereceği menfi etkiyi azaltmanızda, muhtemel hayrı, alacağınız tedbir ve tevekkülle beklemenizde isabet vardır. Aksi takdirde kendinizi aşırı üzer, sabrınızı tüketir, ümidinizi kaybedersiniz, bundan ise hiç fayda gelmez, kendi tevekkülsüzlüğünüzle, olayı peşinen kendi hakkınızda şerre çevirmiş, mücadele azminizi zaafa uğratmış olursunuz.

Nice şerhlerin arkasından hayırların çıktığı konusunda irşat eserlerinde birçok olay nakledilir. Birini arz edeyim izin vererseniz.

Yazın yaylaya çıkan yörüklerden birinin kümesteki horozunu bir gece tilki götürür. Adam çaresizdir. Yapabileceği hiçbir şey yoktur.

- Bunda bir hayır vardır hanım! diyerek geçiştirir.

Fakat ikinci gece de eşeğini kurt kapar. Adam yine:

- Bunda da bir hayır vardır hanım! deyip geçer, üzerinde durmaz.

Üçüncü gecede ise, çevredeki köpekler gelip kendi köpeğini boğarlar. Adam yine:

- Bunda da bir hayır vardır! diyerek tevekkülünü bozmayınca, sabrı tükenen hanım feryadı basar:

- Yahu bunun neresinde hayır vardır? Sana en çok lazım olan, yayladan yaylaya eşyanı taşıtacağın bir eşeğin, sürünü bekleteceğin bir köpeğin, sesiyle sabaha karşı namaza kalkacağın bir horozun vardı, hepsi de gitti, bunun neresinde hayır vardır?

Elinden bir şey gelmeyen adam, yine moralini bozamaz, ümidini kaybetmez, her şeyde bir hayır olduğu inancı içinde:

- Hanım, şerh gibi görünen olayların arkasında hayırlar çıkabilir, muhtemeldir ki, bunun arkasından da hayır çıksın, sen ümidini kaybetme, diyerek yatıştırmak ister.

Aradan çok geçmez, bir gece yayladaki çadırlara eşkıya baskın yapar, karanlıkta birbirine yakın dizilmiş çadırları sırayla soyarlar, direnen insanları da vurup yaralayarak yere sererler, kıymetli kıymetsiz neleri varsa hepsini de alıp götürürler. Ancak bu soygundan kendileri hiç etkilenmez. Eşkıyanın baskınına maruz kalmazlar. Neden mi?

- Çünkü, köpekleri yok ki havlasın, eşekleri yok ki bağırsın, horozları yok ki ötsün de eşkıyaya yakınlarında bir çadır daha olduğunu bildirsın, eşkıya da karanlıkta farkına varıp onları da ne var ne yoksa soyup soğana çevirsin.

Bu sonuç karşısında, şikâyetinden dolayı mahcubiyet duyan hanım:

-Bey, der, ben biraz acelecilik ettim galiba, gerçekten de bazı şerh görüntülerinin arkasında hayır çıkarmış, yoksa şimdi bizim de çadırımızda hiçbir şeyimiz kalmayacak, tümüyle soyulmuş, hatta yaralanmış bile olacaktık. Beyin sözü yine aynı olur.

- Hanım bunda da bir hayır vardır. Bu olay ihmal ettiğimiz tedbirlerimizi almamıza sebep oldu. Şimdi yaylanın giriş çıkışlarına nöbetçi kulübeleri yapıyoruz, bundan sonra böyle bir eşkıya baskını söz konusu olmayacaktır artık, der.

Evet, hayatta abes ve manasız hiçbir şey yoktur. Her olayın arkasında nice hikmetler, hayırlar söz konusudur. Yeter ki yorumlamasını bil, ifade ettiği ikaz ve ihtarları iyi oku, gereken tedbirlerini almakta ihmale düşme, aynı sonuca tekrar maruz kalmayacak çareleri bulmaya yönel. Böylece şerh gibi görünen olayı, aldığın tedbirlerinle hakkında hayra çevirmiş ol. "Bu da geçer yahu!" diyerek mücadele gücünü sürdürmeye devam et.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dikkat!.. Ümidini kaybeden her şeyini kaybeder

Ahmed Şahin 2008.04.08

Hayat yolumuz hep düzlükte devam etmemektedir. Bazen önümüze yokuşlar çıkar, bazen de inişler.. Mühim olan düzlükte şımarmamak, yokuş ve inişlerde de ümitsizliğe düşmemek. Bunların hayat yolculuğunun imtihanları olduğunun farkında olmak.Nitekim Rabbimiz Ankebut Suresi'nin ilk ayetlerinde şöyle ikazda bulunmaktadır:

-İnsanlar iman ettik demekle bırakılacaklar da imtihana çekilmeyecekler mi sanıyorlar?

Çekileceğimiz bu imtihanları kazanmanın ilk şartı, sıkıntı ve zorluklar karşısında ümidini kaybetmemektir. Çünkü ümidinizi kaybederseniz her şeyinizi kaybedersiniz. Ama ümidinizi korursanız kaybettiklerinizi yine kazanabilirsiniz.

Ümidin bu hayati özelliğinden dolayıdır ki, şeytanın yıkmaya yöneldiği ilk hedefi, imanlı insanın ümit kalesidir. Ümit kalesini yıktıran adamın sığınacağı başka bir kalesi yoktur.

Ümidin basite alınamaz bu hayati özelliğini irşat alimleri şu çarpıcı olayla dikkatimize verirler:

Bir adam yolda ağlayarak gidiyordu. Karşıdan gelen bir maneviyat büyüğü ağlayan adama sordu:

-Neden ağlıyorsun evlat,bir felakete mi uğradın yoksa?

-Sorma dedi ağlayan adam, mahvoldum, dükkânım yandı, bu yetmiyormuş gibi kasadaki paralarım da yandı; bütün servetim gitti, geriye sadece borç senetlerim kaldı.

Maneviyat büyüğü ağlayan adamın başını şefkatle okşadı, sonra da dedi ki:

- Bunlar ağlanacak kayıplar değildir evlat. Ben de ümidini kaybettin de onun için ağlıyorsun sandım.!Şunu unutma ki, ümidini kaybeden adam her şeyini kaybeder. Ama ümidini kaybetmeyen adam yeniden teşebbüse geçer, kaybettiklerini zaman içinde yine kazanabilir. Sen ümidini kaybetme evlat ümidini!..

Evet, bütün mesele ümidini kaybetmemekte. Peygamberimiz de (sas) konuşmalarıyla ümitsizlik telkin eden adamı ikaz ederek şöyle uyarıda bulunmuştur:

-"Kim, 'Artık iyi insan kalmadı, herkes bozuldu..' diyerek ümitsizlik telkin ederse bilsin ki, bozulan o insanın kendisidir,herkes değil."

Neden böyle?

Çünkü kıyamete kadar insanların içinde hem iyisi bulunacak hem de kötüsü. Burada mühim olan, bizim bunların neresinde yer aldığımız, hangi tarafın içinde bulunduğumuzdur. Biz iyilerin içinde bulunuyorsak kötülerin bize zararı olamaz, kötülerin içinde yer almışsak iyiler bizi kurtaramaz. Unutulmaması gereken gerçek bizim nerede yer aldığımız, kimlerin desteğinde bulunduğumuzdur.

İşte bu gerçeği unutturmaya çalışan şeytan, hep bozulanları dikkate vererek ümitsizlik telkin etmeye yeltenir. Teşebbüs gücünü yok etmeye çalışır. Şeytanın bu tuzağına düşmemek için Bostanü'l Vaizin'de şu çarpıcı misal verilmektedir:

Bağdat'ta büyük bir şevk içinde hizmetlerini sürdüren Cüneyd-i Bağdadi bir gece rüyasında gördüğü bir adamdan ümit kırıcı telkinler dinler. İyi bir insan görüntüsündeki adam diyor ki:

-Ey Cüneyd! Boşuna uğraşıyorsun sen. İnsanlar artık yolunu değiştirdi, seni dinleyecek kimse kalmadı Bağdat'ta. Koskoca şehirde sadece üç kişiden başka adam kalmadı. Onlar da şu anda Şiraz Mescidinde ibadetteler. Bu söylediklerime inanmazsan git, Şiraz Mescidinde ibadet eden üç kişiyi gözlerinle gör!.

Heyecanla uyanan Cüneyd-i Bağdadi, abdest alıp doğruca Şiraz mescidine gider. Bakar ki, gerçekten de mescitte üç kişi kendinden geçmişçesine ibadetteler. İçinden bir ümitsizlik fırtınası kopar. Demek ki koskoca Bağdat'ta gerçekten de adam kalmamış bu üç kişiden başka diye ümitsizleşirken namazdakilerden biri hemen selam verip kulağına eğilerek şunları fısıldar:

- Dikkat et , der. Şeytan sana ümitsizlik telkin etmek istiyor. Bağdat Allah dostlarıyla doludur! Allah dilerse görünmezlerden kapılar açar, bilinmezlerden sebepler halk eder. Yeter ki sen ümidini yitirme, teşebbüs gücünü kaybetme, hizmetine aşkla, şevkle devam et. Vazifeni yap, vazife-i ilahiye karışma. Gerisi Allah'ın (cc) takdirine kalmıştır. O takdirde yanlışlık, eksiklik olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Herkesi kucaklayan İslam ahlakından sevgi saygı örnekleri..

Ahmed Şahin 2008.04.09

Başka türlü fikir ve felsefeye yönelen kimseler toplum içinde her türlü itici ve kaçırıcı tavrı tercih edebilirler. Bir kesimi başka bir kesim aleyhine yöneltecek sözleri çekinmeden söyleyebilirler. Ama İslam'ı temsil eden Müslümanlar toplumu cepheleştirecek üsluba yönelemezler, itici ve incitici tavrı tercih edemezler.

Çünkü Müslüman itici değil çekici olur. Kaçırıcı değil kucaklayıcı olur. Toplumla kucaklaşan, kaynaşan yapıcı insan olmayı hayatının vazgeçilmez vazifesi bilir.

Zira örnek aldığı Peygamber'i Müslüman'a, iticiliği değil çekiciliği, bölücülüğü değil birleştiriciliği, uzaklaştırmacılığı değil kucaklayıcılığı telkin ve tembih ediyor bizzat verdiği birlik beraberlik örnekleri, sevgi saygı misalleriyle...

Nitekim Efendimiz (sas)'in sevgi, saygı örneğine şahit olan sahabeler diyorlar ki:

- Resulullah (sas) Hazretleri çevresine öylesine sevecen ve tebessümlü şekilde muhatap olurdu ki, kendisiyle bir defa görüşen adam, sanırdı ki, Peygamber kendisini herkesten çok seviyor!..

Evet, Peygamberimiz çevresine hep böyle tebessümle muhatap oluyor, "Müminin mümine karşı en güzel ikramı tebessümüdür." buyuruyordu.

Nitekim bazı ziyaretlerimde beni de aynı tebessümle karşılayan dostlarımla:

-Hocam ne emredersiniz, çay mı kahve mi ikram edelim? Tekliflerine cevabım aynı oluyordu:

-Beni tebessümle, tatlı sözlerle karşılıyorsunuz. Bundan daha güzel ikram olur mu? Müminin mümine karşı ikramı tebessümüdür, buyuran Peygamber'in sünnetini uyguluyorsunuz, bu da ikram olarak yetip de artıyor bile.. dememize rağmen dostlarımız yine de düşündükleri ikramdan geri kalmıyorlardı...

Sözü buraya getirmişken Peygamberimiz'den aldıkları tebessümlü sevgi, saygı ahlakını herkese uygulayan alimlerimizden bazı misaller vereyim isterseniz.

Merhum Şeyh Muzaffer Ozak'ın İstanbul-Beyazıt'taki kitapçı dükkanına bir papaz gelir. Hemen ayağa kalkan Şeyh efendi, misafire önce tebessümle muhatap olur, saygı ile yer gösterir. Çay-kahve ne emredersiniz, der. Müşterilerden biri bu tebessümlü, hürmetli tavrı pek yerinde bulmaz da papaz çıktıktan sonra:

-Hocaefendi, der, bir din adamının papaza karşı ayağa kalkıp tebessüm ve hürmetle muhatap olması uygun mu?

Tereddüt etmeden cevap verir Şeyh efendi:

-Uygun mu ne demek, şarttır şart!.. Adam itirazını sürdürünce o da cevabını sürdürür.

-Efendi dikkat et! der, Müslüman nezaketin, saygının, sevginin, tebessümün mirasçısıdır; kabalığın, hamlığın ve nefretin değil!..Bundan sonra da şu tarihî saygı örneğini anlatır:

Hazreti Mevlânâ der, Konya çarşısında giderken papazın biri yol kenarında kendisine karşı ayağa kalkıp aşağıya eğilerek saygı gösterir. Bunu gören Mevlânâ ise papazdan daha aşağıya eğilerek karşılık verir. Niçin papazdan daha aşağı eğildiğini soranlara ise şöyle cevap verir:

-Ben İslam'ın temsilcisiyim, tüm faziletlerde olduğu gibi tevazuda da papazı geçmem gerekirdi. Elhamdülillah tevazuda da papazı geçtim... Şöyle bağlar sözünü:

-Müslüman tevazuun, sevginin, saygının mirasçısıdır; kabalığın, hamlığın ve tekebbürün değil.

Ne dersiniz, birlik beraberliğe, kucaklaşıp kaynaşmaya en çok muhtaç olduğumuz şu devrede mizaçlarımızı bir gözden geçirsek mi? Çevremize karşı tevazuun mu temsilcisi oluyoruz, yoksa tekebbürün mü, bir düşüsek mi? Yani çekici Müslüman örneği mi veriyoruz, yoksa itici insan misali mi?..

Vefatının 48. yılında rahmetle ve minnetle andığımız Hazreti Bediüzzaman da bunu mu söylemek istiyor tüm Müslümanlara şu hatırlatmalarıyla:

-Eğer bizler yaşayışımızla İslam'ın güzelliğini gösterebilsek sair dinlerin tabileri gruplar halinde İslam'a girerler, bizde gördükleri özellik ve güzellikler karşısında daha fazla direnemezler. Yeter ki biz yaşayışımızla İslam'ın bu sevgi, saygı dolu güzelliklerini göstermeyi başaralım çevremize...

-Ne dersiniz?.. Düşünmeye değer mi?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evlerini cennetleri haline getiren aileler...

Ahmed Şahin 2008.04.15

Rabb'imiz bir kutsi ikazında şöyle hitap ediyor kullarına:- Ey kullarım! Ben zulmü kendi nefsimde de haram kıldım. Sakın siz de kendi aranızda birbirinize zulmetmeyiniz! Evet, Rabb'imizin açık ve net ikazı böyledir:- Ben zulmü kendi nefsimde de haram kıldım. Sakın siz de kendi aranızda birbirinize zulmetmeyiniz.

Neden böyle ikazda bulunuyor?

Çünkü Rabbimizin sevmediği yanlışların en başında zulüm gelmektedir. Bundan dolayı zalimin hep karşısında, mazlumun da hep yanındadır. Kim bulunduğu mevkiin verdiği imkândan dolayı birine zulmederse bilsin ki, onun karşısında Rabb'imiz adaletiyle yer alacak, yaptığı zulmü asla yanına bırakmayacak, dünyada vermezse bile âhirette mutlaka fazlasıyla cezasını verecektir.

Şurası da kesindir ki, zulüm her yerde kötü ve acıdır. Ancak aile içinde zulüm, zulümlerin en acısı ve kötüsüdür. Dostun dosta zulmü, zulümlerin en beklenmeyenidir. Çünkü hayatı ortak yaşıyorsunuz, gece gündüz, varlıkta yoklukta, hastalıkta iyilikte her türlü şartlarda birlikte olduğunuz bir parçanızdan size ancak emniyet ve iyilik gelmesi beklenirken bunun yerine hiddet, şiddet, zulüm ve haksızlık gelmesi hayırlı bir dost tavrı olmaz.

Bundan dolayı Efendimiz (sas) Hazretleri ikazını çok net şekilde yapmıştır:

- Sizin hayırlınız birlikte yaşadığı ailesine hayırlı davranandır. Şerliniz de şerli davranandır. Yani aile ortamı Efendimiz'in yanında saygı ve sevginin yaşanacağı en aziz ortamdır. Burada bir emniyetsizlik hissi yaşanmamalıdır. Bir hata ve yanlışlık varsa "Akla kapı aç, iradeyi elden alma!" anlayışı içinde münasip dille düzeltilmeli, ama asla hiddet ve şiddet kullanmak gibi sünnette hiç görülmeyen yöntemlere yönelmemelidir.

Tenbih'ül Gafilin'deki şu olay da bu gerçeği ifade etmektedir.

Bir adam gelerek sorusunu şöyle soruyor:

- Ya Resulallah! Hangi mümin iman bakımından en mükemmel haledir?

Efendimiz'in cevabı şöyle oluyor:

- Ailesiyle hangisi en güzel şekilde geçiniyorsa o iman bakımından en mükemmel haledir.

Demek ki, kim mükemmel bir mümin olmak istiyorsa ailesiyle iyi geçinmeye baksın. Sözün özü budur. Efendimiz'in unutulmaması gereken hatırlatması da böyledir.

- Ailesiyle iyi geçinen insan, iman bakımından mükemmel olan insandır. İki taraf için de böyledir bu. Veda Hutbesi'ndeki ikazları da benzeri şekildedir:

- Hanımlarınız size Allah'ın emanetleridir. Sizin onlar üzerinde haklarınız olduğu gibi onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Herkes kendi hakkını bilmeli, sınırları içinde görevini yerine getirmeye bakmalı, kimse kimsenin hakkını çiğnememeli, zulme yönelip kalbini, gönlünü kırmamalıdır.

Çünkü kalp kırıp gönül yıkmak tamiri kolay olabilecek bir inşaat işi değildir. Kâbe'yi yıkan yeniden tamir edebilir, ama kalbi yıkan, gönlü kıran onu duvar örerek tamir edemez. En doğrusu aile içinde hiddet ve şiddeti hatırlatan tutum ve davranışlardan mutlaka uzak kalmalı, hayırsız aile örneği vermekten ciddi şekilde kaçınmalıdır. Bir defasında:

'İnsanların hayırsız ailesine baskı uygulayandır.' buyurunca dinleyenlerden biri soruyor:

- İnsanın ailesine baskı uyguladığı nasıl belli olur? Buyuruyor ki:

- Kendisi eve gelince ailede gerilim başlar, evden çıkınca gerilim biterse baskı uyguladığının işareti olur. Aynı tarif hanım için de geçerlidir:

- Hanımın hayırlısı da bey yanına gelince huzur duyar, mutluluk hisseder. İtici ve kaçırıcı değil çekici ve huzur verici olur.

Bu sebeple Tergib-i Terhib'deki hadis şöyle özetliyor aile hayatını:

- Müminin dünyadaki cenneti, içinde aile hayatını yaşadığı evidir.

Demek ki taraflar takındıkları sevgi ve saygı tavırlarıyla dünyadaki evlerini bir bakıma cennetleri haline getirebilirler. Yeter ki itici değil çekici olsunlar, sevgi saygıyı hayatlarının vazgeçilmez vasıfları olarak bilsinler. İmanda kemale ermiş aile bireyleri örneği versinler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum'un yetiştirdiği yöneticilerden örnekler

Ahmed Şahin 2008.04.16

İnsanlık kuşlar gibi havada uçuyor, balıklar gibi denizlerde yüzüyor, rüzgârlar gibi de karada geziyor. Ancak, insanı mesut edecek ölçülere hâlâ ulaşamamış, bahtiyar kılacak anlayışa hâlâ varamamıştır.

Hedefinde Kutlu Doğumunu kutladığımız Zat'ın gösterdiği örnek hayat, yaşadığı kutsal adalet söz konusudur. Yakalayabilirse bu örnek ölçüleri kurtulacak, benimseyebilirse o muhteşem anlayışı, mutluluğa erecektir. Yoksa hep serap seyredecek, hep mutluluk rüyaları görecektir.

Bu sözlerimizin boşa kalmaması için örnek hayattan numune olaylar arz edelim. Bakalım yirmi birinci asır insanının hedefinde kim var, huzur ve saadeti hangi anlayışın özünde söz konusu?

Örneklere Kutlu Doğum sahibinin bizzat yaşadıklarından başlayalım. Bayram namazından sonra geldiği evinde Efendimiz'e erkenden hazırlanmış kurban etini takdim ederler.

Tebessüm eden yüzünde bir memnuniyetsizlik işareti dolaşır: - Şu anda çevremizdeki komşular da et yiyorlar mı?

- Hayır, derler, kimse henüz kurban eti yiyecek durumda değil. Biz herkesten önce size takdim etmek istedik. Elinin tersiyle iteler önündeki tabağı.

- Götürün bu tabağı önümden. Komşumun, halkımın yemediğini yemem, giymediğini de giymem. Ne zaman onların bacaklarından duman tüter et pişirdikleri anlaşılırsa işte o zaman onlarla birlikte et yiyebilirim.

Bu, O'ndan bir misal. Bir misal de O'nun halifesi Hazreti Ömer'den verelim. Bakalım o nasıl benimsemiş bu durumu? Bir iftar sofrasında soğuk bal şerbeti ikram ederler. Bardağı dudağına değdirmesiyle çekmesi bir olur:

- Bu ne? Ürkek sesle cevap verirler:

- Bal şerbeti, sizin için özel olarak hazırlatmıştık... Sert bir sesle sorar:

- Benim idare ettiğim halkım da şu anda soğuk suyla yapılmış bal şerbetini içebiliyor mu?

- Nerede? derler. Onlar hele bir sıcak suyu bulsunlar! Kelimelere basarak konuşur:

- Ben, der, yönettiğim insanların yemediğini yemem, içmediğini de içmem. Götürün bu soğuk bal şerbetini, getirin halkımın içtiği sıcak suyu. Halkından ayrı yaşayan yöneticilerden olmak istemem... Bu da O'nun halifesinden bir örnek. Bir örnek de ordu kumandanından verelim.

Suriye taraflarında Rumlarla yapılan savaşta akşam olur, taraflar istirahate çekilerek sıcak kumların üzerine sofralar serilir, açlıktan takatsiz düşmüş mücahitler kuru ekmek, sıcak su ile hurmalarından yemeye başlarlar. Ancak kumandan Halid bin Velid'in sofrasında yumuşak ekmek, soğuk su var. Hayretle sorar:

- Bu ekmekleri deve sırtında güneş nasıl kurutmamış? Derler ki:
- Biz bu ekmek ve suyu eştığımız kum çukurlarındaki nemli zeminde sizin için sakladık!
- Askerlerimin sofrasında da böyle yumuşak ekmek, soğuk su var mı?
- Hayır. Onları, deve üzerinde kurumuş ekmek, ısınmış su! Kumandan hiddetlenir:
- Kaldırın bu yumuşak ekmekle soğuk suyu. Bana askerimin yediği kuru ekmekle, içtiği sıcak suyu getirin. Savaşta birlik olup da yemekte ayrılan kumandanlardan olmaktan Allah'a sığınırım. Bizim örnek aldığımız önceki büyüklerimiz böyle olmadılar, biz de öyle olmayacağız!

Kutlu Doğum münasebetiyle insanlığın yegâne rehberinin hatıralarını yâd ederken bir daha anlıyoruz ki, insanlar kuşlar gibi havada uçuyor, balıklar gibi denizlerde yüzüyor; rüzgarlar gibi karada geziyor. Ancak mesut değil, mutluluk duyamıyor. Siz söyleyin, kimin örneğinde bulacak aradıkları birlik beraberliği, kardeşlik ve huzuru, mutluluk ve saadeti, sevgi ile selamlaşp muhabbetle kucaklaşmayı? Tek cümleyle birbirinin derdiyle dertlenmeyi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnternetin zararlarından korunma çareleri...

Ahmed Şahin 2008.04.22

Günümüzde internet denilen bir iletişim aracı gittikçe yaygınlaşıyor, şimdiye kadar görülmemiş süratte dünya ile iletişim sağlıyor, topyekûn insanlığa büyük çapta faydalı hizmetler veriyor. Denebilir ki, çağın en büyük kolaylığını sağlayan hizmetlerin vericisi durumuna giriyor internet.

Ancak bu yaygın faydasına rağmen bazı aileler de bu faydalı sistemin zararlı şekilde kullanılmasından şikâyetçi oluyorlar. Bu aracın içinde her türlü iyilikler, kolaylıklar olduğu gibi; kötülükler yanlışlıklar da söz konusu olabiliyor. İyiliklerinden istifade edip kötülüklerinden de aile ve çocuklarımızı korumak için ne yapmalı, nasıl tedbirler almalıyız, diye sorular da sıralıyorlar.

Gerçekten de internet Allah'ın insanlığa lütfettiği eşsiz nimetlerden biridir. Fevkalade faydalı ve etkili bir hizmet aracıdır. Dünya artık bu sistemle kendini yönlendirmekte, her türlü faaliyetini bununla organize etmektedir.

Bununla beraber böylesine faydalı nimeti zararlı şekilde kullananlar da olabilmektedir. Tıpkı silah gibidir bunlar. Kullanmasını bilersen kendini korursun, kullanmasını bilmezsen kendini vurursun.

Bu yüzden böylesine faydalı bir sistemi zararlı duruma getirmemek için çareler aranmaktadır. Başvurulan tedbirlerden bazılarını ise şöyle sıralamak mümkündür:

1- Artık zararlı programları engelleyen sistemler de bulunmuştur. Bu sistemi kurup mahzurlu programların ekrana gelmesini engellemeye gayret etmelidir.

2 - Mümkin oldukça makineyi umumun görebileceği geniş ve açık mekânlara kurmalı, oralarda hizmet vermesini sağlamalıdır. Ta ki hep faydalıda kullanılsın, başkalarının görmesinden rahatsızlık duyulacak zararlı görüntüleri ekrana getirme arzusu söz konusu olmasın.

3 - Ayrıca kullanım saatlerine bir sınır getirilsin, geceleri istirahat saatleri burada harcanarak gündüz yapacağı işte başarının düşmesine sebep olunmasın.

4 - Herkesin istifade edeceği fevkalade faydalı dinî ve ahlakî sitelerin de hizmet vermeye başladığı unutulmasın. Bunları bularak verdikleri koruyucu bilgilerden istifade etmenin de gerekli olduğu hatırlansın.

www.herkul.org, www.sorularlailamiyet.com , www.hayrettinkaraman.net, www.cevaplar.org, www.ahmetsahin.org gibi siteler istifade edilecek sitelerden bazılarıdır.

Bütün bunlara rağmen gerçekten de interneti müstehcende kullanmak ahlakı çökertiyor, kabiliyet ve istidatları çürütüyor, zihin ve hayalleri de darmadağın edip kirletiyor. Sözüm Gençlere kitabındaki şu tespitler de bunu ifade ediyor:

"- Bütün günahlar, ahlakî bozulmalar, müstehcene bakışla başlar, bakışın devamıyla baskısını artırır, arkasından fiili günaha dönüşür. Ayrıca gözler baktıklarının resimlerini de çeker, hayaline depo eder. Artık nereye gitse, nereye baksa çektikleri müstehcen resimler hayal perdesinde gözlerinin önündedir. Böylece gerileme başlar gençte. Öğrenciyse dersine kilitlenemez, işçiyse mesleğine yönelemez, fikir adamıysa zihnini toparlayamaz, derken her konuda gerileme ve düşüşler başlar kendilerini müstehcenliğe kilitleyenlerde.

Bir ilim adamı da müstehcenin zihinlerde hâsıl edeceği zararları şöyle sıralıyor:

1- İnsanın içindeki iyilik hücrelerini öldürür.

2. Şehvetini azdırır.

3. Meleklerin moralini bozar, dua etmelerine engel olur.

4. İnsanın kendisine karşı saygısını azaltır.

5. İradesine karşı güvenini sarsar.

6. Hafızayı zayıflatır.

7. Kalbi meşgul eder ve kararmasına yol açar.

8. Şehvet, insana verilmiş emanettir. Bunu meşru yoldan tatmin etmek gerektir. Bunun en güzel yolu da evliliğdir.

Bu tür çirkin görüntüler, ileride gerçekleşecek evliliğin gizemini de azaltır.

Bütün bu zararları göz önünde tutunca, akliselim bu tür müstehcenlikten uzak durmayı emreder. Siz de irade sınavında bu savaşı kazanmak için gayret edin.

Bunun bir iç cihat olduğunu unutmayın!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Veresiye aldığı malı aynı yere peşine satarak nakit elde etmek faiz mi, caiz mi?

Ahmed Şahin 2008.04.23

Bu konuda çoğalan soruları şöyle özetlemek mümkündür. Deniyor ki: "Geçmişte çevremizden borç para bulabiliyor, sıkıldığı yerlerde ödünç olarak aldığımız borçlarla acil ihtiyaçlarımızı karşılayabiliyorduk.

Şimdilerde öyle borç para bulma şansımız yok oldu artık. Ya faizle para bulacağız ya da bir malı, parasını sonra ödemek üzere veresiye alıp, aldığımız yere tekrar peşine satarak ihtiyacımız olan peşin parayı böyle elde edeceğiz! Başka çaremiz pek yoktur. Ancak, peşin para elde etmek için veresiye pahalıya alıp da peşine aynı adama ucuza satışımıza faiz diyenler olduğu gibi, caiz diyenler de oluyor! Bu durumda biz de şaşırıyoruz. Bir bakıma faiz gibi, bir bakıma da caiz gibi geliyor bize de. Siz nasıl bakıyorsunuz veresiye aldığımız malı peşine ziyanına satarak peşin para bulma anlayışımıza?

Bu türlü alışverişe İslam hukukunun ilgili maddelerinde uygun bir alışveriş şekli olarak bakılmıyor. Alimlerimizin büyük çoğunluğu, faizi içinde gizleyen hileli alışveriş olarak bakıyorlar. Prof. Dr. Hamdi Döndüren hocaefendi İslam Ticaret Rehberi'ndeki soru- cevabında konuyu şöyle özetliyor:

"Paraya ihtiyacı olan bir kimse, bu ihtiyacı için bazı kişilere gidip vadeli mal almakta, bu malı aynı kişiye (mal yerinden kalkmadan) peşin satış yaparak nakit ihtiyacını karşılamaktadır. Sözü edilen bu muamele İslam fıkhiında faizi içinde gizlemeye elverişli bir alışveriş olarak görüldüğü için fakihlerin çoğunluğunca caiz görülmemiştir. Ebu Yusuf'a göre, peşin paraya ihtiyacı olana destek sağladığı için bir çare olarak görülürken, İmam-ı Muhammed, İmam-ı Şafii ve Davud-u Zahirî'ye göre böyle bir satış kerahetle birlikte geçerli olur.

Sonuç olarak, bir kimsenin veresiye olarak pahalı aldığı bir malı, peşin ucuz parayla satması uzun vadede büyük sermaye açığı meydana getirir ve iflasına yol açabilir. Bu yüzden zaruri durumlar dışında mümin bu gizlenmiş faizcilik yoluna başvurmamalıdır..."

Akademi Araştırma Heyeti, Hocaefendi'nin kitaplarından derlediği 40 hadisi tercüme ve şerhleriyle birlikte nefis bir baskı içinde Işık Yayınları arasında istifademize sunmuşlar. Bu maddi hacim itibarıyla küçük ama verdiği sıhhatli bilgi itibarıyla büyük 40 Hadis'in baştan ikincisinde konuyla ilgili tatmin edici açıklama mevcuttur. Yerimizin yeteceği kadarını özetleyerek arz ediyorum: "Bu alışveriş iki şekilde açıklanmıştır: Birincisi, birinden veresiyeyle mal satın alıp daha sonra aynı adama bu malı daha ucuza ve peşin olarak satmaktır. Bu alışverişten gaye şudur: Kişinin paraya ihtiyacı vardır ve doğrudan para alıp fazlasıyla ödemek faiz olacağından öyle bir yola tevessül etmektedir. Bunun pratikte tatbiki şöyledir: Birinin diyelim ki, 800 liraya ihtiyacı vardır. Bir malı veresiye bin liraya satın alıp sonra da aynı malı aynı adama 800 liraya peşin olarak satar. Dıştan normal bir alışveriş gibi görülen böyle bir muamelenin faizden farkı yoktur!"

Konuyu benzeri şekilde yorumlayan başkaları da vardır: Bu türlü alışveriş, (içinde faizi gizlediği için) faizsiz alışveriş diyemiyoruz. Başvuranın ihtiyacının şiddetine göre mekruhtur, demek gerekiyor. Mecburiyeti şiddetli olanda kerahet tenzihi kalırsa da, mecburiyeti ciddi olmadığı halde başvurular için harama yakın mekruh

derecesine çıktığı da söylenebilir. Dileğimiz: İhtiyaç sahiplerinin, bünyesinde gizli faiz barındıran bu türlü hileli alışverişe mecbur kalmamalarıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Hizmette Yeşeren Düşler"

Ahmed Şahin 2008.04.29

Yazımıza başlık olarak aldığımız "Hizmette Yeşeren Düşler", geçmişte hayal olan hizmetlerin bugün nasıl hakikat olduğunu anlatan yeni kitabımızın adıdır.

Cihan Yayınları'ndan çıkan "Hizmette Yeşeren Düşler" in takdim yazısında Mehmet Dikmen hoca, hayalleri hakikat yapan hizmet erlerinin vasıflarını şöyle ifade ediyor:

"Dünyanın yaşanabilir bir yer haline gelmesi için, inanç sahiplerinin birbirlerine karşı hoşgörülü, diyaloga ve fikir alışverişine açık olmaları şarttır. Dine hizmette şiddete ve dayatmaya yer olmadığı gibi, dini savunmada da tepkiye ve yıkıcılığa izin yoktur.."

İşte "Hizmette Yeşeren Düşler" kitabı, bu sevgi, saygı ve hoşgörüyü esas alarak dünyanın dört bucağında bayrağımızı başarı ile dalgalandıranların gösterdikleri feragat ve fedakârlıklarının hayranlık uyandıran örneklerini sunmaktadır bizlere. Hangi değerler onları böylesine erişilmez hizmet insanı haline getirmiş? Nasıl bir azim ve gayretle yola çıkmışlar? Ne türlü bir feragat ve fedakârlıklarla dünyanın dört bucağında bayraklarımızı dalgalandırmayı başarmışlar?..

Kitabın kapağını açtığınızda karşınıza çıkan ilk yazı da, bu sorularınıza cevap veriyor. Ama nasıl?.. Buyurun birlikte okuyalım burçlarda bayrakları kimlerin ne pahasına, nasıl dalgalandırdıklarını...

Burçlarda bayrak nasıl dalgalanır?

Bir burçta bayrağınız dalgalanıyor mu? Mutlaka orada bir şehitliğiniz, bir de gaziler ordunuz söz konusudur.

Çünkü bir bayrak burca ancak gazilerle götürülür, şehitlerle dikilir. Başka türlü mümkün değildir.. Nitekim İstanbul surlarına da bir bayrak dikilmişti. Ama hemen yanı başına da şehitlik kurulmuş, çevrede de gaziler ordusu Ulubatlı'lar görev almışlardı..

Demek ki bugün sınırlar ötesinde ilim, irfan bayraklarınız dalgalanıyorsa, durup düşünmek gerek.

O bayrakları oralara ansızın esen bir rüzgâr götürmemiş, kendiliğinden sınırlar ötesi burçlara dikilmemiş; hayatını ortaya koyan hizmet erleri, dava erenleri görev almış, sorumluluklar yüklenmişler... Bunlar yardım, yarandan vazgeçmişler, ya şehit ya gazi aşk ve azmiyle gidiyorlar sınırlar ötesi hizmet ülkelerine. İşte size şahidi olduğum örneklerden bir tanesi.

Dediler ki: 'Asya cumhuriyetlerine hizmete gidecek öğretmenlerimiz sizden bir konuşma istiyorlar gelebilir misiniz?' 'Emir telakki ederek!' dedim. O fedakârlık timsali hizmet erlerinin davetine icabet benim için kudsi bir görevdir. Hem de koşar adımlarla gittim konferans salonuna sohbet sırasında dedim ki:

-Sizin şu an hizmet götüreceğiniz neslin dedeleri de geçmişte bizlere hizmet vermişler. Demek ki sizler şimdi borçlarımızı ödemek için gidiyorsunuz oralara. Nitekim varacağınız Semerkant'ın meşhur alimi Ebülley's'in

eserleri şu anda bile elimizde ve istifademizdedir. İşte bu zat istifademize sunduğu eserinde bakın siz öğretmenleri nasıl tarif ediyor?

- Vazifesini hakkıyla yapan öğretmen için şehitlik müjdesi vardır. Çünkü cephedeki asker bazen toprağını kurtarmak için savaşır, şehit olur, sınıftaki öğretmen de bir neslin imanını, irfanını kurtarmak için çırpınır. İmanı ve irfanı kurtarmak toprağı kurtarmaktan geride bir hizmet değildir elbette. Öyle ise öğretmenler için de şehitlik müjdesi söz konusudur..

Baktım yüzlerde tatlı bir tebessüm, gözlerde nemli bir hüzn. Mutluluk her hallerinden okunuyor.. Merakımın derinliğinden bir de soru sormuştum.

'Gideceğiniz bu hizmet yerlerinden ne zaman döneceksiniz?' diye. Bir suskunluk başladı hepsinde de. Kimse cevap vermiyordu ne zaman dönecekleri konusunda. Ben anlaşılmadığını sandığım sorumu bir daha sorunca biri yaklaşarak kulağıma fısıldadı:

-Geri dönmeyi düşünmüyoruz da onun için cevap vermiyorlar!.

Utandım, utandım.. hâlâ da utanıyorum bu sorumdan.

İşte zamanın Ulubatlıları böyle bir azim ve imanla gidiyorlar hizmet yerlerine.. Böyle dalgalandırıyorlar ilim, irfan bayraklarını dünyanın dört bucağında, sınırlar ötesi burçlarda...

Evet, bir burçta ilim, irfan bayraklarınız dalgalanıyorsa bilin ki onu oraya esen bir rüzgâr götürmemiş. Onu götüren gazileriniz, burçlara çıkararak Ulubatlılarınız görev alıp sorumluluk yüklenmişler. Hem de geri dönmeme azim ve aşkıyla."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Efendimiz'in haber verdiği korkulacak 4 zaafımız!

Ahmed şahin 2008.04.30

Efendimiz (sas) Hazretleri buyuruyor ki:- Ümmetim hakkında en çok korktuğum zaafılar: Karın büyüklüğü, (göbek bağlamak). Çok uyumak. Tembellik. Yakîn (iman) zaafı!

Akademi Araştırma Heyeti'nin (Işık) yayınları arasında okuyucuya sunduğu (40 Hadis) kitabında Hocaefendi bu korkulacak zaafılarımıza açıklık getiren geniş yorumlar yapmıştır. Bu yorumların köşemizin alacağı kadarını (özetleyerek de olsa) arz etmeyi faydalı buldum.

Bakalım, Efendimiz'in bizim adımıza korktuğu, bizim ise henüz farkına bile varamadığımız bu 4 zaafımızı bir gözden geçirelim. Hangimizde ne kadarı var bir düşünelim. Kitapta 4 zaafımızın açıklanması şöyle dikkatimize verilmektedir:

Göbek bağlamak: Hadisteki ifadesiyle "kiberü'l batın" kendini gaflete salıp çok yiyen, yemek ve içmeyi hayatının gayesi haline getiren ve tabiri caizse, yemek için yaşayan ve tabii bunun neticesi olarak da olabildiğince şişmanlayan insan demektir ki, bu hal, Allah Resulü'nün dünya ve ukbâ hayatları adına endişe duyduğu insanların özelliğidir!

Demek ki göbek bağlamaya sebep olacak derecede yiyerek şişmanlamaktan korkmak gerekmektedir. Efendimiz bu zaafımıza dikkatimizi çekmektedir.

Çok uyumak: Çok uyku izafidir. Bazısına 8 saat uyku az, bazısına da 3 saat çok gelebilir. Biz günlük uykumuzu azami 5 saate düşürmeli, ondan sonra da bunu tedricen daha aşağılara çekmeye gayret göstermeliyiz. Ancak, yeme ve içmesini disipline edemeyen, önüne konan her şeyi yemekten çekinmeyen insanın uykusunu disipline edip az uyuması mümkün müdür? Yani çok yemenin arkasından çok uyumanın gelmesi kaçınılmazdır. Bunu da unutmamak gerekmektedir.

Tembellik: Allah Resulü'nün dualarında, Allah'a sığınmış olduğu zaatlardan biridir tembellik. İslam, varlıkların içinde hiçbirinin tembelliğine razı değildir. Hatta hiçbir yerde çalışmayıp tembelce bekleyen paraya bile zekat yüklemekle tembelliğe bir bakıma ceza vermekte, çalışmadığı için zekattan muaf tutma gibi bir müsamaha göstermemektedir.

Yakîn zaafı: İnancını bilmeme, gerektiğinde kendi çapında delilleriyle savunamama zaafı. Yani Müslüman inandığı temel hakikatleri, kendi çapında ilme dayandırarak açıklayacak bilgiye sahip olmalı, inançlarını savunmaktan aciz duruma düşmemelidir. İnanmış insan, şüphelere meydan vermeyecek kesinlikte inancını öğrenmiş olmalıdır ki, imanında zaafa düşme tehlikesiyle yüz yüze kalamasın.

Bu 4 zaafın birbiriyle irtibatına gelince:

Bir insan abur cubur yemeye kendini alıştırarak göbek bağlamaya başlarsa, onun çok uyuması da, tembelliğe maruz kalması da, imanda yakın derecesine ulaşmaktan mahrum kalması da bu zaafalarının zincirleme sonucu olarak görülmelidir.

Bu sebeple denebilir ki, bir insan ihtiyaçtan fazla yiyorsa, onun çok şişmanlaması, tabir yerinde ise kilo insanı olması kaçınılmazdır. Böyle kilo insanının kendini uzun uykudan kurtarması, bunun sonucu olarak da tembellikten korunması mümkün değildir.

Öyle ise mümin peygamberinin endişe ederim, dediği çok şişmanlıktan, çok uyku uyumaktan, bunların sonucu olan tembellikten ve inandığı hakikatlere ait bilgisizlikten, yılandan çyandan kaçır gibi kaçmalı, böyle zaafılara düşmekten korkmalıdır.

Konuyu şöyle de özetleyebiliriz:

Mümin göbek bağlayacak derecede yememelidir ki uzun uykuya mahkûm hale gelmesin, nakitten de kıymetli olan vaktini uykuda tüketmeye mecbur kalmasın. Bu beden tembelliğinin arkasından da zihin tembelliğine düşmesin, inancına ait temel bilgilerden mahrum kalmayı da normal bilgisizlik gibi sanmasın.

Hadisin eksiksiz açıklamasını Işık Yayınları'nın "40 Hadis Tercüme ve Şerhi"nde bulmak mümkündür. Hayatımızı yönlendiren hadisler sıralanmıştır eserde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hızır-İlyas bayramı nasıl Hıdırellez oldu?

Ahmed Şahin 2008.05.06

Her sene bahar mevsiminde yeşilliğin iyice canlandığı 6 Mayıs'tan itibaren Hıdırellez bayramı kutlamaları başlar..

Bu bayramda insanlar ateşler yakıp üzerinden atlayarak zorlukları yeneceklerini, kismetlerini bulacaklarını, içine girecekleri bir eve sahip olacaklarını, daha birçok kötülüklerden kurtulup güzelliklere kavuşacaklarını ümit ederler..

Her ülke ve bölgede farklı âdet ve alışkanlıklarla kutlanan bu Hıdırellez bayramının aslı nedir, nasıl olup da tarihten önceki devirlerde başlatılan bir bayram günümüze kadar gelmeyi başarmıştır? Hızır-İlyas bayramı nasıl olup da Hıdırellez olup çıkmıştır?

Bu konudaki birçok farklı rivayetleri birleştirerek özetleyecek olursak, yaşanmış şöyle bir olay çıkar karşımıza.

Hazreti Musa Aleyhisselam zamanında bir hükümdarın tek oğlu kendini dini hizmete verir, babasının hükümdarlığı, saltanatı, şan ve şöhreti onu tatmin etmez. Bu, Rabb'imizin de hoşuna gider. Ona kerametler ihsan eder. Nitekim irşat için geçtiği yerlerde bastığı çorak topraklar, yürüdüğü yol kenarları, oturduğu kuru zeminler yemyeşil hale gelir, bahar çiçekleri açmaya başlar. Arapçada yeşilin bir adı (hazr) olduğundan çorak yerlerin yeşillendiğini gören halk, 'buradan bastığı yeri yeşillendiren genç geçmiştir' manasında Hızır geçmiştir diyerek gence Hızır adını verirler. Artık halkın dilinde Hızır adını almış olan bu genç, mayısın başlarında görmeyi çok istediği İlyas Peygamber'le de bir buluşma gerçekleştirir. Bu buluşmaya büyük değer veren halk, iki sevilen insanın buluştuğu bu günü Hızır-İlyas bayramı olarak ilan ederler. Dilden dile söylene söylene Hızır-İlyas bayramı, Hıdırellez bayramı olarak gelir. Tıpkı Hoca merhumun, oğlunuzun adını Eyyüb koyarsanız dikkatli söyleyin, söylene söylene ip kalır, demesi gibi olur. Hızır-İlyas isimleri söylene söylene Hıdırellez şeklini alır.

Burada asıl mühim konu şudur:

Bastığı çorak zeminleri yeşillendirme kerametine sahip olduğundan dolayı kendisine Hızır adı verilen hükümdarın bu oğluna bir de peygamberlik verilmiş mi verilmemiş mi? Hızır'ın kendisi sadece büyük bir veli mi, yoksa görüştüğü İlyas Peygamber gibi bir de nebi mi olduğu yolundaki rivayetlerin manası ne? Ayrıca halen yaşıyorlar mı, yoksa dünyadaki insanlarla ilgileri kesilmiş mi?

Hemen ifade etmeliyim ki, bu iki zat da kendilerine mahsus özellikteki hayatlarıyla hayattadırlar, yaşıyorlar. Ancak hayatı, sadece bizim yaşadığımız beşerî hayatla sınırlı görenlere göre, bunların halen yaşıyor olmaları mümkün değil ise de, hayat sadece bizim hayatımızla sınırlı olmayıp üst üste beş basamaklı hayat basamaklarının da bulunduğunu da hatırlarsak, sözünü ettiğimiz bu iki zatın da bu beş basamaklı hayatın ikinci derecesinde yaşadıklarını kabullenmekte hiç de zorlanmayız. Bu ikinci derecedeki hayatı yaşayanlar bizim gibi maddî şartlarla kayıtlı değildir. Bir anda birçok yerlerde bulunabilir, darda kalanların imdadına yetişebilir, çeşitli görüntülere girip muhtaçlara yardımda bulunabilirler.

Hatta bizim hayatımızı yaşayanlardan bazı seçkin veliler, Hızır makamına kadar yükselip Hızır'dan ders alırlar. Hızır gibi darda kalanların yardımına onlar da koşarlar. Bunlar da çoğu zaman Hızır sanılır, gerçek Hızır'la karıştırılırlar.

Bediüzzaman Hazretleri, bu konuda Mektubat kitabında soru cevap şeklinde fevkalade dikkat çekici açıklamalarda bulunur.

Her kutsal geceyi Kadir, her iyi insanı da Hızır bil! Olması mümkündür çünkü!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Verdiğiniz sadaka, gelecek belaya karşı koyacak güçte olmalıdır!..

Ahmed Şahin 2008.05.07

Çölleri kaplayan koyun sürüleri vardı. Boynuzlu koçlar, bol sütlü koyunlar vahaları aşip çöllere taşmıştı. Zaten kendisi de çevrede koyun sürüleriyle biliniyordu.

Zaman zaman süt yoğurt yüzü görmeyen yoksullar da müracaat ederek istekte bulunurlardı:

-Bizim çoluk çocuk da sizlere dua etsin, şöyle süt veren bir koyun ihsan buyurun da...

Bu istekleri genellikle reddetmezdi. Hemen gider, sürüyü gezer, ancak nerede zayıf bir koyuncuk, topal bir hayvancık varsa getirip yoksula:

-Buyur, derdi, besle, büyüt, sonra sütünü alır, çoluk çocuk istifade edersiniz...

Yoksul adam yarı üzüntülü yarı sevinçli olarak sonra süt verecek zayıf koyunu alır, uzun zaman besler, süt almaya ancak muvaffak olurdu...

Bir gün camiye gelmiş, kürsüdeki hocaların vaazını dinliyordu. Şöyle diyordu hocaefendi:

-Sadaka belayı def eder. Bunda şüphemiz olmasın. Ancak verdiğiniz sadaka gelen belayı def edecek güçte olmalıdır. Buna dikkat etmelisiniz. Zayıf sadaka kuvvetli belaya karşı koyamaz.

İçinden kızdı hocaların bu sözlerine:

-Ne demek sadaka gelecek belayı karşılayacak güçte olmalıdır? Herhalde benim verdiğim zayıf koyunları kast ediyor. Biri ona anlatmış olacak ki böyle söylüyor...

O gece yatağına bile bu düşünceler içinde girdi. Bunun münakaşasını yaparak uykuya daldı. Az sonra kendini toz duman içinde çöldeki sürüsü içinde buldu. Çölü bir uçtan bir uca kaplayan koyun sürüsünün de tam ortasında idi...

Ne var ki o boynuzlu koçlar, besili koyunlar bu defa kendine hücum ediyor, kimi boynuzla kimi de sert başıyla kendisine tosluyor, yerlere seriyorlardı. Bunlara karşı birkaç zayıf koyun, topal kuzu kendisini korumaya çalışıyorlar, ne yazık ki, zayıf ve sakat olduklarından boynuzlu koçlara, besili koyunlara karşı koymaya güçleri yetmiyordu.

Toz duman içinde toslamalarla düştüğü yerden kalkma mücadelesi verirken uyandı...

Ne türlü bir rüya gördüğünü seçmeye çalışıyordu...

Kuvvetli koyunlar, boynuzlu koçlar kendisine hücum ediyor, bunlara mukabil iki zayıf koyun, topal kuzucuk da korumaya çalışıyor, ama koruyamıyorlardı. Yani, kendisine gelen belayı karşılayacak güçte değillerdi.

O sabah ilk işi vaazını dinlediği hocaefendinin camisine gitmek oldu...

Hocaefendinin sohbeti yine aynıydı:

-Verdiğiniz sadakanız gelecek belayı karşılayacak kuvvette olmalıdır. Yoksa bela kuvvetli gelir, sadaka cılız kalırsa kurtulma ihtimaliniz azalır. Belaların toslamasından kurtulamaz, toz duman içinde yerlere serilmeye mecbur kalırsınız!..

Bu defa hoca efendinin yanına yaklaştı:

- Cemaatinizde ihtiyaç sahibi varsa gönderin de onlara sürünün en kuvvetli koç ve koyunlarından vereyim.

Keşfi açık olan hocaefendi tebessüm ederek cevap verdi:

-Keşke bunu daha önce uygulaysaydın da toz toprak içinde bunca toslamalara maruz kalmazaydın!

Evet, şimdi bir daha tekrar edebiliriz:

-Vereceğiniz sadaka, yapacağınız yardımlarınız maruz kalacağınız musibeti önleyecek güçte ve sizin de imkanınızla mütenasip miktarda olmalı; sizi korumaya gücü yetmelidir. Yoksa musibet gelir, yardımınız zayıf kalır, sizi korumaya gücü yetmez olur... Bu incelik unutulmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Bazen söz küfür görünür ama sahibi kâfir olmaz!"

Ahmed Şahin 2008.05.13

Abbasi halifelerinden Memun, (198-218 H.) ilmi konulara meraklı bir halifeydi. Zamanında Bağdat'ta kurduğu Beytül-Hikme üniversitesi Hristiyan ilim adamlarının dahi Bağdat'a akın etmesine sebep olmuştu. Memun devrinde Ahmed bin Hanbel, İmam-ı Şafii, sahih hadislerin toplayıcısı İmam-ı Buhari ve meşhur tarihçi Vakidi gibi ilim adamlarının hizmetleri de bu ilmî gelişmelere zemin hazırlamış, destek vermişti.

Böylesine müspet gelişmelerin olduğu devrede maalesef bozuk cereyanlar da ortaya çıkmıştı. Mutezile, bu devrede resmileşen bir güce ulaşmış, Memun'u dahi etkisine almıştı.

Baş kadısı Yahya bin Eksem, Memun'u bir kısım yanlış görüşlerden koruyabilmişse de Mutezile imamlarının etkisinden tam olarak kurtaramamıştı.

Yine bu sıralarda ortaya çıkan aykırı görüşlerden biri de "aç yaşadığından dolayı peygamber olduğunu ileri süren" bir adamın kafaları karıştıran iddiası idi. Kadı Yahya bin Eksem, halkın kafasını karıştıran bu adamın halifenin huzurunda sorguya çekilmesini istedi.

Nihayet istediği de oldu, adamı sarayda halifenin huzurunda sorguya aldılar. Memun, sorusunu şöyle sordu:

- Efendi dedi, aç kalmakla insan peygamber olmaz. Açlık insanın elindedir, ama mucize elinde değildir. Mucize ile peygamberlik ispat edilir. Göster mucizeni de görelim peygamberliğini?

Adam gayet soğukkanlı cevap verdi:

- Nasıl bir mucize istiyorsunuz? Siz istediğiniz mucizeyi söyleyin önce?

- Biz bir ateş yakalım, seni de içine atalım, İbrahim peygamber gibi ateşten yanmadan çıkarsan bilelim ki sen peygambersin. Adam zekasını kullandı.

- Bu mucize benim için kolay fakat sizin için tehlikeli olur.

- Neden tehlikeli olur bizim için? Şöyle açıkladı sonucu:

- Çünkü, siz beni ateşe atınca bir şekilde fırlar, yanmadan ateşten kurtulursam benim peygamberliğim akla gelir, sizin de Nemrutluğunuz? Halkın Nemrut'a karşı ayaklanması lazım gelir. İyisi mi siz tehlikesiz mucize isteyin, diyerek kendini ateşten kurtardı.

- Öyle ise dedi Memun, İsa Peygamber gibi ölüleri dirilt de görelim mucizeni.

- Hah dedi, işte bana layık mucize budur. Tam da zamanı. Aleyhindeki konuşmalarıyla sorguya çekilmesine sebep olan kadı Yahya bin Eksem'i göstererek:

- İşte dedi, ilk dirilteceğim zat da şu hocaefendi olmalıdır. Getirin şu duvarda asılı duran kılıcı, indirin hocaefendinin boynuna, hemen anında dirilteyim de görün benim muhteşem mucizemi?

Yahya bin Eksem, bakar ki, adam intikamını büyük bir ustalıkla alacak.

- Aman efendi der, ben senin ne olduğunu biliyorum, sen sana inananlardan birini bul da onu öldürerek ispatla mucizeni... diyerek hızla oradan uzaklaşır...

Memun, adamın asıl maksadının ne olduğunu öğrenemeyince sorusunu bu defa da şöyle sorar:

- Mademki öldürüp de diriltecek kimse bulamayacağız. En iyisi sen mucizeni tehlikesiz bir şeyle göster. Mesela ben şu anda senin hakkında ne düşünüyorum onu bil. Mucize olarak bu sana yeter?

Adam, beklediği fırsatın nihayet eline geçtiğini düşünerek hemen cevap verir:

- Sen şu anda benim hakkımda diyorsun ki: Hazreti Muhammed (sas)'den sonra peygamber gelemeyeceğini bu adam da bilir. O kadar aptal birine benzemiyor. Ancak aç kaldığı için kafayı bozmuş, böyle sapıkça sözler söylüyor, şuna biraz harçlık vereyim de karnını doyursun, abuk sabuk konuşmalarla halkın zihnini bulandırmaktan vazgeçsin, diyorsun.

Bu cevaba kahkaha ile gülen Memun, hemen emir verir:

- Şu yoksul adamın ihtiyacını karşılayın, bozuk sözlerinin inkardan değil, ihtiyaçtan kaynaklandığı anlaşılıyor. Şunu da ekler sözlerine:

- Unutmayın der, bazen söz küfür gibi görünür, ama sahibi kafir olmaz!..

Böylece halifeden ihtiyaçlarını alarak evine giden adamın, aç karnını doyurduktan sonra hemen camiye koştuğu, ilk safta namaza durduğu görülür.

Zannederim, günümüzde en çok hatırlanması gereken bir sözdür bu.

- Bazen söz küfür gibi görünür, ama sahibi kafir olmaz!

Çünkü o söz küfürden kaynaklanmıyor. Hüküm verirken bu farkı bulmak gerekiyor.

Memun örneği bu bakımdan hatırlanmaya layık bir hatıra gibi geliyor bana.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sabah namazı kazası ve rüyada görülene gusül meselesi...

Ahmed Şahin 2008.05.14

Soru: Bazen sabah namazına vaktinde kalkamadığımız oluyor, uyandığımızda güneşin çıktığını anlıyoruz. Vaktinde kılamadığımız bu sabah namazını sonra nasıl kılacağız? Sünnetiyle mi, sadece farzından mı? Kaza niyeti ile mi, yoksa vaktinde kılmış gibi eda niyetiyle mi?

Öğleden evvel mi, sonra mı? Bu konularda bilgiye ihtiyacımız var...

Cevap: Sabah namazını güneş çıkmadan, vaktinde kılmaya gayret etmek vazgeçilmezimiz olmalıdır. Önce bu mühim noktaya dikkat çekmeliyim. Çünkü şafak vakti farklı özelliği olan bir vakittir. Bundan dolayı hadis-i şerifteki ikazlar bizi düşündürmektedir. Efendimiz (sas) buyuruyor ki:

- Şafakta kılınan iki rekat namaz, dünyadan da içindekinden de hayırlıdır!

- Neden böyledir? Çünkü öbür alemde dünyada, içindeki tüm servetlerde geçer akçe olmayacaktır, ama şafakta kılınan iki rekat namaz, sahibini kurtaracak geçer akçe olacaktır. Bununla beraber, insan beşer, bazen de şaşar. Akşam geç yatarsa sabah namazını kaçırarak bir hataya düşmek kaçınılmaz olur. Bu sebeple akşam erken yatmaya dikkat etmeli, sabah namazını kazaya bırakma gibi derin üzüntü verecek bir yanılaşa düşmemelidir.

Namazı nasıl kaza edeceği konusuna gelince:

Sabah namazının kerahet vakti güneşin çıkışından itibaren 45 dakikadır. Bundan sonra öğlen namazına 20 dakika kalıncaya kadar sabah namazını sünnetiyle birlikte kaza etme vaktidir. Öğle namazına 20 dakika kalınca öğlenin kerahet vakti girmiş olacağından artık sünnetiyle birlikte sabahı kaza etme fırsatı da kaçırılmış olur. Öğleden sonra sadece farzından kaza etme imkanı kalır.

Soru: Bazı soruların cevapları kısa olduğundan zihnimizde yeni sorular oluşuyor, açıklanmasına ihtiyaç duyuyoruz. Mesela gusül konusunda ihtiyaç duyduğumuz soru şu oluyor:

- Gusülde namaz abdesti gibi ayrıca bir abdest almak da gerekli mi, yoksa ayrı bir abdest alma mecburiyeti yok mu? Bir de rüyada müstehcen görüntüler gören insana gusül lazım gelir mi? Yoksa gusül ancak idrar yolundan sperm gelmesi halinde mi gerekir?

Cevap: Guslün (Hanefi'ye göre) üç farzı vardır. Yani olmazsa olmazı üç tanedir. Şöyle sıralayabiliriz bunları.

Baştan üç kere ağza su alıp çalkalayarak ağız içinde kuru yer bırakmamak. Üç kere de burna su çekip temizleyerek burun içinde kuru yer bırakmamak. Bundan sonra da tüm bedeni baştan aşağıya yıkayarak iğne ucu basacak kadar da olsa kuru yer bırakmamaktır. Bunu sağladıktan sonra gusül yapılmış, cünüplük denen manevi kirden temizlenilmiş olunur.

Bu şekilde tüm bedeni yıkayarak yapılan guslün bir adına da "boy abdesti" denir. Dolayısıyla namaz kılmak için gerekli olan abdest, bu boy abdestinin içinde mevcut olduğundan ibadet için ayrıca abdest alma gereği kalmaz. Ancak alınırsa bunun da sevabı olur, mahzuru olmaz.

Ancak, gusül sırasında diş kanasa, yahut da idrar yolundan sızmalar olsa bunlar guslü bozmaz, guslün abdest olma vasfını bozduğundan ibadet için ayrıca abdest almak gerekir. Rüyada görülen müstehcenliklerin guslü gerektirmeyeceği konusuna gelince:

Rüyada birtakım müstehcenlikleri görmek, yaşamak gusül gerektirmez. Gusül ancak bu sıralarda sperm gelmesiyle farz olur. Sperm yoksa gusül mecburiyeti de yoktur.

Şayet böyle bir şeyin geldiğinden şüphe edilecek olursa, çamaşırın gerekli yerine bakılır. Islaklık gibi bir işaret ve kalıntı varsa, şüpheden kurtulmak için gusletmek daha doğrusu olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baba ve anne, evlatları arasında ayırım yapabilir mi?

Ahmed Şahin 2008.05.20

Soru: Babam beni hiç düşünmüyor, hep diğer çocuklarına yardım yapıyor, annem de bu ayırma ses çıkarmıyor. Ben de kızıyor, onlara soğuk davranıyorum. Böyle bir ayırım yapmaya hakları var mı?***

Cevap: Bu gibi sızlanışlarda şikâyetçi evlatlar, durumu doğru değerlendirmek için sıralayacağım şu ihtimalleri baştan hesaba katmalılar. Bu bilgilerden sonra durumu değerlendirmeliler. Bakalım gerçekten de kendisini ihmal mi ediyorlar, yoksa kendisi mi öyle sanıyor, ya da ihmalin gerçek sebebi onlara karşı takındığı itici ve itaatsiz tavrı mı oluyor?

Birinci ihtimal: Hiçbir baba ve annenin sevgi ve şefkat dolu yüreği, evlatlarından birini öne alıp ötekini geriye itmesine izin vermez. Birine yardım edip ötekini mahrum bırakmaya razı olmaz.

Şayet böyle bir ayırım görüntüsü varsa, bunun sebebi evladın takındığı soğuk ve hatta itaatsiz tavrı olmalıdır. Öyle ise evlat önce kendi tutumunu kontrol etmeli, hangi tavrının kendini geriye iter duruma düşürdüğünü düşünmelidir. Çünkü ebeveyndeki şefkat ve sevgi, ayırım yapmaya izin vermeyecek şekilde yaratılmıştır. Buna rağmen ayırım yapıyorsa evlat tutumunu gözden geçirmelidir.

İkinci ihtimal: Ebeveyn, evlatların zayıf olanlarını özel yardımlarla kollayabilir. Ayırım gibi gözüken yardımlar, zayıf kollama adaleti olarak yorumlanmalı, ayırım yapıyor şeklinde anlaşılmamalıdır.

Üçüncü ihtimal: Yaşayan ana-babanın mallarına mirasçı gözüyle bakılarak müdahale edilemez. Çünkü yaşayan insanın, malına tasarruf hakkı ölünceye kadar devam eder. Dilediğine münasip gördüğü miktar yardım eder, ölünden sonra mirasçı olacaklar, ölmeden önce müdahale edemezler.

Dördüncü ihtimal: Bilgi yetersizliğinden adil davrandıklarını zannederek adaletsizlik yapabilirler. Bu takdirde konuyu bilenlerle istişare etmeleri istenebilir, bilgilendirmeye gayret edilir.

Bunlar geriye itildiğini zanneden evladın bilmesi gereken konular. Baştan bu ihtimalleri iyi düşünmeli, kendilerine karşı takınılan tavrı bundan sonra yorumlamalıdır.

Şurası da bir gerçektir ki, saydığımız bu hak ve salahiyetlerini kullanırken ana-babalar tümüyle boşta da bırakılmamışlardır. Efendimiz (sas) Hazretleri hiç unutulmayacak ikazını açık ve net şekilde şöyle yapmıştır:

- Analar-babalar! Evlatlarınız arasında adaletten ayrılmayın, birlerine verip ötekini (gerekçesiz) mahrum bırakmayın.!

Peygamberimiz böyle bir ikazı hangi olaydan sonra yapmıştır? Onu mutlaka hatırlamak gerek.

Sahabeden Hazreti Beşir'in hanımı, oğlu Numan'a, öteki hanımdan olan oğullarından ayrı olarak bir bahçe bağışlanmasını istemişti. Beyi de bu arzuya uyarak elinden tuttuğu oğlu Numan'la Efendimiz'in huzuruna gelip oğluna bir hurma bahçesi bağışladığına şahit olmasını dilemişti.

Ancak Efendimiz bu bağış şahitliğini hemen kabullenmeyip önce şöyle bir soru sordu:

-Diğer çocuklarına da bağışlarda bulundun mu?

- Hayır dedi, sadece bu hanımdan olan oğlum için düşündüğüm bağıştır!

Bu eşitsiz bağış üzerine Efendimiz tarihî ikazını yaptı:

-Evlatlarınız arasında adaletten ayrılmayın. Birilerine verip ötekilerini (gerekçesiz) mahrum bırakmayın!.

Bundan sonra elinden tuttuğu çocuğu ile evine geri dönen baba, yapılan ikazı hanımına anlattı. O da oğlu için özel bir bağışta bulunma teklifinden hemen vazgeçti, isteğinde ısrar etmedi.

Demek oluyor ki, evlatlar ana-babanın mallarını kullanma hak ve salahiyetlerini bilmeli, itaat ve hürmette kusur etmemeli, kendilerine karşı duyulan eşit sevgi ve şefkati azaltıcı davranışlardan çekinmelidir. Ana-babalar da ebeveyn olarak evlatları arasında adaletli davranma mecburiyetlerini unutmamalı, (gerekçesiz) tercihler yaparak ayırım yapma adaletsizliğine düşmekten kaçınmalıdır..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gusülde örgülü saç ve pantolon giyimindeki farklar üzerine

Ahmed Şahin 2008.05.21

Soru: Gusülde baştaki saçın örgüleri içinde kuru kalması halinde gusle engel olmayacağı yolundaki sözü biraz açar mısınız? Örgü konusunda kadın-erkek farkı var mıdır? Ayrıca, 'pantolon erkek giyimidir, kadınların giymesi uygun olmaz.' sözünü nasıl buluyorsunuz? Çevremizde bu konuda da farklı yorumlar oluyor. Bildiklerinizi bizimle paylaşırsanız seviniriz..

Cevap: Gusülde esas olan, erkekte ve kadında saçların tümünün ıslanması, kuru yer kalmamasıdır. Baştan dökülen su, saçı da altındaki baş derisini de ıslatmalı, kuru yer kalmamalıdır. Bunda kadın-erkek farkı yoktur. Ancak, hanımların saçında örgü bulunursa, ıslatılması için örgünün çözülmesi şart değildir. Çünkü hanımlarda örgülü saç ihtiyaçtır. Bu yüzden saç örgülerinin içinde kuru kalırsa guslün sıhhatine engel sayılmıyor. Erkeklerde ise örgülü saç ihtiyaç sayılmadığından gusülde (varsa) örgüyü çözmesi, suyun örgü içine girerek kuru kısım bırakmaması gerekmektedir. Kadın için tanınan örgüyü çözmeme istisnası, erkek için tanınmamıştır. Örgülü saç hanımlara ait özel bir ihtiyaç olarak görülmüştür.

Saçları kına ile boyamak yasak değildir. Demek ki kına saçların ıslanmasına, yani guslün sahih olmasına engel olmuyor. Kına gibi, tabaka teşkil etmeyen boyaların da gusle engel olmadığını düşünmek gerekiyor.

Bir de Diyanet ilmihalindeki tespitlere bakalım isterseniz:

- "Gusülde saç, sakal, bıyık ve kaşların yıkanıp diplerine suyun ulaşması, kadınların örgülü olmayan saçlarını yıkamaları ve saç diplerine suyun ulaştırılması gerekir. Örgülü saçın çözülmesi ise şart olmayıp sadece saçın diplerine suyun ulaştırılması yeterli olur!" (207)

Nitekim bedendeki derinin üzerine nakşedilmiş dövmeler (iyi karşılanmamakla beraber) suyun deriye temasına mani olmadığından, gusle de engel sayılmamıştır. Tabaka teşkil edip de derinin ıslanmasını önlemiyor çünkü.

Ayrıca, kadın saçlarını erkeğe benzemeyecek derecede kısaltabileceği gibi, erkek de saçlarını kadına benzemeyecek şekilde uzatabilir. Burada ölçü, erkeğin kadına, kadının da erkeğe benzememesi, her cinsin

kendi özelliğini korumasıdır. Kadınlardan erkeklere benzemeye çalışanlara, erkeklerden de kadınlara benzemeye uğraşanlara rahmetten uzak kalacakları yolunda hadislerde açık ve hatta ağır ikazlar vardır. Her cins kendi özelliğini, giyimde, kuşamda, davranışlarda korumalı, öteki cinse benzeyen tavırlardan da ciddi şekilde uzak kalmalıdır.

Özellikle çocuklarda bu titizlik daha fazla gösterilmelidir. Erkek çocuğuna erkek giyimi, kız çocuğuna da kız giyiminde dikkat gösterilmeli, çocuk yaşta kimliğinin kesinleşmesine katkıda bulunmalı, öteki cinse imrendirecek telkin ve davranışlardan kaçınmalıdır. Sonunda cinsel kimlik bunalımıyla karşılaşmamak için böyle bir dikkate ihtiyaç kesindir.

Pantolon giyen kadının erkeğe benzediği yolundaki görüşe gelince: Etek, tunik, pardesü manto.. gibi kadın giyimlerinin altından giyilen pantolon, erkek giyimi olmaktan çıkar, kadın giyimi olarak düşünülebilir. Yeter ki kabaları bu dış giyimle kapatılmış, teşhirden korunmuş olsun. Asr-ı Saadet'teki giyimler içinde kadınların etek altında (sirval) denilen pantolon gibi tenlerini örten bir giyimlerinin olduğu, Peygamberimiz'in böylesine emniyetli bir giyime önem veren kadınlara dua ettiği, yapılan tespitlerden anlaşılmaktadır. Bu sebeple etek, tunik, pardesü gibi kadına mahsus giyimlerle pantolonun kabalarını teşhir eden darlığı kapatılır, teşhir görüntüsü önlenirse mahzur söz konusu olmaz, denebilir. Zaten beden hatlarını patlatırcasına aksettiren darlıktaki pantolonun sıhhi açıdan da, hissi açıdan da mahzur getirdiği tıp otoritelerince de ifade edilmektedir.

Bence bu gibi zihinlerde tam netleşmeyen konularda sözün özü şu olmalıdır:

- Dinde zorlama yoktur, bilgilendirme vardır!. Tercih mükelleflerin istek ve iradesine aittir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

ZİHİN HARMANI'ndan tatil anlayışımız üzerine...

Ahmed Şahin 2008.05.27

Yazımıza başlık olarak aldığımız ZİHİN HARMAN , Hocaefendi'ye farklı zamanlarda yöneltilen sorulara verdiği cevapların toplandığı 245 sayfalık kitabın adıdır. Bizim de zihnimize hücum edip de cevabını bulamadığımız birçok sorunun yer aldığı bu kitapta, gerçekten de tam bir zihin harmanı yapılmıştır. Ben bu Zihin Harmanı'ndan sadece 'Aylık, yıllık tatil gerekli mi?', sorusunun cevabından alıntılar yaparak Hocaefendi'nin tatile bakışının temel çerçevesini aksettirmeye çalışacağım.

Anladığım kadarıyla Hocaefendi, dinî hassasiyetlerin zayıflatılması yerine kuvvetlendirileceği dost çevrelerde tatil yapılmasına dikkat çekmekte, günah zeminli tatillerde latifelerin ölümünün bile söz konusu olacağına işaretlerle, yeniden bir aşk ve şevk kazanmak için çıkılacak tatillerde, mevcut aşk ve şevkini kaybetmemeye önem verilmesini istemekte, zinde bir ruh ve yenilenmiş bir şevkle işine dönmeyi sağlayacak bir tatilin ihtiyaç olduğunu da çarpıcı misallerle ifade etmektedir. Birlikte okuyalım:

"Hayır dairesi içinde bile olsa yapılan işlere bazen renklilik kazandırılmazsa monotonluktan ötürü bıkkınlık olabilir. Allah Resulü (sallallahu aleyhi ve sellem), şeamet (bıkkınlık) hasıl edecek şekilde kendilerini ibadete verenlere bile mani olmuş, dinlenmelerini istemiştir.

Bu vak'anın kahramanlarından birisi, kadınlık dünyasının sultanlarından Zeynep binti Cahş validemiz'dir. Yorulduğu zaman düşmemek için tutunmak maksadıyla mescitteki iki direk arasında bir ip germiştii ve ona

dayanarak namazına devam ediyordu..

Bu ipi gören Allah Resulü ikaz sadedinde şöyle buyurmuşlardı:

-Çözün o ipi, yorulunca istirahat etsin ve dinlendikten sonra ibadetine devam etsin..

Başka bir defasında ise, "Uyku ile kılacağınız namazda, lehinize yapacağınız duayı aleyhinize de yapma ihtimali var.." buyurarak, istirahat ettikten, yani dinlendikten sonra ibadet etmeyi tavsiye buyurmuştur.

Evet, devamlı aynı çizgide yapılan işlerin bıkkınlık vereceği muhakkaktır. Böyle bir bıkkınlığa meydan vermemek için imkanlar nispetinde başka bir mekâna gitmekte, başka işlerle meşguliyette fayda vardır.

Bu arada aşk ve şevkin kamçılanması, metafizik gerilimin artırılması niyetiyle aynı duygu ve düşüncenin paylaşıldığı kimselerle görüşülmede de yarar olabilir. Hatta böyle bir yerde misafir olarak da kalınabilir. Bu sırada ecdat yadigarı tarihî eserler ve hizmet amacıyla kurulan müesseseler de ziyaret edilebilir. Bu şekilde insan hem dinlenmiş hem de canlılığını korumuş olabilir.

Bunun aksine gaflet ve hevesatı kalınlaştırıcı yerlerde dinlenmeyi düşünmek, ruhun değil, belki beden dinlenmesini sağlar. Ancak beden tam dinlenmesi de zinde bir ruha bağlıdır. Bedenle beraber ruh da dinlendirilmek isteniyorsa, ibadât ü taat, güzel ahlak ve yaşayışlarıyla örnek olabilecek güzel insanlar ziyaret edilmelidir.

Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, bu uğurda kullanılan benzin ve diğer masraflar sadaka hükmüne geçer. Bu şekilde ailelerimiz adına da en güzel sadakayı vererek onları tenezzüh ettirmiş, dinlendirmiş oluruz. Tabii biz de meşru dairede dinlenir ve kendimizi bulur, aşk u şevkimizi korumuş oluruz.

Bunun dışındaki bir maksatla, manevî yönden zayıflatan tatiller, bedeni dinlendirirse de gafletin devamını sağlar ve belki de bir kısım latifeler öldürülmüş olur.

Hasılı, inanmış sinelerin, kendilerini ve ailelerini dinlendirmek maksadıyla tatile çıkmaları, imkânları nispetinde ayda veya senede belli günlerde bir yerlere gidip tenezzüh etmeyi ihmal etmemeleri, canlılıklarını devam ettirmeleri adına çok önemlidir."

Yeter ki çıkılan bu tatil dinlenmesinde sadece beden değil ruhun dinlenmesi de esas alınsın, gözler haramlardan, hayaller kirli görüntülerden korunsun.

Giderken sahip olunan İslamî hassasiyet azaltılarak değil artırılarak dönülmüş olunsun, tatilde kazanılan yeni bir aşk ve şevkle işine başlama azmi söz konusu olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğum kontrolü için tüp bağlatmak ya da çocuk aldirmek uygun olmaz mı?

Ahmed Şahin 2008.05.28

Soru: "Karı-koca olarak kendi aramızda çok çocuk sahibi olmama konusunda görüş birliğine varıyoruz. Bunun için de tüp bağlatmayı düşünüyoruz.

Ancak t p bağlatmanın caiz olmayacağını söyleyenler oluyor, geri dönüşümü olmayan pişmanlıklara da sebep olacağını ileri sürüyorlar. Artık hamile kaldığını anlayınca aldırma çaresi geliyor aklımıza. Bunun da caiz olmayacağı yolunda söylentiler geliyor kulağımıza. Bu durumda soruyu size sorma gereği duyuyoruz mecburen. Siz nasıl bakıyorsunuz t p bağlatma yöntemine?.. Yahut da hamile kaldıktan sonra aldırmanın caiz olmayacağı yolundaki söylentiye? Bu konularda aydınlanmaya ihtiyacımız var. Bilginizi bizimle paylaşırsanız sevineceğiz..."

Cevap: Önce t p bağlatma konusuna bakalım.

Anladığım kadarıyla t p bağlatma demek, doğum yapabilen kusursuz bir hanımı t p bağlatarak bir daha doğum yapamaz kusurlu hale getirmek demektir. Yani eksiksiz, kusursuz bir kadını artık istese de doğum yapamayan kusurlu bir kadın durumuna düşürmek söz konusudur. İslam'da tedavi yoluyla kusurlu kadını kusursuz hale getirmek caizdir. Ancak kusursuz bir kadını müdahale ederek kusurlu hale getirmek caiz değildir.

Kısırlaştırma müdahalesi, erkek için de kadın için de caiz olmayan kusurluluk halidir. Allah'ın (cc) kusursuz yarattığını kusurlu hale getirmek manasını taşımakta, bu yüzden de caiz görülmemektedir.

Kaldı ki, bugün çocuk sayısını fazla bulup da kısırlaşmayı dahi göze alan insan, yarın şartlar değişir de çocuk isteyecek duruma düşerse ne olacak?.. Gerçekten de dönüşü olmayan yola girilmiş, artık istese de çocuk sahibi olamayan özürlü kadın durumuna kendini düşürmüştür.

Halbuki böyle dönüşü olmayan bir yola girilmeden de, yani t p bağlatmaya gerek duymadan da doğum kontrolü yapılabilir. Fazla çocuk sahibi olma önlenir.

Hamile kalmayı önleyen çeşitli ilaçlar, tedbir ve çareler vardır. Diledikleri zaman vazgeçebilecekleri bu çeşitli tıbbi usulleri tercih edebilirler. Hamile kalmayı önleyen bu tedbirler sahabe zamanında da uygulanmış, Efendimiz'in (sas) mani olmadığı da anlaşılmıştır. Çocuğun baştan oluşumunu önleyen bu gibi tedbirlerle doğum kontrolü yapmak en az riski olan yöntemdir, denebilir... Çünkü bu durumda oluşumu başlamış bir varlığı yok etmek söz konusu değildir. Belki oluşuma imkan vermeyen, yani hamileliği önleyen tedbirlerin alınması söz konusudur. Bunda ise bir varlığı yok etmek gibi şüphe veren bir durum söz konusu olmamaktadır.

Hamile kaldığını anlayınca aldırılmayacağı konusundaki görüşlere gelince:

Bu konudaki görüşleri ikiye ayırmak gerekmektedir.

Birinci görüşe göre: Hamile kaldığını anladığı anda, bir insan adayının oluşumunun başladığı anlaşılır. İnsan adayının çekirdeğine de olsa artık dokunulamaz. Annenin hayati tehlikesi söz konusu olmadığı takdirde cenin artık dokunulmazlık hakkına sahiptir. Varlığı hissedildiği andan itibaren dokunulmazlığı da başlamıştır. Kimsenin yardımına ihtiyacı olmadan büyüyüp insan olacaktır çünkü.

Bunun en sağlam görüş olduğunda şüphe yoktur. Yeter ki, bu hükme uyulabilsin...

İkinci görüşe göre ise: Mazeretleri olanlar, bir buçuk ayı, (45 günü) geçmeden aldırma yoluna gidebilirler. Bu konuda mazeretleri ne kadar ciddi ve geçerli ise veballeri de o kadar azalır demekte mümkündür.

Mazeretlerden bazıları, fazla çocuktan dolayı annenin bakmaya hem ekonomik hem de sıhhi açıdan gücünün yetmeyecek oluşu, emme devresinde bir çocuğun daha bulunuşu... gibi gerekçeler olarak ifade edilmiştir... Bu

konuda Prof. Dr. Hamdi Döndüren Hoca'nın Aile İlmihali ile bizim Yeni Aile İlmihali'nde bilgi vardır. Tatmin edici genişlikte bilgi için bakılabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namaz borcu hiç unutulmamalı

Ahmed Şahin 2008.06.03

Okuyucumun hayatının başından beri devam edip gelen ibadet ihmallerini düşünerek daha fazla gecikmeyip namazlarını kaza etme azmine girmesi dikkatimi çekti.

Geçmişin sorumluluğunu olanca ağırlığıyla duyarak yaptığı bu nefis muhasebesi sonunda sorusunu şöyle soruyor:

- Gençliğimizde dalgın devreler yaşadık. İbadetlerimizdeki ihmal ve tembelliklerimizin farkına bile varmadık. Hayatımızın büyük bir kısmı maalesef muhakeme ve muhasebesiz şekilde geçti. Şimdi ise geç de olsa şükürler olsun bir ölçüde aklımız başımıza geldi. İhmallerimizi düşünmeye başladık. Baliğ olduğumuz on beş yaşımızdan itibaren namaz borçlusu olduğumuzun farkına vardık. Baştan beri kılamadığımız bunca namazlarımızın borcundan artık bir an evvel kurtulmalıyız diye düşündüğümüz sırada, bazı sorumsuz kimselerin, kılınamayan geçmiş namazların kazası yoktur, şeklindeki sözleri geldi kulağıımıza. Niyetimizden vazgeçiremedi ise de hızımızı keser gibi oldu. Bizlere geçmişte kılamadığımız namazların kazası gerektiği konusunda bilgi vererseniz yanlış söylentilerin tesirinden kurtulacak, belki de namaz borçlarımızı ödeme konusunda aldığımız kararımızı hemen uygulamamıza sebep olacaksınız. Yeter ki kaza namazı konusunda bizi şüphelerden kurtaracak kesin bilgiler verin, uyulması gereken ölçüleri sunun.

Okuyucumun hassasiyetini çok yerinde buluyor, zararın neresinden dönersen kârdır, gerçeğini hatırlayarak bu konuda temel ölçüyü arz ediyorum.

Rabb'imiz bize sayılamayacak kadar çok nimetler ihsan etmiştir. Bu nimetlerin hepsini de hayatımız boyunca peşin olarak kullanmışızdır. Ancak nimetlerin şükrü manasına da gelen ibadetlerimizi peşin olarak eda etmeyip onları veresiye bırakanlarımız da olmuştur. Halbuki insan her vaktin girişinde üzerine farz olan namazlarını asla ihmal etmeyip mutlaka kılma titizliği göstermeli, tehir etme günahını asla göze almamalı, lütfedilen nimetlerin şükrünü de böylece bir ölçüde peşin olarak eda etmiş olmalıdır.

Şurası unutulmamalı ki, namaz borcundan kurtulmanın tek çaresi, vaktinde kılmaktır. Vaktinde kılınamayıp da borç olarak kalanları da bulunan ilk fırsatta kaza ederek tehir etme günahına son vermektir. Namaz borcuyla bekleyenlerin önce dikkate alacakları temel ölçü budur.

Hemen kılmaya başlamak, kılmadıklarını da kaza ederek bir an önce borçtan kurtulmaya yönelmek.

24 saat içinde üç kerahet vakti dışında tüm vakitlerde kılınabilecek bu kaza namazlarına niyet etmek öyle karışık ve zor da değildir:

- Niyet ettim en son kılamadığım sabah namazının farzını kaza etmeye. Ya da 'en son öğlenin farzını, ikindinin, akşamın, yatsının farzını kaza etmeye' diyerek niyet etmek yeterli olabilir.

Zaten niyetin özü, "hangi namazı kıldığının bilincinde" olmaktır. Dille söylemese de, sadece kalbinde kıldığı namazın hangi namaz olduğunu bilse, bu bilgi farz olan niyetin kendisi sayılır. Yeter ki geçmişini düşünmeye başlayan bu bahtiyar insan, ümitsizliğe kapılmadan bulduğu fırsatları kaza namazı kılarak değerlendirmekten geri kalmasın, hayatının en hayırlı kararını uygulamakta şüphe ve tereddütlere düşmesin.

Şurası da unutulmasın ki, namaz başka ibadetlere benzemez. Kılınması halinde sevabı, kılınmaması halinde vebali çok ağır şekilde kayda geçer. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri'ne 'Sevabı en çok ibadet hangisidir?' diye sorulduğunda cevabı şöyle olmuştur:

- Sevabı en çok ibadet, önce vaktinde kılınan namaz, sonra ana-babaya yapılan hizmettir!

Öyle ise sevabı ve vebali en çok olan bu ihmale gelmez ibadetin farkında olunmalı, daha fazla ihmal ve tehir günahını sürdürmeden namazı mutlaka vaktinde kılmalı, kılınmamış borçları da bir an önce ödemeye yönelmelidir. Çünkü (hastalık gibi özürden değil de) ihmalden dolayı oluşan namaz borçları ancak kılınarak ödenir, başka türlü ödeme şekli yoktur. Aleyhissalatü vesselam Efendimiz savaşa kılma imkânı bulamadığı namazını bulduğu ilk fırsatta asla tehir etmeden hemen kaza ederek bizlere böyle örneklik etmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vaktimizi nasıl değerlendirmeli, sorusuna Hocaefendi'den orijinal cevaplar

Ahmed Şahin 2008.06.04

Eskilerin "Vakit, nakitten de kıymetlidir" diyerek dikkatimize vermek istedikleri vakti, Hocaefendi'ye de sormuşlar, fevkalade orijinal cevaplar almışlar.

Hayatımızı değerlendirme, zamanımızı tanzim konusunda ikaz ve uyarıları da içine alan bu değerlendirmelerden yerimizin aldığı kadarını "Zihin Harmanı" kitabından arz etmeye çalışacağım. Bakalım içinde hizmet olmayan hayat ve vakit değerlenen hayat ve vakit sayılır mı görelim?

"Kanaat-i âcizanemce Müslümanların geri kaldıkları hususların en başında zaman ve mesai tanzimi gelmektedir. Ayrıca mesailerini tanzim edememenin yanında, onca fedakârlıklarına rağmen bir türlü hizmet düşüncelerini de hayatlarının gayesi şeklinde sistemleştirememekteler. Müslüman hizmet düşüncesini sadece 24 saatlik bir günün içine değil, belki günün bütün parçaları içine de yerleştirmeye alışmalı, gayeli, hedefli ve planlı şekilde zamanını yaşmalıdır."

Bu kısa girişten sonra zaman tanzimiyle ilgili iki hususa dikkatimiz çekiliyor cevapta:

Birincisi, ferdin hayatına İslam'a hizmet düşünce ve anlayışının girmesi, biraz da o ferdin gönülden inanmasına ve işin sancısını yaşamasına bağlıdır. İşte böyle bir kişi, zaman tanzimini de bu işin sancılı olduğu nispette düşünecek, hizmetini sabah ile öğle, öğle ile ikindi, ikindi ile akşam, akşam ile yatsı zaman dilimlerine yerleştirecek ve eğer hizmet adına günün bu parçaları içinde çalışma olmazsa hayatımda bütün bu zaman parçaları ölü geçmiş sayılır diyecektir. Çünkü zaman, itibari bir şeydir. Onun hakiki vücudu yoktur. Zamana değer verip hayatiyet ve canlılık kazandıran şey, o zaman içinde yapılan hizmetlerdir. Biz Asr-ı Saadet diyerek belli bir devreyi ve belli bir çağı alkışlarken, hadd-i zâtında herhangi bir zamanı değil, o zaman içinde yaşayan ve yaşananları dikkate alarak Asr-ı Saadet diyoruz. Zaman ancak içinde cereyan eden şeyler itibariyle renklenir

ve bir gökkuşağı halini alır. Bu şekilde hizmetle dolu yaşanan zamanın anı seyyâlesi, başkalarının hizmetsiz geçen yüzlerce senesine bedeldir!

İkinci olarak, bizim 24 saatlik bir sermayemiz var. Bu 24 saat son günümüz olabilir düşüncesiyle ele alıp onu namaza göre programlayıp her parçası içine bir şeyler aktarmaya çalışırsak o zaman gerçek değerine ulaşır. 'Öğle öncesi zamanımız, öğle sonrası zamanımız, ikindi sonrası, akşam sonrası zamanımız' der ve namazla bölünerek nuraniyet ve kıymet kazanan bu zaman parçalarının arasında bir hizmet- i imaniye ve Kur'aniye adına yeni hamleler planlayıp ona göre yapılacak her şeyi yapar ve yaptığımız şeylerle iktifa etmeyerek daha yok mu, yaklaşımla zaman parçalarını değerlendirmeye koyuluruz. İşte o zaman bütün hayatımız nurlu ve tam ebediyete layık istikamette cereyan etmeye başlar. Şayet bir insan, zamanını bu şekilde değerlendirebilirse, bir taraftan hakikaten zamanın kadrini kıymetini bildiğini göstermiş olacak. Böylece bir günümüzün içinde hizmet düşüncesi kendisini gösterdiği gibi haftamızın içinde de, kendini gösterecektir. Ardından da nurlu bir ay ve bu şekilde nurlu aylardan oluşan zincirleme nurlu bir sene şekline gelmiş olacaktır.

Biz toplum olarak bu tür zamanı değerlendirme düşüncelerinden mahrumuz. Ancak "Hiçbir küll yoktur ki, ondan bir kısım cüz'ler istisna edilmiş olmasın." kaidesince yine de Müslümanların yüzünü ak eden birçok insan bulunduğu da bir gerçek.

Bugün bizlere gelince, bu konuda oldukça talihli sayılırız. Zira bu mevzuda bizlere birçok ışık tutulmuş, çok şeyler öğretilmiştir. Çünkü gün namaz vakitleriyle bölünerek ve ezanla vaktin geldiği hatırlatılarak zamanın kadrini bilme yolu gösterilmiş, bütün karanlıklar bertaraf edilerek aydın bir yola, nebilerin geçtiği yola yönlendirilmişizdir.

İfrat ve mübalağa yapmaktan Rabb'ime sığınırım, fakat rahatlıkla şunu söylemeliyim ki, böyle bir devrede zamanı değerlendirerek din-i mübin-i İslam'a sahip çıkan insanların durumu, geçmiş devirlerdeki velilerin durumuyla müsavî sayılabilir. Böylesine mühim bir fırsatı hizmetle değerlendirme iradesi ise bir mânâda bize bırakılmıştır. Rabb'im, irademizi kullanarak zamanı tanzim etmeye ve onun her anını hizmetle değerlendirmeye bizleri muvaffak eylesin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Doktor beye selam söyleyin, Azrail dediğinden de sevimli imiş!.."

Ahmed Şahin 2008.06.10

Türdav'ın yayınladığı aylık Sur dergisinin son sayısında, hac arkadaşım Vehbi Karakaş hoca, ünlü doktor Haluk Nurbaki'nin fevkalade ibretli bulduğum bir hatırasına yer vermiş.

Takdir ve tefekkürle okuduğum yazıyı sizin de takdir ve tefekkürle okuyacağınızı düşünerek aynen arz ediyorum.

Ben 40 yıllık bir kanser uzmanı olarak kanser hastanesinde başhekimlik yaptığım sırada Serap adında genç bir hanım hastam vardı. Serap'ı özel bir ilgiyle bizzat ben tedavi altına almış ve kısa bir süre sonra da iyileştiğini görerek taburcu etmiştim. Ancak Serap'ın da diğer kanserliler gibi ilk beş yıllık süreyi çok dikkatli geçirmesi gerekiyordu.

Ne var ki, bir işkadını olan Serap 4 yıl kadar sonra bir ihale için İzmir'e gitmek istedi. Kış aylarında olduğu için uçakla gitmesi şartıyla izin verdim. Maalesef bilet bulamamış, benden habersiz bindiği otobüsün kaza geçirmesi üzerine 6 saat kadar mahsur kalmış. Dönüşünden kısa bir süre sonra kanser, kemik ve akciğerine yayıldı. Serap bacak kemiklerindeki metastaz nedeniyle yürüyemez hale gelirken, hastalığın akciğerdeki tezahürü sebebiyle de devamlı olarak oksijen cihazı kullanıyor ve söylediği her kelimedden sonra ağzını o cihaza yapıştırarak nefes almak zorunda kalıyordu... Evine gittiğimde güçlkle konuşarak;

-Doktor bey dedi, ben size dargınım, çünkü siz dindar bir insanmışsınız, niçin bana da Allah'ı, ölümü, ahireti anlatmıyorsunuz?

İnançlarının çok zayıf olduğunu bildiğim için bu teklif karşısında oldukça şaşırdım. Onu üzmemeye çalışarak:

- "Doktora ulaşmak kolaydır, parayı verir, istediğin doktora tedavi olursun, ancak iman tedavisi için gönülden istek duymak gerek, tek başına doktorun isteği yetmez!.." dedim. Konuşmaya mecali olmadığından "Ben o isteği duyuyorum" manasında başını salladı. Artık ümitsiz bir tıbbi tedavinin yanı sıra ümitli bir ebedi hayat kazanma tedavisi başlamış ve hızlandırılmış öğretime de girmişti. Anlattığım iman hakikatlerini adeta bütün ruhuyla içiyor, arada sırada sorular da soruyordu. Vefatına bir hafta kala "Ölürken ne söylemeliyim?" diye sordu. 'Senin durumun çok özel. dedim, kelime-i şehadet sana uygun gelir. O anı fark edince Muhammed adını (sas) söylemen sana yeter. O haliyle tebessüm ederek yine başını salladı. Onu söyleyeceğim demek istiyordu.

Çok ıstırap olduğu için Serap'a sürekli morfin yapıyor, onu uyutmaya çalışıyordum. Ben bir iş seyahati sebebiyle bir müddet ziyaretine gidemedim. Dönüşümde annesi telefon ederek, "Serap bir haftadır morfin yaptırmıyor, sabahlara kadar inliyor ve çok ıstırap çekiyor." dedi. Hemen evine gittim, iğne yaptırmamasının sebebini sordum. Aldığım cevabı hatırladıkça hâlâ ürperiyorum:

-Ya morfinin tesiriyle ölüme uykudayken yakalanır da, son nefeste Muhammed adını söyleyemezsem, diyordu...

Bu arada benden istihare yapmamı, eğer birkaç gün daha ömrü varsa, son günü uyanık kalacak şekilde morfin yaptırmamı rica etti.

Ben hiç adetim olmadığı halde cuma gününe rastlayan o gece Serap'ın durumunun gösterilmesi dualarıyla istihare niyetiyle yatağıma uzandım ve Serap'ın acizliği hürmetine sandığım salı gününe kadar yaşayacağına dair bir mana kalbime geldi. Ertesi gün ona hiç korkmamasını, iğneyi vurdurabileceğini söyledim. Serap bir veda niteliği taşıyan bu görüşmemizde son sorusunu da şöyle sordu:

-Doktor bey, dedi Azrail bana nasıl görünecek?..

-Kızım dedim o bir melek değil mi? Hiç merak etme, sana sevimli bir prenses gibi gelecektir!.." Salı günü Serap'ın ağırlaştığı haberini alınca hemen yanına koştum, ancak vefatına yetişememiştim. Aile tam manasıyla perişandı. Sadece kendisine uzun müddet bakan dindar bir hanım ayaktaıdı. Bu hanım beni görünce yanıma gelerek;

-Doktor bey biliyor musunuz, dedi, bu evde biraz önce bir mucize yaşandı ve Serap'ın son anlarını şöyle anlattı:

-Serap bir saat kadar önce oksijen cihazını attı, yataktan kalkması imkansız olmasına rağmen kalkıp abdest alarak iki rekat namaz kıldı, bütün ev halkı hayretten donup kaldık. Sonra kelime-i şehadeti söyleyerek gelip yatağına uzandı. Gözlerini sabit bir noktaya dikerek tebessümle bakarken şöyle dedi:

-Doktor beye selam söyleyin, Azrail dediğinden de güzelmiş!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ayrılan eşlerin çocuklarına kim bakacak?

Ahmed Şahin 2008.06.11

Soru: Komşumuzun baştan iyi giden aile hayatı sonraları bozuldu, bir türlü düzene girmedi. Sonunda ayrılmaya karar verecek kadar işi ileriye götürdüler.

Ancak çocukların kime verileceği konusunda anlaşılamadılar. Bey çocukları kendi alması gerektiğini söylüyor, hanım da, "Ben çocuklarımı ölüüm de vermem, onların sevgi ve şefkate ihtiyaçları var" diyor. Bu konuda bazen bizi hakem olarak çağırıyorlar. Biz de sıhhatli bir bilgiye sahip olmadığımızdan pek isabetli şeyler söyleyemiyoruz. Ayrılan eşlerin henüz bakıma muhtaç olan çocukları dinî açıdan hangi tarafa verilmelidir? Israr eden beye mi, yoksa asla çocuklarımı veremem, diyen anneye mi?.. Bu konuda sıhhatli bilgiye ihtiyacımız var. Bilginizi bizimle paylaşırsanız sevineceğiz.

Cevap: Bence komşunun komşu üzerindeki ilk hakkı, ayrılmalarına yardım etmek değil, birlikte yaşamalarına destek verip yuvalarını yıkılmaktan kurtarmaktır. Bu ilk hak, asla ihmal edilmemeli, masum yavruların körpe ruhlarına, ayrılık acısını tattırma vebalinin ağırlığı ayrılmak isteyenlere baştan çok açık şekilde anlatılmalıdır.

Bu konuda düşen görev yapıp da ümitler kesildikten sonra sıra çocukların kime verileceği sorusunun cevabına gelmiş sayılabilir.

Bilindiği üzere, henüz kendi bakımını üstlenemeyecek derecede küçük olan çocukların sevgi ve şefkat ihtiyacını ancak annenin karşılayacağında şüphe yoktur. Öyle ise, baliğ oluncaya kadar çocuklar annenin bakımına verilmeli, babaya da bu bakım masraflarını karşılama mükellefiyeti düştüğü hatırlatılmalıdır.

-Süt emiyorsa süt hakkı. Bakım hakkı. Çocuğun diğer ihtiyaçlarını karşılama hakkı babaya ait mükellefiyet olur.

Ekonomik imkanlarına münasip düşecek şekilde bu mükellefiyetlerini ödeyen baba, çocuklarını belli aralıklarla görme hakkına sahip olur. Anne, babanın bu ziyaret hakkına hiçbir şekilde engel olamaz.

Bu konularda geniş bir araştırma yapmış olan genç ilahiyatçılarımızdan Hilal ÖZAY hanımefendi, 'İSLAM HUKUKUNDA ANNE' kitabında takdir ve tebrike layık derecede sıhhatli bilgileri bir araya toplamış, ibretli örnekleri de istifademize sunmuştur.

Aydınlatıcı bulduğum bu örneklerden bazılarını arz edeyim izin verirsiniz.

Bir defasında kadının biri kucağında yavrusuyla Peygamberimiz (sas)'e gelerek:

-Ey Allah'ın Resulü! demiş, şu oğluma şimdiye kadar karnım yuva, göğsüm pınar, kucağım da kundak oldu! Şimdi ise babası beni boşadı, çocuğumu benden çekip almak istiyor, lütfen bize yol gösterin! Efendimiz'in bu sızlanan anneye cevabı net olmuştur:

-Çocuğun bakımına ve yetiştirilmesine anne, babadan daha layıktır. Çocuk annede kalmalıdır!..

Bir başka ibretli örnek de Halife Hazret-i Ebu Bekir (ra)'in zamanında yaşanmıştır.

Ayrılırken çocuğunu almak isteyen babaya Halife, aynı şekilde cevap verdikten sonra sözlerine anne farkını anlatan şu veciz değerlendirmeyi de ilave etmiştir:

- Çocuklar için annenin kokusu, okşaması, şefkati, baba yanındaki petekli baldan çok daha lezzetli ve sevimlidir! Anne, evlenmediği müddetçe çocuk bakımına daha layıktır.

Kitapta, ayrıca çocukları sevdiklerinden ayıranlar hakkındaki hadis de çok çarpıcı geldi bana:

- Allah anne ile çocuğunun arasını açanın, kıyamet günü sevdikleri ile arasını açacak, çocuğu sevdiklerinden ayırdıkları gibi, kendileri de sevdiklerinden ayrı kalacaklardır!..

Bu hadis hem müthiş, hem de muhteşem bir îkâzı da ifade etmektedir.

Demek ki ayrılık meselesi, sadece büyüklerin intikam duygularını tatmin edecek rahatlamadan ibaret bir olay değildir. Ortada masum çocukların körpe ruhlarının çöküntüye maruz kalmaları söz konusudur. Çünkü çocuklar önce anneyi sonra da babayı sever. Her iki sevdiklerinden de asla ayrılmayı istemezler.

Kim bunları bu sevdiklerinden ayırmaya kastederse, bilsin ki o da eninde sonunda sevdiklerinden mahrum kalacaktır, Allah (cc) masumların hakkını, sebep olanlardan böyle alacaktır.

Denebilir ki: Ayrılacak eşler, başka bir sevgi sebebiyle yavrularına bu ayrılık acısını yaşatacaklarsa, kendileri de sevdikleriyle aynı ayrılık acısını yaşayacaklarını düşünmeli, kararlarını ona göre vermeliler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şeytanla değil, onun vazgeçirmek istediğiyle meşgul ol!

Ahmed Şahin 2008.06.17

Hazreti Kur'an bize, tüm peygamberlerin karşısına dikilen iki türlü şeytandan haber veriyor: İnsan şeytanı, cin şeytanı. (En'âm-112). Tefsirler ise insan şeytanının cin şeytanından daha yanıltıcı ve aldatıcı olabileceğine işarete bulunuyorlar.

(Hülâsatü'l-Beyan)

Çünkü insan şeytanını ilk anda tespit ve teşhis etmek kolay olmaz. İtibar edilen unvan ve isimlerle çıkar insanın karşısına! Kimsenin bilmediği, bilse bile söyleyemediği gerçekleri söyleyen adam görüntüsünde şüphelilik tohumları ekmeye çalışır kalp ve kafalara.

İnanmış insanlar, cin şeytanının tuzağına düşmemek için nasıl Allah'a sığınırırlarsa, insan şeytanından da aynı şekilde Allah'a sığınır, ona karşı hep kazanma gayreti içinde olurlar.

- Nasıl kazanma gayreti içinde olurlar? Burası çok mühim!

- Vazgeçirmek istediği değerlere, hizmetlere, ibadetlere daha çok sahip çıkıp, daha fazla sarılarak. Engel olmak istediği kutsî konulara daha fazla yakınlaşıp, daha fazla ilgi duyarak. Mesela namazına mı mani olmak istiyor, ibadetlerini mi ihmal etmeni istiyor? Müsait bulduğun zaman ve mekânlarda daha çok namaz kılarak, daha çok ibadet ederek.

- Hayırlı hizmetlerinin ucundan bucağından tutmana mı engel olmak istiyor? Daha çok hizmette ve himmette bulunarak.

- Falan ve filan maneviyat büyüklerini dinleme, kitaplarını, yayınlarını okuma mı demek istiyor? Onlara daha çok yakınlaşarak, yayınlarını daha çok okuyarak, abone olup abone bularak, yayılıp duyulmasına daha çok

gayret göstererek. Böylece kaybetme zemininde daha çok kazanarak. Böyle şuurlu bir davranış içinde olursan Peygamberimiz(sas)'in dediği gibi mümin olursun, hep kazanırsın, hiç kaybetmezsin.

Çünkü ne zaman insan şeytanı, hile ve yalanını artırır o da hizmet ve ibadetlerini artırır, kaybetme zemininde kazanır. Böylece kayıp diye bir mefhum bulunmaz şuurlu müminin dinî hayatında.

Böyle davranan müminlerden şeytan ümidini keser, tıpkı Bayezid'den ümidini kestiği gibi. Bayezid'den ümidini nasıl kesmiş öğrenmek ister misiniz? Buyurun mesaj yüklü şu olayı bir daha okuyalım öyle ise:

Bayezid-i Bestami, bir sabah namazına kalkamaz. Ama kalkamadığı bir sabah namazından sonra bin rekât namaz kaza eder. Böylece bir vakit kaybına bin rekâtla karşılık verir. Sonra bir sabah yine uykudayken şeytan seslenir:

- Ey Bayezid, çabuk kalk! Yoksa namazın kazaya kalacak! Bayezid uyanınca şeytana sorar:

- Ne için beni namaza kaldırdın, senin böyle hayırlı işin olmazdı?

Şöyle cevap verir:

- Geçenlerde bir namazına kalkmana mani oldum, bin rekâtla karşılık verdin. Bir daha mani olursam yine bin rekâtla karşılık verir, beni yine mağlup edersin diye korktuğumdan dolayı namaza kaldırdım.

Demek ki şeytanın mani olmak istediğine daha çok sarılır, sebat ederseniz, sizinle uğraşmaktan ümitlerini keserek vazgeçecekler, daha fazlasını yaptırmamak için.

Ne dersiniz? İnsan şeytanı bizden de böyle bir mesaj almalı mı? Bizi soğutmaya çalıştığı değerlere daha çok sahip çıktığımızdan dolayı endişeye kapılıp da bizimle uğraşmaktan vazgeçme gereğini duyacak hale gelmeli mi? Böylece hiç kimseye zarar vermeden şeytandan en güzel şekilde intikamımızı da almış, onu mağlup etmiş olmalı mıyız?

Bu durumda her baskı ve dayatmalarda hizmetimizi daha da artırarak vicdanen rahatlamayı düşünmeli, şeytanı mağlup etmeyi başaran bahtiyarlar arasına girmeyi biz de başarmış olmalı mıyız?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile hayatınızı doğru yorumladığınızdan emin misiniz?

Ahmed Şahin 2008.06.18

Aile içi anlaşmazlıklar incelendiğinde anlaşılıyor ki; evliliğin en tehlikeli yılları ilk senelerdir. Hele iki tecrübesiz gencin yanında tecrübeli bir aile büyüğü yoksa seyreyle sen bir pire için yorgan yakmalarını, sonra da gözyaşı içinde pişmanlık ezgileri söylemelerini.

Halbuki, evlilik hayatı en başta sabır ve anlayış ister, tartışmalı günlerin geçip anlaşmalı günlerin geleceğine inanma tevekkülü ister. Şayet yaşanan geçici sıkıntıları ömür boyu devam edecek zorluklar gibi görmeye başlarsanız, sabır gücünüzü baştan tüketmeye başlamışsınız demektir. Sizin işiniz zor.

Biraz genişçe düşünecek olursak diyebiliriz ki; falan beyin kızı filan beyin oğluyla anlaşarak müşterek aile hayatı kuruyorlar. Gelecekte farklılıkların ortaya çıkabileceğini baştan hayal bile edemiyorlar. Ne zaman hissi baskı azalıyor, farklılıklarını, sivriliklerini görmekle kalmıyor, çuvaldız gibi birbirlerine batırdıklarını da hissetmeye başlıyorlar. İşte bu devrede anlaşamayacakları evhamı etkisini göstermeye başlıyor. Hâlbuki aynı ailede

Yaz Kur'an kursları neden önemli?

Ahmed Şahin 2008.06.24

Çocuklarımızın yaz Kur'an kurslarında Kur'an ezberlemelerinin önemini anlamak için şu değerlendirmeleri bir daha hatırlayın lütfen.

Yolda yürürken yerde gördüğünüz kağıt parçalarına basıp geçersiniz, eğilip alarak yüksek bir yere koyma gereği duymazsınız. Çünkü kağıt boş. Üzerinde hürmeti gerektirecek kutsal bir yazı yoktur.

Şayet bu kağıdın üzerinde Kur'an'dan ayetler yazılı olsa hemen eğilip alır, yüksek bir yere hürmetle koyarsınız. Çünkü üzerinde Allah'ın kelamını taşımaktadır o kağıt parçası. Ayetler, yazılı olduğu kağıdı hürmet edilecek varlık derecesine yükseltmiştir.

İşte yavrularımızın kalbi de aynen bu kağıt gibidir. Kutsal konulardan bomboş ise kendini yüceltecek bir değere sahip değil demektir. Böyle değil de, en azından namazda okuyacağı kadar Kur'an'dan sureler, ayetler ezberlemiş, kalbine, gönlüne Allah'ın kelamını yazdırmışsa, artık o yavru boş kağıt değersizliğinden kurtulmuş, kalbinde Allah'ın ayetleri yazılı değerli bir kul derecesine yükselmiştir. Hem öylesine bir değerli kul derecesine yükselmiştir ki, Rabb'imiz kelamını kalbine yazdırmış olan bu kulunu, cennetine layık görmekle kalmıyor, ayrıca şefaet etme izni vereceğini de bildiriyor. Meşhur hadis kitabı İbn-i Maceh'teki hadisi birlikte okuyalım.

- Kim Kur'an'ı önce okumayı öğrenir, sonra ezberler, ezberlediği Kur'an'ın emirlerine uygun şekilde yaşarsa, o kimseyi Allah, ezberleyip amel ettiği Kur'an hürmetine cennetine almakla kalmaz, ayrıca akrabalarından cehenneme gitmesi kesinleşen on kişiye de şefaet etme izni verir!..

Demek ki, Kur'an'a gereken hürmeti gösterip ezberleyerek kalbine, gönlüne Kur'an'dan ayetler, sureler yazdıran yavru, cennete girmekle kalmayacak, ayrıca yakınlarından cehenneme gitmesi kesinleşmiş kimselere de şefaet ederek kurtarma salahiyetine de sahip olabilecektir.

Öyle olunca, bilhassa Kur'an kursuna giderek ya da evini Kur'an kursu durumuna getirerek en azından namazlıklarını ezberleyecek gençlerin yetişmelerine destek verip yardımcı olanlar, şefaetlerine nail olacakları gençleri yetiştiriyor demektir ki, bundan daha kazançlı ne düşünülebilir?

Aslında konunun en muhteşem örneğini Hazreti Mevlânâ vermektedir. İsterseniz bir de onun örnekliğine bakalım bu konuda.

Huzuruna giren bir genci ayağa kalkarak karşılayan büyük insan, bununla da kalmaz, genci makamına oturtur, kendisi de karşısında bir talebe gibi hürmetle bekler.

Çevredekilerin itiraz yollu bakışlarına ise şöyle cevap verir:

- Bu genç Kur'an'ı ezberlemiş bir hafızdır. Kalbinde Kur'an yazılıdır. Siz sokakta üzerinde Allah yazılı bir kağıdı görünce hemen hürmet göstererek eğilip alıyor, yüksek bir yere koyuyorsunuz. Ben de kalbine Kur'an'ın tamamını yazdırmış bir gence hürmet gösteriyor, ayağa kalkıyorum. Sizin hürmet gösterdiğiniz kağıt üzerindeki yazıdan daha fazlası bu gencin kalbinde yazılıdır!..

Hazret-i Mevlânâ sözlerini şöyle tamamlar:

- Sadece ben değil, Allah (cc) da kelamını ezberleyerek gereğiyle amel edene büyük değer veriyor, onu cennetine almakla kalmıyor, ayrıca ona şefaet etme izni de veriyor, akrabalarından cehenneme gidecek on

kişiyi de şefaata ederek kurtarma hakkı tanıyor!..

Evet, Hazreti Mevlânâ da böyle anlatıyor Kur'an'ı ezberleyen, ezberlediğiyle de amel edenin ahirette şefaata etme iznine sahip olacağını.

Demek ki, fırsat bulunca Kur'an'ın tamamını olmasa da, Yasin'i, Tebareke'yi, en azından namazda okuyacakları sureleri ezberleyenler, boş bir kağıt gibi ayak altında çöğnenecek durumdan çıkıyor, üzerinde ayet yazılı Kur'an sayfaları gibi hürmet ve saygıya layık hale geliyorlar. Hatta, şefaata izni alacak duruma bile yükselmeleri söz konusu olabiliyor, Mevlânâ'yı dahi ayağa kaldıracak itibara sahip olabiliyorlar...

Ne dersiniz? Yaz tatilinde çocuklarımızın bomboş kalplerine Kur'an'dan ayetler, sureler yazdıralım da şefaata etme izni alacaklar arasına girme imkanı kazansınlar mı? Hz. Mevlânâ'yı ayağa kaldıracak itibara sahip olsunlar mı?

Bu bakımdan şu tatil devresi hem çocuklarımız hem de bizim için değerlendirilmesi gereken büyük bir fırsat sayılmaz mı? Bunlar düşünölmeye değer konular değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an kursu öğrencisi, Âmentü sorularına nasıl cevap verdi?

Ahmed Şahin 2008.06.25

Kalbinin üzerine bastırıldığı Kur'an'la yolda yürüdüğünü görünce Kur'an kursuna gittiğini düşündüğüm gence yaklaşıp selam verip sorular sordum, beklenmedik cevaplar aldım. İsterseniz buyurun siz de dinleyin soru ve cevapları.

- Delikanlı kursa gidiyorsun galiba, sana bazı sorular sorsam cevaplar mısın?
- Belli olmaz, belki cevaplarım, belki cevaplayamam. Ama buyurun siz yine de sorun.
- Söyler misin, ne zamandan beri Müslüman'sın?
- Ben ruhlar âleminde iken Rabb'imizin bize sorduğu sorusuna, "Sen bizim Rabb'imizsin, biz seni tanıyor ve sana iman diyoruz." diyerek verdiğimiz cevaptan beri Müslüman'ım. Buna "Kalubela'dan beri Müslüman'ım" derler. Yani verdiğim o sözden caymadım, devam ediyorum elhamdülillah. Bundan sonra da Müslüman olarak ölecek, yine Müslüman olarak da dirileceğim inşallah.
- Güzel cevap verdin. İlk peygamberi, son peygamberi ve adlarını da biliyor musun?
- İlk peygamber, ilk insan Âdem Aleyhisselam, son peygamber de Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Aleyhisselam. Bu ikisinin arasında 120 binden fazla peygamber gelip geçmiştir. Biz hepsine de inanır iman ederiz. Hepsini de Rabb'imiz göndermiştir çünkü.
- Görevleri neydi acaba bu peygamberlerin onu da biliyor musun?
- Allah'ın melek vasıtasıyla gönderdiği emirlerini insanlara anlatarak doğru yolu bulmalarını sağlamaktı.
- Demek sen melekleri de biliyorsun?

- Elbette. Melekler, Allah'ın nurdan yarattığı varlıklardır. Yemezler, içmezler, insanlar gibi maddi şeylere muhtaç olmazlar. Kıyamete kadar Allah'ın emirlerini yerine getirme ibadeti yaparlar.

- Demek kıyameti de biliyorsun?

- Ona ne şüphe! İnaniyorum ki, şimdiye kadar gelip geçmiş insanların öldüğü gibi, bundan sonraki insanlar da nihayet bir gün gelecek tümüyle ölecek, en sonunda yeniden dirilerek yeni bir hayat kurulacak. Bunun adına öldükten sonra dirilme, mahşer ve kıyamet günü denmektedir. İnsanlar bu dirilmede iyiliklerinin mükâfatlarını görürken, kötülüklerinin de cezasını çekecek, böylece dünyada Allah'a itaat edenler cennete, isyan edenler de layık oldukları cehenneme giderek yaşadıkları dünya hayatının hesabını vereceklerdir.

- Peki, bu söylediklerinin hepsini de içine alan bir dua biliyor musun?

- Elbette. Ben inançlarımı içinde toplayan Amentü'yü çoktaaan ezberledim.

- Öyle ise ezberlediğin Âmentü'yü oku da bir dinleyelim bakalım?

- "Âmentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rûsulihî vel- yevmil âhiri ve bi'l-kaderi, hayrihî ve şerrihî minallahi teâlâ ve'l-ba'sü ba'del mevti; hakkun, eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh."

- Bu okuduğun kelimelerin manalarını da anlatırsan düşündüğüm hediye hak ettin gitti.

- (Âmentü billahî) Ben Allah'ın birliğine inandım, (Ve melâiketihî) meleklerine de inandım, (Ve kütübihî) kitaplarına da inandım, (Ve rûsulihî) peygamberlerine de inandım, (Vel- Yevmil- ahiri) âhiret gününe de inandım, (vebil- kaderi) kadere de inandım, (hayrihî ve şerrihî minallahi) kaderin hayrına da, şerrine de yönelmenin kuldand; yaratmanın ise Allah'tan olduğuna inandım, (Velba'sü ba'del mevt) öldükten sonra yeniden dirileceğimize de inandım.

- İstersen son şahadet kelimesini de birlikte okuyalım: Eşhedü en lâ ilahe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh.

- Bunları eksiksiz cevaplayan öğrenci hediye hak eder. Ona hak ettiği hediyesini vermemek haksızlık olur. Bu sebeple diyorum ki, dile benden ne dilersen?

- Özür dilerim efendim!

- Neden?

- Çünkü ben bir karşılık bekleyerek öğrenmedim bunları. Bunlar benim dinimin temelleridir. Allah için öğrendim, hediyesi de Allah'tan (cc) beklerim, kullardan değil! Bu sırada aniden kolundaki saatine baktı.

- Aaaaa! Ders başlamış, yetişmem gerek diyerek sanki uçtu gitti Kur'an kursuna doğru.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşte Hocaefendi farkı: Dünya değil, ahiret birincisi olmak mühim

"Yaşayan En Büyük 100 Entelektüel" anketinde Fethullah Gülen Hocaefendi dünya birincisi seçildi. Bir gün sonra da hakkında verilmiş bulunan beraat kararı onaylanarak suçsuzluğu kesinleşmiş oldu.

Bu iki mühim gelişmeden sonra kendisine sorular soruldu, tüm dünyada yankı yapan cevaplar alındı. Bu cevaplardan yerimizin aldığı kadarını sizinle paylaşmak istedim. Bakın Hocaefendi olayları ne kadar sakın ve ülke menfaatini esas olan ölçülerle değerlendiriyor, kendisinin birinci ilan edilişini nasıl hizmet arkadaşlarının fedakârlıklarının bir şahsa yüklenmesi olarak yorumluyor, her şeye rağmen kimseye dargın ve kırgın olmadığını, ülkeden ümidin kesilemeyeceğini nasıl ifade ediyor, birlikte okuyalım:

- İnsan başkalarının "birinci, ikinci, üçüncü" demesiyle birinci, ikinci, üçüncü olmaz; eğer bazı çevreler, bir insanı yerden yere vuruyor ve onu sürekli sıfırlıyorlarsa, işte o zaman onu belli numaralara yerleştirmeye kadirşinaslık nazarıyla bakılabilir. Ben, "Yaşayan En Büyük 100 Entelektüel" listesinin en üstünde yer almış olmamı, arkadaşlarımızın feragat ve fedakârlıklarla dolu hizmetlerine verilen değer tek bir şahsa yüklenmesi olarak kabul ediyorum. Şahsım olarak pek de sevinilecek bir olay olarak görmüyorum.. Aslında biz bir yerde gerçekten seviniriz; Allah'ın huzuruna çıktığımızda bize "Giriniz emn-ü eman içinde cennet!.. " denilirse, işte orada hakiki sevinci ve mutluluğu duyarız. Ben arkadaşlara "çok sevinmeyin" dedim. Bu basit ve dünyaya ait bir mesele; sevinilecek, öyle hoplanacak zıplanacak bir mesele değil. Cenâb-ı Hak bizi, cennetine koyarsa, Cemaliyle gönlümüzü açarsa o zaman seviniriz... Esas "Cenâb-ı Hak bizi öbür tarafta tastamam sevindirsin" demeli. Bununla beraber, söz konusu anketi ve beraat kararını hafife de almıyorum; size hiçbir yerde yer tanımayanların karşısında küçümsenecek mesele de değildir.. Şahsa bakan yönüyle önemsiz olsa bile, umuma bakan yönüyle küçük değildir. Biz etten kemikten varlıklarız; dolayısıyla haziran fırtınasından ve mahkeme sürecinden etkilenmediğimi söylersem hilaf-ı vaki bir beyan olur. Ama Allah'a imanımız var. Evet, iman teslimi, teslim tevekkül, tevekkül de saadet-i dareyni netice verir. O iman sayesinde "Allah'ım var, bugünümü bütün bütün karartabilirler; ama yarın aydınlık!" diyebilir insan.

Mutlaka moral bozucu şeyler olmuştur. Belki bazı şeyleri Allah'a havale etme gibi şeyler de olmuştur; fakat, faydasız şeylere asla girilmemiş, telaşa kapılma olmamıştır.. Hazreti Pir'in dediği gibi, "Beni memleket memleket sürgüne gönderenlere hakkımı helal ediyorum, zindanlarda yer hazırlayanlara, idam sehpası hayal edenlere hakkımı helal ediyorum." Hak iddia etmeyeceğim. Fakat bu işlerin içinde bir Allah hakkı varsa; ben, dinimden dolayı bunlara maruz kaldımsa, Efendimiz'in yolunda, düşe kalka yürümeye çalıştığımdan dolayı bunlara maruz kaldımsa, din dedimse, Din-i Mübin-i İslam'ı gerçek çehresiyle aksettirmeye çalıştımsa; bundan dolayı da onlar bana takıldılarsa, orada Allah hakkı, Peygamber hakkı var, o beni aşar. O mevzuda bir şey diyemem. Yoksa kırk seneden beri aleyhimde yazan insanlar bile mahkeme-i kübrada karşıma çıksa "Ben bir şey istemiyorum." derim. İçimde hiç kimseye karşı hınç taşımıyorum! Bu son mahkemede olumlu karar verenler de hakkaniyetin ve adaletin gereğini yapmışlardır... O kadar tahribata ve o kadar baskıya rağmen, en azından medya yoluyla yapılan baskılara rağmen adaletin böyle tecelli etmesi, Türkiye'de hâlâ hak ve adalet hesabına hüküm verecek hâkimlerin bulunduğunu gösteriyor ve bu da ülkemiz adına hepimizi ümitlendiriyor. (Yarın; Hocaefendi ülkesine hangi şartlarda dönecek?)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hocaefendi, ülkesine Humeyni gibi dönecek' diyenler utanacaklar

Soru: Hocaefendi niçin Humeyni gibi büyük bir gösteriŐle dönmeyecek? Dönmek için istismar ortamının kalkmasını, ülkeye zarar vermeyecek vasatın oluşmasını neden bekleyecek? Derin bir takdire sebep olan fevkalade çarpıcı açıklamanın bir kısmını buyurun birlikte okuyalım:

"Ben İranlı değilim, Humeyni gibi iddiaları da hiçbir zaman taŐımadım. Türkiye'ye Humeyni gibi büyük bir gösteriŐle dönem de söz konusu değildir. Esasen ben tabiatımda olan bir mahcubiyetten dolayı kendi evimize giderken bile, "falan talebe geldi" derler, pencerelerden bakarlar, beni g r rl r, diye düşünür ve bundan sıkılırdım. Onun için, beni kimse görmesin diye evimize bile hep gece giderdim. Rahmetli babam, hakkımda derdi ki, "Bizim oğlan leylek, gece geliyor, gündüz onu kapının önünde giderken görüyoruz." Bu, benim tabiatımda olan bir Şey. Hayatımda hiçbir yere öyle gürültülü, patırtılı gidip gelmedim. Hiç istikbal edilme iŐteėinde bulunmadım. Bu açıdan da ne karakter bakımından, ne mezhep bakımından, ne ülke bakımından Humeyni ile hiçbir zaman bir al kam olmadı. Dünyanın dört bir yanına gitmiş arkadaşlarımızın hiçbirisi öyle bir al yiŐe talip olmadı. Gelirken  yle bir istikbal beklemedi. Adlarından, namlarından bahsedilmesini istemedi. Onların hepsi birer meçhul kahraman olarak kaldılar oldukları yerde. Bu bizim genel ahlakımızdır. Allah'la m nasebetimizin bir çeşit bizim hayatımıza aksediŐinden ibarettir. Muhammedi ruhun (sallallahu aleyhi vesellem) gereğidir. Bu açıdan, Humeyni gibi dönecek iddiaları fevkal de sevimsiz. Beni Humeyni'ye benzetenler bir gün çok utanacaklar!  lkemin birçok yerlerinden gelmiş toprak parçaları var odamda, ben onları koklayıp teselli buluyorum. Ben kendi ülkemin çocuğuyum; dıştan ithal edilmiş ve milletin başına musallat olmuş tufeylilerden değilim. O ülkenin çocuğuyum ben. Onun bir avuç toprağını dünyalara deėiŐmem. Bütün Amerika'yı verseler, Korucuk köyü, fakir bir köydür, ben o köyü vermem. Ruh haletim budur. Fakat bir Şey var: Benim inandiğım bir dava var, bir hizmet var, Din-i Mübin-i İŐlam'a hizmet var ve  lkemde huzursuzluğın çıkmaması, hele dine karşı bir tavır alınmaması. Bunlar benim gaye-i hayalim, düŐüncem, mefk rem. Şimdi, gidiŐiniz sizin orada bazı problemlere sebebiyet verecekse, her Şeye rağmen orada hüsn-  niyetle iş yapan insanların işlerini zorlaŐtıracaksa, altından kalkamayacakları problemlere sebebiyet verecekse, bence dengeli hareket etmeniz, vaktini, gidiş keyfiyetini ve konjonktürü sizin belirlemeniz lazım. Veya işte o genel konjonktüre göre nasıl hareket edecekseniz onu sizin belirlemeniz lazım. Bunlar yine sizin ruh haletinize ve Allah'la m nasebetinize göre yapacağınız Őeylerdir. Yahya Kemal'in, bir Őiirinde dediği gibi "Bizden olmayanlar bizi anlamazlar." Esas tam o toprağın çocuğu olmak lazım ki, o toprağı koklaya koklaya yetişmiş olmak lazım ki, eğile eğile onun çaylarından su içmiş olmak lazım ki, onun kırlarında koşmuş olmak lazım ki, onun çiçeklerini koklayarak büyümüŐ olmak lazım ki, Anadolu'yu bilmek lazım ki sizin hissiyatınızı anlasınlar. Sizden olmayanlar sizi anlayamazlar. İŞte  yle vahi vahi iddialarla efk rı bulandırmak ister ve millette paranoya duygusunu tetiklerler. O gidiş, bir gün, Cenâb-ı Hakk'ın muradı öyle ise, tahakkuk ettiği zaman, onlar sadece duyarlar; belki derler "Gelmiş mi gelmemiş mi; acaba gelmişse nerede duruyor, nasıl geldi de biz görmedik?" Evet, bir gün Türkiye'ye dönersem kendim gibi dönerim. Karakterimi namusum sayarım. Karakter'ye kıymayı namusuma karşı tecavüz sayarım."

Bütün bunlara rağmen konuyu tersine yorumlamaya devam edenlere ise vicdanlarıyla hesaplaŐmalarını dilemekten başka yapacak bir Şey yoktur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

  aylara ulaştıran Rabb'imize Ő k rl r olsun!.

Ahmed Şahin 2008.07.08

Yeryüzünün her mekânı, hayatın her zamanı fazilet ve kutsiyette eşittirler. Çünkü her mekânı ve zamanı yaratan Rabb'imizdir. Ancak üç mekân ve üç zaman vardır ki onlar müstesna.

-Mekke'deki Mescid-i Haram, Medine'deki Mescid-i Nebi ve Kudüs'teki Mescid-i Aksa mekânları..

Buraların yeryüzünün en kutsal mekânları oldukları, buralarda yaşanan olaylarla ve Efendimiz (sas) Hazretleri'nin de hadisleriyle sabittir.

Bu sebeple yeryüzünün herhangi bir yerinden bir başka mescide ibadet etmek niyetiyle yola çıkılmaya gerek duyulmazken, bu üç mescitte ibadet için en uzak diyarlardan bile aylarca yol alınabilir.. Çünkü bu üç mekânın yeryüzü coğrafyasının en üstün mekânları olduklarından en küçük bir tereddüt bile yoktur.

Bazı mekânların bazılarında üstünlüğü sabit olduğu gibi, zaman dilimlerinin bazıları da bazılarında aynı şekilde üstündürler. Nitekim üç aylar, içindeki kandil geceleri ve Kadir Gecesi gibi kutsal zaman parçaları da böyle öteki devrelerden üstündürler.

İşte bu üstün zaman parçaları olan üç aylar, geçtiğimiz cuma gününden itibaren bizi bir daha şefkat ve sevgi ile kucaklamış bulunmaktadır. Böyle eşsiz bir zamana bir daha eriştiği için Rabb'imize ne kadar şükretsek azdır..

Çünkü girdiğimiz Recep ayı ile başlayıp Şaban ayı ile devam edecek olan ruhani yükselmeler, Ramazan ayında en üst dereceye ulaşır, Kadir Gecesi'nde ise, üç aylar boyunca kendini manen hazırlamış olan mümin artık ilahi affa tam nail olacak bir kâmil mümin haline yücelmiş olabilir. Hatta bayramda da yeniden bir beyaz sayfa açarak yepyeni taptaze bir başlangıç yapma bahtiyarlığına bile ulaşabilir..

Bu mümkün mü? Hiç şüpheniz olmasın.

Kendinizi üç aylar boyunca özel bir korumaya alırsanız Rabb'imiz sizi bağışladıkları arasına alabilir.. Çünkü Rabb'imiz kulunun cehennemde azap görmesinden değil cennette mutlu olmasından memnun oluyor.. Bunun için de sebepler hazırlıyor, bazı mekânları, bazı zamanları diğerlerinden üstün kılıyor ki, kulları bu devrelerden istifade ile kendilerine çekidüzen versinler, yeni bir hamle ve teşebbüsle dinî hayatlarında ilerleyip kâmil bir mümin haline gelerek cennete layık duruma yükselsinler.

Bundan dolayıdır ki Efendimiz (sas) Hazretleri, Recep ayında ibadetlerini daha da artırmış, Şaban ayında ise bir kat daha ileriye götürmüş, Ramazan'daki umumi affa layık olma örneğini artırdığı ibadetleriyle vermiştir..

Bu sebeple bu ayda tövbe istiğfarlarla daha fazla ibadet edilir, oruç tutulur, hayır hasenatta ilerlemeler kaydedilir. Hatta kaza namazları varsa kılarak tümüyle bitirmeye niyet edilir. Ta ki Ramazan'daki umumi affa girerek yeniden bir beyaz sayfa açma bahtiyarlığına erişme mutluluğu yaşasın.. Ayı tümüyle oruçlu geçirme şeklinde bir emir yoktur. Ancak Efendimiz (sas) Hazretleri'nin ayın ortalarında üç gün, bir de pazartesi perşembe günleri tutmayı adet edindikleri oruçları söz konusudur. Onlara uymaya çalışmak sünnet sevabı kazanmaktır.

İşte henüz başında bulunduğumuz bu mübarek aylar, önümüzdeki kandil geceleri hayatımıza yeniden bir çekidüzen verme fırsatı veriyor, dinî hayatımızı daha ileriye götürme azmi kazanmamıza zemin hazırlamış oluyor..

Biz de Efendimiz (sas) Hazretleri'nin duasını tekrarlayarak girmiş bulunuyoruz böyle bereketli üç aylarımıza:

-Allah'ım mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle ulaştıracığın Şehr-i Ramazan'ı!

Dinî hayatımızda tekamüle sebep olacak üç aylar dileğimizle ..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatın iki altın fırsatı: Tatil ve emeklilik devresi...

Ahmed Şahin 2008.07.09

Geriye dönüp de hayatımıza şöyle serinkanlı şekilde bakınca iki büyük fırsatın kaçtığı görülmektedir. Biri hayatın başlarında, diğeri de hayatın sonlarında.

Hayatın başlarındaki fırsat, okulların tatil olup boşda kalındığı koskoca yaz devresi fırsatı...

Hayatın sonundaki fırsat da, emeklilik devresinin başladığı işsizlik devresi fırsatı...

Neden bu iki devre kaçırılmaması gereken altın fırsatlar devresi?..

Çünkü her ikisinde de ebedi hayatın kazanılması söz konusu da ondan...

Mesela, çocukların yaşayacakları koskoca bir hayatın dinî temeli, tatillerde atılabilir.

Nitekim dinî hayatı severek yaşayan tüm yaşlılar, bu sevgilerini gençliklerinde öğrendikleri din bilgilerine, tatilde aldıkları İslam terbiyesine bağlarlar, tatil devrelerindeki eğitimin hayatlarının temelini teşkil ettiğini yaşlılıkta bile iftiharla anlatırlar.

-İyi ki tatillerde Kur'an'ımı öğrenmişim, namazlıklarımı ezberlemişim, dini kitaplar okuma fırsatını kaçırmamışım... diyerek tatil fırsatını değerlendirmiş olmanın sevincini ömür boyu tekrar etmekten geri durmazlar.

Demek ileride yaşanacak koskoca bir hayatın dinî temeli, çocukluk devresinin tatillerinde atılır, bir ömür boyu yaşanacak dinî hayat bu temel üzerine inşa edilerek sürüp gider... Temel varsa İslamî hayat da var... Temel yoksa İslamî hayata yönelme duygu ve cesareti de yok olur... Çünkü insan bilmediği konulardan uzak kalma gereği duyar. Çareyi, bilen, dindar çevreden uzaklaşmakta, mahcup olmaktan kurtulmakta bulur... Anlaşılan çocukken kaçırılan öğrenme fırsatları ömür boyu dinî hayattan uzak kalmaya da sebep olabilir...

.....

İnsan hayatında kaçırılan ikinci altın fırsat ise hayatın sonundaki emeklilik devresi fırsatıdır.

Artık ununu eleyip eleğini duvara asmış bulunan emekli, hayatının son devrelerini boşa geçirmemelidir. İş güç devrelerinde kılamadığı namazı, pek okuyamadığı Kur'an'ı, elde edemediği dinî bilgilerini tam kazanma devresindedir. Eline kağıdı kalem alıp meşguliyetinin çokluğu günlerinde ihmal ettiği ibadetlerini, yaşayamadığı dinî emirleri hesap eder. Her gün birkaç vakit namaz kaza etmeye başlayarak ibadet borcunu işte bu devrede ödemeyi hedef alır... derken emeklilik devreleri ebedi hayatını kurtaran tam bir altın fırsat devresi olup çıkar...

Bu durumda (bazılarının çok yanlış bir yorumla, çöküş devresi dedikleri) emeklilik devresini hayatının en verimli ve kazançlı altın devresi haline getirmiş olur. Neden böyle olur?

Çünkü insan hayatında ebedi hayatını kazandıran devreden daha kıymetli bir devre olamaz... Yeter ki bu uyanıklık gösterilsin, son fırsat değerlendirmesi de kaçırılmış olunmasın, bir altın devre yaşanmış olunsun.

Böylece emeklilik devresi fırsatını değerlendiren yaşlı ana babalar, kendilerini kurtarmış olabilecekleri gibi, tatil fırsatını değerlendiren gençler de, hem kendilerini hem de ana babalarını kurtarabilirler. Bu konuda irşat kitaplarındaki şu tespit fevkalade manidardır. Kısaca bir daha hatırlayalım isterseniz.

Hazret-i İsa aleyhisselam bir mezarlığın yanından geçerken kabirdeki bir adamın çektiği azabı keşfeder, adama acıyarak yoluna devam eder. Dönüşte ise adamdan azabın kaldırıldığını anlayınca çok sevinir, kabir azabından

kurtulma sebebini merak ederek el açıp dua ile sorar.

Rabbimiz şöyle cevap verir İsa aleyhisselama:

-Bu kulumun bir yavrusu din dersi almaya gittiği yerde benim ismimi ezberleyip besmele çekti. Çocuğu yer üstünde benim ismimi ezberleyerek besmele çeken babasına yer altında ben azap etmem. Evladının yer üzerinde çektiği besmele hürmetine ben de yer altında babasından maruz kaldığı azabı kaldırdım!..

Demek ki, tatilde çocuğun öğrendikleri din dersi ve Allah kelamı hürmetine ana babanın da ahiretteki azabı kalkıyor, mükafatlara nail olabiliyorlar...

Sözün özü: Çocuklar tatil fırsatını, yaşlılar da emeklilik devresini doğru değerlendirmeliler ki hep birlikte bir altın devre yaşansın inşallah...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi dualar reddedilmez?

Ahmed Şahin 2008.07.15

Efendimiz (sas) Hazretleri redde uğramayacak dualardan üçünü şöyle sıralar:

-Ana babanın çocukları hakkındaki duası.

-Misafirin ev sahibi hakkındaki duası.

-Zulme uğrayan adamın zalim hakkındaki duası.

İşte bu üç duaya dikkat etmeli, bu duaların bedduaaya dönüşmesine sebep olacak tutum ve tavırlardan önemle kaçınmalıdır. Çünkü redde uğramayan bu üç dua, kitapların tarifine göre namludan çıkan kurşun gibi hedefine varır, muhatabını bulur.

Özellikle zulme maruz kalan adamın yaptığı duadan ciddi şekilde korkulmalıdır.

Çünkü mazlumun yıkık gönülle yaptığı duasının Rabb'imizin manevi huzuruna engelle karşılaşmadan çıkacağı hadislerle haber verilmiştir.

Bu sebeple irşat kitapları mazlumun redde uğramayan dualarından örnekler verirler, ibret almamız için ikazlarda bulunurlar. İsterseniz ibret alınacak böyle bir beddua olayını birlikte okuyalım zalim ve mazlumların çoğaldığı devrimizde.

Horasan'ın meşhur valisi Abdullah bin Tahir, muhterem bir insandır. Ancak yönetime geçince ister istemez hatalar da yapar, öfkesine mağlup olarak zulüm de işler. Nitekim bir gece şehirde asayiş bozan başıboş kimseleri toparlayıp valinin huzuruna çıkarmak üzere önlerine katarak götürülen bekçiler, bir ara sokakta işinden evine giden Heratlı masum bir demirciyi de suçlulardan biri diyerek yakalayıp valinin huzuruna çıkarırlar. Geceleri halkı rahatsız eden suçlulara olan kızgınlığı sebebiyle getirilenleri sorgulama gereği duymayan vali derhal emrini verir:

- Bunların hepsini de atın zindana. Akılları başlarına gelinceye kadar kalsınlar hapisane mahzenlerinde!..

Böylece bütün gün çoluk çocuk rızkı için çalışmaktan yorularak geç vakit evine dönmekte olan Heratlı demirci de suçlular arasında zindanı boylamaktan kurtulamaz.

Mazlum adam büyük bir teessür içinde hapishanede abdestini alıp namaza durur, gözyaşları içinde kıldığı namazının arkasından el açıp duasını yaparken:

-Rabb'im der, beni evimde uyutmayanları sen de evlerinde uyutma. Sabahlara kadar evlerini başlarına salla!.

O sıralarda yatağına yeni uzanmış olan vali ise daha gözlerini kapar kapamaz müthiş bir sarsıntı ile evin sallandığını hissederek fırlar. Bakar ki deprem filan yok. Şükürler olsun, rüyaymış, diyerek tekrar uzanır. Ne var ki yine gözünü kapar kapamaz aynı sarsıntı başlar. Yine fırlayıp kalkarak sağa sola bakar.. derken sabahlara kadar mazlum demirci zindanda nasıl uyuyamazsa onu zindana atma emrini veren zalim vali de evinde öyle uyuyamaz, ev başına yıkılacak gibi sallanıp durur.

Ancak insafli vali, sabah olunca bunda bir hikmet olabilir, birine bir zulüm mü yaptım acaba, diyerek hapishane müdürünü çağırıp sorar.

-Bu gece sabaha kadar evimde uyuyamadım, ev başıma yıkılacak gibi sallanıp durdu. Bir mazlumun bedduasını mı aldım acaba? der.

Müdür bey kendisinin de hapishanede işittiği bir mahpusun duasını anlatır.

-Rabb'im beni evimde uyutmayanları sen de evlerinde uyutma, sabaha kadar evlerini başlarına salla, diye dua eden bir demirci var hapishanede, der.

-Hemen o demirciyi çıkarıp getirin buraya, diyen Abdullah bin Tahir, huzuruna getirttiği demircinin işinden evine giderken yoldan çevrilip suçlular arasına karıştırıldığını öğrenince, özür dileyerek demirciyi serbest bırakırken tembihini de şöyle yapar:

-Bundan sonra başına böyle bir haksız iş gelirse hemen beni ara!

Demircinin bu teklife cevabı valiye gözyaşları döktürecek derinlikte olur. Der ki:

-Seni neden arayacağım? İşlemediğim suçtan dolayı beni zindana atan zalim sen değil misin? Ben seni değil, beni senin zulmünden kurtaranı arar, müracaatımı yine O'na yaparım. Zira O, mazlumun duasını hemen kabul ederek evini sabahlara kadar başına sallamasaydı sen yine beni huzuruna çağırmayacaktın, ben de hapishane mahzeninde inlemeye devam edecektim!

Horasan valisinin bu söze cevabı, pırıl pırıl gözyaşı dökmekten ibaret kalır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz kumaşlarıyla tesettür daha kolay ve koruyucu olur..

Ahmed Şahin 2008.07.16

Soru: Yazın sıcak günlerinde kalın giysilerle tesettürlü dolaşmak insanı zorluyor.

Altını göstermeyen yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olunamaz mı? Bazılarının dediği gibi, mutlaka kalın kış kumaşı ve hantal model giymeye mecbur muyuz bu sıcak yaz günlerinde? Mevsime uygun düşen yazlık giysilerle de tesettürlü olunabileceğini düşünmek yanlış mı?

Cevap: Bu köşede tesettürün tarifi yapılmış, uyulması gereken ölçüler de net bir şekilde geçmişte anlatılmıştı. O ölçüleri bir daha hatırlayacak olursak yaz sıcaklarında da tesettürlü olmanın çok kolay ve koruyucu olduğunu anlamakta geç kalmayız. Tesettürlü giyimi şöyle de özetleyebiliriz:

- Tesettürlü giyim: (el-yüz dışında) tüm bedeni, altını göstermeyecek şekilde örten bol giyimden ibarettir!..

Bu tariftten de anlaşılıyor ki, sıcakta taşınması zor kalın kış kumaşı ve hantal model giyme mecburiyeti yoktur tesettürün tarifinde.

Yeter ki (el- yüz) dışında tüm bedeni örten bu giyim, beden hatlarını belli etmeyecek bollukta ve altını göstermeyecek kalınlıkta olsun. Bu tarife göre, sıcak yaz aylarında kolayca taşınacak kumaşlarla tesettürlü olunabileceği gibi, soğuk kış aylarında da kalın kumaşlarla da tesettürlü olunabilmektedir.

Nitekim sıcak Arabistan'daki hanımın tesettürlü giyimi çarşaf gibi ince ve bol kumaşlardan oluşurken, soğuk Kuzey Kutbu'ndaki hanımın tesettürlü giyimi de kalın kumaşlı tulumlardan oluşabilmektedir. Kutuptaki hanım ince çarşaf giyse anında donar, Arabistan'daki hanım da kalın tulum giyse anında yanar. Demek ki iklimlerin sıcak-soğuk ihtiyacına göre giyim modelleri, kumaş çeşitleri seçilebilir tesettürlü giyimlerde de...

Yeter ki, seçilen bu giyim çeşitlerinin ihmal edilemez şartı, beden hatlarını teşhir etmeyen bollukta ve altını göstermeyen kalınlıkta olsun.

Bu darlık ve incelik konusunda ikazda bulunan Efendimiz (sas) Hazretleri, çok dar ve ince giyinenlerin aslında giyinmemişler gibi olduklarına işaret ettiği hadisinde kullandığı üslup çok manidardır:

- Kasiyatün, ariyatün! buyurmuş. Yani giyinmişler ama yine de giyinmemişler gibidirler!..

Demek ki, giyindikleri kumaş, ya altını gösterecek derecede incedir ya da beden hatlarını açıkça ortaya çıkaracak derecede dardır ki, giyindikleri halde giyinmemişler gibi görülmekteler...

Bununla beraber şunu da ilave etmeliyim ki, ölçülerine uygun şekilde hazırlanan tesettürlü giyimin modeli zengin, çeşidi de fazladır. İklim şartlarına, kültür zenginliğine, sosyal çevresine, iç dünyasındaki isteklerine göre tesettürlü giyim modellerini oluşturmak ve beğendiğini de tercih etmek pek mümkündür. Hatta etek, tunik, pardösü altında giyilen pantolonun dahi tesettüre ters bir giyim olmadığını söylemek de gerekmektedir. Nitekim arabaya binip inerken, merdivenden çıkıp inerken pantolonun daha da kullanışlı ve koruyucu olduğunu söylemek yanlış olmasa gerektir. Yeter ki pantolonun üzerinde kabalarını kapatan bir giyim olsun, teşhir söz konusu olmasın...

Kaldı ki, tesettürlü hanımların giyimlerini çirkin göstermekten kaçınmak gibi bir sorumlulukları da vardır. Çünkü tesettürlü giyim bir örnek giyim ise, bu örneğin herkesin seveceği, ilgi duyacağı 'Ben de böyle giyinebilirim, ne güzel giyinmiş bu hanımefendi' diyebileceği sevimlilikte ve kullanışlılıkta olmasına dikkat etmek gerekmektedir. Tesettürlü bir giyimin uçlarının zemindeki tozları, çamurları süpürdüğünü görenlerin 'Ne güzel giyinmiş bu hanım' diye sempati ile baktıklarını söylemek mümkün mü? Bu görüntüde olan tesettürlünün giyimini sevdirdiğini söylemesi kabil mi?

Bu gerçekleri hatırlarken hoşgörü anlayışımızı da unutmamak gerekmektedir.

Bilindiği üzere bizde 'Ya hep, ya hiç'çilik yoktur!.. Tesettürü baştan tam olarak gerçekleştiremeyenler, ne kadarını yapabiliyorlarsa onunla başlayabilirler. Yeter ki tesettürün arz ettiğimiz sınırlarını bilsinler, ne kadarını gerçekleştirebildiğinin farkında olsunlar, ileride kalan eksikliğini de tamamlama niyet ve azminde bulunsunlar...

Zaten kimse kendisini kusursuz göremez. Kim benim kusurum yok, diyorsa o söz en büyük kusur olarak ona yetip de artar bile... Gönüllerdeki niyeti bilen Rabb'imizdir. Esas olan da niyetimizi bilen Rabb'imizin rızasıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayalinizi haramlardan koruyor musunuz?

Ahmed Şahin 2008.07.22

Maruz kalınan her bir günah, her bir haram hayal kirlenmesine yol açıyor, zihinde kirli bir iz bırakıyor.

İnsan çok defa böyle bir zihin kirlenmesinin sonucunu moralindeki düşüşlerle de anlıyor. Nitekim bu kirlenmelerden sonra artık o kimsenin, hayırlı işlere devam etme şevki azalıyor, ihlâslı amellerde duyduğu istek zayıflıyor, günahlı davranışlara ise meyli artıyor. Yani haramlarla hayali kirlenen insan, tertemiz hayatında artık bir bakıma düşüşe geçiyor.

- Ne dersiniz, günlük hayatımızda bizlerde de böyle zihin ve hayal kirlenmesi söz konusu oluyor mu? Her bakımımızda gözler yoluyla birtakım haramlara maruz kalmak neredeyse muhakkak gibi mi? Ruh dünyamızda bulantılar hâsıl edecek manzaralar günlük hayatımızda sanki normal görüntüler haline mi gelmiş? Hayalimizi çöplüğe mi çeviriyorlar? Sadece göz bakışıyla mı kirleniyor hayalimiz? Diller de kirli sözler söylüyor, kulaklar da kirli sözler dinliyor mu? Bazı çevrelerde şunun bunun aleyhinde konuşmakla kalınmıyor, iftiralara kadar ilerlemeler dahi oluyor mu? Peki, bunca kirlenmelerin acı sonucu, inanmış insanın hayatına nasıl aksediyor, merak ediyor musunuz?

- İşte böylesine zihin ve hayal kirlenmesine maruz kalan insana şeytan artık kolayca müdahale edebiliyor, rahatça yönlendirme fırsatı da elde ediyor. Bu sebeple insanlar dupduru bir gönülle Cenab-ı Hakk'a teveccüh etme şevkini zayıflatabiliyor. Birer pas, birer leke olarak ifade edeceğimiz bu kirlenmeler, hemen tövbe, istiğfarla temizlenmez de arttıkça artarsa, o zaman üst üste yığılan kirler Allah'tan gelen güzel ilham esintilerine perde oluyor, böylece korumasız kalan kalpler de şeytandan gelecek vesveselere hazır hale gelebiliyorlar. Bundan sonra inanmış insanda başlayan manevi düşüşler basamak basamak iniyor aşağılara doğru.

Böylesine tehlikeli düşürlere sebep olan zihin kirlenmesine karşı çok hassas olan Efendimiz (sas) Hazretleri: "Harama bakış şeytanın zehirli oklarından bir oktur!" buyuruyor ve Cenab-ı Hakk'ın şu koruyucu beyanını hatırlatıyor bizlere:

- Kim benim korkumdan dolayı haramı terk ederse, kalbine öyle bir iman şevki veririm ki, onun zevkini gönlünün ta derinliklerinde duyar, düşüşten korunabilir!"

- Ne dersiniz? Bizim de aşk ve şevkimizi söndüren zihin kirlenmesinin farkında mıyız? Mühimsiyor muyuz bizi düşüşe geçiren bu kirlenme tehlikesini? Tertemiz kalabilmek için her an tövbe, istiğfar halinde olabiliyor, kendimizi korumaya alabiliyor muyuz özellikle bu mevsimde?

İsterseniz burada, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin, hayal kirlenmesi tehlikesini önlemek için gösterdiği şu tarihi hassasiyeti bir daha hatırlayalım:

Kadın-erkek herkesin iffete kilitlendiği hac mevsiminde, Arafat vakfesini yapıp dönerken devesi üzerinde terkisine aldığı (Hazret-i Abbas'ın oğlu) Fazl'ın başını eliyle sağa sola çeviriyor ve böylece etraftaki kadınlara gözünün ilişmemesi için gayret gösteriyordu. Şu dikkate bakın! Asır, saadet asrı, mevsim hac mevsimi, terkisine

binilen zât Allah Resulü ve harama bakmaması için başı sağa sola çevrilen de iffetinden hiç kimsenin şüphede edemeyeceği Hazret-i Fazlı idi! Bu olay, Efendimiz'in hayali temiz tutma adına nasıl bir hassasiyet içinde olduğunu gösteren çarpıcı bir örnek teşkil ediyor bizlere. Nitekim bir başka zaman da, Hazret-i Ali'ye: "Ya Ali! Birinci bakış başışlanmış, fakat ikincisi aleyhinedir!" buyurmuş, dönüp bakmak iradî olduğundan, o bakışın yazılacağına işaret etmiş, böylece harama götüren yolu baştan kapatarak zihni tertemiz tutmak gerektiğine dikkat çekmiştir.

Anlaşılan odur ki, kendisini korumak isteyen Müslüman'ın bir numaralı meselesi, midisini ve zihnini haramlardan koruma titizliğidir. Çünkü bu türlü zihin ve hayal kirlenmeleri beden kirlenmesine benzemiyor, dini hayatta duyulan aşk ve şevkin önce azalmasına sonra da kademe kademe düşerek yok olmasına bile sebep olabiliyor.

-Ne dersiniz? Bu olay bizim de bir numaralı meselemiz mi? Her hayal kirlenmesinden sonra duyduğumuz pişmanlık ve üzüntü ile tövbe istiğfar temizliğimizi yapıyor, kirlenmeye karşı kendimizi korumaya alma titizliği gösterebiliyor muyuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İçimizi ihmal ediyor, dışımızı süslemekle mi meşgul oluyoruz?

Ahmed Şahin 2008.07.23

Aşırı derecede pahalı ve gösterişli bir giyimle sokakta çalım atarak yürüyen yoksul kadını gören Hazreti Ali (ra) Efendimiz demiş ki:-Hanımefendi, iç dünyasını ihmal ederek sağlanan dış güzellik güzellik değildir. Asıl güzellik ailesi içinde verdiği uyumlu hizmetleriyle evinde kazandığı iç güzelliiktir!

Bu sözden hareketle diyorum ki, sanki biz de bugün içimizi unutmuş, dışımızı süslemekle meşgulüz. İç boşluğumuzu gizlemek için dışımızı süsleme ihtiyacı duymaktayız. Bundan dolayı imkanımızla uygunluk arz etmeyen pahalı markaları, israfli giyim kuşamı, gösterişli hayatı hedef alıyor, borç harç içinde de olsa gösterişli bir dış güzellik görüntüsüyle kendimizi ispatlamaya çalışıyoruz. Halbuki, iç dünyasını özentiden kurtaracak ilim, irfana ulaşmış kimseler dış görünüşü bu kadar öne çıkarma gereği duymazlar, onlar salâhat ve mahareti öne alırlar, ilim ve ahlak güzelliğini gaye edinirler, dış görünüşle gereğinden fazla meşgul olmazlar. Bilirler ki esas olan iç olgunluk, fikir ve ruhta derinlik, komplekslerden kurtaran inançlarıyla ayakta duruştur. Çevreyi tahrik etmeden örnek oluştur. İsterseniz kimliğimizle ilgili bu mühim konuyu İrşad Ekseni'nden alacağımız örnekler üzerinde düşünelim. Bakalım gerçek kimliğini kazanmış kimselerde ne türlü bir dış görünüş sadeliği ve iç oluş derinliği göze çarpmaktadır?

Esas olan, aşırı bir dış görünüş müdür, yoksa ilim, irfan yüklü mütevazı bir iç oluş mudur? Kazandığı sağlam inançlarıyla komplekslerden arınmış şekilde kendi değerleriyle ayakta duruş mudur? İrşad Ekseni'nin muhterem müellifini dinliyoruz bu konuda. Kimliğini kazanmış kimseleri nasıl tarif ediyor bir görelim. Diyor ki:

- Samimi ve halis bir mü'minin en çarpıcı vasfı, onun tevazuu ve alçak gönüllülüğüdür. Çevreye güzel örnek oluşudur. Tahrike sebep olacak israfli görüntülerden uzak duruşudur. Onun hayatı gayet sadedir. Gönlü gözü hep sadelikle doludur. Evi barkı ve muhiti yine bu manzara ile çevrilidir. Bu güzel vasfı o, Kur'an'dan ve Resulullah'ın (sas) eşsiz hayatından almıştır. Zira; Efendiler Efendisi (sas) hep böyle davranmış ve hep böyle sade ve kendinden emin şekilde yaşamıştır. O, Mekke'de ilk tebliğe başladığı gün nasıl tevazu içindedir; Medine'de hazırladığı ordu ile, sekiz sene evvel çıkarıldığı Mekke'ye fatih bir kumandan olarak girdiği gün de

yine aynı tevazu içindedir. Mekke'ye girerken bindiği hayvanın yelesine değen başı, O'nun mahviyette, gün geçtikçe daha da derinleştığının en güzel örneğidir. Susamıştır, bir bardak su ister. Zemzem kuyusunun etrafında herkesin kullanması için bardaklar vardır. Orada herkes bu bardakları kullanmaktadır. Sahabi, en yakın evlerden birine koşmaya ve yeni bir su kabı getirmeye çalışır. Hemen Allah Resûlü (sas) onu durdurur ve herkesin kullandığı bardaktan su içmek istediğini söyler.

Evet, O, hiçbir zaman ayrıcalıklı olmak istememiş ve şöyle buyurmuştur: "Ben de insanlardan bir insanım. Herkesin içtiği kaptan içmeliyim." Zaten O, hayatını hurma lifinden bir hasır üzerinde geçirmişti. Ukba'ya hicretini de yine o hasır üzerinde yaptı. Üzerinde yattığı hasırı kaldırdılar ve O'nu o hasırın altına gömdüler. Ve bizler için cennetten daha mukaddes, O'nun ravzası işte bu hasırın mekan tuttuğu yerden ibarettir. O'nun hayatında hiç zikzak yoktu; işte tebliğ yolu da bence böyle olmalıdır. Hz. Ömer (ra) halife olduğunda genişliği bugünkü Türkiye'nin altı-yedi katı bir ülkeyi idare ediyordu. Buna rağmen o da, İslâm'a girdikten sonra başlattığı hayat ritmini asla değiştirmemişti; değiştirmemişti ve halife olduğunda Medine'nin en fakiri olduğu gibi, vefat ederken de yine en fakiriydi. Üzerindeki elbisede otuzdan fazla yama vardı. Onu arayanlar ekseriyetle "Baki-i Garkat"ta başını bir mezar taşına yaslamış, öyle düşünüyor bulurlardı. Krallara taç giydiren ve kralları tacından eden koca halifenin hiç değişmeyen hayat tarzı işte buydu! Ve bu onun en tesirli tarafıydı. Buna, hâl dilinin gücü ve tesiri de diyebiliriz. Evet, onlar işte böyleydiler. Ya biz neyleyiz acaba? Nasıl bir kimlik sergiliyoruz dış görünüş ve iç oluşumuzla? İçimizle dışımız uyumlu mu? Yoksa içimizi ihmal ediyor, hep dışımızı süslemekle mi kendimizi ispattırmaya çalışıyoruz? Ne dersiniz, düşünmeye değer mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mübarek günlerde bir iç muhasebe

Ahmed Şahin 2008.07.29

Hemen hepimiz günah kirlerinden uzak tertemiz bir dinî hayat yaşamak istiyoruz değil mi? Hem de böyle tertemiz bir dinî hayat bizim hayatımızın gayesi, hedefi, yaratılış sebebidir de.

Ancak biz böyle bir niyet ve azim içinde hayatımıza devam ederken ne yazık ki, bazen istemediğimiz manevi kirlenmelere de maruz kalabiliyor, yanlışlara da muhatap olabiliyoruz.

İşte bu irade dışı kirlenmeler bizi üzüyor, vicdanen azap da çekiyoruz. Hatta üzülmeli, azap çekmeliyiz de aslında. Çünkü bizim hayatımızın hedefi, günah kirlerinden uzak şekilde yaşamaktır. Ne var ki, her türlü günahların teşvik gördüğü bir devrede insanın kendini bu türlü günah kirlerinden tümüyle koruyabilmesi de kolay olmamaktadır.

Sokakta lağım patlamışsa siz de hedefinize doğru yürüyecekseniz, akıp gelen kirli suların içinden yürüyecek, sıçramasına da maruz kalacaksınız.

İşte bu sırada şeytan size yaklaşır, doğru düşünce telkin ediyormuş gibi kurduğu vesvese tuzağına sizi düşürmek isteyerek der ki:

-Görüyorsun ya, her taraf kirler içindedir. Tertemiz İslamî hayat yaşamak senin gibiler için kolay değildir. Vazgeç bu sofuluktan. Sonra yaparsın dini görevlerini, İslamî hizmetlerini. Şimdilik hayatını yaşamaya bak. Hem böyle kirlenmelerden sonra Rabb'in de seni makbul bir kul saymaz zaten.

İşte böyle ümit kestiren düşüncelerin hücumuna maruz kaldığın anlar, şeytanın vesvese tuzağına düşürmek istediği anlardır.

Çünkü zihne gelen bir fikir seni İslamî hayattan uzaklaştırmaya çalışıyorsa o Rahmanî bir fikir değil şeytanî bir telkindir. Bunu hep böyle bil.

Eğer Rahmanî bir fikir olsaydı sizin İslamî aşk ve şevkinizi azaltmayıp artırarak diyecektiniz ki:

- Evet, vasat kirlidir. Benim de bazen ayağım sürçüyor, düşerek kirlendiğim anlar oluyor, böylece sırtıma günah kamburları yüklenmiş oluyorum. Ama bunun çaresi, İslami hayat ve hizmetten büsbütün uzaklaşarak kambur üstüne kambur yüklenmek değildir. Çünkü İslamî hayat ve hizmetten uzaklaşmak, günahı azaltmaz, aksine kambur üstüne kambur yükleyerek daha da artırır. Halbuki, dinî hayatta daha çok sevap kazanmalı, daha çok hizmet etmeliyim ki, bir günah kirini birçok sevapla temizleyerek tövbe istiğfarla affımı sağlayayım.

İşte Hud Sûresi'nin 114. ayetinin ikazı:

- Namazlarınızı kılınız, sevaplarınızı da çoğaltınız! Çünkü çoğalan sevaplar azınlıkta kalan günah kirlerini silip temizler.

Evet, çoğalan sevaplar azınlıkta kalan günah kirlerini silip temizler. Nitekim bu ayetin tefsirini yapan Efendimiz (sas) de şöyle buyuruyor:

-Nerede olursan ol, ne durumda olursan ol Allah'tan korkmaya ve O'na itaate devam et! Her günah kirlenmesinin arkasından da onu silip yok edecek birçok sevapları işle ki, çoğalan sevaplar azınlıkta kalan günah kirlerini temizleyip yok etmiş olsun.

- Öyle ise, hayat yolculuğumuz boyunca bütün dikkatimize rağmen istek ve irade dışı üzerimize sıçrayan günah kirleri bize ümitsizlik vermemeli, istikametli yolculuğumuzdan alıkoymamalıdır. Tam aksine bir günah kirini birçok sevaplarla silip tertemiz hale getirmek için daha çok sevap kazanmaya yönelmeli, İslamî hayatta daha da derinleşmeye gayret etmeliyiz ki, ayetin, hadisın ikazına kulak vermiş, şeytanın ümitsizlik telkin eden tuzağına düşmemiş olalım.

- Ne dersiniz, hayatımızla ilgili bu mühim konu düşünmeye değer mi özellikle böyle devrelerde?.

Mübarek gün ve gecelerde bu konuları daha derinlemesine düşünmeli, bazen maruz kaldığımız günah kirlerimizi tövbe istiğfarlarla, çoğalttığımız sevaplarla temizlemeli, şeytanın ümitsizlik tuzağına düşmekten korunmalı mıyız?

Hep ümit ve şevk veren Rahmani ilhamlar dileğimle. Geceniz mübarek olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her doğru her yerde söylenmeli mi?

Ahmed Şahin 2008.07.30

Okuyucum dışarıdan seyrettiği bir tartışmada, bir tarafın hiddet ve şiddetine bakınca bana bir zarar verebilirler diyerek kanaatini söylemekten çekinmiş, sonra da yanlış mı yaptım acaba, muhtemel zararı göze alarak bildiğim doğruyu söylemeli miydim, diye tereddüde düşüp bize sormuş.

- Gelmesi muhtemel zararları göze alarak bildiğim doğruyu mutlaka söylemeli miydim, demiş.

Bu konuda bir hadis bize şöyle bir ölçü veriyor:

- Ya hayır söyle, ya da sükût eyle! Yani söyleyeceğin doğru hayra vesile olacaksa durma hemen doğruyu söyle. Şayet hayra sebep olmayacak da zarar görmene vesile teşkil edecekse sükût eyle, bir şerre ve zarara sebep olma.

Konuya baştan böyle bakmak, böyle düşünmek de mümkündür.

Doğruyu söylemede ısrar konusunda şöyle bir misal de nakledilir irşat kitaplarında.

Adamın biri: "Nerede olursa olsun ben gördüğüm doğruyu mutlaka söylerim, asla geri kalmam." diye iddiada bulunuyormuş. Kendisini ikaz etmişler:

- Her doğru her yerde söylenmez. Tepkiye sebep olacak doğru bazen eğri sonuçlara sebep olur, demişler. Ama dinlemiyormuş: "Ben sözümü dudaktan, gözümü de budaktan esirgemem, doğruyu gördüm mü hemen yapıştırırım." diye diretiyormuş.

Bir gün bir adamın şahide ihtiyacı olmuş, hep doğruyu söylerim diyen adamı mahkemeye götürüp kadı efendinin karşısına dikmiş. Bizim doğrucu bakmış ki, kadı efendinin bir gözünde sargı var, gözünün biri görmüyor tek gözle bakıyor kendisine;

- Salamün Aleyküm kör kadı, deyip oturmuş. Kadı da kızıp, 'Atın şu münasebetsiz herifi içeriye!' diyerek hapsi boylatmış. Hapishanede çevresini saran mahkûmlar ısrar etmişler,

- 'Hangi suçtan dolayı hapse atıldın?' diye. O da omuzlarını silkerek cevap veriyormuş:

- 'Ben suç falan işlemedim, sadece doğruyu söyledim, Salamün Aleyküm kör kadı, dedim, o da beni hapse attı.' Mahkumlar gülüşmüşler:

"Efendi, demişler, her doğruyu her yerde söylemek doğru değildir. İşte böyle münasip olmayan yerde söyleyeceğin bir doğru, münasip olan yerlerde söyleyeceğin birçok doğrulara da mani olur, şahitlik bile yapamaz hale gelirsin! Keşke o gereksiz doğruyu söylemesen de şahitliğini yapsan, bir haksızlığı önleseydin." temennisinde bulunmuşlar.

Bundan dolayı, "her doğruyu her yerde söylemek doğru değildir!" diyen âlimlerimiz olmuştur.

İmam-ı Birgivi Tarikat Tekmile'sinde:

- Sana zarar verecek kişiyle karşılaşırsan zararından korunacak şekilde muhatap olman haram değil, belki müstehaptır, diyerek 'İnsanları idare ile emir olundum' hadisini hatırlatıyor.

Hafız-ı Şirazi'nin meşhur sözünü de burada nakleden Birgivi şöyle diyor:

- Akıllı insan dostlarına ikram edip, düşmanlarını da idare edendir!

Şu olayı da misal olarak zikretmektedir.

- Efendimiz'in (sas) kapısına gelen bir kişi içeriye girmek için izin istemişti de, gelenin kim olduğunu sorunca, falan aşiretin adamıdır, denmiş: - O şerli kimsedir buyursun gelsin! diyerek, güler yüzle karşılamıştı. Çıkıp gittikten sonra sormuşlardı:

- Hem aşiretin şerli adamıdır buyurdunuz, hem de güler yüzle muhatap oldunuz? Buyurmuştu ki:

- İnsanların şerlisi, şerrinden korunmak için idare edilmelidir!

Demek ki, size zarar vereceğini düşündüğünüz kimselerle iyi münasebet içinde muhatap olup düşmanlık meydana getirecek sözlerden kaçınmakta isabet vardır. Bu ikiyüzlülük de değildir. İlle de iyi münasebeti yok edecek sözler söyleyerek arayı açmak gerekmez.

İmam-ı Birgivi Hazretleri burada, "Acı da olsa hakkı söyle" hadisini izah ederken diyor ki:

- Şayet sana ve başkasına bir zarar gelmeyecekse hakkı söyle! Ama şiddetli bir zarar gelecekse susup idare etmek günah değil, belki bazı yerlerde müstehap bile olabilir.

Birgivi Hazretleri, gelecek zararı anlatırken de misal vermekte ve görevinden seni uzaklaştırmak yahut da bulunduğun beldeden istemediğin bir beldeye sürmek gibi zararlara sebep olacak doğrulardan kaçınmak da caizdir, demektedir.

Ama bir zarar gelmeyecekse, sen sadece herkes beni sevsin, diye doğruyu söylemekten çekiniyorsan bu idare değil, müdahanedir. Günahtan başka bir şey değildir. Zaten bir insanı herkesin sevmesi de hayra alamet değildir. Çünkü insanın mutlaka çekemeyenleri, beğenmeyenleri, takdir etmeyenleri olacaktır.

Bir adamı bütün insanlar methediyor, kimse aleyhinde olmuyorsa bilin ki o insan bir müdahanecidir, gelen ağıdın giden paşam zihniyetinde biri olmalı ki, herkese kırmızı boncuk dağıtıp kendinden memnun etmeye yönelmiş. İnanmış insan böylesine bir müdahaneciliğe giremez. Büyük zarar gelmedikçe hakkı söylemekten geri durmaz.

Sözün özü: Ya hayır söyle, yahut da sükut eyle!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam'ın toplumu kucaklaştıran kurallarını uygulama zamanı mı?

Ahmed Şahin 2008.08.05

Ne dersiniz, İslam'ın toplumu kucaklaştıran kurallarına şöyle bir göz atalım, uygulamak kolay mı zor mu bir görelim mi? Ayet-i kerime bize baştan şu hatırlatmayı yapıyor:

-Allah sizin hakkınızda kolaylığı ister zorluğu değil!. (Bakara-185)

Ne var ki bizler bazen öylesine zorluklar hayal ediyoruz ki, sanki İslam'ı yaşamak her adamın kolayca başarabileceği bir hayat tarzı değildir. Onu ancak farklı vasıflara sahip farklı insanlar yaşayabilir.

Bugün sizlere bir kısım hadislerden özetler arz edeceğim. Göreceğiz ki, İslam'ı yaşamak, hatta sevimli bir Müslüman olmak hiç de öyle zor değildir. Mutlaka şu vasıflara sahip olacaksın, şöyle maliyeti vardır, böyle özelliğin olacaktır gibi zor şartlar söz konusu değildir. Tam aksine, hemen herkes hiçbir maliyet ödemedi, hiçbir zorluğa maruz kalmadan Rabbi'nin razı olacağı ahlaka sahip olabilir. Resûlullah'ın şefaatine nail olacağı davranışları benimseyip toplumla gönülden kucaklaşabilir.

Sözü uzatmadan hadislerin haber verdiği kolay Müslümanlığa, bizi toplumla kucaklaştıran İslamî davranışlara bir göz atalım.

-Allah'ın sevdiği kamil bir Müslüman mı olmak istiyorsunuz? Hiç zor değildir. Yeter ki baştan incinip incittiğiniz insanlarla üç günden fazla dargın durmama kararı alın, küs durmayın.. Bunun için Efendimiz (sas) şöyle buyuruyor:

-Kamil Müslüman, din kardeşiyle üç günden fazla dargın ve kırgın durmayan Müslüman'dır.!

Demek ki incindiğimiz, yahut da incittiğimiz kimselerle en fazla üç gün dargın ve kırgın durabiliriz. Daha fazlası bize de muhatabımıza da yakışmaz.. Şayet kamil Müslüman olmak istiyorsak tabii.

- Sevilen bir Müslüman mı olmak istiyorsunuz?

Sakin bunun da çok zor olduğunu sanmayın. Bu da çok kolaydır. Yeter ki çevrenizdeki insanları sevin, onlar tarafından da sevin. Sevimli Müslüman oldunuz gitti demektir. Bu konuda da şöyle buyuruyor Efendimiz:

-Mü'min çevresini sever, sevdiği çevresince de sevilir!.

Bundan sonrasına dikkat edin. Hadisin devamında ikaz var: 'Sevmeyen, sevmediği için de seilmeyen mü'minde hayır yoktur!'

-Ekonomik durumunuz müsait değil mi? Çevremdeki ihtiyaçlılara fazla yardım yapamıyor, çokça sadaka veremiyorum, diye üzüлüyor musunuz?

Sakin çaresi yok sanmayın. Gücünüzü aşan yerlerde de sadaka sevabı kazanabilirsiniz. Yeter ki, karşılaştığınız insanlara tebessümle muhatap olun. Sadaka sevabı kazandınız gitti. Bakın Efendimiz ne buyuruyor:

-Mü'minin mü'mine karşı tebessümü sadakadır!.

Yeter ki yüzünüzü asıp da itici şekilde muhatap olmayın çevrenize. Tebessümü ahlak edinin muhatap olduğunuz herkese..

- Maruz kaldığınız küçük günahlarınızın ağırlığından kurtulmak mı istiyorsunuz?

Hiç ümitsizleşmeyin. Bu da sizin için kolay. Yeter ki dostlarınızla karşılaştığınızda önce siz elinizi uzatıp musafaha yapacak kadar yakınlık gösterin, sıcak davranın. Bunun için de Efendimiz (sas) şöyle buyuruyor:

-İki mü'min karşılaşıncı el uzatıp da sevgi ile musafaha ederlerse, ağaçların sararmış yapraklarının döküldüğü gibi günahları dökülür!. Öyle ise siz de bu sevecenliği huy edinin. Rahatladığınızı hemen hissedeceksiniz..

-Sıkıntılı günlerde Allah'ın size yardımını mı istiyorsunuz?

Bu da mümkün. Yeter ki siz de çevrenizdeki sıkıntıya düşenlerin yardımına koşun. Bunun için de Efendimiz şöyle buyuruyor:

-Allah kulunun yardımcısıdır. Kul, kardeşinin yardımcısı olduğu müddetçe!

-Ne dersiniz İslam'ın insanları toplumla kucaklaştıran bu emir ve tavsiyelerine? Çok mu zor, yoksa çok kolay, hemen herkes uygulayabilir mi? Öyle ise durmayın, İslam'ın, toplumu kucaklaştıran kaynaştıran tavsiyelerini benimseyerek uygulamaya geçin. Mesela:

- Küs durmayın incindiğiniz, incittiğiniz kimselerle. Eksik etmeyin yüzünüzdeki tebessümünüzü. Uzatın elinizi musafaha edip tokalaşmak için. Yardımcı olun herkese. Çevrenizde sevin ve sevin. Ahlakınız olsun güler yüz,

tatlı dil, sevecen tavır...

İşte size Allah'ın razı olup, Resulü'nün sevdiği maliyeti olmayan, herkes tarafından kolayca uygulanabilen sünnet tavırlar, sevap getiren ameller..

Burada şunu da ilave ederek diyoruz ki:

- İslam'a soğuk bakanlar! Siz de uygulayın İslam'ın toplumla kucaklaşma kurallarını, göreceksiniz siz de bu toplumu sevecek, toplumca da sevilecek, dışarıda kalmayacak, hep birlikte kucaklaşacağız..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Allah topluma verdiği nimeti değiştirmez, toplum halini değiştirmedikçe!'

Ahmed Şahin 2008.08.06

Halife Hazreti Ömer, geçtiği yollarda halkın yürümesini zorlaştıran taşları, dikenleri dışarıya atarak yürümeyi âdet edinmişti. Bir gün yine yolda giderken gözüne çarpan bir taş ayağıyla vurdu. Taş, karşıdan gelmekte olan bir adamın ayağına çarptı.

Aradan bir sene gibi uzun zaman geçmişti. Hazreti Ömer, yine aynı yolda yürürken, ayağına taş değen adamla karşılaştı. Hemen cebinden bir miktar para çıkarıp, 'Buyur bunu harçlık yap..' dedi. Heyecanlanan adam: 'Harçlığım var, ya Emirel Mü'minin.' dedi. 'Buna rağmen kabul etmeni istiyorum.' diyen Halife, şöyle devam etti: 'Geçen sene bu yolda taşları ayıklarken, ayağımla vurduğum bir taş, yuvarlanıp senin ayağına değmiş; ben de halkımdan birinin ayağını incittiğim için üzüntüye kapılmışım. Alır da hakkını helal edersen, beni bir senedir hissettiğim üzüntüden kurtarmış olacaksın!'

Bu olay, o günkü yöneticiden bir misal. Bir de o günkü halktan misal arz edeyim.

Hazreti Ebu Zer, komşusunun karnı açken Müslüman'ın kendi evinde tok olarak uyuyamayacağını söylüyor; elinde imkanı olanların ihtiyaç içinde inleyen kardeşlerine yardım etmedikçe evlerinde uyumalarının caiz olmadığını ileri sürüyordu. Onun bu iddiasında ne kadar samimi olduğunu anlamak için, bir akşam üzerinde kendisine bir kese dolusu para gönderip hediye olarak kabul etmesini istediler.

Ebu Zer, bu parayı kendisinden daha fakir olanlara vermek gerektiğini söyleyince, parayı getiren köle, "Bunu sana kabul ettirebilsem benim hürriyetime kavuşacağım sözü verildi." diyerek parayı kabul ettirdi. O gecenin sabahında ise köle erkenden gelerek:

- Size akşam getirdiğim parayı yanlış adrese getirmişim. Başkasına vermem gerekmiş; parayı geri istiyorlar, deyince Ebu Zer'in buna cevabı şöyle oldu:

- 'Ben komşularımın ihtiyaç içinde inledikleri sırada evinde bol para ile uyumamın caiz olmayacağına inandığım için, verdiği parayı eve götürmeden hemen yoksul ailelere dağıttım, ondan sonra gelip evimde uyudum. Şu anda sana iade edecek para yoktur!' karşılığını verdi. İşte bu da o günkü halktan bir misal!.. Şimdi biraz daha beriye, hicretin yetmişinci senelerine doğru geliyor, Emevi-Abbasi çekişmeleri sırasında halkın birbiriyle uğraşmaya başladığı günlere bakıyoruz. Zulmüyle şöhret yapmış Haccac-ı Zalim olanca katılığıyla halka zulmünü sürdürüyordu.. İşte bu sıralarda kendisine halktan gelen teklif şöyle oldu: - 'Sen Hazreti Ömer'in halkına karşı gösterdiği şefkatli tavrını biliyorsun. Ne olur, biraz da ona benze. Onun gibi davran bize. O,

halkının kazara ayağına bir taş dokundurmasından bile teessüre kapılıyor; bir sene sonra da olsa, helallik diliyordu!' Bakın Haccac'ın bu isteğe tarihî cevabı nasıl oluyor:

- Ömer'in zamanında Ebu Zer gibi de halkı vardı. Siz Ebu Zer gibi birbirini düşünen, kaynaşan halk olun, ben de Ömer gibi sizi düşünen adil yönetici olayım. Siz Ebu Zer gibi halk olmuyorsunuz, ama benden Ömer gibi yöneticilik yapmamı istiyorsunuz. Allah kötülük düşünen insanlara iyi yönetici göndermez, iyilik düşünen insanlara da kötü yönetici vermez. Halk neye layık halde ise yönetici de ona münasip şekilde gelir. Bunu böyle bilin. Kendinizi iyi yöneticiye layık hale getirmeye bakın!'

- Siz ne dersiniz bu cevaba? Tarih boyunca geçerli bir yorum mudur bu? Biz Ebu Zer gibi birbirimizi düşünen, kaynaşan halk olmadıkça başımızdakiler de Ömer gibi yönetici olamazlar mı? Önce bizim kendimizi mi düzeltmemiz gerekecek? Şu anda birazcık iyi denecek gelişmeler oluyorsa bu, bizdeki birlik beraberliği koruma gibi iyi gelişmelerin bir gereği midir acaba?

Yazımıza başlık olarak aldığımız Enfal Sûresi 53. ayet de buna mı işaret ediyor: 'Allah bir topluma verdiği nimeti değiştirmez, o toplum halini değiştirmedikçe!'

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mütevazı hayat mı hayırlı, müsrif hayat mı?

Ahmed Şahin 2008.08.12

Önceleri mütevazı bir hayatı vardı. Sabahtan akşama kadar işinde koşturuyor, yoruluyordu, ama sıhhati yerinde, bir sıkıntısı yoktu, zengin olma arzusundan başka tabii. Son günlerde ise bu zengin olma arzusu gittikçe hırsla dönüşmeye başladı. Kendi kendine diyordu ki:

- Sabahtan akşama kadar koşturmaktan iskelet haline geldim. Bedenimde tek gram yağ bile kalmadı. Yine de bir araba alacak para biriktiremedim. Halbuki benim de lüks bir arabam olmalı, yürümeyi bırakmalıyım. Bol imkânım olmalı, çeşidi bol zengin sofralar kurmalıyım!

Çevresindeki lüks arabalı, zengin sofralı kimseleri görüyor, kendisinin de benzeri lüks arabaya binmesi, bol çeşitli sofraya oturması gerektiğine iyice inanıyordu. Yoksa mutsuz ve şanssız biri olarak görecekti kendisini. Cuma namazına bile bu düşünceleriyle boğuşarak gidiyordu artık. Gariptir ki kürsüdeki hocaefendi sanki kendisine hitap ediyor gibi konuşuyordu cumada:

- İlle de bol çeşitli sofralara oturmayı, mutlaka lüks arabaya binmeyi hayırlı sanma! Senin istediğin sana hayırlı olmayabilir. Sen üzerine düşen çalışmayı yap, gerisine karışma, "Benim hakkımda hayırlısı buymuş." diyerek kısmetine razı ol. Sana verilen senin hakkında hayırlı olandır, unutma, diyordu.

Bu sözlerin etkisiyle birazcık rahatladı. Ama bu defa da hocaefendi ile kavga ediyordu hayalinde:

- Lüks arabaya binmek, bol çeşitli sofraya oturmak hayırsızlık mı sanki? Bu hocalar da halen bir lokma, bir hırka felsefesindeler.

Zihni, bol çeşitli sofrayla lüks arabaya kilitlenmişti sanki. Hayırlı ise Rabb'im versin demiyor, mutlaka istiyordu bunu. Bir şey aşırı arzu edilirse Rabb'imiz de onu ihsan edermiş.

Nitekim işleri yavaş yavaş yoluna girmeye başladı. Araba parasını biriktiriyordu. Çok geçmedi topladığı parayla hayal ettiği lüks arabaya nihayet kavuştu. Artık eskisi gibi bütün gün yürümüyordu. Zaten ahdetmişti. Arabası

olursa yemeğe dahi arabayla gidecekti. Hayal ettiği bol çeşitli sofrasını da kurmaya başlamış, yediği önünde yemediği de çöpteydi.

- Ha şöyle, diyordu. İşte hayat budur. Ne istersen beklemeden yiyorsun, nereye istersen yürümeden gidiyorsun!.

Bu minval üzere haftalar, aylar geçerken bir ara şişmanlayan bedeninde bir rahatsızlık hissetti.

Hemen doktora koştu. Beyaz gömlekli doktor kalbini dinledi, iç organlarını kontrol etti. Filmler çekti. Sonra masasına oturup sorular sormaya başladı:

- Beyefendi, dedi, sofran bol çeşitli mi? İştah açıcı yemekler fazla mı önünde? Hep arabayla mı dolaşıyorsun? Hiç yaya yürümen yok mu? İlave etti. Bu rahatsızlık bol çeşitli sofraya oturanlarla, yürümeyi bırakanlarda olur da onun için sordum. Doktor sözlerine daha da açıklık getirdi: Senin iç organlarını yağ bağlamış. Anlaşılan bol çeşitli sofraya kurmuş, fazla kalorili gıda almışsın. Üstelik yediğini de (yürümediğin için) yakmamışsın, organlarını yağ bağlamış.

Kısık sesle: "Çare? "diyebildi.

- Çare, bol çeşitli sofrayı hemen terk edeceksin. Mütevazı sofraya oturacak, halk çoğunluğunun yediği yemekleri yiyeceksin. Ayrıca da her gün yürüyeceksin. Arabayla gitmeyeceksin her yere. Biriken yağların eritilmesi için en tesirli ilaç: Oruç tutar gibi az yemek, teravih kılar gibi çok yürümek! Sana ayrıca ilaç yazmıyorum.

İkazdan ibaret ilaçlarını böylece aldıktan sonra yine cuma için camiye yöneldi. Bu defa itirazsız dinlediği hocaefendi sanki yine kendisi için konuşuyordu:

- Ey insan! Nefsini değil aklını dinle. Ulaşamadığın israfli hayata kafanı takma. Sana ne verilmişse ona razı ol. Bol çeşitli sofraya, lüks araba, her zaman herkese hayırlı olmayabilir!

Bu defa tasdik ederek söyleniyordu: 'Doğru söylüyorsun hocam. Keşke daha önce de böyle düşünseydim de, az yemekle yetinse, çok yürümeyi de bırakmasa, mütevazı hayatıma razı olsaydım! Şimdi 'göbeğim küp gibi çıkmayacak, bacağım da çöp gibi kalmayacaktı!'

Ne dersiniz, israfli değil iktisatlı hayatı mı tercihe layık görmeliyiz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör fitnessi neden lanetlik suçtur?

Ahmed Şahin 2008.08.13

Hiç tereddüt ve şüphe etmeden diyebiliyoruz ki, terör fitnessi topyekûn insanlığa karşı işlenen lanetlik bir suçtur. Bu insanlık suçu sezildiği yerde söndürülmeli, görüldüğü yerde gömülmelidir.

İslam böylesine lanet edilecek bir suça asla müsamaha ile bakmaz, bir haklılık payı kabul etmez. Tam aksine açık seçik hükümler vaz' ederek terörü toplum hayatından silip yok etmeyi hedefler, arka çıkıp destek verenleri lanetler.

İsterseniz bazı İslami ölçülere kısaca bir göz atalım. Bu İslami ölçüler aynı zamanda insanlığın kurtarıcı kurallarıdır da.

Madde bir: İslam'da her insan doğuştan masumdur. Dokunulmazlığa sahiptir!

Bu masumiyet ve dokunulmazlığı ömür boyu devam eder. Kimse bu masum insanın canına, malına, namusuna, kastetme hakkına sahip olamaz.

Şayet doğuştan dokunulmazlık sahibi bu masum insan, hayatının bir devresinde dokunulacak suç işlerse, bu suçun tespiti ve tecziyesi (teröre değil) adalete düşer, adalet buna karar verip cezasını uygular.

Bu sebeple, herhangi bir kimse hem savcı, hem hakim, hem de infaz görevlisi gibi davranıp da kızdığı insana suç isnat edip, o cezayı da kendisi vermeye kalkışamaz. Kendisinde böyle bir salahiyet bulamaz. Bulmaya kalkarsa ne olur?

O zaman karşısındakine de aynı hak ve salahiyet söz konusu olur. O da mukabele etme hakkını kendinde görür. Bu durumda toplumda can, mal, namus emniyeti yok olur. Herkes kızdığı kimseye suç isnat edip cezalandırmaya kalkar. Fitne (anarşi) devri başlar. Toplumda fitne başlatan için ise Allah Resulü (sas) aynen şöyle buyurur:

- Fitne (anarşi) uykudadır, uyandırana Allah lanet etsin!

Terör işte bu fitneyi uyandırmakta, kendine göre suçlar tespit edip yine kendine göre cezalar vermekte, kendisini hem savcı, hem hâkim, hem de infaz görevlisi olarak görmektedir.

İslam, böylesine hesapsız kitapsız, mahkemesiz anlayışa izin vermez. Müslüman bu tür cinayetlere fiilen ortak olmak şöyle dursun, fikren dahi taraftar olamaz, kalben bile meyilde bulunamaz. İçinden bile olsa taraftarlık edemez.

Bunu böyle tespit ettikten sonra geelim konunun daha mühim olan diğer kısmına.

Madde iki: İslam'da tek insanın hayatı pek de mühim değildir, denemez!

Çünkü Maide Suresi'ndeki ayetin ikazı açıktır. Tek insanı öldürmek tüm insanları öldürmek kadar vebali ve günahı muciptir İslam'da. Şöyle ikaz etmektedir ayet:

- Kim ki haksız yere suçsuz bir insanı öldürürse, sanki tüm insanları öldürmüş gibi sayılır. Kim de suçsuz tek insanın hayatını kurtarırsa tüm insanları kurtarmış gibi kabul edilir...

Bu itibarla, tek insanın hayatı da tüm insanların hayatı gibi kutsaldır. Tüm insanlık gibi korunmaya, saygı duyulmaya layıktır. Hiçbir bahane ile basite alınamaz, tek insandır denip de feda edilemez.

Madde üç: Barış zamanında insan hayatına doğuştan böylesine dokunulmazlık getiren İslam, savaş zamanına da aynı şekilde koruyucu kurallar koymuş, bunu fiilen uygulayarak insanlığa örnek olmuştur. Nitekim savaş için yola çıkmış askerlerine Allah Resulü'nün halifesi Hazreti Ebu Bekir (ra) şu tarihî talimatı vermiştir:

- Dikkat ediniz! Düşman topraklarında her şeyi yapma hakkına sahip olduğunuzu sanmayınız. Düşmanın yaşlılarına, kadınlarına, çocuklarına, hasta ve mabetlerdeki din adamlarına dokunmayınız. Hayvanlarını telef etmeyiniz, bağ, bahçe gibi yeşilliklerine zarar vermeyiniz. Sizin düşmanınızın sadece cephede sizinle savaşanlar olduğunu unutmayınız.

Demek ki insanlığın ufkunda İslam'ın saadet asrında koyduğu koruyucu ve kurtarıcı kuralları vardır. Ona ulaşırsa kurtulacak, görmezlikten gelirse çırpınacaktır.

Yaygınlaşan yaz yanlışlarından kendinizi korumaya alıyor musunuz?

Ahmed Şahin 2008.08.19

'Yaygın yaz yanlışları' adını verdiğim bu konuyu bir daha düşünmeye ne dersiniz? Üzerinde durmaya değer mi?

Sabır gösterir de yazıyı okuma lütfunda bulunursanız yaygın yaz yanlışlarıyla neyi kastettiğimi kolayca anlayacak, gerçekten de üzerinde durmaya değer bir konu diyerek siz de düşünmeye değer bulacaksınız. Sözü daha fazla uzatmadan, yaz günahları da denebilen bu yaz yanlışlarını ve korunma çarelerini bir daha arz etmeye çalışayım.

Efendim, bilindiği üzere geçmişte sokak bugünkü kadar kontrolden çıkmamış, günah yanlışları bu kadar teşvik görerek işlenir hale gelmemiştir. O yüzden o günkü insanlardaki dindarlık, âhiretini kurtarma gayretinden başka mânâya gelmiyordu. İnsanlar sadece âhiretini kurtarmak için dindarlaşıyor, mazbut olma gereği duyuyorlardı.

Ya bugün? Bugün de öyle mi? Bugün durum çok farklı. İnsanlar âhiretini kurtarmak niyetinden önce dünyalarını kurtarmak için de dindarlaşıyorlar, dindarlıktan faydalanıp yaygınlaşan yanlışlardan kendilerini, aile, çocuklarını dindarlıkla korumaya çalışıyorlar.

İsterseniz bakın toplum hayatına. Her geçen gün yaygınlaşan kötü alışkanlık ve ahlâkî yozlaşmadan kendilerini en çok koruyanlar dindar olanlardır. Çünkü dinin insanı kötülöklere iten zaafı hakkında yasaklayıcı hükümleri vardır. Bu hükümlere itaat eden dindarlar, sadece âhiretini kurtarmakla kalmıyor, gittikçe yaygınlaşan bağımlılık ve kötü alışkanlıklardan da aile ve çocuklarını muhafaza ediyor, dünyalarını da kurtarabiliyorlar. İsterseniz İsrâ Sûresi'nin 32. ayetinin dindarları koruyucu ve kollayıcı ikazına bakın:

"Zina yapmayın!" demiyor, "Zinaya yaklaşmayın!" diye ikaz ediyor. Çünkü asıl mesele yanlışlara yaklaşmamaktır. Yaklaşmayanın, korunması kolay olur. Yaklaştıktan sonraki tahriklere direnmek zorlaşır, ateşe yaklaşmanın isabet alması ihtimali gibi tehlike belirir. Onun için kötölöklere vesile olabilecek, davetçilik mânâsına gelebilecek tahrikçi ve teşvikçi görüntüleri de yasaklayan din, müstehcene bakılmasını da caiz görmüyor, müstehcen dolaşılmasını da, çevreye kötü örnek olunmasını da. Hatta bu bakma konusunda bir diğer ayetin emri de bir başka koruyucu özellik arz ediyor, bir de ona bakın lütfen:

"İnanmış erkek ve kadınlar gözlerini harama bakmaktan kapasınlar! (Nur, 30)

Gözleri kapamak mümkün mü? Hayır! Ya niçin kapasınlar diyor?

Öylesine gözlerini harama bakmaktan, müstehcene nazar etmekten korusunlar ki, sanki gözleri kapalıymış gibi hayallerini bile tertemiz, pırl pırl tutsunlar, zihinlerini kirlenmekten korusunlar mesajını veriyor.

Nitekim İmam-ı Şibli, bu ayeti tefsir ederken: "Sadece kafa gözlerini kapamakla kalmasınlar, kalp gözlerini de kapalı tutsunlar, hayallerine almasınlar haramları, müstehcen kötölökleri diyor, hayali dahi tertemiz tutmak istiyor.

Gözle bakış konusunda neden bu kadar ısrarlı ikaz ediliyor insanlar?

Çünkü bütün günahlar, ahlâkî bozulmalar, gözle bakışla başlar, bakışın ısrarıyla baskı artar, sonra fiilî günaha dönüşür. Üstelik gözler baktıklarının resimlerini de çeker, hayalhanesine depo eder. Nereye gitse, nereden olsa

artık çektiği bu resimler hayal âleminde gözlerinin önündedir. Öğrenciyse dersine tam çalışamaz, işçi ise mesleğine tam yönelemez, fikir adamıysa zihnini toparlayamaz, derken her konuda gerileme, düşüş başlar bakışlarını korumayanlarda. Bu duruma düşmemek için din yasaklar koyar, mensuplarını böylesine gerilemelere maruz kalmaktan kurtarır. Bundan dolayı söylemiş Bediüzzaman Hazretleri, kitaplık çaptaki şu meşhur sözünü:

Dünyasını kurtarmak isteyen dinine sarılsın. Âhiretini kurtarmak isteyen dinine sarılsın. Her ikisini de kurtarmak isteyen dinine sarılsın!

Ne dersiniz, yaz günahları da denen bu türlü yanlışlardan kendimizi korumaya alıyor muyuz? Böyle bir dikkat ve titizliğimiz söz konusu mu? Yoksa şeytan, battı balık yan gider, boş ver, tekerlemesini mi fısıldıyor içimizden? Olağan olaylar olarak mı gösteriyor, bu türlü zihin ve hayal kirlenmelerini?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dört kocası da şehit olan örnek kadın Atike

Ahmed Şahin 2008.08.20

Medine'de cennetle müjdelenen Said bin Zeyd'in kız kardeşi Atike, hem dış hem de iç güzelliğe sahip, zeki, cesur ve aynı zamanda olaylar karşısında yıkılmayan metin bir hanımdı.

Hayatı boyunca yaşadığı acılı hadiseleri nasıl bir metanet ve sabırla karşıladığını, dört kocası da şehit olmasına rağmen yıkılmayıp dimdik ayakta duruşundan da anlamaktayız. Hep şehitlikle noktalanmış ibretli evliliklerinin acılı sonuçlarını şöyle özetleyebiliriz.

Acıların kadını Atike'nin ilk mutlu evliliği Hazreti Ebu Bekir'in oğlu Abdullah ile oldu. Ne var ki, Abdullah, hem dış hem iç güzelliğe sahip Atike'ye öylesine bağlandı ki, onun yanında bulunmayı, camiye gitmeye tercih edecek hale bile gelebiliyordu. Bu durumu gören baba Hazret-i Ebu Bekir:

- 'Oğlum bu hanımdan ayrıl, bu senin dünyana değil âhiretine de mal olacaktır!' diye ikazda bulunmak zorunda kalmıştı. Babasının bu ikazına uyan Abdullah, bir müddet ayrı kalmayı denemiş, ancak daha fazla dayanamayıp yine bir araya gelmişlerdi. Atike'ye aşırı tutkunluğundan dolayı Abdullah, 'Ben öldükten sonra sakın kimseyle evlenmeyesin.' diyerek ona büyük bir bahçe de bağışlamıştı. Gerçekten de Abdullah, Taif savaşlarında aldığı yaralardan sonra şehit olmuş, Atike böylece kendisini çok seven Abdullah'ından ayrı kalmıştı. Bu yalnızlık devresinde kendisine en itibarlı insan Hazreti Ömer talip oldu. Atike'nin 'Kimseyle evlenmemek şartıyla Abdullah bana bir bahçe bağışladı.' demesi üzerine Hazreti Ömer, 'Bunu bir bilene sor.' deyince gidip en iyi bilen birisi olarak Hazreti Ali'ye durumunu sordu. O da, 'Sana bahçeyi bağışlayan Abdullah'ın mirasçılarına bahçesini iade et, ondan sonra evlen.' cevabını verdi. Bu fetvaya uyan Atike, bahçeyi ölen kocasının mirasçılarına iade ettikten sonra Hazreti Ömer'le ikinci evliliğini yaptı. Ne var ki bekleyen acı olaylar Atike'nin peşini bırakmayacaktı. Hazreti Ömer de bir süre sonra bir sergerde tarafından şehit edilmiş, Atike yine şehit eşi olarak dul kalma acısıyla baş başa kalmıştı. Ama acıların kadını yine de yıkılmamıştı. Kendinden sonra gelecek olan hanımlara sabır ve tahammül örneği veriyordu adeta.

Bu sıralarda cennetle müjdelenen on kişiden biri olan Hz. Zübeyir talip oldu kendisine. Zübeyir'in reddi uygun olmamalıydı. Çünkü cennetle müjdelenenlerden biriydi. Üçüncü evliliği de böyle gerçekleşti. Allah'ın takdirine bak ki, bir süre sonra Hazreti Zübeyir de katıldığı Cemel Vakası'nda şehit olmuş, böylece üçüncü kocası da şehitolarak kendisi bir daha dul kalma acısını yaşamaya başlamıştı.

Her dul kalışta Atike'nin gösterdiği metanet ve sabır hemen herkesin dikkatini çekiyor, herkes ondaki iman kuvvetine, dayanma ve sabır gücüne hayranlıkla bakıyordu. Bu sebeple bu defa da kendisine dördüncü talip Hazreti Ali oldu. Ancak Atike bu defa hemen evet demiyor, yaşadığı olayların yorumunu yaparak bakın Hazreti Ali'ye nasıl hayır diyordu:

- Ya Ali! Benimle evlenenlerin hemen hepsi de şehit oluyorlar. Sana da bir ziyan gelmesini istemem. Senin İslam'a hizmet için yaşaman gerek. Teklifine evet diyemiyorum, özür dilerim!

Ne var ki Atike hayır demesine rağmen Hz Ali'nin kaderinde şehit olmak vardı. Onu şehit olmaktan kurtaramayacak, o da mukadder âkıbetine bir süre sonra ulaşacaktı.

Zaten, "Her kim şehitlik rütbesine erişmek istiyorsa Atike ile evlensin!" diye söylenti de çıkarmışlar, "evlendiğini öldüren uğursuz kadın!" diye boş laf çoğaltanlar bile olmuştu. Kaderin hükmüne bakın ki, daha sonraki senelerde kendisine bu defa da Hz. Hüseyin talip oldu. Elbette Resulullah'ın torunu reddedilemezdi. Son evliliğini de onunla yaptıktan sonra Kerbela'daki savaş alanında birlikte bulundular. O'nun da Kerbela'da şehit oluşunu feryat ederek seyretmek zorunda kalmış, acıların kadını son acısını da böyle savaş meydanında yaşamıştı.

Şehit olan kocalarının her birinin savaş meydanındaki eşsiz kahramanlıklarını gözyaşlarıyla dile getiren Atike'nin şiirlerini (Meşahirunnisa'da) aynı gözyaşlarıyla okumak mümkündür. Acıların kadını Atike, acılarla yaşayan tüm kadınların gönüllerinde (sabır ve metanet kahramanı kadın olarak) bayrak gibi dalgalanmaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'a önce başlayan ülkeler bizi neden şaşırtmamalıdır?

Ahmed Şahin 2008.08.26

Soru: Çoğunlukla Ramazan başlarında, oruca başlama günlerinde tereddütler yaşanır, ihtilaflar çıkarılır.

Bir de bakarsınız ki, bazıları gecedен haberler duymuşlar, falan ülkede Ramazan'ın başladığı ilan edilmiş, öyle ise bizim de onlara uyararak oruca başlamamız gerekir, diyerek bir gün öncesinden oruca başlama tartışmasını da başlatmış olurlar. Böylesine mübarek günün başında Ramazan'a başlama tartışması uygun düşüyor mu? Bunun sebebi nedir, böyle bir karışıklığı önlemenin çaresi yok mudur?

Cevap: Elbette Ramazan'ın başında birlik beraberliği bozucu bir tartışmanın yaşanması uygun düşmüyor. Nitekim geçmişte böyle tartışma yapanlar bugün artık başka ülkelere değil, kendi ülkelerindeki rüyeti esas alan takvime göre hareket ediyor, ihtilafa sebep olmaktan uzak kaldıkları da görülüyor. Bu bakımdan, ihtilaflar gittikçe azalarak ittifaka doğru gelişmeler söz konusu oluyor, diye düşünmek mümkündür.

Bununla beraber, ülkeler arasında azalarak da olsa devam eden bu ihtilafın temelinde (içtihadî) bir hesap meselesinin varlığı da inkar edilemez. Şöyle ki:

- Oruca başlamak için ayın güneşle içtimainı mı bakılacak, yoksa içtimadan sonraki gündeki rüyete mi itibar edilecek? Ramazan, hangisine göre başlatılacak?

İşte cevabında ittifak edilemeyen soru budur.

- Bizden bir gün önce oruca başlayanlar, ayın güneşle aynı hizaya geldiği kavuşumu esas alıyorlar, biz ise kavuşumdan sonraki rüyeti esas alıyoruz! Böylece bir gün fark doğmuş oluyor. Diyanet'in bu seneki Ramazan'a ait rüyet tespitini şöyle özetlemek mümkündür.

Deniyor ki: "Önümüzdeki 30 Ağustos Cumartesi günü akşamı (Greenwich saatiyle) 19.59'da içtima, bir gün sonraki pazar günü 10.31'de de rüyet gerçekleşecektir! Bu sebeple içtima ile rüyet arasında bir gün fark olduğundan, içtimayı esas alan ülkeler, pazar günü başlayacaklar, rüyeti esas alan bizler de pazartesi günü başlayacağız!.."

İşte konunun özeti budur. İleride birleşeceğine inandığımız bu içtihad farkını bugün büyütüp de birliğimizi bozucu bir ihtilaf haline getirmeye hiç gerek yoktur. Gittikçe gelişen ilmin gereği gerçekleşecek, geç de olsa hadis-i şerifin emri olan rüyet esas alınarak birlik sağlanacaktır.

Ayrıca oruca başlama gününde telaşa gerek de yoktur. Fıkıh kitaplarında başlangıç konusunda şüpheli olanlara çareler de gösterilmiştir. Şöyle ki:

Ramazan'dan bir gün öncesine şek günü denilmektedir. Bu şek gününde niyetini bilenler, isterlerse oruç tutabilirler. İşte bu oruç, Ramazan'a başlama ihtilafını önleyen bir oruçtur. Çünkü bir gün önce tuttuğu nafile orucu, (şayet o gün Ramazan ise) Ramazan orucu yerine geçer, bir mahzur olmaz. Ramazan değilse, zaten nafile niyetiyle tutmuştur. Ramazan'ın başlama gününe şüphe düşürmez. Yeter ki niyetini doğru yapsınlar.

İmam-ı Ebu Yusuf, Bağdat'ta Ramazan'dan bir gün önce, 'Ramazan ise farza, değilse nafileye' diyerek oruca niyet edenlere mani olmuştur. O sırada kendisine 'Sen bugün oruçlu değil misin?' diye soran adamın kulağına eğilerek, "Ben bugün oruçluyum, ama niyetini biliyorum. Nafileye niyet ettim. Bunlar niyetini bilmiyor, Ramazan ise Ramazan'a, değilse nafileye..." diyerek Ramazan'ın başlama gününe şüphe düşürüyorlar, fitneye sebep oluyorlar şeklinde verdiği cevap, Tenvir'den naklen Nimet'ül-İslam'da ifade edilmektedir.

Anlaşılan odur ki; Ramazan'dan bir gün önce Ramazan mı, değil mi tartışması başlatarak ileride düzeleceğini ümit ettiğimiz içtihadî bir konuyu birliğimizi bozucu ihtilafa çevirmeye hiç gerek yoktur.

Çünkü takvimdeki rüyeti esas alan başlama gününe güvenmeyenler, bir gün önce nafile oruca niyet edebilirler. Böylece o gün gerçekten Ramazan ise orucu tutmuş olurlar. Değilse nafile oruç tuttuğundan Ramazan'ın başlangıcına şüphe de düşürmemiş sayılırlar.

Şayet takvime itimat etmeme titizliği, dinî hassasiyetten kaynaklanıyor da, bu vesile ile bir yerlere tepki gösterme maksadı taşınmıyorsa tabii.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Herkesin oruçlu olduğu Ramazan'da kimler oruç tutmayabilir?

Ahmed Şahin 2008.08.27

Hemen hepimiz biliyoruz ki, sonsuz merhamet sahibi Rabbimiz, bütün sene boyunca serbest bıraktığı kullarını bir aylık oruç ibadetiyle mükellef kılmış, hem sıhhatlerini kazanmaları, hem de sahip oldukları nimetlerin farkına varmaları için günahların affına sebep olacak bir irade imtihanına bizleri tabi tutmuştur.

Bu irade imtihanında oruçlarını tutanlar çok şey kazanırlar, hiçbir şey kaybetmezler. Tutmayanlar ise hiçbir şey kazanmaz, ama ahiretleri adına çok şey kaybederler. Bunun için nefse ve şeytana uymayanlar, Ramazan-ı şerifin şanına ait hürmeti çiğnemeyerek herkesle birlikte oruç tutarlar, yine herkesle birlikte iftar eder, bayram yaparlar, bir aylık irade imtihanından yüz aklıyla çıkarlar.

Bununla beraber Rabbimiz yine de kullarının oruç tutamayacak derecede olan özür sahiplerine oruçlarını ileride mazeretleri geçince tutma izni de verir. Böylece oruç tutamayacak durumda olan özürölüler de zorlanmazlar, oruç tutacak imkana kavuşuncaya kadar oruçlarını tehir edebilirler.

Kimlerdir Ramazan ayında herkes oruçlu iken oruçlarını tehir etme iznine sahip olan özürölüler? Bu mazeretlileri kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

- 1- En başta oruç tutacak güce erişmemiş haldeki masum çocuklar: Bunlar ergenlik yaşına ulaşmadıkça oruç tutmakla yükümlü olmazlar. Tutarlarsa sevabı, onları alıştıranlara da şamil olur. Ergenlik yaşının son sınırı on beş yaş denmişse de, esas yükümlölük, kızlarda özel hal, erkek çocuklarda da ihtilam olmanın başlamasıyla kesinleşir.
- 2- Çocuklaşmış ihtiyarlar: Oruç tutacak kuvvete sahip olmayan bu yaşlıların halsizlikleri oruç tutmaları halinde daha da artacak, zor durumda kalacaklarsa tutmazlar. Bunların maddi imkanı müsait olanları, tutmadıkları her oruç başına yoksula birer fitre verirler. Oruçlarını böyle tutmuş sayılırlar. Fitre miktarı bir sadaka veremeyecek durumda olanlardan ise Rabbimiz onu da istemez bağışlar, borçlu da kalmazlar...
- 3- Yaşlı değil, fakat hasta olanlar: Oruç tutacak olurlarsa hastalıkları fazlalaşıp, sıhhati daha da bozulacak olan hastalar, sıhhatine kavuşunca tutmaya niyet ederek bekleyebilirler...
- 4- Hamile hanımlar: Taşydıkları bebeğine bir zarar geleceğini düşünüyorsa doğumdan sonraki müsait devrede tutmayı niyet ederek oruçlarını tehir ederler.
- 5- Çocuk emdirmekte olan anneler: Oruçlu iken sütün azalacağını, emen çocuğun ya da annenin zarar göreceğini düşünüyorsa oruçlarını tehir eder, sonra tutarlar.
- 6- Her ay belli günlerdeki özürleri başlamış bulunan hanımlar: Bunlar da oruçlarını bu halleri başladığı anda bırakırlar; bittiği günden sonra başlarlar. Bu özürlerini başlatmamak için önceden ilaç almaya mecbur değiller. Çünkü oruç tutamadıkları günlerinde de Rabb'imizin tutmayın emrine itaat ettikleri için oruçlarını tehir etmekte. Yani isyan yok yine emre itaat var.
- 7- Seferde olanlar: Oruç günlerinde doksan kilometreden az olmayan yolculuğa çıkmış bulunanlar. Bunlar yolda tutarlarsa sevaplısını tercih etmiş olurlar, tutmazlarsa verilen izni kullanmış olurlar, sefer dönüşünde tutacakları için bir vebal söz konusu olmaz.

Ramazan ayı boyunca nefis ve şeytan birlik olup Ramazan'ın başında, (zorluk verecek bir aya girildiği yolunda) vesveseler fıslıdamaya başlarlar. Şeytanın bu vesvesesine cevabımızı kendi içimizde hemen vermeli, baştan ümidini kestirerek demeliyiz ki:

Ey nefis, ey şeytan! Rabbimiz, sene boyunca serbest bıraktığı bizleri bir aylık oruç ibadetiyle mükellef kılmış, hem sıhhatimizi kazanmamız, hem de sahip olduğumuz nimetlerin farkına varmamız için günahlarımızın affına sebep olacak bir irade imtihanına bizleri tabi tutmuştur. Bu irade imtihanında oruçlarını tutanlar çok şey kazanırlar, hiçbir şey kaybetmezler. Tutmayanlar ise hiçbir şey kazanmaz, ama (ahiretleri adına) çok şey kaybederler, ömür boyu bu ihmallerinin pişmanlık ve utancını yaşarlar. Mutlu Ramazanlar dileğimle.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'ın ilk günlerinde en çok sorulan sorular

Ahmed Şahin 2008.09.02

Soru: 1 Ramazan'ın ilk günlerinde en çok maruz kalınan yanlışlar, oruçlu olduğunu unutarak yemek, içmek gibi oruç bozucu yanlışlardır. Bu gibi unutarak oruç bozmalarda ne lazım gelir? 'Orucumu nasıl olsa bozdum' diyerek yemeye devam mı eder? Yoksa hatırladığı anda hemen bozmasını bırakıp orucunu sürdürür mü?

Cevap: Unutarak orucunu bozanı Rabb'imiz bağışlamaktadır. Bu sebeple hatırladığı anda hemen yeme içmesini bırakıp orucuna devam eder, orucunu kurtarmış olur. Bu sebeple kasti değil de unutarak orucunu bozanların hatırladıkları anda bozmayı hemen bırakıp oruca devam etmeleri gerekir. Özellikle Ramazan'ın ilk günlerinde dikkatli olmalı, unutarak da olsa oruç bozucu bir yanlışla düşmemelidir. Şayet böyle bir oruç bozma yanlışına maruz kalırsa bozmayı hemen bırakıp orucuna devam etmeli, orucum bozuldu diye oruçtan vazgeçmemelidir. Rabb'imiz (kasti değil de) unutarak oruç bozmaları bağışlamaktadır.

Soru: 2

Ramazan'da bir de (unutarak değil de) hata ile oruç bozmalara maruz kalınmaktadır. Bu hata ile bozulan oruçlara yine devam edip sonra yeniden tutmak mı gerekmektedir?

Cevap: Evet, oruçlu olduğunu hatırladığı halde bir dikkatsizlik ve ihmal sonunda bozduğu oruca hata ile bozma denmektedir. Böyle hata ile bozulan oruçların sonra yeniden tutularak kaza edilmesi gerekmektedir. Mesela, abdest alırken, yahut da guslederken oruçlu olduğunu hatırında tuttuğu halde kaza ile boğazından aşağıya su kaçıran kimse orucunu hata ile bozmuş sayılır. Bu orucuna yine devam eder. Ancak Ramazan'dan sonra hata ile bozmuş olduğu bu orucunu yeniden tutması gerekir. Bir de imsak vakti girdiği halde girmede zannı ile yemeye devam eden insan ya da iftar vakti girmedeği halde girdi zannıyla orucunu açan insan da orucunu hata ile bozmuş olur. Bu orucuna yine devam eder, ancak Ramazan'dan sonra yeniden tutarak sağlam oruçla değiştirmesi gerekir.

Hata ile bozulan oruçlar için kefarete değil sadece gününe gün olarak kaza yeterli olur. Çünkü bunda kasıt yok, sadece dikkatsizlik söz konusudur.

Soru: 3

Oruç ezanla başlar, ezanla mı biter? Yoksa vakitle başlar yine vakitle mi biter?

Bu konudaki yanlışları nasıl önleyebiliriz?

Cevap: Hemen ifade edelim ki, oruç ezanla değil vakitle başlar, vakitle biter. Ezanlar orucun başlama vaktini değil namazın başlama vaktini bildirir. Ayrıca ezanı okuyan insan yanlış erken de okuyabilir, geç de kalabilir.

Bu ihtimallerden dolayı orucun başlama ve bitme vaktini takvimdeki imsak ve iftar dakikaları ile tespit etmek gerekir ki, hata ile oruç bozmaya maruz kalınmasın. Çünkü imsak vakti girdiği halde girmemiş zannederek yemeye devam eden, orucunu hata ile bozmuş sayılır. Nitekim iftar vakti girmedeği halde girdi zannıyla orucunu açanın da hata ile oruç bozmuş sayılacağı gibi...

Soru: 4

Her günün orucu tek başına bir oruç olduğundan her oruca iftardan sonra imsak vaktine kadar niyet etmek gerekiyor mu? Niyet için sahura kalkma şartı var mıdır?

Cevap: İftardan sonraki her dakika, imsak vaktine kadar niyetin vakti sayılır. Kaldı ki, kendini oruca baştan kilitleyen insanlarda bu niyet Ramazan boyunca kendiliğinden oluşur. Niyet etmedim diye bir vesveseye kapılmaya gerek olmaz. Ancak sahura kalkarak az da olsa bir şeyler yemek, en azından bir bardak su içmek hem sahur sünnetini yerine getirmek olur hem de Ramazan ayının özelliğini fiilen yaşamış, niyetini de fiilen yapmış sayılır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruçlunun karşılaştığı mühim sorular

Ahmed Şahin 2008.09.03

Soru 1: Oruçlu iken diş doldurtmak, kaplatmak, çektiirmek orucu bozar mı? Cevap: Aslında bu gibi tedavilerde boğazdan aşağıya, bedenden içeriye bir şey gitmezse, mesela kan ve ilaç yutulmazsa oruç bozulmaz.

Çünkü orucu bozacak herhangi bir madde ne boğazdan aşağıya kaçmış ne de bedenden içeriye geçmiştir. Öyle ise orucu bozacak bir durum söz konusu olmamıştır.

Bununla beraber, oruçlu iken morfinli diş çekiminin orucu bozmayacağı yolunda görüşler ifade ediliyorsa da bunu iftardan sonraya bırakmakta şüpheden kurtulmak için isabet vardır. Acil durumlarda buna zaten izin vardır.

Soru 2: Buruna, göze, kulağa damlatılan

ilaç orucu bozar mı?

Cevap: Bu konuda da farklı tıbbi görüşler vardır. Buna göre, göze, kulağa damlatılan ilaç orucu bozmazsa da, buruna akıtılan ilacın yemek borusu ve mideyle bağlantısı bulunduğu için dolayısıyla orucu bozacağı görüşünü öne çıkaranlar vardır. Demek oluyor ki, buruna akıtılan ilaç (içeriye akacak derecede çoksa) orucu bozar, göze, kulağa akıtılan bozmaz. Diyanet ilmi haline de bakılabilir. (İsam)

Soru 3: Kadın âdet göreceği günü de oruca niyet etmeli midir? Yoksa âdet görme ihtimali olan günde oruca niyet etmese de olur mu?

Cevap: Âdet göreceğini sandığı günü de oruca niyet etmesi uygun olur. Âdeti başlarsa orucunu sürdürür. Başlarsa hemen bırakır. Bir karışıklık söz konusu olmaz. Hatta iftar saatine yakın da olsa âdetin başlamasıyla orucun bozulması uygun olur. O halde iken oruç tutulamaz.

Soru 4: İlaç alıp da âdeti Ramazan'dan sonraya

tehir ettirmek caiz olur mu?

Cevap: Caiz olsa da sıhhi açıdan mahzur ihtimali akla gelmektedir. Zira her bünye ilaç almaya müsait olmayabiliyor.. En iyisi, oruç tutulmalı, özür başlayınca bırakılmalı, yenen günleri de sonra kaza ederek borçtan kurtulma yolu tercih edilmeli, ilaç alarak zorlamaya gerek duyulmamalıdır.

Çünkü "tut" emri de dinî emirdir. Âdet başlayınca "tutma" emri de.. Bu sebeple tutunca itaat etmiş de tutmayınca isyana yönelmiş olunmaz. Belki her iki halde de Rabb'imizin emrine uyulmuş, ikisinden de sevap kazanılmış olunur. Bundan dolayı bir maneviyat büyüğünün hanımlara şu hitabı düşünölmeye değer görölmüştür. Demiş ki:

-Hanımefendiler!. sizler Allah'ın ne bahtiyar kullarısınız!. Orucunuzu tutar, sevap alırsınız, yer yine sevap alırsınız. Çünkü her iki halde de emre uymuş olursunuz..

Soru 5: Astımlı hastaların kullandığı

sprey orucu bozar mı?

Cevap: Nefes almakta zorluk çeken astımlının boğazına pompaladığı hava orucu bozmaz!.

Soru 6: Oruç tutan şeker hastalarının mecbur

oldukları iğneyi yaptırmaları orucu bozar mı?

Cevap: Belli zamanlarda enjeksiyon yoluyla (insülin) almaları gereken (şeker hastalarının) oruç tutmalarında tıp bakımından bir sakınca bulunmazsa, oruçlu iken (insülin) iğnelerini yaptırmaları oruçlarını bozmaz. Çünkü şeker hastaları bunu yaptırmadan yaşayamaz. Hayatî bir tehlikenin olduğu anlarda iğne yasağı yoktur zaten. Ancak, hastalığın şiddetlenmesi gibi ciddi bir mahzur yoksa iğneler iftardan sonraya bırakılırsa daha sağlıklı tercih edilmiş olunur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruçlunun kolonya koklaması, yemeğin tuzuna bakması orucu bozar mı?

Ahmed Şahin 2008.09.09

Soru: Oruçlu kimsenin esans, kolonya koklaması orucu bozar mı?Cevap: Kokular orucu bozmaz. Ancak oruçlu kimsenin, bozar mı bozmaz mı, diye şüphe ettiği şeylerden uzak durması, şüpheden kurtaran yerinde bir tedbir olur.

Soru: Oruç tutan hanım bazen pişirdiği yemeğin dil ucuyla tadına tuzuna bakıyor, sonra da dilinin ucundakini tükürüyor, dişlerini fırçalıyor. Bunlar orucu bozar mı?

Cevap : Bu gibi konularda dikkat edilecek temel ölçü şudur: Gerek dil ucuyla yemeğin tadına tuzuna bakmada, gerekse diş fırçalama sırasında boğazdan aşağıya bir şeyler kaçıyor mu? Mühim olan budur. Bu ölçü ile baktığımızda şöyle diyebiliriz:

-Oruçlu hanım, pişirdiği yemeğin tadına tuzuna dil ucuyla bakar da, sonra dilinin ucundakini boğazından aşağı kaçırmaksızın dışarıya atarsa, yeme de yok, içme de.. Öyleyse bununla oruç bozulmaz. Diş fırçalama da böyledir. Boğazından aşağıya macun parçası veya su kaçırmazsa orucu bozulmaz, kaçırırsa bozulur. Çünkü böyle durumlarda boğazdan aşağıya bir şeylerin kaçması halinde yeme, ya da içme gerçekleşmiş olur, oruç bozulur, sadece kaza lazım gelir.

Anlaşılan odur ki, oruçlu kimseler, orucu bozma tehlikesi taşıyan şeylerden uzak kalsalar, daha isabetlisini yapmış olurlar. Yemeğin tadında tuzunda bir tat eksikliği olursa, yemeği yiyenler bunu tabii bulmalı, oruçlu hanımı, dil ucuyla da olsa pişirdiği yemeğin tadını tuzunu ölçmeye mecbur bırakmamalılar.

Soru: Abdest alırken, gusül yaparken dikkat ettiği halde boğazından aşağıya bir şeylerin kaçtığını hissederek hata ile orucunu bozduğunu anlayan kimse, orucuna yine devam edecek, sonra hata ile bozmuş olduğu bu orucunu yeniden tutacaktır. Bunu biliyoruz. Bunda şüphemiz yoktur.

Ancak, hata ile bozduğu orucunu, artık orucum bozuldu, tutmaya gerek kalmadı (zannıyla!) o gün yerse bu kimse kefareti mi yüklenmiş olur? Yoksa sadece yediği günün orucunu mu tutması gerekir?

Cevap: Normalde başladığı Ramazan orucunu bilerek yiyen kimse, kefareti yüklenmiş olur. Ancak bu kimse orucunu (kasten) yemiyor da, artık tutmak gerekmez (zannıyla!) yemiş bulunuyorsa, bu (zan!) onu kefarettan kurtarır, yediği tek günü sonra kaza etmekle kurtulur, diyenler çoğunluktadır.

Bu sebeple, hata ile oruç bozanlar, orucum bozuldu, diyerek yememeli, oruca devam etmeliler. Sonra bu orucu yeniden tutarak kaza etmeli, sakat orucunu sağlamıyla değiştirmiş olmalılar. Nitekim abdest alırken, guslederken dikkatsizlik yüzünden boğazından içeriye su kaçırarak hata ile orucunu bozan kimse, bu orucuna yine devam eder, sonra bunu yeniden tutarak sağlam bir oruçla değiştirmiş olur. Çok sorulan bu sorunun cevabı böylece bir daha netleşmiş olmaktadır.

Soru: Sahura kalkan kimse, yıkanması gerektiğini anlasa, ne yapacak? Yıkanmaya girse sahur vakti geçecek, aç kalacak; yıkanmasa cünüpkem yemek yemiş olacak?

Cevap: Sahura kalkan kimse yıkanmaya vakit bulamazsa ekmeğe değen elini, ağzını yıkar, normal olarak sahur yemeğini yer, sonra da bulduğu fırsatta guslünü yaparak orucuna devam eder. Cünüplük hali sahur yemeye ve oruca niyet etmeye mani olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İbrahim Edhem'den Ramazan nükteleri!

Ahmed Şahin 2008.09.10

Bir adam Ramazan sohbetlerinde diliyle çokça cömertlikten söz ediyor, ama eliyle hiç de cömertlik yapmıyordu. İşte bu adam bir gün İbrahim Edhem'e rica etti:

- Herkese nasihat ediyorsun, bana da nasihat et. İbrahim Edhem bu adama tek cümlelik nasihatini şöyle yaptı:
- Sen açığı kapa, kapalıyı da aç sana yeter!.

Adam bir şey anlamamıştı. Mecburen sordu:

- Açık nedir ki onu kapayayım, kapalı nedir ki onu da açayım?

İbrahim Edhem kısaca anlattı:

- Açık olan hep cömertlikten söz eden ağzındır, onu kapa. Kapalı olan da yoksula hiç açmadığın kesendir. Onu aç. Bu sana yeter!

Düşünmeye başlayan hakperest adam, tebessüm ederek söylendi:

- Vallahi bir doğru ancak bu kadar veciz söylenebilir!. Bu söz gerçeğin ta kendisidir! Bu güzel ikazdan sonra ben de hep cömertlikten söz eden çenemi kapıyor, yardım için hiç açmadığım kesemin ağzını açıyorum!.
- Ne dersiniz, bu sözün bize de şumulü olabilir mi? Biz de Ramazan boyunca hep cömertlikten, yardımdan söz ediyor, ama elimiz cüzdanimıza bir türlü varmıyor, bir yoksulun yüzünü güldüren yardımda bulunamıyor muyuz? Bizim de açığı kapayıp kapalıyı açmaya ihtiyacımız var mı yoksa? Bir düşüsek mi acaba?. Malum ya, kıssadan maksat hisse.

İbrahim Edhem'e, "Piyasa çok pahalandı! Fiyatlar yükseldi, kendimiz geçinmekte zorlanıyoruz, yoksula nasıl yardım yapalım?" diye söylenirler. "Öyle ise, yine ben kazandım." diye cevap verir İbrahim. Sorarlar: "Sen nasıl kazanıyorsun, piyasa pahalanınca?" Şöyle açıklar kazancını:

"Pahalanan malı bir müddet almaz, beklerim. Böylece ucuzken verdiğim para da bana kalır. Bu sebeple her pahalılıkta ben kazanırım, yoksula verecek para da elimde hazır bulunur!"

Var mısınız İbrahim Edhem gibi her pahalılıkta kazanmaya?. Bence yabana atılacak fikir değil, bir deneyin istesenez. Pahalanan mallara karşı biraz kendinizi geriye çekin, siz de kazandığınızı göreceksiniz, yoksula verecek bir şeylerin elinizde kaldığını dahi anlayacaksınız.

Rüyasında Hz. Cebrail (as)'i elinde Hak dostlarının isimlerinin yazılı olduğu defterle gören İbrahim sorar:

- Bak bakalım benim ismim de yazılı mı (Hak dostlarının içinde?) der.

Hz. Cebrail, 'Hayır der, senin ismin (Hak dostlarının listesinde) değil bir aşağıdaki defter olan (Hak dostlarını sevenlerin) içinde yazılı! İbrahim hemen teklifini yapar:

"Madem Hak dostlarını sevenlerin içinde benim adım. Öyle ise Peygamberimiz 'Kişi sevdiğiyle beraber olacaktır.' buyurdu. Çabuk benim adıma da sevdiğim Hak dostlarının yanına yazın. Peygamberimiz'in emrini yerine getirin! Ben de sevdiğim Hak dostlarıyla birlikte olmak istiyorum" der. Cebrail aynen uygular. İbrahim'in ismi de sevdiklerinin yanına yazılır. Böylece sevdiği Hak dostlarıyla birlikte olur.

- Öyle ise biz de kendimizi bir kontrol edelim mi? Hak dostlarını seviyor muyuz? Seviyorsak sevdiklerimizle birlikte olacak, onların yanında yer alacağız inşallah. Yeter ki hep Hak dostlarını seviyor olalım.

İbrahim yemesiyle, giymesiyle, çevreye karşı davranışıyla çok mütevazı bir hayat yaşardı. Bundan da hiç sıkılmaz, aksine evliyaların hayatıdır, mütevazı hayat diyerek mutluluk duyardı. Kendisine bir gün şöyle sordular:

- Nasıl sabrediyorsun bu mütevazı hayata?. Zor olmuyor mu senin için böylesine mütevazı bir hayat?

Şu mantıklı açıklamayı yaptı İbrahim:

- Her şey küçük başlar, zamanla büyür. Fakat sıkıntılar ise tam aksine, büyük başlar zamanla küçülür.

Onun için ben baştan mütevazı hayatın sıkıntısını göze alarak başladım, bu zorluğun zamanla küçüldüğünü gördüm, normal hayat haline geldiğini anladım. İbrahim şöyle devam eder:

- İsterseniz siz de deneyin. Önce sıkılacaksınız, sonra ise alışarak mütevazı hayattan hep mutluluk duyacaksınız. Enbiyanın, evliyanın hayatıdır çünkü mütevazı hayat. Sahibini mutlu kılar, üzmez.

- İşte size, 'Nerede o eski Ramazanlar!' dedirten geçmiş Ramazan nüktelerinden bir demet.

Ne dersiniz, her biri bir kitap kadar bilgi vermekte, bir mürşit kadar da yol göstermekte midir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne kadar paraya ne kadar zekat gerekir?

Ahmed Şahin 2008.09.16

Bilindiği üzere yüce İslam, Müslüman'ı bencillikten korumuş, egoistlikten uzak tutmuştur.

Bu sebeple İslam'la ilgisi olmayanlar, sadece kendi menfaatlerini düşünebilirler, kendilerini kurtardıktan sonra yoksula yardım mükellefiyeti duymayabilirler. Ama Müslüman, çevresine böyle ilgisiz kalamaz. Çünkü iman ettiği İslam ona mükellefiyetler yükler ve buyurur ki:

- Senin ekonomik durumun iyidir, dinen zengin sayılmaktasın. Öyle ise servetinin kırkta birini ayırıp çevrende gördüğün ihtiyaç sahiplerine Allah'ın emri olarak vereceksin. Hem öylesine vereceksin ki, sen verdiğin için minnet etmeyeceksin, onlar aldığı için minnet duyacaksın, seni borçtan kurtardıkları için teşekkür etme ihtiyacı hissedeceksin. Çünkü onlar almasaydı sen borçlu kalacaktın!.

İslam Müslüman'ı işte böylesine çevresine ilgi gösteren sosyal insan yapar, örnek insan haline getirir. Özellikle bu ayda servetlerini hesap eden Müslümanlar, zenginlik sınırına ulaşmışlarsa servetlerinin kırkta birini mutlaka ayırıp ihtiyaç sahibi yoksula verme mecburiyetini duyarlar. Hatta verdiklerinin aslında yoksulun kendi servetleri içindeki hakları olduğunu bile düşünürler.

Nitekim işte bugün de böyle düşünenlerden gelen yardım sorularına bakacak, yoksula nasıl zekat yardımı yapacakları yolundaki sorularının cevaplarını vermeye çalışacağız:

1. soru: Bayramdan önce ihtiyaç sahibi kardeşlerimize zekat haklarını hemen vermek istiyorum. Ancak ne kadar paraya ne kadar zekat vermek gerekiyor net olarak bilemiyorum. Bu konuda bilgi verirseniz zekat borcumu tespit ederek ihtiyaç sahiplerine haklarını hemen ödeyeceğim;

Cevap: Zekatın hesabı çok kolay. Yeter ki yoksulun malınızın içindeki hakkını vermenin sorumluluğunu olanca derinliğiyle hissedin ve: 'Rabb'ime şükürler olsun bana da zekat verme mutluluğu nasip etti.' diyerek zekat verme mutluluğunu yaşamaya hazır olun.

Ne kadar paraya ne kadar zekat vermek gerektiği konusunda zihinleri karıştıracak ayrıntıya girmeden kısaca şöyle bir tespit yapabiliriz:

- Zekat zenginliğinin alt sınırı (ihtiyaç fazlası olarak bekleyen) 2.500 liradan başlar. İhtiyaçtan fazla iki bin beş yüz lirası bekleyen kimse, zekat zengini sayılır. Her bin liraya 25 lira zekat vermek suretiyle yoksula yardım etme mutluluğunu yaşayabilir.

Ticarette uğraşanlar için konuyu şöyle de ifade edebiliriz:

- Zekat vereceğiniz sırada kasanızda mevcut olan paranızı tespit edin, varsa vitrindeki ticaret malınızın alış değerini de bu mevcuda ilave edin, ayrıca sene içinde alacağınız varsa onu da ekleyin, borcunuz varsa onu da mevcuttan çıkarın, kalan yekunun her bin lirasına 25 lira zekat takdir etmek suretiyle çevrenizdeki yoksula hakkını verip yardım etme mutluluğunu siz de yaşayın.

Zekatın başlangıcını teşkil eden taban ölçü budur.

2. soru: Elimde bir miktar param var ama bununla ev ve araba gibi ihtiyaçlarımı almak istiyorum. Temel ihtiyaçları almak için beklettiğim bu paranın da zekatını vermem gerekir mi?

Cevap: Bir görüşe göre, beklettiğiniz parayı ya almak istediğiniz ihtiyaca harcayacaksınız yahut da zekat zamanında elinizde bekliyorsa zekatını vereceksiniz. Bir diğer görüşe göre ise bu para ihtiyaç almak için beklediğinden dolayı zekatını verme mecburiyeti yoktur.. Ama verirsiniz daha emniyetlisini yapmış olursunuz.

3. soru: Zekat verirken temlik şartını ileriye sürenler, alacaktır para zekata sayılmaz, borçlu önce para bulup borcunu ödemeli, sonra siz ona zekatınızı vermelisiniz, diyerek işi zorlaştırıyorlar. Yoksuldaki alacağı zekata saymanın yoksulu zora sokmayan kolay yanı yok mu?

Cevap: Diyanet ilmi halinde borçlunun lehine olanı tercih etmenin uygun olacağı ifade edilerek, borçluya, 'Alacağımı zekata sayarak borcunu sildim, rahat et.' demenin yeterli olacağı görüşü ifade edilmiştir. Temlikli geniş manada anlayan bu hükmü ben de uygun bulmaktayım. İsteyenler borcunu ödeyemeyen yoksula, 'Alacağımı zekata saydım, rahat et.' diyerek borçluyu incitmeden borç yükünden kurtarmayı tercih edebilirler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekat ve fitre kimlere verilir, kimlere verilmez?

Ahmed Şahin 2008.09.17

1. soru: Zekat ve fitrenin yoksula ödememiz gereken borçlarımız olduğunu biliyoruz. Ancak yakın akrabalara zekat, fitre verilmez diye bir hüküm olduğunu da biliyoruz. Bu konularda bilgi verebilir misiniz? Yakın akrabalarından kimlere zekat fitre verilmez, kimlere verilir?

Cevap: Anneye, babaya, dedeye, nineye; oğula, kıza, bunların çocukları olan torunlara zekat, fitre verilmez.

Çünkü bunlar bir bakıma soframızın ortaklarıdır. Bunlara zekatla, fitreyle değil de servetin kendisiyle bakılır, korumaya alınır, yabancı muamelesine maruz bırakılmaktan kaçınılır. Bunların dışında zekat ve fitre verilecek yakınları da şöyle sıralamak mümkündür:

-Evlenip başka aileye karışmış ihtiyaç sahibi kız kardeşe, ayrı ev kurmuş oğlan kardeşe, bunların çocukları olan yeğenlere, kayınpedere, kayınvalideye, ihtiyaç ciddi ise damada, geline, halaya, teyzeye, dayıya, diğer akraba ve komşulara. Bilhassa yoksul öğrencilere, onların adına zekat ve fitre alan vekillerine zekat ve fitre verilerek yardımı geniş alana yaymaya gayret edilir.

2. soru: Bu seneki zekatımı verirken çok ihtiyaç sahibi olan birine gelecek senenin muhtemel zekatını da şimdiden verebilir miyim?

Cevap: Evet, verebilirsiniz. Gelecek sene de bu miktarı zekatınızdan düşebilirsiniz.

3. soru: Zekat verirken kalpteki niyet yeterli midir? Yoksa dilimizle de alana söylemek gerekli mi?

Cevap: - Kalpteki niyet yeterlidir. Dille söyleme mecburiyeti yoktur. Verilen kimseyi incitmeden söylenebilecek münasip bir sözle verilebilir.

4. soru: Bir işyerine ortağım. Hisse senetlerim var. Zekatımı nasıl vereceğim?

Cevap: Ortaklar kendi hisselerine ait olan miktarın zekatlarını kendi başlarına hesap edip verirler. Herkes kendi hissesinin sorumlusudur çünkü.

5. soru: Dükkanımdaki malın zekatını verirken alış fiyatını mı, yoksa satış fiyatını mı esas alacağım? Tümünden mi yoksa sadece kazancından mı zekat vereceğim?

Cevap: Malın alış değerinden zekatını hesap edebilirsin, ayrıca kazancından değil tümünden zekat vereceksin.

6. soru: Ticaret için değil de binme ihtiyacım için aldığım arabam var. Ayrıca oturduğum evim, kirada olan mülküm de mevcut. Bunlara zekat vermem gerekir mi?

Cevap: Bindiğiniz arabaya, oturduğunuz evinize, kirası için beklettiğiniz mülkünüze zekat vermeniz gerekmez. Bunlar ticaret malı değil, gelirinden geçinmek istediğiniz sabit mülklerinizdir. Varsa getirdiği kazancından zekat vermek gerekir. Alıp satmak için bekletilen ticaret malı iseler o zaman zekata tabi olurlar. İşyerinde çalışan makine gibi demirbaşlara da zekat gerekmez.

7. soru: 80 gramı geçen altın ziynetin sahibi olan hanım bunun zekatını verecek paraya sahip olmadığından dolayı Şafii mezhebiyle amel edebilir mi?

Cevap: Şafii mezhebinde ziynetler asli ihtiyaçtan sayıldığından dolayı zekata tabi değildir. Mecbur kalan Hanefi hanımlar Şafii görüşüyle amel ederek ziynetlerini asli ihtiyaçları sayıp borçluluk hissinden kurtulabilirler.

8 . soru: Zekat ve fitre vereceğim yoksul mutlaka dindar mı olmalıdır?

Cevap: Günahkar Müslüman'a zekat fitre vermek caizdir. Ancak takva sahibi insanları öne almak da yanlış olmasa gerektir. Aldığı yardımı içkiye harcayacağını sandığınız muhtacın hanımına gıda maddesi olarak vermek de isabetli bir tedbir olur.

9. soru: Zekat ve fitre tek kişiye mi verilmeli, yoksa bölünerek de verilebilir mi?

Cevap: Fitre bölünmez. Çünkü 6 lira gibi küçük bir miktardan başlamaktadır. Ancak zekatın miktarı büyükse birkaç ihtiyaç sahibine taksim edilerek verilebilir.

10. soru: Fitreyi aile fertleri adına aile reisi verse sorumluluk kalkar mı?

Cevap: Aile içinde kendi adına serveti olan her zengin, kendi zekatının sorumlusudur. Ancak fitre öyle değildir. Aile reisinin aile fertlerinin her biri adına verdiği fitre aileyi sorumluluktan kurtarır. Herkes kendi başına fitre sorumlusu olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekâtını vermeyenlere Sâlebe'den ibret dersi!

Ahmed Şahin 2008.09.23

Tefsirlerde genişçe anlatılan mesaj yüklü bu hadiseyi özetleyerek tefekkürlerinize takdim ediyor, olayı değerlendiren herkesin kendine ait bir ders çıkaracağını düşünüyorum.

Medine halkından Sâlebe, çok mala sahip olmak istiyordu. Ama hakkında hayırlısı çok mal mıydı onu hiç düşünmüyordu. Bu yüzden tam üç defa Efendimiz (sas)'e müracaat ederek zengin olması için dua etmesini istemiş, hatta sonuncu müracaatında da yemin ederek demişti ki: "Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, istediğim serveti verirse yoksullara da çokça yardımda bulunacak, onların da ihtiyaçlarını karşılayacağım!.."

Bu kadar ısrardan sonra Efendimiz istediği duayı yapmış; "Sâlebe'yi istediğine kavuştur ya Rab!" diye niyazda bulunmuştu.

Bundan sonra Sâlebe'nin sahip olduğu koyun sürüsü kısa zamanda öylesine çoğaldı ki, 'cami güvercini' denen Sâlebe, artık vakit namazlarını bırak, cumalara dahi gelemiyor, çölün derinliklerinde sürüsünün arkasında sürünüp gidiyordu. Efendimiz, camiden çıkmayan Sâlebe'yi hiç göremez olunca:

- Yazık oldu Sâlebe'ye. Keşke hakkında hayırlı olanı isteseydi!.. diye hayıflanıyordu. İşte bu sıralarda zekât âyeti nazil oldu. İmkân sahibi zenginlere görevliler gönderildi. Zekâtlarını toplayıp hazineye getirecekler, oradan da ihtiyaç sahibi fakirlere dağıtacaklardı. Sâlebe'ye giden görevliler de durumu anlattılar.

- Gelen ayetler, zenginlerin zekât vermelerini emrediyor. Sen de zengin olduğundan zekât vermen gerekiyor, bunun için geldik, dediler. Buna beklenmedik tepki gösteren Sâlebe:

- "Bu çölde malın peşinde koşup kazanan benim, hiç ilginiz olmadığı halde hisse isteyen sizsiniz. Bu sizin istediğiniz şey haraçtan başka bir şey değildir!.." diyerek zekât memurlarını azarlayıp eli boş çevirdi. Sâlebe'nin bu tutumunu duyan Resulullah (sas) Hazretleri:

- Yazık oldu Sâlebe'ye, keşke mutlaka zengin olmayı değil de hakkında hayırlı olanı isteseydi, diyerek üzüntülerini bir daha izhâr etti. Bu olay üzerine Tevbe Sûresi'ndeki münafıkları anlatan âyetler nazil oldu:

- Münafıklardan bazıları da, mal mülk verip zengin ettiği takdirde yoksula yardım edeceklerine Allah'a söz verirler de, istedikleri mala kavuştuklarında cimrilik edip yoksulun hakkını vermezler!.. (76. ayet)

Ayet-i kerime, verdiği sözünde durmayan Sâlebe'nin münafıklar sınıfına kaydığını işaretliyordu. Bunu anlayan akrabaları, gidip ona derhal malının zekâtını vermesini, yoksa münafıklardan biri olarak damgalanacağını hatırlattılar. Yakınlarının zorlaması üzerine zekâtını alıp Resulullah'a gelen Sâlebe, yoksulun hakkını getirdiğini söyledi ise de Resulullah (sas) Hazretleri,: "Bu sizin yaptığınız, haraçlıktan başka bir şey değildir!" diyen Sâlebe'ye üzüntülü bir eda ile,:

"- Senin yardımını alamam artık Sâlebe. Allah Celle ve Âlâ men etti!.. karşılığını verdi. Resulullah (sas)'ın vefatından sonra Hazreti Ebû Bekir'e müracaat eden Sâlebe, sırasıyla Hazreti Ömer ve Osman'a da müracaat ettiyse de hepsi de,:

'- Resulullah'ın kabul etmediğini bize mi kabul ettirmek istiyorsun?' şeklinde karşılık verdiler. Hazreti Osman (ra) zamanında hasta yatağında son anlarını yaşadığı sıralarda kulaklarında Resulullah'ın ilk ikazları yankılanıyordu:

- Sâlebe! Çok malın sorumluluğu vardır. Yerine getirmezsен hakkında hayırlı olmaz. Mutlaka zengin olmayı değil, hakkında hayırlı olanı iste!.. Ama artık vakit çok geçmişti. Sâlebe, zamanında mükellefiyetini yerine getirmeyen zenginlere ibret örneği veriyordu bu tutumuyla.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yoksula ekmek veren eli kıran babanın akıbeti!

Ahmed Şahin 2008.09.24

Bağdat'ı kıtlık kasıp kavuruyordu. En çok etkilenenler de hamallardı. Günlerdir eli ekmek görmeyen bir hamal, halini arz ettiği bir evden verilen ekmeği alınca sevinçle evine doğru hızlandığı sırada karşıdan gelen öfkeli bir adamın 'Bu ekmekleri hangi evden adın?' sorusuna muhatap olunca, geriye dönüp parmağıyla ekmek aldığı evi işaretledi.

Bunun üzerine hızla yürüyen adam, öfkeyle geldiği evinde, 'Ekmeği kim verdi hamala?' diye bağırdı. Hanım korkudan kızını gösterdi. Güya acıyacağı kızına tepki göstermeyeceğini düşünüyordu. Ancak elindeki sopayla kızının ekmek veren eline öyle bir darbe indirdi ki cimri baba, bilek kemiğinin çat diye kırılmasına bile aldirmayarak söylendi: "Ben her isteyene ekmek verseydim bu evde ekmek kalır mıydı şimdiye kadar?"

Halbuki Rabb'imiz, "Verdiğim nimete şükrederseniz nimeti çoğaltırım, etmezseniz elinizden alır, şükür edene veririm. Size de azabım şiddetli olur!" buyuruyordu. Nitekim bu şükürsüzlüğün sonu da öyle olacaktı. Kısa zamanda şükürsüz adamın işleri bozuldu. Çarşının en işlek yerindeki dükkânını satması dahi kurtarmadı cimri adamı. Bir ara o hale geldi ki, evine ekmek bile alamaz duruma düştü. Nitekim bir akşam eve gelmiş, kızcağıza da acı haberi vermişti: "Bugün ekmek alacak kadar da para kazanamadım. Çarşıya in, tanıdığımız birinden ekmek parası iste!"

Kızcağız çarşıya inmiş, sattıkları dükkânın karşısında bir köşeye utana sıkıla büzülerek para isteyeceği bir tanıdık beklemeye başlamıştı. Bu sırada karşıdaki dükkândan kendini seyreden bir genç yaklaştı. "Sen masum birine benziyorsun, ne bekliyorsun burada?" diye ısrarla sordu. O da mecburen anlattı durumu.

- 'Hiç paramız kalmadı, bir tanıdıktan ekmek parası istemek için bekliyorum burada!' deyince elini cebine sokan genç hatırı sayılır miktarda bir parayı uzattı. Ancak, kızcağız elinin birini arkasına saklayarak tek elle parayı almak isteyince gencin dikkatini çekti. "Elini neden saklıyorsun, bir yara bere varsa tedavi ettireyim, saklama. Allah bana imkân ihsan etti, şükürünü yapmalı, iyilik etmeliyim. Yoksa verdiği nimetini alır elimden." diye ısrar edince kızcağız durumunu açıklamaya mecbur kaldı: - Ben, dedi, bir yoksula ekmek vermişim, yolda rastladığı babam sormuş, yoksul da ekmek aldığı evimizi gösterip bizi haber vermiş. Babam eve gelince elindeki sopayı ekmek veren elime öylesine bir indirdi ki, elim çarpık kaldı, kimseye göstermekten utanır oldum. Onun için saklıyorum elimi!

Bu açıklamayı dinleyen genç bağırmaya başladı:

- "Komşular! Çabuk buraya gelin, ben hayalimdeki altın kalpli kızı buldum, işte karşımda, siz de şahit olun.." diyerek toplananlara başladı gerçeği anlatmaya:

- Ekmeği isteyen yoksul genç bendim. Demek ki elinin çarpık kalmasına ben sebep olmuşum. Hem sebep olayım, hem de seni bu halle baş başa bırakayım, buna Allah razı olmaz. Seni görünce içimden bir sevgi selinin koptuğunu hissettim, bana ekmek veren kızcağıza ne kadar da benziyor, diye düşündüm. Yanılmamışım. Baban şükürsüzlük ettiğinden Allah onun dükkânını elinden alıp bana nasip etti. Şimdi ise imtihan sırası bana geldi. Ben de aynı şükürsüzlüğe düşersem benden de alır bir başka şükredene verir. Haydi gel, nikâhımızı yaptırıp ekmek götürelim şükürsüz babana.

Birlikte yürüdüler ekmek veren eli kıran şükürsüz babaya doğru.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Günahsız bayramlar dileğimizizle!...

Ahmed Şahin 2008.09.30

Başlıktaki 'Günahsız bayramlar' dileğimize bakıp da bayramda da günah olur mu' demeyiniz lütfen. Yazıyı okuyunca siz de, gerçekten de bayramlarda bu günahlar işlenebilir, diyerek bize hak vereceksiniz. İsterseniz sözü uzatmadan konuya bir misalle girelim.

Büyüklerden biri yatsı namazından sonra caminin avlusuna çıkıp herkese elini uzatarak: 'Bayramım mübarek olsun.' diyerek tokalaşıyormuş.

- Efendi demişler, bugün bayram değil, bekle de, bayram günü bayramlaş!

- Hayır, demiş büyük zat. Benim bayramım bugün. Ve eklemiş, çünkü demiş bugün ben günah işlemedim. Günaha maruz kalmadığım gün benim bayram günümdür!.

İşte size gerçek bayram anlayışı! Daha doğrusu bizim de yaşamak istediğimiz bayram günü.

Demek asıl Bayram, günah işlemeden tamamladığımız günün bayramı.. Bundan dolayıdır ki, bilhassa bayram günlerinde günaha maruz kalmamaya dikkat edilir. Çünkü günah işlenen gün, bayram olmaktan çıkar, matem günü haline bile gelebilir. Öyle ise bayram gününü günahlara girerek matem günü haline getirmemeye dikkat etmek gerek.

- 'Bayram günü de günaha girilir mi?' demeyesiniz. Asıl günahlar maalesef bayram günü işlenir. Hatta öyle günahlar vardır ki, sadece bayram günlerinde işlenir. Onlara 'Bayram günahları' adı verilir.

- Nasıl mı olur bayram günahları? Şöyle sıralayabiliriz bayrama günahlarını.

- Bayramda mutlaka ilgi göstermeniz gereken çocukları ve hane halkını ihmal eder de sevindirmezseniz, akraba ve komşuları mutlaka ziyaret edip de gönüllerini kazanmak gerekirken mühimsemez de bayramlaşmazsanız, sahip olduğunuz imkandan ihtiyaç sahibi yakınlarınıza, komşularınıza ulaştırmaz, zekatınızı fitrenizi unutursanız, küs ve kırgın olduklarınızı affetmez de küslüğünüzü, kırgınlığınızı sürdürürseniz, telefonla olsun bir gönül alma nezaketi göstermez de 'boş ver' deyip geçerseniz. Başka günah aramaya hiç gerek yoktur bayram günü. Bu ihmal ve ilgisizlikler yeter de artar bile bayram günahları olarak size.

Halbuki, bayramı hep birlikte yaşayacaktık. Bilhassa çocuklarımızla, hane halkımızla, akraba ve dostlarımızla, komşularımızla yeniden bir daha kucaklaşacak, gönül alacak, kalp kazanacaktık.. Sevgide, saygıda coşmalar olacaktı bayram günleri. Çevremizde sıkıntı içinde kıvranan kalbi kırık, gönlü buruklar varken bizim tek başımıza bayramın mutluluğunu yaşamamız elbette mümkün olmayacaktı. Efendimiz (sas), böyle örnek olmuştu bizlere. Nitekim bir gün mescidin avlusunda bir sepet turfanda hurma ikram edilir kendisine: "Buyur ya Resulallah taze hurma!" derler. "Komşularımız da şu anda böyle taze hurma yemeye başladılar mı?" diye sorar.

- Hayır, derler, mevsimin ilk turfanda hurması önce bizim bahçede olgunlaşır. En önce size getirdik. Herkesten önce siz tadasınız diye düşündük.. Yolda oynayan çocukları işaret ederek buyurur ki:

- Götürün bu taze hurmaları şu çocuklar yesin. Ben komşularımın yemediğini yemem, giymediğini de giymem, onlardan ayrı yaşayan biri olmak istemem. Ne zaman konu komşu herkes turfanda hurma yemeye başlar, işte o zaman benim de onlarla birlikte taze hurmadan yemeye gönlüm razı olur..

Demek ki İslam bizi komşu ve çevre ile böylesine kucaklaştırır, varlık ile yokluğu, zorluk ile kolaylığı böylesine paylaştırır. Yani birlikte ağlar birlikte güleriz, bayramı da birlikte yaşarız. Birimizin derdi hepimizin derdi olur.

Şu hadis de bize Müslüman'ı böyle tarif eder:

- Müslüman'ın derdini dert edinmeyen bizden değildir!

Birlikte yaşayacağımız günahsız bayramlar dileğimle efendim.

Ramazan Müslümanlığı mı yoksa?

Ahmed Şahin 2008.10.01

Bir hadis-i şerif bize şöyle bir hatırlatmada bulunmaktadır: - Allah için yapılan ibadetlerin en makbulü, (az da olsa) en devamlı olanıdır!..

Evet, böyle tarif ediyor Efendimiz (sas) Hazretleri makbul Müslümanlığı.. Az da olsa devamlı olanıdır!..

Diyelim ki, bir insan Ramazan boyu beş vaktine beş daha ilâve etmiş, sabahlara kadar namaz kılmış, akşamlara kadar da oruç tutmuş.. Elinden tesbihini, başından takkesini düşürmeyen bir sofu insan hâline gelmiş, ama bu titizlik ve dikkat, sadece Ramazan ayına mahsus kalmış, Ramazan'dan sonra tesbihler, seccadeler sandığa, dinî görevler gelecek Ramazan'a bırakılmış. Yani devamlı değil..

İşte bu, Allah yanında makbul olan tutum değildir. Allah'ın insanlara ihsan ettiği el, ayak, göz, kulak gibi sayısız nimetleri nasıl sadece Ramazan ayına mahsus kalmıyor, ömür boyu kullanılıyorsa, O'na olan ibadet ve itaatimiz de Ramazan ayına mahsus kalmamalı, ömür boyu devam etmeli, son nefese kadar sürmelidir. Hatta insan nasıl havasız, susuz yaşayamazsa, biz de ibadetlerimizi yapmadan yaşayamaz hâle gelmeliyiz.

Yaşadığımız mübarek Ramazan ayı bize bu düşüncüyü vermeli, bu alışkanlığı kazandırmış olmalıdır. Bu sebeple de Ramazan ayı sonunda bu konuyu kendi vicdanımızda iyice düşünmeli, Ramazan'da kazandığımız iyilik ve ibadet alışkanlıklarımızı Ramazan'dan sonra da firesiz devam ettirme kararında olmalıyız..

Şayet böyle bir tefekkürümüz olur da Ramazan sonunda böyle kesin bir karar içinde olursak, Ramazan'ın feyzinden tam istifade edenlerden olduğumuzu düşünebiliriz. Çünkü aldığımız bu karar dinî hayatımızı firesiz devam ettirme kararıdır. Hayatımızı değerlendirme adına bundan daha mühim bir karar olamaz Ramazan'dan sonra..

Zaten sorumluluk sahibi insan dindarlığını, Ramazan ayına inhisar ettiremez, Ramazan'dan sonra gömlek çıkarır gibi dinî hayatı çıkarıp eski gaflet gömleğini giyemez. Belki Ramazan'da kazandığı bu güzel alışkanlıklarını iyice benimser, Ramazan sonrasında da aynen devam ettirme kararını tereddütsüz alır. Böylece ömür boyu dinî hayatını sürdürme niyetini bir daha tazelemiş olur. Hadis-i şerifin tarif ettiği Müslüman halini alır. Ne diyor hadis-i şerif?:

- Allah için yapılan ibadetlerin en makbulü, (az da olsa) en devamlı olanıdır!

Onun için 'Ramazan gitti, dinî hayat bitti' diyemez. Ramazan gider; ama dinî hayat ömür boyu devam eder. Çünkü kimse Ramazan Müslüman'ı durumuna düşmek istemez.

1960'larda görev yaptığım Süleymaniye Camii'nde baş imam Sadık Efendi, Ramazan Müslüman'ını şöyle bir misalle tarif ederdi: Bayram sabahı namazdan sonra kendisine yaklaşan biri, şöyle der:

- Hocam, Ramazan boyunca vaazlar verdiniz, teravhimizi kıldırınız, bize hakkınız geçti helal edin. Gelecek Ramazan'da yine görüşmek üzere haydi Allah'a ısmarladık!

Bayram namazından sonra camiden böyle helalleşerek ayrılan Ramazan Müslüman'ı başında takkesi, elinde de tesbihi ile evinin yolunu tutar. Kapiya gelince hanıma seslenir:

- Hanım aç kapıyı da al şu takkeyi, tesbihi sandığın en emin yerine sakla. Gelecek Ramazan'da bunlar bana yine lazım olacak. O zaman eksiksiz isteyeceğim senden bunları. İşte bu tip aylık Müslümanlık Allah'ın ve Resulünün istediği Müslümanlık değildir. Hadis bu yanlış anlayışı şöyle tashih etmektedir:

- Efdalü'l a'mali edvemühâ! Amellerin en efdali, en devamlı olanıdır. Ramazan'dan sonra bırakılanı değil.

Gönlümüzün istediği, Ramazan ayında başlattığımız dinî titizliğimizi ömür boyu devam ettirmek, bin aydan hayırlı Kadir Gecesi'nde kazandığımızı, diğer gecelerde kaybetmemektir.. Sizin de böyle düşündüğünüzü düşünüyor, İslamî hayatınızda ebedilikler diliyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şevval ayının hatırlattıkları

Ahmed Şahin 2008.10.07

Ramazan'dan sonra gelen Şevval ayı, bir kısım dinî olayların yaşandığı özel ve güzel bir aydır. Önce hac hazırlığını hatırlatır bu ay.

Zaten Ramazan'dan sonraki aylar hac ayları sayılır. Nitekim hacı adaylarımız tatlı bir heyecanla yol hazırlığına bu ayda başlarlar, yola çıkıncaya kadar da meraklı sorular sorar, hac ibadetlerini kusursuz yapmak için bilgi toplamaya çalışırlar. Tabii, Şevval ayının bir de kendine mahsus altı günlük orucu olduğunu da unutmazlar. Âlimlerimiz, Şevval ayında tutulan bu altı günlük orucun bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevaba vesile olacağına dikkat çekerken derler ki:

- Ayette her iyiliğe on sevap verileceği bildirilmiştir. Bir ay Ramazan'ı tutan, bu sebeple üç yüz sevap almış olur. Ramazan'dan sonraki Şevval'de altı günü tutan da altmış sevap alınca üç yüz altmış eder. Yani bir senelik nafile oruç sevabı bu yüzden söz konusu olur.

Bu orucun bitişik tutulması da gerekmez. Ay içinde belli aralıklarla da tutulabilir. Ayrıca, mazeretlerinden dolayı Ramazan'dan oruç borcu kalanlar, önce bu borçlarını tutsalar yanlış yapmış olmazlar. Kaza borçlarını önce tutup bir an evvel farz borcundan kurtulmuş olmaları daha uygun düşer. Bundan sonra fırsat bulurlarsa altı gün Şevval orucuna da niyet edebilirler. Yetiştiremezlerse Şevval ayında yine de oruç tutmuş olduklarından inşaallah mahrum da kalmazlar.

Şevval ayının bir başka özelliği de 'iki bayram arası nikâh yapılmaz!' söylentisinin bu ayda hatırlanır olmasıdır. Gariptir ki bu söylenti sadece bizim halkımıza ait de değildir. İslam'ın ilk devrelerinde de böyle söylentiler yayılmıştır. O günlerde de iki bayram arasında nikâh yapılmaz, yapılırsa uğursuzluk getirir, hayırlı olmaz gibi rivayetler dolaştırılmıştır. Biz bunu Aişe validemizin bu türlü söylentileri tekzip için yaptığı açıklamasından da anlamaktayız. Nitekim bir ara şöyle buyurmuştur Aişe annemiz:

- Halk, Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı arasında, yani Şevval ile Zilhicce arasında nikâh yapılmaz, şeklindeki söylentiye itibar etmemelidir. Şayet bu iki bayram arasında bir nikâh yasağı olsaydı benim nikâhımın bu ayda yapılmaması lazım gelirdi. Hâlbuki Resulullah'la (sas) bizim nikâhımız Şevval ayında yapılmış, Ramazan Bayramı'ndan hemen sonra Kurban Bayramı'ndan da önce evliliğimiz kesinleşmiştir.

Demek ki, nikâhların en azizi Şevval ayında, yani Ramazan Bayramı'ndan sonra Kurban Bayramı'ndan da önce, iki bayram arasında yapılmış, böylece iki bayram arasında nikâh yapılmaz rivayeti fiilen tekzip edilmiştir. Buna

rağmen bu söylentinin günümüze kadar gelmesinin bir sebebi de şöyle bir ifadeyi yanlış anlamadan kaynaklanmış da olabilir.

Ramazan Bayramı cuma gününe tevafuk ederse, o gün iki bayram namazı arka arkaya kılınır. Biri Ramazan Bayramı namazı, öteki de cuma bayramı namazı. İşte iki bayram arası nikâh yapılmaz, demek, 'iki bayram namazı arası dar vakitte nikâh yapılmaz' demektir. Çünkü aradaki vakit çok kısadır. Öyle ise kuşluktan öğleye kadar olan iki bayram namazı arasında nikâh yapmayınız, ifadesini halk iki bayram arası nikâh yapmayınız şekline çevirmiştir. Kaldı ki, bayram namazı ile cuma namazı arasındaki dar vakitte de nikâh yapılsa yine de caiz ve sahih olur, bir mahzur söz konusu olmaz. Sadece dar vakitte zorlanılarak yapılmış bir merasim olur. Bayram meşguliyeti sebebiyle eş dostun iştiraki güçleşmiş sayılır. Hepsi o kadar.

İşte size, Ramazan sonrasında Şevval ayının hatırlattıklarından bir demet...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hanımlarını ihmal eden beyler bu olayı düşünmeli?

Ahmed Şahin 2008.10.08

Ramazan'ın hafızalara bıraktığı güzel hatıralardan biri de, cami avlularında kurulan kitap fuarları olsa gerektir. Yazarlarla okurlar bu fuarlarda buluşarak karşılıklı fikir alışverişinde bulunuyor, sorular sorulup cevaplar alınıyor, sıkıntılar dile getirilip çözümler araştırılıyor.

Hatta oldukça tebessüm ettiren tevafuklar da söz konusu olabiliyor bu yazar-okur sohbetlerinde. İzin verirsiniz Sultanahmet Camii avlusundaki fuardan kalan bir okur-yazar sohbeti hatıramı paylaşayım sizlerle.

Bir hanımefendi masadaki kitapların içinden Yeni Aile İlmihali'ni alıp evire çevire inceledikten sonra beyi ile anlaşımadıkları bir konuyu şöyle anlatmaya başladı:

- Beyim büyük bir işletmede müdür. Kendisiyle her konuda anlaşıyoruz. Çok iyi bir insandır. Ancak bir konuyu bir türlü düzeltemedik. Akşam eve gelince işiyle ilgili dosyalar getirip açar, erken bitirirse bu defa da televizyona kilitlenir, benimle konuşmaya fırsat bulamadan da uykusu gelir, gidip yatağına uzanır. Böylece ben gündüz de yalnızım, akşam da yalnızım evde. Bunu bir türlü düzeltemedik. Kendisine sizin Aile İlmihali'nizi anlattım, Peygamberimizin aile hayatından örnekler çok net anlatılmış, bize de ışık tutabilir, alalım dedim. İtirazlı cevaplar verdi:

- Bizim sorunlarımız dedi bu asra ait. O çözümler ise o asra ait. 'Televizyon asrının sorunlarına o asrın çözümleri çare olabilir mi?' diye de soru sordu. İşte kendisi de geliyor, bu konuda size de soru sorabilir.

Az sonra hürmetli, saygılı bir beyefendi geldi karşıma, selam ve saygıdan sonra, hemen konuya girdi.

- Sizin Yeni Aile İlmihali'nizi tavsiye ettiler, onu almak için geldik, ancak şöyle bir sorum olacak size. "Aile içi anlaşmazlıklara gösterilen çözümler geçmiş asra ait çözümlerdir. Biz ise şimdi televizyon devrinin aile sorunlarını yaşıyoruz. Bunlara çözüm getirebilir mi o devrin örnekleri? Bunu merak ediyorum doğrusu," dedi.

- İsterseniz dedim o devirden bir örnek arz edeyim televizyon devrinin aile reisine. Bakalım bir ölçü verir mi, bir çözüm sunar mı bu asrın insanlarına bir görelim.

- Buyurun merakla dinleyeceğim sizi, dedi.

- Peygamberimiz dedim, gün boyunca mescidinde ashabının işleriyle meşgul oluyor, çoğu zaman yatsıdan sonra evine dönebiliyordu.

Bir gün yine yatsı namazından sonra evine geldi, şöyle bir müddet dinlendikten sonra ailesinden izin isteyerek dedi ki:

- Aişe! İzin verir misin, Rabb'imle baş başa kalıp biraz namaz kılayım?

Aişe validemiz (r.anha):

- Ya Resulallah dedi, akşama kadar seninle konuşmayı çok özlüyorum. Birlikte sohbeti hiçbir şeye feda etmem. Ancak Rabb'imle baş başa olayım diyorsunuz, öyle ise namazınıza mani olamam. Buyurun namazınızı kılın. Ben bekleyeyim.

Burada dikkatinize arz etmek istediğim husus şudur:

- Resulullah (sas) Hazretleri, namaz kılmak için neden hanımından izin istiyor? Namaz için de hanımdan izin istenir mi? Siz ne diyorsunuz bu izin isteme olayına?

- Sahi neden namaz için izin istedi acaba? Ben de merak etmeye başladım doğrusu.

- Çünkü yatsıdan sonraki saatler ailesine ayıracağı saatlerdir. Ailesinin saatlerini kullanmak ancak yine ailenin izniyle mümkün olmaktadır. İzin vermeseydi demek ki nafile namaza dahi durmayacak, onunla oturup konuşmayı tercih edecekti. Ne dersiniz bu örneğe? Geçmişten gelen bu örnek, yatsıdan sonra ailesini ihmal ederek televizyona kilitlenen çağdaş aile reislerine bir sınır çiziyor, bir ölçü veriyor mu? Hakları var mı bu aile reislerinin hanımlarına ait vakti saatlerce televizyona kilitlenerek harcamaya? Sonra da konuşmadan yatıp uyumaya? Hanımı gündüz de gecede yapayalnız bırakmaya?

Bu sorulardan sonra ayaklarının ucuna bakarak düşünmeye başlayan müdür bey, neden sonra başını kaldırıp hanımına şöyle seslendi:

- Hanım! Hocamızın keşfi açık galiba! Akşamları seni ihmal ederek televizyona kilitlenişimi keşfetmiş olacak ki itirazı mümkün olmayan çarpıcı bir örnekle beni uyardı. Aile İlmihali'ni al da akşamları birlikte okuyalım. Galiba, günümüzdeki yanlışları düzeltecek yegâne örnekler de bunlar olsa gerektir. Şimdiye kadar biz farkına varmamış olsak da.

Kitap fuarındaki okur-yazar sohbetinden bir hatıra arz etmiş oldum. Bilmem size de bir mesajı var mı bu olayın?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram harçlığındaki haksızlığı torunumla nasıl düzelttik?

Ahmed Şahin 2008.10.14

Dinî bayramların özellikle çocukların ruhlarında unutulmayacak tatlı hatıralarla yaşanması gerektiğini düşünüyorum.

Bu sayede kimse onların hafızasından yaşadığı dinî bayramları silemeyecek, bayramların özellik ve güzelliğini ömür boyu sevgi ile hatırlamalarına engel olamayacaktır.

Ne var ki, ben böyle düşünüp böyle yazdığım halde, bayramlarda harçlıklarını verirken sevindirdiğimi sandığım torunumu tam aksine çok üzüyormuşum da haberim bile olmuyormuş. Nasıl mı üzüyormuşum torunumu bayramlarda hem de harçlık verirken? Buyurun, küçüklerin büyüklere mesaj dolu bayram harçlığı değerlendirmelerini birlikte okuyalım bugün.

Bayram namazından çıktıktan sonra geldiğim evde yedi yaşındaki torunum Ahsen'le on üç yaşındaki torunum Esmenur karşıladılar beni. Odama geçip oturduğumda ikisi de bayramlaşmak üzere hazır dılar karşımda. Ben de harçlıklarını hazırlamak üzere iken yedi yaşındaki torunumun hiç beklemediğim bir tepkisine muhatap oldum. Bakın nasıl ikaz ediyordu küçük torunum beni:

-Dede! Hiç olmazsa bu bayramda adaletli davran, haksızlık etme!..

Şaşırdım bu beklemediğim ikaza. Kendimi toparlayarak sordum:

- Ahsen'ciğim ben her bayram haksızlık mı yapıyorum ki, hiç olmazsa bu bayram adaletli davranayım da haksızlık etmeyeyim?

Bakın her bayram haksızlık yaptığımı nasıl izah etti yedi yaşındaki torunum:

- Biz bayramlarda, kandillerde ablamla senin elini öpüyor harçlığımızı alıyoruz. Ama bakıyorum sen her defasında bana verdiğinden fazla veriyorsun ablama! Ben bu haksızlığa dayanamıyorum. Bu ayırıma bir son vermeni istiyorum. İkimiz de senin torunun değil miyiz? Neden ablama fazla, bana az veriyorsun? Bu haksızlık değil mi?..

Demek ki, bayramda harçlık vererek sevindirmek istediğim torunumu tam aksine çok üzüyormuşum da haberim bile olmuyormuş. Düşünmeye başladım. Onu böylesine üzücü bir duygu ile baş başa bırakmamalıydım hiç olmazsa bu bayram günü. Ama ortada bir haksızlığın olmadığını nasıl anlatacaktım yedi yaşındaki torunuma?

Başka çarem yok, Rabbime sığınarak sorular sordum:

- Ahsen'ciğim sen kaç numara ayakkabı giyiyorsun, ablan kaç numara giyiyor?

- Ben otuz üç numara giyiyorum, ablam da otuz yedi numara.

- Pekiyi, bunların fiyatları aynı mı, yoksa ablanınki daha pahalı, seninki daha mı ucuz?

- Ablamınki daha pahalı elbette. Çünkü o büyük numara giyiyor, büyük fiyatı ödüyor, ben ise küçük numara giyiyor, küçük fiyatı ödüyorum.

- Peki Ahsen'ciğim, şimdi sen söyle öyle ise, size harçlık verirken alacağınız ayakkabının fiyatını düşünerek vermem gerekmez mi? Sana senin ödeyeceğin paraya göre, ablana da ablanın ödeyeceği paraya göre harçlık hesap etmem adalet gereği olmaz mı? Fazla para ödeyene fazla harçlık, ondan az ödeyene de az harçlık vermem haksızlık sayılır mı? Sen akıllı bir çocuksun, düşünürsen harçlıkların neden farklı olduğunu anlarsın.

Ayaklarının ucuna bakarak düşünmeye başlayan Ahsen'in beklemesi uzun sürmedi, yüzündeki gerginlik yavaş yavaş gitmeye başladı. Sonra da başını kaldırarak rahatlamış şekilde cevap verdi:

- Dedeciğim! Şimdi anladım neden bize farklı harçlık verdiğini. Çünkü büyüklerin giydikleri ayakkabı ve elbise büyük. Ödeyecekleri para da büyük olacak. Küçüklerinki ise küçük, ödeyecekleri para da küçük olacak. Öyle olunca herkesin alacağı harçlık da ödeyeceği paraya göre olacak... Seni haksız yere suçladığım için özür dilerim, dedeciğim!..

Yedi yaşındaki torunumla, farklı harçlık vermede haksızlık olmadığına böylece karar vermiş olduk. Üzücü bir yanlış anlamayı düzelttiğimizden dolayı ikimiz de bayramda mutlu şekilde yaşadık. Ancak Ahsen, yaşına göre harçlık farkının tüm çocuklar tarafından bilinmesini istediği için konuyu sizinle de paylaşmak istedik. Bilmem nasıl buldunuz bizim farklı harçlık anlayışımızı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmam-ı Şabi'den düşündürülen örnekler...

Ahmed Şahin 2008.10.15

Beş yüz kadar sahabe ile görüştüğü kaydedilen, 104 tarihinde vefat etmiş olan Kûfe'nin meşhur alimi İmam-ı Şabi'nin hatıraları, düşünmeye değer önemli örneklerdir.

Bazılarını sizinle paylaşmak istiyorum bugün.

Bizzat aralarında bulunduğu büyüklerin, birbirlerine karşı gösterdikleri tarihî saygı, sevgi örneğini şöyle anlatır İmam-ı Azam'ın da hocası olan İmam-ı Şabi:

Kûfe'de bir cenaze namazındaydık. Ashabın ileri gelenleriyle zamanın alimlerinin de hazır bulunduğu cenazede, Resulullah'ın (sas) amcasının oğlu Abdullah bin Abbas, vahiy kâtibi Zeyd bin Sabit, Hazreti Ömer'in meşhur hukukçusu Kadı Şüreyh de vardı. Namazdan sonra herkes birer ikişer vedalaşıp ayrılırken, ben de gidip vahiy kâtibi Zeyd bin Sabit'in atını getirerek binmesi için önüne çektim. Zeyd önüne gelmiş olan ata binmek üzere iken öteden gören Abdullah bin Abbas, koşarak geldi, Zeyd'in basacağı üzeniyi elleriyle tutarak bir hizmetçi gibi binmesine yardım etti. Bunu gören vahiy kâtibi, mahcubiyetle feryat etti: "Resulullah'ın amcasının oğlu! Ne yapıyorsun, çek elini üzeniden! Senin bana hizmet etmenden ben utanırım!"

Abdullah bin Abbas'ın buna cevabı gönülden oldu:

- Biz Kur'an'a hizmet edenlere hizmet etmeyi görev biliriz!.. Bunun üzerine bindiği atın üstünden aşağı eğilerek: 'Elini uzat da bir bakayım!' diyen vahiy kâtibi Zeyd, üzeniyi tutan eli tutup kaldırarak dudaklarını yapıştırıp üç defa öptü: 'Biz de Resulullah'ın Ehl-i Beyt'inin elini öpmeyi görev biliriz' karşılığını verdi. İki büyük zatın bu karşılıklı saygı ve sevgilerini geriden seyredenler söylendiler:

- Büyüklerin kıymetini yine büyükler bilir!.. Biri Resulullah'ın (sas) vahiy kâtibi, diğeri de Resulullah'ın Ehl-i Beyt'inden amcasının oğlu. Evet, onlar toplum içinde böyle örneklik ettiler. Şimdikiler de birbirlerine karşı böylesine hürmetli ve saygılı örnekler veriyorlar mı acaba? Düşünölmeye değer bir durum doğrusu...

İmam-ı Şabi'nin Kadı Şüreyh ile olan bir hatırası da fevkalade düşündürücüdür. İzin vererseniz onu da arz edeyim. Kendisi şöyle anlatır meşhur Kadı Şüreyh ile olan bir sohbetini:

- Hazret-i Ömer'in (ra) baş kadısı Şüreyh ile beraberdim. Huzuruna davalı bir kadın gelip ağlamaya başladı. Şüreyh'in kulağına eğilerek; 'Bu kadın galiba suçsuz!' dedim. Bu defa Şüreyh de benim kulağıma eğilerek cevap verdi:

'Yusuf'u kuyuya atan kardeşleri de babalarına suçsuzluklarını ağlayarak anlatmışlardı, unutma! Kadı Şüreyh'i bir daha takdir ettim. Davaları görüntüye aldanmadan inceleyip hüküm veriyordu. Adamın biri bir gün Kûfe Mescidi'nin avlusunda Şabi'yi tenkit yağmuruna tuttu. Tenkitleri baştan sona sabırla dinleyen Şabi'nin cevabı en sonunda şundan ibaret oldu: "Söylediklerin bende varsa Allah beni affetsin; yoksa seni affetsin! Çünkü iftira etmiş olursun." Şabi, ilmi, sadece amel etmek için öğrenir, öğrettiklerine de amel etmeleri için öğretirdi. Bu konuda söyledikleri ise fevkalade mühimdi. Şöyle anlatıyordu öğrendiğiyle amel edenlerle etmeyenlerin sonunu: "Cennettekiler cehenneme giden tanıdıklarını görünce şaşırıp soracaklar: 'Biz sizden dinlediklerimizle cennete geldik. Nasıl olur da siz cehenneme gidersiniz?' Onların cevapları kısa olacaktır: 'Siz, bizden dinlediklerinizle amel ettiniz, biz ise size dinlettiklerimizle amel etmedik! Aramızdaki fark bundan ibarettir!'"

Kendisine sorulan sorulara hemen cevap vermeyip önce düşünmeyi tercih eden Şabi, bu konuda da şöyle derdi: "Bilmediğine, bilmiyorum diyerek susan adamın kazandığı sevap, biliyorum diyerek konuşandan az değildir!.. Çünkü nefse en zor gelen şey, bilmiyorum diyebilmektir. Bilmiyorum diyen adam, en zoru başarmıştır. Kitaplık çaptaki bir sözü de şöyledir: "Unutmayınız; dostlarında ayıp arayan çok ayıp bulur; ama çok dost bulamaz!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pahalı mezarlık mı mühim, yoksa götüreceğimiz amelimiz mi?

Ahmed Şahin 2008.10.21

Kabir, ya cennet bahçelerinden bir bahçe yahut da cehennem çukurlarından bir çukur gibi karşılar misafirini.

Ancak, mezarın geleni böyle karşılaması, bulunduğu semtten, mekândan kaynaklanmaz. Gelen insanın yanında getirdiği kendi amelinden kaynaklanır bu türlü karşılayışlar. İnsanın kendi ameli kabrini, ya cennet bahçelerinden bir bahçe yahut da cehennem çukurlarından bir çukur durumuna dönüştürür. Bu kabir ister Eyüpsultan'da olsun, isterse kimsenin bilmediği bir dağ başında, sonuç değişmez. Bu yüzden kabrin falan mevkide olması, filanların yanında bulunması mühim sayılmaz. Çünkü kabre girenin kendi ameli etkili olur kendisine. Mezar komşularının kurtarıcılığı söz konusu olmaz kendi amelinin sonucundan. Hatta insanın ana babasının hoca, hacı olmaları da tam bir etkiye sahip olmaz. Çünkü 'İnsanı kendi ameli geriletirse, nesebi onu ilerletemez.' hadisinin hatırlatması vardır. Ayrıca Efendimiz (sas) Hazretleri biricik kızı Fatıma validemize, "- Kızım, sakın Peygamber kızıyım diye bir ihmale maruz kalmayasın. Kim olursa olsun kendi ameliyle muhakeme olacaktır âhirette." buyurmuş, tüm insanlığa da böyle ders vermiştir.

- Bu, niçin böyle? Neden insan mezarında kendi ameliyle baş başa kalır?

- Rabb'imiz âdildir de onun için. İnsanları kendi ameliyle muhakeme ve muhasebeye tabi tutar. Başkasının ne günahını yükletir kendisine, ne de sevabını. Herkes kendi günahının tutsağı, kendi sevabının sahibidir mezarında. Nitekim Rabb'imiz, "Her nefis kendi amelinin rehinesi, tutsağıdır." buyurmuştur âyetinde. İsterseniz irşad eserlerinde verilen bir misalle de bakalım konuya. İnsanın kendi ameli nasıl esastır, falan ve filan mevkideki mezarlara gömülmesi kendisini nasıl kurtarmaz bir görelim.

Hacı efendinin biri mutlaka Mekke'de kalmak niyetiyle gider hacca. Ne var ki, bütün hac erkân ve ibadetlerini yapıp bitirdiği halde bir türlü hastalanıp da orada kalma ihtimali belirmez. Bu defa aklına koyar ki, bir suç işleyip yakalansın da hapse atılsın, böylece orada kalma fırsatı bulmuş olsun. Belki de bu sıralarda ölüp oradaki bir mezara gömülmeyi sağlamış olsun. Düşündüğünü tatbik etmeye yönelir, birinin bir eşyasını çalıp

götürürken yakalanır. Ne var ki, bir hacının böyle bir iş yapmasını normal bulmayan eşya sahibi, bu eşya çalmanın sebebini öğrenmek için ısrar edince bizim hacı efendi çözülür: Ben der, aslında burada kalmak için işledim bu suçu! Maksudım bu kutsal topraklardaki mezara gömülmek, böylece kurtuluşumu buradaki mezarlıkta sağlamaktır. Mal sahibi maneviyatı gelişmiş biriymiş anlaşılan. Şöyle bir akıl verir kendisine. Der ki:

-Sen bu gece yatağına abdestli olarak gir, 'Bu konuda bana doğruyu göster Ya Rabb!' diye dua ederek uyu. Bakalım ne göreceksin rüyada, sabah gel bana da anlat.

Söyleneni aynen uygular. Gece gördüğü rüya ibretlidir. Develer üzerinde bir kısım cenazeler oradaki mezarlığa getiriliyor, bir kısım cenazeler de oradan çıkarılıp başka yerlere götürülüyor. Sabah gördüğünü aynen anlatır. Muhterem Zat rüyayı şöyle yorumlar:

- Gelen cenazeler memleketlerinde ölenler. Buraya layık bir amel ve ahlak içinde öldükleri için getiriliyorlar. Götürülenler de burada ölenler. Onlar da buraya layık amel ve ahlak içinde ölmedikleri için oraya götürülüyorlar. Şimdi anladın mı işin sırrını? Buradaki bir mezara konulmakla burada kalınmaz. Orada ölmekle de orada olunmaz. Herkes ameline göre muamele görür mezarında.

Bilmem, bu satırlar bir şeyler söyledi mi ille de pahalı mezarlıklarda yer bulmak için uğraşan soru sahiplerine? Esas olanın iyi mezarlık değil iyi amel olduğunu anlattı mı bizlere? Nerede ölürsek ölelim, amelimizle gideriz mezarımıza bilelim. Bu yüzden söylemiş Hazreti Ebu Bekir efendimiz şu tarihî sözünü:

-Kendinize mezar hazırlamayın; kendinizi mezara hazırlayın! Çünkü insanı hazırladığı mezarı değil, ömür boyu benimsediği ameli kurtarır!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balkonda köpek besleyen komşu!

Ahmed Şahin 2008.10.22

Almanya'dan gelen komşusunun balkonda beslediği köpeği çevreye rahatsızlık vermeye başlayınca, kuduz olduğu şüphesi üzerine şikâyetçi olarak hayvanı dışarıya atmak istemişler.

Köpek sahibi kızmış, "Siz nasıl Müslüman'sınız, hiç mi hayvan sevgisi yok sizde!" diyerek çıkmış. Komşulardan biri de bu sorudan şüpheye düşmüş, "İnsanlara zarar vereceğini düşündüğümüz köpeği dışarıya çıkarmak isteyişimiz hayvanlara acımasızlık sayılır mı, bize zarar verecek hayvanı binanın dışına çıkartmaya hakkımız yok mu?" diye sormuş.

Önce İslâm'ın bize talim ve telkin ettiği ölçülü hayvan sevgisine bir bakalım, sonra sorunun cevabına geçebiliriz. Tartışılmayan gerçek odur ki, Müslüman tüm canlılara merhametle bakar, şefkatle yardım eder. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri bir hadisinde cennetlik ve cehennemlik iki insanı örnek gösterirken buyurmuş ki: Çölde kuyu başında susuzluktan dilini çıkarmış bekleyen bir köpeğe acıyarak kuyuya inip ayakkabısıyla su çıkaran adam cennete girmeye layık bir iş yapmıştır. Evindeki kedisini aç susuz bırakan kadın da cehennem azabına müstahak bir acımasızlıkta bulunmuştur!

Demek İslam'da hayvana şefkat gösteren Cennet'e layık görülmekte, şefkatsizlik gösterip aç bırakan da Cehennem'e müstahak olarak bilinmektedir.

Bundan dolayı İslam'da sayılamayacak kadar hayvanlara acıma ve koruma örnekleri verilmiştir Birini kısaltarak arz edeyim isterseniz. Rifai tarikatının pîri Seyyid Ahmed Rifai Hazretleri (1118, Bağdat) unutulmayan hayvan

sevgisi örneğini şöyle vermiştir.

Dershanesinde ezanın okunduğunu işitince, öğrencileri hemen kalkıp camiye koştukları halde kendisi oturduğu yerden kalkamamış. Çünkü, 'Yâ Rahim, Yâ Rahim!' diyerek zikrettiğini düşündüğü kedisinin cübbesinin ucunda uyuduğunu görmüş. Kediceğini uyandırmaya gönlü razı olmayan Rifai Hazretleri, bir makas getirip cübbesinin ucundan kesmiş, namaza bundan sonra ucu kesik cübbeyle gitmeyi tercih etmiş, kediciğin rahatını bozmak istememiştir.

Demek ki hayvan sevgisi Müslümanlarda hem de başkalarından çok fazla derecede vardır. Hatta bu sevgi lafla değil işte böyle nice uygulamalarla da sabittir. Ancak, her sevgi ve şefkatin bir ölçüsü, bir sınırı olması lazımdır. Ölçüsüz sınırsız bir şefkat ve sevgi anlayışı, fayda yerine zarar da getirebilir. Hayvana acıyacağım derken kuduz mikrobu bulaştırdığı insana acımaz hale de gelebilir. Bazı hayvanseverlerde böyle bir ölçüsüz sevgi gözlenmektedir günümüzde.

Demek ki, insana zarar verme pahasına hayvanı koruma sevgisi gerçek sevgi değildir. İslam'da hayvanlar insanlara zarar vermeyecek şekilde kollanır, zarar verecek duruma girince kollama mecburiyeti de kalkmış olur. Zararından nasıl kurtulacaksa öyle bir tedbire başvurulur. Bu tedbir hayvana acımasızlık sayılmaz, insanı hayvanın zararından koruma hakkı olarak yorumlanır.

Bu sebeple İslam, hayvan sevgisine ölçü getirmiş, 'Bir hayvanın verdiği zararı önlemek için gereken tedbiri almak, şefkatsizlik, sevgisizlik değildir.' hükmünü koymuştur.

Bu yüzden, İslam kültüründe köpekler evin içinde insanla birlikte yan yana bir arada bulundurulmaz. Köpeklere, evin avlusundaki hayvanlara ait özel kulübeciğinde yer ayrılır, orada korumaya alınır. Şayet evin içine alınmış da insanla birlikte yaşıtılıyorsa, rahatsızlık vermesi halinde komşularının itiraz edip evin avlusundaki yerine nakledilmesini sağlama hakları doğar. Bu istek, hayvanlara acımasızlık ve şefkatsizlikle yorumlanamaz. Belki hayvan sevgisinin insana zarar vermeye dönüşmesini önleme tedbiri olarak yorumlanır.

Sözün özü: Tüm canlılara merhamet ve şefkat İslam'ın emridir. Ancak bu merhamet ve şefkat Allah'ın gösterdiği şefkat sınırını aşıp taşmamalıdır ki, merhametten maraz doğmasın, hayvanları kollayacağız derken insanlara zarar verme günahına yönelmesin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz de tevazu kapısında bekleyenlerden misiniz?

Ahmed Şahin 2008.10.28

Seyyid Ahmed Rifai Hazretleri Bağdat'ta unutulmayacak değerde verdiği derslerinin en başına tevazuu alıyor ve şöyle hatırlatmada bulunuyordu dikkat kesilen dinleyicilerine:

- Allah'a açılan kapılar çoktur. Her kapıda da bekleyenler vardır. Ancak tevazu kapısında pek kalabalık yoktur. Ben o tevazu kapısını tercih ettim, çok bekletilmeden kabul gördüm. Tavsiye ederim, siz de tevazu kapısında bekleyin. Bundan sonra tevazu ve tekebbüre misal olarak bahçedeki dimdik duran bir hurma ağacıyla yapraklarını toprak üzerine sermiş bir kabağı göstererek der ki:

- Bakın şu hurma ağacına, tevazu göstermeyip dik başlılık etmiş, Allah da meyvesi olan salkımlarını başına yüklemiş, olanca ağırlığıyla başında taşımaktadır. Bir de şu yüzünü yerlere sermiş kabağa bakın. Tevazu

gösterip yapraklarını zemine sermiş, meyvesi olan kocaman kabakların ağırlıklarını da toprağın üzerine bırakmış, yükünü yer çekmekte, kendisi rahat etmektedir. Konuyu şöyle bağlamış:

- İşte demiş, mütevazı ile mütekebbirin misali de böyledir. Tevazu sahiplerinin bir iddiası olmadığından rahattırlar. Başlarında benlik yükü yoktur. Yüzleri hep yerlerdedir. Kibirliilerin ise başlarında öylesine bir benlik yükü vardır ki, onu korumak için hep dik başlılık eder, enaniyet yükünü ömür boyu başlarında taşırlar.

Hep mütevazı giyinen, mütevazı yaşayan Rifai Hazretleri'ne itiraz edenler de çıkar Bağdat'ta. Derler ki:

- Efendi Hazretleri, siz de başkaları gibi sırtınıza gösterişli şeyh cübbesi giyip, başınıza da büyükçe bir mürşid sarığı sarsanız daha etkili olursunuz insanlara.

Bu teklife verdiği cevap da fevkalade düşündürücüdür. Şöyle açıklar düşüncelerini. Der ki:

- Eğer insanların hidayetine sebep olacaksam çaputtan değil ateşten bile cübbe giyer, alevden bile sarık sararım. Lakin düşünürüm ki, büyüklerin sahip olduğu ilim, irfana sahip olmadığı halde kıyafetlerine bürünüp onlar gibi görünmek münafıklıktan başka bir şey değildir! Ya onlar gibi ilim, irfan sahibi olup hizmet veren biri olmalıyım, ya da ilmine, irfanına sahip olmadığı büyüklerden biri gibi görünmemeli, onların itibarını kullanan bir istismarcı durumuna girmemeliyim.

Gariptir ki Rifai Hazretleri böylesine bir dikkat içinde iken Bağdat, Basra civarlarında şeyh cübbesi giyip, mürşid sarığı saranların çoğaldığını da görür. Bunlardan bir gence sokakta rastlayınca der ki:

- Oğlum bak, kimin elbisesini giymişsin dikkat et. Elbisesini giydiğin insanlar gibi ilim, irfanın yoksa onların kıyafetine girip de onlar gibi görünmeye hakkın da yok. Ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol ki, kıyafetine büründüğün büyüklerin itibarını kullanan biri durumuna girmeyesin.

Kendisi mütevazı giyim kuşam içinde iddiasız hayatını sürdürürken Bağdat, Basra, Horasan civarlarında sıkıntıya düşenler gelerek kendisinden, 'Senin duan kabul olur, bize dua et.' ricasında bulunurlardı. O ise bunlara duygularını şöyle açıklardı:

- Ben kimim ki benden dua istiyorsunuz? Aslında siz böyle düşünmekte mazur olabilirsiniz, ama ben kendimi duası istenecek biri gibi görmekte mazur olamam. Eğer ben de sizin gibi kendimi duası kabul olacak biri kabul edersem, Allah beni Firavn ve Haman ile eşit tutar mahşerde. Onlar da kendilerini halkın büyüğü sanıyor, üstünlük gururuyla dolaşıyorlardı insanların arasında.

Rifai Hazretleri'nin bu mütevazı hali bize Hazreti Aişe validemizin cevaplarını hatırlatıyor. Aişe validemize demişler ki: 'İnsan ne zaman büyüklerden olur?' Demiş ki: 'Ne zaman kendini küçüklerden bilirse!' 'Ne zaman küçüklerden olur?' 'Ne zaman kendini büyüklerden bilirse!'

Ne dersiniz? Bu yorumlardan sonra biz de kendimizi büyüklerden biri olarak görebiliyor muyuz? Yoksa tevazu kapısında bekleyen küçüklerden biri olmaya çoktan razı olduk mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sizden her sabah neler isteniyor? ve Haccı Yaşamak kitabı üzerine

İmam-ı Şafii Hazretleri, Filistin'in Gazze şehrinde 150'de dünyaya gelmiş, Kahire'de 204'te vefat etmiş bir büyük müçtehidimizdir.

Onu müçtehid yapan ilme karşı duyduğu derin ilgiyi anlatırken söylediği şu sözleri hiç unutulmamıştır:

-Bir adam para kazanmak için nasıl istek duyarsa ben de ilim elde etmek için öyle istek duyarım. Yavrusunu kaybeden anne, bulunca nasıl sevinirse ben de bilmediğim bir meselenin cevabını bulunca öyle sevinirim!..

Hazreti İmam, öylesine derin istek duyduğu ilimden ne anladığını da şu kulaklara küpe olacak cümleleriyle açıklamıştır:

- İlim öğrenilen değil yaşanandır! Yaşanmayan ilim, geçmeyen para gibidir. Sahibine hiç faydası olmaz. Sadece bilgim var diye gururlanmasına sebep olur o kadar.

Böylece ilmi amelden ibaret olarak anlayan İmam, sabah namazından sonra evine dönerken ilmiyle amel ederek derin tefekkür içinde yürüyordu. Onun böylesine dalgın şekilde yürüdüğünü gören biri yaklaşır sorar:

- Efendi Hazretleri, derin düşünce içinde yürüyorsunuz gibi geliyor bana. Bir sıkıntınız mı var?

-Evet der, her sabah eve dönerken benden istenenleri düşünüyorum da o sebeple dalgın yürüyorum.

- Her sabah sizden kimler neleri istiyorlar? İmam her sabah kendisinden 8 şeyi şöyle sıralar:

-Rabb'im, benden farzlarını istiyor. Resulullah benden sünnetlerini istiyor. Ailem benden helal nafaka istiyor. İmanım ve aklım benden kendilerine uymamı istiyor. Nefsim ve şeytanım da asıl kendilerine uymamı istiyor. Yanımda bulunan Kırmen Katibin melekleri ise hep sevap yazdırmamı istiyor. Yeni başladığım bu gün bir gün daha yaşlandığımı düşünmemi istiyor. Azrail de kendisine bir gün daha yakınlaştığımı hatırlamamı istiyor.

- İşte der, ben her sabah bu istenenleri düşünerek yürüyorum evime doğru. Dalgın yürüyüşüm bundandır. Bu defa düşünme sırası soru sahibine gelir:

-Ya imam der, bunlar sadece sana mı soruluyor yoksa bana da soruluyor mu aynı sorular? Hazreti İmam tebessüm ederek cevap verir:

- Onu senin irfanın bilir. Ben kendime her sabah böyle soruların sorulduğunu hissediyorum. Adam beklemeden cevap verir:

- Evet ya imam, der, bu sorular bana da, hatta her sabah günlük hayatına başlayan herkese de sorulan sorulardır. Ama biz bunları düşünmüyorsak, bize de sorulmayışından değil, bizim gafletimizdendir.

Ne dersiniz muhterem okuyucularım? Bizden de her sabah böyle sekiz şey isteniyor mu? Mesela her sabah bizden de; Rabb'imiz farzlarını, Resulullah Efendimiz sünnetlerini, aile ve çocuklarımız helal nafakalarını istiyorlar mı? Akıl ve imanımız kendilerine tabi olmamızı, nefis ve şeytanımız da asıl kendilerine uymamızı istiyorlar mı? Kırmen Katibin melekleri ise hep sevap yazdırmamızı bekliyorlar mı? Başladığımız her yeni gün de bir gün daha yaşlandığımızı, Azrail'e bir gün daha yakınlaştığımızı fısıldamış olmuyor mu?..

Ne diyorsunuz? Her sabah yeni bir günü de harcamaya başlarken İmam-ı Şafii Hazretleri gibi bir tefekkürümüz var mı? Yok ise olmalı mı? Bu türlü tefekküre bizim de ihtiyacımız kesin mi?

'HACCI YAŞAMAK'

Ahmet Kurucan hocamızın yeni çıkan 150 sayfalık (Haccı Yaşamak) kitabını büyük bir takdir ve tebrik duygusuyla bir hamlede okudum. Keşke hacılarımızın hepsi de bu kitabı okuduktan sonra yola çıksalardı diye düşündüm. Yine de geç kalmış sayılmazlar. Yola çıkmamış olan hacı adaylarımızın Haccı Yaşamak kitabını mutlaka okumalarını hem de büyük bir istek ve ısrarla tavsiye ediyorum. Kitabı bir hamlede okuyarak yapacağınız hacı, tüm duygularınızla yaşayarak yapma derinliği kazanacağınızdan eminim. Benzerlerinde göremeyeceğiniz yorum farklılıkları size çok değişik bakış açıları kazandıracak, hayretinizi ve hayranlığınızı artıran yorum ve izahları sevinçle gönülden benimseyeceksiniz. Kutsal topraklar ifade ettikleri derin manalarıyla görünecektir sizlere. Ayrıca kitapla birlikte verilen Hac ve Umre Rehberi VCD'si ile de uygulamayı örnekleriyle görme fırsatını da elde etmiş olacaksınız. (0212) 410 50 60

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Namazı anlayarak kılmak!'

Ahmed Şahin 2008.11.18

Yazımıza başlık olarak aldığımız 'Namazı Anlayarak Kılmak' kitabının konusu, itiraf etmeliyim ki benim hayatım boyunca fiilen ve fikren meşgul olup da bitiremediğim en mühim bir konudur.

Hep namazı anlayarak kılmaya çalışırım. Ama hiçbirinde de 'tamamdır, tam anlayarak kıldım bu namazı' diyemem. Halbuki namaz benim hayatımın ilk hedefi, birinci vazifesi, mahşerde hesabını en önce vereceğim baş meselemdir. Onda kaybeden hiçbirinde kazanamaz, ama onda kazanan inşallah ötekilerde de kazanabilir.

Namazı anlayarak kılmak için alınacak ilk tedbiri de şöyle hissederim kendi nefsimde.

- Namaz için kıbleye yöneldiğim sırada zihindeki tüm düşünceleri atarak, tahliye edilmiş bir kalp ve kafayla namaza girmek. Namazın başında bu kafa ve kalp tahliyesi mücadelesi çok mühim gelir bana.

Ancak fuzuli konulardan boşalttığınız kafa ve kalbi namazda okuduklarınızın manalarını düşünerek hemen doldurmanız gerekecektir. Yoksa attığınız düşünceler sel gibi yine hücumla geçecektir, boşta kalan kafa ve kalbe.

Bunun için namaza başlarken aldığınız ilk tekbirin manasını düşünerek başlıyorsunuz kafa ve kalbinizi doldurmaya:

- Allahü Ekber! Allah kendisinden başka büyük olmayan tek büyüktür!.

Bundan sonra sırasıyla Sübhaneke, sonra Euzü Besmele, daha sonra Fatiha, zamm-ı sûre ve dualar derken namazın tümünü manaları düşünerek kılma bahtiyarlığı söz konusu olabiliyor.

Peki, bu manaları düşünme bahtiyarlığı nasıl kazanılacak? Okuduklarımızın manalarını nasıl öğrenecek, nasıl anlayarak kılacağız, Arapça bilmiyorsak?

İşte asıl mesele burada, bu sorunun cevabında.

Eserlerini istifade ile okuduğumuz Prof. Dr. Davut Aydın hocamız, Işık Yayınları arasında çıkan 'Namazı Anlayarak Kılmak' kitabıyla burada imdadımıza yetişiyor ve namaz boyunca okuduğumuz tüm ayetlerin, sûrelerin, salâvatların, duaların manalarını kısaca açıklayarak bize namazı anlayarak kılma bilgisi sunmuş, böyle bir fırsatı bize kazandırmış oluyor.

Öyle ise ilk işimiz, namazda okuduklarımızın manalarını önce iyice ezberlemek olmalı, sonra da anladığımız bu manaları düşünerek namazı kılmaya başlamalıyız ki, namazı anlayarak kılmak gibi büyük bir başarıyı başlatmış olalım. Kalbimize gönlümüze namaz dışı konular yeniden hücum edip bizi yine istila ve işgale fırsat bulamasın.

Bu açıdan, hocamızın bu kendi küçük ama sağlayacağı faydası büyük kitabını mühim bir hizmet olarak görüyor, namazı anlayarak kılma fırsatının kaçırılmaması gerektiğini düşünüyorum.

Nitekim muhterem müellif de bu konuda şu çarpıcı hatırlatmayı yapıyor:

"- Namazı hakkıyla kılmak istiyorsak, ilk tekbirle beraber Allah'ın dışındaki her şeyden sıyrılmalı, gönlümüzü sadece O'na açmalıyız! Dudaklarımızdan dökülen her kelimeye, idrak şuurumuzun mührünü basmalı, baştan sona namazı anlayarak kılmayı başarmalıyız. Selam verir vermez de huzurun adabına riayet edememiş olma endişesiyle bir kere daha ellerimizi kaldırmalı, yine o mübarek kelimeleri otuz üçer defa manalarını düşünerek tekrarlamalıyız.

Böylesine engin duygu ve düşüncelerle anlayarak kılmamız gereken namazı geçirterek kılmaya gönlümüz asla razı olmamalıdır.

Onun için biz böyle bir çalışma yaparak namazda okuduğumuz dua ve sûrelerin manalarını ve kısa bir açıklamasını vermeye çalıştık, namazı duya duya ve anlaya anlaya kılalım. Namazı böyle kılmak için Türkçe ibadet etmeye lüzum yoktur ve doğru da değildir. Bu yazılanları dikkatlice okumak ve akılda tutmak namazı anlayarak kılmak için yetecektir!"

Yazımızı, anlayarak kılınan iki rekat namazın ahiretteki değerini anlatan hadisle bağlayalım:

- Şafak vaktinde (anlayarak kılacağınız) iki rekat namaz, dünya ve içindekinden hayırlıdır!"

Çünkü dünya ve içindekiler hep burada kalır, anlayarak kıldığınız iki rekat namazınız sizinle gider!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkıntılarınıza İslam kültürüyle bakabiliyor musunuz?

Ahmed Şahin 2008.11.19

- Kim zerre kadar hayır işlerse karşılığını görecektir. Kim de zerre kadar şer işlerse cezasını çekecektir!Bu mealdeki ayetlerin gelişinden sonra bazı hassas insanlar Efendimiz (sas) Hazretleri'ne gelerek:

- Ya Rasulallah, derler, ne olacak bizim halimiz? Kim zerre kadar günah işlerse cezasını çekeceği bildiriliyor. Bizler ise günahattan hali olamıyoruz. Zerresinin de ahirette karşılığını görecekseniz nasıl dayanacağız biriken bunca günahların cezasına?

Aleyhissalatü vesselam Efendimiz'in rahatlatıcı cevabı şöyle olur:

- Siz hayat boyunca hiç hastalanmıyor musunuz? Sıkıntı ve üzüntülere maruz kalmıyor musunuz?

- Evet kalıyoruz, derler. Hayat boyu hastalandığımız da oluyor, sıkıntı ve üzüntülere maruz kaldığımız da.

- İşte der, maruz kaldığınız o hastalık ve üzüntüler işlediğiniz bazı günahların cezasını teşkil eder. Dünyada çekilen sıkıntı ve istemeden maruz kalınan zorluklar bazı günahların kefareti yerine geçer. Şayet sıkıntı içindeki sevapları, mükafatları düşünerek sabreder de şikâyetçi olmazsanız!.

Bu açıklamadan sonra rahatlayan soru sahipleri, artık maruz kaldıkları sıkıntı ve zorluklardan 'İnşallah günahlarımızın kefareti yerine geçer, affımıza vesile olur.' diyerek dayanma gücü kazanmışlar, aşırı gerginliğe girmemişlerdir.

Demek ki zerresini dahi zayı etmediği günahları cezasız bırakmayan Allah (cc), maruz kalınan hastalıkları, sıkıntı ve musibetleri bu günahların cezası yerine kabul etmektedir. Böylece inanmış insanlar, kurtulamadıkları bazı günah ve kusurların cezasını burada çekmekte, ahirete tehirinden de kurtulmuş olmaktadır.

İşte bundan dolayı, hayata İslam kültürüyle bakan insanlar, başına gelen hastalık ve zorluklardan sonra, inşallah günahlarımızın affına sebep oluyor, diyerek gerginlik duygusuna girmez, hep sabır içinde şükretme huzuru duyarlar, şikâyeteye yönelmezler.

Zaten inanmış insanlara günahlarının cezası çoğunlukla dünyada gelir, ahirete tehir edilmez. Bu, Allah'ın onları yine sevdiğinin ve koruduğunun da işareti olur. Eğer bir kula bunca günah ve isyanlarına rağmen bir sıkıntı ve zorluk gelmiyor, bir ikaza maruz kalmıyor da, şımarıklık ve günahkârlığını devam ettiriyorsa, cezası mahşere tehir ediliyor demektir. Asla hayrına değildir burada cezasız kalması, isyan ve tuğyanına da devam etmesi.

Bu sebeple imanlı insanlar, başlarına gelen musibetlerden dolayı hep sabretmiş, ahirete tehir edilmeyip de dünyada verilen bir uyarı olarak yorumlayıp teslimiyetlerini sürdürmüş, böylece İslam kültürüyle baktığı hayatında hep mutluluk duymuşlardır.

Efendimiz, imanlı insanın duyduğu bu mutluluk anlayışını hiç unutulmayan şu özel ve güzel hadisiyle izah etmiştir:

- İmanlı insanın anlayışına hayret edilir. Çünkü üzülecek bir musibete maruz kalsa sabreder kazanır; sevinecek bir nimete nail olsa şükreder yine kazanır. Böylece imanlı insan, hayatındaki her olayı hakkında hayra çevirir. Ya sabreder kazanır, ya şükreder kazanır. Her iki halde de hep kazanır, hiç kaybetmez. Bundan dolayı hayata iman gözlüğü, İslam kültürüyle bakanlar hali hep kazançlı olur:

- Ya sabreder kazanır, ya da şükreder kazanır.

İşte biz bu bakışa, 'Hayata İslam kültürüyle bakış!' diyoruz. Musibete maruz kalanlara yıkılmama gücü veren bakış.

- Yeter ki olaylara İslam kültürüyle bakmasını bilsin, bunu bir teselli değerlendirmesi sanmayıp gerçeğin kendisi olduğunun farkında olsun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Savaşta kardeşini şehit edenle barışta kol kola yürüdüler...

Ahmed Şahin 2008.11.25

Hazreti Ömer, baba bir, ana ayrı olmasına rağmen kardeşi Zeyd'i aşırı derecede severdi. Çünkü Zeyd, kendisinden önce İslam'a girmiş, kendisinden önce hicret etmiş, bütün savaşlara da katılmıştı.

Hatta Bedir Savaşı'na giderken düşman oklarından koruyan tek zırhı kendisi almayıp kardeşi Ömer'e bırakmış, Ömer de ağabeyi Zeyd'in giymesini istemiş, böylece zırh ortada kalmış, savaşa ikisi de zırhsız gitmişlerdi. Sonra Hz. Ebu Bekir'in (ra) zamanında, 632'de yalancı peygamberler savaşında çok sevdiği kardeşi Zeyd şehit olmuş,

böylece Hazreti Ömer de ihlas timsali Zeyd için; "Benden önce İslam'a girdi, benden önce şehitlik rütbesine erdi." diyerek gözyaşı dökmüştü.

Bir gün Medine çarşısında Mütemmim'le karşılaştı. Mütemmim de aynı savaşta öldürülen kardeşi Malik için gözyaşı döküyor, söylediği içli şiirlerle sakinleşmeye çalışıyordu. Keşke dedi, ben de senin gibi içli şiirler söyleyebilsem de kardeşim Zeyd için duyduğum acılarımı birazcık teskin edebilsem. Mütemmim buna itiraz ederek şöyle cevap verdi:

- Ya Ömer, dedi, benim kardeşim Malik, yanlış tarafta yer alarak Müslümanlara karşı savaşırken öldürüldüğü için ağlıyorum. Eğer senin kardeşin Zeyd gibi imanlılar arasında yer alarak şehit olsaydı ben üzüntülü şiirler söyleme ihtiyacı duymaz, sevinç kasideleri dinletirdim sizlere! Bu değerlendirmeyi dinleyen Hazreti Ömer:

- Mütemmim! dedi, şimdiye kadar beni hiç kimse böylesine gerçek bir sözle teselli etmedi. Gönlümde yanan ateşe bir kova su döktün bu yorumunla.

Böylece ihlas timsali kardeşi için duyduğu acıyı azaltan Hazreti Ömer, bir gün Medine'de sokak ortasında Zeyd'in katiliyle yüz yüze geliverdi. Bütün duygularıyla kendini toparlayan Hazreti Ömer, can yakıcı sorusunu sordu:

- Kardeşim Zeyd'i öldüren sen miydin? Adam sakın ve kararlı şekilde; 'Bendim' dedikten sonra:

- Ya Ömer, dedi, acele etme, beni dinle, kararını ondan sonra ver; sen adaletli bir insansın, senin vereceğin karara ben şimdiden razıyım, diyerek Hz. Ömer'e tüm üzüntülerini unutturan şu değerlendirmeyi yaptı:

- Zeyd, o savaşta beni küfür üzere iken öldürse de şu anda kavuştuğum imandan mahrum etseydi, Zeyd ne kazanırdı beni imansız olarak cehenneme göndermekle? Bunu lütfen bir düşün ya Ömer, dedikten sonra şöyle devam etti:

- Ama Rabb'imın takdirine bak ki, Zeyd'in eliyle beni cehenneme göndermedi, ama beni Zeyd'in hücumundan koruyarak yaşatıp iman nasip etti. Benim elimle de Zeyd'e şehitlik takdir edip onu da cennetteki şehitlerin makamına yükseltti. Ey Ömer! Sen bu iki ilahi takdirin hangi yanından üzüntü duyuyorsun? Benim Zeyd'in eliyle küfür üzere ölmeyip bana iman nasip etmesinden mi üzgünsün; yoksa Zeyd'in benim elimle şehit olup da cennette şehitlerin makamına uçmasından mı? Kaldı ki, ya Ömer, artık savaş bitmiş, barış devresi başlamış, üstelik ben de imanla şereflenmiş, seninle kardeş olmuşuz!

Bunları derin bir değerlendirme ile dinleyen Hazreti Ömer'in bir vasfı da 'vakkaf'lıktı. Yani bir yanlışlı düzeltmek üzere hızla giderken karşısına aniden bir doğrunun çıkması halinde hemen fren yapıp zıncı diye durur, karşısına çıkan yeni doğruyu direnmeden kabullenirdi. Aynı vasfını burada da gösterdi. Bakın yeni kararını nasıl verdi:

- Şükrederim Rabb'ime ki, savaşta ölen kardeşime şehitlik, kalan katiline de iman nasip eyleyip bana kardeş eylemiş! İnaniyorum ki mahşerde ölen şehitle öldüren mümin cennete doğru el ele tutuşup birlikte yürüyecekler. Öyle ise önce biz burada kol kola yürüme örneği verelim Medine sokaklarında da, kimse sana karşı bir düşmanlık duygusu taşımasın, iki taraf arasında kardeşliğimizi bozacak tatsız bir olay yaşanmasın.

Ne oldu bundan sonra biliyor musunuz? Kol kola birlikte yürüdüler Medine sokaklarında, savaşta Zeyd'i şehit ettikten sonra barışta saf değiştirip Müslüman olan yeni din kardeşiyle birlikte.

Bu tarihî olaya siz ne dersiniz bilemem. Ama ben, 'İşte İslam, işte Müslüman' diyorum!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maruz kaldığınız olayları doğru yorumladığınızdan emin misiniz?

Ahmed Şahin 2008.11.26

Bazı maneviyat büyüklerinin şu sözüne bir göz atın lütfen:-İnsan mutluluğu da mutsuzluğu da kendi kafasında aramalı, kendi düşünce yapısında görmelidir!..

Evet mutluluk da mutsuzluk da bir bakıma insanın düşünce yapısında, olayları yorumlama anlayışındadır. Nitekim bir olayı hem mutluluk vesilesi olarak yorumlayabilirsiniz hem de bunalım sebebi haline getirebilirsiniz...

Diyelim ki herkes gibi sizin de içinde bulunduğunuz sıkıntı, üzüntü ve zorluklarınız vardır. Bunu doğru olarak yorumlayabilirseniz bir çıkış yolu bulabilirsiniz... En azından bunların geçici imtihan olduğunu düşünüp; bu da geçer yahu! diyerek sabreder, rahatlayabilirsiniz. Yahut da sıkıntıyı büyüttükçe büyütür, bir bunalım sebebi haline getirebilirsiniz de... İkisi de sizin düşünce tarzınızla, hayata İslam kültürüyle bakıp bakmayışınızla ilgidir...

Bu konuda sıkça verdiğim bir misali bir daha arz etmeme izin verin lütfen.

Ekonomik sıkıntılarından dolayı aşırı üzüldüğünü söyledikleri bir tanıdığımı uğramıştım. Birazcık sohbetten sonra dedim ki:

- Sen bu geçici sıkıntıyı bu kadar büyütme, çaresi olan şeyleri büyütme yanlıştır. Bir gün gelir bu darlıklar geçer, sen yine eski günlerine ulaşabilirsin... Zaten senin büyüttüğün kadar da darlık içinde değilsin. Senin sıkıntı diye yorumladığın durumun, birçok ailenin normal olarak devam ettiği günlük hayatıdır. Kırsal kesimde senin yokluk saydığın bu hayatı ömür boyu mutlu şekilde sürdürenler vardır.

Baktım ki kendi düşüncesine kilitlenmiş. Zihni kendinden de aşağıda yaşayanlara bakmaya, Allah bugünlerimizi aratmasın, demeye hiç hazır değil...

Üzülerek ayrıldım. Aradan epey bir müddet geçtikten sonra yakınlarının ısrarları üzerine bir daha uğradım... Bu defa daha dalgın halde. Vardığımdan haberi bile olmadı. Selam verdikten sonra başını kaldırıp beni seçebildi. Dedim ki:

-Birader, bu ekonomik sıkıntıyı bu kadar büyütme, bunlar gelip geçici imtihanlardır. Allah (cc) kullarını bazen böyle gelip geçici sıkıntılarla imtihan eder...

Bu defa yukarı kaldırdığı elini hava boşluğunda sallayarak söylenmeye başladı:

-Senin dediğin o ekonomik sıkıntıya şimdi çoktaaan razı oldum! Keşke meselem ekonomik sıkıntıdan ibaret olarak kalsaydı, evimi avluya çıkarıp bahçeye çadır kurardım, yol kenarına da bir mendil serip gelip geçenlerin verecekleri yardımla yaşar, yine çoluk çocuğumun başında mutlu olurum. Ne yazık ki şimdi durum aynı değil. Beterin de beteri varmış meğer. Bu aşırı üzüntülerden sonra hissettiğim rahatsızlıktan dolayı gittiğim doktor, enine boyuna muayene ettikten sora son sözünü söyledi:

-Sen evine git ve bekle. Allah bir sebep halk ederse kurtulursun, yoksa bizim yapacak bir şeyimiz yoktur artık!.. dedi. Keşke senin ikaz ettiğin günlerde doğru düşünseydim de çaresi olan ekonomik sıkıntıyı çaresiz bir dert gibi büyütmeseydim; biraz da kendimden aşağıda yaşayanlara bakmasını bilseydim. Bu da geçer yahu! diyebilseydim...

Ne dersiniz? Sıkıntılarımızı doğru yorumlayıp sabırla, İslam kültürüyle karşıladığımızdan emin miyiz? Kendimizden aşağıda yaşayanların varlığını da düşünerek, Allah bugünlerimizi aratmasın, diyebiliyor muyuz? Yoksa kafamızda büyüttükçe büyütüyor, yorumlamasını bilemez hale mi geliyoruz?

Size iki sıkıntı yorumlama örneği:

Efendimiz (sas) Hazretleri, bir sabah Aişe validemizden: 'Evde kahvaltılık bir şey yok' cevabı alınca: 'Öyle ise ben de bugün oruca niyet ediyorum' karşılığını vermiş, bir üzüme işareti dahi göstermemiştir. Aynı durum bir sabah Mevlânâ'nın evinde de görülmüş, hanımı 'Kahvaltılık bir şey yok evde' deyince, 'Ne mutlu bana, bugün evimiz Peygamber evine benzedi' diyerek sema yapmaya başlamış, sıkıntısını böyle mutluluk vesilesi olarak yorumlamıştır...

Duamız: Rabb'imiz bizleri zorlanacağımız musibetlerden muhafaza eylesin, karşılaştığımız olaylara da İslam kültürüyle bakmayı nasip eylesin...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurban görevimiz üzerine...

Ahmed Şahin 2008.12.02

Bilindiği üzere malî durumu müsait olan Müslümanlar, Ramazan Bayramı'nda zekatla, Kurban Bayramı'nda da kurbanla ihtiyaç sahibi kardeşlerine ikramda bulunurlar, sosyal dayanışma ve kucaklaşma örnekleri verirler.

Zaten dikkatle bakıldığında görülür ki; iki dinî bayramın ikisinde de din kardeşleriyle sıcak dayanışma ve kucaklaşma vesileleri mevcuttur. Bu güzel sonucundan dolayıdır ki; Efendimiz (sas), Medine hayatının ikinci senesinden itibaren başlayan bu dayanışma ve kucaklaşma vesilelerini hayatı boyunca hep yerine getirmiş, böylece zekatın da kurbanın da toplumdaki kucaklaştırıcı ve kaynaştırıcı özelliğine dikkatlerimizi çekmiştir.

- Nitekim Şafiilerle Efendimiz'in hep yerine getirdiği kurbana kuvvetli bir sünnet olarak bakılırken, Hanefilerde ayetteki "venhar" kelimesi 'kurban kes' manasına alınarak kurban başlı başına vacip bir mükellefiyet olarak uygulanı gelinmiştir.

Bu sebeple ekonomik gücü müsait olanlar, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hiç terk etmediği kurbanı asla ihmal etmezler, imkanı müsait olanlar, bir yerine iki ve daha fazlasını dahi keserek kucaklaşma ve dayanışma örneklerini öne çıkarırlar. Zira Efendimiz de (sas) biri kendi, ikincisi de ümmeti adına olmak üzere hep iki kurban kesmiş, ümmetinin kurban kesmeye gücü yetmeyenlerini de hayatı boyunca adlarına kestiği kurbanla kurbansız bırakmamıştır.

Fıkıh alimleri, kurban konusunda şu bilgileri açıklamışlardır bizlere:

- Hanefi'de kurban, (2.500 liradan başlayan) servet sahibinin şahsına ait bir vacip olduğundan, aile içinde şahsına ait serveti olanların hepsi de kendi şahısları adına kurbanla mükellef olurlar. Bu sebeple yedi kişiye kadar ortak olunabilen bir sığır alarak ailenin diğer fertlerinin ortaklığını da düşünebilirler.

Bu ortaklığa adak, akika, ölmüslere kurban gibi dinî bir tavsiye gereği olan tüm kurban çeşitleri girebilirler. Sadece (sevap niyeti olmadan) ucuz et almak kastıyla girenler ortak olamazlar. Olurlarsa kurbanın tümü de

kasaplık hayvan derecesine düşer, ibadet için kesilen kurbanlık vasfını kaybeder.

- Kurban eti, kurban kesmeyen komşu ve dostlara hemen gönderilerek saygı ve sevgiler bu vesilesiyle bir daha tazelenir. Böylece hem kurban gayesine en uygun şekilde kullanılmış hem de bayram sevincimiz daha geniş kesimlerle paylaşılmış olunur.

Hatırlanacağı üzere Efendimiz (sas), bir bayram sabahı erkenden önüne getirilen kurban etinden yemeyi uygun bulmamış, "Komşularım et yemeye başlamadan benim de boğazımdan geçmez." diyerek, bizlere muhteşem bir komşuluk örneği vermiştir.

- Bayram günlerinde ikamet ettiği yerden 90 km uzağa gidenler yol boyunca seferi sayıldıklarından yolda kurbanla mükellef olmazlar. Ancak vardıkları memleketlerindeki evlerinde seferilik sona erdiğinden kurban mükellefiyeti hemen başlamış olur. Kurbanlarını oradaki evlerinde keserler.

- Bayram günlerinde evine ulaşamayıp da seferi sayılanlar ise kurbanlarını kesseler kayıpları olmaz, nafile kurban sevabı kazanırlar.

- Bayramda çıkılacak yolculuk ihtimallerinde kurban kesmekte zorlanacağını düşünenler, kurban parasını itimat edilen bir hizmet yerine önceden verip onlara kestirmeleri de kolay bir çare olur. Böylece hem kurban görevlerini yerine getirmiş olurlar hem de hizmet yerlerindeki ihtiyaç sahiplerine destek vermiş olmanın huzurunu yaşarlar.

- Seksen gramı geçen altın ziynetlerine düşen kurbanı kesemeyecek durumda olan hanımlar ise İmam Şafii'nin görüşüyle amel ederek kurban mükellefiyetinden kendilerini muaf sayabilirler mecbur kalırlarsa şayet!.. Böylece 'mezhebimin mükellefiyetini yerine getiremiyorum' duygusuyla kalmaktansa, 'diğer hak mezhep olan Şafiiliğin görüşüyle amel ediyorum' duygusunda kalmayı tercih edebilirler. Tespitlerine değer verdiğimiz bazı alimlerimizin bu manadaki görüşlerini de okuyabilirler.

- Kurbanı gündüz kesmeyi yetiştiremeyenler mecbur kalırlarsa gece de kesebilirler.

- Bayramın üç günü içinde kurbanını kesme fırsatını kaçırmış olanlar, kurban varsa aynını, yoksa parasını bir yoksula veya hizmet yerine sadaka olarak vermeleri gerektiğini de unutmazlar. (Yarın da devam edeceğiz.)

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanlarımız şiddetin değil, şefkatin muhataplarıdır

Ahmed Şahin 2008.12.03

Kurban kesmek bir acımasızlık örneği değildir. Tam aksine bütün sene boyunca nefisleri adına hayvan kesen insanların senede bir tek gün Allah adına kurban kesmeleri, o kurbanı Yaratan'ın emrini yerine getirmenin bir gereğidir.

Böylece hayatını kurban olarak feda eden hayvanlar, Yaratan'ın emriyle şiddetin değil şefkatin muhatabı olarak ibadet kurbanı olma şerefine de erişmiş olurlar.

Nitekim kurbanlık hayvanını ite kaka götürerek ayağını bağlayıp yere yatırdıktan sonra bıçağını bilemeye başlayan adama Efendimiz (sas)'in ikazı düşündürücü olmuştur:

-Ey Allah'ın kulu! Bu ne acımasızlık böyle? Kurbanı kesim yerine eziyet etmeden götür, zahmet vermeden yatır, acı çektiirmeden şefkat kurbanı olarak görevini bitir!

Bu sebeple, Allah adına kurban kesen Müslüman, fevkalade dikkatli ve şefkatli davranır, hayvana eziyet ederek götürmekten, zahmet vererek yatırmaktan, kesim anını uzatarak acı vermekten olanca dikkatiyle kaçınır. Hatta kurbanı keserken dahi (Bismillahi Allahü ekber) demekle yetinir, Besmele'nin gerisini okuyarak kesim anını uzatmaktan da çekinir. Çünkü Besmele'nin kalan kısmında Allah'ın, Rahman ve Rahim sıfatları vardır. Kurban kesimi sırasındaki uygulama ise bu iki şefkat sıfatına zıt gibi görüldüğünden o sıfatları zikretmeden (Bismillahi Allahü ekber) diyerek şefkatle kesimi bitirir, kesim anını uzatmama şefkati gösterir. Böylece hayatını Yaratan'ın emrine feda etmiş olan kurbanlığına karşı görevini şefkatle yapmış olmanın huzurunu yaşar.

Bazen de kesim anında (Bismillahi Allahü ekber) demeyi unutan da olabilir. Bu durumda niyetine göre hüküm verilir. Şayet heyecandan ve aceleden söyleyememişse bir mahzur olmaz. Ama inkârdan, yani inanmadığından terk etmişse bu et yenmez. Çünkü terki, inkâr ve inançsızlıktan gelmiştir. Zaten bir İlahi kitaba inanmayanın kestiği de yenmez. Eğer kesenin ne durumda olduğu bilinemezse kestiği yenecek inançta biri olduğu kabul edilerek vesveseye kapılmaya gerek duyulmaz.

-Kurbanın tümü de Allah adına olduğundan, etinden, derisinden kesim ücreti verilemez. Kesim ücreti ayrı olarak verilmeli, et ikram edilecekse bu da ayrıca hediye olarak ikram edilmelidir.

-Kurban dinin bir emri olarak kesildiğinden eti de, derisi de dine karşı olan yerlere verilmez. Yani din kendi aleyhine kullanılır duruma düşürülmez. Hep dine saygılı yerler tercih edilir. Ancak komşu hakkı unutulmaz, dinî hayat yaşamasa da komşuya ikramda bulunulur, gönlü kazanılmaya gayret edilir.

-Kurban kesimine en layık olan, kesimi en kolay yapandır. Bu itibarla bizzat kesmek mümkün olduğu gibi ehil olana kestirmek, yahut da muhtaç olanlara hibe ederek kestirmek de mümkündür.

-Bayramda ölmüşleri adına kurban kesen, parasını kendisi verdiği için bu kurbanın etinden yiyebilir. Kendi bağıışı değil de vasiyet gereği olarak keserse bundan yiyemez.

-Kurban, aile içinde kendisine kurban vacip olacak kadar imkânâ sahip olanın mükellefiyeti olduğundan, aile içinde kimin adına kesileceği konusunda bir şüpheye mahal kalmaz. Çünkü imkân kiminse borç da onundur. Kendisine kurban kesmek vacip olmayanın, kurbanın bu sene de kendi adına kesilmesi isteği yerinde bir talep olarak görülmez. Borç kiminse ödeme de ona ait olur.

-Efendimiz (sas) kurban bayramlarında hem kendi adına, hem de ümmetinin kurban kesmeyenleri adına olmak üzere hep ikişer kurban kesmiştir. Bu sebeple ümmetinin kurban kesenleri de Efendimiz (sas)'in adına ayrıca kurban kesebilirler. Efendimiz kurbana büyük önem verdiği için dolayısı Veda Haccı'nda hayatının her senesine bir kurban düşmesi niyetiyle (63) kurban kesme örneğini de vererek kurbansız senesinin geçmemiş olmasını istediği de anlaşılmıştır.

-Sığır cinsinden ortaklaşa kurban kesenler et taksiminde eşit ve adil paylaşmaya dikkat ederler. Mümkünse eti götürü usulü ile değil de tartı ile taksim etmek uygun olur. Ortaklardan hiçbirinin zihnine hakkım olanı alamadım, ötekiler fazlasıyla aldı gibi bir vesvese oluşmamasına dikkat ederler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramı siz de böyle mi anlıyorsunuz?

Ahmed Şahin 2008.12.09

Konuyu daha net anlamak için sıkça verdiğimiz bir misalle bakalım bayram anlayışımıza isterseniz.

Efendim, maneviyat büyüklerinden biri yatsı namazından sonra caminin avlusuna çıkıp herkese elini uzatarak, "Bayramım mübarek olsun!" diye tokalaşıyormuş. Kendisini ikaz etmek istemişler:

- Efendi demişler, bayrama daha çok var, bekle de, bayram gelince bayramlaş! "- Hayır, demiş büyük zat. Benim bayramım bugün. Çünkü demiş, bugün ben günah işlemedim. Günah işlemediğim gün benim bayram günümdür!"

İşte size gerçek manada bir bayram anlayışı. Bundan dolayıdır ki, bilhassa bayram günlerinde günaha maruz kalmamaya özel bir dikkat gösterilir. Çünkü günah işlenen gün bayram olmaktan çıkar, günahlı gün haline gelir. Sakın "Bayram günü de günah işlenir mi?" demeyesiniz. Asıl günahlar bayram günlerinde işlenir. Hem de bunlara bayram günahları adı verilir. Nasıl mı işlenir bayram günahları? Arz edeyim bayram günahları nasıl işlenir, bayramı bayram olmaktan nasıl çıkarır?

-Böylesine özel ve güzel günde çocukları sevindirmezsensiz, akraba ve komşuları ziyaret edip bayramlaşarak kalb ve gönüllerini kazanmazsanız, imkanlarınızdan ihtiyaç içinde inleyenlere ulaştırmazsanız, özellikle kestiğimiz kurbanlarımızdaki komşu hisselerini mutlaka ayırıp da bir an evvel onlara yetiştirmeye gayret göstermezseniz... bunca ihmal ve ilgisizlikleriniz bayram günahı olarak yetip de artar bile size. Halbuki bizler çevremize ulaştırdığımız kurban hisseleriyle bayramın özellik ve güzelliğini hep birlikte paylaşacak, ikramımızdan mahrum tek ihtiyaç sahibi komşu bırakmayacaktık.. Denebilir ki:

- Kestiğimiz kurbanın eti budu nedir ki, bize de bir buttan başkası kalmıyor zaten!.

Eğer öyle ise tebrik ederiz sizi, bir buttan başkası da kalmamalıdır zaten. Nitekim bir bayram günü Efendimiz (sas) Aişe validemize soruyor: - Kurbanın etini dağıttınız mı?

"- Hem de öylesine dağıttık ki, bize bir buttan başkası kalmadı!" cevabını alınca çok memnun oluyor da diyor ki:

- Desene ey Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı!. Çünkü bizimle gidecek olan ellerimizle dağıttıklarımızdır. Ne kadarını konu komşuya dağıtmışsak o kadarı bize kalmış demektir. Bizimle o dağıttıklarımız gidecektir.

Onun için atasözü haline getirmişiz yardım anlayışımızı da demişiz ki:

- Ne verirsen elinle, o gider seninle! Demek ki elinle komşuya verdiğin kurban eti seninle gider ahirete. Vermediğin elbette gitmez seninle.

Bu itibarla kurbanda ilk işimiz, komşularımızın hisselerini ayırıp hemen göndermek olmalı, onlardan önce et yemeyi de pek uygun bulmamalı, onlarla birlikte yemeyi tercih etmeliyiz. İsterseniz bir de bunun eşsiz örneğini görelim Efendimiz'in muhteşem uygulamasından. Bir bayram sabahı hazırlanmış olan kurban etinden Efendimiz'in önüne erkenden getirip buyur ederler. Tereddütle bakar sofradaki ete. Sonra şöyle sorar:

" - Komşularımız da şu anda et yemeye başladılar mı?"

"- Hayır, derler. Önce sizin için hazırladık. Herkesten önce siz tadasınız, sonra onlara sıra gelsin, diye düşündük!." Der ki:

"- Komşularının yemediğini yiyen, giymediğini giyenlerden olmak istemem. Onların boğazından geçmeyen et bizim de boğazımızdan geçmez!.. Götürün bu eti, onların bacalarından et pişirdiklerini gösteren dumanların yükseldiği sırada getirin benim önüme!.."

Evet, İslam bizi konu komşu ile böylesine ortak yaşatır. Onların boğazından geçmeyen et bizim de boğazımızdan geçmez aslında. Komşularımızın mahrumiyetini düşünmeden, hisselerini göndermeden tek başımıza yaşayacağımız bayram, bize bayram günahları olarak yetip de artar bile.

İbretle okuduğunuz bu örneklerden sonra yazımızın başındaki soruyu bir daha sorabilir miyiz? Sorabilirsin, diyorsanız buyurun başlığı birlikte bir daha okuyalım:

-Bayramı siz de böyle mi anlıyorsunuz?

Günahsız bayramlar dileğimle efendim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bedduadan kaçınılmalı, haksızı Hakk'a havale etmekle yetinilmeli

Ahmed Şahin 2008.12.10

Okuyucum beddua etmekten de bedduaya uğramaktan da korkuyormuş. Buna rağmen hakkının yendiği yerlerde öfkeleniyor, kendine hakim olamayıp beddua etmeye başlıyormuş.

Bize sorusunu şöyle sormuş:

- Mecbur kalınca beddua mı etsem, yoksa beddua etmesem de haksızı Hakk'a havale etmekle yetinsem mi? Bazıları beddua edersen alacağın kalmaz, haksızı Hakk'a havale edersen alacağın baki kalır, diyorlar. Hangisi hayırlı olanı?

Gerçekten de beddua konusu, üzerinde durulmaya layık mühim bir konudur. Meselenin içindeki incelikler bilinirse her öfkelenmede beddua yapma cesareti azalır, Hakk'a havale etme duygusu kuvvet bulur gibi geliyor bana.

Araştırmacı yazar Mehmet Dikmen arkadaşımız, Türdav Yayınları arasında çıkan (Peygamberimizin Dilinden Hayat Dersleri) kitabında bedduaya dair naklettiği hadisin genişçe bir açıklamasını yapmış. Soruya cevap teşkil edecek bu açıklamayı buraya almakta fayda gördüm.

Hazreti Aişe validemizin naklettiği bir hadisi şerifte Efendimiz (sas) Hazretleri beddua konusunda şöyle buyurmuştur:

- Her kim kendine haksızlık edene beddua eder (o da yapılan bedduanın cezasına dünyada çeker)se, ondan intikamını dünyada almış olur. Artık ahirette alacak bir hakkı kalmaz!.. (Tirmizi)

Evet, hayatımızda çok karşılaştığımız bu beddua konusunu birazcık derinlemesine incelediğimizde karşımıza farklı duaların çıktığını görmekteyiz. Mümin insan kendisine haksızlık yapıp zulmeden kimseye karşı, mağduriyetini gidermek için önce yargı yoluna başvurabilir. Hakkını hukuk yolundan arayabilir. Bu yol her zaman açıktır, burada bir sorun da yoktur. En önce akla bu türlü hak arama gelir. Ancak yargıya başvuracak maddi gücü ve manevi desteği olmayan çaresiz kimseler için de iki şık vardır.

Birincisi, zalime beddua etmeyip sadece Allah'a havale etmekle yetinmek. Cezasını ister dünyada ister ahirette Allah'ın dilediği şekilde vermesini dilemek.

İkincisi de, Allah'a havale etmeyip doğrudan doğruya bedduada bulunarak, zalimin başına peşin olarak bir musibet ve cezanın gelmesini dilemek.

Baştan beddua etmez de, Allah'a havale etmekle yetinirse, zalimden alacağı haklar saklı kalır. Ahirette haklarının tümünü de alır.

Şayet Allah'a havale etmeyip de bir musibete maruz kalması için beddua etmeyi seçerse, Rabbimiz de bu bedduasını kabul buyurup zalimi dünyada cezalandırırsa ahirette alacağı bir hakkı kalmaz. Çünkü yaptığı bedduasıyla intikamını dünyada almış olduğundan ödeşmiş olurlar, ahirette alacağı bir hak kalmamış olur.

Resulullah (sas), beddua etmeyi uygun görmemiş, Allah'a havale etmeyi tavsiye buyurmuş, beddua ederek intikamını bu dünyada almaktansa, Allah'a havale ederek ahirete alacaklı gitmeyi işaretlemiştir.

Peygamberimizin, beddua etmeyi tavsiye etmemesinin bir sebebi de, masumlara duyduğu şefkati olmuştur.

Çünkü beddua alan adam, başına gelecek musibetten sadece kendisi cezalanmakla kalmaz, çoluk çocuğu, aile bireyleri, eş ve dostları da bedduadan zarar görebilirler.

Bu yüzden masumları da belaya uğratan beddua tercih edilmemeli, hiç olmazsa Allah'a havale etmekle yetinilerek ahirette alacaklı durumda kalınmalıdır.

Beddua alan adamın yakınlarının da zarar göreceğine dair Bediüzzaman Hazretleri'nden tarihî bir olay da şöyle nakledilir.

1948 yılında Afyon mahkemesinde hakkında yüze yakın yalan ve iftira dolu bir iddianame hazırlayan savcıya beddua etmeye niyetlendiği sırada hapishane bahçesinde oynayan küçük bir kız çocuğu gören Bediüzzaman Hazretleri, bunun savcının kızı olduğunu öğrenince o masumun zarar görmemesi için düşündüğü bedduadan vazgeçer. Böylece çevrede bedduaya yönelmeme konusunda bir kanaat oluşur, hak hukuk tanımayıp, söz nasihat dinlemeyenleri Allah'a havale etmekle yetinirler, bedduayı, etki alanı geniş, tehlikeli bir dua olarak görürler.

Zannederim okuyucum da bu bilgilerden sonra beddua etmeyi tehlikeli bulur, mecbur kalırsa haksız Hakk'a havale etmekle yetinmeyi yeterli görür.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacı ziyaretinde zemzem mutlaka ayakta mı içilir?

Hemen hepimizin ihmal etmediği özel ve güzel ziyaretlerimizden biri de şüphesiz ki hacı ziyaretidir. Öylesine sevimlidir ki hacı ziyareti, herkesin yüzünde tatlı bir tebessüm, gönlünde engin bir huzur söz konusu olur ziyaret sırasında.

Hatta hacda çekilen zorluk ve sıkıntılar dahi bir başka mutlulukla dinlenir sohbet sırasında. İkram edilen özel hurma, şifalı zezem de ziyaretin özellik ve güzelliğine ilave lezzetler katar.

Hele kabul olmuş haccın mükafatı söz konusu olunca herkes kendinden geçer adeta. Kolay değildir bu müjdeyi es geçmek:

- Şartlarını tam yerine getirerek yaptığı hacdan dönen hacı, anasından yeni doğan masum çocuk gibi tertemiz dönmüş sayılır evine!.

Tabii yerine getirilmesi gereken şartlar pek dikkatimizi çekmese de verilen bu mükafat hemen hepimizin mutluluğuna mutluluk katar..

Ne var ki hacı ziyaretinde durum her zaman böyle tatlı sohbetlerle de sona ermez. Bazı ziyaretlerde tartışmalar da söz konusu olabilir. Çünkü özel bardaklar içinde ikram edilen şifalı zezemi bazı ziyaretçiler hemen ayağa kalkıp kibleye yönelerek usulüne uygun şekilde:

"Rabb'im ilmimi artır, rızkımı genişlet, beni salihlere ilhak eyle." diyerek içerler. Ama her ziyaretçi aynı titizliği göstermez. Bazıları da ayağa kalkma gereği duymadan oturdukları yerde içmekle yetinirler. İşte ihtilaf da buradan çıkar.

Ayağa kalkarak içenler kalkmadan içenleri, zezeme hürmetsizlik etmekle suçlarlar. Hürmette kusur etmemek için mutlaka ayakta içmek gerekirdi, diye de ikaz ederler.

Oturarak içenler ise, asıl hürmetsizlik ayakta su içmekle meydana gelir, diyerek suyun ayakta içilmesini Efendimiz'in uygun görmediğini hatırlatarak cevap verirler. Tabii anlaşma zorlaşınca konuyu bize sorma gereği duyanlar da olur:

- 'Zezem mutlaka ayakta mı içilir, oturarak içmek de caiz olur mu? Su da bunun aksine mutlaka oturarak mı içilir, ayakta içmek de caiz olur mu?' şeklinde gelir sorular. Şöyle ki:

- Zezemi ayakta kibleye yönelerek içmek en uygun olanıdır, ama ayağa kalkmadan oturduğu yerden içmek de caizdir, günah değildir. Tıpkı suyu oturarak içmek en uygunu olmasına rağmen ayakta içmenin de caiz olup günah olmadığı gibi.

Demek ki tartışmayı gerektirecek bir durum söz konusu değildir farklı şekildeki zezem ve su içmelerimizde. Ayakta da oturarak da içmek caizdir.

Konuyu baştan her ikisinin de caiz olduğu yolunda rahatlatıcı bir hükme bağladıktan sonra gelelim hangisinin daha faziletli ve sevaplı olduğu ayrıntılarına. Rivayetlerden anlaşıldığına göre Peygamberimiz'in zezemi de, normal suyu da hem ayakta hem de oturarak içtiği görülmüştür. Demek ki her ikisinin de caiz olduğu anlaşılmaktadır.

- Ancak, her iki halin de caiz olmasına rağmen Peygamberimiz'in çoğunlukla uyguladığı hangisidir? Ayakta içtiği mi, yoksa oturarak içtiği mi?

Farklı tespitlerden anlaşılan odur ki, Efendimiz (sas), zemzemi çoğunlukla ayakta, suyu da çoğunlukla oturarak içmiştir. Çoğunlukla uyguladığı sünneti böyle gelmiştir. Nitekim Hanefî âlimleri, İbni Abbas Hazretleri'nin rivayet ettiği hadise dayanarak zemzemi ayakta suyu da oturarak içmenin müstehap olduğu yolunda kanaat açıklamışlardır.

Bir defasında da Hazreti Alî (ra) Kûfe Mescidi'nin kapısına gelmiş ve orada ayakta su içmiş, toplanan halka da; "Bazı kimseler ayakta su içmeyi günah gibi görürler. Halbuki ben Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem)'nin ayakta benim içtiğim gibi su içtiğini de gördüm." diyerek ayakta su içmenin de caiz olduğunu ifade etmiştir. (Buhari)

Bu örneklerden sonra zannederim Dünya Sağlık Teşkilatı (woho)'nın içilmeye en layık bir numaralı sağlıklı su diye ilan ettiği zemzemi içerken bir anlaşmazlık söz konusu olmaz. Takva tarafını uygulamak isteyen ayakta içer, fetvaya razı olan da oturduğu yerden içmekle yetinir. Bir bakıma fetva-takva tercihi diye de bakarlar her iki hale de. Böylece hiç olmazsa hacı ziyaretlerinde olsun bir ihtilaf çıkarmadan yapmış oluruz birlikteki sohbetimizi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her gece ölüyor, her sabah da diriliyor muyuz?

Ahmed Şahin 2008.12.17

Okuyucumla ahireti ve kabir azabını tartışan adamın ısrarlı iddiası şöyle oluyormuş: Okuyucumla ahireti ve kabir azabını tartışan adamın ısrarlı iddiası şöyle oluyormuş:

- Var mı oraya gidip de gelen? Kabirde azap görüp de dönüp anlatan?

Ben bu gibi tefekkürsüzlük mahsulü iddialara biraz da tefekkürle bakarak diyorum ki, keşke insan hayatını birazcık dikkatle incelese de yaşadıklarını kısacık bir tefekkür süzgecinden geçirerek yorumlasa, vardığı sonuç çok farklı olacak.. Bu türlü kolay iddialar insanın yaşadıklarını düşünmeme konusundaki gafletinden kaynaklanıyor gibi gelir bana. Halbuki her insan aslında her gece yatağına uzanırken bir bakıma ölür, her sabah da uykusundan uyanırken bir bakıma da dirilir. Ama yine de sorar düşünmeyen insan.

- Var mı gidip de gelen? Ölüp de dirilen?

Başkalarını bırak, kendisi gidiyor her gece, yine kendisi geliyor her sabah.. Ama yine de soruyor:

- Var mı gidip de gelen, ölüp de dirilen?

Tefekkürsüz insan, 'benim hayatımda bile vardır her gece ölmek, her sabah da dirilmek' diyemiyor, hayatını tefekkürle bir gözden geçiremiyor.

İnsandaki bu dalgınlıktan dolayıdır ki, Efendimiz (sas) Hazretleri her gece yatağına uzanırken bu gerçekleri düşünerek yaptığı duasında şöyle diyor:

"- Bismike, Allahümme, emûtü ve ehyâ!"

- Allahım senin isminle ölüyor, yine senin isminle diriliyorum!.

Sabah gözlerini açınca da aynı gerçeği şu manidar ilavelerle tekrar ediyor:

"- Elhamdü'lillâhillezî ehyana, ba'de mâ emâtena ve ileyhin'nüşûr."

- Bizi akşam öldürüp sabah dirilten Allah'a hamd olsun. Bir gün gelecek en son ölüm ve en son dirilişle O'na döneceğiz!.

Yatarken kalkarken yaptığı bu manidar dualarıyla bizleri düşünmeye davet eden Efendimiz (sas), her gece ölmüş, her sabah da yeniden dirilmiş olmayı düşünmemizi tavsiye etmiş oluyor.

- Ama her gece yaşadığı bu gerçeği kim yorumlar!

- Elbette düşünen insan. Düşünme yoksa, yaşadıklarına ibretle bakma gibi bir tefekkür derinliği söz konusu değilse, her gece gidecek, her sabah da gelecek; ama yine de sormaya devam edecek:

- Kim gitmiş de gelmiş? Var mı gidip de dönen?

Yatağında bir kefene sarılır gibi sarıldığı yorganının içinde korkulu rüyalar görecektir, sıkıntılı olaylar yaşayacak, ama sabah yine de soracak:

- Ölen insan kabirdeki kefeni içinde azap da görürmüş, mezarda azap görmek nasıl mümkün olacak?

Gariptir ki kabir azabını imkan dışı gören adam o gece yine mezara girer gibi girdiği yatağında yine korkulu rüyalar görecektir, sabah gördüklerini de korku ile anlatacak. Ama yine de sorma ihtiyacı duyacak:

- 'Kabirde nasıl azap olacak?' diye

Halbuki, Rabbimiz insana, ölmeyi, dirilmeyi, kabirde azap çekmeyi zihnine yaklaştıracak olaylar yaşıyor hayatı boyunca. Böylece aklına kapı açıyor; ama iradesini de elinden almıyor, sadece yaşadıklarını düşünmesini istiyor. Buna rağmen düşünmeyen adam hâlâ soruyor:

- Var mı oraya gidip de gelen, kabirde azap görüp de gelip anlatan?

Demek ki sebepsiz değilmiş Efendimiz'in (sas) şu hatırlatması:

- Tefekkürü saatin, hayrun min ibadeti senetin!

Kısa bir zaman tefekkür (düşünmek), uzun bir zaman (nafile) ibadetten hayırlıdır!

- Ne dersiniz var mı böyle tefekkür derinliğimiz, yaşadıklarımızı düşünerek içindeki işaretlerden istifade etme titizliğimiz? Yoksa bazılarının dedikleri gibi mi yaygın hayat:

- Ayağını sıcak tut başını serin; boş ver olaylara düşünme derin mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ziyan mala gelsin de cana gelmesin diyemeyince...

Ahmed Şahin 2008.12.23

İslam kültüründe bazı doğrular eğlendirici misallerle anlatılır, anlaşılacak örneklerle zihinler doğruya yönlendirilir.

İrşat eserlerinde böyle misaller bir hayli yekün tutar. Doğruları daha net şekilde sunan bu misallerden birini arz etmek istiyorum bugün sizlere. İçinde bulunduğumuz ekonomik sıkıntıların bazı zihinleri sıkıp doğru düşünmeyi önlediği bir devrede bu misal bizlere bir şeyler fısıldıyor gibi geliyor bana. Bir de siz göz atın bakalım aynı uyarıcı mesajı siz de almış olacak mısınız bu misalden?

Efendim, kurtların kuşların dilinden anlayan Süleyman aleyhisselama gelen bir meraklı adam yalvarır:

- Ne olur ey Allah'ın Nebisi, bana hayvanların dilini öğret de ne konuştuklarını ben de anlayayım.

Süleyman aleyhisselam, olmaz, der. Sen onların konuştuklarını anlarsan sabredemez, başına bir iş açarsın!.

Ne var ki adam ısrar eder. Süleyman aleyhisselam da ısrarcı adama hayvanların dilini öğretir. Bundan sonra evinin avlusunda oturan adam çöplükteki köpekle horozun konuşmalarını dinlemeye başlar. Bir ara garip sesler çıkaran köpekten şu sözleri duyar: - Horoz kardeş, sen arpayla buğdayla da karnını doyurabilirsin. Biraz ötedeki taneleri yesen de ekmek kırıntılarını bana bıraksan olmaz mı, benim karnım çok aç. Horoz şu cevabı verir: - Sabret köpek kardeş, yarın buraya ağanın ölen eşeğini getirip bırakacaklar, bolca et yer, karnını iyice doyurursun.

Bunu duyan ağa hemen koşar ahırdaki eşeği alıp doğruca pazara götürür. Yoksul bir adama satıp parasını cebine koyduktan sonra söylenerek döner: - İyi ki hayvanların dilini öğrendim, yoksa eşek elimde ölecekti. Ertesi gün yine kulak kabartır çöplükteki seslere. Köpek sitem etmektedir horoza: - Hani ağanın eşeği ölecekti de ben de bolca et yiyecektim ya? Horoz cevap verir:

- Ağa açığızluk edip eşeği sattı. Ama üzülme, bu sefer ağanın atı ölecek. Buraya getirip bırakacaklar, bolca et yer, karnını iyice doyurursun.

Ağa yine hızla kalkar, ahıra gidip atı alarak pazara götürüp hemen satar. Dönerken de yine söylenir:

- İyi ki hayvanların dilini öğrendim, yoksa at da elimde ölecekti. Bakalım şimdi neyi konuşacaklar diye merakla beklemeye başlar.

Bu sefer köpek daha yüksek sesle sitem ediyor: - Horoz kardeş, beni yine aldattın. Hani ağanın atı ölecekti ya?

- Ağanın atı, sattığı zavallının elinde öldü. Ama üzülme der, bu sefer daha büyük bir ziyafete konacağız hep birlikte. Köpek inanmaz:

- Hadi hadi beni yine aldatıyorsun. Horoz kesin cevap verir:

- Hayır, aldatma falan yok, durum ciddi. Çünkü der, malına gelen ziyana razı olmayan ağanın bu sefer ziyan canına gelecek, razı olmadığı malı yerine kendisi ölecek, bela bu defa kendi canına gelecek. Arkasından yemekler yapılıp etler pişirilecek, artanı da bizlere dökülecek, ye yiyebildiğin kadar.

Ağa bunu duyunca şaşırır, sağa sola koşuşturmaya başlar, yok mu beni kurtaracak biri, diye söylenir. Derken gece hastalanan ağa sabaha çıkmaz, ölür.

Arkasından yapılan yemek, pişirilen etlerden artanlar çöplüğe dökülür, uzun zaman hayvanlar ziyafete konmuş olurlar. Bu sırada horoz söylenir:

- Keşke insanlar, gelecek ziyan malıma gelsin, cana değil diyebilseylerdi, bunda da bir hayır vardır, diyerek mala gelen musibete razı olup sabırla karşılasalardı. Ne yazık ki bazıları bunu diyemiyorlar. Mallarına gelen musibete

razı olmuyor, sanki canlarına davetiye çıkarıyorlar. Sonra da derin pişmanlıklar duyuyorlar ama pek faydası olmuyor.

Ne dersiniz, bu misal ne diyor bizlere? Düşünmeye değer mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi hayatı örnek alıyoruz?

Ahmed Şahin 2008.12.24

Hayatımıza şöyle bir bakınca şükür duygusu mu duyuyoruz, yoksa şekva duygusuna mı giriyoruz?

Bu iki duygunun tespiti çok önemlidir. Çünkü insanın hayatında şükür duygusuna girmesi yahut da şekvaya yönelmesi örnek aldığı hayat şekilleriyle ilgilidir. Kimlerin yaşayışlarını kendimize örnek alıyor, kimlerin hayatıyla kendimizi kıyaslıyorsak, duygu ve düşüncelerimiz de ona göre ayarlanıyor, ona göre ya şükür duygusuna giriyor, yahut da şekvaya yöneliyoruz.

Çevremizdeki hayat çeşitlerine bakınca görüyoruz ki, iktisatla yaşayan mütevazı bir çoğunluk var. Bir de israfı yaşayan gösterişli azınlık söz konusu.

Biz hangisine bakıyor, hayatımızı hangisine göre yönlendirmek istiyoruz? İktisatlı yaşayan çoğunluğa göre mi, yoksa israfı yaşayan azınlığa göre mi?

Şayet israfı yaşayan azınlığı örnek alıyorsak hayatımız şekvaya kayıp gitti demektir. Ömür boyu şikâyetçi olacağız kendi hayatımızdan. Çünkü örnek aldığımız israfı hayatın son sınırı yoktur. Nereye varsanız üstünde başka israfı örnekler var. Ömür boyu çabalarsınız ama israfı hayatın tatmin eden son noktasına ulaşamazsınız.

Bu durumda şöyle sakince bir düşünüyoruz. Acaba Efendimiz (sas) Hazretleri hangi hayat tarzını örnek almamızı işaretliyor? Bediüzzaman hazretlerinin tabirleriyle (israfçı azınlığı mı, iktisatlı çoğunluğu mu) örnek almayı tembih ediyor?

"-Size halk ekseriyetinin yaşadığı israfsız hayat yakışır." manasındaki sevad-ı azam hadisi örnek alacağımız kesimi işaretlemiş oluyor.

- Ekonomik konularda kendinizden aşağıda yaşayanlara bakın!

Evet, sünnet bize bu ölçüyü vermektedir. Şayet böyle değil de (israfçı azınlığı) örnek alacak olursak hayatımızı seveyemeyiz, sahip olduğumuz nimetleri de göremeyiz, şükür duygusuna da giremeyiz.

Bu sebeple maneviyat büyükleri diyorlar ki:

- Ekonomik imkanlarınız ne olursa olsun hep mütevazı yaşayanlar örnek alınmalı, hep mütevazı hayat tercih edilmeli, şekva değil şükür duygusu içinde yaşanmalıdır!

Siyer yazarları da örnek alınacak hayatları şöyle naklediyorlar bizlere:

Halife Hazreti Ömer'in huzuruna giren Ahnef bin Kays sofradaki tek çeşit yemeği görünce sorar:

- Ey müminlerin emiri, halife olduğunuz halde de mi tek çeşit yemekle yetiniyorsunuz?

Şöyle cevap verir örneğini hiç şaşırmayan halife:

-Elbette halife olduğum halde de tek çeşit yemekle yetiniyorum. Çünkü der, örnek aldığım benden önceki halife Ebu Bekir de tek çeşit yemekle yetinmişti. Onun örneği olan Allah Resulü de tek çeşit yemeği tercih etmişti. Bizler örneklerini şaşırmayan kimseleriz. Sen bu soruyu kimi örnek alacaklarını bilemeyenlere sor.

Halife sözlerine tarih boyunca tekrar edilen şu gerçeği de ekleyerek der ki:

-Ey Ahnef! Sofradaki yemek haramsa azabı, helalse hesabı vardır. Bunu hiç unutmamak gerek!

-Ne dersiniz, bu olaylar bizlere kimleri örnek almamızı işaretliyor? İsrafçı azınlığı mı, iktisatlı çoğunluğu mu?

Kaç çeşit yemek bulunuyor soframızda? Çeşit azalınca neden mutsuzluk hissine giriyor, şekvaya yöneliyoruz? Bir örnek yanlışlığı mı söz konusu yoksa bizde de? İsrafçı örnekler mi yönlendiriyor bizleri de? Şöyle sakince bir düşünmekte fayda var mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hicri ve Miladi yıllarımız hayırlı uğurlu olsun!

Ahmed Şahin 2008.12.30

Bugün 1430'uncu hicri yılın başında, birinci ayı olan Muharrem'in de ikinci günündeyiz.

İdrak ettiğimiz bu hicri yılımla, idrak edeceğimiz miladi yılımızın İslam alemine ve insanlık dünyasına hayırlar getirmesini diliyor, inancımıza uygun şekilde yaşamamıza vesile olmasını Rabb'imizden niyaz ediyoruz.

Bize göre her iki yılbaşının da temelinde din vardır, peygamberler söz konusudur. Nitekim miladi yılbaşında İsa Aleyhisselamın (ihtilafı) doğumu, hicri yılbaşında da Hazret-i Muhammed Aleyhisselam'ın (ittifaklı) hicreti vardır.

Dolayısıyla bizler yılbaşı kutlamalarında çığırından çıkarılmış yılbaşı eğlencelerinin, doğumu esas alındığı söylenen Peygamber'i rahatsız edeceğini düşünüyor, hele Müslüman'ın yabancıların ahlakî zaafırla dolu yılbaşı kutlamalarına ortaklık etmesinin hiç yakışmadığını özellikle ifade etmek istiyoruz.

Önemli bulduğumuz bu noktaya böylece küçük bir işaretten sonra hicri yılbaşımızın nasıl başlayıp nasıl karara bağlandığını kısaca bir gözden geçirmeyi gerekli görüyoruz. Şöyle ki:

Tarih: 622. Mekke'de Müslümanlara yapılan zulüm ve baskı, sabır sınırlarını aşan boyutlara ulaştığından dolayı uzun zamandır beklenen hicret izni nihayet çıkmıştır.

İlk hicret kafilesi (Ebu Seleme'den sonra) Cahş ailesinden 20 erkek, 8 kadınla birlikte Medine'ye doğru 450 km'lik çöle süzülerek gece karanlığında gözlerden kaybolmuşlardır. Muharrem ayı boyunca sürdürülen bu gizli hicret, peşinden gelen Safer ayında da devam eder, ay boyunca Mekke'yi terk edenlerin sayısı 150 sahabeyi geçer.

Artık hicret sırası, kendisine iman edenleri gizlice yolcu ederek hayatlarını emniyete almış olan Kainatın Efendisi'ne gelmiştir.

Nitekim Muharrem'in peşinden gelen Safer ayının 27'sinde Efendimiz (sas) Hazretleri de evinin etrafını sarmış bulunan silahlı müşriklerin arasından gece karanlığında çıkıp yol arkadaşı Hz. Ebu Bekir'le birlikte bir buçuk saatlik uzaktaki Sevr mağarasına ulaşır. Üç gün boyunca bu mağarada ek hazırlıklarını tamamlayan Efendimiz, Rebiul'evvel'in başında Medine'ye doğru dört kişilik bir kabile halinde yola çıkarlar. Sekiz günlük yorucu bir çöl yolculuğu sonunda Medine'nin 4 km.lik kenarındaki Guba köyüne ulaşırlar. 15 gün kaldığı Guba'da bir mescid inşa eden Efendimiz (sas) Hazretleri, cemaatle birlikte namaz kılınmasını sağlar.

Buradan da cuma günü Medine'ye doğru yol alırken gelen ayetlerle farz olan cuma namazını Ranuna denen yerde kıldırdıktan sonra büyük bir kabile ile nihayet hicret yolunun sonu olan Medine'ye ulaşır, bugünkü mescidin bulunduğu yerde çöken devesinin misafir olacağı evi işaret ettiğini ifade ile Halid bin Zeyd'in evine misafir olur. Böylece 53 yaşında Rebiul-evvel'in başında günde 56 km yol yürüyerek başladığı hicret yolculuğunu ayın sonunda Medine'de tamamlar. (7 Ekim 622)

İşte bu muhteşem tarihi yolculuktan tam 16 yıl sonra Halife Hazreti Ömer (638) Medine'de meşveret meclisini toplar, Müslümanlara ait bir takvim tespitine ihtiyaç olduğunu, hangi olayı tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini sorar.

Efendimiz'in doğumu, vefatı gibi büyük olayları tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini ifade edenler olursa da en ilgi çekici teklif Hazreti Ali'den gelir:

- Müslümanların İslam'ı yaşamak ve yaymak için her şeylerini Mekke'de bırakarak Medine'ye hicretlerini tarih başlangıcı olmaya en layık olay olarak görmekteyim, der.

Bu teklife meşveret meclisinden tasvip sesleri yükselerek karar kesinleşir.

Halife Hazreti Ömer'in başkanlığındaki meşveret meclisinin bu kararını kapıda bekleyen Abdullah, Medine sokaklarında halka şöyle ilan eder:

- Ey Müslümanlar! haberiniz olsun, ilk hicret kfilesinin yola çıktığı Muharrem birinci ay, bu ayla başlayan sene de birinci sene olarak tespit edilmiştir. Birinci Muharrem ayınız ve 16. hicret yılınız hayırlı, uğurlu olsun!

Biz de Abdullah'ın o günkü duasına bugün de amin diyor, tüm Müslümanlara '1430'uncu hicret yılımız hayırlı ve uğurlu olsun!' dileğinde bulunuyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yılbaşında hayatımızı bir gözden geçirsek mi?

Ahmed Şahin 2008.12.31

Bir yılı harcıyıp yeni bir yılı daha harcamaya yöneldiğimiz yıl başlarında Şibli Hazretleri'nin sözlerini hatırlamakta fayda var gibi geliyor bana.

Ancak önce Şibli kimdir, onu kısaca bir tanıyalım, sonra ikazını incelemeye geçebiliriz.

Bilindiği üzere Hicri 334'te Bağdat'ta vefat etmiş olan Şibli, Cüneyd-i Bağdadi'nin çok değerli bir talebesi, İmam-ı Malik'in hadis kitabı Muvatta'ı da ezberlemiş bir hadis alimi ve tasavvuf önderidir. Bağdat halkı ona 'İmam-ı Şibli' unvanını layık görmüştür. Zira Şibli Hazretleri, sadece sözle ikaz eden bir mürşid değil, aynı zamanda fiilen yaşayarak örnek olan bir alimdir. Konuşmalarında kullandığı ilk cümle hep aynıdır:

- Ey Müslümanlar! Aylar seneler geçiyor, hesaba çekilme zamanımız yaklaşıyor. Öyle ise orada hesaba çekilmeden önce burada kendinizi hesaba çekin!..

Bir gün bir hürmetkârı dayanamayıp sorar:

- Her konuşma başında "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!" buyuruyorsunuz. Biz burada kendimizi hesaba çekersek, sanki ahirette hesaba çekilmeyecek miyiz?

İmamın cevabı ümit kırıcı değil, ümit vericidir:

- "Evet" der, "Burada kendini hesaba çekerek yaşayan, orada hesaba çekilmeyebilir. Efendimiz'in, "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!" buyurması sebepsiz değildir.

Şibli Hazretleri'nin bu açıklamasına uyan hürmetkârı, başlar kendini hesaba çekerek yaşamaya. Yani, ahirette hesabını veremeyeceği işleri dünyada yapmamaya kesin karar verir. İşte böylesine bir titizlik içinde yaşadığı sırada bir gece rüyasında hocasını görür. Bakar ki, Şibli Hazretleri bindiği beyaz bir atla bulutlara doğru uçup gidiyor. Peşine düşerek bağırır:

- Dur! Ne olur birazcık dur da ben de geleyim seninle!.. İmamın cevabı manidar:

- Ben bu hapisneden bir kurtuldum, bir daha bekler miyim bu zindanda?

Bu rüyanın manasını öğrenmek için sabah ilk işi üstadını ziyaret etmek olur. Bakar ki hocasının kapısında cenaze hazırlığı var. Onun dünya hapishanesinden kurtulup ahiret saraylarına doğru uçtuğunu anlamakta gecikmez. Ama çok üzülür bu ani gidişine de dua ederek uzandığı yatağında rüyasında hocasını görür. İlk suali, vaazlarında tekrar ettiği ikazı olur:

- "Sen" der, "Dünyada kendini hesaba çekerek yaşar, bize de öyle ikazda bulunurdun, hesabın nasıl geçti, rahatça hesabını verebildin mi? İmam cevap verir:

- Melekler beni hesaba çekmek üzere karşıma geçtikleri sırada Rabb'imden hitap geldi:

- "O kuluma hesap sormayın! Çünkü o dünyada gafilce yaşamadı, kendi hesabını kendisi yaparak geldi. Veremeyeceği hesabı yoktur onun." Şibli Hazretleri:

- "Siz de..." der, "Hesabınızı yaparak yaşayın, veremeyeceğiniz bir hesapla gelmeyin buraya. Size de; o kulum hesabını yaparak geldi, rahat bırakın onu, denebilir!..

Ne dersiniz? Biz de Şibli Hazretleri'nin ikazlarını hatırlayarak harcadığımız senenin sonunda, harcayacağımız senenin de başında kendimizi bir hesaba çeksek, hayatımızı bir gözden geçirek mi? Geçtiğimiz senede hesabını veremeyeceğimiz işlerimiz olduysa, tövbe, istiğfarlarla, hak sahipleriyle helalleşerek hesabımızı düzeltsek mi? İhmal ettiğimiz ibadetlerimizi, yerine getirmedığımız hizmetlerimizi yapma azmine girsek, yılbaşını bir fırsat bilerek yeni bir hamle yapsak mı? Özellikle yabancıların yılbaşı kutlamalarında düştükleri günah bataklıklarından uzak kalma konusuna özel bir dikkat göstersek mi? Yoksa düşünmeden yaşayanların düştükleri gaflete biz düşerek malum tekerlemeyi biz de mi gafilce tekrarlasak:

- Ayağını sıcak tut başını serin, hayatını gafletle yaşama düşünme derin, mi desek?

Fakat unutmamak gerek ki, yıllarını düşünmeden gafilce tüketenlerin sonunda duydukları pişmanlık, çok derin oluyor, hesabını yapmadan harcadıkları hayatın hesabını çok zor veriyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Kuvvetli mümin zayıf müminden hayırlıdır!"

Ahmed Şahin 2009.01.06

Allah Resulü Efendimiz Müslümanları ikaz ederken bakın ne buyurmuş: Kuvvetli mü'min zayıf müminden hayırlıdır! (Riyaz'ussalihin)

Neden kuvvetli mümin zayıf müminden hayırlıdır?

Çünkü mü'min her şeyden önce hakkı esas alır, hakkı korumayı gaye bilir. Ancak hakkı korumak için de kuvvete ihtiyaç vardır. Kuvvetsiz hak korunamaz.

Bundan dolayı Rabbimiz Enfal Sûresi'nin 60. ayetinde ikazını şöyle yapmaktadır:

- Haklarınızı korumak için olanca gücünüzle kuvvet hazırlayın!

Çünkü korumak istediğiniz hakkınız ancak kuvvetle korunur. Kuvvetiniz yoksa kuvveti esas alanlar sizi dinlemez, söz hep kuvvetlinin olur.

Ahirette olmasa da dünyada bu hep böyle olur. Kim kuvvetli ise söz onun olur. Kuvvetin etkisi konusunda çok manidar bulduğum bir hatıramı arz etmek istiyorum sizlere.

1960'lardaki öğrencilik devremde son devrin hadis alimi Müftü Bekir Hâki Efendi Süleymaniye Camii'nde bize Buhari okutuyordu. Konu, sözünü ettiğimiz (kuvvet hazırlayın) ayetinin hadislerle açıklamasına gelmişti ki Hâki Efendi:

- Çocuklar! dedi, kitaptan başınızı kaldırın, söyleyeceğim şu sözü dikkatle dinleyin.

Hep birlikte başımızı kaldırıp hocamızı dinlemeye başladık. İşte bu sırada şahadet parmağını havaya kaldırarak hiç unutamadığım şu cümleyi söyledi: "Her kaidenin istisnası vardır; 'kuvvet kimde ise söz ondadır'ın istisnası yoktur! Bunu hiç unutmayın çocuklar!"

Evet, son devrin hadis alimi sahip olmamızı istediği kuvvetin etkisi konusunda hiç unutamayacağımız bu kaideyi ezberletmişti bize.

Ben bu sözü gerçekten de hiç unutmadım. Bu söz geçerliliğini halen devam ettirmektedir ve belki de kıyamete kadar da devam ettirecektir. Bu bir İlahi kanundur anlaşılan.

- Düşmanlarınıza karşı hakkınızı korumak için olanca gücünüzle kuvvet hazırlayın. Çünkü kuvvet kimde ise söz ondadır.

Öyle ise mü'min sözünü dinletip hakkını korumak istiyorsa Kur'an'ın ve hadisin ikazlarına kulak verecek, kuvvetli olmaya bakacak. Yoksa söz hep kuvvetlinin olmaya devam edecektir. Mü'min de evet demeye mecbur kalacaktır.

Burada unutulmaması gereken çok mühim bir soru şudur:

- Kuvvet nedir ki, biz ona sahip olalım da hakkımızı onunla koruyalım? Bizim sözümüz de dinlensin geniş çevrelerde?

İşte burada da asırların ötesinden mucizeli bir söz bizi ikaz etmektedir.

Allah Resulü Efendimiz, çıktığı minberinde sözünü ettiğimiz 'kuvvet hazırlayın' ayetinin açıklamasını yaparken bakın sahip olmamız gereken kuvveti hem de üç defa tekrar ederek nasıl açıklıyor:

Dikkat edin! Kuvvet atmaktır, kuvvet atmaktır, kuvvet atmaktır!

'Kuvvet o günkü silah olan (ok) atmaktır!' demiyor da sadece (atmaktır!) diyor!

Demek ki geleceğin savaşları hep atan silahlarla yapılacak, haklar hep atan silahlarla korunacak. Kuvvet hazırlayın demek, atan silah hazırlayın demektir. Havadan atan, denizden atan, karadan atan... Yoksa kuvvet kimde ise söz hep onda olacak. O kuvvete sahip olmayanlar da haklarını koruyamaz olacaklardır. Haklı olacaklar, ama kuvvetli olmadıklarından söz sahibi olamayacaklar, haklarını koruyamayacaklar." Yazımızı baştaki hadisle bağlayalım isterseniz:

- Kuvvetli mü'min zayıf mü'minden hayırlıdır! Savaşta kuvvet ise atmak, atan silaha sahip olmaktır. Havadan atan, karadan atan, denizden atan.

Kendi içinde birlik beraberliğini koruyarak bu caydırıcı kuvvete sahip olmadığın takdirde, hakkını korumak için hayatını feda ederek şehit olacak, ahiretini kazanacaksın; ama kaba kuvvetle senin hakkını gasbedenler, zulüm bayrağını dalgalandıracaklar, vicdan çılgınlıklarına kulaklarını tıkayan kesimlerin gözleri önünde!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muharrem'in özelliği, 'aşure'nin güzelliği nereden geliyor?

Ahmed Şahin 2009.01.07

Soru: Efendimizin hicreti, Rebiul'evvel ayının başında başlamasına rağmen hicri tarihin iki ay geriden gelen Muharrem'den başlatılmasının sebebi neydi, Muharrem ayının tercihe sebep olan özellik ve güzellikleri mi vardı yoksa?

Cevap: Evet öyleydi. Nitekim Tevbe Sûresi ayet 36'da Allah'ın seneyi on iki ay olarak yarattığı, bu on iki aydan dördünün de savaşların yasaklandığı haram aylar olduğu bildirilmiş, savaşın yasaklandığı haram aylardan birinin de Muharrem ayı olduğu hadislerle anlatılmıştır. Ayrıca, on büyük peygamberin kurtuluş mucizeleri de Muharrem ayında gerçekleşmiştir. Kaldı ki, ilk hicret kafilesi de bu ayda yola çıkmış, bu sebeplerle hicri tarihin birinci ayı olmaya Muharrem ayı layık görülerek hicri takvimin birinci ayı ilan edilmiştir.

- Ne var ki, tarih boyunca hep özel ve güzel olaylara sahne olan Muharrem ayı, sonraları Emevi halifesi Yezit zamanında, 61 tarihinde vicdanları sızlatan üzücü olaylara da maruz kalmış, Hazreti Resulullah'ın aziz Ehl-i Beyt'inin yetmiş iki eşsiz büyüğü de Muharrem'in onunda Kerbela'da şehid edildiğinden dolayı kara bir günü de bağrında barındırmak zorunda kalmıştır.

Soru: On Muharrem'deki aşure tatlısı nereden kaynaklanmaktadır? Dini bir mecburiyet gereği midir? Yoksa peygamberlerin on Muharrem'deki kurtuluş mucizeleriyle de ilgili bir yanı var mıdır?

Cevap: Vardır. Şöyle ki, Muharrem'in onunda Adem Aleyhisselam'ın tövbesinin kabul olması, Musa Aleyhisselam'ın Firavun'un zulmünden kurtulması, Nuh Aleyhisselam'ın gemisinin Cudi Dağı'nda karaya çıkması gibi birçok özel ve güzel mucizeler on Muharrem'de yaşanmıştır. Bu sebeple kurtuluşun şükrü olsun için geminin ambarında kalan tahılları çıkarıp özel bir tatlı yapan gemi sakinleri, aralarında tatlı ikramında bulunmuşlar, böylece hem komşular arasında iyi münasebetlerin gelişmesine sebep olunmuş hem de tarihte yaşanmış tufan hadisesi ve karaya çıkışın şükrü bir daha zihinlerde canlandırılma fırsatı söz konusu olmuştur. Aşure tatlısı, vesile olduğu bu özellik ve güzelliğinden dolayı asırlar boyu varlığını sürdürmüştür. Yoksa dini bir mecburiyetin gereği değildir. Başka olaylarla ilgisi yoktur.

Soru: Muharrem ayında oruç tutmak mecburi midir, yoksa isteğe mi bağlıdır?

Cevap: Kısaca diyebiliriz ki, Muharrem'de oruç tutan sevap alır, tutmayan da günaha girmez. Ayrıca oruç tutanlar tek oruçla kalırsa tek sevapla kalmış olur, önüne arkasına başka oruçlar da ilave ederlerse ilave ettikleri oruç kadar fazla sevaba nail olurlar. Efendimiz'in Muharrem ayı için, "Ramazan'dan sonra sevabı en çok olan kutsal ay." buyurması, bu aydaki ibadet ve orucun sevabının yüksekliğine işaret kabul edilmiştir.

Soru: On Muharrem'de, bazı Müslümanların sırtlarını zincirlerle dövüp kanatmaları, sevimsiz görüntüler meydana getirmeleri, dinin bir emri gereği midir? Yoksa geçmiş zulümlerin acısını bir ölçüde hissetmek için mi böyle işkenceleri yaşamaktalar?

Cevap: On Muharrem'deki zincirli dövünmeler gibi ağır matem görüntüleri dinin emri, İslam'ın icabı olmaz. Olmadığı içindir ki artık böyle kendi eliyle kendine işkence yaparak çileye ortak olma görüntüleri de terk ediliyor, 'olayın üzüntü ve çilesi vicdanlarda duyularak yaşanmalı' diyenler çoğalıyor. İslam büyükleri Müslümanlar arasında geçmişte cereyan etmiş olan Sıffin, Cemel ve Kerbela gibi gönül yakıcı, vicdan sızlatıcı çatışmaları yeniden deşeleyip de zihinlerde tekrar bir acı meydana getirmeyi uygun bulmamışlar, zalimlerin cezalarını bulduğunu, mazlumların da mükafatlarına nail olduğunu ifade ile 'bize mazlumlar için duadan başka bir şey kalmamıştır' diyerek konuyu İlahi adalete havale etmekle yetinmişler, yeni suçlular arar gibi yeni gerginliğe sebep olacak davranışlardan uzak kalmayı tercih ve tavsiye etmişlerdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsrail'in savaş vahşetine mukabil İslam'ın cihad şefkatinden bir örnek!

Ahmed Şahin 2009.01.13

Hicretin 11. senesinin başlarında Resulü Ekrem Efendimiz'in ateşli rahatsızlığı ilerlemiş, 13 gün gibi kısa bir zaman içinde İlahî takdir hükmünü icra ederek, vefat-ı Nebi vâki olmuş, yerine hemen Hazret-i Ebubekir halife seçilmişti.(8 Haziran 632)

O sıralarda Efendimiz (sas), cihad için bir ordu da hazırlamış, tam göndereceği sırada vefat vâki olduğundan dolayı ordu yola çıkarılamamıştı. Yeni Halife'nin ilk işi Allah Resulü'nün (sas) hazırladığı bu orduyu hemen yola

çıkarmak, ikinci işi de kırk bin kişilik bu güçlü orduya (dünyanın henüz bilmediği) savaş hukukunu anlatmak, düşman topraklarında her şeyin serbest olmadığını, savaşa karışmayan insanların hayatlarının mutlaka korunması gerektiğini (bu ordunun şahsında) tüm dünyaya ilan etmekte.

Bu sebeple Medine dışındaki Ceref karargahında Şam'a doğru yola çıkmak üzere bekleyen orduya İslam'ın savaş hukukunu anlatmak için gelen Halife Hz. Ebubekir, tarihe altın harfle yazılması gereken şu unutulmayan savaş ahlakı konuşmasını yaptı:

- Aziz mücahidler! Gireceğiniz düşman topraklarında gücünüze güvenip de her türlü vurup kırmanın, yakıp yıkmamanın caiz olduğunu düşünmeyiniz. Sayacağım şu kurallara savaş ortamında da dikkat etmeniz gerekmektedir. Biliniz ki, Allah ve Resülü şu on maddeyi düşman topraklarında da yasaklamıştır.

1- Vardığınız düşman topraklarında henüz savaş nedir bilmeyen masum çocukları sakın korkutmayın! Çocuk öldürmek gibi bir büyük vahşet geçmişteki cehalet devri karanlıklarında kalsın, günümüze taşıma vebalini yüklenmeyin.

2- Savaşta karşınıza çıkmayan kadınlar sizin muhatabınız değildir; onları korumanız altında tutun, itibarlarını zedeleyecek muameleye maruz bırakmayın.

3- Size karşı koymaya gücü yetmeyen yaşlılara, hastalara, felçlilere, baktığı hedefi göremeyen körlere sakın dokunmayın.

4- Kiliselerde kendilerini ibadete vermiş din adamlarına da engel olmayın.

5- Düşman arazilerindeki meyveli meyvesiz ağaçları kesmeyin, sebze ve meyve yeşilliklerini tepeleyerek mahsullere zarar vermeyin, ekinleri ateşe vermeyin.

6- Düşmanın koyun ve keçilerinden ihtiyacınızdan fazlasını kesmeyin, yaralayıp öldürmeyin.

7- Elinize geçecek ganimet malından şahsınıza hiçbir şey almayın.

8- Kadınların iffetini ihlal edecek zina fiilinin her yerde haram olduğunu hatırlayın; namus ve iffetin her yerde İslam'ın koruması altında bulunduğunu unutmayın...

9- Sizinle savaşamayacak hale gelmiş yaralı askerleri öldürmeyin, silahını bırakıp kaçanları da arkadan vurmayın...

10- Elinize düşen esirleri koruyun, işkence ve zulüm gibi eziyetlere maruz bırakmayın!. (Taberi, İbni Esir, Sadri İslam)

Müslümanların ilk halifesi Hz. Ebubekr'in istediği her şeyi yapabilecek güçte olan kırk bin kişilik bu güçlü savaş ordusuna yaptığı bu tarihî konuşmasından anlaşılıyor ki, 21. asırda İsrail'in çocuk, kadın, yaşlı, sivil demeyip topyekûn sorumsuzca katletmekten çekinmediği insanlık dışı savaş anlayışını İslam, altıncı asırda yasaklamış, insanlığa layık bir savaş hukukunu daha o asırda tüm dünyaya böyle ilan etmiştir.

Demek insanlık bugün, İslam'ın baştan koyduğu bu savaş hukukuna muhtaç durumdadır. Varabilirse ona varacak, uygulayabilirse onu uygulayacaktır ki, dengesini yitirmiş bir savaş katliamından çocukları, kadınları,

hastaları, yaşlıları, sivilleri kurtarabilsin. Çarpışan askerler arasında yapılacak savaş, savunmasız sivilleri, kadınları çocukları imha vahşetine dönüşmesin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kerbela gibi zulüm savaşlarını neden sıkça gündeme taşıyamıyorsunuz?

Ahmed Şahin 2009.01.14

Soru: On Muharrem Aşure gününde Kerbela'da Resulullah'ın (sas) nesl-i necibinden Hz. Hüseyin'in başında bulunduğu 72 Ehl-i Beyt'in şehadetlerini neden etraflıca anlatmıyorsunuz? Daha önce de Cemel ve Siffin savaşları cereyan etti. Onları neden günümüze taşımayor, bir nefret cephesi oluşturmuyorsunuz?

Cevap: Geçmişte Müslümanlar arasında cereyan etmiş gönül yakıp vicdan sızlatıcı olayları on dört asır sonra bugün bir daha günümüze taşımayı faydalı bulmayan Bediüzzaman gibi Ehl-i Sünnet alimleri, ikazlarda bulunarak diyorlar ki:

- Ehl-i Sünnet imamları, sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı yasaklamışlardır!

Çünkü Cemel vak'asında Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyir ve Talha ve Aişe-i Siddika (ra) bulunmasıyla Ehl-i Sünnet vel cemaat, o savaşı, içtihad neticesi deyip "Hazreti Ali (ra) haklı, ötekiler haksız; fakat içtihad neticesi olduğundan affedilmiştir." diyerek konuyu kapatmışlardır.

Hatta, Haccac-ı Zalim, Yezid ve Velid gibi heriflere! ilm-i kelamın büyük allamesi Sadeddin-i Taftazani, "Yezid'e lanet caizdir" demiş, fakat "Lanet vacipdir!" dememiş, "Hayır vardır, sevaplıdır" dememiştir! Çünkü, hem Kur'an-ı, hem Peygamber'i, hem bütün sahabelerin kudsi sohbetlerini inkâr eden bugün çok kimseler vardır! Onlardan söz etmeyip de geçmişin yaralarını yeniden deşeyip de kanatmakta fayda yoktur!..

- Kaldı ki, şer'an, bir adam lanetlikleri hiç hatıra getirmeyip lanet etmese, hiçbir zararı yoktur! Çünkü zem ve lanet, medih ve muhabbet gibi (sevap getiren faziletlerden) değildir. Onlar salih amele dahil olamazlar.

-Madem zem etmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'i, bir mecburiyet yok, bir günah söz konusu değildir. Ama zemde ve tekfirden hükm-ü şer'i var. Zem ve tekfir haksız olsa, büyük zararı da var; haklı olsa, hiç hayır ve sevap yok! Öyle ise hayrı ve sevabı olmayanları terk etmekte isabet vardır.

-İşte bu gibi gerekçelerden dolayı başta dört imam ve Ehl-i Beyt'in on iki imamı olarak Ehl-i Sünnet, Müslümanlar içinde o eski zaman fitnelerinden söz açıp münakaşa etmeyi caiz görmemişler, faydasız, zararı var, demişlerdir.

- Hem o savaşlarda her nasılsa çok ehemmiyetli sahabeler iki tarafta da bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakiki sahabelere, Talha ve Zübeyir (ra) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Halbuki, hata varsa tövbe ihtimali kuvvetlidir. Bunu düşünmeden o büyük sahabelere karşı itiraz duygusuna girmek bir şey kazandırmaz ama çok şey kaybettirebilir!

Bu gibi sebeplerle geçmiş zamana gidip lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o üzücü olayları yeniden kurcalamaktansa, şimdi bu zamanda bilfiil İslamiyet'e dehşetli darbeleri vuran, binler lanete, nefrete müstahak olanların verdikleri zararları önlemeye çalışmak, önde gelen görevimiz olmalıdır.

-Mevcutların devam eden zararlarını düşünmeyip, geçmiştekilerin geride kalan zararlarını tekrar gündeme taşımak gibi bir tavır, dikkatli dindarların hizmet anlayışlarına da muvafık düşmemelidir. Ömer bin Abdülaziz gibi birinci hicret asrının ilk müceddidi, konuya ait ölçüsünü açık ve net şekilde koyarak demiş ki:

-Allah bizim elimizi o kanlı hadiselerden temiz tuttu, biz de dilimizi temiz tutar, ileri geri konuşarak günaha girmekten uzak kalırız!

Bu sebeplerle ihtilaflı, tartışmalı konuları yenilemekten kaçınan Müslümanlar, kardeşlik duygularını canlandıran konuları konuşup yazmalıdır diye düşünmekteyim. Yoksa Ehl-i Beyt sevgisi bizim inancımızın özünde yer alan vazgeçilmez vasfımızdır. Bunda tereddüt yoktur, ihtilaf da olamaz.

Elbette böyle düşünmeyenler de olabilir. Yeter ki kurcaladıkları konular birlik beraberliğimize zarar vermesin, bir incitme ve kırılmaya sebep olmasın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali Ulvi Kurucu'dan bir şehit annesi örneği

Ahmed Şahin 2009.01.20

Ahmet Yüter Hoca, merhum Ali Ulvi Kurucu'nun Medine'de ve memleketimizde kayda aldığı özel sohbetlerini kitaplaştırarak Nesil Yayınları arasında istifademize sunmuş.

Kitapta İslam'ı yaşama ve yaşatma azmini güçlendiren çok değerli hatıralar var. Ancak bir şehit annesinin "Beni taziye etmeyin, tebrik edin!" şeklindeki tüm şehit yakınlarının yanan yüreklerine su serpen hatırası beni çok etkilediğinden, şehit annesi örneğini başa alarak özetliyorum örnek olayları.

Arap âleminin Hansa adında meşhur şaire bir kadını vardı. Bu kadının Sahr isminde bir de ağabeyi vardı. İslam'dan önceki Arap savaşlarının birinde Sahr öldü. Bu ölüm üzerine söylediği içli şiirleriyle o günkü dünyayı yasa boğan Hansa kadın, yaşlı gözlerle gökyüzüne bakarak şöyle feryat ediyordu:

- Ey mehtap! Ağabeyim Sahr'ın naaşının gömüldüğü taraflardan geliyorsun, kabrini ziyaret ettin mi? Ey bulutlar! Sahr'ın kabrine doğru gidiyorsunuz, gözyaşı dökecek misiniz onun üzerine? Ey rüzgâr! Ağabeyime selamlarımı tebliğ edecek misin oraya varınca?

Sonra bu derin duygulu şaire kadın İslam'la şereflendi, tam bir imana sahip oldu. Kaderin takdirine bakın ki bu sefer de hicretin 8. senesindeki Mu'te harbinde dört oğlu birden şehit oldu. Bunun üzerine başkomutan Hz. Halid kaygılanarak dedi ki:

- Eyvah! Bu kadın ağabeyi için dünyayı yasa boğdu. Şimdi ise dört yavrusunu birden şehit verdi. Nasıl taziye edeceğiz bu duygu yüklü anneyi? Acısını paylaşmak için gelenler büyük bir endişe içinde: 'Başın sağ olsun, taziyeden başka elimizden bir şey gelmiyor!' deyince, beklenmedik bir karşılık verdi bu dört şehit annesi. Nasıl bir karşılık bu biliyor musunuz? Bakın ne dedi taziye için gelenlere:

- Beni taziye etmeyin, tebrik edin! Çünkü ben ahirete dört şefaathçi göndermiş şehit anasıyım. Ahirette şefaathçisi olan şehit anaları taziyeye değil tebrike layıklar. Siz de beni tebrike layık görün. Mahşerde birer şefaathçi olarak yakınlarını karşılayacak olan şehitler, yakınlarının makamına inmeyecekler, belki yakınlarını alıp kendi şehit

makamına çıkaracaklar, cennet hayatını birlikte şehit makamında yaşayacaklar. Bu ise taziyeye değil tebrike layık bir ebedi hayat kazandırır!

Günümüzdeki tüm şehit yakınları da kendilerini böyle bilsinler. Ahirete şefaathçi gönderdiklerini hatırlayarak taziyeye değil tebrike layık olduklarını, ebedi hayatta şehitlerle birlikte şehit makamında olacaklarını düşünsünler. İşte asıl iman budur!

Hizmette mütevazı olma ölçüsü örneği.

Bir gün Efendimiz (sas):

- Ya Ali, seni bir kabileye gönderiyorum, onlara İslam'ı anlatacaksın, buyurdu.
- Ya Resulallah koskoca kabilede beni kaç kişi dinler ki? diye sorunca buyurdular ki:
- Seni tek kişi dinlesin yeter. Bir ferdi irşad etmekle bin ferdin hidayetine vesile olabilirsin! Sen o bir ferdi bul sana yeter!.

Bunun üzerine, tek kişi de dinlese yeter, diyerek kabileye giden Hz. Ali, İslam'ı anlatmaya başladı. Birer ikişer başına toplanan kabile halkı dediler ki:

- Biz imanımızı burada değil bizzat Resulullah'ın huzurunda ilan etmek istiyoruz, sen bizi O'na götür.

Hep birlikte Medine'ye geldiler. Efendimiz (sas) tebessümle karşıladıktan sonra buyurdu ki:

- Ya Ali! 'Bir'e razı oldun Allah (cc) sana bini verdi. Bir'e razı olmasaydın bu bini getiremezdin buraya!

Şu anda ülkeleri aşip taşan bu hizmetler de baştan bir'e razı olarak başlamış, sonra birler binler olmuş, yurtlar, okullar derken şükredeceğimiz boyutlara ulaşmış. Demek ki, hatırdan hiç çıkarılmayacak bir sözdür bu:

- Sen hizmetinde önce 'Bir'e razı ol, Allah sana sonra binleri verir!

Hizmette bu bir tevazu ölçüsüdür.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsrail'in esir vahşetine karşı, İslam'ın misafir şefkati!

Ahmed Şahin 2009.01.21

Gazzeli esirleri korumak iddiasıyla önce bir binaya doldurdular. Sonra geriye çekilip binayı bombalayarak esirleri enkaz altında öldürdüler. Dünyanın gözleri önündeki bu İsrail vahşetine karşı, İslam'ın esirlerine uyguladığı şu misafir şefkatini örnek gösteriyor, insanlığın kurtuluşu hangi anlayışta diye vicdan sahiplerine bir de soru sormak istiyoruz.

Hicretin 2. senesindeki Bedir Savaşı'nda esir alınan 70 düşman askeri elleri bağlı olarak Medine'ye getirildiği günü Peygamberimiz'in Müslümanlara ilk emri şöyle oldu:

- Esirler aç, susuz, istirahat muhtaç haldeler. Durumu müsait olanlar birer ikişer esir teslim alarak yemeklerini yedin, sularını içirin, istirahatlarını sağlayın, asla incitici muamele yapmayın! "İstevsû bihim hayran!"

Bu emrin nasıl uygulandığını öğrenmek için esirlerden Ebul İzze'yi dinliyoruz:

" - Esir dağıtımında ben Ensar'dan bir aileye teslim edildim. Akşamları ekmeklerini bana verirler, kendileri sadece hurmayla yetinirlerdi. Ben ise utancımдан yemez ekmeği iade ederdim. Onlar bizim ihtiyacımız yok, diyerek ekmeği tekrar bana gönderirler, kendileri hurmayla idare ederlerdi.."

Evet, Müslümanların savunmasız esirlere muamelesi işte böyle oluyordu.

Peygamberimiz baştan evlere taksim ettiği bu esirlerin geleceklerine ait karar almak için Medine'de bir meşveret meclisi toplayarak fikirlerini sordu:

- Ne yapmayı düşünüyorsunuz esirlerinize? Her birinden kurtuluş akçesi (fidye) alarak bırakmayı mı, yoksa şimdiye kadar yapıldığı gibi düşmana korku salmak için öldürölmelerini mi?

Fikrini ilk açıklayan Hazret-i Ebu Bekir oldu:

- Bunların aile ve çocukları vardır. Kurtuluş akçesi alınarak serbest bırakılmalılar. Karşı görüş ise Hazret-i Ömer'den geldi:

- Mekke'den kalkıp Bedir'e kadar gelerek bizleri yok etmek isteyen düşmanlarımızı serbest bırakacak olursak, bize tekrar saldırma cesaretlerini artırmış oluruz. Bizi öldürmek için gelenleri biz de öldürmeliyiz ki, kalanlar bir daha bize saldırma cesaretini bulamasınlar!

Efendimiz'in de (sas) bir başkumandan olarak görüşü vardı. Farklı görüş sahiplerini incitmeden kendi görüşlerini şöyle açıkladı:

- Ben de fidyelerini ödemeleri mukabilinde af edilmeleri tarafını tercih ediyor, esirlerin geride bekleyen aile ve çocuklarına kavuşmalarının sağlanmasını teklif ediyorum!

Bunun üzerine bir kısım esirler kurtuluş fidyesi vererek kurtuldular. Veremeyenlerin okur-yazarları da Medine'deki Müslümanların çocuklarından onar çocuğa okuma-yazma öğrettikten sonra serbest bırakıldılar. Meşhur vahiy kâtibi Zeyd bin Sabit de, işte bu esirlerin okuma-yazma öğrettikleri çocukların içinden çıkmıştır.

Müslümanların esirlerini, misafir gibi ağırlamaları, kendi ekmeklerini yemeyip esirlere yedirmeleri, sonra da insanlık onuruna yakışan bir şekilde kurtuluş akçesiyle bırakarak aile ve çocuklarına kavuşmalarını sağlamaları gösteriyor ki, insanlığın hedefinde yüce İslam'ın 6'ncı asırda uyguladığı bu şefkat örneği vardır. Medeni dünya varabilirse bu örneğe varacak, uygulayabilirse İslam'ın bu insani örneğini uygulayacak ki, savaşlar insanlık onuruna yakışır şekilde yapılsın, Müslümanların evlerinde ağırladıkları savunmasız esirleri İsrail, bombaladığı binanın enkazı altında öldürme vahşetini göze alma cesaretini kendinde bulamasın. Yoksa tüyler ürpertici savaş vahşetlerini insanlık daha çok seyredecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zulüm zirveye çıkarsa İlahi adaleti kimse durduramaz!

Ahmed Şahin 2009.01.27

Rabbimiz zalimin yaptığı zulmü ihmal edip de yanına bırakmaz. Vazgeçmesi için verdiği mühlet bittikten sonra zulmü zirveye çıkan zalime öylesine bir adaletle muamele eder ki, kimse bu adaletin tecellisine engel olamaz.

Bu sebeple, zulümde ısrar edenler, bir gün zulümlerinin kemale ermesiyle zevalinin başlayacağını mutlaka hatırlamalı, İlahi adaletin kendileri hakkında da tecelli edeceğini düşünmeli, bu gerçeği uzak ihtimal gibi görüp de baskı ve zulme devam etme gafletine düşmemeliler.

İrşat eserlerine geçmiş bir zulüm örneğini arz etmek istiyorum bugün sizlere. Ola ki, eline geçirdiği fırsata güvenerek zayıfı ezip üzmeye devam edenlerin düşünmelerine sebep ola, insafa gelip vazgeçmelerine vesile teşkil ede.

Bilindiği üzere İstanbul'umuzun manevi fatihi Akşemseddin Hazretleri fetihten sonra Sultan'ın kendisine özenerek devlet işlerini bırakıp tasavvufa yönelmesine sebep olmaktan endişe ederek Sultan'ın gelemeyeceğini düşündüğü Bolu'nun Göynük kasabasındaki eski yerine hicret ederek 1459'da vefatına kadar hizmetlerini orada sürdürür. Aile bireyleri de burada yerleşip kalırlar.

Akşemseddin Hazretleri'nin takva sahibi torunlarından olan Abdülkadir Çelebi'nin de burada bir yoncalığı vardır. Yoncalıkta yetiştirdiği yeşillikle ineğini otlatır, sütüyle helalinden geçinip gider, kimseye yük olmak istemez..

Ne var ki hak hukuk tanımayan kaba kuvvet sahibi bir çoban, her gün koyunlarını Çelebi'nin yoncalığından geçirir, yetiştirmiş yeşillikleri yedirir, Çelebi'nin ineğine otlayacak ot bırakmaz.

Bir gönül insanı olan Çelebi, bu çobana bir hatırlatır, iki hatırlatır, ama nerede o anlayış? Çoban her fırsatta koyunlarını yine yoncalığın yanından geçirir, yetiştirmiş yeşillikleri kendi hayvanlarına yedirip Çelebi'nin, sütüyle geçindiği ineğine yeşillik bırakmaz.

Nihayet bir gönül ehli olan bu muhterem insanın sabrı tükenir, ellerini açıp Rabb'ine iltica eder:

- Rabb'im der, benim gücüm yetmiyor bu anlayışsız insana, sana havale ediyorum artık. Biliyorum sen zalimi (imhal) edersin, ama (ihmal) etmezsın, zulmü zirveye çıkınca zevalini başlatırsın. Bunun zulmü zirveye çıktı. Çünkü sütüyle beslendiğim ineğimi de beni de aç bırakmaya başladı artık!..

Bu sızlanıştan sonra bir sabah iki kişi Çelebi'mizin kapısını çalar. Yalvarma sırası onlarda artık:

- Çobanımızın karnında müthiş bir sancı başladı. Yerlere yatıp yuvarlanıyor, bir türlü sancı dinmiyor. Kendisi, bunun size yaptığı zulümden olduğunu düşünüyor. Siz çok ikaz etmişsiniz, dinlememiş. Ne olur hakkınızı helal edin de çobanımız kurtulsun!..

Çelebi Hazretleri, ellerini açıp boynunu bükerek:

- Artık, der, çok geç. Ben de kurtaramam çobanınızı. Çünkü der, Rabb'imizin verdiği mühlet bitmiş, zirveye çıkan zulmünün zevali başlamıştır. Zevali başlayan zulmün cezasını kimse durduramaz. Siz buradan dönerken birkaç metre bez tedarik ederek dönünüz. Ola ki çobanınıza kefen lazım ola!

Telaşla koşarlar çobanın evine doğru. Bir de ne görsünler, kapıda su ısıtmak için ateş yakmaya çalışanlar söyleniyorlar:

- Çobanımızı kurtaramadık, şimdi birkaç metre kefen lazım!

Kanundur bu: Zulüm zirveye çıkarsa zevali kaçınılmaz olur, kimse gelecek İlahi adaletin tecellisini önleyemez artık. Tek çare, zulüm zirveye çıkmadan vazgeçip mazlumun helalliğini almak..

Yoksa: Hak sillesinin sedası yoktur, bir vurursa devası yoktur! Tecellisini kimse durduramaz. Tarih boyunca da durduramadığı gibi.

Dinî hayatta (nazarî ile amelî) halimiz ne durumda?

Ahmed Şahin 2009.01.28

Her okuyuşumda kendi (nazarî ve amelî) hassasiyetlerimi gözden geçirmeme sebep olan bu yazıyı bir de sizinle birlikte okuyalım diye düşündüm.

Bakalım beni her defasında sarsan bu ikazlar, sizi de düşündürecek, bir nefis muhasebesine sebep olacak mı?.. "Fasıldan Fasıla"dan özetlediğim yazı, dini hayatın başında ve sonunda dindar insanı bekleyen iki (nazarî ve amelî) tehlikeye dikkatimizi çekerek bizi ciddi şekilde düşündürmeyi hedeflemektedir.

İnsan için çok büyük iki tehlike vardır ki; biri umumiyetle gençlikte, diğeri de ekseriyetle yaşlılıkta kendisini gösterir.

Bunların ilki, yolun başında hep (nazarî!) bilgilerle sınırlı kalmak; ikincisi ise yolun sonunda her şeyi bir kültür şeklinde (şuursuzca!) ele almaktır.

Bir devrede insanı aldatan husus, işin sadece (nazariyesi) ile meşgul olmak ve (amelîde) derinleşmeyi düşünmemektir!..

Bu durumda baktığınızda öyle kimseler görürsünüz ki; sorduğunuz her meseleyi bilirler; daha siz 'ihlas' demeden onlar 'İhlas Risalesi'ni ezberden okuyuverirler; 'Besmele'ye dair olan Birinci Söz'ü ezbere bilirler, uhuvvet kelimesini duyar duymaz, hafızalarına naksettikleri Uhuvvet Risalesi'ni gözlerinin önüne getirirler. Heyhat ki; her söz, her tavır ve her davranışlarıyla sürekli kendilerini nazara vermekten bir türlü kurtulamazlar; hep desinler, görsünler, duysunlar mülahazalarına bağlı hareket ederler!..

İşte böyleleri nazarîde kalmış ve kat'iyen amelîye geçmemişlerdir. Konuya ait imanı sinesine yerleştirememiş, inancı gönlüne oturtamamış, onu -moda tabirle- içselleştirememiş zayıf kimseler... İlim adına da bir yönüyle diskleştirmiş insanlar halindeler...

Birçok kitapları okurlar ve bir kısım fihristleri fişlerler; fakat ham malumatı kafalarına öylece doldururlar, bilgiyi marifete dönüştüremezler. Bu açıdan da bunlar, nazariyeyi amelî olanla derinleştirememiş, ilmi irfan ufkuna yükseltememiş, inancı tavırlarına mal edememiş, dahası kendisiyle yüzleşemeyen ve nefsinin sorgulamayan diskletleşmiş dimağlar halinde kalmaktalar...

Şayet, insan namazı ikame etmediği zaman hayatında bir boşluk hissetmiyorsa onu henüz karaktere tebdil edememiş demektir.

Namazı vaktinde kılamayan, cemaate yetişememesine aldırmayan, hemen her tesbihatı ciddiyetle tamamlamayan ve bunları yapmadığından dolayı içinde hiçbir burukluk duymayan bir kimse, bütün bu meselelerde nazarî kalmış, onları tabiatının bir derinliği haline getirememiş ve benliğine mal edememiş sayılır ki; işte bu yüzeysellik, uhrevî hayat hesabına çok büyük bir tehlike demektir.

İkinci tehlike ise baştaki nazarîden amelîye geçmek, ama zamanla o ameli, folklor alışkanlığına dönüştürmektir. Halbuki, bir insan, belli bir noktada İsm-i A'zam'ın tecellilerine mazhar olsa ve başını kaldırdığı zaman İsrail'in azametli heykelini görecektir keyfiyete erse bile, şayet bir süre sonra meseleyi sadece kültürünün bir parçasıymış

gibi laubalice ele almaya başlarsa, onun karbonlaşması kaçınılmaz olur. Sadece semayla, semahla, gazelle yetinip müteselli olmak, bir kültür faslına ve sönme dönemine yönelme demektir. Karbonlaşmamak, yıkılmamak, sönmemek ve dinin amelî yanını kültüre kurban etmemek için İslam'ın her meselesini şuurluca ele almak ve bilinçli şekilde yaşamak lazımdır!.."

Bu uyarıcı ifadelere, Bediüzzaman Hazretleri'nin bir hatırlatmasını ilave etmekle yetiniyoruz:

"Dağ meyvesi acıdır fakat şifalıdır!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Emevi-Abbasi Ergenekoncularından bir vicdan muhasebesi örneği!

Ahmed Şahin 2009.02.03

Milâdî 750 tarihinde iktidarı ele geçiren Abbasiler, kendilerine zulmeden Emevi hanedanından intikam almaya koyulmuşlardı. Aradıkları Emevi hanedan mensuplarından Süleyman bin İbrahim de başına gelecekleri bildiğinden Kûfe'de yıkık bir binanın harabesinde saklanmıştı.

Bu sırada yoldan at üstünde etrafı kalabalık birinin geçtiğini görünce saklandığı yerden çıkıp atının önünde yerlere kapanarak:

- "Ey Allah'ın itibarlı kulu, ben düşmanları peşine düşmüş bir garibim! Canımı kurtarmak için iltica edecek bir âlicenap kapı arıyorum, ne olur beni korumanız altına alın." diye yalvarmaya başladı. At üstündeki adam:

- "Bize iltica edenler himaye görürler, misafirim ol!" diyerek onu konağında misafir etti. Ancak, sabahları erkenden atına binip öfkeyle uzaklaşan konak sahibinin, akşamları hep üzüntü ile evine döndüğünü gören misafir Süleyman:

- "Efendi, der, iktidar elinizde, dünyevî imkânlarınız da yerindedir. Mutlu ve sevinçli olmanız gerekirken akşamları evinize hep üzüntü içinde döndüğünüzü görüyorum, sebebi nedir acaba?" Konak sahibi zat soru sahibini şaşırtan cevabını şöyle verir:

- Benim babam Kûfe eşrafından hürmet edilen bir zattı. Emevilerden Süleyman bin İbrahim, siyasetlerine karşı diye babamı öldürttü. Şimdi Abbasiler iktidardalar. Onun Kûfe'ye kaçtığını haber verdiler. Sabahları çıkıp akşama kadar babamın katilini arıyor, bir türlü bulamıyorum. Evime üzüntü ile dönüşümün sebebi budur!

Bu cevap karşısında şaşıran Süleyman, öldürdüğü adamın konağına misafir olduğunu fark eder. O gece sabaha kadar vicdan azabı çeker. Sabah ilk fırsatta konak sahibinin huzuruna çıkarak olanca açıklığıyla itirafını şöyle yapar:

- Ey Allah'ın üzgün kulu! der, İktidarlara zamanında muhaliflerini öldürten o zâlim işte karşınızda! Onu derhal muhterem babanıza yaptırdığının aynıyla cezalandırırsanız, hem siz intikamınızı alarak vicdan huzuruna kavuşursunuz, hem de o zalimi, bu kadar âlicenap bir evlad yetiştiren babanın katili olduğu için çekmeye başladığı vicdan azabından kurtarmış olursunuz! Lütfen vakit kaybetmeden kılıcınızın kabzasına sarılınız! Şaşıran konak sahibi:

- Yani der, sen şimdi Emevilerden babamın katili Süleyman bin İbrahim olduğunu mu söylemek istiyorsun?

- Ne yazık ki evet!

Kûfe'nin bu asilzâde evladı, karşısında bitkin halde duran itirafçıyı baştan aşağıya şöyle bir süzdükten sonra derin bir nefes alarak cevap verir:

- Suçunu itiraf ederek cezana razı oluşun, duyduğum öfke ateşinin üzerine bir kova su döküp söndürdü. Şu andan itibaren öfkem şefkate dönüştü. Ben seni şimdi salıversem, bu cinâyetin yanına kalır mı? Yoksa varacağımız yerdeki adil mahkemede hakkımızı yine alır mıyız? Elbette alırsız değil mi? Öyle ise seni o adil mahkemeye havale ediyor, serbest bırakıyorum. Kimseye sezdirmeden hemen buradan uzaklaş!

Fakat Süleyman bin İbrahim'in duyduğu vicdan azabı çok derindir. Bir yere gitmeyip cezasını çekmek istediğini söyleyince der ki:

- "Anlıyorum, gittiğin yerde barınacak kadar paran yoktur. Al şu harçlığı da gittiğin yerde yüz suyu dökmeden yaşa!" diyerek bir kese dolusu para atar önüne.

Ne var ki, oradan böylesine bir bağışla ayrılan Süleyman bin İbrahim, vicdan azabı çekerek yaşar, son nefesini verirken dahi söylendiği duyulur:

- Keşke cinayetimin cezasını burada çekseydim de varacağım yerin adil mahkemesinde dava sahipleri beni bekliyor olmasalardı!

Ne dersiniz, biz bu olaya, Emevi-Abbasi Ergenekoncularından günümüzdekilere ibretli bir vicdan muhasebesi örneği diye bakabilir miyiz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsan hayatı bu kadar ucuz mu?

Ahmed Şahin 2009.02.04

İnsan öldürmeye yönelik olaylar neden bu kadar fazla çoğalıyor? Yer altından insan öldürecek silahlar çıkıyor, yer üstündeki boş arazilerde de yine insan öldürecek mühimmat dolu paketler toplanıyor.

Gizli örgütler, deşifre olan organizasyonlar, faili meçhuller, hepsi de insan öldürmeye yönelik hazırlıklar içinde görünüyorlar. Sahi insan hayatı bu kadar ucuz mu, hiç mi vebalı, günahı, sorumluluğu yoktur eşref-i mahlûkat olan insana kastetmenin?

Elimde, İbn-i Hacer-i Heytemi'nin meşhur eseri Zevacir'in ikinci cildinde, insan öldürmenin uhrevi sorumluluğunu haber veren hadisleri titreyerek okuyorum. Masum bir insanın hayatına kasteden kimse, aslında kendi eliyle kendi ebedi hayatına kastetmiş olmaktadır da bunun farkında bile değildir. Bu konudaki bazı hadisleri sizinle paylaşmak istedim bugün.

Önce, içimizdeki bir gayrimüslimin hayatının dokunulmazlığını hatırlatan hadise bakalım.

1- "Mümin bir adam, ülkesindeki itaat eden bir zimmîyi (gayrimüslimi) öldürürse bilsin ki o katil adam, cennete girmek şöyle dursun, cennetin beş yüz senelik uzaklardan duyulan kokusunu dahi duyamaz!" Yani cennetin beş yüz senelik yakınına dahi yaklaşılmaz katil adam, haksız yere öldürdüğü zimmî sebebiyle.

2- "Dünya bir yana, bir müminin öldürülmesi bir yana!"

Demek ki insan hayatı o kadar ucuz değildir. Masum bir insanın hayatı dünyadan da önemlidir. Dünya feda edilir; ama masum bir adamın hayatı feda edilemez!

3- "Masum bir müminin öldürülmesine yer gök sakinleri hep birlikte iştirak etseler, Allah onların çokluğuna bakıp da tek başına kalan haklının öldürülmesini müsamaha ile karşılamaz, suça ortak olanların hepsini de burnu üzere cehenneme sürükler."

4- "Bir mümini öldürmek şöyle dursun, öldürülmesine bir kelime ile yardım eden adamın mahşerde alını üzerine: "Bu adam Allah'ın rahmetinden uzak bir katil yardımcısıdır." ilanı asılır." Demek ki, öldürmeye tek kelime ile yardımcı olan adam mahşer halkına: "Bu adam katil yardımcısıdır." diye tanıtılacaktır.

5- "Mahşerde insanlar arasında verilecek ilk hüküm, kan davası hakkındaki hüküm olacaktır."

Yani dünyadaki gibi ertelemeye maruz kalmadan kan davası suçlularının hükümleri hemen kesinleşecek, adalet anında gerçekleşecektir.

6- "Masum bir mümini öldüren adam, bundan tövbe etmez de, aksine sevinç duymaya devam ederse, artık onun ne fidesi kabul olur ne de herhangi bir iyilik ve hayrı tam yerini bulur."

7- "İki Müslüman birbirine karşı silahlarını çeker de vuruşmaya başlarsa, ölen de öldüren de cehennemde yerini hazırlamış demektir." Dediler ki:

- "Öldürenin cehennemde olmasını anlıyoruz; ama ölen neden cehennemde olacak?" Buyurdu ki:

- "Ölen de öldürmek niyetiyle vuruşmaya girişirse öyledir."

8- "Sizden biri, kardeşine karşı silahını işaret için de olsa yöneltmesin. Çünkü kardeşine karşı silah yöneltenler, meleklerin bedduasından kurtulamazlar."

Demek ki insan hayatı o kadar ucuz değildir. Bir insanın hayatına kasteden adam, aslında kendi ebedi hayatına kastetmiş, eli ayağı kelepçeli cehennem hükümlüsü haline gelmiştir de haberi bile yoktur kendisini bekleyen bu büyük sonuçtan.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!"

Ahmed Şahin 2009.02.10

Gazze duyarlılığımızı fazla bulup, 'ne var bunun arkasında acaba?' diyenlere:

Bizler sadece şahsî çıkarını düşünen, başka insanların üzüntü ve ıstıraplarına seyirci kalıp, vicdan azabı duymayan bencil, egoist kimseler değiliz, olamayız da. Böyle bir bencilliğe hem insanî yapımız izin vermez, hem de İslamî inancımız müsaade etmez. Çünkü bizim iman ettiğimiz Peygamberimiz, Müslümanları tarif ederken şöyle buyurur:

— "Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!"

Bu sebeptir ki, bizler nerede bir ezilen, üzülen, çiğnenen dertli görürsek onun derdiyle dertlenir, acısını, üzüntüsünü paylaşır, o acıyı dindirmek için elimizden gelen desteği verir, ilgiyi gösteririz. Bunu da 'Müslüman'ın derdiyle dertlenme' vasfımızın bir gereği biliriz.

Sadece bu kadar mı? Elbette hayır. Devamı var.

— "Komşusu açken tok uyuyan da bizden değildir!."

Bu sebeple de, açlık içinde kaldığını anladığımız insanların açlığına çare bulmadıkça evimizde huzur içinde uyumamızın insanlığımızla bağdaşmayacağını düşünürüz.

Bu kadar mı? Elbette hayır. Dahası var:

—"Kendinize yapılmasını istemediğiniz zulmün başkasına da yapılmasını istemeyiniz!"

Bu itibarla da, savaşta da olsa kendimize reva görülmesini istemediğimiz katliam vahşetinin başkalarına da reva görülmesini istemeyiz. Bu bizim hem insanî yapımızın gereği, hem de İslamî inancımızın icabıdır.

Eğer vicdanlara feryat ettiren toplu öldürme vahşetlerini savaş gereği diyerek normal karşılayanlar olursa, biz onların savaş anlayışını da ilkel anlayış olarak görürüz. Çünkü medeni anlayışta savaş, savaşanlar arasında yapılır, savaşa iştirak etmeyen çocukların, kadınların, yaşlıların zarar görmesine izin verilmez. Nitekim İslam'ın yüce Peygamberi, daha altıncı asırda ilan ettiği savaş anlayışında bunları kesin bir dille yasaklayarak buyurur ki:

"Savaşta size karşı çıkmayan çocuklara, kadınlara, yaşlılara, hastalara sakın zarar vermeyin!" Bundan sonra da tüm canlılara şefkatli davranmayı emreden şu hatırlatmayı yapar:

"Siz dünyada tüm canlılara şefkatli davranın ki ahirette de size şefkatli davranılsın."

Nitekim evindeki kediyi aç susuz bırakan kadının, bu şefkatsizliği sebebiyle cehennem azabına uğradığını bildirirken, çöldeki kuyu başında susuzluktan dilini çıkarmış bekleyen köpeğe indiği kuyudan ayakkabısıyla su çıkarıp içiren şefkatli insanın da cennetle mükâfatlandığını müjdeler.

Demek ki değil insanlara, hayvanlara dahi acımasız davranan cehennemle cezalandırılırken, ayakkabısıyla kuyudan su çıkarıp köpeği şefkatle sulayan insan da cennetle müjdelenmektedir.

İşte bu şefkatlidir ki, kanayan bir yarayı sarmayı, akan gözyaşını silmeyi hem insanlığımızın gereği, hem de inancımızın bize yüklediği görev biliriz. Böylesine yürek yakan vahşete seyirci kalıp normal bulanların da insanî yapısını anlamakta güçlük çekeriz.

Bizim bu insanî yapı ve İslamî anlayışımızın gereğini Milli Şairimiz şöyle dile getirir:

"Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim/ onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim /

Adam, aldırma da geç git, diyemem aldırırım / çiğnerim, çiğnenirim hakkı tutar kaldırım!

Yazımıza başlık olarak aldığımız hadis de işte bunları ifade eder bize:

"Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!"

Gazze'nin derdiyle dertlenmemizi fazla bulup, 'ne var bunun arkasında?' diyenlere, 'İşte bu insanî yapı ve İslamî anlayışımız vardır' demek istiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namazda çalan telefonu nasıl kapatmak lazım?

Ahmed Şahin 2009.02.11

Camide namazda iken çalan telefonlar birçokları gibi okuyucumu da rahatsız ediyormuş. "Bu telefonların susturulması için bir çare yok mu, namazda iken bunların oyun havalarını dinlemeye mecbur muyuz?" diye soruyor.

Efendim, geçmişte konuya ait bilgiler arz etmiştim. Güncelliğini sürdüren sorular sebebiyle bir daha tekrar edecek olursak şöyle açıklık getirebiliriz:

Bilindiği üzere, fıkıh kitaplarının yazıldığı devirlerde bugünkü gibi ceplere girecek kadar küçük konuşma araçları bulunmadığından, telefonun adı verilerek yazılmış özel bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak, yazılan umumi hükümlere baktığımızda namazda çalan telefonu kapatmaya cevap olabilecek ölçüler bulmak da mümkündür. Şöyle ki:

— Namaz kılarken yapılan çok iş (amel-i kesir) namazı bozar, az iş (amel-i kalil) bozmaz!

İşte bu ölçü, fıkıh kitaplarında umumi ve sabit bir kaidedir. Bu temel kaideye şu misallerle açıklık getirebiliriz:

— Namazda iken tek el ile yapılan bir iş namazı bozmaz. Mesela namazda secdede başından takkesi düşen kimse, tek el ile takkesini başına koyacak olsa namazı bozulmaz, ama iki eliyle yaparsa bu işi namazı bozulur. Çünkü namazda iki eli birden namaz dışı bir işle meşgul etmek namazı bozacak kadar çok işten sayılır. Nitekim namazda bir elle bir yeri bir ya da iki defa kaşıyacak olsa namaz bozulmaz, ama üçüncü defa kaşıyacak olursa namaz bozulur. Çünkü bir rekâta bir eli ikiden fazla meşgul etmek namazı bozacak çok işten sayılmıştır.

Bu örneklerden hareketle diyebiliriz ki, namazda çalan telefonun tuşuna bir elle kolayca basıp susturmak mümkünse, huzuru bozmadan yapılan bu kolay hareket namazı bozmaz, ama iki eli ile bu işi yapacak olursa namaz bozulmuş olur. Çünkü iki eli birden namaz dışı işle meşgul etmek huzuru bozan amel-i kesir olur, yani namazı bozacak çok işten sayılır.

Cebinde telefonu çalan imamın tek elle telefonu kapatıp namaza devam ettiğini söyleyenler de böyle bilmeliler. Ancak imamlık yapan kimsenin bu kadar dalgın ve dikkatsiz olması uygun değildir. Çünkü bu gibi namaz dışı el kol hareketleri ikiye geçmedikçe namazı bozmasa da, mekruhluktan kurtulamaz.

Daha açık ve net anlaşılması için telefon konusunu şöyle sıralayalım isterseniz:

1— Namaza gidecek kimse önce kendine bir dikkat çekmeli, telefonunu cami avlusunda baştan kapatmayı alışkanlık haline getirmelidir.

2— Şayet bir unutma olur da kapatılmayan telefon namazda çalarsa, tek elle kolayca kapatmanın namazı bozmayacağını bilmeli, hemen tek elle müdahale ederek müsait yere koyduğu telefonu parmak ucuyla basıp kapatmalı, namazdakilerin huzurunu bozmayı uzatmamalıdır.

3— Bazı telefon zilleri gerçekten de cami içinde ibadet edenleri tedirgin edecek oyun havaları çalmakta, namaz içindeki huzuru gerçekten de bozmakta, böylece camiye namaza gelenin kazandığı sevap mı, yoksa oyun havaları dinleterek sebep olduğu günah mı daha fazla sorusunu akla getirmektedir. Bu sebeple telefona müzik

sesi değil de kuş sesleri gibi tabii hafif sesler koydurmak suretiyle rahatsızlığı asgariye indirmeye gayret etmelidir.

4— Caminin hemen kapısında telefonu açıp cami içindekileri rahatsız edecek yüksek sesle konuşmaktan da kaçınmalıdır.

5— Efendimiz (sas) Hazretleri'nin, 'Namaz içindeki huzur, gözbebeği gibi nazik ve değerlidir, mutlaka korunmalıdır!' ikazı unutulmamalı, telefon gibi dünyevi şeylerle uhrevi huzurun bozulmasına sebep olmaktan korkmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarikat ve tasavvuf büyüklerinden örnek tavırlar!

Ahmed Şahin 2009.02.17

Soruyu şöyle sormuş okuyucum: "Tarikata da, tasavvufa da karşıyım." diyerek maneviyat büyüklerine duyduğumuz saygıyı yıkmak isteyenlere siz nasıl bakıyorsunuz?

Her meslekte olması mümkün olan kötü örnekleri öne çıkarıp da, tarikat ve tasavvufta hiç iyi örneklerin verilmediğini iddia etmek doğru olur mu? Yok mu onların da takdir toplayan tavırları?

Efendim, aslında tarikatın telkin ettiği tasavvuf, İslam'ı aşk ve şevk duyarak yaşama halidir. Bu aşkı insanlar bazen bir tasavvuf büyüğünden alır, bazen okuduğu irşat kitaplarından, bazen de çevresinde gördüğü güzel örneklerden.. Geçmişte bir tasavvuf büyüğünde de, bir fıkıh aliminde de, hayranlık uyandıran çok güzel örnekler görülmüş, topluma yön veren bu güzel örnekler çok da etkili olmuştur. Halen ihtiyaç duyduğumuz bu örnek tavırlardan bazılarına birlikte bir göz atalım isterseniz.

1- Şam'ın ileri gelen mutasavvıf ve muhaddis âlimlerinden İbn-i Muhayriz (vefatı: 99), alışveriş için kimsenin dikkatini çekmeden girdiği mağazadan alacağı malları seçiyordu ki, bu sırada kendisini fark eden birinin mağaza sahibine, "Mallara bakan şu zat Şam'ın büyük mutasavvıflarından İbni Muhayriz'dir, Ona ucuza ver." dediğini duydu. Bu tanıtımdan rahatsızlık duyan tasavvuf büyüğü, kitaplık çaptaki ikazını şöyle yaptı: - Biz buraya paramızla mal almaya geldik, dinimizle değil! Bizim ilmimiz İslam'ı doğru anlamak ve doğru yaşamak içindir, ucuza mal almak için değil. Lütfen herkese nasıl satıyorsanız bize de aynı fiyattan satın, ilmini menfaatine alet eden din adamı durumuna düşürmeyin bizi!

Evet, toplumun tüm kesimlerine verilen muhteşem bir samimiyet mesajıdır bu. Kimse bu samimiyet mesajını basite alamaz, günümüzde böyle etkili örneklerle ihtiyaç yoktur diyemez.

2- Nişabur'un mübarek mutasavvıfına (258) bir talebesi şöyle sordu: -Ben ihlasta mı ilerliyorum, yoksa riyada mı, nasıl kontrol edebilirim kendimi? Cevaba bakın lütfen: -Seni övenle yeren, nazarında bir olduğı zaman ihlasta ilerlediğini düşünebilirsin. Öyle değil de seni öveni seviyor, yerene kızılıyorsan, ihlasta değil benlikte ilerliyorsun demektir. Unutma! İnsanların övmesi kurtarmaz, yermesi de batırmaz. Mühim olan, Allah'ın övmesidir. Çünkü cennetle cehennem O'nun elindedir!.

3- Bir ihlas ve tevazu örneği de müctehid alimlerimizden verelim. Ahmed bin Hanbel (H. 241) Bağdat'ta pazardan dönüyordu. Onu elinde pazar çantasıyla gören biri koşarak gelip çantasını alarak taşımak istedi. Vermek istemeyince de ısrar etti: - Efendim, bizim vazifemizdir büyüklerimize hizmet etmek! Ahmed bin Hanbel, şu karşılığı verdi: - Biz kendimizi, çantası taşınacak büyüklerden bilirsek bu kibir olur, küçüklüğümüzün

delilini teşkil eder. Bu sebeple bizi çantası taşınacak büyüklerden bilmek size sevap kazandırır bile bize günah getirir. En iyisi, kendi yükümü kendim taşımalıyım. Çünkü mahşerde de herkes kendi yükünü kendisi taşıyacak, kimse kimsenin yükünü yüklenmeyecektir!

4 -Bu gibi hasbi örnekler geçmişe mahsustur, denemez. Onların günümüzdeki devamından da örnek verebiliriz. Benim İlk hocalarımdan Gönenli Mehmet Efendi (vefatı: 1991) elini öpmek isteyenlere, "Ben kendimi eli öpülecek biri olarak görmüyorum" diyerek el öptürmek istemez, ısrar edenlere de şöyle çıkışırdı: - Benim elimi öpeceğine kendi elini öp! Çünkü derdi, benim elimi öpme tevazuuna sahip olan adamın eli öpülür! Ne dersiniz, basit görülüp de yok sayılabilir mi böylesine mesaj yüklü mükemmel örnekler?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşüncelerinizi gözden geçirmek ister misiniz?

Ahmed Şahin 2009.02.18

Bazen düşüncelerimi kontrol etmek istiyorum.-Acaba doğru düşünüyor muyum? diye kendime sorular soruyorum. Çevremden telkin edilen görüşler isabetli mi, yoksa uydum kalabalığa diyerek mi düşünüyorum, yaşıyorum?

Bu gibi sorular, doğru düşündüklerine inandığım maneviyat büyüklerinin davranışlarını incelemeye itiyor beni. İsterseniz düşüncelerine değer verdiğimiz İslam büyüklerinin anlayışlarına şöyle bir göz atalım. Dikkatimizi çekecek farklı bakışlar bulacak mıyız? Düşüncelerimizi düzeltecek değişik yorumlar görecektir miyiz?

Tabiin'in büyüklerinden Fudayl bin İyad'ın (107 Mekke) çoğumuzun peşinde koştuğu tanınma, şöhret olma konusundaki düşüncelerini şöyle bir gözden geçirelim isterseniz. Birçoğumuzun can attığı şöhret olma konusuna nasıl bakıyor bir görelim. Diyor ki:

-Meşhur olmaya heves etme! Zira herkesin tanıdığı biri olmak mutlaka lehine değildir! Nitekim hiç kimsenin tanımadığı biri olmak da mutlaka aleyhine olmadığı gibi. Şunu unutma ki, Allah katında biliniyorsan kul katında bilinmeyişiñ kıymetini azaltmaz. Ama Allah katında değer verilmiyorsan kul katında şöhret olman da sana değer katmaz. Demek mühim olan, Allah katında tanınmak, Resulullah yanında itibar sahibi olmak. İsterse kullardan hiç kimse seni tanımasın, tek kişi de seni bilmesin.

Ne dersiniz bu değerlendirmeye? Biz de kendimize böyle bakıyor, böyle yorumluyor muyuz hayatımızı?

Bir de Ahmed bin Hanbel Hazretleri'nin, hayattaki zorluk ve sıkıntıları karşılama ölçüsüne bakalım. Maruz kalınan sıkıntı ve musibetler hangi kuvvetle yenilirmiş, onun değerlendirmesinden dinleyelim. Abbasi halifelerinden Mutasım'ın (H.220) Kur'an'ın mahluk olduğu yolundaki iddialarına uygun fetva vermediği için vücudunda yaralar açılacak derecede dövülerek hapse atılmıştı. Rutubetli hapisane bodrumundan çağrıldığı mahkemeye giderken halk yollara dökülmüştü. Yol kenarındaki bir hayranı, Ahmed bin Hanbel'in hapisanede bir hayli zayıfladığını görünce acıyarak:

-Eyvah! dedi, hocamız çok zayıflamış. Böylesine zayıf bir bedenle bu bela ve musibetlere nasıl karşı koyacak?

Bu sözü duyan büyük imam şu cevabı verdi:

- Hayatta karşılaşılan sıkıntılara, zorluklara beden kuvvetiyle değil iman kuvvetiyle karşı konur. İman kuvvetli ise bedenin zayıf olması mazur getirmez. İman zayıfsa bedenin kuvvetli olması da dayanma gücü sağlamaz. Sen bedenini değil imanını kuvvetlendirmeye bak. Sıkıntılara ancak iman kuvvetiyle karşı konur, bunu hiç unutma!.

Burada aklımıza hemen şu soru geliyor:

-İnsana dayanma gücü kazandıran bu iman nasıl bir iman? Neden oluşur acaba?

Bunu da büyük sahabe İbn-i Mes'ud'dan dinleyelim isterseniz. İman nelerden oluşan bir bütündür, görelim. Diyor ki:

-İman, iki yarımdan oluşan bir bütündür. O bütünün yarısı sabır, öteki yarısı da şükürdür. Hayatta maruz kalınan olaylar da aynıdır. Ya sabrı gerektirir, ya da şükür. Bir insanın imanı kuvvetli ise ikisini de kolayca karşılayabilir. Çünkü hem sabrı, hem de şükürü içine alan bir imana sahiptir!..

Ne dersiniz? Biz de imanı böyle anlıyor, olayları ya sabırla ya da şükürle karşılaşmasını biliyor muyuz? Var mı hayata böyle bir imanla bakışımız? Yoksa uydum kalabalığa kabilinden düşünmeden mi yaşıyoruz? Bu yüzden mi varlık gelince şımarıyor, darlık gelince sıkılıp gerilime giriyoruz? Düşünmeye değer mi?

BİR TAVZİH

Dünkü yazımızın sonunda bazı cümleler sehven yer almamış. Yazımızın son kısmı şöyle olacak:

4 -Bu gibi hasbi örnekler geçmişe mahsustur, denemez. Onların günümüzdeki devamından da örnek verebiliriz. Benim ilk hocalarımdan Gönenli Mehmet Efendi (vefatı: 1991) elini öpmek isteyenlere, "Ben kendimi eli öpülecek biri olarak görmüyorum" diyerek el öptürmek istemez, ısrar edenlere de şöyle çıkışırdı:

- Benim elimi öpeceğine kendi elini öp! Çünkü derdi, benim elimi öpme tevazuuna sahip olan adamın eli öpülür!

Ne dersiniz, basit görülüp de yok sayılabilir mi böylesine mesaj yüklü mükemmel örnekler?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz!"

Ahmed Şahin 2009.02.24

Soru: Ben nasıl öleceğimi merak ediyor, hayalimde hep öleceğim anı düşünüyorum.

Son anımda iyi şeyler düşünerek, güzel sözler söyleyerek gitmeyi çok arzu ediyorum. Böyle güzel bir gidiş için ne yapmam gerekir acaba, diye soruyorum.

Efendim, bu mesele, hemen hepimizin bir numaralı meselesidir. Ölmeye aday olan her insan iyi bir ölümle gitmeyi, güzel şeyler düşünüp söyleyerek buradan imanla ayrılmayı hayatının gayesi bilir. Ancak bu gayeyi gerçekleştirmek için Peygamberimiz (sas)'in ikazını hatırdan çıkarmamak gerekir. Bakın ne buyuruyor aleyhis'salat-ü ves'selam Efendimiz:

"– Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz!"

Demek ki hayatımızı nasıl yaşadığımız mühim. Güzel bir gidiş için güzel bir İslami hayat yaşamak gerekir. İmani konuları benliğimizdeki iman merkezleri olan (sır, hafi, ahfa) gibi latifelerimize hayat boyu yerleştirmeye çalışmalı, söylentilerle sökülmez hale getirmeyi, hayatımızın bir numaralı meselesi haline getirmeliyiz. Başka bir ifadeyle, insan hayatı boyunca inançlarına kalbinde, gönlünde, hafıza ve hayalinde ne kadar yer verir, ne kadar üzerinde titrer, yaşayışında uygularsa, ölürken de o nispette onunla meşgul olur, şuurlarında yerleşmiş olan o meşguliyetinin tekrarıyla son nefesini verir. Yani hayatı boyunca neyi fikretmişse, son nefesinde de onu zikreder. Böylece Efendimiz (sas)'in, "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz. Nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz" haberi tecelli eder. Nitekim irşat eserlerinde bu konuya şöyle bir örnek de verilir:

Hayatı boyunca İslam'ı aşk ve şevkle yaşayarak yaşanan bir hastayı muayene eden doktorlar, 'Bize düşeni yaptık, gerisi Allah'a kalmış!' diyerek giderler. Son anlarını yaşayan hasta ise baygın halde yattığı yatağından doğrularak yumuk gözlerle oğluna seslenir:

– Oğlum, çabuk beni musluğa götür, abdest alacağım, baksana vakit girmiş, namazımı geciktirmemeliyim, diyerek nefes nefese oturduğu yerde uzattığı ellerine döküldüğünü hayal ettiği sudan abdest almaya başlar. Acele ile her zaman yaptığı gibi camiye koşar, girdiği safta yine hayalen yerini alır, ellerini kulaklarına kaldırarak son gücüyle 'Allahü Ekber' diye tekbir alır. Ancak aldığı bu tekbiri son sözü olur, tekbirle birlikte yatağına yığılıp kalır. İşte bu hâl, "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz!" gerçeğinin bir örneğini teşkil eder. "Dervişin fikri ne ise, zikri de odur." sözü de bunu ifade eder.

Demek ki, ömür boyu kalbimizde, gönlümüzde neleri beslemiş, neleri hafızamıza nakşetmiş, nelerle meşgul olmuşsak ölüm anında da şuurlarına yerleştirdiğimiz bu konuların gereğini hayal edip yapacak onu yaşayacağız. Hayat boyunca ihmal etmediğimiz namazımızla, tekbirimizle hayatımızı noktalamamız bile söz konusu olacaktır.

İşte hadis-i şerif de bize bu vazgeçilmezimizi hatırlatıyor: "Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz." Öyle ise bütün mesele nasıl yaşadığımız, hayatımızı nelerle meşgul edip tükettiğimiz meselesidir. Her insan kendine bu soruyu sormalıdır:

-Ben nasıl bir hayat yaşıyorum? Neleri hayatımın gayesi, hedefi haline getiriyorum? Şuurlarıma neleri yerleştiriyor, son nefesimi verirken neleri tekrarlayacak duruma geliyorum? Bence her birimizin kendi nefsimize sormamız gereken ihmal edilemez sorular olmalıdır bunlar. Efendimiz'in bu ikazını hatırimızdan hiç çıkarmamalıyız:

Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz!

Ne dersiniz bir düşünelim mi? Nasıl yaşıyoruz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İyi gün dostları ile mahşerde mahcup olanların hali...

Ahmed Şahin 2009.02.25

İbretle okuyacağınızı ümit ettiğim mesaj yüklü üç hadise arz ediyorum bugün sizlere.1- Hicri 247'de Bağdat'ta dünyaya gelen şarkın ilim ve tasavvuf önderlerinden İmam-ı Şibli'nin etrafında çok sayıda insan toplanmıştı.

Ancak kendisi bu çokluktan fazla etkilenmiyor, bunların vefalı dost olup olmadığını denemeyi bile düşünüyordu. Nitekim bir kır sohbetinde düşündüğünün doğruluğunu öğrenmek isteyerek çevresinde toplanan dostlarına yanındaki taşları, toprakları fırlatmaya başladı. Bunun üzerine etrafındakiler:

- Hocamız kafayı bozmuş, çekilelim yanından! diyerek birer ikişer uzaklaşmaya başladılar. Şibli ise bu defa uzaklaşan dostlarına şöyle seslendi:

- Nereye benim sahte dostlarım nereye?

Dediler ki:

- Biz senin dostunuz ama sen de bize taş toprak fırlatıyor, bizi rahatsız ediyorsun!.

Şibli tebessüm ederek cevap verdi:

-Şayet siz gerçek dost olsaydınız hocamız kafayı bozmuş diyerek çekilme yerine, hocamız hastalanmış hemen tedavi ettirelim de kimseyi rahatsız etmez hale gelsin, diyerek daha fazla vefa gösterip yanımda olacaktınız. Demek ki sizler hep iyi gün dostusunuz. Henüz dosttan gelecek sıkıntılara sabredecek vefa ve sadakate ulaşmamışsınız.!

Ne dersiniz bu olaya? Dostlarımıza vefamız, menfaat gördüğümüz müddetçe mi bizde de? Gelmesi muhtemel eziyetlere bizim de sabrımız yok mu yoksa?

2- Hicri 198'de Mekke'de vefat etmiş olan büyük mutasavvıf Süfyan bin Uyeyne:

"Mahşerde üç sınıf insanın mahcubiyeti derin, mazereti geçersiz olacaktır." der ve onları şöyle sıralar:

* Amel ve ahlakta hizmetçileri kendilerini geçen zenginler mahşerde mahcup olacaklar.

* Geride kalan mirasçıları hayır yapmakta kendilerini geçen mal sahipleri de mahşerde mahcup olacaklar!

* Okuttuğu öğrencileri amel etmekte kendilerini geçen hocaları da mahşerde mahcup olacaklar! Sebeplerini de şöyle açıklar:

- Amelsiz zenginler, yoksulduk, çalışmaya mecburduk, amel etmeye fırsat bulamadık diyemeyecekler. Çünkü kendilerini geçen hizmetçileri kendilerinden de yoksuldular, onlar da çalışıyorlardı.

- Malımız yoktu da onun için yoksula yardımda bulunamadık diyemeyecekler, miras bırakanlar. Çünkü mirasçıları, bıraktıkları kendi mallarından yaptıkları yardımlarla geçtiler kendilerini.

- Bilmediğimiz için amel edemedik diyemeyecek hocaları. Çünkü öğrencileri kendilerinden öğrendikleriyle geçtiler kendilerini. İşte bu üç sınıf, yakınlarının kendilerini geçmelerinden memnun olsalar da kendileri geride kaldıklarından mahcup olacaklar, mazeret bulamayacaklar.

Şimdi sıra bizde. Bizler ne durumdayız bu konularda? Gerilerde kalıp da mazeret arayanlardan mı olacağız yoksa? Düşünmeye değer mi?

3- Hicri 104'te Kufe'de vefat eden İmam-ı Azam'ın da hocası sayılan İmam-ı Şaabi, yaptığı vaazlarını hep dinleyip hiç konuşmayan bir adama sordu:

- "Neden hiç konuşmuyor, hep dinliyorsun?"

Suskun adamın cevabı hem tebessüm hem de tefekküre sebep oldu. - Ben dedi, buraya bir şeyler almak için geliyorum, vermek için değil. Bunun için de hep kulağımı kullanıyorum, ağzımı değil. Zira dedi, kulağımdan giren bana bir şeyler öğretir, onunla amel ederim. Ağzımdan çıkan ise bir şeyler öğretmez sadece ben de bir şeyler biliyorum gururu vererek aldatır, amel etmekten geri kor. Bu cevabı tebessümle dinleyen Şaabi:

- Ey sessiz adam! dedi, bir konuştun pir konuştun. Amel etmek için değil de anlatmak için dinleyenlere ders olsun senin bu halin..

Ne dersiniz, bu cevabın bize de işareti var mı? Okuduğumuzu, dinlediğimizi hep başkalarına anlatmak için değil de önce kendimiz öğrenip amel etmek için mi okuyup dinlemeliyiz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile hayatına İslam kültürüyle bakış!

Ahmed Şahin 2009.03.03

Sahabeden sonraki tabiin devrinde Bağdat, Basra, Kûfe çevresinde aile hayatına İslam kültürüyle bakış anlayışı hakim olmuştu.

Bugün sizlere işte bu İslam kültürüyle bakıştan iki değerli örnek sunmak istiyorum. Umarım siz de benim gibi bu örnekleri ibretle okuyacak, takdirle tefekkür edeceksiniz.

İmran bin Hattan, Basra'da, geçinilmesi zor asabi mizaçlı bir adam olarak biliniyordu. Onun hem sûret hem de sîret güzelliğine sahip hanımı ise bu asabi mizaçlı adamla aile hayatını hiç şikâyetçi olmadan mutlu şekilde sürdürüyordu. Bir gün asabi mizaçlı beyi, hanımının bu şikâyetsiz sabırlı halini takdir ve tebrikle karşılayarak dedi ki:

- Hanım, sen ne kadar sabırlı bir hanımefendisiz. Benim gibi işi gücü başından aşmış asabi mizaçlı biriyle şikâyetçi olmadan hayatını sürdürüyorsun. Senin gibi sabırlı bir hanım nasip ettiği için Allah'a ne kadar şükretsem azdır, diye düşünüyorum!

Hanımı, beyinin bu takdir duygusunu, Allah'a şükretme ifadesiyle duyunca:

- Bey dedi, sen hiç üzülme. Rabb'imiz ikimizi de farklı mizaçta yaratmıştır. Karı kocanın farklı yaratılışta oluşları, ikisinin de cennete gitmelerine sebeptir. İkimizi de cennete götürecek bu hayattan ben neden şikâyetçi olayım?

Değerlendirmeyi sevinerek dinleyen beyi:

- Hanım dedi, nasıl olacak da senin gibi sabırlı bir hanımefendi, benim gibi asabi mizaçta biriyle yaşadığı hayattan dolayı cennete gidecek? Bu nasıl olur?

Şöyle açıkladı aile hayatına İslam kültürüyle bakan hanımı:

— Benim gibi iyi huylu bir hanımı nasip ettiği için sen Allah'a şükrediyorsun; ben de senin gibi asabi mizaçta birini bana münasip gördüğü için Allah'ın takdirine itiraz etmeyip sabrediyorum. Böylece şükredenle sabredenlerin gideceği yeri kazanmış oluyoruz ikimiz de bu hayatta. Sonuç böyle olunca, ben neden şikâyetçi olayım seninle yaşadığım aile hayatından? Sen şükürün, ben de sabrımın mükâfatını göreceğiz bu hayatın sonunda!

Aile içinde hanımla bey arasında yaşanan bu sabır ve şükür anlayışı, aslında inanmış insanlara mahsus özel bir anlayıştır. Peygamberimiz (sas) bu özel anlayışı şöyle haber vermiştir:

- Hayranlıkla bakılır mü'minin haline! Çünkü mü'min hayatında iyi bir durumla karşılaşır şükreder kazanır. Kötü bir durumla karşılaşır bu defa da sabreder yine kazanır!."

Örneğimizdeki şükreden bey ile sabreden hanımın kazandığı gibi.

Basra'nın tasavvuf büyüğü Asmaî de, hayata İslam kültürüyle bakan başka bir hanım örneğini şöyle anlatır. Komşusu, konuştuğu komşu hanıma: "Şansın yokmuş kötü bir beye düşmüşsün!" der. Bu yersiz sözü İslam kültürüyle cevaplayan hanım ise şöyle karşılık verir:

— Nereden biliyorsun beyimin kötülüğünü? Benim beyimin Allah'a hoş gelen bir hali olmasaydı beni ona nasip eder miydi? Şimdi bana düşen, Allah'ın takdirine razı olmaktır. Kul Allah'ın takdirine razı olursa Allah da kulun bu takdirine razı olur. Ona yuvasında mutluluklar nasip eder. Ben yuvamda bu inançla mutlu ve huzurluyum. Neden Rabb'imın takdirini (hâşâ) yanlış buluyor gibi, beni kötü biriyle evlendirdi, diyerek hem Rabb'ime isyan etmiş olayım hem de yuvamdaki huzurumu bozayım? Kadere iman eden kederden emin olur. Ben bunları düşünmeyecek kadar cahil bir kadın değilim!

Maneviyat büyükleri işte böyle hanımlar için söylüyorlar şu meşhur sözü:

- Dünya bir yana, aile hayatına İslam kültürüyle bakan böyle hanımlar bir yana!.

Not: Bu yazı, yeni hazırladığımız Hayata İslam Kültürüyle Bakış adlı kitabımızdan özetlenmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Helal kazanç kolay harcanabilir mi?

Ahmed Şahin 2009.03.04

Yazımıza başlık olarak aldığımız soru cümlesi, rastgele söylenmiş bir söz olarak düşünülmemelidir. Gerçekten de helal kazanç kolayca harcanamaz, birtakım gereksiz şeyler ihtiyaç olarak görülüp de müsrifçe harcama sorumsuzluğuna gidilemez.

Özellikle helal kazancın zorlaştığı böyle devrelerde... Çünkü helal kazanç artık çok zor elde ediliyor. Elbette zor elde edilen şeyler zor harcanacak, elden çıkarılırken defalarca ihtiyaç mı değil mi diye düşünülüp tartılarak sarf edilecektir.

Bu sebeple, hayatlarını helal kazançla yaşama azminde olanlar, haram lokma yemekten yılandan, akrepten korkar gibi korkanlar, israftan da korkacaklar, ihtiyaç olmayan gereksiz şeyleri ihtiyaç gibi görerek lüzumsuz şeylere para harcamaktan çekineceklerdir.

Bu titizlik makul bir tedbir, meşru bir dikkattir. Bu türlü tedbir ve dikkati cimrilikle yorumlayıp da ayıplamayı düşünmek, alışkanlık eseri bir israfçılıktır.

Hatta kurduğumuz sofralarımızda bile düşünüp taşınma gereği duyarak, görenek belasıyla alışılan fazla yemek çeşitlerinden de bir ölçüde kaçınmalı, sünnet olan, mütevazı sofraya alışmaya gayret gösterilmelidir.

Gerek giyim, gerekse yiyimde israfsız bir hayat olan sünnete yönelir, gereksiz çeşitleri ihtiyaç olarak görmekten vazgeçer de, iktisadi esas alırsak, yetişmeyen imkânların yetişmeye başladığını görecektir, darlıktan kurtulmuş, bir bakıma iktisadın bereketli bolluğuna ulaşmış olacağız.

Bazı çevrelerde dış görünüş çok mühim kabul ediliyor. Bu yüzden ele ne geçerse giyim kuşama yatırılıyor, dış süs; ama iç nasıl, ona pek itibar edilmiyor. Halbuki gerçek olan dış görünüş değil iç oluşturdur.

Hadisten öğrendiğimize göre Allah (cc), insanın dış görünüşüne bakmıyor, iç oluşuna, kalbine, gönlüne, niyetine nazar ediyor, ameline göre muameleye layık görüyor. Bu yüzden serinkanlı düşünen insan, eline ne geçerse giyim kuşamına yatırmaya yönelmez, çevrenin garip karşılamayacağı normal bir giyimi yeterli bir giyim diye düşünür. Böylece kolay kazanamadığı imkânını kolayca israf etmekten kaçınır. Hazreti Ali (ra) efendimizin değerlendirmesini hatırlar.

— Giyim kuşamla elde edilen dış güzellik gerçek güzellik değildir. Asıl güzellik ilim ve ahlakla elde edilen iç güzelliiktir!

Giyim kuşam konusunda hep mütevazı olanı tercih eden maneviyat büyükleri, israflı yemekler konusunda da ibretli sözler söylemişler, ikazlarda bulunmuşlardır. Geylani Hazretleri'nin bu konudaki bir ikazı şöyledir. Diyor ki:

— Sizi çok yemek öldürdü, bizi de az yemek diriltti!

Evet, israflı sofralarda midesini tıka basa dolduran kimsede manevi konulara karşı ölü ilgisizliği başlar. Onun bütün meselesi bitmek bilmeyen israflı ihtiyaçları olur. Bunu da helal kazançla temin edemediği yerde felsefe değişir, malum tekerleme başlar:

— Ver Allah'ım ver, kulun haram helal demez yer! Böyle bir sonuç, sünnetten uzaklaşıp israfa dalmakla, ihtiyaç olmayan şeyleri ihtiyaç sanıp bol harcama yapmakla meydana gelir. Bilmem yanılıyor muyum? Konuyu bir de siz düşünün isterseniz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karun'dan dünya zenginlerine mesaj mı var?

Ahmed Şahin 2009.03.10

Bugün dünyanın bazı coğrafyalarında insanlık onuruna yakışmayacak şekilde sefalet içinde yaşayan yoksullar vardır. Yine dünyanın bazı yerlerinde de bu yoksullara seyirci kalan büyük çapta zenginlerin olduğu da bilinmektedir.

Kur'an-ı Kerim, dünyadaki yoksullara ilgisiz kalan servet sahiplerine ibret olması için Karun'un zenginliğini anlatmış, sonunda bunca servetiyle yerin dibine batışına da (yoksullara ilgisiz kalan) servet sahiplerinin dikkatlerini çekmiştir.

Öyle ise biz de dikkatlerin çekildiği bu olaya bir göz atalım. Bakalım tarihin en zengin adamından günümüzün en zenginlerine ne mesajlar var bir görelim.

Bilindiği üzere Karun, öğrendiği kimya bilgisiyle kısa zamanda çevresinin en zengini haline gelmiş ama, hiçbir yoksulun da yardımına koşmamıştır. Hz. Musa:

— Rabbimiz kimi insanları varlıkla kimini de yoklukla imtihan eder. Senin imtihanın da varlıkla oluyor. Sakın çevrendeki yoksullara ilgisiz kalmayasın.. uyarısında bulununca:

— Ben bu serveti kendi emeğimle kazandım, yoksula yardım etmek borcunda değilim! diyerek de sefalet içinde inleyenlere ilgisiz kalmaya devam etmiştir.

Buna rağmen Hz. Musa (as), Karun'u hırsıyla baş başa bırakmayıp ikazlarını sürdürünce, rahatsızlık duymaya başlayan Karun, O'nu halkın gözünden düşürüp de etkisiz hale getirmek için bir komplo hazırlar. Hz. Musa, büyük bir kalabalığın içinde vaaz verirken ayağa kalkıp konuşmaya başlayan bir kadın:

— Ey insanlar beni dinleyin! diyerek herkesi kendine baktırır, ama söyleyeceği sözün gerisini getiremeyince mecburen gerçeği anlatmaya başlar:

— Karun bana, Musa'ya iftira etmem için bir kese dolusu altın verdi, gerçi ben kötü bir kadınıam ama Allah'ın Peygamber'ine iftira edecek kadar da adi biri değilim, işte bana verdiği, diyerek ortaya attığı kesenin ağzı açılır, içindeki altınlar da ortaya saçılır.

Karun'un işi, Peygamber'e iftiraya kadar vardırışı, Allah'ın (cc) gayretine dokunur. Duasını kabul edeceğini bildirdiği Hz. Musa da bunun üzerine ellerini açıp şöyle dua eder:

— Ya Rab, kendisine ikram edilen bunca servetin gereğini yerine getirmeyip de işi bir Peygamber'e iftiraya kadar götüren Karun'a layık olduğunu ver, kendinden sonra gelecek yoksullara yardım etmeyen tüm zenginlere de ibret olacak sonucu yaşat!

Bundan sonra Karun'un çiftliğinde dehşetli bir deprem olur, ortasından yarılan toprak Karun'u malıyla, mülküyle, çiftlikteki tüm varlığıyla yerin dibine aşağı çekerken Karun'un feryatları duyulur:

— Ya Musa! beni kurtar, yoksullara fazlasıyla yardımda bulunacağım!

Ne var ki yaptıkları gayret-i ilahiye dokunmuştur, cezasını bulacak; kendisinden sonra yoksula yardım etmeyen zenginlere mesaj verecek bir sonucu yaşayacaktır.

Ancak buna rağmen Rabbimiz yine de Hz. Musa'ya şöyle hitap eder:

— Eğer Karun yerin dibine aşağı batıp giderken 'Ya Musa!' diye kulumu değil de, 'Ya Rab!' diye beni yardıma çağırıyaydı yine de ona yardım edip kurtarırdım. Ama buna rağmen o benden değil kulumdan yardım istedi, cezaya müstahak olduğunu bir daha göstermiş oldu.

Karun'un yerin dibine aşağı batışını gözleriyle gören yoksullar, 'İyi ki Karun gibi zengin olmadık.' diyerek hallerine şükrederlerken, yoksula yardım etmeyen servet sahiplerini de 'Karun gibi zengin adam' diye tarif etmeye başladılar.

Demek ki, dünya zenginlerinin büyük imkânlara sahip olmaları, Allah'ın büyük bir ikramına mazhar olmaları demektir. Ancak bu İlâhi ikramın gereği olan yoksula yardım mükellefiyetleri yerine getirilir, Karun gibi ihtiyaçtan inleyenlere ilgisiz kalarak bir kriz musibetine davetiye çıkarmazlarsa tabii.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimlerde kim kazansın?

Ahmed Şahin 2009.03.17

Geçmişte millete ait bir makama talip olanlar hem sevinir hem de üzülmüşlermiş. Sevinmelerinin sebebi belli, talip oldukları makamın sağlayacağı imkanlar, itibarlar, şan, şöhretler..

Buna rağmen neden üzülmüşlermiş? O makam ve mevkiin vebal ve sorumluluğunu da hesaba katarlarmış da ondan. Hatta bu vebal ve sorumlulukları hatırlatan büyüklere ait örnekleri de okur, dinler, sorumluluklarının daha da bilincine varırlar, endişe içinde talip olurlarmış o makamlara.

Bugün sizlere, talip olunan makamların sorumluluklarının ağırlığını anlatan bazı örnekleri arz etmek istiyorum. Bakalım yönetime talip olanlar sorumluluklarının ağırlığını ne ölçüde biliyor, ne ağır bir yükün altına giriyorlar bir görelim.

Siyerdeki tespitlerden öğrendiğimize göre bir gece Medineli bir adam kalkıp Halife Hazret-i Ömer'in huzuruna girer. Halife, "Buyur devletle ilgili bir meselen mi var?" der. Adam "Devletle ilgili bir meselem yok, sadece seninle biraz sohbet etmek istedim." der. "Öyle ise bekle." diyen Halife, hemen yanan mumu söndürür yanındakini yakar. Ondandır, şimdi seninle sohbet edebiliriz, deyince adam:

-Yanan mumu neden söndürdün de ötekini yaktıktan sonra benimle konuşabileceğini söyledin? diye sorunca, aldığı cevap sorumluluk duygusunun ağırlığını anlatan cevap olur:

-Yanan mum devletin mumuydu, der. Devletin mumunu devletin işini görürken yakıyorum, yanındaki de şahsıma ait mumdur. Onu da şahsıma ait konuşmalarda kullanıyorum. Devletin mumunda tüm milletin hakkı vardır. Onu şahsi işlerimde kullanırsam tüm milletin hakkını yüklenmiş, mahşerde topyekûn milletin helalleşmek zorunda kalmış olurum. Milletin helalleşmek zorunda kalmak ise göze alınabilecek bir sorumluluk değildir!

Bulunduğu makamda halkın hakkını almaktan böylesine korkan Halife, bir gün sahabenin zenginlerinden olan Abdurrahman bin Avf'tan ödünç para ister. Şaşırarak Abdurrahman sorar:

-Mü'minlerin emiri, ödünç parayı benden mi istiyor? Halbuki hazine elinin altındadır. Oradan istediği kadarını alabilir sonra istediği zaman da ödeyebilir.

Halife'nin cevabı, işgal ettiği makamın sorumluluklarını iliklerine kadar duymanın şaheser bir örneğini teşkil eder.

-Ey Abdurrahman! der, ödünç parayı senden istiyorum da elimin altındaki hazineden almıyorum. Çünkü der, hazinede bütün milletin hissesi vardır. Oradan aldığımı ödemedem bir kusurum olursa bütün bir milletin helalleşmek zorunda kalırım mahşerde. Bu da beni korkutur. Ama senden aldığımı ödemedem ölürsem mahşerde bir millete mukabil bir Abdurrahman'la helalleşmek zorunda kalırım. Bu ise ötekine nispetle göze alınabilecek bir helalleşmedir. Onun için ödünç parayı hazineden almıyorum da senden istiyorum!

Bugün millete ait makam ve mevkilere talip olanların ne kadarı bu sorumluluk duygusunu duymaktalar, ne ölçüde talip oldukları makamın getirisinin yanında götürüsünün de olduğunu hesap ediyor, vebalinden korkuyorlar onu bilemiyoruz. Bildiğimiz bazı makam ve mevki taliplerinin ise böyle bir endişeyi hiç taşımadıklarını görüyor, uhrevi sorumluluk anlayışının sıfırlandığını da müşahede ediyor, hayıflanarak meşhur sözü tekrarlamaktan kendimizi alamıyoruz. Yüreklerden çekilince korkusu Yezdan'ın, ne irfanın kalıyor tesiri ne de vicdanın!

Böyle devrelerde bizim duamız hep aynı olmaktadır. Diyoruz ki:

-Rabbimiz! Millete ait makamların dünyevi-uhrevi sorumluluklarını vicdanlarının taa derinliklerinde duyarak hizmete talip olan adaletli insanları muvaffak eylesin!.. Bu sorumluluk duygusundan mahrum olanlara da önce sorumluluk duygusuna sahip olma aşk ve şevki nasip eylesin, sonra umumi teveccühe layık hale gelsinler. Bizim dilek ve temennimiz hep böyle oluşmaktadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatınızı iktisatla mı, israfla mı yaşıyorsunuz?

Ahmed Şahin 2009.03.18

Soru: Helal paranın kolay harcanamayacağını, bu sebeple israftan kaçınıp iktisatla sünnet üzere yaşamak gerektiğini ifade ettiğiniz yazınızda, belli bir kesimi örnek vermediğiniz için, kim gibi yaşayalım ki israfsız sünnet üzere yaşadığımızı kabul edelim diye düşündük.

Toplumda çok farklı yaşama örnekleri var. Bize hangi kesimi örnek verebilirsiniz? Bu konuda bir ölçü var mı? İsrapta ve iktisatta kim gibi yaşamalıyız ki, örneğimizi doğru tespit ettiğimizi düşünüp müsterih olalım?

Cevap: Geçmişte bu konularda örnekler vermiş, Bediüzzaman Hazretleri'nin bir tarifinden hareketle toplumdaki iki türlü yaşayışa dikkati çekerek demiştim ki:

- Çevremizde iki türlü yaşayış örneği vardır. Biri, israfçı azınlık örneği, diğeri de iktisatlı çoğunluk örneği.

Şayet israfçı azınlığa özenir, onların bol harcamalı israflı hayatını örnek alırsanız ömür boyu şikâyetçi olursunuz hayatınızdan. Çünkü israfçı azınlığın belli bir sınırı yoktur. Hangi israflı hayata ulaştıysanız, onun da ötesinde bir başka israflı hayatı göreceksiniz. Böylece başkalarının israflı hayatına imrenerek tüketeceksiniz ömrünüzü. Kaldı ki, israfçıların tekerlemesi çoğunlukla:

-Ver Allah'ım ver, kulun haram helal demez yer! şeklinde oluşmaktadır.

Siz böyle diyemezsiniz. Siz ancak:

- Ver Allah'ım ver, kulun sadece helal yer! diyebilirsiniz. Helal kazanç ise israfta harcanamaz. Efendimiz'in (sas) işaretleriyle: Bize sevad-ı azama uymak yakışır. 'Aleyküm bissevad-il azam!' Yani mütevazı halk çoğunluğunun yaşadığı iktisatlı hayatı örnek almak gerekir!.

Bize yakışan hayat, halk çoğunluğunun yaşadığı israfsız iktisatlı hayat. Aslında bu da bir başlangıç olur tam sünnet olan tek çeşit yemekli hayata ulaşmak için. Bu konudaki örneğimizi de şöyle arz etmiştim geçen yazılarımda:

İslam'ın büyük halifesi Hz. Ömer'in huzuruna giren Ahnef bin Kays, halifenin israftan uzak mütevazı sofrasını görünce der ki:

-Ey müminlerin emiri, halife olduğunuz halde de tek çeşit yemekle mi yetiniyorsunuz?

Örneğini hiç şaşırmayan halife soruya şöyle cevap verir:

-Elbette halife olduktan sonra da tek çeşit yemekle yetiniyorum. Çünkü, benden önceki halife Hz. Ebu Bekir de tek çeşit yemekle yetiniyordu. Onun örnek aldığı Allah Resulü de tek çeşit yemekle yetiniyordu. Şöyle devam eder:

-Bizler örneklerini unutmayan kimseleriz. Sen bu soruyu örneklerini yitirip de kim gibi yaşayacaklarını bilemeyenlere sor! Sözüünü şöyle bağlar:

- Ey Ahnef unutma! der, sofradaki helal ise hesabı var, haram ise azabı!.

İşte bizim unutmadığımız örneklerimizi böyle sıralamamız mümkündür.

Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle bir bakış açısı da verir bize:

-Maddi konularda hep kendinizden aşağıda olanlara bakın. Böylece ekonomik açıdan sizden aşağıda olan nicelerini göreceksiniz, hayatınızdan şikâyet değil şükür duygusu duyacaksınız.

Ne var ki, ahir zamanda böyle bakmayıp da, israfçı azınlığı örnek alan ailelerin çıkacağını da haber veren Efendimiz buyurur ki:

-Öyle bir zaman gelecek ki, aile reisinin felaketini, hanımı ve çocukları hazırlayacaktır. İhtiyaç olmayan şeyleri (israfçı azınlığa bakarak) ihtiyaç sanıp isteklerini çoğaltacaklar, bunca istekleri helal kazançla karşılamaya gücü yetmeyen aile reisi de harama yönelmeye kendini mecbur sanacak. Böylece çocukları babalarının, hanımı da beyinin harama düşmesine sebep olacaklar!

İşte bu hatırlatma da israfçı azınlığı örnek almanın tehlikesine dikkatimizi çekerek bizi uyarmaktadır.

Bu hatırlamalardan sonra soruyu artık kendi nefsimize sorabiliriz:

-Kimi örnek alarak yaşıyoruz? İsfafçı azınlığı mı, iktisatçı çoğunluğu mu?

Şimdi örneğimizi düşünme sırası bizde!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ümidini yitiren, her şeyini yitirmiş olur!

Ahmed Şahin 2009.03.24

Toplumda en mühim mesele, ümidini kaybetmeme meselesidir. Maddî konuda da manevî konuda da ümid, vazgeçilmezlerimizin en başında gelir.

Bundan dolayı İslam büyükleri şurada burada ümitsizlik telkin edenleri hiç iyi karşılamamışlar, şeytanın sözcülüğünü yapıyor güzüyle bakmışlar ümitsizlik yayan insanlara.

İrşad kitaplarındaki şu çarpıcı misal, ümidin insan hayatındaki önemini ifade eder.

Hayatın tüm tecrübelerini yaşamış olan yaşlı zat, karşıdan ağlayarak gelen adama sorar: "Evladım neden ağlıyorsun, bir felakete mi uğradın?"

— Sorma der, ağlayan genç, mahvoldum, dükkânım yandı, bu yetmiyormuş gibi kasadaki paralarım da yandı; bütün sermayem gitti, geriye sadece borç senetlerim kaldı! Yaşlı zat gencin başını okşayarak konuşur:

— Evladım der, bunlar ağlanacak kayıplar değildir. Sil gözünün yaşını. Ben de ümidini kaybettin de onun için ağlıyorsun, sanmıştım! Sözlerine şunları da ekler: "Unutma der, ümidini kaybeden adam bir daha teşebbüse geçemez ki kaybettiklerini kazanma ihtimali söz konusu olsun. Ama ümidini kaybetmeyen adam yeniden teşebbüse geçer, şimdi kaybettiklerinin hepsini de zaman içinde kazanabilir. Sen ümidini kaybetme evladım ümidini!

İşte yaşlı zatın bu sözleri gerçeğin ta kendisidir. Şu anda işleriniz iyi gitmeyebilir, sıkıntı ve zorluklarınız olabilir. Ama unutmayın bu hep böyle devam edecek değildir. Bir gün gelecek bu zorluklar sona erecek, yeni güzel günler devreye girecektir. Yeter ki bu günlerin geleceğine olan ümidinizi yitirmeyin. "Bu da geçer yahu!" diyerek sabretmesini bilin. Zor günlerde bile sabır sevabıyla yine kazanç içinde olmaya bakın. İhya'daki bir hadis ortalığın tümüyle bozulduğu yolunda ümitsizlik telkin eden adamı şöyle tarif eder:

— Kim insanlar tümüyle bozuldu, hiç sağlam adam kalmadı, her şey mahvoldu diye ümitsizlik yayarsa bilsin ki bozulan, insanların tümü değil, ümidini kaybeden o insanın kendisidir!

Çünkü kıyamete kadar bozulmayıp da hakkı yaşayanlar mutlaka bulunacaktır. Burada mühim olan bizlerin hangi tarafta yer aldığımızdır. Biz hakkı yaşayanların içinde isek batıla kayanlar bize zarar veremez. Maide Sûresi'nde: "Ey iman edenler! Siz hakta sebat etseniz batılda olanlar size zarar veremezler!" buyrulmaktadır. Yani siz vazifenizi yapın vazife-i İlahiye karışmayın. Nitekim üç ümmetli, iki ümmetli peygamberler gelmişlerdir. Ümmetlerinin azlığını, şartların zorluğunu hiç düşünmemişler, sadece görevlerini tam yapıp yapmadıklarına bakmışlar, ümitsizlik onların lügatinde hiç yer almamıştır.

Şeytan ise bunun zıddını fısıldar, hep ümitsizlik telkin eder. Bostan'ü-l-Vaizin'de şeytanın telkin ettiği bir ümitsizlik örneği şu çarpıcı misalle anlatılır: "Bağdat'ta şevk içinde hizmetlerini sürdüren Cüneyd-i Bağdadi, bir gece rüyasında şeytanın sokakta şarkı söyleyerek gittiğini görünce: 'Neden böyle saygısızca bağırıyorsun insanların içinde?' der. Şeytan, 'Hani insan?' der. 'Sen bunları insan mı sanıyorsun? Bağdat'ta şu anda sadece üç insan var, onlar da Şiraz Mescidi'nde ibadetteler. İnanmazsan uyanınca git gör!' diye adres de verir. Uyanıp hemen abdestini alarak Şiraz Mescidi'ne koşan Cüneyd-i Bağdadi, gerçekten de üç kişiyi namazda bulur. İçinden bir ümitsizlik fırtınası kopar. Demek ki koskoca Bağdat'ta adam kalmamış bu üç kişiden başka diye hayıflanırken biri selam verip kulağına eğilerek fısıldar:

— Şeytan sana ümitsizlik telkin etmek istiyor. Bağdat, Allah dostlarıyla doludur! Sakın şeytanın tuzağına düşüp de ümitsizliğe kapılma!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnsanlar layık olduklarını seçerler başlarına

Ahmed Şahin 2009.03.25

Nasıl bir yönetime layıksınız? Bunu anlamak hiç zor değildir. Nasıl bir hal ve hayat içindeyseniz ona uygun yöneticiyi seçersiniz başınıza. Ayetlerin işaretiyle, Allah iyi hal ve davranış içinde olanlara kötü yöneticiyi musallat etmez. Kötü hal ve davranış içinde olanlara da iyi yöneticiyi layık görmez.

Demek ki herkes kime layıkısa onu seçer başına. Konuya ait çarpıcı bir olay arz etmek istiyorum takdirlerinize. Ümit ederim siz de benim gibi ibretle okuyacak, takdirle tefekkür edeceksiniz bu tarihî olayı.

Halife Hazreti Ömer, âdeti olduğu üzere yürüdüğü yoldaki taşları ayağıyla vurup kenara atarken bir adamla karşılaştı. Hemen cebinden bir miktar para çıkarıp, 'Buyur bunu harçlık yap.' dedi. Heyecanlanan adam, 'Harçlığım var.' deyince 'Buna rağmen kabul etmeni istiyorum.' diyen Halife, şöyle izah etti durumu: 'Geçenlerde bu yolda yine taşları ayıklarken, ayağımla vurduğum bir taş, yuvarlanıp senin ayağına çarpmış, ben de yönettiğim halkımdan birinin ayağını incittiğim için üzüntüye kapılmıştım. Bunu alır da hakkını helal edersen, beni o günden beri duyduğum üzüntüden kurtarmış olursun.'

Bu olay, o günkü yöneticiden bir misal. Bir de o günkü halktan misal arz edeyim. Hazreti Ebu Zer, komşusunun karnı açken Müslüman'ın kendi evinde tok olarak uyuyamayacağını iddia ediyor, elinde parası olanın aç komşusuna vermeden paralı evde uyumasının caiz olmadığını ileri sürüyordu. Onun bu iddiasında ne kadar samimi olduğunu anlamak için, bir akşam kendisine bir kese dolusu para getiren bir köle bu parayı kabul etmesini istedi.

Ebu Zer, bu parayı kendisinden daha fakir olanlara vermek gerektiğini söyleyince, köle, "Bunu sana kabul ettirebilirsem hürriyetime kavuşacağım sözü verildi bana." diyerek parayı kabul ettirdi. Ancak o gecenin sabahında köle erkenden gelerek, "Size akşam getirdiğim parayı yanlış adrese getirmişim. Başkasına vermem gerekiyormuş; parayı gönderenler geri istiyorlar." deyince Ebu Zer'in cevabı şöyle oldu:

— 'Ben komşularımın ihtiyaç içinde inledikleri sırada evimde bol para ile uyumamın caiz olmayacağına inandığım için, verdiğin parayı eve götürmeden hemen yoksul komşularıma dağıttım, ondan sonra gelip evimde uyudum. Şu anda sana iade edecek tek dirhemim yoktur!' Bu da o günkü halktan bir misal! Şimdi biraz daha beriye, hicretin yetmişinci senelerine doğru geliyor, Emevi-Abbasi çekişmeleri sırasında halkın bölünüp parçalanarak kendi içlerinde birbiriyle uğraşmaya başladığı günlere bakıyoruz. Zulmüyle şöhret yapmış Haccac-ı Zalim olanca acımasızlığıyla halka zulmünü sürdürüyor. İşte bu sıralarda halktan kendisine şöyle teklifler geliyor: 'Sen Hazreti Ömer'in halkına karşı gösterdiği şefkatli tavrını biliyorsun. O, halkının kazara ayağına bir taş dokundurmasından bile teessüre kapılıyor; hemen helallik diliyordu! Sen de bize öyle adaletli davran. Senden bize böyle davranmanı istiyoruz.'

İşte Haccac'ın bu isteğe tarihî cevabı:

— Ömer'in zamanında Ebu Zer gibi de halk vardı. Siz Ebu Zer gibi birbirini düşünen halk olun, ben de Ömer gibi sizi düşünen yönetici olayım. Siz Ebu Zer gibi halk olmuyorsunuz, ama benden Ömer gibi yöneticilik yapmamı istiyorsunuz. Böyle bir örnek yoktur. Allah halini düzeltmeyen halka iyi yönetici göndermez, düzelten halka da kötü yönetici musallat etmez. Size beni musallat ettiğine göre siz bana layık haldesiniz. Bunu böyle bilin. Kendinizi iyi yöneticiye layık hale getirmeye bakın!

Ne dersiniz, kendimizi (tam olmasa da) bir ölçüde iyi yöneticiye layık hale getiriyor muyuz acaba? Yoksa kimler kimlere layık olduklarını mı gösterecekler bu seçim sonunda da?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sorumlu yönetici, ülkesini ve halkını nasıl görür?

1950-60'larda Fatih Camii baş imamlığını yapan Gümölcineli Mustafa Efendi, vaazlarına hep şu sözlerle başlardı:

- Ne oldum deme, ne olacağım de! Bugünkü zaferini düşünerek şımarma, yarınki geleceğini hesap ederek mütevazı ol! Her çıkışın bir inişi olur, onu da hiç unutma!

Bu sözler, insanın kazandığı başarıdan sonra başının dönmesini önleyecek açıklıkta ikaz sözleri. Ne var ki, insan çiğ süt emmiş derler ya. Bazen kazandığı başarıdan başı döner, ne oldum der, fakat ne olacağım, demez. Bir de bakarsınız ki, şatahat dolu sözler söylemeye başlamış. Nitekim bir seçim akşamı sonuçları getiren görevli, muhtar adayının kulağına fısıldamış: Gözün aydın, muhtarlık seçimini sen kazandın! Kazandığını duyar duymaz oturduğu yerden fırlayıp ayağa kalkan muhtar adayı, çevresine şöyle bir göz gezdirdikten sonra:

- Arkadaşlar! demiş, şu Allah'ın işine bakın, biraz önce ben de sizin gibi bir adamdım!

Evet, biraz önce o da bizim gibi bir adamdı. Şimdi de bizim gibi bir adam değil mi? Değil. Çünkü o artık bir baştır. 'İnsan bir baş olsun da isterse soğan başı olsun!' diye boşuna dememişler. Demek ki baş olmak bazı insanların başını döndürüyor. İsterse muhtarlık olsun bu başlık.

Halbuki baş olmanın getirisi olduğu gibi götürüsü de vardır, muhtarlık bile olsa baş olmanın sorumluluğu ağırdır. İrşat kitaplarındaki ikazlara baktığımızda görüyoruz ki, dünyada on kişiye de olsa başkanlık edenler, mahşerde elleri başlarına bağlı olarak gelecekler başlık ettikleri insanların karşısına. Helalleşebilirlerse elleri çözülecek, helalleşemezlerse elleri başlarına bağlı olarak sürülecekler yönettikleri halkla hesaplaşacakları yere.

Demek ki baş olmanın sadece getirisi yok, elleri başlarına bağlı olarak hesaplaşmak gibi ağır götürüsü de var sonunda. Ama bunu ancak sorumluluk sahibi başlar düşünür. Bundan dolayı makamının sorumluluğu altında ezilen Halife Harun Reşid, maneviyat büyüğü Fudayl bin İyaz'a sorar:

- "Yüklendiğim mükellefiyetin ağırlığı altında eziliyor, geceleri uyuyamıyorum. Bana ne tavsiye edersiniz? Nasıl bir anlayış ve tutum içinde olayım yönettiğim halka karşı?"

Maneviyat büyüğü, sorumluluk sahibi yöneticinin halkına karşı tutumunu şöyle tarif eder:

- Sen der, ülkeni kendi evin, ülke halkını da kendi ev halkın bil, ülkenin yaşlılarını kendi anan-baban, gençlerini de kendi oğlun-kızın kabul et. Anana-babana, oğluna-kızına neleri layık görürsen ülke halkına da onları layık gör, öyle muamele eyle. İşte bundan sonra görevini yaptığını düşünerek rahat uyuyabilirsin!

Sözlerini şöyle bağlar maneviyat büyüğü:

- Şayet tavsiyemi tutar da ülkeni evin, ülke halkını da ev halkın bilir, onlara kendi ev halkına layık gördüklerini layık görür, layık görmediklerini de layık görmez, bir ayırım yapmadan hepsine de eşit muamele yaparsan, senin bu adaletli hizmetinin her saati, bir senelik nafie ibadet derecesine yükselir, bunu da böyle bil. Efendimiz, adil bir yöneticinin hizmette geçen her saatinin, sıradan kimselerin bir senelik nafie ibadetinden üstün olduğunu haber vermiş, sorumluluk sahibi gerçek yöneticiyi böyle tarif buyurmuştur.

Demek ki, şimdi bekleme sırası bize geldi. Bakalım bizim yöneticilerimiz bizi nasıl görecekler? Yönettikleri yöreyi kendi haneleri, halkını da kendi hane halkı bilecek, yaşlılarını anaları, babaları, gençlerini de oğulları kızları gibi görecek, sorumluluk sahibi adil yönetici örneği verecekler mi göreceğiz bakalım...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vasıtalarda namaz nasıl kılınır?

Seyahatlerde vasıta içinde namazın nasıl kılınacağını soran okuyucularıma:Bilindiği üzere, vasıta denince, içinde ayakta namaz kılınabilecek deniz otobüsleri akla geldiği gibi, koltukta oturmanın dışında hareket imkanı olmayan kara vasıtaları otobüsler de akla gelmektedir.

İçinde ayakta namaz kılınabilecek deniz otobüsü ve benzeri vasıtalarda namaz bilinen şekliyle ayakta kılınır, bir farklılık akla gelmez, ihtiyaç da duyulmaz. Günümüzdeki deniz otobüslerinin kendilerine mahsus mescitleri dahi vardır. Kibleyi gösteren işaretleri de mevcuttur. Yani seyahatlerde deniz otobüslerinde bir sorun yoktur.

Ancak koltukta oturmak suretiyle seyahat ettiğimiz kara otobüslerinde ise akla gelen ilk tedbir, vasıtaya önce abdestli olarak binmektir. Çünkü abdestiniz varsa mecbur kalınca hemen namazı koltukta kılma imkanı da var demektir. Abdest yoksa koltukta da olsa namaz kılma imkanı yoktur. Bu mühim noktaya böylece dikkat çektikten sonra bu konuda karşılaşılabilecek ihtimalleri şöyle sıralayabiliriz:

1- Yolculuk yapılan otobüsün namaz vakti çıkmadan bir yerde duracağı ümit ediliyorsa, namaz için beklenmelidir. Vakit içinde vasıtanın durduğu yerde hemen inip namazı yerde kılma tercih edilmelidir. Çünkü yerde kılınan namaz tamdır. Vasıta içinde koltukta kılınan ise eksiktir. Kıyamı, secdesi yarımındır. Tamı kılmak mümkün iken elbette yarımı tercih etmek uygun olmaz. Bu sebeple, sorumlulara namaz kılmak için müsait yerde durma isteği iletilmeli, vaktin sonunda da olsa farz namazları yerde kılmaya gayret gösterilmelidir.

2- Vasıtanın durmayacağı kanaati kesinleşirse, namazı kazaya bırakmaktansa vakit çıkmadan oturulan koltukta namaz kılınmalıdır. Koltuktaki oturuş hali, namazda kıyam, biraz eğilmek rüku, biraz daha aşağıya eğilmek de secde sayılır. Bu sırada başın öndeki koltuğa dayanması gibi bir mecburiyet olmaz. Başın ayakların ucuna bakıyor şekilde öndeki boşluğa eğilmesi secde olarak yeterlidir.

3- Koltukta oturduğu yerde namaza başlarken ilk tekbiri kibleye yönelik olarak almak güzel bir başlangıç olur. Ancak bu mümkün olmuyorsa kibleye yönelme mecburiyeti de kalkar. Böylece, otobüste abdestli bulunan, namazını oturduğu koltukta kolayca kılabilir. Kazaya bırakması gerekmez.

4- Bütün bu kolaylıklara rağmen yine de namazını vasıta içinde kılma fırsatını kaçırmış olan kimse için yapılacak ilk iş, kılamadığı bu namazı en kısa zamanda vardığı yerde bulduğu ilk fırsatta hemen kaza ederek borçlu kalmamaya dikkat etmektir.

5- Yolculuklarda kılınamayan namazlar, sonra kaza edilirken hep yolcu namazı olarak kılınır. Yani borç kaç rekat ise kaza edilecek namaz da o kadar olur.

6- Yolcunun seferi kolaylığından istifade etmesi için gideceği mesafenin (90) kilometreden az olmaması gerekir. Bu miktardan kısa olan yolculuklarda seferilik hükümleri uygulanmaz. Bu miktar uzunlukta bir yolculuğa çıkan kimse, beldesinin sınırlarını çıkınca seferilik hükümleri başlar, dönüşte de aynı sınırlara gelince seferilik hükümleri bitmiş olur. Yani yolda dört rek'atlı farzları iki kılarken evine yaklaşıncaya bu kolaylık bitmiş, tam kılma hükümleri başlamış olur.

7- İki evi olan insan, (evlerin arasındaki mesafe (90) kilometreyi bulursa) yolda seferi sayılır. Evlerinde seferilik sona erer.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizmet etmeyi mi seviyorsunuz, hizmet edilmeyi mi?

Ahmed Şahin 2009.04.07

Sizi size tanıttak bir soru: İç dünyanıza bir göz atın, hizmet etmeyi mi seviyorsunuz, hizmet edilmeyi mi? Hiç düşündünüz mü, Allah Resulü Efendimiz (sas) hangisini seviyordu? Hizmet etmeyi mi hizmet edilmeyi mi? Bazı davranışlarını bir hatırlayalım isterseniz. Bakalım nasıl mesaj veriyor bizlere.

Bir cihad dönüşünde istirahate çekilmiş mücahitlere yemek hazırlama hizmeti konuşuluyordu.

Biri, 'Ben yemeği hazırlayayım.' derken, biri, 'Ben de su getireyim.' diye ilave etti. Bir diğeri ise, 'Ben de ateş yakayım.' dedi. Allah Resulü Efendimiz de, "Öyle ise ben de odun toplayayım!." diye ekledi.

'- Siz istirahat buyurun, biz hizmetin hepsini de yapar, sizin yemeğinizi de huzurunza getiririz! diyenlere Efendimiz (sas) ne buyurdu biliyor musunuz?

-Bilirim ki siz tüm hizmetleri yaparsınız. Ancak ben hizmet edilmekten değil hizmet etmekten memnun olurum! Ben de hizmet edenlerin arasında olmalı, gücümün yettiği hizmeti yapmaktan geri kalmamalıyım!' diyerek hizmet edilmeyi değil hizmet etmeyi tercih ettiğini bildirdi. Bir defasında da ashabına su dağıtma hizmetini bizzat kendisi yaparken gelen bir yabancı, "Bu insanların efendisi kimdir?" diye sorunca Efendimiz, "İnsanların efendisi insanlara hizmet edendir." cevabını vererek hizmet etmeyi insanların efendiliği makamı olarak gördüğünü ifade etti. Nitekim bir adamı övüyorlardı. Tanıyan biri, "Ben onunla uzun yolculuk ettim, çok ibadet eden biridir. Her konaklamada hemen abdest alıp namaza durur, başka hiçbir işle meşgul olmaz." diye övünce Efendimiz'in sorusu şöyle oldu: "Her konaklamada hemen ibadete başlayan adamın devesinin yemini, suyunu kim verir, sofrta hazırlama hizmetini kim yapardı?"

-"O hizmetleri biz yapardık!" deyince, Efendimiz'in cevabı şöyle oldu:

-"Demek ki siz ondan çok ibadet etmişsiniz! Çünkü siz hizmet eden olmuşsunuz, o ise hizmet edilen!"

İşte hizmet edenle hizmet edilenin farkı, Allah Resulü Efendimizin yanında böyleydi. Bir çarpıcı örnek de Bağdat vaizi Yahya bin Muaz'dan verilmektedir bu konuda. Mekke'de mücavir kalan kardeşi, kendisine yazdığı mektubunda diyor ki: "Benimle buraya gelmediğine çok pişman olacaksın. Çünkü Mekke'de bana bir de hizmetçi tahsis ettiler. Çok iyi hizmet ediyor bana!"

Bağdat vaizi, kardeşine verdiği cevabında hizmet konusunda bakın ne diyor: "Kardeşim, çok üzıldüm hizmet edilmekle iftihar ettiğinden dolayı. Keşke, bana çok iyi hizmet ediyorlar, demeseydin de, ben çok iyi hizmet ediyorum, diye yazsaydın. Hizmet edilmekle değil de hizmet etmekle iftihar etseydin!".

Sözü daha fazla uzatmadan konuyu kendimize getirerek diyorum ki:

-Acaba bizim alışkanlığımız ne durumda? Hizmet etmeyi mi seviyoruz, hizmet edilmeyi mi?

Şunu açıkça ifade etmeliyim ki, kendini hep (hizmet edilmeye) layık biri olarak görenin yaşlılığı zor geçer. Çünkü alıştığı hizmeti (mecbur kalmadığı halde!) hep bekler. Göremeyince de şikâyetler başlar. Böylece yaşlılığı çekilemeyen ihtiyarlardan biri olup çıkar. Sebep, kendisini hep hizmet edilmeye layık biri olarak görmesi, bu beklenti içinde yaşlanmış olması. Halbuki, sevabı hep (hizmet eden) kazanır, (hizmet ettiren) değil. Maneviyat büyükleri, hizmet edilen olmaktan o kadar kaçınmışlar ki, elinin öpülmesini, çantasının taşımalarını istememiş, kendisi için ayağa kalkılmasından dahi memnun olmamışlardır.

Bilmem siz kendinizi hangisine alıştırıyorsunuz? Hizmet etmeye mi, hizmet edilmeye mi?

Unutmayın, kazanan hizmet edendir, edilen değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kitaplık çapında sözleri okudunuz mu?

Ahmed Şahin 2009.04.08

Bugün sizlere büyüklerin her biri bir kitap değerindeki sözlerinden bir demet sunacağım. Öyle sanıyorum ki siz de ikaz ve irşat yüklü bu sözleri ibretle okuyacak, bazı alışkanlıklarınızı da bundan sonra gözden geçirmeyi düşüneceksiniz.

1- Bir kimse kendini çok akıllı bilir de, kimse ile istişare etmeye tenezzül etmezse, en akılsızların dahi yapmayacağı yanlış yapar, akılsızca işler yapmaktan kendini kurtaramaz.

2- Bir kimse de kendini çok akıllı bilmez de çevresiyle istişareye ihtiyaç duyarsa, Allah ona akıllıların dahi akıl edemeyeceği iyilikleri nasip eder, en doğru kararı almaya muvaffak kılar.

Bundan dolayı, 'Bin bilersen dahi bir bilene danış' denmiştir.

3- Bir kimse başkasının perdesini açar da ayıbını ilan ederse, bir gün kendisinin de perdesi açılır, ayıpları ilan edilir. Öyle ise kimsenin ayıbını açmayın, perdesini yırtmayın. Çünkü sizin de bir gün ayıbınız açılır, perdeniz yırtılır.

4- Bir kimse kendi kusurlarını düşünürse, başkasının kusurlarını diline dolamaktan kaçınır. Kendi eksiklerini düşünmeyen adam ise başkasının kusurlarını abartarak anlatmaktan lezzet alır.

5- Bir kimse Allah'ın kendisine ihsan ettiği nimetleri düşünürse, başkalarına ihsan ettiği nimetlere haset etmez. Şayet kendisine ihsan ettiği nimeti düşünmezse, başkasına ihsan ettiği nimetlere haset etmekten kendini alamaz. O nimetlere asıl kendisinin layık olduğunu dahi düşünebilir.

6- Bir kimse kendi yanlışlarını unutursa, kendini büyüklerden biri olarak hayal etmeye başlar. Kendi hatalarını hep hatırlarsa büyüklük duygusundan kurtulur, çevresine hep mütevazı şekilde muhatap olur.

7- Bir kimse başkası için bir kuyu kazarsa, kendisi de benzeri bir kuyuya düşer. Halk dilinde buna "Kendi kazdığı kuyuya düştü." denir.

9- Bir kimse başkasını ayıplayarak gıybetini yaparsa, kendisi de aynı şekilde ayıplanarak gıybet maruz kalır! Halk buna "Etme bulma dünyası" der.

10- Bir kimse kendi haya perdesini kendi eliyle yırtarsa onu daha başka hiçbir perde gizleyemez.

11- Bir kimse ahlaken düşüklüklerle dostluk kurarsa kendisi de ahlaken düşüklüklerden sayılır.

12- Bir kimse alimlerle, salihlerle dostluk kurarsa, kendisi de alim salih gibi saygı görür.

13- Bir kimse geçmişini düşünürse sabırlı olur, geleceğini düşünürse tedbirli davranır..

14- Bir kimse çevresine karşı büyüklük taslarsa Allah onu küçültür, küçük görünürse Allah onu büyütür.

15- Bir kimse dini hafife alırsa kendisi de hafife alınır. Dine hürmet gösterirse kendisine de hürmet gösterilir.

16- Bir kimse başkasının malını kendisi için mubah görürse, bir gün birileri de onun malını kendisi için mubah görür..

17- Bir kimse dinde aşırılaşırsa, bir gün kendisi de çıkardığı aşırılığa dayanamaz, gerilere düşer.

18- İfrat ile tefrit iki uçtur. Uçlarda yer almak, merkezden uzak kalmak demektir. En doğrusu, uçlarda değil de ortada olmak, gövdeyi temsil etmektir. Uzun ömür gövde için geçerlidir, uçlar için değil.

19- İbadet ve iyilikleri önce çok yapıp sonra bırakmaktansa, az yapıp ömür boyu devam ettirmek hayırlıdır..

20- Adalet ile zulüm karşılıklı iki yol gibidirler. Birine yönünü dönen ötekine arkasını çevirmiş olur. Siz adalet yolunda ilerleyin ki, zulüm arkanızda kalıp sizden uzaklaşsın.

Evet, büyüklerin sözleri-sözlerin büyükleridir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam'da irtica ve takiyye yoktur

Ahmed Şahin 2009.04.15

Hocaefendi, Herkül adlı internet sitesinde, basında da yayınlanan haftalık sohbetinde, sorulan (irtica ve takiyye) sorularına verdiği bilgilendirme cevabında geçmişe ve geleceğe dair önemli değerlendirmelerde bulundu.

Meşrutiyet'ten 28 Şubat'a uzanan süreçte belli figüranlar kullanarak suni irtica görüntüleri oluşturulduğunu ve dinin karalandığını ifade eden Hocaefendi, nefsinin esiri olmuş ve zaaflarına yenilmiş insanların "devleti kurtarmaya" çalışmalarının manidar olduğuna dikkat çektikten sonra, Türkiye'deki terör örgütleriyle ilgili tespitler yaptı.

PKK terör örgütünü Türkiye'nin başına musallat edenlerin kısa süre sonra Hizbülvahşet'i kurduğunu da söyleyerek, "El Kaide'nin Türkiye'de ne işi var?" diye sorduktan sonra "Bir bakarsınız Tahşiye diye bir örgüt daha kurarlar ve çuvaldızı dahi olmayan insanları bu örgüt vasıtasıyla terörist ilan ederler." diyerek, yeni oyunlara dikkat çektikten sonra, Müslümanların akliselim ile hareket etmesi gerektiği uyarısında bulunarak geçmişteki oyunları şöyle hatırlattı:

- 28 Şubat postmodern darbesi (!) evvelinde bir kısım şaşkınlar zuhur etti. Giyim-kuşamdan zikir ve ibadet tavırlarına kadar pek çok hal ve hareketleriyle tam bir aykırılık sergileyen bu kimseler figüre edildi. Onlara bir kısım roller verildi; kimisi tarikat şeyhi kisvesine bürünüp medyada boy gösterdi, kimisi teokratik düzeni hâkim kılma sevdalı bir gericici numarası yaptı, kimisi mürtecilerin ağına düşürülüp kandırılmış bir kurban rolü oynadı... Bütün figüranlar rollerini öyle gerçekçi ortaya koydular ki, hemen herkes oynananın bir oyun olduğunu unutup sahiden ülkenin elden gittiği zehabına kapıldı... (15.27)

- Dün olduğu gibi bundan sonra da, -dışarıdan da beslenen- bazı şer şebekeleri en samimi mü'minleri ve hakiki Müslümanları terörist gibi göstererek yeni bir irtica yaygarası koparabilirler... Öteden beri belli bir kesim, irtica sözünü sıradan bir kelime olarak istimal etmekten daha ziyade, onu siyasî ve ideolojik bir suçlama ve sindirme aracı olarak kullanmaktadır. Bu talihsiz kimseler, bazen kolay anlaşılması için "gericilik" ifadesini dillerine dolamakta, çoğu zaman da, meseleyi daha korkunç göstermek maksadıyla manası daha az bilinen "irtica" tabirini tercih etmekte ve kötü şekilde algıladıkları, kötü bir mana karşılığı olarak kullandıkları, toplum nazarında da bir heyula haline getirdikleri bu laflarla her fırsatta Müslümanları karalamaya çalışmaktadırlar.

Tarihî gerçekler açısından meseleye bakılırsa, aslında (İslam'da olmayan) gericilik ve irtica kelimeleri Allah, peygamber ve din kabul etmeyenlerin durumunu daha doğru ifade etmektedir. (06.16)

Bazıları, takiyyeyi de Müslümanlığa mal etmek isteseler de, İslam'da takiyye (inancını saklama) yoktur! İslam'da böyle bir takiyye yoktur; ama günümüzde takiyye'nin (kendi zihniyetini saklamanın) katmerlisi yapılmaktadır. Camideki Müslüman'a "müslim" yerine "mürtecî" diyen, Cenâb-ı Hakk'ın insanlar için yegâne din olarak seçtiği İslam'ı ya da onun bazı emirlerini "fundamentalizm" ve "gericilik" şeklinde karalamak isteyen kimseler, bu çağın en sinsi (maksadını gizleyen) takiyyecileridirler. Bizim terminolojimizde, "İslam", "Müslüman", "mü'min" tabirleri vardır; ama, dine hasım kimseler tarafından kasıtlı olarak dilimize sokuşturulan ve cahillerin kullandığı "İslâmcı" ve "dinci" gibi ifadeler yoktur." Sosyal barışı bozmak isteyenler böylesine aşağılayıcı ifadeleri tercih etmekten çekinmemekteler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibi dünyaya nasıl bir yönetim örneği verdi?

Ahmed Şahin 2009.04.21

İslam'ın doğduğu 6. asırda dünyadaki iki büyük devletin, yönettiği halkına karşı tutumuna kısaca bir göz atalım. Sonra İslam'ın başlattığı yönetim örneğiyle kıyaslamasını yapabiliriz.

O günkü dünyanın iki büyük devletinden biri olan İran'ın ateşperest hükümdarı, koyduğu vergileri anlatmak için halkı topladığı meydanda konuşurken, fakirin birinin şöyle bir feryadına muhatap olur:

-Efendimiz, susuz arazinden de vergi alacağım, diyorsunuz. Benim gibi hep kurak arazide yaşayan bir fakir, yağmur yağmazsa mahsul alamadığı araziden nasıl vergi verecek?

Halkın içinde yönetimine hakaret edip isyan teşvikçiliği yaptığı gerekçesiyle İran hükümdarı, zavallı fakiri kalabalığın gözleri önünde ateşe attırarak yaktırmaktan çekinmez, kimse de bu vahşete karşı çıkma cesaretini kendinde göremez.

Bir de o günkü Doğu Roma İmparatorluğu'nun merkezi olan Bizans'a, yani İstanbul'a göz atalım. Bakalım orada halkla yönetim arasındaki adalet ne durumda?

İmparator, inşa ettirmeye başladığı Ayasofya kilisesinde halkın çoğunu karın tokluğuna çalıştırıyordu. Bu cebri çalışmaya katılmak istemeyenler ise Sultanahmet Meydanı'ndaki o günkü hipodromda yağız atların kuyruğuna bağlanarak paramparça ettiriliyor, böylece karın tokluğuna çalışmak istemeyenlere gereken ders de verilmiş oluyordu.

O günkü dünyanın iki büyük devletindeki yönetimin halka karşı tavrı aşağı yukarı bu dehşette idi...

Şimdi bir de Müslümanların Medine'de başlattıkları yönetimle halk münasebetine bir göz atalım isterseniz. Bakalım onlar nasıl bir yönetim örneği veriyorlardı dünyaya karşı.

Efendimiz (sas) Medine'de halka hitap ettiği son hutbelerinden birinde gönüllerde bir incinme kalmaması için şöyle sesleniyordu yönettiği halkına: (632)

-Ey insanlar! Yönetiminizde bulunduğum günden bu yana kimin sırtına bir kamçı vurmuşsam işte sırtım, gelsin o da bana vursun! Kimin kalbini kıracak bir söz söylemişsem gelsin o da bana aynı sözü söylesin. Kimin küçük

de olsa bir hakkını almışsam işte malım, gelsin o da benden hakkını alsın! Sözlerine şunu da ekler:

-Sakin içinizden biriniz demesin ki, hakkımı isteyecektim ama Resulullah'ın darılacağından çekindim de isteyemedim. Şunu kimse unutmasın ki, benim inancımda hakkını isteyene darılmak yoktur!. Şunu iyi biliniz ki, benim en çok sevdiğim kimse, benden hakkını alan, yahut da helal eden kimsedir.

Bu sözleri dinleyen halktan biri ayağa kalkarak:

-Ya Resulallah der, öyle ise ben zatınızdan üç dirhem istiyorum!. -Bu alacağın nereden kaldı hatırlatır mısın?

-Hani çölden gelen bir fakir üç dirhem yardım istemişti de, sizde bulunmadığından ben vermiştim, onu talep ediyorum.

Bunun üzerine Efendimiz (sas)'in cevabı aynen şöyle olur:

-Amcamın oğlu Fazl! Hemen git, üç dirhemi getir, istek sahibine ver. Böylece halkımızla aramızda helalleşmediğimiz bir konu kalmasın.

Kutlu Doğum'un sahibi, yönettiği insanlarla böyle helalleşiyor, o günkü dünyaya böyle yönetim örneği veriyordu. Yönetici ile halk arasında bugün dahi ulaşamadığımız helalleşme olayı böyle yaşanıyordu.

Halbuki o devrelerde öteki yöneticilerden hak isteyenler ateşe atılıyor, at kuyruğuna bağlanarak hipodromlarda sürükleniyorlardı.

Ayet-i kerimenin ikazı:

- Fa'tebiru ya ülil ebsar! Düşünün ey basiret sahipleri!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Japonlar: Çanakkale ile gençliğinize millî şuur kazandırabilirsiniz!

Ahmed Şahin 2009.04.28

Eğitim alanında uzman Japon heyeti, davet ile geldikleri Türkiye'deki araştırmalarını tamamladıktan sonra zamanın Başbakanı Turgut Özal'ın huzuruna çıkar ve gençlerimiz üzerindeki eğitimin yetersizliğini şu soğuk cümle ile ifade ederler:

- Bu eğitimle gençlerinize millî şuur vermeniz mümkün değildir!

Şok etkisi yapan bu tespitten sonra sorular arka arkaya gelir.

- Siz Japonlar gençlerinize millî şuurunu nasıl veriyorsunuz, nasıl bir eğitim programı uyguluyorsunuz ki; bizimkini yetersiz buluyorsunuz?

Japon heyetinin sözcüsü şu bilgiyi verir:

- Biz eğitime şok testler uygulayarak başlarız. Önce çocukları uçak kadar hızlı giden trenlere bindirir ve çok katlı yollardan geçiririz. En üstün teknolojiyi gösterir, robotlarla çalışan dev fabrikalarımızı gezdiririz. Bu baş

döndürücü teknoloji karşısında sarsılan ve şoke olan çocuklarımıza deriz ki:

- İşte gördüğünüz bu hızlı trenleri ve üstün teknolojiyi sizin atalarınız yaptı. Eğer siz daha çok çalışırsanız daha hızlı giden ulaşım araçları yapar, daha üstün teknoloji meydana getirir, daha modern fabrikalar kurarsınız. Sonra çocuklarımızı Hiroşima ve Nagazaki'ye götürüp düşmanın harap ettiği bölgelerimizi gezdirir ve bu defa da onlara deriz ki: Bakın, eğer siz birlik beraberlik içinde çalışmazsanız, işte düşmanlar sizin ülkenizi böyle yakar yıkar, bu hale getirirler. Ama birlik beraberlik içinde çalışırsanız, güçlü olursunuz, düşmanlarınız size saldırmaya cesaret edemezler. Dünyadaki devletler size saygı duymaya mecbur kalırlar. Artık birlik beraberlik içinde çalışmak ve çalışmamak konusunda kararınızı siz verin!.. Bu örneklerle çocuklarımız kendilerine gelerek iyi ve çalışan birer Japon genci olma yolunda millî bir şuur ve heyecanla okumaya yönelirler."

Japonların bu tespitlerini sundukları sırada geriden bir ses duyulur:

- İyi de bizim sizin gibi Hiroşima ve Nagazaki'miz yoktur ki... demek ister..

Heyecanlanan Japon eğitimci hemen cevap verir:

- Sizin Hiroşima ve Nagazaki gibi yerleriniz bizimkilerden çok daha etkilidir, der ve şu örnekleri sayar:

- Bir metrekareye bin merminin düştüğü Çanakkale Zaferi'nin kazanıldığı tarihî savaş alanları sizde. Çocuklarınızın ve gençlerinizin şok olması için yeter de artar bile Çanakkale. Dünyanın en gelişmiş ve güçlü ordularına karşı Türkler olmazları olduruyor ve bütün dünyayı hayretler içerisinde bırakan bir zafer kazanıyorlar. İmanın, azmin, birlik beraberliğin neleri yendiğini ispatlıyorlar burada. İşte sadece bu olay, bu bölge ve bu zafer dahi gençlerinizin millî şuur kazanmalarına yetecek örneklerle doludur. Bu sebeple gençlerinizi gruplar halinde Çanakkale'ye götürüp gezdirmelisiniz. Her Türk genci Çanakkale savaşlarının yapıldığı bölgeyi bilerek gezmeli, atalarının ne olmazları başardığını gururla görmeli, iftiharla öğrenmelidirler. Daha sonra onlara demelisiniz ki: Sizler de birlik beraberlik içinde çalışmazsanız düşmanlarınız yine gelirler, Çanakkale'yi işgal etmeye kalkışır, yurdunuzda özgür yaşamayı size layık görmezler, tutsakları durumuna düşürmek isterler... Ama çalışır, teknolojiyi yakalarsanız ülkenizi kalkındırır, ilerleyen ülke haline getirirsiniz. Başınız dimdik durursunuz yabancıların karşısında!.."

Japon eğitimcilerin verdikleri bu millî şuur oluşturma örnekleri bizlere hem ibret hem de ikaz olsa gerektir. Kendi değerlerimizi kendi çocuklarımıza anlatma konusunda ne kadar ihmallerimizin olduğu Japon eğitimcilerin ikazıyla bir daha ortaya çıkmış bulunmaktadır. Ne hazindir ki; hâlâ gençlerimizin Çanakkale ziyaretlerinden rahatsız olanlarımız var! Kur'an'dan bir ayeti hatırlıyoruz:

- Fa'tebiru ya ülil ebsar! İbret alın ey basiret sahipleri!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Önceden kendine mezar hazırlatmak uygun mu?

Ahmed Şahin 2009.04.29

Okuyucumun babası kendine bir mezar hazırlatmış. Zaman zaman burada oturup Kur'an okuyor, sonra da kalkıp geliyormuş. Bu durum çevrede konuşma konusu olmuş.

Kimileri, nerede öleceği belli olmayan insanın belli bir yerde mezar hazırlatması uygun olmaz, demişler. Kimileri de, insan nefesine işte böyle ders vermelidir, diyerek uygun bulmuşlar. Konuşmalar çevreyi rahatsız edecek boyuta ulaşınca bize sorma gereği duymuşlar:

- Nedir ölmeden önce kendine mezar hazırlatmanın dinî hükmü, bize bilgi verebilir misiniz, demişler.

Bence meseleyi çevreyi meşgul edecek derecede büyötmeye hiç gerek yoktur. İsteyen kendine böyle bir mezar hazırlatabilir, istemeyen de bunu gereksiz görebilir. Burada mühim olan "insanın kendine mezar hazırlaması değil, kendini mezara hazırlaması"dır. Kendini kabre hazırlamazsa senelerce önceden kabri kendine hazırlamış olsa da faydası olmaz. Çünkü insanı mezarı kurtarmaz, götürdüğü ameli kurtarır. Şayet iman ve amelle yüklü olarak gidiyorsa hangi mezarlıkta, hangi kabirde olursa olsun kurtulur. Bundan dolayı meşhur fıkıh kitabı Merak-il Felah'ta şöyle bir ifade yer almıştır:

- Bir kimse önceden kendine kabir kazdırıp nefsi kabre hazırlasa beis (mahzur) yoktur!. Nitekim ilk müceddid Ömer bin Abdülaziz gibi bir kısım alimlerin de kendilerine önceden kabir hazırlattıkları kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Aslında ölmeden önce kabir hazırlatma anlayışının temelinde "Ölmeden önce ölün!" hadisinin ikazı vardır. Ancak bu hadiste işaret edilen husus, önceden kabir hazırlatıp da ölmüş gibi rol yapın demek değildir. Belki hadisin işaret ettiği gerçek şudur:

"Ölmeden önce günah cihetinden ölün, yani ölmüş adamın günahsızlığı gibi günahsız yaşamaya bakın. Böylece ölmeden önce ölmüş sayılırsınız.

Tarihte önceden kendine mezar hazırlatan alimlerden bir örnek verecek olursak konu biraz daha netleşmiş sayılır.

227'de vefat eden Bağdat'ın büyük velisi Bısr-i Hafi'nin mezarının hemen yanına Bağdatlı Şeyh Ebu Bekir de bir mezar kazdırmıştı. Kabrinin başında haftada bir hatim okuyup dönüyordu bu zat. Ne var ki kendinden önce meşhur tarihçi Hatib-i Bağdadi vefat etti (463). O da Bısr-i Hafi'nin yanına gömölmesini vasiyet etmişti. Kendisi için hazırladığı mezarı muhaddis ve müverrih Hatib-i Bağdadi'ye vermesini istirham ettiler. Ama şeyh buna razı olmadı. Bu defa şeyhin babasına müracaat ettiler. Kendisi gibi alim olan babası Ebu Saad, oğluna şöyle bir soru sordu:

- Oğlum, şayet Bısr-i Hafi hayatta olsa, sen de yanında oturmuş bulunsan, o sırada büyük alim Hatib-i Bağdadi dışarıdan gelip senden aşağıya otursa, buna gönlün razı olur mu, yoksa hemen kalkıp Hatib-i Bağdadi'ye kendi yerini verir, sen ondan aşağıya oturmayı mı tercih edersin?

- Ben ondan aşağıda oturmayı tercih ederim!

- İşte dedi şimdiki durumunuz da bundan farksızdır. Kendini Hatib-i Bağdadi'den büyük görüyorsan Bısr-i Hafi'nin yanındaki mezara kendin gir, onu aşağılardaki mezara bırakmaya razı ol!.

Böylece konu bitmiş, oğul Ebu Bekir, Hatib-i Bağdadi'nin kendi kabrine defnine rıza göstermiştir.

Demek ki tarihte kendilerine önceden kabir hazırlatan âlimler de olmuştur. Hem de bu kabrin maneviyat büyüklerinin yakınında olmasını da istemişler, mübarek insanların kabir komşuluğuna önem verdikleri de bundan anlaşılmıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sizin yanışınızı söyleyecek adam, anasından doğmadı mı?

Halife Hz. Ömer'le dostu Abdurrahman bin Avf'tan bir yanlış düzeltme örneği vermek istiyorum bugün sizlere. Bu iki büyük insanın dostlukları nasıl olur acaba hiç hayal ettiniz mi?

Biri, dostum Hazreti Ömer, ne söylerse aynen kabul edeyim mi der? Öteki dost da, ben Halife Ömer'im kimse benim yanlışımı söyleyemez mi der? Ölçü almak için bir göz atsak mı, bu iki büyük insanın karşılıklı hatalarını düzeltme anlayışlarına?

Bilindiği üzere Hazreti Ömer'in bir vasfı da 'vakkaflıktı. Vakkaflı; hızla giden arabanın önüne aniden çıkan engeli görünce hemen frene basıp zıncı diye durması gibi kesin bir duruş.

Hazreti Ömer de doğru bulduğu bir şeyi uygulamaya hızla giderken bir dostu aniden önüne çıkar da düşündüğünün yanlışlığını söylerse hemen zıncı diye durur, yapılan ikaz doğru ise kendi fikrini bırakıp gösterilen doğruyu hemen uygular, yanlışının gösterilmesinden dolayı da rahatsızlık duymak şöyle dursun aksine yanlışını gösterene dua ederdi.

İşte bu konuda mesaj yüklü muhteşem bir örnek.

Bir gece, dostu Abdurrahman bin Avf'la Medine sokaklarında kontrole çıkan Halife, önünden geçtikleri bir evden karışık seslerin geldiğini duyar. Biraz daha yaklaşıncı gelen seslerden bir tahmin yapan Halife:

- Ey Abdurrahman, der, burası Rebi'a bin Ümeyye'nin evidir. İçindekiler de içmişler bağırıp çağırıyorlar. Ne dersin, bu sarhoşlara ne türlü bir ceza uygulayalım? Gecenin bu saatinde bağırıp çağırıyorlar?

Halife'nin bu görüşüne iştirak etmeyen Abdurrahman bin Avf, bakın nasıl karşılık verir.

- Bana kalırsa ceza uygulanacak olan ev sahipleri değil biziz!. Bu cevap karşısında irkilen Halife.

- 'Neden?' diye sorar. Şöyle ikazda bulunur dostu Abdurrahman bin Avf, Halife Hazreti Ömer'e:

- Allahü azimüşşan Hucurat Sûresi'nde, "Zan ile hüküm vermekten kaçının, insanların gizli kalan ayıplarını araştırıp da meydana çıkarmayın, giybetlerini de yapmayın!" buyuruyor. Biz ise gecenin bu saatinde hem zan ile hüküm veriyor, hem evinin içindeki gizli ayıplarını araştırıp meydana çıkarmak istiyor hem de giybetlerini yapıyoruz. İşte bunlardan dolayı aslında cezalık işi biz yapıyoruz, ev sahibi değil!"

Bu açık ve net ikaz üzerine düşünmeye başlayan Halife, bir müddet sessiz kaldıktan sonra elini, doğru sözlü dostunun eline uzatarak der ki:

- Tut şu elimden de bir an evvel buradan uzaklaşalım; yoksa ev sahipleri dışarı çıkar da bizi bu halde görürlerse biz onlara değil, onlar bize ceza isteyebilirler!. Oradan hızla uzaklaşırken duası duyulur Halife'nin:

- Allah insanı doğru düşünen dostlardan mahrum eylesin. Kimseyi de kendi yanlış kanaatinde ısrarcı ve inatçı eylesin. Kendi düşüncesini dostlarına kontrol ettirmek, doğrusunu duyunca da hemen kabul etmek ne güzel bir ahlaktır. Hem yanlış düşünmekten hem de yanlış uygulamaktan kurtulur insan!

Evet, iki büyük dostun birbirlerini ikazları işte böyle. Hiç düşündünüz mü? Siz de kendi düşüncenizi dostlarınıza böyle kontrol ettirir, daha doğrusunu duyunca hemen kabul eder misiniz? Yani Hz. Ömer'in 'vakkaflık' vasfından sizde de birazcık var mı? Yoksa kimse sizin gibi doğru düşünemez, kimse sizin fikirlerinizi tashih edemez mi? Siz hep herkesten iyi düşünür, herkesi siz mi düzeltirsiniz? Kısaca, anasından daha doğmamış mı sizi düzelterek adam?

Kılamadığım namaz borçlarımı nasıl ödeyeceğim?

Ahmed Şahin 2009.05.06

Soru: Hocam, aklımız ancak başımıza geldi, namazlarımızı kılmaya yeni başladık. Geride kılamadığımız namaz borçlarımızın olduğunun da yeni farkına vardık. Kaç yaşından itibaren namaz borcu başlar, bu borçlarımızı hangi vakitte nasıl bir niyetle kılmamız gerekir?

Bizi bu konularda aydınlatmanızı bekliyoruz. Rabb'imizin huzuruna namaz borcuyla çıkmak istemiyoruz. Yazılarınızdan öğrendiğimize göre namaz borcundan kurtulmak ancak kılmakla mümkün olmuştur. Yapılan herhangi bir iyilik ve sevaplarla namaz borcu ödenmezmiş. Ne zaman, nasıl ödeyeceğiz geçmişten borç olarak kalan namazlarımızı diye düşünüyoruz? Bu konuda temel bilgiye ihtiyacımız var.

Bence bir insanın hayatında alacağı en hayırlı karar, kılamadığı namazlarını kılma kararıdır. Çünkü ifade ettiğiniz gibi, 15 yaşından (baliğ olduktan) itibaren farz olan namazların borcundan, kılmanın dışında kurtulma yolu yoktur. Namaz borcu, kılınırsa ödenmiş olunur, kılınmazsa zimmette borç olarak baki kalır. Bu itibarla, namazlarınızı kılma ve ayrıca kalanlarını da kaza etme kararı alışınızı tebriğe layık en hayırlı karar olarak görmekteyim. Böyle bir kararı ömür boyu hep mutlulukla hatırlayacaksınız.

Hadislerde, mahşerde sorulacak ilk sorunun namazdan olacağı hatırlatılmakta, namazdan kaybedeni, ötekilerden kazanmasının pek kurtarmayacağına da işaret edilmektedir. Öyle ise ilk işimiz, mahşerde ilk sorulacak sorunun cevabını kolay verebilmemiz için namazlarımızı mutlaka vaktinde kılmamız, kılamadıklarımızı da bulduğumuz fırsatlarda mutlaka kaza ederek Rabb'imizin huzuruna namaz borcunu ödemiş olarak çıkmaya gayret etmemiz olmalıdır.

Bunun için günün her saati kaza namazı kılma saatidir. Ancak üç kerahet vakti var ki; o vakitlerde kaza namazı kılınmaz. Bu 3 kerahet vaktini şöyle sıralayabiliriz.

1- Sabah namazından sonra, güneşin çıkış dakikasından itibaren başlayan 45 dakikalık kerahet vaktinde namaz kılınmaz. Öğleye 20 dakika kalınca da öğlenin kerahet vakti girmiş olur, öğle namazına kadar namaz kılınmaz. Akşamın kerahet vakti ise akşam namazına 45 dakika kalınca başlar, akşam namazına kadar devam eder.

Demek oluyor ki; bu üç kerahet vakti dışındaki tüm gün ve geceler kaza namazlarını kılma zamanıdır. Bu geniş vaktin içinde bulunan her fırsatta kaza namazı kılınmalı, bir an önce namaz borcunu ödemenin mutluluk ve huzuru yaşanmalıdır.

2- Kaza namazı kılacak olan erkekler, her farzın başında önce bir kamet getirerek namaza başlarlar. Ancak hanımlar için farzın başında böyle bir kamet getirme sünneti yoktur.

3- Erkekler, baliğ olduktan sonraki tüm ay ve günlerinin namazlarını kaza etmekle yükümlüdürler. Ancak hanımlar özel günlerinde kılamadıkları namazlarını kaza etmekle yükümlü değildirler. Rabb'imiz onlardan her ay özel günlerinde kılamadıkları namazlarını bağışlamıştır.

4- Kaza namazına niyet hiç de zor ve karışık değildir. Sadece hangi vaktin kılamadığı namazını kılacağını kalbinde bilmesi, farz olan niyetin ta kendisidir. Kalbinden geçirdiği namazı diliyle söylemesi de niyetini daha da netleştirmesi demektir. Mesela kaza namazı kılacakken:

- Niyet ettim kılamadığım en son sabah namazının farzını kaza etmeye.. yahut da, en son öğlenin, en son ikindinin, en son akşamın, en son yatsının farzını kılmaya, demekle niyet yapılmış olunur. En son değil de en önce kılamadığıma diye de niyet edebilir. Bir karışıklık söz konusu olmaz. Yeter ki namaza başlarken kalbiyle hangi vaktin namazını kılacağını şuurlu şekilde bilsin ve kesin şekilde farkında olsun. Hatta kalbiyle hangi namazı kılacağını bildiği halde diliyle yanlış namazı söylese, dilindeki yanlış değil kalbindeki doğru bilgi geçerli olur.

Demek ki kaza namazına niyette de zorluk söz konusu değildir. Yeter ki gereken azim ve aşkı nasip eylesin Rabb'imiz, bu iyi niyetli bahtiyar insanlara.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam'da adam öldürmenin göze alınamayacak dehşeti...

Ahmed Şahin 2009.05.12

Mısır'da okuyup Mekke'de 1567'de vefat eden meşhur alim İbn-i Hacer-i Heytemi'nin Zevacir'inde büyük günahları sıralayan hadislerin içinde insan öldürmenin uhrevi cezasını anlatan hadisleri okurken titrememek mümkün değildir.

Bu hadislerden bazılarının meallerini sizinle paylaşmak istedim. Böylesine açık ve ağır hükümleri bilen bir Müslüman'ın ya da herhangi bir insanın şu ya da bu bahane ile adam öldürmeye cür'et etmesi doğrusu, ne akılla, ne ilimle, ne imanla, ne de insanlıkla kabili telif olmayan korkunç bir cehennem odunluğundan başka bir manaya gelmese gerektir, diye düşündüm. Hadislerden bazılarını birlikte ibret ve dikkatle okuyoruz.

Önce içimizdeki bir gayrimüslimin hayatının dokunulmazlığını anlatan hadisın ikazına bakalım. Nasıl uyarıda bulunuyor Efendimiz (sas) Hazretleri bir görelim:

1- Mümin bir adam, ülkesindeki itaat eden bir zimmiyi, (gayrimüslimi) haksız yere öldürürse bilsin ki, cennete girmek şöyle dursun, beş yüz senelik uzaklardan duyulan cennetin kokusunu dahi duyamaz!" Yani cennetin beş yüz senelik yakınına dahi yaklaştırılmaz katil adam, haksız yere öldürdüğü zimmi sebebiyle.

İşte İslam'ın deve devrinden füze çağına gönderdiği medeniyet mesajı. İçinde yaşadığı ülkenin nizamlarına itaat ediyor mu? Öyle ise bu insan gayrimüslim de olsa İslam'ın koruması altındadır. Her şeyiyle dokunulmazlığa sahiptir. Kimse ne malına ne de canına dokunabilir. Çünkü ilahi koruma altındadır!

2- Suçsuz bir müminin öldürülmesine çevredeki tüm insanlar iştirak etseler, Allah onların çokluğuna bakıp da yalnız kalan masum adamın öldürülmesini müsamaha ile karşılamaz; birleşik katillerin hepsini de burnu üzere cehenneme sürükler, tek masum adamın hayatına kastetmenin cezası olarak. Demek masum adam kimsesiz, yalnız da olsa Allah'ın koruması altındadır. Kimse onun malına canına dokunamaz. Çok da olsa katilleri burnu üzerine cehenneme sürülmeye müstahak görür. Çoklukları kurtulmalarına gerekçe olamaz.

3- Bir mümini öldürmek şöyle dursun, öldürülmesine bir kelime ile yardım etmesi dahi yeter o kimsenin mahşerde alnı üzerine "Bu adam Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış biridir." diye yazılması için.

Anlaşılan, öldürmeyi bırak, öldürmeye tek kelime ile de olsa teşvikçilik edenin alnı üzerine "Bu adam Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış biridir; çünkü bir masum adamın öldürülmesine bir kelime ile de olsa yardımcı olmuştur!" ilanı asılır. Alnında, Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış adam ilanıyla dolaşır mahşer halkı içinde.

4- Allah hakkı olarak mahşerde ilk soru namazdan, kul hakkı olarak da ilk soru kan davasından sorulacaktır.

5- Mahşerde insanlar arasında verilecek ilk mahkûmiyet kararı, kan davası kararı olacaktır. Ertelemeye maruz kalmadan katillerin mahkemeleri görülüp cezaları ibret için herkesten önce kesinleşecektir.

6- Bir mümini öldüren katil, bundan vicdan azabı duymaz da aksine sevinç hissetmeye devam ederse artık onun ne fidyesi kabul olur, ne de herhangi bir iyilik ve hayrı onu kurtarır. Çünkü işlediği büyük günahından pişmanlık duymuyor, vicdan azabı çekmiyor.

7- İki Müslüman birbirine karşı silahlarını çeker de vuruşmaya başlarsa ölen de öldüren de cehennemde yerini hazırlamış olur. Dediler ki: Öldüren katilin cehennemde olmasını anlıyoruz; ama ölen neden cehennemde olacak?

Buyurdu ki: Ölen de (nefsini koruma niyetiyle değil de) öldürmek niyetiyle vuruşmaya girişmişse öyledir.

8- Sizden biri, kardeşine karşı silahını işaret için de olsa yöneltmesin. Çünkü melekler kardeşine karşı silahını yöneltenlere beddua ederler, lanete layık görürler!

Evet, İslam'da adam öldürmenin uhrevî sonucu işte böyle göze alınamayacak dehşettedir. Çünkü doğuştan masum olan insan malıyla, canıyla, namusuyla dokunulmazlığa sahiptir. Bir suçu olursa onun tespit ve tecziyesi adalete düşmektedir. Şahıslar kendilerini hem savcı, hem hakim, hem de infaz memuru yerine koyarak birbirlerine ceza vermeye kalkışamazlar. Kalkışanlar ise cehennem ateşine yakı malzemesi olmaktan başka bir sonuca ulaşamazlar. Rabb'imiz cennete aday insanları cehenneme yakı malzemesi olmak gibi göze alınamayacak sonuçlara düşmekten korusun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman'ın bahar yeşilliğine bakışı

Ahmed Şahin 2009.05.13

Bir gün yanından geçtiği bir mezarın içindeki ölünün kabir azabı çektiğini keşfeden Efendimiz (sas) Hazretleri, getirttiği hurma fidanını mezarın üzerine dikip çevresindekilere şöyle seslenmiş:

- Bu yeşillik bu mezarın üzerinde Allah'ı zikir ve tesbih ettiği sürece mezardaki mevta yeşilliğin bu zikir ve tesbihinden faydalanır, rahata kavuşur!

İşte bu açıklama, İslam'da yeşilliğin dünyadan başka ahirettekilere bile faydası olduğunun ilanıdır. Bundan dolayı fıkıh alimleri, mezarların üzerini yeşilliği önleyen mermerle kaplayıp betonla örtmenin mekruh olduğunu bildirmiş, mezarın üzerindeki toprak zemini, yeşilliklerin ibadethanesi haline getirmek gerektiğine dikkat çekmişlerdir. İsrâ Sûresi'ndeki ayetin manası da bunu ifade etmektedir:

- "Bütün varlıklar ve yeşillikler Allah'ı zikir ve tesbih ederler!" Öyle ise yeşilliği yok eder, yahut da kurumasına sebep olursanız, Allah'ı zikredeni yok etmiş, yahut da kurumasına sebep olmuş olursunuz. Hangi Müslüman, Allah'ın zikrine mani olabilir? Yahut da böylesine bir tesbih ve zikir sevabından mahrum kalmaya gönlü razı olabilir?

Nitekim bir kır sohbetinde Aziz Mahmud Hüdayi Hazretleri'ne talebelerinden her biri birer demet çiçek takdim ederken bir talebesi eli boş gelir, hocasına tek adet olsun çiçek takdim edemez.

- Koskoca kırdı çiçek mi bulamadın? diye sitem eden arkadaşlarına da:

- Hangi çiçeğe yaklaştımsa Rabb'imizi zikir ve tesbih eder halde gördüm, koparıp da zikrine mani olmaya gönlüm razı olmadı, cevabını verir. Bu cevap çok değerli bulunduğundan dolayı kitaplara kaydedilerek bizlere kadar intikal ettirilir.

İşte Müslüman'ın, Allah'ı zikir ve tesbih ediyor duygusuyla mutlulukla seyrettiği bahar yeşilliği ve çevre yeşillendirmesine verdiği kutsal değeri.

Hele Efendimiz (sas) Hazretleri'nin yeşillik yetiştirme konusunda bir hadisi vardır ki; bunu duyup da fidan dikme şevki duymamak mümkün değildir. Şöyle buyuruyor:

- Elinizdeki fidanı dikmek üzere iken kıyametin kopmaya başladığını anlasanız, sakın artık kıyamet kopuyor, fidan dikmenin manası kalmadı? deyip de fidanı fırlatıp atmayın, dikin fidanınızı! Kıyamet kopacaksa sizin dikilmiş fidanınızın üzerine kopsun. Mahşerde, benim de dünyada dikilmiş bir fidanım vardı, diyebilirsiniz!..

Hiçbir çevreci, fidan dikmenin değerini böylesine çarpıcı bir sözle anlatamamıştır.

Kaldı ki, mesele bundan ibaret de değildir. Ekin ekıyor, sebze, meyve dikiyor, mahsul yetiştiriyorsanız sevinin, mutluluk duyun. Çünkü yetiştirdiğiniz bu meyvelerle, sebzelerle sadece para kazanmakla kalmıyor, aynı zamanda sevap da elde ediyorsunuz. Zira, meyveli meyvesiz tüm yeşilliklerden zikir ve tesbih sedaları yükseliyor semaya. Ayrıca bunlardan: "Müşteri alsa, hırsız çalsa, inek yese, sinek faydalansa!" sadaka sevabı da almış oluyorsunuz. Efendimiz (sas)'in müjdesidir bu. Çünkü en sonunda herhangi bir canlıya fayda ve hizmet vardır bunların hepsinde de.

İşte sebze meyve yetiştirme mevsiminde bahar yeşilliğinin bizlere hatırlattığı güzellikler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstikametimizi koruma hassasiyetimiz zayıflıyor mu?

Ahmed Şahin 2009.05.19

Günlük olaylarla kafaların karışıp zihinlerin dağıldığı şu devrelerde, istikametimizi koruma hassasiyeti, hemen her insanın bir numaralı meselesidir.

Hatta hiç kimse kendini istikametini koruma ihtiyacından istisna edemez. Benim istikametim bugün iyidir, yarın da aynı şekilde iyi olacaktır, öyle ise ben garantideyim, böyle özel bir dikkat ve hassasiyet içinde olmama gerek yoktur, diye bir rehavete kapılamaz. Bunun aksi de böyledir.

Yine hiç kimse de, 'bugünkü istikamet çizgim bozuktur, yarın da öyle bozuk olacaktır. Öyle ise benim istikametimi düzeltmem için bir gayret içinde olmam fayda vermez!' diye peşin bir ümitsizlik kuyusuna kendini atamaz. Bugünkü durumu iç açıcı olmayabilir; ama yarın iradesini güçlendirir, istikametini pekala düzeltebilir, vicdanen huzur duyup ebedi hayatını kazanabileceği mutlu bir istikamet çizgisine girebilir.

Bu sebeple, kafaların karışıp dikkatlerin dağıldığı şu devrelerde istikametini koruma konusu, hemen her insanın bir numaralı meselesidir! Bugün düzgün istikamette olan istikametini korumak için, düzgün istikamette olmayanın da istikametini düzeltmek için özel bir gayret ve titizliğin içinde olması gerekmektedir.

Efendimiz (sas) Hazretleri'nden aldığımız mesaj bize bu hassasiyeti göstermemizi emretmektedir. Buyurmuştur ki:

— Hud Suresi'ndeki "Emrolunduğun gibi istikamet üzere ol" ayeti beni ihtiyarlattı!

Evet, emrolunduğumuz gibi istikamet üzere olma hassasiyetimiz bizi de ihtiyarlatacak derecede bir numaralı meselemiz olmalı, konunun ehemmiyetini biz de saçlarımızı beyazlatacak derecede sorumluluk içinde idrak etmeliyiz.

Nitekim maneviyat büyükleri de konunun önemine böyle dikkatimizi çekmekteler. Şah-ı Nakşibend Hazretleri'nden gelen şu çarpıcı ikaz hemen hepimizi düşündürmelidir. Kerametler gösterecek derecede düzgün istikametli bir insandan söz ederken derler ki:

"Bu insanın istikameti öylesine düzgün ki, bazen sabah namazlarını Kâbe'de kıldığı bile görülmektedir.

Şah-ı Nakşibend Hazretleri, 'Mühim değil!' deyip geçer. 'Dicle nehrinin üzerinden yürüyerek geçer, suya batmaz.' derler. 'O da mühim değil!' der. 'Bahçesinde çalışırken zemin çamur olursa seccadesini havaya atıp namazlarını üzerinde kılar.' derler. 'O da mühim değildir!' deyince sorularını şöyle sorarlar:

— Efendi Hazretleri o mühim değil, bu mühim değil de, sizin için ne mühimdir?

Cevaba bakın:

— Benim için mühim olan, onu o makama ulaştıran istikamet çizgisini son nefesine kadar koruyup devam ettirmesidir. Anladınız mı şimdi mühim olanın ne olduğunu? Mesele istikamet çizgisini son nefesine kadar koruma titizliğine sahip olması, zamanla bozulma ve gevşemeye düşmemesidir!

Demek oluyor ki, hiç kimse şu anki iyi haline bakıp da kendini garantide görmesin. Yine hiç kimse de şu andaki kötü haline bakıp da benden istikameti düzgün bir adam olmaz ümitsizliğine kapılmasın. Hemen herkes istikametine sahip olma ve koruma konusunda ciddi bir gayret ve azmin içine girsin, Allah Resulü'nü ihtiyarlatacak istikamet üzere olma titizliği hemen hepimizin bir numaralı meselesi olsun.

— Ne dersiniz, böyle bir hassasiyetimiz söz konusu mu? İstikametini düzeltenler düzgün istikametini korumak için, düzeltemeyenler de düzeltmek için saçlarımızı beyazlatacak derecede bir hassasiyet içinde olmamız gerekmez mi? Var mı bu bir numaralı meselemize böyle sahip olma ve koruma hassasiyetimiz?

Yoksa 'Ayağını sıcak tut başını serin, hayatını gafletle yaşa düşünme derin' tekerlemesi bizim halimizi mi anlatıyor? Günlük hayatın dalgınlığından şöyle bir silkinip de bu vazgeçilmezimizi birazcık düşünmeli miyiz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sünnetleri bırakıp yerine kaza kılsak olmaz mı?

Ahmed Şahin 2009.05.20

Sıkça tekrarlanan sorulardan biri de, 'Sünnetleri kılmayıp yerine kaza kılsak caiz olmaz mı?' sorusudur. Bizim şimdiye kadar bu konuya bakışımız hep açık ve net olmuştur. Şimdi de öyle olacaktır elbette.

Denebilir ki, sünnetleri kılmayıp da yerine kaza namazı kılmak elbette caiz olur. Şu kadar var ki, insan kıldığı namazın borcundan kurtulurken kılmadığı namazın da sevabından mahrum kalır. Yani, sünnetleri bırakıp da

yerine kaza namazı kılmayı tercih eden bir Hanefi, bir kazanır bir de kaybeder. Kazandığı kıldığı kaza namazı, kaybettiği de kılmadığı sünnet namazları.

Şafii'deki durum ise farklıdır. Çünkü onların kaza namazı borcu olanlar, bir an önce bu borçtan kurtulmak için acilen sünnetleri bırakıp olanca azimleriyle kaza kılmaları gerekir ki, kazalarını bir an önce bitirsinler, sonra da tümüyle sünnetleri yerine getirmeye yönelsinler.

Ancak Hanefi'de durum öyle değildir. Sünnetler sünnet olarak kılınmalıdır. Zimmette borç olarak bekleyen kaza namazları da ayrıca kaza olarak kılınmalı, böylece bir kazanırken bir de kaybetmek gibi bir ziyanla karşılaşılmalıdır.

Bu konuda Hanefi âlimlerinin verdikleri ölçü şöyledir. Kılınmalarını hadislerin ısrarla tavsiye ettiği sünnetler, kaza namazı kılmak için terk edilmemeleri gerekir. Madem Efendimiz, bunları namazların önünde ve sonunda önemle yerine getirmiş, bizlere de tavsiyede bulunmuş. Bu sünnetler ihmal edilmemelidir. Ayrıca kuşluk namazı, akşamdan sonra kılınan evvabin namazı, geceleri kılınan teheccüd namazları da kaza namazı için terk edilmemelidir. Çünkü bunların kılınması hakkında da sıhhatli hadislerin ısrarı vardır. Ayrıca kaza namazları her vakit kılınabilir, ama vaktinde kılınmayan sünnetleri bir daha kılma imkânı olmaz. Bu bakımdan da sünnetler vaktinde kılınmalı, terk edilmemelidir. Burada şu soru da ehemmiyet arz etmektedir. Deniyor ki:

— Sünnetleri kılacakken hem kazaya hem de sünnete niyetlenerek kılsak hem sünneti hem de kaza namazımızı birden kılmış sayılmaz mıyız?

Niyet meselesinde mühim nokta şudur. Niyette tereddüt caiz olmaz. Bir namaza başlarken ya sünnete ya da farza diye niyet edilir. Hem sünnete hem de kazaya diye niyet edilerek hangisini kıldığının belirsizleşmesi uygunluk arz etmez. Niyette böyle bir belirsizlik caiz olmaz.

Ayrıca birileri sünnetleri asla terk etmiyor, kılıyorlar. Birileri de kılmıyor, terk ediyor.

Bununla beraber niyet sebebiyle kılmayanlar kılanlarla eşit oluyorlar, onların kılarak aldıkları sevabı, niyet edenler kılmayarak alıyorlar. Bu da açıklanabilir durum olmuyor.

En iyisi, sünneti sünnet, kazayı da ayrıca kaza olarak kılmaktır. Geçmişte farzı kılmayan nefsimize şimdi bir de sünnetleri de kılmama tavizi vermemelidir diyor Hanefi âlimlerinin çoğu.

Nitekim tespitlerine hemen herkesin değer verdiği merhum Ömer Nasuhi Efendi, ilmihalinde "Kaza namazlarıyla meşgul olmak nafil namazlarla meşgul olmaktan evla ve ehemdir!" dedikten sonra üslubunu biraz da sertleştirerek konuyu şöyle bağlıyor:

— Hem sünnetleri hem de kaza namazlarını ayrı ayrı kılmaya vakit bulamadıklarını iddia edenler bulunursa, bunlar insaflı iddiada bulunmuş sayılmazlar. En kıymetli vakitlerini dahi nice boş yerlerde harcamış olanlar, bilmem böyle bir iddiaya ne yüzle cür'et edebilirler?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dikkat! Mutlu ve huzurlu olma sebebi sizde de mevcut!

Ahmed Şahin 2009.05.26

Bunca zorluk ve sıkıntılarınıza rağmen siz de mutlu ve huzurlu olabilirsiniz. Yeter ki bu yazıyı sonuna kadar okuyun, sahip olanları mutlu kılan şeye sizin de sahip olduğunuzun farkına varın.

Gözleri görmeyen, ayakları yürümeyen kötürüm adamı mutlu kılan varlığın sizde daha fazlasıyla mevcut olduğunu unutmayın!

İşte hepimize mutluluk dersi veren kötürüm adamın muhteşem hayat anlayışı! Birlikte okuyoruz:

Gözleri yumuk, ayakları çarpık kötürüm adam, yol kenarındaki ağacın gölgesinde ellerini açmış, göremeyen gözlerle boşluğa yönelerek dua ediyor:

- Ey birçok zengine vermediği nimetleri bana veren Rabb'im, yaprakların, yıldızların sayısınca Sana şükürler olsun!

Oradan geçmekte olan İsa aleyhisselam, bu mutlu adama yaklaşıp sorar:

- Ey Allah'ın kulu, senin üzerinde ne nimetler vardır ki, birçok zengine vermediği nimeti bana veren Rabb'im, diye dua ediyorsun?

Kapalı gözlerle sesin geldiği tarafa yönelerek cevap verir kötürüm adam:

- Rabb'im bana öyle bir kalp vermiştir ki, o kalple O'nu tanıyorum. Öyle de bir dil vermiştir ki o dille de O'na şükrediyorum. O'nu tanımaktan daha üstün nimet, O'na şükretmekten daha büyük hidayet olur umu? Halbuki, nice zenginler, sıhhatliler var ki, kalbinde O'nu tanıma sevinci, dilinde de O'na şükretme mutluluğu yoktur. İşte bunu düşününce kendimi tutamıyor da:

- Nice zenginlere vermediği hidayet nimetini bana ihsan eden Rabb'ime, yaprakların, yıldızların sayısınca şükür etmekten kendimi alamıyorum!..

Bu cevap üzerine adamın önünde diz çöken İsa aleyhisselam, yumuk gözlerinden sevgi ile öper.

Peygamberin dudakları değen gözler anında cam gibi açılır. Şaşırان adam, tebessümle baktığı İsa aleyhisselama:

'Sen, der şu ölüleri diriltip hastalara şifalar veren mucizelerin sahibi İsa Peygamber olmayasın?'

'Belli olmuyor mu?' deyince de; 'Gözlerimden belli oldu ama ayaklarımdan henüz belli değil.' cevabını verir. Bunun üzerine: 'Silkinip kalk bakalım, belki ayaklarından da belli olur.' der. Hemen silkinip kalkan adam ayaklarının da düzeldiğini anlayınca ilk sözü şu olur:

- Ey Allah'ın Nebisi, izin ver de sahip olduğum şu eşsiz nimetlerin şükrü için hemen şükür secdemi yapayım.' diyerek secdeye kapanır ve der ki:

- Ey Rabb'im, seni tanıyan bir kalple şükreden bir dil nimetinin şükründen acizken, şimdi Sen bana gören iki tane göz, yürüyen iki tane de ayak ihsan ettin, bu nimetlerin şükrünü nasıl ödeyeceğim şimdi ben?..

Bu sırada toplanan halk, İsa aleyhisselamın elini öpmek ister. Ancak Allah'ın Nebisi der ki:

- Eli öpülecek insan, sahip olduğu nimetlerin farkına varan şükür secdesindeki şu insandır. Onun elini öpün! Derler ki:

- O'nu secdeye indiren nimetlere bizler taa doğuştan sahibiz, ama böyle şükür secdesine varacak derecede sevindirici bir nimete sahip olduğumuzun biz hiç farkına varmadık.

İsa Nebi'nin muhteşem cevabı şöyle gelir:

- Düşünen insan, sahip olduğu nimetlerin farkına varır, düşünmeyen insan da kendini o nimetlerden mahrum sanır!.. Kitaplık çapta bir cevap.

- Ne dersiniz? İsa Nebi'nin kitaplık çaptaki son cümlesi bize de bir şeyler söylüyor mu? "Düşünen insan, sahip olduğu nimetin farkına varır mutluluk duyar, düşünmeyen insan da kendini o nimetten mahrum sanır, mutsuzluk hisseder!.. Biz de düşünsek, O'nu tanıyan bir kalple şükreden bir dil nimetine bizim de sahip olduğumuzun farkına varacak, kötürüm adamın duyduğu mutluluk ve huzurun daha fazlasını biz de duyacak mıyız? Öyle ise yazımızın başlığı doğru mudur?

"Dikkat: Mutlu ve huzurlu olma sebebi sizde de mevcut!" Ne dersiniz, düşünmeye değer mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkıntılı da olsa yaşamak hayırlıdır!

Ahmed Şahin 2009.05.27

Tabiinin ileri gelenlerinden Süfyan-ı Servi, (95-161 Basra) Vüheyb ve Yusuf bin Esbat üçlüsü Basra'da bir araya gelmişler, ekonomik, sosyal ve siyasal sıkıntıların had safhaya geldiği günlerinin zorluklarını konuşuyorlardı. Bir ara Sevri der ki:

- Ortalık iyice bozuldu, Emevi-Abbasi çekişmesi bizi de içine alacak neredeyse. Taraflar bizi de alet edecekler kendi zulümlerine. Hayat çekilmez oldu, ölümü dahi ister hale geleceğiz bu gidişle!

Yusuf bin Esbat, 'ölümü dahi ister hale geleceğiz bu gidişle' sözüne itiraz ederek der ki:

- Ben böyle bir temennide bulunmuyorum. Ortalık ne kadar bozulursa bozulsun ben bozulmadıktan sonra kimse beni bozamaz. Zorluklara karşı sabreder, İslamî hayatımı ve hizmetlerimi sürdürür, ölümü hiç temenni etmem!

Bundan sonra söz sırası Vüheyb'e gelir. Sevri ona da sorar:

- Sen nasıl düşünüyorsun ey Vüheyb, gitmeyi mi, kalmayı mı? Şöyle cevap verir Vüheyb:

- Doğrusu ben ne gitmeyi düşünüyorum ne de kalmayı. Ölmem hayırlı ise Rabb'im ölümü takdir eylesin, kalmam hayırlı ise kalmamı takdir buyursun. Ben bunu bilir, bunu söylerim. O'nun takdirine sadece teslim olurum!

Bu cevabı çok beğenen Sevri, ayağa kalkar, gelip Vüheyb'e:

- Uzat elini de öpeyim, sen ruhanilerin cevabını vermiş oldun. Gerçekten de hangisi hayırlı ise Rabb'imiz onu takdir eylesin, dedikten sonra, günümüze de mesaj dolu şu ibretli olayı anlatır. Servi der ki:

- İki kardeş vardı. Biri savaş meydanında şehit olmuş, öteki de bir sene daha yaşadıktan sonra evinde vefat etmişti. Komşularından biri çok sevdiği bu iki kardeşi rüyasında cennetin kapısında beklerken gördü. Bu bekleme sırasında cennetten bir melek çıktı, kapıda bekleyen iki kardeşten evinde öleni cennete aldı. Daha sonra da şehit olanı çağırdı cennete. Şehidin cennete sonra çağrılışına şaşırان adam, 'olamaz' dedi, önce şehit olanı çağırmak gerekirdi, sonra evinde ölene sıra gelmeliydi. Bu rüya Rahmanî değil şeytanî olsa gerektir, diyerek doğruca Efendimiz (sas)'e gelip rüyasını aynen anlattı. Efendimiz ise, 'Bunda şaşılacak bir şey yok' diyerek rüyaya şu yorumu yaptı:

– Cennete önce alınan adam, bir sene fazla yaşamadı mı? Yaşadığı bu bir sene içinde önce ölenden fazla namaz kılmadı mı, tüm ibadetlerini yapmadı mı, hayır hasenadını sürdürmedi mi? İslamî hizmetlerini devam ettirmedi mi?.. İşte bir sene daha fazla yaşayan adamı önce cennete aldırın şey, yapmış olduğu bu fazla ibadetleri, iyilik ve hizmetleridir. Şehit yine şehittir. Makamından düşmez. Ama çok yaşayan, çok ibadet ve hizmet eder, çok ibadet ve hizmet de cennete önce çağırılma sebebi olabilir. Çok ibadetle azı arasındaki farkı küçük görmeyin. Yerle gök arasındaki kadar fark var fazla ibadet arasında."

Demek oluyor ki; devir değişti, ortalık fitne fücür doldu, hayat çekilmez hale geldi, sıkıntılarımız fazlaştı, ölmek yaşamaktan hayırlı hale geldi, şeklinde bir temenniye yönelmek doğru değildir. Ortalık nasıl olursa olsun, hayat ne kadar zorlaşırsa zorlaşsın yaşayıp da fazla ibadet ve hizmet eden kazanır, ölümle ibadetlerine son veren değil!

Soru sahiplerine son cümlem şudur:

- Özetini arz ettiğim bu misallerden anlaşılan odur ki; maruz kalınan zorluklardan dolayı hayata küsmek yanlıştır; sıkıntılara sabretme sevabı alarak kazançlı! yaşamak hayırlıdır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Böyle samimi yoksula böyle yardım yapılmalı!

Ahmed Şahin 2009.06.02

Meşhur sözdür, 'Zaman olur ki hayali cihan değer' derler. İşte size hayali cihan değen zamanda yapılan bir yardım örneği.

Demek ki samimi yoksullara öylesine bir yardım yapılmalı ki, artık bir daha yardıma ihtiyaç duymamalı, kendisi yardım eder hale gelmelidir. Birlikte okuyoruz hem imkan, hem de ihtiyaç sahiplerine mesaj yüklü olayı.

Medine'de sıcaklar şiddetini iyice artırmıştı. Hazret-i Ömer'in oğlu Abdullah da çalıştığı bahçesinde bir ağacın gölgesine sığınmış yemeğini yiyordu. Bahçe duvarının ötesinden geçen koyunlar tozu dumana katarak giderken, arkasından yürümeye çalışan mecali tükenmiş çobanın perişan hali Abdullah'ın dikkatini çekti.

-Ey Allah'ın kulu, dedi, gel bir lokma yemek ye, bir yudum su iç de öyle devam et koyunların arkasından!

Çoban elini ağzına götürüp dudaklarını kapatarak birtakım işaretler yaptı ise de Abdullah bir şey anlamayınca, uzaktan cevap vermek zorunda kaldı:

-Efendi dedi, kim olduğunu bilmiyorum ama cömert bir aileden olduğun anlaşılıyor. Kusuruma bakma, ben yemek de yiyemem su da içemem, oruçluyum çünkü!.

Abdullah şaşırılmıştı. Çölde bu sıcakta, bu uzun günde sürü arkasında oruçlu çoban!.

-Oruçlu isen seninle daha iyi anlaşırız, dedi, hemen bir koyun ver bana, burada güzel bir hazırlık yapayım. Akşama birlikte bir et ziyafeti çekeriz kendimize.

Çoban gülümsedi.

- Koyunlar benim değil ki, dedi. Ben emanetçi bir çobanım!

Bu defa Abdullah daha da üsteledi:

-Daha iyi ya, dedi. Koyun sahibine birini kurt kaptı dersin olur biter. Nereden bilecek birini benim aldığımı? Çoban bu defa hayretle çıkıştı:

-O nasıl söz öyle efendi, dedi. Mal sahibi bilmezse Allah da mı bilmez? Hem bunlar bana emanet. Emanete ihanet emektense açlıktan, susuzluktan ölmeyi tercih ederim!.

Abdullah'ın dikkati büsbütün çobana kilitlendi. Yemeğini bırakıp çobanın yanına gelip arkadaş oldu. Birlikte koyunların arkasında güneş batıncaya kadar dolaştılar.

Akşam koyunlar bir çadırın önünde durdu. İçeriden çıkan bir yaşlı adam koyunları şöyle bir gözden geçirdikten sonra çobanın yanına gelip, "Hayvanları iyi otlatmışsın, karınları davul gibi şişmiş." diyerek iltifat etti. Belli ki bu adam sürünün sahibiydi. Oruçlu adam da bunun yoksul çobanıydı. Aslında sürü sahibi olmaya layık bir çobandı.

Abdullah yaklaşıp sürü sahibine hemen teklifini yaptı:

- Koyunları bana satar mısın?

Adam şaşırmıştı. Biraz düşündü. Sonra toparlanarak cevap verdi:

-Değerini verirsen satarım. Neden satmayayım?

Pazarlık uzun sürmedi. Abdullah koyunları tümüyle sürü sahibinden satın aldı. Artık malın sahibi Abdullah olmuştu.

Olanlardan bir şey anlamayan çoban, sürü sahibinin değişmesiyle işinden olacağını da düşünüyordu. Belki de yeni sahibi kendisini çoban olarak kabul etmez, işinden de olabilir. En kötüsü de buydu zaten. İşsiz kalmak. Az ötedeki çadırdaki yaşayan aile ve çocuklarına ekmek götürememek...

Ama iş hiç de öyle gelişmedi. Artık koyunların yeni sahibi olarak çobana dönen Abdullah'ın sürpriz teklifi aynen şöyle oldu:

- Senin gibi samimi bir insanın layığı, başkasının koyunlarının arkasında çobanlık etmek değildir. Belki kendi koyunlarının peşinde mal sahibi olarak dolaşmaktır. Sözlerini şöyle tamamladı:

- Şu andan itibaren sen bu koyunların çobanı değil sahibisin. Haydi kendi malınla kendi çadırının önüne yürü. Aile ve çocuklarınla mal sahibi olarak birlikte iftarını yap!..

Sevinçten şaşırarak çoban kendi koyunlarıyla kendi çadırına, Abdullah da kendi mutluluğuyla kendi bahçesine döndü.

Bundan sonra dillerden düşmeyen söz hep aynı oldu:

-Altının kıymetini sarraf, gerçek yoksulun kıymetini Abdullah bilir!

Ne dersiniz bu olaya?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sünnet namazların terk edilmeyeni ve edilebileni...

Soru: Sünnet namazların bazıları terk edilebilir, bazıları terk edilmezler deniyor. Bu konuda bir karışıklık söz konusu oluyor zihnimizde.

Hangi sünnetler terk edilmeyenlerdendir, hangileri gerektiğinde bazen terk edilebilir, bilgi verirseniz tereddütlerden kurtulacak, ibadetlerimizde istikrara kavuşacağız. Böyle bir bilgiye ihtiyaç hissetmekteyiz..

Cevap: Önce beş vakit namazın önünde ve sonundaki sünnetlerin terk edilmeyen sünnetlerden olduğunu düşünmeliyiz. Beş vakit farzın başında ve sonunda kılınan sünnetler, önce zihni farza hazırlamak, sonra da farzda muhtemel noksanların ikmaline sebep olmak gibi hikmetlerinden dolayı farzların başında ve sonunda yeri sabitlenmiş sünnetlerdendir. Bu sebeple beş vakit namazın sünnetleri terk edilmeyen sünnetlerdendir, diye düşünülür. Ancak, ikindi ile yatsının ilk sünnetleri (müekked) sayılmadığından sıkışık anlarda terk edilebilir. Hatta bu iki sünnetin yerine bazen kaza da kılınabilir.

Ayrıca öğle ile yatsının son iki rekat müekked sünnetini dört olarak kılanlar da vardır. Bunun da müstehab olan güzel bir ilave olduğunu da ifade edebiliriz. Şu kadar var ki, bu iki rekatlı sünneti dörde tamamlarken tesbihatta cemaatten ayrılmamalı, gösteriş manasına gelecek görüntüden de uzak bir yerde kılmaya dikkat etmelidir.

Beş vakit namazın dışında farklı zamanlarda kılınan sünnetlere gelince, mümkün oldukça bu sünnetler de kendine ayrılan vakitlerde kılınmalıdır. Hatta hadislerle tavsiye edilen bu sünnetler kaza namazı kılmak gerekçesiyle de terk edilmemelidir.

Bunları, geceleri kılınan (teheccüd) namazı, güneş çıktıktan sonra kılınan kuşluk yani (duha) namazı, akşam namazından sonra kılınan (evvabin) namazı olarak sıralamak mümkündür.

Bunların dışında kılınan nafil namazların yerine kaza kılmakta mahzur söz konusu değildir. Çünkü bu tür nafilelerle meşgul olmaktansa borcu olanların kaza ile meşgul olmaları Hanefi âlimlerince de isabetli görülmüştür.

Farz namazların başında ve sonundaki sünnetlerin rekat sayısında yerleşmiş ölçüler vardır. Bunlar azaltılmaz da artırılmaz da. Ancak vakit namazları dışındaki sünnetlerin rekat sayında kesin miktar yoktur denebilir. İki rekattan başlar artırdıkça da artırılabilir.

Ne kadar çok kıalarsanız elbette sevabı da o kadar çok olacaktır. Bu sebeple geceleri kılınan teheccüd namazının rekat sayısına da sevabına da sınır yoktur. Kılanın kalbindeki huzur ve derinliklerle ilgili bir sevap hazinesidir teheccüd namazı. İkinden başlar, on iki rekat veya daha fazlaya yükselebilir. Teheccüdün kâmil vakti, gecenin yarısından sonra kılınmasıdır, denmişse de önce de sonra da imsakin girişine kadar kılınabilir.

Bir adına da kuşluk namazı denen duha namazı iki rekattan başlar yukarıya doğru yükselebilir. Yani güneşin doğuşundan kırk beş dakika sonra başlayıp öğlenin kerahet vaktine kadar olan müddet içinde istendiği kadar kuşluk namazı kılınabilir. Akşam namazından sonra kılınan evvabin namazı da böyledir. Günahından evvah diyenlerin namazı diye isimlenen evvabin namazı da yatsıya kadar kılındığı kadar kılınabilir.

Ayrıca bir de abdest aldıktan, yahut da guslettikten sonra kılınan iki rekat namaz vardır ki, bu da sevap getiren güzel bir alışkanlık sayılır.

Böyle sevap getiren âdetler baştan zorlukla yapılır, alıştıktan sonra da kalbe verdiği huzur sebebiyle bir daha kolay kolay terk edilmezler. Anlaşılan, bunlara baştan alışmaya çalışmak, terk edilmeyecek güzel bir âdet olduğunu hissedinceye kadar da ısrar etmek gerekmektedir. Hadiste de buna işaret edilmektedir:

-Sevabı en çok ibadet, duyulan zorluğa rağmen yapılan ibadettir!..

Rabb'imizin rahmetini celbeden hallerimiz

Ahmed Şahin 2009.06.09

İrşat eserlerinde Allah (cc)'ın rahmet ve bereketini celbeden haller sıralanmaktadır. Kimde bu güzel haller ahlak halinde yerleşmişse, Rabb'imiz o kulunu sevmekte, rahmet ve bereketine onu layık görmektedir.

İsterseniz sözü fazla uzatmadan Rabb'imizin bizde görmeyi istediği rahmet ve bereket sebebi güzel hal ve davranışlardan on tanesini buraya alalım. Bakalım bu hallerden bizde ne kadar ne ölçüde var, bir görelim. İrşat eserlerinde bu güzel haller şöyle sıralanmaktadır:

1— Rabb'imizin rahmet ve bereketini celbeden hallerin sahibi olmak isteyen insan, en başta kendi kusur ve hatalarını gözden geçirmeli, bunları terk etmek için kendi içinde mücadele vermeli, Rabb'ine hep dua ve iltica halinde olmalı, ibadetli ve itaatli yaşamayı, hayatının gayesi bilmelidir. İşte bu düşünce ve davranış içinde olan kimseyi Rabb'imiz rahmetine layık görmektedir.

— Bu durumda siz de davranışlarınızı bir gözden geçirmek ister misiniz? Kusurunuzu ne kadar görmek istiyor, ne ölçüde vazgeçmek için kendi içinizde mücadele veriyor, hayata gönderiliş gayenizin ne derece farkında olabiliyorsunuz? Var mı Rabb'imizin rahmetini celbedecek davranışların sahibi olma dikkat ve hassasiyetiniz?

2— Anne, baba ve aile büyüklerine gerekli hürmet ve alakayı ne kadar gösteriyor, imkânlarınız nispetinde ihtiyaçlarını karşılamaya ne ehemmiyette çalışıyor, yardım etmeyi vazgeçilmez vazifeniz olarak ne kadar görebiliyorsunuz?

— Bu konudaki hassasiyetinizi bir gözden geçirmek ister misiniz?

3— Komşularla, çevre ile iyi münasebetler kurarak üzüntülerine ortak olup sevinçlerini paylaşmak konusunda ne kadar ilgili davranıyorsunuz?

— Böyle vefalı bir dostluğunuz var mı komşularınıza karşı?

4— Küskün ve ihtilaflı insanların arasına girip barıştırma gayretiniz ne nispette?

— Bu konuda dostlarınızı memnun eden halleriniz oluyor mu?

5— Musibet ve hastalıklara maruz insanları ziyaret edip yardımda bulunma anlayışınız ne durumda?

— Var mı böyle kara gün dostu olma özelliğiniz?

6— Helal kazancı hayatın hedefi bilerek çalışmak, haramdan ise yılandan, akrepten kaçır gibi kaçma titizliği göstermek.

— Bu konudaki hassasiyetiniz ne durumda? Haramlara karşı tavrınız açık ve kesin mi?

7— Üzüntü, sıkıntı ve mahrumiyet devrelerinde ümitsizliğe düşmemek, 'Bu da geçer yaHu!' diyerek ayakta kalmayı başarmak.

— Böyle zor devrelerde moraliniz sağlam kalıyor, zorluğu atlatabileceğinize inanıyor musunuz?

8— Başınıza gelenler konusunda Allah'ın takdiri diyerek kadere rıza ile bakmak, olayların arkasında hikmetlerin olabileceğini düşünerek sonucu sabırla beklemeye yönelmek.

— Yani kaderinize rıza ile bakıyor, davranışlarınızı teslimiyetle sürdürüyor musunuz?

9— İmkânlarınız müsait olsa bile iktisatla yaşamayı tercih etmek, israfı hayattan uzak durmak konusunda tavrınız kesin mi?

— Özel bir dikkatiniz var mı israftan kaçınıp iktisatlı yaşama konusunda?

10— Topluma faydalı hizmetler verenlerle ilginiz var mı, desteğiniz söz konusu mu?

— Varsa, bunu yeterli bulmuyor, keşke daha fazlasını yapabilsem diye hayıflanıyor musunuz?

Dikkat: Rabb'imizin sevdiği bu güzel hallerin yarısından fazlasına sahipseniz, hayrınız şerrinize galip demektir ki, bu halinizle kurtulandan sayılabilirsiniz. Şayet bu güzel hallerin daha fazlasına sahipseniz, Rabb'imizin rahmetini celbeden halleri nefsinde toplayan bahtiyarlardan biri olarak şükür duygusuna girebilirsiniz. Yeter ki çoğalttığınız bu güzel hallerinizi ömür boyu sürdürme azim ve aşkında olasınız.

Yarın: Rabb'imizin rahmetinden mahrum bırakan hallerimiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rabb'imizin rahmetinden mahrum bırakan hallerimiz!

Ahmed Şahin 2009.06.10

Bu konu, herkes için çok önemli olmasına rağmen maalesef insanların çoğu gerektiği kadar bunu düşünmemektedir. Hatta insan kendini, Allah'ın rahmetinden mahrum bırakan halleri terk etme yerine, alışkanlık haline getirip devam ettirme temayülündedir.

Böylece kendilerini zor durumda bırakan hallerinden dolayı insanlar yanında itibar göremez hale bile gelmekte, huzursuz bir hayat yaşayarak kendi kendilerini cezalandırmış bile olmaktadır.

İşte bu kötü düşünce ve davranışların bazılarını burada kısaca dikkate vereceğiz. Her insan, bu konuları ve bu halleri düşünmeli, dikkatle değerlendirmeli, kendini korumak için devamlı tedbirler almalı, tekrar etmemek için de ciddi gayret göstermelidir.

Sahibini Rabb'imizin rahmetinden mahrum bırakan kötü düşünce ve davranışlardan bazıları:

1— Gurur ve kibir: İnsanlarla muhatap olurken kendini üstün, muhataplarını da küçük görme hali insanı, Allah'ın rahmetinden mahrum bırakan hallerin en başında gelmektedir.

2— Zulüm: Gücünün yettiği insanlara zulmetmek, zulmederek yaşamayı alışkanlık haline getirmek.

3— Kıskanmak: Allah'ın başkalarına nasip ettiği nimetlerden rahatsız olmak, her türlü değerli nimetlere kendini layık görmek.

4— Nankörlük: Allah'ın kendisine nasip ettiği nimetleri küçümsemek, şükür gerektirecek büyüklükte nimet olarak görmemek.

5— Düşmanlık: Kin, intikam ve nefret duygularıyla bakmak, bu duygularını tatmin için hep fırsat kollamak.

- 6— Hırs: Hırsı, bir ahlâk haline getirmek, hemen her konuda rahatsızlık verecek derecede hırs içinde olmak. Sahip olduklarına kanaat etme sevinci duymamak..
- 7— İsrâf: Hayatını israf içinde yaşamak, çevreye israfli bir hayat yaşama örneği vermek.
- 8— İnat: Kendini nazara vermek için hep zıtlaşmayı esas almak, bunu da zevk alarak yapmak.
- 9— Anlaşma ve sözleşmelerine riayet etmeyi vazgeçilmez dürüstlüğü olarak bilmemek, menfaati gerektirdiği takdirde sözünde durmamaktan çekinmemek.
- 10— Aile büyüklerine ve yakınlarına karşı mükellefiyetlerini yerine getirmeyip mağduriyetlerine sebep olacak derecede ilgisizlikte bulunmak.
- 11— Hep kusur ve yanlışları araştırmak, bulduğu yanlışları da lezzetle anlatmak.
- 12— Münakaşadan, iddialaşmaktan, itham ve tenkitten hep zevk almak, bunları kendi başarısı gibi görmek, göstermek.
- 13— Halinden devamlı şekilde şikâyetçi olmak. Şikâyet ederek yaşamayı alışkanlık haline getirmek.
- 14— İnsanlar arasında laf götürüp getirmek, fertlerin ve ailelerin münasebetlerini bozacak konuşmalar yapmayı alışkanlık haline getirmek.
- 15— Gıybet: Dedikodu şeklindeki konuşmaları bir huy haline getirmek. Bu huyundan hep lezzet almak, gıybeti hayatının vazgeçilmezi haline getirmek.

Saydığımız bu kötü alışkanlıklar, insanı Allah'ın rahmetinden mahrum bırakan hal ve hareketlerin başında gelmektedir. Bu sebeple hemen herkes davranışlarını gözden geçirmeli, ilahi rahmetten mahrum bırakan hallerden kendini koruma gayretinde olmalı, tutum ve davranışlarını hep düzeltme mücadelesi içinde bulunmalıdır.

Sizin de aynı fikirde olduğunuzu düşünüyorum. İnşallah yanılmıyorumdur.

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Düğündeki takılar mehir yerine geçer mi?' sorusu, kafaları karıştırmış

Ahmed Şahin 2009.06.16

Dinî nikahtaki mehir meselesi aile içinde neleri düşündürmüş bir görelim. Hanım kızımız kısaltarak arz etmeye çalıştığım sorusunda konuyu şöyle anlatıyor:

— Babam dinî nikahımızı çok önceden yaptırmaya razı olmadı, resmî nikahımızdan hemen sonra davet ettiği bir hocaefendi gelip dinî nikahımızı yaptı. Ancak mehir diye bir şey söylemedi. Babam mehri de konuşsak, deyince hocaefendi, elbette diyerek 'Gelin kızıma ne kadar mehir vereceksiniz?' diye sordu. Onlar biraz şaşkın şekilde, mehir nikahın şartındansa elbette vermeliyiz, dediler. Hocaefendi açıklama yaptı mehir konusunda.

— Mehir dedi, nikahın şartından değildir. Mehir hiç konuşulmadan da nikah sahih olur. Ancak mehrin konuşulmaması, kızın mehir hakkının yok olmasına sebep olmaz. Nikahtan sonra ne zaman mehrini isterse o zaman kocanın bunu vermesi gerekir. Şu kadar var ki, nikahta konuşulursa konuşulan miktar mehir kesinleşmiş olur, konuşulmamışsa (ekonomik gücü) kendileri gibi olanlar ne miktarda mehir veriyorlarsa o miktar mehir vermek ölçü alınır daha sonra vereceği sırada.

Bu açıklama üzerine elleri yukarıya kaldırarak iki elin parmakları sayısınca altın verme işareti geldi. Böylece on tam altın mehir olarak kesinleşmiş oldu. Ancak düğünde bana altın takılar taktılar. Bu altınlar mehir yerine geçer, ayrıca mehir vermek gerekmez, diyenler çıktı bu defa da. Şayet bana takılan altınlar mehir yerine geçecekse, artık takılan altınlar benim mehrim olarak bana kalıyor, beyime takılan paralar da onun oluyormuş. İşte burada sorumuz şöyle:

— Düğünde kıza takılan takılar oğlanın vermesi gereken mehir borcu yerine geçer mi, böylece söz verilen mehir, takılarla ödenmiş sayılır mı? Aramızda uzayıp giden bu konuyu sona erdirecek cevabınızı hep birlikte saygıyla bekliyoruz...

Cevap: Mehir konusunda H.Karaman hocamızın 2 maddelik az fakat öz bir cevabı vardır. İhtiyaç olan bilginin orada net bir şekilde toplanmış olduğunu görüyoruz. Bazı ilavelerle o iki maddelik bilgiyi arz etmekte fayda mülahaza ediyorum.

Madde 1: "Bir kızla veya kadınla evlenen erkek, peşin olarak ona mehir verebilir; buna muaccel (peşin) mehir denir. Peşin hiçbir şey vermeyip borçlanabilir, buna da müeccel (ertelenmiş) mehir adı verilir. Mehrin bir kısmının peşin, bir kısmının ertelenmiş, borçlanılmış olması da mümkündür. Mehir para ve eşya olabileceği gibi ziynet de olabilir.

Ancak, kıza verilen şeyin (mesela takının) mehir mi, hediye mi olduğunu örf ve âdetler ile karineler (deliller, işaretler, konuşmalar) belli eder!."

Demek ki bu konuda muhitteki örf, âdet, gelenekler geçerli olabilir. Oralarda takılar mehir yerine sayılıyorsa, mehir kabul edilir, sayılmıyorsa mehir borcu ayrıca ödenir.

Uygulamada ise bazı bölgelerde mehir yerine sayılmakta, bazı bölgelerde de böyle bir gelenek görülmemekte, mehir ayrıca ödenmektedir.

Madde 2: " — Baştan yeterli mehir belirlenmemiş olursa sonra "mehr-i misil" ödenir; bu da kızın emsaline verilen ortalama mehir miktarı demektir. Yeterli mehir belirlendikten ve akit (anlaşma) de yapıldıktan sonra kadının onu artırma hakkı yoktur; ama taraflar karşılıklı rıza ile mehri artırabilirler de, azaltabilirler de!."

Bu net açıklamaların ışığında konuya, yuvanın ortak mutluluk ve huzuru açısından da bakılarak denebilir ki:

— Mehir gibi maddi meseleler nikahtan sonra artık fazlaca gündemde tutulmamalıdır. Mademki taraflar anlaşılırlarsa mehri artırabilirler de azaltabilirler de. Öyle ise imkan varsa daha fazlasını da vermeli, yoksa daha azına da razı olunmalı, hatta bağışlama bile düşünülmelidir. Çünkü verilen de alınan da artık yabancı birinden değil aile ortaklığının kendi imkan ve ihtiyaçlarındandır.

Yani birlikte aile hayatı başladıktan sonra, 'Sen-ben yok, ikimiz, biz varız!' diye düşünmek de mümkündür.

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatın iki altın fırsatı: Tatil günleri ve emeklilik devresi!

Ahmed Şahin 2009.06.17

Her birimiz geriye dönüp de harcadığımız hayatımıza şöyle bir bakınca iki büyük altın fırsatın kaçtığını görmekteyiz. Biri hayatın başlarında, diğeri de sonlarında.

Hayatın başlarında kaçırılan altın fırsat, okulların tatil olduğu boş devrelerde kaçırılan fırsat..

Hayatın sonunda kaçırılan fırsat da, emeklilik devresindeki boşluk devresi fırsatı.

Bu iki devrenin kaçırılan fırsatları, hayatın geri getirilmesi mümkün olmayan altın fırsatları. Neden mi altın fırsatları? Çünkü her ikisinde de ebedi hayatın kazanılması mümkün de ondan. Mesela, çocuklar ömür boyu kılacakları namazlarında okuyacakları Kur'an'larını, hatta uygulayacakları temel İslami bilgilerini.. hep bu tatil devrelerinde ezberleyip öğrenirler. Yaşlılar dahi, 'İyi ki tatillerde Kur'an kursuna gitmişiz, namazlıklarımızı ezberleme fırsatını kaçırmamışız.' diyerek, hayatın başındaki altın fırsatı değerlendirmiş olmanın sevincini yaşarlar hayatın sonlarında..

Demek ki hayatın başındaki bu altın fırsatın etkisi, hayatın sonlarına bile aksetmekte, yaşlılar da dini hayatlarını gençlikte elde ettikleri bilgiye borçlu olduklarını düşünmekteler. Nitekim bu devrede bazı emekliler eline kalemi kâğıdı alıp geçmişte kılamadığı namazlarını, yerine getirmediği dini görevlerini bir bir tespit ederler.

— Her gün birkaç vakit namaz kaza etmeye başlayarak ibadet borcunu bu devrede ödemeyi hedef alır, belki öğrenmediği Kur'an'ı dahi öğrenebilir, okumadığı dini kitapları okur, hatta bir hizmetin içinde görev üstlenir..derken emeklilik devresi, ebedi hayatını kurtaran tam bir altın devresi olup çıkar.

Böylece hayatı boyunca kaybettiğini, emeklilik devresinde kazanmış olmak gibi eşsiz bir fırsat değerlendirmesi de söz konusu olur. Bu durumda (bazılarının çöküş devresi dedikleri) emeklilik devresini hayatının en verimli altın devresi haline getirmiş olur. Çünkü insan hayatında ebedi hayatını kazandıran devreden daha kıymetli bir devre olamaz. Yeter ki bu uyanıklık gösterilsin, son fırsat da böylece kaçırılmamış olunsun...

Tatildeki boşluk fırsatını değerlendirip iyi bir din eğitimi alan öğrenci gençler hem kendilerini hem de ana-baba gibi geçmişlerini kurtarabilirler. Konuya ait ibretli bir misal irşad kitaplarında şöyle nakledilir...

İsa aleyhisselam bir mezarlığın yanından geçerken ölünün birinin çektiği kabir azabını keşfeder, adama acıyarak yoluna devam eder. Dönüşte ise kabir sahibinden azabın kaldırıldığını anlar ve buna çok sevinir. Ama meraktan da kurtulamaz da ellerini açıp dua ederek sorar adamın azabının neden kaldırıldığını.

Rabbimiz şöyle bildirir azabı kaldırma sebebini.

— Bu kulumun bir yavrusu dünyada din dersi almaya başladı, benim ismimi ezberleyip besmele çekti. Çocuğu yer üstünde benim ismimi ezberleyen bir babaya yer altında ben azap etmem! Bu sebeple din dersi alan çocuğunun hürmetine babasından azabı kaldırdım!

Demek ki, çocuğun öğrendiği din bilgisi, okuduğu Allah kelamı, ana baba gibi geçmişlerinin kabir azabından kurtulmasına da sebep olabilmektedir.

Bu bakımdan gençler tatil fırsatını kaçırmazlar da iyi bir din eğitimi alırlarsa, hem kendi geleceklerini kurtarmış olurlar hem de onların dini eğitimi almalarına sevinip yardım eden ana babalarının kurtulmalarına da sebep olabilirler.

Sözün özü: Sevgili gençler, muhterem yaşlılar! Hayatın geri gelmeyecek olan bu altın fırsatları mutlaka değerlendirilmeli, asla kaçırılmamalıdır. Ayet-i kerimenin ikazı:

— Ey iman edenler! Kendi nefsinizi, aile ve çocuklarınızı ateşten koruyunuz!. (Tahrim-6) a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz Kur'an kursu fırsatı neden kaçırılmamalı?

Ahmed Şahin 2009.06.23

Çocuklarımızın yaz Kur'an kurslarında Kur'an'dan ayetler ezberlemelerinin ne manaya geldiğini anlamak için şu misali hatırlamak gerek:

Yolda yürürken yerde gördüğünüz kâğıt parçalarına basıp geçersiniz, eğilip alarak yüksek bir yere koyma gereği duymazsınız. Çünkü kâğıt parçaları üzerinde değerini yücelten bir yazı yoktur. Şayet bu kâğıdın üzerinde Kur'an'dan ayetler yazılı olsa hemen eğilip alır, yüksek bir yere hürmetle koyma gereği duyarsınız. Çünkü üzerinde Allah'ın kelamını taşımaktadır o kâğıt parçası.

İşte insanların kalbi de aynen bu kâğıt parçası gibidir. Kutsal konulardan bomboş ise kendini yüceltecek bir değere sahip değil demektir. Böyle değil de en azından namazda okuyacağı kadar Kur'an'dan sûreler, ayetler ezberlemiş, kalbine, gönlüne Allah'ın kelamını yazdırmışsa, artık o genç boş kâğıt değersizliğinden kurtulmuş, kalbinde Allah'ın ayetleri yazılı değerli bir varlık derecesine yükselmiştir. Rabb'imiz, kelamını ezberleyerek kalbine yazdırmış bu kulunu, Cennet'ine layık görmekle kalmıyor, ayrıca yakınlarına şefaet etme izni vereceğini de bildiriyor. İsterseniz İbn-i Maceh'teki hadisi birlikte okuyalım:

- "Kim Kur'an'ı okumayı öğrenir, arkasından da ezberler, ezberlediği Kur'an'ın emirlerine uygun şekilde yaşarsa, o kimseyi Allah, ezberleyip amel ettiği Kur'an hürmetine Cennet'ine almakla kalmaz, ayrıca akrabalarından Cehennem'e gitmesi kesinleşen on kişiye de şefaet edip kurtarma izni de verir!.."

Demek ki, Kur'an'a gereken ilgiyi gösterip ezberleyerek kalbine, gönlüne ayetler, sûreler yazdıran yavru, Cennet'e girmekle kalmayacak, ayrıca yakınlarından Cehennem'e gitmesi kesinleşmiş kimselere de şefaet ederek kurtarma salahiyetine de sahip olabilecektir. Hadisin işareti budur!..

Aslında bu konunun en unutulmaz örneğini Hazreti Mevlânâ vermektedir. Buyurun birlikte okuyalım, büyük velinin konuya bakışını:

Huzuruna giren bir genci ayağa kalkarak karşılamakla kalmayıp genci makamına oturtur, kendisi de karşısında bir talebe gibi diz çökerek oturur.

Bu sırada çevredekilerin itiraz dolu bakışlarına cevap veren Mevlânâ der ki:

- Siz sokakta üzerinde Allah yazılı bir kâğıdı görünce hemen eğilip alır, yüksek bir yere koyarak hürmet gösterirsiniz? İşte ben de bunu yapıyorum. Kalbine Kur'an'ın tamamını yazdırmış bir gence hürmet gösteriyor, ayağa kalkıyorum. Sizin hürmet gösterdiğiniz kâğıt üzerindeki yazıdan daha fazlası bu gencin kalbinde yazılıdır. Çünkü bu genç hafızdır!

Hazreti Mevlânâ sözlerini şöyle tamamlar:

- Sadece ben değil Allah (cc) da kelamını ezberleyerek amel eden gençlere büyük değer veriyor, onu Cennet'ine almakla kalmıyor, ayrıca ona şefaet etme izni de veriyor, akrabalarından Cehennem'e gidecek on kişiye de şefaet ederek kurtarma hakkı tanıyor!..

Evet, Hazreti Mevlânâ da böyle anlatıyor Kur'an'ı ezberleyerek manasıyla amel edenin ahirette şefaet etme iznine sahip olacağını...

Demek ki, fırsat bulunca Kur'an'ın tamamını olmasa da, namazda okunacak kısa sûrelerden başlayarak Amme'yi, Tebareke'yi, Yasin'i ezberleyenler boş bir kâğıt gibi ayak altında çiğnenecek durumdan çıkıyor, üzerinde ayet yazılı Kur'an sayfaları gibi hürmet ve saygıya layık hale geliyorlar. Hatta, şefaet izni alacak duruma bile yükselmeleri söz konusu olabiliyor, Mevlânâ'yı dahi ayağa kaldıracak itibara sahip olabiliyorlar...

- Ne dersiniz? Yaz tatilinde çocuklarımızın kalplerine, kafalarına Kur'an'dan ayetler, sûreler yazdıralım da şefaet etme izni alacaklar arasına girme imkânı kazansınlar mı? Hz. Mevlânâ'yı ayağa kaldıracak itibara sahip olsunlar mı? Konuyu birazcık düşünsük mi? Değer mi? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz tatilinde hayırlı insan ve hayırlı hane nasıl olur?

Ahmed Şahin 2009.06.24

Önce Efendimiz (sas)'den bir cümle ile hayırlı insan tarifini okuyalım, sonra hayırlı hane tarifine geçebiliriz. Buyuruyor ki:-Hayırlı insan, Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir!Evet, tartışılmayan bir hayırlı insan tarifidir bu. Kur'an'ı önce öğrenen, sonra da isteyene öğreten insan, elbette ki öğrendiğinin gereğiyle de amel eden insan..

Bu manada hayırlı insan olmak zor değildir. Bir tatil devresi bunu gerçekleştirmek için bulunmaz bir fırsat demektir. Yeter ki bu iradeyi gösterin, şimdiye kadar tam öğrenemediğiniz Kur'an'ı öğrenmeye azmedin, evlerinizi de sanki birer Kur'an öğrenme mekanı haline getirin. Bu takdirde ne olur?

-Siz hayırlı insan olduğunuz gibi, evleriniz de hayırlı hane haline gelmiş olur!.

İsterseniz hayırlı insanın tarifini veren Efendimiz (sas) Hazretleri'nden hayırlı hane tarifini de okuyalım. Buyuruyor ki:

-Hayırlı hane de, içinde Kur'an okunan hanedir! Şöyle devam ediyor: Melekler içinde Kur'an okunan haneye hayırlı misafirler olarak üşüşürler, şeytanlar da o haneden şerli işgalciler olarak kaçırlar!.

Evet, içinde Kur'an okunan hayırlı haneye semadan melekler üşüşürler, şeytanlar da kaçırlar. Çünkü meleklerin üşüştüğü evde hep hayır olur, bereket olur, huzur olur. Şeytanlara ise artık o haneden kaçışmak düşer..

Hatta böyle hayırlı hanede Kur'an'ı önceden öğrenmiş yanlışsız okuyanlarla, yeni öğrenmeye başlayan yanlışlı okuyanlar da bulunabilirler. Yanlışsız okuyanlara harf başına onar sevap verilirken, yanlışsız okumak için emek verip gayret gösterenlere de iki misli fazla sevap verilir. Yanlışsız okumak için çektikleri zahmet, gösterdikleri sebat ve azimden dolayı sevabın katlanması söz konusu olur.

-Kur'an okuyan insan neden hayırlı insan, Kur'an okunan ev de neden hayırlı ev olur?.

Bu sorunun bir cevabı da şöyle verilmektedir: Çünkü evde okunan Kur'an'ın her bir harfine onar sevap verilir. Bir okuyuşta sayısı bilinemeyecek kadar çok harf okuyarak sayısı bilinemeyecek kadar çok sevap alan insan, hayırlı insan olacağı gibi, bunca sevabın kazanıldığı hane de hayırlı hane olur. Melekler de kuşlar gibi uçuşarak gelip bu hayırlı hanede okunan Kur'an'ı dinlerler. Tıpkı sahabelerde olduğu gibi.

Nitekim büyük sahabi Üseyd bin Hudayr, Medine'deki evinde gece Kur'an okumaya başlar. Bu sırada kapıdaki atının da bir şeyler görüp de ürkmüş gibi kişnemeye başladığını duyar. Üseyd, 'Bu ata neler oluyor?' diye dışarı çıkıp da baktığında, evin avlusunda kanatlarını kırmış sakince dinleyen ışıktan kuşların birden göklere yukarı uçuşup uzaklaştığını görür. Sabah erkenden mescide giderek olanları Efendimiz (sas) Hazretleri'ne aynen anlatır. Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

- Biliyor musun, o göklere yukarı uçuşup giden nurdan parıltıların neler olduğunu?

Onlar evinde okuduğun Kur'an'ı dinlemek için semadan gelen meleklerdi. İçinde Kur'an okunan eve melekler dinleyici olarak gelirler. Eğer okumayı sabaha kadar sürdürseydin, onlar da sabaha kadar seni dinlemeyi sürdürürlerdi!.

- Ne dersiniz, hissemiz ne kadardır bu hayırlı insan ve hayırlı hane sahibi olma tarifinden? Kur'an'ı okuma azim ve gayretimiz ne durumda? Kendimizi hayırlı insan, evimizi de meleklerin ziyaret edeceği hayırlı hane durumuna getirmemiz söz konusu oluyor mu şu günlerde? Düşünmeye değer mi? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an kurslarında 'özel halde' iken Kur'an okunamaz mı?

Ahmed Şahin 2009.06.30

Tatil döneminde kız çocuklarına Kur'an öğreten hanım öğretmen, sorusunu şöyle sormuş:

- Yaz döneminde Kur'an öğretme devremiz uzun değildir. İki aydan da kısa bir zaman dilimi içinde ne öğretebilirsek onu fırsat biliyoruz. Ancak bu sırada bazen öğretmenin, bazen de yetişkin kız öğrencilerin özel halleri sebebiyle okumaya ara vermek zorunda da kalıyoruz. Bazı alimler, "Hanefilerde özel halde iken Kur'an okumaya da, okutmaya da izin yoktur, ama Maliki'de ruhsat vardır, onunla amel edin, okumaya ara vermeyin" diyorlar. Siz nasıl bakıyorsunuz bu görüşe? Şu kısa devrede Kur'an öğrenimine ara vermemek için hak mezheplerden birinin olur görüşüyle amel etme imkânımız olamaz mı?

Özellikle Diyanet'in hazırladığı ilmi halde olumsuz görüşler bildirildikten sonra olumlu görüşün de şu şekilde ifade edildiğini görmekte, bununla amel etmeyi faydalı bulmaktayız. Birinci ciltte (s. 213) deniyor ki:

- "... Malikiler ve İbn-i Hazm dahil bir grup İslam bilgini, özel halin irade dışında! oluşundan hareketle, hayız hali başlayan kadının lehine bir ayırım yapmayı gerekli görmüş, özellikle Malikiler, kadınların Kur'an öğretimi ve öğrenimi için böyle bir ruhsata ihtiyacı bulunduğu noktasından hareket etmişlerdir!.."

"Bu durumda biz de şu kısa Kur'an öğretme ve öğrenme devresinde bu ruhsattan istifade ile Maliki görüşüyle amel edemez miyiz?

Nitekim seferilikte yola mahremsiz gitmek zorunda kalan Hanefi hanımların Şafii'nin görüşüyle amel ederek çare buldukları gibi, özel halde iken de Kur'an öğretme, öğrenmek için Maliki mezhebinin ruhsatıyla amel

ederek biz de çare bulamaz mıyız? Çocuklarımızı yetiştirmek zarureti, bu ruhsatı kullanmak için bir gerekçe olamaz mı?"

Cevap: Peygamber'imizin; "Ümmetimin ihtilafında (farklı görüşünde) rahmet vardır." buyurduğunu hepimiz biliyoruz. Bu hadisi yorumlayan alimler; "Bir mezhebin görüşünde zorluk bulunursa diğer hak mezhebin kolaylık sağlayan farklı görüşüyle (mecbur kalınan durumlarda!) amel edilmesinde rahmet olur" demişlerdir. Mecbur kalınan zaruri hallerde uygulanacak bir çaredir bu.

Nitekim hayatın mecbur kalınan diğer safhalarında bu tercihler yapılmakta, ifade edildiği gibi, hacca ve herhangi bir sefere mahremsiz gidemeyen Hanefi hanımlar, Şafii görüşüyle hareket ederken, tavafta abdestini korumak isteyen Şafiiler de Hanefi görüşünü tercih ederek çıkış yolu bulmaktalar.

İmam-ı Şafii Hazretleri'nin Bağdat'ta Hanefi görüşüne göre kıldırıldığı bir sabah namazında Kunut Duası'nı okumaması üzerine yaptığı açıklamada; "Ben Bağdat'ta Hz. İmam'ın misafiri durumundayım. Ona hürmetimi ifade etmek için onun mezhebiyle amel ettim." diyerek, gerektiğinde başka hak mezhebin görüşüyle amel edilebileceğine işarete bulunmuştur.

Şu kısa yaz devresinde Kur'an kurslarında öğretme ve öğrenme fırsatı bir zarurettir.

Bu zarurete dayanarak Maliki'nin kolaylık sağlayan görüşüyle amel edilmesine gerekçe vardır gibi geliyor bana. Yani, kurslarda Maliki görüşüyle amel edilerek okutma ve okumaya ara verilmemesi daha uygun olur diye düşünmek mümkündür.

Kaldı ki, Hanefi ilmiyelerinde de özel halde olanlar, kelime kelime ayırarak, yahut da ayetleri yarıya bölerek okuyup öğretebilirler, diye bir çare de gösterilmektedir. Bundan da faydalanarak, öğrenime ara vermemek mümkün olur diye düşünmekteyim.

Elbette bu çareyi zayıf bulanlar, kendi mezheplerinin görüşleriyle amel etmekte ısrar ederler. Onlara yanlış yapıyorlar, denmez; Kur'an öğrenimine ara vermeye razı oluyorlar, başka hak mezhebin kolaylık sağlayan görüşüyle amel etmeye razı olmuyorlar, demekle yetinilir, bir tartışmaya girme gereği duyulmaz.

Duyulmamalıdır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an kursu öğrencisiyle Amentü sohbeti!

Ahmed Şahin 2009.07.01

Kalbinin üzerine bastırıldığı Kur'an'la yolda yürüdüğünü görünce Kur'an kursuna gittiğini düşündüğüm gence yaklaşıp selam verip sorular sordum, beklenmedik cevaplar aldım. Buyurun siz de dinleyin soru ve cevapları.

-Delikanlı kursa gidiyorsun galiba, sana bazı sorular sorsam cevaplar mısın?

-Belli olmaz. Ama siz yine de sorun.

-Söyler misin, ne zamandan beri Müslüman'sın?

-Ben ruhlar âleminde iken Rabb'imizin bize sorduğu sorusuna, "Sen bizim Rabb'imizsin, biz Seni tanıyor ve Sana iman diyoruz!" diyerek (kalubelada) verdiğimiz cevaptan beri Müslüman'ım. Yani verdiğim o cevaptan caymadım, Müslüman olarak yaşıyorum, Müslüman olarak da ölecek, yine Müslüman da dirileceğim inşallah.

-Peki, ilk peygamberi, son peygamberi ve adlarını da biliyor musun?

-İlk peygamber, ilk insan Âdem Aleyhisselam, son peygamber de Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Aleyhisselam. Bu ikisinin arasında 120 binden fazla peygamber gelip geçmiştir. Biz hepsini de Rabb'imizin gönderdiğine inanır, iman ederiz.

-Görevleri neydi acaba bu peygamberlerin, onu da biliyor musun?

-Allah'ın melek vasıtasıyla gönderdiği emirlerini insanlara anlatarak doğru yolu bulmalarını sağlamaktı.

-Demek sen melekleri de biliyorsun?

-Elbette... Melekler, Allah'ın nurdan yarattığı günahsız varlıklardır. Kıyamete kadar Allah'ın emirlerini yerine getirme ibadetiyle meşgul olurlar.

-Demek kıyameti de biliyorsun?

-Ona ne şüphe! Şimdiye kadar gelip geçmiş insanların öldüğü gibi, bundan sonraki insanlar da nihayet bir gün tümüyle ölecek, en sonunda yeniden dirilerek yeni bir hayat kurulacak. Bunun adına öldükten sonra dirilme, mahşer ve kıyamet günü denmektedir. İyi insanlar bu dirilmede iyiliklerinin mükâfatlarını görürken, kötüler de kötülüklerinin de cezasını çekecek, yaşadıkları dünya hayatının hesabını vereceklerdir.

-Peki, bu söylediklerinin hepsini de içine alan bir dua biliyor musun?

-Elbette. Ben inançlarımı içinde toplayan Amentü'yü çoktaaan ezberledim..

-Öyle ise ezberlediğin Âmentü'yü oku da bir dinleyelim bakalım?

-"Âmentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rüsûlihî vel-yevmil âhiri ve bil-kaderi, hayrihî ve şerrihî minallahi teâlâ vel-ba'sü ba'del mevt; eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh."

-Bu okuduğun kelimelerin manalarını da anlatırsan vermeyi düşündüğüm büyük hediye hak ettin demektir.

-(Âmentü billahi) ben Allah'ın birliğine inandım, (Ve melâiketihî), meleklerine de inandım, (Ve kütübihî), kitaplarına da inandım, (Ve rüsûlihî), peygamberlerine de inandım, (Vel-yemil-ahiri) âhiret gününe de inandım, (vebil-kaderi) kadere de inandım, (hayrihî ve şerrihî minallahi), kaderin hayrına da, şerrine de yönelmenin kuldan; yaratmanın ise Allah'tan olduğuna inandım, (Velba'sü ba'del mevt) öldükten sonra yeniden dirileceğimize de inandım.

-İstersen son şahadet kelimesini de birlikte okuyalım: Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh.

-Bunları eksiksiz cevaplayan öğrenci hediye hak eder. Bu sebeple diyorum ki, dile benden ne dilersen?

-Özür dilerim efendim!.

-Neden?..

-Çünkü ben bunları dinimin temelleridir diyerek Allah için öğrendim, hediyesi de Allah'tan (cc) beklerim, kullardan değil...

Bu sırada aniden kolundaki saatine baktı, 'Aaaaa! Ders başlamış, yetişmem gerek!..' diyerek sanki pır diye uçtu gitti Kur'an kursuna doğru. Şaşırdım. Bu bir öğrenci miydi yoksa bir melek miydi?. a.sahin@zaman.com.tr

Tatil demek, atıl kalmak, boş vakit geçirmek demek midir?

Ahmed Şahin 2009.07.07

Eğer tatil anlayışımız atıl kalmak, vakit öldürmek, günü boşa geçirmek.. şeklinde oluşuyorsa çok kötü bir tatil anlayışımız var demektir. Çünkü tatilde israf edip boşa geçirdiğimiz vaktimiz, nakdimizden de kıymetlidir.

Ha nakdini, paranı israf edip boşa harcamışsın, ha vaktini.. Hatta, vaktin nakitten de üstün olduğunu söylemişler geçmiş alimler. demişler ki, "Vakitle nakdi kazanabilirsiniz, ama nakitle vakti kazanamazsınız. Mesela para vererek dünkü boşa harcadığınız vaktinizi geri getiremezsiniz. Öyle ise vakit nakitten de kıymetlidir. Onu boşa harcamaktan titreyin, tıpkı paranızı boşa harcamaktan çekindiğiniz gibi.

Selef alimlerinden Hasan Basri Hazretleri der ki: "Ben öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin paranızı boşa harcamaktan çekindiğiniz gibi vakitlerini boşa harcamaktan çekiniyorlar, dakikalarının dahi değerini düşünüyordular!.." İmam-ı Şafii Hazretleri de tatili şöyle anlatır:

"Tatil, nakitten de kıymetli olan vakti boşa harcamak değildir. Belki tatil, meşgul olduğun işi bırakıp yeni bir işle meşgul olmak, yani usandığın bir işten uzaklaşıp usanmadığın yeni bir işe başlamak demektir. Bu sebeple tatili fırsat bilip değerlendirmeli, en azından kalbî, ruhî, fikrî mânâda kazançlar sağlamaya yönelik kitaplar okunmalı, tefekkürde bulunmalı, nakitten de kıymetli olan vakit israf edilmemelidir."

Selef alimlerinden Abdullah bin Âmir'e gelen bir adam: 'Seninle biraz sohbet edelim.' demişti de şu karşılığı almıştı: "Tut Güneş'i gitmesin, seninle oturup vakit öldürelim." Adam şaşırması: 'Ne demek bu?' deyince Âmir:

- Çünkü demişti, güneş durmuyor gidiyor, böylece vakit harcanıyor; ya vakti durdur seninle muhabbet edelim, ya da geriye çekil, akıp giden vakti değerlendirelim. Nakitten de değerli olan vakti boşa harcama vebaline girmeyelim.."

Selef alimlerinin vakit değerlendirme konusundaki titizlikleri çok farklıdır. Basralı Halil bin Ahmed'in vakit konusundaki bir sözü kitaplara şöyle geçmiştir. Diyor ki:

- Ah şu yemek saatleri.. Bana en ağır gelen saat yemek saatidir. Çünkü onda mideden başka bir şeyle meşgul olamıyor insan.

Hayatı boyunca hiçbir vaktini boşa geçirmemiş olan İmam-ı Ebu Yusuf Hazretleri, vefatı anında bir ara bayılarak gözlerini yummuştu. Neden sonra gözlerini açtı, başında durana hemen bir ilmî mesele sordu. O da, 'Şimdi mesele halletmenin zamanı değil. Biraz istirahat eyle.' deyince şöyle cevap verdi:

- Keşke ilimle meşgulken gelse bana gelecek olan. Ben de öylesine değerli bir meşguliyet içinde iken gitsem öbür tarafa! Ne büyük şeref olur benim için ilimle meşgulken gitmek..

Vakti en iyi değerlendirenlerden biri de Hammad bin Seleme idi. Ya namaz kılar, ya halka hadis rivayet eder, ya da öğrencilerine ders verir, gençlerle meşgul olurdu. Yani boş vakti hiç yoktu onun. Nitekim vefatı da namaz kalırken vaki olmuş, secdede iken ruhunu Rahman'a teslim etmişti.. Anlaşılan, bizim kıymetini takdir etmeden en israfıca harcadığımız değerimiz, maalesef vakitlerimizdir. Hem de etek dolusu nakit harcasak da geri getiremeyeceğimiz vaktimiz. Onun için Efendimiz (sas) ikaz etmiştir bizleri:

- İki nimet vardır ki insanlar kıymetini bilmiyorlar. Biri sıhhatleri, diğeri de boş vakitleridir!.. Evet hem sıhhatin hem de boş vaktin kıymetini tam olarak bildiğimiz söylenemez.

Bu konuda halk arasında vaktin değerini ifade etmek için söylenen bir misalle bağlayalım bahsimizi. Efendimiz (sas) yolda giderken kenarda bomboş oturan bir adam görmüş selam vermeden geçip gitmiş. Sonra dönüşte aynı adama bu defa selam verip geçmiş. Gerekçesini de şöyle ifade etmiş:

- Geçerken bomboş duruyordu. O yüzden selam vermeden geçtim. Dönüşte ise hiç olmazsa eline bir çöp almış toprağı karıştırıyor, boş oturmuyordu. O yüzden selam verdim.

Boş durmakla bir işle meşgul olmanın farkını anlatan bir misal bu.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kendinizi mahremiyet sınırları içinde korumaya alın!

Ahmed Şahin 2009.07.08

Telefondaki meçhul gencin sorusu:-Okuldan arkadaşım ile aramızda gizli dinî nikâh yaptırmak istiyoruz. Ailemizin haberi olmadan yaptıracağımız bu dinî nikâha nasıl bakıyorsunuz? Tavsiye eder misiniz? ..

Bu gibi gençlik sorularının arka planında yaşanan faciaları çok dinlediğimden dolayı cevabım belki de beklenmedik şekilde sert oldu:

-Ben, dedim, intiharın her türlüşüne karşıyım. Hayatının baharında bir genç kızın ailesinden habersiz dinî nikâhla hayatını baştan karartan bir riske sokması, büyük ihtimalle intihar gibidir. Erkek için aynı derecede olmasa da kız için sonuç başka türlü olmayabilir!

- 'Bir çaresi yok mu bunun?' diye ısrar edince, var dedim; hem de çok kolay. Heyecanlandı: -Lütfen o kolay çareyi söyleyin! dedi.

-Tarafların evlilik haklarını kanuni teminat altına alacak resmî nikâh yaptırmak. Böylece hem kendi geleceğini hem de aileni sıkıntıdan kurtarmak...

-Ama şu anda buna imkan yoktur. Ne ailemiz buna razı olur, ne de bizim okul ve yaş durumumuz buna müsaittir!

- Demek hem yaş, hem okul, hem de aile durumu müsait olmadığı halde, siz yine de dinî nikâha cesaret edebiliyorsunuz. Bu kadar olumsuzluğu göze almanın, istikbalinizi riske atmanın sebebi ne ola ki?

-Baştan mahremiyet ölçülerine dikkat etmedik. Yüz yüze göz göze geldik, birbirimize âşık olduk.

-Evet mahremiyet sınırlarını yıkıp yabancıyla yüz yüze, göz göze yaşamaktan kaçınmamak, işte böyle sonucu düşünemez hale getirir tarafları! Ömür boyu pişmanlık duyacakları hatayı göze aldırır. Çünkü yıkmışsınız bir defa aradaki koruyucu mahremiyet sınırlarını. Alevlendirmişsiniz önü alınmaz gençlik duygularınızı. Artık kendinizi mazur gösterecek kılıf hazır: Âşık olmak, ayrılmaz hale gelmek! Bu duruma gelen genç, sinirsel öfkeye kapılarak tetiği çekip de gözünü kırpmadan adam öldüren gibi tetiği çeker, hedefini vurur, sonra da ömür boyu pişmanlık duyup feryat eder, ama bu feryadın hiçbir faydası olmaz. Çünkü kurşun namludan çıkmış, hedefini cansız yere sermiştir. Artık ortada sadece bir cenaze vardır. Kim üstlenecek bu cenazenin sorumluluğunu? Ayıkla pirincin taşını ayıklayabilirsen.

- 'Kurtuluş çaresi yok mu bunun?' dedi. -Var, dedim. Duyguları alevlendirecek yakınlaşmalardan uzak durmak. Tek cümleyle: Kendini (mahremiyet sınırları içinde) korumaya almak! Önce okulu bitirmek, sonra mutlu olmanın şartlarını hazırlayarak resmî nikâhla yuvayı kurmak. Burada, Sözüm Gençlere kitabındaki ikazlarımı tekrar ederek bir daha diyorum ki:

-Aziz gençler! Duygularınızın alevlenmeye hazır olduğu bu devrede mahremiyet sınırlarını aşip taşmayın, sinirsel öfkeden de tehlikeli olan cinsel öfkeye kapılıp da haddi aşmayın! Tek cümleyle, "kendinizi (mahremiyet sınırları içinde) korumaya alın". Yoksa duygu akımı denen cinsel öfke sizi bir deli haline getirir, ömür boyu pişman olacağınız yanlış yaptırır. Ne yazık ki, işin sonu başı gibi tatlı olmaz. Zehirli bal yediğinizi sonra fark ettirir. Ama bu fark etmenin faydası olmaz. Artık tat gitmiş, zehrin acısı vicdanınızda ömür boyu sizi takip eder olmuştur! Böyle dönüşü olmayan bir yola girmemek için teşhirci, teşvikçi, tahrikçi ortamdan uzak durun, kendinizi korumaya alın. Aksi halde namludan çıkan kurşun geri dönmeyecek, ömür boyu duyacağınız pişmanlık da peşinizi bırakmayacaktır. Bizden düşündürmesi. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karışık kafayla kıldığım namazlarım kabul olur mu?

Ahmed Şahin 2009.07.14

Soru: Geçmiş büyüklerin derin bir zevk ve heyecan içinde kıldıkları namazlarını düşünüyor, karma karışık bir kafayla kıldığım kendi namazlarımdan şüpheye düşüyorum.

Acaba diyorum, ben çok mu bozulmuşum ki; ibadetlerimde geçmiş büyükler gibi zevk alamıyor, sanki nefsimle kavga ederek namaz kılmaya çalışıyorum? Benim böyle karışık kafayla kıldığım namazların sevabı kalmaz mı diye aklıma geliyor? Nasıl bakıyorsunuz nefsimle kavga ederek kıldığım huzursuz namazlarıma?

Cevap: Hemen ifade etmeliyim ki; namazlarımızda huzur duymak, derin bir vecd içinde ibadet etmek ayet-i kerimenin de dikkatimizi çektiği önemli bir hedefimizdir. Bunda hiç şüphe yoktur. Ancak bazı mevsimlerde bazı yerlerde bu huzur ve derinliği elde edemediğimiz de bir gerçektir. Nefsimizin itirazına, şeytanın çıkardığı zorluklara rağmen yine de ibadetlerimizi yerine getirme titizliğimizi sürdürüyorsak, bunun da kendine göre bir değerinin olduğunu unutmamalı, hatta zorluğu yenip şeytana galebe etmenin sevabının daha çok olduğunu düşünerek ümitlenmeliyiz de. İmam-ı Şa'rânî Hazretleri'nin, "Levakih"inde kaydettiği şu olay, bu konuda müjde vermektedir bizlere. Hazret-i İmam diyor ki:

- "İbadet ve hizmette bulunurken vecd duyup, zevk almak teşvikçi bir haldir. Ancak Allah'ın öyle kulları da olmuş ki, gerek ibadetlerinde gerekse başka hizmetlerinde zevk duyup lezzet almaktan mahcubiyet hissi duymuşlar ve demişler ki:

- Rabb'imiz! Bizi sana böylesine ibadet ettirip hizmete sevk eden duyduğumuz lezzet ve aldığımız zevk ise bundan Sana sığınıyor, bunu zihnimizden silmeni diliyoruz! Biz Sana her türlü zorluk ve karışıklık içinde de ibadetimizi yapmalı, kulluk borcumuzu yerine getirmeli, bunun için belli bir ücret gibi zevk ve lezzet almayı düşünmemeliyiz!.. Şa'rânî Hazretleri devam ediyor:

- Bir kimse namazında ve diğer İslamî hizmetlerinde duyduğu zevk ve lezzetten çok seviniyor da, bunun devamını da ısrarla talep ediyorsa bilsin ki o kimse lezzet ve zevk kuludur. Lezzetten dolayı ibadeti ediyor, zevkten dolayı hizmetini sürdürüyor. Bu karşılıksız ibadet etme hasbîliğine aykırıdır. Asıl kulluk, nefsin ve şeytanın çıkardığı zorluğu yenerek ibadet etmek, zevk almasa da, ruhi derinlik duymasa da ibadetinde ve hizmetinde sebat ve sadakat içinde olmaktır!

Şa'rânî Hazretleri, bu konuda örnek de veriyor: Mısır'da Efdalüddin Hazretleri bir gün bana gelerek dedi ki; "Uzun zamandan beri geceleri büyük bir zevk ve lezzetle ibadet eder, bu halimin de ihlâstan geldiğini düşünürdüm. Bir gece kalbime gelen bir ilham şöyle ikaz etti beni:

- Sen bu ibadeti ihlasından, hasbiliğinden yapmıyorsun! İbadet anında duyduğun zevk, aldığın lezzetten dolayı yapıyorsun. Eğer ibadet anında aldığın zevk gitse, duyduğun lezzeti yitirsen, kafan günlük olaylarla karışsa böylesine ısrarlı ibadet etmeyeceksin! Düşündüm baktım ki; gerçekten de ben haberim olmadan namazda duyduğum zevkin peşine takılmış, çocukların şekerin peşinde koştuğu gibi koşuyorum bu zevk ve lezzetin peşinden. Hemen kendime gelip dedim ki; bu en yüksek ihlâs hali değildir. Asıl ihlâs, nefsin çıkardığı zorluğu, verdiği vesveseyi yenerek yapılan ibadettir.

Evet, Efendimiz (sas) Hazretleri de böyle buyurmuştur: "Amellerin en çok sevaplısı, en çok zahmetle yapılanıdır!" Nefis hangisinde daha çok vesvese veriyor, zorluk çıkarıyorsa onu yerine getirmenin sevabı elbette daha çoktur. Çünkü zorluğu yenmek söz konusudur böyle ibadetlerde. Öyle olunca zevk alamadığımız namazdan sevap da alamadığımız mânâsı akla gelmemelidir. Aksine, nefsi ve şeytanı yenmeyi esas almalı, çıkardığı zorluk karşısında biz pes etmemeli, nefsi ve şeytanı pes ettirmeli, böylece daha çok sevaplı namazı kılmış olduğumuzu düşünerek ümidimizi hep canlı tutmalıyız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an öğretiminden ücret alınamaz mı?..

Ahmed Şahin 2009.07.15

Geçtiğimiz seneki Kur'an öğretim devresinden sonraydı. Büyük bir günaha maruz kalmış kimse üzüntüsüyle sızlanıyordu telefondaki hanım kızımız:

-Ne olacak şimdi benim halim? Nihayet bunu da yaptılar bana! Telaşlanarak sordum:

-Hayırdır inşaallah hanım kızım, nedir halin, ne yaptılar sana?

Derin bir nefes aldıktan sonra anlatmaya başladı yapılanı:

-Çocuklara Kur'an öğretiyordum. Hemen hepsi de kısa zamanda okumayı bitirip ezbere geçtiler. Bundan çok memnun olan çocuk velileri de bana hediyelerini kabul ettirmek için ısrarda bulundular, ben de almadım. Şimdi eve gelip de çantamı açıp bakınca gördüm ki, haberim olmadan çantama işlemeli ipek başörtüsüyle büyüklü küçüklü altınlar koymuşlar. Şimdi ne yapacağım ben? Ne olacak halim?

- Hanım kızım şaşırarak, üzülecek ne var bunda?

-Olur mu hocam? Ben sadece Allah rızası için öğretiyordum Kur'an'ı. Şimdi parayla Kur'an öğreten biri durumuna düştüm. Buna Allah razı olur mu?

-Neden olmasın? Hizmetinden memnun olan çocuk velileri, bence çok yerinde bir kararla iyiliğine iyilikle mukabele etmek istemiş, verdikleri hediye ile bir sünneti yerine getirmişler. İyiliğe iyilikle karşılık vermek sünnettir!

-Ben, Kur'an öğretimi karşılığında verilen bu hediye ücret gibi görüyor, geri vermek istiyorum!

-Sakin öyle bir şey yapma! Hediyelerini geri verersen hem onları kırmış hem de Kur'an okutarak hediye alan başkalarını zor durumda bırakmış olursun. Nasıl imamlık, müezzinlik için maaş almanın caiz olduğuna fetva verilmişse, Kur'an öğretmenin de öyle ücret almasına fetva verilmiştir. Nitekim İmam-ı Azam Hazretleri oğlu Hammad'ın Kur'an hocasına hem de avuç dolusu altın verirken söylediği sözler çok manidardır.

-Yavruma öğrettiğin şey öylesine değerli ki, bu altınlar bile onun karşılığı olamaz. Ancak benim gücüm buna yetmektedir, hakkını helal et hocam!

Bundan da anlaşılıyor ki, Kur'an öğretmenliğini herkesin talip olacağı cazip halde tutmak gerekir. Halbuki, "Karşılık alamaz", diyecek olursak, bu hizmet ilgisizliğe maruz kalır. Çocuklarımız da Kur'an öğrenmekten mahrum olur. Bunun vebali de, "Karşılık alınamaz" diyerek Kur'an öğretmenliğini cazip olmaktan çıkaranlara ait olabilir. Kaldı ki, sen baştan bir şart da koşmamış, bir beklenti içine de girmemişsin. Bundan çok memnun olan çocuk velileri de memnuniyetlerini çantana koydukları hediyeleriyle ifade etmek istemişler. Burada "İstemeyiz ama verileni de reddetmeyiz" anlayışında olmayı dahi büyük bir fazilet olarak görmekteyim bu zamanda. Seninki hiç olmazsa böyle olmalıdır. "İstemeyiz ama madem verilmiş artık ret de etmeyiz!" tavrında olmak bile güzel bir davranış olur.

Bunca izah ve ikazlardan sonra nihayet bir soru daha geldi. Ama nasıl soru? Siz de dinleyin bu soruyu lütfen:

-Yani şimdi bu parayı borcumuza verebilir miyiz?

-Borcunuz da mı var sizin?

-Aslında benim değil de ağabeyimin. Son günlerde işleri o kadar kötü gitti ki, bazı acil ihtiyaçlarını bile karşılayamadı.

Bu defa düşünme sırası bana geldi:

-Bu memlekette yaptığı hizmetin karşılığını almak şöyle dursun, verilen hediye dahi kabul etmeyecek fedakarlıkta takva sahibi hizmet insanları da yaşıyor!..

Demek bunca yanlışlarımıza rağmen başımıza hâlâ taş yağmıyorsa, böyle halis ve fedakar öğretmenler hürmetine yağmıyor, diye düşünmek geliyor aklımıza.

Parayla Kur'an öğretilir mi diye soranlar bu cevaptan cevaplarını almış olmalılar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kim demiş İslam'da kadın sözünü dinletemez diye?

Ahmed Şahin 2009.07.21

Sahabenin ileri gelenlerinden Sabit bin Kays'ın aile içi bir sıkıntısı vardı. Sabit'in hanımı Cemile, kendisini bir türlü sevememiş, içindeki ilgisizliği yenip de bir gün olsun sevgiyle muhatap olamamıştı. Cemile, bir kadın olarak iç dünyasındaki bu fırtınayı kime anlatabilirdi? Kendisini kim dinlerdi? İslam'da kadın dinlenir miydi?

Önceki devirde kadının söz hakkı yoktu çünkü. Bunu bilen Cemile, tereddütler içerisinde Efendimiz (sas) Hazretleri'nin huzuruna girdi, olanca cesaretini toplayarak kimselere açamadığı iç dünyasını açtı:

"Ya Resulallah", dedi, "Beyimin İslamî yaşayışına diyeceğim yoktur. Ahlâkından da şikâyetçi değilim. Lakin ben onu, bir türlü sevedim. Bu halimle ona isyan etmekten, acı bir karşılık verip kötü bir sonuca düşmekten

korkuyorum. Söyleseniz de beni boşasa, kendisini sevmeyen bir hanımı zorla tutan adam durumuna girmese, ben de dinime zarar verecek bir itaatsizliğe doğru kaymasam!"

Efendimiz, duygu dünyasını anlatan Cemile'yi tepkiyle değil, ilgiyle dinledi. Bir hanımı sevmediği erkekle bir arada kalmaya mecbur etmeyi zaten münasip de bulmuyordu. Ancak beyi ne diyecekti? Boşamak istemezse zorla boşayacaksın da denemezdi. Bir de onu dinlemek gerekirdi. Nitekim öyle de yaptı. Cemile'nin duygularını aynen Sabit'e aktararak onu da dinledi.

Ne var ki, Sabit, Cemile'yi seviyordu. Ama Cemile'nin kendisini aynı sıcaklıkta sevmediğini, tek taraflı sevginin mutluluk getirmeyeceğini de biliyordu. Nasıl bir çare bulunabilirdi?

Düşünmeye başladı. Sonunda başını kaldırıp dedi ki:

- Ya Resulallah, Cemile'ye nikâhta en değerli mülküm olan bahçemi mehir olarak verdim. Bunca değerli serveti verdiğim kadını bir anda nasıl boşayabilirim? Üstelik benim öyle başka bahçem de yoktur!

Efendimiz (sas), Sabit'in yaklaşımını öğrenmiş oldu. Cemile'ye bu defa sorusunu şöyle sordu:

- Sabit seni boşayacak olsa nikâh sırasında aldığın mehri iade eder misin? Böylece sen mehrini verip nikâhını almış olursun, Sabit de nikâhını verip bahçesini almış olur. İki taraf da bir şey verirken bir şeyler almış sayılarak mağduriyetlerinizi gidermiş sayılırsınız. Teselli tarafınız olur.

Cemile, buna hemen razı oldu. Kocasının nikâh sırasında kendisine mehir olarak verdiği bahçeyi "Memnuniyetle iade ediyorum." dedi. Sabit de, "Öyle ise ben de nikâhını aynı memnuniyetle iade ediyor, bu andan itibaren boşamış bulunuyorum, özgürdür." dedi.

Taraflar böylece bir şey verirken bir şey de aldıklarından helalleşerek ayrılmış oldular.

Bu olay üzerine Bakara Sûresi'nin 229. ayeti nazil oldu. Ayet-i kerime, anlaşmayı iptal etmiyor, hatta ortak aile hayatını sürdürme sevgisi yok olunca, hanımın aldığı mehri verip de nikâhını almasını meşru görüyor; ancak erkeğin fırsatçılık edip de kadından veremeyeceği miktarda mal istememesini de ayrıca tavsiye ediyordu. Bu hadise üzerine fıkıhta hüküm şöyle tespit edildi:

Kadın ayrılmak istediği beyine bir şeyler vererek kendini boşatabilir! Yeter ki beyi fırsatçılık edip de kadından veremeyeceği miktarda haksız mal isteğinde bulunmasın.

Şimdi siz söyleyin. İslam'da kadın dinleniyor mu, dinlenmiyor mu? Bu olaya bakılırsa o kadar dinleniyor ki, kendisini seven kocasını dahi kendisi sevmediği için boşatabiliyor, istediği ayrılığı sağlayıp özgürlüğüne kavuşabiliyor.

Zannederim bize sorulan bazı soruların cevabı bu olayla verilmiştir. Başka soru ve cevaba gerek kalmamıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdrar dışı gelen akıntı guslü mü, abdesti mi gerektirir?

Ahmed Şahin 2009.07.22

Soru: Bazen idrar dışında akıntılar gelmekte, çamaşırımızı ıslatmaktadır. İdrardan ayrı olarak gelen bu akıntı guslü mü gerektirir, yoksa (varsa) sadece abdesti mi bozar? Kimseye soramadığımız bu gibi mahrem konularda bilgiye ihtiyacımız var.

Bizi aydınlatırsanız nasıl davranacağımızı öğrenir, gereğini yaparız. Yeter ki bu akıntıların hükümlerini bilelim. Hangisinin neyi gerektirdiğini anlamakta tereddüde düşmeyelim.

Cevap: İdrar mahallinden gelen akıntıyı iki çeşide ayırmak gerekir. Biri, sadece (varsa) abdesti bozan idrar benzeri akıntıdır. Diğer de guslü gerektiren (sperm patlaması) akıntısıdır. İkisi arasında ise büyük fark vardır. Bu ayrım yapılırsa hükümleri anlaşılır, gereği yapılır, şüpheye düşmeye hiç gerek kalmaz. Bu farkı iki madde halinde şöyle sıralayabiliriz:

1- Çoğu kere idrarın beklemesinden, ya da hayale müstehcen görüntüler aksetmesinden yahut da sıhhi sebeplerden dolayı idrar mahallinden sakince sızmalar gelebilir. Bu akıntılar (tıbben olmasa bile dinen necis-pis sayıldığından) çamaşırın ıslattığı kısmını kirletmiş olur. Kirlenen bu saha avuç içi kadar genişlemişse burası musluk altına tutularak kolayca yıkanıp temizlenir, bu yıkamadan sonra kirlenen çamaşır temizlenmiş olduğundan abdest alınıp namazlar kılınabilir. Bu akıntının ibadete engel bir durumu söz konusu olmaz.

Özellikle gençlerde söz konusu olabilen bu gibi akıntılar sıkça geliyor olsa da yapılacak iş zor ve içinden çıkılmaz değildir. Akıntı ile çamaşırın kirlenen kısmı hemen musluk altına tutularak kolayca yıkanabilir. Namaz vakti gelince de abdest alınıp namaz kılınır. Bir engel söz konusu olmaz. Çünkü bu sızma sadece çamaşırı kirleten bir bulaşmadır, guslü gerektiren bir sperm patlaması değildir.

2- İkinci çeşit akıntıya gelince: Aslında bu ikinci kısma akıntı demekten ziyade patlama ve fışkıрма demek daha doğru olur. Şiddet ve şehvetle gelen bu patlama, spermden başkası değildir. Ötekiler gibi habersizce ve sakince değil de sarsıntı ve heyecanla geldiğinden dolayı bunun (abdesti bozan bir akıntı değil) guslü gerektiren bir sperm patlaması olduğu hemen anlaşılır. Böylece habersizce gelen birinci sızmalarla, sarsıntı ve heyecanla gelen ikinci patlamanın birbirinden çok farklı sınırlar olduğu da açıkça anlaşılır.

Demek ki, arz ettiğimiz tarife göre, varsa sadece abdesti bozan sessiz akıntı ile guslü gerektiren sarsıntılı akıntıyı birbirinden ayırmak şarttır. Karıştırmaya da zaten neredeyse imkân yoktur. Habersizce gelen sadece abdest almayı gerektirirken, sarsıntı ve heyecanla gelen gusül yapmayı farz kılmış olur. Nitekim rüyada görülen cinsel olaylarda da durum aynıdır. Sadece rüya görmekle kalırsa guslü gerektirmez, ancak sperm gelirse guslü gerektirir. Uyanınca çamaşırda yaşlık görülüyorsa, bunun sperm olabileceğinden dolayı gusül yapılarak şüpheli durumdan kurtulmak esas alınır. Bu her iki cins için de durum aynıdır.

Sperm patlamasıyla farz olan guslün nasıl yapılacağına gelince:

Gusül, ağız ve burun içine su alınıp iyice ıslatılarak tüm bedeni baştan aşağıya iğne ucu basacak kadar kuru yer kalmaksızın yıkamaktan ibaret bir boy abdestidir. Bu boy abdesti ile her türlü ibadet yapılabilir. Ancak, gusül sırasında diş kanaması, idrar yolundan akıntı gelmesi gibi abdesti bozacak bir sızma gelirse, bu akıntı guslü bozmaz, ama guslün abdest olma vasfını bozduğundan bu gusül tamamdır, yenilemek gerekmez. Sadece guslün abdest olma vasfı gelen bu sızma ile bozulduğundan, ibadet için yeniden namaz abdesti gibi abdest almak gerekir. Bu tarifler, sanırım guslü gerektiren ile gerektirmeyen akıntıyı ayırmaya yeterlidir. Bu konularda daha geniş bilgi için bizim (Sözüm Gençlere) kitabına da bakılabilir. Tümüyle gençlerle ilgili konular İşlenmiştir Sözüm Gençlere kitabında.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sandalyede namaz ve seferilikte sınır nerede başlar?

Soru: Son senelerde camilerde sandalye üzerinde namaz kılanlarda çoğalma görülüyor. Bazıları buna caizdir, bazıları da değildir diyorlar. Hasta ve özürlülerin yere oturma yerine sandalyede namaz kılmalarına nasıl bakıyorsunuz?

Cevap: Hasta ve özürlü olanların namazlarını güçleri yetiyorsa ayakta, yetmiyorsa oturarak, ona da yetmiyorsa yanları üzerine yatarak ima ile kılmaları gerektiği hususu, hem ayet hem de hadislerle bildirilmiş, bugüne gelinceye kadar da bu konu doğru uygulanarak gelmiştir. Ancak sandalyenin yaygın olmadığı devirlerde yerde oturanların günümüzde sandalye üzerinde kılmalarının caiz olup olmamasında bir şüphe meydana gelmiştir. Hayreddin Karaman hocaefendinin bu konuya daha olumlu ve kolaylaştırıcı baktığını cevaplarından anlamaktayız. Yaptığı değerlendirmede diyor ki:

"1-Allah kuluna zor gelen, eziyet veren, canını acıtan, hasta eden, hastalığını artıran, sağlık veya hayatını tehlikeye sokan bir vazife ile yükümlü kılmamıştır. Bu sebeple, yere oturamayan, oturduğu zaman acı ve ağrı çeken veya tekrar kalkamayan, bu yüzden de kıyam ve rükû vazifelerini yerine getiremeyecek olan kimseleri yere oturmaya mecbur edenler, Allah'ın muradına, dinin temel kurallarına aykırı davranmış olurlar!

2-Geçmişte mazeretleri sebebiyle hayvandan inemeyenler, inerlerse tekrar binememekten veya inerlerse hastalıklarının artmasından, ağrı ve acı çekmekten korkanlar (böyle ihtimallerin bulunması halinde) hayvan üzerinde oturarak namazlarını kılabilirlerine göre, yere oturdukları takdirde hastalıklarının artması veya ağrı ve acı çekmeleri ihtimali ile karşılaşanların da ya ayakta veya oturmaları gerekiyorsa oturabildikleri bir şeyin (sandalyenin) üzerinde namaz kılmaları caiz olacaktır."

Biz bu konuyu şöyle özetleyebiliriz: Mazereti olanlar yere oturarak kılmakta zorlanıyorlarsa, yani acıları artıyor, huzurları bozuluyor, namazın rükünlerini tam olarak yapmakta güçlük çekiyorlarsa, sandalye üzerinde kılabilirler. Çünkü sandalyede acıları azalıyor, huzurları çoğalıyor, namazın rükünlerini daha tam olarak idrak edebiliyorlar.

Böyle bir zorlanmaları yok da sandalye üzerinde oturmak daha rahat oluyor diyerek sandalyeyi tercih ediyorlarsa bunlar mecburiyetleri olmadan sandalyeyi tercih ediyorlar demektir. Burada cevaz sıkıntısı söz konusu olmaktadır. Demek ki mazeret mecburiyeti olanlar tercih ederler sandalyeyi.

Soru: Arkadaşlarımızla seyahate çıkıyorduk. Garajda namazlarımızı kılıp da binelim otobüse dedik. Ancak seferi mi kılacağız yoksa tam mı diye şüpheye düştük. Bazımız, 'Otobüse bile binmedik seferilik başlamaz' derken; bazımız da 'Evimizden ayrıldık, namazlarımızı kısaltarak kılmalıyız' dediler. Bize bilgi verebilir misiniz? Seferilik hükümleri nerede başlar? Belli bir sınırı var mıdır?

Cevap: Doksan kilometreden az olmayan uzaklıkta yola çıkanların seferilikleri kendi beldelerinin belediye sınırlarını çıkınca başlar. Geri dönünce de aynı yerde biter. Bu itibarla yolculukta kendi belde belediyelerinin sınırlarını ölçü almalı, kendi belediyesinin sınırları içinde iseler seferilik başlamıyor demeli, sınırlarını çıkmışlarsa başlıyor deyip ona göre ibadetlerini yapmalılar. Başlama sınırına farklı bakanlar da vardır.

Bilindiği üzere Hanefi'de seferilerin namazlarını kısaltarak kılmaları (azimettir) yani sevaplıdır. Tam kılmaları ise (ruhsattır) yani caiz olmakla birlikte mekruhluk söz konusudur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadın kocasının haram kazancından yiyebilir mi?

Soru: Günümüzde bey dış işlerde, hanım da iç işlerde çalışıyor. Böylece kocanın dışarıdan getirdiğini hanım içeride yemeğe dönüştürüp birlikte yiyorlar.

Şayet kocanın getirdiklerinde haram varsa hanım ve çocuklar bundan sorumlu olabilirler mi? Kazancı getiren beydir. Sorumlu da bey olması gerekmez mi? Bu konuda hanımları şüpheden kurtaracak sağlam bilgiye ihtiyacımız var. Bizi aydınlatırsanız seviniriz.

Cevap: Önce bey ile hanımın baştan harama karşı duruşlarını gözden geçirelim. Sonra haklarındaki hükümleri açıklayabiliriz.

Bilindiği üzere İslam'da ailenin reisi erkektir. Bu itibarla erkek, dış işlerde çalışıp kazanacak, reisi olma sorumluluğunu yüklendiği ailenin geçimini helal yoldan kazanacak, harama asla yönelmeyecek, haram kazancın sorumlusu kendisi olduğunun hep farkında olacaktır.

Evdeki işleri yürütmekle görevli hanım ise kocasının getirdiği helalle yetinecek, onu harama zorlayacak istek ve israf içinde olmayacaktır. Tarafların baştan harama karşı duruşları böyle olacaktır.

Hanımın karşı olmasına rağmen kocanın kazancında haram söz konusu olursa, bunun sorumlusu haramı istemeyen hanım değil, tercih eden bey olacak, hanıma ve çocuklara bir haramlık söz konusu olmayacaktır. Bakara Suresi ayet 233'te, evdeki çocuğun ve ona bakan annenin ihtiyaçlarını karşılamamanın aile reisi olan babanın sorumluluğunda olduğu bildirilmiştir. Ancak çocuklar büyüyerek çalışıp kazanacak duruma gelince, artık haramdan yeme ruhsatının bittiğini düşünerek kendileri helalden kazanmaya yöneleceklerdir. Meşhur fıkıh alimlerinden İbn-i Abidin'in Reddül-Muhtar'ın da bu konu şöyle ifadesini bulur:

- Kocasının helal olmayan bir yolla getirmiş olduğu yiyeceği yemesinde, giyeceği de giymesinde hanım için bir vebal söz konusu değildir. Günah sadece haramdan kazanan kocaya aittir. Hanıma haramlık yoktur. (Reddül-Muhtar-5: 247)

Ancak burada hanıma düşen mühim tavır, beyini harama zorlayan ahirzaman kadınlarından olmamaya dikkat etmesidir. Çünkü beyini harama zorlayan ahirzaman kadınlarının da olacağını Efendimiz (sas) haber vermiş ve bu kadınların aile reisine karşı baskılarını da şöyle anlatmıştır:

- Öyle bir zaman gelecek ki, aile reisinin ahirette azap görmesine hanımı ve çocukları sebep olacaktır!

Demişler ki: Bir aile reisinin hanımı ve çocukları kendisinin azap görmesine nasıl sebep olurlar? Şöyle açıklamış sebep oluşlarını:

- Çevredeki haram-helal tanımadan lüks ve israf içinde yaşayanlara bakarlar, ihtiyaç olmayanları da ihtiyaç gibi görüp istemeye başlarlar. Helal kazancıyla bunca istekleri karşılayamayan aile reisi de bu defa harama yönelmeye kendini mecbur sanır, böylece ailesinin zorlamasıyla kazandığı haramlarla kendini azaba müstahak hale getirmiş olur!

Demek ki, ihtiyacı esas alarak iktisatla yaşayan hanımlar, beylerini harama zorlayan ahirzaman kadınlarından olmazlar. Çünkü helalle geçinmeye razılar. Buna rağmen yediklerinde giydiklerinde haram bulunursa sorumlusu kendileri olmazlar. Çünkü beyin kendi tercihi oluyor haram kazanç!

Bundan dolayı mahalledeki hanımlar, beyinin kazancında haram var, diyerek komşu hanıma misafirliğe gitmekten cayamazlar. Çünkü hanımın misafirlerine ikramı kendine ait helal kısımdan sayılır, haramlık şüphesi hanımın ikramında söz konusu olmaz.

Hatta hanımın yediğinde giydiğinde haramlık söz konusu olmadığından dolaydır ki:

"Maneviyatta kadın mı daha kolay yükselir erkek mi?" sorusuna verilen cevapta; "Kadın daha kolay yükselir, çünkü kadının midesinde haram yiyecek, sırtında da haram giyecek ihtimali yoktur. Bunların hepsinin sorumlusu da beydir. Beyini harama zorlamayan hanımın yediğinde giydiğinde hep helallik söz konusudur" denmekte, böylece hanımlara merak ettikleri müjdeli bilgi de verilmiş bulunmaktadır. a.sahin@zaman.com

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vücuttaki dövmele abdeste ve gusle mani mi?

Ahmed Şahin 2009.08.05

Ben de kolumdaki dövmele gösterdim. Bunlarla abdest olmazmış, önce deriyi kaldırıp altındaki renkleri silmek gerekiyormuş, ben de bunu göze alamadım, deyince beni rahatlatan açıklamalarda bulundular. Dövmele abdeste de gusle de engel olmaz, sana yanlış bilgi vermişler, diyerek beni size yönlendirdiler.

Gerçekten de kollarımda bedenimde bulunan dövmele abdeste, gusle engel değiller mi? Bunların abdeste engel olduğunu söyleyen arkadaşlarım bana yanlış bilgi mi vermiş olmaktadır?

Cevap: Peygamberimiz (sas) kollara, bedeninin herhangi bir yerine dövme yaptırmayı uygun bulmamış, yabancılara ait böyle faydasız alışkanlıkları taklit etmeyi tavsiye etmemiştir. Bununla beraber, dövmelelerin abdeste, gusle mani olmayacağı da ilgili kitaplarda açıklanmıştır. Çünkü abdest ve gusülde esas olan, derinin üzerinden suyun akıp gitmesi, bedeni ıslatarak temizlemesidir. Dövmele ise deri üzerinde tabaka teşkil etmediklerinden cildin ıslanıp temizlenmesini önlemezler. Dolayısıyla tanıştığınız yeni arkadaşlarınız doğru bilgi vermişler, eskiler ise maalesef ibadetine bile mani olacak yanlış telkinlerde bulunmuşlardır. Bilgili arkadaşla bilgisiz arkadaşın farkı da böylece meydana çıkmıştır.

Bilgisiz arkadaşın zararlarını anlatan Peygamberimiz (sas), "İnsan farkına varmadan cahil dostunun benimsediklerini benimseyebilir. Seçtiği dosta dikkat etmelidir!" ikazında bulunmuştur. Demek ki bilenlerle yakınlık kurarsanız doğruları benimsersiniz, bilmeyenlerle arkadaşlık ederseniz böyle yanlışlara kapılır, ibadetinizi bile yapamaz hale gelirsiniz.

Şirazlı Sadi iyi arkadaşın bıraktığı güzel etkiyi anlatırken şöyle tatlı bir misal verir: Çevresine ibretle bakan adamın biri, ormanda dolaşırken bir meşe yaprağından gül kokusu geldiğini anlayarak; "Nasıl oluyor da gül gibi kokuyorsun ey meşe yaprağı?" der. Dile gelen meşe yaprağı da şöyle cevap verir:

"Uzaktaki gülün yapraklarını rüzgâr uçurup buralara kadar getirdi. Ben onları kendi yanımda misafir ettim. Bir müddet gülle arkadaşlık ettik. Gül kokusu bana arkadaşlık ettiğim bu gül yaprağından geldi."

Demek ki, bilgili insanlarla arkadaşlık ederseniz güzel şeyler öğrenir, sağlam bilgiler elde edersiniz. Bilgisiz kimselerle dostluk kurarsanız pişman olacağınız yanlışları benimser, ibadetinizi bile yapamaz hale gelirsiniz. Seçtiğiniz arkadaş ve dostlara dikkat!

Soru: Kendisine gusül farz olan cünüp (dinen kirli) sayılan kimsenin yıkanmadan ibadet yapamayacağını biliyoruz. Ancak bu yıkanmanın kendine mahsus şartlarını bilmiyoruz. Bu şartlar konusunda kısa da olsa bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Cünüp olan, yani dinen kirli sayılan kimsenin ibadet edecek temizliğe kavuşması için gusül yapması farzdır. Yapılan bu guslün sahih olması için de üç farzın yerine getirilmesi gerekir. Bu üç farzın başında biri,

önce yıkanmış elle üç defa ağza su alıp iyice çalkalayarak ağız içinde kuru yer bırakmamak, arkasından gelen ikincisi de, aynı şekilde burna üç defa su çekip burun içini kuru yer kalmayacak derecede yıkamak. Son üçüncü farz ise baştan aşağıya dökülen su ile tüm bedeni yıkamak, iğne ucu basacak kadar kuru yer kalmadığı andan itibaren guslün tamamlanıp temizliğin gerçekleştiğini bilmek. Mübarek Berat Kandili'nizin (ebedi hayatta) beraatınıza vesile olması dileğimle. a.sahin@zaman.com

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içinde sabra zorlayan zalim, sabreden de mazlum mu olur!

Ahmed Şahin 2009.08.11

Arzulanan aile hayatı odur ki, hanımla bey ortak düşüncede ve anlayışta olsunlar, verecekleri kararlarını birlikte istişare ile versinler, 'evet'lerini, 'hayır'larını ortaklaşa tespit etsinler. Biri ötekini zorlamasın, baskıya maruz bırakmasın, ezip üzmesin.. İdeal aile hayatı budur.

Ne yazık ki, idealler her zaman gerçekleşmemektedir. Ya bey, ya da hanım tarafında farklı mizaç, kültür ve arzular bazen ağır basıyor, bu defa birinin ısrarlı isteğine ötekinin sabırla evet demesi mecburiyeti doğuyor. Böylece ailede anlayışlı bir sabır kahramanına ihtiyaç ortaya çıkıyor.

Bu gibi mecburiyetlerden dolayı deniyor ki:

Sabırsız aile hayatı olmaz. Sabır olmazsa karşılıklı hiddet, şiddet körüklenip havayı gerginleştirme söz konusu olur. Bu da aile hayatını zorlaştırır, gergin ve dargın bir ortamın oluşmasına sebep olur. Bu sebeple, sabır her yerde güzeldir ama aile hayatında daha güzeldir. Çünkü aile hayatındaki sabır, ailenin tüm fertlerini korumaya yönelik bir sabırdır. Aileyi korumaya yönelik sabır, sahibini, cennetin en yüksek makamlarına layık hale getirebilir. Nitekim ailede sabreden hanım ise cennet hanımlarının ablası makamına yükselebileceği gibi, sabreden bey ise cennet gençlerinin ağabeyi makamına çıkabilir.

Gazali Hazretleri, Mükâşefe'sinde aile içindeki sabrın böylesine yüksek mükafatını şöyle ifade etmektedir:

Hangi hanım beyinin uyumsuzluğuna sabrederse, Allah o hanıma, Firavun'ın zulmüne sabreden Asiye validemize verdiği gibi sevap verebilir. Hangi bey de hanımının uyumsuzluğuna sabrederse Allah o beye de, Eyyub Peygamberin sabrına verdiği gibi sevap verebilir.

Evet, İslam kültüründe aile hayatında sabır böylesine kutsaldır. Hem de bu sabrın içi (Batı'daki gibi) boşaltılmış değil, tam aksine cennet ödülleriyle doldurulmuş sabırdır. İmanlı bir ailede içi sevap dolu sabır, zorlanmadan kolayca göze alınabilir. Çünkü göze alınabilecek kadar büyük ve eşsiz mükafatı vardır bu sabrın. Zaten sabrın bu mutlu sonucu, ahiretten önce daha dünyada iken de hissedilir aile içinde.

Gazali Hazretleri ailedeki sabrın neden bu kadar önemli olduğunu anlatırken şu mühim noktaya da dikkat çekerek der ki:

Allahu Azimüşşan, içinde İslami hayat yaşanacak yuvanın dağılmasına razı değildir. Mutlu şekilde devamını istemektedir. O yüzden devamını sağlayacak sabırlı beylere Eyyub Peygamber sabrı sevabını, sabırlı hanımlara da Asiye validemizin sabrı sevabını vaat etmektedir..

Aile içi sabrın tartışılmaz önemini böylece tespit ettikten sonra, gelelim sabra zorlayanla, sabredenin Allah yanındaki farklarına. Biri hep baskı yapıyor sabra zorluyor; diğeri de hep baskıyı sinesine çekip sabretmeyi tercih ediyor. Sonunda ikisi de bir olur mu Allah yanında? Bakın sabra zorlayanla sabredenin Allah yanındaki durumuna:

Ailede sabra zorlayan zalim, sabreden de mazlum sıfatını alır! Allah adalet sahibi olduğundan zalimle mazlumu eşit tutmaz. Zalimin karşısında mazlumun da yanında olur. Onun için sabra zorlayan iyi düşünmelidir. Çünkü eninde sonunda İlahi adaleti karşısında bulup zorlamanın hesabını verecektir. Sabreden de hiç mahzun olmamalıdır. Çünkü o da eninde sonunda sabrının sevabını alıp sevincini yaşayacaktır. Sonuç böyle olunca düşünmek gerekecek. Zorlamanın hesabı mı, sabrın sevabı mı bizi beklemeli? Ne dersiniz? Kalbinizdeki müftü ne diyor? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çıplak ayakla cami halılarına basılmamalı mı?

Ahmed Şahin 2009.08.12

Okuyucum hiç duymadığı bir ikazla karşılaşmış bir cami girişinde. Şadırvanda abdestini alan biri, çoraplarını giymeden çıplak ayakla camiye yönelmiş, tam gireceği sırada kapıda bekleyen bir görevli ikazda bulunmuş:

-Lütfen çıplak ayakla camiye girip de herkesin secde yaptığı halıların üzerine ıslak ayakla basmayın, çorabınızı giyin de girin camiye!

Okuyucum, ben diyor böyle bir ikazı ilk defa duyuyorum. Doğru mu bu ikaz? Şadırvanda abdestini alan cemaat, ıslak ayakla camiye girip de halıların üzerine basamaz mı? Böyle bir dinî yasak mı var?

Anladığım kadarıyla buradaki ikaz, dinî yasaktan değil de, sıhhi ve tıbbi mahzurdan kaynaklanıyor olsa gerektir. Kullanılan üsluptan da bunu anlamak mümkündür. Denmek isteniyor ki:

-Sizin yaş ayakla basarak ıslattığınız haliya arkanızdan gelen insan alnını koyarak secde edecek, ayakla ıslatılmış rutubetli haliyu burnuyla da teneffüs edecektir. Bu da çirkin bir görüntü, mikrobik bir durum meydana getirecektir. Böyle sevimsiz görüntülere sebep olmamak için çoraplarınızı giyerek basın halıların üzerine. Böylece hem titiz kimseleri rahatsız etmemiş, bir tiksinti meydana getirmemiş olursunuz hem de ayaklarda olması muhtemel mantar gibi hastalıkları haliya bulaştırmayarak başkalarına da sirayetini önlemiş olursunuz..

Bence bu sözler pek yabana atılır sözler değildir. Ayaklardaki mantar rahatsızlıkları yaygınlık arz etmektedir. Bulaşmasını önlemenin tek çaresi de, çıplak ayakla halılara basmamak, secde edene bulaştırma ihtimalinden uzak kalmak.. Tabii burada çıplak ayağa giyilen çorapların da temiz ve kokusuz olmasına da dikkat etmek gerekiyor. Ayaktaki çorapta kokacak derecede kirlilik söz konusu ise elbette hemen arkadaki secde eden insan da bunu hissedecektir.

Her ne kadar çıplak ayakla kılınan namaz sahih ise de, mecbur olmadan namazı çıplak ayakla kılmanın mekruh olduğu da ifade edilmektedir.

Camilerimizin ve üzerinde ibadet edilen halılarımızın temiz tutulması için bu gibi şüphe uyandıran durumlara karşı dikkatli olmamız hepimizin görevi olmalıdır. Doktorlar mantar gibi birçok ayak hastalığının basılan yere bulaşmaması için ayağın çoraplı olmasının gerekli olduğu yolunda hatırlatmalarda bulunmaktalar.

Velhasıl, çıplak ayakla üzerinde namaz kılınan halılara basılmaması uyarısını ben de yerinde buluyor, bunun faydalı bir tedbir olduğunu düşündüğümü ifade etmek istiyorum.

Soru: Bazen camiye geldiğimizde namazın kılınmış olduğunu görüyor, tek başımıza kılmak durumunda kalıyoruz. Bu durumda farzın başında kamet getirmemiz yine gerekir mi, yoksa camide müezzinin önce yaptığı kamet sonra gelen cemaate de yeterli sayılır mı? Cevap: Camideki müezzinin getirdiği kamet sonradan gelen cemaate de kifayet eder, ayrıca kamet getirmek gerekmez. Ancak evde, yahut da kaza namazı kılarken farzın başında bir kamet getirmek terk edilmeyen sünnetlerdendir.

Hanımlar için ise kamet getirme mükellefiyeti yoktur.

Soru: Camiye sonra gelenlerin, içeride oturmuş dua okuyup tefekkürde bulunanlara sesli olarak selam vermeleri uygun olur mu? Yoksa zikir ve fikirlerini bölmek için sessizce bir köşede ibadetlerini yapıp kendi zikir ve fikirlerine yönelmeleri mi gerekir?

Cevap: Namaza önce gelip zikir ve fikre dalmış olanların zihnî meşguliyetlerini bölmek için sonra gelenler sessizce bir köşede kendi ibadetlerine yönelmeyi tercih etmeli, selamla da olsa öncekilerin tefekkür ve dualarını bölmemelidirler.

a.sahin@zaman.com

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'ın nasıl bir ay olduğunun farkında mıyız?

Ahmed Şahin 2009.08.18

Çocukluğumda hep merak eder dururdum:-Sene boyunca ilgisiz ve bilgisiz duran bir kısım insanlar Ramazan gelince neden büyük bir heyecanla ibadete yöneliyorlar, en cimriler bile bu ayda neden cömertleşiyor, hayır hasenatta, yoksula yardımda en ön saflara geçebiliyorlar?

Halbuki senenin bütün aylarını Rabb'imiz yaratmıştır. Hepsisi de yaradılıştta eşittir. Ama Ramazan ayına ilgi çok farklı.

Demek ki, Yaratan, Ramazan ayına öyle bir özellik ve güzellik koymuş ki, onda yapılan ibadetler, hayır hasenatlar sene boyunca yapılan ibadetlerle, hayır hasenatlarla kıyaslanamayacak derecede üstünlük ve kutsiyet arz etmektedir. Hatta denebilir ki, Ramazan öyle bir aydır ki, sene boyunca kaybettiğini, bu bir ay içinde kazanman söz konusu olabilir. Nitekim Ramazan ayı boyunca Rabb'imiz her gece kullarına hitap ediyor:

-Yok mu günahlarına tövbe istiğfar eden, affedeyim? Yok mu, ihmal ettiği ibadetlerini yapmaya başlayan, fazlasıyla kabul edeyim? Yok mu yoksula, kimsesize iyilik ve ikramlarda bulunan kat kat karşılık vereyim?

Bundan dolayı senenin her ayında verilmesi caiz olan zekatlar özellikle bu ayda verilir, bütün çeşitleriyle hayırlar, hizmetler bu ayda daha fazla muhatabını bulur. Çünkü bu öyle bir aydır ki, onda bir verirsiniz (ihlasınızın derinliği nispetinde) bin alırsınız. Ramazan'ın içine konulmuştur böyle özellik ve güzellikler.

Bu sebeple en ilgisiz insanlar bile Ramazan ayında kendilerine gelirler, geçmişlerindeki hatalarını Ramazan'a gösterecekleri hürmetleri nispetinde bağışlatabilirler, bayramdan sonra da Ramazan'da açtıkları bu beyaz sayfayla devam etme azim ve alışkanlığını sürdürebilirler.

Akla gelen mühim bir soru:

-Neden bu aya böylesine büyük mükafatlar, özel af ve bağışlamalar koymuştur Rabb'imiz?

Çünkü Rabb'imiz kullarının cehenneme gitmesinden memnun olmuyor, Ramazan vesilesiyle kendilerine çekidüzen versinler de Cennete layık hale gelsinler istiyor. Bundan dolayı bu aydaki ibadetlere, hizmetlere, yardım ve sadakalara sene boyu yapılanlarla kıyaslanamayacak sevaplar ihsan ediyor, af, mağfiretini coşturuyor.

-"Benim affım gazabımı geçmiştir, haberiniz olsun!.." buyuran Rabb'imiz, Ramazan'a verdiği bu eşsiz değeri şu müjdesiyle de haber veriyor:

-Kim Ramazan'ın farklılığına inanarak sabırla orucunu tutar, imanla ibadetlerini yapar, hayır hasenatlarını yerine getirirse, o kimsenin geçmişteki günahları af içine alınarak bağışlanır!

İşte Ramazan'ın böylesine sel gibi akan af ve mağfiret ayı oluşundan dolayıdır ki, mahşerde bir kısım insanlar elleri bağlı olarak Cehenneme doğru götürülürken onları geriden seyreden cennetlikler, hayretle soracaklar:

-Siz de bizim gibi ümmet-i Muhammed'den değil miydiniz? Evet, diyecekler, biz de Muhammed ümmetindeniz.. Bu defa şaşırmış halde soracaklar:

-Nasıl olur, hem Muhammed ümmetindensiniz hem de Cehenneme götürülüyorsunuz?. Yoksa siz hiçbir Ramazan ayına girmediniz mi, özelliğinin farkına varmadınız mı? Cevap üzücü:

-Ramazan ayına girdik ama özelliğinin farkına varmadık, umumi af ve mağfiret ayı olduğu üzerinde hiç durmadık! Diğer aylardaki ilgisizliğimizi bu ayda da sürdürdük! Eyvah ki eyvah diyecekler..

Öyle ise biz de şimdiden dikkat, dikkat diyoruz! Perşembe günü akşamı teravih, gece de sahur var. Ümmet-i Muhammed, akşam teravih kılacak, gece de sahura kalkacak, böylece Ramazan'ın farkına varanlardan olduğumuzu gösterecek, 'Eyvah ki eyvah!' diyenlerin arasında kalmayacağız inşallah. Şimdiden iyilik ve ibadetlerle dolu mutlu Ramazanlar dileğimizle.

Yarın: Kimler Ramazan'da oruç tutmayabilirler?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimler Ramazan'da oruç tutmayabilir?

Ahmed Şahin 2009.08.19

Sonsuz merhamet sahibi Rabb'imiz, bütün sene boyunca serbest bıraktığı kullarını bir aylık oruç ibadetiyle mükellef kılmış, hem sıhhatlerini kazanmaları hem de sahip oldukları nimetlerin farkına varmaları için günahların affına sebep olacak bir aylık irade imtihanına bizleri tabi tutmuştur.

Bu irade imtihanında oruçlarını tutanlar çok şey kazanırlar, hiçbir şey kaybetmezler. Tutmayanlar ise hiçbir şey kazanmaz, ama ahiretleri adına çok şey kaybederler. Bunun için nefse ve şeytana uymayanlar Ramazan-ı şerifin şanına ait hürmeti çiğnemeyerek herkesle birlikte oruç tutarlar, yine herkesle birlikte bayram yaparlar. Bir aylık irade imtihanından yüz aklıyla çıkarlar..

Bununla beraber Rabb'imiz yine de kullarının oruç tutamayacak derecede olan özür sahiplerini ayırır, onlara oruçlarını ileride mazeretleri geçince tutma izni de verir. Böylece oruç tutamayacak durumda olan mazeretliler de zorlanmazlar, oruç tutacak imkana kavuşuncaya kadar oruçlarını tehir edebilirler.

-Kimlerdir Ramazan ayında herkes oruçlu iken oruçlarını sonra tutma iznine sahip olanlar? Bu izin sahiplerini kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

1- En başta oruç tutacak güce erişmemiş çocuklar: Bunlar ergenlik yaşına ulaşmadıkça oruç tutmakla yükümlü olmazlar. Tutarlarsa sevabı, onları alıştırınlara da şamil olur. Ergenlik yaşının son sınırı on beş yaş denmişse de, esas yükümlülük, kızlarda özel hal, erkek çocuklarda da ihtilam olma halinin başlamasıyla kesinleşir.

2- Yaşlanmış, kötürüm halindeki ihtiyarlar: Oruç tutacak kuvvete sahip olmayan bu yaşlıların halsizlikleri oruç tutmaları halinde daha da artacak, zor durumda kalacaklarsa tutmazlar. Bunların maddi imkanı müsait olanları, tutamadıkları her oruç başına yoksula birer (fitre miktarı) fide verirler. Oruçlarını böyle tutmuş sayılırlar. Bunu veremeyecek durumda olanlardan ise Rabb'imiz onu da istemez, bağışlar, borçlu da kalmazlar..

3- Yaşlı değil, fakat hasta olanlar: Oruç tutacak olurlarsa hastalıkları fazlalaşacak, sıhhatleri daha da bozulacak.. Bunlar da sıhhatine kavuşunca tutmaya niyet ederek beklerler..

4- Hamile hanımlar: Taşındıkları bebeklerine bir zarar geleceğini düşünüyorlarsa doğumdan sonraki müsait devrede tutmayı niyet ederek oruçlarını tehir ederler.

5- Doğum yapmış, çocuk emzirmekte olan anneler: Oruçlu iken sütün azalacağını, emen çocuğun, ya da annenin zarar göreceğini düşünüyorlarsa oruçlarını tehir eder, sonra tutarlar.

6- Her ay belli günlerdeki özel halleri başlamış bulunanlar: Bunlar da oruçlarını bu halleri başlayınca bırakırlar; bitince başlarlar. Bu özürlerini başlatmamak için önceden ilaç almaya mecbur değiller. Çünkü oruç tutamadıkları günlerinde de Rabb'imizin emrine itaat ettikleri için oruçlarını tehir etmekte. Yani isyan yok yine emre itaat var.

7- Seferde olanlar: Oruç günlerinde doksan kilometreden az olmayan yolculuğa çıkmış bulunanlar tutarlarsa sevaplısını tercih etmiş olurlar, yolculuk sebebiyle tutmazlarsa izinden istifade etmiş olurlar, vebale girmiş olmazlar. Çünkü Rabb'imiz kulları için zorluk değil kolaylık murad etmekte, güçlerinin yeteceğini emretmiş bulunmaktadır.

Demek ki, mazereti olanların oruç tutamayışlarında bir vebal söz konusu olmamaktadır. Ancak özürlü olmadıkları halde kulluk görevlerini yerine getirmeyenlerin sorumluluklarının da ağır olacağına işaret olunmakta, mazeretsiz alenen oruç yiyene, 'aleni günahkar' adı verilmekte, aflatının da kolay olmayacağına dikkat çekilerek, baştan iyi düşünmeleri ikazına muhatap olmaktadır..

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diş doldurtmak, göze, kulağa, buruna ilaç akıtmak, astımlının spreyi, iğne orucu bozar mı?

1- Diş doldurtmak, kaplatmak, çektiirmek gibi tedavilerde boğazdan aşağıya, bedenden içeriye bir şey gitmezse oruç bozulmaz. Çünkü orucu bozacak herhangi bir madde ne boğazdan aşağıya kaçmış ne de bedenden içeriye geçmiştir.

Ancak, diş çektiirmek için diş köklerine morfin iğnesi vuruluyor da diş etlerine yayılıyorsa (ki böyledir) bununla bir görüşe göre oruç bozulmaz, bir diğer görüşe göre bozulur. Bu sebeple, oruçlu iken morfinli diş çekimini iftardan sonraya bırakmakta (şüpheden kurtulmak için) isabet vardır. Acil bir durum yoksa tabii.

2- Göze, burun ve kulağa damlatılan ilaç orucu bozar mı?

Bu konuda farklı tıbbi görüşler vardır. Bir görüşe göre, göze, zarı delik olmayan kulağa damlatılan ilaç orucu bozmaz. Ancak buruna akıtılan ilacın yemek borusu ve mideyle bağlantısı bulunduğundan dolayı mideye doğru akacak kadar çok olması halinde orucu bozabileceği görüşü ağırlık kazanmaktadır. Bu itibarla, buruna akıtılan ilaç bulaştığı burun içi cidarlarda kalır da karın boşluğuna akacak kadar çoklukta olmazsa orucu bozmaz. Ayrıca göze lens taktırmak da orucu bozmayacağı gibi abdest ve gusle de mani olmaz. Çünkü gözün içi abdest ve gusülde yıkanması farz olan bedenin dış kısımdan değildir. Bunlar için Diyanet ilmi haline de bakılabilir. S.409

3- Özel halde iken oruç tutamayacağından dolayı ilaç alıp da adetini Ramazan'dan sonraya tehir ettirmek caiz olur mu?

Caiz olsa da sıhhi açıdan uygun olmayabilir. Çünkü her bünye bu ilacı almaya müsait olmamaktadır. Bununla beraber sahabe efendilerimizin zamanında böyle ilaç kullananlar olmuş, Efendimiz (sas) bunlara mani olacak bir yasaklama da koymamıştır.

4- Dudak ve tırnaktaki boya orucu bozar mı?

Dudaktaki boyanın sökölüp de parçası boğazdan aşağıya inmesi halinde orucu bozacağı bilinmektedir. Böyle bir yutma söz konusu olmazsa ister ruj, isterse başka boya sürmekle oruç bozulmaz. Ancak bunlar abdestin, guslün sıhhatinde mani olacak derecede tabaka teşkil ederler de altına suyu geçirmezlerse olumsuz bir durum o zaman söz konusu olabilir. Kına gibi tabaka teşkil etmiyorlarsa bir mahzur söz konusu olmamaktadır.

5- Astımlı hastaların kullandığı sprey orucu bozar mı?

Nefes almakta zorluk çeken astımlının boğazına pompaladığı sprey orucu bozmaz!.

Çünkü bu bir hayati ihtiyaçtır. Üstelik yutulan hava zerreciklerinin içeriye gittiği doğru olsa bile mideye ulaşmadığı ve susuzluk ihtiyacını karşılamadığı da ileri sürülmektedir. Bu sebeple astımlının nefes almayı kolaylaştıran hava pompalamasının orucu bozmayacağı yolunda Diyanet'in fetvası da vardır.

6- Hastanede muayene olmak zorunda kalan kimse, oruç bozduracak durumlarda kalacağını biliyorsa, akşamdan oruca niyet etmese daha uygun olmaz mı? Çünkü muayenede oruç bozduracak ilaçlar içmeye mecbur kalabiliyor hasta...

Hastanede orucu bozduracak şeylerin olacağını biliyorsa o gece oruca niyet etmeyebilir. Dolayısıyla ertesi günkü tedavi sırasında oruç bozucu hallerden dolayı da oruç bozmuş sayılmaz. Ancak niyet etmediği bu orucu sonra kaza eder. Ama tedavinin Ramazan'dan sonraya kalmasında mahzur görmüyorsa o zaman beklemesinde isabet olduğu söylenebilir.

7 - Oruç tutmalarında bir sakınca bulunmayan şeker hastalarının oruçlu iken mecbur oldukları (insülin) iğnelerini yaptırımları oruçlarını bozmaz. Çünkü bu iğneye mecburdur şeker hastası. Ancak diğer iğnenin

orucu bozduğu görüşü kuvvetlidir. Bu sebeple mecbur kalmadıkça damardan ve kabadan vurulan iğneleri iftardan sonraya bırakmakta isabet vardır. Acil durumda mecbur kalır da bu iğne yapılırsa kefarete değil sadece kaza gerekir. Böylece büyük bir zorluk da söz konusu olmaz. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan nüktelerinden düşündüren bir demet!..

Ahmed Şahin 2009.09.01

Her biri bir kitap kadar bilgi verip bir mürşit kadar yol gösteren, vaktiyle tespit ettiğim Ramazan nüktelerinden bir demeti takdim ediyorum takdirlerinize. Zannedirim siz de benim gibi tebessümle okuyacak, takdirle tefekkür edeceksiniz.

Ramazan'da diliyle hep cömertlikten söz edip eliyle hiç cömertlik yapmayan cimri bir adam meşhur veli İbrahim Etem'e rica eder:

- Herkese nasihat ediyorsun, bana da nasihat et, der..Büyük veli bu cimri adama tek cümlelik nasihatini şöyle yapar:
- Sen der, açığı kapa, kapalıyı aç sana yeter! Bir şey anlamayan adam,
- 'Açık nedir ki onu kapayayım, kapalı nedir ki onu da açayım?' diye sorunca tek cümlelik şu cevabı alır:
- Açık olan hep cömertlikten söz eden ağzındır, onu kapa. Kapalı olan da yoksula hiç açmadığın kesendir. Onu aç. Bu sana yeter!

Düşünmeye başlayan hakperest adam tebessüm ederek cevap verir:

- Vallahi gerçeğin ta kendisidir bu söz. Bu güzel ikazdan sonra ben de hep cömertlikten söz eden çenemi kapıyor, hiç açmadığım kesemin de ağzını yoksula açıyorum! Sağ ol Allah'ın büyük velisi..
- Ne dersiniz, bu hatırlatmanın bize de şümülü olabilir mi? Biz de Ramazan boyunca hep cömertlikten, yardımdan söz ediyor, ama elimiz cüzdanımıza bir türlü varmıyor, bir yoksulun yüzünü güldüren yardımda bulunamıyor muyuz? Bizim de açığı kapayıp kapalıyı açmaya ihtiyacımız var mı? Bir düşüsek mi?..

Hep iktisatla yaşayan İbrahim Ethem'e; "Fiyatlar yükseldi, piyasa pahalandı." diye şikâyetle bulunurlar. "Öyle ise yine ben kazandım." diye cevap verir.

"Sen nasıl kazanıyorsun, piyasa pahalınca?" diye sorunca da şöyle açıklar kazancını:

- "Pahalanan malı bir müddet almaz, beklerim. Böylece ucuzken verdiğim para da bana kalır. Bu sebeple her pahalılıkta ben kazanır, artırdığım parayla yoksula yardımda bulunurum."
- Var mısınız İbrahim Ethem gibi her pahalılıkta kazanmaya? Bence yabana atılacak fikir değil, bir deneyin, siz de kazandığınızı göreceksiniz.

Rüyasında Hz. Cebrail'i, elinde Hak dostlarının isimlerinin yazıldığı olduğu defterle gören İbrahim sorar:

- Bak bakalım benim ismim de yazılı mı Hak dostlarının içinde?

Hız. Cebail , 'Hayır der, senin ismin Hak dostlarının içinde değil, Hak dostlarını sevenlerin içinde yazılı!..' İbrahim bu defa teklifini şöyle yapar:

- "Madem Hak dostlarının içinde değil de, Hak dostlarını sevenlerin içinde yazılı benim adım. Öyle ise Peygamberimiz, "Kişi sevdiğiyle beraberdir." buyurdu. Çabuk benim adımlı da sevdiğim Hak dostlarının yanına yaz. Peygamberimiz'in emrini yerine getirmiş ol.' Cebail aynen uygular. İbrahim'in ismi de sevenler listesinden alınır, sevdiklerinin yanına çıkarılıp yazılır. Böylece sevdiği Hak dostlarıyla birlikte olur.

- Öyle ise biz de kendimizi bir kontrol edelim mi?. Hak dostlarını seviyor muyuz?

Seviyorsak kişi sevdiğiyle beraber olacaktır, diyerek sevinebiliriz.

İbrahim yemesiyle, giymesiyle çok mütevazı bir hayat yaşardı.

- 'Nasıl sabrediyorsun bu mütevazı hayata?' diye soranlara şu açıklamayı yapardı:

- Her şey küçük başlar, zamanla büyür. Fakat sıkıntılar tam aksine büyük başlar zamanla küçülür. Onun için ben baştan mütevazı hayatın sıkıntılarını göze alarak başladım, bu zorluğun zamanla alışarak normal hayat haline geldiğini anladım. İsterseniz siz de mütevazı hayatı deneyin. Önce zorlanacaksınız, sonra ise alışarak mütevazı hayattan hep mutluluk duyacaksınız. Çünkü enbiya'nın, evliya'nın hayatıdır (israfsız -iktisatlı) mütevazı hayat..

- İşte size, 'Nerde o eski Ramazanlar!' dedirten geçmiş Ramazan nüktelerinden bir demet. Ne dersiniz, her biri bir kitap kadar bilgi vermekte, bir mürşit kadar da yol göstermekte midir?

Yarın: Zekat ve fitreyi kimler kimlere verir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekat ve fitreyi kimler, kimlere verir?

Ahmed şahin 2009.09.02

Bilindiği üzere yüce İslam, Müslüman'ı bencillikten korumuş, egoistlikten muhafaza etmiştir. Bu sebeple İslam'la ilgisi olmayanlar, sadece kendi menfaatlerini düşünebilirler, kendilerini kurtardıktan sonra başkalarının sıkıntısını hesaba katmayabilirler. Hatta 'altta kalanın canı çıksın bana ne' dercesine çevrelerine ilgisiz de kalabilirler. Ama Müslüman böyle diyemez ve çevresine böyle ilgisiz kalamaz. İman ettiği İslam, ona mükellefiyetler yükler ve buyurur ki:

- Senin ekonomik durumun iyidir. Dinen zengin sayılmaktasın. Öyle ise servetinin kırkta birini ayıracak, çevrende gördüğün ihtiyaç sahiplerine Allah'ın emri olarak vereceksin. Hem öylesine vereceksin ki, verdiğin için minnet etmek şöyle dursun, onlar aldığı için minnet duyacaksın, seni borçtan kurtardıkları için teşekkür etme ihtiyacı hissedeceksin.

İşte İslam, Müslüman'ı çevresine böyle ilgi gösteren sosyal insan haline getirir.

İslam'ın Müslüman'a yüklediği bu yardım yükümlülüğü bilhassa Ramazan ayında daha çok gündeme gelmektedir. Zenginler bu ayda servetlerini hesap ederler, zenginlik sınırına ulaşmışlarsa kırkta birini ayırıp ihtiyaç sahibi din kardeşlerine verme mutluluğu yaşarlar.

Ayrıca aile bireylerinin fitresini de hesap ederler. Her bir aile ferdi adına bir fitre vermeyi yaratılış, varoluş sadakası olarak borç bilirler.

Ancak bu yardımda dikkat edecekleri hususlar vardır. Çevresindeki ihtiyaç sahiplerinden kimileri (nafakası kendine ait) yakın akraba, kimileri de uzak akraba, konu komşu olabilirler. Bunları ayırmaya ise ihtiyaç kesindir. Çünkü yakın akrabaya zekat, fitre verilmez. Verirse zekat, fitresini sanki bir cebinden çıkarıp öbür cebine koymuş gibi olur. Vermemiş durumuna düşer. Öyle yanılgıya düşmemek için kimlere zekat, fitre verilip, kimlere verilmeyeceğini bilmesi gerekir.

Nitekim zekat ve fitre, sayacağımız şu yakınlarla verilmez. Zira bunlar kendisinin çok yakınlarıdır. Onları zekatla, fitreyle değil de servetin kendisiyle desteklemeli, kendisinden bir parça olarak kabul etmelidir. Bu ortakları da şöyle sıralamak mümkün olabilir:

- Anneye, babaya, nineye, dedeye, oğullara, kızlara, bunların çocukları olan torunlara zekat, fitre verilmez. Bunlar yabancı değil servetin sanki ortağıdır. Zekatla, fitreyle değil servetin kendisiyle desteklenmelidir.

Bunların dışında zekat ve fitre verilecek uzak akrabalarla konu komşuları da şöyle sıralamak mümkündür:

- Evlenerek başka aileye gitmiş ihtiyaç sahibi kız kardeşlere, ayrılmış oğlan kardeşlere, bunların çocuklarına, yani yeğenlere, amcalara, dayılara, bunların çocuklarına, hala ve teyzelere, kayınvalideye, kayınpedere, damada, geline ve akraba olmayan diğer ihtiyaç sahipleri konu komşuya, bakıma muhtaç öğrencilere, bunların vekillerine zekat ve fitre verilmelidir.

Öyle ise önce yakında bekleyenlerin ihtiyaçları öne alınır, sonra çok münasip görülen uzaklara da gönderilebilir. Yeter ki gönderilen bu kimseler tam ihtiyaç sahibi olsunlar. Bayramdan önce ellerine geçerek bayramın mutluluğunu birlikte yaşama imkanına kavuşsunlar.

Daha doğrusu, bayram sevincinde hep beraber olalım. İçimizde üzgünler, dargınlar, kırgınlar, ihtiyaç sahipleri kalmasin. Yardımların hikmeti de budur zaten. Hep birlikte bayram yapmak.

Bir taraf ihtiyaçlarını karşılamış, huzur içinde bayram yapıyor, diğer taraf ise sıkıntılar içinde kıvranıyor, sonra bir arada bayram yapıyoruz. Bu İslam'ın kardeşlik mesajına, Müslüman'ın merhamet ve şefkatine de uygun düşmez. Ağlayanlarla gülenler yan yana bayram yapamaz. Birlikte ağlamalı, birlikte gülmeliyiz. Bizim İslam kardeşliğinden anladığımız böylesine samimi bir ortaklıktır. Sizin de böyle düşündüğünüzü düşündüğüm için bunları arz etmekten çekinmiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paranın, ticaret malının, ziynetlerin ev ve arabanın zekatı?

Ahmed Şahin 2009.09.08

Soru: 1- Kasada param, vitrinde de bir miktar malım var. Ben zekatımı paradan mı, vitrindeki maldan mı, bunların getirdiği kârdan mı, yoksa birleştirerek hepsinin de mi zekatını vermem gerekecektir?

Cevap: Zekat hem paradan hem vitrindeki maldan hem de her ikisinin de getirdiği kârdan verilir. Yani 'zekat, sermayeden değil kârdan verilir' sözü doğru değildir.

Soru: 2- Elimde para yok, hisse senedi var. Zekatımı nasıl vereceğim?

Cevap: Ortak olduğun işyerinde hissene düşen miktarı hesap edeceksin, ne miktar hissen varsa o miktarın zekatını vereceksin. Başkaları da kendi hisselerine düşenin zekatını verecekler. Böylece ortaklıkta zekatı

verilmeyen para kalmayacaktır. Şurasını da ifade edelim ki, şirketin üretim için bekleyen makineleri, taşıyıcı arabaları, mal koymak için bekleyen depoları gibi demirbaş eşyaları, zekata tabi değildir.

Soru: 3- Ticaret için değil de kullanmak için aldığım arabam, evim, dükkanım, kiraya verdiğim mülküm var. Bunlardan zekat vermem gerekiyor mu?

Cevap: Kullandığınız arabaya, eve, dükkana, kiraya verdiğiniz mülke zekat vermek gerekmez. Zekat bunların (varsa) getirdiği paradan verilir.

Soru: 4- Dini görevlerini yerine getirmeyen bir yoksula da zekat ve fitre verilir mi?

Cevap: Yardıma muhtaç günahkâr Müslüman'a da zekat, fitre vermek caizdir. Ancak takva sahibi yoksulları tercih etmek daha sevaplıdır. Alacağı yardımı içki gibi harama harcayacağını sandığınız yoksul adamın hanımına mutfak malzemesi olarak vermek de caizdir. Çünkü mutfak malzemesini paraya çevirip de harama harcaması uzak ihtimaldir.

Soru: 5- Hanımların ziynetlerinin ne kadarına zekat düşer? Bu konuda mezheplerde farklı ölçüler mi var?

Cevap: Son tespitlere göre (85) gramı bulan ziynete zekat düşer. Bu ağırlıklara ulaşan ziynetin tutarı olan paranın zekatı verilir. Tabii bunlar Hanefi'nin görüşüdür. Diğer üç mezhebe göre ise ziynetlere zekat vermek gerekmez. Buna göre ziynetlerinin zekatını vermeye gücü yetmeyen Hanefi hanımlar, mecbur kalırlarsa Şafii görüşüyle amel ederek zorlanmayabilirler. Çünkü zorlanılan yerde bir diğer hak mezhebin kurtarıcı görüşüyle amel edilebilir. Mecburiyet duyanlar için çare olan bir tercihtir Şafii görüşüyle amel etmek.

Soru: 6- Geçmişten kalan zekat borcumla gelecekte vermeyi düşündüğüm zekatımı çok muhtaç bir yer bulunca birlikte verebilir miyim?

Cevap: Geçmişten kalan zekat borcunu daha fazla bekletmeyip hemen vermen gerekir. Geciktirmede günah vardır çünkü. Gelecekte vereceğini düşündüğün muhtemel zekatı ise çok muhtaç yer bulunca peşinen vermekte mahzur olmaz. Gelecek sene yeniden vermeniz gerekmez.

Soru: 7- Zekat ve fitremi verirken hangi ihtiyaç sahibi yoksulları öne almalıyım?

Cevap: Evlenip başka aileye karışmış ihtiyaç sahibi kız-oğlan kardeşler, sonra bunların çocukları olan yeğenler, damat, ayrı evde yaşayan ihtiyaç sahibi gelin, kayınvalide, hala, teyze, dayı tercih edilerek öne alınabilirler. Bunlardan sonra diğer akrabalara, komşulara ve özellikle ihtiyaç sahibi öğrencilere, bunların vekillerine zekatta, fitrede öncelik tanınabilir.

Soru: 8- Zekatı, fitreyi verirken muhatabın bilmesi gerekir mi, yoksa sadece verenin niyet etmesi yeterli midir?

Cevap: Zekatta fitrede verenin niyeti mühimdir. Alanın bilmesi gerekmez. İhtiyaç sahibi incitilmeden münasip bir sözle, şunu bayram harçlığı yap, diyerek verilmesi de mümkündür.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yoksulun hakkını vermeyen zenginlere Karun'dan mesaj mı var?

Bugün dünyanın bazı coğrafyalarında insanlık onuruna yakışmayacak şekilde sefalet içinde yaşayan yoksullar vardır. Yine dünyanın bazı yerlerinde de bu yoksullara seyirci kalan büyük çapta zenginlerin olduğu da bilinmektedir.

Kur'an-ı Kerim, yoksullara ilgisiz kalan bu servet sahiplerinin ibret alması için Karun'un zenginliğini örnek olarak anlatmış, sonunda bunca servetiyle yerin dibine batışına sebep olan (yoksulun hakkını vermeme) hırsına da dikkatleri çekmiştir.

Bu itibarla, biz de günümüze mesaj yüklü bu olaya bu Ramazan'da bir göz atalım, diyoruz. Bakalım tüm servetiyle yerin dibine batan tarihin zengin adamından, günümüzün imkân sahiplerine nasıl mesajlar geliyor bir görelim.

Bilindiği üzere Hz. Musa, kendi devrinin zengini olan Karun'a:

- "Rabb'imiz kimi insanları varlıkla, kimini de darlıkla imtihan eder. Senin imtihanın da varlıkla oluyor. Sakın çevrendeki yoksullara ilgisiz kalmayın.." şeklinde ikazlarda bulununca:
- "Ben bu serveti kendi kabiliyetimle kazandım, yoksulun hakkı yoktur benim bilgimle kazandığım servetimde.." diyerek ihtiyaç içinde inleyen insanlara ilgisiz kalmakta ısrar eder.

Ancak Hz. Musa, Karun'u hırsıyla baş başa bırakmayıp ikazlarını sürdürür. Bu ikazlardan rahatsızlık duymaya başlayan Karun, onu halkın gözünden düşürüp de etkisiz hale getirmek için ahlâkı bozuk bir kadına para vererek Hz. Musa'ya iftira etmesini ister. Bu sebeple Hz. Musa, toplanan halka vaaz verirken ayağa kalkıp konuşmaya başlayan kadın:

- "Ey insanlar beni dinleyin!" diye herkesi kendine baktırır, ne var ki söyleyeceklerinin gerisini getiremeyince gerçeği anlatmaya mecbur kalarak der ki:
- "Karun bana, Musa'ya iftira etmem için bir kese dolusu altın verdi, gerçi ben kötü bir kadını ama Allah'ın Peygamber'ine iftira edecek kadar da adi biri değilim, işte Karun'un bana iftira için verdiği para." diyerek keseyi ortaya atar, dökülen altınlara da herkes bakar.

Karun'un, işi Peygamber'e iftiraya kadar vardırıışı, Allah'ın (cc) gayretine dokunur. Üzülen Hz. Musa da ellerini açıp dua ederek:

- "Ya Rabbi" der, "kendisine ikram ettiğin bunca servetin yükümlülüğünü yerine getirmeyip de işi bir Peygamber'e iftiraya kadar vardırıan Karun'a öyle bir ceza ver ki, yoksullara yardım etmeyen tüm zenginlere ibret dersi olsun bu ceza!.."

İşte bu duadan sonra Karun'un çiftliğinde dehşetli bir deprem olur, ortasından yarılan toprak Karun'u malıyla, mülküyle, çiftlikteki tüm varlığıyla yerin dibine aşağı çekerken Karun'un feryatları duyulur:

- "Ya Musa! Beni kurtar, yoksullara fazlasıyla yardımda bulunacağım!"

Ne var ki hırslı zenginlere ibret olacak akıbeti yaşayacaktır artık Karun.

Buna rağmen Rabb'imiz yine de Hz. Musa'ya şöyle hitap eder:

- "Eğer Karun yerin dibine aşağı batıp giderken "Ya Musa!" diye feryat etmese de "Ya Rab!" diye beni yardıma çağırarak bir dönüş yapsaydı, yine de ona yardım edip kurtarırdım. Ama buna rağmen o benden yardım istemedi, cezaya müstahak olduğunu bir daha göstermiş oldu..."

Hikmet alimleri derler ki: Allah'ın kendilerine ihsan ettiği imkândan yoksulun hakkını vermeyenlere Karun'un bu akıbetinden mesajlar vardır. Bu durumuyla Karun demiş oluyor ki: Ben yoksulun hakkını vermedim, tüm zenginlere ibret olacak akıbeta maruz kaldım. Sakın siz de benim gibi hırsınıza mağlup düşüp cimrilik ederek yoksula ilgisiz kalmayın, aynı sonuca siz de layık olmayın. Sonra siz de yoksula yardıma razı olursunuz ama son andaki pişmanlığın faydası olmadığını siz de benim gibi görürsünüz.

Ne dersiniz, şimdi düşünme sırası bizlerde mi? İsteyen Hz. Kur'an'ın ibretimize sunduğu bu olaydan gereken dersleri alıp ikaz olur, istemeyen de bir bahane bulup Karun gibi hırsına mağlup olarak layık olduğunu mu bulur? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadir Gecesi'ni kendimiz hakkında, nasıl bin aydan hayırlı hale getirebiliriz?

Ahmed Şahin 2009.09.15

Kutsal gecelerin en başında Kadir Gecesi'nin geldiğinde şüphe yoktur. Nitekim Hazreti Kur'an'ın ifadesiyle, "Kadir Gecesi, bin aydan hayırlı bir gecedir!

Ancak kendi zatında bin aydan hayırlı olan bu geceyi, biz kendi hakkımızda nasıl bin aydan hayırlı hale getirebiliriz? Bin ay yaşamış gibi bir sevap kazanmaya nasıl vesile kılabiliriz? İşte mesele burada, geceyi kendi hakkımızda da bin aydan hayırlı hale getirebilme meselesinde.

Şayet bu geceyi de sıradan bir gece gibi (günahları terk etme kararı almadan) geçirirsek, elbette sıradan bir gece gibi sonuç alırız, diğer gecelerden farklılık söz konusu olmaz gelecek hayatımızda.. Öyle ise sıradan bir gecelikten çıkaran bir farklılık olmalı, geçmişte yaşadığımız günahlı halleri gelecekte bir daha yaşamama kararı almalıyız Kadir Gecesi'nde..

Böyle mühim bir kararı nasıl alabiliriz bu gecede?

Önce alışageldiğimiz ibadet ve dualarımızı büyük bir heyecanla yapar, bunları tamamladıktan sonra bir köşeye çekilerek geçmişimizi, geleceğimizi düşünmeye başlar, hayatımızın bir muhasebesini yaparız.

-Bugüne gelinceye kadar yaşadığım hayatım tam hedefini bulmuş, gayesine ermiş mi? Vicdanen rahat mıyım yaşadığım hayattan? Yoksa yer yer pişman olduğum yanlışlar yapmış, sürçmelere maruz kalmış mıyım? Şayet böyle yanlışlar yapmışsam bu gece öylesine kesin bir karar almalıyım ki, bin ay yaşasam dahi bu günahlı halleri gelecekte bir daha tekrar etmemeli, tertemiz bir İslami hayat yaşama niyetine bu gecedan itibaren karar vermeliyim!.

İşte geçmişteki yanlışları bir daha tekrar etmeme niyetine girmeyi biz, 'Kadir Gecesi'ni kendi hakkında bin aydan hayırlı hale getirme niyeti ve kararı olarak yorumluyoruz. Böyle bir kararla ihya etmiş olduğumuz Kadir Gecesi'nden sonra kalıcı bir İslami hassasiyet kazanmış, daha takvalı bir hayat yaşama niyetine girmiş oluyoruz.

Şayet bu gecede geleceğimize ait daha temiz İslami hayat yaşama niyetine girmez de sadece geceye mahsus ibadetlerle kalırsak, gecedan sonra eski günah ve hatalar yine sürüp gider. Geleceğe ait kalıcı bir şey kazanmamış oluruz bin aydan hayırlı bir gecedan sonra da. Nitekim öyle de olmaktadır yaşanan umumi hayatta..

Bu sebeple, Kadir Gecesi'nde günahları azaltma, sevapları da çoğaltma kararı alarak nefsimize demeliyiz ki:

-Hayatımın bundan sonraki kısmında şimdiye kadar getirdiğim kötü alışkanlıklarımı birer ikişer terk edecek, iyi alışkanlıklarımı da birer ikişer artırarak daha temiz bir İslami hayat yaşama azim ve aşkında olacağım!.

İşte Kadir Gecesi'nde aldığımız bu, daha günahsız bir İslami hayat yaşama kararıyla gecemizi kendimiz hakkında bin aydan hayırlı hale getirmiş oluruz. Çünkü bu kararla bin ay da yaşasak daha günahsız bir hayat yaşayacaktık. Hadis-i şerifte, müminin niyeti amelinden hayırlıdır, buyrularak, niyetini düzelten mümin, böyle bir ikrama layık görülüyor. Yeter ki, daha temiz bir İslami hayat yaşama niyetine girme kararı alalım Kadir Gecesi'nde..

-Var mısınız günahları terk edip sevapları devam ettirme kararı alarak Kadir Gecesi'ni kendi hakkımızda bin aydan hayırlı hale getirme azim ve niyetine? Unutmayın, böyle bir niyetten sonra tek ay dahi yaşasak, bin ay yaşamış gibi ikram görebiliriz Rabb'imizin yanında. Çünkü bin ayda yaşasak tertemiz bir İslami hayat yaşayacaktık Kadir Gecesi'nde aldığımız bu karar sebebiyle.

İşte bu niyet ve karara biz, 'zatında bin aydan hayırlı olan Kadir Gecesi'ni, kendi hakkımızda da bin aydan hayırlı hale getirme niyet ve kararı' diyor, böyle bilinçli bir niyetle ihya edeceğimiz Kadir Gecesi diliyoruz size, bize, hepimize!. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekâtını vermeyenlere ibrettir Sâlebe'nin servet hırsı!

Ahmed Şahin 2009.09.16

Medine halkından Sâlebe, cami kuşu denecek derecede sofu bir insandı. Tüm namazlarını camide kılar, tek başına kılmaya pek razı olmazdı. Ne var ki bir ara kafayı zengin olmaya taktı.

Mutlaka zengin olacaktı. Hayırlısı zengin olması mıydı değil miydi, hiç düşünmüyor, ille de köşeyi dönmeyi istiyordu. Bu yüzden tam üç defa Efendimiz (sas)'e müracaat ederek zengin olması için dua etmesini istemiş, hatta sonuncusunda da yemin ederek demişti ki: Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki; zengin olursam yoksullara fazlasıyla yardımda bulunacağım!.. Bu söz ve ısrar sebebiyle Efendimiz de istediği duayı yapmış,

- Sâlebe'ye istediği malı ver ya Rab! diye niyazda bulunmuştu. Bundan sonra koyun alan Sâlebe'nin sürüsü kısa zamanda öylesine çoğaldı ki; cami kuşu Sâlebe, artık vakit namazlarını bırak cumalara dahi camiye gelemiyor, çölde sürüsünün arkasında sürünüp gidiyordu. Efendimiz, zaman zaman Sâlebe'yi soruyor, 'Çölde koyunlarının peşindedir. Onun için camide görünmüyor.' dediklerinde,

- Yazık oldu Sâlebe'ye! diye hayıflanıyordu. İşte bu sıralarda Tevbe Sûresi'ndeki zekât âyeti nazil oldu.

Efendimiz, imkân sahibi zenginlere memurlar gönderdi. Zekâtlarını toplayıp hazineye getirecekler, oradan da ihtiyaç sahibi fakirlere dağıtılacaktı. Sâlebe'ye de uğrayan memurlar, onu çölde koyunlarının peşinde bularak yeni durumu anlattılar.

- Gelen ayetler, malı çok olanın kırkta birini zekât vermesi gerektiğini bildirdi. Senin de zekât vermen gerekiyor! deyince öfkelenen Sâlebe,

- "Bu sıcak çölde çalışıp kazanan benim, size ne oluyor ki, gelip benim malımın kırkta birini istiyorsunuz. Bu sizin istediğiniz haraçtan başka bir şey değildir." diyerek, zekât memurlarını eli boş çevirdi. İşte Sâlebe'nin bu davranışından sonra gelen ayetlerde deniyordu ki:

- Münafıklardan bazıları da, mal mülk verip zengin ettiği takdirde fakir fukaraya yardım edeceklerine dair söz verirler, ne zaman ki Allah onlara istekleri malı verir zengin olurlar; o zaman Allah'a verdikleri sözü unuturlar, cimrilik edip yoksulun hakkını vermezler... (Tevbe Sûresi, âyet 76) Hûlasat'ülbeyan'a bakılabilir.

Mealini arz ettiğim bu âyet-i kerime Sâlebe'nin münafıklar sınıfına kaydığını işaretliyordu. Bunu anlayan akrabası, gidip ona derhal malının sadaka ve zekâtını vermesini, yoksa gelen âyetle, münafıklardan biri olarak damgalanmış olacağı ikazında bulundu. Akrabasının bu zorlaması üzerine gelen Sâlebe, zekâtını vermek istediğini söylediye de Resulullah (sas) üzüntülü bir eda ile,

- Senin zekâtını alamam artık Sâlebe. Allah (celle ve alâ) men etti!.. cevabıyla karşılaştı. Eskinin cami kuşu Sâlebe'si için bu, dehşetli bir sonuçtu. Resulullah (sas) âhireti teşrif ettikten sonra Hazreti Ebû Bekir'e müracaat eden Sâlebe, sırasıyla Hazreti Ömer ve Osman'a da müracaat ettiyse de hepsi de, "Resulullah'ın kabul etmediğini biz nasıl kabul edebiliriz?" şeklinde karşılık verdiler. Hazreti Osman zamanında son anlarını yaşadığı sıralarda Sâlebe'nin kulaklarında Resulullah'ın ilk ikâzları yankılanıyordu:

- "Sâlebe, şükrünü yaptığın az mal, şükrünü yapamayacağın çok maldan hayırlıdır!" Ama iş işten geçmişti artık. Sâlebe, zekâtını vermeyenlerin ibret alacağı kötü bir örnek vererek gidiyordu ahirete... Cami kuşu diye söylenen Sâlebe nerede, zekâtını vermekten imtina edecek kadar mal hırsına kapılmış olarak giden Sâlebe nerede. Demek ki insan, servetin de hayırlısını dilemeli, gereğini yerine getireceksem ver ya Rabbi demelidir.

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramın düşündürdükleri!

Ahmed Şahin 2009.09.22

Bizim mutlu ve huzurlu günümüzdür bayram günü. Sebebi ise açık seçik meydanda. Bir ay boyunca (bütün kusurlarımızla birlikte) orucumuzu tutmuş, teravihimizi kılmış, fitremizi, zekâtımızı vermiş, mükellefiyetlerimizi yerine getirmeye çalışmışız.

Alacak olanlarımız da almış, onlar da verenleri borçtan kurtarmış, görevlerini yerine getirmişler.. İşte bundan dolayı vereniyle alaniyle hep birlikte mutluyuz, huzurluyuz. Bayramın sevincini, neşesini ortak olarak yaşıyoruz..

"Orucunu tutmamış, teravihini kılmamış, zekâtlarını, fitrelerini vermemiş olanlar neyin bayramını yapacaklar, nasıl huzur duyacaklar?" diye sitemli bir soru sormayı da asla yerinde bulmuyoruz. 'Bizler oruç tuttuk, boyumuz ne kadar kısaldı, sizler yediniz boyunuz ne kadar uzadı? Zekatımızı fitremizi verdik servetimiz ne kadar azaldı, sizler vermediniz servetiniz ne kadar çoğaldı?' diye bir mukayeseye de girmiyoruz. Elbette bu bayramda onlar da huzur duyup sevinecekler. Bu onların da hakkıdır. Ancak ne de olsa gönüllerinde bir burukluk, kalplerinde bir kırıklık hissedecekler:

- Keşke biz de orucumuzu tutsaydık, namazlarımızı kılsaydık, dini mükellefiyetlerimizi yerine getirse, yoksula, ihtiyaç sahiplerine haklarını verseydik de, bayramda kalbimizde burukluk, gönlümüzde kırıklık hissetmeseydik.. diye hayıflanacaklardır. Bunu duymamaları mümkün değildir.

İşte onların hissettikleri bu burukluk, kırıklık da gösterir ki, onlardan ilgi kesilmez, sevgi saygı sahamızın dışına atılmaz. Çünkü Allah yanlışlarını savunmayıp pişmanlık duyan herkesi bağışlar. Öyle ise bizler de soğuk davranamayız Allah'ın af dışına atmadığı kimselere karşı. Hatta bu konuda bizler bir adım daha ileriye atıyor ve kendi nefsimizi suçlayarak diyoruz ki:

- Aslında kusur ve eksiklik onlardan önce bizde, İslâm'ı tam olarak yaşayıp da, dikkatlerini çekemeyişimizdedir. Şayet biz İslâm'ı tam temsil edebilseydik, onlar böyle ilgisiz kalmayacak, bizde güzelliğini gördükleri İslâm'ı Ramazan boyunca yaşama aşk ve şevki duyacaklardı. Bir İmam-ı Azam sabrı, bir Hasan-ı Basri fedakârlığı bizde de görülseydi ilgileri herhalde farklı olacaktı.

İsterseniz bunlardan sadece Hz. İmam'ın İslâm'ı temsil örneğinden birini arz edeyim topyekün kucaklaşıp kaynaşmak istediğimiz şu bayram gününde. Hazret-i İmam'ın, geceleri evinde içip de gürültü patırtı yaparak rahatsızlık veren bir komşusu vardır. Naralar atan bu komşu son birkaç gecedir gürültüyü keser, ses seda çıkarmaz. Bir sabah sorar:

- Bizim komşudan ses seda çıkmıyor, acaba neden? Derler ki:

- Hapse attılar. Kaç gündür hapishanede.

Hemen atına binen imam Bağdat'ın kenarındaki hapishaneye ziyarete koşar:

- Bu sabah haberim oldu, der komşuluk hakkını geç yerine getirdiğim için özür dilerim!.

Sarhoş komşuda bu anlayışa karşı bir vicdan muhasebesi başlar. Başını önüne eğer, gözlerinden pırl pırl akan yaşlarla birlikte dudaklarından da şu cümleler dökülür:

- Asıl ben senden özür dilerim muhterem hocam, sen beni affet. Sabahlara kadar naralar atıyor, seni rahatsız ediyordum da, bir gün olsun ayıbımı yüzüme vurmuyor, bana hep sabrediyordun.. Şöyle devam eder:

- Bundan sonra beni bir daha öyle saygısız görmeyecek, benzeri hataları tekrar ettiğime şahit olmayacaksın. Sen mihrapta iken beni arkanda ilk safta göreceksin.

Ve sarhoş komşu bu örnekten sonra hapishaneden çıkar çıkmaz ilk işi imamın arkasında ilk safta yer almak olur. Sarhoş vicdanı da olsa bu saygıya karşı anlayışsız kalamaz!

- Ne dersiniz, İslâm'ı tam temsil örneği vererek vicdanlara hitap etme sırası şimdi bizlere mi gelmiş bulunuyor? Bir düşünsek mi şu mübarek bayramda topyekün kucaklaşma örneğimiz ne durumda? Ayırım yapmadan kucağımızı açabiliyor muyuz çevremizdeki bizim gibi düşünen, düşünmeyen herkese? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan gitti dinî hayat bitti mi?

Ahmed Şahin 2009.09.23

Ramazan-ı Şerif'te dinî şuur kazanmış bir insan, Müslümanlığını elbette Ramazan ayı ile sınırlamaz,

Ramazan'dan sonra gömlek çıkarır gibi dinî hayatı çıkarıp da eski gaflet gömleğini giymeye yönelemez. Belki Ramazan'da kazandığı ibadet alışkanlıklarını iyice benimser, Ramazan sonrasında da aynen devam ettirme

sadakati gösterir, bir ihmal ve ilgisizlik yanlışına düşmez. Zira Rabb'imizin emrettiği Müslümanlık günlük aylık değil ömür boyu devam eden Müslümanlıktır. Nitekim ibadetin son nefese kadar sürmesi gerektiğini emreden Rabb'imiz, Hicir Sûresi'nin son ayetinde böyle buyurmaktadır:

"Sana ölüm gelinceye kadar ibadetine devam et!"

Onun için Müslüman 'Ramazan gitti, dinî hayat bitti' demez. Ramazan gider; ama dinî hayat ömür boyu sürer, son nefese kadar devam eder. Kimse Ramazan Müslüman'ı durumuna düşmek istemez.

Diyelim ki, bir insan Ramazan boyu beş vaktine beş daha ilâve etmiş, sabahlara kadar namaz kılmış, akşamlara kadar da oruç tutmuş. Elinden tesbihini, başından takkesini düşürmeyen bir sofu insan hâline gelmiş, ama bu titizlik ve dikkat, sadece Ramazan ayına mahsus kalmış, Ramazan'dan sonra tesbihler, takkeler sandığa, dinî görevler gelecek Ramazan'a bırakılmış.

İşte bu, Allah yanında makbul olan hal değildir. Allah'ın insanlara ihsan ettiği el, ayak, göz, kulak gibi eşsiz nimetleri nasıl sadece Ramazan ayına mahsus kalmıyor, ömür boyu kullanıyorsak, O'nun emirlerine olan itaatimiz de Ramazan ayına mahsus kalmamalı, ömür boyu devam ettirmeli, son nefese kadar sürdürmeliyiz. O kadar ki, nasıl havasız, susuz yaşayamazsak, ibadetlerimizi de yerine getirmeden yaşayamaz hâle gelmeliyiz. Ramazan ayı bize bu aşkı şevki vermeli, bu alışkanlığı kazandırmış olmalıdır. Bu sebeple, bayramda bu konuyu kendi vicdanımızda değerlendirmeli, Ramazan'da kazandığımız iyilik ve ibadet alışkanlıklarımızı Ramazan'dan sonra da devam ettirme kararı almış olmalıyız. Bu karar bize, Ramazan'ı tam değerlendirenlerden olduğumuzu da ifade etmiş olur. Çünkü aldığımız bu karar, dinî hayatımızı firesiz devam ettirme kararıdır. Hayatımızı değerlendirme adına bundan daha mühim bir karar olamaz bayramlarda.

Ramazan Müslümanlığı konusunda, 1960'larda görev yaptığım Süleymaniye Camii'nin baş imamı Sadık efendinin bir sohbetini hep hatırlarım. Bayram namazından sonra kendisinden helallik isteyen cemaatten biri şöyle der:

- Hocam, Ramazan boyunca bize vaaz ettin, namaz kıldırдың hakkın geçti, helal et, gelecek Ramazan'da yine görüşmek üzere haydi Allah'a ısmarladık, kalın sağlıcakla!. Merhum şöyle devam ettirirdi bu sohbetini:

- Bayram namazında camiden böyle helalleşerek ayrılan bu Ramazan Müslüman'ı başında takkesi, elinde tesbihiyle evinin yolunu tutar. Kapıya gelince hanıma seslenir:

-Hanım aç kapıyı da al şu takkeyi, tesbihi sandığın en emin yerine sakla. Gelecek Ramazan'da yine lazım olacak. O zaman tekrar isteyeceğim bunları senden..

İşte bu tip aylık Müslümanlık Allah'ın ve Resul'ünün istediği Müslümanlık değildir. Hadis bu yanlış anlayışı şöyle tashih etmektedir:

-"Efdal'ül amali edvemü-ha!" Amellerin efdali, devamlı olanıdır. Ramazan'dan sonra bırakılanı değil..

Bu itibarla, gönlümüzün istediği, Ramazan'da kazandığımız ibadet aşk ve şevkimizi Ramazan'dan sonra da sürdürüp ömür boyu devam ettirmektir. Rabb'imiz muvaffak kılsın cümlemizi, ibadetlerimizi ara vermeden devam ettirme aşk ve azmimizi de!. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şevval ayının özelliği, 6 gün orucunun güzelliği...

Ramazan'dan sonra girdiğimiz şevval ayı bir kısım dinî olayların yaşandığı özel ve güzel bir aydır.

Önce hac hazırlığını hatırlatır bu ay. Çünkü Ramazan'dan sonraki aylar hac ayları olarak geçer Hazreti Kur'an'da. Nitekim hacı adaylarımız da tatlı bir telaşla yol hazırlığına bu ayda başlar, yola çıkıncaya kadar da hac görevlerini kusursuz yapmak için bilgi toplamaya gayret ederler. Tabii bu sırada şevval ayının bir de kendine mahsus orucu olduğunu unutmazlar. Hem öyle oruç ki, bu ayda altı gün oruç tutan, sanki bir sene nafile oruç tutmuş gibi sevaba nail olabilir. Bu nasıl olur?

Yorumcularımız, şevval ayında tutulan altın günlük orucun bütün sene nafile oruç tutmuş gibi sevaba vesile olabileceğini şöyle bir hesapla açıklıyorlar.

-Ayette her bir iyiliğe onar sevap verileceği bildirilmiştir. Ramazan'da otuz oruç tutan kimse, her oruca onar sevaptan üç yüz sevap almış sayılır. Şevvalde de altı gün oruç tutar da altmış sevap daha alırsa, eder üç yüz altmış. Yani (kameri) bir sene. Böylece seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevaba ulaşabilir Ramazan orucuna şevvalde altı gün oruç ekleyen kimse..

Bazıları, 36 günlük bu oruca, 360 günlük oruç sevabı nasıl verilir, diye şüphe ile bakabilirler.

Denebilir ki:

-Kimse kendi sınırlı cömertliğini, Rabb'imizin sınırsız cömertliğiyle kıyaslamasın. "Rahmetim gazabımı geçmiştir" buyuran Rabb'imiz, kullarını affetmeyi istemekte, kulun az amelini böyle çok mükâfat vereceğini de beyan buyurmaktadır. "Kulum beni nasıl bilirse ben de ona öyle muamele ederim." hatırlatmasını da yapmaktadır. Öyle ise biz O'na böyle hüsnüzanda bulunalım ki, hüsnüzan muamelesi görelim, diye ümitlenmek yanlış olmasa gerektir.

Müstehap derecesinde sünnet olan bu şevval orucunun bitişik tutulması da gerekmez. Ay içinde belli aralıklarla da tutulabilir. Ancak, Ramazan içinde mazeretlerinden dolayı tutamadığı oruç borcu olanlar, önce farz olan kaza oruçlarını tutsalar, yanlış yapmış olmazlar. Kaza orucu sebebiyle yetiştiremeyenler olursa, şevval ayında yine oruç tutmuş olduklarından inşallah oruç sevabından mahrum kalmazlar.

Şevval orucu konusunda en geniş bilgi, Faruk Beşer Hocaefendi'nin "Güncel Meseleler-Dinî Çözümler" kitabında yer almış bulunmaktadır. İhtiyaç duyanlar bu değerli araştırmaya bakabilirler.

Gelelim şevval ayının hatırlattığı "iki bayram arası nikâh yapılmaz" söylentisine. Bu söylenti geçmişte gündemi çok meşgul etmişti. Ancak Aişe validemizin bu konudaki şu tarihî açıklaması yanlış meydana çıkarmıştır:

"-Halk, 'Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı arasında nikâh yapılmaz' şeklindeki söylentiye itibar etmemelidir! Şayet bu iki bayram arasında bir nikâh yasağı olsaydı, benim nikâhımın şevval ayında yapılmaması gerekirdi. Halbuki Resulullah'la bizim nikâhımız iki bayram arasında, yani şevval ayında yapılmıştır!"

Buna rağmen, 'iki bayram arasında nikâh yapılmaz' söylentisinin günümüze kadar gelmesinin bir sebebi de şöyle açıklanmıştır: Ramazan Bayramı cuma gününe tevafuk ederse, o gün bir de cuma namazı kılınır. Bayram namazı ile az sonra kılınacak cuma namazı arasındaki dar zamanda nikâh yapmayın tavsiyesini, Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı namazı arasında nikâh yapmayın şeklinde anlayanlar, bu iki saatlik tavsiyeyi, iki ay gibi uzun zamana yayma yanlışına düşmüşlerdir. Ancak konu anlaşıldığından, artık böyle şüphelere de yer kalmamış olmalıdır.

Sıkıntı ve zorluklara nasıl bir dua ile karşı koymalı?

Ahmed Şahin 2009.09.30

Soru: Özellikle günümüzde insanları sıkı sosyal olaylar çoğalmış, ekonomik sıkıntılar artmıştır. Bunlardan etkilenen ailelerde de zorlanmalar söz konusu hale gelmiştir.

Bu gibi insan iradesini aşan gerilimlere karşı, ne türlü bir düşünce ve davranış içinde olmalı, nasıl bir dua ile mukabele etmeliyiz?

Cevap: Bu soruya, zorluklara karşı yapılan dua ve gösterilen sabır örneklerinden misaller arz ederek cevap vermeye çalışayım isterseniz.

Önce Efendimiz (sas) Hazretleri'nin insanı aşan sıkıntılara karşı koyma duasını birlikte okuyalım:

-Yâ Rab, Senden dünya musibetlerini kolayca karşılayacak iman kuvveti diliyorum. Sıkıntı ve zorluklara mukabele edecek iman kuvveti ihsan eyle!..

Demek ki, bir imtihan gereği olarak mâruz kaldığımız ve kalacağımız dünya musibet ve sıkıntılarının gerilim ve baskısından kurtulmak, iman kuvvetiyle mümkün olur. Nitekim imanı kuvvetli insanlarda sıkıntının tazyiki azalıyor, sabır ve tahammülün mükâfatı düşünüldükçe de, dayanma gücü artıyor. Bundan dolayı Efendimiz'in (sas) musibetlere karşı koyma duası, önce iman kuvveti kazanma yolunda oluyor.

Bu gerçeği, büyük müctehid Ahmed bin Hanbel'in (241) hapisane musibetine maruz kaldığı günlerdeki cevabından da anlamaktayız. Şöyle ki:

Abbasi halifesi Memun, Hazreti İmam'ı, (halkı Kur'an meselesinde) kendi anlayışına uygun fetva vermediğinden dolayı hapse atmıştı. Rutubetli zindan mahzeninde (28) ay boyunca bir hayli zayıflamış olan büyük müctehidi gören bir seveni:

- Eyvah, diyor böylesine zayıf bedenle nasıl karşı koyacaksın bu hapis musibetine?

Büyük müctehidin cevabına bakın:

- Musibetlere beden kuvvetiyle değil iman kuvvetiyle karşı konur. İnsanın bedeni zayıf olabilir, yeter ki imanı kuvvetli olsun. Kuvvetli imana sahip olan insanın yenmeyeceği zorluk ve sıkıntı yoktur. Bunu böyle bilin!.

İşte insana dayanma gücü kazandıran iman kuvveti anlayışı... İradeyi aşan zorluklara, sıkıntı ve darlıklara hep imanın verdiği sabır kuvvetiyle karşı konur. Sabrın içindeki büyük mükâfata olan iman, gerilimin baskısından kurtarmakla kalmaz, tam aksine, mutluluk bile hissettirmeye başlar sahibine. Buna misal olarak da Gazali Hazretleri, şu dayanma örneğini vermektedir.

Büyük sahabi azatlı köle Salim, Yemame savaşında aldığı kılıç darbeleriyle kızgın kumların üzerine serilmişti. Sıcaktan kavrulmuş bedenini gören bir arkadaşı, hemen kırbasını uzattı:

- Şurada azıcık suyum kaldı, içiver de biraz serinle!. Yaralı Salim hayır diyordu:

- Ben oruçluyum, uzattığın suyu içemem!. Israr ettiler:

- Sen bu halde iken oruca dayanamazsın; şu suyu içiver de ateşini azalt!. Bu defa şöyle cevap verdi:

- Siz suyu şu kalkanımın içine dökün, iftar vaktine kadar yaşarsam içerim, yaşamazsam Rabb'imın huzuruna orusız gitmektense, oruçlu gitmeyi tercih ederim.

Salim, son nefesini verecek derecede ağır yaralı. Ama bu yaralar bedendedir, kalpte, gönölde değildir. Kalpte ve gönölde öyle bir iman var ki, bu imanı aldığı kılıç yaralarının acı ve ıstırabına kolayca dayanma gücü veriyor, uzatılan suyu içme gereği bile duymadan oruçlu olarak gitmeyi tercih ettirebiliyor!.

Öyle ise biz de, bizi aşan zorluklarımızı yenme duamızı şöyle yapalım:

- Rabb'imiz, biz aciz, zayıf kullarız, aczimizi, zaafımızı açıkça itiraf ediyoruz. Bizi zorlanacağımız sıkıntılarla imtihan etme. İmtihan edeceğin sıkıntıları da kolayca yenecek iman kuvveti nasip eyle! Amin!
a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaman, neden her geçen gün yükseliyor?

Ahmed şahin 2009.10.06

Geçmişteki abone çalışmaları münasebetiyle demiştim ki:

- ZAMAN'a sahip çıkan okuyucularımız, onda aradıkları değerlerini buluyor, bulamadıklarını da şartlar elverdikçe bulacakları inancıyla ZAMAN'ı daha da ilerilere götürmeye azimli, kararlı bulunuyorlar. Yeter ki biz, okuyucularımızın değerlerine sahip ıkmaktaki bu azmimizi artırarak sürdürmekten geri kalmayalım..

İşte bu değer ortaklığımızdan dolaydır ki, bizler halkımızın rahatsızlık duyacakları müstehcen göröntölü resimlerle gazetemizi dolduramayız. Toplumunu dinci-laiki gibi ayırıcı yazılarla cephelere bölecek yayınlar yapamayız. Bizim gibi düşünmeyenleri küçük düşürecek çarpıtma haberler yayınlayarak ölke çapında gerilimler meydana getiremeyiz. Yani hoşgörü ve diyalogdan yana olma ilkemizi bırakıp da ölke içinde birbirine tahammölösüz kitleler oluşturmaya talip olamayız..

İşte bizim bu kucaklayıcı ve kucaklaştırıcı ilkemizi gören dikkatli okuyucularımız, ZAMAN'ı her geçen gün daha geniş kitlelere ulaştırmayı ölke birliğine katkı sağlayan bir gazetecilik hizmeti olarak görüp bize sahip çıkmakta, bunda da yanılmamaktadır.

İsterseniz Hocaefendi'nin FİKİR ATLASI kitabındaki "GAZETE ve GAZETECİLİK ÜZERİNE" yazısında verdiği gazetecilik anlayışına birlikte bir bakalım, gazetecilikteki ölçülerimiz nasıl olmalı bir görelim:

"-Gazete, radyo, televizyon, dergi, vb.. vasıtaları kullanarak insanlara faydalı olma yolunda atılan adımların, öncelikle çok sağlam temeller üzerine oturtulması gerekmektedir. Eğer bu konuda sağlam esaslar tespit edilmez ve konu sağlam stratejilere bağlanmazsa, bunun insanlara faydadan çok zararlı olma ihtimali vardır.. Batı'da gazeteye verilen ilk isim genelde "Jurnal" kelimesi olmuş zannediyorum. Bunun Türkçe karşılığı, gammazlamak, çekiştirmek, dedikodu etmek olsa gerektir. Bu manadaki gazetecilik, yer yer halkı bilgilendirse de, temelde insanların kirli çamaşırlarını ortaya çıkarmak, gizli kapaklı işlerini faş etmek ve merak uyurıcı şeylerle okuyucu bulmaya çalışmak.. gibi menfaatlere dayanmaktadır... Acıdır ki, bu anlamdaki gazetecilik, dünün her yerinde olduğu gibi, bizim dünyamıza da aynen aktarılmış ve kabul de görmüştür. Bu kabul, İslami esaslarla çatışmasına rağmen, maalesef Müslümanlar arasında etkisini sürdürmektedir.

Geçenlerde bir dostum, ideal manada gazetecilik yapabilmek için, bazı istidatlı insanların Washington Post, Times, Le Figaro gibi gazetelerde çalışması gerektiği tezini savundu. Aslında bu değer yargısı bir anlamda

doğruydu. Zira gazetecilik, bugünkü misyonu içinde elbette onlardan öğrenilirdi. Ancak yalan üzerine bina edilmiş, yalan dolu haber ağlarına bağlı bir dünyadan, doğruya tercüman olmaya çalışan insanların fazla bir şey öğrenemeyecekleri de açıktır.

Bize göre (jurnalcilik) yani gammazlık, milleti birbirine düşürme, gıybet yapma, su-i zanda bulunma, Allah'ın yasakladığı çirkin amellerdir.. Biz yargısız infazda bulunamayız.. kimsenin ırzı, şerefi, namusu ile oynayamayız.. inancımız gereği bunların hepsini haram kabul ederiz..

Öyle ise Müslüman camia, kendi değerleri çizgisinde bir gazetecilik anlayışı geliştirmek zorundadır!.."

Demek, 'kendi değerleri çizgisinde bir gazetecilik anlayışı geliştirme azminde olan okuyucularımız, ZAMAN'a bu azmin gereği olarak sahip çıkmakta, onu çok daha geniş kitlelere ulaştırmayı, ülkenin birlik, beraberliğine katkı sağlayan örnek bir gazetecilik hizmeti olarak görmektedir. ZAMAN'ı bir milyona çıkarmak için de kolları bu niyetle sıvamış bulunmaktadır.

Bu vefalı ve azimli okuyucularımıza (kolay gelsin, hayırlı, uğurlu olsun..) diyor, böyle birleştirici anlayış içinde hizmet vermek isteyen refiklerimizin de aynı sıcak ilgiyi görmelerini dilediğimizi de özellikle ifade etmek istiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Camiye koşarak gitmiş ama ikazdan da kurtulamamış...

Ahmed Şahin 2009.10.07

Soru 1: - Camiye geç kalmıştım. Bu yüzden namaza yetişmek için koşarak gittiğim camide imamın namazı bitirip mihrapta Kur'an okumaya başladığını görünce, vakit kaybetmeden bir köşeye çekilerek namazımı kılmaya başladım.

Selam verdikten sonra yaklaşan bir zat, "Senin kıldığın namaz sünnettir. Okunan Kur'an'ı dinlemen ise farzdır. Namaza durmamalı, Kur'an'ı dinlemeli, sonra namaza başlamalıydın." diye ikazda bulundu. Ben de çok kimselerin camiye gelince Kur'an okunurken namaz kıldıklarını gördüğümünden bu ikazı şüphe ile karşıladım. Camide Kur'an okunurken namaz kılınmaz mı? Oturup beklemek mi gerekir? Bu konuda bilmemiz gereken nedir acaba?

Cevap: Söylenende yanlışlık yok ama eksiklik vardır. Gerçekten de Kur'an okunurken dinlemek gerekir. Ancak, başka dinleyen yoksa böyledir. Dinleyen bir kişi de olsa varsa, diğerlerinden dinleme mecburiyeti kalkmış olur. Bir köşede namaz kılmakta mahzur söz konusu olmaz. Anlaşılan, siz camiye girdiğinizde okunan Kur'an'ı dinleyen cemaat varmış. Öyle ise sizin dinlemenizi mecburi kılan bir durum söz konusu olmamış. Siz de namazınızı bir köşede kılmış, vakit kazanmışsınız. Bir yanlışlık söz konusu olmamış, denebilir.

Soru 2: - Ben camiye geç geldiğim zamanlarda bu soru hep kafama takılır. Namaz bittikten sonra camiye gelen kimsenin, tek başına kılacağı farzın başında kamet getirmesi gerekir mi, yoksa camideki müezzinin getirdiği önceki kamet sonra gelen cemaate de yeterli sayılır mı? Cevap: Camideki müezzinin getirdiği kamet sonradan gelenlere de kifayet eder. Geç gelenlerin kendi başlarına ayrıca kamet okumaları gerekmez. Müezzin cemaatin vekili sayıldığından, vekilin getirdiği kamet asıl olan cemaate de yeterli kabul edilir. Ancak, camide vakit namazından sonra ayrıca kaza namazı kılacak erkeklerin, kılacakları kaza namazının başında bir kamet getirmeleri kuvvetli sünnettendir. Terk etmezler. Hanımlar ise namazda kamet getirmekle yükümlü olmadıklarından kamet getirmeleri söz konusu olmaz.

Soru 3: - Bazen camiye gelince imamı rükuda görmekteyiz. Bu durumda ne yapmalıyız? Hemen koşarak rükuda da olsa imama yetişmeye mi çalışmalıyız? Yoksa bekleyip secdeden kalkıp durum netleşince mi imama uymalıyız? Bu sırada çoğu zaman, rükuda imama yetiştik mi, yetişemedik mi diye şüpheler de meydana gelebiliyor çünkü. Cevap: İmam rükuda iken yetişip birlikte en azından bir defa olsun (sübhan Rabbiley'azim) denebilecekse, hemen tekbir alıp rükuda imama yetişmeli, tek kelimelik tesbihi de söylemelidir. Böylece o rekata da yetişmiş olduğunu bilmeli, şüpheye kapılmamalıdır. Ancak, bir defa olsun rükuda imamla birlikte bu tesbih duasını söyleyemezse bu rekata da yetişmemiş olur. Bu sebeple, karışıklıktan kurtulmak isteyeninin yavaşlayıp, imamın secdeden kalkmasını beklemesinde mahzur olmasa gerektir. Yetişemediği kısmı selamdan sonra kılacaktır elbette.

Bu arada mühim bir noktaya da dikkat çekmeliyim. Camiye koşarak gelenler bir hadisin ikazını unutmamalıdır.

Camiye ve cemaate erişmek için telaşlı şekilde koşarak gitmek, bakanların ne oluyor acaba, diye endişe duymalarına sebep olmak, tavsiye edilen bir acelecilik değildir. Koşmadan camiye gelip cemaate telaşsız yetişmeye çalışmalıdır. Hadiste bu konuda özellikle ikaz vardır.

-Namaza giderken sükunetle, vakarla gidin; yetiştiğinizi kılın, yetişemediğinizi de kaza edin!.. uyarısı bizi telaştan uzak, sakince yürümeye davet etmektedir. Bu bakımdan camiye giderken, ya da cami içinde (niyete fırsat vermeyecek şekilde) telaşla safa koşmak pek uygun bulunmamıştır. "Sekinet ve vakar üzere gidin namaza!" denmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumda önce insan sonra İslam kardeşliği açılımı

Ahmed Şahin 2009.10.13

Bir okuyucum sorusunu sorarken demiş ki: Toplumda bir açılım heyecanı almış başını gidiyor. 'Bu açılımın aslı nedir, İslam'da yeri var mıdır, varsa İslami açılım nasıldır, ne demektir?' diyerek de sorusunu genişletmiş..

Bu soru münasebetiyle günlük kullanımdaki açılımı değil de, bu açılımın hatırlattığı İslam kültüründeki tarihî açılımı arz etmek istiyorum bugün sizlere.

Anlayabildiğim kadarıyla İslam kültüründeki tarihî açılım, toplumu öylesine gerçekçi bir genişlikte kucaklıyor ki, bu açılımdaki kucaklaşmayı hiçbir kötü niyet ayıramaz, kucaklaşanlar arasına ayrılık arzusu, düşmanlık duygusu ekemez. Neden ekemez?

Çünkü her Müslüman, kültüründen aldığı değerlerle topluma baktığında, iki türlü kardeşlik bağı ile bağlı olduğunu görür.

Biri insan kardeşliği, ikincisi de İslam kardeşliği bağı.

Evet, biz kadim kültürümüzde bu kardeşlik bağını açıkça görmekteyiz. Ayet, hadis mealleri bize bu geniş kardeşlik bağını şöyle sunmaktadır:

- Ey insanlar! Babanız Adem, anneniz de Havva'dır. Öyle olunca aynı baba ve annenin çoğalan çocukları olarak siz insanlar kendi aranızda kardeşsiniz. Hem de en baştan insan kardeşi. İnsan kardeşliğinin peşinden bir de İslam kardeşliği gelir, bu defa insan kardeşliği, İslam kardeşliğiyle de perçinlenir, iki katlı kardeşlik meydana gelmiş olur toplumda. Artık insan ve İslam kardeşliğiyle kucaklaşan toplumu kötü niyetlilerin cephelere ayırıp birbirine hasım hale getirmeleri mümkün olmaz!..

Demek ki, İslami açılım, toplumu birbirine öylesine bir açılım anlayışıyla kucaklaştırıyor ki, herkes birbiriyle en baştan peşin olarak (inanç ve düşünce sormadan) kardeş oluyor, hem de insan kardeşi. Arkasından da İslam kardeşliği söz konusu oluyor, kardeşlik perçinleniyor, sökülmez hale geliyor..

Hemen eklemek gerekir ki, konu bu kadarla kalmıyor, bu kardeşliğin iki tane ihmal edilmez temel şartı vardır, onu hiç unutmamak gerekiyor.

Birincisi, kardeşlerin birbirinin maddi hakkını gasp etmemesi, yani biri ötekinin kul hakkını yüklenmemesi, sosyal barışı bozabilecek maddi haksızlıklara yönelmemesi..

İkincisi de, manevi hakkını gasp etmemesi, yani gıybetini yapmaması, aleyhinde sözler söyleyerek kardeşlik hukukuna zarar vermemesi..

Kardeşler arasındaki sosyal barışı zedeleyecek bu tür maddi-manevi hak ihlallerini de haram kılan İslam, böylece tarafları barış ve emniyet içinde korumaya alıyor, fıtrata uygun bir açılım anlayışıyla kardeşliği hakim kılıyor tarih boyunca toplumda..

Demek ki, İslam kültüründeki bu geniş açılıma bugün daha bir dikkatle bakılmalı, dinin kucaklaştıran bu geniş kardeşlik açılımını görmezlikten gelmemeli, bu anlayışa bugün daha fazla muhtaç olduğumuz unutulmamalıdır.

Kadim kültürümüzdeki bu önce insan, sonra İslam kardeşliği açılımına bakınca denebilir ki, dinden korkup ürken insan kardeşlerimiz, bu açılıma bakıp yakınlık duymalı, toplumun birbirlerine önce insan kardeşi, sonra da İslam kardeşi olarak bakmasının çok yerinde geniş bir açılım anlayışı olduğunu düşünmeli, İslam kültürüne önyargılarla bakmaktan artık uzak kalmalılar.. Şayet toplumla böylesine geniş manada kardeşlik açılımı ile kucaklaşmak istiyorlarsa tabii..

İşte bizim tarihî manada anladığımız açılım budur. Önce insan kardeşliğiyle başlayıp sonra İslam kardeşliğiyle sürdürülen bozulmaz boyutlu kardeşlik açılımı.

İnşallah bugün konuşulan açılımın boyutu da böyle geniş olur, önce insan, sonra İslam kardeşliği ufkuna doğru yükselir..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İhalede rakipleri caydırmak caiz mi?

Ahmed Şahin 2009.10.14

Okuyucumun ifadesine göre, bir yerde ihaleye giriyorlarmış, içlerinden biri kulağına eğilerek, "İhaleye girme, sadece girecek gibi davran, senin ihaleye girince kazanacağını ben dışarıda sana fazlasıyla öderim."

demiş. Bu defa okuyucum da, Bana dışarıda ödeyeceğini ne karşılığı olarak alacağım, bu caiz olmaz, cevabı vermesi üzerine aralarında caiz olur, olmaz tartışması çıkmış, oradan hemen uzaklaşan okuyucum, konuyu bize sorma gereği duymuş. İhaleye girmeme karşılığında teklif edilen parayı almam caiz olur muydu? İlgili kitaplarımızda buna ait hüküm var mı, geçmişte böyle ihale yoluyla satış yapıldığı da olmuş mu, yoksa böyle satışlar günümüze mi mahsustur, bilgi verirseniz sevinirim, demiş.

Bu konuda geçmişte de sorular sorulmuş, cevaplar verilmişti. Bu soru ve cevaplardan birini arz ediyorum bugün:

Soru: Bir kişi bir işi ihaleyle almak isterken rakiplerine para teklif ederek onları müşteriilikten caydırabilir mi? Sadece kendisi müşteri olarak kalıp malı istediğı fiyata almayı meşru bir tutum olarak görebilir mi? Böyle bir niyetle para vermek de, almak da helal sayılabilir mi?

Cevap: İhaleye sunulan mal, katılanların fiyat vermesiyle gerçek değerini bulur. İhale sahibinin mağduriyeti de ancak böyle artırmalar ile önlenir.

Bu sırada müşterilerden biri, diğerlerine gizlice para verip caydırmak suretiyle ihaleyi kendi istediğı fiyata ucuza kapatmak isterse, bu caiz olmaz. Bu caydırma hali de dürüst bir tavır olarak görülmez. Müşteriilikten çekilmek için alınan paranın helal olduğı da söylenemez. Çünkü müşteri olmaktan çekilmek ücreti gerektiren bir iş değildir ki karşılığında alınan para helal olsun!..

Zaten bu gibi gizli anlaşmalı çekilmelere ihale yolsuzlukları denir. İhalelerde rakipleri caydırıp malı ucuza kapatmak nasıl caiz değilse, müşterilerin arasına girip kızıştırmak suretiyle malın fiyatını yükseltmek de öyle caiz değildir. Almayacağı mala fiyat verip yükseltmek, Peygamberimiz'in (sas) tabiriyle (Neces) yani müşteri kızıştırmak yoluyla satış sağlamak olur. Müşteri kızıştırmak ise Müslüman'a yakışan bir ahlak olamaz.

Sözün özü: Bir malın değerinden aşağıya, yahut da yukarıya satılması için hilelere başvurmak, Müslüman'a yakışmayan vebali mucip bir tavidir. Sebep olduğı aldatmanın sorumlusudur.. Ancak, malı değerinden aşağıya kapatmak isteyenlere engel olmak için devreye girip tam değerini bulmasını sağlamanın ise mahzuru yoktur. Mal sahibinin mağduriyetini önleyen bir davranış olarak yorumlanır bu tutum..

Soruda geçtiğı gibi, ihale ile mal satmak günümüze mahsus yeni bir alışveriş şekli sanılmamalıdır. İslam'da ilk ihaleyi Efendimiz (sas) Hazretleri bir yoksulun ev eşyasını artırma ile satarak yapmıştır. Sahabeden bir zatın geçimi zora girmiş, sadaka isteyecek hale gelmişti. Efendimiz onun evinden bazı eşyayı istemiş, Mescid'de bu eşyayı ihale yoluyla satışa sunmuş, birinin verdiğı bir dirhemi az bulduğundan dolayı, "Yok mu artıran?" diye sormuş. Diğer sahabenin iki dirhem vermesi üzerine, "Şimdi değerini buldu!" diyerek malı değerini verene satmış. Elde edilen paranın yarısı ile bir balta bir de ip alması için yoksul sahabeye vermiş, bundan sonra kırlardan balta ile odun toplayıp iple sırtına yüklenerek şehirde satmaya başlayan yoksul adam, kısa zamanda borçlarını ödemekle kalmamış, ihale yoluyla sattığı eşyasını da geri alarak durumunu düzeltme imkanı bulmuştur. Böylece aldatmadan yapılan ihale satışlarının meşruluğı bu örnek uygulama ile de sabit olmuştur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Canan hocamızdan gençlere vakit değerlendirme mesajı..

Ahmed Şahin 2009.10.20

Hafta içinde Eyyub Sultan'da Rabb'imizin rahmetine tevdi ettiğimiz İbrahim Canan hocamız, 68 senelik ömrüne, bu kadar değerli eserleri yazmayı nasıl sığdırdığını soran gençlere verdiğı cevabında şöyle demişti:

-Önce Rabb'imizin ikram ve ihsanıdır bu. Sonra demişti, İslam alimlerinin vakti değerlendirme konusundaki tavsiyelerine aynen uymuş olmam.. Şöyle devam etmişti: Zamanın değeri bilinirse ona nice eserler sığdırılabilir, nice hizmetler yüklenebilir.

Bu sırada büyük emek vererek hazırladığı "İslam'da Zaman Tanzimi" kitabına da işaretle, "Başarının önemli bir sırrı, yaşadığımız vaktin, bu kitapta anlatıldığı şekilde değerlendirilmesindedir." diyerek de zamanın iyi

değerlendirilmesine dikkatimizi çekmişti.

Hocamızın İslam'da Zaman Tanzimi kitabına baktığımızda, gerçekten de İslam alimlerinin vakit değerlendirme konusunda orijinal ölçüler verip yaşanmış örnekler gösterdiklerini görmekteyiz. İşte o ölçü ve örneklerden bazı özetler:

"Dikkat! Geçmiş zaman elden çıkmıştır, gelecek zaman ise henüz ele geçmemiştir. Öyle ise içinde bulunduğun zamanın kıymetini bil, yaşadığın anı değerlendir! Dikkatini geçmişe geleceğe dağıtma!..

Nitekim hadiste de kıymeti bilinmeyen iki şeye dikkat çekilirken buyrulur ki:

-İnsanlar iki değerın kıymetini bilmiyorlar. Biri sahip oldukları sıhhatleri, ikincisi de boşa harcadıkları vakitleri!..

Evet, hem sıhhatimizin hem de boş vakitlerimizin kıymetini pek bilemiyoruz. Bazen yaşanıncaya kadar bu kıymet bilmezliğimiz sürüyor. Nitekim iki büküm halde yürüyen bir yaşlıya sormuşlar:

-Baba neden yere bakarak yürüyorsun, demişler?.

-Evlat demiş, gençliğimi kaybettim de onu arıyorum. Eğer bulursam tüm nakitlerimi verip gençliğimde kaybettiğim vakitlerimi geri alacağım. Ama demiş, bulamıyorum ki harcadığım gençliğimi, tükettiğim boş vakitlerimi..

Basra'nın meşhur velisi Hasan Basri Hazretleri de sahabeın vakit değerlendirmesini anlatırken diyor ki:

-Ben öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin nakitlerinizi harcamaktan çekindiğiniz gibi vakitlerini harcamaktan çekiniyorlardı. Bulundukları anı ya okuyarak, ya yazarak, ya da zikir ve ibadetle meşgul olarak değerlendiriyorlardı. Boş vakitleri yoktu.

Bir ara Basra'nın itibarlı alimi Amir'i ziyarete gelenler, 'Bize vakit ayırsan da oturup şöyle bir sohbet etsek...' demişlerdi. Parmağıyla güneşi gösteren Amir ise demişti ki:

-Tutun şu güneşi, yerinde dursun, ben de sizinle oturup sohbetle vakit geçireyim. Bunu yapamıyor, vakti durduramıyorsanız, izin verin de bir daha ele geçiremeyeceğim vaktimi pişman olmayacağım şeylerle değerlendireyim!.."

Hocamızın "İslam'da Zaman Tanzimi" kitabında anlattığı bu zaman değerlendirme örneklerinden sonra ne dersiniz, biz de kendimize sorabilir miyiz?

-Nakdimizi boşa harcamaktan kaçındığımız gibi, vaktimizi de öyle boşa harcamaktan kaçınıyor muyuz? Yoksa kimse bize, vaktin nakitten de değerli olduğunu hatırlatmıyor, paramızı boşa harcamaktan çekindiğimiz gibi, vaktimizi de boşa harcamaktan çekinmemiz gerektiği ikazında bulunmuyor mu? Televizyon karşısında tükettiğimiz saatlerimizin hesabını hiç düşünmüyor muyuz?

68 senelik ömrünün tüm dakikalarını değerlendiren Canan hocamız, yazdığı ilmî eserleri, yaşadığı ihlaslı hayatıyla, özellikle kendini yetiştirmek isteyen gençlerimize vakit değerlendirme konusunda da numune-i imtisal olmuştur.. Tercüme ve tefsir ettiği Kütüb-ü Sitte hadislerinin harfleri sayısınca uhrevi mükâfatlar dileğimizle.. diyoruz..

Yarın: Ergun Göze'den örnekler...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergun Göze'den: İmansız yaşamaktansa, imanla ölmeyi tercih edersene inanınız!..

Ahmed Şahin 2009.10.21

İnanmaya karşı inkarın başlatılıp, gönüllerdeki kutsi değerlerin silinmeye yönelindiği bir devirdi o devir. "Biz gençliğin zihninde bir iman fideliliğinin oluşmasını istemiyoruz." diyen resmi görüşün basına tebliğ edildiği bir devir..

İnanmak resmen inkar ediliyor, imanın etkisinden gençlik uzaklaştırılmak isteniyordu o (Tanrı Ulu'dur) devrinde. Geçen hafta Merkez Efendi Mezarlığı'nda Rabb'imizin rahmetine tevdi ettiğimiz 78 yaşındaki Ergun Göze ise o baskı günlerinde inkar zihniyetine karşı imanın vazgeçilmezliğini edebi bir üslup içinde savunuyordu. "İmansız yaşamaktansa imanla ölmeyi tercih edersene inanınız!" diyerek bağladığı bir yazısını, (Ergun Göze'den Seçmeler) kitabından duaya vesile olması dileğimizle arz ediyoruz...

Aslında imansız yaşamak imkansızdır. Hiçbir şeye inanmıyorum, diyen de hiçbir şeye inanmadığına inanmıştır. İnanınız. İnanmaya inanınız. İnanmak, basite alınamayan muhteşem bir kuvvet'tir. İnanmak, vazgeçilmez bir bilgi'dir. Bu dünyanın sınırlarını aşan bilgi... Öyle ise bu muhteşem kuvvet ve bilgiden mahrum kalmayınız... İnanınız!

İnanmak sevgi'dir. Sevmeyen inanamaz. İnanmadan sevmek olmaz. İnanınız!. Sevgiye inanınız!

İnanmak fedakarlık'tır.. Teknoloji çarkları arasında sıkışmış insanın unuttuğu fedakarlık... İnanmadan fedakarlık olmaz... İnanınız!..

İnanmış insanın yüzündeki güzellik, fiziki sebeplere bağlanabilir mi? Hatta, renklere sığmayan bu güzellik, başka güzelliklerle kıyas olunabilir mi? İnanınız. İnanmanın güzelliğine inanınız!..

Taşlara, putlara, batıl ideolojilere inananların haline bir baksanıza. İnanışlarındaki güzellik, inandıklarının çirkinliğini bile örtecek neredeyse. İnanınız.

İnanmak insanın (beş duyusunun ihata edemediği âlemler dahil) kendi dışındaki âlemlerle birleşmesi, bir olmasıdır.. Hiçbir teleskop, hiçbir mikroskop, hiçbir teknik imkan ve ilmi bilgi, insana bu âlemlerle birleşme bilgisini veremez. İnanınız. Başka âlemlerde buluşacağınıza inanınız.

İnanmak insanın kendi içine doğru genişlemesi, derinleşmesi, kökleşmesidir. İnanınız!..

Evet, inandığınız için birçoklarının bağımlı hale geldiği zevklerden mahrum kalacaksınız. Fakat unutmayınız, onlar da sizin tattığınız birçok ulvi zevklerden mahrum kalmaktalar. İnanınız!

İnanmanın sağladığı tartışılmaz mutluluğa inanınız.

İnanmak kuvvettir, bilgidir, sevgidir, güzelliştir, birliktir, samimiyettir, saadettir.

Bunun içindir ki, en son ve en mükemmel dinin kitabında Rabb'imiz:

Ey inananlar!.. diye hitap ediyor.

Demek ki, O'nun yanında da insanın en güzel vasfı, inanmasıdır!

İnanınız ey insanlar inanınız!.. İnandığınız kadar varsınız ve inandığınız kadar kuvvetlisiniz, mutlu ve huzurlusunuz. İnanınız!

Var olana, bir olana, bütün güzellikleri yaratıp, bütün kuvvetleri elinde tutana inanınız.. O'nun vazifelendirdiği en büyük inanan ve inanılan (El Emin'e) inanınız. inanınız!..

Size aksini iddiaya kalkışsalar da, inkarı talim ve telkin etmeye yeltenseler de inanınız!.. "Öylesine inanınız ki, imansız yaşamaktansa, imanla ölmeyi tercih edercesine inanınız!"

Ergun Göze. (Rahmetullahi aleyh).

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır!"

Ahmed Şahin 2009.10.27

Müslümanlar arasında çıkacak olan anlaşmazlık ve ihtilafta taraflara düşen ilk görev, Hucurat Suresi'ndeki ayetlerde açık ve net bir şekilde bildirilmiştir:

-Müminlerden iki taraf arasında bir münakaşa çıkarsa hemen aralarına girerek anlaşmalarını sağlayın, barışı ve itaati toplumda hakim kılın, kardeşliği tesis edin.

Evet, Rabb'imiz her şeyden önce Müslümanlar arasındaki anlaşmazlıklarda barışı ve itaati emrediyor, anlaşma ve kaynaşmayı sağlama görevimizi hatırlatıyor.

Efendimiz (sas) Hazretleri de ayetin barış emreden manasını açıklarken:

-Barış anlaşması, anlaşmaların efendisidir! buyuruyor, her şeyden önce barışı sağlamanın baş görevimiz olduğuna dikkatimizi çekiyor.

Bu konuda saadet asrında Müslümanlar arasında yaşanmış anlaşmazlıklara baktığımızda tavrımızın ne olması gerektiğini açık ve net bir şekilde tespit edebiliyoruz. Bize örnek olan bu anlaşmazlıklardan birini misal olması için kısaltarak arz etmek istiyorum bugün sizlere. Şöyle ki:

Medine'de Müslümanlar arasında ayrılık ateşi yakmaya çalışan münafıklardan biri vardı. Bu adamın birlik beraberliği bozucu davranışlarını önlemek isteyen bazı sahabeler:

-Ya Resulallah! dediler, şu Abdullah bin Übey bin Selül'ün yanına gitsek de birlik beraberliğimizi bozucu beyan ve davranışlardan vazgeçmesi konusunda nasihatlerde bulunsanız...

Efendimiz (sas) Hazretleri ahabının bu teklifine uyararak merkebine binip yanındakilerle birlikte kırdaki bahçesinde meşgul olan Abdullah bin Übey'in ayağına kadar gitme tevazuu gösterdi. Ancak daha uzaktan Resulullah'ın (sas) geldiğini gören münafıkların başı, tepkisini saygısızca dile getirmekten çekinmeyerek seslendi:

-Yaklaşma ya Muhammed! Eşeğinin kokusu şimdiden burnumun direğini kıracak hale geldi!.

Bu saygısız söze karşılık vermekte geç kalmayan Ensar'dan bir zat da:

-Vallahi dedi, Resulullah'ın eşeğinin kokusu senin kokundan temizdir!.

İşte bu karşılıklı atışma, bir nasihat konuşmasına fırsat vermeden hemen çatışmaya dönüştü. Resulullah'ın yanındaki sahabelerle Abdullah bin Übey'in yanındaki (kendi kabilesinden olan) Müslümanlar arasında taşlı sopalı kavgaya varan bir dövüşme söz konusu oldu.

Gariptir ki, Übey bin Selul'ün yanında yer alıp da sahabeye karşı koyanların tümü de inançsız değillerdi. Kabilecilik gayretinden dolayı Abdullah bin Übey'in tarafını tutanlar da vardı.

İşte böyle iki tarafın da birbirleriyle rahatça konuşmaya fırsat bulamadan münakaşayı mukateleye doğru götürmelerinden sonra, Hucurat Suresi'ndeki bize ölçü veren ayetlerin ikazı geliyor:

-Müminlerden iki grup münakaşa ve mukateleye yönelirlerse seyirci kalmayıp aralarına girin ve anlaşmayı sağlayıncaya kadar çalışın. Birinci vazifeniz, tartışmayı durdurup barış içinde konuşma ve anlaşmayı sağlamak olsun. Şayet bir taraf haksızlıkta ısrar eder de, anlaşma gayretlerine olumsuz yaklaşır, aksi cevap verirse, artık size düşen, itaati esas alan haklının yanında, isyana yönelen haksızın da karşısında olmak, toplumdaki birlik beraberliği koruma görevinde yerini almaktır!..

Evet, toplumdaki anlaşmazlıklar karşısında Müslüman'ın takınacağı barış yanlısı birlik beraberliği koruma görevi böyle netleşmiş bulunmaktadır.

Onun için İslam toplumunda beraberliği sağlayacak istişare ve itaat vardır, ama isyan ve anarşi yoktur. Hemen herkes barış ve kardeşliğin yanında, ayrılık gayrılığın da karşısında yerini alır. Çünkü inandığı kudsî irşat ve ikazlar hep aynı gerçeği seslendirmektedir:

-Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Ömer, savaştaki kardeş katiliyle barışta nasıl kol kola gezdi?

Ahmed Şahin 2009.10.28

Hicretin 12. senesinde Hız. Ebu Bekir'in (ra) zamanında yalancı peygamber Müseyleme'ye karşı Yemame'de savaş açılmıştı. Bu savaşta sahte peygamberler ve destekçileri bertaraf edilmiş, ancak Hız. Ömer'in çok sevdiği fedakar kardeşi Zeyd de şehit olmuştu.

Baba bir ana ayrı olan Zeyd'in ölümüne çok üzülen Hız. Ömer (ra), bir gün Medine'de Mütemmim'le karşılaştı. Mütemmim de, aynı savaşta öldürülen kardeşi Malik için içli şiirler söyleyerek gözyaşı döküyordu. Hız. Ömer, eğer ben de senin gibi güzel şiir söyleyebilseydim kardeşim Zeyd için içli şiirler söyler kendimi birazcık olsun teselli ederdim, dedi. Mütemmim'in cevabı farklı oldu:

-Ey Ömer dedi, şayet benim kardeşim de senin kardeşin Zeyd gibi Müslümanlar safında müşriklere karşı savaşıırken ölseydi ben üzüntülü şiirler söylemez, aksine sevinçli mersiyeler dizerdim. Ne yazık ki benim kardeşim müşriklerin safında Müslümanlara karşı savaşıırken öldürüldü. Üzüntümün şiddeti imandan mahrum olarak gitmesindendir..

Bu değerlendirmeyi dinleyen Hız. Ömer, Beni şimdiye kadar böylesine gerçekçi sözle kimse teselli etmedi, diyerek rahatladı..

Kısa bir müddet sonra Yemame'de savaşıyan taraflar barışı sağlayarak birçok kimse imanla şereflenmiş, hatta bazıları da Medine'ye gelerek çarşı pazar rahatça dolaşır hale bile gelmişlerdi. İşte bu sırada Hz. Ömer, kardeşi Zeyd'i şehit eden adamla Medine çarşısında karşı karşıya geldi. Acısını içine gömerek sorusunu şöyle sordu:

-Kardeşim Zeyd'i şehit eden sen misin? Adam sakın bir sesle cevap verdi:

-Ya Ömer, dedi. Üzüntünün derinliğini anlıyorum. Ancak beni önce bir dinle. Ben senin adaletine güveniyorum. Sonra ne istiyorsan onu yap, diyerek inancını şöyle anlattı:

-Zeyd o savaşta beni küfür üzere iken öldürse de şu anda kavuştuğum iman nimetinden beni mahrum etseydi, Zeyd ne kazanırdı beni imansız olarak cehenneme göndermekle?.. Bununla da kalmadı devam etti:

-Ama dedi, Rabb'imın rahmetine bak ki, Zeyd'in eliyle beni cehenneme göndermedi, beni koruyup iman nasip etti. Benim elimle de Zeyd'e şehitlik verip cennetin şehitlik makamına yüceltti. Konuyu şöyle bağladı:

- Sen bu İlahi takdirin hangi yanından üzüntü duyuyorsun ya Ömer? Benim Zeyd'in eliyle küfür üzere ölmeyip bana iman nasip etmesinden mi, yoksa Zeyd'in savaş şartları içinde benim elimle şehit olup da cennetteki şehit makamına yükselmesinden mi? Kaldı ki işte ben artık inkardan vazgeçerek imana gelen mümin kardeşiniz olarak adaletinize teslim oluyorum. Artık takdir sizin yüce adaletinizdedir!.. Bu sözleri derin bir tefekkürle dinleyen Hz. Ömer'in bir vasfı da vakıflıktı. Yani doğruyu bulunca anında fren yapıp durmak!. Yine öyle oldu. Aynı vasfını burada da göstererek dedi ki:

-Şükrederim Rabb'ime ki, savaşta kardeşimin şehadetine sebep olan katiline, barışta iman nasip ederek bize din kardeşi eylemiş. Adaletimize güvenerek de gelip bize teslim olmakta mahzur görmemiş.. Sözlerini şöyle bağlar Hz. Ömer:

-Tut elimden de birlikte dolaşalım seninle Medine çarşısında. Kimse seni düşmanlık duygusuyla karşılamasın bundan sonra. Biz seninle din kardeşiyiz artık. Savaş gitmiş barış gelmiştir!. Ve savaşta kardeş katiliyle barışta kol kola yürürler Medine sokaklarında..

Anlaşılan odur ki, barışta bize güvenip iltica eden samimi insanlara karşı bizim tavrımız da, Hz. Ömer misali kardeşçe olacaktır. Yeter ki mültecilerimiz ilticalarında samimi olsunlar, birlik beraberliğimizin de samimi savunucusu durumuna gelmiş bulunsunlar, bir aykırı düşünceleri söz konusu olmasın... a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhterem hacılarımızın dikkatlerine...

Ahmed Şahin 2009.11.03

Bilindiği üzere, hacda ziyaret mekanları hep sabittir, genişlemez. Ama ziyaretçi sayısı sabit değildir, her sene artarak çoğalır.

Bu da sabit bir mekanda sayısı her sene çoğalan hacılarımızın izdiham yaşamalarına sebep olur.

Hac ayetinin manidar ikazından da bunu anlamaktayız:

-Kime hac farz olursa bilsin ki, orada itişip kakışma, sataşip dövüşme yoktur!.

Nitekim şeytan taşlarken, tavaf ederken, merdivenlerden inip çıkarken, arabaya binip inerken bu izdiham imtihanları hep yaşanmaktadır. Bundan dolayı hacılara hep aynı kelimelerle uyarı yapılmaktadır:

-Sabır, ya hacı sabır!

Ziyaret zeminlerinin darlığının farkına varamayan hacı efendi, hep çevresinden maruz kaldığı izdihamlara kızar, sıkıştırma ve yanlışlara öfkelenerek düzeltmeye kalkarsa işi zorlaşır. Sadece sinirlerini değil dil nezahetini de bozabilir. Onun için hacı efendi daha yolun başında iken kendi nefesine tembihte bulunarak demeli ki:

-Ben öyle bir yolculuğa çıkıyorum ki, oralarda mekan hep aynıdır, ama ziyaretçi hep aynı değil her sene çoğalmaktadır. Bu sebeple bazı yerlerde daralmalar, sıkışmalar, izdihamlar kaçınılmaz olacaktır. Geçen sene üç kişinin bastığı bir metrekaareye bu sene beş kişi basacak, böylece ayaklara basmalar, sendeleyip düşmeler, haksız yere öne geçmeler kaçınılmaz olacaktır. Ben bu ihtimallerin hepsini de normal karşılamalı, hep kendi kusuruma bakmalı, kendi yanlışlarımı düzeltmeye kilitlenmeli, başkalarının yanlışlarına takılıp kalmamalıyım..

İşte o zaman, ne sinir bozucu olaylar dikkatini çekecek, ne de sabrını zorlayacak hatalar kendisini meşgul edecek. Çünkü kendi kusurunu görüp, onlardan kurtulmaya çalışması, kendini yeterince olgunlaştıracak, başkalarını ayıplamaya fırsat bulamayacaktır.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri kendi kusurunu görmeye yönelen hacıyı şöyle bir takdirle dikkate vermektedir:

-"Allah kimin hayırlı kul olmasını dilerse ona, önce kendi kusurunu görme fazileti nasip eyler!." Böylece kendi kusurunu görme alışkanlığı kazanan bir hacı efendi ortaya çıkmış olur.

Ne var ki, insanın kendi kusurunu görmeye yönelmesi öyle konuşulduğu kadar kolay olmamaktadır.

Çünkü insan hep kendi nefisini avukat gibi savunmakta, başkalarının kusuruyla meşgul olmayı daha rahatlatıcı bulmaktadır. Halbuki kimsenin kusuruyla meşgul olmadan şartlarını yerine getirerek yapılan haccın sonucunu Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle haber vermektedir:

-Kim birinin kalbini kırmadan, hakkını almadan, kusur ve hatalarına takılmadan, şartlarını yerine getirerek haccını tamamlayıp evine dönerse, anasından yeni doğan çocuk gibi dönmüş olur.!

Evet, şartları yerine getirilerek, zorluklara sabredip fedakarlıkları sineye çekerek kimsenin ayıp ve kusuruna takılmadan tamamlanan haccın kazancı, anasından yeni doğan çocuk gibi tertemiz olarak evine dönmektir..

Şayet böyle bir fedakarlık yoksa, yolculuk boyunca kendisini her şeyin en iyisine layık gören, hep en önde giden, hep en güzel yere oturan, bunları temin için de her türlü tartışmayı göze alarak kırıp dökmekten çekinmeyen bencil hacı efendi varsa, ona anasından yeni doğmuş çocuk gibi masum olarak evine dönme müjdesi verilmeyecektir elbette.. Hangi sabrı göstermiş, hangi fedakarlıkta bulunmuş, hangi sıkıntı ve zorluğu sinesine çekmiş ki, onun karşılığı olarak verilsin böyle günahsız dönüş mükafatı?.

Bu çok faydalı hatırlatmalardan sonra muhterem hacılarımıza diyoruz ki:

- Haccınız mebrur, sayınız meşkur, zenbiniz mağfur, ibadetleriniz de tümüyle makbul olsun efendim. Aşkla gidesiniz, sabırla, şükürle şevkle dönesiniz inşaallah..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bana kurban gerekip gerekmediğini nasıl anlayabilirim?

Soru: Kurban konusunda bu sene zorlanacağımı düşünüyorum. Borçlanarak da olsa kurban almalı mıyım? Yoksa kurbanı imkânı müsait olanlar keser, borçlanarak kurban almak gerekmez mi? Bana kurban gerekip gerekmediğini nasıl anlayabilirim?

Cevap: Resûl-i Ekrem Efendimiz'in Medine'yi teşriflerinin ikinci senesinden itibaren meşrû kılınan kurban, (hâli vakti yerinde olan) Müslümanlar için Hanefi'ye göre vâcip, diğer mezheplere göre sünnet olarak kabul edilmiş, ekonomik durumu müsait olduğu hâlde bu mükellefiyetini yerine getirmeyenlerin sevaptan mahrumiyete maruz kalacaklarına da hadis-i şerifte işaret edilerek şöyle buyrulmuştur:

"- Durumu müsait olduğu halde kurbanını kesmeyen namazgâhımıza yaklaşmasın!" Çünkü namazgâhta kurbanını kesenlere verilen sevaptan ona hisse ayrılmaz artık.

Bu ikaz sebebiyle Hanefi âlimleri, kurban kesmenin vâcip olduğunu bildirmişler, durumu müsait olduğu halde kesmeyenlerin vacibi terk etme vebaline maruz kalacaklarına işaretle bulunmuşlardır..

Anlaşılan odur ki: "Kim kurban aldığı takdirde geçimine bir sıkıntı gelmeyecek, normal ihtiyaçlarını karşılamakta bir mahrumiyete mâruz kalmayacaksa, ona kurban kesmek gereklidir." Öyle ise ihtiyacından artarak beklemekte olan dört-beş bin lirasından ayıracağı kurban parasıyla kurban mükellefiyetini yerine getirmeli, ömür boyu bunun mutluluk ve huzurunu duymalıdır.

Kurban borçlusu olup olmadığını bir de "kalbine sor" hadîsiyle incelemek mümkündür. Şöyle ki: Resûl-i Ekrem Efendimiz:

"— Biri sana fetva verse de bir de kalbine sor!.." mealinde bir hatırlatmada bulunmuş, böylece hükmünü kesinleştiremediğimiz konularda (günahlarla bozulmayan) kalbin kanaatine bakılabileceğine işaretle bulunmuştur.

Öyle ise, bir de kalbimize sormalıyız. O zaman kalbimiz bize cevap verecek, kurban kesip kesemeyeceğimize dâir bir hükmün vicdanımızda oluştuğunu anlayacağız. Bu da vicdani bir kanaat olarak rahatlamamıza sebep olacaktır.

Kurbanın Hanefilerin vacip görüşüne mukabil diğer mezheplerin zenginlik şartı aranmaksızın sünnet olduğu görüşü, kurbanı hafife almaya sebep olmamalıdır. Çünkü sünnetin terk edilmeyen (müekked) kısmı da vacip kuvvetinde sayılmaktadır. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri Medine'deki hayatı boyunca hiçbir bayramda kurbanını ihmal etmemiş, hepsinde kurban kesme titizliği göstermiştir. Sözü buraya getirmişken bir inceliğe daha işaretle bulunalım izin vererseniz.

Hanefi'de kurban zenginin borcu olduğundan, aile içinde serveti olan zengin şahısların her birinin kendi adına kurban kesmesi vacip olur. Bu sebeple aile içinde serveti olmayan birinin, "Bu sene de kurbanı benim adıma niyet ederek kesin" demesine gerek olmaz. Çünkü kurban servet sahibinin borcudur. Serveti olmayanın borcu yoktur ki, kurbanın kendi adına kesilmesini istesin. Borç kiminse ödeme de ona düşmektedir. Diğer üç mezhepte ise sünnet olan kurban ailenin hepsine de şamil görülmüştür.

Bütün bunlardan sonra unutulmamalı ki, yoksul ve muhtaç insanlara fazladan kurban göndermenin sevabına sınır yoktur!. Çünkü dünyada yoksulların ihtiyaçlarını karşılayanın, Allah da ahirette ihtiyaçlarını karşılayacağı müjdesini vermekte, ahirette karşılanacak bu ihtiyacın değerini ise, kimse takdir edememektedir. Öyle olunca imkân sahiplerinin gündeminden, ihtiyaç sahiplerinin istekleri hiç çıkmamalıdır... a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Okuyucu, değerlerine sahip çıkan gazeteye sahip mi çıkıyor?

Ahmed Şahin 2009.11.10

Okumayı tercih ettiğimiz gazetenin önemini anlamak için önce gazeteyi tanımamız gerekir. Gazete nedir ne değildir?

Gazete, her sabah verdiği haber, yaptığı yorumlarla düşünceleri düzenleyen, zihinleri yönlendiren bir tespit ve telkin aracıdır!.

Bu sebeple medya isterse, sizin iftihar ettiğiniz madalyalık hizmetlerinizi aynen yansıtıp okuyucusunu lehinize çevirebilir; istemezse ülke için tehlikeli teşebbüsler olarak takdim edip okuyucusunu aleyhinize yönlendirebilir.

Gazetenin bu önlenemez etkisini geçmişteki bir tespitimizde şöyle ifade etmiştik:

-Gazete, okuyucusunun yönünü tayin eden bir pusula, istikametini işaretleyen bir ok gibidir. Çoğu zaman sanırsınız ki, siz gazeteden ileri düşünüyor, yazı ve yorumlarının ilerisinde yol alıyorsunuz...

Ne yazık ki, bu yolculuk çok sürmez.. Bir müddet sonra siz de okuduğunuz gazetenin ok işaretine yönelmiş, baştan yanlış bulduğunuz yorumlarını benimser hale gelmiş olursunuz..

- Nitekim siz temel değerlerine bağlı, muhafazakâr birisiniz. Ancak bu doğru düşüncenizi koruyabilmeniz için okuduğunuz gazete de sizin değerlerinize değer vermeli ki, bir müddet sonra düşünce erozyonu başlamış olmasın sizde. İnandığınız gazeteyi okumazsanız okuduğunuz gazete gibi inanmaya başlarsınız da haberiniz bile olmaz bu değer değiştirme kaybindan. Siz ne kadar, 'Ben diyalog ve hoşgörü taraftarı, demokrasi yanlısıyım, aşırılıklara kuvvet vermem, benim değerlerime değer vermeyenleri desteklemem!' dersiniz deyin, her sabah yaptığınız tercihlerle değerlerinizi aşağılayarak devreden çıkarmak isteyenleri fiilen destekleyip kuvvet vermiş olursunuz.

İsterseniz bir bakın tercih ettiğiniz telkin vasıtasına, yer veriyor mu sizin değerlerinize? Saygı duyuyor mu vazgeçilmezlerinize?

Yoksa sizin değerlerinizi çağın gerisinde kalmış bir gericilik unsuru olarak görüyor, fırsat buldukça aşağılamaya yöneliyor, kötüleyerek mi takdim ediyor? Bakmaktan utanacağınız resimlerle sayfalarını süslüyor, çoluk çocuğunuzu bu yolla da etkilemeye mi çalışıyor?

'Ben ne yazıp ne çizdiklerini öğrenmek için tercih ediyorum. Bunda bir sorumluluğum yok!' diyorsan seni de kendileri gibi düşündürmeye başladıklarının ispatı olmaz mı bu geçersiz gerekçe?..

İşte konuyu bitiren son soru:

- Siz gazeteyi mi etkilersiniz, gazete sizi mi? Fikir almak için mi alırsınız gazeteyi, fikir vermek için mi? Siz gazeteyi etkilemezsiniz de gazete sizi etkilerse, gazeteye fikir vermez de gazeteden fikir alırsanız, düşünmeniz gerekmez mi etkisine girdiklerinizin etkisini? Fikirlerine yöneldiklerinizin değerlerini?

Cevabınızı duyar gibiyim: Düşündüğümüz için biz de değerlerimize sahip çıkan gazetemize sahip çıkıyor, onu tüm değer sahiplerine tanıtmaya gayretimizi aralıksız sürdürüyoruz.. diyorsunuz.

Zaten biz de böyle düşünüyör, temel değerlerine sahip çıktığımız okuyucularımızın da bize sahip çıkacaklarından emin bulunuyorduk. Nitekim öyle de oldu. Basın tarihinde bir milyon okuyucuyu buluşturup kucaklaştırma başarısına imza atmak üzeresiniz bu sahip çıkışınızla!.. Artık uzak olmayan bir ZAMAN'da okuyacağınız manşeti hayal edebilirsiniz: ZAMAN BİR MİLYOOOON!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şefkatin öne çıktığı kurban soruları üzerine...

Ahmed Şahin 2009.11.11

Allah Resulü Efendimiz (sas) Hazretleri, merhametli, şefkatli olma konusunda yaptığı ikazında şöyle hatırlatmada bulunmuştur:- Sizler yeryüzündeki canlılara şefkatli davranırsanız, gökyüzündeki melekler de mahşerde size şefkatli davranılması için dua ederler! Bu hadis bize şunu hatırlatmaktadır:

- Meleklerin size de şefkatli davranılması için dua etmelerini istiyorsanız siz de başkalarına şefkatli davranın!.. Bundan dolayıdır ki, kurbanlık koyunun ayağını bağlayıp yere yatırdıktan sonra bıçağını bilemeye başlayan adamı gören Allah Resulü Efendimiz buyurmuş ki:

- Ey Allah'ın kulu! Bu hayvanı sen iki defa mı öldürmek istiyorsun? Nedir bu şefkatsizlik? Şöyle sürdürmüş ikazını: "Hayvanı kesecek kimse bıçağını önceden bilesin de yatırdığı yerde hayvanı ölümü bekletir halde tutmasın. Unutmasın ki; en güzel kesim, hayvana en az acı veren kesimdir. Siz yeryüzündekilere merhametli davranın ki gökyüzündekiler de size merhametli davranılması için dua etsinler!" Evet, Müslüman değil insanlara, hayvanlara bile acımasızlık edemez, kurbanlık hayvana da acı çektirmeye gönlü razı olmaz. Örnek aldığı Peygamber'i ona bu konuda ikazlar yapmış, irşatlarda bulunmuştur. Evet acıma, şefkat etme olayı Müslüman'da o kadar canlı ve unutulmaz haldedir ki; kurbanını keserken bile sadece (Bismillahi Allahü ekber) demekle yetinir, Besmele'nin gerisini okuyarak kesim anını uzatmak istemez. Çünkü Besmele'nin kalan kısmında Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatları vardır. Kurban kesimi sırasındaki durum ise bu iki sıfata zıt gibi görüldüğünden o sıfatları zikretmeden (Bismillahi Allahü ekber) diyerek hemen kesimi bitirir, o ânı uzatmamaya dikkat gösterir. Bazen (Bismillahi Allahü ekber) demeyi unutan da olabilir. Bu durum da niyetine göre hüküm alır. Şayet heyecandan, aceleden söylememişse bir mahzuru olmaz. Ama inkârdan, yani inanmadığı için Allah'ın ismini terk etmişse bu et yenmez. Çünkü terki ihmal ve unutmaktan değil, inkâr ve inançsızlıktan gelmiştir. Zaten bir İlahî kitaba inanmayanın kestiği de yenmez. Eğer kesenin ne durumda olduğu bilinemezse kestiği yenecek inançta biri olarak kabul edilir, tereddüt edilmez.

- Kurbanın tümü de Allah için olduğundan ne etinden ne de derisinden kesim ücreti verilemez. Kesim ücreti ayrı olarak verilmeli, et ikram edilecekse bu da ücretten ayrı olarak hediye edilmelidir.

- Kurban dinin bir emri olarak kesildiğinden eti, derisi de dine karşı olan yerlere verilmez. Yani din kendi aleyhine kullanılır duruma düşürülmez. Hep dine saygılı yerler tercih edilir. Ancak komşu hakkı unutulmaz, dinî hayat taşımasa da komşuya ikramda bulunulur. Gönlü kazanılmaya gayret edilir.

- Kurbanı iyi kesen kim ise kesime layık olan da odur. Bu itibarla, bizzat kesmek mümkün olduğu gibi ehil olana kestirmek, yahut da muhtaç olanlara hibe ederek vekalet vermek suretiyle kestirmek de mümkündür.

- Ortak olunan kurbanın etini taksim ederken zorluk yoksa eti götürü usulü ile değil de tartı ile taksim etmek uygun olur. Ortaklardan hiçbirinin kالبine kendi hakkı olanı tam alamadı, ama öteki fazlasıyla aldı gibi bir vesvese gelmemelidir. Etler hem kalite hem de miktarda eşit şekilde ayrılmalı, sonra da kur'a atılarak sahipleri tespit edilmeli, vesveseye asla yer verilmemelidir. Bununla beraber, hissesine düşen et miktarı ve kalitesi

üzerinde fazla titiz de olunmamalı, Rabb'imiz kabul buyursun, diyerek gönülden helalleşmelidir.

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birbirimizle iyi geçinmek bizim sorumluluğumuza bırakılmış!

Ahmed Şahin 2009.11.17

Biz Müslümanlar olarak kendi içimizde ve aramızda nasıl birlik beraberlik ruhu ve anlayışı içinde olmamız gerektiğine önemli ikaz ve işaretlerde bulunan bu yazıyı Kırık Testi'den (önemine binaen yerimizin aldığı kadarıyla özetleyerek) arz etme gereği duydum.

Sanırım siz de benim gibi, Efendimiz'in (sas) kabul olan ve olmayan şu iki mühim duasını dikkatle okuyacak, ibretle düşüneceksiniz.

-Peygamber Efendimiz (sas) Ümmet-i Muhammed'in kökten ve toptan yok edilmemesi, umumi bir kıtlığa maruz kalmaması ve çoğunu helak edecek bir düşmanın onlara musallat kılınmaması için Cenâb-ı Hakk'a dua dua yalvarmış ve Allah, (cc) Efendimiz'in (sas) bu duasını kabul buyurmuştur. Buna göre bu ümmet, umumi bir helake uğramayacağı gibi, devamlı olarak başkalarının hâkimiyeti altında da kalmayacaktır. Ancak Efendimiz (sas) bu ümmetin kendi arasında birbirleriyle vuruşmamaları, birbirlerine düşmemeleri için yapmış olduğu duasının Cenâb-ı Hak tarafından kabul buyurulmadığını ifade etmiş, haber vermiştir. (Müslim, Fiten, 19/20)

Bu son talebin kabul edilmeyiş hikmetiyle alakalı şu son derece önemli yorumu yapmaktadır Hocaefendi. Dikkatle okuyoruz:

-Bu mesele, insanların kendi iradeleriyle çözecekleri bir husustur. Zira insan, akıl ve şuur sahibi bir varlıktır. Kendi iradesi işin içinde olmadan sürü gibi güdülmek, bir yere toplanmak, ağaçlar gibi üst üste yığılıp bir arada bulunmak insan haysiyet ve şerefine terstir. Bunun yerine insanın, iradesinin hakkını vererek bir arada yaşayabilme ve başkalarıyla beraberlik tesis edebilme yollarını araştırması gerekir. Bu onun imtihanıdır.

Zaten Cenâb-ı Hak İlâhî kelimasında farklı âyet-i kerimelerde tekrar tekrar insanların birbiriyle imtihan edileceğini ifade buyurarak Ümmet-i Muhammed'in maruz kalabileceği bu azim (büyük) fitne hususunda bizi ikaz etmektedir. (En'âm Suresi, 6/53)

Evet, Allah (cc) bizi pek çok şeyle imtihan etmektedir. Bazen hastalıklarla, bazen musibetlerle, bazen ibadat-ü taatle, bazen de günahlarla yani günahlara karşı bize verdiği zaafarla imtihan ediyor. İnsan bu imtihanların hangisinde muvaffak olursa, o sahada imtihanı kazanmış demektir.

İşte bu imtihanlardan biri de bazımızın bazımızla imtihan edilmesidir. Allah (cc) insan nevinde değişik neviler yaratmıştır. İnsanlardan her bir fert başlı başına bir nev gibidir. Herkesin mizaç ve huyu farklıdır. Kimse kimseye benzemez. Allah insanları bu şekilde farklı farklı yaratmakla, esma-i ilâhiye ve sıfat-ı sübhaniyesinin tecellilerini gösteriyor. Ve aynı zamanda bununla bizi imtihan ediyor ve imtihanda başarılı olanlara mükâfat vaat ediyor. Yani senin huyun onun huyuna uymadığı gibi, onun huyu da sana uymayacak. Sen ayrı bir meşrebin çocuğu, o ayrı bir mizacın çocuğu, öbürü de yine ayrı bir mezağın çocuğu olacak. Ancak aranızdaki bütün bu farklılıklara rağmen, birlik ve beraberlik tesis edebilmenin, beraber yaşayabilmenin yollarını arayacaksınız.

Kaldı ki bazı huyları kötü olan bir insan, "mutlak kötü insan" demek de değildir. Hususiyle Allah'a, Peygamber'e, haşr ü neşre iman eden, namaz kılan, oruç tutan bir kimseye kötü adam damgasını vurursanız kendiniz kötü bir sürece girmişsiniz demektir. Burada yapılması gereken, ona hemen kötü damgası yapıştırıp irtibatı kesmek değil, bir yolunu bulup aradaki kırgınlığı gidermek, dostluk ve kardeşliği yeniden tesis edip kucaklaşmayı sağlamaktır. Kırgınlığın geçici, kardeşliğin kalıcı olması gerekir çünkü.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölmüşlerimiz için kurban, şokla kurban, adak kurbanı, ziynet kurbanı...

Ahmed Şahin 2009.11.18

Bayramda ölmüşlerimiz adına kurban kesmemiz caiz olur mu? Olursa etinden kesenler yiyemez, diyorlar doğru mu?

-Bayramda ölmüşleri adına kurban kesmek caizdir. Ancak kestiği kurbanı (ölenin vasiyeti var da onun için kesiyorsa) etinden tıpkı adak gibi kesen ve ailesi yiyemez. Tamamen yoksula hibe edilmesi gerekir. Şayet vasiyeti yok da bir vefa ve sevap niyetiyle kendiliğinden kesip sevabını ölmüşlerine bağışlamak istiyorsa, bunda adak gibi bir yasak söz konusu olmaz. Kendi özel kurbanı gibi tasarrufta bulunup yer ve herkese yedirebilir.

Efendimiz (sas) Hazretleri hem ölmüşleri, hem de ümmeti adına kurbanlar kesip sevabını onlara bağışlamış, etinden de yemişlerdir.

-Kurbanda, keçi koyun cinsi tek kişi adına kesilirken, sığır ve deve cinsi yedi kişiye kadar ortaklık kabul eder. Ancak, ortak olanların hepsi de ibadet ve sevap niyetiyle ortak olmalıdır. Ucuz ve taze et almak niyetiyle ortak olmak isteyen kimsenin ortaklığı caiz olmaz. Bu sebeple adak, akika, ölmüşlere kurban, ortaklığı caiz olan kurban sayılır. Bunlarda ibadet ve sevap niyeti vardır çünkü.

-Şokla kurban kesmek caiz midir? Caiz ise şokta neye dikkat etmek gerekir?

-Kurban keserken dikkat edilecek husus, hayvana işkence yapmadan, en az acıyla kesmektir. Efendimiz (sas)'ın bu hususta ikazları vardır. Hazreti Ömer (ra), keseceği kurbanı sürükleyerek götüren birini görünce unutulmayan ikazını şöyle yapmıştır:

-Kurbanı eziyet etmeden götür, işkence yapmadan yatır, kesim işini de acı vermeden bitir!.

Bu açıdan bakınca, şokla kesim acıyı en aza indiren kesim olarak görülebilir. Şokta dikkat edilecek en önemli husus şudur:

-Ölüm şokla mı, yoksa şokun hemen arkasından yapılan kesimle mi gerçekleşmektedir?

Eğer şokla sakinleştirilen hayvan, geç kalınmadan hemen kesilmiş, ölüm bu kesimle gerçekleşmişse bundan şüphe etmeye gerek yoktur.

-İhtiyacın fazla olduğu düşünülen yoksul yerlere para gönderip kurbanlarını kendi adlarına oralarda kestirmeyi uygun buluyor musunuz?

- Elbette.. Yeter ki kurban, bayramın üç günü içinde kesilerek yoksulun eline geçsin. Bütün mesele, kurbanların ihtiyaç sahibi yerlere gitmesi ,yoksulun ihtiyaçlarını gününde karşılaması, neslin yetişmesine de yardım

etmesidir..

Kurbanın en sevaplısını anlatan şu tarif hep hatırlanmalıdır:

-Sevabı en çok olan kurban, ihtiyacı en çok olana verilen kurbandır.

-Adak kurbanı bayramda da kesilebilir mi?

-Adak kurbanı bayramın içinde de dışında da kesilebilir. Adakta zaman ve mekân şartı bağlayıcı değildir. Başka günde, başka mekânda da kesilebilir..

-Aile içinde kesilen kurbanın sevabından ailenin diğer fertleri de hisse alıyorlar mı?

-Üç mezhepte kurban, zenginlik şartı aranmaksızın ailenin tümü adına kesilir. Hanefi mezhebinde ise kurbanı ailenin zengin şahısları keser, borçlu zengin olandır çünkü. Ancak ailenin diğer fertlerinin kurban kesimini teşvik edip taraftar olanları da bu sevaptan hisselerini alırlar. Efendimiz'in şu ikazı hatırdan hiç çıkmamalıdır: Hayra destek verip sebep olan onun sevabına ortak olur, hissesini alır. Şerre sebep olup destek veren de günahına ortak olup hissesini alır.

-Sahip olduğu ziynetine kurban kesmeye gücü yetmeyen hanım da, ailenin kestiği kurban sevabından hissesini almış olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayır kurumuna bağışta bulunmak kurban yerine geçer mi?

Ahmed Şahin 2009.11.24

Okuyucuma demişler ki:- Kurban parasını bir yoksula ya da bir hayır kurumuna ver, bir hayvanın canına kıyma. Bu bağış sana kurbandan daha çok sevap kazandırır!.

Okuyucum da, 'Ben kurban kesmesem de parasını kurban kesmeyen bir yere versem kurban kesmiş sayılır mıyım? Şüpheye düştüm doğrusu!' diye sormuş.

Şüpheye düşmeye hiç gerek yoktur. Konu gayet açıktır. Kitaplarımızdaki ilmi ifadesiyle kurban, (taabbüdi) bir ibadettir. Yani Rabb'imizin emri, Resulullah Efendimiz'in bizzat her bayramda kestiği kurbanlarla bize mesaj verdiği bir ibadettir. Şayet kurbandan maksat para yardımı olsaydı, ihtiyaç sahiplerine bir şeyler verilir, kurban diye bir ibadet hayatımızda yer almaz, her bayramda kurbanını mutlaka kesme titizliği gösteren Peygamberimiz de, "Kurbanını kesmeyen bizim namazgâhımıza yaklaşmasın!" ikazında bulunmazdı.

Bu sebeple bayramda, "Ben parasını veriyorum, adıma kurban kesmeyin sadece ihtiyaçlılara dağıtın bu kurban parasını" diyen kimsenin verdiği para, yardım sevabı kazandırsa bile kurban sevabı kazandırmaz, kurban borcundan kurtarmaz. Öyle ise kurban ya bizzat kesilmeli yahut da parası gönderilerek mutlaka kestirilmeli, kurban ibadetinin ancak böyle yerine getirileceğinde en küçük bir şüpheye düşülmemelidir.

Hatta denebilir ki, on kurban parasını sadaka olarak veren kimse, yardım sevabı alabilir, ancak bir kurban kesmiş sevabı alamaz, kurban borcu üzerinde aynen baki kalır. Çünkü kurban, para yardımı değil bir bakıma "et ikramı"dır. Para vermekle et ikram etmiş olmaz, kendi kafasından ibadet uydurmuş, ayetin, hadisin emrini değil kendi isteğini uygulamış olur.

Ancak şu kadarı da var ki, geçmiş bayramlarda kurban kestirmediği için şimdi pişmanlık duyan kimsenin, kestirmediği o kurbanlarının parasını vermek suretiyle bir çıkış yolu bulması gerekir. Geçmişte gününde kesemediği kurbanların borcundan ancak parasını ödeyerek kurtulması söz konusu olabilir.

Burada önemli bir hususa daha dikkat çekmek isterim.

- Kurban, dinin emri olarak kesildiğinden eti, derisi de dine karşı olan yerlere verilmez. Yani din, kendi aleyhine kullanılır duruma düşürülmez. Hep dine saygılı yerler tercih edilir. Ancak komşular bu hükümden istisna tutulmuşlardır. Komşu dinî hayat yaşamasa da kurban etinden hissesi ihmal edilmez, komşunun kalbi gönlü hep kazanılmaya gayret edilir.

Komşu hakkının önemi konusunda ikazlarda bulunan Efendimiz (sas) Hazretleri buyurur ki: "Cebrail bana komşu hakkını öylesine ısrarlı anlattı ki, komşunun komşuya mirasçı olacağını bile zannettim bu ısrar karşısında! Siz de komşu hakkına dikkat edin, komşunuz başka dine mensup da olsa kurban etinden hissesini vermeyi ihmal etmeyin!."

-Kurban kesildikten sonra bazı yerlerde akan kanı çocukların alınlarına, araba tekerlek ve camlarına sürülerek uğur getireceği sanılıyor. Kurban kanında böyle uğur getirme özelliği var mı?

- Hangi canlıdan olursa olsun kan necistir, bulaştığı yere kirden başka bir şey getirmez. Bu sebeple, kurban kanından uğur beklemek necasetten fayda beklemek gibi bir bilgisizlik olur. Kan bulaştığı elbiseyi kirletir, avuç içinden az yeri kirletmişse yıkamak vacip olur, avuç içi genişliğinde yeri kirletmişse yıkamadan o elbise ile namaz kılınmaz, mutlaka elbisedeki bu lekeyi temizlemek gerekir ki yapılan ibadet sahih olsun. Yani kan, kurban kanı da olsa sürüldüğü yeri kirletir, uğur falan getirmez.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanda Peygamber'imizden komşuyu düşünme rnekleri...

Ahmed şahin 2009.11.25

Resul- Ekrem Efendimiz buyuruyor ki:- Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!

Evet, biz Müslüman'ın derdiyle dertleniriz. Onlar ister kapı komşumuz olsun, isterse ülkeler ötesinde ihtiyaç içinde inleyen kardeşlerimiz olsun, durumları bizi ilgilendirir.

Bundan dolayı kurbanlarımızın bir kısmını ülkeler ötesinde ihtiyaç içinde inleyen kardeşlerimize ulaştırma çabalarımızı her geçen sene artırarak sürdürürüz. Çünkü onların derdi de bizim derdimizdir.

lkeler ötesindeki kardeşlerinin derdiyle dertlenen Müslüman'ın kapı komşusuna, mahalle içindeki ihtiyaç sahipleri kardeşlerine ilgisi nasıl olur, ne türlü bir yakınlık duyar acaba? Merak edilmeye layık bir konudur bu da.

İsterseniz sözü uzatmadan kurbanda Peygamber'imizin komşuya gösterdiği yakın ilgiden sadece ikisini hatırlayalım burada. Bakalım komşularımızla kurban paylaşımı konusunda ortaklığımız nasıl olması gerekir bir görelim.

Bir Kurban Bayramı'nda Efendimiz (sas) Hazretleri, validemize soruyor:

- Aişe! Kurban etini dağıttınız mı?
- Dağıttık ya Resulelluh, diyor.
- Ne kadarını dağıttınız?
- Hepsini de dağıttık, bize bir buttan başkası hiçbir şey kalmadı!..

Tebessüm eden Efendimiz, şu yorumu yapıyor:

- Desene Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı!..

Evet, Aişe validemiz, kurban etinin tümünü de komşularına dağıttıklarını söylüyor, "Bir buttan başka hiçbir şey kalmadı bize." diyor. Efendimiz de buna çok seviniyor ve dağıtılanın tümünün de ahirette yanlarında bulunacağına işaret ederek:

- Desene Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı!" diye takdirlerini ifade ediyor.

Demek ki, kurban etinin komşularına dağıtılanı, sevap defterine yazıldığından mahşerde dağıtılanın yanında bulunuyor. Dağıtılmayanı ise burada tüketildiğinden sevap defterinde görünmüyor, mahşerde de yanında bulunmuyor. Bu anlayıştan hareketle denebilir ki; bir kurbanın parasını verip de ihtiyaç sahibi öğrencilere, yoksullara tümüyle bağışlayanlar, kurbanın tümünü de kendi yanlarına almış sayılabilirler. Çünkü etiyle, derisiyle, sakatatıyla tümünü de veriyor, hiçbir şeyini burada almıyor, hepsini de ahirette yanına almış bulunuyorlar. İşte bu olay, kurbanın tümüyle hibesi veya etinin çoğunun dağıtımı konusunda muhteşem bir örnek olarak bayramlarda hafızamızda tekrar canlanıyor!

Bir de etin komşularla birlikte yenilmesi olayı var ki; ömür boyu düşünmeye değer bir muhteşem komşuluk örneğidir bu da. Onu da hatırlayalım. Çünkü komşuluk konusunda benzeri görülmeyen özellik ve güzellikte bir örnektir bu da. Bir bayram sabahı erkenden kurban etini pişirip sürerler Efendimiz'in önüne. Hemen bismillah, deyip de başlamaz da sorar: - Şu anda komşularımız da kurban eti yemeye başladılar mı?

- Hayır, derler, henüz onların ellerine pişirecek etleri geçmedi. Herkesten önce biz size hazırlayıp getirdik.

Bunun üzerine verdiği cevap, insanlık tarihinin şeref levhalarına geçecek muhteşemlikte bir komşuluk anlayışı olur. Buyurur ki: - Götürün bu eti! Ne zaman komşularımızın da bacalarından et pişirdiklerine işaret eden dumanlar yükselirse o zaman getirin. Komşusunun yemediğini yiyen, giymediğini giyen, onlardan ayrı bayram yapan kimselerden olmak istemem! Et götürülür, daha sonra komşuların bacasından et pişirmeye başladıklarını gösteren dumanlar yükselir, bundan sonra buyurur ki:

- İşte şimdi kurun soframızı, komşularımızla birlikte kurban eti yiyebiliriz artık..

Bir ayet-i kerime uyarısı:

- Fa'tebiru ya ülil ebsar!.. Düşünün ey basiret sahipleri!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gönül birliğimizi koruyamama zaaflarımız üzerine...

Hocaefendi'nin Kırık Testi'deki sohbetinin bir bölümünü (önemine binaen) özetleyerek dikkatlerinize takdim ediyorum.

Öyle sanıyorum ki siz de benim gibi kendi dünyanızdaki kırma ve kırılma duygularınızı hatırlayacak, varsa böyle incinme ve incitme zaaflarınızın pişmanlığını hemen duyacaksınız. Hocaefendi, "Bizarım birbirini affetmeyen kardeşlerin dargınlık, kırgınlıklarından." diye sitem ettiği sohbetinde diyor ki:

"Fertler arasında oluşan kırgınlıktan sonra ilk defa özür dileyip 'kusura bakma kardeşim, hakkını helal et' diyen kimse, o kırgınlığın kahramanı sayılır! Bir hadis-i şerifte Efendimiz (sas), birbirine küsen iki kişiden hayırlı olanın, önce selâm veren olduğunu ifade buyurur. (Buhari, Edeb 62) Bu hususta Kur'ân'ın fermanı ise daha da düşündürücüdür:

"İyilikle kötülük bir olmaz. O halde sen kötülüğü en güzel tarzda iyilikle uzaklaştırmaya bak. Bir de bakarsın ki, seninle kendisi arasında düşmanlık olan kişi candan, sıcak bir dost oluvermiş sana!" (Fussilet - 41/34)

Bunun gibi birçok kudsî nasihat ve ikazlara rağmen kırgınlık ve dargınlıkta gösterilen ısrar ve zaafların zaman zaman beni ciddi mânâda sarstığını, derin bir üzüntü ve ızdıraba gark ettiğini ifade etmeliyim. Zira bakıyorsunuz sohbet meclislerine giden, imanı anlatan eserleri müzakere eden iki insan bile kalkıp birbiriyle didişiyor, birbiriyle uğraşılıyor...

Demek ki, onlar, küfür ve dalâlet zihniyetinin inanan insanlar üzerine nasıl bir kin ve nefretle yürüdüğünü görmüyor/göremiyor; düşmanlığa kilitlenmiş hasım bir anlayışın kurmuş olduğu planların, yapılan bütün bu hayırlı işlere mâni olabileceğini idrak edemiyorlar...

Allah aşkına, eğer bunlar küçük meselelerse, o zaman büyük olan mesele nedir?..

Yoksa biz, Allah ve Resûl'ünün inkar edilmesini önemli görmüyor da, aleyhimize söylenilen bir lafa takılıp kalıyor, onu mu daha ehemmiyetli görüyoruz?!

O zaman gelin neye, ne ölçüde değer verdiğimizize bir bakalım. Hangi küçük hadiseleri hiç yoktan yere gözümüzde büyütüp bir heyûla hâline getirdiğimizi ve bunun karşısında hangi büyük meseleleri gözümüzde küçük bir mevzu hâline düşürdüğümüzü insafla müşâhede edelim..

Allah bize akıl vermiş. Daha da ötesinde iman ve iz'an ihsan buyurmuş. Aramızda böyle bir faslı müşterek varken nasıl oluyor da birbirimize düşüyoruz, oturup bunun bir değerlendirmesini yapalım.

Uhuvvet Risalesi'nde denildiği gibi, Hâlîk'ımız bir, Mâlik'imiz bir, Rabb'imiz bir, Peygamber'imiz bir, dinimiz bir, kıblemiz bir, bir bir, bine kadar bir bir.. sonra vatan bir, mefkûre bir, aynı yolun yolcusu olma bir.. bir bir, yüze kadar bir bir. Şimdi bu "bir birler" hep bir ve beraber olmayı gerektirdiği hâlde sinek kanadı kadar önemsiz meseleler için nasıl birbirimize düşüyoruz, durup düşünmemiz gerekmez mi?"

"Dünyanın, Cenâb-ı Hakk'ın yanında bir sinek kanadı kadar kıymeti olsaydı kâfir ondan bir yudum su içemezdi." (Müslim, Zühd, 13) buyrulmuyor mu? Demek ki dünyanın, o kadar kıymeti yok ki kâfir su içebiliyor. Şimdi eğer bütün dünya böyle ise dünyaya ait bir kısım kırık dökük, paramparça iş ve sözlerin ne ehemmiyeti olabilir ki, inanan bir insan bunlardan dolayı kan kardeşinden daha ileri olan can kardeşine, mefkûre ve yol arkadaşına karşı tavır alabiliyor. Bu tavrında da ısrarcı olabiliyor!..

İşte bütün bunları düşününce "O hâlde ne diye Kur'ân ve Sünnet'le meşgul oluyor, ne diye bunca kitabı okuyor, Nurlarla ıstıgal ediyoruz?.." diye sormadan edemiyorum kendi kendime. Basit konularda bile gönül

birliğimizi koruyamayacak, birbirimizi üzen zaaflarımızdan geri kalamayacaksa?..

Devamı yarın...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kardeşliğimizi zedeleyecek duygu ve düşüncelerden kaçınmak

Ahmed Şahin 2009.12.02

Gönül birliğimizi korumadaki zaaflarımıza dikkatimizi çeken Hocaefendi, sürdürdüğü ikaz ve irşat yüklü sohbetinde şunları da ifade ediyordu:

- Uhuvvet Risalesi'nde Üstad Hazretleri, Hâfız-ı Şirazî'den "Dünya öyle bir metâ değil ki bir nizâa değsin." ifadesini naklediyor. Zannediyorum hiçbirimiz "Bu zat, bu sözüyle mübalağa yapıyor." diye içimizden geçirmemişizdir. Demek doğru konuşuyor, hakikati ifade ediyor. Pekâlâ biz, o gerçeği, o doğruyu hayatımıza ne kadar yansıtıyoruz?

İşte bunları düşününce "O hâlde ne güne okuyoruz bu kitapları, ne diye Kur'ân ve sünnetle meşgul oluyor, ne diye Nurlarla ıstıgal ediyoruz ki?" diye sormadan edemiyorum kendi kendime. Bize bir şeyler ifade etmeyecekse, kemalat-ı insaniye adına elimizden tutup bizi Ruh-u Seyyidi'l-Enâm'a ulaştırmayacaksa, niçin zamanımızı israf ediyoruz ki? Doğrusu, bîzarım birbirini affetmeyen kardeşlerden... Demek bir yerde bizim de ciddi bir rehabilitasyona, kendi davranışlarımızı yeniden gözden geçirmemize ihtiyacımız var. Kanaatimce hepimiz için geçerli bir husus bu. Zira çok küçük şeyleri büyütüyor, dil ucuyla dahi olsa hemen gıybetlere giriveriyoruz. Böylece zihinler gıybet mülâhazasıyla kirletiliyor; gönüllerin aydınlık çehresine gıybet ziftleri akıtılıyor.

Bilindiği üzere gıybet, büyük bir günahdır. Bir hadis-i şerifte geçtiği üzere, Peygamber Efendimiz (sas), "Gıybet zinadan daha şiddetlidir." buyuruyor. "Bu, nasıl olur?" diye sorulduğunda ise şu cevabı veriyor: "Kişi zina edip tevbe eder de (bir daha yapmazsa), Allah Teâlâ onun tevbesini kabul buyurur. Fakat gıybet eden, gıybet edilen tarafından affedilmedikçe o günahı bağışlanmaz!" (Beyhakî, Şuabu'l-ıman, 14/255)

Demek ki gıybetin öyle çeşidi vardır ki; zinadan daha şiddetlidir. Mesela insanların hüsnüzan besleyip arkasından gittiği büyük bir zat hakkında bu şekilde gıybetle konuşmak büyük bir günahdır. Çünkü böyle bir zatın gıybeti, arkasında olan bütün insanların hakkına girme gibi altından kalkılamayacak azim bir günahı netice verebilir. Evet, mesele işte bu ölçüde naziktir. Eğer temelde biz, Allah Teala'nın büyük gördüklerini büyük görüp büyük kabul etmiyorsak, neticede nice küçük mevzular gelip bu büyük meselelerin yerini alacaktır/almaktadır.? Demek iman noktasında ciddi bir kıvam problemimiz var bizim. Sosyal alanda olduğu gibi ferdî planda da iman esaslarına dair boşluklarımız söz konusu...

Demek ki Allah'ın hâzır ve nâzır olduğuna, O'nun hatırının her hatıra tercih edilmesi gerektiğine ve her şeyin hesabının öbür âlemde görüleceğine kâmil mânâda inanamıyoruz!..

Hâsılı, dertliyim, üzgünüm, bîzarım bu mevzuda bize yakışmayan tavır ve davranışlardan, ortaya konulan zaaf ve boşluklardan!..

Evet, bîzarım birbirini affetmeyen kardeşlerden, bîzarım kusur gören, kusur araştıran arkadaşlardan, bîzarım "Kiramen Katibîn" gibi günahları yazanlardan, bîzarım kardeşinin hata ve kusurlarını kaydedip durduğu hâlde,

sevaplarını görmezden gelenlerden...

Şunu da ifade edeyim ki; bütün bunları, kendi heva-ü hevesime göre değil, sizin de saygı duyduğunuz kaynaklara bağlı olarak dile getirmeye çalıştım. Bu sebeple diyebilirim ki; eğer bu söylenenlere gerçekten inanıyorsak, o zaman gelin, kardeşliği zedeleyecek her türlü duygu ve düşüncenin rüyalarımıza dahi girmesine fırsat vermeyelim. Bize sırtını dönenleri dahi kucaklama yollarını araştıralım, Mevlânâ gibi hareket ederek, "Dövene elsiz, sövene dilsiz" olma düsturunu hayatımıza hayat kılma azmimizden geri kalmayalım...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içindeki anlaşmazlıklarda kime uyulmalı?

Ahmed Şahin 2009.12.08

Çoğalan aile içi sorulara topluca cevap vermiş olmak için konuyu baştan sona şöyle özetlemek istiyorum.

Önce evlenecek gençlerin, hayat anlayışlarında ortaklık bulunup bulunmadığına dikkat etmeleri gerekmektedir. Bu ortaklık bilhassa dindarlıkta olmalıdır. Dindarlıkta birbirine yakınlık olmazsa baştan mühim görmeseler de sonunda bu farklılık önce uyumsuzluğa, sonra da geçimsizliğe dönüşebilmektedir.

Çünkü bey dindar olunca evde İslami alışkanlıklar, örf, âdetler uygulanıyor. Bu uygulamaya alışık olmayan hanım kızcağız da uyum sağlayamıyor, bazen zıddını bile iddia ediyor, derken uyumsuzluk geçimsizliğe dönüşebiliyor. İşte böyle bir uyumsuzlukla karşılaşmamak için gençlerin baştan denk olup olmadıklarını araştırmaları, kesin kararı bu denklik tespitinden sonra vermeleri gerekiyor.

Ancak buna rağmen istenen denklik sağlanamaz da sonunda aile içinde bir uyumsuzlukla karşılaşılırsa durum ne olacak? Aile yıkılma tehlikesiyle yüz yüze mi kalacak? Yoksa bu uyumsuzluğun da bir çaresini aramak, bir uyum yolu bulmak mümkün mü?

İşte burada maneviyat büyüklerinin uyumsuzları uyumlu hale getirecek tavsiyelerine bakmak gerekiyor. Bu tavsiyelerden birini Bediüzzaman Hazretleri iki cümle içinde ifade ederken diyor ki:

- Ne mutlu o erkeğe ki, aile içinde dindar hanımını taklit eder, dindarlıkta hanımına tabi olur!.

- Ne mutlu o hanıma ki, dindarlıkta beyine tabi olur, dindar beyini taklit eder.

Demek ki, bir ailede uyumsuzluk varsa çare, yıkım değildir. Birinin ötekine tabi olmasıdır. Ama kim kime tabi olacak, hangisi hangisini taklit edecek?

Bediüzzaman Hazretleri'nin gösterdiği en doğru uyum çaresi budur:

- Ailenin dindar olanı hangisi ise ona tabi olunacak, dindarlıkta ileride olan taklit edilecek, böyle bir tabi oluşla hem ailedeki uyumsuzluk giderilecek hem de tabi olanın ebedi hayatı kurtulacak. Çünkü dindara tabi olanın ahireti tehlikeye girmez, aksine kurtulur. Böylece tabi olan kaybetmez, kazanır..

Hemen ifade edelim ki, aile içinde tabi olunacak bu dindar, bey de olabilir, hanım da.

Bu durumda uyması gereken itiraz edip de mesela, 'ben erkeğim, kadına tabi olamam' demeyecektir. Çünkü tabi olduğu aslında kadın değil, kadının dindarlığıdır. Bu nokta, tarafları benlik duygusundan kurtarır, şahsa değil şahsın dindarlığına tabi olduğu için rahatlatır. Böylece ailedeki zıtlasmalar şahsa değil şahsın benimsediği dindarlığa tabi olarak çözümlenmiş olur.

Aslında bu, konunun güzel ihtimalidir. Bir de kötü ihtimali vardır. Şöyle ki:

- Ya kadın da bey de dindar olmaz da, birbirlerini günahlı bir hayata teşvik eder, yanıfta yarıfa girerlerse ne olur? O zaman aile içinde kim kime tabi olacak? İşte çaresi zor ihtimal.

Bediüzzaman Hazretleri bunlar için büyük bir esef içinde şöyle sızlanmaktadır:

- Yazık o iki karı kocaya ki, birbirinin günahını, sefahetini taklit eder, birbirini ateşe atmakta, cehenneme itmekte yarıfa girer, yardımcılık ederler..

Demek ki, aile içinde tabi olunacak dindar birinin bulunması, aile için büyük bir şanstır. Diğerleri ona sahip çıkıp tarafını tutmalı, yalnız bırakmamalılar. Ancak o dindar da bulunduğu yerin nezaketini bilmeli, itici tavırlardan kaçınmalı, sabırlı ve sevimli bir esneklik içinde muhatap olmalıdır.

Konuyu Bediüzzaman Hazretleri'nin üslubuyla bağlayacak olursak şöyle diyebiliriz:

- Ne mutlu o aileye ki, içlerindeki dindara tabi olma akıllılığını gösterirler, böylece birbirlerini Cehennem'e değil Cennet'e yönlendirme ortaklığında buluşmuş olurlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kımız, kefir içilir mi? Midye, istiridye, ıstakoz yenir mi?

Ahmed Şahin 2009.12.09

Soru: Asya Türk devletlerine gidenler oralarda bolca at eti yemekte, sıkça da kımız içmekteler. Ülkemizde ise at eti yenmez, kımız içilmez, diyenler olduğu gibi, yenir, içilir, diyenlere de rastlanmaktadır. Sizin tespitlerinize göre gerçek nedir? At eti yenir, kımız, kefir içilir mi? Bizi şüpheden kurtaracak bilgiye ihtiyacımız var. Yoksa gittiğimiz yerlerde zorlanıyor, tavrımızı tespitte sıkıntı çekiyoruz?.

Cevap: İmam-ı Azam'a göre at eti sadece mekruh sayılmıştır. Ancak diğer iki imamla, Şafii ve Hanbeli mezhebine göre at eti yenir, sütü olan kımız da içilir. Şartı: Kımızın sarhoşluk verecek dereceye gelinceye kadar bekletilmemesidir. Nitekim aynı şeyi kefir için de söylemek mümkündür. Bunların sarhoşluk verecek dereceye dönüştürülmeden içilmesinde mahzur olmaz. Ancak uzun zaman bekletilip de içeni sarhoş edecek duruma getirilirse, işte bundan sonra haramlık söz konusu olur. Bu da rengiyle, kokusuyla, tadıyla da anlaşılabilir. Böyle bir değişim işareti yoksa, içeni sarhoş ettiği de görülmüyorsa, 'haram' deme gerekçesi de yok demektir.

Nitekim Hayrettin Karaman Hocaefendi kefir konusunda yaptığı geniş araştırma sonunda sahip olduğu kanaatini şöyle ifade etmektedir:

"-Kefir diye içilen süt ürünü sarhoşluk vermiyor, üründe alkolün rengi, tadı ve kokusu bulunmuyor, (zaten ürünün içinde, dışarıdan katılmış, ilave edilmiş bir alkol de bulunmuyor) şu halde kefire haram veya mekruh demek için de bir sebep bulunmuyor!."

Bu konuda Kaynaklarıyla İslam Fıkhı'na da bakılabilir. Soru: Balıkçılar yemeye alışık olmadığımız midye, istiridye, ıstakoz, yengeç gibi deniz ürünleri de satıyorlar. Kimileri bunların yenmeyeceğini kimileri de yenebileceğini söylüyorlar. Bizim yemeye alışık olmadığımız bu deniz ürünleri yenir mi? Bunları yiyenler acaba kendi mezheplerinin gereği olarak mı yemiş olurlar? Bizi şüpheden kurtaracak bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Hanefilere göre, denizde yaşayan balık çeşitlerinin tümü de yenir. Yeter ki balık cinsi olsun, başka bir cinsten olmasın. Bu sebeple, yılan balığı, yunus balığı gibi balık çeşitlerinin hepsi de yenen cinsten sayılırlar. Ancak balık gibi denizde yaşadığı halde balık cinsinden sayılmayan midye, istiridye, istakoz, karides, yengeç, kirpi, kaplumbağa.. gibileri yenmeyenlerden kabul edilirler.

Şafii ve Maliki'de ise, suda yaşayanların hepsi de balık cinsi gibi temizdir, yenir.

Bu sebeple Şafii'de, istakoz, istiridye, midye, karides ve benzerleri balık gibi temiz kabul edilmiş, yenmelerinde mahzur görülmemiştir.

Demek ki midye, istakoz, istiridye, karides gibilerini yiyenler diğer hak mezheplerin görüşüyle amel ederek yemiş olmaktadır. Bu konuda Hanefi fıkıh kitabı Nimet-ül İslam'da şöyle denmektedir:

-Balık cinsinden olmayan deniz mahlukları yenmezler. Midye, istiridye, istakoz, karides.. gibi. Büyük İslam İlmihali'nde de şöyle denmektedir:

-Devamlı olarak suda yaşayan balıklar yenir. Fakat diğer su hayvanları habis sayılır, yenmezler. Mesela, yengeçler, midyeler, istiridyeler, istakozlar helal değildirler..

Anlaşılan odur ki, Hanefi'nin balık cinsinden saymadığı için yenmeyenler arasında gördüğü midye, istiridye, istakoz.. gibi deniz ürünlerini yiyenler, Şafii'nin (yenen temiz deniz ürünlerinden) sayması sebebiyle yemiş olduklarından bir yanlışlık söz konusu olmuyor. "Ümmetimin ihtilafında (farklı görüşünde) rahmet vardır." hadisinin işaretine de uygun düşmüş bulunuyor...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Mevlânâ'dan mesaj yüklü hatıralar...

Ahmed Şahin 2009.12.15

Mevlânâ Haftası münasebetiyle Konya dünyanın her tarafından gelen ziyaretçilerle dolup taşıyor.

Demek ki asırlar geçer ama Hız. Mevlânâ geçmez. O tüm hatıralarıyla hayatımızda ve içimizdedir.

İşte o unutulmaz hatıralarından bir demet sizlere. Zannederim siz de ibretle okuyacak, takdirle tefekkür edeceksiniz.

Hız. Mevlânâ zikir halkasına katılmış, çevresiyle birlikte zikrediyordu. Tam bu sırada bir sarhoş da dışarıdan halkaya katılıp zikretmeye başladı. Ancak sarhoş dengesini tutamıyor, yanındakilere çarpıyor, rahatsızlık veriyordu.

Tutup kapiya atmak istediler. Ama sarhoş çıkmak istemeyip direnince zorlamalar başladı.

İş tekme tokada kadar varınca Mevlânâ sordu:

-Ne yapıyorsunuz öyle?..

-Sarhoştur, dediler çıkmak istemiyor, biz de çıkarmaya çalışıyoruz.

Verdiği cevaba bakın lütfen:

-Şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!..

Ne muhteşem bir söz. Ne müthiş bir cevap. Hem de kitaplık çapta...

-Şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!..

Anlaşılan sarhoş da olsa saf dışı edilmesini istemiyor, hor hakir görülerek dışarı atılmasına razı olmuyordu. Sözlerine şunu da ilave ediyordu:

-Düşene herkes tekme atar, bir tekme de siz atmayın!..

İki kişi sokak ortasında ağız dalaşı yaparak tartışıyorlardı. Biri dedi ki:

-Bana bak!.. Ben öyle bir adamım ki, bana bir söylesen bin cevap alırsın!..

Oradan geçmekte olan Mevlânâ bu sözü duyunca hemen adamın yanına varıp çenesi altına kadar sokularak şöyle dedi:

-Ben de öyle bir adamım ki, bana bin söylesen bir tane dahi cevap alamazsın!..

Bir söze bin cevap vereceğini söyleyen adam, bir tane dahi cevap veremedi...

Bir talebesi evlenmiş, hayata karışmıştı. Ziyaretine geldiğinde talebesinin kılık kıyafetinden ihtiyaç içinde olduğunu anlamıştı. Fakat halkın içinde mahcup etmeden nasıl yardımcı olabileceğini düşünüyordu. Nihayet bulduğu çareyi tatbika koydu. Kalkıp gitmek üzere olan talebesine seslendi:

-Osman! Sen eksiden çok mütevazı biri idin, şimdilerde biraz gurura kapılmış gibi görüyorum seni. Çünkü o zamanlarda gelip elimi öperdin. Halbuki şimdi uzakta oturuyorsun, ne yanıma yaklaştığın var, ne de elimi öptüğün!..

Osman kapının yanındaki yerinden mahcubiyetle kalkarak Mevlânâ'nın yanına yaklaşıp eline sarıldı. O sırada avucu içine önceden hazırladığı altınları kimsecikler görmeden Osman'ın avucu içine koyarak elini kapatan Mevlânâ, şu tembihte bulunmayı da ihmal etmedi:

- Osman dedi, ben el öptürmeyi çok severim, sık sık gelip elimi öpmeni istiyorum!..

Osman avucu içindeki altınları sıkı sıkıya tutarak çıkıp evin yolunu tutarken bu zarif anlayış karşısında öylesine duygulandı ki, yol boyunca gözyaşlarını durduramadı...

Sökülen cübbesini üzerinde iken dikmeye çalışan Gevher Hatun, çevredeki geleneğe uyarak,

-Efendi, dedi ağzına bir çöp al da aklını dikmiş olmayayım!..

Mevlânâ bu yersiz geleneği zarif bir cevapla düzeltti:

-Hanım sen merak etme. Ben ağzıma çöp yerine Kulhüvallahü'yü aldım. O, çöpten iyi korur beni.

Bir gün Konya arşısında yürürken bir papaz kendisini görünce ayağı kalkıp eğilerek hürmetle selam vermişti. Bunu gören Mevlânâ ise papazdan da aşağıya eğilerek selamına mukabele etti. Bu duruma itiraz eden biri,

-Bir papaza da bu kadar aşağıya eğilmek olur mu? deyince şu cevabı verdi.

-Tevazuda da papazı geçmemiz gerekir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1431'inci hicret yılımızın hayırlara vesile olmasını diliyoruz

Ahmed Şahin 2009.12.16

Yarın idrak edeceğimiz 1431'inci hicri yılımla, ay sonunda ulaşacağımız miladi yılımızın İslam âlemine ve insanlık dünyasına hayırlar getirmesini dilerken, hicri tarihimizin başlangıcına ait kısa bir özet arz etmek istiyorum.

Miladi tarih: 622.

Efendimiz (sas) Hazretleri 53 yaşında, peygamberliğinin de on üçüncü senesindedir. Mekke'de Müslümanlara yapılan zulüm ve baskı, sabır sınırlarını aşan boyutlara ulaştığından dolayı, uzun zamandır beklenen hicret izni nihayet çıkmıştır.

Bu sebeple muharrem ayı boyunca sürdürülen gizli hicret, peşinden gelen safer ayında da devam eder, iki ay boyunca Mekke'yi gizli ve aleni terk edenlerin sayısı 150 aileyi geçer.

Artık hicret sırası onları yolcu eden Efendimiz'e gelmiştir.

Nitekim safer ayının 27'sinde Efendimiz (sas) Hazretleri de evinin etrafını sarmış bulunan silahlı müşriklerin arasından gece karanlığında çıkıp yol arkadaşı Ebu Bekir'le buluşarak birlikte bir saatlik uzaktaki Sevr Mağarası'na ulaşp saklanmaya muvaffak olmuşlardır. Üç gün boyunca burada yol hazırlıklarını tamamlayan Efendimiz, rebiul'evvelin başında Medine'ye doğru dört kişilik bir kafiye halinde yola çıkarlar. Kafilde kendilerine kılavuzluk yapacak olan Abdullah bin Ureykit bir müşriktir!. Ancak Resulullah onu, kılavuzluğundaki maharetine ve sözünde duruş dürüstlüğüne bakarak tercih etmiştir.

Nitekim 15 günde ancak kat edilecek 450 km'lik yolu, 8 günde en kısa yoldan giderek Medine'nin kenarındaki Kuba köyüne ulaşmayı başaran bu kılavuzuna, Efendimiz ücretini anlaştıklarından fazla vererek memnuniyetini ifade eder. 15 gün kaldığı Kuba'da bir mescid inşa eden Efendimiz (sas) Hazretleri, burada cemaatle birlikte namaz kılınmasını sağlar.

Buradan cuma günü Medine'ye doğru yol alırken gelen ayetlerle farz olan cuma namazını yolda kıldırıktan sonra, büyük bir kafiye ile nihayet hicret yolunun sonu olan Medine'ye ulaşır, bugünkü mescidin bulunduğu yerde çöken devesinin misafir olacağı evi de işaret ettiğini ifade ile Halid bin Zeyd'in evine misafir olur.

Böylece 53 yaşında rebiul-evvelin başında günde 56 km yol yürüyerek başladığı 450 km'lik hicret yolculuğunu ayın 27'sinde Medine'de tamamlamış olur.

Bu kutsal yolculuktan tam 16 yıl sonra Halife Hazreti Ömer (638) de Medine'de meşveret meclisini toplar, devlet işlerini düzenleyen tarihsiz evraklar karışıklığa sebep olduğundan Müslümanlara ait resmî bir tarih

tespitine ihtiyaç olduğunu, hangi olayı tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini sorar.

Efendimizin doğumu, vefatı gibi büyük olayları tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini ifade edenler olursa da en ilgi çekici teklif Hazreti Ali'den gelir.

-Müslümanların İslam'ı yaşamak ve yaymak için her şeylerini Mekke'de bırakarak Medine'ye hicretlerini tarih başlangıcı olmaya en layık olay olarak görmekteyim, der.

Bu teklife meşveret meclisinden tasvip sesleri yükselerek karar kesinleşir.

Meşveret meclisinin bu kararını kapıda bekleyen Abdullah, Medine sokaklarında halka şöyle ilan eder:

-Ey Müslümanlar! Haberinizi olsun, artık sizin de bir resmî tarihiniz vardır. İlk hicret kafilesinin yola çıktığı muharrem birinci ay, bu ayla başlayan sene de birinci hicri sene olarak tespit edilmiştir. Birinci muharrem ayınız ve hicret yılınız hayırlı, uğurlu olsun!

Biz de Abdullah'ın o günkü duasına bugün de amin diyor, tüm Müslümanlara '1431'inci hicret yılımız hayırlı ve uğurlu olsun!' diyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hastanın bağlı olduğu yaşam fişleri çekilebilir mi?

Ahmed Şahin 2009.12.22

Soru: Beyin ölümü gerçekleşen hastayı yakınları bağlı bulunduğu aletlerle yaşatmaya devam mı edecekler? Yoksa beyin ölümü gerçekleşti diye fişlerini çekmek caiz olur mu?

Yani beyin ölümü dinen de ölüm sayılır mı? Bu konudaki şüphelere siz nasıl bakıyorsunuz?

Cevap: Gerçekten de bu konuda farklı tıbbi izahlar yapılmaktadır. Ancak Yusuf el Kardavi'nin kitabında verdiği bilgi ile konuya bakılınca tereddüde pek yer kalmadığı da anlaşılmaktadır. Muhterem müellif, beyin ölümü konusunda diyor ki:

"Tıp uzmanlarının raporlarıyla beyin ölümü gerçekleşmiş bir hasta, artık yaşayan hastalar sınıfından sayılmaz. Gerçekte o, (beyin fonksiyonlarının tümüyle ölmüş olmasından itibaren) diriler değil, ölümler sınıfından sayılır! Bir cenaze için yapılması gereken ne ise beyni ölmüş olana da yapılması gereken odur! Artık yakınları onu, sun'i yaşatma aletlerine bağlı tutmaya da mecbur olmazlar!.."

Ancak beyin ölümünün vaki olduğu, salahiyyətli tıp heyetinin raporu ve fıkıh uzmanlarının da bunlara iştirakleri ile netleşir.

İslam Konferansı Teşkilatı'na bağlı fıkıh kurumu 1987 Ekim'inde Ürdün'de yaptığı toplantıda konuyu etraflıca tartışmış, fıkıh ilim heyeti, aldığı kararını şöyle açıklamıştır:

- Bir insanda şu iki durum meydana geldiğinde dinen ölüm vaki olmuş sayılır. Bir cenaze için yapılması lazım gelen, o insan için de yerine getirilmesi gerekli olur.

1- Beyin fonksiyonlarının tamamen durması ve ihtisas sahibi doktorların bundan geriye dönüşün imkansız olduğuna ve beyinde çözülmenin başladığına karar vermiş olmaları.

2- Kalbinin ve solunum sisteminin tamamen durması ve doktorların da kalbin ve solunum sisteminin tamamen durduğuna, hastanın bir daha hayata dönemeyeceğine karar vermiş bulunmaları...

Bu iki durum kesinleştikten sonra her ne kadar hastanın kalp ve solunum sistemi, kan dolaşımı bağlanan aletler sayesinde çalışmasını devam ettirse de, dinen ölmüş sayılan bu kimseye bağlı olan cihazın kaldırılması mümkündür. Bir sakınca söz konusu olmaz.

Fıkıh heyetinin kararını böyle açıklayan Kardavi, ayrıca bu hastanın organının nakli konusunda da şöyle demektedir:

- Aletler alınmadan dinen ölmüş bulunan bu hastanın organlarının bir başka hastaya nakledilmesinde de mahzur değil fayda olacağına şüphe yoktur.

Kardavi şunları da ekliyor:

- Hiçbir fıkıh alimi, beyin ölümünden sonra tıp otoritelerinin öldüğünü söyledikleri hastanın cihazlarla yaşatılmasına dinen mecburiyet vardır, şeklinde bir hüküm bildirmemiştir... Yani tıbben ölmüş bulunan bir hastanın cihazlarla muvakkaten yaşatmaya çalışılmasına mecburiyet olmadığı yolunda fıkıh alimleri görüş bildirmişlerdir. Anlaşılan odur ki, geride kalan yakınları, yaşam aletleriyle kabaran masrafı sürdürmeye mecbur değiller. Zaten tıbben ölmüş hastayı aletlerle yaşatmaya çalışmak da zahmet çekmesini uzatmaktan başka bir manaya da gelmemektedir.

Merak edilen bir diğer soru: Organı alanın işleyeceği gûnahtan, organı bağışlayan sorumlu olur mu?

- Olmaz! Çünkü günahı işleyen organ değil, irade sahibi insandır. İradesi olmayan organ, irade sahibi insanın işlediğinden sorumlu olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Hüseyin, Sıffin Savaşı'nda küstüğü Abdullah'la nasıl barıştı?

Ahmed Şahin 2009.12.23

Resulullah (sas)'ın aziz torunu Hız. Hüseyin, meşhur kumandan Amr bin As'ın oğlu Abdullah ile konuşmuyordu. Yani küstü.

Niçin küsmüştü, niçin konuşmuyordu, sonra nasıl barıştılar? Barışa muhtaç günümüze de mesaj dolu bu tarihi olayı gelin birlikte okuyalım. Kütüb-ü Sitte'den özetleyerek..

Mescid-i Saadet'e gelen Hız. Hüseyin, selam verip bir köşeye çekilerek oturdu. Selamı alan Amr bin As'ın oğlu Abdullah ise yanındakilere eğilerek dedi ki:

- Şu zatı görüyorsunuz ya, melekler şu an yeryüzündeki insanların en hayırlısının bu olduğuna kanidirler. Ne yazık ki böyle en hayırlı insan benimle küs duruyor, konuşmuyor. Sahralar dolusu koyunum olsa benimle konuşması için müjde olarak verirdim doğrusu..

Bu değerlendirmeyi dinleyen Ebu Said el Hudri:

- Madem Hüseyin'in şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğuna inanıyorsun, öyle ise ben sizi barıştırayım.. diyerek araya girdi. Ertesi günü Abdullah'ı da yanına alıp Hz. Hüseyin'in evine gittiler. Kendisi önce girdi, Abdullah'ı da ısrardan sonra kabul ettirdi. Büyük bir saygı ile içeri girip kapıya yakın yere oturan Abdullah'a ilk soru şöyle geldi:

- Benim şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğumu söylemişsin, bu doğru mu?

- Elbette doğrudur. Onda hiç şüphem yoktur.

- Madem öyledir, Sıffin'de neden Muaviye tarafında yer alıp babama karşı savaştın? Halbuki babam benden de hayırlıydı?

Böyle bir sorunun geleceğini bilen Abdullah, iki dizi üzerine gelerek:

- Resulullah'ın aziz evladı, lütfen beni birazcık dinle, sonra vereceğin karara gönülden razıyım, onu da peşinen bil.. dedikten sonra olayın iç yüzünü anlatmaya başladı.

- Babam Amr bin As, vaktiyle benim elimden tutarak senin şanı yüce deden Resulullah'ın huzuruna götürüp şikayet ederek şöyle demişti:

- Ya Rasulallah, bu oğlum ibadette aşırı gidiyor, bütün gece namaz kılıyor, bütün günlerde de oruçlu bulunuyor. Bu kadar ileri gitme diyorum bana itaat etmiyor, dinlemiyor..

Senin şanı yüce deden bana o gün ne dedi biliyor musun?

- Abdullah, ben de gece namaz kılarım, ama uyurum da, ben de oruç tutarım ama yerim de.

Sen de öyle yap, bu kadar aşırı gitme.

Bundan sonra da hiç unutmadığım şu ikazını yapmıştı:

- Abdullah, sakın babama itaatsizlik edip de sözünden çıkma!

İşte beni Sıffin'de size karşı getiren, aziz dedenin bu tembihidir. Ben babamla birçok savaşlarda birlikte oldum. Şam'ın, Filistin'in, Mısır'ın fethinde yanından ayrılmadım. Ama Sıffin'e gelince durdum, yanında yer almaktan kaçındım. Buradaki cephe, bundan öncekiler gibi yabancılardan oluşmuyordu. Bunun üzerine babam bana ısrar etti, babaya itaat etmem gerektiğini Resulullah'ın söylediğini hatırlattı. Ben de o tembihe karşı gelmiş olmamak için babamın yanında yer aldım, dolayısıyla size karşı düşmüş oldum. Ancak şunu kesinlikle söyleyebilirim ki, asla ok atmadım, asla kırıcı bir söz söylemedim. Sadece babama itaatsizlik etmiş olmamak için yanında bulundum.. Abdullah, sözlerine şunu da ekler:

- Buna rağmen keşke ben katıldığım önceki savaşlardan birinde yirmi sene önce ölseydim de bu olayda sizin karşınızda yer almış duruma düşmeseydim. Gece gündüz bunun pişmanlığını duymakta, tövbe istiğfarını sürdürmekteyim..

Bu sözlerden sonra Hz. Hüseyin'in yüzünde tebessüm işaretleri görülür.

- Allah herkesin niyetini bizden iyi bilir.. der. Bu sırada Ebu Said el Hudri'nin teklifi duyulur:

- Kucaklaşma zamanı gelmedi mi?

Abdullah, oturduğu yerden kalkarak Hz. Hüseyin'e doğru yürür, muhabbetle kucaklaşırlar, küs duran Müslümanlara böyle örnek vermiş olurlar.

Bilmem bu tarihî kucaklaşma bize de bir şeyler fısıldamış oluyor mu? Artık bizim de aynı şekilde kucaklaşma günlerinde olduğumuzu hatırlatmış sayılıyor mu? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanımın kesilmediğini öğrendim, şimdi ne yapabilirim?

Ahmed Şahin 2009.12.29

Soru: Kurbanımızın parasını vermiş, kesmeleri için kendilerini vekil tayin etmiştik. Aldığımız haberlere göre kurbanımızı keseceklerine söz verenler, verdikleri sözlerinde durmamış, parasını aldıkları kurbanımızı kesmemişler.

Bu sebeple biz şimdiye kadar hiç ihmal etmediğimiz kurbanımızı bu sene kesmemiş durumuna düşmüş olduk.

Şimdi nasıl davranacağımızı bilemiyoruz. Ne yapmalıyız ki; kurbanını kesmeyen kimse durumuna düşmekten kurtulup vicdanen huzura kavuşalım? Yeniden bir kurban mı kessek, yoksa gelecek Kurban Bayramı'nı mı bekleysek?

Cevap: Hanefi'de kurbanın kesim günleri bayramın üç günüdür. Şafii'de dördüncü günü de kesilebilir. Bu özel günlerinde kesilemeyen kurbanlar, günü geçtikten sonra kurban olarak kesilemezler. Bu sebeple gününde kesilmeyen kurbanın parasını yoksula vermek suretiyle kurban borcundan kurtulma yolu tercih edilir. Şayet şu an yoksula ödeyecek böyle bir imkân yoksa, olduğu zaman bu ödemeyi yapar, vicdanen huzura kavuşabilirsiniz. Geçmişte ihmal edip de şimdi pişmanlığı duyulan tüm kurbanların parasını ihtiyaç yerlerine vererek, duyulan huzursuzluktan kurtulmak mümkündür.

Soru: Geceleri tırnak kesilmez, tıraş olunmaz diyorlar, bu doğru mudur?

Cevap: Temizlik için belli gün ve saati beklemek mecburiyeti yoktur. Ne zaman ihtiyaç duyulursa o zaman tırnak da kesilir, temizlik de yapılır. Temizliğin tehiri değil, tacili sünnete uygundur.

Ancak bu gibi temizlikler öteden beri daha çok cuma günleri yapılır, tırnaklar kesilir, boy abdesti alınır, cumaya tertemiz giyimle gidilmesi sünnete daha uygun bir âdet olarak uygulanır. İrşat kitaplarında bu konuda ibretli misaller de verilir.

Nitekim şarkın büyük velisi Bayezid-i Bistami Hazretleri, bir cuma günü böyle umumi bir temizlikten sonra giydiği yeni elbisesiyle cumaya gitmek üzere yola çıkar. Ancak önünden geçtiği binanın balkonundan bir mangal külü bahçeye döken bir hanım, külün tümüyle tertemiz giyimle cumaya gitmekte olan Bayezid'in üzerine savrulduğunu görünce ne yapacağını şaşırır. Çünkü Bayezid, duası kabul olan bir maneviyat büyüğü olarak bilinmektedir. Ya ellerini açıp da üzerine bir mangal külü boca eden hanıma beddua ederse durum ne olur?

Korkulan da olur, üstü başı kül içinde kalan Bayezid, kibleye doğru yönelerek ellerini açıp dua etmeye başlar, ama nasıl dua eder? Bakın ne der?

- Rabb'im! Sen ne büyük merhamet sahibisin. Aslında ben başından bir mangal soğuk kül değil de kızgın ateş dökülmeye layık iken, sen yine merhamet ediyorsun beni. Sana sonsuz şükürler olsun!..

Bundan sonra evine dönen Bayezid, küle bulanmış giyimini çıkarır, cumaya yeni bir temizlik ve giyimle gitmeyi ihmal etmez.

Soru: Sofrada yemeği sol elle değil, sağ elle yemenin sünnet olduğunu biliyoruz. Ancak bazen sol elimizi de kullanmaya ihtiyaç oluyor. Bu durumda ne olacak? Yemekte ihtiyaç halinde sol elimizi de kullanamaz mıyız?

Cevap: Yemeği sağ elle yemenin sünnet olduğu kesindir. Ancak ihtiyaç halinde sol eli yardımcı olarak kullanmanın yasak olmadığı da bilinmektedir. Efendimiz'in ihtiyaç halinde iki elini de kullandığı olmuştur. Bir eline tatlı hurmayı, diğerine de karpuzu alarak iki elini de sofrada kullandığı şemail kitaplarında zikredilmiştir. Hurmanın sebep olduğu harareti öteki elindeki karpuzla teskin ettiği yorumu da yapılmıştır.

Efendimiz'in hadisi hemen herkese huzur vermiştir: "Kolaylık gösterin zorlaştırmayın, müjdeleyin, ümit kestirmeyin." a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Harcadığımız yılların bir muhasebesini yapsak mı?

Ahmed Şahin 2009.12.30

Hicri yılımızın başında ve miladi yılımızın da sonundayız. Yani harcadığımız yılların tam bir muhasebesini yapma günlerindeyiz.

Tükettiğimiz yıllardan bize ne kaldı, bu gidişle tüketeceğimiz yıllardan ne kalacak? Dini hayatımızda bir gelişme ve ilerleme söz konusu mu? Hesabını verebileceğimiz bir hayat yaşıyor, her yıl manen daha da yükseliyor muyuz bunu bir düşünsük, İmam-ı Şibli Hazretleri'nin Bağdat'taki meşhur vaazlarına biz de kulak versek mi?

Hatırlanacağı üzere, şarkın o günkü mürşidi (334) Bağdat'taki vaazlarına hep aynı cümle ile başladılar:

- Ey Müslümanlar! Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!

Şibli'nin ısrarla ifade ettiği "hesaba çekilmeden önce kendimizi hesaba" ikazını düşünen bir talebesi sorar:

-Her konuşma başında 'Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!' diyorsunuz.

Biz burada kendimizi hesaba çekersek, sanki ahirette hesaba çekilmeyecek miyiz? Hesabımız kolay mı olacak?

İmamın cevabı ümit kırıcı değil ümit verici olur:

- Burada kendini hesaba çekerek yaşayan, orada hesabını vermekte zorlanmaz. Efendimiz'in, "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!" buyurması sebepsiz değildir.

Bu cevabı düşünmeye başlayan soru sahibi, ahirette hesabını veremeyeceği şeyleri dünyada yapmamaya karar verir, kendini hesaba çekerek yaşamaya başlar. Tam bu sırada bir gece rüyasında hocası Şibli'yi, beyaz bir at üzerinde bulutlara doğru uçup giderken görünce seslenir: Birazcık bekle, ben de geleyim seninle!. İmamın cevabı manidar:

-Ben bu hapishaneden bir kurtuldum, bir daha bekler miyim burada?.. Bu rüyanın manasını öğrenmek için sabah erkenden üstadını ziyarete gider. Bakar ki kapısında cenaze hazırlığı yapılmaktadır. O zaman hocasının dünya hapishanesinden kurtulup ahiret saraylarına doğru uçup gittiğini anlar. Ancak gece gündüz hasretini çektiği hocasını bir gece yine rüyasında görünce merak ettiği ilk sorusunu sorar.

- Sen der, dünyada kendini hep hesaba çekerek yaşar, bizlere de kendimizi hesaba çekmemiz için ikazlarda bulunurdun. Orada hesabın nasıl oldu, halin nicedir?. İmam cevap verir:

-Melekler beni hesaba çekmek üzere karşıma geçtikleri sırada ben titremeye başladım. Bu sırada Rabb'imden bir hitap geldi:

-O kuluma hesap sormayınız. Çünkü o hesabını yaparak geldi buraya! Verilemeyecek hesabı yoktur!..

Şibli Hazretleri, "Siz de" der, "hesapta zorlanmak istemiyorsanız, kendinizi hesaba çekerek yaşayın, hesabını veremeyeceğiniz bir hayatla gelmeyin buraya. Göreceksiniz sizin de hesabınız kolay olacaktır. Çünkü verilemeyecek hesaplara gelmemiş olacaksınız buraya."

-Ne dersiniz? Biz de harcamaya başladığımız hicri yılımızın başında, harcadığımız miladi yılımızın da sonunda kendimizi şöyle bir hesaba çeksek, harcadığımız senelerin hesabını düşünerek hizmet ve himmetimizle birlikte tövbe, istiğfarlarımızı da çoğaltsak mı? Hiç olmazsa bu yılbaşında kendimizi yenileme kararı alsak mı? Yoksa boş mu ver? Ömrümüzden bir sene daha kaybettiğimiz halde, sanki bir sene daha kazanmış gibi, vur patlasın çal oynasın düşüncesizliğine düşenlere biz de katılarak, malum tekerlemeyi biz de mi tekrarlasak, "Ayağını sıcak tut başını serin, hayatını yaşa, düşünme derin." mi desek?

Unutmamak gerek ki, düşünmeden gafletle yaşanan hayatın sonundaki pişmanlık çok derin oluyor, ama bu son pişmanlığın hiç de faydası olmuyor.

Muhasebesini yaparak yaşayacağımız mutlu yıllar dileğimle. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içindeki uyumsuzluğa İslam kültürüyle bakış...

Ahmed Şahin 2010.01.05

Soru: Evliliğimizin ilk devrelerinde yumuşak huylu, hoşgörülü bir bey olarak göründü bana. Fakat aradan geçen senelerden sonra öfkeli, sinirli bir bey var şimdi karşımda.

Bazen ben de aynı şekilde öfkeli, sinirli karşılık veriyor, inceldiği yerden kopsun, diyerek sesimi yükseltiyorum. Ama çocuklarımızın geleceğini düşününce sabırlı olmam gerektiğine de inanıyorum. Şu anda nasıl davranacağımı bilemez haldeyim. Bu asabi mizaçlı beye karşı nasıl davranmamı tavsiye edersiniz?

Cevap: Evlilikte ideal olan, tarafların birbirlerine karşı asabi mizaçla muhatap olmaları değildir. Tam aksine konuşarak, danışarak birlikte karar vermeleri ideal olmalıdır.. Ne var ki ideal olan böyle olmakla beraber, yaşanan hayat hep böyle olmayabiliyor. Bazen bey, bazen de hanımefendi zamanla sabırlarını aşındırıyor, tepkisel bir tavra girebiliyor, birbirlerine öfkeli, asabi mizaçlı muhatap olabiliyorlar..

İşte böyle devrelerde aileyi, 'inceldiği yerden kopsun' anlayışı kurtarmaz. Ama İslam kültürüyle bakış kurtarabilir.. Evet, aileyi İslam kültürüyle bakış kurtarabilir. Yeter ki aile hayatına İslam kültürüyle bakış bilinsin ve benimsensin.. İsterseniz sözü daha fazla uzatmamak için aile hayatına İslam kültürüyle bakıştan bir örnek verelim. İslam kültürüyle bakış aileyi nasıl kurtarıyor bir görelim.

Tabii devrinde Basra'nın asabi mizaçlı adamı İmran bin Hattan, yumuşak huylu bir hanımla evlenmişti. İmran'ı tanıyanlar, bu evlilik çok sürmez kısa zamanda hanımın şikâyetleri ayyuka çıkar.. diye düşünüyorlardı. Ancak beklenen olmadı, hanım bu asabi mizaçlı beyle mutlu şekilde hayatını sürdürüyor, şikâyetçi olmuyordu.

Bir gün hanımın bu sabırlı halini düşünen beyi:

- Hanım dedi, sen ne kadar anlayışlı birisin? Benim gibi asabi mizaçlı biriyle şikâyetçi olmadan hayatını sürdürüyorsun. Doğrusu, senin gibi sabırlı bir hanım nasip ettiği için Allah'a ne kadar şükretsem azdır, diye düşünüyorum!.

Hanımı, beyinin bu takdir duygusunu, Allah'a şükretme ifadesiyle duyunca:

- Bey dedi, sen hiç üzülme. Sen öyle asabi mizaçlı birisin, ben de böyle sabırlı mizaçta biriyim. Rabb'imiz ikimizi de böyle farklı mizaçta yaratmış. Şunu unutma ki, karı-kocanın farklı mizaçta oluşları, ikisinin de cennete gitmelerine sebeptir. Sonunda ikimizi de cennete götürecek bu hayattan neden şikâyetçi olayım?.

Bu değerlendirmeyi dinleyen bey:

- Hanım dedi, nasıl olacak da senin gibi sabırlı bir hanım, benim gibi asabi mizaçlı biriyle yaşadığı hayattan sonra birlikte cennete gideceğiz? Şöyle açıkladı hanım, aile hayatına bakışını:

- Bak dedi, benim gibi sabırlı bir hanımı nasip ettiği için sen Allah'a şükrediyorsun; ben de senin gibi asabi mizaçlı birini bana nasip ettiği için Rabb'imın takdirine isyan etmiyor sabrediyorum. Böylece sen şükrünün, ben de sabrımın karşılığını göreceğiz bu hayatın sonunda. Şükredenle sabredenlerin gideceği yere gitmeyi kazanmış oluyoruz ikimiz de bu halimizle. Sonuç böyle olunca, ben neden mutlu olmayayım seninle yaşadığım aile hayatından? Allah, adalet sahibidir. Benim sabrımın mükâfatını verecektir elbette. Onun için ebedi hayatımı kazanma imtihanımdır bu diyor, şikâyetçi olma ihtiyacı duymuyorum birlikteki hayatımızdan!."

Maneviyat büyükleri bu anlayışa, aile hayatına İslam kültürüyle bakış, diyorlar.

Demek ki, aile içindeki zıtlışmalara böyle bakılır da 'inceldiği yerden kopsun' deme yerine 'sabredersem hem yuvamı hem de ebedi hayatımı kazanırım' diye düşünülürse, örnek alınacak bir hayat olur bu. Yeter ki hayata böyle İslam kültürüyle bakış bahtıyarlığına ulaşılabilsin.

Görüşümü soran hanımefendiye, hayata İslam kültürüyle bakıştan bir örnek arz etmiş oldum. Düşünüp değerlendirmesi size aittir. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Deri altına yaptırdığım dövmeler abdest ve gusle engel midir?

Ahmed Şahin 2010.01.06

Soru: Yeni tanıştığım bazı arkadaşlar kolumdaki dövmeleri görünce hiç de iyi karşılamadılar. Buna hem gerek yok, hem de günahtır, dediler. Zaten ben de geçmişte yaptırdığım bu renkli şekillerden bıkmış, rahatsızlık duymaya başlamıştım, bu arkadaşların da etkisiyle dövmelerden kurtulmaya karar verdim.

Ne yazık ki, geçmişte düşünmeden yaptırdığım dövmelerden kurtulmanın öyle yapıldığı kadar kolay olmadığını da öğrendim. Dövmelerin silinmesinin, yapılmasından daha işkenceli olduğunu duyunca iyice üzüldüm. Bu mikrobik şekilleri koluma niçin çizdirdim diye kendimi sorgularken bazı kimselerin, bunların abdeste, gusle mani olduğunu söylemeleri beni daha da üzdü. Deri altındaki bu şekilleri sildirmedikten sonra abdest alamaz, namaz kılamaz durumdasın, diyenler bile oldu. Bunlar doğru mu? Kolumdaki dövmelerle

yaptığım ibadetler boşa mı gitti? Bundan sonra da aldığım abdestim, yaptığım guslüm boşa mı gidecek? Bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Keşke bunları baştan düşünseydiniz de boşu boşuna böyle faydasız, hatta zararlı ve günah olan mikrobik çizimlere özentî duymasaydınız. Şimdi de kurtulmak için sildirme çareleri aramak durumunda kalmasaydınız. Eğer dövmelemlerle bir gencin değeri kazanması söz konusu olsaydı, Peygamberimiz bunları yapan ve yaptıranları, bedduaya uğrayan kimseler olarak haber vermez, ikazda bulunmazdı.

Her ne ise, şimdi geldiğiniz noktaya bakalım. Sonunda doğruyu bulup kabullenmek de bir kazançtır. Hem de iyi bir kazanç.

Daha önceki sorulara verdiğimiz cevaplarda da arz ettiğim gibi, vücudun herhangi bir yerine dövme yaptırmak caiz olmamakla beraber, bu dövmelemler abdeste ve gusle mani şekiller de değildirler. Bunu özellikle bilmekte fayda vardır.

Bunları bir özentî ile yaptırmış olan kimse, bunlarla birlikte abdest de alır, gusül de yapar, ibadetlerini de tümüyle yerine getirir, bir ibadet engeli söz konusu olmaz.

Çünkü bu farklı renkteki sıvılar derinin altına iğne ucuyla zerk edilmekte, (derinin üzerinde tabaka teşkil etmediğinden) abdeste, gusle engel olmamaktadır.

Bununla beraber, dövmenin içeriğinde necis (pis) bir sıvı karışımı tespiti halinde, ya da müstehcen bir resim, yahut da haç şekli bulunması durumunda (kolaylık olursa) bunları sildirmeyi tercih etmenin huzur vereceği de hatırlanmalıdır.

Soru: Gece gusül yapmak gerektiğinde hemen yıkanılacak mı, yoksa birazcık uyuyup sonra kalkılarak gusül yapılabilir mi?

Cevap: Gece kendisine gusül farz olan kimse, manen kirlenmiş demektir. Kirlenen kimse bir an evvel temizlenmelidir. Muhafaza meleklerini memnun eden hal, temiz bulunma halidir. Ancak, gusle sebep olan akıntının idrar yolunda kalmış olabilecek bulaşığını temizlemiş olmak için, gusülden önce ya idrar yapmalı, ya da birazcık yürümeli, ya da uyumalıdır ki, idrar yolunda bulaşık kalmayıp temizlenmiş olsun.

Uyuma halinde dikkat edilecek önemli husus şudur. Gusülden önceki bu uyku, uzayıp da sabah namazını kazaya bırakmaya sebep olmamalı, namazı vaktinde kılma görevi tam olarak yerine getirilmelidir. Bilindiği üzere sabah namazının önemini hatırlatan hadis şöyle ikazda bulunmaktadır:

- Şafak vaktinde kılınan iki rekat namaz, dünya ve içindekinden de hayırlıdır!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi ırk, hangi meslek iyidir?

Ahmed Şahin 2010.01.12

Hız. Ali efendimize sormuşlar: Hangi ırk iyi ırktır? Şöyle cevap vermiş:-Her milletin iyisi iyidir, kötüsü de kötüdür! Çünkü demiş, iyilik de kötülük de ırkının değil insanın kendi iradesinin eseridir. İradesini iyiliğe kullanan iyiliği temsil eder, kötülüğe yönelten de kötülerini temsil eder. Kimse kendi iradesiyle işlediği yanlış ırkına yükleyemez.

Demek ki, baştan kesin bir hükümle, falan millet bütünüyle iyi, falan ırk da bütünüyle kötüdür, denemez. Her milletin içinde iradesini iyiliğe kullanan iyileri de vardır, kötülüğe yönelten kötüler de. Öyle ise, iradesini iyiliğe yöneltenler hangi milletten olursa olsun iyidir, kötülüğe yöneltenler de hangi ırktan olursa olsun kötüdür.

Aynı hükmü meslekler için de ifade edebiliriz.

-Hangi meslek iyidir?.. Her mesleğin iyi yanı da vardır, kötü yanı da. Sen tercih ettiğin mesleğin iyi yanına yönelecekse mesleğini iyi hale getirmiş olursun. Kötü yanına yönelirsen mesleğini kötü haline sokmuş olursun. Yani yanlışlık mesleğinin gereği değil, senin tercihinin eseri olur.

Öyle ise insan, kendi tercihleriyle yaptıklarının sorumluluğunu ne ırkına yükleyebilir, ne de mesleğine. Çünkü her mesleğin mensubu kendi tercihinin icra eder, iradesinin eseridir icra ettikleri..

Meslek konusuna bir de büyüklerin penceresinden bakalım isterseniz.

Bediüzzaman Hazretleri'ne gelen bir hürmetkârı, polis olmak isteğini ifade ile "Üstadım ne buyurursunuz polis olmak istiyorum, uygun bir meslek mi acaba?" diye sorar.

Bediüzzaman Hazretleri'nin cevabı fevkalade manalı ve ufuk açıcıdır,

-Polislik mesleği mukaddes bir meslektir, der ve ilave eder. Çünkü der, polisler mazlumları zayıfları korur, milletin malını, canını, namusunu muhafaza eder. Zulme mani olur, haksızlıkları önler. Polisin görevini böyle tarif ettikten sonra sözünü şöyle bağlar:

-Eğer sen mesleğin hakkını bu şekilde vererek yapacaksan hiç tereddüt etme, git polis ol!..

Avukatlık ve diğer meslekler de böyledir. Hakkı kaybolanların haklarını alır, zulme uğrayanları kurtarır, mazlumların dayanağı haline gelersen avukatlık mesleği de kutsal bir meslek olur. Ama zalime destek verir, mazlumların ezilmesine yardımcı olursan bu senin tercihin olur, mesleğin icabı değil..

Evet, Hz. Ali efendimiz hak söylemiştir:

-Her milletin hem iyisi hem de kötüsü olduğu gibi, her mesleğin de hem iyi yanı hem de kötü yanı vardır. İyi yanıyla amel edecek olanlar o mesleği tercih etmelidirler. Kötü yanıyla meşgul olacak olanlar o mesleğe yönelmemeliler.

Büyüklerden birinin huzurunda meslekleri konuşuyorlarmış. Kimi mimar kimi mühendis olmaktan söz ederken büyük zattan şöyle bir değerlendirme gelmiş:

-Mimar, mühendis olabilirsiniz, bunların hepsi de iyidir; ama öğretmen olmaya yetişemezsiniz. Öğretmenin özelliğini de şöyle açıklamış:

-Mimar, insanın cesedini koruyacak binalar inşa eder, öğretmen ise ruhunu koruyacak bilgiler verir. Cesedin korunmasıyla ruhun korunması aynı olmaz. Görevinin bilincinde olan bir öğretmen, aynı zamanda ruhların da mimarı olur. Öğrencilerine hem dünya hem de ahiretini kazandıracak duygu ve düşünceler talim ve telkin eyler.

Şüphesiz ki aksi de söz konusudur.

İdeolojik saplantı içinde olan eğitimciler de, muhatap oldukları neslin imanını kaybettirir, ruh dünyasını yıkıp ebedi hayatını tehlikeye sokabilir. Bu da bu mesleğin yanlışını teşkil eder.

Demek ki, her mesleğin hem iyi yanı, hem de kötü yanı vardır. Siz hangi yanıyla meşgul olacaksınız ona göre tercihinizi yapın, mesleğin hayrını görün. Sonuçta sorumlu olan, meslek değil, mesleğin yanlış yanını uygulayan siz olursunuz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumu kucaklaştıran selam sünneti üzerine...

Ahmed Şahin 2010.01.13

Çevremizle bizi kucaklaştıran güzel âdetlerimizden biri de selam verme alma sünnetimizdir. Efendimiz:

- Aranızda sevginizi çoğaltarak sizi kucaklaştıracak bir söz haber vereyim mi? diye sorduğunda, "Ver ya Resullallah" demeleri üzerine: 'Selamlaşın, aranızda selamı yayın!' buyurmuştur...

Bundandır ki karşılaştığımız insanlarla ilk konuşma, selamla başlar, hiç tanımadığımız kimselerle bile selamla tanışıp selamla dostluğumuzu geliştiririz.

Zaten cennet halkının da birbirlerine söyledikleri ilk sözlerin, bizim dünyada tekrarladığımız (Esselam-ü aleyküm!) cümlesi olacağı da ifade edilmektedir.

Selamın böyle külli ve kutsi bir manayı içine aldığından dolayıdır ki, ne merhaba ne de günaydın gibi saygı cümleleri selamün aleyküm duasının yerini tutamamaktadır.

Nitekim büyüklerden biri, selam vermeden söze başlayan ziyaretçisine:

- Önce selam verseydin sen 10 sevap kazanırdın, o selama cevap vermekle ben de 10 sevap kazanırdım, böylece 20 sevapla başlamış olurduk sohbetimize, sonuç daha bereketli olurdu.. diye uyarıda bulunmuştur.

Peygamber'imiz de Müslüman'ın Müslüman üzerinde 6 hakkı olduğunu haber verdiği hatırlatmasında, önce selam vermek, sonra verilen bu selamı almak, bu hakların başında gelmektedir, buyurmuştur. Bu sebeple bir Müslüman diğerine selam verince üzerine düşen hakkı yerine getirmiş olur, muhatap da selamı alınca, borcu olan hakkı ödemiş, böylece Allah'ın (Es'selam) ismiyle birbirine makbul dua yapmış olurlar...

Kimler önce selam vermeliler?..

- Önce küçükler büyüklere selam verseler uygun olanı tercih etmiş olurlar. Nitekim yürüyenlerin oturanlara, arkadan gelenlerin de önde gidenlere selam vermeleri uygun olacağı gibi...

- Selamda en çok sevabı, en evvel veren alır...

- Erkekler yaşlı hanımlara selam verebilirler. Gençlerine ise yanlış yorumlanma ihtimali söz konusu olacaksa selam verme gereği duymazlar.

- Topluluktan bir kişi selam verince, diğer topluluktan da bir kişinin selamı almasıyla görev tamamlanmış olur.

- Eve girenin, hane halkına ilk sözü, selam olmalıdır.

- Hanımıyla birlikte gelen beyle selamlaşma isteği, beyden gelmelidir. Şayet istemiyorsa selam vermeye çalışılmamalıdır. Selam verilip de hal hatır sorulacak olursa, hanımın birkaç adım ileriye geçip beyinin sohbetini bitirmesini beklemesi yanlış bir tavır sayılmamalıdır.

- Gayrimüslimlere selam verilirken, Allah'ın selamı üzerinize olsun sözü ile 'doğru yolu bulasınız inşallah' manası niyet edilebilir. Yahut da kimsenin rahatsız olmayacağı bir cümle ile:

- Esselamü ala men'ittebeal Hüda! diyerek selam verilebilir. Bunun manası, 'Allah'ın selamı doğru yola tabi olanların üzerine olsun' demek olur ki, bu duadan kimsenin rahatsızlık duymaması, hatta herkesin memnun olması gerekir.

Selamdan sonra toplumu kucaklaştıran, barıştıran güzel âdetlerimizden biri de, el uzatıp musafaha etme sünnetidir. Tutuşan ellerin sahipleri, karşılıklı saygı sevgilerini ifade ederken sünneti icra sevabı kazanmış olmakla kalmazlar, eller ayrılırken küçük günahlarının da kendilerinden ayrıldığını düşünebilirler. Nitekim Efendimiz'den gelen haberde böyle buyrulmaktadır:

- Bir Müslüman diğer Müslüman'la karşılaşınca önce selam verip sonra da sevgi ile el tutuşup musafaha ederlerse, ağaçların sararmış yapraklarının döküldüğü gibi, ayrılmadan günahları dökülmüş olur.

Demek ki özel alışkanlıklarımızdan olan selamlaşma ve tokalaşma sünnetimiz, dünyada dostluğumuzu, ahirette de sevabımızı çoğaltan hayırlı hallerimizin başında gelmektedir.

Yeter ki farkına varalım, faydasını bilelim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şişmanlatmayan sofrada adabımız üzerine..

Ahmed Şahin 2010.01.19

İnsanın yiyecek kadar iştaha sahip olması, bu iştahını karşılayacak kadar da sofrasında helal yemeğinin bulunması, Allah'ın büyük bir lütuf ve ikramıdır.

Sofraya her oturuşta bu lütuf hatırlanmalı, bu ikram düşünülmesi, bu sebeple de sofrada yemek boyunca zikir-fikir-şükür duyguları içinde olunmalıdır.

-Yemek boyunca nasıl zikir-fikir-şükür duyguları içinde olunur?

Yemeğe 'Bismillah..' diyerek başlamak zikir olur. Yemek boyunca nimetleri vereni düşünmek fikir olur. Yemek sonunda 'Elhamdülillah!' diyerek kalkmak da şükür olur.

Sofrada böyle zikir, fikir şükür duyguları içinde olan kimsenin yedikleri bedenine sıhhat, afiyet olacağı gibi, amel defterine de kanaat ve rıza hali olarak kaydolur.

İslam alimleri, böyle zikir, fikir, şükür duyguları içinde yenen yemeğin şişmanlığı önleyen sünnetini de haber verirler. Onlara göre sofranın son sünneti:

- İhtiyacı kadar yedikten sonra, iştahını tüketmeden yemekten çekilmektir!. İştahını yok edecek derecede yemekte ısrar eden adam, bedenini hantallaştırmaktan kurtaramayan adam demektir.

İsrafı yasaklayan ayetinin ikazı da bu konuda uyarıcı mahiyettedir:

-Yiyiniz, içiniz, ama israf etmeyiniz!. Unutmayınız ki, (iştahını yok edecek derecede yiyerek) israf edeni, Allah sevmez!.

Anlaşılan odur ki, ihtiyaç kadar yemek serbesttir. Ama ihtiyaç fazlası iştahı tüketecek kadar yemek israftır. Öyle ise iştahı tüketmeden sofradan kalkma iradesini göstermeli, bedeni hantallaşmaya maruz bırakacak israflı yemekten kaçınmalıdır. Bundan dolayı İbn-i Sina bu ayete şu yorumu da ilave eder:

- Mideyi, iştahı yok edecek derecede doldurmayın, az yiyin; yemekten sonra dört-beş saat bekleyin, şifa hazımda, sıhhat de sabırdadır!.

Peygamberimiz'in (sas) mideyi doldurma konusunda verdiği meşhur ölçü, tam bir sıhhat reçetesidir. Buyuruyor ki:

-Midenin üçte birini yemeğe ayır, üçte birini de suya; kalan üçte birini ise rahat nefes almaya bırak!.

Demek ki iştah ile yemeğe oturmalı, iştahı yok etmeden çekilmeli, suya, nefes almaya da yer bırakmalıdır.

Sahabeden Semüre bin Cündeb'in oğlu yemekten sonra kusmuştu, çok yedikten sonra kusmayı hayra alamet saymayan Semüre şöyle dedi:

-Şayet bu kusmadan sonra ölseydin cenaze namazını kılmakta tereddüt ederdim. Çok yedikten sonra ölmek hayra alamet sayılmaz çünkü!.

Hazret-i Ömer efendimizin şu sözü de yemekte ölçü verici mahiyettedir. Diyor ki:

-Nefsin istediği her şeyi yemek, ihtiyaçtan değil, bazen israftan sayılır. Allah ise müsrifleri sevmez!.

Öyle ise nefsin her istediğini ihtiyaçtan sayıp da peşine düşmemeli, mahrumiyet duygusuna girmemelidir..

Maneviyat büyükleri çok yemenin sebep olacağı duygu kayıplarını sıralarken şöyle demişler:

-Çok yiyenin manevi hassasiyeti azalır, merhamet duygusu zayıflar, ibadetlerde zorlanmaya başlar..

Bostanü'l-Arifin'de sofranın ihmal edilmez adapları da şöyle sıralanır:

- 1- Sofraya oturacakların tamamı gelmeden yemeğe başlamamalı.
- 2- Kendi önünden yemeye dikkat etmeli.
- 3- Lokmayı küçük alıp ağzı kapalı şekilde çiğnemeli.
- 4- Başkasının ağzındaki lokmaya bakmamalı.
- 5- Sıcakken üfleyerek yememeli.
- 6- Herkesten önce çekilmeyip yiyenlerin doymasını beklemeli.
- 7- Bardaktaki suyun birazını içip artığını bekleterek bardağı meşgul etmemeli..

Sözün özü: Sofraya böyle zikirle oturan, fikirle devam eden, şükürle de kalkan kimsenin, midesini yormayacak şekilde sünnet üzere yediği yemekler, kalbine nur, bedenine de sıhhat ve afiyet olur. Hantallaşma, halsizleşme gibi çok yeme sonuçlarına da maruz kalmaz inşa Allah...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namazda hane halkıyla cemaat olunur mu?

Soru: Bazen evimizde cemaat oluyor, hane halkıyla birlikte namaz kılıyoruz. Bazıları evde cemaat olmanın camiye terk manasına geleceğini ifade ile uygun olmayacağını söylüyorlar. Bu durumda hane halkıyla birlikte namaz kılmamız cemaat sevabını getirmiyor mu?

Cevap: Efendimiz (sas) Hazretleri'nin "Evlerinizi mezarlık haline getirmeyiniz!" mealindeki ikazı bizi bazen, hane halkına imam olup namaz kıldırma da teşvik etmektedir. Bu sebeple, içinde namaz kılınmayan evler, sanki mezarlığa benzemekte, mezarındaki bunca insanın ezan okununca hiçbirisi kalkıp da ibadete yönelmediği gibi, hane halkı da namaz vakti gelince namaza yönelmiyorsa evlerini mezarlığa, kendilerini de ölümlere benzetmiş olmaktadır. Bu itibarla, bazen cemaat olup birlikte namaz kılınan evler, artık mezarlığa benzemekten çıkıyor, en kutsal mekân olan mescide benzemiş oluyorlar. Yeter ki hane halkında bu aşk ve şevk söz konusu olsun. Hanenin bilgili erkeği seccadesini odanın ön tarafına sersin, diğer erkekler imamın hizasına yakın arkasına, hanımlar da onların arkasına durarak mutlu ve huzurlu şekilde cemaatle namazlarını kılma bahtıyarlığına ulaşsınlar, mezarlık görünümünden çıkardıkları yuvalarında huzurlu anlar yaşamış olsunlar. Bana öyle geliyor ki, evlerinde cemaatle namaz kılan hane halkının en mutlu ve huzurlu anı, toplu halde kıldıkları namaz halidir.

Bahsedilen mahzur, camiye tümüyle terk ederek cemaatle namazı eve münhasır hale getirme durumunda söz konusu olur. Camiye tümüyle terk bidat olur, caiz olmaz. Evde cemaat olanlardan hiç kimse de camiye terk etmeyi düşünmez.

Soru: Camide namaz kıldım, çıkarken bir amca beni bir köşeye çekerek heyecanlı şekilde ikazlarda bulunarak dedi ki:

- "Evladım, genç yaşta namaz kılmaya çok sevindim, seni tebrik ederim. Ancak ben namazda tam arkada idim. Ayaklarının durumu gözlerimin önündeydi. Başın secde iken ayak parmaklarını bazen yukarı kaldırıyorsun, sonra da zemine dikili halde tutmayıp yere yatık halde tutuyorsun. Halbuki alın secde iken ayak parmaklarının ucu yere dikili halde duracak ki, yaptığın secde sahih olsun. Bunu unutma, ayaklarının sırtını yere yatırmış halde secde edersen secden boşa gitmiş olur, namazının iadesi gerekir..." Bu amcanın ikazı doğru mu? Alın secde iken ayak parmak uçlarının da, özellikle sağ ayağın başparmağının zemine dikili durması şart mıdır? Parmak ucu zemine dikili olmadan yapılan secde geçerli olmaz mı?

Cevap: Evet.. Bilen birinin sizi uyardığı anlaşılmaktadır. Gerçekten de secde anında yedi organ zemine secde olacak, özellikle ayakların başparmaklarının ucu, zemine çivi gibi çakılı, yani dikili halde duracak, ayağın sırtı yere gelmeyecektir. En azından, alın secde iken, sağ ayağın başparmağı (sübhane'llah) diyecek kadar olsun zemine dikili halde bulunmalı ki, yapılan secde bir anda gerçekleşmiş bulunsun. Nimetül'İslam'da bu mühim noktada ikazda bulunularak deniyor ki:

"-Secdede ayak parmaklarının uçlarının, özellikle sağ ayağın baş parmağının yere dikili durması, secdenin sahih olma şartıdır. Ne var ki insanlar bu önemli şarttan gafilirdirler!." Bu soru vesilesiyle ben de durumu arz etmiş oluyorum.

Soru: Başa sarılmış sarık, yahut da giyilmiş takkenin bir yanı bazen alın üzerine kadar iniyor, secde anında alnın zemine temasını önlemiş oluyor, alın çıplak olarak zemine temas etmiyor. Bu sarkma engeli secdeye mani olmuyor mu?

Cevap: Secdede alın çıplak olarak zemine temas etmelidir ki, tam bir secde gerçekleşmiş olsun. Alın üzerine sarkan sarık, takke gibi örtüler alnın zemine temasını önlerse, secdenin kemaline mani olur, ama sıhhatine mani olmaz. Bu sebeple, mümkün oldukça başa konulan takke ve benzeri örtülerin alın üzerine kaymasını önlemeli, secdeyi çıplak alın üzerine kemaliyle yapmaya gayret edilmelidir.

İslam, insana saygıyı işte böyle emrediyor!.. (1)

Ahmed Şahin 2010.01.26

Hocaefendi'nin Kırık Testi'deki sohbetinden kısaltarak derlediğim bu insana saygı konusunu, buyurun birlikte okuyalım. Bakalım, bizim gibi düşünmese de Kur'an, insana saygıyı nasıl emrediyor, bir görelim.

"Bizim inancımıza göre Cenâb-ı Hak, her bir insanın mahiyetine iyilik adına bir kısım nüveler, çekirdekler koymuştur. Bu yönüyle her bir insan, potansiyel olarak, Cenâb-ı Hakk'ın, adına yemin ettiği eşref-i mahlûk bir varlıktır. Allah Teâlâ, Kur'ân-ı Mübîn'de; "Andolsun ki biz, insanı çok kerim (şerefli) yarattık." buyuruyor. (İsra Sûresi, 17/70) Başka bir âyet-i kerimede de; "İnsanı ahsen-i takvîme mazhar olarak yarattık." deniliyor. (Tin Sûresi, 95/4)

Dikkat edildiğinde görüleceği üzere, âyet-i kerimelerde şerefli ve ahsen-i takvime mazhar olarak yaratıldığı ifade buyrulan ve üzerine yemin edilen bu varlık, "mü'min!" değil, sadece "insan!"dır... Evet, insan!..

Demek ki her bir insan, potansiyel olarak bu yüce şerefi taşıyan değerli bir varlıktır! İşte bu biz bu değerli varlığa da, benimsediği kendi değerlerine de saygı duyarız. Çünkü bir insanın doğru olduğuna inandığı değerle, o insanı birbirinden ayıramazsınız. Eğer siz bir insanın benimsediği değerlere saygılı davranmıyorsanız, o da sizin değerlerinize saygı duymayacak, sizin tahkirinize tahkirle karşılık verecektir. Bunun müsebbibi de, sizin ona karşı saygısızlığınız olacaktır. Öyle ise insana saygı, o insanın kendi doğrularına da saygıyı gerektirmektedir.

İşte bu saygıyı Kur'an-ı Kerim, şu ifadelerle emreder:

"Onların Allah'tan başka yalvardıkları tanrılarına sebbetmeyin, hakarete bulunmayın ki, onlar da cahillik ederek hadlerini aşıp (sizin inandığınızı) Allah'a sebbetmesin, saygısızlıkta bulunmasınlar!.." (En'am Sûresi, 6/108)

Görüldüğü üzere ilâhî kelimeler, sarıh bir şekilde, açık bir emirle insanların Allah'tan başkasına ilâh deyip el açtıkları, yalvarıp yakardıkları ikon ve putlarına dahi sebbetmeyi yasaklıyor. Ayetteki "sebbetme" dilimize aktarıldığında, ilk akla gelen mânâsı itibarıyla "galiz tabirlerle hakarete bulunma, sövüp sayma" şeklinde anlaşılmaktadır.

Bundan dolayı, bir mü'min olarak bizim, ister semavî bir din, isterse din şeklinde ortaya çıkan bir organizasyon etrafında bir araya gelmiş insanların inançlarına karşı sebbetme manasına gelebilecek yakışıksız ve münasebetsiz söz söylememiz, onlara karşı saygısızlıkta bulunmamız düşünülemez. Ayetlerin sebbetmeyi yasaklamasına rağmen Müslüman böyle bir saygısızlıkta bulunamaz.

İşte bu mülâhazalarla hangi düşüncede olursa olsun insana saygı duygusunu içimizde sürekli şekilde geliştirme ve güçlendirme peşinde olmalı, neticede her türlü şart altında sinemizin herkese açık olduğunu gösterebilmeli, İslam'ın telkin ettiği terbiye ve nezaketimizi her halükarda fiilen gösterme görevimizi yerine getirmede ihmale düşmemeliyiz...

Dinimizin, bizim gibi düşünmeyen insana karşı saygı emri bu açıklık ve netlikte olunca, diyebiliriz ki, muhataplarımız satanist veya Zerdüşî bile olsa, kanaatimce, onların şeytana tapma gibi tasvip etmemizin mümkün olmadığı düşüncelerini dahi getirip yüzlerine çarpar bir tarzda ifade etmek doğru değildir ve bu tavır, onların da bizim doğrularımızı dinleme duygusunu yok eden bir üslûp hatası olur."

Müslüman'dan beklenen ise münasebetleri geren üslup hatası değil, tesis edilen saygıyı sürdüren üslup savabıdır. Öyle ise herkes kendi tavrına bir bakmalıdır. Ortamı geren hatadan yana mı, oluşturulmuş saygıyı sürdüren savaptan tarafa mı, bir durum muhasebesi yapmalıdır. Yapmalıdır... Çünkü İslam'ın insana saygı emirleri ve gerekçeleri meydanda. Artık takdir ve tedbir, idrak ve izan sahibine aittir... a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam insana saygıyı işte böyle emrediyor! (2)

Ahmed Şahin 2010.01.27

Hocaefendi'nin Kırık Testi sohbetinden kısaltarak derlediğim dünkü yazının devamı:

"Hz. Pir, Hristiyanların ruhanî reisleriyle muvakkaten medar-ı münakaşa meselelerden bahsetmememiz gerektiğini söylüyor... Mesela, siz onlarla olan konuşma ve sohbetinize teslis inancını ele alarak başlayacak olursanız, daha sözün başında muhatabınızı kendinizden uzaklaştırmış, birçok hakikati, paylaşma imkânı varken dinlenilme ve söz söyleme hakkından mahrum kalmış ve hatta münakaşa ve kavgaya kapı aralamış olursunuz... Bu durumda karşılıklı konuşma ve diyalog adına gerçekleştirilen bir programı, tartışma zeminine çeker ve Müslümanlığı müdafaa etme adına onların inandığı değerlere saldırıda bulunursanız, farkına varmadan Müslümanlığa ihanet etmiş, yani onların da İslâmiyet'e ve Peygamber Efendimiz'e (sallallâhu aleyhi ve sellem) dil uzatmalarına, Kur'ân'a saldırmalarına zemin hazırlamış olursunuz...

Bunun yerine siz, onların hayat felsefesi ve dünya görüşlerine saygılı davranırsanız, bu sefer onlar da size karşı saygılı davranacak ve saygılı olma gereği duyacak, siz de düşündüğünüz doğruları ifade etme fırsatı elde etmiş olacaksınız...

Bu sebeple bir kez daha ifade edelim ki; insanlara, benimsediğiniz doğrular adına bir şey ifade etmek istiyorsanız, bunu, sırtınızın muhatabınıza dönük olduğu zaman ve şartlarda değil, muhatabınızla yüz yüze olduğunuz zaman ve şartlarda söyleyebilirsiniz. Bundan dolayı üslubunuzu muhatabınızın sırt çevirmesine fırsat vermeyecek şekilde ayarlamalı ve anlatacaklarınızı rahatsız etmeyen saygılı üslûpta anlatmalısınız.

Ayrıca şu da unutulmamalı ki; biz bu tavrın adına ister hoşgörü, ister diyalog, isterse konuma saygı diyelim, bunların hepsi birer vesiledir; asıl gaye ise Allah'ın rıza ve hoşnutluğudur. Bunu biraz daha açacak olursak, bizim bu vesilelerle ulaşmak istediğimiz gaye, birkaç asırdan beri yanlış anlaşılmış ve yanlış tanıtılmış olan ve hâlâ onu anlatma adına bir kısım yanlışlıkların yapıldığı bir ortamda, İslâm'ın doğru anlaşılmasını sağlamaktır!.. Bu dinin silm-ü selâmet esaslarına dayandığı ve onun insanlık çapında emniyet, güven ve barışı tesis edecek dinamiklere sahip bulunduğu gerçeğini, tüm dünya insanlarına duyurabilmektir...

Dolayısıyla bu dinde hiç kimse, kafasına estiği gibi savaş ilan edemeyeceğini, anarşi ve terörün hiçbir zaman bir mücadele vasıtası olarak görülemeyeceğini, canlı bombalar kullanılarak masum insanların öldürülemeyeceğini, hâsılı, hakiki Müslümanlığın terör ve anarşiden fersah fersah uzak bulunduğunu açık ve net bir şekilde ifade edebilmeliyiz her yerde...

Eğer biz değişik platform ve vasıtaları değerlendirmek suretiyle, İslâm'ın bu parlak yüzünü, barış dolu özünü insanlara anlatabilirsek, bu, dinimizin doğru tanınmasına ve insanlığın barışı adına az bir kazanç olmayacaktır. Bu da bizi mutlu etmeye yetecektir. Yoksa, açılan müesseseler, kurslar, kültür lokalleri; yapılan seminer, toplantı ve konferansların hepsi birer vesileden ibarettir. Eğer biz yapılan bu faaliyetlerle büyük işler evirip çevirdiğimiz zannına kapılır; kendimizi ifade gibi bir kısım nefsanî emeller peşinde koşarsak, kazanma kuşağında kaybetmiş ve bu arada asıl gayemizi de unutmuşuz demektir...

Hâlbuki bütün bu gayret ve çabalarla eldeki imkânların santimi zayi edilmeksizin, şefkat çağrıları yapılmalı, insanlar arasında uzlaşî temin edilmeli, kardeşlik ve barış köprüleri kurmaya çalışılmalı; hâsılı İslâm'ın sevgi ve saygı dolu özellik ve güzellikleri, tüm insanlığa duyurulmalı, böylece yanlış anlamalar düzeltilirken dahi kalb ibresi, hep Cenâb-ı Hakk'ın rıza ve hoşnutluğuna kilitlenmiş halde bulunmalıdır."

Tabii, fırsatlar kaçmadan, imkânlar uçmadan... a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaşadığımız kış imtihanının farkında mıyız?

Ahmed Şahin 2010.02.02

Temel ihtiyaçlarını temin etmiş olan zengin, kış manzaralarıyla neşelenir, hatta hangi yüksek tepelerde nasıl bir kayak zevki yaşanabileceğini dahi düşünebilir.

Ama daha koruyucu kış ihtiyaçlarını karşılayamamış yoksul ise kış manzaralarını endişe içinde izler, 'çoluk çocuk soğukta mı kalacağız telaşıyla karşılar mevsim soğuklarını. Demek ki, böyle zor devrelerde zengin de fakir de imtihandalar. Zengin sadece kendi zevkini düşünüp yoksula ilgisiz kalırsa imtihanı kaybeder. Yoksul da tevekkül ve teslimiyetini yitirip halinden isyana yönelirse imtihanı kaybeder.

Ancak vereceğimiz misalin sonucuna bakılırsa, ihtiyaç içinde inleyen yoksulu düşünmeyen imkan sahibinin imtihanı daha ağır oluyor gibi görünüyor. İsterseniz sözü daha fazla uzatmadan ibret alıp ikaz olacağımız misali birlikte okuyalım. Bakalım zor şartlarda hep kendi zevkini düşünüp yoksulu düşünmeyenlerin sonu nasıl oluyor, bir görelim.

Lapa lapa yağan kar taneleri kara kargayı coşturmuştu. Çünkü sırtındaki sağlam tüyler onu tam koruyor, soğuklar kalın tüylerle kaplı bedenine işlemiyordu. Bu yüzden konduğu ağacın dalından çevreyi keyifle seyrederken ötmesini de sürdürüyordu:

- Yağ yağ, konduğum dala çıkıncaya kadar yağ!.. Halbuki hemen yanı başındaki dalda zayıf tüylü serçe de titreyerek sızlanıyordu:

- Yağma yağma, zayıflar var, zavallılar var!.. Bu sızlanış kara kargayı hiç mi hiç etkilemiyor, yine devam ediyordu konduğu dalda:

- Yağ yağ, konduğum dala çıkıncaya kadar yağ!.. Manzara zevki kargayı küçük kuşları düşünmez duruma getirmişti...

Rabbimiz, karganın sadece kendini düşünüp, zayıfları, zavallıları hesaba katmayışına razı olmadı. Zayıfların halini düşünecek duruma getirmek istedi. Bu sebeple de yaramaz bir çocuğu ona musallat etti. Çocuk

karganın, bağıra çağıra öttüğü ağacın dibine gelerek yukarı doğru yavaşça tırmanmaya başladı. Yine bağırmaya başladığı bir sırada kuyruğundan yakalayıp tutmaya çalıştı. Bu sırada çırpınmaya başlayan kargada ne tüy kaldı ne de telek. Hepsini de çocuğun elinde bıraktığından güç bela kurtulup karşı binanın çatısına zar zor konabildi. Artık yağan karlar esen soğuk rüzgarlar çıplak vücuduna temas ediyor, düşünmediği zayıfların halini olanca şiddetiyle hissediyordu... İşte bundan sonra ötüşünü değiştiren karganın cılız sesi duyuldu.

- Yağma, yağma! Açık var, çıplak var!

Ne yazık ki karganın bu dileği hemen yerine gelmedi. Yağış bir müddet devam etti. O da önceden hiç düşünmediği zayıfların hayatını, sıkıntısını yaşamayı sürdürdü. Ne kadar duygusuz, bencil davrandığını iyice hissetti, böylece dersini almış oldu. Bu misali yorumlayan irşad alimleri derler ki:

-İnsanlar varlıklı halde iken yoksulların halini düşünmeli, kendi zevklerinde kaybolmamalıdır. Şayet böyle bir bencillikle kalırlar da yoksulun sıkıntısını düşünmezlerse bir gün olur onlar da halini düşünmedikleri yoksulun haline düşer, aynı zorluk ve sıkıntıyı yaşarlar. Bundan sonra ne kadar yanlış yaptıklarını anlayıp pişmanlık duyarlar. Ancak bu pişmanlık düştükleri durumdan hemen kurtarmaz onları... İyisi mi, varlıklı günlerimizde yokluk çekenleri düşünmeli, ısındığımız zamanlarda da üşüyenleri hatırlayıp dertlerine deva olmaya gayret göstermeliyiz ki, aynı akıbeta müstahak duruma düşmeyelim. Aynı sonucu biz de yaşamaya layık hale gelmeyelim.

Bilmem siz ne dersiniz bu hatırlatmaya? Yoksa siz de malum tekerlemeyi tekrar ederek, "Ayağını sıcak tut başını serin, kendi keyfine bak, başkalarını düşünme derin mi" diyorsunuz?

-Hayır! Sizin böyle bir ilgisizlikte kalacağınıza ihtimal vermiyorum. Siz ihtiyaç içinde inleyenlere, imkanlarınız nispetinde yardımcı olarak imtihanı kazanıyorsunuz, diye düşünüyor, Rabbimiz bizi bu kış imtihanını kazananlardan eylesin, diyorum. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Altın ve gümüş yüzük kullanma sünneti üzerine..

Ahmed Şahin 2010.02.03

Soru: Kadınlar altın, erkekler de gümüş yüzük mü takarlar? Peygamberimiz hep gümüş yüzük mü kullanmış? Konuya ait bilgiye ihtiyacımız var. Yardımcı olursanız seviniriz.

Cevap: Meseleye baştan bakalım isterseniz.. Resul-ü Ekrem Efendimiz (sas), Medine'de devlet başkanlarına mektuplar yazarak İslam'a davet etmeye hazırlandığı sıralarda sahabeden bazıları:

-Ya Resulallah, dediler, başka devletler yazdıkları resmi yazılara mühür basıyor, mühürsüz yazıları geçerli saymıyorlar. Siz de yazılarınıza mühür bassanız nasıl olur?

İstişareye değer veren Efendimiz, bu teklif üzerine mühür hazırlattı. Yüzük gibi parmağa takılan bu mührün kaşına da taş yerleştirilmişti. Bu taşın üzerinde ise üç kelime yazılıydı. (Allah- Resul- Muhammed) kelimeleri.. Efendimiz mektubunun sonuna bu mührünü basınca çıkan imza: "Allah Resulü Muhammed" oluyordu.

Enes bin Malik (ra) der ki:

-Resulullah'ın (sas) (mühür olarak kullandığı) yüzüğü gümüşten yapılmıştı. Kaşı da Habeşistan'dan gelme bir akik taşıydı. Abdullah İbn-i Ömer de şöyle der:

-Nebiyi Ekrem Efendimiz, parmağındaki gümüş yüzüğü basarak mühürlerdi yazısını. Sonra tekrar takardı parmağına gümüş yüzüğünü.

Abdest tazelemeye giderken ise kaşındaki kutsal kelimelerden dolayı yüzüğü çıkarır, sonra takardı. Demek oluyor ki, Efendimiz'in kullandığı yüzük gümüş yüzüktü.

Ne var ki, Efendimiz'in mühür yerine kullandığı gümüş yüzüğü vefatlarından sonra Hz. Ebu Bekir'e, ondan sonra da Hz. Ömer'e geçmiş, daha sonra ise Halife Hz. Osman'a intikal etmiş, ancak yüzüğü Eris kuyusuna düşüren Hz. Osman (ra), bir daha bulamamıştır. Kendisi mühür olarak başka bir yüzük yaptırmıştır.

Yüzüğün belli bir yana takılması şartı tespit edilmemiştir. Efendimiz'in bazen soluna, çoğunlukla da sağ eline taktığı görülmüştür. Nitekim Hasan ve Hüseyin efendilerimizin de bazen sol ellerine taktıkları anlaşılmıştır.

Hep gümüş yüzük kullanmış bulunan Efendimiz, bir eline saf ipeği, diğer eline de saf altını alıp ashabına göstererek buyurmuş ki:

-Şu iki nesne (saf ipekle altın) ümmetimin erkeklerine haram kılınmıştır!.

Demek ki bu iki değerli eşya, hanımların ziynet haklarıdır. Erkekler hanımların ziynet eşyalarını kullanmaya ihtiyaç duymamalıdır.

Bundan dolayı erkeklerin altın yüzük kullanmasının haramlığında dört mezhep de ittifak etmiştir. Bu sebeple hanımlar altın, erkekler de gümüş yüzük kullanır olmuşlardır hayatları boyunca..

Altın, yumuşak bir maden olduğundan içine bir miktar yabancı maden karıştırılabilir. Böyle bir karışımda duruma bakılır.. On iki ayardan aşağı ise altın olmaktan çıkar, yukarı ise altın hükmünü alır.

Altının hanımlara mahsus zinet eşyası olduğunu bildiren Efendimiz'in kendisi, hep gümüş yüzük kullanmış, demir, tunç, bakır gibi yüzükleri de uygun görmemiş, yüzük takma gereği duyan erkekler için gümüşü tavsiye buyurmuştur.

Altın süslemeli eşyalarda ise altının miktarına bakılmıştır. Eşyanın yarısından fazlası altınsa, altın eşya hükmünde görülmüş, yarısından azı altınsa, madeni eşya hükmünde kabul edilmiştir. Nitekim altın kaplamalı saatler madeni eşyadan sayılmıştır. Çünkü altını az, madeni çoktur. Ancak altın saat kullanıyor görüntüsü vermemek için altın kaplamayı tercih etmemek daha uygun olur, diyenler de olmuştur.

İpek eşya için de aynı azlık-çokluk ölçüsü geçerli görülmüştür.

Sözün özü: Anlaşılan odur ki, düğünlerde kadının altın, erkeğin ise gümüş yüzük takması, hem inançlarının icabı, hem de fitratlarının gereği olarak kabul edilmiştir İslam tarihi boyunca...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaşadığımız olayları doğru yorumluyor muyuz?

Ahmed Şahin 2010.02.09

Hayatı doğru okuyabiliyor, yaşadığımız irade dışı olayları doğru yorumlayabiliyor muyuz? Mutlu ve huzurlu yaşamak için inanmış insana ait düşünce derinliklerini biliyor muyuz? Mesela maruz kaldığımız irade dışı hallerimize şöyle de bakabiliyor muyuz?

-Hayatta karşılaştığımız olaylar bizi ya üzüyor ya da sevindiriyor. Üzen olaylara karşı sabır, sevindiren olaylara karşı da şükür hissiyle mukabele edebiliyor muyuz? Rabb'imizin müminden beklediği de bu düşünce şekli değil mi? Sıkıntılar karşısında sevabı artıran sabır, iyilikler karşısında da nimeti artıran şükür.

İşte bu özel ve güzel düşüncesi sayesinde inanmış insan, hayatta yıkılmıyor, karşılaştığı olayı hakkında hep hayra çevirebiliyor. Hep mutlu ve huzurlu kalabiliyor. Nitekim Efendimiz (sas), inanmış insanın bu özel ve güzel vasfını şöyle haber veriyor:

-Hayret edilir müminin haline! Üzücü bir sıkıntı ile karşılaşsa, sabreder kazanır; sevindirici bir iyilikle karşılaşsa şükreder yine kazanır!. Yani mümin, bu özel ve güzel anlayışı sayesinde hep kazanır, hiç kaybetmez. Kuvvetli tevekkül ve teslimiyeti onu hep ayakta tutar, hiç ümitsizliğe düşürmez! Yeter ki, iradesi dışında gelen bu sıkıntıların zahmetine kilitlenip de arkasındaki rahmeti düşünemez hale gelmesin. Zahmetlerin gidip rahmetin baki kalacağı gerçeğini unutmasın, olaylara gafletle değil basiretle bakmasını bilsin.

Inanmış insanın bu isabetli düşüncesine işaret eden maneviyat büyükleri derler ki:

-Mümin insanın iradesi dışında maruz kaldığı sıkıntı ve musibetler aslında, ya makamının yükselmesine sebeptir yahut da günahlarının affına sebeptir. Yani her iki hal de müminin lehinedir. Çünkü sevabı artıran sabrı sayesinde ya makamı yükseliyor ya da günahlarının affı söz konusu oluyor, cezasını burada ödemiş oluyor.

İşte sabrın bu sevindirici sonuçlarından dolayı kamil insanlar, musibet ve sıkıntıları günahlarının affına sebep olacak imtihanları olarak karşılamışlar, sıkıntıların içinde de bir nevi mutluluk hissetmişlerdir. Yeter ki demişler, insan zorlukların zahmetine kilitlenip de arkasındaki rahmeti göremez hale gelmesin. Sabır içinde şükretmesini bilsin. Unutmasın ki, 'sabrın dağ meyvesi gibi acıdır, fakat şifalıdır!'

Ayrıca mümin insanın bunlardan daha önemli bir başka bakış açısı daha vardır. O da şudur: Dünyamıza gelen musibetler öyle korkulacak kadar büyük musibetler de değildir. Asıl musibet, dinimize gelecek musibettir! Yani, dini yaşama aşk ve şevkini kaybetme musibeti. Çünkü dine gelen musibetin insana kazandıracak hiçbir güzel yanı yoktur. Tümüyle musibettir!

İşte bu önemli farktan dolayı Basra'nın büyük velisi Sehl bin Abdullah'a şikâyetinde bulunan bir adam, "Evime hırsız girmiş, tüm altınlarımı çalmış!" diye feryat edince diyor ki:

-Evime hırsız girip altınlarımı çalma yerine, kafana şeytan girip şüphe vererek imanını çalsa da, dinini yaşama aşk ve şevkini kaybetseydin ne olacaktı halin? Korkacaksanız dininize gelecek musibetten korkun, dünyanıza gelecekte değil. Ahirete altınsız gidebilirsiniz ama imansız, amelsiz gidemezsiniz. Rabb'imiz İslam'ı yaşama aşk ve şevkinizi korusun, imanınıza musallat olacak musibetten muhafaza buyursun!

Demek ki musibetin bir de böyle dine gelecek yanı var.

-Ne dersiniz? Sıkıntı ve musibetlere biraz da böyle geniş açıdan da bakabiliyor muyuz? Hayatta karşılaştığımız her hali, ya sabrederek ya da şükrederek hakkımızda hayra çevirebiliyor muyuz? Asıl musibet dini hayatımıza gelebilecek musibettir, diye düşünebiliyor muyuz? Çünkü dünyevi musibetin sonunda zahmet gider, rahmeti kalır. Ama dini yaşama aşk ve şevkimizi kaybetmenin sonunda hiçbir rahmet yoktur. O, tümüyle musibettir. Rabb'imiz dinimizi yaşama aşk ve şevkimizi korusun.. diyebiliyor muyuz? Böylece olayları doğru yorumluyor, mutluluk ve huzurumuzu ömür boyu sürdürebiliyor muyuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Halı saha ücretini yenilen taraf ödese kumar sayılır mı?

Ahmed Şahin 2010.02.10

Soru: Bazen arkadaşlarla halı sahaya giderek top oynuyor, bu sırada güzel sohbetler ediyor, faydalı konuları konuşma fırsatı da bulabiliyoruz.

Çıkarken ise halı sahanın ücretini kimi zaman ortaklaşa ödüyoruz, kimi zaman da yenilen taraf ödüyor. Bazı dostlarımız ise buna itiraz ediyor, 'Kahvede oynanan oyun sonunda da yenilen taraf çay, kahve parasını ödüyor, bu da aynı ona benziyor.' diyerek bizi şüpheyne düşürüyorlar. Siz bu konuya nasıl bakıyorsunuz? Halı sahada hep birlikte oynadığımız futbolun sonunda saha kirasını yenilen tarafın ödemesi kumar sayılabilir mi? Halı sahadaki sporla, kahvedeki oyun bir tutulabilir mi?

Cevap: Bu yeni konulardan biri olduğundan farklı değerlendirme ve yorumlar yapılabilir. Ben görüşlerine değer verdiğim Hayreddin Karaman hocaefendinin yorumunun bir özetini arz etmek istiyorum bu konuda. Farklı yorum sahiplerine de saygımızı koruyarak tabii..

Kumar hakkında bilgi verdikten sonra halı sahadaki futbola ait yorumlarını şöyle ifade ediyor Hayreddin hocaefendi:

"-Halı sahada futbol oynamaktan maksat, kumar yoluyla para kazanmak değildir; yani futbol kumar değildir, futbol oynayanlar ortaya para koyarak yenenin buna sahip olmasını amaçlamıyorlar. Ancak parasız halı sahalar bulunmadığı için oyun süresince sahanın kiralınması gerekiyor. Bu kiranın bedeli şu şekillerde ödenebilir: a) Taraflar eşit olarak öderler, b) Taraflardan başkası öder, c) Sırayla öderler, d) Yenilen taraf öder!. Yalnızca bu son şekilde ödeme yapıldığında bir kumar şüphesinden söz edilebilir. Bize göre bu da kumara girmez; çünkü bu durumda yenen taraf bir mal veya para kazanmıyor, yenen takım ile beraber yenilen takım da menfaatten istifade ediyor; yani kiralanan ve taraflardan birinin kirasını ödediği sahadan iki taraf da ortak yararlanıyor; halbuki kumarda yalnızca bir taraf kazanır, karşı taraf kaybeder. Kirayı taraflardan birinin ödemesi, meşrû ve faydalı bir sporu daha iyi yapmayı teşvik ediyor.

Kahvehanelerde oynanan oyunlar ise faydalı bir spor değildir. Bu oyunlar hiçbir menfaat elde etmeksizin oynandığında bile, ancak bazı ek şartlarla caiz olabilir!. Mesela, müptelâ olmamak, yani bağımlı hale gelmemek, zamanı aşırı derecede israf etmemek, namazı ve gerekli işleri ihmâl sebepleri olmamak.. gibi..

Bu oyunlar oynanırken de, kâğıt, tavla, bilardo vb. kiralınmaktadır. Kullandıkları bu malzemenin kira bedelini taraflardan biri ödeyebilir. Ama bunun dışında, başkasının içtiği çay ve kahve parasını ödemek kumara girer; yani yenen, içilen çay ve kahve parasını bu oyun sayesinde kazanmış olan adam, kumar oynamış olur, bu ise câiz olmaz.. Bu farkı fark etmek gerek.

Aslında soruyu şöyle sormak mümkün:

-Futbol şans oyunları arasına girer mi? Yani kumar sayılır mı?

Cevap: Futbol şans oyunu değildir. Kumar oyunları arasına girmez. Ancak futbol oynanırken birileri ortaya para koyar ve "filân yenerse ona oynayanların, falan yenerse buna oynayanların olsun" diyerek dışarıda böyle bir oyun düzeni kurarlarsa, futbol oynayanlar değil, onların üzerinden, dışarıda para kazanmak isteyenler kumar oynamış olurlar.

Bu da oynanan futbolu kumar haline getirmez, dışarıdan bazı kimseler kendi aralarında kumar oynamış olurlar. Vebal kumar oynayanların kendilerine ait olur.

Gençlerin kötü alışkanlıklar edinmeleri yerine sporla vakitlerini (bağımlılık haline getirmeden) değerlendirmeleri, zarar değil yarar getirebilir. Bu vesile ile iyi arkadaşlıklar kurup birbirlerini hayra teşvik etmeleri de mümkün olabilir. Yeter ki, spor gibi iradeyi güçlendiren bir meşguliyet, ara verilmez bir alışkanlık haline getirilmesin, helale haram karıştırma gibi yanlışlar söz konusu olmasın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Efendimiz'den günümüze mesaj yüklü örnekler...

Ahmed Şahin 2010.02.16

Resulü Ekrem Efendimiz'in (sas) hizmetinde bulunan Enes (ra), hatıralarını anlatırken şöyle der:

-Bir terzi Resulullah'ı (sas) yemeğe davet etmişti. Ben de beraber gittim. Eve girdiğimizde sofrayı ortada hazır bulduk. Arpa ekmeği, güneşte kurutulmuş et ile kabak ve bir de çorba vardı. Oturup yemeği birlikte yedik..

Hadis alimleri, Hz. Enes'in anlattığından çıkardıkları hükümleri şöyle sıralarlar:

1- İnsan kendisinden aşağı görüntüde olanların davetine icabet etmelidir. Resulullah (sas) de sıradan bir terzinin davetine icabet buyurmuş, aileyi memnun etmiş, bir ayırımında bulunmamıştır.

2- Davetlere efendi hizmetçi ile, işveren de işçisiyle gidebilir, sofraya birlikte oturabilirler. Nitekim Efendimiz hizmetçisi Enes ile gitmiş, sofraya birlikte oturmuşlardır. Yeter ki, bu kimseler münasip terbiye almış, adab-ı muaşeretini öğrenmiş olsunlar.

Hz. Enes'in anlattığı hatıralardan anlaşılıyor ki, Resulullah (sas) ümmeti arasında sınıf meydana getirmez, herhangi bir sınıfın da tarafını tutmaz ya da karşısında olmazdı. O, hem işçinin hem de işverenin, hem efendinin hem de hizmetçinin taraflısıydı, hem alıcının hem de satıcının yanında olduğu gibi. İşverene hitaben, 'Çalıştırdığınız işçinin hakkını teri kurumadan verin!' hatırlatmasını yaparken, 'Unutmayın, aldatan bizden değildir!' ikazını da eklemişti. Demek ki ister işçi, ister işveren olsun her ikisi de aldatmamalıdır. İşçi işinde doğru çalışmalı, hileye yönelmemeli, işveren de işçinin hakkını vermeli, aldatma yoluna gitmemeliler. Çünkü aldatanlar Resulullah'ın sünnetine uyanlardan değildirler. İşçi de olsa, işveren de olsa..

Çağrıldığı davete işçisiyle giden, yemeğe hizmetçisiyle birlikte oturan, giydiği elbisenin kumaşını hizmetçisiyle paylaşıp aynı kumaştan giyinen Resulullah(sas), muhatap olduğu insanları, işiyle, mesleğiyle, yahut da sahip olduğu maddi imkânıyla da değerlendirmezdi.

Toplumu tümüyle kucaklayan Resulullah'ın ölçüsü, insanların Allah'a itaati, sünnetine bağlılığı idi. Nitekim Rabb'imiz de ayetinde öyle buyuruyordu:

-Sizin en değerliniz Allah'tan en çok korkanınızdır!.

Fırsat bulduğu anlarda, aile fertleri arasına girip ev işlerinde onlara yardım etmekten geri kalmayan Efendimiz (sas) ile ilgili bir hatırasını da Hz. Cabir şöyle anlatıyor:

-Resulullah'ın (sas) huzuruna girmiştim, onu evde kabak doğrarken gördüm. Dedim ki:

-Ya Resulallah bu kabağı niçin bu kadar küçük doğruyorsun? Buyurdu ki:

- Küçük parçalara bölerek yemeğimizin bereketini çoğaltmış oluyorum!.

Hadis alimleri derler ki:

-Resulullah (sas) ev işlerinde yardım ederken, iktisadı öğretmeye, israfı önlemeye, bereketi de çoğaltmaya niyet ederdi. Nitekim bir gün Ebu Zerr'e yemeğin bereketini çoğaltması konusunda şöyle tembihte bulunmuştu:

-Ya Eba Zer! Çorba pişirdiğinde suyunu çok koy ki, komşuna da gönderme bereketi bulasın.

Çalıştırdığı yoksul işçisinin perişanlığına seyirci kalan bir işvereni görünce ikazını şöyle yapmıştı:

-Kimin yanında çalışan işçisi varsa kendi yediğinden yedirsin, kendi giydiğinden giydirsin!

Unutmayın, işçileriniz Allah'ın size emanet ettiği kardeşlerinizdirler.

Resulü Ekrem Efendimiz az geliriyle bizzat meşgul olurken, kendisi de o yoksulun hayatını bizzat yaşamış, eline imkân geçtiğinde onların hayatından yukarı çıkıp da üstlerine baskı unsuru gibi dikilmemişti. Onun çevrenin fakirlerinden daha mütevazı hayatını birlikte yaşayan Aişe validemiz de bu konuyu şöyle anlatır:

-Bazı sabahları eve gelince 'Kahvaltılık bir şey yok mu?' diye sorar, yok deyince de hiç üzüntü işareti vermeden rahatlıkla:

-Öyle ise ben de bugün oruca niyet ediyorum! derdi.

Yani toplumun her kesimine öyle sahip çıkar, fakat kendisi de böyle yaşardı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diş dolgu ve kaplaması gusle mani midir?

Ahmed Şahin 2010.02.17

Soru: Ağızdaki dişlerin bazısında çürükler oluşuyor, bu çürükler dolgu maddesi ile doldurularak diş tedavi edilmiş olunuyor.

Bazen de dişin üzerine sabit kaplama yapılıyor, kaplama da dişin üzerinde sabitleşiyor. İşte burada şüpheler meydana getiriliyor. Deniyor ki: "Gusülde ağız ve burun içini yıkamak farzdır. Halbuki dolgu maddesi ve kaplama, altına su geçirmiyor, ağızda kuru yer bırakıyor, gusülde şüpheler meydana geliyor. Bunu önlemek için Hanefi mezhebinde olanlar, gusülde Şafii'ye niyet etmeliler. Çünkü Şafii'de ağızda kuru yer kalsa da gusül sahih olur.. Bu gibi söylentilere siz nasıl bakıyorsunuz? Ağızdaki dolgu ve kaplama gusle mani olur mu? "

Cevap: Sıkça sorulan bu soruya ait tespitlerimizi şöyle tekrar edebiliriz:

Gerçekten de Hanefi mezhebinde gusülde ağız ve burun içi iyice yıkanmalı, kuru yer kalmamalıdır ki, gusül sahih olsun. Çünkü Hanefi'de ağız ve burun içi de, bedenin (yıkanması farz olan) dış kısmından sayılmaktadır. Bu doğrudur.

Ancak, bu doğrunun yanında (unutulmaması gereken) bir başka doğru daha vardır. O da şudur:

-Gusülde ağzına suyu alıp da çalkalayan insan, ağzının içini yıkamış, farz olan yıkama yerine gelmiş oluyor. Çünkü ağzın içi, dolgunun da, kaplamanın da üstüdür. Üzerinden su geçen dolgu ve kaplama dişler ıslanıyor. Böylece ağız içi yıkanmış, farz olan yıkama yerine gelmiş oluyor. Dolguyu, kaplamayı söküp de altını yıkamak gibi imkân dışı bir mecburiyet söz konusu olmuyor.

Bu sebeple konuya delilleriyle bakan ilim adamları bu hükmü veriyor, geçmiş alimlerin verdikleri birçok fetvaları da örnek olarak gösteriyorlar. Ayrıca zaruretlerin mahzurları mubah kılacağı hükmüne de dikkat çekiyorlar. Bu itibarla, dolgulu ve kaplamalı dış sahibinin gusülde Şafii'ye niyet etmesine mecburiyet de kalmıyor.

Çünkü dolgunun ve kaplamanın üzerinden akıp giden sular, farz olan yıkamayı yapmış olmakta, kuru yer kalma gibi bir şüphe söz konusu olmamakta, bu sebeple de Şafii'ye niyete gerek kalmamaktadır. Bu konuda geniş bilgi için bakılacak birçok kaynaklardan biri de: Günün Meseleleri 3 - H.Karaman.

Meselenin diğer şüpheli yanı da şöyle soruluyor:

-Özel halde olan bir hanım bu hali devam ederken dişini doldurtup kaplatamaz mı? Mutlaka bekleyip özel hal bittikten sonra mı yaptırması gerekir diş tedavisini? Söylentiler sebebiyle özel halde iken diş tedavisi yaptırmış bazı kimseler vesveseden kurtulamıyorlar.

Gerçekten de vesvese ve evham, kesin doğrular hakkında bile şüpheler meydana getirebiliyor. Bu ihtimalleri düşünerek baştan açıkça diyoruz ki: Abdestsiz iken, yahut da cünüp iken, ya da özel halde iken, diş doldurtup kaplatan, fetva bakımından caiz olanı yapmış, yapacağı guslüne engel olacak bir yanlışlık söz konusu olmamıştır. Önce bunu tereddütsüz tespit ve ifade ederek vesvesenin kaynağını kurutalım.

Bununla beraber, daha tedbirli ve takvaca davranmak isteyenler, bekleyip de özel halden çıktıktan sonra diş dolgusu ve kaplatmalarını yaptırırsalar, vesveseye hiç yer vermemiş, takva tarafını da tercih etmiş sayılırlar. Bunu da ilave etmiş olalım.

Ancak, bekleyerek takvayı tercih eden bu tedbirli, beklemeye fırsat bulamayarak fetva ile amel eden acelecileri de yanlış yapıyor gibi hafife almamalı ki, yeni bir vesveseye daha sebep olmasınlar. Buna da işarette bulunmuş olalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinden, yaşayışımıza yön veren sözler...

Ahmed Şahin 2010.02.23

Bugün sizlere ilahiyatçı yazar Mehmet Dikmen hocanın hazırlayıp istifademize sunduğu 1001 Hadis kitabından bazı hadisleri yorumlarıyla birlikte takdim ediyorum.

Muhtemeldir ki, beni çok etkileyen bu hadisleri siz de büyük bir istekle okuyacak, sevgi ile değerlendirmeye alacaksınız.

1- "Allah bir kulunun hayrını isterse onu istihdam eder!.

Dediler ki:

-Ya Resulallah! İstihdam ne demektir? Allah hayrını dilediği kulunu nasıl istihdam eder?

Buyurdu ki:

-İstihdam, o kulunu hayırlı işlerle meşgul etmesi, ömrünü İslami hizmetlerle değerlendirme aşk ve şevkini duyurmasıdır."

Anlaşılan odur ki, insanın hayatında kusurlu, yanlışlı devreleri olabilir. Hatta geçmiş bir devrede ileri derecede hatalara da düşmüş olabilir. Ama bir gün olur da niyetini düzeltirse, Allah o kulunu bu niyeti hürmetine yanlışlarından döndürür; hayırlı ve faydalı işlerde çalışma aşk ve şevki duymaya başlar. Hayatını böylesine hayırlı hizmetlerle sürdürüşü, o kulun istihdam edildiğine işaret sayılır.

Öyle ise geçmişteki yanlışlarınıza bakıp da ümitsizliğe düşmeyin, her şeyden önce niyetinizi düzeltin, hayırlı hizmetlerle hayatınızı değerlendirmeye bakın, istihdam edilenlerden olmayı dileyin ki, istihdam lütfu sizde de tecelli eylesin.

2- "İnsanların arasında kalarak eziyetlerine tahammül eden Müslüman, insanlardan uzaklaşarak tek başına yaşayan Müslüman'dan hayırlıdır!"

Evet, İslam'da Allah'a kulluk niyetiyle de olsa insanların arasından uzaklaşıp tek başına yalnızlık hayatını tercih etmek daha hayırlı görülmemiştir.

Çünkü Allah'ın rızasını kazandıracak pek çok ibadet ve hizmetler insanların arasında bulunarak yapılabilir. İnsanlardan koparak yapılacak ibadet ve hizmetler sınırlıdır. Halbuki toplumun içinde kalarak yapılacak hizmetler ve salih amellerle topluma örnek olmaya, moral vermeye ihtiyaç vardır. Toplumdan kaçarak onları örneksiz ve moralsiz bırakmakta fayda yoktur.

3- "Cömert insanın ayağının kayıp düşmesine takılıp kalmayınız. Çünkü Allah, ayağı kayan cömert insanın elinden tutar, düştüğü yerden kaldırır, yine istikametine yönlendirir!"

Demek ki cömertlik Allah'ın çok sevdiği özel bir vasıftır.

Allah, cömert kulunun maruz kaldığı irade dışı musibet ve hatalarını sahip olduğu cömertliği hürmetine kaldırır, cömert kulu için özel bir lütuf ve merhameti söz konusu olur. Yeter ki o cömert insan, hatasından hemen dönsün, tövbe istiğfarında gecikmeye maruz kalmasın.

4- "En büyük hıyanet, kendisini doğru gösterip de itimadını kazandığı insanlara yapılan hıyanettir!"

Evet, insanlara önce dürüst biri gibi görünüp itimadını kazandıktan sonra beklenmedik bir anda ihanet edip, aldatmaya yönelmek, tam manasıyla bir münafıklık alameti ve müminlikle izah edilemeyen bir ihanet örneğidir.

Halbuki mümin, içi dışı aynı olandır. Onun, dıştan güvenilir biri olarak görünüp içten gizli niyet ve hesaplar peşinde olması, müminliğine yakışmayan bir aldatmadır. Efendimiz (sas) ise, "Aldatan bizden değildir!" buyurmuştur.

5- "Birlik, beraberlikten ayrılmayın. Kurdun topluluktan ayrılan koyunu kaptığı gibi şeytan da birlikten ayrılan insanı kapar, vesveseye atar. Unutulmamalı ki, Allah'ın ikram ve ihsanı, birlikte olanların üzerinedir, ayrılıp dağılanların üzerine değil."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinden, yaşayışımıza yön veren sözler...

Ahmed Şahin 2010.02.24

Bir ülke halkı komşulardan oluşur. Komşular birbirleriyle sevgi, saygı ve yardımlaşma içinde iseler ülke halkı da aynı şekilde karşılıklı sevgi, saygı ve dayanışma içinde olurlar, birlik beraberliklerini korurlar.

Komşularda birlik beraberlik zedelenmiş, yardımlaşma zaafa uğramışsa ülke halkında da aynı tezahürler görülür, birlik beraberlikte gevşeme ve zaafa uğramalar söz konusu hale gelir.

Bunun içindir ki Allah Resulü Efendimiz, komşu hakkına büyük önem vermiş, komşunun komşusu ile iyi geçinmesi, hakkını gözetmesi, sevgi ve saygının korunması konusunda yeminli uyarılarda bulunarak buyurmuş ki:

Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, kul tam Müslüman olmaz, çevresindeki insanlar onun elinden ve dilinden emin olmadıkça ve yine kul tam iman etmiş sayılmaz, komşuları onun kötülüğünden selamette bulunmadıkça!..

Bu neden böyle?

Çünkü komşular birbirinden emin olursa ülke halkı da birbirinden emin olur. Birbirine kenetlenmiş insanlardan oluşan ülke halkı meydana gelir. Komşular arasında bu birlik sağlanmazsa komşulardan oluşan ülke halkı arasında da istenen gönül birliği sağlanamamış sayılır...

Bundan dolayı komşu haklarını, ana-baba haklarına benzeten Efendimiz buyurmuş ki:

Komşunun komşu üzerindeki hakkı, annenin evlatları üzerindeki hakkı gibidir. Anne ile evlat nasıl birbirilerini sevmeleri, saymaları, haklarına dikkat etmeleri, kırıp incitmemeleri gerekiyorsa, komşular da birbirlerini böyle sevmeli, saymalı, karşılıklı haklarına dikkat etmeliler ki, ülke halkı da benzeri sevgi, saygı ve beraberlik içinde olsunlar, gevşeyip çözümler söz konusu olmasın..

Efendimiz (sas) komşu hakkı konusundaki uyarılarından birinde de şöyle buyurmuştur:

Komşu hakkına dikkat edin. Ben komşu hakkı konusunda Cebrail'den o kadar ısrarlı tembih aldım ki, neredeyse komşunun komşuya mirasçı olacağını dahi zannettim!.

Bundan dolayı meşhur sahabi Abdullah bin Amir bin As, kestiği kurbanın etinden Yahudi komşusuna da vermesi için oğluna ısrarla tembihte bulunurken şöyle demiştir:

Yahudi de olsa komşumuza yardımda bulunmalıyız. Allah-ü Teala komşuya yardım konusunda o kadar sık ikazda bulundu ki, neredeyse komşuyu komşuya mirasçı kılacak zannettik biz.

Bu yüzden sahabeler komşuyu üzen bir tutum içinde olmaktan öylesine çekinmişler ki, evindeki fareler komşusuna kaçır da komşuyu rahatsız etmiş olurum endişesiyle evine kedi getirmekten vazgeçenler bile olmuştur.

Bir başka sahabi de, komşunun avlusundaki ağacın dallarından kendi avlusuna gece dökülen hurmaları sabah kalkan çocuklar alıp da komşu hakkını yemiş olurlar endişesiyle sabah namazını mescitte kılar kılmaz evine koşup avluya dökülen hurmaları toplayarak komşusunun avlusuna atmış, çocuklarına komşu hakkı yedirmiş olma tehlikesinden böylesine kaçınma dikkati göstermiştir.

Fıkıhta komşu hakkı, birinci derecede kapı komşuluğuyla başlar, bundan sonrası duvar komşuluğuyla çevreye doğru genişleyip gider.

Kapı komşusundan şikâyetçi olan aceleci bir komşuya Efendimiz'in ilk yol göstermesi şöyle olmuştur:

İlk olarak sen komşunu incitmekten sakın, sonra ondan gelecek olan incitmelere de birazcık sabırlı ol, bundan sonra konuşup anlaşarak yanlış düzeltip, helalleşmeye bakın.

Komşu hakkı, kul hakkından sayıldığından dolayı sahabeler komşu hakkından hep titremişlerdir. Bunun için imkân sahibi komşular yoksul komşularının ihtiyaçlarını karşılayıp dualarını almak için yardımdan asla geri kalmamışlardır. Böylece ülke halkının birlik beraberliğini de, kendi aralarındaki komşu haklarına riayetle sağlamışlardır.

Bu konuda uzun söze hacet yoktur. Sadece şu söz komşu hakkının önemini anlatmaya yetmektedir:

Komşunun komşuya olan saygısı, evladın annesine olan saygısı gibi olmalıdır. (Tenbih-ül'gafilin)
a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içinde "Akla kapı aç, iradeyi elden alma" anlayışı!

Ahmed Şahin 2010.03.02

Soru: Aile içinde bazen ters düşmeler oluyor, zıt istikametlere yönelenlerimiz de bulunabiliyor, bütün çabamıza rağmen söz dinletemiyor, etkili olamıyoruz.

Ümidimiz kesiliyor, kendimiz tükeniyoruz. Nasıl bir tavır takınabiliriz acaba diye şaşırıp kalıyoruz.

Cevap: Bir maneviyat büyüğü diyor ki: Zorlandığınız yerlerde çaresizliğe düşmeyin, ümitsizliğe kapılmayın, teslimiyet ve tevekkülünüzü yitirmeyin, sadece mükellefiyetinizi hatırlayın yeter.

Mükellefiyetimiz nedir acaba? İşte tek cümlelik mükellefiyet:

-Akla kapı aç, iradeyi elden alma!.. Evet, akla kapı aç, iradeyi elden alma!

Diyelim ki, beyinizi ya da hanımınızı, oğlunuzu, kızınızı, dost veya yakınınızı istediğiniz istikamet çizgisine getirmek için çırpınıyorsunuz. Bunun için tepki gösteriyorsunuz uzaklaşıyorlar, daha da kötüye gidiyorlar. Susuyorsunuz, vicdanınız razı olmuyor, üzülüyorsunuz? Öyle ise çare tükendi, imkan bitti mi? Şaşırıp kalmalısınız?

Hayır, çare tükenmedi, imkan da bitmedi. Şaşırmaya gerek yok.. Siz yine düşündüğünüz doğruları muhatabınızın vicdanına duyuracak, bildiğiniz gerçekleri dile getireceksiniz. Ama nasıl anlatacak, nasıl ifade edeceksiniz bu doğruları ki, yara yapmadan tedavi etmiş, tahrir etmeden tamirde bulunmuş olasınız.

İşte burada Müceddid'üz-zaman'ı dinliyoruz. Bize tek cümlelik mükellefiyetimizi böyle hatırlatıyor:

-Akla kapı aç, iradeyi elden alma!

Evet, muhatabın aklına, mantığına kapı aç, muhakemesine doğruları aktar, kanaatini açıkla. Ama nasıl bir üslupla? Burası çok mühim. Sesini yükseltip de düşünmesini önleyecek öfkeye sebep olmadan, dayatma ve direktmeye gitmeden söyle bu doğruları.. Bundan sonra da, ben bana düşeni yapıyorum gerisi Rabb'im'in takdirine kalmıştır, diyerek yükü üzerinden at, rahat et.. Evet rahat et.. Çünkü üzerine aldığın birini hidayete erdirmeye yükü sana ağır gelebilir, altında ezilebilir, ümitsizliğe düşebilirsin..

Şunu unutma ki, kimse kimseyi zorla istediği çizgiye getiremez, dilediği doğruyu benimsetemez. Hidayet, "önce kulun kendi iradesini kullanmasına, sonra da Rabb'imizin o kulu bu iyiliğe layık görmesine bağlıdır!." Orasını Rabb'imize bırakarak de ki:

-Rabb'im, ben aciz bir kulum, istikamet düzeltmek benim haddim değildir. Benim görevim akla kapı açmak, iradeyi elden almamaktır. Bundan sonrası Sana aittir!.

Tıpkı Allah'ın sevgili kulu Rabia'nın dediği gibi..

Gecenin karanlığında evine giren hırsız alıp götürcek bir şey bulamayıp da çıkıp gitmek üzere iken namazını tamamlayan Rabia, hırsıza gönülden bir şefkat ve ihlasla seslenir:

-Ey Allah'ın kulu der, kusura bakma, evimizde sana yarayacak bir şey yoktur. Ne olur kapının yanındaki ibrikten bir abdest al, iki rekat namaz kıl da, Rabia'nın evinden büsbütün eli boş çıkma!.

Rabia'nın akla kapı açıp iradeyi elden almayan bu gönülden gelen ihlaslı sözleri, etkisini gösterir, hırsız yanındaki ibrikten titreyen elle abdestini alıp namaza durur ve pırl pırl gözyaşları içinde secdeye iner.

İşte bu sırada ellerini açan Rabia:

-Rabb'im der, ben bana düşeni yaptım bundan sonrası Sana aittir!.

Evet, siz de size düşeni yapın, yani akla kapı açın, iradeyi elden almayan yumuşaklık ve ihlasta bildiklerinizi ifade ve izah edin, sonra da ellerinizi açıp iltica edin:

-Rabb'im, ben bir aciz kul olarak bana düşeni yapıyorum, bundan sonrası Sana aittir! Hidayet yalnız Sendendir!

Vakti zamanı gelince İlahi takdir yerini bulacak, layık olanlar nasiplerini alacak.. Yeter ki siz teslimiyet ve tevekkülünüzü yitirmeyin, sabır ve dua ile yardımdan geri kalmayın. Sevdiklerinizin hidayetinin size ait olduğunu sanıp da hikmet sahibini unutmayın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsrafsız misafir ağırlamada örnek ve ölçümüz ne olmalı?

Ahmed Şahin 2010.03.03

Ülke çapında birlik beraberliğimizi, sevgi saygımızı pekiştiren sünnet âdetlerimizden biri de karşılıklı misafir olma ve misafir ağırlama anlayışımızdır. İnanmış insanlar evlerine hem misafir alırlar hem de dost ve yakınlarına misafir olurlar. Böylelikle aradaki dostluklar tazelenir, sevgi, saygı kuvvetlenir. Yabancılaşma kalkar, yakınlaşma başlar...

Misafirliğin dostluk ve kardeşliğimizi pekiştirici bu özellik ve güzelliğinden dolayıdır ki; Efendimiz (sas) Hazretleri, misafirliğin önemine dikkatimizi çekmiştir:

- Sofranın en hayırlısı, içine en çok misafir eli uzanan sofradır.

- Yemeğinizi imanlı insanlar yesin. Ve yine buyurmuş ki:

- Misafire kolayca hazırlayabileceğinizi ikram edin, israfa girip de misafirliği zorlaştırmayın!..

Demek ki Efendimiz (sas) Hazretleri misafirliği, birlik beraberliği pekiştiren özellik ve güzelliğe de sahip kutsal bir görev olarak görüyor, Müslümanların misafirliğe gidip gelmelerini tembih ve hatta tavsiye ediyor; bir şartla ki, misafirlikte israfa girilmesin, evdeki imkânlar zorlanmasın. Misafir de, ev sahibi de rahatsızlık duymasın.

Nitekim israflı misafirliğin dostluğu zayıflattığını anlatan Fudayl bin İyaz der ki:

- Dostların birbirlerinden uzaklaşmaları, misafir ağırlamakta imkânlarını aşan külfete girmelerindendir. Çünkü gelen misafir, bir sürü masrafa sebep olduğunu anlayınca ikinci defa gelme cesaretini bulamıyor. Külfete giren ev sahibi de bir daha misafir kabul etme arzusunu izhar edemiyor. Böylece israflı ikramlar yüzünden dostluk ve kardeşliğimizi pekiştiren misafirlik âdetimiz de kaybolmaya yüz tutuyor...

İmam-ı Gazali Hz., masraflı misafirliğin dostluğa zarar verdiğini anlatırken der ki:

- Bir zat, misafir gittiği dostunun bir sürü külfete girdiğini görünce demiş ki: Dostum, ya şu külfeti kaldır aradan ya da bu ülfeti... Unutma ki, sen külfeti kaldırmazsan külfet senin ülfetini kaldırır, bir daha kolayca gelip gidemez oluruz birbirimize.

Bundan dolayı Hz. Ali (ra), kendisini misafirliğe davet eden bir dostuna önce şart koşmuş:

- Ben geleceğim diye evde olmayanı hazırlama külfetine girmeyeceksin.
- Evde olanlardan da çoluk çocuğın rızkını sofraya doldurup onları mahrum bırakmayacaksın. Bu şartla gelirim misafirliğe.

Bu konuda en çarpıcı misali Halife Hazreti Ömer vermiştir. Bir gün dostu Ahnef bin Kays, kendisine misafir olarak gelmişti. Sofrada tek çeşit yemek görünce merakını yenemeyip sordu:

- Halife olduktan sonra da mı tek çeşit yemek? Halifenin cevabı kesindi:
- Evet dedi, halife olduktan sonra da tek çeşit yemek. Çünkü dedi, benim örnek aldığım halife de tek çeşit yemekle yetiniyordu. Onun örnek aldığı Allah Resulü de tek çeşit yemekle örnek oluyordu. Bizler örneklerini şaşırmayanlarız. Sözlerine şunu da ekledi:
- Ey Ahnef, unutma dedi, sofradaki helal ise hesabı var, haram ise azabı var; ve yine unutma ki, şu anda bu tek çeşit yemeği de bulamayanlar var!

Bir gün yoksul sahabi Cabir bin Abdullah'a misafir geldi. O da evinde bulunan ekmekle sirkeyi koydu sofraya. Misafirine de şöyle özür beyan etti:

- şayet Resulullah'ın razı olacağını düşünseydim başka şeyler de bulup hazırlardım. Ama olmayanı ikram etmekten men edildiğimizi düşünmekteyim. Senin de öyle düşündüğünü biliyor, bu yüzden rahat ediyorum...

İşte misafirliği böyle anladıklarından dolaydır ki; sahabeler arasında misafirlik ileri seviyede gelişmişti. Ne ev sahibi misafir ağırlamakta zorlanıyor ne de misafir, gelmekten endişe duyuyordu. Çünkü iki taraf da biliyordu ki, misafirin hayırlısı, ev sahibinin imkânlarını zorlamayandır. Ev sahibinin hayırlısı da misafir için israfa girmeyen, israflı misafir ağırlama örneği vermeyendir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her gece ölüyor her sabah diriliyor muyuz?

Her fırsatta kendi kendime kelam-ı nefsi ile söylenirim:- İki şey asla ihmal edilmemelidir. Okumak ve düşünmek!.. Evet okumayı, düşünmeyi ihmal eden adamın hayatını doğru yaşaması, yaşadığı olayları doğru yorumlaması zordur.

Hatta imkânsızdır da diyebilirim. Hazine üstünde oturup da dilenen adamdan farksızdır okumayan, ayrıca düşünmeyen insanın durumu. Bundan dolayı Efendimiz (sas) Hazretleri ikazını yapmıştır: "Hasibu kable en tühasebu!" Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin, yaşadığınızı, ileride yaşayacağınızı düşünün. Düşünün de ikaz olun, ibret alın, ebedi hayatınıza hazırlıklı olun..

Okumayan, okusa bile düşünmeyenlerden biri, bir sohbet sırasında okuyucuma malum tekerlemeyi tekrarlamış:

- 'Öldükten sonra dirilmek varmış, kim gitmiş de gelmiş oradan? Var mı gidip gelen, öldükten sonra dirilen?' diye bilgiççe laflar etmiş. Okumayan, okusa da düşünmeyen adamın söyleyebileceği söz ancak bu kadar olur elbette. Halbuki, bu sorunun sahibi her gece yatağına yatarken bir bakıma ölür, her sabah kalkarken de yine bir bakıma dirilir; ama yine de sorar:

- Kim gidip de gelmiş oradan? Gidip de dönen var mı?.. Başkalarını bırak, kendisi gidiyor, hem de her gece... Yine kendisi geliyor, hem de her sabah... Ama gel gör ki, düşünme olmayınca, kendi yaşadığını yorumlayıp da 'benim hayatımda bile vardır her gece ölmek, her sabah da dirilmek' diyemiyor, halini ve hayatını gözden geçiremiyor. İşte okumayan, hatta düşünmeyen insanın bu türlü gafletli dalgınlığından olacak ki, Efendimiz (sas) Hazretleri her gece yatağına uzanacağı sırada düşünmeyenleri düşündüren duasını şöyle yapıyor:

- "Bismikellahümme emûtü ve ehyâ!" Ne diyor bu duasıyla?. "Beni her akşam öldürüp her sabah tekrar dirilten Allah'ım, senin ismin ve izninle uzanıyorum yatağıma!" Sabah kalkarken de aynı gerçeği tekrar hatırlatan şu duayı okuyor:

- "Elhamdü lillâhillezî ehyana bade mâ emâtena ve ileyhinnüşûr!" "Beni öldürdükten sonra tekrar dirilten Allah'a hamd olsun. Bir gün gelecek ki, en son ölümü ölecek, en son dirilişle ona döneceğiz elbette!"

Yatarken kalkarken yaptığı bu manidar dualarıyla bizleri ikaz ve irşat eden Efendimiz (sas), her gece ölmüş sayılıp her sabah da yeniden dirilmiş olmayı düşünmemizi tavsiye etmiş oluyor. Ama bu ikaz ve irşadı kim anlar, kim yorumlar? Kim hatırlayıp değerlendirmesine alır?

Elbette okuyan ve düşünen insan. Okuma yoksa, düşünme mevcut değilse, her gece gidecek, her sabah da gelecek; ama yine de sormaya devam edecek:

- Kim gitmiş de gelmiş oradan? Var mı gidip de dönen? Yaşadığını yorumlamayı düşünemeyen adam şunu da ekliyor sorusuna:

- Ölen insana kabirde azap olurmuş, bu mümkün mü?.. Bunu soran adam her gece mezara girer gibi girdiği yatağında cansız yatarken gördüğü korkunç rüyalarında çeşitli kabir azapları yaşıyor, işkencelere maruz kalıyor, bazen de cennet güzellikleri gibi güzellikler seyrederek uyanıyor. Ama yine de soruyor:

- Kabirde azap nasıl olur, mümkün mü? Halbuki Rabb'imiz insana bu dünyada ölmeyi, dirilmeyi, kabirde azap görmeyi, zihnine yaklaştıracak olaylar yaşıyor, aklına kapı açıyor; ama iradesini de elinden almıyor, düşünmesini istiyor. Buna rağmen düşünmeyen adam hâlâ soruyor: "Var mı giden gelen, azap gören, mükâfat yaşayan?"

Gariptir ki bunu söyleyen adam, o gece yine ölecek, o sabah yine dirilecek, gece yine korkulu rüyalar görecek. Yine de omuzlarını silkip dudaklarını bükecek... 'Var mı gidip de gelen, azap gören?' diyecek. Demek ki sebepsiz değilmiş Efendimiz (sas)'in ikazı:

- Tefekkürü saatin hayrun min ibadeti senetin! Bir saat tefekkür (düşünmek), bir sene (nafile) ibadetten hayırlıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Asırlık nine ile genç torunu namaza nasıl niyet ediyorlarmış?

Ahmed Şahin 2010.03.10

Sıkça sorulan 'namaza niyet' konusunu daha açık anlamak için bir torunun anlattığı asırlık ninesinin namaza niyetini bir daha dinleyelim isterseniz. Bakalım geçmişin yaşlı ninesi seccadesi başında kalbini, gönlünü namaza nasıl hazırlıyor, günümüzün gençlerine nasıl niyet örneği veriyor bir görelim. Genç torun diyor ki:

- Son günlerde iyice yaşlanmış olan ninemle anlaşmazlığa düştük. Onun niyeti mi, bizim niyetimiz mi doğru, merak etmeye başladık. Ninem namaza başlarken önce seccadesinin başında uzunca bir sayım yaparak şöyle niyet ediyor:

- Durdum divana, uydum Kur'an'a, yönüm kible, kiblem Kâbe, kurtarıcım Allah, şefaathim Muhammed Mustafa.. niyet ettim öğle namazının sünnetine.. yahut da farzına.. ya da son sünnetine!..

Namazlarına hep böyle "Durdum divana..." diyerek başlayan ninemle biz anlaşamıyoruz. Biz sadece, niyet ettim öğle namazının sünnetine, yahut da farzına ya da son sünnetine, demekle yetiniyoruz. Ninem bizi bu defa "Siz ahirzaman Müslüman'ısnız, niyetinizi de öyle yarım yapıyorsunuz..." diye ikaz etmekten geri kalmıyor. Ninemin de bizim gibi niyetini kısaca yapması gerekmez mi? Niyetin farz olan mecburi kısmı nedir, bize anlatabilir misiniz?

Bana öyle geliyor ki; siz asırlık yaşlı ninenizin söylediklerini söylemeseniz de, yanlış niyet ediyor, dememelisiniz. Olsa olsa mecburi olmayan kelimeleri ekliyor niyetine, diyebilirsiniz. Mecburi olmadığı kelimeleri sıralayarak namaza başlamanın ise bir hikmeti olsa gerektir. Çünkü seccadenin başında durduğu yere en uygun düşen sözleri sıralayarak kalbi, gönlü namaza hazırlamak gibi çok yerinde sözler olarak görünüyor bu sıralamalar. İsterseniz bir gözden geçirelim, sıralanan kelimeleri:

- Durdum divana, diyor, divan, huzur demektir. Rabb'inin huzuruna durduğunu düşünüyor. Uydum Kur'an'a, diyor, zaten Kur'an'ın emrine uyduğu için namaza yöneliyor. Yönüm kible, diyor, kibleye döndüğünü aklına getiriyor, kiblesinin de başka yer değil Kâbe olduğunu ayrıca ifade ediyor. Kurtarıcım Allah, şefaathim Muhammed Mustafa.. diyor. Başka şey için değil, Allah'ın rızası, Resul'ünün şefaati için namaz kıldığını ifade ediyor. Bundan sonra da niyetin asıl farzı olan hangi namaza niyet ettiğini ifade ederek niyetin özünü söylemiş oluyor...

Bu durumda niyetin mecburi olan kısmına bakacak olursak konu daha net olarak anlaşılır.

- Niyet: Ne yaptığının kalben şuurunda olmak, zihnen yaptığı şeyin idrakinde bulunmaktır!..

Bu sebeple, dille hiçbir şey söylemese bile kalple, zihinle yaptığı şeyin namazın sünneti mi, farzı mı olduğunu bilmesi, bunun idrakinde ve şuurunda olması, farz olan niyeti yerine getirmiş olması demektir. Kalpteki bu bilgi ve şuurun dille söylenmesi ise zihnindeki farz olan niyeti dille pekiştirmesi demek olur ki; bu da niyetin müstehab olan kısmını teşkil eder. Cemaatle kılacaksa, uydum hazır olan imama, demesi de gerekir.

Burada şunu da hatırlamakta fayda vardır. Kalpteki niyet ile dildeki ifade ayrı düşse, kalpteki niyet geçerli olur, dilin yanlış ifadesi namaza engel olmaz...

Bu da gösterir ki; farz olan kalpteki niyettir. Dille eksik ya da fazla şeyler söylemek, niyete zarar vermez. Yeter ki kalbde hangi namazın farzını kıldığını bilme idraki ve şuuru mevcut olsun.

Sözün özü: Kendi devrinin kültürüyle bugünlere gelen asırlık nine, zihni ibadete hazırlayıcı sözleriyle torunlarına güzel bir namaza hazırlanma örneği vermiş oluyor. Belki de Efendimiz'in (sas) haber verdiği ahirzamanda dini kimliğini koruyan mübarek hanımlardan biridir bu asırlık nine.

Hadisin bu konudaki hatırlatması şu mealdedir:

- Ahirzamanda kültürünü kaybetmeyen yaşlı hanımlar olur, onların davranışlarına değer verin!..

Aleyküm bi din-il'acaiz!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplum içinde saygı sevgimizi sağlayan musafaha sünnetimiz

Ahmed Şahin 2010.03.16

Ülke içinde birlik beraberliğimizi pekiştiren güzel âdetlerimizden biri selam vermek ise, ikincisi de el uzatıp tebessümle musafaha etme sünnetimizdir.

Gerçekten de selamdan sonra tebessümle tokalaşma sünneti, gönüllerde köklü saygı, sevgi duygusu meydana getirir, taraflar bu davranışlarıyla karşılıklı hürmet ve muhabbetlerini tazelemiş, birbirlerine daha da yakınlaşmış olurlar. Şurası da unutulmamalı ki, tebessümle tokalaşmanın sağladığı fayda, sadece dünyevi sevgi ile sınırlı da kalmıyor, tarafların günahlarının dökülmesine sebep olacak uhrevi kazançlarına da işaret edilerek buyuruluyor ki:

-Bir Müslüman karşılaştığı kardeşine önce selam verip sonra da el tutuşup tokalaşırsa, ağaçtaki sararmış yaprakların döküldüğü gibi günahları dökülür, küçük günahlarından arınmış olarak ayrılırlar birbirlerinden.

Demek ki, bizi birbirimize bağlayan sünnet âdetlerimizin dünyaya ait faydalarından başka, ebedi hayatımıza kadar uzanan uhrevi kazançları da söz konusudur.

Nitekim sevgi saygıyı yenileyen tokalaşmayı Ebu Zer Hazretleri'ne de sormuşlar:

-Resulüllah gelince onunla musafaha eder miydiniz? demişler. Cevabı manidar olmuş:

-Musafaha etmeden yanında oturduğumu hatırlamıyorum!

Denebilir ki, muhatabımızla selamlaşıp musafaha etmek dünyevi bir âdet, sosyal bir davranışken, Müslüman bunları Resulüllah'ın sevgi saygıyı yenileme sünneti diyerek yaparsa, âdeti ibadet halini alır, hem dünyevî

dostluğunu pekiştirip gönül kazanmış, hem de uhrevi sünneti yerine getirip sevap elde etmiş olur.

Bundan dolayı tokalaşmayı tavsiye eden Efendimiz buyurmuş ki:

-Karşılaştığınız kardeşlerinize musafaha edin ki, kalbinizdeki saygı sevgi hisleri yenilenmiş olsun.

Gazali Hazretleri, sahabenin konuya verdikleri önemi şu sözlerle ifade eder:

-Sahabeler boş zamanlarında hemen yola iner, karşılaştığı kardeşlerine selam verip musafaha ederek sevgilerini yenileyip sevaplarını çoğalttıklarını düşünürlerdi.

Sevgi sesi olan selamı duymayacak kadar uzakta olanlar dahi düşünülmüş, elle işaret ederek selam vermenin de sünnete uygun olduğuna dikkat çekilmiştir.

Nitekim İmam-ı Birgivi Hazretleri Hadis-i Erbain şerhinde bu konuya şöyle açıklık getirmiştir:

-Uzakta olanlara el işaretiyle selam vermek bidat değil sünnettir. Yeter ki uzaktan elle selam işareti verilirken dille de selam cümlesi söylensin, selam duası unutulmasın.

Nitekim Resul-ü Ekrem Efendimiz de mescidde uzaktaki kadın cemaate elle selam işareti vermiş, diliyle de selamını söyleyerek duasını ihmal etmemiştir.

Bundan da anlaşılıyor ki, selamda sesini duymayacak kadar uzakta olanları görmezlikten gelip de selamsız geçme yerine, elle işaret edip dikkatlerini çektikten sonra, dille de selam verilerek sevgi yenilemesi ihmal edilmemelidir.

Selam çeşitleri konusunda deniliyor ki:

-Hristiyanların selamı eli dudak üzerine yapıştırmakla, mecusilerin selamı aşağılara kadar eğilmekle, Arapların selamı 'Allah ömürler versin' demekle, Müslümanların selamı ise:

-Esselamü aleyküm ve rahmetullahi.. duasıyla olmaktadır..

Burada bir ayrıntıya da dikkat çekerek konuyu bağlayalım isterseniz.

Selam verdikten sonra tokalaşırken yanak yanağa öpüşme âdeti, yabancılara mahsus şaibeli bir davranış olarak yorumlanmakta, İslam kültüründe uygulamaya layık faydalı bir alışkanlık olarak görülmemektedir. Bu farkın da farkında olunmasında fayda vardır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cenaze mutlaka memleketine mi götürülmeli?

Ahmed Şahin 2010.03.17

Vefat eden yaşlı adamı yakınları, vasiyet ettiği memleketine götürmemişler de en yakın yerdeki mezarlığa defnetmişler. İşte söylenti de bundan sonra çıkmış, bu vasiyet ne pahasına olursa olsun yerine getirilmeli, yakınları cenazeyi vasiyet ettiği köyüne götürmeliydiler, diye suçlamışlar.

Bundan dolayı cenazenin yakınları soruyu bize şöyle sormuşlar: "Çok mu yanlış yaptık cenazemizi vasiyet ettiği doğup büyüdüğü yere götürmediğimizden dolayı? Memlekete götürme vasiyeti, mutlaka yerine getirilmesi gereken vasiyetten miydi?"

Gerçekten de ölünün vasiyetini yerine getirmeye geride kalan diriler, yani mirasçılar, yakınları mecburdurlar. Bunda şüphe yoktur. Ancak vasiyet, sünnete uygun düşen meşru bir vasiyet ise yerine getirme mecburiyeti olur. Sünnete uymayan faydasız bir vasiyet ise yerine getirme mecburiyeti söz konusu olmaz! Vasiyetlerde bu ölçü dikkatten kaçmamalıdır.

Bu anlayış içinde yapılan vasiyete baktığımızda, bir cenazenin sünnete en uygun defin yeri, vefat ettiği yere en yakın olan mezarlıktır. Bu itibarla, vefat ettiği en yakın mezarlığa değil de, doğup büyüdüğü en uzak yere defnini vasiyet eden kimsenin vasiyeti, yerine getirilmesi gereken vasiyetlerden sayılmaz. Çünkü sünnete uygun olan defin yeri, vefatın vaki olduğu en yakın yerdir. Mutlaka doğup büyüdüğü memleketine götürülmesi değildir. Sahabeler hep vefat ettikleri yere defnedilmişler, mutlaka Medine'ye götürülmelerini vasiyet etmemişlerdir.

Nitekim Medine yakınındaki Uhud'da şehid olan ashabın defin yerleri, vefat ettikleri Uhud olmuş, Medine'ye götürülmelerini Efendimiz (sas) Hazretleri istememiştir. Yani sünnette cenazelerin başka yere nakledilmelerine işaret yoktur. Aksine, vefat yerlerine yakın mezarlığa gömülmeleri konusunda sünnet uygulamaları mevcuttur.

Aişe validemiz, Şam'dan gelmekte olan kardeşi Abdurrahman yolda vefat etmiş olmasına rağmen Medine'ye getirilişini hoş karşılamamış, "Haberim olsaydı razı olmaz, kardeşimin vefat ettiği yere defnini isterdim." diyerek tercihini bildirmiştir.

İbni Abidin'de, "Cenazeyi vefat ettiği yerden uzaklara götürmek faydasız işle meşgul olmaktır, hem de definin geciktirilmesinde kerahet vardır! Şam'ın fethinde bulunan sahabelerin Şam kapısı mezarlığına defni sağlanmış, Medine'ye getirilmemişlerdir." denilerek en yakın yere define sünnete uygunluk olduğuna işaret edilmiştir.

Kaldı ki, insanı ahirette kurtaracak olan, ne nakledildiği köyün, kasabanın mezarlığı ne de falan ve filan zatların mezar komşuluğudur. İnsanı ahirette kurtaracak olan, hayatı boyunca yaptığı himmet ve hizmetleri, amel ve ibadetleridir. Uzaktaki mezarlığın mevtaya sağlayacağı hiçbir fayda yoktur.

Sözün özü olarak denebilir ki: Özel bir ihtiyaç ve gerekçe yoksa, ölenin en yakın mezarlığa defni, sünnete en uygun olanıdır. Büyük masraf ve zahmetlere girerek memleketine götürme vasiyeti yapılmamalı, yapılsa bile sünnete uygun düşmeyen bu vasiyeti yerine getirme mecburiyetinin olmadığı da bilinmelidir.

Bütün bunlara rağmen özel sebeplerden dolayı cenazenin naklini ve masrafını göze alanlar da olabilir. Bunlara da, özel sebeplerle yapılan nakiller olarak bakılmalıdır.

Çünkü aşere-i mübeşşereden meşhur sahabi Saad bin Ebi Vakkas da Medine'nin uzağında bulunan Akik'teki evinde vefat etmesine rağmen ona olan sevgiden dolayı halk omuzlarına alarak Medine'ye kadar getirmiş, namazını Medine Valisi Mervan'ın Mescid-i Nebi'de kıldırmasının ardından Medine'ye defnedilmiş, bu nakle bir itiraz eden de olmamıştır. Çünkü cennetle müjdelenen özel biriydi Saad bin Ebi Vakkas.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akrabalarıyla ilgisini kesene İlahi rahmet de kesiliyor mu?

Ahmed Şahin 2010.03.23

Birlik beraberliğimizi, dostluk ve akrabalığımızı koruyan özel ve güzel âdetlerimizden biri de, sıra-i rahim'dir. Yani, akraba ve dostlarla ilgiyi kesmemek, ziyaret edip hal hatır sorarak akrabalık bağlarını hep canlı tutmaktır.

Ayetlerde ve hadislerde akrabalarla ilgiyi kesmeme mükellefiyetimize dikkatimiz çekilmekte, önemine çarpıcı ifadelerle işaret olunmaktadır.

Nitekim Rabb'imiz Müslüman'ın önemli görevlerini sıralarken akrabalarına karşı göstermesi gereken ilgisini hemen üçüncü sıraya koyarak buyurmuş ki:

-Önce Allah'a ibadet edin, sonra anne babaya itaat edin, üçüncü olarak da akrabaya olan yakınlığınızı koruyun, ilginizi kesip de yabancılaşmayın!..

Efendimiz (sas) Hazretleri ise yakınlarıyla ilgisini kesenlere çarpıcı ikazlarda bulunarak:

-Akrabalarıyla ilgisini kesenler meclisimizde oturmasınlar, buyurmuştur.

Bu ikazı dinleyenlerden bir kişi hemen sessizce kalkıp meclisten dışarı çıkarak ihmal ettiği akrabasına koşar. Neden sonra geri gelip yerine sessizce oturunca Efendimiz sorar:

-Bir akraba ihmalin mi söz konusu idi yoksa?

Cevap ibretlidir:

-Beni kendisinden uzaklaştıran bir teyzem vardı, ikazınız üzerine onu ziyarete gittim, kapısında beni görünce hem şaşırdı, hem de sevinerek, 'Sen kolay gelmezdin, nasıl oldu da geldin?' diye sordu. Ben de akrabayı ihmal edenlerle ilgili ikazınızı anlatınca ellerini açıp bana dua etti, ben de ona dua ettim, böylece akrabamla helalleşerek geldim ki meclisinizde oturacak duruma gelmiş olayım.

Bunun üzerine Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

-Şunu unutmayın ki, akrabalarıyla ilgisini kesmiş olan kimsenin bulunduğu meclise Rabb'imizin rahmeti inmez. Sen bu ziyaretinle hem meclise gelecek olan rahmete engel olmaktan kendini kurtarmış, hem de bir vefa örneği vermiş oldun..

Demek akrabalarıyla ilgisini kesenler ilahi rahmetten mahrum kalmaya aday olurlar. Bu mahrumiyet de göze alınacak, basit görülecek bir mahrumiyet olmasa gerektir. Öyle olunca akraba ile ilgi kesmenin bu dehşetli sonucu dikkatlerden kaçmamalıdır.

Bu sırada bir akraba sorusu da şöyle gelir:

-Ben akrabama gidiyorum, ama o gelmiyor, ben affediyorum ama o affetmiyor. Ben de onlara aynı şekilde karşılık vermek istiyorum. Buyrulur ki:

-Akrabalarının sana yaptıkları yanlışı sen de onlara yaparsan, yanlışa yanlışa karşılık vererek eşit duruma düşmüş olursun, farkın kalmaz. Sen yanlışa doğru ile karşılık ver ki, hataya ortak olmayasın. Şunu unutma ki, senin akrabaya vefalı tavrın seni Cennet'e, onların vefasız tavrı da onları layık oldukları yere yaklaştıracaktır.

Bu gibi ağır ikazlardan anlaşılan odur ki, akraba ve dostlarla olan sevgi bağlarını koparmanın vebali göze alınamayacak kadar büyük olmaktadır. Nitekim "İnsanı Cehennem'den uzaklaştırıp Cennet'e yakınlaştıran ameller hangisidir?" diye soran bir zata Efendimiz'in cevabı da bu mealde olmuştur:

-Namazını kılan, orucunu tutan, haramlardan kendini koruyan, bir de akrabalarıyla ilgisini kesmeyip sürdüren kimse, Cehennem'den uzaklaşıp Cennet'e yakınlaştıran amelleri işlemiş kimselerden sayılır..

Demek ki, namaz, oruç gibi önemli dinî görevlerimizin hemen yanında akraba ziyaretleri de yer almaktadır. Akraba ziyaretinin bu öneminden dolayı irşat kitaplarında deniyor ki, akrabasını yürüyerek ziyarete gücü yetenler, adım başına kazanacakları sevabı düşünerek yaya olarak gitmeyi tercih etmeliler. Mümkün değilse vasıtaya binerek gitmeli, uzaklığı bahane etmemeli, mütevazı hediyelerle de olsa akrabalık bağlarını güçlendirmeye gayret göstermeliler. Yerine göre bir telefonla, bir selamla da olsa bu bağlar tazelenmeli, bulundukları meclise rahmetin inmeyeceği vefasız akrabalarından olmadığını bu kadarcık bir ilgi ile de olsa ispatlamalıdır.

a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Varis çorabına mesh yapılabilir mi?

Ahmed Şahin 2010.03.24

Ayak bacaklarındaki damar rahatsızlığından dolayı gittiği doktoru tedavi için varis çorabı giymesini tavsiye etmiş. Bu sebeple varis çorabı giymek zorunda kalmış.

Ancak bu çorabın üzerine mesh yapılıp yapılmayacağına şüphesi varmış, sabah abdestli olarak giyince yatsıya kadar üzerine mesh yapılacağından emin olmadığından çevrede bileceğini düşündüğü kimselere sormuş. Ne var ki, cevaplar çok farklı olmuş. Kimileri çoraba mesh edilmez deyip kestirip atmışlar, kimileri de bu bir ihtiyaçtan dolayı giyilen özel çoraptır, sabah abdestli olarak giyilirse yatsı namazı sonuna kadar alınacak abdestlerde üzerine mesh yapılabilir, çıkarıp tekrar giyme gereği olmaz, şeklinde cevaplar vermişler. Bu farklı yaklaşımlar karşısında sağlam bir kanaat edinemeyip bize de sorma gereği duymuş. Herhalde bir şaşırtıcı cevap da bizden alırsa iyice ne yapacağını bilemez hale gelecek, doktorun isteği üzerine giymek mecburiyetini duyduğu varis çorabını giymekten vaz mı geçecek, yoksa giyerek tedavinin gereğini yapmış mı olacak, orasını artık kendisi bilecektir.

Madem konu bu kadar karışmış, öyle ise ben burada birazcık tedbirli davranmalı, bir şaşırtıcı cevabı da ben vermiş olmamak için fıkıh uzmanı olarak tanıdığımız muhterem Prof. Dr. Faruk Beşer hocamızın ve diğer sağlam kaynakların cevaplarını arz etmeliyim ki; şüpheyi meydan vermeyen bilgi sunmuş olayım. Bu konuda Faruk Beşer Hocaefendi'ye sorulan soru ve cevabı şöyle:

Soru: Sağlık sebebiyle varis çorabı giyen birisi, abdest alırken bu çorap üzerine mesh yapabilir mi? Sürekli giyip çıkarmak gerçekten çok büyük külfet, ayrıca çorabın fonksiyonunu çabuk kaybetmesine neden oluyor. Bu durumda olan birisi hacca gidecektir. Orada bu varis çorabının üzerine mesh yapabilir mi?

Cevap: Varis çorabı, tam bir meshtir; eğer bu çorabı abdest alarak giymiş(se) hazarda (evinde iken) her 24 saatte bir, seferde (yolculuk halinde iken) 72 saatte bir çıkarıp yeniden abdest alıyorsa, üzerine mesh yapılabileceğinde zaten hiçbir şüphe ve ihtilaf yoktur! Böyle değil de bir hastalık dolayısıyla giymiş, çıkarması zor ya da zararlı ise abdestli giymiş olma şartı olmaksızın üzerine sürekli mesh yapabilir."

Konuya ait Diyanet'in ve diğer sağlam kaynakların ifadesi de şöyle:

- Varis hastalığından dolayı ayağa giyilmesi gereken özel çoraplar, kırık, çıkık üzerindeki sargı hükmündedir. Bu itibarla, varis çorapları üzerine mesh edilmesinde bir sakınca yoktur!

Buna göre, sözüne güvenilir uzman bir doktorun tavsiyesiyle giyilecek varis çorabı üzerine mesh etmek caiz olur, şüpheye gerek kalmaz.

Demek ki, abdestle giyilen varis çorabının üzerine sonra abdest alırken mesh etmekte bir şüphe olmamalıdır. Bu çorabı giyme mecburiyeti duyanlar bacaklarındaki damar rahatsızlığına bu giyimle tedavi çaresi aramalarında dini bir engel söz konusu olmaz.

Bana öyle geliyor ki, bu konuya ait farklı cevaplar, biraz da tedavi maksadıyla değil de, günlük hayatta giyilen normal çorapların üzerine mesh edilip edilmeyeceğindeki farklı görüşlerden kaynaklanmaktadır. Giyilen normal çorapların üzerine mesh edilemeyeceğini söyleyenler diyorlar ki:

- Bir çorabın mesh edilecek kalınlık ve güçte sayılması için konulduğu zeminde kendi başına mesh gibi dimdik duracak durumda olması, giyildikten sonra da zemin üzerinde beş kilometre onunla yürünecek kadar sağlamlıkta bulunması icap eder. Hadiste mesh edildiği bildirilen (cevreb) bu özelliğe sahip bir çoraptır.

Özel teşebbüsün, Diyanet'ten görüş alarak bu özellikte çoraplar üreteceği söylentileri vardır. Başarırlarsa geniş kesimin hem parasını hem de duasını almış olurlar, diye düşünmekteyim. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuvalet ve banyodaki temizlik sünneti üzerine

Ahmed Şahin 2010.03.30

Şüphesiz ki İslamî temizlik sadece kalp ve gönül temizliği değil, elbise ve beden temizliği de ibadetin sahih olma şartlarından biri, hatta en birincisidir. Bundan dolayı, "İslam, temizlik temeli üzerine kurulmuştur!" buyuran Efendimiz, "Tuvaletlerde idrar sıçramasından kaçının, kabir azabının çoğu idrar sıçramasındandır." ikazıyla tuvalet ve banyo temizliklerine dikkat çekmiştir.

Bu sebeple geçmişteki Müslümanlar ayakta idrardan kaçınmış, kabir azabına sebep olan idrar sıçramasından korunmak için diz büküp çömelerek idrar sıçramasından korunmaya çalışmışlardır. Ancak modern tuvaletlerin hayatın her yerinde hizmete girdiği günümüzde diz büküp çölmeye hem imkân hem de ihtiyaç olmadığı düşünülebilir. Çünkü esas olan diz bükmek değil, idrar sıçratmamaktır. Bugünkü tuvaletlerin yapısı bu temizliği temin ediyorsa artık çölmek gibi zorlanmaya ihtiyaç duyulmayabilir. Nitekim Gazali Hazretleri, İhya'sında, ayakta idrar yapmaya ruhsat olduğunu Huzeyfe bin Yemani rivayetine dayanarak ifade etmektedir. Demek ki, mühim olan, kabir azabına sebep olan idrarın bedene sıçramamasıdır. Hangi halde bu temizlik temin ediliyorsa onun uygunluğunda şüphe yoktur.

Tuvalette mühim olan bir diğer husus da, kibleye yönelmiş olarak oturmamaktır. Hadiste 'şarriku, ev garribu!' buyurulmuştur. Yani 'Ya doğuya, yahut da batıya meyledin, tam kibleye yönelmeyin!' demektir.

İmam-ı Şafii Hazretleri bu emrin, ev dışındaki açık alanlara ait olduğunu düşünür. 'Her tarafın duvarla çevrili olduğu kapalı ev içlerinde kibleye yönelme yasağı yoktur.' der. Ancak Hanefi'de ev içinde de dışında da olsa tuvalette kibleye yönelmeme tavsiyesi vardır.

Bu sebeple İslam medeniyetinde tuvalet taşları, kibleye yönelik halde konulmamaya dikkat gösterilmiştir. Şayet mecbur kalınıp da konulmuşsa, otururken hafif sağa sola meylederek oturma tavsiye edilmiş, kibleye yönelik halde oturmamaya dikkat gösterilmiştir. Tuvalet banyo temizliği konusunda ikazlarını sürdüren Efendimiz (sas) Hazretleri buyurmuş ki:

-Sizden biriniz banyo yaptığı yere idrar yapmasın, idrar yaptığı yerde de banyo yapmasın, abdest almasın, vesvesenin çoğu idrar ettiği yerde yıkanmasından meydana gelir.

Bu itibarla, tuvaletle banyo ayrı yerlerde olmalı, mümkün olduğu kadarıyla temizliğe önem verilmelidir. Ancak, yer darlığı gibi mecburiyetlerden dolayı tuvaletle banyonun birleştiği dar zeminlerde ise tuvalet kirlerinin özel yerlerden akıp giderek yıkanan ve abdest alanlara kirli su sıçratmaması da yeterli sayılmıştır.

Banyolarda etek ve koltuk altı temizliği de beden temizliğinin önemli sünnetlerinden biri olarak görülmüştür.

Ancak bu gibi beden temizlikleri sırasında, bedenden ayrılan tüy, saç ve tırnakların cünüpken değil de, beden temizken ayrılmasında isabet olduğuna da işaret edilmiş, cünüpken bu temizliğin yapılması caiz olsa da, uygun değildir denilmiştir. Bu sebeple banyoda yapılacak beden tıraşları cünüpken değil, beden temizlendikten sonra yapılmalı, bedenden ayrılan her parça vücut temizken ayrılmış olmalıdır. Çünkü bu parçalar son dirilmede yine insana dönecek, bedenimiz bunlarla oluşacaktır. Öyle ise bunlar temizken ayrılmalı, dönerken de bedenimize temiz olarak dönmelidir diye yorumda bulunulmuştur.

Küçük ev banyolarında temizliği tam temin etmek için kısa bir müddet bedenın tamamı açık olarak yıkanmak caiz olabilirse de, büyük ve umumi banyolarda tesettürsüz yıkanmak caiz değildir. Göbek ile diz kapağı arasının bir peştamal ile kapalı bulunması gereklidir. Tesettürsüz kimselerin görüntüsünden koruyucu meleklerin rahatsızlık duyacakları uyarısı yapılmıştır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Huzur kaçıran vesvese balonu üzerine

Ahmed Şahin 2010.03.31

Şeytan başka yollarla İslamî hayattan alıkoyamadığı temiz ve titiz insanları, şişirdiği vesvese balonlarıyla şaşırtmaya çalışır.

Bir de bakarsınız ki; hassas insan abdestinden, guslünden, namazından şüphe etmeye başlamış, hayaline hücum eden çirkin manzara ve kötü sözlerden rahatsızlık duyarak kendinden şüphe eder hale gelmiş.

Önce bu gibi rahatsızlıklar insanın bazı devrelerinde maruz kalabileceği geçici imtihanı olarak kabul edilmeli, mühimseyip de zihni bununla meşgul etmemeli, sebepsiz yere vesvese balonunu şişirmemelidir.

Böyle bakılırsa, vesveseden korkulmaz, geçici bir imtihandır, diyerek üzerinde durulmaz. Bu durumda ne olur? Bu ilgisizlik sebebiyle vesvese, boğmak istediği insanı bırakmak zorunda kalır. Çünkü şeytan, ilgi görmediği yerde boşuna uğraşıp durmaz.

Ne var ki insanlar bazen şeytanın zorla telkin etmeye çalıştığı vesveseye korku ile ilgi gösteriyor, abdestinden, guslünden şüpheyne düşüyor, hayal alemine akseden kötü sözler, pis manzaralardan dolayı endişeye kapılıyor, "Eyvah ben çok bozuldum galiba" diyerek evhama giriyor, huzurunu kaçırıyor. Şeytanın istediği ortamı böylece kendi kendine hazırlıyor.

Halbuki vesvesenin en birinci ilacı, önemsememek, meşgul olmamak, ben vazifemi sünnete uygun şekilde yapıyorum, diyerek konuyu kapatmaktır.

Mesela; abdest alıyorsunuz, guslediyorsunuz, fıkıh kitapları abdestin, guslün sahih olma şartlarını ve sünnetlerini sıralamış. O şartları yerine getirdiniz mi, mesele bitmiştir. Buna rağmen öyle mi, böyle mi

şeklindeki ihtimallere değer verirsiniz, şeytana ümit vermiş olursunuz. Sizdeki paniklemeği gören şeytan, sizinle meşğul olmaya devam eder. Bu sebeple deniyor ki:

- Gusleırken ağız ve burun içi ıslatılır, bütün vücutta kuru yer kalmadan yıkanmış olursa, gusül yapılmış, temizlik temin edilmiş, görev bitmiş olur.

Bunun vesveseye son veren şekilde yapılması ise üç defa ağız, üç defa da burna su çekmek, bundan sonra da baştan aşağıya yine üç defa sayılacak şekilde su dökünüp tüm bedeni kuru yer kalmaksızın yıkamak. Bundan sonra vesveseye yer kalmadığını kabul edip meseleyi bitirmek.

Şeytan ne kadar feryat ederse etsin, ne kadar kuru yer kaldı derse desin kıymeti yoktur. Çünkü temizlikte kemal sayısı olan organları üçer defa yıkama yerine getirilmiş, sünnet tamamlanmış, yapacak başka bir şey kalmamıştır!..

Şayet, üçer defa yıkadığı halde bilmeden kuru yer kalmış dahi olsa, Allah'ın affına layık olur, günah söz konusu olmaz. Çünkü bilmediğimiz eksiklikten Rabb'imiz kulunu sorumlu tutmuyor. Efendimiz'in müjdesi çok nettir:

- Ümmetimden hata ve unutkanın günahı affedilmiştir!..

Sünnet sayısı, ibadette kemal derecesidir. Abdest alırken, gusleırken üçer defa yıkadınız mı, kemaliyle yapmış, yapılacak başka bir şeyi bırakmamışsınız demektir. Artık zihninizde oldu mu, olmadı mı gibi bir vesveseye yer vermemelisiniz. Bundan dolayı Bediüzzaman Hazretleri:

- "İlim vesveseyi kovar, cehil ise davet eder!" buyuruyor. İlim, arz ettiğimiz gibi üçer defa yıkamayı kafi buluyor, bundan sonrasındaki vesveseyi kovuyor, mühimsemiyor, ama cehil, bilgisizlik mühimsiyor, olanı olmadı diyerek vesveseyi davet ediyor, işi zora sokuyor.

Evet, ihtimaller en çok üçe kadar uzayabilir. Üçü de geçecek olursa o artık ihtimal olmaktan çıkar, evham olur, vesveseye dönüşür. Üçü tamamlayan kimse:

- Eeee.. oldu artık!.. dedi mi, o iş olmuştur. Eksik bile kalsa, bir hak mezhebe uygun düşer, deyip Rabb'imizin affına sığınmak, vesveseyi böylece zihnimizden söküp atmak gerekir. Çünkü vesvesede kulun isteği yoktur, şeytanın zorlaması vardır... s.alpay@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Allah dostlarının örnek hallerine inkârla bakılmamalı

Ahmed Şahin 2010.04.06

Bilindiği üzere bu köşede Allah dostlarının hayranlık duyduğumuz hallerine, menkıbe ve davranışlarına sıkça yer vermekteyiz. Ne var ki, bu menkıbevi örnekleri beğenmeyip inkârla karşılayanların bulunduğu da bir gerçek.

Hocaefendi'nin, bu inkârcı bakışlara karşı çok değerli bir aydınlatıcı yazısı çıktı basında. Fevkalade faydalı bulduğum bu bilgilendirici yazıdan yerimizin aldığı kadarını arz ediyorum sizlere. Öyle ümid ediyorum ki, ufuk açıcı bu yazıyı siz de benim gibi istifade ile okuyacak, gerçek tasavvuf ve maneviyat büyüklerinin hayranlık uyandıran hallerine olan ilgi ve sevginizi daha da artırmış olacaksınız.

"Günümüz hastalıklarından biri de Allah dostlarına karşı tavır almaktır. Büyükleri küçük gösterme veya onları kendi seviyemizde insanlar olarak değerlendirme korkunç bir düşünce çarpıklığıdır. Böylelerinin hezeyanlarına kulak verirsiniz şunları duyarsınız:

"İmam-ı Azam Ebu Hanife, İmam Şafî, Ahmed b. Hanbel, İmam Mâlik, Gazalî, İmam Rabbanî, Şazilî, Abdülkadir Geylanî gibi zatlar da bizim gibi insanlardır. Dolayısıyla da onlara âit menkıbelerin aslı-astarı yoktur!.."

Böyle müfrit veli düşmanları, şunu kat'iyen bilmelidirler ki, onları küçültmeye çalışmakla onlar küçülmedikleri gibi, böyle bir gayretle kendileri de asla büyüyemezler. Böylelerinin kazandıkları başka değil sadece mahrumiyettir..

- İnsan bir neticeye inanmadıkça, onun yolunda olsa dahi, o neticeye ulaşamaz!

Diyelim ki, bir insan evliyaya âit kerameti inkâr ediyor. Bu insan, velayet yoluna girmiş olsa bile, keramet ufkunu yakalayamaz. Çünkü o böyle bir şeye inanmamaktadır. Bu basit misali daha başka sahalara da teşmil etmek mümkündür.

Meselâ; rûh ve kalbin kendilerine göre birer derece-i hayatları bulunduğu inanmayan insanın, kat'iyen o mertebelere çıkması söz konusu değildir. Bu bölüme dâhil mahrumiyetler çoktur. Biz birkaçına işâret edip geçelim:

1. Allah dostları velilere karşı takınılan menfi tavır, himmetin kolunu kanadını kırdığı için büyük bir mahrumiyettir. Zira onlar, İmam Rabbanî'yi, Abdülkadir-i Geylanî'yi kendi seviyelerine indirmekle, kendi ufuklarını kapatmış sayılırlar. Yani bu nasipsizler, onlarla aynı seviyede olduklarına göre, gidecek yol, alınacak mesafe kalmamış ve yolun sonuna varılmış demektir.

Eğer yolun sonu bu zavallıların vardığı yerse, bu ne kötü sondur! Çünkü insan herkesi kandırsa da kendini kandıramaz ve vicdanını aldatamaz. Vardığı yeri netice kabul eden bu insanlar, her şeye rağmen kat'iyen bilmektedirler ki, yolun sonu bu olamaz.

Ayrıca bir üst dereceyi kabul etmeme, ümide indirilmiş büyük bir darbedir. Ümidi mefluç bir insanın ise rûhî hayat adına en küçük bir kıpırdanışa dahi mecali yoktur!.

2. Büyükleri saran bunca ilâhî lütufları görmemezlikten gelmek, bir yönüyle Cenâb-ı Hakk'ın lütuflarına da göz kapamak demektir. "Kul Allah'ı nasıl bilirse Cenâb-ı Hakk'tan öyle muâmele görür." prensibinden hareketle, böyle bir göz kapamayı değerlendirecek olursak, o kişinin mahrumiyetinin büyüklüğü kendiliğinden ortaya çıkar...

Elbette menkıbelerle teselli olmak yetmez...

Menkıbelerle teselli olma, bir ölçüde menkıbe kahramanı olamamanın ifadesidir. Öyleyse bizler, sadece büyüklere âit menkıbeleri dinlemek ve okumakla yetinmemeli; himmetlerimizi âli tutarak onlar gibi olmaya çalışmalıyız.. Bu da ancak, büyüklerin yolunda yürünürse imkân dâhiline girecektir.. Onlarsız Allah'a yaklaşmak ve onlarsız büyüklere benzemek mümkün değildir..

İşte evliya menkıbelerinin nakledilmesini tenkîd edenlerden bir kısmı böyle bir ilerleme yolunu kapamaktalar. Onların tenkidlerinin temelinde, evliyaı inkâr ve kerameti tezyif vardır. Çıkış noktaları hata olduğu için de iddia ettikleri konularda da hatadan kurtulamamaktadırlar.."

Sözün özü: Geçmiş büyüklerinize hüsnü zanla bakınız, hüsnü zanda yanılırsanız vebali yoktur. Su-i zanla bakmayınız; su-i zanda yanılırsanız vebali vardır.

Yarın: Büyüklerin hayranlık uyandıran hallerinden örnekler!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyüklerin hayranlık uyandıran hallerinden örnekler

Ahmed Şahin 2010.04.07

Evet, ilim ve tasavvuf büyüklerinin hayranlık duyduğumuz hallerine bugün geçmişten daha çok ihtiyaç duymaktayız. Onların bizlere aşk ve şevk veren menkıbe ve ahlaki tavırları, bizim bu konuda ne kadar geride bulunduğumuzu göstermesi açısından da manidardır.

Gerçek tarikat ve tasavvuf büyüklerinin özel olduğu kadar da güzel hallerini hafife alanlar, şüphesiz ki onların feyizlerinden mahrum kalırlar; değer verip hürmet duyanlar ise dinî hayatta tekamül eder, manevi inkişafına mazhar olurlar. Bu anlayış içinde geçmişin ilim ve tasavvuf büyüklerinden örnekler sunmak istiyorum bugün sizlere. Sanıyorum siz de günümüze mesaj yüklü bu misalleri ibretle okuyacak, takdirle tefekkür edeceksiniz.

Hemen ifade etmeliyim ki, bu gibi hayranlık uyandıran güzel örnekler sadece geçmişte yaşanmış, günümüz büyüklerinde görülmemiştir, diye hayıflanmamak için çoğunuzun tanıdığı benim ilk hocalarımdan olan Gönenli Mehmet Efendi'den (1991) bir tevazu örneği vererek başlamak istiyorum.

Kur'an kurslarında yetiştirdiği öğrencileriyle hemen her tarafta tanınan Gönenli Hoca Efendi'yi görenlerin ilk işi hemen eline sarılıp öpmektir. Ancak o, bundan hiç de memnun olmaz, "Ben kendimi eli öpülecek biri olarak görmüyorum." diyerek elini cebine saklardı. Buna rağmen ısrar edenlere de kitaplık çaptaki şu unutulmayan sözünü söylerdi: "Benim elimi öpeceğine kendi elini öp! Çünkü derdi, benim elimi öpecek kadar tevazu sahibi insanın eli öpülür!"

Bu sözyle kendini, eli öpülecek biri olarak görmediğini ifade eder, asıl eli öpülecek kimsenin, el öpmeye nefsinin razı edecek kadar tevazu sahibi kimse olduğunu söylemek isterdi.

Benzeri bir tevazu örneğini de Bağdat'ın mübarek müctehidi Ahmed bin Hanbel'den (241) verelim. Alışveriş yaptığı pazardan dönüyordu. Onu elinde çantasıyla gören biri koşarak gelip çantasını taşımak istedi. Vermek istemeyince de ısrar etti:

-Efendim, bizim vazifemizdir büyüklerimize hizmet etmek! Zamanın müctehidi şu karşılığı verdi:

-Bizi çantası taşınacak büyüklerden biri olarak bilmek size sevap kazandırsa bile bize günah getirir. Biz kendimizi çantası taşınacak büyüklerden biri olarak göremeyiz. Görürsek bu kibir olur. En iyisi, kendi yükümü kendim taşımalıyım. Çünkü mahşerde de herkes kendi yükünü kendisi taşıyacak, kimse kimsenin yükünü yüklenmeyecektir. Kimin büyük kimin küçük olduğu da işte o zaman belli olacaktır. Burada büyüklenenler orada küçülürler.

Bir örnek de Şam'ın ileri gelen mutasavvıf ve muhaddislerinden biri olan İbni Muhayriz'den (99) verelim. Alışveriş için kimsenin dikkatini çekmeden girdiği dükkândan alacağı malları seçiyordu ki, bu sırada kendisini fark eden birinin dükkân sahibine, "Mallara bakan şu zat Şam'ın alim ve mutasavvıflarından İbni Muhayriz'dir, ona ucuza ver." dediğini duydu. Bu tanıtımdan memnun olmayan ihlas abidesi din alimi, kitaplık çaptaki ikazını şöyle yaptı: "Biz buraya paramızla mal almaya geldik, dinimizle değil!" Arkasından da şunları ekledi: "Bizim

ilmimiz İslam'ı doğru yaşamak içindir, ucuza mal almak için değil. Lütfen herkese nasıl satıyorsanız bize de aynı fiyattan satın, ilmini menfaatine alet eden din adamı durumuna düşürmeyin bizi!.."

İsterseniz bu konuya ait kitaplık çapta kısa bir değerlendirmeyi de Aişe validemizden dinleyelim. Kendisine sıkça sorular soran hanımlardan biri bir gün şöyle bir soru sorar:

- Valide! der, bir insanın büyüklerden biri olduğu ne zaman belli olur?

Cevaba bakın lütfen:

-Ne zaman kendini küçüklerden biri olarak görürse o zaman.

-Ya küçüklerden biri olduğu ne zaman belli olur?

-Ne zaman kendini büyüklerden biri olarak görürse o zaman.

Hadis-i şerifin ikazı: "Kim tevazu gösterirse Allah onu yüceltir, kim de kibre dalarsa Allah onu da alçaltır."

"Fatebiru ya ülil'ebzar! " Düşünün ey basiret sahipleri!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'den, ihtilafları ittifaka çevirecek vefa mesajları

Ahmed Şahin 2010.04.13

Hocaefendi'nin, hemen herkeste takdir duygusu uyandıran "ihtilafları ittifaka çevirme mesajları" diyebileceğim son konuşmasından yerimizin alacağı kadarını arz etmek istiyorum bugün sizlere.

Fevkalade faydalı bulunan bu ihtilafları rahmete çevirme sohbetinden de anlaşılıyor ki; Hocaefendi, hem geçmişte hem de günümüzde hizmet eden tüm farklı meşrep mensuplarına vefa gösterilmesini istiyor, bugünkü gelişmiş hizmetlerin onların vaktiyle attığı temeller üzerine inşa edildiğinin farkına varılması gerektiğini hatırlatıyor, ayrıca temelde ittifak ettikten sonra detaylarda ihtilafa düşmeme konusunda da ölçüler sunuyor hepimize.

Tüm hizmet kesimlerini kucaklayan konuşmanın bazı bölümlerini birlikte okuyoruz:

"1-Hizmette bir kısım önemli, hayatî fasl-ı müştereklerde mutabakat sağlanıyorsa, detaylarda ihtilafa düşmemek gerekir. Bediüzzaman Hazretleri'nin dediği gibi "hasen"i bulduktan sonra "ahsen"de ihtilafa düşmemek lazımdır." Yani iyiyi bulduğunuz zaman, ille de "en iyi" diyerek ihtilaf çıkarmaktansa, bu iyiye kanaat ederek ihtilaf çıkarmamak en iyiden iyidir, denmelidir. Tüm münasebetlerimizde iyide ittifak ölçüsü hatırlanmalıdır.

2-Genel tavırlarımızı, hizmet düşüncemizi sık sık gözden geçirerek başkalarını rahatsız edecek davranış ve tutumlardan sakınmamız gerekir. Biz bir hizmet yapıyoruz; Cenab-ı Hak hizmetimize inkişafı ihسان ediyor. Okullar, kültür lokalleri, üniversiteye hazırlık kursları, üniversiteler açılıyor. Bütün bunları siz kendinize mâl edemezsiniz!.. Bugün bir Diyanet teşkilatı olmasaydı camilerde insanlar Müslümanlığa uyarılmasaydı, tekkelerde zaviyelerde gürül gürül Allah'ın nam-ı celil-i sübhanîsi anılmasaydı, insanlardaki hayvanî sertlikler

kırılmasaydı biz bu potansiyeli nereden bulacaktık? O finansörleri nereden sağlayacaktık? Rica ederim, siz bir hizmetin vaktiyle atılan tohumunu neden düşünmüyorsunuz? O tohumun artık ağaca, meyveye yürüdüğünü neden görmezden geliyorsunuz? Şimdi gelişmiş bu hizmet, birilerine mâl ediliyorsa, onun altında genel havayı yumuşatan siyasî gayri siyasî, bir sürü hareket vardır. Bu hakkı teslim etmemiz lazım...

3-Geçmişteki Nasuhi Hoca, Hamdi Yazır, Mehmet Akif, Necip Fazıl, Nurettin Topçu, Sezai Bey... gibi nice insanlar baştan bu toprağa tohum atan insanlar. Yaptıkları, zahiren küçük görülebilir. Fakat onları o dönem itibarıyla değerlendirmek lazım. Mesela Sebil mecmuasını çıkaran Kadir Mısıroğlu Bey. Almanya'da ziyaret ettiğimde iyi gördüm ve iyi şeyler dinledim. Kendisinden bizzat duymadığım söze de itibar etmem. Mehmet Şevket Eygi Bey, belli bir dönemde ses soluk olmuştur bu mevzuda. Şimdi aynı düşünür mü bilemiyorum ama onun için de aynı şeyi söyleyeyim. Olumsuz bir şeyi kendinden duymadıktan sonra şöyle dedi, böyle etti demek doğru değildir. Bunlar belli bir dönemde kuvve-i maneviyeyi takviye etmiş, hayırla anılması gereken insanlardır. Toprağa iki tane tohum atmış insana karşı saygıdan başlayarak, çok büyük işler yapmış, çok heyecanlar uyarmış insanlara kadar kamet-i kıymetlerine göre herkesi tebrik etmek, Allah'ın lütuf ve keremiyle hep beraber cennetin kapısından omuz omuza gireceğimiz arkadaşlarla rekabet yaşamamak, onları haset günahına sevk etmemek önemli bir görev olarak bilinmelidir...

4-Hayatını hizmete vakfeden zatlardan bahsederken, Mahmud Efendi Hazretleri, Süleyman Efendi Hazretleri, Hilmi Bey Hazretleri, Sami Efendi Hazretleri, Esat Efendi Hazretleri, Seydâ Hazretleri... diye yâd etmelisiniz, derim. Benim yakınlarımda Esat yoktu. Ama ben o zatlara saygımın gereği olarak çocuklara en çok tercih ettiğim isimler, Esat Efendi, Mahmut Efendi, Sami Efendi, Mesut Efendi, Ali Efendi, Veli Efendi... gibi hizmet eden zatların isimleri olmuştur..."

-Ne dersiniz, artık tüm hizmet kesimleri kalp kalbe kucaklaşarak "Müminler kardeşirler" ayetini gönülden seslendirme zamanı mı şimdi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kaç çocuğumuz olmalı? Efendimiz'in kaç çocuğu vardı?

Ahmed Şahin 2010.04.14

Okuyucum, 'Günün ekonomik ve sosyal şartlarını düşünerek sahip olunacak çocuk sayısına bir sınır koymak meşru olabilir mi?' diye başladığı sorusunu, 'Belli sayıda çocuk sahibi olduktan sonra fazlasını önlemek için tedbir almak da caiz sayılır mı?' diye sürdürdükten sonra, 'Peygamberimiz'in kaç çocuğu vardı acaba?' diyerek de tamamlamış.

Sahip olunacak çocuk sayısını, her ailenin kendi gücüyle ilgili özel bir meselesi olarak görmek mümkündür. Çünkü farklı imkân sahibi ailelerin farklı istek ve arzuları olabilir. Hem maddi bakım hem de manevi terbiye açısından gücünün yeteceğini düşünenler, başkalarının fazla bulduğu çocuk sayısını az bile bulabilirler. Buna yanlış gözüyle de bakılmaz.

Demek ki aile bu konuda kendi gücünü gözden geçirmeli, ne kadarına bakabileceğini, terbiye edip eğitiminde muvaffak olabileceğini düşünüyorsa o kadarını Rabb'inden dileyerek tedbirini almalıdır.

Ancak hemen ifade etmeliyim ki, çocuk sayısını belli sınırdan tutmak için hamile kalmayı önleyen tedbir almak caizdir. Fakat hamilelikten sonra oluşan cenini aldırarak sınırı korumak ise caiz değildir. Bu farkın farkında olmak gerekir. Çünkü hamile kalmayı önlemek için, ilaç kullanıp belli çarelere başvurmakta sadece oluşumu önlemek var, bir varlığı yok etmek gibi vebal söz konusu değildir. Buna mahzursuz gözüyle bakılmaktadır.

Ama hamilelikten sonra oluşmaya başlamış insan adayını aldırmanın caiz olmayacağı bilinmelidir. Rahimdeki bu varlığı aldırmanın caiz olabilmesi için, annenin hayati tehlikesinin bulunması gibi mazeretlerin mevcut olması gerekmektedir.

Hatta çocuk sayısını sınırdan tutmak için doğum yapabilen hanımı kısırlaştırmaya sebep olacak tedbirin de caiz olmadığı görüşü benimsenmiştir.

Çünkü günün birinde şartların değişmesi halinde yeniden çocuk sahibi olmayı isteyecek insanın önüne kısırlık gibi çaresiz bir engel çıkabilir. Böylece gerektiğinde doğum yapabilecek kusursuz kadını kusurlu hale getirmenin vebal ve pişmanlığı derin olabilir.

Bu konuda geniş bilgi için bizim Yeni Aile İlmihali'ndeki doğum kontrolü yazılarına bakılmasında fayda vardır.

Peygamberimiz (sas) Hazretleri'nin kaç çocuğu olduğu sorusuna gelince: Efendimiz, ashabının hamile kalmayı önleyen tedbirler almalarına mani olmamış, o günün şartlarına göre oluşumu önleyecek korunma ilaçları kullanılmasına yasak koymamıştır. Ancak kendisi, "Ben ümmetimin çokluğuyla iftihar ederim." buyurarak, çocuk sayısını azaltma yönünde bir tercihi de ve teşebbüsü de görülmemiştir. Nitekim ilk hanımı Hatice validemizden tam altı çocuğu, Mısırlı Mariye validemizden de İbrahim'i dünyaya geldiğinden, üçü erkek, dördü kız olmak üzere tam yedi çocuk babası olma mutluluğunu yaşamış, böyle örnek olmuştur. Ne var ki, yedi kişilik nesl-i Nebi'den altısı, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hayatında vefat etmiş, hepsinin de ölüm acısını yaşayan Efendimiz, ümmetine sabırlı bir aile reisi örneği de vermiştir.

Sadece geriye kendisinden altı ay sonra vefat eden Fatıma validemiz kalmış, Hazreti Ali ile evlendirdiği Fatıma validemizden devam etmiştir nesl-i Nebi. Kız çocukları Zeyneb, Rukiye, Ümmü Gülsüm ve Fatıma validemiz. Erkek çocukları Kasım, Abdullah, İbrahim.

Sözün özü: Efendimiz, ümmet olarak iftihar edeceği bir nesil yetiştirmemizi istemiştir bizden.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum'un dünyaya getirdiği yönetim örneği

Ahmed Şahin 2010.04.20

İslam'ın doğduğu devrede dünyada iki büyük devlet vardı. Biri doğudaki ateşperest İran devleti, ikincisi de İstanbul'da hüküm süren Bizans İmparatorluğu.

Dünyanın bu iki büyük devletinin halkına karşı uyguladığı yönetim anlayışına kısaca bir göz atalım. Sonra Medine'de yeni başlayan İslam'ın yönetimiyle kıyaslamasına geçebiliriz.

O günkü İran'ın ateşperest hükümdarı, koyduğu vergileri anlatmak için halkı topladığı meydanda konuşurken, fakirin birinin feryadına muhatap olur:

-Efendimiz, susuz araziden de vergi alacağım, diyorsunuz. Benim gibi hep kurak arazide yaşayan bir fakir, yağmursuz mevsimde mahsul vermeyen araziden nasıl vergi verecek?

Halkın içinde yönetimine hakaret edip isyan teşvikçiliği yaptığı gerekçesiyle İran'ın ateşperest hükümdarı, zavallı fakiri kalabalığın gözleri önünde ateşe attırarak yaktırmaktan çekinmez, kimse de bu vahşete karşı çıkma cesaretini kendinde bulamaz!..

Bir de o günkü Şarki Roma İmparatorluğu'nun merkezi olan Bizans'a göz atalım.

İmparator, yapımına başlattığı Ayasofya kilisesinde ülkenin dört bir yanından toplattığı esirlerle birlikte bir kısım halkı karın tokluğuna çalıştırıyordu. Bu cebri çalışmaya katılmak istemeyenler ise, o günkü hipodromda yağız atların kuyruğuna bağlanarak paramparça ettiriliyor, karın tokluğuna çalışmak istemeyenlere böylece gözdağı verilmiş olunuyordu.

O günkü dünyanın iki büyük devletindeki yönetimin halka uyguladığı muamele bu vahşet ve dehşeteydi!.

Şimdi bir de Kutlu Doğum sahibinin Medine'de başlattığı anlayışa bakalım. O günkü dünyaya rağmen nasıl bir yönetim örneği sunuyor, nasıl bir gönül alma örneği veriyordu insanlara?

Mescidine topladığı halka hitaben yaptığı tarihî konuşmasında şöyle sesleniyordu tüm insanlara: Tarih: 5 Haziran 632.

-Ey insanlar! Yönetiminizde bulunduğum müddet içinde kimin sırtına bir kamçı vurmuşsam işte sırtım gelsin o da bana vursun!.. Kimin kalbini incitecek bir söz söylemişsem işte kalbim gelsin o da bana aynı şeyi söylesin!.. Kimin hakkını almışsam işte malım, gelsin o da benden hakkını alsın!

Şunları da ekliyordu sözlerine:

-Sakin içinizden biriniz demesin ki, hakkımı isteyecektim ama Resulullah'ın darılacağından korktum da isteyemedim.. Şunu iyi bilin ki, benim inancımda hakkını isteyeneye darılmak yoktur. Tam aksine benim en çok sevdiğim kimse, benden hakkını isteyen kimsedir. Ancak bu suretle Rabb'im'in huzuruna yönettiğim insanların hakkını yüklenmeden çıkabilirim!.

Dinleyenlerden biri ayağa kalkarak:

-Ya Resulallah der, öyle ise benim zatınızda üç dirhem alacağım var, onu istiyorum!.

Bu isteğinden dolayı yanındakiler onu ayıplamadıkları gibi, kendisi de hiçbir korku ve endişe hissetmeden ifade eder isteğini. Halbuki diğer yönetimlerde halkın içinde böyle bir hak isteğinin cezası, ya ateşe atılmak, yahut da at kuyruğuna bağlanarak dere tepe sürükletip paramparça ettirilmek iken Allah'ın Resulü bakınız, ne diyor bu isteğin sahibine:

-Bu alacağın nereden kaldığını da anlatır mısın?. Adam cevap veriyor:

-Hani çölden gelen bir fakir yardım istemişti de, sizde bulunmadığından ben vermiştim, onu talep ediyorum..

Bu açıklamadan sonra Resulullah'ın cevabı şöyle olur:

-Amcamın oğlu Fazlı! Kardeşimiz üç dirhemi benim adıma vermiş, hemen öde!.

İşte Kutlu Doğum asrında dünya öyle, biz de böyle örnek veriyorduk..

- Fatebiru ya lil ebsar!.. Düşünün ey basiret sahipleri!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinin hayranlık uyandıran hallerinden

En çok sevdiği hizmet, yoksullara yardım hizmetiydi. Nitekim bir gün yine davet ettiği yoksullara önceden hazırladığı yardımlarını sırayla dağıtmış, alanlar da sevinçle evlerine dönmüşlerdi ki, tam o sırada uzaklardan koşarak gelen bir başka yoksul, dağıtımın bittiğini, kendisine verilecek bir şeyin kalmadığını anlayınca oraya yığılalmıştı. Şefkatle baktığı bu yoksula da:

- Üzülme dedi, sana da bir çare bulabiliriz. Bulduğu çareyi de hemen orada anlattı. Buradan doğruca Medine çarşısına git, ihtiyaçlarını satan dükkanlara gir, ne lazımsa al, sonra de ki: "Mal benim borç Resulullah'ındır!."

Yoksul adam, tereddüt edince de tekrar etti. Unutma dedi: "Mal benim borç Resulullah'ın diyecek, gerisini düşünmeyeceksin!" Böylece yoksula verecek bir şeyi kalmayınca borçlarını üstlendi, mahrum kalmasına gönlü razı olmadı.

Mütevazı olmayı, vazgeçilmez vasfı kabul etmişti. Bu sebeple misafirlerine bizzat kendisi hizmet eder, ikramda bulunurdu. Bir gün çölden gelen biri, "Kim bu insanların büyüğü?" diye sordu. O sırada misafirlerine bardaklarla içecek ikram ediyordu. "İnsanların büyüğü insanlara hizmet edendir!" diye cevap verdi. Bu sözüyle hem büyüklerin insanlara hizmet edeceğini ifade etmiş hem de aradığı kimsenin kendisi olduğuna işaretle bulunmuştu. Zaten hizmet edilmeyi değil, hep hizmet etmeyi sever, hizmeti tercih ederdi. Nitekim bir yolculuk dönüşünde herkes hurmalıkta istirahate çekilmiş dinlenirken, bazıları onlara yemek hazırlamak üzere harekete geçmişlerdi. Biri, yemek yapayım, biri, su getireyim, derken biri de ben de ateş yakayım, deyince, "Öyle ise ben de odun toplayayım." dedi. Biz bu hizmetleri yaparız, siz istirahat buyurun, diyenlere de:

-Bilirim ki sizler bu hizmetleri yaparsınız, ama ben hizmete seyirci kalmayı değil, hizmete iştirak etmeyi severim, diyerek kalkıp odun toplayarak hizmet edilen değil, hizmet eden olmayı tercih ettiğini göstermiş oldu.

Komşularının yemediğini yemez, giymediğini de giymezdi.

Bir gün bir sepet dolusu taze hurma getirip kendisine uzattılar:

- Turfanda hurma, henüz kimsecikler yemedi, ilk olarak zatınıza getirdik, dediler. Oynayan çocukları gösterdi:

- Götürün bu turfanda hurmaları şu oynayan çocuklar yesinler. Ben komşularımın yemediğini yemem. Ne zaman komşularımız da turfanda hurma yemeye başlarsa işte o zaman getirin, ben de komşularımızla birlikte gönül rahatlığı içinde turfanda hurma yiyebilirim, buyurdu.

Faydalı icat ve teknolojik buluşların kim tarafından bulunursa bulunsun sahip çıkılıp Müslümanların istifadesine sunulmasını isterdi.

Bir gün bir tüccar sahabe Şam'daki Hristiyanlardan aldığı bir kandili getirip mescide asmıştı. Gelenler bunun Hristiyanların buluşu olduğunu öğrenince, 'Müslümanların mescidine Hristiyan'ın buluşunu mu asıyorsun?' diye tereddüt göstermişlerdi.

Az sonra Efendimiz (sas) gelip dumansız, külsüz yanıp ışık veren kandili görünce, 'Kim getirdi bunu?' diye sordu. Suçlu gösterir gibi gösterdiler. Bunun üzerine kandili getiren Temimdari'ye tebessümle bakarak şöyle dedi:

- Sen bizim mescidimizi aydınlattın, Allah da senin kabrini aydınlatsın!.. Sözlerine şunu da ekledi:

- Faydalı şeyler Müslüman'ın kaybettiği malı gibidir. Hangi ırk ve dinde görülürse görülsün sahip çıkılıp Müslümanların istifadesine sunulmalıdır.

Evet, şimdi düşünme sırası. "Bir saat düşünmek bir sene nafie ibadetten üstündür!" diye de uyarmıştı bizleri.

Peygamberimiz'in yetiştirdiği yöneticilerden örnekler..

Ahmed Şahin 2010.04.27

İnsanlığın hedefinde Kutlu Doğum'unu kutladığımız Zat'ın gösterdiği örnek anlayış, yaşadığı sosyal adalet söz konusudur. İnsanlık ulaşabilirse bu hedefe kurtulacak, benimseyebilirse o muhteşem anlayışı mutluluğa erecektir.

Bu sözlerimizin boşa kalmaması için örnek hayattan bazı misaller arz edelim. Bakalım yirmi birinci asır insanının hedefinde kim var, birlik beraberliği, huzur ve saadeti hangi anlayışın özünde bulması söz konusu görelim.

Misallere "Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!" diyen Kutlu Doğum sahibinin çevresinin derdiyle dertlenme örneğinden başlayalım isterseniz. Sonra yetiştirdiği yöneticilerinin bu anlayışa ne kadar sahip çıkıp bağlı kaldığına bakabiliriz.

Bir Kurban Bayramı sabahı namazdan sonra geldiği evinde Efendimiz'e erkenden hazırlanmış kurban eti takdim ederler. Tebessüm eden yüzünde bir tereddüt işareti dolaşır:

- Şu anda çevremizdeki komşularımız da et yiyorlar mı? diye sorar.
- Hayır, derler, biz herkesten önce sizin için hazırladık. Önce siz yiyin, sonra onlara göndereceğiz!

Elinin ucuyla önündeki tabağı öteye iterken şöyle der:

- Götürün bu tabağı önümden. Komşumun yemediğini yemem, giymediğini de giymem. Ne zaman komşularımızın bacalarından et piştiğini gösteren dumanlar yükselirse o zaman getirin, onlarla birlikte et yiyebilir, onlarla birlikte bayram yaparım!.

Bu, Kutlu Doğum sahibinin, komşularının yemediğini yemeyişinden, yani onların derdiyle dertlenmesinden bir misal.

Bir misal de O'nun halifesi Hazreti Ömer'den verelim. Bakalım yönettiği halkın haliyle nasıl halleniyor, gördüğü örneği nasıl benimsemiş bulunuyor.

Bir iftar sofrasında soğuk bal şerbeti ikram ederler. Bardağı dudağına değdirmesiyle çekmesi bir olur:

- Bu ne? der.. Ürkek sesle cevap verirler:
- Bal şerbeti, sizin için özel olarak hazırlatmıştık. Sert sesle sorar:
- Benim idare ettiğim halkım da şu anda soğuk suyla yapılmış bal şerbeti içebiliyor mu?..
- Nerede?.. derler. Onlar hele bir sıcak suyu bulsunlar!.. Kelimelere basarak konuşur:
- Ben, der, yönettiğim insanların yemediğini yemem, giymediğini de giymem. Götürün bu soğuk bal şerbetini, getirin halkımın içtiği sıcak suyu. Halkından ayrı yaşayan yöneticilerden olmaktan Allah'a sığınırım.

Bu da O'nun halifesinden bir misal. Bir misal de ordu kumandanından verelim.

Suriye taraflarında Rumlarla yapılan savaşta akşam olur, taraflar çarpışmaya ara verirler. Sıcak kumların üzerine sofralar serilir, açlıktan takatsiz düşmüş mücahitler kuru ekmek, sıcak su ile yanık hurmadan ibaret sofralarına yönelirler. Ancak kumandan Halid bin Velid'in sofrasında kuru değil yumuşak ekmek, sıcak değil soğuk su var. Hayretle sorar:

- Akşama kadar deve sırtında bekleyen bu ekmekleri güneş nasıl kurutmamış? Suyu nasıl ısıtmamış?. Derler ki:
- Biz bu ekmek ve suyu eştiğimiz kum çukurlarındaki nemli zeminde sizin için sakladık!.
- Askerlerimin sofrasında da böyle yumuşak ekmek, soğuk su var mı? diye sorar.
- Hayır, derler. Onların sofrasında, deve üzerinde kurumuş ekmek, ısınmış su var! Kumandan hiddetlenir:
- Kaldırın bu yumuşak ekmekle, soğuk suyu. Bana askerimin yediği kuru ekmekle, içtiği sıcak suyu getirin. Savaşta birlik olup da yemekte ayrılan kumandanlardan olmaktan Allah'a sığınırım!. Bizim önek aldığımız zatlar böyle yapmıyorlardı, biz de yapmayız.

1439. doğum yılını kutladığımız Zat'ın anlayışından örnekler sunarken bir daha anlıyoruz ki, insanlık bu ideal hedefe henüz varamamış, komşusu açken tok olarak uyuyan bizden değildir, dert ortaklığına henüz ulaşamamıştır. Ulaşırsa aradığı birlik beraberliği bulacak, komşusunun derdiyle dertlenme kahramanlığını göstermiş olacaktır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Camilerde tesbihler neden kaldırıldı?

Ahmed Şahin 2010.04.28

Soru : Camilerimizde bolca bulunan tesbihleri son zamanlarda göremez olduk. Artık cebinde tesbihi olanlar çıkarıp kullanıyor, olmayanlar da parmak eklemleriyle tesbih sayılarını tespitte çalışıyorlar.

Bu yüzden de söylentiler duyuluyor. 'Tesbih aslında yoktu da, bid'at olduğu için kaldırıldı, ya da hijyenik gerekçelerle yasaklandı' diyorlar. Gerçekten de tesbih aslında yoktu da onun için mi kaldırıldı? Yahut da söylendiği gibi hijyenik gerekçelerle mi yasaklandı? Bilgi verirseniz bizleri suizandan kurtarmış olacaksınız..

Cevap: Bugünkü geliştirilmiş şekliyle tesbih gerçekten de Efendimiz (sas) zamanında mevcut değildi. Bu itibarla, Peygamberimiz bugünkü gibi iplere dizili şekilde geliştirilmiş tesbihlerden kullanmamıştır. Bunu sahih hadis kitaplarında geçen kayıtlardan anlamaktayız.

- O hâlde tesbih neden, nasıl doğmuştur? Camilerimizde vazgeçilmezimiz haline nasıl getirilmiştir? Konuyu incelerken görüyoruz ki:

Âyet-i kerîmelerde, sabah ve akşam Rabb'imizi tesbih etmemiz emredilmektedir.

Hadîs-i şeriflerde de her namazdan sonra otuz üçer defa Rabb'imizi tesbih, tahmid ve tekbir etmemiz tavsiye edilmektedir.

Demek ki, mü'minler için bir zikir sayısı bahis mevzuudur. Otuz üçer defa Rabb'ini tesbih, tahmid ve tekbirle yâd edeceklerdir. Bu sayı nasıl tespit edilecektir?

Bunun cevabını yine hadis kitaplarında bulabilmekteyiz.

Hadis kaynaklarının verdiği bilgiden de anlaşıldığı üzere Resûl-i Ekrem Efendimiz bu zikirlerini parmak eklemleriyle sayarak yapardı. Yâni sağ elinin parmaklarının eklemlerini, tesbih ve zikir sayısını tespitte kullanırdı.

Nitekim tesbihte sayıyı şaşırdığını söyleyen bir kadına Efendimiz:

-Parmaklarının eklemleriyle tesbihlerini say, çünkü parmaklar âhirette ne iş yaptıklarından sual olunacaklar, buyurmuştur.

Demek ki Resûl-i Ekrem Efendimiz parmakları tesbih esnasında kullanmış, böyle tavsiyelerde de bulunmuştur.

Ancak ashabdan birçoğu zeytin çekirdeği, ufak çakıl taşları gibi maksada yardım eden şeyleri ceplerine, torbalarına doldurup tesbih sayısını tespitte kullanmışlar, Resûl-i Ekrem Hazretleri de bunlara mani olmamıştır. Nitekim Hazret-i Ebû Hüreyre'nin uzunca bir ipe düğümler düğümleyip tesbih yerine kullanması, Hazret-i Safiyye validemizin bir zenbil içine çakıl taşları koyup zikir ve tesbih için yanında taşıması Resûl-i Ekrem Efendimiz'in bilgisi dahilinde olmuş, bunlara yasak koymamıştır. Demek ki Müslümanlar baştan tesbih yerine parmaklarını, yahut çakıl taşlarını veya ipe atılmış düğümleri kullanmışlar. Bu hâl, ikinci asra kadar devam etmiştir.

Nitekim daha sonraları Cüneyd-i Bağdadî'ye tesbih kullanmasının sebebini sormuşlar,

- 'Sen bunca takvana rağmen tesbih kullanıyorsun, bu nasıl olur?' demişler. şöyle cevap vermiştir:

- Elimdeki bu tesbihim, zikrimin sayısını tespitte kolaylık sağlıyor, yanılmamı önlüyor, onun için kullanmakta mahzur görmüyorum.

Müslümanlar arasında beşinci asırda iyice yaygınlaşan tesbih kullanma âdetinde şu gerekçe öne çıkarılmıştır:

- Resûl-i Ekrem Efendimiz tesbih ve zikirlerini parmak eklemleriyle yapmış, bunu tavsiye buyurmuştur. Ama diğerlerini de yasaklayıcı beyanda bulunmamıştır.

Sözün özü: İsteyen, parmak eklemlerini sayarak tesbih ve zikrini yapar, isteyen de dizili tanelerle tesbih yaparak sayıda hata etmemeye gayret gösterir.

Bu itibarla tesbihlerin son zamanlarda camilerden kaldırılmasını, bid'at olduğunun farkına varılması diye yorumlamak yanlış olur. Muhtemelen elden ele dolaşan tesbihlerin hijyenik bulunmaması, ibadet anında ortada tesbih dağıtanların, dikkatleri de dağıtan görüntüler oluşturmaları, tesbihlerin kaldırılmasına gerekçe teşkil etmiş olabilir. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Unutmayın! Kimsenin yaptığı yanına kalmaz!

Ahmed şahin 2010.05.04

Allah'ın adaleti er ya da geç mutlaka tahakkuk eder, kimsenin yaptığı yanına kalmaz.

Öyle ise kimse gücüne, kuvvetine, zorbasına ve dayatmasına güvenerek kötölüğe yönelmesin. Unutmasın ki, Allah (imhal) eder, ama (ihmal) etmez. Yani mühlet verir, tövbe etmeyi bekler, ama asla yapanın yaptığını yanına bırakmaz. Bir de bakarsınız ki, gücüne kuvvetine güvenerek zulüm ve haksızlık yapanlar güvendikleri

gücünü de kuvvetini de yitirmiş, yaptıklarının karşılığını görecektik güçsüzlüğe düşmüşler, adalet yerini bulmaya başlamıştır.

Bu tespitimizi mesaj yüklü tarihî bir olayla da netleştirelim isterseniz.

Abbasilerin beşinci halifesi Harun Reşid, sarayının bahçesindeki bir gül fidanını çok beğenir. Yaprığı, kokusu, görünüşüyle dikkatini çeken gülü özel bakıma alması için bahçivana emir verir:

-Bahçeye her geldiğimde bu güle bakarak dinleniyorum. Bunu özel korumaya al, suyunu sık ver, yapraklarını tezden dökmesin.

Bahçıvan üzerine titremeye başlar gülün. Ne var ki, bir sabah bahçeye gelen bahçıvan bakar ki, gülün dalına konan bir bülbül, ne kadar yaprak varsa hepsini de gagalayarak yere düşürmüş, tek yaprak bırakmamış gülün başında. Telaşla koşar halifeye:

-Sultanım der, üzerine titrediğimiz gülün yapraklarını bir bülbül gagalayarak yere dökmüş, tek yaprak bırakmamış gülün başında.

Tecrübe sahibi halife telaş etmeden cevap verir:

-Üzülme efendi üzülme, der, bülbülün yaptığı yanına kalmaz.

Rahat bir nefes alan bahçıvan işine döner. Bir gün bakar ki, bir yılan yaprakları düşüren bülbülü yakalayıp ağzına almış, yutmak üzere otların arasında kayıp gidiyor. Heyecanla yine halifeye gelir:

-Sultanım der, yaprakları yere düşüren bülbülü bir yılan yakalamış, götürürken gördüm. Sultan yine telaşsız:

-Merak etme efendi der, yılanın yaptığı da yanına kalmaz.

Bahçıvan yine işine döner. Bir ara bahçede çalışırken otların arasında yılanı görür. Hemen elindeki küreğiyle darbe üstüne darbe indirerek yılanı orada öldürür. Sevinçle geldiği halifeye de durumu anlatır:

-Sultanım der, bülbülü yakalayan yılanı ben de bahçede otlar arasında yakalayıp küreğimle öldürdüm.

Harun Reşid yine sakin:

-Bekle efendi bekle der, senin de yaptığın yanına kalmaz.

Nitekim çok geçmez bahçıvan da rakip gördüğü bir başka bahçıvanı döver, hatalar yapar. Yakalayıp halifenin huzuruna çıkarıp cezalandırılmasını isterler. Halife emrini verir:

-Atın bunu zindana!

Yaka paça zindana doğru götürülürken geriye dönen bahçıvan şunları söyler:

-Sultanım der, bülbülün yaptığı yanına kalmaz dediniz, onu yılan yuttu. Yılanın yaptığı yanına kalmaz, dediniz, onu da ben öldürdüm. Şimdi benim yaptığım da yanıma kalmıyor, beni de sen zindana attırıyorsun. Herkesin yaptığı yanına kalmıyor da senin yaptığın mı yanına kalacak? Demek sana da bir yapan çıkacak. Öyle ise der, gel sen bana yapma ki bir başkası da sana yapmasın!..

Bu değerlendirmeyi tebessümle dinleyen Harun Reşid, 'Doğru söyledin bahçıvan.' diyerek emrini verir:

-Bırakın bahçıvanı, çiçekleri sulamaya devam etsin. Derler ki:

-Yaptığı yanına kalır.

-Hayır, hayır der, kimsenin yaptığı yanına kalmaz. Daha ağır şekliyle ahirette ödemeye tehir edilir. Ama gafil insanlar bunun farkına varamaz da, yaptığı yanına kaldı sanırlar...

-Evet. Kimsenin yaptığı yanına kalmaz. Bunda hiç kimsenin şüphesi olmasın. Yanına kaldı sanılanlar daha ağırla mahşerde ödemeye tehir edilirler. Ne var ki, gafil insanlar bunun farkına varamaz da yaptığı yanına kaldı sanırlar.

Ne dersiniz, yaşananlar da bunu mu gösteriyor? Kimsenin yaptığı yanına kalmıyor da, keşke yapmasaydık mı diyorlar şimdi?

Velhasıl, Allah'ın koyduğu kanun değişmiyor, kimsenin yaptığı yanına kalmıyor.

"Fatebiru ya ülil ebsar!" İbret alın ey basiret sahipleri! .

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman'ın bahar yeşilliğine bakışı

Ahmed Şahin 2010.05.05

Yanından geçtiği mezarlıktaki bir mevtanın kabir azabı çektiğini keşfeden Efendimiz (sas) Hazretleri, getirttiği hurma fidanını mezarın üzerindeki toprağa dikerek şöyle açıklamada bulunur:

- Bu yeşillik bu mezarın üzerinde Allah'ı zikir ve tesbih ettiği sürece altındaki mevta yeşilliğin bu zikir ve tesbihinden faydalanır, azabı azalır!

İşte bu hadis, yeşilliğin dünyadan başka ahirettekilere bile faydası olduğunu müjdeleyen muhteşem bir hadistir. Bundan dolayı fıkıh alimleri, mezarların üstüne yeşilliği önleyen beton dökmenin mekruh olduğunu bildirmiş, altında insan yatan mezarın üzerini yeşilliklerin ibadethanesi haline getirmek gerektiğine dikkat çekmişlerdir. İsrâ Sûresi'ndeki ayetin açıklaması da bunu ifade etmektedir:

- Bütün varlıklar ve yeşillikler Allah'ı zikir ve tesbih ederler! Ancak onların zikir ve tesbihlerini siz tam olarak idrak edemezsiniz.

Öyle ise yeşilliği yok eder, yahut da kurumasına sebep olursanız, Allah'ı zikir ve tesbih edeni yok etmiş olursunuz. Hangi Müslüman Allah'ın zikrine mani olabilir? Yahut da böylesine bir tesbih ve zikir sevabından mahrum kalmaya gönlü razı olabilir?

O halde sizin de adınıza zikir ve tesbih edecek yeşillikleriniz olmalı, küçük emeklerle büyük sevaplar kazandıran yeşilliklerin yetişmesinde sizin de himmet ve hizmetiniz bulunmalıdır.

İşte size yeşilliklerin zikrine ait tarihî bir misal. Bir kır sohbetinde Bursa'nın meşhur mutasavvıfı Üftade Hazretleri'ne talebelerinden her biri birer demet renkli çiçek takdim ederken bir talebesi de koparılıp da yere atılmış kuru bir çiçeği getirip hocasına uzatır:

- Koskoca kırdaki çiçek mi bulamadın? diye sitem eden arkadaşlarına da:

-Hangi çiçeğe yaklaştımsa Rabb'imizi zikir ve tesbih eder halde gördüm, koparıp da zikrine mani olmaya gönlüm razı olmadı, onun için zikirden mahrum edilmiş kuru çiçeği getirme gereği duydum, der. Hocası bu

cevabı çok beğenir. Yeşilliklerin zikir ve tesbihini düşünen talebesini özel eğitime alır, sonunda Aziz Mahmud Hüdayi olur yeşilliğin değerini takdir eden bu genç.

Kaldı ki, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin yeşillik yetiştirme konusundaki şu hadisini duyup da yeşillik yetiştirme, fidan dikme arzusu duymamak da mümkün değildir. Şöyle buyuruyor:

-Elinizdeki fidanı dikmek üzere iken kıyametin kopmaya başladığını anlasanız, sakın artık kıyamet kopuyor, fidan dikmenin kıymeti kalmadı, deyip de fidanı fırlatıp atmayın; dikin fidanınızı! Kıyamet kopacaksa sizin dikilmiş fidanınızın üzerine kopsun. Mahşerde, benim de dünyada dikilmiş bir fidanım vardı, diyebilesiniz.

Evet, yeşilliğin insanlara sağladığı faydalar bunlardan ibaret de değildir. Dahası var. Tarla, bağ, bahçede çalışan ziraatçı köylülerimize unutamayacakları bir muhteşem bir müjdedir bu da.

- Ekin ekıyor, sebze, meyve dikeyor, mahsul yetiştiriyorsanız sevinin, mutluluk duyun. Çünkü yetiştirdiğiniz mahsullerle sadece maddi menfaat kazanmakla kalmıyor, aynı zamanda meyveli meyvesiz tüm yeşilliklerden müşteri alsa, hırsız çalsa, inek yese, sinek faydalansa.. sadaka sevabı da kazanmış oluyorsunuz. Bu gerçek, Efendimiz'in (sas) müjdesidir yeşillik yetiştirenlere.

Evet, hiç şüphemiz olmasın, emek verip büyüttüğünüz sebze ve meyvelerden müşteri alsa, hırsız çalsa, yeşilliğinden inek yese, sinek faydalansa.. sadaka sevabı vardır yetiştirene. Bundan dolayı yeşillik yetiştiren köylülerimiz hem para kazanmak hem de sadaka sevabı almak niyetiyle aşk ve şevkle çalışırlar tarla, bağ, bahçelerinde..

Bütün bunlar düşünülünce denebilir ki: Yeşillikleriyle güzelleşen bir ülke mi istiyorsunuz? Öyle ise insanların dinlerini öğrenmelerine destek verin, köstek olmayın. Göreceksiniz dinini öğrenen Müslüman, mezarların üzerine varıncaya kadar yeşillendirecek, hem de dünyevi karşılığında başka ahirette sevap kazanma şevkiyle de yapacak bu yeşillik yetiştirme hizmetlerini.

İşte Müslümanlar bahar yeşilliğine bu gözle bakıyor, böyle kutsal değerlendirme ile seyrediyor şu kâinat kitabının bahar yeşilliğini...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dilini Tutan Kurtuldu!

Ahmed Şahin 2010.05.11

Faruk Çetin'in hazırlayıp Seyit Nurfethi Erkal'ın önsözünü yazdığı 125 sayfalık kendi küçük ama muhtevası ve faydası büyük olan (Dilini Tutan Kurtuldu!) kitabını, ağzındaki dilinin sorumluluğunun farkına varmak isteyen her dil sahibine ısrarla tavsiye ediyorum.

Dille yapılan gıybetin tüm çeşitlerinin ve sahibine yüklediği ağır veballerin çarpıcı misallerle anlatıldığı kitabın önsözüne şöyle bir göz atmayı dahi konunun önemini anlamak açısından yeterli buluyorum. Işık Yayınları'nın istifademize sunduğu bu değerli eseri siz de benim gibi ibret ve istifade ile okuyacak, iyi ki bu kitabı okudum, dilimi gıybet tehlikesinden korumak için daha fazla titizlik göstermem gerektiğini bir daha anladım, diyeceğinizi düşünüyorum. Böyle bir dikkat ve titizliğe yönelme kararı almak ise, dilimizi gıybet felaketinden koruma adına küçümsenmeyen bir kazanç olacaktır.

Ahlak yasalarının en temel kanunu; "Sana yapılmasını istemediğini başkasına da yapmamaktır". Bu öyle temel bir esastır ki, insanlar arasında sadece bu kanun gözetilse çözülmedik bir problemin kalmayacağı söylenebilir.

"Müslüman, diğer Müslümanların elinden ve dilinden selamette olduğu kişi" ise eğer, bu kanuna uymak müminler için mutlak bir vecibe demektir. Bütün varlığın kendisinden emin olduğu insan olan Müslüman, tabii hali içinde kendisine bu emniyeti öylesine telkin edebilmelidir ki; kendisine bir iftira atılsa, o iftirayı işitenlerin müfterilere tepkisi "o böyle bir şey yapmaz" şeklinde olmalıdır.

Mümin, insanların yanındayken de uzağındayken de onlar için bir emniyet vesilesidir. İnsanlar bilirler ve emin olurlar ki, bir müminden kendilerine fiil veya söz suretinde bir zarar dokunması söz konusu değildir.

Ancak şeytanın desiseleri çoktur ve çoğu zaman zehrini, insana bal diye yedirir. "Ben hak için söylüyorum" derken, çok kez aldanır insan. Halbuki söyleyen nefis, söyleten de şeytandır. İnsan hiç fark etmeden dilini bu iki düşmanın kullanımına verdiği zaman öyle feci neticeler ortaya çıkabilir ki, bu tahribe topların tüfeklerin yetişmesi mümkün olmaz. İşte bu yüzden "kılıç yarası iyileşir ancak dil yarası iyileşmez" denmiştir.

Ancak asıl yara, dilini gıybette kullanan adama aittir. Bu öyle iyileşmez bir yaradır ki, ahirette dahi acı çektirecektir. İnsan yalnız birkaç cümle ile öyle bir toplulukların gıybetini yapabilir ki, bütün hayatı boyunca uğraşsa o insanlara ulaşip haklarını helal ettirmesi mümkün olmaz!. Zira "söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı" denmiştir. İşte gıybet, terk edilmediği takdirde sahibinin başını mahşerde bir şekilde kestiren çok tehlikeli bir sözdür.

Yaydan fırlayan okun, namludan çıkan kurşunun geri dönmesi mümkün olmadığı gibi, ağızdan çıkan sözün de dönüşü yoktur. Eğer insan ahiret hesabına taşıyamayacağı yüklerin, ödeyemeyeceği hesapların altına girmek istemiyorsa, öncelikle diline sahip çıkmalıdır ve Allah'ı anmak için verilen o dilini, müminlerin aleyhinde kullanmamak için yemin etmelidir.

Bu kitabı okuyan bütün kardeşlerimizin mümine hiç yakışmayan gıybet denilen felaketten daha bir nefretle uzaklaşacakları ve dillerini selamette tutmak üzere bir kez daha yemin edecekleri ümidindeyim.. Mütakellim-i Ezeli'den lisanımızı ve dahi kalbimizi her daim zikrullahla meşgul etmesi için inayet ve istiane talebinde bulunuyor, Rabb'imiz dilini tutup kurtulan kullarından eylesin, diyoruz.

Cenab-ı Hak hepimizi emaneti kabzetmek vaktine dek emanette emin kılsın. Amin!.

Gıybetin hem dünya hem de ahiretimizi tehdit eden tehlikelerine dikkat çekilen kitaptan önemli bir tespit:

- Gıybetin en korkuncu, helalleşmesi en zoru, sahibini tümüyle iflasa götüren en vahimi, şahsı manevinin, yani cemaatlerin gıybetidir!. Çünkü gıybetçi, gıybetini yaptığı cemaat fertlerinin her biriyle ayrı ayrı helalleşmek zorunda kalacaktır mahşerde. Bu yüzden, önce tüm sevaplarını verecektir gıybetini yaptığı tüm insanlara. Sonra sevapları yetmeyince bu defa da günahlarını yüklenmek zorunda kalacaktır. Bu ise gıybetçiye tam iflasa götüren dehşetli bir sonuç olacaktır ahirette!.

İşte gıybetin bu korkunç sonucundan dolayı herkesin ittifak ettiği çare hep aynı olmaktadır: DİLİNİ TUTAN KURTULDU!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cömert ile cimrinin unutulmayan akıbetleri..

Cömert, Allah'ın ihsan ettiği imkânlardan ikramda bulunan, iyiliksever insandır.

Cimri ise Allah'ın ihsan ettiği imkândan ikramda bulunmayıp hep kendi nefsinı düşünen bencil insandır.

İkisi arasında sadece kullar arasında değil, Allah indinde de Resulullah yanında da büyük farklar vardır.

Rabb'imiz ayetinde, Resulü de hadislerinde cömertleri övüp cimrileri zemmetmektedir. Nitekim hadisin şu tarifi düşündürücüdür:

-Cömertlik, kökü Cennet'te olan bir ağaçtır ki, onun dalına tutunanlar nihayetinde kökün bulunduğu Cennet'e ulaşırlar.

-Cimrilik de kökü Cehennem'de olan bir ağaçtır ki, onun dalına tutunanlar da nihayetinde kökün bulunduğu Cehennem'e ulaşırlar.

Maneviyat büyükleri derler ki:

-Kul, cömertlik örneğini Allah'tan almalıdır. Allah kendisine bolluk ihsan ettikçe o da ihtiyaçlılara bolca ihsanda bulunmalı, cömert davranmalıdır.

Hız. Musa'nın ümmetinden olan Karun çok zengindi. Ama çok da cimriydi. Cimriliğinin gerekçesini şöyle izah ediyordu kendisi:

-Ben bu serveti kendi kabiliyetim ve gayretimle kazandım, kimseye çömerlikte bulunmak zorunda değilim.

Onun bu iddiasını Rabb'imiz Kur'an'ında bütün insanlara cimrilik örneği olarak anlattı.

-Sakın siz de, servetiyle yerin dibine batan Karun gibi cimri olmayın, demiş oldu.

Bundan dolayı, "Kim cimrilik ederse Karun'a benzemiş olur, kim de cömertlik ederse Peygamberimiz'e tabi olmuş sayılır." denilmiştir.

Cömertlerin piri sayılan İmam-ı Azam Hazretleri'ne çuval dolusu ayakkabı hediye etmişti bir cömert adam. Ertesi gün onu çarşıda oğlu Hammad'a ayakkabı alırken görenler:

-Ya İmam dediler, daha dün size çuval dolusu ayakkabı hediye etmişlerdi.

Şöyle cevap verdi:

-Hepsini de dağıttım, bir tane dahi kalmadı. Âdetini de şöyle açıkladı:

-Resulullah Efendimiz birine hediye verirken yanında bulunanları da ortak gibi görür, onlara da verirdi. Ben de o yüzden hediye verdiklerimin yanındakileri mahrum bırakmayıp onlara da verdim. Oğlum Hammad'a kalmadı.

İmam-ı Azam Hazretleri bu prensibinin bir başka delilini de şöyle açıklar:

-Biri bana ikramda bulunursa ben ona daha üstünüyle karşılık vermek isterim. Bunun gerekçesini de selam ayetinde bulmaktayım. "Size selam verenlere siz o selamı daha güzeliyle iade edin." buyurulmaktadır. Ben de bana verilen hediyelere, daha fazlasıyla karşılık vermeyi kendime âdet edindim.

Kadının biri Aişe validemize hediye göndermişti. Validemiz bu hediyeyi kabul etmeyip iade etti. Durumu duyan Efendimiz sordu:

-Aişe neden hediye kabul etmeyip geri gönderdin.?

-Gönderen benden daha muhtaçtı da ondan, dedi Aişe validemiz. Bunun üzerine Efendimiz'in cevabı şöyle oldu:

-Sen hediye kabul et, sonra daha fazlasıyla karşılık vererek yardımda bulun, saygını göster.

Rabb'imiz cömerttir, cömert insanda zatına mahsus cömertlik sıfatını görünce onu sever, ona cömertliğine layık ihsanda bulunur, malının bereketini çoğaltır, kazanma meşakkatini azaltır.

Cimriyi ise Rabb'imiz sevmez, çünkü cimride zatına ait ahlaktan eser göremez. Cimrinin malının bereketini azaltır, kazanma meşakkatini de çoğaltır. Bundan dolayı tüm maneviyat büyüklerinin insanlara talim ve tavsiyeleri hep aynı yolda olmuştur:

-Ey Allah'ın kulları! Cömert olun cömert, ki Allah sizi sevsin de siz de Allah'ı sevmiş olun. Kazancınızın meşakkati azalsın, bereketi artsın. Cennet'te cömertlerle karşılaşın, sahabeyle İmam-ı Azam'la buluşun. Cimrilerin piri sayılan Karun sizi yanına çağırma yakınlığı duymasın..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

KALB İBRESİ'nden: Sıkıntıları karşılamada inanç ve edebimiz..

Ahmed Şahin 2010.05.18

Denilebilir ki, dünyada sıkıntısız, üzüntüsüz, dolayısıyla imtihansız yaşayan insan yoktur.

Öyle olunca, kaçınılması imkânsız bu sıkıntı ve musibet imtihanlarını nasıl karşılamalı, nasıl bir inanç ve edep anlayışı içinde yorumlayarak hakkımızda hayra çevirmeli, yani imtihanı kazanmalıyız? Konuya ait Hocaefendi'nin yeni kitabından (Kalb İbresi) fevkalade faydalı olduğu kadar da ikaz edici ölçüler arz etmek istiyorum bugün sizlere. Sözü daha fazla uzatmadan birlikte okuyoruz Kalb İbresi'ndeki sıkıntıları şuurla karşılama anlayışımızı.

Musibet karşısındaki temel disiplin, onun Cenab-ı Hakk'ın emirber bir neferi olduğunu düşünmek ve şikâyet ifade eden sözlerden kesinlikle kaçınmaktır. Hususiyle musibetin gelip çarptığı ilk anlarda sızlanmaların şikâyete dönüşmemesi için sükutu tercih etmek lazımdır. Resulü Ekrem Efendimiz'in (sas) "Sükutu tefekkür, bakışı ibret ve konuşması da hikmet olan kurtulmuştur!" beyanı istikametinde, inanan bir insan, eşya ve hadiseleri ibret nazarlarıyla süzmeli, konuşmadan önce bir tefekkür etmeli ve dile geldiği zaman da hep hikmet incileri dile getirmelidir. Aslında hikmet, tefekkürün bağrında gelişir, tefekkür de sükut serasında olgunlaşır, dolayısıyla bir bela ve musibet isabet edince yapılması gereken, iradi olarak susmak, hadiselerin çehresindeki kaderi yazıları okumaya çalışmak, düşünmek, ondan mesajlar çıkarmak, sonra kulluk adabına uygun şekilde konuşmak, ama mutlaka sabırlı ve teslimiyetli davranmaktır.

Her insan hemen her an türlü türlü musibetlerle karşı karşıyadır. Bilhassa iman dairesinde iç içe ızdıraplar ve küme küme mahrumiyetler saklıdır... Zaten insanların ebedi nimetlerden nasipleri, Hak yolunda çektikleri meşakkat ve çile nispetinde olacaktır; ahiretteki mükâfâtın büyüklüğü ölçüsünde burada bir kısım zorlukların yaşanması normaldir. "Belanın en şiddetlisi peygamberlere, sonra Hakk'ın makbulü velilere ve derecesine göre diğer mü'minlere gelir" hadis-i şerifi de bu hakikati hatırlamaktadır..

Aslında Allah Teala, her bela ve musibeti, neticesi itibarıyla mü'min kulları için bir rahmet vesilesi ve arınma vasıtası kılmıştır. Elverir ki insan, zahiren çirkin yüzlü hadiseler karşısında kadere taş atmasın ve Cenab-ı Hak'tan şikâyetçi olmasın..

Her türlü olumsuzluğu, ister sebepler açısından, isterse de Allah ile münasebetlerimiz zaviyesinden kendi hatalarımıza bağlamamız ve kendi kusurlarımıza vermemiz lazımdır. Zira, bu mülâhaza kadere taş atmamıza mani olur, üslup itibarıyla -haşa ve kella- Allah'a suç isnat etmemizin ve dışta suçlu aramamızın da önüne geçer. Her musibet karşısında bu duygu ve düşüncüyü esas almamız bizi birer tedbir ve dikkat insanı haline getirir. Aksi halde

-hafizanallah- "Falan şunu yaptı, filan şöyle davrandı.." diyerek sürekli suçlu aramaktan kurtulamayız. Ya da "Biz ne yaptık da bunlar başımıza geldi?" demek suretiyle İlahi icraatı ve kaderi tenkit etme küstahlığına düşmekten kurtulamayız..

Aslında "Bizim suçumuz ne, biz ne yaptık ki?" demek, en büyük bir suçtur. İçinde yaşadığımız zaman ve şartlarda hemen her insan tepeden tırnağa bir kusur abidesi olmuş gibidir. Herkes başına taşların yağması için mevcudiyetinin dahi yeterli olduğunu düşünmelidir.

Evet, Hak karşısındaki konumunun farkında olan bir insan, gökten bir meteor gelip çarparak kendisini yerin dibine batırsa, o zaman bile "Öyle günahkârım ki, bilmem bu taş günahlarımın hangi birine kefaret oldu; hamd olsun ki, Cenab-ı Hak daha dünyadayken başıma taş yağdırdı da günahlarımın vebalini cehenneme bırakmadı.." demeli, bu edeb içinde kulluğunu sürdürmeli, bu örneği vermelidir."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhuriyet Dönemi İman Hizmeti

Ahmed Şahin 2010.05.19

İlahiyatçı yazar Mehmet Dikmen hoca, hazırladığı Cumhuriyet Dönemi İman Hizmeti kitabının önsözünde eseri şöyle tanıtmaktadır:

"Elinizdeki çalışmada, Cumhuriyet döneminde Bediüzzaman ile başlayan iman hizmetinin önde gelen maneviyat liderleri tek tek incelenmekte, zor şartlar içerisinde gösterdikleri hizmet feragat ve fadakarlıklarından örnekler verilmektedir." Yazar, tüm cemaat liderlerinin verdiği ders alınacak örneklerle Bediüzzaman'dan misallerle başlamaktadır. Birlikte okuyoruz Cumhuriyet Dönemi İman Hizmeti'nden tarihi bir tabloyu.

Bediüzzaman'ın talebesi Ahmed Gümüş anlatıyor: 1956 yılı sonbaharında, Isparta'da Üstad Bediüzzaman'ı ziyarete gitmiştim. O sırada 1948'den beri 8 senedir devam eden Afyon mahkemesi beraatle neticelenmişti. Üstad çok sevinçliydi. Bize, yaptığımız her işi Allah rızası için yapmamızı, o gaye ile hareket etmemizi; sözden ziyade, hal ve tavrın tesirli olacağını hatırlattıktan sonra, hizmete ait temel bir tavrı şöyle anlatmıştı:

-İslamiyet için kazanılmayacak insan yoktur. Her insan yüz kapılı bir saraya benzer. Mutlaka bir kapısından girilerek o insan fethedilir. Buna rağmen bin senedir Avrupa zındıklarının ve Asya münafıklarının tesiriyle, bu asil Türk milletin çocuklarının akılları yanıltılarak, insandaki o yüz kapıdan 99'u İslamiyet'e kapatılmış olsa

bile, fıtratı icabı bir kapısı daima hakikate açıktır. İslami ferasetle o açık kapıyı keşfedip oradan girilirse, diğer kapılar da içeriden İslamiyet hesabına açılır. O insan, İslamiyet için fethedilir. Ancak, ihlasla, acelecilik yapmadan, fıtratına uygun, Risale-i Nur ölçüleriyle anlatmak gerekir. Acelecilik, lüzumsuz yere münakaşa ve ithamlarla hareket edilirse, o zaman kapalı kapılara hücum edilip, o açık olan kapının da kapanmasına sebep olunabilir. Hizmette bu önemli hakikat unutulmamalıdır.

Üstad bu gibi ikaz ve irşadlarıyla hizmette saygılı ve sabırlı davranmamızı telkin eder, şartlarına uygun anlatımın fethedemeyeceği insan, açamayacağı kapı olmadığını ifade ederdi. Kendisi de hep böyle sabır ve tahammül örneği verirdi hizmetlerinde.

Nitekim bir diğer talebesi olan İbrahim Mengüverli de uygulanan ağır şartlara Üstadın gösterdiği sabır ve tahammül örneğini şöyle anlatıyordu:

Ben Emirdağ'da jandarma olarak vazife yaparken, bir gün bölük komutanım beni yanına çağırarak: Said Nursi'ye bir ev tutulacak, senin tanıdığın vardır buralarda, bu evi sen tut, dedi ve şartını da şöyle ilave etti:

- Yalnız bu ev karakolun karşısında ve kontrolünde olacak!. Halbuki karakolun karşısında Bakırcı Hasan'ın evi vardı. Bakırcı Hasan ise, akşam sabah içen alkolik bir adamdı. Verilen emri yerine getirmek üzere çarşıya çıktım, Bakırcı Hasan'ın dükkanına uğrayarak ona: Evin üst katına kiracı olarak Bediüzzaman'ı yerleştirelim, dedim.

- Ben sarhoş adamın biriyim. O ise hocadır. Nasıl olur bilmem ki, diyerek tereddütlerini ifade etti. Ben de gelip Üstada, ev var fakat karakolun karşısında hem de sahibi sarhoş, dedim. Üstad'ı kızacak diye beklerken müthiş bir sabır örneği vererek:

-Peki kardeşim, sarhoş olsun evi tut, dedi. Hemen ev sahibine koştum. O gün ve gecesi eve taşındık. Zaten birkaç parça eşyadan ibaretti. Üstad yerleştikten sonra gelen ev sahibine:

-Gel bakalım Hasan efendi şöyle yanıma otur, diye iltifat etti. Ezile büzüle gelen ev sahibi, buyur hocam, dedi. Üstad, 'Sen içer misin?' diye sordu. 'Sabah akşam demez içerim efendim.' dedi. Üstad, elini Hasan'ın sırtına koyarak üç kez sıvazladı:

-Haydi oğlum, artık bundan sonra vazgeçersin inşallah, dedi.

O güne kadar sabah akşam içen Bakırcı Hasan, o sabah Üstad'la beraber sabah namazı kıldı. Ondan sonra da bir daha içkiyi ağzına koymadı, beş vakit namazlı dört başı mamur bir Müslüman olarak yaşadı. Bu hadiseye bizzat şahit olduktan sonra Bediüzzaman Hazretlerine olan hürmetim sarsılmaz hale geldi. Onun kendisine karşı uygulanan bu türlü ağır muamelelere hizmetin hatırı için gösterdiği sabrına, tahammülüne de hep hayran kaldım. İşte bugünkü başarı da o türlü sabır ve tahammülün sonucu oldu. Cumhuriyet Dönemi İman Hizmeti kitabı, Süleyman Efendi'den Necip Fazıl'a kadar tüm cemaat önderlerinin hizmet örnekleriyle dolu bir değerli eserdir. Geçmişini iyi bilen vefalılar, geleceğine de o bilgiler ışığında isabetli tedbirler alarak daha şevkli hizmet ederler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ameş'ten size de mesaj çıkabilir

Ahmed Şahin 2010.05.25

Soru: Geçmiş tarihte Ameş diye bir alimden söz etmiş, renkli hayatından günümüze mesajlar veren örnekler sunmuştunuz.

Konuyu bir daha gündeme getirmek mümkün mü? O mesajları bir daha hatırlamakta fayda var gibi geliyor bizlere. Herkese mesaj çıkabilir Ameş'ten...

Okuyucumun bahsetmemi istediği zat, ikinci hicret asrının ortalarında (148) Kûfe'de İmam-ı Azam'la birlikte yaşamış olan güler yüzlü, doğru sözlü muhaddis, mutasavvıf muhterem bir zattır. Kûfe'deki hayatından günümüze mesajlar sunan bazı hatıralarını arz edeyim isterseniz bu soru vesilesiyle. Gerçekten de tebessüm ve tefekkürümüzü zenginleştiren bu hatıraların her birinden ders alıp mesajlar çıkarmamız mümkün görünmektedir. Birlikte okuyoruz Ameş hazretlerinden örnekleri.

Emevi halifelerinden Hişam, Hazreti Ali'ye karşı bir politika yürütüyordu. Ameş'e gönderdiği mektubunda, "Bana Osman'ın faziletleriyle Ali'nin yanlışlarını yazıp gönder!" demişti. Ameş hazretlerinin verdiği cevap ise hayatını tehlikeye sokacak doğruluktaydı. Sözünü eğip bükmeden diyordu ki:

-Ey müminlerin emiri! Osman'ın yeryüzü halkı kadar sevabı, Ali'nin de bir o kadar vebali olsa sana ne? Osman'ın fazileti ile Ali'nin yanlışlarının hesabını sen verecek değilsin ahirette! Sen kendi nefesine bak kendi nefsinel..

Bu cevaptan sonra artık Ameş'in sonu geldiğini düşünenler olmuşsa da, onun samimiyetini bilen halife, hakkında bir işlem yapma gereği duymamıştı.

Bir defasında Kûfe'nin alimleri toplanıp ziyaretine gelmişlerdi. Ameş sırtında eski bir cübbe, belinde de eski bir kuşakla ziyaretçilerin yanına çıktı. Onu eski püskü giyim içinde gören alimler daha fazla hürmet hissi duymuşlar, ayağa kalkarak, 'Seyyidimiz geliyor!' demekten kendilerini alamamışlardı.. Ameş hazretleri, kendisine karşı gösterilen bunca hürmet ve saygıya rağmen asla çevresinden yardım kabul etmez, mütevazı hayatından da asla müşteki olmaz, aksine çok memnun bulunurdu. Onun yanında yoksulla zengin aynıydı.

Bir hayli yaşlanmış olan Ameş'in hayatında zorlandığı tek yanışı, dengi olmayan yaşta bir genç hanımla evlilik yapmış olmasıydı. Talebesi Ebu Leyla ise her yerde, 'Ameş gibi bir alim bir daha gelmez!' diye konuşuyordu. Bir gün bu talebesine tembihte bulundu: "Her yerde saydığın fazilet ve meziyetlerimizden biraz da bizim hanımın yanında bahset de itibarımızın artmasını sağla!" Tam o sırada içeri giren hanıma acemi öğrencisi hocasını anlatmaya başladı. Ama nasıl bir üslupla? "Ablacığım!" dedi, "şeyhimize acı! Baksan ya zavallının yaşlılıktan kaşları gözlerinin üzerine sarkmış, vücudu iskelet haline gelmiş, bir torba kemikten ibaret sanki!" Daha fazla dayanamayan Ameş, "Bre cahil herif, ben sana benim acınacak yanlarımı mı say, dedim ki, beni daha kötü duruma düşürüyorsun hanımın yanında, defol buradan!" diyerek acemi tanıtıcıyı kovmak zorunda kalmıştı. Yetmiş yaşlarında Kûfe'de vefat ettiği sırada kendisinin abdestsiz toprağa basmadığı söylentisi yaygındı. Şayet bulunduğu yere su uzaksa teyemmümle abdest alır, varacağı yere yine abdestle giderdi. 'Ne zaman geleceğini bilemediğim ecelim beni abdestsiz yakalamasın.' derdi. Cenazesine ait vasiyetini şöyle yapmıştı:

-Cenazemi gösterişli merasimlerle taşımayın. Sessiz sedasız götürün. Cesedim o kadar değersizdir ki, tek kişiyi dahi peşimden sürüklemeye değmez. Mühim olan, geride bıraktığım koskoca bir hayatım. O hayatı nasıl yaşadım, ne türlü işlerle tükettim, hangi amellerle gidiyorum varacağım yere? Beni düşündüren budur!.

Komşularının arkasından ittifakla anlattıkları hep aynı oluyordu: "Bunca senedir komşuluğundayız, bizi inciten tek haline şahit olmadık, tek başına kıldığı bir namazını da görmedik. Tüm namazlarını cemaatle kılar, ilk tekbirini mutlaka imamla birlikte alırdı."

-Ne dersiniz, Ameş hazretlerinden size de mesaj var mı? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Aldatan bizden değildir!'

Ahmed Şahin 2010.05.26

Başlık olarak sunduğumuz bu cümle, bir hadisin ikazından başkası değildir.

Allah Resulü Efendimiz ucuz malı pahalı fiyatına, kusurlu malı kusursuz yerine satan bir satıcıyı görünce bu ikazı yapmış:

-Müşterisini aldatan bizden değildir, demiştir.

Bu ikazı daha önceleri duymuş olan okuyucum ise aldatıldığını anlayınca şaşırmış da:

-Hangi yerde, hangi malda aldatan bizden değildir acaba? diye sorma gereği duymuş.

Elbette aldatmanın yeri, zamanı ve mekânı yoktur. Müslüman hiçbir yerde, hiçbir zaman, hiçbir malda müşterisini aldatmaz! Daha doğrusu aldatamaz, daha açığı aldatmamalıdır.. Şayet helal kazancına haram karıştırmak istemiyorsa, çoluk çocuğunu, aile efradını haram lokmayla besleyen hayırsız aile reisi durumuna düşmek istemiyorsa..

-Bu malı satan Müslüman'dır, öyle ise beni aldatmaz, diyebilmelidir insanlar.

-Bu komşu dindardır, öyle ise bana zarar vermez, diyebilmelidir komşular..

-Pazarlarda malın sağlamını öne, çürüğünü de arkaya dizerek, müşterisini aldatmaz bu Müslüman satıcı, diye düşünülebilmelidir müşteriler..

Hem müşterisini aldatacak, hem de aldatan bizden değildir diyen Resulüllah'ın şefaatine layık olduğunu düşünecek. Bu garip gelmiyor mu aldatmaktan çekinmeyen adama?

Nitekim Medine pazarında gezerken sattığı malın görünen kısmı ile görünmeyen kısmının aynı olmadığını anlayan Efendimiz soruyor:

-Bu nedir böyle ey Allah'ın kulu? Malın üstü başka, altı başka. Görünen kısmında iyisi, görünmeyen kısmında ise başka türlü var çünkü!. Bundan sonra meşhur ikazını yapıyor:

- Dikkat et! Aldatan bizden değildir. Malın üstü nasılsa altı da öyle olmalı, önünde ne varsa arkasında da aynı olmalıdır. Alıcı sonunda bir aldatma ile karşılaşmamalıdır..

Tezgâhın önünde dizili mallar cazip görüntüde, ancak arkasındakilerin kimi çürük, kimi ezik, kimi de defolu. Size öndeki sağlamlar gösterilmekte, poşete arkadaki çürükler, ezikler, defolular sıkıştırılmakta, eve gelip de masanın üzerine boşaltınca aldatıldığınızı anlamakta, üzülmehtesiniz. Tabii sizin içinizde bir aldatılmışlık hissi, aldatanın içinde de bir kurnazlık, akıllılık duygusu... Hani neredede kaldı o müthiş ikazın gürlemesi: -Aldatan bizden değildir!

İmam-ı Azam efendimizin giyim eşyası sattığı dükkânında çalışan tezgâhtarının, sattığı elbiselerin parasını patronuna teslim ederken bir defolu takımı da defosuz elbise olarak sattığı anlaşıyor. Kusurlu malın kusursuz

mal fiyatına satıldığını anlayan Hazreti İmam, fazla parayı elinde yılan, akrep tutar gibi tutarken:

-Çabuk diyor, malı sattığın müşteriye bul, aldığın fazla parayı özür dileyerek sahibine iade et! Yoksa ben şu anda müşterisini aldatan Müslüman gibi hissetmeye başladım kendimi. "Aldatan bizden değildir!" buyuran Efendimiz'in yüzüne nasıl bakarım sonunda?.

Tezgâhtar Yunus bin Ubeyd, Kûfe sokaklarında koşar adımlarla müşteriye arar ve nihayet bulur, aldığı fiyat fazlasını özür dileyerek iade eder. Bundan sonra rahatlayan İmam da son ikazını yapar:

-Bir daha ucuz malı pahalı mal fiyatına satma yanlışlığı yapar da, müşteriye aldatma hatasına düşersen, seni bu tezgâhta tutmam mümkün olmaz, bunu böyle bil!

Evet, Resulullah (sas) böyle emretmiş, O'na gerçek manada ümmet olanlar da böyle uygulamışlardır.

Bundan dolayı İslam'ı geriden seyreden tüm insanlara bir daha tekrar ediyoruz ki:

- Bilerek aldatan bizden değildir!. Şefaate layık ümmetten sayılmazlar. Bu böyle bilinmeli, aldatan Müslüman'ın yanlış İslam'a değil, o Müslüman'ın şahsına mal edilmelidir. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bozduğumuz yeminin borcunu nasıl ödeyeceğiz?

Ahmed Şahin 2010.06.01

Gelen yemin sorularını şöyle özetleyebiliriz. Deniyor ki: Bazı konularda kızınca yemin ediyoruz. Öfkemiz geçince de pişmanlık duymaya başlıyor, yemini bozmak istiyoruz. Böyle hallerde ne yapmalıyız?

Yeminimizde durmalı mıyız? Duramaz da bozarsak kefareti mi vermeliyiz? Ayrıca bozulan yemin için ne kadar kefarete ödememiz gerekir onu da bilemiyoruz. Bilgi verirseniz nasıl davranacağımızı bilecek, bozduğumuz yemin borcuyla kalmamaya dikkat edeceğiz..

Cevap: Yemin öyle her kızdığınızda rast gele söylenecek basit bir cümle değildir. İnsan hayatında ancak çok mecbur kaldığı yerlerde yemin eder. Çünkü yemin Allah'ın isimleriyle olur. "Vallahi, billahi, tallahi" gibi kutsal sözlerle yapılır. Allah'ı, kutsal isimleriyle şahit tutmak ise basit bir söz değildir.

Bu sebeple çok mecbur kalmadan yemin etmemeli, ama yemin yapılmışsa onda da sebat etmeli, sözünüzde durmalısınız.

Ancak, günah olan bir işi yapmaya yahut da sevap olan bir işi yapmamaya yemin etmişseniz bu yeminlerinizde durmaktansa bozarak kefareti vermeyi tercih etmeniz daha doğru olur. Çünkü böylesi yeminde durmakta fayda yok, zarar ise çoktur.

Mesela, biriyle küs durmaya, evine gitmemeye, ona iyilik yapmamaya yemin etmek bozulmayacak yemin değildir. Öyle ise küs durmayıp konuşmalı, evine gitmeli, iyilik yapmalı, böylece bozduğunuz bu yeminin kefareti vermeyi tercih etmelisiniz.

Gelelim kefarete: Ne midir bozulduktan sonra verilecek yemin kefareti?

- On tane fitre miktarı parayı ayırıp on yoksula ayrı ayrı yemin kefareti olarak vermektir. Mesela, bu sene fitreyi on liradan vermişseniz on tane fitreyi, yani yüz lirayı yemin kefareti olarak ayırıp yoksullara dağıtmalıdır.

Böylece yoksula yardım etmiş olmanın hürmetine bozduğunuz yeminin günahından kurtulmuş olacağınızı düşünebilirsiniz. Zaten kefarete, silmek demektir. Bozulan yeminin günahını silmiş olursunuz yoksula verdiğiniz on tane fitre yardımıyla.

Ancak yemin kefareti ödemenin kendine mahsus şartı vardır. Şöyle ki:

- Bir yoksula bir günde birden fazla yemin kefareti verilemez. Bu sebeple, yoksulun aile fertlerine de ayrı ayrı birer fitre kefarete gönderilebilir. Böylece on ihtiyaç sahibine ayrı ayrı birer fidye vermekle kısa zamanda kolayca kefarete borcu ödenebilir.

Kefareti vekille vermek de mümkündür. İtimat edeceğiniz birine vererseniz, o sizin adınıza ihtiyaç sahibi kalabalık öğrencilere, başka yoksullara da dağıtarak ulaştırabilir. Yemek masrafına da kullanılabilir.

-Şayet yeminini bozan kimse, on tane fitre verecek maddi güce sahip değilse, aralıksız üç gün oruç tutar. Bozduğu yeminin kefareti üç gün aralıksız oruçla ödemiş olur. Birinden borç para alarak kefarete ödemek zorunda kalmaz.

Özetleyecek olursak diyebiliriz ki:

-Bir kötülüğü yapmaya, yahut da bir iyiliği yapmamaya yemin eden kimse, yemin ettim diye o kötülüğü mutlaka yapmaya, o iyiliği yapmamaya çalışmamalıdır. Tam aksine, o kötülüğü terk etmeli, o iyiliği yapmalı, böylece bozmuş olduğu yeminin de kefareti vermeyi tercih etmelidir.

Yemin konusunda bir mühim noktaya daha dikkat çekmek isterim.

Yeminin en korkuncu, yalancı şahitliklerde yapılan yalan yemindir.

Bu yeminin kefareti yoktur. Yalancı şahitlikteki yeminin vebalinden kurtulmak, yalan yeminle yok edilen hakkın, sahibine tekrar iadesini sağlayarak, mağdurla helalleşmekle ancak mümkün olabilir.

Bu yüzden, şahitliklerde yalan yere yapılan yemin 'Ocakları söndürür, yalancının başına belaları yağdırır!' ikazıyla tarif edilmiştir. Zaten bilen insan da yalancı şahitlik yapmaya cesaret edemez. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahremiyet sınırını aşan gençlere...

Ahmed Şahin 2010.06.02

Telefondaki genç muhatabım saygı ve hürmet ifadelerinden sonra mahremiyet sınırını aşma sorusunu şöyle sordu:

-Okul arkadaşım! dinî nikâh yaptırmak istiyoruz. Ailemizin haberi olamadan yaptıracağımız bu nikâha siz ne diyorsunuz? Tavsiye eder misiniz?

Bu gibi mahremiyet sınırını aşma olaylarının arkasından gelen derin pişmanlıkları çok dinlediğimden cevabım beklenmedik şekilde sert oldu galiba:

-Ben dedim, intiharın her türlüüne karşıyım. Hayatının baharında bir genç kızın ailesinden habersiz, okulunu bitirmeden resmî olmayan nikâhla hayatını gizlice riske atması, büyük ihtimalle intihar gibi sonuçlar verebilir. Erkek için aynı derecede olmasa da masum kızcağız için sonuç böyle tecelli edebilir. 'Bir çaresi yok mu bunun?' diye ısrar edince, 'Var!', dedim; 'Tarafların evlilik haklarını tespit ve tescil eden resmî nikâh yaptırmak. Böylece kendini emniyete alıp ailesini de sıkıntıdan kurtarmak. Yani durumu resmileştirmek.'

-Ama şu anda buna imkân yoktur, dedi. Ne ailemiz buna razı olur, ne de bizim okul, yaş ve ekonomik durumumuz buna müsaittir!

-Demek hem yaş, hem okul, hem de aile ve ekonomik durum müsait olmadığı halde, siz yine de gizli nikâha cesaret edebiliyorsunuz. Bu kadar olumsuzluğu göze almanın, istikbalinizi riske atmanın sebebi ne ola ki?.. Gelen cevap sıkça dinlediğimiz cinsten bir cevap:

-Baştan mahremiyet sınırına dikkat etmedik, kaç göç demeden yüz yüze göz göze konuşmaktan kaçınmadık. Bir süre sonra da birbirimize galiba aşık olduk!.

-Evet, mahremiyet sınırlarını yıkıp yabancıyla yüz yüze, göz göze gezip tozmaktan kaçınmamak, işte böyle sonucu düşünemez hale getirir iki genci. Ömür boyu pişmanlık duyacakları hatayı göze alırlar artık. Çünkü yıkmışlar bir defa aradaki koruyucu ve kollayıcı mahremiyet sınırlarını. Alevlendirmişler önu alınmaz gençlik duygularını. Artık kendilerini mazur gösterecek sahte kılıf hazır: Âşık olmak, ayrılamaz hale geldiklerini sanmak. Mahremiyet sınırını yıkan bu genç, artık sinirsel öfkeye kapılarak silahının tetiğini çekip gözünü kırpmadan adam öldüren öfke dolu gençten farksızdır. Düşünmeden tetiği çeker, hedefini vurur, ömür boyu pişmanlık duyup feryat edeceği yanlışı yapar. Arkasından da pişmanlık feryatları ayyuka çıkar. Ama bu feryadın hiçbir faydası olmaz. Çünkü kurşun namludan çıkmış, hedefini vurmuştur. Artık ortada sadece bir cenaze vardır. Kim üstlenecek bu cenazenin sorumluluğunu?

-Bu durumda bizim için bir kurtuluş çaresi yok mu? diye üsteleyen gence, 'Var!' dedim: 'Kendini mahremiyet sınırları içinde korumaya almak! Bundan sonra okulu başarı ile bitirmek, sonra mutlu olmanın ekonomik şartlarını da hazırlayarak resmi nikâhla evlenip mutluluğunuzu ailenizle paylaşmak.'

Düşünceye dalan genç sonucu neye bağladı bilemem. Ama ben burada tüm gençlere dönerek bir daha diyorum ki:

-Sevgili gençler! Okul çağında kendinizi korumaya alın. Peygamberimiz, "Yabancı bir kızla oğlan iki ikiye tenhalarda buluşurlarsa, üçüncüleri şeytan olur." ikazıyla, yabancı biriyle buluşmanın doğuracağı telafisi imkânsız mahzurları çarpıcı ifadeyle haber vermiştir. Buna dikkat etmez de şaibeli şekilde tek ve tenhalarda yabancılarla buluşmaktan kaçınmazsanız, duygu akımı sizi çarpar, ömür boyu pişman olacağınız yanlışı yaptırır. Bu itibarla, ilerisi uçurum olan yanlış bir yola girmemek için baştan kendinizi mahremiyet sınırı içinde korumaya bakın, önce okulunuzu bitirmeyi, sonra ailenizle birlikte bu mutluluğunuzu paylaşmayı hedef alın.. Burada bize düşen, bu önemli konuda siz gençleri düşündürmek, size düşen de, üçüncüleri şeytan olan iki ikiye buluşmaktan kendinizi korumaya almaktır. Unutmayın, dağ meyvesi acıdır, fakat şifalıdır. Sonunda yine siz kazanırsınız.

Şafakta iki rekat namaz ve tüm dünya serveti

Ahmed Şahin 2010.06.08

Aleyhissalat-ü ves'selam Efendimiz, şafakta kılınan iki rekat namazın eşsizliğini unutamayacağımız ifadeyle şöyle haber vermiştir:- Fecir vaktinde kılınan iki rekat namaz dünyadan da, içindekinden de hayırlıdır!..

- Neden böylesine önemlidir şafakta iki rekat namaz? Çünkü dünya da, içindeki mal, mülk de ahirette geçer akçe değildir. Ancak iki rekat namaz orada geçer akçedir. Dünyada kalan servetin sağlayamadığı faydayı sağlayacak, sahibini Cennet nimetlerine kavuşturabilecektir.

Nitekim burada dünyanın servetine sahip olan nice ibadetsizler, orada yoksulluk içinde kıvranırken, ibadetinde ihmale düşmeyen nice yoksulların da orada Cennet nimetleriyle zenginleştikleri görülecektir. Demek ki, dünyada hayra hizmet etmeyen servetleri, ahirette sahiplerine fayda sağlayamayacaktır; ama amel defterinde yazılı iki rekat namazları orada onları her türlü Cennet nimetlerine sahip kılacaktır.

Öyle ise özellikle yaz gecelerinde erken yatıp erken kalkmalı, şafakta teheccüd'den sonra gelen imsak'la güneş doğması arasındaki eşref vakitte, dünyadan da kıymetli olan sabah namazını mutlaka vaktinde kılmalıdır.

Bunun için yatarken, sabah namazına kalkacağım niyetiyle yatmalıdır. Bu vicdani karar, onu ibadete uyandıracak, dünyadan da kıymetli olan şafak vakti ibadetini zamanında yaptıracak, uykuya dalıp da sonra vicdan azabı çektirmeyecektir.

Bununla beraber, insanlık halidir bu, hiç arzu edilmediği halde kalkamaz da, namazı güneşten sonraya kaldığı da olursa ne olacak?..

Artık her şey mahvoldu gitti diyerek ümitsizliğe düşmek fevkalade yanlıştır.

Bu durumda yapılacak ilk iş: Güneşin doğmasıyla başlayan (45 dakikalık) kerahet vakti çıktıktan sonra öğlenin kerahet vakti girinceye kadarki zaman içinde sünnetiyle birlikte kılamadığı farzı hemen kaza etmek, namaz borcuyla kalmamaya özel bir dikkat göstermektir.

Bu gibi ihmallerde mühim bir husus şudur:

- İnsan istek dışı da olsa hatalarının üzüntüsünü derinden derine duymalı, vaktinde kılamadığı namazının vebalini sırtına yüklenmiş bir dağ ağırlığında her an hissetmelidir. Bu sebeple bir an evvel namazı kaza ederek, bu ağır yükten kurtulma gayreti içinde olmalıdır.

İhmal ettiği ibadetinden dolayı bu üzüntüyü duymamak, vicdan azabı çekmemek, tabiri caizse kılı bile kıpırdamamak ise hayra alamet değildir. Çünkü üzüntü duyan insan, kendisini üzen yanlışla tekrar yüz yüze gelmek istemez. İbadetlerini vaktinde yapma azmi içinde olur. Nitekim bu konuda Efendimiz'in (sas) çarpıcı ikazı şöyledir:

- Mümin, günahını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük görür, tedbir alır. Münafık ise burnu ucuna konmuş sinek gibi küçük görür, kayıtsız kalır!.. Günahını büyük görme duygusu, tekrar etmeme tedbirine sevk ederken, küçük görme duygusu da tekrar etmekten çekinmeme umursamazlığına iter. Halbuki tekrar edilmeyen büyük günah küçülür, ısrar edilen küçük günah ise çoğalarak büyür, küçük damlalardan meydana gelen sel gibi sahibini günah bataklığında boğar.

İşte bütün bunlardan sonra demek istiyorum ki: Özellikle yaz aylarında bu konular daha çok hatırlanmalı, ibadetleri vaktinde yapma titizliğimizi daha çok hissetmeli, hadisin ikaz yüklü müjdesini hep birlikte tekrarlamalıyız:

- Şafakta kılınan iki rekat namaz, dünyadan da, içindekinden de hayırlıdır!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sandalyede namaz ne zaman caiz olur?

Ahmed Şahin 2010.06.09

Soru: Camilerde sandalye üzerinde namaz kılınıyor. Bazıları buna caizdir, bazıları da değildir, diyorlar. Hasta, özürlü ve yaşlıların yere oturarak kılmaları ile sandalye üzerine oturarak kılmalarına nasıl bakmalıyız? Sandalye hangi hallerde caiz olabilir?

Cevap: Müminlerin namazlarını güçleri yetiyorsa ayakta, yetmiyorsa oturarak, ona da güçleri yetmiyorsa yanları üzerine yatarak ima ile kılmaları gerektiği hususu, hem ayet hem de hadislerle en başta ifade edilmiş, yakın tarihe gelinceye kadar da bu tarif uygulanarak bir ihtilaf da söz konusu olmamıştır. Yani geçmiş devrin özürlüleri de zemine oturarak ibadetlerini yapagelmışlerdir. Ancak son devrelerde sandalyeye oturarak kılmanın yaygınlaşması üzerine, konuya bakan alimlerimiz farklı yorumlara yönelmişlerdir. Bazı yorumcularımız diyorlar ki:

- Gerek Resulüllah zamanında, gerekse daha sonraları ashab-ı kiram devrinde sağlamların da, hastaların da koltuk veya sandalye üzerinde namaz kıldıklarına dair bir kayda rastlamadık ve görmedik. Böyle bir örnek de yoktur! Özürlüler hep yere oturarak kılmışlardır!.. Hayrettin Karaman Hocaefendi gibi yorumcularımız ise konuya daha olumlu ve kolaylaştırıcı bakıyorlar. Bu bakışı da şöyle özetleyebiliriz:

1- Allah kulunu gücünün yetmediği, ona zor gelen, eziyet veren, canını acıtan, hasta eden, hastalığını artıran, sağlık veya hayatını tehlikeye sokan... bir vazife ile yükümlü kılmamıştır. Bu sebeple yere oturamayan, oturduğu zaman acı ve ağrı çeken veya tekrar kalkamayan, bu yüzden de kıyam ve rükû vazifelerini yerine getiremeyecek olan kimseleri yere oturmaya mecbur edenler, Allah'ın muradını, dinin temel kurallarını tam anlamamış olurlar.

2- Geçmişte mazeretleri sebebiyle hayvandan inemeyenler (inerlerse tekrar binememekten veya hastalıklarının artmasından, ağrı ve acı çekmekten korkanlar) hayvan üzerinde oturarak namazlarını kılabilirdiklerine göre, yere oturdukları takdirde hastalıklarının artması veya ağrı ve acı çekmeleri ihtimali ile karşılaşanların da, ya ayakta veya oturabildikleri bir şeyin (sandalyenin) üzerinde namaz kılmaları caiz olacaktır."

Biz bu iki yorumu şöyle özetleyebiliriz.

1- Mazereti olanlar yere oturarak kılmakta zorlanıyorlarsa, yani acıları artıyor, huzurları bozuluyor, namazın rükuunu, kıyamını tam olarak yapmakta güçlük çekiyorlarsa sandalye üzerinde kılabilirler. Çünkü sandalyede acıları azalıyor, huzurları çoğalıyor, namazın kıyamını, rükuunu daha sağlam olarak yapabiliyorlar...

2- Şayet böyle bir zorlukları yok da sandalye üzerinde oturmak daha rahat oluyor diyerek sandalyeyi tercih ediyorlarsa, bunlar zemine oturmayı tercih etmeli, mecburiyetleri olmadan sandalyeye yönelmemelidirler!.. Durum böyle olunca denebilir ki: Her insan kendi mazeret ve mecburiyet derecesini kendisi başkasından iyi bilir. Öyle ise bu ölçüler içerisinde kendi mecburiyetini kendisi tespit etmeli...

Soru: Seyahate çıkıyorduk. Bindığımız vasıta henüz şehirden çıkmadan ezan okundu. Biz şüpheye düştük. Namazımızı seferi olarak mı kılacağız? Yoksa şehirden ayrılmadığımız için seferilik hükümleri henüz başlamadı diyerek tam mı kılacağız?

Cevap: Doksan kilometreden az olmayan uzaklıkta yola çıkanların seferilikleri kendi beldelerinin belediye sınırlarını çıkınca başlar. Geri dönünce de aynı sınırdan biter. Bu itibarla yolculukta kendi belediyesinin sınırları içinde iseler seferilik henüz başlamadı diyerek tam kılmalı, kendi oturdukları belde belediyesinin sınırlarını çıkmışlarsa başladı diyerek dört rekatlı farzları iki kılmayı tercih etmelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şükürler olsun bizi üç aylarımıza ulaştırana!

Ahmed Şahin 2010.06.15

Hep tekrar ettiğimiz gerçektir bu. Yeryüzünün her mekânı, yaşadığımız hayatın her zamanı fazilet ve kutsiyette eşittirler. Çünkü her mekânı ve her zamanı Rabb'imiz yaratmıştır. Ancak üç mekân ve üç zaman vardır ki onlar eşitlikten müstesnadırlar.

- Mekke'deki Mescid-i Haram, Medine'deki Mescid-i Nebi ve Kudüs'teki Mescid-i Aksa..

Buraların yeryüzünün en kutsal mekânları oldukları, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hadisleriyle de sabittir.

Bundandır ki, dünyanın herhangi bir yerinden bir başka mescide ibadet etmek niyetiyle yola çıkılmaya gerek görülmezken, bu üç mescide ibadet için en uzak diyarlardan bile yola çıkılabilir. Çünkü bu üç mekân, yeryüzü coğrafyasının en üstün ve kutsal mekânlarıdır.

Bazı mekânların üstünlüğü böylece sabit olduğu gibi, bazı zaman dilimlerinin üstünlüğü de aynı şekilde sabittir. Nitekim sene içinde üç aylar öteki aylardan üstün oldukları gibi, üç aylar içindeki kandil geceleri ve Kadir Gecesi, cuma günlerinin de öteki zaman dilimlerinden üstünlüğü sabittir.

İşte bu üstün zaman dilimi dediğimiz üç aylar, geçtiğimiz pazar gününden itibaren bizi bir daha şefkat ve sevgi ile kucaklamış bulunmaktadır. Böyle eşsiz zaman dilimine bizi bir daha erıştirdiği için Rabb'imize ne kadar şükretsek azdır.

Peygamberimiz (sas) bu üç ayların kutsallığını haber verdiği hadisinde buyurmuş ki: "Recep Allah'ın ayı, Şaban benim ayım ve Ramazan ise ümmetimin ayıdır."

Daha açık ifadeyle böylesine kutsal üç aylar, mübarek gün ve gecelerin de meşheridir. Nitekim Recep ayının ilk cuma gecesi Regaib Kandili'dir. 27. gecesi Miraç Kandili'dir. Şaban ayının 15. gecesi Berat Kandili'ni teşkil ederken, Ramazan-ı mübarekin 27. gecesi de meşhur Kadir Gecesi'ni temsil etmektedir. İşte bütün bunlardan dolayı deniyor ki: "Üç aylar olarak adlandırılan Recep, Şaban ve Ramazan ayları, Yüce Allah'ın kullarına ikram ettiği en faziletli ve feyizli bir zaman dilimidir. Yapılan duaların Allah'a perdesiz ulaştığı, dökülen gözyaşlarının günâhları tam temizleyip yok ettiği mübarek gün ve geceler resmi geçididir. Bu sebeple bu günlerde önce namazla buluşanlar, kandillerde oruçla tanışanlar, tövbe istiğfarlarla hayatına beyaz sayfa açanlar, hiç tereddüt etmesinler tam olarak kazanıp affa uğrayabilirler.

- Neden üç aylar böyle tam affa nail olma aylarıdır?

Çünkü Rabb'imiz kulunun Cehennem'de azap görmesinden değil Cennet'te mutlu olmasından memnun oluyor. Bunun için de sebepler hazırlıyor, bazı mekânları, bazı zamanları diğerlerinden sevap bakımından üstün kılıyor ki, kulları bu devreler tövbe istiğfarlarını artırıp ibadetlerini çoğaltarak yeni bir hamle ve teşebbüsle affa uğrayanlar arasında yer alsınlar.

Nitekim ümmetine bu konuda da örneklik eden Efendimiz (sas) Hazretleri ise Recep ayında ibadetlerini daha da artırmış, Şaban ayında bir kat daha ileriye götürmüş, Ramazan'da ise umumi affa layık olma örneğini, artırdığı bu ibadetleriyle dikkatimize sunmuştur. Ta ki Ramazan'daki umumi affa layık hale geelim, Kadir Gecesi'nde yeniden bir beyaz sayfa açma bahtıyarlığına biz de ulaşalım.

Demek ki başında bulunduğumuz üç aylar, önümüzdeki kandil geceleri, hayatımıza yeniden bir çekidüzen verme, derinlik kazandırma devresidir. Bu devreyi tam değerlendirmek bizim kaçırılmaz fırsatımız olarak bilinmelidir.

Bu sebeple Efendimiz (sas) Hazretleri'nin duasını hep birlikte tekrarlıyoruz bu günlerde:

- Allah'ım mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle ulaştıracığın Şehr-i Ramazan'ı!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ete kemiğe büründüm Yunus diye göründüm!

Ahmed Şahin 2010.06.16

Bazı sözler vardır ki, iki cümleden ibarettir ama iki cilt kitap kadar mana yüklüdür.

Hatta bazı İslam büyükleri iki senelik vaazlarını bile böyle iki cümle içinde özetlemişlerdir.

Tıpkı derviş Yunus'un kendini özetlediği gibi:

- Ete kemiğe büründüm, Yunus diye göründüm! Hepsi o kadar. Uzun söze ne hacet?

İsterseniz bir de Bağdat, Basra'nın meşhur mutasavvıfı Hatem-i Asam'ı dinleyelim, o ne diyor bu konuda. Bir ara kürsüden uzun zaman vaaz ettiği cemaatine seslenir:

- Senelerdir dinlediğiniz benden ne öğrendiniz, iki cümle içinde söyleyin bakayım?

- Bunca senedir anlattıklarınızı iki cümle içinde mi anlatacağız?.. deyince, "Evet" der, "isterseniz ben anlatayım iki cümle içinde senelerdir anlatmak istediğimi?"

Dikkat kesilirler. Hatem-i Asam da anlatır senelerdir anlattıklarını iki cümle içinde. Bakın nasıl özetler:

- Benden şu iki gerçeği öğrenmiş olun yeter. Biri, kendinizde olana kanaat etmek! Öteki de başkalarında olana haset etmemek!

İşte der, benim senelerdir sizlere anlattıklarımın özeti. Kendinizde olana kanaat etmeniz, başkalarında olana da haset etmemeniz. Bu iki düşünce var mı kalbinizde, gönlünüzde bir bakın, varsa her şey var, beni tam dinlemişsiniz demektir. Bu iki değerlendirme yoksa hiçbir şey yok demektir! Hiçbir şey öğrenmemişsiniz benden!..

- Ne dersiniz bu iki cümleye? Sanki olgun ve kamil insan olmanın gereği mi bu iki anlayış:

Kendimizde olana kanaat etmemiz... Başkalarında olana da haset etmememiz... Yani hem kendimizle hem de çevremizle barışık olmamız. Çevremizi seven, çevremizce de sevilen insan haline gelmemiz...

Peki, sadece bu kadar mı bu iki cümleinin insana kazandırdığı değer? Kendimizde olana kanaat etmek, başkasında olana da haset etmemekten mi ibaret bu düşüncenin sonucu?

- Hayır! dahası var. Asıl mühim olanı da bundan sonrası. Bir de ona bakalım isterseniz.

Biliyorsunuz insanlar çalışır, çabalar, kendilerine düşeni yaparlar... Ama sonunda Rabb'imizin takdiri ne ise o olur. Varlık, darlık, hastalık, sıhhat... Hepsi de Rabb'imizin takdiridir bizlere...

İşte kendinde olana kanaat eden adam, Rabb'inin kendi hakkındaki bu takdirlerine de razı olan adam demektir. Rabb'inin takdirine razı olandan ise Rabb'i razı olur!..

Asıl mesele de burada başlar. Rabb'inin takdirine razı olandan Rabb'inin de razı olmasından...

Bir kul için Rabb'ini razı etmenin ötesinde büyük kazanç düşünülebilir mi?

İsterseniz bir de bunun misaline bakalım. Musa Aleyhisselam Tur'daki duasında der ki:

- Rabb'im, sen kullarından ne zaman razı olursun? Onu bana bildir ki, ben de buradan dönünce kullarına bildireyim. Onlar senin razı olacağın hal ve tavır içinde olsunlar?

Şöyle buyurur Rabb'imiz:

- Sen kullarıma söyle, onlar benden ne zaman razı olurlarsa ben de onlardan o zaman razı olurum!

Evet, varlık, darlık, hastalık, sıhhat... Kendine ne takdir edilmişse hepsine de razı olup kanaat eden, başkalarında olana da, uygun olan odur, deyip haset etmeyen kul, doğrudan doğruya Rabb'inin takdirine razı olup kanaat eden kul demektir. Rabb'inin takdirine razı olandan ise Rabb'i razı olmaktadır. Bundan daha büyük bir kazanç olur mu inanmış bir insan için?

- Öyle ise yoklayın iç dünyanızı!.. Kendinizde olana kanaat ediyor, başkalarında olana da haset etmekten kendinizi koruyor musunuz, bir kontrol edin duygu ve düşüncelerinizi?

Artık tereddütsüz biliyoruz ki, biz Rabb'imizin takdirinden ne kadar razı isek, Rabb'imiz de bizden o kadar razıdır.

- Ne dersiniz, bunu böyle biliyor, böyle uyguluyor muyuz?.. Şimdi de düşünme sırası bizde mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İki önemli fırsat: Çocuklarda tatil, yaşlılarda emeklilik devresi...

Geriye dönüp de hayatımıza serinkanlı şekilde bakınca iki büyük fırsatın kaçırıldığını görmekteyiz. Biri hayatın başlarında, diğeri de hayatın sonlarında.

Hayatın başlarındaki fırsat, okulların tatil olup boşta kalındığı koskoca yaz devresi fırsatı. Hayatın sonundaki fırsat da, emeklilik devresinin başladığı boşluk devresi fırsatı.

Neden bu iki devre kaçırılmaması gereken altın fırsatlar devresi?..

Çünkü her ikisinde de ebedi hayatın kazanılması söz konusu da ondan.

Mesela, çocukların ileride yaşayacakları koskoca bir hayatın dinî temeli, tatillerde atılabilir.

Nitekim dinî hayatı severek yaşayan tüm yaşlılar, bu sevgilerini gençliklerinde öğrendikleri din bilgilerine, tatilde aldıkları İslam terbiyesine bağlarlar, tatil devrelerindeki eğitimin hayatlarının temelini teşkil ettiğini yaşlılıkta bile iftiharla anlatırlar.

- İyi ki tatillerde Kur'an'ımı öğrenmişim, namazlıklarımı ezberlemişim, dinî kitaplar okuma fırsatını kaçırmamışım.. diyerek tatil fırsatını değerlendirmiş olmanın sevincini ömür boyu tekrar etmekten geri durmazlar.

Demek ileride yaşanacak koskoca bir hayatın dinî temeli, çocukluk devresinin tatillerinde atılır, bir ömür boyu yaşanacak dinî hayat bu temel üzerine inşa edilerek sürüp gider. Temel varsa İslami hayat da var... Temel yoksa İslami hayata yönelme duygu ve cesareti de yok olur. Çünkü insan, bilmediği konulardan uzak kalma gereği duyar. Çareyi, bilen dindar çevreden uzaklaşıp mahcup olmaktan kurtulmakta bulur.

Anlaşılan, çocukken kaçırılan öğrenme fırsatları ömür boyu dinî hayattan uzak kalmaya da sebep olabilir.

İnsan hayatında kaçırılan ikinci altın fırsat ise hayatın sonundaki emeklilik devresi fırsattır. Artık ununu eleyip eleğini duvara asmış bulunan emekli, hayatının son devrelerini boşa geçirmemelidir. İş güç devrelerinde kılamadığı namazı, pek okuyamadığı Kur'an'ı, elde edemediği dinî bilgilerini tam kazanma devresindedir. Eline kâğıdı kalemi alıp meşguliyetinin çokluğu günlerinde ihmal ettiği ibadetlerini, yapamadığı dinî görevlerini hesap eder. Her gün birkaç vakit namaz kaza etmeye, hizmetler yapmaya başlayarak ibadet borcunu işte bu devrede ödemeyi hedef alır. Derken emeklilik devreleri ebedi hayatını kurtaran tam bir altın fırsat devresi olup çıkar.

Bu durumda bazılarının çok yanlış bir yorumla, çöküş devresi dedikleri emeklilik devresini hayatının en verimli ve kazançlı altın devresi haline getirmiş olur. Neden böyle olur?

Çünkü insan hayatında ebedi hayatını kazandıran devreden daha kıymetli bir devre olamaz. Yeter ki bu uyanıklık gösterilsin, son fırsat değerlendirmesi de kaçırılmış olunmasın, bir altın devre yaşanmış olunsun.

Böylece emeklilik devresi fırsatını değerlendiren yaşlı ana babalar, kendilerini kurtarmış olabilecekleri gibi, tatil fırsatını değerlendiren gençler de hem kendilerini hem de ana babalarını kurtarabilirler. İşte buna ait bir misal.

İsa Aleyhisselam bir mezarlığın yanından geçerken bir adamın çektiği kabir azabını keşfeder, adama acıyarak yoluna devam eder. Dönüşte ise adamdan azabın kaldırıldığını anlayınca çok sevinir, el açıp dua ederek sorar. 'Rabbim!' der, 'Hangi hayrı kurtardı kabir azabından bu adamı?'

Rabbimiz şöyle cevap verir:

- Bu kulumun bir yavrusu din dersi almaya gittiği yerde benim ismimi ezberleyip besmele çekti. Çocuğu yer üstünde benim ismimi ezberleyerek besmele çeken babasına yer altında ben azap etmem. Evladının yer

üzerinde çektiği besmele hürmetine ben de yer altında babasından maruz kaldığı azabı kaldırdım!..

Demek ki, tatilde çocuğun öğrendikleri din dersi ve Allah kelamı hürmetine ana babanın da ahiretteki azabı kalkıyor, mükâfatlara nail olabiliyorlar.

Sözün özü: Çocuklar tatil fırsatını, yaşlılar da emeklilik devresini doğru değerlendirmeliler ki hep birlikte bir altın devre yaşansın bu günlerde...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz Kur'an kursları neden önemli?

Ahmed Şahin 2010.06.23

Çocuklarımızın yaz Kur'an kurslarında Kur'an'dan ayetler ezberlemelerinin önemini anlamak için şu misali mutlaka hatırlamalıyız:

Yolda yürürken yerde gördüğünüz kâğıt parçalarına basıp geçersiniz, eğilip alarak yüksek bir yere koyma gereği duymazsınız değil mi? Çünkü kâğıt parçaları üzerinde değerini yücelten kutsal bir yazı yoktur. Şayet bu kâğıdın üzerinde Kur'an'dan ayetler yazılı olsa basıp geçemezsiniz; hemen eğilip alır, yüksek bir yere hürmetle koyma gereği duyarsınız. Çünkü üzerinde Allah'ın kelamını taşımaktadır o kâğıt parçası.

İşte insanların kalbi de aynen bu kâğıt parçası gibidir. Kutsal konulardan bomboş ise kendini yüceltecek bir değere sahip değil demektir. Böyle değil de, en azından namazda okuyacağı kadar Kur'an'dan sureler, ayetler ezberlemiş, hafızasına Allah'ın kelamını yazdırmışsa, artık o genç boş kâğıt değersizliğinden kurtulmuş, kalbinde Allah'ın ayetleri yazılı değerli bir varlık derecesine yükselmiştir. Rabbimiz artık kelamını ezberleyerek kalbine yazdırmış bu kulunu, Cennet'ine layık görmekle kalmıyor, ayrıca yakınlarına şefaet etme izni vereceğini de bildiriyor. İsterseniz benim hafızlık diplomama da yazılan (İbni Maceh) hadisini birlikte okuyalım:

- "Kim Kur'an'ı okumayı öğrenir, arkasından da ezberler, ezberlediği Kur'an'ın emirlerine uygun şekilde yaşarsa, o kimseyi Allah, ezberleyip amel ettiği Kur'an hürmetine Cennet'ine almakla kalmaz, ayrıca yakın akrabalarından Cehennem'e gitmesi kesinleşen on kişiye de şefaet edip kurtarma izni de verir."

Demek ki, Kur'an'a gereken ilgiyi gösterip ezberleyerek kalbine, gönlüne ayetler, sureler yazdıran yavru, Cennet'e girmekle kalmayacak, ayrıca yakınlarından Cehennem'e gitmesi kesinleşmiş kimselere de şefaet ederek kurtarma salahiyetine de sahip olabilecektir. Hadisin işareti budur.

Aslında bu konunun en muhteşem örneğini Hazreti Mevlânâ vermektedir. Buyurun birlikte okuyalım Mevlânâ'nın anlayışını.

Huzuruna giren bir genci ayağa kalkarak karşılamakla kalmayıp makamına buyur eder, kendisi de karşısında bir talebe gibi diz çökerek oturmayı tercih eder.

Çevredekilerin itiraz dolu bakışlarına ise şöyle cevap verir:

- Bu genç Kur'an'ı ezberlemiş bir hafızdır. Kalbinde Kur'an yazılıdır. Siz sokakta üzerinde Allah yazılı bir kâğıdı görünce hemen hürmet göstererek eğilip alır, yüksek bir yere koyarak hürmet gösterirsiniz. İşte ben de bunu

yapıyorum. Kalbine Kur'an'ın tamamını yazdırmış bir gence hürmet gösteriyor, ayağa kalkıyorum. Sizin hürmet gösterdiğiniz kâğıt üzerindeki yazıdan daha fazlası, bu gencin kalbinde yazılıdır. Çünkü hafızdır bu genç!

Hazreti Mevlânâ sözlerini şöyle tamamlar:

- Sadece ben değil Allah (cc) da kelamını ezberleyerek amel eden gençlere büyük değer veriyor, onu Cennet'ine almakla kalmıyor, ayrıca ona şefaet etme izni de veriyor, akrabalarından Cehennem'e gidecek on kişiye de şefaet ederek kurtarma hakkı tanıyor.

Evet, Hazreti Mevlânâ da böyle anlatıyor Kur'an'ı ezberleyerek manasıyla amel eden gencin şefaet iznine sahip oluşunu.

Demek ki, fırsat bulunca Kur'an'ın tamamını olmasa da, namazda okunacak kısa surelerden başlayarak Amme, Tebareke, Yasin gibi kolay sureleri ezberleyenler boş bir kâğıt parçası gibi ayak altında çiğnenecek durumdan çıkıyor, üzerinde ayet yazılı Kur'an sayfaları gibi hürmet ve saygıya layık hale geliyorlar. Hatta, şefaet izni alacak duruma bile yükselmeleri söz konusu olabiliyor, Mevlânâ'yı dahi ayağa kaldıracak itibara sahip olabiliyorlar.

Ne dersiniz? Yaz tatilinde çocuklarımızın kalplerine, kafalarına Kur'an'dan ayetler, sureler yazdıralım da şefaet edecekler arasına girsinler mi? Hz. Mevlânâ'yı ayağa kaldıracak kadar da değere sahip olsunlar mı?

Yoksa bu konu iyice mi düşünülmeli? Arkamızdan Kur'an okuyacak bir nesil olmasa da olur der gibi bir duyarsızlığa düşme tehlikesi de söz konusu mu? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam büyüklerinin tatil anlayışları!..

Ahmed Şahin 2010.06.29

Tatil anlayışımız atıl kalmak, vakit öldürmek, mevsimi boşa geçirmek... şeklinde oluşuyorsa çok kötü bir tatil anlayışımız var demektir.

Çünkü tatilde israf edip boşa geçirdiğimiz vaktimiz, aslında harcamaktan kaçındığımız nakdimizden de kıymetlidir. Ha nakdini israf edip boşa harcamışsın, ha vaktini... Hatta, vaktin nakitten de kıymetli olduğunu söyleyen İslam büyükleri demişler ki: "Vakitle nakdi kazanabilirsiniz, ama nakitle vakti kazanamazsınız. Para vererek dünkü boşa harcadığınız vaktinizi satın alıp geri getiremezsiniz. Öyle ise vakit nakitten de kıymetlidir. Onu boşa harcamaktan titreyin, tıpkı paranızı boşa harcamaktan çekindiğiniz gibi.

Sahabenin tatil anlayışlarına şahit olan Basra'nın büyük velisi Hasan Basri Hazretleri der ki: "Ben öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin paranızı boşa harcamaktan çekindiğinizden fazla vakitlerini boşa harcamaktan çekiniyorlar, dakikalarının dahi değerini düşünüyorlardı!" Özellikle İmam-ı Şafii Hazretleri'nin tatil anlayışı fevkalade düşündürücüdür. Der ki bu büyük mezheb sahibimiz:

"Tatil, nakitten de kıymetli olan vakti boşa harcamak değildir! Belki tatil, meşgul olduğun işi bırakıp yeni bir işle meşgul olmak, yani usandığın bir işten uzaklaşıp usanmadığın yeni bir işe başlamak demektir. Bu sebeple tatili fırsat bilip değerlendirmeli, en azından kalbî, ruhî, fikrî mânâda kazançlar sağlamaya yönelik kitaplar okumalı, tefekkürde bulunmalı, nakitten de kıymetli olan vakit böylece israf edilmemelidir."

Selef alimlerinden Abdullah bin Âmir'e gelen bir adam; "Biraz vakit ayır da seninle havadan sudan şöyle bir sohbet edip vakit geçirelim." demişti de şu karşılığı almıştı: "Tut Güneş'i gitmesin, seninle oturup havadan sudan konuşup vakit öldürelim." Adam şaşırarak: "Ne demek bu?" deyince Âmir:

- Çünkü demişti, güneş durmuyor gidiyor, böylece vakit harcanıyor; ya vakti durdur seninle muhabbet edelim ya da geriye çekil, akıp giden vakti değerlendirelim. Nakitten de değerli olan vakti boşa harcama vebaline girmeyelim...

Sahabeden sonra gelen selef alimlerinin vakit değerlendirme konusundaki titizlikleri çok dikkat çekicidir. Basralı alim Halil bin Ahmed'in bu konudaki bir sözü kitaplara şöyle geçmiştir. Diyor ki:

- Ah şu yemek saatleri... Bana en ağır gelen saat, yemek saatidir. Çünkü onda mideden başka bir şeyle meşgul olamıyor insan!.. Hayatı boyunca hiçbir vaktini boşa geçirmemiş olan İmam-ı Ebu Yusuf Hazretleri ise vefatı anında bir ara bayılarak gözlerini yummuştu. Neden sonra gözlerini açtı, başında durana hemen bir ilmi mesele sordu. O da, "Şimdi mesele halletmenin zamanı değil, biraz istirahat eyle." deyince şu tarihi cevabı verdi:

- Keşke ilimle meşgulken gelse bana gelecek olan. Ben de öylesine değerli bir meşguliyet içinde iken gitsem öbür tarafa! Ne büyük şeref olur benim için ilimle meşgulken gitmek...

Vakti en iyi değerlendiren alimlerden biri de Hammad bin Seleme idi. Ya namaz kılar, ya halka hadis rivayet eder ya da öğrencilerine ders verir, gençlerle meşgul olurdu. Yani boş vakti hiç yoktu onun. Nitekim vefatı da namaz kalırken vâki olmuş, secdede iken ruhunu Rahman'a teslim etmişti. Anlaşılan, tatillerde bizim en kolay harcadığımız değerimiz, maalesef vakitlerimizdir. Hem de etek dolusu nakit harcasak da geri getiremeyeceğimiz vaktimiz. Onun için Efendimiz (sas) ikaz etmiştir bizleri:

- İki nimet vardır ki insanlar kıymetini bilmiyorlar. Biri sıhhatleri, diğeri de boş vakitleridir!.. Evet hem sıhhatin hem de boş vaktin kıymetini tam olarak bildiğimiz söylenemez... Bu konuda halk arasında vaktin değerini ifade etmek için rivayet edilen bir menkıbeyle bağlayalım bahsimizi. Efendimiz (sas) yolda giderken kenarda bomboş oturan bir adam görmüş, selam vermeden geçip gitmiş. Sonra dönüşte aynı adama bu defa selam verip geçmiş. Bunun sebebini sormuşlar. Gerekçesini şöyle anlatmış:

- Geçerken bomboş duruyordu. O yüzden selam vermeden geçtim. Dönüşte ise hiç olmazsa eline bir çöp almış toprağı karıştırıyor, boş oturmuyordu. O yüzden selama layık gördüm.

Boş durmakla bir işle meşgul olmanın farkını anlatmak için söylenmiş bir misal bu... a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurslarda özel halde iken Kur'an öğretme ve öğrenme imkanı var mı?

Ahmed Şahin 2010.06.30

Tatil döneminde kız çocuklarına Kur'an öğreten hanım öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Çünkü bu kısa devre bir fırsattır.

Değerlendirilirse yavrularımız Kur'an öğrenirler, manilere takılıp da bu fırsat kaçırılsa yazık olur bir tatili boşa geçiren neslimize. Bu endişe ile olacak ki bir öğretmen kızımız sorusunu şöyle sormuştu bize:

- Yaz döneminde Kur'an öğretme devremiz iki aydan da kısa sürmektedir. Bazen öğretmenin bazen de yetişkin kız öğrencilerin özel halleri de söz konusu oluyor bu kısa devrede. Bu yüzden öğretim ve öğrenime ara vermek zorunda kalıyoruz. Buna bir çare bulmak için tanıdığımız zatlara, "Özel hale giren öğretmen ve öğrencinin Kur'an öğretme ve öğrenmesine izin veren bir görüş yok mu?" diye sorular sorduk. Bazıları, Hanefilerde ve diğer iki mezhepte yoktur, ama Maliki'de izin vardır, dediler. Bazıları buna da sıcak bakmadılar. Özel halde iken Kur'an öğretilemez de, öğrenilmez de diyerek öğretme ve öğrenme yolunu tümüyle kapadılar. Şu kısa devrede Kur'an öğrenimine ara vermemek için hak mezheplerden birinin olur görüşüyle amel etme imkanımız olamaz mı? Özellikle Diyanet'in hazırladığı ilmi halde olumsuz görüşler bildirildikten sonra olumlu görüşün de şu şekilde ifade edildiğini görmekte, bununla amel etmeyi faydalı bulmaktayız. Sayfa 213'te deniyor ki:

"Malikiler ve İbn-i Hazm dahil bir grup İslam bilgini, özel halin irade dışında! oluşundan hareketle, hayız hali başlayan kadının lehine bir ayırım yapmayı gerekli görmüş, özellikle Malikiler kadınların Kur'an öğretimi ve öğrenimi için böyle bir ruhsata ihtiyacı bulunduğu noktasından hareket etmişlerdir!.." Diyanet ilmi hali (İsam)

Bu durumda biz de şu kısa Kur'an öğretme ve öğrenme devresinde hak mezheplerden biri olan Maliki görüşüyle amel edemez miyiz? Siz bu konuya nasıl bakıyorsunuz?"

Cevap: Peygamberimiz'in (sas), "Ümmetimin ihtilafında (farklı görüşünde) rahmet vardır." buyurduğunu biliyoruz. Bu hadisi yorumlayan alimler, "Bir hak mezhebin görüşünde zorluk bulunursa diğer hak mezhebin kolaylık sağlayan farklı görüşüyle (mecbur kalınan durumlarda!) amel edilmesinde rahmet olur." demişlerdir. Mecbur kalınan hallerde uygulanacak bir çaredir bu. Nitekim hayatın mecbur kalınan diğer safhalarında bu tercihler yapılmakta, hacca mahremsiz gidemeyen Hanefi hanımlar Şafii görüşüyle hareket ederken, tavafta abdestini korumak isteyen Şafiiler de Hanefi görüşüyle amel ederek mecbur kaldıkları yerlerde çıkış yolu bulmaktalar.

İmam-ı Şafii Hazretleri'nin Bağdat'ta Hanefi görüşüne göre kıldırıldığı bir sabah namazında Kunut duasını okumaması üzerine yaptığı açıklamada, "Ben Bağdat'ta Ebu Hanife'nin misafiri durumundayım. Ona hürmetimi ifade etmek için onun mezhebiyle amel ederek kıldırıdım namazımı." demesi, gerektiğinde başka hak mezhebin görüşüyle amel edilebileceğine işaret olarak yorumlanmıştır.

Şu kısa yaz devresinde Kur'an kurslarında öğretme ve öğrenme fırsatı bir zarurettir. Bu zarurete dayanarak Maliki'nin kolaylık sağlayan görüşüyle amel edilmesine gerekçe var demektir. Yani, kurslarda Maliki mezhebi görüşüyle amel edilerek okutma ve okumaya ara verilmeden sürdürülmesi daha uygun olur, diye düşünmek mümkündür. Kaldı ki, Hanefi ilmi hallerde de özel halde olanlar, birer kelime atlayarak Kur'an okuyup öğretebilirler, diye bir çare de gösterilmektedir. Bundan da faydalanarak öğrenime ara vermemek, özel halde iken de öğretme ve öğrenmenin sürdürülmesinde zaruret vardır, demek yanlış olmasa gerekir.

Elbette bu çareyi zayıf bulanlar, kendi mezheplerinin görüşleriyle amel etmede ısrar ederler. Onlara yanlış yapıyorsunuz, denmez; Kur'an öğrenimine ara vermeye razı oluyorlar başka hak mezhebin kolaylık sağlayan görüşüyle amel etmeye razı olmuyorlar, demekle yetinilir, bir tartışmaya girme gereği duyulmaz. Bu hassas konu tartışılmamalı, bilgilendirdikten sonra şahısların anlayışlarına havale edilmelidir. a.sahin@zaman.com.tr

"Gençlere Pırlanta Ölçüler"den mühim bir tevbe sorusu!

Ahmed Şahin 2010.07.06

"Muştı Yayınları", Hocaefendi'nin eserlerinden derlediği özel konuları bir araya getirip "Gençlere Pırlanta Ölçüler -2" adıyla okuyucusuna sunmuş. Bugünkü soru-cevaplar da işte bu pırlanta ölçülerdeki soru-cevaplardan oluşmaktadır. Sözü uzatmadan, önemli bir tevbe soru ve cevabını birlikte okuyoruz 290 sayfalık kitaptan.

* * ***

Soru: İnsan bazen tevbe ederken bile tevbe ettiği günahı tam manasıyla terk edip etmeyeceği hakkında tereddütler geçiriyor. Böyle bir ruh haliyle yapılan tevbe hakiki tevbe sayılır mı?

Cevap: Bu soruya cevap verirken, Efendimiz'in şu mübarek beyanını hatırlamak gerekir:

-"Herkes hata işler. Hata işleyenlerin en hayırlıları da tevbe edenlerdir!"

Bu hadis-i şerife dikkat edilecek olursa, hata işlemenin insanın cibilliyetinde var olduğu görülür. Yani insanın tabiatında her zaman onu günaha çekecek bir kısım duygu ve hisler vardır. Aslında bunlar, iyiliklere de esas teşkil etsin diye insanın benliğine yerleştirilmiş nüveler mahiyetinde istidatlardır. Aktif (uygulanan) bir Kur'an ahlakıyla bunların hepsinin yüzü hayra ve istikamete çevrilebilir.

Mesela, insana öfke verilmiştir. İnsan bununla bazen gazilik ve şehitlik elde edebileceği gibi, aynı duyguyla Allah için öfkelenip Allah için nefret ederek sevap da kazanabilir. Şehvi hisler ve diğer bedene ait arzu ve istekler de böyledir. İnsan onları disiplin altına alıp ruhunu kanatlandırabildiği takdirde, velilerle omuz omuza yaşayabilir.

Aksine, disiplin altına alınmayan behimi arzuların, insanı baş aşağı getirmesi de az görülen felaketlerden değildir. Meseleye bu zaviyeden bakıldığında, potansiyel hata, insanın ikiz kardeşi gibidir. Bu itibarla, insan, azminin ve iradesinin hakkını vererek bu negatif duygudan hem kurtulmasını bilmeli, hem de onu mutlaka faydalı hale getirmelidir.

Diğer taraftan insan hayatında ömrü en az olması gereken bir şey varsa, o da hata ve günahlar olmalıdır.

Katiyen unutulmamalıdır ki insan işlediği bir hatayı hemen tevbe ile silmezse, bu ikinci bir hata ve günaha davetiye çıkarmak gibi olur ki, tevbe etmeme durumu zamanla insanın kalbî ve ruhî hayatını mahvedebilir!.

Böyle tevbesiz bir insan, lahut âlemine karşı kapanır. Allah adına duyması gereken şeyleri duyamaz olur ve herhangi bir cisim gibi sürekli bir düşüş yaşar ama, asla bunun farkına varamaz; latifeler ölür; "sır", sırrakadem basar, "hafi" gizlenir, "ahfa " adeta yok olur; ama o bunlardan haberdar değildir.

Onun için insan günaha bulaşır bulaşmaz hiç vakit kaybetmeden hemen Rabb'ine teveccüh etmeli ve O'ndan işlediği günahın affını istemelidir.. Düşünülmesi gereken bir diğer önemli husus da şudur: İnsan bir taraftan tevbe ediyor diğer yandan da kendi iradesinin zaafı ile biraz evvel tevbe ettiği günah ona yine musallat oluyor, o da yine aynı günaha giriyorsa, böylelerinin istikamete ulaşmaları ve sonra da istikametlerini korumaları oldukça zordur.

Bununla beraber böyle bir insan, işlediği günahı tevbe ederken hakikaten samimi ve tevbesini vicdanından gelen sese uyarak yapmış da olabilir. İhtimal, işlediği günahın onun da içine bir tiksinti düşmüştür ve dolayısıyla tevbesini çok samimi olarak yapmıştır. Ancak bu gibilerde, çok defa tiksinti halini geçip, yerini arzu ve isteklere bırakması söz konusudur ki, bu tür iradezedeler her zaman sürçebilirler. Bu ikinci durum, onun daha önceki tazarru ve duasında samimi olmadığı neticesini de doğurmaz, dolayısıyla tevbe etmesine mani hiçbir sebep yoktur.

Evet, insan ne kadar günah işlerse işlesin ve tevbesi hangi sayıya varırsa varsın mutlaka yine tevbe etmelidir. Bugünün geçmişten çok farklı sokak şartları da bu tevbe her an zaruri kılmaktadır.."

Konunun kalan önemli kısmını kitaptan tamamlamak gerekmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz tatilinde hayırlı insan ve hayırlı hane nasıl olur?

Ahmed Şahin 2010.07.07

Önce bir hadisten hayırlı insan tarifini okuyalım, sonra hayırlı hane tarifine geçebiliriz. Aleyhissalat-ü ves'selam Efendimiz buyuruyor ki:

-Sizin hayırlınız önce Kur'an'ı öğrenen sonra da öğretendir!

Evet, tartışılmayan bir hayırlı insan tarifidir bu. Kur'an'ı önce öğrenen, sonra da isteyene öğreten insan. Elbette öğrendiğinin gereğiyle de amel eden insan..

Düşündüğümüzde görüyoruz ki, bu manada hayırlı insan olmak zor değildir. Özellikle bir tatil devresi de bunu gerçekleştirmek için bulunmaz bir fırsat demektir. Yeter ki bu iradeyi gösterin, şimdiye kadar tam öğrenemediğiniz Kur'an'ı öğrenmeye azmedin, evlerinizi de sanki birer Kur'an öğrenme hanesi haline getirin. Bu takdirde ne olur?

-Siz hayırlı insan olduğunuz gibi, evleriniz de hayırlı hane haline gelmiş olur.!

İsterseniz hayırlı insanın tarifini veren Efendimiz (sas) Hazretleri'nden hayırlı hane tarifini de okuyalım. Buyuruyor ki:

-Hayırlı hane de, içinde Kur'an okunan hanedir! Şöyle devam ediyor: Melekler içinde Kur'an okunan haneye hayırlı misafirler olarak üşüşürler, şeytanlar da o haneden şerli işgalciler olarak kaçırlar.!

Evet, içinde Kur'an okunan haneye semadan melekler üşüşürler, şeytanlar da kaçırlar. Çünkü, meleklerin üşüştüğü evde hep hayır olur, bereket olur, huzur olur. Şeytanlara ise artık o haneden kaçışmak düşer, barınamazlar hayırlı hanede..

Hatta böyle hayırlı hanede Kur'an'ı önceden öğrenmiş yanlışsız okuyanlarla, yeni öğrenmeye başlayan yanlışlı okuyanlar da bulunabilirler. Şayanı takdir olan bir husus da odur ki, yanlışsız okuyanlara harf başına onar sevap verilirken, yanlışsız okumak için emek verip gayret gösteren acemilere de iki misli fazla sevap verilir. Yanlışsız okumak için çektikleri zahmet, gösterdikleri sebat ve azimden dolayı sevabın katlanması söz konusu olur.

-Kur'an okuyan insan neden hayırlı insan, Kur'an okunan ev de neden hayırlı hane olur?

Çünkü evde okunan Kur'an'ın her bir harfine onar sevap verilir. Bir okuyuşta sayısı bilinemeyecek kadar çok harf okuyarak sayısı bilinemeyecek kadar çok sevap alan insan, hayırlı insan olacağı gibi, bunca sevabın kazanıldığı hane de hayırlı hane olur. Melekler de kuşlar gibi uçuşarak gelip bu hayırlı hanede okunan Kur'an'ı dinlerler. Tıpkı sahabelerde olduğu gibi.

Nitekim büyük sahabi Üseyd bin Hudayr, Medine'deki evinde gece Kur'an okumaya başlar. Bu sırada kapıdaki atının da bir şeyler görüp de ürkmüş gibi şahlanıp kişnemeye başladığını duyar. Üseyid: 'Bu ata neler oluyor?' diye okumayı kesip dışarı çıkıp da baktığında, evin avlusunda kanatlarını kısmış sakince dinleyen ışıktan kuşların birden göklere yukarı uçuşup uzaklaştığını görür. Sabah erkenden mescide giderek gördüklerini Efendimiz (sas) Hazretleri'ne aynen anlatır. Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

-Biliyor musun o göklere yukarı uçuşup giden nurdan parıltıların neler olduğunu?

Onlar evinde okuduğun Kur'an'ı dinlemek için semadan gelen meleklerdi. İçinde Kur'an okunan eve melekler dinleyici olarak gelirler. Eğer okumayı sabaha kadar sürdürseydin, onlar da sabaha kadar seni dinlemeyi sürdürürlerdi!..

- Ne dersiniz, hissemiz ne kadardır bu hayırlı insan ve hayırlı hane sahibi olma tarifinden? Kur'an'ı okuma azim ve gayretimiz ne durumda bu mevsimde? Kendimizi hayırlı insan, evimizi de meleklerin ziyaret edeceği hayırlı hane durumuna getirmemiz söz konusu oluyor mu şu günlerde? Düşünmeye değer mi bu konu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Günahı çok olanın sevabı daha çok olmalıdır!

Ahmed Şahin 2010.07.13

Bir okuyucum istemeyerek maruz kaldığı günahlarından dolayı aşırı üzülmekle kalmamış, ümitsizliğe bile düşmüş, bunca yanlışlardan sonra 'benden adam olmaz' diye de hüküm vermiş.

Ben böyle ümitsizliğe düşen hassas ve temiz insanlara diyorum ki:

- İnsan maruz kaldığı günahlarından dolayı üzülmeli, hatta vicdan azabı duymalıdır. Bu türlü üzülmeler, vicdan azabı duymalar hem bir nevi tövbe, istiğfar manasına gelir hem de iman işareti sayılır.

Nitekim günahından dolayı üzülp vicdan azabı çekmenin iman işareti olduğunu bildiren Efendimiz (sas) şöyle buyurmuştur:

- Mümin günahını başına yıkılacak dağ gibi büyük görür, üzülp vicdan azabı hisseder. Münkir ise burnu ucuna konmuş sinek gibi basite alır, üzerinde durmayıp geçiştirmek ister.

Demek günahlarından dolayı üzüntü ve gönül sızısı hissetmek müminliğin işaretinden başkası değildir. Ümitsizliğe düşmeye sebep yoktur.

Ne var ki, mü minin böylesine vicdan azabı duymaya başladığı sırada şeytan yine yakasını bırakmaz, bu defa da ona neleri telkin edip nasıl vesvese verir bir bakın.

- Sen günahkârın tekisin, temiz insanların arasında bulunmak sana layık değildir. Uzaklaş dindar insanların arasından. Çek git kendin gibi kirli insanların içine!.. Senin layık olduğun yer orasıdır, senden adam olmaz...

Gördünüz mü şeytanın yeni tuzağını? Halbuki kendini günahkar bilen genç böyle düşünmemeli de, demeli ki:

- Ben günahı çok bir insanım. Öyle ise dindarlar arasında daha çok bulunmalı, onların tutum ve davranışlarından etkilenecek daha çok hizmet etmeli, daha çok ibadet edip sevap kazanmalıyım. Çünkü benim sevaba başkalarından daha çok ihtiyacım var. Bunca günahımı ancak böyle çok sevaplarla, ibadetlerle affettirebilirim. Dini hayattan uzaklaşarak değil.

Bu meselenin muhteşem tarihi örneğini Ebu Cehil'in oğlu Hz. İkrime vermiştir. Babasının ölümünden sonra küfür ordularının başlarına geçip İslam'la o savaşı, hatta bu savaşı Mekke'nin fethine kadar da sürdürmüştür. Mekke'nin fethinden sonra ancak İslam'la şereflenmiş olan İkrime, bundan sonra İslam için cepheden cepheye koşmuş, savaşlarda hem de en önde çarpışmaya başlamış, en ileri seviyede İslam'a hizmette bulunmuştur. Hatta bir defasında kumandanı onu ikaz etmiş:

- Ey İkrime, kendini en öne çıkarıp da düşman oklarına hedef etme, sen de herkes gibi geride saf nizamında, herkesle eşit şekilde dur!

İkrime'nin buna muhteşem bir cevabı vardır ki; tam konumuzun çözümünü teşkil etmektedir. Diyor ki:

- Ben herkes gibi değilim. Öyle ise herkes gibi geri safta kalamam. Benim günahım herkesten çoktur. Öyle ise hizmetim, fedakârlığım da herkesten çok olmalı, böylece bunca günahları böylesine farklı fedakârlıklarla affettirmeliyim.

İşte doğru düşünce böyle olur. Günahı çok olanın sevabı daha çok olmalı, dinî hayatı daha kuvvetli, İslamî hizmeti daha fazla olmalı, yoksa hizmetten uzaklaşarak kambur üstüne kambur yüklenmeyi çare sanmamalıdır. Burada şeytanın tuzağına düşmeyi önleyen şu ölçüyü hiç unutmamalıyız:

Kalbe gelen bir düşüncenin Rahmanî mi yoksa şeytanî mi olduğunu tespit için o düşüncenin gösterdiği hedefe dikkat etmek gerekir. O düşünce, sahibini hizmete ve dinî hayata yönlendiriyorsa Rahmanî bir ilham olur, hizmetten ve dinî hayattan uzaklaştırıyorsa şeytanî bir vesvese olduğu kesinleşir.

'Ben günahkâr bir adamım, bende hayır yoktur, dindar insanların içinde bulunmamalı, hizmetten uzaklaşmalıyım' düşüncesinin şeytanî bir vesvese olduğu da böylece kendiliğinden anlaşılır. Böylece günahı çok olanın çare olarak, sevabını daha çoğaltması gerektiği netleşmiş olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mevsimlik bir değerlendirmeyi takdirlerinize takdim ediyorum!

Ahmed Şahin 2010.07.14

Çok önemli bulduğum bu konuyu bir daha düşünmeye ne dersiniz?Düşünelim diyorsanız buyurun birlikte inceleyelim sıcak yaz şartlarının ağır etkilerini ve bulmamız gereken korunma tedbirlerini.

Bilindiği üzere geçmişte sokak bozulmamış, toplum hayatında kötülükler kol gezer hale gelmemişti. O yüzden o günkü insanlardaki dindarlık ahiretini kurtarma gayretinden başka bir mânâya gelmiyordu. İnsanlar sadece ahiretini kurtarmak için dindarlaşıyor, mazbut olma gereği duyuyorlardı. Ya bugün?.. Bugün de öyle mi? Hayır, bugün durum farklı. İnsanlar ahiretlerini kurtarmak niyetinden önce dünyalarını da kurtarmak için

dindarlaşıyorlar, dindarlıktan faydalanıp kol gezen kötülüklerden kendilerini, aile, çoluk çocuklarını korumaya çalışıyorlar.

İsterseniz bakın toplum hayatına. Her geçen gün salgınlaşan kötülüklerden, bağımlılık ve ahlâkî yozlaşmadan kendilerini en çok koruyanlar dindar olanlardır. Dinine bağlı kalanlardır. Çünkü dinin, insanı kötülöklere iten zaaflar hakkında yasaklayıcı hükümleri vardır. Bu hükümlere uyan dindarlar sadece ahiretlerini kurtarmakla kalmıyor, dünyalarını da kurtarıyor, gittikçe yaygınlaşan bağımlılıklardan kendilerini, aile ve çocuklarını da muhafaza ediyorlar. İsrâ Sûresi'ndeki (32.) ayetin koruyucu ikazına bakın:

"Zina yapmayın!" demiyor da "Zinaya yaklaşmayın!" diyor. Çünkü asıl mesele yaklaşmamaktır.

Yaklaşmazsanız kurtulmanız kolay olur. Yaklaştıktan sonraki tahriklere dayanmanız zorlaşır, ateşe yaklaşanin isabet alması gibi bir tehlike belirir. Onun için kötölöklere vesile olabilecek, davetçilik mânâsına gelebilecek tahrikçi ve teşvikçi görüntüleri de yasaklayan din, müstehcene bakılmasını da caiz görmüyor, müstehcen dolaşılmasını da... Hatta bu bakma konusunda bir diğer ayetin emri de bir başka koruyucu özellik arz ediyor, bir de ona bakın lütfen:

- İnanmış erkek ve kadınlar gözlerini harama bakmaktan kapasınlar! (Nur, 29-30) Gözleri kapamak mümkün mü? Hayır. Ya niçin 'kapasınlar' diyor?

- Öylesine gözlerini harama bakmaktan, müstehcene nazar etmekten korusunlar ki, sanki gözleri kapalıymış gibi hayallerini bile tertemiz, pırl pırl tutsunlar, zihinlerini kirlenmekten korusunlar, mesajını veriyor. Nitekim İmam-ı Şibli, bu ayeti tefsir ederken:

- Sadece kafa gözlerini kapamakla kalmasınlar, kalp gözlerini de kapalı tutsunlar, hayallerine almasınlar haramları, müstehcenleri... diyor, hayali dahi tertemiz tutmak istiyor... Gözle bakış konusunda neden bu kadar ısrarlı ikaz ediliyor inanmış insanlar? Çünkü bütün günahlar, ahlâkî bozulmalar, gözle bakışla başlar, bakışın ısrarıyla gelişir, sonra fiilî günaha dönüşür. Üstelik gözler baktıklarının resimlerini de çeker, hayal hanesine depo eder. Nereye gitse, nerede olsa artık çektiği bu resimler hayal âleminde gözlerinin önündedir. Öğrenciyse dersine tam çalışamaz, işçi ise mesleğine tam yönelemez, fikir adamıysa zihnini toparlayamaz, derken her konuda gerileme, düşüş başlar bakışlarını korumayanlarda.

İşte bu duruma düşmemek için din yasaklar koyar, mensuplarını böylesine gerilemelere maruz kalmaktan kurtarır. Belki de bunlardan dolayı söylemiş Bediüzzaman Hazretleri, kitaplık çaptaki şu meşhur sözünü:

- Dünyasını kurtarmak isteyen dinine sarılsın. Ahiretini kurtarmak isteyen dinine sarılsın. Her ikisini de kurtarmak isteyen dinine sarılsın.

Ne dersiniz bu mevsimlik korunma meselesi bir numaralı meselemiz olmalı mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadının yaratılışındaki cazibesinin bir gereği olarak tesettür...

İslam'da kadın rastgele yaratılmış cazibesiz bir varlık değildir ki mühimsenmesin de giyim kuşamına koruyucu ölçüler getirilmesin, şurada burada birtakım taciz ve tasallutlara maruz kalmasına mühimsenmeyen bir olay olarak bakılsın....

İslam, kadına yüce bir makam vermiş, maruz kalacağı her takdirsizliği dikkate değer görmüş, kuracağı yuvada erkeğinin yanında, ailesinin içinde itibarsızlığa maruz kalmaması için koruyucu kurallar koyarak onu hayatı boyunca korumaya almıştır. Bu koruma kuralları sayesinde kadın, itibarını her yerde kolayca muhafaza etmiş, ailesi içinde ve toplumda hep hürmete layık halde kalmasını sağlamıştır. Bu sebeple korumaya alınan kadının giyimi de erkekten farklı ölçülerle tarif edilmiştir. Nitekim kadın gibi görüntü cazibesine sahip olmayan erkeğin bedenindeki kapatması farz olan avret yeri; (göbek ile diz kapağı) arasından ibaret kalırken, tümüyle cazip vücut görüntüsüne sahip olan kadında durum erkek gibi görülmemiş, kadının, (el-yüz-ayak) dışında tüm bedenini örtmesinin farz olduğu ittifakla hükme bağlanmıştır.

Böylece teşhirden uzak, tacizli bakışların baskısından mahfuz bir giyimin koruması içine alınan kadının, şaibeli bakışların taciz ve tasallutundan korunması sağlanmıştır. Hatta kadını koruyan bu giyimin koruyucu özelliği de şöyle ifade edilmiştir:

- Teni gösterecek derecede ince, şeffaf olmamalı, vücut hatlarını belli edecek derecede de dar bulunmamalıdır!.. Çünkü tenin rengini gösterecek incelikte, beden hatlarını da belli edecek darlıkta bir giyim, tacizli, tahrikli bakışları önlememekte, aksine daha da cazip hale bile getirmektedir. Bundan dolayı Efendimiz (sas) Hazretleri, beden hatlarını belli edecek darlıkta ve cildin rengini gösterecek incelikte giyimden Rabb'imizin razı olmadığını hatırlattığı hadisinde buyurmuş ki:

- Giyindiği halde giyinmemiş görüntüsünde olanlar, tesettürsüz sayılırlar Allah yanında!..

Halbuki cinselliği öne çıkarmayacak bollukta bir giyim içinde olan kadın kendini daha güvende hisseder, yabancı bakışların taciz ve tecessüsünden daha emin şekilde korunabilir. Böylece hem emrine uygun giyindiği Allah'ın rahmetini, hem de inanmış kulların şaibesiz hürmetini kazanmış olur.

Ayrıca kadını koruyucu özelliğe sahip giyimin modası da tek ve dondurulmuş değildir. Kadının takdirine bırakılmıştır. Dilediği renkte, modada, biçimde ve zevkte giyimi tercih edebilir. Yeter ki, bakınca "beden hatlarını belli etmeyecek bollukta, teni göstermeyecek kalınlıkta" koruyucu bir giyim olsun..

Bu tarif içinde baktığımızda, pantolonun hanımlara ait giysi vasfına sahip olması için ya beden hatlarını dışa aksettirmeyecek bollukta olması, yahut üstünden giyilen bir giyimle kabaları kapatılmış halde giyilmesi gereği anlaşılmaktadır. Bu türlü giyimle kendini yabancı bakışlardan koruyan hanım, olanca cazibe ve çekiciliğiyle kendini yalnızca beyinin beğenisine tahsis ve takdim eder. Böylece kadın beyinin dikkatini kendi üzerinde tutarak yuvasını korumayı hedef almakla kalmaz, yabancıların da dikkatini kendi üzerine çekmekten kaçınarak onların da aile bağını zayıflatan görüntü içinde olmaktan da uzak durmuş olur.

Bu yüzden kadına saf ipek ve altın ziynetler helal kılınmıştır. Çünkü her kadın beyine karşı kullandığı ipek elbisesi, altın ziynetiyle beyinin dikkatini kendi üzerinde tutacak ki, başkalarına göz kaymaları söz konusu olmasın da, toplumda başka aile de kendi nikâhlısıyla mutlu ve huzurlu yaşasın, öteki ailelerin mutluluğuna gölge düşüren bir görüntü ve tecessüs içinde olmasınlar. Tarih boyunca olduğu gibi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an öğretiminden hediye alınamaz mı?

Ahmed Şahin 2010.07.21

Geçen seneki Kur'an öğretim devresinden sonraydı. Büyük bir günaha maruz kalmış kimse üzüntüsüyle sızlanıyordu telefondaki hanım kızımız:-Ne olacak şimdi benim halim? Nihayet bunu da yaptılar bana!' diyordu.

Telaşlanarak sordum:

-Hayırdır inşaallah hanım kızım, ne yaptılar sana?

Derin bir teessür nefesi aldıktan sonra anlatmaya başladı yapılanı:

- Çocuklara Kur'an öğretiyordum. Hemen hepsi de kısa zamanda okumayı bitirip ezbere geçtiler. Bundan çok memnun olan çocuk velileri de bana hediyelerini kabul ettirmek için ısrarda bulundular, ben de almadım. Şimdi eve gelip de çantamı açıp bakınca gördüm ki, haberim olmadan çantama işlemeli ipek başörtüleriyle büyüklü küçüklü altınlar koymuşlar. Şimdi ne yapacağım ben? Ne olacak halim?

-Hanım kızım şaşırarak, üzülecek ne var bunda?

- Olur mu hocam? Ben sadece Allah rızası için öğretiyordum Kur'an'ı. Şimdi parayla Kur'an öğreten biri durumuna düştüm. Buna Allah razı olur mu?

-Neden olmasın? Hizmetinden memnun olan çocuk velileri, bence çok yerinde bir kararla iyiliğine iyilikle mukabele etmek istemiş, verdikleri hediye ile bir sünneti yerine getirmişler. İyiliğe iyilikle karşılık vermek sünnettir!

-Ben, Kur'an öğretimi karşılığında verilen bu hediyeyi ücret gibi görüyor, geri vermek istiyorum!.

- Öyle bir şey yapma!. Hediyelerini geri verersen hem onları kırmış hem de hediye alan başkalarını zor durumda bırakmış olursun. Nasıl imamlık, müezzinlik için maaş almanın caiz olduğuna fetva verilmiş, ezan okuyana, namaz kıldırana ücret takdir edilmişse, Kur'an öğreten de öyle ücret takdir edilip fetva verilmiştir. Nitekim İmam-ı Azam Hazretleri oğlu Hammad'ın Kur'an hocasına hem de avuç dolusu altın verirken söylediği sözler çok manidardır.

-Yavruma öğrettiğin şey öylesine değerli ki, bir avuç altın bile onun karşılığı olamaz. Ancak benim gücüm buna yetmektedir, hakkını helal et hocam..

Bundan da anlaşılıyor ki, Kur'an öğretmenliğini herkesin talip olacağı cazip halde tutmak gerekir. Halbuki, "Karşılık alamaz", diyecek olursak, bu hizmet ilgisizliğe maruz kalır. Çocuklarımız da Kur'an öğrenmekten mahrum olur. Bunun vebali de, "Karşılık alınamaz" diyerek Kur'an öğretmenliğini cazip olmaktan çıkaranlara ait olabilir..

Telefonda şunu da hatırlattım bu fedakar fahri öğretmen kızımıza:

-Kaldı ki, sen baştan bir şart da koşmamış, bir beklenti içine de girmemişsin. Bundan çok memnun olan çocuk velileri de memnuniyetlerini çantana koydukları hediyeleriyle ifade etmek istemişler. Ben burada, "Bir karşılık beklemeyiz, ama verileni de reddetmeyiz." anlayışında olmayı dahi büyük bir fazilet olarak görmekteyim bu zamanda. Seninki hiç olmazsa böyle olmalıdır. (İstemeyiz de verileni reddetmeyiz de!) ölçüsünde kalmalı.

Bunca izah ve ikazlardan sonra bir soru daha geldi.. Ama nasıl soru? Siz de dinleyin bu soruyu lütfen:

-Yani şimdi bu parayı borcumuza verebilir miyiz?

-Borcunuz da mı var sizin?

-Aslında benim değil de ağabeyimin. Son günlerde işleri o kadar kötü gitti ki, çocuklarını doktora dahi götüremedi. Ona verebilirim öyleyse..

-Bak kızım, borçlarınıza rağmen sen bu hediye almazsan yakınların senin dindarlığından rahatsızlık duymaya başlar. 'Bu nasıl Müslümanlık böyle? Biz borçlu durumda, geçim sıkıntısı içindeyiz. Çocuklarımızı doktora bile götüremiyoruz. Dindar kızımız da halimize seyirci kalıyor..' diye düşünebilirler.

-Öyle ise buna en çok borçlu ağabeyim sevinecek. Ona vereyim !..

Telefonu kapatıp düşünmeye başlıyorum:

-Bu memlekette yaptığı hizmetin karşılığını almak şöyle dursun, verilen hediye dahi kabul etmeyecek kahramanlıkta takva sahibi fazilet timsali dindarlar da yaşıyor!..

Demek başımıza hâlâ taşlar yağmıyorsa böyle halis ve fedakar insanlar hürmetine yağmıyor, diye düşünüyorum. Bilmem siz nasıl yorumluyorsunuz geçmişteki bu telefon sohbetimizi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olunamaz mı?

Ahmed Şahin 2010.07.27

Yazın sıcak günlerinde kalın giysilerle tesettürlü dolaşmak insanı zorluyor. Altını göstermeyen ince yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olunamaz mı?

Mutlaka kalın kış kumaşı ve hantal model taşımaya mecbur muyuz bu sıcak yaz günlerinde?

Bu sorunun cevabı bu köşede çokça verilmiş, tesettürlü giyimin uyulması gereken ölçüleri açık ve net bir şekilde geçmişte anlatılmıştır. O ölçüleri bir daha hatırlayacak olursak yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olmanın çok kolay ve koruyucu olduğunu anlamakta zorlanmayız. İsterseniz şu sıcak günlerde tesettürlü giyimin tarifini bir daha gözden geçirelim. Ne demiştik geçmişte?

- Tesettürlü giyim: (el-yüz dışında) tüm bedeni örten bol bir giyimden ibarettir!.

Bu kısa tariftan de anlaşılıyor ki, sıcakta taşınması zor kalın kış kumaşı ve hantal model giyme mecburiyeti yoktur tesettürün tarifinde.

Yeter ki tüm bedeni örten bu giyim, beden hatlarını belli etmeyecek bollukta ve altını gösteremeyecek kalınlıkta olsun.

Bu tarife göre, sıcak yaz aylarında kolayca taşınacak kumaşlarla da tesettürlü olunabileceği gibi, soğuk kış aylarında da ihtiyaç duyulan kalın kumaşlarla da tesettürlü olunabilmektedir.

Nitekim sıcak Arabistan'daki hanımın tesettürlü giyimi çarşaf gibi ince ve bol kumaşlardan oluşurken, soğuk kuzey kutbundaki hanımın tesettürlü giyimi de kalın kumaşlı tulumlardan oluşabilmektedir. Sibiry'a'daki hanım

ince çarşaf giyse anında donar, Arabistan'daki hanım da kalın tulum giyse anında yanar. Demek ki iklimlerin sıcak soğuk ihtiyacına göre giyim modelleri, kumaş çeşitleri tercih edilebilir tesettürlü giyimlerde de..

Yeter ki, seçilen bu giyim çeşitlerinin ihmal edilemez şartı, beden hatlarını teşhir etmeyen bollukta ve altını göstermeyen kalınlıkta olsun.

Tesettürlü giyimin darlık ve inceliği konusunda çarpıcı uyarılarda bulunan Efendimiz (sas) Hazretleri, çok dar ve ince giyinerek bedenlerini teşhirde bulunanların aslında giyinmemişlerden sayıldıklarına işaret ettiği hadisinde:

- Kasiyatün, ariyatün!.. 'tabirini kullanmıştır. Yani giyinmişler ama yine de giyinmemişler gibidirler!.

Demek ki, giyindikleri kumaş, ya altını gösterecek derecede ince ve şeffaftır ya da beden hatlarını ortaya çıkaracak derecede dardır ki, giyindikleri halde giyinmemişler gibi görünmekteler.

Hemen ifade etmeliyim ki, arz ettiğimiz ölçülere uygun şekilde hazırlanan tesettürlü giyimin modeli zengin, çeşidi de fazladır. İklim şartlarına, kültür zenginliğine, sosyal çevresine, iç dünyasındaki isteklerine göre tesettürlü giyim modellerini oluşturmak ve beğendiğini de tercih etmek mümkündür. Hatta etek, tunik, pardösü altında giyilen şalvar gibi geniş pantolonun dahi tesettür temin ettiğini uygulamada görmek mümkündür. Nitekim arabaya binip inerken, merdivenden çıkıp inerken etek altından giyilen geniş pantolonun daha da kullanışlı ve koruyucu olduğunu söylemek yanlış olmasa gerektir. Yeter ki pantolonun üzerinde kabalarını kapatan bir örtü olsun, teşhir söz konusu olmasın.

Hanımların tesettürlerini çirkin göstermekten kaçınmak gibi bir sorumlulukları da vardır. Çünkü tesettürlü giyim bir örnek giyim ise, bu örneğin herkesin sevebileceği 'ben de böyle giyinebilirim, ne güzel giyinmiş bu hanımefendi' diyebileceği sevimlilikte ve kullanışlılıkta olmasına da dikkat etmesi gerekmektedir. Tesettürlü bir giyimin uçlarının zemindeki tozları, çamurları süpürdüğünü görenlerin 'ne güzel giyinmiş bu hanım' diye sempati ile baktıklarını düşünmek mümkün mü? Bu görüntüde olan tesettürlünün giyimini sevdirdiğini söylemesi kabil mi?

Bu ölçüleri hatırlarken hoşgörü anlayışımızı da unutmamak gerekmektedir.

Bilindiği üzere bizde ' ya hep, ya hiç'çilik yoktur!. Tesettürü baştan tam olarak gerçekleştiremeyenler, ne kadarını yapabiliyorlarsa onunla başlayabilirler. Yeter ki tesettürün arz ettiğimiz kesin sınırlarını bilsinler, ne kadarını gerçekleştirebildiğinin farkında olsunlar, ileride kalan eksikliğini de tamamlama niyet ve azminde bulunsunlar..

Zaten kimse kendisini kusursuz giyim sahibi olarak da göremez. Kim benim kusurum yok, diyorsa o söz en büyük kusur olarak ona yetip de artar bile. Gönüllerdeki niyeti bilen Rabb'imizdir. Esas olan da niyetimizi bilen Rabb'imizin rızasıdır. İnsanların içinde bulunduğu şartlarını insanlar bilmeyebilir ama Rabb'imiz bilir..
a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an kursu öğrencisiyle Amentü sohbeti üzerine..

Ahmed Şahin 2010.07.28

Kalbinin üzerine bastırıldığı Kur'an'la yolda yürüdüğünü görünce Kur'an kursuna gittiğini düşündüğüm gence yaklaşıp selam verip sorular sormuş, beklenmedik cevaplar almıştım. Amentü bilgimizi tazelemeye sebep olan bu soru ve cevapları bir daha dinlemeye ne dersiniz? İlk soru:

-Delikanlı kursa gidiyorsun galiba, sana bazı sorular sorsam cevaplar mısın? -Belli olmaz, ama siz yine de sorun.
-Söyler misin, ne zamandan beri Müslüman'sın?

- Ben ruhlar âleminde iken Rabb'imizin bize sorduğu sorusuna "Sen bizim Rabb'imizsin, biz Seni tanıyor ve Sana iman diyoruz!" diyerek (kalubelada) verdiğimiz cevaptan beri Müslüman'ım. Yani verdiğim o cevaptan caymadım, Müslüman olarak devam ediyorum, Müslüman olarak da ölecek, yine Müslüman olarak da dirileceğim inşallah!..

- Peki, ilk peygamberi, son peygamberi ve adlarını da biliyor musun?

- İlk peygamber, ilk insan Âdem Aleyhisselam, son peygamber de Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Aleyhisselam'dır. Bu ikisinin arasında 120 binden fazla peygamber gelip geçmiştir. Biz hepsini de Rabb'imizin gönderdiğine inanır, iman ederiz.

- Görevleri neydi acaba bu peygamberlerin onu da biliyor musun?

- Allah'ın melek vasıtasıyla kendilerine gönderdiği emirlerini insanlara anlatarak doğru yolu bulmalarını sağlamaktı.. - Demek sen melekleri de biliyorsun?

- Elbette.. Melekler, Allah'ın nurdan yarattığı günahsız varlıklardır. Kıyamete kadar Allah'ın emirlerini yerine getirme ibadetiyle meşgul olurlar.

- Demek kıyameti de biliyorsun? - Ona ne şüpheli. Şimdiye kadar gelip geçmiş insanların öldüğü gibi, bundan sonraki insanlar da nihayet bir gün tümüyle ölecek, en sonunda yeniden dirilerek yeni bir hayat kurulacak. Bunun adına öldükten sonra dirilme, mahşer ve kıyamet günü denmektedir. İyi insanlar bu dirilmede iyiliklerinin mükâfatlarını görürken, kötüler de kötülüklerinin cezasını çekecek, yaşadıkları dünya hayatının hesabını vereceklerdir.

-Peki, bu söylediklerinin hepsini de içine alan bir dua biliyor musun? - Elbette.. Ben inançlarımı içinde toplayan Amentü'yü çoktaaan ezberledim!.. - Öyle ise ezberlediğin (Âmentü)'yü oku da bir dinleyelim bakalım?

- "Âmentü billâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rûsulihî vel-yevmil âhiri ve bil-kaderi, hayrihî ve şerrihî minallahi teâlâ vel-ba'sü ba'del mevti hakkun; eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh." - Bu okuduğun kelimelerin manalarını da anlatırsan vermeyi düşündüğüm büyük hediye hak ettin demektir.

- (Âmentü billahi) ben Allah'ın birliğine inandım, (ve melâiketihî), meleklerine de inandım, (ve kütübihî), kitaplarına da inandım, (ve rûsulihî), peygamberlerine de inandım, (vel-yevmil-ahiri) âhret gününe de inandım, (vebil-kaderi) kadere de inandım, (hayrihî ve şerrihî minallahi), kaderin hayrına da, şerrine de yönelmenin kuldand; yaratmanın ise Allah'tan olduğuna inandım, (velba'sü ba'del-mevt) öldükten sonra yeniden dirileceğimize de inandım. - İstersen son şahadet kelimesini de birlikte okuyalım: - Eşhedü en lâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Rasûlüh.

- Bunları eksiksiz cevaplayan öğrenci hediye hak eder. Bu sebeple diyorum ki, dile benden ne dilerse bu güzel cevaptan sonra? -Özür dilerim efendim!. -Neden?. - Çünkü ben bunları dinimin temelleridir diyerek Allah için öğrendim, hediye de Allah'tan (cc) beklerim, kullardan değil!.

Bu sırada aniden kolundaki saatine baktı,- Aaaaa! Ders başlamış, yetişmem gerek!.. diyerek sanki 'pır' diye uçtu gitti Kur'an korusuna doğru.. Şaşırdım, bu bir öğrenci miydi yoksa öğrenci görünümünde bir melek miydi?...
a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Evlendikten sonra hemen pişmanlık duygusuna girmişler...

Ahmed Şahin 2010.08.03

Soru: Biz evliliğimizin daha başlarında pişmanlık duymaya başladık. Herhalde yanlış seçim yaptık da ondan pişmanlık duymaktayız diye düşünüyoruz. Siz bu konulara çok değerli izahlar getiriyorsunuz. Bizim erkenden anlaşmazlığa girip pişmanlık duymamıza nasıl bakıyorsunuz? Rumuz pişman.

Aile içi anlaşmazlıklar incelendiğinde görülüyor ki, evliliğin en tehlikeli yılları ilk senelerdir. Hele iki tecrübesiz gencin yanında tecrübeli bir aile büyüğü yoksa seyreyle sen bir pire için yorgan yakmalarını, sonra da gözyaşı içinde pişmanlık ezgileri söylemelerini..

Halbuki, evlilik hayatı en başta sabır ve anlayış ister, tartışmalı günlerin geçip anlaşmalı günlerin geleceğine inanma tevekkülü ister. Şayet yaşanan geçici sıkıntıları ömür boyu devam edecek zorluklar gibi görmeye başlarsanız, sabır gücünüzü baştan tüketmeye başlamışsınız demektir.

Biraz serinkanlı düşünecek olursak diyebiliriz ki, falan beyin kızı filan beyin oğluyla anlaşarak müşterek aile hayatı kuruyorlar. Gelecekte farklılıkların ortaya çıkabileceğini baştan hayal bile edemiyorlar. Ne zaman hissi baskı azalıyor, farklılıkları fark etmekle kalmıyor, çuvaldız gibi birbirlerine batırdıklarını da hissetmeye başlıyorlar. Halbuki aynı ailede yetişmiş iki öz kardeş bile farklı mizaçta, yapıda, ahlakta olabiliyorlar. Onların bile anlaşamadıkları konular olabiliyor.

İnsan, bir vitrindeki odundan yapılmış iki manken değildir ki biri diğerrinin aynı olsun. Fikri, nefsi, şeytanı ve öteden beri devam ettirdiği özel alışkanlıkları, yetişme tarzlarının etkisi söz konusu olacaktır. Bu farklılıkları birden yok edemezsiniz ki.

Bununla beraber, bu farklı insanların ortak noktaları, buluşma yerleri de bulunacaktır elbette.

Peki, bu buluşma yeri, beyin dediği mi, yoksa hanımın dediği nokta mı olacak?

Belki ikisinin dediği de olmayacak. İkisnin de inandıkları İslam'ın gösterdiği ortak nokta olacak, buluşma yeri İslam'ın koyduğu ortak ölçüler olacaktır.

Bakın Hazreti Bediüzzaman aile içindeki bey ve hanımların ortak noktada buluşmalarını nasıl anlatıyor bizlere. Diyor ki:

- Hanımın bahtı, dindar beyine tabi olur!.
- Beyin bahtı da, dindar hanımına tabi olur!.

-Bahtiyardır o hanım ve o bey ki, hangisi dindarsa ona tabi olurlar! Böylece birbirlerini cennete doğru yönlendirirler, cehenneme sürüklenme yarışına girmezler!.

Şu da bir gerçektir ki, ortak noktada buluşma bir anda hemen gerçekleşmeyebilir. Bunun için de sakın sabrınızı tüketmeyin, ümidinizi yitirmeyin. Bir pire için bir yorgan yakmaya kalkışmayın. Bu da geçer ya Hû! diyerek beklemeyi tercih edin.

Eninde sonunda sizi cennete yönlendiren ölçülerde buluşacağınızı düşünün. Şayet ortak noktada buluşmayı istiyorsanız tabii.

-Biz birbirimizden farklıyız, bu hayatı sürdüremeyiz, demeyin sakın.

Sizin farklılıklarınız, geçiminizi bozmanıza sebep olacak boyutta olmadığını şu farklı aile örneğiyle de anlayabilirsiniz. Lütfen dikkat buyurun vereceğim şu örnek ailedeki bey ile hanım farklılığına!

Efendimiz (sas) 25 yaşında bir gençken, 40 yaşında, ayrıldığı iki kocasından kalan üç çocuklu bir dul hanım olan Hatice validemizle evlenerek, 25 sene dünyanın en mutlu ailesi örneğini vermişlerdir. Görünüşte mutlu olmak için bizim, olmazsa olmaz sandığımız denge şartlarının hiçbiri yoktur bu evlilikte. Sadece baştan en belirgin ortaklıkları, biri, Muhammedü'l-Emin olarak bilinmesi, öteki de Hatice-i Tahire, temiz ve soylu kadın unvanı almış bulunması.. Nasıl mutlu olmuşlar dersiniz aradaki bunca farklılıklarına rağmen? Ayrıca bütün servetlerini bu evlilikte harcadıktan sonra Mekke'deki son üç yılı da abluka altında, açlık sınırı içinde yaşamalarına rağmen..

Demek düşüncede derinlik, anlayışta genişlik olumsuzlukları bile olumlu hale çevirebiliyor. Bunca farka rağmen mutlu bir yuvayı kuruyor ve hem de bize örnek aile hayatı verebiliyorlar. Yeter ki İslam'ın gösterdiği ortak noktada buluşma hedef alınsın..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dinî hayatımızı düşerek mi, yükselerek mi sürdürüyoruz?

Ahmed Şahin 2010.08.04

Daha kolay anlaşılması için soruyu şöyle de sormak istiyorum:

-Ramazan öncesi şu devrede günlük hayatımızı yükselerek mi yaşıyoruz, yoksa düşüşe geçerek mi?

Günün sorusu bu gibi geliyor bana. 'Bunu anlamak mümkün mü?' diyebilirsiniz. Maneviyat büyüklerinin yaptıkları değerlendirmelere bakınca böyle bir tespitin mümkün olduğunu görmekteyiz. Dinî hayatınızda yükselme mi var yoksa düşüş mü? Yani tekamül mü söz konusu, yoksa tesafül mü?

Büyükler diyorlar ki:

-İşlediğiniz sevaplardan ciddi şekilde seviniyor, maruz kaldığınız günahlardan da aynı ciddiyette üzülmüyorsanız manevi hayatınızda düşüş yok, demektir.

Böyle değil de durum bunun tam aksine ise, yani:

-İşlediğiniz sevaptan sevinmiyor, maruz kaldığınız günden da üzülmüyorsanız, düşünüş başlamış, irtifa kaybederek yaşıyor demektir. Çünkü, sevabından dolayı sevinmek, günahından dolayı da üzmek iman ın özelliğindendir. Bu özelliğini koruyan kimse, kendisini sevindirecek sevapları yapmaya istek duyacak, üzecek günahlardan da uzak kalmaya gayret gösterecektir. Kaybetmediği üzüme ve sevinme duygusu, ona bu azmi ve gayreti verecektir. Hep yükselerek devam edecektir.

Düşüş ne zaman başlar?

-İşlediği günden dolayı ciddi bir üzüntü duymuyor, tövbe istiğfara gerek görmüyor, sevaptan dolayı da mutluluk hissetmiyor, şükür duygusuna girmiyor.. Nerede ise 'Benden adam olmaz.' diyerek günahla sevap nazarında eşit hale geliyor. Böyle ümitsiz hallerde hızlı şekilde irtifa kaybı başlamış demektir. Bu düşüşün sonu nereye kadar iner kestirilemez. Çünkü onu düşüşten caydıracak vicdan sızısı, pişmanlık duygusu yok olmuştur iç dünyasında..

Bu meselenin üzerinde çok duran maneviyat âlimleri konuyu şöyle özetliyorlar:

-İşlediğiniz sevaptan ne kadar seviniyorsanız o kadar müminsiniz, irtikap ettiğiniz günahlardan da ne kadar pişmanlık hissediyorsanız o kadar Müslüman'sınız! Meselenin özü budur.

Nitekim bir adam Resulullah Efendimiz'e (sas)gelerek günahlar karşısında irkilme, sevaplar karşısında da sevinme hissini sormuş. Efendimiz'in açıklaması ise şu mealde olmuştur:

-İmanı kuvvetli mümin günahını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük görür, hep tövbe, istiğfar halinde olur. İmanı zayıf kimse ise günahlarını burnu ucuna konmuş sinek gibi basite alır, tövbe istiğfar gereği duymaz.

Öyle ise bu önemli konuyu nefsimize bakan yanıla şöyle bağlayalım:

-Mümkün oldukça hayatımızda bizi sevindirecek sevabı çoğaltmalı, yine mümkün oldukça bizi üzecek günahı da azaltmalı, hatta günahımızı üzerimize yıkılacak dağ gibi büyük görmeli, hep vicdan azabı çekmeliyiz. Şayet düşüşe geçen bir hayata yönelmek istemiyorsak. Neden böyle olmalıyız? Çünkü sevabından sevinen insan, kendisini sevindiren şeyi eninde sonunda daha çok yapmaya yönelir. Günahından üzülen insan da, kendisini üzen şeyi eninde sonunda hiç yapmamaya yönelme gereği duyar. Böylece bu duygular, insanın manevi hayatını düşüşten kurtarır, istikametine yönelmesine sebep olur. Yeter ki iman ın işareti olan sevabından sevinip günahından üzüme duyguları zayıflamasın. Önümüzde kutlu Ramazan ayı var. İnşallah hep yükselecek, hep İslami aşk ve şevkle irtifa alacağız. Buna şimdiden seviniyor, hazırlanma gereği duyuyoruz. Çünkü Ramazan'da irtifa kaybeden başka aylarda yükselemez. Onun için zihni hazırlığımız kesin ve kati olmalıdır...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruç nasıl bir ibadettir? Kimler oruç tutmayabilir?

Ahmed Şahin 2010.08.10

Sonsuz merhamet sahibi Rabb'imiz, bütün sene boyunca verdiği nimetlerine karşı serbest bıraktığı biz kullarını, bir aylık oruç ibadetiyle mükellef kılmış, hem sıhhatlerini kazanmaları hem de sahip oldukları nimetlerin farkına varmaları için günahların affına sebep olacak bir irade imtihanına tüm kullarını tabi tutmuştur.

Bu irade imtihanında zaaf göstermeyip oruçlarını tutanlar çok şey kazanırlar, hiçbir şey kaybetmezler. Tutmayanlar ise hiçbir şey kazanmazlar; ama ahiretleri adına çok şey kaybederler. Bunun için nefse ve şeytana uymayanlar, Ramazan-ı şerifin şanına ait hürmeti çiğnemeyerek tüm Müslümanlarla birlikte oruç tutarlar, yine herkesle birlikte iftar eder, bayrama ulaşırlar. Böylece bir aylık irade imtihanından yüz aklıyla çıkar, şükür duyguları içinde bayram yaparlar.

Bununla beraber, yine sonsuz merhamet ve şefkatin sahibi Rabb'imiz, kullarının oruç tutamayacak derecede mazereti olanlarını da ayırır, onlara oruçlarını ileride özürleri geçince tutma izni de verir.

Kimler Ramazan'da herkes oruçlu iken oruçlarını tehir etme iznine sahip olanlar? Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

1- En başta oruç tutacak yaşa erişmemiş küçük çocuklar: Bunlar erginlik yaşına ulaşmadıkça oruç tutmakla yükümlü olmazlar. Tutarlarsa sevabı, onları alıştırınlara da şamil olur. Mükellefiyet yaşının son sınırı, on beş yaş denmişse de esas yükümlülük, kızlarda özel hal, erkek çocuklarda ihtilam olma durumunun başlamasıyla kesinleşmiş olur. Bu tespitler yapılamazsa on beş yaş son mükellefiyet yaşı olarak kabul edilir.

2- Oruç tutma gücünü kendinde bulamayan yaşlılar: Bunlar oruç tutmaları halinde halsizlikleri daha da artarak zor durumda kalacaklarsa tutmazlar. Bu yaşlıların maddi imkânı müsait olanları, tutamadıkları her oruç başına birer fitre verirler yoksula. Oruçlarını yoksula verdikleri bu fitre miktarı fidyelerle tutmuş sayılırlar. Her oruç başına bir fitre veremeyecek durumda olanlardan ise Rabb'imiz onu da istemez, bağışlar, borçlu da kalmazlar.

3- Yaşlı değil, fakat hasta olanlar: Oruç tutacak olurlarsa hastalıkları fazlalaşacak, sıhhatleri daha da bozulacaksa sıhhatine kavuşunca tutmaya niyet ederek beklerler.

4- Hamile hanımlar: Taşıdıkları çocuklarına bir zarar geleceğini düşünüyorlarsa doğumdan sonraki müsait devrede tutmaya niyet ederek oruçlarını tehir ederler.

5- Doğumdan sonra çocuk emzirmekte olan anneler: Oruçlu iken sütün azalacağını, emen çocuğun ya da annenin zarar göreceğini düşünüyorlarsa oruçlarını tehir eder, sonra tutarlar.

6- Her ay belli günlerdeki özürleri başlamış bulunan hanımlar ve lohusaları: Bunlar da oruçlarını bu halleri başlayınca bırakırlar; bitince başlarlar. Bu özürlerini başlatmamak için önceden ilaç almaya mecbur değiller.

7- Seferde (yolcu) olanlar: Oruç günlerinde doksan kilometreden az olmayan yolculuğa çıkmış bulunanlar, tutarlarsa sevaplısını tercih etmiş olurlar, tutmazlarsa verilen ruhsattan istifade etmiş sayılırlar, vebale girmiş olmazlar.

İlk günlerde unutarak oruç bozmanın hükmüne gelince:

- Oruç, sabaha karşı imsak dakikasının girmesiyle başlar, akşam da iftar dakikasının girmesiyle biter. Bu giriş ve çıkış sınırları içinde oruçlu bulunan insan, yeme, içme gibi orucu bozucu hallerden kesinlikle uzak durur. Ancak unutarak orucunu bozacak olursa hatırladığı anda hemen ağzındakini dışarıya çıkarır, orucuna yine devam eder. Çünkü Rabbimiz unutarak oruç bozmadan sorumlu tutmuyor kullarını. Unutan insan nasıl olsa orucumu bozдум diyerek yemeye devam etmemeli, hemen ağzındakini çıkarıp oruca devam etmelidir. Çünkü hatırına geldiği halde yemeye devam eden adam, hem kaza hem de cezaya müstahak fiil işlemiş olur.

Sahabe sadakatiyle sahip çıkacağımız mutlu ve huzurlu Ramazanlar dileğimizle.

Bizi bir Ramazan'a daha eriştiren Rabb'imize şükürler olsun!

Ahmed şahin 2010.08.11

Hatırlayacaksınız geçen seneki Ramazan'ın son iftarında içimizden geçen hüznölü duyguları. Hasretle söylenmiştik:

'Acaba gelecek Ramazan'a erişecek, bir orucu daha tutmaya muvaffak olacak mıyız?' diye. Hatta bunu düşünürken endişelenmiş,

Belki de ömrümüz vefa etmez, mutlu bir Ramazan'ı daha tutma saadetine erişemeyiz.. diye de tereddüt geçirmiştik.

İşte size bir mutlu Ramazan daha. İşte size inşaallah mükellefiyetlerini yerine getireceğimiz saadetli bir Ramazan ayı daha.. Öyle ise buyurun, hep birlikte şimdiden şükredelim Rabb'imize. Bizi böylesi mutlu ve huzurlu günlere bir daha ulaştırdığı için..

Unutmayın! geçen Ramazan'ı birlikte yaşadığımız nice dostlarımız, yakınlarımız yoktur şimdi aramızda. Onlar yaşadıkları Ramazan'ın mükâfatını görmek üzere ayrılmışlar bu âlemden. Biz de onlarla birlikte ayrılanlardan olabiliydik.

Ama Rabb'imiz lütfetmiş, bir Ramazan'a daha ulaşmayı takdir buyurmuş. İşte bu lütfun şükürünü eda için biz de niyetimizi kesinleştirmiş, ay boyunca görevimizi yerine getirmeye azm-ü cezm-i kastederek Rabb'imize söz veriyor ve diyoruz ki:

Rabb'imiz, akşamları teravihlerimizi büyük bir aşk ile kılacak, geceleri sahurumuza aynı aşk ile kalkacak, gündüzleri orucumuzu da yine aynı sabır ve sebatla tutacağız. Ayrıca geçmişten getirdiğimiz bazı kötü alışkanlıklarımızı da terk ederek ay boyunca günah kirlerinden temizlenmiş bir mümin haline geleceğiz. Bunda azimli, cezimli ve kararlıyız. Şeytan vesvese verse de, nefsimiz zorluk çıkarsa da diyoruz ki:

Ey bize vesvese verip şevksizlik telkin eden nefis ve şeytanımız! Size ne oluyor ki, oruç tutarken zorlanacağız gibilerden bätıl vesveseler vermeye yelteniyor, bize aşk ve şevksizlik telkin etmeye uğraşıyorsunuz? Ama biz biliyoruz ki sizin göreviniz de budur!.. Siz böylesine zorluk duyguları telkin edeceksiniz bizim içimize. Biz de karşı koyacak, uymayacağız sizin verdiğiniz vesveseye. Böylece bizim bu karşı koyuşumuz bu irade imtihanımızı kazanmamızı sağlayacaktır. Zaten ilk günlerden sonra öylesine rahat bir Ramazan günleri yaşayacağız ki, keşke bütün sene Ramazan olsa, ne kadar da rahat oluyor diyeceğiz. Nitekim geçtiğimiz her Ramazan'da da hep böyle dediğimiz gibi..

Ramazan'ın her gecesinde Rabb'imizin kullarına hitabı var. Buyuracak ki:

Yok mu ibadetlerini şevkle yerine getiren, kat kat fazla sevap vererek kabul edeyim. Yok mu günah ve yanlışlarına tövbe istiğfar eden, bekletmeden tövbe istiğfarlarını kabul edeyim..diye her gece teklif edecek.

Biz de ay boyunca bu kutsal hitaplara: Var ya Rab! diyerek, el açıp dualar edecek, af ve mağfiret dileğimizi tekrarlayarak, sene boyunca maruz kaldığımız günah kirlerinden arınacağız inşaallah. Şimdiden gönlümüzdeki duaları duyar gibiyiz:

Rabb'imiz, 80 senelik ibadet sevabı kazandıran Kadir Gece'mizle Ramazan'ımızı affımıza vesile kıl, bayrama günahlarından arınmış müminler olarak ulaşan kullarından eyle bizleri..

Konumuzu özetleyen bir hadis mealiyle bağlayalım bahsimizi:

Kim sevabına inanarak Ramazan orucunu tutar, ibadet mükellefiyetlerini tam yerine getirirse, onun geçmişteki günahları, ihya ettiği Ramazan hürmetine bağışlanır, günah kirlerinden temizlenmiş bir mümin olarak ulaşır bayrama!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Unutarak ya da hata ile oruç bozmalarda ne yapılır?

Ahmed Şahin 2010.08.17

Soru: Ramazan'ın ilk günlerinde en çok maruz kalınan yanlışlar, oruçlu olduğunu unutarak yemek, içmek gibi oruç bozucu hallerdir. Bu gibi unutarak oruç bozmalarda, 'Orucumu nasıl olsa bozдум' diyerek yemeye devam mı edilir? Yoksa hatırladığı anda hemen ağzındakileri çıkarıp orucunu sürdürmek mi gerekir?

Cevap: Unutarak orucunu bozanı Rabb'imiz bağışlamaktadır. Bu sebeple hatırladığı anda hemen ağzındakini çıkarıp orucuna devam eder, orucunu kurtarmış olur. Özellikle Ramazan'ın ilk günlerinde dikkatli olmalı, unutarak da olsa oruç bozucu bir yanlış düşmemelidir. Şayet böyle bir yanlış maruz kalırsa yemeyi hemen bırakıp orucuna devam etmelidir. Rabb'imiz (kasti değil de) unutarak oruç bozmaları bağışlamaktadır. Yeter ki hatırladığı anda ağzındakileri dışarıya çıkarıp orucuna devam etsin.

Soru: Bazen de unutarak değil de hata ile oruç bozmalara maruz kalınmaktadır. Bu hata ile oruç bozmalarda ne yapılır?

Cevap: Oruçlu olduğunu hatırladığı halde bir dikkatsizlik ve ihmal sonunda oruç bozmaya hata ile bozma denmektedir. Mesela, abdest alırken, yahut da guslederken oruçlu olduğunu hatırında tuttuğu halde kaza ile boğazından aşağıya su kaçırarak kimse, orucunu hata ile bozmuş sayılır. Bu orucuna yine devam eder. Ancak Ramazan'dan sonra hata ile bozmuş olduğu bu orucunu yeniden tutması gerekir. Bir de imsak vakti girdiği halde girmedi zannı ile yemeye devam eden insan, ya da iftar vakti girmediği halde girdi zannıyla orucunu açan kimse de hata ile bozmuş olur. Bu da orucuna yine devam eder, ancak Ramazan'dan sonra yeniden tutarak hatasız oruçla değiştirmesi gerekir.

Soru: Oruç ezanla başlar ezanla mı biter? Yoksa vakitle başlar yine vakitle mi biter? Bu konudaki yanlışları nasıl önleyebiliriz?

Cevap: Hemen ifade edelim ki, ezanlar orucun başlama vaktini değil, namazın başlama vaktini bildirir. Ayrıca ezanı okuyan insan acele edip erken de okuyabilir, uykuya dalıp geç de kalabilir.

Bu ihtimallerden dolayı orucun başlama ve bitme vaktini takvimdeki imsak ve iftar dakikaları ile tespit etmek gerekir ki, ezanın geç, yahut da erken okunması hallerinde hata ile oruç bozmaya maruz kalınmasın. Bilindiği üzere imsak vakti girdiği halde girmemiş zannederek yemeye devam eden kimse, orucunu hata ile bozmuş sayılır. Nitekim iftar vakti girmediği halde girdi zannıyla orucunu açanın da hata ile oruç bozmuş sayılacağı gibi...

Soru: Her oruç tek başına bir ibadet olduğundan her oruca iftardan sonra imsak vaktine kadar niyet etmek gerekiyor mu? Niyet için sahura kalkma şartı var mıdır?

Cevap: İftardan sonraki her dakika imsak vaktine kadar niyetin vakti sayılır. Kaldı ki, kendini oruca baştan kilitleyen insanlarda bu niyet Ramazan boyunca kendiliğinden oluşur. Niyet etmedim diye bir vesveseye kapılmaya gerek olmaz. Ancak sahura kalkarak az da olsa bir şeyler yemek, en azından bir bardak su içmek hem sahur sünnetini yerine getirmek olur hem de Ramazan ayının özelliğini fiilen yaşamış, niyetini de fiilen yapmış sayılır.

Soru: Oruç günlerinde bir mazeretle karşılaşp da bir gün oruç tutmaması gereken insan ne yapabilir? Mesela, yarın mutlaka hastaneye gidecek, oruç bozucu tedaviyle karşılaşacaktır. Orucunu bozsa kefareet yüklenecek, bozmasa hastanede buna mecburiyet vardır, muayenede oruç bozucu şeyler yaptırmaktalar. Bir çıkış yolu bulmak mümkün olmaz mı?

Cevap: İslam'da çaresizlik, hatta zorluk yoktur. Elbette bir çıkış yolu bulunur. Nitekim böyle mecburi bir oruç bozma zaruretiyle karşılaşacak kimse, o gece oruca niyet etmez. Ertesi günü karşılaştığı oruç bozma mecburiyeti de ona bir kefaret yüklemes. Bu orucunu da Ramazan'dan sonraki müsait bir günde tutarak oruç borcundan kurtulur. Karşılaştığı oruç bozduracak muayene zarureti, ona böyle bir izni sağlamış sayılır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Göz damlası, astımlının spreyi, şeker hastasının iğnesi orucu bozar mı?..

Ahmed Şahin 2010.08.18

Oruçlu iken diş doldurtmak, kaplatmak, çektirmek orucu bozar mı? Buruna, göze, kulağa damlatılan ilaç orucu bozar mı? Kadın özel halin başlayacağı günü de oruca niyet etmeli midir?

Soru: 1 - Oruçlu iken diş doldurtmak, kaplatmak, çektirmek orucu bozar mı?

Cevap: Aslında bu gibi tedavilerde boğazdan aşağıya, bedenden içeriye bir şey gitmezse, mesela kan ve ilaç yutulmazsa oruç bozulmaz. Çünkü orucu bozacak herhangi bir madde ne boğazdan aşağıya kaçmış ne de bedenden içeriye geçmiştir. Öyle ise orucu bozacak bir durum söz konusu olmamıştır. Bununla beraber, oruçlu iken morfinli diş çekiminin orucu bozmayacağı yolunda görüşler ifade ediliyorsa da bunu iftardan sonraya bırakmakta şüpheden kurtulmak için isabet vardır. Acil durumlarda ise buna zaten izin vardır. İğneli, morfinli oruçlar sonra kaza edilerek şüpheden kurtulma yolu tercih edilirse hiçbir şüphe de söz konusu olmaz zaten.

Soru: 2- Buruna, göze, kulağa damlatılan ilaç orucu bozar mı?

Cevap: Bu konuda da farklı tıbbi görüşler vardır. Buna göre, göze, kulağa damlatılan ilaç orucu bozmazsa da, buruna akıtılan ilacın yemek borusu ve mideyle bağlantısı bulunduğundan dolayı orucu bozacağı görüşünü öne çıkaranlar vardır. Demek oluyor ki, buruna akıtılan ilaç içeriye ulaşacak derecede çok olursa orucu bozar, göze, kulağa akıtılan bozmaz. Diyanet ilmi haline de bakılabilir. (İsam)

Soru: 3 - Kadın özel halin başlayacağı günü de oruca niyet etmeli midir? Yoksa adet görme ihtimali olan günde oruca niyet etmese de olur mu?

Cevap: Adet göreceğini sandığı günü de oruca niyet etmesi uygun olur. Özel hal başlamazsa orucunu sürdürür. Başlarsa hemen bırakır. Bir karışıklık söz konusu olmaz. Hatta iftar saatine yakın da olsa adet başlamasıyla orucun bozulması uygun olur. O halde iken oruç tutulmaz.

Soru: 4- İlaç alıp da adeti Ramazan'dan sonraya tehir ettirmek caiz olur mu?

Cevap: Caiz olsa da sıhhi açıdan mahzur ihtimali akla gelmektedir. Zira her bünye ilaç almaya müsait olmayabiliyor. En iyisi, oruç tutulmalı, özür başlayınca bırakılmalı, yenen günleri de sonra kaza ederek borçtan kurtulma yolu tercih edilmeli, ilaç alarak zorlamaya gerek duyulmamalıdır.

Çünkü "tut" emri de dini emirdir. Adet başlayınca "ye" emri de.. Bu sebeple tutunca itaat etmiş de tutmayınca isyana yönelmiş olunmaz. Belki her iki halde de Rabb'imizin emrine uyulmuş, ikisinden de sevap kazanılmış olunur. Bundan dolayı bir maneviyat büyüğünün hanımlara şu hitabı düşünülmeye değer görülmüştür. Demiş ki:

- Hanımefendiler!. Sizler Allah'ın ne bahtiyar kullarısınız!. Orucunuzu tutar, sevap alırsınız, tutmaz yine sevap alırsınız. Çünkü her iki halde de emre uymuş olursunuz. Emre uyan sevap alır, günaha maruz sayılmaz.

Soru: 5- Astımlı hastaların kullandığı sprey orucu bozar mı?

Cevap: Nefes almakta zorluk çeken astımlının boğazına pompaladığı özel karışimli hava orucu bozmaz!.

Çünkü bu, bir hayati ihtiyaçtır. Üstelik yutulan özel hava zerreciklerinin içeriye gittiği doğru olsa bile akciğerden ileriye geçmediği, mideye ulaşmadığı ve susuzluk ihtiyacını karşılamadığı da ileri sürülmektedir. Bu sebeple astımlının nefes almayı kolaylaştıran hava pompalamasının orucu bozmayacağı yolunda Diyanet'in de fetvası vardır.

Soru: 6 - Oruç tutan şeker hastalarının mecbur oldukları iğneyi yaptırmaları orucu bozar mı?

Cevap: Belli zamanlarda enjeksiyon yoluyla (insülin) almaları gereken şeker hastalarının oruç tutmalarında tıp bakımından bir sakınca bulunmazsa, oruçlu iken (insülin) iğnelerini yaptırmaları oruçlarını bozmaz. Çünkü şeker hastaları bunu yaptırmadan yaşayamaz. Hayati bir tehlikenin olduğu anlarda iğne yasağı yoktur zaten. Ancak hastalığın şiddetlenmesi gibi ciddi bir mahzur yoksa iğneler iftardan sonraya bırakılırsa daha sağlıklı tercih edilmiş olunur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruçlunun yemeğin tuzuna bakması, kolonya koklaması, yıkanarak serinlemesi...

Ahmed Şahin 2010.08.24

Soru: Oruç tutan hanım bazen pişirdiği yemeğin dil ucuyla tadına tuzuna bakıyor, sonra da dilinin ucundakini tükürüyor, dişlerini fırçalıyor... Bunlar orucu bozar mı?..

Cevap: Bu gibi durumlarda dikkate alınacak temel ölçü şudur: Gerek dil ucuyla yemeğin tadına, tuzuna bakmada, gerekse diş fırçalama sırasında boğazdan aşağıya bir şeyler kaçıyor mu? Mühim olan budur. Bu ölçü ile baktığımızda şöyle diyebiliriz:

- Oruçlu hanım, pişirdiği yemeğin tadına tuzuna dil ucuyla bakar da sonra dili ucundakini boğazından aşağı kaçırmaksızın dışarıya atarsa, yeme de yok, içme de... Öyle ise bununla oruç bozulmaz. Diş fırçalama da böyledir. Boğazından aşağıya macun parçası veya su kaçırmazsa orucu bozulmaz, kaçırırsa bozulur. Çünkü boğazdan aşağıya bir şeylerin kaçması halinde yeme ya da içme gerçekleşmiş olur, oruç bozulur, hata ile bozulduğundan dolayı da sadece kaza lazım gelir. Kefaret değil.

Demek ki oruçlu kimseler, orucu bozma tehlikesi taşıyan şeylerden uzak kalsalar, daha isabetlisini yapmış olurlar. Yemeğin tadında tuzunda bir eksiklik olursa, yemeği yiyenler bunu tabii bulmalı, oruçlu hanımı, dil ucuyla da olsa pişirdiği yemeğin tadına tuzuna bakmaya mecbur bırakmamalıdır.

Soru: Oruçlu kimsenin esans, kolonya, gül gibi şeyler koklaması orucu bozar mı?..

Cevap: Kokular orucu bozmaz. Ancak oruçlu kimsenin bozar mı bozmaz mı, diye şüphe ettiği şeylerden uzak durması, vesveseden kurtaran yerinde bir dikkat olur.

Soru: Oruçlu kimse, abdest alırken, yahut da gusül yaparken boğazından aşağıya su kaçırdığını anlasa, orucuna yine devam eder, sadece sonra hata ile bozduğu bu orucunu yeniden tutarak kaza etmesi gerekir. Bunu önceki yazınızda okuduk.

Ancak hata ile bozduğu bu orucunu, artık orucum bozuldu, tutmaya gerek kalmadı diyerek o gün yerse bu kimse kefareti mi yüklenmiş olur? Yoksa sadece yediği günün orucunu mu tutması gerekir?

Cevap: Normalde başladığı Ramazan orucunu bilerek yiyen kimse, kefareti yüklenmiş olur. Ancak bu kimse, artık tutmak gerekmez (zannıyla!) yemiş bulunuyorsa, bu (zan!) onu kefarettan kurtarır, yediği günü sonra kaza etmekle kurtulur, diyenler çoğunluktadır.

Bu sebeple, hata ile oruç bozanlar, orucum nasıl olsa bozuldu diyerek yemeye devam etmemeli, orucunu sürdürmeli, sonra sakatladığı bu orucunu sağlamıyla değiştirmeliler.

Soru: Sahura kalkan kimse, yıkanması gerektiğini anlasa ne yapacak? Yıkanmaya yönelse, sahur vakti geçecek, aç kalacak; yıkanmasa cünüpkten sahur yemiş olacak? Ne yapabilir?

Cevap: Sahura kalkan kimse mecbur kaldığı yıkanmaya vakit bulamazsa ekmeğe değen elini, ağzını yıkar, normal olarak sahur yemeğini yer, sonra da bulduğu fırsatta guslünü yaparak orucuna devam eder. Cünüplük hali sahur yemeye ve oruca niyet etmeye engel olmaz.

Soru: Sıcakta zorlanan oruçlunun suya atlayarak, duş alarak serinlemesi, yahut da başına ıslak mendil koyarak dayanma gücü kazanması caiz olur mu, orucunu sakatlamaz mı?

Cevap: Oruca dayanma gücü kazandıracak bu gibi serinleme tedbirleri orucu sakatlamaz, caiz olan tedbirlerden sayılır. Yeter ki bu tedbirlerde boğazdan içeriye su kaçırılmasın, hata ile oruç bozma olayı meydana gelmesin. Gelirse bu orucun da sonra kaza edilmesi gerektiği unutulmasın.

Yarın: Eski Ramazan fıkraları

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nerede o eski Ramazan fıkraları mı diyorsunuz, buyurun öyle ise...

Ahmed Şahin 2010.08.25

Bugün sizlere, gaflete sebep olan kakhaha fıkraları değil de, tefekküre sebep olan tebessüm nokteleri arz etmeye çalışacağım. Göreceksiniz ki, geçmiş Ramazanların bazı nokteleri, bir kitap kadar düşündürmekte, bir mürşit kadar da yol göstermektedir. İşte o eski Ramazan fıkralarından bir demet sizlere.

Bir adam Ramazan'da diliyle hep cömertlikten söz ediyor, ama eliyle hiç de cömertlik etmiyor, yoksula yardım yapmıyordu. İşte bu adam, bir gün karşılaştığı İbrahim Ethem'e rica etti:

- Herkese nasihat ediyorsun, bana da nasihat et şu mübarek günde... İbrahim Etem, tek cümlelik nasihatini şöyle yaptı:
- Sen dedi, Ramazan boyunca açığı kapa, kapalıyı da aç sana yeter!.. Adam bir şey anlamamıştı. Mecburen sordu:
- Açık nedir ki onu kapayayım, kapalı nedir ki onu da açayım? İbrahim, şöyle anlattı açıkla kapalıyı.
- Açık olan hep cömertlikten söz eden ağzındır, onu kapa. Kapalı olan da hiç yardım yapmadığın kesendir, onu aç, bu sana yeter!

Düşünmeye başlayan hakperest adam, tebessüm ederek söylendi:

- Vallahi bir doğru ancak bu kadar güzel söylenebilir! Bu tatlı ikazdan sonra ben de hep yardımdan söz eden ağzımı kapıyor, hiç yardım etmediğim kesemi açıyorum...
- Ne dersiniz, bu sözün bize de şümülü olabilir mi? Biz de Ramazan boyunca hep cömertlikten, yardımdan söz ediyor, ama elimiz cüzdanımıza bir türlü varmıyor, bir yoksulun yüzünü güldüren yardımda bulunamıyor muyuz? Bizim de açığı kapayıp kapalıyı açmaya ihtiyacımızı var mı yoksa? Bir düşünelim mi?..

İbrahim Ethem'e; "Fiyatlar çok yükseldi, kendimiz geçinemiyoruz ki, artırıp da yoksula yardım yapalım" diye söylenirler...

"Öyle ise yine ben kazandım" der. Sorarlar; "Sen nasıl kazanıyorsun, piyasa pahalıncı?" Şöyle açıklar kazancını:

"Pahalı malı bir müddet almaz, beklerim. Böylece ucuzken verdiğim para da bana kalır. Bu sebeple her pahalılıkta ben kazanırım! Artırdığım parayla yoksula yardım imkânı bulurum.

- Var mısınız İbrahim Ethem gibi her pahalılıkta kazanmaya?.. Hiç denediniz mi böyle kazanmayı? Bence yabana atılacak fikir değil, bir deneyin, siz de kazandığınızı göreceksiniz.

Rüyasında Hz. Cebrail'i elinde Hak dostlarının isimlerinin yazılı olduğu defterle gören İbrahim Ethem sorar:

- Bak bakalım benim ismim de yazılı mı Hak dostlarının içinde? der.

Hız. Cebrail, 'Hayır der, senin ismin Hak dostlarının içinde yazılı değil, bir geri defter olan Hak dostlarını sevenlerin listesinde yazılı!..' İbrahim, bu defa teklifini şöyle yapar:

"Madem Hak dostlarının içinde değil de, Hak dostlarını sevenlerin içinde yazılı benim adım. Öyle ise Peygamberimiz, 'Kişi sevdiğiyle beraberdir.' buyurdu. Çabuk benim adımlı da sevdiğim Hak dostlarının yanına

yaz. Peygamberimiz'in emrini yerine getir!" Cebrail, aynen uygular. İbrahim'in ismi de sevenler listesinden alınır, sevdiklerinin yanına yazılır. Böylece sevdiği Hak dostlarıyla birlikte olur.

- Öyle ise biz de kendimizi bir kontrol edelim mi?.. Hak dostlarını seviyor muyuz? Seviyorsak sevdiklerimizle birlikte olacak, onların yanında yer alacağız inşallah. Yeter ki Hak dostlarını gönülden seviyor olalım...

İbrahim Ethem yemesiyle, giymesiyle, çevreye karşı davranışıyla çok mütevazı bir hayat yaşardı. Bundan da hiç sıkılmaz, aksine evliyanın hayatıdır, diyerek mutluluk duyardı. Kendisine bir gün şöyle sordular:

- Nasıl sabrediyorsun bu mütevazı hayata?.. Şu mantıklı açıklamayı yaptı İbrahim Ethem:

- Her şey küçük başlar, zamanla büyür. Fakat sıkıntılar tam aksine, büyük başlar zamanla küçülür.

Onun için ben baştan mütevazı hayatın zorluğunu göze alarak başladım, bu zorluğun zamanla küçüldüğünü gördüm, alışarak normal hayat haline geldiğini anladım. Şöyle devam eder:

- İsterseniz siz de mütevazı hayatı deneyin. Önce zorlanacaksınız, sonra ise alışarak mütevazı hayattan hep mutluluk duyacaksınız. 'Enbiyanın, evliyanın hayatıdır bu mütevazı hayat' diyeceksiniz.

- İşte size, 'Nerede o eski Ramazanlar!' dedirten geçmiş Ramazan nüktelerinden bir demet...

Ne dersiniz, düşünmeye değer mi? Her biri bir kitap kadar fikir vermekte, bir mürşit kadar da yol göstermekte midir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!"

Ahmed Şahin 2010.08.31

Bilindiği üzere yüce İslam, Müslüman'ı bencillikten korumuş, egoistlikten uzak tutmuş, yüce Peygamberimiz (sas) de, "Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir." ikazıyla imkan sahiplerine, yoksula yardım mükellefiyetlerini çarpıcı şekilde hatırlatmıştır.

İslam'la ilgilenmeyenler, sadece kendi menfaatlerini düşünebilirler, kendilerini kurtardıktan sonra yoksula yardım mükellefiyeti duymayabilirler. Ama Müslüman çevresine böyle ilgisiz kalamaz. Çünkü iman ettiği İslam ona görev yükler ve buyurur ki:

-Servetinin kırkta birini ayırıp çevrende gördüğün ihtiyaç sahibi yoksul kardeşlerine Allah'ın emri olarak vereceksin. Hem öylesine karşılıksız vereceksin ki, sen verdiğin için minnet etmeyeceksin, onlar aldığı için minnet duyacaksin, seni borçtan kurtardıkları için teşekkür etme ihtiyacı bile hissedeceksin.

Bu sebeple özellikle bu Ramazan ayında varlıklarını hesap eden Müslümanlar, zenginlik sınırına ulaşmışlarsa servetlerinin kırkta birini mutlaka ayırıp ihtiyaç sahibi kardeşlerine verme mükellefiyeti duyarlar. Hem de verdiklerinin, yoksulun servetleri içindeki hakları olduğunu düşünerek verirler.

Bu itibarla bugün böyle düşünenlerin soru ve cevaplarını arz ediyorum sizlere. Bakın neleri soruyor, neleri uygulamak istiyorlar mükellefiyet sahibi müminler:

Soru 1: Bayramdan önce ihtiyaç sahibi kardeşlerimize servetimizin içindeki zekat haklarını vermek istiyoruz. Ancak ne kadar paraya ne kadar zekat vermek gerekiyor net olarak bilemiyoruz. Bu konuda bilgi verirseniz zekat borcumuzu tespit ederek ihtiyaç sahiplerine haklarını hemen verecek, borcumuzu ödemiş olacağız.

Cevap: - Zekatın hesabı çok kolay. Yeter ki yoksulun malınızın içindeki hakkını vermenin sorumluluğunu olanca derinliğiyle hissedin ve 'Rabb'ime şükürler olsun bana da zekat verme mutluluğu nasip etti', diyerek zekat verme sevincini yaşamaya hazırlanın.

Bu konuda zihinleri karıştıracak akademik ayrıntıya girmeden kısaca şöyle bir tespit yapabiliriz:

-Zekat zenginliğinin alt sınırını (4-5) bin liradan başlatabilirsiniz. İhtiyaçtan artarak bekleyen bu miktar paranın her bin lirasına (25) lira zekat vermek suretiyle yoksulun hakkını verir, mükellefiyetinizi yerine getirme mutluluğunu duyabilirsiniz.

Ticarette meşgul olanların hesaplarını da şöyle ifade edebiliriz:

-Zekat vereceğiniz sırada kasanızda mevcut olan paranızı tespit edin, varsa vitrindeki ticaret malınızın alış değerini de kasadaki bu mevcuda ilave edin, ayrıca sene içinde alacağınız varsa onu da ekleyin, ödeyeceğiniz borcunuz varsa onu da mevcuttan çıkarın, kalan yekunun her bin lirasına (25) lira zekat ayırmak suretiyle zekat verme bahtiyarlığına ulaşarak borcunuzu sevinçle ödemiş olun.

Soru 2: Ev ve araba gibi asli ihtiyaçlarımı almak için beklettiğim bir miktar param var. Bu paranın da zekatını vermem gerekir mi?

Cevap: -Bir görüşe göre, beklettiğiniz parayı ya almak istediğiniz asli ihtiyacınıza harcayacaksınız, yahut da zekat zamanında elinizde bekliyorsa zekatını vereceksiniz. Bir diğer görüşe göre ise bu para zaruri ihtiyaç almak için beklediğinden dolayı zekatını verme mecburiyeti yoktur; ama verirsiniz daha sevaplısını tercih etmiş olursunuz.

Soru 3: Zekat verirken (temlik) şartını ileri süren bazı alimlerimiz, alacaktır para zekata sayılmaz, borçlu önce para bulup borcunu ödemeli, sonra siz ona ödediği borcundan zekatınızı vermelisiniz, diyerek işi zorlaştırıyorlar. Alacağı zekata saymanın yoksulu incitmeyen kolay yanı yok mu?

Cevap: - Diyanet ilmi halinde borçlunun lehine olanı tercih etmenin uygun olacağı ifade edilerek, borçluya, 'Sendeki alacağımı zekata sayarak borcunu sildim, rahat et,' demenin yeterli olacağı görüşü ifade edilmiştir. Temliki geniş manada anlayan bu hükmü ben de uygun bulmaktayım. İsteyenler borcunu ödeyemeyen yoksula: "Para bul borcunu öde, ben de sana ödediğin paradan zekatımı vereyim" deme yerine; "Borcunu zekata saydım, borçlu değilsin, bilgin olsun, rahat et!" diyerek borcu sildiğini ifade etmek daha gönül yapıcı bir kolaylık olarak görünmektedir.

Yarın: Zekat ve fitre kimlere verilir, kimlere verilmez! a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekat ve fitre kimlere verilir, kimlere verilmez?

Ahmed Şahin 2010.09.01

Soru: Zekat ve fitrenin yoksula ödememiz gereken borçlarımız olduğunu biliyoruz. Ancak yakınlarımıza zekat, fitre verilmez diye bir hüküm olduğunu da duyuyoruz. Bu konularda bilgi verebilir misiniz?

Yakın akrabalarından kimlere zekat fitre verilmez, kimlere verilir?

Cevap: Anneye, babaya, dedeye, nineye; oğula, kıza, bunların çocukları olan torunlara zekat, fitre verilmez. Çünkü bunlar bir bakıma soframızın ortaklarıdır. Bunlara zekatla, fitreyle değil de servetin kendisiyle bakılır, yabancı muamelesine maruz bırakılmaktan kaçınılır.

Bunların dışında zekat ve fitre verilecek yakınları da şöyle sıralamak mümkündür:

Evlenip başka aileye karışmış ihtiyaç sahibi kız kardeşe, ayrı ev kurmuş oğlan kardeşe, bunların çocukları olan yeğenlere, kayınpedere, kayıinvalideye, damada, ihtiyaç sahibi geline, halaya, teyzeye, dayıya, bakıma muhtaç öğrencilere, bunlara bakan vekillerine, Pakistan'da sel felaketine uğrayan kardeşlerimize zekat ve fitre verilerek tüm ihtiyaç sahibi insanların imdadına koşmaya gayret edilir.

Soru: Zekatımızı verirken Pakistan'daki kardeşlerimiz gibi çok muhtaç yerlere gelecek senenin muhtemel zekatını da şimdiden verebilir miyiz?

Cevap: Evet, verebilirsiniz. Gelecek sene bu miktarı zekatınızdan düşebilirsiniz.

Soru: Zekat verirken kalpteki niyet yeterli midir? Yoksa alana bildirmek de gerekli mi?

Cevap: Kalpteki niyet yeterlidir. Dille söyleme mecburiyeti yoktur. Verilen kimseyi incitmeden 'şunu bayram harçlığı yapın' gibi münasip bir sözle de verilebilir.

Soru: Bir işyerine ortağım. Hisse senetlerim var. Zekatımı nasıl vereceğim?

Cevap: Ortaklar kendi hisselerine ait olan miktarın zekatlarını kendi başlarına hesap edip verirler. Herkes kendi hissesinin sorumlusudur çünkü.

Soru: Dükkânımdaki malın zekatını verirken alış fiyatını mı, yoksa satış fiyatını mı esas alacağım? Tümünden mi yoksa sadece kazancından mı zekat vereceğim?

Cevap: Malın maliyet değerinden zekatını hesap edebilirsiniz, ayrıca kazancından değil, servetin tümünden zekat vereceksiniz.

Soru: Ticaret için değil de binme ihtiyacım için aldığım arabam var. Ayrıca oturduğum evim, kirada olan mülküm de mevcut. Bunların kendisine zekat vermem gerekir mi?

Cevap: Bindiğiniz arabaya, oturduğunuz evinize, kirası için beklettiğiniz mülkünüze zekat vermeniz gerekmez. Bunlar ticaret malı değil, kullanmak ve gelirden geçinmek istediğiniz sabit mülklerinizdir. Varsa getirdiği kazancından zekat vermek gerekir. Şayet bunlar alıp satmak için bekletilen ticaret malı iseler o zaman değeri üzerinden zekata tabi olurlar. İşyerinde çalışan makine gibi demirbaşlara da zekat gerekmez.

Soru: 80 gramı geçen altın ziynetin sahibi olan hanım bunun zekatını verecek durumda olmadığı takdirde, ben de bu sene Şafii mezhebiyle amel ediyorum diye niyet edebilir mi?

Cevap: Şafii mezhebinde ziynetler kadının asli ihtiyacından sayıldığından dolayı zekata tabi değildir. Mecbur kalan Hanefi hanımlar ben de bu sene Şafii görüşüyle amel ediyorum diye niyet ederek ziynetlerini asli ihtiyaçlarından sayıp veremedikleri sene için borçluluk hissinden kurtulabilirler.

Soru: Zekat ve fitre vereceğim yoksul mutlaka dindar mı olmalıdır?

Cevap: Günahkâr Müslüman'a zekat fitre vermek caizdir. Ancak takva sahibi insanları öne almak da yanlış olmasa gerektir. Aldığı yardımı içki gibi harama harcayacağını sandığınız muhtacın evine yiyecek ve giyecek ihtiyaçları olarak vermek de isabetli bir tedbir olur.

Soru: Zekat ve fitre tek kişiye mi verilmeli, yoksa bölünerek de verilebilir mi?

Cevap: Fitre bölünmez. Çünkü 7 lira gibi küçük bir miktardan başlamaktadır. Ancak zekatın miktarı büyükse birkaç ihtiyaç sahibine taksim edilerek verilebilir.

Ayrıca: Aile içinde kendi adına serveti olan her zengin fert, kendi zekatının sorumlusudur. Ancak fitre öyle değildir. Fitrede aile reisi, aile fertlerinin tümünün fitresini vermekten sorumludur. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Putatapanı affeden Allah, orucunu yiyen mümini affetmez mi?

Ahmed Şahin 2010.09.14

Tutmadığı orucundan dolayı derin üzüntüye kapılan genç, ümitsiz diye imzaladığı sorusunda diyor ki: "Ramazan'da sıcaklardan çekinerek orucumu tutmadım. Bayram günü arkadaşlarımla sevinç ve mutluluklarını görünce, ben neden onlar gibi orucumu tutup da bu mutluluktan nasibimi alamadım diye kendimi suçlayıp ümitsizliğe kapıldım.

Orucumu tutmadığım için Allah beni affetmez mi? Sizden ümit veren bir şeyler anlatmanızı bekliyorum. Bana, Allah seni de affeder diyebilir misiniz anlatacağınız şeylerle? (Ümitsiz)"

Yaptığı yanlıştan dolayı ümitsizliğe kapılan bu hassas kardeşimize Davud Aleyhisselam'dan mesaj yüklü bir olay anlatayım da, tövbe eden putperesti affeden Allah, orucunu tutmayan mümini affeder mi etmez mi, kendisi düşünsün.

Davud Aleyhisselam'a şikâyet gelen semt halkı:

-Ey Allah'ın nebisi derler, içimizde zalim bir putperest adam var. Zulmüne daha fazla tahammül edemeyeceğiz, bu zalimi bir sorguya çek de adaletini göster.

Dâvud Aleyhisselâm şikâyet edilen putperesti huzuruna çağırıp sorguya çeker.

Şahitlerin ittifakıyla sabit olur ki, cinayetler işlemiş olan putperestin cezası idamdan başkası değildir. Hükmünü tereddütsüz verir: Götürün bu putperest katili, تنها bir yerde sağlam bir ağaca asın!

Davacılar ite kaka götürüp gece karanlığında ormanda sağlam bir ağacın dalına asarak çekilip giderler. Ancak, ip boynuna tam oturmadan bayılan katil ipte sallanıp kalır.

Neden sonra ayılınca akli başına gelerek yalvarmaya başlar:

- Ey benim taptığım putların da yaratıcısı olan Allah'ım, ben şimdiye kadar suçların en kötüsünü işledim, puta bile taptım, ama şimdi öyle bir pişmanlık içindeyim ki, yaptıklarımın da taptıklarımın da yanlışlığını itiraf ediyor, kesin şekilde tövbe istiğfar ederek Sana sığınıyorum. Senin merhamet ve affın samimi dönüş yapanları mahrum etmeyecek büyüklüktedir. Tövbemi kabul edip beni bu ipten kurtar, zulmettiğim tüm mazlumları dolaşarak haklarını ödeyeyim.

Bu sırada boynundaki ip kopar, eski putperest, ama yeni mümin adam, düştüğü zeminde hemen secdeye kapanır.

Sabah olunca halk ipten indirip de bir çukura gömelim diye geldiklerinde, astıkları putperestin secdede Allah'a yalvardığını görünce şaşırıp Dâvud Aleyhisselâm'a koşarlar. Davud nebi, akşam idamına hükmettiği putperest katilin sabahki durumunu şöyle açıklar:

- Allah samimi tövbe edeni putperest de olsa kabul eder. Nitekim tövbesinin kabul edilmesi üzerine kopan ipten kurtulup yere düşer düşmez secdeye kapandı. Siz bir çukura gömmek üzere geldiğinizde o secdede hâlâ gözyaşı döküyor, hak sahipleriyle helalleşmeyi düşünüyordu.

Şimdi burada birazcık duruyor ve tutmadığı orucundan dolayı ümitsizliğe kapılan kardeşimize diyoruz ki:

-İdamlık suçlar işleyen putperest bir katilin tövbesini kabul eden Rabb'imiz, tutmadığı orucundan dolayı tövbe eden mümini de affeder, ümitsizliğe kapılmaya hiç gerek yoktur. Yeter ki bu mümin kardeşimiz, ümitsizliğe düşmeyi yasaklayan ayetin şu müjdeli ikazını da unutmasın:

"- Ey günahlarla nefislerine kötülük eden kullarım! Allah'ın affından ümidinizi kesmeyin; çünkü Allah, günahların tümünü de affedebilir!." (Zümer Sûresi ayet: 53)

- Ne dersiniz, yazımızın başlığındaki soruyu burada bir daha sorarak bağlayalım mı konuyu? "Puta tapan katili affeden Allah, orucunu yiyen mümini affetmez mi?" Buna rağmen inanmış insanın Allah beni affetmez diye ümitsizliğe düşmesi caiz olur mu, meşru sayılır mı? Soru sahibi hassas kardeşimiz bu gerçekleri düşünmeli mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zulüm gayretullaha dokununca yıkılış başlar!

Ahmed Şahin 2010.09.21

Bilindiği üzere zulmün tahammül edilecek bir derecesi, sabredilecek bir sınırı vardır. Zulüm o sınırı geçmediği sürece devam eder.

Şayet bir gün tahammül derecesini aşar, sabır sınırını zorlarsa, artık bu kadarı da fazla olur, bir de bakarsınız ki, Rabb'imiz sebepler halk eylemiş, kimsenin gücünün yetmeyeceği sanılan zulmü ve zalimi tepetaklak edip sona erdirmiş, duaları arşa yükselen mazlumlar da derin bir nefes alarak 'Şükür ya Rab!' demişlerdir. Bundan dolayı meşhur ifadeyle denir ki:

- Küfür devam eder, zulüm devam etmez. Çünkü gayretullaha dokunma sınırına dayanan zulmün zevali kesin olur artık..

İrşat eserlerinde ibret alınması için gayretullaha dokunan zulümlerden misaller verilir. Birini bugün ibretinize takdim etmek istiyorum, gayretullaha dokunan zulümler münasebetiyle.

Bir grup Müslüman kadınlı erkekli bir kabileyle hac yolculuğuna çıkarlar. Çölleri aşıp vahaları geçerek yol alırken, iki dağın arasındaki bir vadide yollarını kesen eşkiya, silahlarını doğrultur:

-Ya canınız ya malınız!.. derler. Hac yolcularında elbette karşı koyacak silah yoktur. Hepsisi de kaba kuvvet karşısında ellerini kaldırıp teslim olmaktan başka çare bulamazlar.

Bir ellerinde silah, bir elleriyle de erkek yolcuların üzerlerini aramaya başlayan eşkiya, ne var, ne yok hepsini alır, ekmek parası dahi bırakmaz. Yaşlı bir yolcu:

-Eyvah der, eşkiya paramızı alıp elini kolunu sallayarak gidecek, ekmek parası dahi bırakmayacak bize!. Tam o sırada eşkiya başından bir emir duyulur:

-Kadınları bırakmayın, başörtülerini çıkarın, saçlarının arasına varıncaya altın arayın!

Eşkiya güruhu bu defa bir köşeye çekilmiş korku içinde titreşen kadınlara yönelip başörtülerine el atmaya başlar. Yaşlı yolcu bu defa sözünü değiştirir:

-Arkadaşlar der, artık eşkiya paramızı götüremez, bekleyin. Allah bir sebep halk eder!..

İşte bu sırada başları üzerinde bekleyen yağmur yüklü buluttan müthiş gürültüler duyulur, eşkiya topluluğunun üzerine yağmurlarla birlikte yıldırımlarını boşaltır. Yerlere serilen soyguncular aldıklarını koruyamaz hale gelirler. Bu defa cesareti artan yolcular da paralarını zalimlerin ellerinden geri toplayıp yollarına devam ederler. Bir müddet sakince yürüdükten sonra yaşlı zata sorarlar:

-Efendi derler, önce ekmek parası dahi bırakmayacaklar, tüm paramızı alıp götürecekler diye endişeye kapıldınız, ama sonra da sanki olacakları biliyormuşçasına, 'Artık paramızı götüremezler' diye ümitlendiniz. Gerçekten de paramızı götüremediler, alıp yolumuza devam ediyoruz. Bunu nasıl anladınız?

Yaşlı yolcunun yorumu şöyle olur:

-Onlar önce erkek yolcuların parasını almakla zulmettiler. Ama zulüm orta derecedeydi; gayretullaha dokunma sınırına dayanmamıştı. Zirveye çıkmayan zulüm engelle karşılaşmaz, devam eder. Onun için 'Eyvah paramızı götürecekler!' diye düşündüm. Ne zamanki kadınlara dönüp onların başörtülerine de el attılar. Başörtüsüne el atma derecesine ulaşan zulüm, gayretullaha dokunma sınırına dayanan zulümdür. Zulüm bu sınıra varınca Rabb'imiz bir sebep halk edip zalime haddini bildirir. Zulmünü sona erdirir. Bundan dolayı ümitlenip paramızı götüremeyeceklerini düşündüm. Öyle de oldu. Kadınların başörtüsüne el atmaları gayretullah yıldırımlarının başlarına inmelerine sebep oldu.

Demek ki, zulmün bir gayretullaha dokunma sınırı vardır. O sınıra dayanıncaya kadar zulüm engelle karşılaşmadan devam eder. Ancak sınıra ulaşp da haddini aşmaya başlayınca mazlumun duası da arşa ulaşır. Bu defa zalime tokadını indiren Rabb'imiz, zulmü sona erdirir, mazlumun da yüzünü güldürür. Bundan dolayı halk dilinde 'Zalimin zulmü varsa mazlumun da Allah'ı var.' denilir.

Öyle ise, kimse kimseye gücüne kuvvetine güvenerek zulmetmesin. Yaptığı yanına kalır sanmasın. Tüm zalimler sonunda gayretullah gök gürültüleriyle gelen adalet yıldırımlarıyla yerlere serilirler. İsterseniz bakın yerlere serilenlere... a.sahin@zaman.com.tr

Birlik beraberliğimizi koruma görevimiz üzerine..

Ahmed Şahin 2010.09.22

Ülke çapında birlik beraberliğimizi koruma konusunda Rabb'imiz biz kullarına sorumluluklar yüklemiştir. Bu sorumluluğumuza ait bilgileri ise, Kırık Testi'den derleyerek dikkatinize takdim ediyorum bugün.

Yazı okununca görülecektir ki, bizi birbirimize düşürmek isteyenlere karşı birlik beraberliğimizi sevgi, saygı ve hoşgörü ile güçlendirme ve koruma ile mükellef tutulmuşuz hepimiz. Bu mükellefiyetimizi Efendimiz'in (sas) kabul olmayan duasının hikmetini okuyunca daha net bir şekilde anlayacağız. Sözü daha fazla uzatmadan görevimizi gösteren bilgilerin özetini birlikte okuyoruz:

Efendimiz (sas) Ümmet-i Muhammed'in kökten ve toptan yok edilmemesi, umumi bir kıtlığa maruz kalmaması ve çoğunu helak edecek bir düşmanın onlara musallat kılınmaması için Cenâb-ı Hakk'a dua dua yalvarmış ve Allah (cc), Efendimiz aleyhissalâtü vesselâmın bu duasını kabul buyurmuştur!.

Buna göre bu ümmet, umumi bir helake uğramayacağı gibi, devamlı olarak başkalarının hâkimiyeti altında da kalmayacaktır! Bu çok sevindirici bir sonuçtur.

Ancak Efendimiz'in (sas) bu ümmetin kendi arasında birbirleriyle vuruşmamaları, birbirlerine düşmemeleri için yapmış olduğu duasının, Cenâb-ı Hak tarafından kabul buyurulmadığı ifade edilmiştir. (Müslim, Fiten, 19/20)

İşte bu son talebin kabul edilmeyiş hikmetine bakıldığında şu çarpıcı yorumlar dikkat çekmektedir.

Birlik beraberlik konusu, insanların kendi iradeleriyle çözecekleri bir husustur. Zira insan, akıl ve şuur sahibi bir varlıktır. Kendi iradesi için içinde olmadan sürü gibi güdölmek, bir yere toplanmak, ağaçlar gibi üst üste yığılıp bir arada bulunmak insan haysiyet ve şerefine terstir!. Bunun yerine insanın, iradesinin hakkını vererek bir arada yaşayabilme ve başkalarıyla beraberlik tesis edebilme yollarını araştırması ve birliğini koruma imtihanından başarı ile geçmesi gerekir!.

Cenâb-ı Hak İlahî kelamında farklı âyet-i kerimelerde tekrar tekrar insanların birbiriyle imtihan edileceğini ifade buyurarak Ümmet-i Muhammed'in maruz kalabileceği bu büyük fitne imtihanı hususunda bizi ikaz etmektedir.

"Bazınızı bazınızla imtihan edeceğiz!" (En'am Sûresi, 6/53) Evet, Allah (cc), bizi pek çok şeylerle imtihan etmektedir..

İşte bu imtihanlardan biri de bazımızın bazımızla imtihan edilmesidir. Çünkü Allah (cc) insan nevinde değişik neviler yaratmıştır. İnsanlardan her bir fert, başlı başına bir nev gibidir. Herkesin mizaç ve huyu farklıdır. Kimse kimseye benzemez. Allah insanları bu şekilde farklı farklı yaratmakla, esma-i ilâhiye ve sıfat-ı sübhaniyesinin tecellilerini gösteriyor. Ve aynı zamanda bununla bizi imtihan ediyor ve imtihanda başarılı olanlara İlahi mükâfatlar vaat ediyor.

Nitekim senin huyun onun huyuna uymadığı gibi, onun huyu da sana uymayacak. Sen ayrı bir meşrebin çocuğu, o ayrı bir mizacın evladı olacaktır. Aranızdaki bütün bu farklılıklara rağmen, beraber yaşayabilmenin yollarını arayacak, birlik beraberliği koruma yönünde özel gayretler göstererek imtihanı kazanacaksınız.

Bu yüzden fertler arasında oluşan küslük ve kırıngılıklardan sonra ilk defa özür dileyip "Kusura bakma kardeşim, hakkını helal et.." diyerek el uzatan kimse, birlik beraberliği koruma kahramanı sayılmıştır. Bir hadis-i şerifte

Efendimiz (sas) bu hususa işaret ederken, birbirine küsen iki kişiden hayırlı olanın, önce selâm vererek arayı önce düzeltmeye çalışanı olduğuna dikkat çekmiştir.

Diyebiliriz ki, eğer birlik beraberliği sağlamanın bizim irademize bırakılan imtihanımız olduğuna inanıyorsak, kardeşliğimizi zedeleyecek her türlü itici ve uzaklaştırıcı duygu ve davranışın rüyalarımıza dahi girmesine fırsat vermemeli, bize sırtını döneni dahi kucaklama yollarını arayarak beraberliğimizi koruma konusunda önce biz harekete geçmeliyiz.

Çünkü birlik beraberliği korumayı kullarının imtihanı olarak takdir eden Rabb'imiz, önce sevgi ile selam verip tebessümle el uzatanı, imtihanı önce kazanan kulu olarak görmektedir. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyüklerden düşündüren söz ve davranışlar...

Ahmed Şahin 2010.09.28

Bağdat'ın maneviyat büyüklerinden Ahmed Rufai Hazretleri bir gün ders verdiği öğrencilerine der ki:

-İçinizde kim bir ayıbımı görürse hemen söylesin ki o ayıbımı vakit geçirmeden düzelteyim, tekrar etmeyeyim!.

Kimseden bir ses çıkmaz. Ancak bir talebesi parmağını kaldırır:

- Efendim der, sizde benim gördüğüm büyük bir ayıp var.

-Söyle bakayım evladım o ayıbımı da hemen düzelteyim!

Gözleri yaşararak konuşan talebe, hocasının ayıbını şöyle ifade eder:

- Sizin en büyük ayıbınız, bizim gibi günahkârları talebe olarak kabul etmenizdir!.

Bu söz üzerine derin bir sessizlik başlar. Neden sonra Rufai Hazretleri'nden şu söz duyulur:

-Kendisini günahkar bilme olgunluğuna erişen bu talebemi yerime halife tayin ediyorum. Bundan sonra ben olmadığım zamanlarda sohbeti o yapacaktır!.

Demek samimi şekilde kendini günahkar bilen insan, sonunda hocasının halifeliğine layık da görülebilir.

Böyle bir halife tayin olayı da Hacı Bayram-ı Veli'de görülür.

Kendisine sonradan intisap eden Akşemseddin'e, halifelik vermesi üzerine talebelerinden biri sorar:

- Efendim der, kırk yıldır hizmetinizde bulunan talebelerinizi halifelğe layık görmezken yeni gelen Akşemseddin'i halife tayin etmeniz hikmetini anlayamadık. Sebebi ne ola ki?

Hacı Bayram Hazretleri bu tercihin hikmetini az fakat öz bir sözle şöyle ifade eder:

- Bu Ak şeyh, bizden ne görür, ne işitirse tereddütsüz teslim olur; hikmetini sonra kendisi arayıp bulur. Kırk yıllık hizmetimizde bulunanlar ise tereddüt edip bekler, hikmetini bulduktan sonra teslim olurlar.

Tam teslimiyetle tereddütlü teslimiyetin farkı!.

Doksan yaşındaki ihtiyar tövbe için geç kalmamış mı?

Basra'nın velisi Hasan-ı Basri Hazretleri'ne 90'lık bir ihtiyar gelir:

-Ben tövbe ederek istikametimi düzeltmek için geldim, bana yol göster, der. Hasan Basri Hazretleri latife ile:

- 'Baba biraz geç kalmadın mı?' der. İhtiyarın cevabı manalı olur:

- Henüz güneş batıdan doğmadı, tövbe kapısı kapanmadı diye ümidimi kesmeden geldim, yanlış mı yaptım yoksa ümidimi kesmemekle?

Heyecanlanan Hasan-ı Basri Hazretleri:

- Hayır, hayır der, ümidinizi kesmemekle yanlış yapmadınız. Gerçekten de henüz güneş batıdan doğmadı, tövbe kapısı da kapanmadı. Buyurun birlikte tövbe istiğfar edelim, belki sizin kesilmeyen ümidiniz hürmetine bizim tövbemiz de kabul olur. Birlikte oturup tövbe, istiğfar ederler.

Demek ki, hangi yaşta olursa olsun tövbeden asla ümit kesilmemeli, bulunan ilk fırsatta tövbeye koşulmalıdır. Çünkü güneş henüz batıdan doğmamış, tövbe kapısı da kapanmamıştır.

Somuncu Baba'yı üzen dünyalık!

Bursa'nın maneviyat büyüğü Somuncu Baba, tarlası olup da tohumu olmayan talebesine bir teneke buğday vererek, "Yarisını kendin için, yarisını da benim için ek tarlana" der. Talebe tarlanın yarisını kendi adına yarisını da hocası adına eker. Ekinlerin yetiştiği mevsimde, hocasıyla birlikte tarlaya gelirler. Talebeye ait kısımdaki ekinler gayet iyi ve gür yetiştirilmiş, hocasınınki ise zayıf ve cılız kalmış.. Somuncu Baba, iyi yetişen mahsulün kimin olduğunu sorar. Talebe de utancından "sizin efendim" der. Buna üzülen Somuncu Baba söylenir,

-"Biz ahiretimizin mamur olması için dua ediyorduk, demek ahiretimiz yerine dünyamız mamur olmaya başlamış, ücretimizi dünyada alıyoruz, üzöldüm doğrusu.." der. Bunun üzerine talebe açıklamak zorunda kalır.

-Efendim der, aslında iyi olan ekin benim, zayıf olan da size aittir. Utancımdan dolayı iyi olanın size ait olduğunu söyledim.

Somuncu Baba'nın yüzünde tatlı bir tebessüm dolaşır:

-Şimdi oldu evlat der, ekinin gür tarafının bana ait olduğunu duyunca, "Dünyada alacağınızı aldınız ahirette isteyecek bir şeyiniz kalmadı." denecek olan servet sahiplerinden mi oluyorum acaba diye endişe etmiştim, der....

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Zulmedenlerin helak olmasını değil, ıslah olmasını istiyorum'

Ahmed Şahin 2010.10.12

Efendimiz (sas) Hazretleri'ne çok eziyet ve cefa yapanlar olmuş, bu zulüm ve haksızlıklara üzülenler de acıyarak,

- "Ya Resulallah bu zalimlere lanet okuyup, beddua etseniz de layıkların bulsalar..." diye teklifte bulunmuşlar.

Ancak âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz,

- "Ben lanet okuyan bir Peygamber değilim. Bana zulmedenlerin helak olmasını değil ıslah olup imana gelmelerini diliyorum..." buyurmuş, şahsına kötülük edenlere bedduaya yönelmemiştir.

Ancak, şahsına yapılan bunca zulüm ve eziyetlere bedduadan uzak duran Efendimiz, toplumu cephelere bölerek birbirine düşman etme fitnesi çıkaranlara aynı şekilde sessiz kalmamış,

- "Fitne uykudadır, uyandırana Allah lanet etsin!" ikazında bulunmaktan geri durmamıştır.

Bu farklı tavır neden?.. Çünkü, toplumu kendi içinde cephelere bölüp birbirine düşman etme fitnesi, öyle sessiz kalınacak basit bir fitne değildir. Bundan dolayı şahsına yapılan bütün zulümlere sabreden Allah Resulü, milletin birliğine kastedip beraberliğini bozmaya yönelen bölücü fitnesini, bedduaya layık görmüş, caydırıcı olması için de,

- "Fitne uykudadır, uyandırana Allah lanet etsin!" ikazından geri durmamıştır.

Nitekim Casiye Sûresi'ndeki ayetlerinde Rabb'imiz de, farklı inanç ve anlayış içinde olanların dahi toplumda birlik beraberlik içinde olmaları mecburiyetine işaret ederken (mealen) buyurmuş ki:

- "Kim iyi düşünce ve davranış içinde olursa kendi lehinedir. Kim de kötü düşünce ve amel içinde olursa o da kendi aleyhinedir. Her ikisinin de hesabını ahirette Allah görecektir. Burada herkes birbiriyle dostça geçinecektir.." (Bakınız: Casiye- ayet 14-15.)

Demek ki herkes düşünce ve davranışının hesabını ahirette Allah'a verecektir. Öyle ise neden cephelere bölünüp de karşı karşıya kalalım? Herkes kendi hesabını Allah'a kendisi verecektir sonunda..

Ama bölme fitnecisi böyle demiyor, bir kesimi ötekini karşısına dikip vuruşmaya teşvik ediyor, Allah Resulü de bunlara caydırıcı ikazını yapmaktan geri kalmıyor:

- "Fitne uykudadır, uyandırana Allah lanet etsin!"

Acaba birliğimizi bozup bizi ayırmaya çalışanlara böyle beddua eden Efendimiz, birliğimizi korumaya, küsleri barıştırıp kardeşliğimizi kuvvetlendirmeye çalışanlara ne buyuruyor? Onlara da bir göz atalım isterseniz. Ebu Davud'daki hadisın tavsiyesine bir bakalım. Hangi tutum ve davranışımız bize çok sevabı kazandırıyor görelim. Buyuruyor ki:

- "Size namaz, oruç, hac gibi sevabı çok olan güzel davranışlardan haber vereyim mi?"

- Ver ya Resulallah, diyorlar. Şöyle açıklıyor sevabı çok olan güzel davranışlarımızı:

- "Küsleri barıştırın, kırıgınları kucaklaştırın, toplumun birlik beraberliği için çaba sarf edin, sevabınız bu saydıklarımın sevabından az olmayacaktır!.."

Demek ki bizim namazımız, orucumuz, haccımız nasıl sevabı en çok olan ibadetlerimiz ise küsleri barıştırıp dargınları kaynaştırarak toplumu kucaklaştırma gayretlerimiz de aynı derecede sevabı çok olan görevlerimizden sayılmaktadır.

Zaten Müslüman'ın toplum içinde mecburi görevlerinden biri, hep barışçı olma vazifesidir. Nitekim Bakara Sûresi'ndeki ayetin emri de bu mecburiyetimizi hatırlatmaktadır:

- "Ey iman edenler! Topyekûn barışa girin, şeytanın peşine düşüp de birlik beraberliğinizi bozmayın. Unutmayın ki, birliğinizi bozmak isteyen şeytan, sizin apaçık düşmanınızdır.!" (Bakara 208)

Anlaşılan odur ki, bir ülkede ayetlerin, hadislerin birlik, beraberlik ikazlarını dikkate alan insanlar çoğalır, kuvvetlenirse birlik beraberlik de kuvvetlenir, barış kazanır, bölücü fitne kaybeder. Çünkü dindar insan Allah'ın lanetine müstahak olacak bölücü fitneye taraftar olmaz, destek de vermez. O hep barış, hep kardeşlik anlayışı içinde dövene elsiz, sövene dilsiz gerek hoşgörüsünü tembih ve temsil etmektedir.

Bilmem siz nasıl bakarsınız bölücülüğe karşı birlik beraberliğimizi koruma anlayışımıza, itici değil kucaklaştıracı yaklaşım ve yorumlarımıza?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacılarımıza, hac ayetinden önemli hatırlatmalar

Ahmed Şahin 2010.10.19

Hemen hepimizin bildiği üzere hac'da ziyaret mekânları büyümmez, hep sabittir.

Ama ziyaretçi sayısı hiç sabit değildir, her sene büyür. Bu da sabit bir mekânda her sene çoğalan ziyaretçilerin mecburen sıkışma ve izdiham yaşama imtihanlarına sebep olur.

Nitekim hac ayetinin manidar hatırlatmasından da bunu anlamaktayız. Mealen:

-Kime hac farz olursa bilsin ki, orada incinip incitme, sataşp dövüşme yoktur!. (Bakara-197)

Demek ki hac'da böyle incinme ve incitme izdihamları söz konusu olacaktır.

Nitekim daha yolculuğun başında vasıtalarla binip inerken, pasaport kontrollerinde beklerken başlayan imtihanlar, hac yolculuğu boyunca devam edecek, Arafat'ta, Müzdelife'de, şeytan taşlamada ve tavaflarda bu türlü bekleme ve sıkışma imtihanları hiç eksik olmayacaktır. Bu sebeple herkesin birbirine tavsiyesi de hep aynı olacaktır: "Sabır, ya hacı sabır!"

Ne var ki, ziyaret mekânlarının bu kaçınılmaz darlık ve zorluğunun farkına varamayan hacı efendi, maruz kaldığı mecburi izdihamlara karşı tepki duyar, öfkelenmeye yönelirse işi zorlaşır. Sadece sabır imtihanını kaybetmekle kalmaz, sevaplarında da önemli zayiata uğrayabilir.

İşte böylesine arzu edilmeyen durumla karşılaşmamak için hacı efendi yolun daha başında iken kendi kendine karar vererek demeli ki:

-Ben öyle bir yolculuğa çıkıyorum ki, buralarda mecburen mekân hep aynıdır, genişlemez, ama ziyaretçi hep aynı değil her sene çoğalır. Bu çoğalma sebebiyle bazı yerlerde daralmalar, beklemeler kaçınılmaz olur. Ben bunların hepsini de buranın özel imtihanı olarak karşılamalı, hep kendi kusuruma, hatama kilitlenmeli, başka kardeşlerimin kusurlarıyla hiç meşgul olmamalıyım!..

Daha yolculuğun başında böyle bir karar alan hacı efendi, hayırlı bir hacı olma yolunda karar veriyor demektir. Çünkü Efendimiz (sas) Hazretleri hayırlı hacıyı tarif ederken buyurur ki:

- "Allah, kimin hayırlı hacı olmasını dilerse ona kendi kusurunu görme duygusu nasip eyler!."

Evet, kendi kusurunu görmeye karar vermek, Allah'ın hayırlı kulu olmaya talip olmak demektir. Ne var ki, insanın kendi kusurunu görmeye talip olması yazıldığı, konuşulduğu kadar kolay olmamaktadır.

Zira insan hep kendi nefsinin savunmakta, başkalarının kusuruyla meşgul olmayı rahatlatıcı bulmaktadır. Halbuki kimsenin ayıp ve kusuruyla meşgul olmadan, şartlarını yerine getirerek yapılan haccın sevabını Efendimiz (sas) Hazretleri manidar bir benzetmeyle şöyle haber vermektedir:

- "Kim birinin gönlünü incitmeden, hakkını almadan, ayıp ve yanlışına bakmadan, şartlarını yerine getirerek haccını tamamlayıp evine dönerse, anasından yeni doğan bir çocuk gibi günahsız dönmüş olur!.."

Evet, şartları yerine getirilerek yapılan haccın sevabı, anasından yeni doğmuş çocuk masumiyetinde evine dönmektir!.

Tabii, şartları yerine getirilerek yapılan haccın.. Yoksa, yolculuk boyunca kendisini herkesin önünde olmaya layık gören, en güzel yere oturup, en iyi yerde kalmayı kendi hakkı bilen, bunları temin için de her türlü tartışmayı göze alarak çevresini kırıp dökmekten çekinmeyen sabırsız hacı efendiye, anasından yeni doğmuş çocuk masumiyetinde dönme müjdesi verilmeyecektir herhalde. Hangi sabrı göstermiş, hacıların huzuru için hangi hakkından fedakarlıkta bulunmuş ki onun karşılığı olarak verilsin yeni doğmuş bir çocuk gibi günahsız dönüş mükafatı?.

Halbuki hac, sabır demektir, tevazu demektir, hacıların huzuru için gerektiğinde öz haklarından bile feragat ve fedakarlıkta bulunmaya razı olmak demektir..

Hac ayetinin işaret ettiği bu özel durumlara dikkatlerini çekmeye çalıştığım muhterem hacılarımıza son olarak diyorum ki:

Aşkla, şevkle gidesiniz, sabırla, anlayışla kutsal görevinizi yapasınız; yeni doğmuş bir çocuk masumiyetinde şükürle, hamd'le de evlerinize dönesiniz inşaAllah. Haydi hayırlı yolculuklar..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacca yaşlanınca mı gitmek gerekir? Vekil borçtan kurtarır mı?

Ahmed Şahin 2010.10.26

Soru: Özellikle Türkler yaşlanınca geliyorlar kutsal topraklara. Bu sebeple de hac görevlerini yapmada zorlanıyorlar. Bu konuda uyarı yazıları yazsanız da görevlerini kolayca yapacakları gençliklerinde gelseler hacca.

Cevap: Bu tür sorulara cevabımız pek arzuya uygun şekilde olmuyor? Neden olmuyor arz edeyim.

Bilindiği üzere hac mükellefiyeti gençlikle yaşlılıkla ilgili bir mükellefiyet değildir. Hacca götürüp getirecek kadar maddi imkâna sahip olmakla ilgili bir mükellefiyettir. Hangi yaşta eline hacca gidecek imkân geçerse işte o yaşta hacca gitme mecburiyeti başlıyor. Bu sebeple, eline hacca gitme imkânı geçmeyen gençlere, yaşlanmadan hacca gidin, diyemeyeceğimiz gibi; imkânı olan yaşlılara da, geç kaldınız artık hacca gitmeyin, diyemeyiz. Çünkü mesele genç-yaşlı meselesi değil, hacca götürecek imkâna sahip olup olmama meselesidir.

Zannederim burada açıklığa kavuşturulması gereken soru şöyle olsa gerektir:

- Vatandaşlarımızın birçoğu hacca gitme imkânına sahip oldukları halde hemen gitmeyip bekliyor, yaşılanınca gitmeyi tercih ediyorlar. Kendisine hac farz olan bir kimse bekleyip de yaşılanınca gitmeyi tercih edebilir mi? Farz olduktan sonra böyle beklemeye cevaz var mıdır? Yoksa hac farz olunca hemen müracaatı yapıp teşebbüse geçmek mi gerekir?

Evet, meselenin düşünülmesi gereken önemli tarafı bu olsa gerektir. Hac farz olunca hemen gitmesi mi gerekir, yoksa beklemeye de cevaz var mı? Bu konudaki görüşleri şöyle özetleyebiliriz:

İmam-ı Ebu Hanife, Ebu Yusuf, İmam Malik ve Ahmed b. Hanbel hazretleri gibi çoğunluğu teşkil eden mezhep imamlarımız diyorlar ki:

-Kendilerine hac farz olan imkân sahipleri, fırsat bulduğu ilk hac mevsiminde hemen gitmeleri gerekir, sonraki yıllara tehir etmeleri (mazeretsiz) caiz değildir!. Şafii ve İmam-ı Muhammed Hazretleri ise ileride gitme niyetiyle haccın tehir edilebileceği görüşünü ifade ediyorlar, ancak sünnete uygun olanın da, farz olduğu ilk senelerde gidilmesi olduğuna dikkat çekiyorlar..

Demek ki Şafii dışındaki mezheplerde farz olduğu seneden itibaren (fevri olarak) gitme mükellefiyeti başlar. Mühimsemez de sonra da gidemeyecek duruma düşerse hac borçlusu olarak kalması söz konusu olur.

Böyle bir tehlikeyle karşılaşmamak için özellikle Hanefi mükellefler, haclarını tehir etmemeli, buldukları ilk fırsatta müracaatlarını yaparak hac borçlarını eda etme teşebbüsüne geçmelidir. Meselenin önemli yanı burası olsa gerektir.

Tabii bunlar konunun kitabî olan yanıdır. Bir de mahallî örf ve âdetlerin yaygın olduğu yerlerin kitabî olmayan söylentileri vardır. Onlara göre hacca gençken değil de aksine tehir ederek yaşılanınca gidilmesi icap ediyor. Çünkü diyorlar, gençken hacca gidersen tutamazsın, yaşılanınca git ki, dönünce dünya işine pek bulaşmazsın, böylece haccını da kaybetme tehlikesiyle karşılaşmazsın.

Bazı yörelerdeki bu tür söylentinin gerçeğe ilgisi yoktur elbette. Çünkü hacca giden kimse dönünce dünya işiyle meşgul olursa haccını kaybeder, diye bir dini hüküm yoktur. Olan hüküm şudur: Hacca giden borcundan kurtulur, gitmeyen hac borcuyla kalır. Hacdan sonra terazi tutulmaz, dünya işi yapılmaz, yapılırsa haccını kaybeder diye bir İslamî anlayış olamaz. Ancak hacdan sonra hacı efendi dünya işlerinde harama helale daha çok dikkat eder duruma gelmiş olmalıdır. Onda elbette şüphe yoktur.

Soru: Farz olduğu halde teşebbüse geçmeyip de hac borcuyla ölenin yerine, mirasçılarının vekil olarak birini hacca göndermeleri onu borçtan kurtarır mı?

Cevap: Hac farz olduktan sonra teşebbüse geçmeyip de hac borcuyla ölen zengin, yerine vekil gönderilmesini vasiyet etmişse, bu vasiyeti mirasçıların yerine getirmeleri mecburi olur. Vasiyet etmediği halde kendiliklerinden vekil gönderirlerse bu da, yakınlarını hac borcundan kurtaran takdire şayan bir saygı örneğini teşkil eder. Vefalı bir mirasçı olduklarını göstermiş olurlar. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Varacağımız mezarlık mı, yanımızda götüreceğimiz amelimiz mi mühim?

Soru: Bazı yakınlarımız pahalı semtlerden mezar yeri alıyor, yüklü miktarda harcama yaparak gösterişli mezarlar hazırlıyorlar kendilerine.

Böyle büyük masraflara mal olan mermer mezarların sahibine faydası olur mu? Asıl olan masraflı mezar mı, yoksa oraya götürülecek ihlaslı amel mi? Pahalı mezarlık, gösterişli mezar meselesine nasıl bakmak gerekir?

Cevap: Hepimizce bilinen gerçek odur ki; mezar, ya cennet bahçelerinden bir bahçe yahut da cehennem çukurlarından bir çukur gibi karşılar sahibini. Ancak mezarın sahibini böyle farklı şekilde karşılaması, kabrin bulunduğu semtten, yapısındaki kıymetli mermerlerden kaynaklanmaz. Kabre giren insanın oraya varıncaya kadar yaşadığı günlük hayattan, beraberinde götürdüğü kendi amellerinden kaynaklanır. Bu yüzden, kabrin meşhur bir mevkide olması, falan ve filanların yanında bulunması pek mühim sayılmaz. Çünkü eninde sonunda insan, kendi ameliyle girer kendi kabrine. Semtin ve komşularının kurtarıcılığı söz konusu olmaz kendi amelinin sonucundan. Çünkü "İnsanı kendi ameli geriletirse, nesebi ve yakınları onu ilerletemez!" ikazı vardır hadislerde. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri, biricik kızı Fatıma validemize, "Kızım sakın Peygamber kızımı diye bir ihmale maruz kalmayasın. Kim olursa olsun kendi ameliyle muhakeme ve muhasebe olacaktır ahirette!.." uyarısıyla ölçü vermiştir bizlere..

Bu niçin böyle? Rabb'imiz âdildir de onun için. İnsanları kendi ameliyle muhakeme ve muhasebe eder. Başkasının ne günahını yükletir kendisine ne de sevabını. Herkes kendi amelinin tutsağıdır mezarında. Nitekim Rabb'imiz, "Her nefis kendi kazancının rehinesidir!" buyurmuştur Müddessir Suresi'ndeki âyetinde.

İsterseniz burada yaşanmış bir mezarlık istiharesi arz edeyim de konu daha net şekilde kalsın hafızalarımızda.

Hacı efendinin biri mutlaka Mekke'de kalmak niyetiyle gider hacca. Ne var ki, bütün ibadetlerini yapıp bitirdiği halde bir türlü hastalanıp da orada kalma ihtimali belirmez. Bu defa aklına koyar ki, bir suç işleyip de orada yakalanıp hapse atılsın, böylece hastalanıp vefat etsin ve oranın mezarlığına konma ihtimali söz konusu olsun. Düşündüğünü yapmak için bir mağazada baktığı eşyalardan bir kısmını çantasına koyarak çalışıyor görüntüsü verirken yakalanır. Ancak bir hacının mal çalmasını normal bulmayan mağaza sahibi, işin aslını öğrenmek için soruları sıklaştırdı. Hacı efendi çözülür: "Ben der burada ölüp buranın mezarlığına konulmak için işledim bu suçu." Mağaza sahibi:

-Efendi der, sen saf birine benziyorsun, senin istiharenden bir işaret çıkabilir. Bu gece yatağına abdestli olarak gir, ya Rab, bana buranın mezarlığına konulma konusunda bir işaret göster, diyerek uyu. Sabah da gel, gördüğün rüyayı anlat.. Söyleneni aynen uygular. O geceki istiharesinde gördüğü rüyayı sabah gelip aynen anlatır. Tabutlar içinde bir kısım cenazeler getirilip buradaki mezarlığa konuldu. Yine tabutlar içerisinde bir kısım cenazeler de buradan alınıp başka yerlere götürüldü. Bu ne demektir anlayamadım, der. Dinleyen zat şöyle yorumlar istiharesinde gördüklerini.

-Tabut içinde gelen cenazeler memleketlerinde ölenler; buraya layık oldukları için getiriliyorlar. Götürülenler de burada ölenler; onlar da oraya layık oldukları için götürülüyorlar. Unutma der, burada ölmekle burada kalınmaz. Orada ölmekle de orada olunmaz. Herkes amelinin gereği ne ise ona göre muamele görür mezarında. Esas mesele, kalacağımız mezarlık değil de yaşadığımız hayat, götüreceğimiz amel meselesidir. Şimdi anladın mı insanı kurtaracak olanın gömüleceği meşhur mezarlık değil de götüreceği güzel ameli olduğunu?

Bana öyle geliyor ki, siz de böyle düşünüyor ve diyorsunuz ki, gerçekten de insanı konulacağı meşhur mezarlık değil, yaşadığı İslami hayatı, yanında götüreceği ihlaslı ameli kurtarır... Ne dersiniz, yanılıyor muyum yoksa?
a.sahin@zaman.com.tr

Aile içinde "Akla kapı aç, iradeyi elden alma!" dikkati

Ahmed Şahin 2010.11.02

Kocasının bazı olumsuz tavırlarından rahatsızlık duyan hanımefendi diyor ki:

-Baştan böyle rahatsız edici alışkanlıkları yoktu, son devrelerde olmaması gereken alışkanlıklar ediniyor, tasvip etmeyeceğimiz yanlışları söz konusu oluyor. Bu yanlışlarına tepki gösteriyorum, 'Bunlar sana yakışmıyor' diyorum, tepkime tepki ile karşılık veriyor, daha da uzaklaşıyor; susuyorum vicdanım rahat etmiyor, yanlışlarını sürdürüyor. Doğrusu, nasıl bir tutum içinde olacağımı bilemez oldum. Beyin bu rahatsız edici hallerine karşı nasıl bir tavır takınayım? Susayım mı, konuşayım mı? Tavrım nasıl olmalı diyorum?

Hanımefendinin şikâyetçi olduğu bu tür haller, aile bireyleri arasında zaman zaman yaşanan gerilimlerden biridir. Konunun cevabı da elbette tek değildir. Ancak en başta gelen cevabımı arz etmek istiyorum. Böyle hallerde yanlış yapana karşı takınılacak ilk tavır, "yara yapmadan tedavi etmek, tahribe sebep olmadan tamirde bulunmak" diyebileceğimiz düşündürmeye yönelik yumuşak üsluplu tavır olmalıdır, diye düşünüyorum.

Aile bireyleri arasında bazen hanım, bazen de beyde başlayan böyle rahatsız edici hallere karşı tümüyle susmak fayda getirmeyeceği gibi, tümüyle sert sözlerle tepki göstermek de fayda getirmiyor.

Bu durumda öyle bir tavır takınılmalıdır ki, ne fayda getirmeyen susmak olsun ne de zarar getiren tahrip söz konusu olsun.

Bediüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle:

'Akla kapı aç, iradeyi elden alma!' üslubu tercih edilsin. Yani, rahatsızlık duyduğunuz yanlışları yumuşak bir dille muhatabın aklına, mantığına, vicdanına duyurmakla yetinin, ama kabul ettirmek için ısrara gitmeyin, tepkiye sebep olacak tahribe yönelmeyin. 'Senin bu halin bende üzülmeye, kırılmalar meydana getiriyor, durumunu bir gözden geçir' gibi sözlerle vicdan muhasebesiyle baş başa kalmasını sağlayın. Bundan sonrasında da içinizden dua ederek deyin ki:

-Rabb'im, bu benim eşim ise Senin de kulundur. Ben bana düşeni sakın bir sesle vicdanına aksettirip düşünmesini sağlamaya çalıştım. Bundan sonrası Sana aittir. Kapıldığı bu yanlışlarından kurtulma duygusu nasip eyle!..

İşte bu tavra biz "Akla kapı aç, iradeyi elden alma!" tavrı diyoruz. Buna "Yara yapmadan tedavi etme, tahribe sebep olamadan tamirde bulunma tavrı" da diyebilirsiniz.

Bu müspet tavrı siz daha da ileriye götürerek diyebilirsiniz ki: Ayağı kayıp da yanlış düşen kimseye herkes bir tekme atıyor, bir tekme de ben atmayayım, ben bir vefa ve şefkat örneği göstererek kucaklayıp düştüğü yerden kaldırma kahramanlığını tercih edeyim.

Böylece aile içinde farklı bir vefa ve sabır örneği vermiş, düşene tekme atma değil, kucaklayıp kaldırma kahramanlığı göstermiş olursunuz. Bu da sizin aileyi ayakta tutan sabır ve sadakat kahramanlığınızdan kaynaklanan bir olgunluğunuz olur.

Kolay tavır mı bunlar? Elbette değil. Ancak unutulmamalı ki, Cennet hanımlarının ablası makamına yükselten olgunluk ve fazilet de böylesi kahramanlıklarla kazanılır.

Aile içinde yara yapmadan tedavi etme, tahribe sebep olmadan tamirde bulunma kahramanlığı diyebileceğimiz bu koruyucu ve kurtarıcı tavırlar, basit bir fedakârlık olsaydı, karşılığında Cennet hanımlarının ablalığı makamı vaat edilmezdi.

Müslüman'ın aile içinde göstereceği bu tür yapıcı tavrın değeri çok yüksektir. Neden çok yüksektir? Çünkü o yuvada imanlı hayat yaşanacak, inanmış bir de nesil yetişecektir. Bunun için örnek tavır göze alınabilir, bunun için tahribe sebep olmayan tamir üslubuna önem verilir, bunun için "Akla kapı aç, iradeyi elden alma!" yumuşaklığına bağlı kalınır. Sonunda yaşanacak imanlı bir hayatın korunması söz konusudur çünkü...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurban konusunda kafaları karıştırmaya hiç gerek yoktur!

Ahmed Şahin 2010.11.03

Soru: Neden kurban konusunda yersiz yorumlar yapılıyor, televizyon seyircilerinin kafasını karıştıracak şaibeli üsluplar kullanılıyor? Kurban için böyle zihinleri karıştıracak belirsizlik söz konusu değil ki. Çünkü Kurban, hayatımıza yeni girmiş, yaşanmayan, bilinmeyen yeni bir ibadet değildir ki, farz mı, vacip mi gibilerden tereddütlere sebep olsun. Kurbanı İslam âlemi 14 asırdır mutlulukla yaşamaktadır..

Cevap: Gerçekten de Kurban, 14 asır önce Medine'de hicretin ikinci senesinde meşru kılınmış mali bir ibadetimizdir. Efendimiz (sas) Hazretleri de yaşadığı dokuz Kurban Bayramı'nda kurbanını asla ihmal etmemiş, hem kendi hem de ümmeti adına kurban keserek bizlere fiilen örneklik etmiştir.

Müçtehit alimlerimiz de yaşanmış bu örneklerle bakarak, anladıkları manaları şaşırmaya ihtiyaç bırakmayacak netlikte bizlere açıklamışlardır.

Nitekim Rabb'imiz Kevser Sûresi'nde, "Rabb'in için namaz kıl, kurban kes!" buyurmuştur.

Peygamberimiz de, yaşadığı her bayramda önce bayram namazı kılmış, sonra da kurbanını hiç terk etmeden kesmiştir. Hem de her bayramda birden fazla kurban keserek örnek olmuştur.

Ayrıca durumu müsait olup da kurban kesmeyen zenginleri korkutucu bir üslupla da ikaz ederek buyurmuş ki:

- Ekonomik durumunda genişlik olup da gücü yettiği halde kurbanını kesmeyen kötü örnekler namazgâhımıza yaklaşmasın!

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, kurban öyle bazılarının zannettiği gibi hükmü belli olmayan meçhul bir ibadet değildir. Aksine yerine getirmeyen mükelleflerin azaba uğrayacaklarına işaret edilen önemli bir görevimizdir.

Bundan dolayıdır ki, Hanefi'de, durumu müsait olan zenginlere kurbanın vacip olduğu ifade edilmiş, Şafiilerde ise (onlarda vacip kavramı olmadığından) vacip derecesinde kuvvetli sünnet olduğuna dikkat çekilmiştir.

Yani, ister vacip isterse sünnet olsun kurban, gücü yetenlerin ihmal edemeyecekleri mali ibadetlerimizden biri olduğunda görüş birliği söz konusudur...

Hanefi'de servet kiminse kurban borcu da onun olduğundan, aile içinde şahsına ait parası olanların her birinin kendi kurbanlarını kesmeleri gerekir. Ancak diğer mezheplerde zenginlik şartı aranmadığından aile adına bir tek kurban da yeterli görülebilir.

Aslında kurban konusunda sözü öyle fazla uzatmaya gerek de yoktur.

Efendimiz (sas) Hazretleri, insanları kendi vicdanlarıyla baş başa bıraktığı hadisinde şöyle bir ölçü de vererek buyurmuş ki:

- Başkaları sana fetva verse de sen bir de kalbine sor! Sana kurban düşer mi düşmez mi kalbinden bir cevap gelecektir!.

Gerçekten de bilgi ile beslenmiş selim bir kalbten doğru cevap duyulabilir.

- Kurban harcaması seni zor durumda bırakmaz!. Cimrilik etme, kurbanını kes! ikazları gelebileceği gibi; ihtiyaçların var, kurban alacak durumda değilsin, sıkıntıya girmene gerek yoktur!. kanaati de oluşabilir.

Demek ki temiz bir kalbe sahip olan kimseler başkalarına sorma gereği duymadan kurban kararını kendileri verebilirler. Yeter ki Rabb'imiz doğru kararlar verdiren (kalb-i selim) nasip eylesin.

Kurbanda memleketlerine giden kimseler, yolda seferi sayılırlarsa da vardıkları memleketlerinde seferilikleri biteceğinden kurbanlarını orada kesmeleri gerekir.

Kendilerini seferi sayanlar ise nafil kurban keserlerse sevabına ererler, bir mahrumiyet duygusuna maruz kalmazlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanda öne çıkması gereken şefkat anlayışımız

Ahmed Şahin 2010.11.09

Müslüman, inanmayanlar gibi örneksiz ve rehbersiz değildir. Neyin nasıl yapılacağını bizzat uygulayarak gösteren Allah Resulü'nün örnekliliği söz konusudur Müslüman'ın hedefinde. Bu bakımdan inanmış insan tespit ve tercihlerinde tereddütsüzdür. Çünkü ona ikazlar ve irşatlar yapılmıştır inancının içinde. Nitekim Allah Resulü Efendimiz (sas) Hazretleri, merhametli, şefkatli olma konusunda yaptığı ikazında şöyle hatırlatmada bulunmuştur tüm Müslümanlara:

-Sizler yeryüzündeki canlılara şefkatli davranırsanız, gökyüzündeki melekler de hesap gününde size şefkatli davranılması için dua ederler! Bu hadis bize şunu hatırlatmaktadır:

- Gökyüzündeki meleklerin size hesap gününde şefkatli davranılması için dua etmelerini istiyorsanız siz de yeryüzündeki canlılara şefkatli davranın!. Bundan dolayıdır ki, kurbanlık koyunun ayağını bağlayıp yere yatırdıktan sonra bıçağını bilemeye başlayan adamı gören Allah Resulü Efendimiz (sas) Hazretleri buyurmuş ki:

-Ey Allah'ın kulu! Bu hayvanı sen iki defa mı öldürmek istiyorsun? Nedir bu şefkatsizlik? Şöyle sürdürmüş ikazını:

- Hayvanı kesecek kimse bıçağını önceden bilesin. Unutmasın ki en güzel kesim, hayvana en az acı veren kesimdir. Siz yeryüzündeki canlılara merhametli davranın ki gökyüzündeki melekler de size merhametli davranılması için dua etsinler! Bu ikazlar sebebiyle Müslüman değil insanlara, hayvanlara bile acımasızlık edemez, kurbanlık hayvana da acı çektirmeye gönlü razı olmaz, inancı izin vermez. Örnek aldığı Peygamber'i ona bu konuda da ikazlar yapmış, irşatlarda bulunmuştur. Evet acıma, şefkat etme olayı Müslüman'da o kadar canlı ve unutulmaz haldedir ki, kurbanını kesim anında sadece (Bismillahi Allahü ekber) demekle yetinir,

Besmele'nin gerisini okuyarak kesimin acı veren saniyelerini uzatmak istemez. Çünkü Besmele'nin kalan kısmında Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatları vardır. Kurban kesimi sırasındaki durum ise bu iki sıfata zıt gibi görüldüğünden o sıfatları zikretmeden (Bismillahi Allahü ekber) diyerek hemen kesimi bitirir, merhamet ve şefkate zıt gibi görünen o anı uzatmamaya dikkat eder. -Bu aceleden dolayı bazen kesim sırasında (Bismillahi Allahü ekber) demeyi unutan da olabilir. Bu durum da niyetine göre hüküm alır. Şayet heyecandan, aceleden, unutmaktan dolayı söylememişse bir mahzur olmaz. Ama inkârdan, yani inanmadığı için Allah'ın ismini terk etmişse bu et yenmez. Çünkü terki ihmal ve unutmaktan değil, inkâr ve inançsızlıktan gelmiştir. Zaten bir ilahi kitaba inanmayanın kestiği de yenmez. Eğer kesenin inanç açısından ne durumda olduğu bilinemezse kestiği yenecek inançta biri olarak kabul edilir, tereddüt edilmez.

- Kurbanın tümü de Allah için olduğundan ne etinden, ne de derisinden kesim ücreti verilemez. Kesim ücreti ayrı olarak verilmeli, et ikram edilecekse bu da ücretten ayrı olarak hediye edilmelidir.

-Kurban dinin bir emri olarak kesildiğinden eti, derisi, tüm sakatatı dine karşı olan yerlere verilmez. Yani din kendi aleyhine kullanılır duruma düşürülmez. Hep dine saygılı yerler tercih edilir. Ancak komşu hakkı unutulmaz, komşu dinî hayat yaşamasa da, hatta başka dinden olsa da komşuya et ikramında bulunulur, gönü kazanılmaya gayret edilir.

-Kurbanı iyi kesen kim ise, kesime layık olan da odur. Bu itibarla sahibi bizzat kesemiyorsa ehil olan birine kestirmek gerekir. Maksat hayvana eziyet etmemektir çünkü.

- Ortak olunan kurbanın etini taksim ederken zorluk yoksa eti götürü usulü ile değil de tartı ile taksim etmek uygun olur. Ortaklardan hiçbirinin kالبine kendi hakkı olanı tam alamadı ama öteki fazlasıyla aldı gibi bir vesvese gelmemelidir. Etler hem kalite hem de miktarda eşit şekilde paylaşılmalı, sonra da kur'a atılarak sahipleri tespit edilmeli, vesveseye asla yer verilmemelidir. Bununla beraber, hissesine düşen et miktarı ve kalitesi üzerinde fazlaca titiz de olunmamalı, Rabb'imiz kabul buyursun, diyerek gönülden helalleşmelidir..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölmüşlerimiz için kurban, şokla kurban, vekaletle kurban, adak kurbanı

Ahmed Şahin 2010.11.10

Kurban sadece diriler için mi kesilir? Yoksa ölmüşlerimiz için de kurban kesmemiz caiz olur mu bayramda? Olursa etinden, kesenler yiyebilir mi?

Bayramın üç gününde yaşayanlar adına kurban kesildiği gibi, ölmüşler adına da kurban kesmek caizdir. Ancak ölmüşler adına kesilen kurban (ölenin vasiyeti gereği olarak kesiliyorsa) etinden tıpkı adak gibi kesen ve ailesi yiyemez. Tamamen yoksula hibe edilmesi gerekir. Şayet vasiyet yok da bir vefa ve sevap niyetiyle kesip sevabını ölmüşlerine bağışlamak istiyorsa, bunda yasak söz konusu olmaz. Kendi kurbanı gibi yer ve herkese yedirebilir. Efendimiz (sas) Hazretleri, her bayramda biri ümmeti adına olmak üzere iki kurban kesmiştir. Bu itibarla ümmeti de O'nun adına kurban keserek bir vefa örneği verebilir. Nitekim Hz. Ali (ra) de vefattan sonra her bayramda Efendimiz adına kurban kesmiştir.

Kurbanda, keçi koyun cinsi tek kişi adına kesilirken, sığır ve deve cinsi yedi kişiye kadar ortaklık kabul eder. Ancak ortak olanların hepsi de ibadet ve sevap niyetiyle ortak olmalıdır. Ucuz ve taze et almak niyetiyle ortaklık

caiz olmaz. Bu sebeple adak, akika, ölmüşlere kurban gibi sevap niyetiyle kesilecek tüm kurbanların ortaklığı caiz olur. Bunlarda ibadet ve sevap niyeti vardır çünkü.

Şok ile kurban kesmek caiz midir? Caiz ise şokta neye dikkat etmek gerekir?

Kurban keserken dikkat edilecek birinci husus, hayvana eziyet çektirmeden en az zahmetle kesmektir. Hazreti Ömer (ra) Efendimiz, keseceği kurbanı sürükleyerek götüren birini görünce unutulmayan ikazını şöyle yapmıştır:

Ey Allah'ın kulu! Kurbanı eziyet etmeden götür, işkence yapmadan yatır, kesim işini de acı çektirmeden bitir!..

Bu açıdan bakınca, şokla kesim, acıyı en aza indiren kolay kesim olarak görülebilir. Şokta dikkat edilecek en önemli husus şudur:

Ölüm şokla mı gerçekleşiyor, yoksa şokun hemen arkasından yapılan kesimle mi? Bunu bilmeye ihtiyaç vardır.

Eğer şokla sakinleştirilen hayvan, geç kalınmadan hemen kesilmiş, ölüm bu kesimle gerçekleşmişse bundan şüphe etmeye gerek yoktur. Ölümün kesimle gerçekleştiği ise kanın fışkırmasıyla, hayvanın canlılık işareti gösteren hareketiyle anlaşılır. Şayet şokla sakinleştirilen hayvan, kesicinin geç kalmasıyla ölür, ölmüş hayvan kesilirse elbette bu et yenmez, bu hayvan da kurban sayılmaz.

İhtiyacın fazla olduğu uzak yerlere para gönderip kurbanlarını vekalet yoluyla oralarda kestirmeyi uygun buluyor musunuz?

Elbette... Yeter ki kurban, bayram günlerinde kesilsin, sonra da yoksulun eline geçip ihtiyacını karşılasın. Bütün mesele, kurbanların ihtiyaç sahibi yerlere yetişmesi, yoksulun ihtiyaçlarını karşılaması, bir neslin yetişmesine de yardımcı olmasıdır. Kurban konusunda söylenecek en isabetli söz şu olsa gerektir:

Sevabı en çok olan kurban, ihtiyacı en çok olan yere verilen kurbandır!..

Adak kurbanı bayramda da kesilebilir mi?

Adak kurbanı bayramın içinde de, dışında da kesilebilir. Adakta zaman ve mekân şartı bağlayıcı değildir. Başka günde, başka mekânda da kesilebilir...

Aile içinde kesilen kurbanın sevabından ailenin diğer fertleri de hisse alırlar mı?

Üç mezhepte kurban, zenginlik şartı aranmaksızın ailenin tümü adına kesilir. Hanefi mezhebinde ise kurbanı ailenin zengin şahısları keser, borçlu olan onlardır çünkü. Ancak ailenin diğer fertlerinin kurban kesimini teşvik edip taraftar olanları da bu sevaptan hisselerini alırlar. Bu gibi konularda Efendimiz'in şu ikazı hatırdan hiç çıkmamalıdır:

Hayra destek verip sebep olan, o hayrı bizzat kendisi işlemiş gibi sevap alır. Şerre destek verip sebep olan da o şerri bizzat kendisi işlemiş gibi günaha girer, vebale ortak olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz de bayramı böyle mi anlıyorsunuz?

Konuya, gerçek bayramı anlatan bir misalle başlayalım isterseniz. Allah dostlarından biri bir yatsı namazından sonra camiden çıkan cemaate el uzatıyor, 'bayramım mberek olsun' diyerek tokalaşıyormuş.

-Efendi demişler, bayram daha gelmedi, bekle de gelince bayramlaş! şöyle ifade etmiş maneviyat büyüğü bayram anlayışını:

-Benim bayramım demiş bugün. Çünkü demiş, bugün ben günah işlemedim. Günaha maruz kalmadığım gün benim bayram günümdür!.

İşte size gerçek bayram anlayışı. Demek asıl bayram, günah işlemeden tamamladığımız günün bayramı. Çünkü günah işlenen gün, bayram olmaktan çıkar, matem gününe bile dönüşebilir.

- Bayram günü de günah işlenir mi demeyesiniz? Asıl günahlar maalesef bayram günü işlenir.

Hatta yle günahlar vardır ki; sadece bayram günlerinde işlenir. Onlara "bayram günahları" adı verilir.

- Mesela, bayramda çoluk çocuğunuzu, aile fertlerinizi sevindirmezsensiz, akraba ve komşuları ziyaret edip sahip olduğunuz imkândan ihtiyaç sahibi olanlara ulaştırmazsanız.. bir telefonla olsun hal hatır sorup bayramlarını tebrik etmezseniz.. başka günah aramaya hiç gerek yoktur bayram günü. Bu ihmal ve ilgisizlikleriniz yeter de artar bile bayram günahları olarak size..

Halbuki bayramı ortak yapacaktık. Bilhassa akraba, dost ve komşularımızla yeniden bir daha kucaklaşacak, gönül alacak, kalp kazanacaktık bayram günü vesilesiyle. Hatta sahip olduğumuz imkândan sahip olmayanlara da ulaştıracak, kurbandan hisselerine düşen hediyeimizi asla ihmal etmeyecek, mutlaka gnderecektik. Tıpkı Efendimiz'in (sas) bayram sabahında gösterdiği komşuluk hassasiyetinde olduğu gibi.

Bilindiği üzere, bir bayram sabahı eve gelince Aişe validemize sorduğu ilk soru kurban etinin dağıtımını nasıl yaptıkları sorusu olur:

- Aişe, der ne yaptınız kurbanın etini dağıttınız mı? Kitaplık çapta bir cevap gelir:

- Hem öylesine dağıttık ki, bir buttan başka bize hiçbir şey kalmadı!

Bu dağıtım şekline çok sevinen Efendimiz'in cevabı daha da muhteşem olur:

- Desene ey Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı!..

Neden yle? Çünkü bizimle gidecek olan sadece dağıttıklarımızdır. Ne kadarını konu komşuya dağıtmışsak o kadarı aslında bize kalmış, amel defterimizde kayda geçmiştir. Dağıtmayıp kendimize harcadığımız da burada kalmış, amel defterimizde kayda geçmemiştir.

Bundan dolayı bayramda et dağıtırken kulaklarımızda yankılanan şz hep aynı olur.

- Bir buttan başka hepsi de bize kaldı!

Onun için: 'Ne verirsen elinle, o gider seninle!' denmiş, kurban etinin çoğunu dağıtanlar dağıttıklarını hep yanında götürüyor diye düşünmüşlerdir.

İsterseniz her fırsatta hatırlatılmaya layık bir muhteşem komşuluk rneği daha arz edeyim bu vesile ile.

Bir bayram sabahı erkenden hazırlanan kurban etini Efendimiz'in (sas) nne koyup buyur, ederler. Tereddütle bakar önüne konan kurban etine. Sonra da bizlere örnek olacak şu tarihi sorusunu sorar:

- Komşularımız da şu anda et yemeye başladılar mı?

- Hayır, derler. Henüz onlara kurban eti ulaşmadı.

Önüne konan toprak tabağı elinin tersiyle öteye iterken meşhur sözünü söylediği duyulur:

- Götürün bu eti, ne zaman komşularımızın bacasından et pişirdiklerini gösteren dumanlar yükselirse o zaman getirin. Komşusunun yemediğini yiyip giymediğini giyerek onlardan ayrı bayram yapanlardan olmak istemem!..

İşte İslam, konu komşu ile bizi böylesine kucaklaştırır, dert ve sevinçte böylesine ortaklaştırır. Birlikte üzülür, birlikte sevinir, birlikte bayram yaparız.

Yazımızı bir başka muhteşem hadisle bağlayalım:

-Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!

Hep birlikte kucaklaşarak kutlayacağımız günahsız bayramlar dileğimizle!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramda israfçı azınlığı mı, iktisatçı çoğunluğu mu örnek alıyoruz?

Ahmed Şahin 2010.11.17

Bilindiği üzere toplum hayatında iki türlü yaşayış örneği vardır. Siz bunlardan hangisini örnek alıyor, hayatınızı hangisine göre düzenliyorsunuz? Bediüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle:

-Ekalliyet-i müsrife'ye göre mi yaşıyorsunuz, yoksa ekseriyet-i mukteside'ye göre mi hayatınızı tanzim ediyorsunuz? Örneğiniz hangisi?

Şayet israfçı azınlığa özeniyor, onların israf dolu haram helal ayırmayan hayatını örnek alıyorsanız ömür boyu şikâyetçi olursunuz hayatınızdan. Çünkü israfçı azınlığın üst sınırı yoktur. Hangi israfçı hayata ulaştıysanız, onun da ötesinde bir başka israfçı hayatı göreceksiniz. Böylece başkalarının israfçı hayatına imrene imrene tüketeceksiniz ömrünüzü.. Kaldı ki, israfçıların tekerlemesi:

Ver Allah'ım ver, kulun haram helal demez yer! şeklinde gelişir.

Siz böyle diyemezsiniz de. Siz ancak:

Ver Allah'ım ver, kulun sadece helal yer! diyebilirsiniz.. Öyle olunca siz haram helal tanımayan ekalliyet-i müsrife'ye uymaz, sadece helalle yaşamayı hedef alan ihlaslı ekseriyet-i mukteside'yi örnek alırsınız. Efendimizin ifadesiyle: Aleyküm bisevadil azam. Size sevadî azama tabî olmak yakışır. Halk çoğunluğunun yaşadığı iktisatlı, israfsız hayat..

Konuya ait bir misal..

Bir gün mescidin avlusunda bir sepet turfanda hurma ikram edilir: Buyur ya Resulallah taze hurma! derler. 'Komşularımız da şu anda böyle taze hurma yemeye başladılar mı?' diye sorar.

Hayır, derler, çok az kimse turfanda hurma yiyebilmektedir. Büyük çoğunluk henüz turfanda hurmaya sahip değildir. Bahçemizdeki turfanda hurmayı tadasınız diye önce getirdik. O sırada yolda oynayan çocukları işaret ederek buyurur ki: Götürün bu çoğunluğun yemediği turfanda hurmayı şu çocuklar yesin. Ben der, çoğunluğun yemediğini yemem, giymediğini de giymem, onların üstünde yaşayan biri olmak da istemem. Ne zaman konu komşu herkes turfanda hurma yemeye başlar, işte o zaman benim de komşularımızla birlikte taze hurmadan yemeye gönlüm razı olur. 'Sevad-ı azama uymak gerekir' diyerek mütevazı yaşayan çoğunluğa uymayı tercih eder.

Bir misal de O'nun halifesi Hazret-i Ömer'den verelim.

Hep iktisatlı hayatı tercih eden halifenin huzuruna giren dostu Ahnef bin Kays, mütevazı sofrasını görünce sormaktan kendini alamaz da der ki:

Ey müminlerin emiri, halife olduğunuz halde de mi tek çeşit yemekle yetiniyorsunuz?

Elbette der, tek çeşit yemekle yetiniyorum. Çünkü der, benden önceki halife Ebubekir de tek çeşit yemekle yetiniyordu. Onun örnek aldığı Allah Resulü de tek çeşitle yetiniyordu.. Şöyle devam eder :

Bizler örneklerini şaşırmayan kimseleriz. Sen bu soruyu örneklerini şaşıranlara, kim gibi yaşayacaklarını bilemeyenlere sor! Şu uyarıyı da ekler sözlerine:

Ey Ahnef unutma! der, sofradaki helal ise hesabı var, haram ise azabı!..

Bütün bunlara rağmen israfçı azınlığı örnek alan ailelerin de çıkacağına haber veren Efendimiz'in şu hatırlatması da fevkalade düşündürücüdür. Buyurur ki:

Öyle bir zaman gelecek ki, aile reisinin felaketini hanımı ve çocukları hazırlayacaktır. İhtiyaç olmayan şeyleri (israfçı azınlığı örnek aldıklarından) ihtiyaç sanıp isteklerini çoğaltacaklar, helal kazançla bunca istekleri karşılamaya gücü yetmeyen baba ve aile reisi de haram kazanca yönelmeye kendini mecbur sanacak. Böylece çocukları babalarının, hanımları da kocalarının harama yönelme felaketini hazırlamış olacaklar!.

Bütün bu bilgilerden sonra baştaki sorumuzu bir daha sorabilir miyiz?

Özellikle bayramlarda hayatınızı kime göre düzenliyorsunuz? İsfafçı azınlığa göre mi, iktisatçı çoğunluğa göre mi?. Aile olarak kararı siz verecek, tercihi siz yapacaksınız. Bizden sadece düşündürmesi..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sizi bekleyen bayram günlerinizden haberiniz var mı?

Ahmed Şahin 2010.11.23

Hemen birçoğumuz bayramın bittiğini, gelecek bayramın ise uzaklarda olduğunu düşünüyoruz değil mi? Gerçekten de bayramımız bitti mi? Gelecek bayramımız da çok uzaklarda mı?

Bence hususi bayramımız bitmedi, hem de çok uzaklarda değil önümüzdeki günlerimizde!.

İsterseniz sözü uzatmadan önümüzde bizi bekleyen günlerimiz nasıl bayram günümüz olur onu bir gözden geçirelim. Önce yaşanmış bir bayram günü örneğiyle bakalım konuya..

Bir maneviyat büyüğü yatsı namazından sonra çıktığı cami avlusunda cemaate el uzatıp tokalaşarak 'bayramım mübarek olsun' diyormuş.

- Efendi demişler, geçmiş bayram gitti, gelecek bayram da henüz gelmedi, şimdi ise bayram diye bir gün yok ki sevinip de bayramlaşalım?

- Hayır der, maneviyat büyüğü. Bugün benim bayram günümdür. Çünkü der, ben bugün günah işlemedim, günah işlemediğim gün benim bayram günümdür. Onun sevincini paylaşıyorum sizinle..

Şu hatırlatmayı da yapar cemaate:

- Eğer siz de der, önünüzdeki günlerde bayram sevinci yaşamak istiyorsanız, sabahtan günahsız yaşamaya niyet ederek başlayın gününüzü. Şayet gününüzü günahsız tamamlayabilerseniz o gün sizin de bayramınız olur. Böylece senede iki bayramla kalmaz, günahsız yaşadığınız günler sayısınca bayram sevabı kazanır, sevinci yaşarsınız. Ayrıca der, Peygamberimiz de sizinle birlikte olur, günahsız yaşadığınız bu bayram günlerinizde..

Burada akla şöyle bir soru gelir:

- Günahsız yaşadığımız bayram günümüzde Peygamberimiz nasıl bizimle birlikte olur?

Bu sorunun cevabını da ariflerin sultanı olarak bilinen Horasan'ın maneviyat büyüğü Ebu-l Hasan Harkani'den dinleyelim. Harkan'daki vaazlarında konuyu şöyle anlatır cemaatine:

- Ey Müslümanlar der, günlük hayatınızı Peygamberimiz'le birlikte yaşamayı arzular mısınız? Bütün gün boyunca O'nun yüksek ruhaniyetinin sizinle birlikte olmasını ister misiniz?

- İstemez olur muyuz? derler, O'nunla birlikte olmak hayatımızın gayesidir. Ancak bu mutlu birliktelik nasıl olur?

Ariflerin sultanı şöyle anlatır Peygamberimiz'in ruhaniyetinin birlikte olacağı günü:

- Siz der, günlük hayatınızı, günahsız yaşamaya karar verin. Günahsız yaşamaya muvaffak olduğunuz o gün sizin bayram gününüz olur. Böyle bir bayram gününde Peygamberimiz'in ruhaniyeti de sizinle birlikte olur. Çünkü der, Peygamberimiz de günlük hayatını günahsız yaşamış, gününü günahsız tamamlayarak bu sünnetini ihya edenlerle birlikte olacağını haber vermiştir! Yeter ki siz gününüzü günahsız yaşama örneği verin, Peygamberimiz'in günahsız yaşama sünnetini bizzat ihya etme sadakatini göstermiş olun.

İşte biz de bu bayram anlayışı içinde şu soruları soruyor ve diyoruz ki:

- Bizi günahsız günler yaşamaya yönlendiren bu bayram anlayışımıza siz nasıl bakıyorsunuz? Gerçekten de günahsız bir gün yaşamaya sabah niyet eder de, akşama kadar da o günü günahsız tamamlamaya muvaffak olursak bu, Peygamberimiz'in ruhaniyetinin de bizimle birlikte olduğu gerçek bir bayram günümüz olmaz mı? Ahirette bizi kurtaracak hususi bayramlarımız da böyle günahsız yaşadığımız günlerimiz sayılmaz mı? Buna göre, önümüzde günahsız yaşayabileceğimiz nice hususi bayram günlerimiz de bizi beklemiyor mu? Bekliyor da biz bu günlerin hiç de farkında değil miyiz yoksa?

- Ne dersiniz, gerçekten de bayramımız bitti mi, yoksa önümüzde günahsız yaşayacağımız bayram günlerimizin bizi beklediğinin farkında mıyız? Var mı gönlümüzde günahsız günler yaşama niyeti, Efendimiz'in ruhaniyetiyle buluşma arzusu? Yoksa bu hatırlatmadan sonra mı oluşacak bu niyet ve arzular?

Takdiri siz yapacak, cevabı da siz vereceksiniz. Bize düşen bayram anlayışımızı anlatma, günahsız yaşama günlerimizi düşündürmedir. a.sahin@zaman.com.tr

İslam'da aile mahremiyetini koruma kuralları..

Ahmed Şahin 2010.11.24

Avrupa'da yaşayan Müslümanlar, aile içi kuralsızlıkların sebep olduğu ahlaki sapmalardan şikâyet ederek, 'Müslüman'ın aile içinde uymaya mecbur olduğu mahremiyet kuralları yok mu, bizim neslimiz de onlar gibi sapmalara aday mı yoksa buralarda?' diye sormaktalar.

Bu önemli konuda bilgiye ihtiyaç vardır anlaşılan. Kısa da olsa aile mahremiyetini korumaya ait kurallardan bir özet arz etmeliyim bu sorular karşısında.

Gerçekten de İslam'dan önceki cehalet devrinde aile mahremiyetini koruyacak herhangi bir kural yoktu. İnsanlar herhangi bir eve izinsiz girebilir, tesettürsüz şekilde odasında yüz yüze gelmekte mahzur görmezlerdi.

Müslümanlar geçmişten gelen bu kuralsızlıktan rahatsızlık duymaya başladılar, aile mahremiyetini koruyacak kurallar konulması ihtiyacını duydular. Hazreti Ömer'den (ra) gelen bir ihtiyaç ifadesi ise şöyle oldu:

- Ya Resulellah! Beni çağırması için gönderdiğiniz çocuk, izin istemeden evimin içine girip yattığım odama kadar geldi, beni yatağımda yorgansız gördü. Keşke Rabb'imiz bir yasak koysa da evimize, odamıza kimse izinsiz girmese, kimse kimseyi tesettürsüz bir halde görmese... İşte bu türlü isteklerin çoğaldığı sıralarda Nur Suresi'ndeki izin isteme ayetleri peş peşe geldi. Şu şekilde kurallar koyuyordu gelen ayetler:

-Ey iman edenler! Birinin evine girmek istediğinizde önce dışarıdan izin isteyerek selam verin, izin verilirse içeriye girin; verilmezse geriye dönüp gidin, izin almadığınız eve girmeyin. Kendi evinizin içindeki hane halkı da, birbirinin odalarına geceleri izinsiz girmesinler. Gündüzleri de istirahat anlarında üzerlerinin açık olabileceği vakitlerde habersiz odaya dalmasınlar! Sizin için doğru ve hayırlı olan bu mahremiyet kurallarına uymaktır.

Bu mealdeki diğer ayet ve hadislerle artık cehalet devri pervasızlıkları yasaklanıyor, Müslüman'ın aile hayatı korumaya alınıyor, eve ve odaya girmek izne bağlanıyordu.

Artık İslam terbiyesinde, dışarıdan gelen birinin izinsiz eve dalması yasaktı. Yabancılar önce hem de üç defa dışarıdan izin isteyecek, içeriden izin verme sesi gelirse girecek, gelmezse dönüp gidecek, üçten fazla izin isteme ısrarında da bulunmayacaktı.

İzin isteme sırasında içeriden 'Kimsiniz?' diye gelen soruya belirsiz bir kelimeyle 'benim' denmeyecek, 'ben falanım, filan iş için geldim' şeklinde tanıtıcı bilgi de vererek izin istenecekti... Nitekim bir gün Hazreti Cabir, Efendimiz'in kapısına gelip:

-Esselamü aleyküm, ben geldim! diyerek izin istemişti. Efendimiz şöyle düzeltmede bulundu:

-Niçin sadece ben geldim diyorsun? Sen kimsin nasıl bilinecek? Önce kendini tanı, sonra izin iste!.

Bu sırada bir sahabiden de şöyle soru geldi:

-Ayatler hane halkının dahi geceleri kendi aralarında birbirlerinin odalarına izinsiz girmelerini yasaklıyor, şimdi ben anamın odasına da mı izinle gireceğim?

Efendimiz'in bu soruya da cevabı kesin oldu:

-Evet, geceleri istirahate çekildikten sonra anan da olsa odasına ancak izinle gireceksin! İzinsiz girmek yoktur.

Böylece İslam'da aileyi koruma kuralları kesinleşmiş oluyordu. Artık kimse kimsenin evine, odasına izinsiz giremez, tesettürsüz görüntüsünü göremez, hissi saptmaya sebep olacak bakışlarla yüz yüze gelemezdi. Hane halkı içinde de olsa mahremiyete riayet edilecek, saygı hissi, saptmaya maruz kalmadan korunacaktı. İşte bu türlü mahremiyeti koruma kuralları Müslüman'ın aile hayatını tam bir emniyet altına aldı. İslam'dan önceki devam edip gelen hissi ve ahlaki saptmalar böylece önlenmiş oldu. Bu disiplinden mahrum yaşayan yabancılarda görülen aile içi saptmalar Müslümanlarda görülmez oldu. Bundan dolayı da yabancılar, 'Müslümanlarda aile yapısı çok sağlam, kolay yıkılmıyor' diye itiraf etmekten kendilerini alamadılar.

Okuyucumun kuralsız yaşayan yabancılarda gördüğü aile içi saptmalar, mahremiyeti koruma kurallarını uygulayan Müslümanlarda söz konusu olmamaktadır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öğretmenler Günü'nde bir öğrenci örneği...

Ahmed Şahin 2010.11.30

Kutlanan Öğretmenler Günü'nde anlattığım bu hatıramı sizinle de paylaşmak istiyorum tekrar olsa da. Bakalım, yetiştirilen öğrenciler, nasıl kendileri gibi öğrenci yetiştiriyorlar görelim.

Namazımı kıldığım cami avlusunda soru sormak için beklediği söylenen iki hanımdan biri gözyaşları içinde sorusunu şöyle sordu:

- Cami yakınındaki şu yurtta kalan öğrenciler sizin yanınıza gelir mi; ya da siz onların yanına gider misiniz?

-Her ikisi de olabilir, siz sorunuzu sorun, dedim.

-Yurtta kalan Akif adındaki öğrencinin benim adıma alınandan, gözlerinden öpüp, minnettarlığımı duyurmanızı dileyecektim, ben bir anne olarak bunu yapamadım, ama sizin bunu yapabileceğinizi düşünüyorum dedi.

Biraz şaşırarak sordum, bir öğrenciye alınandan öpecek kadar minnettarlık duyma sebebini.

Daha da hızlanan gözyaşlarıyla anlatmaya başladı minnettarlık sebebini.

- Derslerinde başarı sağlayamayan oğlum bunalıma girmişti. Otobüste tanıştığı bu genç, oğlumun durumunu anlayınca, ben seni çalıştırırım üzülme, demiş. Oğlum da, az gelirli aileyiz, öğretmen parası verecek durumda değiliz, deyince, sen parayı düşünme, yeter ki çalış demiş. Nihayet anlaşılmışlar. Bir müddet evimize gelip oğluma ders vermeye başladı. Bu sırada bir bardak çayımızı dahi içmedi. Kapı arkasındaki sandalye üzerinde oğluma dersini verip hemen çıktı. Daha sonra, ben artık gelemeyeceğim sen yurda gelersen birlikte çalışmamızı tamamlayabiliriz diyerek gitti. Bu sefer oğlum günün çoğunu yurtta geçirmeye başladı. Derken geceleri de yurtta kalayım diye ısrar etti. Nihayet ara sıra eve gelir oldu. Gelip gittikçe oğlumda beklenmedik değişikliklerin olduğunu gördüm. Bunalımdan çıkmış, derslerinde başarılı olmaya başlamıştı.. Bir gün yine eve gelince bana beklemediğim bir sitemde bulundu:

-Anne nedir bu halin? Şu giyimini düzelt de yanına melekler gelsinler dedi. Ben şaşırdım. Eşimin çevresi bozuk, razı olmaz tesettürlü giyime. Buna rağmen oğlumun dediğini yaparak gördüğünüz gibi giyinmeye başladım. Hatta beyim, kapıcı kadını gibi oldun, diye çıkışmasına rağmen oğlumu kırmak istemedim. Çünkü oğlum artık zayıflarını silmiş, başarılı öğrencilerin arasında yerini almıştı. Bir akşam yine eve geldi, biraz sohbetten sonra

hemen gitmeye kalktı. Oğlum ne acele ediyorsun biraz da annenin yanında kal, dedim. Bana ne dedi biliyor musunuz?

-Anne! Öğretmen ağabey ve arkadaşlarımin yanında öyle sıcak ve samimi bir ortam var ki, ben aile ocağında böylesine samimi ortamı göremedim. Öylesine güzel ders anlatıyorlar ki, dersi sevmemek mümkün değil.. Hele dersten sonra bazen cemaat olarak mescitte bir namaz kılışımız var ki sorma gitsin. Ben böyle bir huzuru evimizde hiç yaşamadım. Ne olur, bir defa da babamla sen burada cemaat olsanız da evimizde biz de öyle huzurlu bir namaz kılsak?.. Oğlum bunu söylerken babası da içeriye girmez mi? Ben kaş göz işaretiyle çocuğu kırmamasını tembih ederek ikna ettim. Oğlumuz imam oldu, biz de saf tutup cemaat olduk, birlikte evimizde ilk defa cemaatle namaz kıldık.. Bu sırada ben mutluluktan uçacak gibi oldum. Ne diyeceğimi bilemiyordum.. Başarısızlığından bunalıma düşen çocuğumuz, artık sağlam bir kimlik kazanmış, başarılı öğrenciler arasında yerini almıştı..

Bunları anlatırken sürekli gözyaşı dökten anne, sorusunu şöyle bağladı:

-İşte hocam, oğlumuz bu unutmayacağımız hizmeti veren Akif adındaki öğrenciye bir teşekkür imkânı dahi bulamadım. Biz takdirsiz bir aile değiliz. Yaptığı bu unutulmaz hizmetine karşı duyduğumuz mahcubiyet ve minnettarlığımızı ifade etmek istiyoruz. Ne olur, bizim adımıza alnından gözlerinden öpün bu gencin, takdirlerimizi, teşekkürlerimizi duyurun! Böyle gençlerle dünyanın neresine okul açarsanız açın sonuç başarıdan başkası olmayacaktır! Bunlar bizim altın neslimizi temsil ediyorlar diye düşünüyor, takdirlerimizin mutlaka duyurulmasını istiyorum. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saçını sakalını Müslüman olarak ağartan yaşlılarımıza Rabb'imizin müjdeleri var

Ahmed Şahin 2010.12.01

Saçı sakalı kar gibi beyazlamış yaşlılara karşı derin bir muhabbet duygusu duyarım.

Onlardan birine yolda rastlasam, yahut da yanımdan geçerken gözüm ilişse hemen bir vesile bulup yaklaşıp konuşmayı isterim. Dillerinden inciler, mercanlar dökülecek gibi gelir bana. Hele biraz da yaşı ilerlemiş, çocuk masumiyetine bürünmüşse... İslam'ı yaşayarak ihtiyarlayan bu ak saçlılara karşı duyduğum derin sevgimin hadislerde gördüğüm müjdelerden de kaynaklandığını da düşünürüm. Rabb'imiz şöyle buyuruyor ak saçlı ihtiyarlar için:

- Saçını, sakalını, Müslüman olarak ağartanlara azap etmekten hayâ ederim!

Evet, saçlarını Müslüman olarak ağartan yaşlılara Rabb'imiz merhamet edip şefkat duyuyor da bize ne olmuş? Biz neden yaşlılık icabı eksik ve kusurlarına hoşgörü ile bakamıyor, Rabb'imizin affını örnek alamıyoruz?

Ben 76 yaşına girmiş bir yaşlı olarak böyle duygularla bakarken çevreme, on senedir görmediğim bir eski dostumla karşılaştım sokakta. Simsiyah saçları kar gibi beyazlamış, yürümekte zorlanıyor, halinden de müşteki gibi görünüyordu. Hal hatır sorunca, ah o gençlik günlerimiz diye hayıflandı. Sen yaşlılığından şikâyetçi değil gibi görünüyorsun, diye de ekledi. Hayır dedim, ben ihtiyarlığımdan şikâyetçi değilim, aksine yaşlılığın koruyan taraflarını düşününce seviniyorum bile. Yaşlılığın koruyan yanı da mı var, dedi. Evet, dedim. Bir defa gençliğin zararlı düşünce ve hissi baskılarına yaşlılıkta maruz kalmıyoruz. Ayrıca Rabb'imiz saçını, sakalını Müslüman

olarak ağartan yaşlıya da merhametle bakıyor, azap etmeyeceğini bildiriyor, deyince yaşlı dostum gözlerini açtı. Neler söylüyorsun sen dedi. İhtiyarlığın böylesine imtiyazlı yanları da mı var? Rabb'imizin beyaz saçlılara özel affı mı söz konusu? Elbette diyerek anlattım Yahya bin Eksem'in mezarda ak saçları hürmetine affedilişini.

Halife Me'mun'un baş kadısı olan Yahya bin Eksem'i ölümünden sonra rüyada gören bir yakını sorar:

- Ey Kûfe'nin baş kadısı ve muhaddisi, Rabb'in sana ne muamele eyledi varlığını mezarında? Yahya bin Eksem mezarındaki sorgusunu ve kurtuluşunu şöyle anlatır:

Rabb'im kabrimde beni, efendinin kölesini hesaba çektiği gibi şiddetli hesaba çekerek dedi ki:

- Ey ak saçlı ihtiyar, eğer şu ak saçların olmasaydı seni ateşimde yakacaktım yaptığın yanlışlarından dolayı!

Bu ikazını üç defa tekrarlayınca ben korkarak dedim ki: Ya Rab, biz seni dünyada iken böyle celalli işitmedik?

-Nasıl işittiniz ya?

Biz işittik ki, Enes bin Malik Peygamberimiz'den duymuş, Peygamberimiz de Cebrail'den dinlemiş, Sen buyurmuşsun ki:

- Saçını sakalını Müslüman olarak ağartanlara ben azap etmekten haya ederim. Biz sen'i böyle işittik, böyle biliyorduk dünyada! Bunun üzerine Rabb'im buyurdu ki:

- Enes de, Peygamber de, Cebrail de doğru duymuş, doğru anlatmışlar. Evet, ben saçını sakalını İslam yolunda ağartan ihtiyarlara azap etmem. İşte sana da azap etmiyorum, affediyorum. Ey meleklerim, alın bu ak saçlı ihtiyarı, götürün affettiğim ak saçlıların yanına! İslam yolunda ağarttığı ak saçları hatırına bağışlıyorum kendisini..

On senedir görmediğim ak saçlı dostum büyük bir dikkat ve tebessümle dinlediği bu sözlerden sonra belini doğrultarak dikilip yanıma yaklaştı. Beni sevgi ile kucaklayarak söylendi. Bu sözlerinle bana ihtiyarlığımı sevdirdin, halimden şikâyetçi olmaktan kurtardın. Rabb'imden ak saçlarım hürmetine beni de bağışlamasını diliyorum, diyerek mutlu şekilde yoluna devam etti.

Suyuti ve Gazali gibi zatların da kaydettikleri bu olayı, saçını sakalını Müslüman olarak ağartan tüm yaşlılarımızla, onlara hizmet veren vefalı yakınlarına saygı ile takdim ediyorum efendim. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1432. hicret yılımızın hayırlara vesile olmasını diliyoruz

Ahmed Şahin 2010.12.07

Bugün başladığımız 1432. hicri yılımızın İslam âlemine ve tüm insanlık dünyasına hayırlar getirmesini diliyor, hicri tarihimizin nasıl başladığına ait kısa bir bilgi sunmak istiyorum.

Mekke'de miladi tarih: 622

Efendimiz (sas) Hazretleri 53 yaşında, peygamberliğinin de 13. senesindedir. Mekke'de 13 senedir Müslümanlara yapılan zulüm ve baskı, sabır sınırlarını aşan boyutlara ulaştığından dolayı, heyecanla beklenen hicret izni nihayet gelmiştir.

Bu sebeple, muharrem ayının başında başlayan gizli hicret, peşinden gelen safer ayında da devam eder, iki ay boyunca Mekke'yi gizli ve aleni terk edenlerin sayısı 150 aileyi geçer.

Artık hicret sırası, kendisine inananları emniyetle yolcu eden Efendimiz'e (sas) gelmiştir.

İlk hicretin başladığı muharrem ayını takip eden safer ayının 27'sinde Efendimiz (sas) Hazretleri de, evinin etrafını sarmış bulunan silahlı müşriklerin arasından gece karanlığında çıkıp yol arkadaşı Ebu Bekir'le buluşarak birlikte bir saatlik uzaktaki Sevr Mağarası'na ulaşip saklanmaya muvaffak olmuşlardır. Üç gün boyunca kaldıkları bu mağarada yol hazırlıklarını tamamlayan Efendimiz, giren rebiulevvelin başında Medine'ye doğru dört kişilik bir kafilde halinde yola çıkarlar. Kafilde kendilerine kılavuzluk yapacak olan Abdullah bin Ureykit, bir müşriktir. Ancak Resulullah (sas) onu, kılavuzluğundaki maharetine ve sözündeki sadakatine bakarak tercih etmiştir.

Nitekim 15 günde ancak kat edilecek 450 km'lik yolu, 8 günde en kısa yoldan giderek Medine'nin kenarındaki Guba köyüne ulaşmayı başaran bu kılavuzuna, Efendimiz ücretini fazlasıyla ödeyerek memnuniyetini ifade eder.

15 gün kaldığı Guba'da bir mescid inşa eden Efendimiz (sas) Hazretleri, teşkil ettiği çekirdek cemaatle namaz kılınmasını sağlar.

Buradan cuma günü Medine'ye doğru yol alırken gelen ayetlerle farz olan cuma namazını yolda kıldırdıktan sonra, büyük bir kafilde ile nihayet hicret yolunun sonu olan Medine'ye ulaşır, bugünkü mescidin bulunduğu yerde çöken devesinin misafir olacağı evi de işaret ettiğini ifade ile en yakınındaki Halid bin Zeyd'in evine misafir olur.

Böylece 53 yaşında rebiulevvelin başında günde 56 km yol yürüyerek başladığı 450 km'lik hicret yolculuğunu ayın 27'sinde Medine'de tamamlamış olur.

Medine'deki on senelik hayatı boyunca İslam'ın sabit temelini atıp binasını inşa eden Efendimiz'in (sas) vefatından sonra halife seçilen Hz. Ebu Bekir'in iki senelik görevini takiben yerine Hz. Ömer seçilir. Devlet işlerinde hep yeniliklere imza atan Hz. Ömeret-i Ömer, Medine'de meşveret meclisini toplar, Müslümanlara ait resmî bir tarih tespitine ihtiyaç olduğunu, hangi olayı tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini sorar.

Efendimiz'in doğumu, vefatı gibi büyük olayları tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini ifade edenler olursa da en ilgi çekici teklif Hazreti Ali'den gelir:

-Müslümanların İslam'ı yaşamak ve yaymak için her şeylerini Mekke'de bırakarak Medine'ye hicretlerini tarih başlangıcı olmaya en layık olay olarak görmekteyim, der.

Bu teklife meşveret meclisinden tasvip sesleri yükselerek karar kesinleşir.

Meşveret meclisinin, hicretin 16. yılında (M. 638) aldığı bu kararını kapıda bekleyen Abdullah, Medine sokaklarında halka şöyle ilan eder:

-Ey Müslümanlar! Haberinizi olsun, artık sizin de bir tarihiniz vardır. İlk hicret kafilisinin yola çıktığı muharrem ayı birinci ay, bu ayla başlayan sene de birinci hicri sene olarak tespit edilmiştir. Muharrem ayı ile başlayan 16. hicret yılınız hayırlı, uğurlu olsun!

Abdullah'ın o günkü duasına bugün biz de gönülden iştirak ediyor, tüm Müslümanlara 1432. muharrem ayı ile hicri yılınız hayırlı ve uğurlu olsun! diyoruz.

İslam kültüründe aileyi ayakta tutan anlayışlar!..

Ahmed Şahin 2010.12.08

İslam kültüründe arzulanan aile hayatı odur ki, hanımla bey ortak düşüncede ve anlayışta olsunlar, verecekleri kararlarını birlikte istişare ile versinler, 'evet'lerini, 'hayır'larını ortaklaşa takdir ve tespit etsinler.

Biri ötekini zorlamasın, baskıya maruz bırakmasın, ezip üzmesin. Birlikte ideal bir aile hayatı yaşasınlar.. Ne yazık ki, idealler her zaman gerçekleşmemektedir. Ya bey, ya da hanım tarafında bazen farklı kültür, farklı mizaç farklı alışkanlıklar ağır basıyor, bu defa birinin isteğine ötekinin sabırla uyma mecburiyeti doğuyor. Böylece aileyi ayakta tutacak sabır kahramanlarına ihtiyaç hasıl oluyor aile içinde.. İşte bu da aile hayatının bir gerçeği olarak çıkıyor karşımıza.. Bundan dolayı deniyor ki:

-Sabırsız aile hayatı olmaz. Sabır olmazsa karşılıklı hiddet, şiddet körüklenip havayı gerginleştirme söz konusu olur. Bu da aile hayatını zorlaştırır, gergin ve dargın bir ortamın oluşmasına sebep olur. Bu sebeple, maneviyat büyükleri şu tespitte ittifak etmişlerdir.

-"Sabır her yerde güzeldir ama aile hayatında daha güzeldir!." Çünkü aile hayatındaki sabır, sadece kendisi için değil, ailenin tüm fertlerini korumaya yönelik sabırdır. Aileyi korumaya yönelik sabır ise sahibini, cennetin en yüksek makamlarına layık hale getirebilir. Nitekim sabreden hanım ise, cennet hanımlarının ablası makamına yükselebileceği gibi, sabreden bey ise cennet gençlerinin ağabeyi makamına yücelebilir..

Gazali Hazretleri, Kalplerin Keşfi kitabında aile içindeki bu sabrın yüksek mükafatını şöyle ifade eder:

- Hangi hanım beyinin gösterdiği uyumsuzluğa sabrederse, Allah o hanıma, Fir'avn'ın zulmüne sabreden Asiye validemize verdiği sevap gibi sevap verebilir. Hangi bey de hanımının uyumsuzluğuna sabrederse Allah o beye de, Eyyub Peygamber'in sabrına verdiği sevap gibi sevap verebilir.. Evet, İslam kültüründe aile hayatında sabır böylesine kutsaldır. Hem de bu sabır, (Batıdaki gibi) içi boşaltılmış sabır değil, tam aksine içi cennet müjdeleriyle doldurulmuş sabırdır.. Bundan dolayı imanı kuvvetli bir ailede içi sevap dolu sabır, çok zorlanmadan yaşanabilir. Çünkü aile içinde İslami hayatın yaşanıp, Müslüman bir neslin yetişmesi için göze alınmaktadır bu sabır.

Nitekim Gazali Hazretleri ailedeki sabrın neden bu kadar önemli olduğuna dikkatimizi çekerken der ki:

-Allahu azimüşşan, içinde İslami hayat yaşanacak, Müslüman nesil yetişecek yuvanın dağılmasına razı değildir. O yüzden yuvanın mutlulukla devamını sağlayacak sabırlı hanımlara Asiye validemizin sabrı sevabını vaat ettiği gibi, sabırlı beylere de Hazret-i Eyyub'un sabrı sevabını vaat etmektedir.

Aile içi sabrın ihmal edilmez özelliğine böylece dikkat çektikten sonra, gelelim aile içinde sabra zorlayanla, sabreden Allah yanındaki durumlarına. Biri hep baskı yapıyor sabra zorluyor; diğeri de hep baskıyı sinesine çekip sabretmeyi tercih ediyor. Sonunda bunların ikisi de bir olur mu mutlak adalet sahibi Allah yanında? Siz ne dersiniz bu soruya? İsterseniz bir bakalım sabra zorlayanla sabreden Allah yanındaki durumlarına:

-Bilindiği üzere aile içinde sabra zorlayan zalim, sabreden de mazlum adını alır. Adalet sahibi Allah, zalimle mazlumu eşit tutmaz. Zalimin karşısında mazlumin da yanında olur. Öyle ise sabra zorlayan iyi düşünülmelidir. Çünkü eninde sonunda İlahi adaleti karşısında bulup zorlamasının cezasını çekecektir. Sabreden de iyi düşünülmelidir. Çünkü o da eninde sonunda sabrının sevabını alıp mükafatına kavuşacaktır.

Sonuçta adaletin böyle tecelli edeceğine inanmamıza rağmen biz yine de sakince düşünerek diyoruz ki: "Gelin, bize cenneti kazandıracak şu aile hayatımızda ne birimiz zalim, ne de ötekimiz mazlum olalım. Birbirimizi ezmeden, üzmeden, kırmadan kırılmadan mutlu şekilde tamamlayalım hayatımızı, sonunda pişmanlık duymadan verelim İlahi mahkemedeki hesabımızı.."

Ne dersiniz?... İsterseniz şöyle iç dünyanıza bir dönün, dinleyin kalbinizdeki müftünün teklifimize verdiği cevabını?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muharrem ayı, aşure tatlısı ve orucu üzerine...

Ahmed Şahin 2010.12.14

İçinde yaşadığımız muharrem ayı, hicri senenin ilk ayı olmaya layık görülen mübarek bir aydır. Ayrıca tarih boyunca peygamberlerle ilgili birçok kurtuluş mucizelerinin yaşanmasına da sebep olduğundan dolayı muharrem ayı, tüm dinlerde de kutsal ay olarak kabul edilmiştir?

Nitekim Hz. Adem'in tövbesinin kabulü, Hz. İbrahim'in Nemrut'un ateşinden kurtulması, Hz. Yakub'un gözleri açılıp oğlu Yusuf'a kavuşması, Hz. Eyyub'un hastalığından şifa bulması, Hz. Musa'nın Kızıldeniz'den geçerek Firavun'un zulmünden kurtulması.. gibi nice kurtuluş mucizeleri bu ayda ve aşure gününde cereyan etmiştir. Nitekim Hz. Nuh'un gemisi de yine bu ayda tufan sularından kurtularak Cudi Dağı'nda karaya oturmuştur. Bu kurtuluşun şükür olması için geminin ambarında kalan tahılları karaya çıkarıp özel bir tatlı yapan gemi sakinleri, böylece günümüze kadar gelen aşure tatlısını da başlatmış sayılmışlardır.

Bu tarihî olayı her yıl muharremde bir daha hatırlamak niyetiyle benzeri tatlılar yapanlar, eş dost, konu komşu ile paylaşarak yeniden bir kaynaşma ve hediyeleşme vesilesi meydana getirmekteler. Böylece tarihte yaşanmış tufan hadisesi ve karaya çıkarak kurtuluş nimetinin şükürü, bir daha zihinlerde canlandırılarak şükretme mesajı da verilmektedir. Dinî bir mecburiyeti olmadığı halde aşure tatlısı bu özelliğinden dolayı asırlar boyu devam edip gelmektedir.

Ayrıca Efendimiz (sas) Hazretleri Medine'yi teşriflerinde Yahudilerin aşure günü oruç tuttuklarını görünce, 'Bu ne orucudur?' diye sorması üzerine:

- Allah Teala aşure gününde Hz. Musa ile İsrail oğullarını Firavun'un zulmünden kurtarmıştır. Onun için şükür orucu tutmaktayız, cevabını vermeleri üzerine Peygamberimiz, 'Ben Musa'ya sizden daha yakınım.' buyurarak onun tuttuğu orucu tutmuş, tutulmasını da emretmiştir. Ancak ertesi sene Ramazan orucu farz kılınca, insanları muhayyer bırakan Efendimiz, "İsteyen tutsun, isteyen de tutmasın, bize ait Ramazan orucumuz başladı." buyurmuştur.

Bu sebeple deniyor ki: Aşure gününde oruç tutan sevap alır, tutmayan da günaha girmez. Ancak, aşure gününde oruç tutacak olanlar, önüne yahut da arkasına oruç ekleyerek iki ya da üç oruç tutsalar, öncekileri taklit değil, kendi oruçlarını tatbik etmiş sayılarak daha sevaplısını yapmış olurlar.

Ne var ki, tarih boyunca mübarek bilinen bu muharrem ayı, hep böyle kurtuluş mucizelerine sahne olmakla kalmamış, daha sonraları aşure gününde can yakıp gönül sızlatan olaylara da makes olmuştur.

Hazreti Resulullah'ın aziz Ehl-i Beyti'nin yetmiş iki eşsiz mensubu da aşure gününde Kerbela'da şehit edilmiştir. Bu olay da aşure gününü gönül yakıcı, vicdan sızlatıcı ıstırap günümüz haline dönüştürmüştür.

Bununla beraber, İslam büyükleri tarihte yaşanmış Kerbela, Sıffin ve Cemel vak'aları gibi elem ve ızdırap verici olayları enine boyuna yeniden gündeme taşıyıp da zihinlerde bir kargaşa meydana getirmeyi uygun bulmamışlar, zalimlerin cezaya gittiğini, mazlumların da şehitlik makamına uçtuğunu ifade ile adaletin yerini bulmuş olduğunu hatırlatmışlar, bize mazlumlara için dua edip şefaate dilemekten başka bir şey kalmamıştır, demişlerdir.

İlk müceddid Ömer bin Abdülaziz gibi büyük bir zat ise bu konuda hepimize ölçü olan sözünü şöyle söylemiştir:

-Allah bizim elimizi o kanlı olaylardan temiz tuttu, biz de dilimizi temiz tutar, ileri geri konuşarak zihinleri karıştırmaktan uzak kalırız.

Yarın: Sahabeler arasındaki savaşı neden ayrıntılarıyla anlatmıyoruz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahabeler arasındaki savaşı neden ayrıntılarıyla anlatmıyoruz?

Ahmed Şahin 2010.12.15

10 Muharrem Aşure Günü'nde Kerbela'da Resulullah'ın (sas) nesli necibinden yetmiş iki Ehl-i Beyt mensubunun şehit edildiği vicdan sızlatan olayı neden ayrıntılarıyla anlatmıyor, Cemel ve Sıffin savaşları üzerine neden dikkatleri tekrar çekmiyorsunuz?

Cevap: Müslümanlar arasında cereyan etmiş gönül yakıp vicdan sızlatıcı olayları on dört asır sonra bir daha tekrar gündeme getirip yeniden bir gerginlik ortamı oluşturmayı Ehl-i Sünnet alimleri faydalı bulmamışlardır.

Yorumlarına büyük değer verdiğimiz Bediüzzaman Hazretleri gibi muhterem alimlerimiz bu konulardaki açıklamalarında şu mühim ölçülere dikkat çekerek diyorlar ki:

1- Geçmişteki suçlu insanları bugün yeniden zemmetmeye hiç lüzum yoktur. Onlar ahirete, mahalli cezaya gitmişlerdir. Lüzumsuz, zararlı onların kusurlarını açıklamak, emr olunan Al-i Beyt sevgisinin gereği ve lazımı da değildir. Bu sebeple, ehl-i sünnet vel cemaat, sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı yasaklamışlardır!..

2- Cemel vak'asında Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyir ve Talha ve Aişe-i Sıddika (ra) bulunmasıyla ehl-i sünnet vel cemaat, o savaşı, ictihad neticesi deyip "Hazreti Ali (ra) haklı, ötekiler haksız; fakat ictihad neticesi olduğundan affedilmiştir." diyerek konuyu kapatmışlardır...

3- Haccac-ı Zalim, Yezit ve Velit gibi heriflere! ilm-i kelamın büyük allamesi olan Sadeddin-i Taftazani, "Yezid'e lanet caizdir" demiş; fakat "Lanet vaciptir!" dememiş, "Hayır vardır, sevaplıdır" dememiştir. Çünkü, hem Kur'an'ı, hem Peygamber'i hem bütün sahabelerin kudsi sohbetlerini inkâr eden bugün çok kimseler vardır. Onlardan söz etmeyip de geçmişin yaralarını yeniden kanatmakta fayda yoktur.

4- Şer'an, bir adam lanetlikleri hiç hatıra getirmeyip lanet etmese, hiçbir zararı yoktur. Çünkü zem ve lanet, medih ve muhabbet gibi (sevap getiren faziletlerden) değildir. Onlar salih amele dahil olamazlar.

5- Madem zem etmemek ve tekfir etmemekte bir emr-i şer'i, bir mecburiyet yok, fakat zemde ve tekfirde hükm-ü şer'i var. Zem ve tekfir haksız olsa büyük zararı da var; haklı olsa, hiç hayır ve sevap yok. Öyle ise hayrı

ve sevabı olmayanları terk etmekte isabet vardır.

6- Bu gibi önemli sebeplerden dolayı başta dört imam ve Ehl-i Beyt'in on iki imamı olarak ehl-i sünnet, Müslümanlar içinde o eski zaman fitnelerinden söz açıp münakaşa etmeyi caiz görmemişler, 'faydasız, zararı var' demişlerdir.

7- Hem o savaşlarda her nasılsa çok ehemmiyetli sahabeler iki tarafta da bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakiki sahabelere, Talha ve Zübeyir (ra) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Halbuki, hata varsa tövbe ihtimali kuvvetlidir. Bunu düşünmeden o büyük sahabelere karşı itiraz duygusuna girmek bir şey kazandırmaz ama çok şey kaybettirebilir!..

8- Bu gibi önemli gerekçelerden dolayı geçmiş zamana gidip lüzumsuz, zararlı, şeriat emretmeden o üzücü olayları yeniden kurcalamaktansa, şimdi bu zamanda bilfiil İslamiyet'e dehşetli darbeleri vuran, binler lanete, nefrete müstahak olanların verdikleri zararları önlemeye çalışmak, önde gelen görevimiz olmalıdır. Mevcutların devam eden zararlarını düşünmeyip, geçmiştekilerin geride kalan zararlarını tekrar gündeme taşımak gibi bir tavır, dikkatli insanların hizmet anlayışlarına da muvafık düşmemelidir. Nitekim Ömer bin Abdülaziz gibi birinci hicret asrının ilk müceddidi, tüm Müslümanları ilgilendiren ölçüsünü şu ifade ile dikkatimize sunmuştur:

-Allah bizim elimizi o kanlı hadiselerden temiz tuttu, biz de dilimizi temiz tutar, ileri geri konuşmaktan kaçınırız...

İşte bu gibi önemli gerekçelerden dolayı birlik beraberlik duygularını kuvvetlendiren konuları konuşup yazmalıyız diye düşünmekteyiz. Yoksa Ehl-i Beyt sevgisi bizim inancımızın icabı, ümmet-i Muhammed oluşumuzun ihmal edilemez gereğidir. Kıldığımız tüm namazlarımızın içindeki salavatlarımızda bile Ehl-i Beyt'e dualarımızı tekrar eder, asla ihmal etmeyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Mevlânâ: Şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!

Ahmed Şahin 2010.12.21

737. vuslat yılı münasebetiyle düzenlenen Mevlânâ Haftası'nda, dünyanın her tarafından akın edip gelen ziyaretçilerle dolup taşı Konya. Demek ki asırlar geçer ama Hız. Mevlânâ sevgisi geçmez. O, tüm hatıralarıyla hayatımızda ve gönlümüzdedir. İşte onun unutulmaz hatıralarından bir demet sizlere. Zannederim siz de benim gibi sevgi ile okuyacak, takdirle değerlendireceksiniz bu mesaj yüklü misalleri.

Hız. Mevlânâ, zikir halkasına katılmış, çevresiyle birlikte zikrediyordu. Tam bu sırada bir sarhoş da dışarıdan halkaya katılıp zikretmeye başladı. Ancak sarhoş dengesini tutamıyor, yalpa yaprak yanındakilere çarpıyordu.

Tutup dışarıya atmak istediler. Ama sarhoş, zikir halkasından çıkmak istemeyince tartışma çıktı. Mevlânâ sordu:

-Neyi tartışıyorsunuz?

-Sarhoştur, dediler içimizden çıkarmak istiyoruz, o da çıkmak istemiyor!

Cevabı kısa oldu;

-Demek şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!.

Bunun üzerine derin bir sessizlik olur. Sonra hep bir ağızdan zikir cümlesi aynı olur:

-Şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!

Hız. Mevlânâ son uyarısını da şöyle yapar:

-Düşene herkes tekme atar, bir tekme de siz atmayın!..

Gelin bu cümleyi de biz tekrar edelim:

-Düşene herkes tekme atar, bir tekme de biz atmayalım!

İki kişi sokak ortasında ağız dalaşı yaparak tartışıyorlardı. Biri dedi ki:

-Bana bak!.. Ben öyle bir adamım ki, bana bir söylesen bin tane cevap alırsın!..

Oradan geçmekte olan Mevlânâ, bu sözü söyleyen adamın yanına varıp çenesi altına kadar sokularak şöyle dedi:

-Ben de öyle bir adamım ki, bana bin tane söylesen bir tane dahi cevap alamazsın!..

Bir söze bin cevap vereceğini söyleyen adam, bu defa bir tane dahi cevap veremedi...

Bir talebesi evlenmiş, hayata karışmıştı. Ziyaretine geldiğinde kılık kıyafetinden ihtiyaç içinde olduğunu anlamıştı. Fakat halkın içinde mahcup etmeden nasıl yardımcı olabileceğini düşünüyordu. Tam o sırada kalkıp gitmek üzere olan talebesine seslendi:

-Osman! Sen eskiden çok mütevazı biri idin, kalkıp giderken elimi öperek giderdin.

Osman mahcubiyetle Mevlânâ'ya doğru yönelerek yaklaşp elini öpmek istedi. O sırada avucu içine önceden hazırladığı altınları kimsecikler görmeden Osman'ın avucu içine sıkıştırarak elini kapatan Mevlânâ, şu tembihte bulunmayı da ihmal etmedi:

-Osman dedi, ben el öptürmeyi çok severim, sık sık gelip elimi öpmeni istiyorum!..

Osman, avucu içindeki altınları sıkı sıkıya tutarak çıkıp evin yolunu tutarken bir yandan alacağı ihtiyaçlarının sevincini yaşıyor, bir yandan da bu zarif anlayış karşısında gözyaşlarını tutamıyordu.

Cübbesindeki düğme sallanıyordu. Hanımı Gevher Hatun, hemen oracıkta ayaküstü düğmeyi dikmek istedi. Halk arasındaki söylentiği hatırlatarak da:

-Efendi, dedi ağzına bir çöp al da bir uğursuzluğa uğramayasın!..

Mevlânâ bu boş söylentiği zarif bir cevapla düzelitti:

-Hanım sen merak etme. Ben ağzıma çöp yerine Kulhüvallahü'yü aldım. İhlas Sûresi çöpten iyi korur beni.

Bir gün Konya arşısında yürürken bir papaz kendisini görünce hemen ayağı kalkmış, sonra da yarıya kadar aşağıya eğilerek hürmetle selam vermişti. Bunu gören Mevlânâ ise papazdan daha aşağıya eğilerek selamına mukabele etti. Bu duruma itiraz eden bir Müslüman:

-Bir papaza da bu kadar aşağıya eğilmek olur mu? deyince şu cevabı verdi:

-Tevazuda da papazı geçmemiz gerekir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hız. Hüseyin, Sıffin Savaşı'nda küstüğü Abdullah'la nasıl barıştı?

Ahmed Şahin 2010.12.22

Resulullah (sas)'in aziz torunu Hız. Hüseyin, meşhur kumandan Amr bin As'ın oğlu Abdullah ile konuşmuyordu. Yani küstü.

Niçin küsmüştü, niçin konuşmuyordu, sonra nasıl barıştılar? Barışa en çok muhtaç olduğumuz günümüze de mesaj veren bu tarihî olayı gelin birlikte okuyalım. Kütüb-ü Sitte'den özetleyerek:

Mescid-i Saadet'e gelen Hız. Hüseyin, selam verip bir köşeye çekilerek oturdu. Selamı alan Amr bin As'ın oğlu hadis alimi Abdullah ise yanındakilere eğilerek dedi ki:

- Şu zatı görüyorsunuz ya, melekler şu an yeryüzündeki insanların en hayırlısının bu olduğuna kânidirler. Ne yazık ki böyle en hayırlı insan benimle küs duruyor, konuşmuyor. Abdullah sözünü şöyle bağladı:

- Sahralar dolusu koyunum olsa benimle konuşması için müjde olarak verirdim doğrusu..

Bu değerdendirmeyi dinleyen Ebu Said el Hudri:

- Madem Hüseyin'in şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğuna inanıyorsun, öyle ise ben sizi barıştıırım.. diyerek araya girdi. Ertesi günü Abdullah'ı da yanına alıp Hız. Hüseyin'in evine gittiler. Kendisi önce girdi, Abdullah'ı da ısrardan sonra kabul ettirdi. Büyük bir saygı ile içeri girip kapıya yakın yere diz çökerek oturan Abdullah'a ilk soru şöyle geldi:

- Benim şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğumu söylemişsin, bu doğru mu?

- Evet, onda şüphem yoktur.

- Madem öyledir, Sıffin'de neden Muaviye tarafında yer alıp babama karşı savaştın? Halbuki babam benden de hayırlıydı.

Böyle bir sorunun geleceğini bilen Abdullah, iki dizi üzerine gelerek:

- Resulullah'ın (sas) aziz evladı, lütfen beni bir dinle, sonra vereceğın karara ben gönülden razıyım, onu da peşinen bil.. dedikten sonra olayı başından sonuna kadar ayrıntılarıyla anlatmaya başladı.

- Babam Amr bin As, vaktiyle benim elimden tutarak senin şanı yüce deden Resulullah'ın (sas) huzuruna götürüp şikâyet ederek şöyle demişti:

- Ya Resulallah, bu oğlum Abdullah, ibadette aşırıya gidiyor, bütün gece namaz kılıyor, bütün günlerde de oruç tutuyor. Bu kadar ileri gitme diyorum bana itaat etmiyor, dinlemiyor.

Senin şanı yüce deden bana o gün ne dedi biliyor musun?

- Abdullah! Ben de gece namaz kılarım, ama uyurum da, ben de gündüz oruç tutarım ama yerim de. Sen de öyle yap, bu kadar aşırıya gitme!..

Bundan sonra da hiç unutmadığım şu ikazını yapmıştı:

- Abdullah, sakın babana itaatsizlik edip de sözünden çıkma!

İşte beni Sıffin'de size karşı getiren, aziz dedenin bu tembihidir. Ben babamla birçok savaşlarda birlikte oldum. Şam'ın, Filistin'in, Mısır'ın fethinde yanından ayrılmadım. Ama Sıffin'e gelince durdum, yanında yer almaktan kaçındım. Buradaki cephe, bundan öncekiler gibi yabancılardan oluşmuyordu. Karşımızda kardeşlerimiz vardı. Bunun üzerine babam bana ısrar etti, babaya itaat etmem gerektiğini Resulullah'ın söylediğini hatırlattı. Ben de o tembihe karşı gelmiş olmamak için Sıffin'de babamın yanında yer almak zorunda kaldım, dolayısıyla size karşı düşmüş oldum. Ancak şunu kesinlikle söyleyebilirim ki; asla ok atmadım, asla kırıcı bir söz söylemedim. Sadece babama itaatsizlik etmiş olmamak için yanında bulundum.. Abdullah, sözlerine şunu da ekler:

- Buna rağmen keşke ben katıldığım önceki savaşlardan birinde ölseydim de bu olayda sizin karşınızda yer almış duruma düşmeseydim. Gece gündüz bunun pişmanlığını duymakta, tövbe istiğfarını sürdürmekteyim..

Bu sözlerden sonra Hz. Hüseyin'in yüzünde tebessüm işaretleri görülür.

- Allah herkesin niyetini bizden iyi bilir.. der. Bu sırada Ebu Said el Hudri'nin teklifi duyulur:

- Kucaklaşma zamanı gelmedi mi?

Abdullah oturduğu yerden kalkarak Hz. Hüseyin'e doğru yürür, muhabbetle kucaklaşırlar, kūs duran Müslümanlara böyle barış örneği vermiş olurlar.

Bilmem bu tarihî kucaklaşma bize de bir şeyler fısıldamış oluyor mu? Artık bizim de aynı şekilde kucaklaşma günlerinde olduğumuzu hatırlatmış sayılıyor mu? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mevlânâ'dan bizlere mesaj yüklü misaller...

Ahmed Şahin 2010.12.28

Bugün tebessümle okuyup tefekkürle değerlendireceğiniz bazı misaller sunacağım sizlere. Kimden gelecek bu tebessüm ve tefekkür misalleri?

Elbette 737. vefat yılında sevgiyle andığımız Hz. Mevlânâ'dan. Öyle ise sözü uzatmadan buyurun birlikte okuyalım mesaj yüklü tebessüm ve tefekkür misallerini.

- Güzel sesli bir hafız Kur'an okuyordu. Kulağına gelen bu güzel sestən duygulanan Hz. Mevlânâ da gözyaşlarıyla dinliyordu. Bu sırada elini ağzına kapayarak esneyen uykulu bir adam, Mevlânâ'nın bu gözyaşlarına bir mana veremeyerek sordu:

-Efendi Hazretleri niçin ağlıyorsunuz, ağlanacak bir şey mi var ortada?

Mevlânâ esneyen adama anlayacağı dilden cevap verdi:

-Güzel sesli hafızlardan gelen Kur'an sesi bana, cennet kapısının açılış sesi gibi geliyor da ondan..

Esneyen uykulu adam da başını sallayarak cevap verdi:

-Bana da öyle, cennet kapısının açılış sesi gibi geliyor, dedi. Mevlânâ küçük bir düzeltme yaptı:

- Senin duyduğun ses, cennet kapısının açılış değil kapanış sesi olmalıdır. Çünkü dedi, açılış sesi gözyaşı döktürür, kapanış sesi uyku hali getirir.

- Papazın biri pazarda alışveriş yaptığı satıcıyla sıkı bir pazarlık yaptığından dolayı satıcı, arkasından bunlar ne cimri adamlar, diye söylenmeye başlamıştı. Mevlânâ, bu cimri sözünden dolayı satıcıyı ikaz etti:

-Papazın arkasından böyle konuşma, dedi. Onlar senin dediğin kadar cimri değiller. Aksine çok cömert insanlar. Baksana dedi, onlar Kur'an'ı, İslam'ı, cenneti size bırakmışlar, bundan daha büyük cömertlik olur mu?..

- Bir ara rahatsızlanan Mevlânâ, 'Artık gitme zamanı geldi!' diye söyleniyordu. Hanımı, 'Aman efendi dedi, ne gitmesi, ağzını hayra aç, dileriz Rabb'imiz sana daha yüzlerce sene ömür versin.'

Bu temenni karşısında sesini yükselten Mevlânâ şöyle ikazda bulundu:

-Hanım, biz firavun muyuz, Nemrut muyuz ki yüzlerce sene ömür istiyorsun bizim için? Biz şu dünya hapishanesinden kurtularak Sultan-ı Enbiya'nın meclis-i münevverine davet edilmeyi her an müjdeli bir haber gibi bekliyoruz. Bizi burada kalmaya razı eden tek şey, istidadı olanlar için yapmaya çalıştığımız iman hizmetinden başkası değildir. Yoksa bu imtihan dünyası oraya nispetle tercih edilerek kalınacak bir yer değildir.

- Bilindiği üzere Hazreti Mevlânâ'yı anlaşılması güç derin sözleriyle etkisi altına alan Şems-i Tebrizi'den talebeleri ve halk şikâyetçi olmuş, Şems-i Tebrizi'den rahatsızlık duymaya dahi başlamışlardı. İşte böyle bir devrede Mevlânâ talebeleriyle birlikte giderken, yol kenarında önündeki kemiği yiyerek yavrularını emziren bir köpek görünce durdu. Talebelerine dönerek:

-Biliyor musunuz, dedi, içinde bulunduğumuz hali şu gördüğümüz tablo ne güzel izah ediyor. Şöyle devam etti:

-Bu yavrular dedi, şu koca kemiği yemeye kalksalar inci gibi dişleri çıtır çıtır kırılır, helak olurlar. Ancak anne güçlü dişleriyle o kocaman kemiği rahatça kırıp un ufak ederek yiyip süte çeviriyor ve yavrularına faydalı bir gıda olarak sunuyor.. İşte dedi Şems'in sözleri de bana o kemik gibidir. O sözleri ancak ben hazmederim, sizleri o sözlerle ben beslerim. O halde siz Şems'in kemik gibi sözlerine değil, benim süt gibi yorumlarıma kulak verin, o sözleri benden dinleyin! Anlamadığınız sözlerin aleyhinde olmayın.

-Bir Selçuklu sultanı Mevlânâ'yı ziyarette gelmişti. Çevresindekilerin derin saygılarını görünce:

-Efendi Hazretleri dedi, sizin sultanlığınız bizim sultanlığımızdan ileridedir!. Mevlânâ:

-Öyledir dedi, sizin sultanlığınız dünyada biter, bizim sultanlığımız ahirette başlar.

-Yol kenarında oynaşan köpekleri gören biri: Şunlara bak ne kadar da birbirlerini seviyor, oynaşıyorlar, deyince Mevlânâ şu hatırlatmayı yaptı:

-Sen onların içine bir kemik at da gör birbirlerini ne kadar sevip saydıklarını!. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ömrümüzden bir yılı daha tükettiğimiz yılbaşında ne düşünmeliyiz?

Ahmed Şahin 2010.12.29

Şibli Hazretleri'nin bir ömür boyu dilinden düşürmediği 'Kendinizi hesaba çekerek yaşayın!' ikazlarını hatırlamakta zaruret derecesinde fayda var gibi geliyor bana yılbaşlarında...

Bilindiği üzere Bağdat'ta 334'te vefat etmiş olan Şibli, Cüneyd-i Bağdadi'nin yetiştirdiği değerli bir talebesi, İmam-ı Malik'in hadis kitabı (Mevatta-ı) da ezberlemiş bir hadis alimi ve tasavvuf büyüğü idi. Bağdat halkı ona imam unvanı vermiş, 'İmam-ı Şibli' demişti. Zira Şibli Hazretleri, sadece lafla anlatan bir vaiz değil, aynı zamanda fiilen yaşayarak örnek olan bir imamdı. Bundan dolayı konuşmalarına hep aynı hatırlatma ile başladı:

-Ey Müslümanlar! Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!

Vaazlarına hep bu hatırlatma ile başlayan Şibli'ye bir dinleyeni sordu:

-Her konuşma başında "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!" ikazında bulunuyorsunuz. Biz burada kendimizi hesaba çekersek, sanki ahirette bir daha hesaba çekilmeyecek miyiz? Bir kolaylık mı olacak sonunda? İmamın cevabı ümit kırıcı değil, ümit vericiydi:

-Evet, burada kendini hesaba çekerek yaşayan, orada hesaba çekilmeyebilir. Efendimiz'in, "Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin!" buyurması sebepsiz değildir, bunun bir farkı olacaktır elbette, dedi.

Bu cevabı derinlemesine düşünen soru sahibi, başlar kendini hesaba çekerek yaşamaya. İbadetlerini daha büyük bir dikkatle yapma gayretine girer. Günahlardan daha çok kaçınma titizliğine yönelir. Her fırsatta tövbe istiğfar edip kendini hesaba çekerek yaşamaya başlar. Yani, ahirette hesabını veremeyeceği işleri dünyada yapmama azim ve aşkına girer... İşte böylesine bir dikkat içinde iken bir gece rüyasında gönül verdiği hocası Şibli'yi görür. Bakar ki, Şibli Hazretleri bindiği beyaz bir atla bulutların arasında uçup gidiyor. Peşinden bağırır: "Dur! Ne olur birazcık dur da ben de geleyim seninle!" İmamın cevabı manidar:

-Ben bu hapishaneden bir kurtuldum, bir daha bekler miyim burada... Bu rüyanın manasını öğrenmek için sabah üstadını ziyarete giden talebesi, hocasının kapısında cenaze hazırlığını görünce, onun dünya hapishanesinden kurtulup ahiret saraylarına doğru uçtuğunu anlamakta gecikmez. Ama çok üzülür bu ani

gidişine de o günün akşamında Rabb'ine derin niyaz ve tazarruda bulunur. Üstadını mutlaka rüyada görmeyi dileyerek dua ve niyazla uzanır yatağına. Daldığı rüyada, hocasını karşısında bulur. İlk suali, vaazlarında tekrar ettiği konu olur:

-Dünyada kendini hesaba çekerek yaşadın, orada hesaptan kurtuldun mu? İmam cevap verir:

-Melekler beni hesaba çekerken Rabb'imden hitap geldi:

-Bırakın o kulumu, o, hesabını yaparak geldi buraya. Verilemeyecek hesabı yoktur.

Şibli Hazretleri:

-Siz de der, kendinizi hesaba çekerek gelin buraya. Göreceksiniz sizin de hesabınız kolay olacaktır. Çünkü verilemeyecek hesapla gelmemiş olacaksınız buraya.

Ne dersiniz? Biz de harcadığımız sene sonunda, harcayacağımız yeni senenin de başında kendimizi böyle bir hesaba çeksek mi? En azından hesabını veremeyeceğimiz yanlışlarımız oluyorsa, tövbe, istiğfarla onları terk etme kararı alsak mı? Yapamadığımız ibadetlerimizi, hizmetlerimizi yapma azmine girsek mi? Yılbaşında bari bu kontrolü yapsak mı? Yoksa boş mu ver? Ömrümüzden bir sene daha gittiği halde, sanki bir sene daha kazanmış gibi vur patlasın çal oynasın düşüncesizliğine düşenlere biz de katılarak malum tekerlemeyi biz de mi tekrar etsek:

- Ayağını sıcak tut başını serin, hayatını yaşa düşünme derin!.. Fakat unutmamak gerek ki, hayatını düşünmeden tüketenlerin sonunda duydukları pişmanlık çok derin oluyor, ama bu derin pişmanlığın hiçbir faydası olmuyor sonunda. Öyle ise gelin biz hayatımızı düşünerek yaşayalım, hesabını veremeyeceğimiz işlere girmekten kaçınma kararı alalım bu yılbaşında. Ne dersiniz?.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peygamberimiz ırkçılık yapan adama ne dedi?

Ahmed Şahin 2011.01.05

İslam'ın Medine'de tüm ırkları eşitlik ölçüsü içinde kucaklaştırdığı günlerde Arap ırkçıları da mevcuttu. Bunlar yer yer üstünlüklerinin yok sayıldığını görüyor, itiraz seslerini de yükseltiyorlardı. Bunlardan biri de Kays bin Mutata adındaki Arap'tı.

Bir gün bu Kays bin Mutata, Medine'de farklı ırklardan insanların bir arada oturup eşit şekilde kardeşçe sohbet ettiklerini görünce öfkeye kapılarak çıkıştı:

-Şunlar Resulullah'ın ırkından Araplar.. ama şu Habeşli Bilal, şu Rum ırkından Suheyp, şu da Farslı Selman!.. Bunlar Arap değiller ki? Nasıl oluyor da Araplarla eşit şekilde oturup sohbet edebiliyorlar?

Bu ayrılıkçı sözler orada bulunan Muaz bin Cebel'in tepkisine sebep oldu. Hemen oturduğu yerden kalkıp ırkçı Arap'ın yakasına sarılarak:

-Seni Resulullah'a götüreceğim, bu söylediklerinin doğruluğunu ona soracağım. İslam'da böyle bir ırkı yüceltip öteki ırkları aşağılamak var mı?...diyerek doğruca Efendimiz'in (sas) mescidine götürdü. Bulduğu ilk fırsatta da hemen sorusunu sordu:

-Ya Resulullah, dedi, bizler oturmuş, Arap olmayan kardeşlerimizle sohbet ediyorduk, bu Kays gelip aramıza ırkçılık fitnesi soktu. İranlı Selman'ı, Rum'dan gelen Suheyb'i, Habeşistanlı Bilal'i, aşağı ırktan sayarak bizimle oturmaya layık olmadıklarını iddia etti? Buna ne buyurursunuz? Biz Arap olarak üstün ırktan mıyız? Bunlar bizimle oturmaya layık olmayan aşağı ırklardan mı?

Bu sözleri üzüntü ile dinleyen Resulullah'ın (sas) yüzünde öfkelenme işaretleri görüldü.

Hemen mühim gördüğü konularda çıktığı minberine yine çıkarak ırkçılık konusunda tüm dünyaya karşı şu tarihi konuşmayı yaptı:

-Ey insanlar! Sizin Rabb'iniz birdir. Babanız, ananız da birdir!. Araplık ne ananızda vardır, ne de babanızda. O sadece sonradan meydana gelen dil farkından ibarettir. Arap'ın Arap olmayan ırklardan üstünlüğü yoktur. Üstünlük, Allah'a iman ve itaattedir. Bunu herkes böyle bilmeli, aranızda ırk ayrımcılığı sokmamalısınız! Şunu da bilmelisiniz ki, ırkçılığa çağıran bizden değildir!

Muaz bin Cebel'in eli, hâlâ ırkçı Arap'ın üzerindeydi.

-Ya Resulullah, dedi, öyle ise ne yapayım aramıza ırkçılık fitnesi sokmak isteyen bu adama?

Efendimiz bu soruya kimseye kullanmadığı ağır bir azarlama cümlesiyle cevap verdi. Ne dedi biliyor musunuz?

-Da'hü ilennar!.. Bırak o ırkçı adamı, Cehenneme kadar yolu var!..

Evet, bırak o ırkçı adamı, Cehenneme kadar yolu var!

Halbuki bir ırkın ötekinden üstün olması lazım gelseydi Arap'ın üstün sayılması lazım gelirdi. Çünkü Rabb'imiz kitabını Arap dilinde göndermiş, Resulünü de Araplardan seçmişti. Ama duruma bakın ki, Arap ırkından olan Resulullah (sas) Hazretleri böyle bir üstünlük iddiasına izin vermemiş, sahabeler de razı olmamışlardı.

Bundan dolayı İslam, bir ırkın değil tüm ırkların dini olmuş, hiçbir kavim ve kabileyi aşağı görmemiş, dışarıya da itelememiş, hepsini de eşit bir hukuk ile bağrına basmıştır. Böylece birlik beraberliği bozmak isteyen ırkçı ayrılıkçıya da Allah'ın Resulü (sas) tarihi ikazını unutulmayacak cümle ile yaparak buyurmuş ki:

-Bırak o ırkçı adamı, Cehenneme kadar yolu var!..

Nitekim sözünü ettiğimiz ırkçı adamın yolu da sonunda oraya çıkmış, ben Arap'ı üstün tutmayan dine ilgi duymam düşüncesiyle yöneldiği ırkçılık yolu onu maalesef Cehenneme kadar götürmüştür..

Hiz. Ali efendimize, hangi millet iyidir, diye sorduklarında şu cevabı vermiştir:

- Her milletin iyisi iyidir! Evet, her milletin iyisi iyidir.

Bu sebeple, insanın kendi milletinin iyilerini sevmesi, Allah'a itaat eden takvalı tarafını övmesi ırkçılık manasına gelmez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gönenli Hocaefendi konuşuyor 20. vefat yıldönümünde

Ahmed Şahin 2011.01.11

Önce bir önemli özelliğine dikkatinizi çekmek isterim. 1991'de 88 yaşında İstanbul'da Rabb'imizin rahmetine tevdi ettiğimiz Hocamız, kitaplardan okuduğunu anlatarak vaaz etmezdi.

Konuşma anında kalbine, gönlüne ne ilham olursa onları anlatırdı. Bu sebeple de ilham eseri olan farklı üslubu hemen fark edilir, tesiri anında hissedilirdi. Tıpkı okuyacağınız şu kısa cümlelerinde de hissedildiği gibi.
(Hanımlara yaptığı vaazından)

-İnsanlara iyilik yaptınız mı uzaklaşın oradan, küçülmesinler yanınızda, size teşekkür etme ihtiyacı dahi duymasınlar yaptığınız iyilikten dolayı. Ayrıca, yaptığınız hayırları da şurada burada söylemeyin. Yaptım, ettim diyerek sadakalarınızı saymayın. Hayırlarını saklarsan senin olur. Saklamaz da sayarsan sana bir şey kalmaz, riya rüzgarı alıp götürür.

-Kur'an'ı saygıyla dinleyen bir insan cehennemlik dahi olsa, Kur'an ona şefaet eder. Melekler de Kur'an okunan yerlere inerek huşu ile Kur'an'ı dinlerler. Sen de melekleri misafir etmek istersen çokça Kur'an okumaya bak evinde.

-Azıcık bir rüyada cenneti gösterdiler gibi oldu da dünyadan soğudum. Bütün varlığımla ahiret için çalışmak istiyor, buna da 'elhamdülillah' diyerek şükrediyorum.

-Sahip olduğun imkanlarla başkalarına yardımcı olacaksın. Hatta anne gibi olacaksın çevrene. Şunu unutma ki, çevrene şefkatin ne kadar artarsa, Hak katındaki itibarın da o kadar artar.

-Kendin için istediğini başkasına da isteyeceksin. Kendin için istemediğini başkasına da istemeyeceksin; şayet Efendimiz'in (sas) tarif ettiği Müslüman olmak istiyorsan.

-Dünyada rahat edemedim, deme. Mümin insanlar çoğu zaman sıkıntıda olur. Burada sıkıntı çeken sabrederse, oradaki rahatını kazanmış olur.

-Allah, bazı kullarına neden fazla veriyor? Onlar da başkalarına versinler diye? Öyle ise elinize imkan geçince cimrilik etmeyip cömert davranın ki, imtihanı kazanmış olasınız.

-İnsan öfkelenildiği zaman ya abdest almalı, ya namaz kılmalı ya da 'Allahu Ekber' diyerek öfkenin sonunu sevaba çevirmesini bilmelidir.

-Sana en yakın şefaetçi annedir. Allah'tan 'annemin yüzü suyu hürmetine' diyerek iste. Birçok iyilikler annen hürmetine erişir sana, bunu unutma.

- Herkes burada nasıl bir tutum ve davranış içinde olmayı tercih ediyorsa, onun gereği olan yere gönderilecektir orada. Tercih sana, takdir de Rabb'imize aittir.

-Her nefis ölümü tadacaktır. Ancak herkes hak ettiği tatlarla tadacaktır.

-Zengin olan Allah'tır. Bizim zenginliğimiz Allah'tandır. İyilik yap, Allah'ın verdiğiyle Allah'ın kullarının yardımına koş ki servetin burada bitmesin, ahirete kadar gitsin.

-En büyük hak kul hakkıdır. Hiç tanımadığın bir kimseye dudak büküp küçük görürsen kul hakkından sorgulanacaksın.

-Eğer yakınında senden şikayet edenler varsa bunu Rabb'imizin şikayeti gibi önemseyerek şikayeti şükre dönüştürmeye bak.

-Evine girerken besmeleyi, çıkarken de abdestli çıkmayı unutma. 'Ya Rabbi çarşı da Senin, pazar da Senin, ben sana geliyorum.' diye niyet ederek git işine.

Şu halk sözünü de hep hatırla:

- Saatin pili bitince eylemez tık tık; Vakt-i merhûnu gelince ruha derler çık çık; Hakk'a kulluk görevini unutma, Ahirette dinlemezler hınk mınk!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hangi yeminde sebat etmeli, hangisini bozup kefareтини vermeli?

Ahmed Şahin 2011.01.12

Okuyucum demiş ki: Kızdığımız zaman vallahi, billahi, ben bunu yapacağım, yahut da yapmayacağım diyerek yemin ediyoruz. Sonra da öfkemiz geçince pişmanlık duymaya başlıyor, yeminimizi bozmak ihtiyacı duyuyoruz. Böyle hallerde ne yapmalıyız? Yeminimizde mutlaka durmalı mıyız? Duramaz da bozarsak vebalinden kurtulmak için kefareтини mi vermeliyiz?

Efendim, önce bir hususa dikkatinizi çekmek isterim. Öyle her kızdığınız yerde ağız alışkanlığı haline getirip de yemin etmek hem doğru değildir hem de böyle sıkça yapılan yeminler sahibine zarar getirebilir. Bu itibarla ancak mecbur kalınan yerlerde yemin edilebilir. Çünkü yemin Allah'ın isimleriyle olur. "Vallahi, billahi, tallahi" gibi kutsal kelimelerle yapılır. Bunlar ise hafife alınacak sözler değildir.

Bu sebeple mecbur kalmadan yemin etmemeli, ama yapılmışsa onda da sebat etmeli, sözünüzde durmalısınız.

Ancak günah olan bir işi yapmaya, yahut da sevap olan bir işi terk etmeye yemin etmişseniz bu yeminlerinizde durmaktansa bozarak kefareтини vermeyi tercih etmeniz daha doğru olur.

Mesela, biriyle küs durmaya, evine gitmemeye, ona iyilik yapmamaya yemin etmek, bozulmayacak yemin değildir. Öyle ise küs durmayıp konuşmalı, evine gitmeli, iyilik yapmalı, böylece bozduğunuz bu yeminin kefareğini vermeyi tercih etmelisiniz.

Günaha yemin etmek de böyledir. Yeminde durup da günah işlemektense bozup da kefareğini vermek elbette doğru olanıdır.

Gelelim kefarete. Bozulan yeminin kefareti nedir?

- On tane fitre miktarı parayı ayırıp on yoksula ayrı ayrı yemin kefareti olarak vermektir. Mesela, bu sene fitreyi on liradan vermişseniz on tane fitreyi, yani yüz lirayı yemin kefareti olarak ayırıp yoksullara dağıtmalısınız.

Böylece yoksula yardım etmiş olmanın hürmetine bozduğunuz yeminin günahından kurtulmuş olacağınızı düşünebilirsiniz. Zaten kefaret, silmek demektir. Bozulan yeminin günahını silmiş olursunuz yoksula yaptığınızı on tane fitre yardımıyla.

Ancak yemin kefareti ödemenin kendine mahsus usulü vardır. Şöyle ki:

- Bir yoksula bir günde birden fazla yemin kefareti verilemez. Bu sebeple, yoksulun aile fertlerine de ayrı ayrı birer kefaret gönderilebilir. Böylece on ihtiyaç sahibine ayrı ayrı birer fidye vermekle kısa zamanda kolayca kefaret borcu ödenebilir.

Kefareti vekille vermek de mümkündür. İtimat edeceğiniz birine vererseniz o sizin adınıza ihtiyaç sahibi kalabalık öğrencilere, başka yoksullara da ulaştırabilir. Yemek masrafına da kullanılabilir.

- Şayet yeminini bozan kimse, on tane fitre verecek maddi güce sahip değilse, aralıksız üç gün oruç tutar. Bozduğu yeminin kefareti üç gün aralıksız oruçla ödemiş olur. Birinden borç para alarak yemin kefareti ödemek zorunda değildir. Kefaret oruçları bitişik tutulur, ara verilmez. Verilirse baştan yeniden tutulur.

Özetleyecek olursak diyebiliriz ki:

- Bir kötülüğü yapmaya, yahut da bir iyiliği yapmamaya yemin eden kimse, yemin ettim diye o kötülüğü mutlaka yapmaya, o iyiliği yapmamaya çalışmamalıdır. Tam aksine, o kötülüğü terk etmeli, o iyiliği yapmalı, böylece bozmuş olduğu yeminin de kefareti vermeyi tercih etmelidir.

Yemin konusunda bir mühim noktaya daha dikkat çekmek isterim.

Yeminin en korkuncu, bilerek yalan yere yemin etmektir.

Bu yeminin kefareti de yoktur. Nitekim yalancı şahitlikteki yeminin vebalinden kurtulmak, yalan yeminle yok edilen hakkın, sahibine tekrar iadesini sağlayarak, mağdurla helalleşmek, sonra da ömür boyu hatırladıkça tövbe istiğfarda bulunmaktır.

Bu yüzden, şahitliklerde yalan yere yapılan yemin 'Ocakları söndürür, yalancının başına belaları yağdırır!' ikazıyla anlatılmıştır. Zaten bilen insan da yalan yere yemin etmeye cesaret edemez. Ederse hatırladıkça ömür boyu tövbe istiğfar etmek durumunda kalacağını da unutmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'nin yeni kitabında Osmanlı ecdadımıza ait önemli tespitler...

Ahmed Şahin 2011.01.18

Nil Yayınları, Hocaefendi'nin 'ÇİZGİMİZİ HECELERKEN' kitabını yayınladı. Yanlış anlaşılan birçok önemli konulara açıklık getirilen kitapta, Osmanlı'nın saray hayatı ile ilgili geniş tespitler de yer almış bulunmaktadır.

Bugün sizlere, sarayda İslam terbiyesi aldıktan sonra evlenen cariyelerin özgürlüklerine kavuşma haklarını anlatan kısmı kitaptan derleyerek arz etmeye çalışacağım. Birlikte okuyoruz saray terbiyesine alınan yabancı kadın ve cariyeler hakları ile ecdadımıza karşı göstermemiz gereken saygı mükellefiyetimizi.

-Osmanlı hanedanı, savaş esirlerini saraylarına almış, onlara İslâm edep ve terbiyesini öğretmiş ve çok defa da bu cariyeleri başkaları ile evlendirmiş veya İslâm'ın köleler hakkındaki mükâtebe emrine uyararak onları ya ibadet keffaretleri olarak, ya da belli bir ücretle serbest bırakmışlardır. Böylece saraya girmiş esirler, Osmanlı âdâp ve erkânını, İslâm ahlâk ve seciyesini öğrenmiş, sonunda da evlenince hürriyetlerini elde etme imkânı bulmuşlardır.

Öyle esirler de olmuştur ki, Osmanlı onları serbest bıraktığında dahi gitmek istemeyip esir kalmayı tercih edenler bile çıkmıştır. Nitekim evlenen esirler hakkında İslâm'ın şu hükmü hep kurtarıcı olmuştur:

-İnsan cariyeye kadınıla da evlilik yapabilir. Bu evlilik sonucunda cariyeden dünyaya gelen bir çocuk, annesini cariyelikten kurtarır. Çocuk, o efendinin hür oğlu sayılır ve artık annesi de satılmaz, sokaktan kurtarılır.

Bir cariyenin, esir olduğu evde yaptığı evlilik sebebiyle 'kadın efendi' hakkı kazanmasının ne zararı var? Cariye meselesi hep mübalâğa ile anlatılır ama, bir kadını sokaktan kurtarma sonucu sağlayan evliliğinin bu kurtarıcı tarafına dikkat çeken pek görülmez!..

-Osmanlı sarayında bulunan yabancı kadınların Osmanlı'yı gerilettiğini söylemek de doğru değildir; bunlar arasında çok faydalı kadınlar da olmuştur. Meselâ, Yıldırım'ın Sırp Olivera ile evlenmesi, Osmanlılara Balkanlarda sadık bir destek olduğu gibi, İstanbul'un kuşatılmasında Yıldırım'a bazı faydaları da olmuştur. 2. Murad'ın zevcesi olan Fatih'in analığının da İstanbul'u fethetmede faydaları görülmüştür. Demek ki, Osmanlı sarayındaki yabancı kadınları her zaman entrikalarla beraber düşünmek doğru değildir. Bence ille de bir geriletmeden söz edilecekse, Osmanlı'yı, bir kısım işlemeyen kafalar geriletmiştir. Kafa işlemediği, ilim erbabına sırt çevrildiği, meşveretle iş yapılmadığı gibi durumlara bağlı olarak Osmanlı gerilemiştir, demek daha gerçekçi olur. Saraydaki yabancı kadınların Osmanlı'yı gerilettiği iddiası, ecdadı karalama kampanyasından başkası değildir.

-Demek istiyorum ki, herkes ecdadına saygılı olmalı, karalama kampanyasının kimseye fayda sağlamayacağı bilinmelidir. Avrupa'ya baktığımızda onların doğru-yanlış bir eser ortaya koyan tüm atalarına saygılı olduklarını görürüz.

-Almanya'da, ilim ve teknoloji ile alâkalı bir müzeyi gezdiğimizde, orada her şeyin başladığı tarihten günümüze, sırasıyla kâşiflerini görmek mümkündür. Bu kâşifler içinde tespitleri doğru olmayan insanlar da vardır. Ama orada herkes saygıyla yâd edilmektedir. Kadirşinas düşünce, orada Newton'u tazimle andığı gibi, arkasından gelip çok şeyi değiştiren Einstein'ı da onun yanına koymuş ve âbideleştirmiştir. Yani Batılı yanlış şeyler söyleyen ecdadını da saygıyla anmaktadır.

-Sadece bizdedir Fahreddin Râzî gibi büyük âlimlerin, yirminci asırda söylenmesi gereken sözü o günlerde söylemediklerinden dolayı tenkit edilip kınanması. Oysaki bugünkü durumumuz itibarıyla gelecek nesillerin bize tükürmemesi mümkün değildir. Gelecek tükürüğün yüzümüze gelmemesi için hiç olmazsa gelin ecdadımıza saygı duyalım, sövmeyelim. "Men dakika dukka-Kim ne yaptıysa aynısını görür." fehvâsınca, geçmişî sövüp de geleceğe kendimize sövdürmeyelim!

Unutulmamalıdır ki, geçmişine söven, imparatorluk medeniyetinin şerefinden hisse alamaz, köksüz ve öksüz duruma düşmekten de kurtulamaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman bir kadın neden Hristiyan erkeklerle evlenemez?

Okuyucumun anlattığına göre Avrupa'da yaşayan bazı gençler, evlilik konusunda yanlış kıyas yaparak diyorlarmış ki:

- Madem Müslüman bir erkek Hristiyan bir kadınla evlenebiliyor. Öyle ise Müslüman bir kadın da Hristiyan bir erkekle evlenebilir, ikisi de aynıdır, arada fark yoktur!..

Tabii bu kıyaslamayı yapan gençler aradaki büyük farkı fark edemiyor, yanlış bir kıyasla yanlış bir hükme vardıklarını da bilemiyorlar. Bu durumda aileler de şüpheye düşüyor, doğruyu öğrenmek için soruyorlarmış. Gerçekten Müslüman kadın da Hristiyan erkekle evlenebilir mi? 'Bizi bu türlü iddiaların verdiği şüpheden kurtarın' feryadında bulunuyorlarmış adeta.

Aslında mesele şüpheye düşecek kadar karışık değildir. Müslüman kadının Hristiyan erkekle evlenmesi, (aradaki fark edemedikleri büyük farktan dolayı) caiz olmaz.

İsterseniz konuyu baştan inceleyelim.

Aslında esas olan, Müslüman erkeğin de kendisi gibi Müslüman bir hanımla evlenmesidir. Aile ancak aynı inanca sahip eşlerle huzur bulur, inanmış nesil ancak böyle ortak inançlı yuvada kolay yetişebilir. En başta bu gerçek unutulmamalıdır. Bununla beraber, Müslüman erkeğin ehli kitap Hristiyan bir kadınla mecbur kaldığı yerde evlenmesi de caiz görülmüştür. Yapılan nikâh, şüpheye düşülmeyecek şekilde geçerlidir.

Ancak Müslüman aileye Hristiyan bir gelin gelince, halli zor sosyal sorunlar da ileride ortaya çıkabilir. Çünkü iki ayrı inanç mensubu eşlerin bir gün çocukları olacaktır. Bu çocuklar, hangisinin inancına göre yetişecekler?

İslam'da doğan çocuklar, ana babanın hayırlısına tabi olurlar. Yani Müslüman babaya nispet edilirler. Ama buna ne ölçüde razı olur Hristiyan ana? Ana şefkatiyle etkili olduğu çocuklarını kendi inancına göre yetiştirmeye çalışırsa nasıl bir nesil yetişir Müslüman aile içinde?

İleride çıkabilecek bu gibi sorunları baştan düşünmeye ihtiyaç olsa gerektir. Belki de Hristiyan ana, Müslüman ailenin kendisine gösterdiği şefkat ve sıcak ilgiden etkilenecek Müslüman olacak, böylece aileyi topyekûn mutlu ve huzurlu kılacaktır. Öyle bir ihtimalin gerçekleşmesi halinde elbette konu mutlu şekilde tatlıya bağlanmış olacaktır.

- Gelelim Müslüman erkek Hristiyan kadınla evleniyor, öyle ise Müslüman kadın da Hristiyan erkekle evlenmelidir, arada fark yoktur iddiasının yanlışlığına.

Arada fark vardır. Hem de büyük fark vardır. Şöyle ki:

- Hristiyan bir kadının vardığı Müslüman erkek, Hristiyan kadının kitabını, peygamberini inkar etmiyor, aksine daha doğrusuyla tasdik ediyor, hürmet ve saygıda kusur etmiyor. Böylece Hristiyan kadın, Müslüman'la yaptığı evlilikte din açısından bir aşağılanmaya maruz kalmıyor. Aksine dinde kendisinden ileride biriyle evlenmiş oluyor, dinini inkar eden birine boyun eğmesi söz konusu olmuyor.

Ancak Müslüman bir kadının varacağı Hristiyan erkeğin, Müslüman kadının inandığı peygamberini de, Kur'an'ını da kabul etme yolunda bir inancı söz konusu olmuyor. Böylece Müslüman kadın kitabını da, peygamberini de, dinini de inkar eden bir Hristiyan erkeğin inkar aşağılamasına boyun eğerek evlenmiş oluyor. Evliliğin engeli de işte bu inkar aşağılamasına boyun eğmekle meydana geliyor.

Bu evliliğin caiz olması, Hristiyan erkeğin de alacağı Müslüman kadının kitabını, peygamberini tanıyarak şahadet kelimesini söyleyip kadının dinini kabul etmesiyle mümkün olacaktır. Böylece Müslüman kadın da dinini inkar etmeyip tasdik eden bir Müslüman erkekle evlenmiş olma şerefini taşıyacaktır.

İşte bu önemli farktan dolayı Müslüman bir kadın, duygularına mağlup olup da dinini inkar eden bir Hristiyan'la evliliğe boyun eğerek hale gelmemeli, ömür boyu pişmanlık duyacağı yanlış bir karara imza atarak duruma düşmemelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçmişimizi kötüleme ihtiyacını neden duymuşlar?..

Ahmed Şahin 2011.01.25

Elimde 'Tarihin Şeref Levhaları' kitabımın 108. baskısı var. Bir köy enstitüsü öğretmenin, neden geçmişini kötülemeye ihtiyaç duyduklarını anlattığı itirafı da yer almaktadır bu kitapta.

İsterseniz sözü uzatmadan birlikte okuyalım, öğretmenin geçmişimizi kötülemeye neden ihtiyaç duyduklarını anlatan itiraflarını:

-Köy enstitülerinin faaliyetlerinin hızlandığı devrelerde idi. Okulumuzda sıkça tiyatrolar düzenler, padişahları ve din adamlarını palyaço şekline sokar, pos bıyıklı, süpürge sakallı bunaklar halinde canlandırırız. Böyle tanıtımlardan dolayı da o günün yönetiminden takdir alır, teşvik görürdük. Bir gün yine bir müfettiş gelmiş, biz de aynı tip bir piyes hazırlayarak iltifat göreceğimizi ummuştuk. Piyes bittikten sonra takdirlerini beklediğimiz müfettiş bizleri öğretmen odasına toplayarak tenkitlerini şöyle yaptı:

-Padişahı ve din adamlarını neden bu kadar pejmürde ve bunak halde gösteriyorsunuz? Onlar sizin canlandırıdığınız kadar zavallı ve idraksiz olsalardı, Akdeniz'i Türk gölü haline getirebilirler miydi? Doğuda Türkistan'ı aşar, batıda ise Viyana'ya ulaşabilirler miydi?

-Efendim dedik, öyle olduğunu biz de biliyoruz; ama bizden geçmişimizi böyle kötülememiz isteniyor, bundan dolayı da takdir alıyor, teşvik görüyoruz.

Bu defa müfettiş büsbütün kızdı da dedi ki:

-Evladım, o teşvikler halkın geçmişe olan bağlılığını yıkarak yeniye benimsetmek içindi. Şimdi ise yeteri kadar kötüleme yapılmış, geçmişe olan bağlılık yıkılarak yenisi benimsetilmiş, kötüleme kampanyasına ihtiyaç kalmamıştır. Ecdadınızı aşağılamaktan vazgeçin artık.

Evet, kitapta geçmişimizi neden kötülemeye ihtiyaç duyduklarını anlatan bu itirafın arkasından bir başka kötüleme örneği de şöyle verilmektedir:

- Son derece kibirli bir din adamı olan Ebussuud efendi, şikayet üzerine çıkarıldığı Kanuni'nin huzurunda Elpençe divan dururken Kanuni şöyle çıkıştı:

-Hocaefendi üstüm başım kirlenir diye halkın arasına karışmıyormuşsun. Bugünden itibaren maaşına zam yapıyorum. Kibirden doğan kirlerini bu para ile kolayca yıkayasın da halkın arasına karışasın! diye.

Cumhuriyet dönemi tarihçimiz, Kanuni ile hocası Ebussuud Efendi'yi işte böyle karşı karşıya getiriyor, böyle azarlattırıyor derin saygı duyduğu hocası Ebussuud Efendi'yi.

Şimdi bir de Süleymaniye'deki Esatefendi Kütüphanesi'nde 372-91 numarada kayıtlı bulunan Kanuni'nin savaş meydanında Ebussuud Efendi'ye kendi el yazısıyla yazdığı zafer için dua isteyen edep ve nezaket şaheseri

mektubuna bakalım.

Asakir-i İslam'ın muzaffer olması için duasını istediği Ebussuud Efendi'ye karşı Kanuni'nin üslup nezaketine, saygı sevgi ifadelerine bakın lütfen:

-Halde haldaşım, sinde sırdaşım, tarik-ı Hak'ta yoldaşım, ahiret karındaşım Molla Ebussuud Hazretleri! Dua-yı Huda'yı ifadeden sonra nedir haliniz ve nicedir lazimü'l-ihtiyacınız? Sıhhat ve afiyette misiniz? Hazret-i Hakk'ın hazine-i hafiyesinden kemâl-i ihlas ile niyaz olunur ki, evkat-i mübâreke bu muhiblerini kalb-i şeriflerinden ihraç ve iz'aç etmeyeler; ola ki, bu meydan-ı gazada küffar-ı hakisar münhezim ve mükedder, asâkir-i İslâm da mansur ve muzaffer olup, rızaullahı muvafık amel ola.." İmza: 'Ed-dua, sümme'd-dua, bende-i Huda, Süleyman-ı bîriya!'

Evet yanılmıyorsunuz, Cumhuriyet dönemi tarihçimizin huzurunda elpençe divan durdurarak azarlattığı Ebussuud Efendi'ye Kanuni savaş meydanından yazdığı mektubunda asakir-i İslam'ın muzaffer olması için duasını istiyor, imzasını da böyle atıyor: Ed-dua, sümme'd-dua, bende-i Huda, Süleyman-ı bîriya!

Bunlardan sonra akla gelen soru: Milletimizin geçmişine duyduğu saygıyı yok edemediklerini görenler, ecdadı kötüleme gerekçesinin hâlâ devam ettiğini mi düşünüyorlar ki, kötüleme kampanyasını sürdürüyorlar?
a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namazda diliyle okuduğunu, kulağıyla da duyması mı gerekir?

Ahmed Şahin 2011.01.26

Soru: Kıldığımız namazlarımızda okuduğumuz Fatiha'yı, ayetleri dilimizle telaffuz ederek okumamız yeterli mi, yoksa dilimizle okuduklarımızı kulağımızda fısıltı halinde duymamız da gerekli mi?

Bazıları 'dille okumak yeterli olmaz, okuduğunu kulağıyla fısıltı halinde duyması da gerekir' derken, bazıları da 'dille okumak yeterli olur, kulağıyla duyması gerekmez' diyorlar. Siz nasıl bakıyorsunuz namazda okuyuş derecesine?

Cevap: İnsan, tek başına kıldığı namazında diliyle telaffuz ederek okuduğu ayetleri kulağıyla da fısıltı halinde duyup hissetmelidir ki; neyi okuduğundan haberi olsun, kalbi de okuduğuyla meşgul olarak namazını kılmış olsun. Yoksa ne okuduğunu bilmeyecek derecede sadece dudaklarını kıpırdatmakla yetinir, kulağında fısıltı halinde okuduğunu hissetmezse, okuma derecesinde eksiklik söz konusu olur.

Fıkıh alimleri, "Namazın daha başında iken alınan ilk tekbirin dille söylenişini kulağın duyması şarttır!" demişlerdir. (Nimet'ül-İslam)

Bundan dolayı namazdaki okumanın derecesi anlatılırken; "Kelimelerin ağızdaki söylenişini kulağın işitmesi gerekir!" tarifi yapılmıştır.

Ancak okuduğunu işitmesi, kendi kulağında kalacaktır, yanında namaz kılanın kulağına kadar aksederek onu şaşırtacak dereceye çıkmayacaktır.

Bu sebeple namaza başlarken, diliyle söylediklerini fısıltı halinde kulağında hissederek okuma alışkanlığı kazanmalı, sadece diliyle ifade etmekle yetinmek gibi bir yarım okuma alışkanlığından kurtulmaya önem

verilmelidir.

Zaten kemaliyle okumak, diliyle telaffuz ettiği kelimeleri kulağıyla dinlerken, kalbiyle de manalarını düşünerek okumaktır.

Namazını, okuduğu ayetlerin manasını düşünerek kılan kimse, hem kalbi hem de kalıbıyla namaz kılma mükemmelliğine ulaşıyor demektir.

Bununla beraber, okumanın derecesi konusunda farklı görüşler ileri sürenler de olmuştur. Bunlardan İmam-ı Kerhi demiş ki:

"Diliyle okuduğunu kulağıyla işitmese de olur. Çünkü demiş, okumak dilin işidir, işitmek ise kulağın işi. Dil görevini tam yaparsa okuma gerçekleşmiş sayılır."

Pek iltifat edilmeyen bu görüşte de, kemaliyle okumaya muvaffak olamayanlar için bir ümit söz konusudur. Çünkü bunda (umumi belva) vardır, demişlerdir.

Ayrıca namazını, okuduklarını kulağında dinleyerek kılan kimse, rekat sayılarında şüpheye düşmekten de kurtulur. Çünkü okuduğu ayetleri hatırlaması, rekat sayısında yanılmayı önler, 'önce şu ayeti, sonra da şu ayeti okudum' gibi hatırlamalarla yanılma vesvesesinden de korunabilir.

Namazda ihmale uğrayan önemli bir diğer husus da alın secdede iken ayak parmaklarının uçlarının da yerde secdede olması şartı. Ayak parmaklarının uçları değil de sırtı yere serili halde yapılan secde, şartı yerine getirilmeyen secde sayılır. Yedi organ üzere yapılması gereken secde, parmakların sırtı değil, uçları yere dikili halde tutularak yapılan secdedir.

Demek ki secde anında özel bir dikkat içinde olmak gerekmektedir. Alın secdede iken en azından sağ ayağın parmak uçları da çivi gibi yere dikili halde secdede olmalıdır ki; yedi organla secde yapılması emri yerine getirilmiş olunsun.

Ömür boyu kıldığımız namazlarımızı usulüne uygun şekilde kılma dikkatimiz, ihmal edilmeyecek görevlerimizin başında gelmektedir. Böylesine önemli konular dikkatten kaçmamalıdır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Gördüklerim ve Yaşadıklarım'dan...

Ahmed Şahin 2011.02.01

Kitaplarımı yayına hazırlayan ilahiyatçı editörüm Mehmet Dikmen Hoca, hem dinlendirici hem de düşündürücü bulduğu bazı makalelerimi Gördüklerim Yaşadıklarım adıyla bir kitapçık içinde toplayarak yayımlamış.

Bu kitapçıkta bir otobüs yolculuğunda yaşadığım hatıramı takdirlerinize sunacağım bugün. Bakalım olayı okurken tebessüm edebilecek, dinlenmiş sayabilecek misiniz kendinizi?

"Bir yaz günüydü. Ben Çanakkale'ye gidiyordum, koltuk arkadaşım da Tekirdağ'a.. Ancak arabamız duraklarda duruyor, bekleyen yolcuları almaya önem veriyordu. Koltuktaki arkadaşım ise: Bu nasıl otobüs, dilenci vapurunu da geçti diyerek durmadan söyleniyor, böylesine kötü arabaya nasıl olup da bindik, her durakta duruyor, her kalabalıkta müşteri arıyor, diyerek de öfkesini tırmandırıyordu. Anlaşılan yol arkadaşım sakinleşmeyecekti..

-Bak dedim, senin asabileştiğin konuda ben hiç de kızmıyorum. İstersen beni birazcık dinle, belki rahatlarsın.

Tecessüsle baktı yüzüme. Beklemediği bir teklifle karşılaşmıştı galiba..

-Buyur seni dinliyorum, bakalım ne söyleyeceksin.. diye çıkıştı..

-Bu koltuklar boş giderse biz üzölmeliyiz, yazık olur koskoca arabanın sahibi ziyan ederse, demeliyiz. Biz yerimize sevinçle ulaşırken onunda evine, çocuğuna sevinçle ulaşmasını düşünmeliyiz. Bu ise, koltukların müşteri ile dolması, ziyan etmemesiyle mümkün olur.

-İyi söylüyorsun da işimiz gücümüz var bizim...

-Sanıyor musun ki işi gücü olan yalnız sensin, başkaları aylak?. Herkesin kendine göre işi gücü var, nitekim araba sahibinin işi gücü de yolda bekleyen müşteriyi alarak koltuklarını doldurmak. O da işini yapmakta, ziyan etmemek için çırpınmakta. Kaldı ki, bekleyen yolcuları almazsa onlar nasıl ulaşacaklar varacakları yerlerine?.

Yol arkadaşım şüphelenmiş şekilde bakmaya başladı.

-Senin araba sahibiyle akrabalığın mı var yoksa, dedi.

-Hayır, dedim araba sahibiyle akrabalığım yok, ama kendimi araba sahibi yerine koyarak geniş düşünmekle, sabırla akrabalığım var.

Bunun üzerine ikimiz de susarak bir müddet gittik. Sessizliği yine kendisi bozdu.

-Konuşsan ya, başka diyeceğin yok mu senin, dedi.

- Var dedim, ancak konuşursam kızmaz mısın?.

- Kızsam da konuş, düşünmediğim şeyleri dinliyorum senden...

-Bak dedim bir duymadığın şeyi daha söyleyeyim öyle ise. Sen henüz yasaklanmamış sigaranın birini bitirip birini yakıyorsun yanımda. Böylece beni de dumana boğuyorsun. Halbuki Allah seni ekmek yiyip su içmeye mecbur etmiş, ama sigara içmeye mecbur etmemiş. Sigarayı kendi elinle başına musallat etmişsin. Şimdi dumanını bana da musallat ediyor, yutmaya mecbur bırakıyorsun beni. Buna rağmen sana kızmıyorum. Kendi kendime, bu kardeşimin görünen kusuru sigarasıdır, benim ise görünmeyen nice kusurlarım vardır, diyerek nefsimi susturup sabretmeye çalışıyorum.

Koltuk arkadaşım yeni yaktığı sigarasını söndürmekte tereddüt etmedi bu defa.

Bir müddet daha sessizce gittik. Bu arada göz ucuyla sık sık beni incelediğini görünce neyi merak ettiğini sordum.

-Şaşırmam o ki dedi, karşılaştığı her olayı kendine göre yorumlayarak hiç kızmayan senin gibi gamsız adamın da sakalında beyazlar başlamış. Halbuki senin gibi geniş adamın sakalında beyazlama olmamalıydı.

-Onun sebebi başkadır dedim. Ben kafamı değil de hep çenemi çalıştırdığım için sakalımda beyazlar başladı.

Bu defa dayanamayıp eliyle elimi tutarak kahkahayı bastı.

-Seni bırakmam dedi, Tekirdağ'ın köftesi meşhurdur. Birlikte inecek, mutlaka sana köfte yedireceğim...

-Demezler mi sonra Şahin Hoca beleş köfte bulunca yolda otobüsten de indi, diye?

-Sen hoca mısın yoksa dedi?

-Belli olmuyor mu dedim.

-Oluyor da senin gibi hocayı pek görmedim. Sen hoca değil olsa olsa filozof olursun, filozof!..

Bu sırada arabamız durdu, o Tekirdağ'da indi, ben Çanakkale'ye devam ettim.

Bilmem iyi, bilmem kötü ettik; bir yolculuğu işte böyle tükettik!."

Şimdi siz de diyebilirsiniz ki:

'Biz de bilmem iyi bilmem kötü ettik; bir yolculuk yazısı için kıymetli vaktimizi böyle zayi ettik.'

Yorumunuz böyle ise itiraz edemem. Sadece haklısınız diyerek helallik dilerim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Miras paylaşımında zayıfı kollayarak helalleşme anlayışı

Ahmed Şahin 2011.02.02

Miras paylaşımını soran okuyucularına söyleyebileceğim fazla bir şeyim yoktur. Çünkü yürürlükte olan mevzuat bu konuda kimseye söz söyleme hakkı bırakmıyor. Zaten miras paylaşımında da itiraz bitmiyor.

Ancak vaktiyle kız kardeşimizle yaptığımız bir miras paylaşımını arz edersem, soru sahipleri aradıkları mesajı alabilirler bu şifahi paylaşımda, diye düşünüyorum. Kısaca arz edeyim olayı.

Yozgat'ın Çayıralan ilçesine bağlı Yahya Sarayı köyümüze yapılacak baraj için gelen istimlak memurları, tarlalarımızı dört oğlan kardeşin üzerine yazmıştı. Aradan seneler geçti, nihayet istimlak paralarının ödeneceği yazısı geldi bize. Dört oğlan kardeş gidip Ziraat Bankası'ndan ismimize yazılı istimlak paralarını aldıktan sonra bir kahvede oturup çay içiyorduk ki, ağabeyim Mustafa olanca duygusallığıyla ortalığa bomba gibi düşen sorusunu şöyle sordu:

-Biz burada dört kardeş olarak hissemizin parasını alıp cebimize koyduk. Ancak biz gerçekten de 4 kardeş miyiz, yoksa bir de listede ismi yazılı olmasa da kız kardeşimiz de var mı? Hem de köyde bizden daha zayıf halde mi o kız kardeşimiz?

En büyüğümüz Arif:

-Mustafa, dedi, lafı uzatma da ne demek istiyorsan onu söyle. Elbette bizim evlenip başka aileye karışmış bir de kız kardeşimiz var köyde!..

- Öyle ise hani onun mirastan payına düşen para? Neden dört kardeş olarak aldık istimlak parasını?

-Kız kardeşimizin listede ismi yok. Kanunun vermediğini biz mi vereceğiz?.

- İnsanların yazdığı beşer kanunu vermiyorsa vicdanımızdaki ilahi kanun, bu parada ablanızın da payı vardır, diye feryat ediyor. İslam ona yarım hisse verirken biz onu dahi vermiyor, tümüyle mahrum bırakıyoruz listede ismi yok diye! Allah razı olur mu bu ayrıma!..

Şok etkisi yapan bu sözlerden sonra ağabeyim cebinden çıkardığı paralardan ayırdığı hisseyi: İşte benim paramın içinde bacımın hissesi, diyerek masanın üzerine koydu. Artık daha fazla bekleyemezdik. Hepimiz de ablamızın payını ayırıp masanın üzerine koyduk. Teklifi yapan ağabeyimle birlikte hemen kalkıp köydeki bacımızın evine yönelerek akşam ansızın misafiri olduk. Yatsı namazından sonra çaylarımızı yudumlarken ağabeyim henüz bilmedikleri ziyaret sebebini anlattı:

-Ablacığım dedi, İstimlak memurları tarlalarımızı yazarken ismin yazılmadığından istimlak parasında sana hisse ayrılmamıştı. Bunu sen de biliyorsun. Biz dört kardeş çağrılıp da isimlerimiz okununca paramızı aldık. Kahvede oturup düşündük. Kanun hisse ayırmasa da biz bacımızın hissesini ayırmalıyız diyerek hisseni hem de fazlasıyla ayırdık. İşte senin paran, al hakkını helal et, biz de vicdan huzuru içinde olalım, anne babamız da mezarlarında rahat etsinler, diyerek ablamın parasını hemen oracıkta sayarak önüne koydu. Beklenmedik bir sessizlik oldu. Bir şaşkınlıktı sanki bu. Böyle bir sebeple geldiğimiz bilinmiyordu. Neden sonra kendini toparlayan bacımız, köyün muhtarı olan kocasına yönelerek sırtındaki yükü atmışçasına rahat bir nefes aldıktan sonra dedi ki:

-Kardeşlerimin beni kardeş kabul etmeyip babamın mirasından mahrum ettiklerini söylüyordun. Ben ise benim kardeşlerim yapmazlar öyle adaletsizliği, beni unutmazlar diyordum. Sen de göreceğiz, diyordun. Şimdi gördün mü kardeşlerimi? Kanun beni unutsa da kardeşlerim unutmadılar, hissemi hem de kendi hisselerine denk şekilde fazlasıyla getirdiler!.

Bu sırada ablamın gözyaşlarının süzüldüğünü görüyordum. Artık ablamızın gönlündeki burukluk gitmiş, zedelenen sevgi, saygı tekrar yerini almış, böylece mirasta gönülden helalleşme fırsatını bulmuştuk..

Şimdi aradan kırk sene geçmesine rağmen bu miras paylaşımını düşününce derin bir vicdan huzuru duyuyoruz. O paralar bitti, ama bıraktığı vicdan huzuru hiç bitmedi, belki de mahşere kadar da devam edecektir..

Demek isterim ki böyle şifahi miras paylaşımında çare, zayıflar kollanmalı, dağıtım sonunda da gönülden helalleşme sağlanmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aklımızı imanımızı mı, nefsimizi şeytanımızı mı besliyoruz?

Ahmed Şahin 2011.02.08

Bu mühim konuya şöyle bir tespitle girelim isterseniz.Rabb'imizin bünyemize koyduğu duygular bizi harama zorlayıp günaha mecbur etmez. Şayet biz bu duygularımızı haramlarla, müstehcenliklerle besleyip azdırmaz da, karşı konulamaz hale getirmesek tabii.. Eğer hayatımızı İslami kurallara uyarak korumaya almaz da, duygularımızı günahlarla azgınlıştırır, haramlarla karşı konulamaz hale getirirsek, elbette bizi koruyacak olan imanımızı, aklımızı zayıf bırakmış, nefsimizi şeytanımızı ise karşı konulamayacak derece kuvvetlendirip azgınlıştırmış oluruz. Bu defa da kendi elimizle besleyip azgınlıştırdığımız nefsimizle şeytanımızın bizi haramlara, günahlara zorlayıp sürüklemesini kendi tercihimizle temin etme durumuna girmiş oluruz...

Bu kaçınılmaz sonuç neden böyle olur? Sebebine bakalım.

-İnsanda hem akıl ve iman vardır, hem de nefis ve şeytan.. Her ikisi de insanı yönlendirme görevini yüklenmişlerdir. Bu sebeple insan bunların hangisini besleyip kuvvetlendirirse onun etkisinde kalır sonunda.

Durum böyle olunca düşünmek zorundayız. Günlük yaşantımızda akı ve imanı mı besliyoruz, yoksa nefsi ve şeytanı mı?

Şayet nefsi ve şeytanı günahlarla, haramlarla, tahrikçi müstehcenliklerle besliyor, kuvvetlendirip azgınlaştırıyorsa, artık zayıflattığımız akıl ve imanımız koruyucu etkisini gösteremez, azgınlaşmış nefis ve şeytan o insanı yanlışlara, günahlara doğru sürükleyip götürür.. Akı tasvip etmese de, imanı rıza göstermese de, vicdanından feryatlar yükselse de, bağımlı gibi takılıp gider kuvvetlenmiş nefis ve şeytanının peşinden..

Bunun için söylemiş Müceddid'ü-z-zaman meşhur sözünü:

- Her bir günah içinde küfre gidecek bir yol vardır! İnsan tövbe istiğfarla o günahı hemen terk etmeye çalışmaz da günahı ısrar ederse, o günah onu küfür uçurumuna doğru sürükleyip götüren bir tünel haline gelir!..

-İşte bunun için dost ve çevre mühim, bunun için müstehcensiz gazete, koruyucu kitap ve dergi mühim, seyredilen televizyon, dinlenen radyo, ilgi duyulan cemaatler, gidilen sohbetler mühim!..

Bunlar neyimizi besliyorlar, aklımızı ve imanımızı mı, yoksa nefsimizi, şeytanımızı mı?

Tartışılmayan gerçek odur ki, bunlar hangi duygumuzu besliyorsa hayatımız da o beslenen duyguların etkisinde ve istikametinde ilerlemektedir.

Şimdi düşünme sırası:

-Hangi duygumuzu besliyoruz günlük hayatımızda?..

Bu bakışımıza iştirak da edebilirsiniz itiraz da.. Ama sonuç değişmiyor, günah ortamından kaçınmayan, tahrik zemininden uzak durmayan, nefsinin, şeytanının besliyor, sonra da beslediğinin peşinde sürüklenmekten kurtulamıyor.

Bunun için ayetler, hadisler ikaz ediyor:

-Günahı işlemek şöyle dursun semtine bile yaklaşmayın! Bakarak da olsa nefsinizi, şeytanınızı besleyerek şımartmayın. Sonra beslediğiniz nefis ve şeytanınızın baskısından kurtulamaz, kendi tercihinizle kendinizi günah tüneline yönlendirme sorumluluğunu yüklenmiş olursunuz. Bundan sonra da feryat edersiniz: 'Kendim ettim, kendim buldum; sonunda günah bataklığında boğuldum' diye.. Rabb'imiz korusun hemen hepimizi..

İlahiyatçı yazar arkadaşımız Mehmet Paksu hoca, üç ciltlik aile 'Mahremiyet Okulu' setini hazırlayarak nefis ve şeytanın tahrip ve tasallutuna maruz günümüz gençliğini ve ailesini, anlattığı İslam kültürüyle korumaya koşmuş, ailenin maruz kaldığı yıkıcı olaylardan ibretli örnekler vererek koruyucu ve kurtarıcı çareleri de sıraladığı bu önemli setini, Nesil Yayınları'ndan istifademize sunmuştur. Yabancı kültürün yozlaştırmasına maruz aile mahremiyetine ait tüm soruların sorulup koruyucu ve kurtarıcı tüm cevapların verildiği bu önemli kitapların farkına varılmalı, faydalanma fırsatı kaçırılmamalıdır, demek istiyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yalancı-yamayıcı fıkrasıyla birazcık dinlenmeye ne dersiniz?

Ahmed Şahin 2011.02.09

Bazen haberler çarpıtılarak veriliyor, yorumlar tersine çevrilerek sunuluyor; sanki tarihteki yalancı ile yamayıcı rolü tekrar oynanmaya çalışılıyor. Bu yüzden hep gergin konuları dinliyor, hep çarpıtılan yorumlar okuyarak yoruluyor, dinlenmeye ihtiyaç duyuyoruz.

Bu düşünce ile bugün, tarihteki yalancı yamayıcı temsilini takdim ederek birazcık olsun sizleri dinlendirmek istiyorum. Bilmem siz nasıl bakarsınız bu yalancı ile yamayıcı yorumuna? Ben sadece misali arz edeceğim, kimlere uygun düştüğünün tespitini ise size bırakacağım. Takdir size ait olacak.

Efendim, tarihte bir yalancı bir de yamayıcısı yaşamış. Yalancı, yamayıcısını yanından hiç ayırmazmış. Çünkü söylediği yalanlar bazen itirazlarla karşılaşmış. İşte o zaman yamayıcıya iş düşer, yalancının gözünü kırpmadan söylediği yalanlarını anında yamar, inanılır hale getirmiştir.

Bir gün mecliste başköşeye oturan yalancı yine başlamış yalanlarını sıralamaya:

- Ben demiş, buraya gelirken gökten köpek sesleri geldiğini işittim. Kulakları patlatırcasına köpek havlaması geliyordu gökyüzünden..

İtiraz etmişler olmaz böyle şey demişler, gökten köpek sesi gelmez!

Hazır bekleyen yamayıcı hemen devreye girip yamasını yapmış:

-Arkadaşlar demiş, ben de işittim gökten gelen köpek seslerini. Kartalın biri yerden kaptığı köpek yavrusunu havaya kaldırmış götürürken havlayan köpeğin sesiydi!..

İtirazcılar olabilir diyerek susmuşlar.

Cesareti artan yalancı, yeni iddiasını da şöyle atmış ortaya:

-Köpek sesinde ne var ki, demiş. Ben gökten yumurta yağdığını bile gördüm. Bembeyaz yumurtalar yolda sağıma soluma birer ikişer dökülüyordu. Basmamak için atlayarak geldim buraya.

-Aaaaaa, demişler, bu kadarı da olmaz! Gökten yumurta yağmaz yeryüzüne?.

Bekleyen yamayıcı yine hemen imdada yetişmiş:

- Köpeği havaya kaldıran kartal var ya, işte o kartal bu defa da altında yumurtalar bulunan bir kuluçkayı yuvasıyla birlikte kaldırmıştı havaya. Dökülen yumurtalar kuluçkanın yuvasından dökülen yumurtalardı..

Dinleyenler bu defa da birbirlerine bakarak susmak zorunda kalmışlar.

Yalancının cesareti daha da artmış:

- Bunlar ne ki, demiş. Siz benim avcılığımı bir bilerseniz asıl o zaman şaşırırsınız. Ben öylesine keskin nişancıyım ki, bir atışta kırk kuşu birden vururum havada. Hatta geçenlerde kırdı avda iken bir atışta tam kırk tane keklği birden vurdum gökyüzünde. Kuşların düştükleri yere varınca baktım ki, hepsi de kebab olarak pişmiş, hazır halde beklemekteler beni. Hem de yoğurtlusarımsaklı kebab halinde!.

Bu defa itiraz sesleri fazla yükselmiş:

-Hayır demişler, bu kadarı da fazla artık. Bir atışta kırk keklık nasıl vurulur havada, sen varıncaya kadar da düştüğü yerde nasıl ateş yanar da pişirilir, sonra da nasıl yoğurtlu sarımsaklı kebab olur da bekler seni?.

İşte bu sefer zorda kalan yamayıcı feryadı basmış:

-A birader demiş, diyelim ki, attığın saçmalı tüfekti, kırk saçma kırk keklığe havada isabet etti, bir tane saçma da sekerek yerdeki çakmak taşına çarptı, çıkan kıvılcımdan da otlar tutuştu, kuşlar da yanan kuru otların üzerine düşüp kebab olarak pişerek önüne hazır hale geldi. Ama insaf et be kardeşim, dağın başında sarımsaklı yoğurdu ben nereden bulayım şimdi?..

İşte burada deniyor ki, geçmişteki yamayıcılarda yine insaf varmış, bir yerde pes diyorlar; günümüzdekiler ise daha da ileriye gidiyor, 'sarımsak yoğurt ne ki, bol miktarda sos da vardı kebabın üzerinde!' demeye getiriyorlar. Yerin altından da üstünden de çuvallarla deliller çıkarılsa da pes etmiyor, hâlâ bir yama bulmaya çalışıyorlar..

Bilmem siz de katılır mısınız bu yoruma?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rabb'imiz razı olduğu kuluna şefaath izni verir

Ahmed Şahin 2011.02.15

Soru: Bazı kimseler Peygamberimiz (sas)'den başka kimsenin şefaath edemeyeceğini söyleyerek, kendilerine hüsnüzanla baktığımız maneviyat büyüklerinin şefaath edemeyeceklerini iddia ediyorlar. Hayatlarına hayranlık duyduğumuz İslam büyüklerine hüsnüzanla bakarak şefaathlerini ümit etmekte mahzur olur mu? Maneviyat büyüklerinin sevenlerine şefaathı olacağı konusuna siz nasıl bakıyorsunuz?

Cevap: Şefaath konusuna ifratlı tefritli bakanlar vardır. Bizim ifrat tefritten uzak mutedil bakışımızı şöyle ifade edebiliriz.

- Biz biliyoruz ki, Allah'ın (cc) izni olmadan hiçbir kul şefaath edemez! Ayetlerdeki hükümler bu konuda tereddüde yer vermeyecek kadar açıktır. Şefaath izni, tümüyle Rabb'imizin takdir ve tasarrufundadır. Rabb'imiz kimden razı olursa ona şefaath etme izni verebilir.

Demek ki, yaşadıkları İslamî hayat ve yaptıkları dinî hizmetlerine hayranlık duyduğumuz İslam büyüklerinin Rabb'imizi razı edecek halleri olduğunu düşünerek şefaathlerini ümit etsek hüsnüzanla bakmış oluruz, bir mahzur söz konusu olmaz.. Çünkü hüsnüzanda yanılmanın vebali yoktur.

Ancak şunu da unutmayız ki, şefaath izni sıradan kimselere verilmez. Şartı ağırdır.

İmam-ı Birgivi Hazretleri şefaath konusunda yanılmayı önleyecek şöyle bir tarif yapar:

-Bir adamın dışında dine aykırı haller görülürse, onun içinde dine uygunluk aranmaz! Hele şefaath edecek biri olabileceği hüsnüzannıyla da bakılmaz.!

Demek ki ilk şart, şefaathı umulacak zatın Rabb'imizin rızasına aykırı düşecek hal ve hareketi görülmemelidir.

Büyük veli Bayezid-i Bistami de, şefaath izni kazanmanın kolay olmadığını şöyle bir örnekle ifade etmektedir:

Şefaati umulacak kadar büyük bir zat diye anlattıkları birini ziyarete giden Bistami, bakar ki, ziyarete gittiği zat cami avlusunda kıbleye karşı tükürüyor. Böylesine laubali kimseye Rabb'imiz şefaati izni vermez, diyerek geriye döner, ziyaretine gitmekten vazgeçer.

Anlaşılan odur ki, görünüşünde laubalilikler bulunan liyakatsiz kimselere şefaati edecek büyükler gibi bakılıp da istismarcı insanlara zemin hazırlanmaz.

Bu anlayışla baktığımızda, İslamî hayat ve hizmetlerine hayranlık duyduğumuz maneviyat büyüklerinin şefaati edebileceklerden olduklarını düşünerek hüsnüzanla bakmakta mahzur görmeyiz. Çünkü dışta hüsnüzannı önleyecek bir görüntüleri yoktur, iç yüzlerini ise onlara şefaati izni verecek olan Rabb'imiz bilir. Mani halleri görülüyorsa hüsnüzanla bakmakla yetiniriz. Gaybı, şefaati izni verecek olan Rabb'imiz bilir, deriz.

Şefaati iznine sahip olan Efendimiz (sas) Hazretleri, ümmetinden şefaati izni kazanacak maneviyat büyüklerini şöyle sıralar:

-Ümmetinden öyleleri var ki, büyük bir cemaate; öyleleri de var ki, küçük bir cemaate şefaati ederler. Bazıları ise küçük bir gruba, kimileri de tek bir kişiye şefaati eder, cennete girmelerine vesile olurlar... (Tirmizi/Kıyamet).

Demek ki maneviyat büyükleri, Rabb'imizin yanındaki kredileri kadar şefaati iznine layık görülmekteler. Rabb'imizin rızasını ne kadar kazanmışlarsa şefaati izinleri de o kadar olabilecektir..

Şunu da unutmamalıyız ki, Müslümanlara mesaj dolu hayat yaşamış olan geçmişin İslam büyüklerinin şefaatiinden ümit kestiren iddiaların Müslümanlara faydası değil zararı olur. Çünkü her birine büyük sevgi saygı duyduğumuz maneviyat büyüklerinin bizim hayatımıza etkisi vardır. Onların hayranlık duyduğumuz hallerinden ibret alır, ikaz olur, şefaatiilerini ümit ederek istifade ederiz. Böylesine şevk veren faydalı etkiyi önleyecek iddiaları bu bakımdan da zararlı buluruz. Ancak kimlerin ne kadar şefaati iznine sahip olduklarını elbette kesin olarak bilemeyiz. Sadece hüsnüzanla bakmakla yetiniriz. Hüsnüzanla bakmakta yanılma olursa vebalinin olmadığı konusu bizi rahatlatır, vebali olan suizandan da bu sebeple kaçınma gereği duyarız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasî taraftarlar aşırı iddialardan kaçınmalı mı?

Ahmed Şahin 2011.02.16

Bugün sizlere iki öfkeli taraftarın iddialı sözlerinden örnek sunmak istiyorum.

Bu gibi öfkeli sözlerin tarihe geçmesi, bizlerin ibret alıp ikaz olmamız için olsa gerektir. Sözü fazla uzatmadan birlikte okuyalım taraftarların tahrikli sözlerini.

Bilindiği üzere bir Emevi kumandanı olan Haccac-ı Zalim, 95 tarihinde kendi kurduğu Vasıt şehrinde 53 yaşında ölünce Emevi taraftarları mateme bürünmüş, Abbasi karşıtları da ölüm gününü bayram ilan etmişlerdi.

Böylece Irak'ta birbirine kızgın iki siyasi taraf meydana gelmişti.

İşte bu sıralarda Haccac taraftarı bir adam, çevresindeki Haccac karşıtlarının tahrik olacakları şekilde şöyle dua etti:

- Ya Rab, büyük kumandan Haccac'ın şefaatinde beni mahrum eyleme!.

Bunu duyan Haccac karşıtı öfkeli bir adam da tepkisini şöyle dile getirdi:

- Eğer şefaatinı dilediğin Haccac cehennemlik kâfirin teki değilse karım benden boş olsun!

İki öfkeli taraftar. Biri, Haccac'ın şefaati istenecek derecede cennetlik biri olduğunu iddia ediyor, öteki de karısını boşayacak kesinlikte cehennemlik biri olduğunu ileri sürüyor..

Taraftarların bu aşırı iddialarını duyan mutedil insanlar bunları ikaz ettiler.

- Böyle iddiada bulunmayın. İkiniz de gidin büyük veli Hasan Basri Hazretleri'nden hakkında iddiada bulunduğunuz Haccac'ın durumunu sorun. Bakalım cennetlik biri mi diyecek, yoksa cehennemlik kâfirin teki olduğunu mu söyleyecek?

Bunun üzerine iki taraftar tartışarak Hasan Basri Hazretleri'ne gider, Haccac hakkında öfke ile söyledikleri sözlerinin hükmünü sorarlar.

Büyük veli sakince izah eder Haccac'ın durumunu:

- Duyduğuma göre der, Haccac ölürken: "Rabb'im, demiş, halk senin beni affetmeyeceğini zannediyor, ben ise Senin rahmetinin benim zulmümden büyük olduğunu düşünüyor, affedeceğini umuyorum. Bana halkın zannıyla değil de benim ümidimle muamele eyle!.."

Bu sebeple, Haccac'ın imansız gittiğini, cehennemlik kâfirin biri olduğunu iddia etmek dinen mümkün değil. Nitekim bunca zulmün, haksızlığın sahibi olan Haccac'ın şefaati istenecek derecede bir cennetlik olduğunu iddia etmek de mümkün olmayacağı gibi..

Hasan Basri Hazretleri şu ikazı da ekler sözlerine:

- Siz der, tarafını tuttuğunuzu cennetlik, karşıtı olduğunuzu da cehennemlik ilan etme bilgisine de hakkına da sahip değilsiniz. Allah'ın (cc) mahşerde vereceği hükmü siz dünyada vererek toplumu bölmeye sebep olacak aşırı sözlerden uzak durmanız gerekir! Benim söyleyebileceğim doğrular bundan ibarettir.

Tarafsız bir tavırla verilen bu bilgiyi dinledikten sonra, Haccac'dan şefaati isteyecek derecede cennetlik olduğunu iddia eden taraftar ile, karısını boşayacak kesinlikte cehennemlik olduğunu iddia eden taraftar düşünmeye başlar. Taraftarlık öfkesiyle ileri sürdükleri iddialarının toplumu böldüğünü de anlayarak, 'gerçeği Allah bilir, biz taraftarlıkta aşırı gitmişiz' diyerek orada kucaklaşır, topluma da kucaklaşma örneği verirler. Hasan Basri Hazretleri de verilen bu barış örneğini takdirle karşılar.

Aslında Haccac, halkın hakkında verdiği zalim sıfatını biliyordu. Bir defasında atına binmiş bir köyün önünden geçerken ihtiyarın birinin yol kenarında oturduğunu görünce, bakayım bu ihtiyar hakkımda nasıl düşünüyor, diyerek yaklaşır: "Baba der, Haccac'ı tanır mısın?"

İhtiyar, "Tanımaz olur muyum evlad zalimin tekidir" deyince atından inip kılıcını elinde sallayarak ihtiyara yaklaşır: "Baba der şimdi beni tanıyor musun, işte ben o Haccac'ım.!" İhtiyar da:

-"Asıl sen beni tanıyor musun evlat der, ben de şu köyün delisiyim!"

Haccac, "Baba, tahriksiz cevap vererek kurtardın kendini." diyerek uzaklaşır.

Alimler, toplumda taraftarlığı tahrik edecek iddialardan uzak durmak gerektiğini tavsiye ederler böyle hassas devrelerde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul'u meydan çeşmeleriyle suya kavuşturan Kanuni

Ahmed Şahin 2011.02.22

Bazılarının sadece Hürrem Sultan ve harem hayatıyla tanıtmaya çalıştığı Kanuni, 46 yıllık hükümdarlığı sırasında Osmanlı'nın sınırlarını arka arkaya kazandığı eşsiz zaferlerle en yüksek seviyeye çıkarmakla kalmayıp, fethettiği yerleri de ölümsüz eserlerle donatır, İstanbul'un karşılaşacağı su sıkıntısını bile önceden aldığı tedbirlerle önlemesiyle de dikkatimizi çeker. Nitekim:

-Mimar başı der, şehrin nüfusu çoğalmakta, suyu ise azalmaktadır. Buna bir çare?

-Hünkarım, der mimar başı, kırlardaki dere tepeleri dolaşıp akan suları, çeşmeleri incelemem gerek..

Bundan sonra Çekmece'den başlayıp Belgrad ormanlarına kadar araştırma yapan Sinan kararını açıklar:

-Şehre su getirmek mümkün, ancak altın dolu keseleri uç uca dizmek şartıyla!. Kanuni'nin gözlerinin içi güler:

- Mimar başı der, şehre su getirmek mümkün mü sen ondan haber ver, ben altın keselerini uç uca değil yan yana dizmeye hazırım!.

Sultanın bu sınırsız desteğinden sonra Sinan kırlarda çalışmayı başlatır. Nihayet İstanbul'un çevresindeki derelerden, çeşmelerden akan suları kemerlerle Belgrad ormanlarında birleştirerek yaptığı büyük barajdan alıp şehrin orta meydanlarında kırk çeşme sularını akıtmaya muvaffak olur.. Şehirde bayram havası aylarca sürer.. Bu sırada çıkarılan bir kanunla mahalle çeşmelerinden kimse yer altı borularıyla su almayacaktır. Sadece Sinan'a bir lüle su, Sultan'ın ihsanı olarak hediye edilecektir.

Aradan zaman geçer.. Kanuni gider, yerine gelen oğlu İkinci Selim de gider, onun yerine gelen Üçüncü Murat da.. Artık koca Sinan ak sakallı bir dede halindedir Süleymaniye'deki evinde. Bir gün bu yaşlı dedenin kapısı çalınır. Kapıyı açan koca Sinan, bir davetiye ile karşılaşır: Topkapı Sarayı'nda kurulu divanda bir duruşmaya çağrılıyor.. Yaşlı Sinan elinde bastonuyla Allah hayretsin, diyerek divana gider. Bir heyet toplanmış, İstanbul'un artık yetmez hale gelen çeşme sularının kaçaklarını araştırmaktalar..

-Sinan ağa derler, evinde kaçak bir lüle bulunduğu ihbar edilmiştir. Gerçekten de senin evinde meydan çeşmelerinden alınmış kaçak su var mı.?

-Evet, der benim evimde bir lüle su akıyor. Vaktiyle şehre getirdiğim su hizmetinin hatırı için Cihan padişahı bana bir lüle su ihsan eylemişti.

-Öyle ise fermanını görelim, derler. Sinan ağa, "Cihan padişahından ferman istemeye haya etmişim, o zaman onun sözü fermanı çünkü." der.. Bunun üzerine divan karışır, herkes hizmetinin karşılığında özel ihsanlar

alacak olsaydı bu devlete hizmet eden daha niceleri vardı. Onların da böyle su almaları gerekirdi..diyenler çıkar ve karar şöyle alınır:

-Sinan ağa şimdiye kadar kullandığı fermansız sudan dolayı cezalandırılmasın, ama bundan sonra da kaçak su kullanmasına izin verilmesin, suyu kesilsin!.

Aradan çok geçmez.. Tarih 8 Nisan 1588. İstanbul'u suya kavuşturan koca Sinan, Süleymaniye'deki evinde 99 yaşında son nefeslerini vermek üzere uzandığı yatağında kuruyan dudaklarına ıslak bir bez parçası sürebilmek için evin bir köşesinde aktığı sanılan lüleye koşarlar, ama heyhat!.. Lüleden bir damla olsun su akmamaktadır. Feryadı basan hane halkına Sinan ağanın ikazları duyulur:

- Biz hizmetimizi Allah için yaptık. Karşılığını da Allah'tan bekleriz. Sakın kulların verdiği karşılığın kesilmesinden üzülmeyesiniz!.

İbretli ve hikmetli bir sonuç.. Bundan dolayı denir ki:

-Ey şan şöhrət, makam mevki sahibi meşhurlar! Çok güvenmeyin şan-ü şöhretinize, geçici makam mevkiinize.. Sinan'ı suya hasret eden dünya, size de bir sürpriz yapabilir.. Öyle ise siz de koca Sinan gibi muhteşem bir tevekkül ve teslimiyet örneği verin:

-Biz hizmetimizi Allah için yaptık, karşılığını da Allah'tan bekleriz!.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biraz tebessüm, biraz da tefekküre ne dersiniz?

Ahmed Şahin 2011.03.01

Bazı tasavvufi olayları okuyup, vakaları hatırlamak bize birazcık sabır ve tahammül duygusu kazandırır gibi geliyor bana.

Bu düşünce ile bugün sizlere takdirle okuyacağınızı sandığım mesaj yüklü tasavvufi olaylar sunmak istiyorum. Geniş düşünmeye, sabırlı ve tahammüllü olmaya çok muhtaç olduğumuz şu devrelerde bu gibi güzel örneklerden etkilenecek, tasavvufi olgunluk kazanmaktan huzur duyacaksınız diye düşünmekteyim. Takdir yine de sizindir.

Fevkalade değerli bir geniş düşünme örneği:

Diline pek hakim olamayan konuşkan bir adam, Hazreti Ebu Bekir (ra) Efendimiz'i tenkit etmeye başlar. O da hakkı olan cevabı hemen vermeyip sabırla dinlemeyi tercih eder. Efendimiz (sas) ise bu durumu tebessümle seyreder. Ne var ki, adam konuşmasını uzatınca suskunluğunu bozan Ebu Bekir (ra) Efendimiz de cevap vermeye başlar. Bu defa da Efendimiz'in yüzündeki tebessüm kaybolur. Bu tebessüm kaybını merak edip soran Hz. Ebu Bekir'e Efendimiz şöyle açıklama yapar:

-Seni tenkit eden adamı sabırla dinliyor cevap vermiyordun. Bu sırada bir melek senin adına o adama cevap veriyor, seni melek savunuyor, ben de bu durumu tebessümle seyrediyordum. Ne zaman sen sabrı bırakıp

cevap vermeye başladı, melek seni savunmaktan vazgeçip sustu. Meleğin susmasından dolayı üzüldüm, tebessümüm ondan kayboldu!..

Demek bazen sabır gösterip susan, savunmasız kalmaz. Gerekğinde melekler dahi onu savunabilir. Yeter ki meleklerin savunmasını bekleyecek kadar sabır gösterelim bizler..

İsterseniz bir sabır ve tahammül örneği de İmam-ı Azam Efendimiz'den verelim. Kufe Mescidi'nden çıkıp evine doğru yürüyen imamın peşine takılan bir adam söylenerek gelir arkasından:

-Sen İmam-ı Azam filan değilsin ama halka büyük bir alim gibi görünüyor, kendine İmam-ı Azam dedirtiyorsun?

Yolun sonuna kadar söylenerek gelen adamın ithamlarını sessizce dinleyen imam, nihayet geriye dönüp tebessümle baktığı adama der ki:

-Burası benim evimdir, söyleyeceklerin bittiyse izin ver de evime gireyim!

İmam evine girer, kapısını da yavaşça kapar.

Bunca itham ve isnatlara kırıcı bir karşılık vermeden dinleyen imamın bu hali, adamı düşündürür. Ve nihayet kararını veren adam söylenir:

-Bu zat gerçekten de İmam-ı Azam'mış! Şimdi şüphem kalmadı buna halkın İmam-ı Azam değişinden.. Bir başka misal:

Maneviyat büyüklerinden Malik bin Dinar'ı yolda giderken gören biri, söylenerek der ki:

-Şu adamı görüyorsunuz ya, riyakârın tekidir. Hep gösteriş için yapar yaptıklarını!

Gören halk da onu tasavvuf büyüğü zanneder!.

Malik bin Dinar, sesin geldiği tarafa dönüp adama tebessümle bakar, olanca yumuşaklığıyla şu cevabı verir:

-Allah razı olsun senden. Şimdiye kadar hiç kimse beni bu kadar doğru tarif etmedi.

Nasıl, var mısınız böylesine bir eleştiriye gönül rızasıyla bakmaya, dua ile karşılık vermeye?

Bir misal de Hz.Mevlânâ'dan verelim: Konya çarşısında kendine çok güvenen bir adam, çevresine meydan okuyarak der ki:

-Bana bakın bana! Ben öyle bir adamım ki bana (bir) kelime söyleyen (bin) kelime ile cevap alır!

Hazret-i Mevlânâ, adamın çenesi altına kadar sokulur, gözlerinin içine bakarak cevap verir: -Ben de öyle bir adamım ki bana (bin) kelime söyleyen (bir) kelime ile dahi cevap alamaz!

Çünkü der, meleklerin cevabı yeterli olur bana!.

-Siz de var mısınız meleklerin cevabıyla yetinmeye?

Gençlerin sorularına İbrahim Ethem'den cevap...

Ahmed Şahin 2011.03.02

Gençlerin biriken sorularına, Belh'in gönül sultanı İbrahim Ethem gibi cevap vermek istiyorum bugün ben de.

Bu vesile ile hem birazcık dinlenir hem de düşünme fırsatı yakalamış oluruz diye de düşünüyorum.

Hatırlanacağı üzere büyük veli İbrahim Ethem'e gelen bir genç, halinden şikâyetle bulunarak:

-Efendim, der nefsimden şikâyetçiyim, istemediğim halde beni günaha zorluyor, nasihatle bulunsanız da günaha yönelme duygusundan uzaklaştırsanız beni!.

Genci düşündürmek isteyen İbrahim Ethem der ki:

- Günaha girme şartlarını öğrenmen gerekir senin.. Genç adam şaşırır:

-Ne demek günaha girme şartlarını öğrenmek? Günaha girmenin şartları da mı var? Şartları yerine getirilince günaha girilir mi? İbrahim Ethem :

- Elbette der, yeter ki sen günaha girme şartlarını yerine getir!.. Genç iyice heyecanlanır:

-Neymiş şartları? Öğrenelim da o şartları yerine getirince girelim günaha öyleyse, der.

İbrahim Ethem de sayar günaha girmenin üç şartını. Der ki:

- İçinde günaha yönelme duygusu başlayınca önce iyi bir düşün; kendisine karşı günah işleyeceğin Zat'ın sana verdiği rızkı da yememeye karar ver! Ondan sonra günaha niyetlen!. Genç düşünmeye başlar:

-'Bu mümkün mü?' der. Ben Allah'ın bana ihsan ettiği rızkı yemeden nasıl yaşayacağım? Açlıktan ölürüm!

-Öyleyse, der İbrahim Ethem, hem verdiği rızkı yiyeceksin hem de rızkını yediğin Zat'a karşı günah işlemekten utanmayacaksın, buna akıl ve insaf razı olur mu?

Genç başını sallayarak söylenir:

- Ben aç kalarak yaşayamam, bu şartı yerine getirmek mümkün değil. Sen öteki şartı söyle. İbrahim Ethem de öteki şartı söyler:

- İşleyeceğin günahı O'nun mülkünden dışarıya çık da orada işle!.. Genç adam:

-Bu da mümkün değil, der. Her yer O'nun mülküdür. Dışarısı yoktur ki, oraya gideyim de günah işledikten sonra dönüp geleyim...

İbrahim Ethem de:

-Öyle ise der, hem verdiği rızkı yiyeceksin, hem mülkünde oturacaksın, hem de O'na karşı isyan etmekten çekinmeyeceksin, utanma duygusunu yitirmeyen gence yakışır mı bu?

Genç sabırsızlanır:

-Sen der, üçüncü şartı söyle de, bir de ona bakalım. O da söyler:

- İçinde günah arzusu kıpırdayınca hemen O'nun görmediği bir yere gitmeyi düşün, günahı görmediği bir yerde işlemeye karar ver. Genç adam omuzlarını silker:

-Bu der, öteki şartlardan daha imkânsız .O'nun görmediği bir yer var mı ki gidip günahı orada işleyeyim de sonra dönüp geleyim.

Büyük veli sözlerini şöyle bağlar:

- Öyle ise der benim civanmert evladım, hem verdiği rızkı yemeden yaşayamayacaksın, hem mülkünden dışarıya çıkamayacaksın, hem de görmediği bir yer bulamayacaksın, bütün bunlara rağmen yine de O'na karşı gelerek günah işleyip isyan etmek cesaretini kendinde bulacaksın, akıllı ve insafı bir gence yakışır mı böylesine sadakatsizlik, vefasızlık?

Genç adam daha fazla dayanamaz, iki elini birden yukarı kaldırarak bağırmaya başlar:

-'Teslim oldum Efendim teslim!' der. Ben bu günah işleme şartlarının hiçbirini yerine getiremem. Öyle ise en doğrusu, günaha hiç yönelmemeli, böyle bir nankörlüğe hiç girmemeli, aklıma günah düşüncesi gelince içimden feryat etmeli ve demeliyim ki:

-Ey nankör nefis, utanmıyor musun, verdiği rızkı yediğin, mülkünde oturduğun, görmediği yeri bulamadığın bir Zat'a karşı isyan bayrağı çekip de günaha yönelmeye?

Genç sözünü şöyle bağlar:

-Vazgeçiyorum nefsimin pompaladığı günah niyetinden, isyan ve itaatsizlik duygusundan, tövbe ediyorum tüm günahlarıma, tövbe estağfirullah, hem de binlerce defa estağfirullah!.

-Ne dersiniz? Bu şartlar bizim için de geçerli mi? Biz de O'nun verdiği rızkı yiyor, mülkünde oturuyor, görmediği yer bulamıyor muyuz? Öyle ise biz de bu genç gibi içimizden gelen bir istekle aynı şeyi söyleyelim mi?: Tövbe estağfirullah, bilerek bilmeyerek yaptığımız tüm yanlışlarımıza tövbe estağfirullah!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kral kızı Nazire'nin acı akıbetini gençlerimiz de biliyorlar mı?

Ahmed Şahin 2011.03.08

Önce gençlerin anneleri babaları ağlıyor.. sonra da masum gencin kendisi.. Çünkü aldıkları karar tecrübesiz gençlik devresi kararı.. Yani duygularının isyan ettiği asabi devre kararı.. Aklına koyduğunu yapma heyecanı içinde genç.. Doğacak acı sonucu düşünmek ise aklına bile gelmiyor..

Gençlere bu devrelerinin yanlışlarını, emsallerinden vereceğimiz örneklerle anlatmak mümkün olur mu acaba, diye düşünüyorum.. Bu sebeple, Arap krallarından Zizen'in masum kızcağızı Nazire'nin aldığı gençlik kararının sonucunu takdirlerinize takdim etmekte fayda mülahaza ediyorum. Bakalım kral kızı Nazire, tek başına verdiği kararıyla kendisine nasıl bir vicdan sızlatan sonuç hazırlamış görelim..

Tavaif-i müluk devresinde Musul yakınlarındaki kalesinde mahsur kalan Arap kral Zizen, İranlı kumandan Şapur Şah'a teslim olmamış, uzun süre mukavemetini kale içinde sürdürmüştü.

Kaleyi muhasaraya alan Şapur ise ümidini kesip de vazgeçmek üzere olduğu sıralarda, kralın kızı Nazire kale burcuna çıkar, düşman kumandanı Şapur'u at üstünde sağa sola koştururken görünce, 'İşte der, benim gönlümdeki âşık olduğum yiğit! Ne pahasına olursa olsun bu yiğitle evlenmeliyim!.' diye karar verir.. Gençlik bu.. Kaleyi kuşatan düşmana âşık.. Aklına geleni, kimseye sormadan, büyükleriyle istişare etmeden uygulamaya koyar. Gizlice yazdığı mektubu Şapur'a ulaştırır:

- Ben Kral Zizen'in kızıyım, sana âşık oldum; gece kale kapılarını açmaya hazırım! Beni zevceliğe kabul edersen...

Düşman kumandan aradığı fırsatın doğduğunu anlar. Hemen yazdığı mukabil mektubunda:

- Seni kale burçlarında görünce kendimden geçiyorum. Demek ki ben sana, sen de bana âşıkımız. Hayatımın en mutlu olayı, seninle evlenmek olacaktır!

Nazire'cik tutar, âşık olduğunu sandığı düşman kumandanına bir gece kale kapılarını ardına kadar açar..

Düşman askerleri bir anda açık kapılardan girip kaleyi içten fetheder; Nazire'nin babasını da, koruyucu askerlerini de kılıçtan geçirirler..

Sonunda Nazire de âşık olduğunu düşündüğü düşman kumandanı Şapur'la evlenir..

Bir gece bakımsız evdeki yatakta Nazire rahatsızlık duyar. Şapur:

- "Bu yumuşak yatakta neden uyuyamıyorsun?" diyerek kalkar araştırma yaparlar. Bir de bakarlar ki, bir ağaç yaprağının ezilmiş parçaları yatakta rahatsızlık vermektedir. Şapur:

- Hayret der, bir ağaç yaprağından rahatsız olunur mu? Biz yerlerimizde bazen hasır dahi bulamıyor, çakıl taşları üzerinde yattığımız bile oluyordu. Seni baban nasıl yetiştirmiş?.

Nazire'cik bu yoruma farkında olmadan aşağılayıcı bir cevap verir:

- Biz de der, kuş tüyü yataklarda yatar, ipekli elbiseler giydik. Babam, soframızda oğul balı ile bembeyaz kaymağı hiç eksik etmezdi!..

Nazire'ciğin bu cevabını öfkeyle dinleyen Şapur, hiddetlenir:

- Demek öyle ha!. der. İpek elbise giydiren, kuş tüyü yatakta yatıran, oğul balı yedirip, beyaz kaymakla besleyen bir babaya ihanet eden evlat, bana çoktan ihanet eder...

Hemen emir verir:

- Derhal savaş atlarımdan en kuvvetlisini getirin!

Azgın savaş atı getirilir. Şaşkın şaşkın bakan Nazire'ciği kişneyen atın kuyruğuna bağlayan Şapur, arkasından kamçıları şaklatır.. Namludan çıkan kurşun gibi fırlayan azgın atın kuyruğunda Nazire'cik, "Babaaa!.." diye çığlık çığlığa gözlerden kaybolur.. Ama bu çığlığa cevap verecek ne baba var hayatta ne de ana.. Kale kapısını açtığı anda kılıçtan geçirilmişler onlar...

Nazire'cik kral kızıydı, keşke duygularıyla değil tecrübe sahibi ana babasıyla istişare edip de karar verseydi. Herhalde düşman kumandanına âşık olduğunu sanmayacak, kale kapılarını açıp onu içeriye almayacak, sonra da at kuyruğunda paramparça olma faciasını kendi eliyle kendisi hazırlamayacaktı.. Ah gençlik ah!..

Nasıl düşündürmeli bu gençleri kendi başlarına verdikleri kararlarıyla kendi geleceklerini kararttıklarını, bilmem ki?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İşgal ettiği makamın uhrevi sorumluluğunu düşünmeyenler..

Ahmed Şahin 2011.03.09

İslam'ın sorumluluk sahibi halifesi Hz. Ömer Efendimiz'e son anlarında çevresindekiler tekliflerini şöyle yaparlar:

-Yerinize oğlunuz Abdullah'ı tayin etseniz de sizden sonra o halifemiz olsa?

Bugünkü felsefeyle bakacak olursak tam bir fırsat, 'hemen oğlumu yerime tayin ediyorum' diyeceğini düşünüyor insan. Ama öyle demiyor sorumluluk sahibi halife. Bakın nasıl kısa bir cümleyle cevap veriyor:

-Bir evden bir kurban yeter!..

Yönetim sorumluluğunu yüklenmeyi kendini kurban etmek gibi riskli bir hizmet kabul ediyor, 'ikinci kurbanı da bu evden vermeyelim, siz kendinize başka aileden bir kurban seçin' demek istiyor.

İşte burada akla şöyle bir soru geliyor:

-Yönetim makamı kendini kurban etmek gibi ağır bir sorumluluk yüklüyorsa, neden bazı yöneticiler o makama çıkmak için her türlü yolu deniyor, çıktıktan sonra da halkın ayaklanması pahasına da olsa bir daha bırakmayı istemiyor, hatta ölmeyi, öldürmeyi bile göze alabiliyor o makamda devamlı kalabilmek için?

-Onlar bu makam ve mevkiin sadece dünyevi getirisine kilitleniyor, uhrevi hesap ve sorumluluğunu düşünmüyor da ondan. Onların tekrar ettikleri tekerleme malum:

- Bir baş ol da istersen soğan başı ol!

Demek ki böylelerinin hedeflerinde baş olmanın sadece dünyevi getirisi var, uhrevi götürüsü ve sorumluluğu söz konusu değil..

Bu durumda isterseniz bir göz atalım bazılarının akıllarına bile getirmedikleri baş olmanın uhrevi sorumluluk ve sonucuna.. Öyle basite alınıp küçümsenecek bir sonuç mu baş olmanın uhrevi sorumluluğu ve sonucu, bir görelim.

Mahşer halkı hesap yerine toplanacaklar. Orada yöneticiler yönettikleri halkla yüz yüze gelip hesaplaşma ve helallik dileme zorunda kalacaklar..

Yönettikleri insanlar haklarını helal etmezlerse, nasıl helalleşecekler bunca hak sahibi halkla yöneticiler? Bakın nasıl gerçekleşecek yönettikleri halkla helalleşme ve hesaplaşma hadisesi?

Önce kendi sevaplarını verecekler hak sahiplerine! Verdiği sevapları yetiştirmezse bu defa da hak sahiplerinin günahlarını yüklenecekler sırtlarına.. Hadisin ifadesiyle, 'işte bu sonuç, adaletsiz yöneticinin tam bir iflası' olacaktır. Çünkü sevabını tümüyle vermiş, verecek başka bir şeyi kalmayınca hakkını yediklerinin günahlarını yüklenmeye mecbur kalmış..

Ne dersiniz, yöneticiyi düşündürmesi gereken ağırlıkta bir sonuç değil mi bu?

İşte bundan dolayı Abbasi Halifesi Mansur, hacda büyük alim Abdullah bin Mübarek'in şöyle bir sorusuna muhatap olur:

- Ey müminlerin emiri! der Abdullah bin Mübarek, görüyor musun şu gözyaşı dökten hacıların halini? Bunların her biri sadece kendi nefislerinin hesabından korktuklarından dolayı gözyaşı döküyorlar; sen ise kendi nefsinden başka yönettiğin insanların da hesabını vererek helalleşmek zorunda kalacaksın, bu durumda senin ne kadar gözyaşı dökmen gerekecek acaba? Yönettiğin insanların içinde mazlumlar, mağdurlar, mahrumlar varsa.. bunların dertlerine deva olmamış, sıkıntılarını gidermemişsen ..hep karşına dikilecek, senden haklarını isteyecekler.. Nasıl ödeşeceksin bunca mazlum ve mahrumlarla? Sevabın yetecek mi, yoksa onların veballerini de yüklenmek zorunda mı kalacaksın mahşerde?

Artık gözyaşı dökme sırası, Halife Mansur'a gelmiştir bu ikazdan sonra.

Halkının isyan bayrağı açmasına rağmen, seçim yaparak emaneti ehline vermek istemeyen yöneticileri görünce insan şaşırıyor.. Bir yanda 'bir evden bir kurban yeter' diyecek kadar sorumluluk sahibi yöneticiler, bir yanda da 20-30 senedir halkına sormadan işgal ettiği makamını ölme, öldürme pahasına da olsa bırakmak istemeyen sorumsuz ve seçimsiz yöneticiler.. Ayetin ikazı kulaklarımızda çınlıyor bu seçimsizlik ve sorumsuzluk karşısında:

-Fatebiru ya ülil esbar!.. ibret alın ey basiret sahipleri!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tövbeye hayatın hangi safhasında başlanır?

Ahmed Şahin 2011.03.15

Tövbe ile ilgili soruda deniyor ki:- Can boğazdan çıkmadan tövbe kabul olur, diyorlar. Gerçekten de son nefesimizi vermek üzere iken dahi tövbemiz kabul olur mu? Tövbeyi son ana kadar tehir caiz mi?

Tövbe gibi mühim bir görevimize, hayatın sonunda değil de başında başlamayı esas alırız, bir hayat boyu tövbe fırsatlarını kaçırdıktan sonra akli başına gelenlerin çaresizliğine düşmekten de Rabb'imize sığınırız..

Bu itibarla insan, hayatının daha başında, buluş çağından itibaren hata ve kusurlarını hatırlamalı, her an tövbe istiğfar halinde olmalı, hadisin ifadesiyle, günde yüz defa da olsa tövbe istiğfar duygusu içinde yaşamalı, tövbe duygusundan mahrum bir an bile geçmemelidir.. Tövbe istiğfar duygusu içinde olmak, yaptığı yanlışları tövbe ile hemen temizleyip yeni yanlışlar yapmama azmiyle hayatını değerlendirmek demektir.

Şurası da unutulmamalı ki, böyle tövbe istiğfar duygusu içinde hayatını değerlendiren insanı şeytan kendi haline bırakmaz. 'Can boğazdan çıkmadıkça tövbe kapısı da kapanmaz, öyle ise tövbe için aceleye gerek yoktur, daha erken..' diye vesvese verip tövbesini tehir ettirmek ister.

Şeytanın bu vesvesesine uyup da tövbemizi tehir etmek gibi bir yanılgıya düşmemeliyiz.

Zira canın boğaza kadar çıktığı son anda, heyecan da son hadde çıkar, böylesine telaşlı ve korkulu anlarda rahatça tövbe etmek ne kadar mümkün olur? Son andaki bu tövbeye de (yeis) çaresizlik tövbesi denir. Sanki istekle değil de tünelin ucu görüldüğü için yapılan tövbe gibi olur.

Kaldı ki bazı ölümler ani olur, ne tövbeye vakit kalır ne de istiğfara. Allah korusun, tövbesiz yaşayan insan böylesi ani ölümlerde hazırlıksız gider gideceği yere..

Onun için tövbe asla tehir edilmez. Hayatın başında, buluşa erdiği anda başlar, hayatın sonuna kadar her an ve saniyede tövbe, istiğfar halinde olmaya gayret edilir, son nefesine kadar da Rabb'imizden af ve mağfiret dilenilir...

Buna rağmen şeytan, insanı yine de kendi haline bırakmaz, hep ümitsizlik telkin eden vesveselerini sürdürür:

- Senin günahın çok, böyle tövbelerle, istiğfarlarla affedilmezsin, boşuna ümitlenme!.. demek ister. Tövbe etme duygusunu zayıflatmaya çalışır..

Şeytanın ümitsizlik telkin eden bu türlü vesvesesini etkisiz hale getirmek için Hazreti Ali Efendimiz de şöyle soru sorar vesveseye maruz kalan insanlara. Der ki:

- Senin günahın mı çok, yoksa Rabb'imizin af ve merhameti mi? Elbette Rabb'imizin af ve merhameti çok değil mi? Öyle ise affı, merhameti senin günahından çok olan Rabbi'nin affından ümidini kesme, şeytanın verdiği vesveseye uyup da tövbeni tehir etme..

Evet, kulun günah ve hatası ne kadar çok olursa olsun Rabb'imizin af ve mağfireti ondan daha büyük ve çoktur. Öyle ise tövbe, istiğfarı asla ihmal etmemeli, şeytanın ümitsizlik telkin eden vesvesesine değer vermemelidir.

İmam-ı Şarani Hazretleri, tövbe eden insanın Allah yanındaki değerini anlatırken şöyle fevkalade değerli bir misal verir..

Rabb'imiz Musa Aleyhisselam'a buyurmuş ki:

- Mahalle halkı bir kulumun cenazesine sahip çıkmayıp ortada bıraktı. Git ona sen sahip çık, cenazesini sen defnet! Musa Aleyhisselam:

- Ya Rabbi der, halkın sahip çıkmayacak kadar kötü gördüğü bir cenazeye neden ben sahip çıkmalıyım, hikmeti nedir? Buyurur ki:

- İnsanlar o kulumun açıktaki günahlarını biliyor, sahip çıkmıyorlar, ben ise, 'Daha fazla geç kalmamayım' diyerek yaptığı gizli tövbesini biliyor, o tövbesinin hatırı için ona sahip çıkmanı istiyorum. Tövbe ederek tertemiz bir hayata yöneldikten sonra gelen o kulum benim misafirimdir. Sen sahip çık tövbe ile gelen misafirime!..

Evet, tövbesini ihmal etmeyen kuluna Rabb'imiz sahip çıkıyor, 'benim misafirim' diyor. Öyle ise Rabb'inin hatırlı bir misafiri olmak isteyenler, tövbesini asla ihmal etmesinler...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Köle karşısında Halife'ye diz çöktüren haklılık anlayışı

Ahmed Şahin 2011.03.16

Bugünkü anlayış içinde olayı düşününce hayret ve hayranlık duygusuna girmekten kendimizi alamıyoruz.

Aradan on dört asır geçmesine rağmen onlar unutulmamakta, kendi asırlarında yaşadıkları hak ve adalet örnekleri günümüzde de hayret ve hasretle yâd edilmektedir.

Deve devri bahtiyarlarının füze çağı insanlarına verdikleri o muhteşem örneklerini bugün bir daha inceleyince görüyoruz ki; insanlık, kuvveti ele geçirenlerin zulümleriyle inlemek istemiyorsa, saadet asrı değerlerinin farkına varıp sahip çıkacak, (kuvveti) değil de (hakkı) esas alacak, zayıf da olsa haklının yanında yer alacak, kuvvetli de olsa haksızın karşısında saf tutacaktır.

İşte saadet asrı uygulamasından kuvvetli bir Halife'nin haklı bir köle karşısında diz çöküp boyun eğişi, kuvvetliye değil de haklıya saygı duyma örneği verişi!..

Halife Hazreti Osman (ra), görevini ihmal ettiğini düşündüğü kölesine kızarak seslenir:

- Gel bakayım buraya, şu kulağını bir çekeyim de görevini ihmal etmenin cezası neymiş göresin!..

Köle ise görevini ihmal etmediği düşüncesindedir. Ama Halife'ye öyle intikal ettirilmiştir.

Gelir, Halife'nin önüne diz çökerek boynunu uzatır.

Aslında şefkat, merhamet kaynağı Hazreti Osman, önüne diz çöken kölenin kulağının yumuşağından hafifçe tutar, terbiye maksadıyla şöyle yukarıya doğru yavaşça çeker. Ancak kulağı acıyan kölenin dudaklarından dökülen sözleri de duyar. Ama nasıl sözler bunlar?

İslam'ı, Halife'nin terbiyesinde iken öğrenmiş olan köle, bakın ne diyor:

- Çek bakalım ey Resulullah'ın halifesi kulağımı çek!.. Nasıl olsa İslam'da kisas vardır. Burada haksız olarak kulağı çekilenler, orada haklı olarak kulak çekeceklerdir!..

Bu sözler, Halife'nin dünyasında bomba gibi patlar.

Ansızın kulağı bırakan el, sanki yanına cansız düşer... Tefekküre dalan Halife, şaşırmış haldedir. Kölenin sözleri ise durmuyor, arka arkaya yankılanıyor kulaklarında:

- Çek bakalım ey Resulullah'ın halifesi kulağımı çek!.. Nasıl olsa İslam'da kisas vardır. Burada haksız olarak kulağı çekilenler, orada haklı olarak kulak çekeceklerdir!..

İslam'ın bu sarsılmaz gerçeğini şimdi bir de kölenin titrek seslerinden dinleyen büyük Halife, adeta kendinden geçer, bir anda çocuklaşır. Kararını değiştirip hemen kölenin önüne kendisi diz çöker, boynunu uzatarak aynı şekilde titreyen sesiyle teklifini yapar:

- Eğer sen bu işte haklı isen, hiç gecikmeden kisasını burada yap, sen de benim kulağımı hemen burada çek, ahirete bırakma! Şunu unutma ki; sen haklıysan kuvvetlisin demektir, köle bile olsun. Ben haksızsam zayıfım demektir, halife bile olsam!..

Manzarayı geriden seyredenler, Halife'nin kararlılığını görünce kaş göz işaretiyle kölenin Halife'nin kulağını çekmesini isterler... Ondan sonra rahatlayan Halife:

- Şükürler olsun, der, köle dahi olsa bir haklının önünde diz çöküp boyun eğdim, kisasımı burada yaptırdım, oraya bırakmadım, benden sonra gelenlere de kötü örnek olmadım!..

Bu olay 'Onlar Böyleydi' kitabında 'Halife'ye Diz Çöktüren Köle' başlığıyla verilir...

İslam'daki hak anlayışına bakın, ahirette kisas olacaktır inancının verdiği adalet duygusuna nazar edin... Demek ki insanlığı kurtaracak olan, kuvvete güvenmek değil hakka dayanmaktır. Köle de olsa haklı ise karşısında Halife diz çökecek, kuvvetine güvenip de zayıfı ezemeyecek, hatta kulağını dahi çekemeyecektir. Çekerse kisasla ödeyecektir!.. İşte böyle!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zaruri olmayan ihtiyaçlar için borçlanma göze alınmalı mı?

Ahmed Şahin 2011.03.23

Günümüzde lüks ve israfli hayat cazip gösterilmekte, bazıları da cazip gösterilen bu israfli hayata özenerek borçlanma pahasına da olsa lüks tüketiminden geri kalmamaya çalışmaktadır.

İslam kültüründe, toplumun lüks ve israf içinde yaşayanları değil de israfsız iktisat içinde yaşayanlarının örnek alınması tavsiye edilmekte, özellikle borçlanarak israfli yaşamaya yönelmek hiç de uygun görülmemektedir. Çünkü zaruri olmayan ihtiyaçlar için borçlanmak, ciddi bir gerekçe olmadan kul hakkı yüklenmeyi göze almak demektir. Sonunda ödenemeyen kul hakkı, şehitlerden bile affedilmemektedir. Öyle ise ciddi olmayan ihtiyaçlardan dolayı borçlanma göze alınmamalı, mütevazı ve iktisatlı yaşamayı vazgeçilmez vasfımız olarak benimseyip korumaya çalışmalıyız.

Böylece biz lüks tüketim için borçlanmamayı esas alırken, mecburi ihtiyaçlarından dolayı borçlanmak zorunda kalan yoksul kardeşlerimize de seyirci kalmayıp borçlarından kurtarma vefası göstermeyi benimsemeliyiz. Çünkü borçlu olarak gitmek göze alınacak bir yük, basit görülecek bir vebal değildir. Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri de borçlu olan cenazenin namazını kıldırmıyor, çevresindeki cemaatin birleşip borcunu ödedikten sonra onu son yolculuğuna uğurluyordu. Çünkü borç, bir kul hakkıdır. Kul hakkı ise basite alınacak bir hak değildir.

Maneviyat büyükleri, borçlu insanları kul hakkından kurtarma örnekleri vermiş, bizlere de bu konuda mesajlar sunmuşlardır. Muhaddis Münavi, borçlu kurtarma konusunda şahit olduğu ibretli bir olayı şöyle anlatır:

- Muhammed bin Üsame (ra) hastalanmıştı. Ziyaretine gelen Zeynel Abidin Hazretleri, onun 'borçlu gideceğim' korkusuyla ağladığını anlayınca çok üzölmüş, hemen ayağa kalkarak çevresine şöyle seslenmişti:

- Ey cemaat, şahit olun, Üsame'nin ne kadar borcu varsa hepsini ben üzerime aldım. Kardeşimizi kul borcuyla göndermek bana ağır gelmektedir. Bilginiz olsun!

Bu fedakârlığı duyan Muhammed bin Üsame, uzandığı yatağında ağlayarak dedi ki:

- Şimdiye kadar kul hakkıyla gideceğim korkusuyla gözyaşı döküyordum, şimdiden sonra ise kul hakkından kurtuldum sevinciyle gözyaşı dökerek gideceğim!

Demek ki insan, zaruri olmayan ihtiyaçlar için borçlanıp da kul hakkı yüklenmeyi kolay kolay göze almamalı, fakat vefalı dostları da mecburen yüklendiğı kul hakkı varsa ona seyirci kalmayıp birleşerek de olsa borçtan kurtarmayı esas almalıdır. Bundan dolayı İmam-ı Azam Efendimiz de çevresindeki borçluları kendi haline bırakmamış, gösterdiği özel ilgi ile onları kul borcundan kurtarmayı esas almıştır. Onun, bir borçtan kurtarma olayı şöyle nakledilmektedir:

Kufe sokaklarında yürürken karşıdan gelen birinin kendisini görünce yolunu değiştirerek yan tarafa geçtiğini görünce bu yol değiştirmenin sebebini sorar:

Adam, mahcubiyetle cevap verir.

- Seni görünce utanıyorum da ondan. Çünkü der, sana borcum var, onu ödeyemedim!..

Hazreti İmam, beklemeden cevap verir:

- Şu andan itibaren borcunu tümüyle sildim; kendini borç yükü altında hissetme!..

Demek istiyorum ki; zaruri ihtiyaçlarından dolayı borçlanıp da ödeyemediğinden eziklik duyup saklanmak zorunda kalan sorumluluk sahibi borçluları, kul hakkıyla baş başa bırakmamalı, birleşerek de olsa borcundan kurtarma vefası göstermeli, 'Bir İmam-ı Azam fedakârlığı göstermeyi bize de nasip et ya Rab' diyebilmeliyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanuni ve Hürrem'in hayatından örnekler

Ahmed Şahin 2011.03.29

Soru: Osmanlı'nın en büyük hükümdarı Kanuni, Hürrem'le nasıl evlenmiş? Cariyelikten gelen Hürrem'in sarayda Osmanlı sultanını yönettiğı iddiası doğru bulunmuş mu?

Cevap: Bu konuda, çoğu niyet okuyuculuğuna dayanan farklı görüşler ortaya atılmıştır. Ben de kendi görüşümü takdim edip hükmü sizin takdirinize arz etmiş olayım.

Tarihî tespit ve yorumlardan anlaşıldığına göre, ailesi savaşta öldürüldüğü için Kırım Hanı tarafından teslim alınarak Osmanlı sultanına sunulan 16-18 yaşlarındaki genç Hürrem, Osmanlı sarayındaki cariyeler arasında iyi bir eğitim almış, bu eğitimle kendisini çok iyi yetiştirdikten sonra makul ve mantıklı davranışlarıyla saray mensuplarının takdir ve sevgisini kazanmıştır.

Kanuni'nin, bu kabiliyet ve başarısından dolayı kendisine karşı duyduğu derin ilgi sebebiyle evlenme teklifine ilk başta çok da arzulu görünmemiş, azat edilip cariyelikten çıktıktan sonra nikâhlanmayı kabul edebileceği şartını ileri sürmüştür...

Kanuni, bu şartı zorlanmadan kabul edip tarihte benzerine rastlanmayan biçimde Hürrem'i azat ederek nikâhlanmış; 40 yıl süren bu evlilikten de dört oğlan bir de kız çocuğu dünyaya getiren Hürrem'in 58 yaşında vefatına kadar Kanuni, yeni bir kadınla ilgilenmeye ihtiyaç duymamış, Hürrem'i kendi inanç ve kültürüyle bir padişah hanımı olarak yetiştirmeye de özel bir gayret göstermiştir.

Nitekim bu özel ilgiyle kendini yetiştiren Hürrem, cihan padişahının zevcesi olma vasfını tam iktisap etmiş, aldığı İslamî eğitim, benimsediği doğru inanç ve tavrıyla da bir padişah zevcesi olma özelliğine sahip olmuştur.

Ne var ki Hürrem Sultan, girdiği saray hayatında karşılaştığı çeşitli siyasi olaylar sebebiyle çok rahat bir ömür de sürmemiştir. Bir müddet sonra en büyük oğlu Şehzade Mehmed'in 23 yaşında Manisa'da vali iken çiçek hastalığından aniden ölmesi, her anne gibi Hürrem'i de iyice sarsmış, ayrıca taht adayı geride kalan kardeşlerin kavgalarının da içinde bulunup halledemeyişi sebebiyle iyice sıkılmış, kendisini hayır hasenat yaparak teselli etmeye yönelmiştir. Bu sebeple bir ömre sığdırılamayacak kadar çok cami, hastane, imaret gibi hayır kurumları inşa ettirip hatıra olarak o günkü halkın hizmetine sunmuştur.

Aksaray-Topkapı arasında bulunan Haseki Hastanesi'ni de inşa ettirmiş, yanında da kubbeli cami, imaret, medrese gibi kalıcı hayır eserlerini tamamlamaya muvaffak olmuş. Bugün bile halen insanlara hizmet veren Haseki Hastanesi, Hürrem Sultan'ın yöneldiği derin maneviyatına şahitlik etmektedir.

Ayrıca o günlerde devlet yönetiminde önemli yer tutan Edirne'ye de bol miktarda su getirtip şehrin muhtelif çeşmelerinden akıtmış, Uzunköprü'de inşa ettirdiği kervansaray, cami ve imareti de hizmete sunmuştur. Kudüs'te ise yoksulların açlık çektiği yolunda rapor gelmesi üzerine halen binası ayakta duran bir imarethane inşa ettirerek muhtaçların her gün ekmek alıp çorba içmelerini sağlayan aşevini imdada yetiştirmiştir.

Hürrem Sultan'ın bir ömre sığmayacak kadar çok olan bu gibi hayır kurumlarını şahsına ait imkânlarını harcayarak yaptırdığından dolayı o günkü halk kendisine 'Hayırsever Hürrem' adını verme ihtiyacı duymuştur. Sevgili eşi Kanuni de bu hayırsever Hürrem'inin adına vefatından sonra başka hayırlar da yaptırıp vakıflar kurmakla kalmamış, Süleymaniye Camii avlusunda kendisi için hazırladığı türbenin hemen yanı başına ayrıca bir de Hürrem'i için muhteşem bir türbe yaptırmış, böylece hayatı boyunca birlikte olduğu Hürrem'inin ölünce de yakınında olmasını istediği anlaşılmıştır.

Bütün bunlar gösteriyor ki; Kanuni, 40 yıllık evlilik hayatı boyunca sadık bir eşi, vefalı, samimi bir yardımcısı olarak gördüğü Hürrem'inin kendisini yanı sıra yönlendirdiği yolunda bir şüphe ve pişmanlığı söz konusu olmamış, tam aksine her başarılı erkeğin arkasında başarılı bir hanımın bulunduğu düşüncesiyle, kendi başarısına destek gördüğü Hürrem'i ölünce de yakınında yaptırdığı Hürrem Sultan Türbesi'yle de ona olan itimat ve sevgisini tüm dünyaya ilan etmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hürrem aleyhindeki rivayetlerin kaynağı...

Kanuni'nin, Hürrem Sultan'dan önceki hanımı Mâhidevran'dan olan oğlu Şehzâde Mustafa'sı vardı.

Sempatik ve mertliğiyle halkın sevgisini kazanmış bu şehzadenin padişahın ölümünden sonra yerine geçeceğine kesin gözüyle bakılıyordu. Ancak genç şehzadenin etrafını saran taraftar, kitleler onu erkenden tahrik edip kıskırtmaya başladılar. Şehzade Mustafa da sağda solda, "Ben padişah olsam şöyle yaparım, böyle ederim" diye tedbirsizce konuşmaya başladı. Bu sıralarda gittikçe yaygınlaşan yalanlarla dolu isyan söylentileri Kanuni'yi, oğlunun gizli bir isyan hazırlığı içinde olduğuna inandıracak boyutlara ulaştı... Geçmişteki kardeş kavgasının bir daha tekrar etmesinden endişe eden Padişah, vicdanı sızlayarak isyan hazırlığı içinde olduğuna inandırıldığı öz oğlu Mustafa'nın idamına karar verdi.

İşte bu idam olayını, tahta kendi çocuklarının çıkmasını isteyen Hürrem Sultan'ın teşvik ettiği söylentisi yayıldı. Hatta Hürrem Sultan, bu idamın biricik müsebbibi olmakla da suçlanarak, niyet okuyucuları tarafından, doğruluğu tartışılabilir birçok rivayetler ortaya atıldı. Halbuki Kanuni gibi hayatında büyük işler başarmış, iradesi kuvvetli bir büyük hükümdarın, Hürrem'in sözüyle kendi ciğerparesini öldürmeye kalkışacağını akıl ve vicdan pek kabul etmemektedir. Çünkü Mustafa, padişahın kendi kanından ve canından olan öz oğludur.

Ancak imparatorluğun taht kavgasıyla bölünüp parçalanması ihtimali söz konusu olunca, şefkatli padişah baba gider, ülkesinin birlik beraberliğini korumaya kararlı bir Hünkar çıkar, imparatorluğunun çökertilmesine sebep olacak bir iç savaşı önlemek için (doğru olmasa da) kendi yavrusuna kıymayı dahi göze almış olur. Hürrem Sultan, bu olaya belki de çok üzülmemiştir; ama bundan onu tek başına sorumlu tutmak da pek makul görünmemektedir. Çünkü Kanuni, Hürrem'in oğlu Şehzade Bayezid'i de kardeş kavgasını önlemek için feda etmekte tereddüt etmemiştir. Şayet Hürrem, Kanuni'ye istediğini yaptıran biri olabilseydi, oğlu Bayezid'i feda etmesine engel olurdu.

Hünkar'la Hürrem'in ruh dünyasını büyük çapta ahirete yönelten önemli bir olay, çok sevdikleri Şehzade Mehmed'in ani ölümü ile gerçekleşmiştir. Henüz kardeş kavgası gibi şaibeli bir davranışın içinde görülmediği bir devrede çok sevdikleri Şehzade Mehmed'in genç yaşta ölümüne çok üzülen Kanuni ve Hürrem Sultan, büyük bir uhrevi duyguya yönelme gereği duymuşlardır ki, "Şehzadeler güzidesi Sultan Mehmed"im diyerek, vefatına tarih düşen Kanuni, onun adına Sinan'a yaptırdığı muhteşem Şehzadebaşı Camii'yle teselli olmaya çalışmıştır. İlk olarak böyle bir evlat acısıyla sarsılmış olan Hürrem Sultan da, hep hayır kurumları inşa ettirmeye yönelerek teselli olmaya çalışmıştır.

Nihayet son kışını, çok sevdiği Hünkarı Kanuni ile Edirne'de geçiren Hürrem Sultan, rahatsızlığı artınca İstanbul'a dönerek içinde bir de hastanenin bulunduğu Eski Saray'a yerleşmiştir. 1558 yılında 58 yaşında iken oğlu Selim'in 8 sene sonraki tahta çıkışını göremeden hayata gözlerini yumduğunda, cenazesini vezirler omuzlarında taşımış, Şeyhülislâm Ebussuud Efendi'nin kıldırıldığı namazdan sonra dualarla cami avlusunda yapılacak türbesi yanına defnedilmiş, genç yaşta ölümü bütün İstanbul halkını üzüntüye boğmuştur.

Cihan padişahı Sultan Süleyman, Hürrem'inin ölümünden sonra ona olan sevgi ve saygısını açıkça göstermek istemiş, Süleymaniye Camii avlusunda kendine ayırdığı yerin hemen yanında bir de Hürrem için yaptırdığı türbede günün 24 saatinde 130 hafıza gece gündüz nöbetleşe uzun zaman Kur'an okutarak Hürrem'in Kur'an'a karşı duyduğu derin saygı ve sevgisinin gereğini yerine getirmiştir...

Hürrem'in Rüstem Paşa ile evlendirdiği kızı Mihrimah Sultan ise dindar annesinden aldığı terbiye ile Edirnekapi'daki meşhur Mihrimah Sultan Camii'ni yaptırmakla yetinmeyip bir de Üsküdar'daki 'İskele Camii' denen muhteşem külliye Sinan'a inşa ettirmiştir. Tahtakale'deki Rüstempaşa Camii de bu tarihi eserler dizisinden değerli bir hatıra olarak halen hizmette bulunmaktadır.

İşte bütün bu olaylar kimin kimi yönettiğini ifade etmektedir. Hepsinin de ruhları şâd olsun. Benzeri hizmetler yapmayı Rabb'imiz benzerlerine de nasip etsin. Mahrumiyetleri, kıskançlıklarına sebep olmasın.

Bizim geçmişimize ait zanni konulardaki prensibimiz bellidir:

- Ecdadınıza hüsnüzanla bakın, yanılırsanız vebali yoktur! Suizanla bakmayın, yanılırsanız vebali çoktur!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Bizim Firavun!' kitabı üzerine

Ahmed Şahin 2011.04.05

"Bizim Firavun", hep değerli eserlere imza atan Dr. Reşit Haylamaz Hocamızın Işık Yayınları arasında çıkan mesaj yüklü yeni kitabının adıdır.

Kitapta, tarih boyunca yaşayan firavunlardan bizlere kadar gelenlerinin zulümlerinden ibretli örnekler verilmiş, usandırmayan bir üslupla günümüz mazlumlarının mağduriyetlerini de anlatma başarısı gösterilmiştir. Sözü uzatmadan firavunun külli manasından günümüze de bakan manalarına bir göz atalım isterseniz. Firavun nedir ne değildir, bir de Reşit Hocamızın ince yorumuyla inceleyelim.

Firavun, krallık veya sultanlığı ifade eden bir kelime olmasına rağmen zulümle o kadar bütünleşmiş ki zikredildiği zaman hemen, Mısır'a hükmeden krallardan ziyade zulüm ve tiranlık gelmektedir akla. Daha açık bir ifadeyle Firavun, zulümde o denli ileri gitmiştir ki, temsil ettiği makamı gölgede bırakmış ve zulmü ifade adına milletlere ortak bir kelime kazandırmıştır. Çünkü bu kelime, hemen her dilde zulümle eş değer hale gelmiş ve Mısır hâkimi firavun, zulümlerinin gölgesinde kalmıştır.

Her ümmetin bir firavunu vardır; zira o, şahsi çıkarları için gerekirse memleketi bile satan, elde etmesi muhtemel kazançlar için atmayacağı takla, çevirmeyeceği dolap olmayan ve memleket insanından aldığı gücü yine aynı memleket insanına karşı "ölçsüz" ve "orantısız"ca kullanan insan tipini ifade eder. Her ne kadar Firavun dünyaya kendisini Mısır'dan duyurmuş olsa da firavniyet düşüncesinin tarihi, neredeyse ilk insana kadar uzanmaktadır. Hz. Adem'in karşısında yerini alan baş düşman şeytanla başlayan, bu süreçte tüm peygamberlerin hayatında da düşmanlıklarını sürdüren tiptir Firavun. Bu tarihî firavunlar arasında Efendimiz'in (sas) karşısında yer alan firavun ise Ebu Cehil olmuştur. Ancak Ebu Cehil 'ilk' olmadığı gibi 'son' da değildir; bu tip firavun, dün olduğu gibi bugün de vardır ve yarınları yaşayanlar da bu tip tiranların varlığını acı acı müşahade edeceklerdir.

Yakın tarihimizin hali de farklı değildir; geçmişteki birçok İslam alimlerinden sonra, Elmalılı Hamdi Yazır'dan Necip Fazıl'a, Mehmet Akif'ten Bediüzzaman Said Nursi'ye kadar aydınlık dünyanın kahramanlarına zindanların dehlizleri vatan olmuş, üretilen vehimlerin 'tetik'lediği zalimlerin tarassutu altında dünya nimeti namına adeta bir gün görmemişlerdir.

Bugün de durum çok farklı değildir; olmadık sebeplerle insanlar yurt ve yuvalarından ayrı kalmakta, 'daussıla'ların yürek yakan hasretiyle 'sürgün' yaşamaktalar. Ne yazık ki onlar yaşamak için her gün yeni bir dirilişle gerildiği halde 'açık' hedef olmaktan kendilerini kurtaramamış, sürekli artan bir gerilimle neredeyse her

gün bir "Bedir" ve bir "Uhud"la karşı karşıya getirilmişlerdir. Ne var ki, bağışıklık sistemini güçlendirme adına ortaya konulan gayretlere karşı direnç gösteren muzır mikroplar misali her gelen firavun, öncekine rahmet okutacak bir çizgiyi temsil etmekte, zulümlerinin altın çağını yaşama hayalleriyle yaşamaya çalışmaktalar..

Meseleye bu açıdan bakıldığında tarihî firavunların daha demokrat ve insafli olduklarını görmekteyiz; muhataplarını dinleyen, kendilerini ifade etmeleri için imkân hazırlayan, haklı olduklarını ispat adına maharet ve hünerlerini sergileme fırsatı veren ve sonuçta kimin haklı olduğunu karara bağlamada halkı şahit tutarak bir nevi "referanduma!" giden ve onların dediğinde karar kılacak kadar ifadelere serbestiyet tanıyan firavunları ne yazık ki, sonraki dönemlerde görmek pek mümkün olmamıştır. Aslında Efendimiz'in (sas) açık ifadesiyle isimlendirecek olursak diyebiliriz ki: "Bu ümmetin firavunu Ebu Cehil'dir!" Peki, Ebu Cehil kimdir? Temsilcileri nasıl zulüm yaparlar kendi halkına? Bunu da, 260 sayfalık "Bizim Firavun" kitabının mesaj yüklü misallerinden okuyalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanuni'nin cephede vefatı, oğlu Selim'in göreve çağrılışı, Selimiye'nin inşası

Ahmed Şahin 2011.04.06

Soru: Kanuni Sultan Süleyman'ın, oğlu Selim için tahta çıkarılması vasiyetinde bulunduğu doğru mu? Doğruysa böyle bir vasiyet geçerli sayılır mı?

Cevap: 46 yıllık hükümdar Kanuni Sultan Süleyman, Macaristan'daki Zigetvar kalesinin fethinden bir gün önce 71 yaşında kale alınmak üzere iken vefat etmiş, böylece ülkesine son bir zafer daha hediye ederek cephede hayata gözlerini yummuştur. Ancak bu sırada oğlu Selim'in tahta çıkarılması yolunda bir vasiyeti söz konusu olmamıştır.

Nitekim savaş meydanındaki vefattan sonra dirayetli devlet adamı Sokullu Mehmed Paşa, büyük bir basiretle Padişah'ın vefatını kimseye duyurmamış, Kütahya sancak beyliğinde bulunan tahtın tek adayı Şehzade Selim'i durumdan haberdar etmek üzere gönderdiği posta, 23 günde Kütahya'ya ulaşmış, 43 yaşındaki Şehzade ise Kütahya'dan mahmuzladığı atıyla üç günde Üsküdar'daki hemşiresi Mihrimah Sultan'ın köşküne gelerek İstanbul'daki Şeyhülislam ve diğer devlet ricalini durumdan haberdar etmiş, bunun üzerine Şehzade Selim'in padişahlığının başladığını Ebussuud efendi ile devlet ricali ilan etmişlerdir. (1566)

İki günlük bu dinlenmeden sonra genç padişah, yanına aldığı bir süvari alayı ile süratli bir yolculuk daha yaparak 20 günde Belgrad'a ulaştığı sırada Hünkâr'ın cenazesi de tahnit edilmiş olarak Zigetvar'dan Belgrad'a getirilmişti. Tecrübeli devlet adamı Sokullu, tahtın tek adayı Şehzade Selim'in geldiğini anlayınca Cihan Padişahı'nın vefatını saklamaya artık gerek görmemiş, hafızlar hep bir ağızdan yüksek sesle Kur'an okumaya başlayınca durumu anlayan tüm asker, paşalar, halk, koca hünkar için gözyaşı dökmeye başlamışlardır..

Bu karşılaşma sırasında 43 yaşındaki genç padişah Selim, huzuruna vardığı tecrübeli devlet adamı Sokullu Mehmed Paşa'nın elini öpme tevazuu göstermiş, ancak Sokullu daha çabuk davranıp kayınpederi de olan Selim'in eteklerine kapanarak asıl eli öpülecek olanın tahtın tek sahibi Şehzade Sultan olduğunu ifade etmek istemiş, böylece askere de itaat mecburiyeti mesajını da vermeyi başarmıştır.

Genç Padişah Selim Han, bu anlayış içindeki Sokullu'yu görevinden hiç ayırmayarak 8 senelik padişahlığı sırasında ona hep vefa duygusuyla bakarak, gölge padişah gibi görevinde ibka etmiştir.

Tahtın tek vârisi şefkatli Selim, bir vefa örneği daha göstermiştir. O da merhum hünkar babasının ilk hanımı, gözden düşmüş olan Mahidevran'ın Bursa'da oğlu Mustafa'nın mezarı yanında yoksul halde yaşamasına son vermek olmuştur. Bunun için hemen emrini vermiştir:

- Hünkâr babamın birinci hanımı Mahidevran annemize, kimseye muhtaç olmayacak miktarda emekli aylığı bağlansın. Ayrıca başucunda beklediği Mustafa'sının mezarı üzerine de büyük bir türbe yapılsın.

Kısa zamanda Mahidevran anneye emekli maaşı bağlanır, merhum Şehzade Mustafa'ya da annesini memnun edecek güzellikte bir türbe yapılır, nihayet sevgili annesi de vefatında o türbeye yavrusunun yanına defnedilir.

Kıbrıs'ı fethetmek gibi değerli cihad hizmetlerinden sonra sıra gelir hayalinde hep canlı tuttuğu Edirne Selimiye Camii'nin inşasına. Düşüncesini çok sevdiği baba yadigarı koca Sinan'a anlatır:

- Hünkar babam der, genç yaşta ölen Şehzade Mehmed ağabeyim için Şehzade Camii'ni yaptırdı. Arkasından kendi adına da Süleymaniye Camii'ni inşa ettirdi. Şimdi sıra benim camime geldi..

Baba yadigârı Koca Sinan, genç padişah Selim Sultan'ın bu arzusuna ümitli cevap verir:

- Şehzadebaşı çıraklık devremin, Süleymaniye ise kalfalık devremin eseridir. Senin camin Selimiye ise inşallah ustalık devremin eseri olacaktır. Hatta Ayasofya'yı dahi geçebilecektir inşallah..

Nitekim geçmiştir de. Selimiye'de kubbe yüksekliği 43 metre, genişlik ise 31 metreyi aşmıştır.

Bu muhteşem eserden dolayı İkinci Selim Han, sekiz buçuk senelik padişahlığından fazla, 6 senede yapılan Selimiye gibi eşsiz bir mabedin sahibi olmasıyla meşhur olmuştur ve halen dünyaya iftiharla ilan ettiğimiz örnek eserlerimizin en başında Edirne Selimiye Camii gelmektedir.

Osmanlı sultanları büyüğüyle de küçüğüyle de ölmez eserler bırakarak gitmişlerdir bu dünyadan. Hizmet eden ecdadımızın hepsine de hürmet ve minnet borçluyuz. Ruhları şad olsun cümlesinin de..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinden unutulmayan örnekler...

Ahmed Şahin 2011.04.12

Kutlu Doğum'unu kutladığımız Efendimiz (sas) Hazretleri'nin günümüze mesaj yüklü örneklerinden bazılarını bir daha düşünme gereği duyuyoruz.

-Hizmet eden mi, hizmet edilen mi olmalı?

Peygamberimiz hizmet edilmeyi değil, hizmet etmeyi çok severdi. Bu sebeple misafirlerine bizzat kendisi hizmet eder, ikramda bulunurdu. Bir gün çölden biri gelip "Kim bu insanların büyüğü?" diye sordu. O sırada misafirlerine süt ikram eden Efendimiz de:

- "Bu insanların büyüğü, insanlara hizmet edendir!" buyurdu. Bu sözüyle hem büyüklerin insanlara hizmet edeceğini ifade etmiş, hem de aradığı büyüğün kendisi olduğuna işarette bulunmuştu.

Anlaşıyor ki, Peygamberimiz hizmet edilmeyi değil, hizmet etmeyi çok seviyor, hizmet edilen değil, hizmet eden olmayı tercih ediyordu. Nitekim bir yolculuk dönüşünde herkes hurmalıkta istirahat çekilmiş dinlenirken bazıları yemek hazırlamak üzere harekete geçmişlerdi. Biri, 'Ben yemekleri yapayım', biri 'Ben de su getireyim' derken biri de, 'Ben de ateş yakayım' deyince, Efendimiz (sas) Hazretleri de istirahat ettiği ağacın gölgesinden doğrularak, "Öyle ise ben de yakacağınız ateşe odun toplayayım." buyurdu. "Biz hizmetlerin hepsini de yaparız, siz dinlenmenize bakın." diyenlere de:

- Bilirim ki dedi, siz hizmetlerin hepsini de yaparsınız, ama siz hizmet ederken ben seyirci kalmaktan mutluluk duymam. Hizmet edilen değil, hizmet eden olmayı tercih ederim, dedikten sonra kalkıp odun toplayarak hizmete seyirci kalanlardan değil, hizmete iştirak edenlerden olmayı tercih ederek mesajını vermiş oldu.

-Yoksullara yardım örneklerinden bir misal...

Peygamberimiz yoksullara yardım etmeyi çok sever, sıkıntı içinde kalanlara çare bulmayı bir görev bilirdi. Bir gün yine âdeti olduğu üzere davet ettiği miskin derecesindeki muhtaçlara önceden hazırladığı yardımı sırayla dağıtmış, alanlar da sevinçle evlerine dönmüşlerdi. Tam bu sırada bir başka yoksul adam uzaklardan koşarak gelip duruma bakmış, herkes alacağını alıp gitmiş, kendisine verilecek bir şey kalmadığını anlayınca orada yığılakalmıştı. Efendimiz yoksulu teselli etti:

-Üzülme dedi, sana da bir çare bulabiliriz!.. Bulduğu çareyi de hemen anlattı:

- "Buradan doğruca Medine çarşısına git, ihtiyaçlarını satan dükkânlara gir, ne lazımsa al, sonra deki: "Mal benim borç Resulüllah'ındır."

Adam, böyle şey olmaz, demek istemişse de Efendimiz, onu ihtiyaçlarını satan dükkânlara doğru yönlendirerek tembihini tekrarladı:

-Şuradan doğruca dükkânlara girecek, ihtiyaçlarını alacaksın, sonra da, "Mal benim, borç Resulüllah'ındır." diyerek çıkıp gideceksin, ödemesi bana ait olacaktır.

Böylece verecek bir şey bulamayınca, yoksulun borcunu üstlenmekten çekinmediği görüldü.

-Faydalı buluşa nasıl sahip çıkılır?

Peygamberimiz, faydalı buluşlar kim tarafından bulunursa bulunsun sahip çıkılıp Müslümanların hizmetinde kullanılmasını isterdi.

Bir gün Temimdari, Şam'daki Hristiyanlardan aldığı zeytinyağı yakan kandili getirip Resulüllah'ın mescidinin tavanına asmıştı. O günlerde Müslümanlar böyle bir kandilin varlığını bilmiyorlardı.

Az sonra Efendimiz (sas) gelip dumansız, külsüz tavana asılı olarak ışık veren kandili görünce, 'Kim getirdi bunu?' diye sordu. Oradakiler suçlu gösterir gibi Temimdari'yi göstererek "Şam'da Hristiyanlardan alıp getirmiş." dediler.

Bunun üzerine Peygamberimiz tebessümle baktığı Temimdari'ye unutulmayan duasını şöyle yaptı:

-Sen bizim mescidimizi aydınlattın, Allah da senin kabrini aydınlatsın!.. Sözlerine şunu da ekledi:

-Faydalı şeyler müminin kaybettiği öz malı gibidir. Bulduğu yerde sahip çıkıp benimsemeli, faydalı buluşu Müslümanlara kazandırmalıdır.

Kutlu Doğum Haftası'nda dağıtılmak üzere hazırladığımız "Peygamberimizle Yaşamak" kitabının (150) bininci baskısından alınmıştır bu örnekler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinden hayatımıza yön veren hadisler!..

Ahmed Şahin 2011.04.13

"İnsanların içinde kalarak eziyetlerine tahammül eden Müslüman, insanlardan uzaklaşarak tek başına yaşayan Müslüman'dan hayırlıdır!"

İslam'da Allah'a kulluk niyetiyle de olsa insanların arasından uzaklaşıp tek başına yalnızlık hayatını tercih etmek daha hayırlı görülmemiştir.

Çünkü Allah'ın rızasını kazandıracak pek çok ibadet ve hizmetler insanların arasında bulunarak yapılabilir. İnsanlardan koparak yapılacak ibadet ve hizmetler sınırlıdır. Halbuki toplumun içinde kalarak yapılacak hizmetler ve salih amellerle topluma örnek olmaya ihtiyaç vardır. Toplumdan kaçarak onları örneksiz bırakmakta fayda yoktur..

"Cömert insanın yanlışına takılıp kalmayınız. Çünkü cömert insanın ayağı kaydığında Allah hizmet ehli o cömert insanın elinden tutar, düştüğü yerden kaldırır!"

Demek ki, cömertlik Allah'ın çok sevdiği yüce bir vasıftır.

Allah, cömert kulunun istemeden maruz kaldığı bazı hatalarını, çok sevdiği cömertliği hatırına bağışlar, düştüğü yerden yine kaldırır. Çünkü Allah'ın, cömert kulu için özel bir lütuf ve merhameti söz konusudur. Yeter ki o hizmet ehli cömert insan, hatasında değil cömertliğinde ısrarlı olsun..

Allah bir kulunun hayrını isterse onu istihdam eder!. Dediler ki:

-Ya Resulallah! İstihdam ne demektir? Buyurdu ki:

-"İstihdam, o kulunu hep hayırlı işlerle meşgul ederek, ömrünü İslami hizmetlerle tamamlatmasıdır!"

Anlaşılan odur ki, insanın hayatında kusurlu, yanlışlı devreleri olabilir. Hatta geçmiş bir devrede ileri derecede hatalara da düşmüş olabilir. Ama bir gün olur da niyetini düzeltirse, Allah o kulunu bu niyeti hürmetine yanlışlarından döndürür; o da hayırlı hizmetlerde hasbi olarak çalışmaya başlar. Hayatını böylesine hayırlı hizmetlerle sürdürüşü, o kulun istihdam edildiğine işaret sayılır..

Öyle ise geçmişteki yanlışlarınıza bakıp da ümitsizliğe düşmeyin, her şeyden önce niyetinizi düzeltin, hayırlı hizmetlerle hayatınızı değerlendirmeye bakın, istihdam edilenlerden olmayı dileyin ki, istihdam lütfu sizde de tecelli eylesin..

"En büyük hıyanet, kendisini doğru gösterip de itimadını kazandığı insanlara yapılan hıyanettir!"

Evet, insanlara önce dürüst biri gibi görünüp itimadını kazandıktan sonra beklenmedik bir anda ihanet edip aldatmaya yönelmek, tam manasıyla bir münafıklık alameti ve müminlikle izah edilemeyen katmerli bir ihanet örneğidir.

Halbuki mümin, içi dışı aynı olandır. Onun, dıştan güvenilir görünüp içten gizli niyet ve hesaplar peşinde olması, müminliğine yakışmayan bir aldatmadır. Efendimiz ise, "Aldatan ise bizden değildir." buyurmuştur.

Birlik, beraberlikten ayrılmayın. Kurdun ayrılan koyunu kapıldığı gibi şeytan da birlikten ayrılan insanı kapar, vesveseye atar. Hem de unutmamak gerekir ki, Allah'ın lütuf ve ihsanı birlikte olanların üzerinedir, ayrılıp dağılanların üzerine değil!"

Ancak birliği korumanın disiplinli davranışları olacaktır. Bu disipline uymak, birliği korumanın gereğidir. Sevabın eşsizliği de, birliği koruma gayretinden kaynaklanmaktadır.

İnsanlara karşı tebessümlü muhatap olun!. Şunu unutmayın ki, "Müminin mümine karşı tebessümü, sadaka değerinde bir ikramdır".

Hatta en makbul ikram, iki insanın karşılaştıkları sırada tebessüm ederek bakışmalarında meydana gelen sevgi ikramıdır. Bundan dolayı denmiştir ki:

- İnsanlara ikram edecek imkânınız yoksa, tatlı söz, güler yüzünüz de mi yok yoktur!.

Günlük hayatımızda bize yön veren hadisleri akıcı bir üslupla açıklayıp istifademize sunan "Mehmet Dikmen" Hoca'nın (1001 Hadis) serisini incelemekte isabet vardır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Osmanlı paşasında Peygamber sevgisi

Ahmed Şahin 2011.04.19

Bistam'ın büyük velisi Hasan-ı Harkani Hazretleri şöyle sesleniyor cemaatine:

- Ey Müslümanlar! diyor, günlük hayatınızı Peygamberimiz'le birlikte yaşamayı ister misiniz?

Dinleyenler hep bir ağızdan sesleniyorlar: 'O'nunla birlikte yaşamayı kim istemez?'

- Öyle ise diyor, sabah erkenden günlük hayatınıza başlarken 'Ben bugün Peygamberimiz'le birlikte olmayı istiyorum. Onun için şimdiden günahsız bir gün yaşamaya niyet ediyorum.' diyerek başlayın günlük hayatınıza. 'Çünkü' diyor, 'Peygamberimiz de günlük hayatını günahsız yaşar, günahsız yaşayan ümmetiyle birlikte olacağını da haber verirdi..Öyle ise güne başlarken ilk hedefiniz, günlük hayatınızı günahlara bulaşmadan

tamamlamak olmalı ki, Peygamberimiz'in ruhaniyeti de bütün gün sizinle birlikte olsun. Böylece günlük hayatını günahsız tamamlama sünnetini de ihya etmiş olarsınız hiç olmazsa!

Bistam'da yapılan bu konuşmayı dinleyenlerin içinde o günün Türk hükümdarı Sultan Mahmud Gaznevi de vardı. (930) O da artık günlük hayatını günahsız tamamlamaya niyet ederek yaşıyordu. Bu sebeple Muhammed adındaki hizmetçisine sarayında her defasında çok sevdiği Muhammed adıyla hitap ettiği halde bu defa Muhammed adıyla değil de babasının adıyla çağırınca endişeye kapılan hizmetçisi:

- Sultanım dedi, bir kusur mu işledim acaba ki çok sevdiğiniz Muhammed isimle değil de babamın adıyla çağırdınız beni?.. Sultan gözyaşlarıyla açıkladı bu değişikliğin sebebini:

- Seni Muhammed isminle çağırdığımda hep abdestli oluyordum. Bu defa ise abdestim yoktu. Hep yanımda tasavvur ettiğim Efendimiz'den utanarak O'nun yüce adını abdestsiz ağızıma almaya cesaret edemediğimden dolayı babanın ismiyle çağırdım. Kusur senin değil benimdir evladım, sen beni affeyle! dedi.

Burada bir de Osmanlı yoksuluyla Osmanlı paşasının Peygamberimiz'le birlikte yaşama niyet ve sevgilerine de bakalım isterseniz.

Yoksul bir Osmanlı genci, gündüz hep hayaliyle yaşadığı Peygamberimiz'i bir gece rüyasında görür, içine düştüğü yokluk sıkıntısını yana yakıla anlatır. Efendimiz (sas) Hazretleri de:

- Sen der, hep günahsız yaşama niyetiyle başlıyorsun günlük hayatına. Ben seninle birlikte oluyorum. Senin halin bana meçhul değildir, diyerek buyurur ki: Sabah erkenden abdestini alıp doğruca Hekimoğlu Ali Paşa'nın camisine git, Ali paşaya benden selam söyle, sana yüz altın versin, sıkıntıdan kurtul!..

Heyecanla uyanan yoksul genç hemen abdestini alıp camiye koşar. Hekimoğlu Ali Paşa'yla (1758) camisinde buluşup:

- Efendimiz'in selamı var.. diyerek rüyasını aynen anlatır. Ne var ki, heyecanlanan Paşa'nın eli cebine bir türlü gitmez de, 'Bir daha anlatır mısın?' diye tekrar eder. "Efendimiz'in selamı var.." diyerek bir daha anlatır. Paşa 'bir daha, bir daha..' diye tekrar anlatmasını isteyince:

- Paşam der, vermeyeceksen verme, neden bir daha, bir daha!. diye selamı tekrar ettiriyorsun?

- Evladım der, tekrarladığın her selam benim için o kadar kıymetli ki, her bir selama yüz altın vermeyi düşünüyorum. Şimdiye kadar yedi defa selamı var, dedin yedi yüz altını hak ettin, al gönül huzuruyla harca, diyerek 700 altını yoksulun avucu içine saydıktan sonra sözlerini şöyle bağlar:

- Bir daha görecektir olursan, yeni selamlarını beklediğimi ve ne emrederse başım gözüm üstüne hepsini de yerine getirmeye hazır olduğumu da duyur olur mu? der.

Kutlu Doğum Haftası için hazırladığımız "Günlük Hayatımızı Peygamberimizle Yaşamak" kitabımızın (150) bininci baskısından kısaltarak arz ettiğim bu örneklerin tamamını (NT) mağazalarında kitaptan incelemeniz mümkündür.

Ülke birliğı, komşu hakkında geçer!

Ahmed Şahin 2011.04.20

Biz öteden beri hep aynı şekilde düşünmüş, aynı şekilde de yazarak demişiz ki:

- Bir ülke halkı komşulardan oluşur. Komşular birbirleriyle sevgi, saygı ve dayanışma içinde olurlarsa, ülke halkı da aynı şekilde sevgi saygı ve dayanışma içinde olur, birlik beraberliklerini kolayca korurlar. Yani ülke birliğı komşular arasındaki birlikten başlar.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri ülke halkını teşkil eden komşuların karşılıklı mükellefiyetlerini hem de yeminli uyarılarla anlatırken buyurmuş ki:

- Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, kul tam Müslüman olamaz, çevresindeki komşuları onun elinden ve dilinden emin olmadıkça! Ve yine kul tam iman etmiş sayılamaz, komşuları onun kötülüğünden selamette bulunmadıkça!.

Evet, Kutlu Doğum sahibi böyle uyarılarda bulunmuştur o günün Müslüman'ına. Bugün ise o günden daha çok ihtiyacımız var birbirimizden emin ve memnun olma mükellefiyetimizi yerine getirmeye...

Nitekim komşu haklarını, ana-baba hakları kadar önemli gören Efendimiz (sas) Hazretleri, bakın ne türlü bir ikaz ve irşadda daha bulunmuştur bizlere:

-Komşunun komşu üzerindeki hakkı, annenin evlatları üzerindeki hakkı gibidir. Anne ile evladın birbirlerini nasıl sevip saymaları, haklarına önem verip incitmemeleri gerekiyorsa, komşular da birbirlerini öyle sevip saymalı, karşılıklı haklarına öyle dikkat etmeliler ki, bu komşulardan oluşan ülke halkı da sevgi, saygı ve beraberlik içinde kucaklaşıp birbirlerinden emin ve memnun olsunlar, estirilen fitne rüzgârları karşısında savrulmaktan kendilerini kolayca korusunlar.

Bu öneminden dolayı komşu hakkı konusunda ısrarlı uyarılarda bulunan Efendimiz (sas) Hazretleri:

- Komşu hakkına dikkat edin! Ben komşu hakkı konusunda Cebrail'den o kadar ısrarlı ikaz aldım ki, neredeyse komşunun komşuya mirasçı olacağını dahi zannettim! İsterse o komşu başka bir dine mensup olsun! diye de komşu hakkına dikkatimizi çekmiştir.

Meşhur sahabi Amir bin As, oğlunun kestiğı kurbanın etinden Yahudi komşusuna vermediğini öğrenince yaptığı ikazında şöyle demiştir:

- Yahudi de olsa komşumuzu ihmal etmemeliyiz. Allahü Teala komşu hakkı konusunda bizlere o kadar ısrarlı ikazlarda bulundu ki, neredeyse komşuyu komşuya mirasçı kılacak zannettik biz.

Bir sahabi de, komşunun avlusundaki ağacın sarkan dallarından kendi avlusuna gece dökülen hurmaları sabah kalkan çocuklar alıp da komşu hakkı yemiş olurlar endişesiyle mescitte sabah namazını kılar kılmaz hemen evine koşup dökülen hurmaları toplayarak komşusunun avlusuna atarak komşu hakkından kaçınma dikkatini göstermiştir.

Bundan dolayı fıkıhta 'komşu hakkı, birinci derecede kapı ve duvar komşuluğuyla başlar, sonra ev yakınlığıyla genişleyip mahalleyi de, ülkeyi de içine alır' denmiştir..

Kapı komşusundan şikâyetçi olan bir komşuya Efendimiz'in sabırlı olma hatırlatması da şöyle olmuştur:

- İlk olarak sen komşunu incitmekten sakın, sonra ondan gelecek olan incitmelere birazcık sabırlı ol, bundan sonra da konuşup anlaşarak helalleşmeye bakın.

Komşu hakkı, kul hakkından sayıldığından dolayı sahabeler komşuyu kırıp incitmekten hep titremişlerdir. Bunun için imkân sahibi komşular, ihtiyaç sahibi komşularının yardımına koşup dualarını almak için sanki yarışa girmişlerdir. Böylece ülke halkının birlik beraberliğini önce kendi aralarındaki komşu haklarına dikkat ederek sağlamışlardır.

Bu konuda sadece şu söz, komşu hakkının önemini anlatmaya yetmiştir:

-Komşunun komşu üzerindeki hakkı, annenin evladı üzerindeki hakkı gibidir! Birbirlerini ihmal edemezler, zarar ise hiç veremezler! Çünkü anne ile evlat hakkı hassasiyetinde olacaklar birbirlerine karşı. Demek ki ülke içindeki birlik beraberlik gerçekten de komşular arasındaki birlik beraberlikten geçer. 'Tenbih-ül'Gafilin'deki komşu hakkına da bakılabilir...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peygamberimiz'den (sas) toplumdaki gerilimi düşürme mesajı!

Ahmed Şahin 2011.04.26

Önce gerilime sebep olan olayı okuyalım, sonra gerilimi düşürme çaresine bakabiliriz.

Medineli Abdullah bin Sehl ile Muhayyıs, çalışıp çabalayarak ekmek parası kazanmak için Hayber'e gitmişlerdi. Abdullah, Hayber'in Şık mahallesindeki bir evde kalıyor, gündüzleri de tarladaki işine gidip çalışıyordu. Muhayyıs ise bir başka yerde iş bulmuştu. Ancak Muhayyıs bir ara arkadaşından haber alamaz olunca merak edip araştırmaya başladı. Bulamayınca soruşturmayı derinleştirdiği sırada bir Yahudi çocuk 'Mahallemizdeki kuyuda bir ceset var, belki sen onu arıyorsun.' dedi.

Muhayyıs heyecanla kuyuya indiğinde arkadaşı Abdullah'ın başı üzerine düşerek yahut da düşürülerek boynu kırılmış halde cesedini buldu. Muhayyıs fevkalade üzüldü bu olaya. Çevresindeki Yahudilere:

-Bunu siz öldürdünüz, diyetini ödemelisiniz, kanı yerde kalmamalı arkadaşımın, dedi.

Yahudiler hep birlikte inkâr ettiler:

-Biz ne öldürdük, ne de öldüreni gördük. Boşuna bize suç yükleme, dediler.

Muhayyıs arkadaşının cenazesini usulüne uygun şekilde defnettikten sonra doğruca Medine'nin yolunu tuttu. Efendimiz'in (sas) huzuruna gelerek olayı aynen anlattı.

-Yahudiler arkadaşım Abdullah'ı mahalledeki kuyuya atmışlar, dedi.

Efendimiz, Hayber Yahudilerinin Abdullah'ın yoksul ailesine diyetini ödemelerini istedi. Yahudiler:

-Biz öldürmedik de öldüreni görmedik de.. diye karşılık verdiler.

Bu durumda Müslümanlara, Abdullah'ı Yahudilerin öldürdüğünü ispat etmek düşüyordu. Ya şahitle ispat edecekler ya da Yahudilerin öldürmüş olacağına yemin edeceklerdi. Müslümanlar böyle bir şahidi bulamadılar, yemini de yapmaya cesaret edemediler. Çünkü olayı gözüyle gören olmamıştı. Ancak Abdullah'ın onların mahallesindeki kuyularında ölü bulunduğuna da bir gerçektir.

Bu durumda Yahudilere yemin teklif edildi. Elli kadar Yahudi birlik halinde toplanarak yemin etti:

-Abdullah'ı biz öldürmedik, öldüreni de görmedik!..

Müslümanlar ise onların öldürdüklerine yemin edememişler, görmedikleri yerde yemin edemeyeceklerini de söylemişlerdi. Ama bir gerçek vardı ki o da, Abdullah'ın boynu kırık halde Yahudilerin mahallesindeki kuyularında ölü bulunduğuydu.

Sonuç böyle ortada kalınca Müslümanlar ile Hayber Yahudileri arasında ciddi bir gerginlik başladı. Müslümanlar Yahudilere Abdullah'ın katilleri olarak bakıyor, mutlaka diyetini ödemeleri gerektiğini, böylece Abdullah'ın geride kimsesiz kalan yoksul ailesinin de bir ölçüde yarasının sarılmış olabileceğini söylüyorlardı.

Yahudiler ise böyle bir diyet ödemeye razı olmuyorlardı.

Cinayetin ortada kalışı, ciddi bir gerginliğin başlamasına sebep oldu.

Peygamberimiz (sas) bir yönetici olarak toplumun bir kesiminin ötekine karşı gergin şekilde kalmasını mahzurlu buluyor, bu gerginliği mutlaka gidermeyi düşünüyordu.

Nitekim gerilimli ortamın uzamasını istemeyen Efendimiz (sas) yakınlarına emir verdi:

-Kırda otlayan zekat develerinden yüz deve ayırıp getirin, Abdullah'ın mağdur ailesine diyet olarak ödeyin. Abdullah'ın diyetini ben ödüyorum. Onun kanı yerde kaldı denerek toplumun düşmanlık duyguları içinde kalmasını istemiyorum.

Nihayet hazine develerinden seçilip getirilen yüz deve, yoksul Abdullah'ın ailesine teslim edilmiş, onlar da böylece diyetlerinin ödendiğini düşünerek olayın etkisinden bir ölçüde kurtulmuşlar, toplumdaki mağdur aile gerginliği de bir ölçüde giderilmişti.

İlahiyatçı yazar Mehmet Dikmen'in "Peygamberimizin İnsan Kazanma Metodu" kitabında bu olay şöyle yorumlanıyor:

Peygamberimiz'in, Abdullah'ın diyetini bir yönetici olarak bizzat devlet hazinesinden kendisinin ödemesi, toplumda ortaya çıkan gerginliği gidermek içindi. İki toplumun birbirine karşı kin ve intikam düşünceleri içinde gergin şekilde yaşamaları mahzurluydu. Allah Resulü hep barış ve emniyeti telkin ediyor, toplumda herkesin birbirine karşı gerginlikten uzak saygı ve hoşgörü içinde yaşamalarını istiyordu.

Bu sebeple fedakârlığı yine kendisi yapmış, toplumda barış ve huzuru sağlamak için ilk adımı yine kendisi atmış, ümmetine de mesajını böyle vermişti. Yeter ki ümmeti de bu mesajı alabilsin, toplumda oluşan gerginliği gidermenin görevi olduğunu anlamış olsun... a.sahin@zaman.com.tr

Hadis meallerinden hatırlatmalar...

Ahmed Şahin 2011.04.27

Alimlerin ittifakla yaptıkları bir tavsiyeleri hep aynı olmuştur:Kur'an-ı Kerim'den sonra Peygamber Efendimiz'in (sas) hadislerini okuyun!.

Hadisler her seviyedeki okuyucuya açık mesajlar verir, kolayca anlayacakları değerli bilgiler sunarlar. Şayet düşünerek okur, benimseyerek incellerseniz. Zaten hadisler de Kur'an'ın manalarını açıklar.

Bundan dolayı birçok irşat kitabında Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hadislerinden özetler verilmiş, okuyucusunu yüksek ahlaka yönelten hadis meallerine dikkat çekilmiştir. Farklı eserlerden seçtiğim bu meallerden bazılarını, sorulan sorulara cevap olmak üzere arz etmek istiyorum bugün... Sanırım siz de düşünerek okuyacak, sevinerek benimseyeceksiniz verilen bu özel ve güzel cevapları...

1- Mahşerde elinde avucunda hiç sevabı kalmamış, hepsini de dünyada yüklendiği hak sahiplerine vererek helalleşmek zorunda kalmış bir müflis adama sorulacak:

Düşün bakalım, hiçbir iyiliğin kalmadı mı geride seni kurtaracak?..

Kendini kurtaracak sevabı kalmayan müflis adamın cevabı şöyle olacak:

Hiçbir sevabım kalmadı, sadece bana borçlanmış kimselere hep müsamahalı davranır, ödeyebilecekleri güne kadar onları zorda bırakmamaya çalışırdım. Borçlulara karşı gösterdiğim bu müsamahadan başka hiçbir iyiliğim kalmadı geride!.. İşte bu adama Rabb'imiz buyuracak ki:

Sen kul iken borçlanmış yoksullara böyle müsamahalı davranıyorsun da ben Erhamürrahimin olan Rab iken zorda kalmış sana müsamahalı davranmaz mıyım?..

İşte bundan dolayı denir ki: Sen zorda kalanlara müsamahalı ve merhametli davran ki, Rabb'imiz de sen zorda kaldığında sana müsamahalı ve merhametli davransın!

2- Kazandığı sevaba sevinen, maruz kaldığı günaha da ciddi şekilde üzülen insan kâmil Müslüman'dır.

Demek ki, insan iman kuvveti nispetinde kazandığı sevabına sevinir, maruz kaldığı günahına da üzülür. Sevabına sevinmeyip günahına da üzülmeyen adamın bu duyarsızlığı hayra alamet sayılmaz.

Çünkü insan üzüntü duymadığı günahını tekrar işlemekten kaçınmayacağı gibi, sevinmediği sevabını da tekrar kazanma ihtiyacı duymayabilir.

Bu sebeple insan maruz kaldığı günahına ciddi şekilde üzülmelidir ki, bu üzüntü bir bakıma tövbesi manasına gelsin, affına sebep olsun.

3- Mümin günahını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük görür, mücrim de burnu üzerine konmuş sinek gibi basite alır. Bundan dolayı deniyor ki:

Günahını büyük gören, tekrar etmeyeceğinden dolayı küçültmüş sayılır. Küçük gören de tekrar edeceğinden dolayı büyütmüş olur.

4- Çölden gelen bir adam sordu: Ya Resulallah, insan içine girmedeği bazı toplulukları geriden sevir, bu sevgisinin ona faydası ya da zararı olur mu? Buyurdu ki:

İnsan sevdiği topluluklarla birlikte olacaktır mahşerde...

Demek ki hep iyileri sevmeli, iyi işlerle meşgul olanların yanında ve yakınında bulunmalı ki, onlara gelecek iyiliklerden yakınında bulunan kendisi de istifade etsin. Kötülerle birlikte olup onlara yakınlık duymamalı ki, onlara gelen kötülüklerden de kendisine zarar dokunmasın.

5- Pehlivan, kucakladığı rakibinin sırtını yere getiren değildir. Asıl pehlivan, kendisini saran öfkesini yenerek kırıcı bir davranışta bulunmayan kimsedir.

6- Ölen anne babama nasıl yardım yapabilirim? diye soran bedeviye Efendimiz'in cevabı şöyle olmuştur:

Vermeyi düşündüğün sadakayı hep annen, baban adına ver. Hem onlar sadaka sevabı kazanır, hem de onları niyet eden sen sadaka sevabı kazanırsın. Böylece ölmüş olan anne babana devamlı iyilik yapan evlatlardan sayılırsın.

7- Kolaylık gösterin, güçleştirmeyin; müjdeleyin nefret ettirmeyin!

Evet, İslam'ın tüm emir ve yasaklarında kolaylık vardır güçlük yoktur. Ne emredilmişse gücü yeteceği için emredilmiştir. Bundan dolayı zekatı zengin verir, hacca da zengin gider. Gücü yetmeyen yoksul bunlarla mükellef tutulmamıştır. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her sabah sizden 8 şey istendiğini biliyor musunuz?

Ahmed Şahin 2011.05.03

Bana öyle geliyor ki günlük olaylar kafamızı, kalbimizi o kadar istila ve işgal ediyor ki, asıl düşünmemiz gereken meseleleri düşünemiyor, hayatın gayesine ait esas konuları hatırlayamaz hale bile geliyoruz. Bu durumda ister istemez İmam-ı Şafii Hazretleri'nin her sabah hayatının gayesini düşünme örneği geliyor aklımıza. Ancak o zaman hatırlıyoruz her sabah bizden de sekiz şeyin istendiğini...

Ne dersiniz Hazreti İmam'ın her sabahki tefekkürünü bugün biz de bir defa olsun hatırlayalım mı? Bakalım bizden de isteniyor mu İmam'dan istenen sekiz şey bir düşünelim mi?

Evet diyorsanız, buyurun, birlikte okuyoruz Hazreti İmam'ın her sabahki tefekkürünü.

Bilindiği üzere İmam-ı Şafii Hazretleri 204'te Mısır'da 54 yaşında vefat eden büyük müçtehidimizdir. Hayatını hep tefekkürle değerlendiren bu büyük müçtehidimiz bir sabah namazından sonra evine doğru yine derin bir tefekkür içinde yürürken, yaklaşan biri:

- "Efendi Hazretleri, derin düşünce içinde görüyorum sizi, bir sıkıntınız mı var yoksa?" diye sorar. Hazreti İmam:

- Her sabah benden istenenleri düşünüyorum da onun için dalgın yürüyorum, der.

Adam merak eder:

- Her sabah sizden istenenler nedir? Neleri düşünüyorsunuz böyle derinden?

- Her sabah yeni bir güne başlarken benden şu sekiz şeyin istendiğini düşünüyorum, diyen Hazreti İmam saymaya başlar her sabah istenen sekiz şeyi:

- 1- Rabb'im, benden farzlarını istiyor.
- 2- Resulullah Efendimiz benden sünnetlerini istiyor.
- 3- Aile ve çocuklarım benden helal nafakalarını istiyor.
- 4- İmanım ve aklım benden Rabb'imın emirlerine uymamı istiyor.
- 5- Nefsim ve şeytanım da benden kendilerine uymamı istiyor.
- 6- Her an amelimi yazan melekler de hep sevap yazdırmamı istiyor.
- 7- Her doğan güneş bir gün daha yaşlandığımı hatırlamamı istiyor.
- 8- Her sabah Azrail de kendisine bir gün daha yaklaştığımı düşünmemi istiyor.

Hazreti İmam:

- İşte der, her sabah bu istekleri düşünerek yürüyorum bu yollarda. Dalgın görünüşümün sebebi bu isteklerdir. Soru sahibi:

-Ya İmam der, bunlar sadece sana mı soruluyor, yoksa bana da soruluyor mu bu sorular her sabah? Hazreti İmam tebessüm ederek cevap verir:

- Ben kendime her sabah bu soruların sorulduğunu tespit ettim, belki sana da soruluyordur bu sorular. İstersen kafanı gereksiz konulardan temizle de bir de sen düşün bu soruları!

Adam bir an düşünceye dalar. Çok geçmeden başını sallayarak cevap verir:

- Evet ya İmam der, bu sorular sadece sana değil bana da, hatta her sabah günlük hayatına başlayan herkese sorulan sorulardır. Bu önemli soruların her sabah bana da sorulduğunu düşündürdüğün için teşekkür ederim. Meğer biz ne kadar gaflet içinde yürüyormuşuz yolumuzda da haberimiz yokmuş...

- Ne dersiniz, kafası gönlü gereksiz olaylarla istila ve işgal edilmiş bizlerden de her sabah böyle sekiz şey istendiğini düşünüyor muyuz? Mesela her sabah bizden de:

- Rabb'imiz farzlarını, Resulullah Efendimiz sünnetlerini, aile ve çocuklarımız da helal nafakalarını istiyorlar mı? Akıl ve imanımız kendilerine tabi olmamızı, nefis ve şeytanımız da asıl kendilerine uymamızı telkin ediyorlar mı? Amellerimizi yazan melekler de hep sevap yazdırmamızı bekliyorlar mı? Güneşin her doğuşu, bir gün daha yaşlandığımızı, Hazreti Azrail'e bir gün daha yakınlaştığımızı düşünmemizi istiyorlar mı?

Ne dersiniz, her sabah günlük hayata başlarken bunları düşünmek bizim de aklımıza gelmeli mi?

Yoksa boş ver mi diyor, malum tekerlemeyi tekrar edenlere biz de mi katılıyoruz:

Ayağını sıcak tut, başını serin; hayatını yaşa, düşünme derin mi diyoruz?

Öyle ise gelin, kafamızı kalbimizi günlük olayların istila ve işgalinden birazcık kurtaralım da, Hazreti İmam'dan istenen sekiz şeyin her sabah bizden de istendiğini düşünelim mi? Ne dersiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaptığı gusülden şüpheye düşenin soruları

Ahmed Şahin 2011.05.04

Gusül konusunda çok hassas olduğunu ifade eden genç okuyucum diyor ki:

-Bazen gusül yaparken şüpheye düşüyorum, yaptığım gusül sahih oluyor mu, yoksa bozuluyor da bilmiyorum diyerek endişeleniyorum? Gusül konusunda biraz bilgi verseniz de yaptığım gusülden şüpheye düşmesem, vesveseye kapılmasam!..

Okuyucumun gusül konusundaki hassasiyeti çok yerindedir. İnsan yaptığı guslün hükümlerini bilirse şüpheye düşmez, vesveseye de kapılmaz. Bilemezse şüpheden, vesveseden de kurtulamaz. Öyle ise gusül konusunda okuyucumun bilmesi gereken temel hükümleri şöyle sıralamakta fayda vardır diye düşünüyorum:

1- Gusletmek, yani yıkanmak isteyen cünüp kimse, önce duşun altına geçerek herhangi bir yerinde bir necaset var ise onu temizler, ön ve arka avret yerlerini özellikle baştan yıkar. Bundan sonra gusle başlar. Yıkadığı sağ eli ile üç defa ağzına su vererek iyice çalkalar, bundan sonra üç defa da burnuna su çekerek iyice burun içini de temizler, arkasından da hiç kuru yer kalmayınca kadar bütün vücudunu baştan aşağıya akan su ile yıkar.. Bedende iğne ucu basacak kadar olsun kuru yer kalmadığı andan itibaren temizlik yapılmış, gusül tamamlanmış kabul edilir. Bir rahatlama da o andan itibaren başlar gusleden kimsede. Guslün esası budur.

2- Gusül yaparken, idrar yolundan akıntı gelse, yani idrar sızması olsa, yahut da diş kanaması görülse bu akıntılar yapılan guslü bozmaz, gusül tamam olur. Ancak bu akıntılar bir bakıma boy abdesti de sayılan guslün abdest olma vasfını bozduğundan, namaz kılmak için ayrıca abdest almak gerekir. Çünkü gusülde esas olan beden kuru yeri kalmaksızın yıkanmasıdır. Yıkama ise tamamdır. Ancak bu yıkama aynı zamanda bir de boy abdesti demek olduğundan, gelen akıntılar sadece abdesti bozmuş olur, namaz için yeniden abdest almak gerekir.

3- Gusül sırasında ağızda sabit bulunan kaplama ve dolgulu dişler gusle mani olmazlar. Bu dolgu ve sabit kaplamanın üzerinden akıp giden su, altını yıkamış gibi kabul edilir, bu konuda da bir vesveseye kapılmaya gerek kalmaz. Hatta beden herhangi bir yerindeki yara üzerinde bulunan sargıyı çözerek yıkamak yaraya zarar verecek olursa suyun sargının üstünden geçmesi bile yeterli sayılır. Bu da zarar verecekse elle sargı üzerine mesh etmekle yetinilir, yaraya zarar verecek şekilde sargıyı çözme mecburiyeti de söz konusu olmaz.

4- Sokakta yürürken, ya da işyerinde çalışırken, yahut da hayale müstehcen görüntüler aksedince idrar yolundan akıntı gelir de çamaşırı ıslatırsa durum ne olur? Habersizce gelen bu gibi akıntılar guslü mü gerektirir, yoksa sadece varsa abdesti mi bozar?

- Herhangi bir zamanda idrar yolundan gelip de çamaşırı ıslatan bu gibi sızmalar sadece varsa abdesti bozar, guslü gerektiren sperm sayılmaz. Bu sebeple böyle bir akıntı gelerek iç çamaşırı avuç içi kadar genişlikte kirlettiği anlaşılırsa, yapılacak iş, hemen abdest alma yerlerindeki müsait musluğun altına kirlenen kısmı uzatıp bulaşan akıntının gittiğine kanaat getirinceye kadar yaşlığı yıkamak, sonra da dışarıdaki lavaboda abdest alıp

namazı kılarak kazaya bırakmamaktır. Böylece kaçınılması zor bir çamaşır kirlenmesini büyütüp de namaza, abdeste mani gusül gerektiren bir olay gibi görmemek gerek. Çünkü gusül, böyle habersizce gelen akıntıdan değil süratle ve sarsıntı ile gelen sperm patlaması ile farz olur. Habersizce ve sakince gelen idrar cinsi akıntı sperm değildir ki guslü gerektirsin. İkisini ayırmak gerekir.

5 - Göze yapıştırılan lens ile rahim içine konan spiral de yapılacak gusle engel olmaz. Çünkü gusülde gözün iç kısmını yıkamak farz olmadığından takılan lens gusle engel olmadığı gibi, rahim içine konulan spiral de lens gibidir. Guslü gerektirmediği gibi, yapılacak gusle de mani olmaz... Daha sonra da bu konulara dönebiliriz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz gerginliği artıran değil, azaltanlardan olun!..

Ahmed Şahin 2011.05.10

Ortalığın karmakarışık olduğu bazı devrelerde bela ve musibetler de karmakarışık halde gelir insanların üzerlerine.

Çünkü birileri bir bela ve musibete müstahak hale gelmişse, sataşacak birine ihtiyacı vardır ki, müstahak olduğu bela gelip kendisini onun vasıtasıyla terbiye etsin. Ama kim vesile olacak bu müstahak adama layık olduğu belanın gelip de onu terbiye etmesi için?

Dikkat! Siz olabilirsiniz. Sebepsiz yere sizi suçlayıp sataşmalar da bundan olabilir.

Öyle ise gerilime maruz kaldığınız yerlerde tutum ve tavrınıza dikkat edin, birileri, müstahak olduğu musibetin gelmesi için sizi vesile ve alet etmesin!..

Toplumda gerginlik ve tahriklerin yaygınlaştığı devrelerde bu gibi imtihanlara karşı sabırla muhatap olmaya ihtiyaç olduğunu unutmayın!..

Daha açığı siz, gerginliği artıran değil, hep azaltan adam olmayı tercih edin!..

Bu uzunca girişi, ibretli bulduğum bir olayı anlatmak için yapmış bulunmaktayım. Toplumda artan gerginlikler, beklenmedik anda meydana gelen ani hiddet ve şiddetler, bu konuda tedbirli ve temkinli olmayı hatırlatıyor bizlere, bunu unutmayın!..

Yazdığı değerli eserleriyle Sultan 3. Selim'in iltifatlarına nail olan meşhur alim Kamus mütercimi Asım Efendi, kendisine yönelen bir bela ve musibetin önünden nasıl bir anlayışla kurtulduğunu anlatırken şöyle der:

- Tahsilim zamanında medreseye yakın fırından ekmek alırdım. Bir sabah yine ekmek almak için gittiğim fırında tezgâhtaki adamın haksızlığına maruz kaldım. Adam herkese sırası gelince istediği ekmeği veriyor, bana sıram geldiği halde görmezlikten gelerek ötekilere yöneliyor, sanki bana bir düşmanlığı varmış gibi beni tahrik ediyordu. İkaz edip 'sıra bendedir' falan dediysem de beni görmezlikten gelerek hep yanımdakilere yöneliyordu. Bu sırada öfkem kabarıyor, adamı yakasından tutup savurmayı bile içimden geçiriyordum.

İşte bu anda düşündüm ki:

- Bu adam bir belaya müstahak hale gelmişse neden bu belayı benim elimle bulsun, ben de onun müstahak olduğu belanın suçlusu durumuna düşeyim? Sabredeyim, mutlaka bu haksızlığın içinde bir hikmet vardır, sabır imtihanına tabi tutuluyor olabilirim, diyerek geriye çekilip uzunca bir zaman beklemeyi tercih ettim. En nihayet herkes ekmeğini alıp gittikten sonra mecburen bana da yönelerek ekmeğimi vermek zorunda kaldı. Geç de olsa medreseme döndüm.

Bir zaman sonra 'Bu adamın bana kastı neydi acaba?' diye merak ederek yine fırına gittim. Baktım, o adam yok. Sordum. Dediler ki: O gün senden sonra kavga ettiği bir adamdan aldığı darbelerle yaralandı, perişan halde yatağında yatıyor şimdi!..

Anladım ki onun başına böyle bir musibet gelecekmiş, beni de gelecek olan musibetin müsebbibi yapacakmış. Gösterdiğim sabır sayesinde onun başına gelecek musibetin müsebbibi ben olmaktan kurtulmuşum. Bir sabırsız adam sebep olmuş müstahak olduğu musibetin kendisine gelmesine.

Asım Efendi der ki:

- Böyle haksızlığa maruz kaldığınız hallerde kendi haklılığınızı düşünerek sakın öfkeye kapılıp da tepkinizin dozunu yükselterek kendinizi muhatabın müstahak olduğu musibetin müsebbibi durumuna düşürmeyin! Bu adam bir musibete müstahak ise benden bulmasın, diyerek sabır gösterin, ilginiz olmayan bir musibetin müsebbibi haline gelmeyin. Böylece sabrınız sayesinde size yönelen belanın önünden sapma basireti gösterip imtihanı kazanmış olun...

Bence Asım Efendi'nin bu sözlerini hatırlamakta fayda vardır. Sokakta, işyerinde, trafikte ve hayatın her safhasında, hatta sataşmalara maruz kaldığınız her yerde!.. Birileri müstahak olduğu musibeti sizinle bulmasın. Siz gerginliği artıran değil, azaltan olmayı tercih edin her zaman. Bu tedbir ve temkin sizde bir huy haline gelsin. Kendi kendinize tembihiniz hep aynı olsun: "Ben gerilimi artıran değil, hep azaltan olacağım!"

Şayet Kamus mütercimi Asım Efendi gibi kendinizi korumak istiyorsanız...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abdeste, namaza yeni başlayanların soruları

Ahmed Şahin 2011.05.11

Yeni başlayanlardan gelen iki soru şöyle ifade edilmiş. Birinci soru: Ben namaza yeni başlayınca abdeste de yeni başladığımı kendiliğinden anlayacaktır.

Bu acemiliğimden dolayı çevremden ikazlar alıyorum, şunu yanlış yapıyorsun, şunu unutuyorsun gibilerinden. En son aldığım uyarılardan biri de, abdest alırken okunacak duaları bilemediğim. Ben şu anda sadece abdestimi alabiliyorum, bu sırada okunacak duaları ezberlemediğimden dua okuyamıyorum. Dua okumazsam abdestim boşa mı gitmiş olur? Bunu öğrenmek istiyorum.

Cevap: Abdest alırken okumanız tavsiye edilen dualar abdestin farzından vacibinden değil, sadece adabındandır. O duaları okumadan aldığınız abdest sahihtir, bir şüpheye düşmenize hiç gerek yoktur. Şöyle de ifade edebiliriz. Abdesti alırken seleften nakledilen o duaları okuyanlar sevap alırlar, okumayanlar ise günaha girmezler, abdestlerinde bir eksiklik söz konusu olmaz.

Ancak abdeste başlarken en başta okumamız gereken Besmele sünneti, bunlardan ayrı bir önem arz etmektedir. Peygamberimiz, abdestin başında Besmele çekmeyi hem tavsiye etmiş hem de kendisi abdeste hep Besmele ile başlarken buyurmuş ki:

- Besmele çekmeden başlanan abdestin sevabında eksiklik vardır!.. Yani Besmele'siz başlamayın abdestinize!.. Bu konudaki bir başka hadis-i şerifte de buyrulur ki:

- Abdestine Besmele ile başlayanın, her tarafı temiz olur. Besmele'siz başlayanın ise sadece abdestte yıkadığı yerleri temiz olur!.. Öyle ise abdeste Besmele ile başlama sünneti hiç ihmal edilmemelidir.

Sözü buraya getirmişken Besmele'nin başta çekilmesi gerektiğini ifade eden şu önemli hükmü de hatırlatmış olayım.

Yemek yerken başta çekmeniz gereken Besmele'yi nerede aklınıza gelirse orada çekebilirsiniz. Çünkü yemeğin her lokması ayrı bir ibadet sayılır. Ancak abdestte böyle değildir. Abdestin başından sonuna kadar hepsi tek ibadet sayıldığından, başında Besmele çekilmezse sonradan çekilen Besmele, başında çekilmiş gibi sünnetten sayılmamaktadır.

Bu sebeple, abdestin başında elinizi suya uzatırken hem niyetinizi hatırlayacaksınız hem de hemen Euzü-Besmele çekerek abdestinize Besmele ile başlamış olacaksınız...

Bu itibarla, Besmele'nin abdestin başında iken çekilmesi gereğini unutmamalı, abdeste başlarken dalgınlığa düşüp de Euzü-Besmele çekmeyi sonraya bırakmamalıyız!..

İkinci soru: Namaza yeni başladım ve birçok tereddüdüm var. Bunları zamanla aşacağım inşaallah. Ancak namazı tam bir huzurla kılabilmem için baktığım şeylerin kalbimi meşgul etmemesi niyetiyle gözlerimi kapıyorum. Böylece gözümü gönlümü tümüyle namazın içinde tutmayı düşünüyorum. Ancak bunun uygun olmayacağını, namazda gözlerin açık bulunması gerektiğini de söylüyorlar. Hangisini tercih etmeliyim? Gördüğüm şeylerin kalbimi meşgul etmemesi için namazda gözlerimi kapalı tutmam daha uygun olmaz mı?

Cevap: Namazda kalp huzuru gerçekten çok mühimdir. Bundan dolayı namaza başlarken önce zihindeki namaz dışı konuları tahliye etmeye çalışmalı, bütün duygularımızla namaza yönelmeye gayret etmeliyiz ki; namaza hem kalbimizle hem de kalbimizle yönelmiş olalım. Bu sebeple namazda tam bir huzur sağlamak için gözleri bazen yummakta mahzur olmayabilir. Ancak bu hal, devamlı olmamalıdır. Çünkü namazda devamlı olması gereken hal, gözün kapalı olması değil secde yerine bakacak şekilde hep açık olması, ayakta iken secde yerine, otururken de kucağa bakılıyor olunmasıdır. Kalp huzurunun, böylece hep belli yerlere bakmakla temin edilmesi gerekmektedir.

Bundan dolayı ilgili kitaplarda, namaz kılarken kıyamda gözler secde yerine bakmalı, tahiyyata oturunca da kucağa bakmalı, gözleri sağa sola kaydırarak, yahut da tümüyle kapayarak kılmanın mekruh olduğu unutulmamalı, denmektedir.

Demek oluyor ki, namazda arada sırada kafa ve kalp birliğini sağlamak için gözler kapansa da bu tedbir devam eden bir alışkanlık haline getirilmemeli, açık gözle secde yerine bakarak kılmayı esas almalı, bunu sünnetin bir gereği olarak bilmelidir.

Ülkemizde en makbul amel, kardeşliğimizi pekiştirme ameliidir

Ahmed Şahin 2011.05.17

Ülkemizdeki tüm insanları kardeş biliyoruz..-İnsan kardeşi.. İslam kardeşi..Kardeşlerimizle sevgi saygı içinde muhatap olup kucaklaşmayı da bu kardeşliğimizin vazgeçilmez bir gereği olarak görüyoruz. Hatta böyle devrelerde kardeşliğimizi pekiştirme ve kuvvetlendirmeyi de en makbul hizmetimiz ve amelimiz diye yorumluyoruz..

Çünkü, Müslümanların kendi içindeki kardeşlik duygusunu zayıflatarak birbirlerine karşı savaşa girişmelerini de görünce, bir daha anlıyoruz ki, bugünün Müslüman'ının en makbul amel ve hizmeti, aralarındaki kardeşlik duygularını kuvvetlendirmek, sevgi, saygı ile kucaklaşmalarını sağlamaktır..

Nitekim kardeşliğin bu öneminden dolayı Efendimiz (sas) Hazretleri de, en uyarıcı ifadesini kardeşliği koruma konusunda kullanarak üç defa tekrarladığı ikazında buyurmuş ki:

-Vallahi iman etmiş olmaz, vallahi iman etmiş olmaz, vallahi iman etmiş olmaz!

Sorarlara:

-Ya Resulallah kim iman etmiş olmaz? Şöyle haber verir iman etmiş olmayana:

- Kardeşlik duygusunu korumayan kötü ahlaklı Müslüman!.

Evet, kardeşlik duygusunu korumayan, çevresine karşı itici ve ayırıcı davranan insan, bu itici tavrını devam ettirdikçe tam iman etmiş sayılmaz! Çünkü bu sevgisiz tavrıyla birlik beraberlikte gevşeme ve ayrışmalar meydana getirir. Kardeşlik duygusu kaybolmaya, arkasından da düşmanlık duygusu gelişmeye başlar..

Halbuki Rabb'imizin en sevdiği kulu, kardeşlik duygusunu koruyan kuludur.

Nitekim ashaptan Üsame bin Şüreyk bir müşahedesini şöyle anlatmaktadır.

Efendimiz'in (sas) huzuruna giren bir grup insandan biri şöyle sordu:

-Ya Resulallah, Rabb'imizin en çok sevdiği kulu hangi kuludur?

Bu soru hemen herkesin de sorusuydu. Şöyle cevap verdi:

-Allah'ın en çok sevdiği kulu, kardeşliğini koruyan güzel ahlaklı kuludur!.

Evet, hiç unutulmaması gereken bir sevilen kul tarifidir bu:

-Allah'ın en çok sevdiği kulu, kardeşliğini koruyan güzel ahlaklı kuludur!

Efendimiz'in sevdiği ümmeti de aynıdır. Buyurur ki:

- Benim en çok sevdiğim ümmetim de, kardeşliğini koruyan güzel ahlaklı ümmetimidir!.

Demek ki, kardeşliğimizi koruyan güzel ahlak, bizim ihmal edilmez vafımızdır.

Efendimiz'in iki kadın hakkındaki değerlendirmesi ise bu konuda unutulmayacak örneklerdendir..

Derler ki: Bir kadın var, namazını kılıp orucunu tutuyor, ama diliyle çevresindeki kardeşlerine eziyet eden kötü bir ahlaka sahiptir. Buyurur ki: Kardeşleriyle iyi geçindirmeyen kötü ahlakı, o kadını kötü ahlaklıların gideceği yere götürür.

Yine derler ki: Bir kadın da var ki, namazı orucu yoktur ama komşularıyla iyi geçinen güzel ahlakı vardır. Buyurur ki: O kadının gideceği yer de güzel ahlaklıların gideceği yerdir.

Demek ki, Müslüman, çevresindeki kardeşleriyle sevgi saygısını koruyan güzel ahlak içinde olmalı, böylece iyi ahlaklıların gideceği yere gitmeyi hedef almış bulunmalıdır!.

Müslümanların kardeşlik duygularını kuvvetlendirerek birbirlerini sevmelerini Efendimiz o kadar istiyor ki, konuyu mazeret kabul etmeyecek derecede kolaylaştırarak şöyle buyuruyor.

- Kendinizi sevdirecek paranız pulunuz yoksa, güler yüzünüz tatlı diliniz de mi yoktur?

İşte bütün bu uyarılardan sonra diyoruz ki, içinde bulunduğumuz kardeşliğimizi zayıflatan şu kritik devrenin en makbul ameli ve hizmeti, ülke çapında herkesin çevresiyle kardeşliğini daha da kuvvetlendirmesi, sevgi saygısını artırarak muhatap olması, ayırım yapmadan birlik beraberliğimizi perçinleme hizmetlerinde bulunmasıdır.

Bugün Müslüman ülkelerdeki kardeşlerin birbirleriyle düşmanca çatışmalara girişmeleri de bizlere, kardeşliğimizi koruma ve kuvvetlendirme mesajı veriyor olmalıdır!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sizde de kendinizi üstün görme duygusu var mı?

Ahmed Şahin 2011.05.18

Sevindirici bir İslami anlayış: İnsan ne kadar günahlı olursa olsun Rabb'imizin rahmetinden ümidini kesmemelidir. Yine insan ne kadar da faziletli olursa olsun kendisini garantide sanıp da başkalarından üstün görmemelidir!

Altınoluk dergisinin mayıs ayı sayısında bu önemli İslami anlayış, tasavvuf üslubu içinde yaşanmış örneklerle okuyucuya sunulmuştur. Yerimizin alacağı kadarını özetleyerek paylaşmak istiyorum bu önemli konuyu sizinle. Bakalım insan, günahı çok olsa da ümidini kesebilir mi, sevabı çok olsa da kendini garantide sanıp da başkalarından üstün görebilir mi?

En uçtan verilen bir misalle deniyor ki: "Bir insan, Firavun misali günahkar olsa bile, son nefesinden önce hidayete nail olarak bütün günahlarından arınma imkan ve ihtimali hep vardır!. Bu sebeple mümin insan, kendisini hiçbir insandan üstün ve büyük görmemeli, kendisinde bir büyüklük vehmetmekten kaçınmalıdır. Çünkü o kötü gördüğü insan bir gün hidayete erer, belki kendisini de geçebilir.

Kaldı ki, bütün iddia ve ihtirasların temelinde, insanın kendi nefsinin başkalarından üstün görme, kendisini nimete başkasından daha layık bilme benliği yatmaktadır. Bu şeytani benlik duygusundan kurtulabilmek için, herkesi kendinden üstün görmek suretiyle nefsin tuzağına düşmekten kendini korumaya ihtiyaç vardır. İşte Hazreti Muhyiddin'in şu misali de bu gerçeği ifade için verilmiştir.

Rivayete göre, Muhyiddin-i İbni Arabi Hazretleri bir sahilden geçerken, testiye başına dikip şarap içen bir genç gördü. Genç hem içiyor hem de yanından geçenlere uygunsuz sözler söylüyordu. Bu durumu gören Hazreti Muhyiddin içinden şöyle düşünceler geçirdi:

- "İnsan kendisini herkesten aşağıda bilmeli, mütevazı olmalıdır. Ama ben herhalde şu günahkar gençten de kötü ve aşağı değilimdir. Şarap içmiyorum, yanımdan geçenlere de laubali laflar söylemiyorum!.." Tam o sırada denizden bir feryat duyuldu,

- Kayığımız devrildi boğuluyoruz, imdaat!.."

Bu çağlığı duyan genç, elindeki şarap testisini fırlatıp atarak hemen denize daldı ve birkaç dakika içinde boğulmak üzere olan dört canı kurtarıp sahile çıkardı. Gencin bu fedakarlığını hayretler içerisinde izleyen İbni Arabi Hazretleri, biraz önce o genç hakkında aklından geçen düşüncelerden mahcup oldu ve kendi kendine, "Bak o küçümseyip hor ve hakir gördüğün genç dört canı birden kurtardı. Ya sen ne yaptın bu imdat çağlığı karşısında? Bir kişiyi bile kurtaramadın!.." dedi. Nihayet gencin bu fedakarlık ve şefkati sebebiyle aralarında bir dostluk kuruldu. Genç bu diyalog sebebiyle kötü alışkanlığından tümüyle kurtularak İbni Arabi'nin ileri derecede sadık bir talebesi oldu.

Demek ki kendimizde bulunduğunu düşündüğümüz faziletlerin belki de daha üstünü, küçük gördüğümüz nice kimselerde de olabilir. Bu sebeple Allah'ın kullarını hor hakir görüp kendimizi onlardan üstün bilmek, gerçekte kendimizi küçülten yanlış düşünce olur. Kul hangi manevi dereceye ulaşmış olursa olsun kendisini ilahi huzurda hep müflis bir dilenci gibi görmeli, bütün güzellikleri Hak'tan, bütün kötülükleri de kendi nefsinden bilmelidir. Bunun içindir ki, arif zatlar; 'Kişi noksanını bilmek gibi irfan olmaz.' demişlerdir.

Evliyanın şahı Nakşibend Hazretleri de herkesi kendinden büyük, kendisini de herkesten küçük gören tevazu anlayışını şu meşhur cümlesiyle dünyaya ilan etmiştir:

- "Alem buğday ben saman, herkes yahşi ben yaman!" Yani herkes iyidir, kötü olan sadece benim.. Zaten Allah dostlarını zirvelere çıkaran sır da, işte bu tevazu anlayışında saklıdır.

Bu örnek tevazu anlayışını merhum Necip Fazıl da şu şaheser ifadeleriyle dile getirmiştir:

- "O erler ki, gönül fezasındalar, toprakta sürünme ezasındalar! Yıldızları tesbih tesbih çeker de, namazda arka saf hizasındalar!.."

İsterseniz buraya Hocaefendi'nin tevazu tarifini de ilave edelim:

- Kendimizi üstün görmeyiz, çünkü biz sıfır oğlu sıfırız!

Ne dersiniz, biz de bir düşüsek mi, bu tevazu anlayışı ile bakıyor muyuz çevremize?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Danışmanların, yöneticileri doğruya yönlendirmesi gerekir

Yöneticilerimizin vazgeçilmezlerinden biri de, doğru sözlü danışmana sahip olmalarıdır.

Çünkü yönetici zaman zaman yanlışla yönelebilir. Danışmanları hemen uyarılarını yapıp yanlıştan döndürmesi gerekir. Yöneticinin, böyle uyarıcı danışmana ihtiyacı kesindir.

Nitekim İran'ın baştan sefahet ehli yöneticisi meşhur hükümdarı Nuşirevan'ın sonraları dillere destan adaletli yönetime geçişi, danışmanın tarihe geçen meşhur uyarısı sayesinde olmuştur.

İsterseniz Nuşirevan'ın, danışmanı tarafından nasıl bir üslupla uyarıldığına bir bakalım.

Efendimiz'in 571'deki doğumundan dokuz sene sonra 579'da İslam'ı tanımadan ölen Sasani devletinin ünlü hükümdarı Nuşirevan, aslında 49 senelik hükümdarlığının başlangıcında, ülkesini harabe haline getiren zalim ve sefahat ehli bir adam olarak biliniyordu. Bu sefi hali, danışmanın baykuş ötüşlerini tercüme etme uyarısına kadar sürdü. Bir gün çıktığı bir av partisinde harabelerde ötüşen baykuş seslerini duyan Nuşirevan, merak edip danışmanına sorar.

- İnsan kuş dilini bilse ne güzel olur değil mi? Şu baykuşların birbirlerine ne demek istediklerini anlar hiç olmazsa?

Akıllı danışmanı, beklediği fırsatın doğduğunu düşünür:

- Efenim der, bendeniz birazcık anlarım kuşların dilinden.

Heyecanlanan Nuşirevan:

- Öyle ise hemen söyle, şu baykuşlar neler konuşuyorlar kendi aralarında?

Danışmanı kuş dilinin tercümesini bakın nasıl yapar. İlk öten baykuş diyor ki der:

- Oğlumu evlendirmek istiyorum, kızını verir misin? Öteki baykuş da cevap olarak diyor ki:

- Oğluna kızımı veririm, ama başlığı büyük olur. Gücün yeter mi isteyeceğim büyük başlığı vermeye? Ben çatısında öteceğim virane evler isterim. Bir dizi virane ev bulmaya gücün yeter mi?

Sözün burasında Nuşirevan heyecanlanır:

- Peki ne diyor öteki baykuş, bir dizi virane ev isteğine? Diyor ki der:

- Merak ettiğin şeye bak. Bu milletin başında Nuşirevan gibi ülkesini ihmal ederek vaktini av partilerinde öldüren bir hükümdar varken, bir dizi virane ev değil, bir dizi virane şehir bulabilirim sana. Bu hükümdar bu ihmal ve eğlencesini biraz daha sürdürsün, göreceksin ülke bir baştan öteki başa harabe haline gelecek, ben de sana dizilerle harabe şehirler vereceğim.

Bu kuş dili tercümesinden sonra derin bir sessizlik başlar. Daldığı düşünceden neden sonra kendine gelen Nuşirevan, toparlanır.

- Bunun ne demek olduğunu anladım benim akıllı, nezaketli ve dürüst danışmanım, der ve ilave eder.

- Bundan sonra kendimi toparlayacak, tutumumu düzelteceğim. Bu millete viraneler değil, mamureler kazandıracağım. Beni bu kuş dili tercümesiyle pek güzel ikaz ettin. Ölünceye kadar yanımda danışmanım olarak kal, bildiğin doğruları böyle münasip dille söylemekten de asla çekinme. Senin gibi doğru sözlü danışmanlara tüm yöneticilerin ihtiyacı var!..

Ülkesini viraneye çevirmek üzere iken mamureye dönüştürme kararı almasına sebep olan danışmanı, 49 senelik hükümdarlığının sonunda Nuşirevan'ı adalette dünyaya örnek gösterilecek yönetici haline getirir. Efendimiz'in dahi 'Ben adil melik zamanında dünyaya geldim!' dediği rivayetine sebep olur.

Nuşirevan'ın bu danışman uyarısından hareketle diyoruz ki, ülke çapında konuşmalar yapan yönetici liderlerimizle onlara yol gösteren danışmanları ne durumdalar acaba? Danışmanları halkın değerlendirmesini dile getiriyor, 'Karşılıklı konuşmalarınızda seviye sarsılıyor, kötü örnek oluyorsanız tahriklere kapılmayın, üslubunuzdaki nezaketi bozmayın, halkımıza ve çocuklarımıza benimseyebilecekleri örnekler verin' diyebiliyorlar mı? Liderlerimiz de Nuşirevan-ı Adil gibi danışmanlarının bu uyarılarına uyuyorlar, üslup nezaketlerini koruyor, gerilimi azaltıp kardeşliğimizi kuvvetlendiren sevimli üsluba yöneliyorlar mı? Yoksa danışmanlar halkın bu üsluba ısınmadığını anlatamıyor, Nuşirevan'a kuş dili tercümesi yapan danışman başarısını gösteremiyorlar mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Muhteşem Osmanlı'dan örnekler

Ahmed Şahin 2011.05.25

Osmanlı halkı babasına Fatih Sultan demiş, ama kendisine de velilik sıfatını layık görerek Bayezid-i Veli diye yâd edegelmiştir.

Akla gelebilir ki, padişahlıkla velilik birleşebilir mi?

İsterseniz önce bir göz atalım Sultan Bayezid-i Veli'nin 63 senelik hayatındaki örneklerden bazılarına. Sonra karar verelim böyle padişahlıkta velilik olabilir mi?

Kaldı ki bu konuda bizim vereceğimiz kararın pek değeri de olmaz. Çünkü ona bu velilik sıfatını koskoca Osmanlı halkı ve tarihi layık görmüş, tarih boyunca da onu hep Bayezid-i Veli diye yâd etmişler. Konuyu "Bilinmeyen Yanlarıyla Muhteşem Osmanlı" kitabındaki örneklerle inceleyelim isterseniz.

Fatih'in kendini tam yetiştirmiş aziz evladı Sultan Bayezid Han, 63 senelik ömrünün 30 senelik padişahlığı içine birçok hayır işlerini sığdıran bir azme sahip bir sultandır.

İstanbul'un en hakim tepesine muhterem babası Fatih Sultan'ın yaptırdığı Fatih Camii gibi bir muhteşem cami yaptırmaktadır. Caminin temeli henüz atılmış, sıra mihrabın konulmasına gelmiştir.

Mimar başı kıblenin isabetli tespitinde şüphededir. O sırada yanından geçmekte olan sultana şüphesini arz eder. Bayezid-i Veli ayağını uzatıp, "Bas da kıbleye doğru bak bakayım!" der. Mimar başı, sultanın ayağı üzerine yavaştan basıp da kıbleye doğru bakınca karşısında olanca heybetiyle Kâbe'yi görür. Sultan: -Mihrabını buna göre ayarla, deyip geçer.

Beş senelik hummalı bir çalışmadan sonra Bayezit Camii 1505'te bir cuma namazıyla ibadete açılır.

Ne var ki açılış namazında ilk imamlığı kimin yapacağı mesele olmuştur. Çünkü imamlığa layık çok alim ve fazıl zatlar var cemaat içinde. Külliye'nin müderrisliğini üstlenmiş olan meşhur Zembilli Ali Efendi bunun çaresini şöyle bulur. Mihraptan seslenir:

-Cemaati-i müslimin! İçimizde açılış namazında imamlık yapmaya layık birçok zevat vardır. Hangisini ötekine tercih edeceğimi bilemez haldeyim. Bu durumda teklifimi şöyle yapıyorum. İçinizde baliğ olduğu günden bugüne gelinceye kadar hiçbir namazını kazaya bırakmamış kim varsa o kıldırsın bu açılış namazını. Şimdi lütfen durumu bu şarta uyan kalkıp mihraba buyursun, imamlığı o yapsın, beni de tercih zorluğundan kurtarsın!

Teklifi dinleyen cemaate şöyle bir göz gezdiren Zembilli, kimsenin yerinden kalkıp da mihraba doğru yöneldiğini göremez. Heyecanlı bekleyiş sürerken bir tek kişinin kalkıp mihraba doğru yürüdüğünü görür. O tek kişi mahcubiyetle gelir, Zembilli'nin kulağına yavaştan fısıldar:

"Rabb'ime şükürler olsun ne şehzadeliğimde, ne sultanlığımda, ne hazarda, ne seferde bir vakit namazımı kazaya bırakmamışımdır. Bundan sonra da bırakmam inşallah!" diyerek mihraba geçer, koca kubbeyi çınlatan gür sesiyle tekbirini alır: Allahu ekber!

Bir vakit namazını kazaya bırakmamış olan bu imam, Osmanlı sultanı Bayezid-i Veli'den başkası değildir. Ne şehzadeliğinde, ne sultanlığında tek vakit namazını terk etmemiş, sünnetleriyle birlikte eda etme takvasıyla yaşamıştır tüm hayatını. Yani sahib-i tertiptir.

Şimdi siz söyleyin, böyle padişaha veli denmez de kime denir?

Bayezid-i Veli'nin 30 senelik sultanlığının 14 senesinde kendisine isyan eden kardeşi Cem'le mücadele etmek zorunda kaldığı da bir gerçektir. En sonunda ümidini kesen Cem, ağabeyine teklifini şöyle yapmıştır:

-Ülkeyi ikiye bölelim, yarısı senin yönetiminde yarısı da benim yönetimimde olsun!

Bayezid-i Veli'nin bu teklife cevabı nasıl olmuştur dersiniz? Velilerin cevabı nasıl olursa onun cevabı da öyle olmuştur:

-Ben cesedimin ikiye bölünmesine razı olabilirim, ama ümmet-i Muhammed'in toprağının ikiye bölünmesine razı olamam. Kimse benden ülkemin toprağını ikiye bölme ihaneti beklemesin!

.....

Burada ecdadımızı yanlış tanıyan ve tanıtanlara karşı: İşte size "Bilinmeyen Yanlarıyla Muhteşem Osmanlı"dan örnekler dizisi demek istiyorum. İhtiyaç duyanlar bir de buradan incelesinler muhteşem Osmanlı'yı. Belki de hayran olacakları örneklerin sıralandığını görecektir, dizilerdeki tanıtımın ne kadar yanlış olduğunun farkına vararak su-i zandan kurtulacaklar...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medine'deki ilk Müslümanlar çevrelerine nasıl örnek olmuşlardı?

Ahmed Şahin 2011.05.31

Hocaefendi'nin sohbetlerinden oluşan "Cemre Beklentisi" kitabından hayranlıkla okuyacağınızı umduğum muhteşem bir örneği paylaşmak istiyorum bugün sizinle..

Resul-i Ekrem Efendimiz Medine'yi teşrif buyurduklarında ensar ve muhacirin'in tamamı bin beş yüz civarındaydı. O sırada Medine'de dört bin civarında Yahudi ve dört bin beş yüz kadar da değişik kabilelere mensup müşrik ve putperest insan vardı..

Öncelikle bu meselede 1.500 insanın nasıl olup da 8.500 insan üzerinde baskı ve zorlamayla değil, onların kendi irade ve tercihleriyle bir hakimiyet tesis edebildiğini görmek ve düşünmek gerekir. İncelenip ibret alınacak bir muhteşem bir örnektir bu..

Bildiğiniz üzere İnsanlığın İftihar Tablosu (sas) Medine'deki Yahudi ve müşriklerle bir mukavele yapmış ve bu mukavele gereğince onları idare etmiştir. Günümüzde çokça üzerinde durulan ve dillere destan olan bu Medine mukavelesiyle Efendiler Efendisi (aleyhi ekmel-üttehaya) Buas vakalarında birbirini yiyen o toplumu, kaynaştırıp uzlaştırmış, aralarında ciddi husumet ve düşmanlık olan kabileleri bir araya getirip mezcetmiş ve böylece o toplumdaki birbirine zıt fertler arasında çok ciddi bir kardeşlik tesis etmiştir.!

Halbuki hicret esnasında Medine'deki bu topluluklar birbirinden çok farklı kültür ve anlayışa sahiptiler. Müşriklerin kendilerine göre bir dünyaları vardı. Yahudiler ise tamamen başka bir dünyanın insanlarıydı. Muhacirin'in de ensar'dan farklı bir yaşam tarzı vardı. Muhacirin-i kiram umumiyet itibarıyla tüccar insanlardı. Bazıları yaz günlerini Yemen'de, kış günlerini ise Şam'da geçirirlerdi. Ensar ise daha çok çiftçilikle meşguldü. Bu kadar farklılıkların olduğu bir toplumda, bu farklılıkların vuruşma ve çatışmaya dönüşmemesi, içtimai birlik ve huzurun tesis edilmesi, fitne ve kargaşaya sebebiyet vereceklerin problem olmaması, problem olabileceklerin de yumuşatılıp zarar veremeyecek hale getirilmesinde Allah Resulü'nün (sas) raufiyet ve rahimiyet'inin hiç şüphesiz tesiri büyüktür. Çünkü O, hiçbir beşerin ulaşamayacağı ölçüde engin ve derin bir şefkate sahipti. Evet O herkesin üzerine tir tir titriyordu. Öyle bir vicdan enginliğine sahipti ki, amansız din düşmanı mütemerrit kimseler bile ona baktığında diyecek bir şey bulamıyorlardı. Zira İki Cihan Serveri İslam'a karşı hazımsız olan kimseleri dahi ihmal etmiyor, kötülük yaptıklarında kötülüklerine misliyle mukabelede bulunmuyor, bir ihtiyaçları olduğunda yanlarında oluyor ve hatta Kur'an-ı Kerim in ifadesiyle yaptıkları kötülükleri iyilikle savıyordu.

Evet, O şefkat ve rahmet Peygamberi, sahip bulunduğu engin şefkatin gereği olarak herkese bağrını açmıştı. Mesela, Buhari'de geçen bir hadiste anlatıldığı üzere bir gün hasta olan bir Yahudi çocuğunu dahi ziyarete gitmişti. Çocuk vefat etmek üzere iken gelip çocuğun başına oturmuş ve ona iman telkininde bulunmuştu. Herhalde çocuk rüşte ermişti ki Resul-i Ekrem Efendimiz ondan Müslüman olmasını istiyordu. Allah Resulü'nün bu teklifi üzerine çocuk babasının yüzüne bakmış, babası da çocuğuna 'Ebü-l Kasım'ın dediğine uy! diye tavsiyede bulunmuştu.

Başka bir zaman aklından zoru olan bir kadın Allah Resulü'ne gelerek bir işini gördürmek istemişti.. Bu kadın o sokak senin, bu sokak benim İki Cihan Serveri'ni dolaştırmış ve sonunda da her ne işi varsa onu yaptırmıştı. Halbuki Efendimiz (sas) ashabından birisine "git şu işi yap" diyebilirdi veya yanına birisini alarak ona işi yaptırabilirdi. Fakat gönüllere girme ve başkalarına güven ve emniyet telkin etme adına O bizzat kendisi gitmiş, yapmıştır.."

Ne dersiniz, (devamı Cemre Beklentisi kitabında olan) bu muhteşem hadise, İslam'ı yaşayarak kalpleri gönülleri fethetme konusunda Müslümanlara sabır ve fedakarlık örnekleri verme mesajı mı veriyor, bir düşünmeli miyiz?

İslam'ı küçüklere ve büyüklere nasıl anlatmalı?

Ahmed Şahin 2011.06.01

Bu sorunun önemli cevabını, Hocaefendi'nin her makalesi bir kitap değerinde olan "Cemre Beklentisi" kitabından okuyoruz.

İslam'ı anlatmada çocuklarla mükellefleri birbirinden ayrı tutmak gerekmektedir. Şöyle ki: Çocuklarda daha çok imrendirici olmalı, meseleleri ümit duygusuna bağlı götürmeli ve müjde yörüngeli üslup kullanılmalıdır. Günah ve azapla korkutmak yerine, onların yapacakları güzel amellerin ahiretteki tezahür ve güzel sonuçları dile getirilmelidir. Bu istikamette öncelikle Allah ve Peygamber sevgisi aşılanmalı, onun akabinde bu sevginin kendilerine ahirette kazandıracığı mükafatlar anlatılmalıdır. Hasılı, çocuklar için teşvik ve tebşir, müjde esas alınıp ona göre hareket edilmelidir.

Mükellef olan insanlara gelince, onlara karşı dengeyi elden bırakmamak gerekir. İnzarla, korkutma ile tebşiri, terhiple tergibi, mehabetle muhabbeti atbaşı götürmelidir.

Bir taraftan insanların ümitsizliğe düşmesine meydan vermemeli, fakat diğer yandan da onların günahlarını hafife almalarına fırsat tanımamalıdır. Özellikle haram helal mevzuunda laubaliliğin yaşandığı, ciddi manada günahlardan sakınılmadığı, sadık bir mümin olarak yaşamının zorlaştığı dönemlerde günahlar, bütün çirkinlik ve çirkefliliğiyle ortaya konulmalı, günahların latifeleri öldürdüğü üzerinde hassasiyetle durulmalıdır.

Zira bu latifelerimiz içinde öyleleri vardır ki, ahirette Cenab-ı Hakk'ı çok engince ve azametine yakışır şekilde duyup hissetmemizi sağlayacaktır. Bu sebeple kısa ve fani bir ömürde geçici ve basit bir kısım zevk ve lezzet için ebedi hayatın hesabına yaratılmış bu çok kıymetli donanımları günahlarla öldürmek akıl kârı mıdır, deyip muhatapların bu hususta derinlemesine düşünmesini temin etmemiz gerekir. Çünkü farklı zamanlarda birçok kez dikkat çekmeye çalıştığımız üzere, her ne kadar temel bir kısım latifelerin tevbe, inabe ve evbe yoluyla ihyası mümkün olsa da, önemli bazı latifelerin günahlarla öldürüldüğünde, bir daha diriltilemeyebileceği göz ardı edilemeyecek önemli bir konudur.

Hele belli konumda, belli mazhariyetlere ermiş insanlar bile bile bu tür hata ve günahlar içine giriyorlarsa, bu mevzu daha endişe verici bir durum arz ediyor demektir.

Bundan dolayı Allah'ın af ve mağfiretini cebimizde el aleme dağıttığımız bir çikolata şeklinde görmemeliyiz!. Onları hayr-u hasenatın, ibadat-ü taatın yerine getirilmesi gibi belli karşılıkların neticesinde muhataplarımıza sunmalıyız. Yoksa haşa cömertliğimizi Hazret-i Cevvad'ın cud ve sehavetinin önüne, merhamet ve sevgimizi Hazret-i Rahman'ın rahmet ve muhabbetinin önüne geçiriyor gibi bir tavır içerisine girmek, Allah'a (celle celalühü) saygısızca bir tavır demektir.

Bu noktada insanlarda haram helal hassasiyetinin oluşturulması çok önemlidir. Öyle ki bir insan vakıf malının halısına ayağını basarken bile buna hakkı olup olmadığını düşünmeli, Allah'ın bu konuda kendisini sorgulayabileceğinin hesabını yapmalıdır. Bunun için de hata ve günahlar ve bunların kaybettirdikleri değerler çok ciddi anlatılmalıdır. Eğer bu mevzuda gerekli hassasiyet gösterilmezse Cenab-ı Hak'tan gelen hususi varidat ve mevahibin inkıtaya uğrayacağı da ayrıca dile getirilmelidir.

Hasılı, tevbe mevzuunda dengeyi yakalama adına bir taraftan Allah'ın sonsuz merhametine güven esas alınıp ümit duygusu güçlendirilmeli, diğer yandan da günahların çirkin yüzü gösterilip işlenen günahlar neticesinde bir kısım latifelerin ölebileceği ve telafisi mümkün olmayacak bazı mahrumiyetlerin yaşanabileceği

hatırlatılmalıdır; hatırlatılmalıdır, zira hepimizin bu istikamette telkin, tebliğ ve irşatlara hemen her zaman ihtiyacı bulunmaktadır..

Evet, küçüklere İslam'ı anlatmada imrendirme ve müjde esas alınmalıdır. Fakat büyükler de sevaplarla ümitlendirilirken günden korkutma dengesi ihmal edilmemelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hayatımızı gözden geçirme devresine mi girdik?

Ahmed Şahin 2011.06.07

Hiç şüpheniz olmasın, içinde bulunduğumuz üç aylar, sene içinde kendini hesaba çekme ve hayatını gözden geçirme devresidir. İnsanın yaşayışını günahıyla sevabıyla şöyle bir gözden geçirmesi, geçmişine tefekkürle bakıp geleceğine de tedbirler alması vaktidir bu günler..

Üç ayların başında iç dünyasına dönenler, hayatının geçen sene ve aylarını gözden geçirerek dini hayatına yeniden bir çekidüzen verenler, yaklaştığımız Ramazan'daki bin aydan hayırlı olan Kadir Gecesi'nden istifadeye kendilerini tam hazırlayanlar olarak görülürler. Yeter ki üç ayların başından itibaren böyle bir nefis muhasebesi başlatsın, nefesine şu soruları sorup içinden gelen cevapları dikkatle dinlesin:

- İbadet ve iyiliklerin sevabını on'dan yedi yüze kadar yükselten üç aylar girdi, var mı kendimi yenileme ve ilerleme karar ve azmim? Allah için neler yapıyor, hayatımı nelerle değerlendiriyorum? Yaşadığım aylar seneler gerçekten de hedefini buluyor, gayesine uygun şekilde sürüyor mu? Vicdanen müsterih miyim hayatımın geçen senelerinden?

Bu sorular ve cevapları önemlidir. Toplumdaki yerimiz ve meşguliyetlerimiz düşünülmelidir.

Değerli bir irşat eseri olan Tenbihü'l-gafilin'de insanların meşguliyetleri tarif edilirken şöyle bir sıralama yapılarak denir ki:

- İnsanlar ya hayır kapılarını aralayanlardan ya da şer kapılarını zorlayanlardan olurlar. Bundan sonra da konu şöyle bağlanır:

- Müjdeler olsun o kimseye ki, hayır kapılarını aralayanlardan olurlar. Eyvahlar olsun o kimseye ki, şer kapılarını zorlayanların içinde yer alırlar..

Biz de üç aylardaki nefis muhasebesinde hayatımıza böyle bir değerlendirme ile de bakabiliriz:

- Bu iki sınıfın hangisinde görünmekteyim ben, diyebiliriz? Hayır kapılarını aralayanlardan mıyım, yoksa şer kapılarını zorlayanlardan mı? Acaba ben hangi meşguliyetle tüketiyorum hayatımı?

Akla gelebilir ki:

- Ne bileceğiz hayır kapılarını açanların arasında mıyız, yoksa şer kapılarını zorlayanların içinde mi? Bunu anlamak zor olmasa gerektir. Meşgul olduğunuz işe bakın, ilgi gösterdiğiniz konulara nazar edin. İşte o zaman anlarsınız nelerle meşgul olup kimlere destek verdiğinizizi.. Müjdeler olsun denecek bir faydalı hizmetin ucundan

bucağından mı tutuyorsunuz, yoksa eyvahlar olsun dedirtecek bir ilgisizlik ve bilgisizlik içinde günahlarla mı tüketiyorsunuz hayatınızı?..

Sakin kendi kendinize yapacağınız bu iç muhasebeyi basite alıp da dudak büküp geçmeyiniz..

Unutmayın böyle mübarek ayların girişinde yapılamayacaksa bu hayatımızı değerlendirme muhasebesi, ne zaman yapılacak?. Geçmişimizle geleceğimizi bugün düşünmeyeceksek ne zaman düşüneceğiz, hayatımızın muhasebesini ne zaman yapacağız?.

Unutulmamalı ki, hayatımızın değeri, meşgul olduğumuz işlerle anlaşılır. Dini hassasiyetimiz artıyor da hep hayırla meşgul oluyorsak hayatımız değerini buluyor, hedefine yöneliyor demektir. İslami hassasiyetimiz artmıyor, sevaplı ve hayırlı işlerle meşgul olmuyor, Allah için hizmete değer vermiyorsak, hayatımızı ne ile değerlendiriyor, ne ile hedefine vardığını kabul ediyoruz, bunun da izahını yapmamız icap eder. Kalbimizi, gönlümüzü, vicdanımızı susturamayız. İçimizdeki ses bizi ikaz eder. İsterseniz dönün içinize de gelen sesi bir dinleyin lütfen; bakın neler diyor:

- Hayatın tam hedefini bulmuyor, gayesine tam ermiyor! Dini hassasiyetin artmıyor, bir hayırlı işin ucundan bucağından tam olarak tutmuyor, Hakk'a yarar bir işin sahibi olmuyorsun! Sadece nefsini düşünüyor, yalnızca şahsi menfaatin için yaşıyorsun. Yarın mahşerde bu hayat nimetinin hesabını hangi hizmet ve himmetinle vereceksin? Neden düşünmüyorsun?

İşte bunları tam düşünme devresindeyiz bu günlerde.

Sakin bu değerlendirmeleri basite alıp da hele bakalım diyerek dudağını büküp geçme. Bu nefis muhasebesi şimdi değilse ne zaman? Efendimiz'in (sas) ikazını hep birlikte dinleyelim:

- "Hasibü kable en tühasebu!" Orada hesaba çekilmeden önce burada hesaba çekin kendinizi! Yoksa yarın çok geç olabilir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç aylarda oruç ve namaz soruları...

Ahmed Şahin 2011.06.08

Soru: Üç ayların içinde oruç tutmanın sevap olduğu anlatılmaktadır. Ben de bu, günlerde böyle oruçlar tutuyorum. Ancak geçmişte tutamadığım borç oruçlarım da var.

Bu aylarda önce geçmişten kalan borç oruçlarımı mı tutsam, yoksa ayın özelliğine ait nafile oruçlara niyet etsem de sonra geçmişten kalan borç oruçlarımı mı tutsam?

Cevap: Her ikisi de caizdir. Ancak önce geçmişten kalan borç oruçlarını tutsan da sonra da ayın nafile oruçlarını tutmaya gayret etsen herhalde daha isabetlisini yapmış olursun.

Çünkü farz olan oruç borçlarından sorumlu olursun, ama nafile oruçlardan sorumluluk söz konusu olmaz. Önce tutamadığınız farz borçlarınızın sorumluluğundan kurtulmayı tercih edip sonra nafile sevabına niyetlenmenizde isabet var gibi geliyor bana. Tercih yine de size aittir.

Soru: Oruca niyet ettiğim gece erken yemek yiyip yattım. Ancak gece uyandığımda susadığımı hissedince kalkıp su içtim. Bazıları, niyet ettikten sonra bir şey yer içersen orucun bozulur dediler. Benim orucum bozulmuş mu oldu gece niyet ettikten sonra su içmekle?

Cevap: Gece ne kadar erkenden niyet edersen et oruç, imsak dakikası girince başlar. İmsak dakikası girmeden oruç başlamaz. Bu sebeple, imsaktan önceki yeme içmeler orucu bozmuş olmaz. Çünkü oruç henüz başlamamıştır ki bozulmuş olsun. Bu itibarla, erkenden niyet edenler oruca erkenden başlamış olmazlar. Oruç ancak imsak dakikası girince başlar, imsak girmeden içilen su, başlamayan orucu bozmuş olmaz.

Soru: Hanımların namazda başörtüsü bazen alınları üzerine yapıştığından secde de alınla secde arasında bir perde gibi sarkmış oluyor, alın secdede zemine tam temas etmeyebiliyor. Bu durumda alını örten başörtüsü secdeye zarar veriyor mu?

Cevap: Alnın secdede zemine temas etmesi gereklidir. Mümkün oldukça alnın zemine temasını önleyen engellerden alını açık tutmalı, alın secde yerine açık olarak temas etmelidir. Ancak istek dışı durumlarda alınla secde arasına giren bu ince kumaş perdesinin secdeye mani olmadığı da (sahabelerin sarıklarının uçlarının alınları arasına girmesiyle secdeye mani sayılmadığından da) anlaşılmaktadır. Nitekim yerin sıcaklığından dolayı sarığın ucuna secde eden sahabeler de olmuştur. Bununla beraber dikkatli olmak, bir mecburiyet olmadan alını hep açık tutmak, alınla zemin arasına takke, sarık, başörtüsü gibi engelin sarkmasına fırsat vermemek daha isabetlisidir.

Soru: Namazda hanımların ayaklarının çoraplı olması gerekli midir? Yoksa ayak üstündeki elmacık kemikleri denen çıkıntıdan aşağısında kalan ayak kısmının namazda örtülü olması şartı yok mudur? Bu sebeple çorapsız kılınan namazlar sahih midir?

Cevap: Namazda hanımların başlarını örtmeleri farzdır. Ancak ayaklarını örtmeleri aynı şekilde farz değildir. Bu sebeple çorapsız kılınan namaz sahihtir. El-yüz ve ayaklar açık kılınabilir. Yukarıdan aşağıya inen eteklerin uçları ayakların üzerindeki aşık (elmacık) kemiklerine kadar geliyor, bu kemik çıkıntılarını örtüyorsa namaz için şart olan tesettürü temin ediyor demektir. Bundan aşağısını örtmesi ise sevap gereği sayılır, mecburiyet icabı sayılmaz.

Soru: Namazda tesettürü temin konusunda hanım pantolonlarına nasıl bakılabilir? Yani pantolonla kılınan namazda bir eksiklik söz konusu olur mu?

Cevap: Namazda esas olan tesettürdür. Yani el-yüz dışında tüm bedenin örtülü olmasıdır. Bedeni örten bu giysinin beden hatlarını belli etmeyecek bolluk ve uzunlukta olması da gereklidir. Pantolon bu şartları yerine getiriyor, ruku'da, secde'de daha emin şekilde tesettürü sağlıyorsa namazın şartı yerine geliyor demektir. Üzerinde geniş ve uzun pardösü gibi bir örtü bulunması ise huzuru sağlayan önemli bir ihtiyaç olarak hissedilir.

Biz kendimizi düzeltirsek yönetim de düzelir

Ahmed Şahin 2011.06.14

Bu önemli konuya önce tarihi bir misalle bakalım isterseniz. Halife Hazreti Ömer (ra) yolda giderken ayağıyla taşlara vurup yol kenarına iter, yönettiği insanların yollarını temizlerdi.

Bir gün yine âdeti olduğu üzere ayağıyla vurduğu bir taş yuvarlanarak, geçmekte olan bir insanın ayağına çarptı. Buna müteessir oldu fakat bir şey söylemeden geçip gitti. Aradan tam bir sene geçmişti. Yine aynı yerde yürürken aynı adamın karşıdan gelmekte olduğunu gördü. Hemen cebinden bir miktar para çıkarıp adama 'Buyur bunu harçlık yap' dedi ve şöyle devam etti. "Geçen sene bu yolda taşları ayıklayarak giderken ayağımla vurduğum bir taş, yuvarlanıp senin ayağına değmiş; ben de halkımdan birinin ayağını incittiğim için üzüntüye kapılmışım. Alır da hakkını helal edersen, beni bir senedir duyduğum üzüntüden kurtarmış olacaksın!."

Bu, o günkü yöneticiden bir örnek. Bir de o günkü halktan bir örnek hatırlayalım. Halktan biri olan Ebu Zer, komşusunun karnı açken Müslüman'ın kendi evinde tok olarak uyuyamayacağını iddia ediyor, elinde imkanı olanların ihtiyaç içinde kalan kardeşlerine yardım etmedikçe evlerinde uyumalarının caiz olmadığını ileri sürüyordu. Onun bu iddiasında ne kadar samimi olduğunu anlamak için, bir akşam kendisine bir kese dolusu para getirip kabul etmesini isteyen bir köle, Ebu Zer'in kendisinden daha muhtaçlara vermesini istemesi üzerine kölenin cevabı şöyle oldu: -"Bunu sana kabul ettirebilirsem benim hürriyetime kavuşacağım sözü verdiler, ne olur bu yardımı kabul eyle de beni hürriyetime kavuştur!." Bunun üzerine Ebu Zer gönderilen parayı kabul eder. Ne var ki o gecenin sabahında erkenden geri gelen köle:

- Size akşam getirdiğim parayı yanlış yere getirmişim. Başkasına vermem gerekmiş; parayı geri istiyorlar, der. Ebu Zer'in buna cevabı şöyle olur: - Ben komşularımın ihtiyaç içinde inledikleri sırada evinde bol para ile uyumanın caiz olmayacağına inandığım için, verdiğin parayı akşam hemen yoksul aileleri dolaşarak hepsini de ihtiyaç sahiplerine dağıttım, ondan sonra gelip evimde uyuyabildim. Şu anda sana iade edecek tek dinar yoktur bende!

İşte bu da Halife Hazreti Ömer zamanındaki komşusunu düşünen halktan bir misal!. Şimdi biraz daha beriye, hicretin yetmişinci senelerine doğru halka zulmüyle şöhret yapmış Haccac-ı Zalim'in devrine geliyoruz. İşte bu zalim adama bir gün halktan gelen teklif şöyle oldu: - Sen Hazreti Ömer'in halkına karşı takındığı adaletli tavrını biliyorsun. Ne olur, biraz da ona benze. Onun gibi adaletli davran bize. O, halkının kazara ayağına bir taş düşmesinden bile teessüre kapılıyor; bir sene sonra da olsa, helallik diliyordu!

Halkın bu isteğine Haccac'ın tarihî cevabı nasıl oldu biliyor musunuz? Bakın halkın adaletli yönetim isteğine Haccac nasıl cevap verdi: - Doğru söylüyorsunuz! Ömer'in halka adaleti öyle idi. Fakat şu gerçeği de unutmayın, Ömer'in zamanında Ebu Zer gibi de halk vardı. Siz Ebu Zer gibi yoksulu yetimi, komşusunu düşünen halk olun, ben de Ömer gibi halkı düşünen yönetici olayım. Siz Ebu Zer gibi halk olmuyorsunuz, ama benden Ömer gibi yöneticilik istiyorsunuz. Allah iyi insanlara kötü yöneticiyi musallat etmez, kötü insanlara da iyi yönetici nasip etmez. Halk neye layık halde ise yönetici de ona münasip şekilde gelir. Bunu böyle bilin, kendinizi iyi yönetime layık hale getirin ki, istediğiniz iyi yönetime kavuşasınız!

-Ne dersiniz bu cevaba? Şu andaki tecelliler neyi gösteriyor? Bizdeki birlik beraberliğimizi koruma ve halimizi düzeltme gibi iyi gelişmelerin bir gereği midir bu yeni yönetim tecellileri acaba? Biz halimizi daha da düzeltirsek daha da düzgün yönetime layık hale mi gelmiş olacağız? Biz düzeldikçe yetimimiz de düzelecek, Rabb'imiz layık olduğumuz yönetimi mi nasip edecek bizlere? İyi yönetime bunun için mi sahip çıkmamız

gerekiyor? Enfal Sûresi'ndeki ayet (53) de buna mı işaret ediyor: 'Allah bir topluma verdiği iyi yönetimi değiştirmez, o toplum iyi yönetime layık olan tavrını değiştirmedikçe!'

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman, toplumda hep kucaklaşmanın savunucusu olur!.

Ahmed Şahin 2011.06.15

Saadet asrında yaşanmış nice olaylar vardır ki günümüze ışık tutmakta, ölçü vermektedir.

Bunlardan birini bir daha hatırlayalım bugün isterseniz..

Müslümanlar arasında çıkacak olan anlaşmazlık ve ihtilafta taraflara düşen ilk görev, Hucurat Suresi'ndeki ayetlerde açık ve net bir şekilde bildirilmiştir. Kısaca bir göz atalım:

-Müminlerden iki taraf arasında bir münakaşa ve mukatele çıkarsa hemen aralarına girerek anlaşmalarını sağlayın, barışı ve itaati hakim kılın, kardeşliği tesis edin!..

Evet, Rabb'imiz her şeyden önce Müslümanlar arasındaki anlaşmazlıklarda barışı ve itaati emrediyor, anlaşma sağlama görevimizi hatırlatıyor.

Efendimiz (sas) Hazretleri de ayetin barış emreden manasını açıklarken:

-"Barış anlaşması, anlaşmaların efendisidir!" buyuruyor, her şeyden önce barışı sağlamanın baş görevimiz olduğuna dikkatimizi çekiyor..

Bu sebeple Müslümanlar arasında yaşanmış ihtilaflara baktığımızda bugünkü anlaşmazlıklar karşısındaki tavrımızın ne olması gerektiğini net bir şekilde tespit edebiliyoruz. Şöyle ki:

Medine'de Müslümanlar arasında ayrılık ateşi yakmaya çalışan münafıklardan biri vardı. Kabilesinden olan Müslümanları bile etkilemişti bu bozguncu adam. Birlik beraberliği bozucu davranışlarını önlemek isteyen bazı sahabeler diyorlar ki:

-Ya Resulallah! Şu Übey bin Selul'ün yanına gitsek de birlik beraberliğimizi bozucu beyan ve davranışlardan vazgeçmesi konusunda nasihatlerde bulunsanız..

Efendimiz (sas) Hazretleri ashabının bu teklifine uyarak merkebine binip yanındakilerle birlikte bahçesinde meşgul olan bozguncunun ayağına kadar gitme tevazuu gösteriyor.. Ancak daha uzaktan Resulullah'ın (sas) geldiğini gören münafıkların başı, tepkisini saygısızca dile getirmekten çekinmeyerek bağırıyor:

-Yaklaşma ya Muhammed! Eşeğinin kokusu şimdiden burnumun direğini kıracak hale geldi!.

Bu saygısız söze karşılık vermekte geç kalmayan Ensar'dan bir zat da:

-Vallahi diyor, Resulullah'ın eşeğinin kokusu senin kokundan temizdir!.

İşte bu karşılıklı atışma, bir nasihat konuşmasına fırsat vermeden hemen çatışmaya dönüşüyor. Resulullah'ın (sas) yanındaki sahabelerle, bozguncu başının yanındaki (kendi kabilesinden olan) Müslümanlar karşı karşıya taşlı sopalı kavgaya tutuşuyorlar..

Gariptir ki, Übey bin Selul'ün yanında yer alıp da sahabeye karşı koyanlar da kötü kimseler değiller. Sadece kabilelerinden olan Übey bin Selul'ün tarafını tutma gayreti taşıyorlar. Yoksa Resulullah'a (sas) karşı oluşlarından da değil..

İşte böyle iki tarafın da birbirleriyle rahatça konuşmaya fırsat bulamadan münakaşayı mukateleye doğru götürmelerinden dolayı Hucurat Suresi'ndeki bize ölçü veren ayetlerin ikazı geliyor:

-Müminlerden iki grup münakaşa ve mukateleye yönelirlerse seyirci kalmayıp aralarına girin ve anlaşmayı sağlayıncaya kadar çalışın.. Birinci vazifeniz tartışmayı durdurup barış içinde konuşma ve anlaşmayı sağlamak olsun.. Şayet bir taraf haksızlıkta ısrar eder de, anlaşma gayretleri netice vermezse, artık size düşen, itaat eden haklının yanında, isyana yönelen haksızın da karşısında olmak, toplumdaki birlik beraberliği koruma görevinde yerini almaktır!..

Bu sebeple İslam toplumunda istişare vardır, itaat vardır, ama isyan ve anarşi yoktur. Çünkü anarşi toplumda kendine taraf olacak Müslüman göremez, ayrılık gayrılık tohumu ekecek çevre bulamaz!. Müslüman, toplumla kucaklaşmanın savunucusu olur, bunu görev bilir..

Nitekim Medine'de bozguncu münafıkların hep ıslahları için çare aranmış, hatta münafık başının ölümünde bile bir sahabe olan oğlu Abdullah'ın isteği üzerine Efendimiz (sas) Hazretleri gömleğini kefen olarak münafık başına vermiş, cenaze namazını da kıldırma şefkati göstermiştir. Gösterilen bu şefkat üzerine bin kadar Yahudi taraftarı da yanlıştan ısrardan vazgeçerek sahabelerle kucaklaşmayı tercih etme gereği duymuşlardır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tatil anlayışınızın doğruluğundan emin misiniz?

Ahmed Şahin 2011.06.21

Gittikçe yaygınlaşan tatil hayatımız, atıl kalmak, vakit öldürmek, mevsimi eğlence ile bitirmek şeklinde mi geçiyor? Şayet tatilimiz böyle geçiyorsa bunu düşünmemiz gerekmez mi?

Çünkü tatilde değerlendirmeyip harcadığımız vaktimiz, aslında boşa harcamaktan titrediğimiz nakdimizden de kıymetlidir. Zira vakitle nakdi kazanabilirsiniz, ama nakitle boşa harcadığınız vakti kazanamaz, geri getiremezsiniz. Değerlendiremediğiniz vakit uçup gitti, bir daha kucak dolusu para verseniz dahi bir saatini geri döndürmeniz mümkün değildir.

Öyle ise vaktimizi tatilde boşa harcamaktan ciddi şekilde kaçınmalı, tıpkı paramızı boşa harcamaktan rahatsızlık duyduğumuz gibi, vaktimizi de boşa harcamaktan rahatsızlık duyar hale gelmeliyiz. Kaldı ki, İmam-ı Şafi Hazretlerine göre tatil, atıl kalmak, aylak gezmek de değildir. Tam aksine tatil, devamlı meşgul olduğundan dolayı usandığın işini bırakıp yeni bir işle meşgul olmak, yani usandığın bir işten uzaklaşıp usanmadığın yeni bir işe başlamak demektir.

Bu sebeple biz de günahlardan uzak tatilimizi yeni bir işle değerlendirmeli, fikrî ve ruhi gelişmeler sağlamaya yönelik kitaplar okuyup ilmi inkişafı elde etmeli, nakitten de kıymetli olan vaktimizi boşa harcamış olmak gibi telafisi mümkün olmayan bir ziyana maruz kalmamaya dikkat etmeliyiz.

İmam-ı Ebu Yusuf Hazretleri kitap okumayı, yani ilimle meşgul olmayı meşguliyetlerin en değerlisi olarak görmekte, hatta ölürken bile ilmi mesele müzakere ederken ölmeyi dilemektedir. Nitekim vefatı anında bir ara bayılarak gözlerini yummuştu. Neden sonra kendine gelip de gözlerini açınca başında duranlara hemen ilmi bir mesele sordu. Dediler ki:

- 'Şimdi mesele halletmenin zamanı değil, istirahat eyle!. Şu cevabı verdi: Keşke ilimle meşgulken gelse bana gelecek olan, ben de öylesine değerli bir meşguliyet içinde iken gitsem Rabb'im huzuruna. Ne büyük şeref olur benim için ilimle meşgulken gitmek!..

Vakti boşa geçirmekten titreyenlerden biri de büyük alim Hammad bin Seleme idi. Bundan dolayı o, vakit içinde ya namaz kılar, ya halka hadis anlatır ya da öğrencilerine Kur'an dersi verir, gençlerle meşgul olurdu. Yani boşa harcadığı vakti hiç yoktu onun. Nitekim vefatı da namaz kılarken vaki olmuş, secde de iken ruhunu Rahman'a teslim etmişti de herkes de onun vakit değerlendirme titizliğine hayran kalmıştı.

Basra'nın büyük velisi Hasan Basri Hazretleri ise sahabenin vakti boşa geçirmeme titizliğini anlatırken şu değerlendirmeyi yapar:

- Ben öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin paranızı boşa harcamaktan çekindiğinizden çok daha fazla vakitlerini boşa harcamaktan çekiniyorlar, dakikalarını dahi boş geçirmiyorlardı. Onların nazarında tatil asla atıl kalmak değildir, devam ettikleri işi bırakıp yeni bir işe başlamak şeklinde olurdu tatilleri.

Basra'nın büyük alimi Abdullah bin Amir'e bir dostu, "Biraz vakit ayır da şöyle havadan sudan sohbet edip vakit geçirelim." dedi. Verdiği cevap çok kısıydı. "Tut Güneş'i gitmesin, seninle oturup havadan sudan konuşup vakit öldürelim." dedi. Bu cevaba şaşıran dostu, "Ne demek tut güneşi?" deyince Abdullah:

- Çünkü dedi, güneş durmuyor gidiyor, böylece vakit harcanıyor; ya vakti durdur seninle havadan sudan muhabbet edelim, ya da geriye çekil, akıp giden vakti değerlendirelim, nakitten de kıymetli olan vakti boşa harcama gibi bir gaflete düşmeyelim.

Demek ki, tatillerde bizim sorumsuzca harcadığımız vakitlerimiz maalesef nakitten de kıymetli olan vakitlerimizdir. Hem de kucak dolusu nakit harcasak da geri getiremeyeceğimiz vakitlerimiz. Onun için Efendimiz (sas) ikaz etmiştir bizleri:

- İki nimet vardır ki insanlar kıymetini bilmiyorlar: Biri sıhhatleri, diğeri de boş vakitleridir!

Evet hem sıhhatimizin hem de boş vaktimizin kıymetini tam olarak bildiğimiz söylenemez. Hiç olmazsa bu tatilde nakitten de kıymetli olan vaktimizin kıymetini düşünmeli, ailecek Kur'an okumayı geliştirip dini kitaplar incelemeyi fırsat bilmeli, nakitten de kıymetli vaktimizi boşa harcamaktan kaçınmalıyız?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz tatilinde hayırlı insan olma fırsatı mı doğuyor?

Ahmed Şahin 2011.06.22

Bana öyle geliyor ki yaz tatilinde 'hayırlı insan ve hayırlı hane sahibi olma' fırsatı doğduğunun çoğumuz farkında değiliz.

Şayet durum böyle ise gelin bu yaz hayırlı insanla hayırlı hane sahibi olma fırsatının nasıl doğduğuna şöyle bir göz atalım. Bakalım bizim de bu hayırlardan hissemiz ne kadar olabilir bir düşünelim.

Önce Aleyhissalat-ü ves'selam Efendimiz'den hayırlı insan tarifini okuyalım. Buyuruyor ki:

-Sizin hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir!

Evet, tartışılmayan bir hayırlı insan tarifidir bu. Kur'an'ı önce öğrenen, sonra da öğreten insan...

Düşündüğümüzde görüyoruz ki, bu manada hayırlı insan olmak hiç zor değildir. Özellikle bir tatil devresi de bunu gerçekleştirmek için bulunmaz bir fırsat demektir. Yeter ki bu iradeyi gösterin, şimdiye kadar tam öğrenemediğiniz Kur'an'ı öğrenmeye azmedin, evlerinizi de sanki birer Kur'an okuma hanesi haline getirin... Bu takdirde ne olur?

-Siz hayırlı insan olduğunuz gibi, evleriniz de hayırlı hane haline gelmiş olur!..

İsterseniz Efendimiz (sas) Haz- retleri'nden hayırlı hane tarifini de dinleyelim. Buyuruyor ki:

-Hayırlı hane de, içinde Kur'an okunan hanedir! Melekler içinde Kur'an okunan haneye hayırlı misafirler olarak üşüşürler, şeytanlar da o haneden şerli işgalciler olarak kaçırlar!.. Evet, içinde Kur'an okunan haneye semadan melekler üşüşürler, şeytanlar da evin içinden kaçırlar. Çünkü meleklerin üşüştüğü evde hep hayır olur, bereket olur, huzur olur. Şeytanlara ise artık o haneden kaçışmak düşer, barınamazlar hayırlı hanede...

Burada önemli bir noktaya dikkatinizi çekmek isterdim.

Böyle hayırlı hanede Kur'an'ı önceden öğrenmiş yanlışsız okuyanlarla, yeni öğrenmeye başlayan yanlış okuyanlar da bulunabilirler. Şayanı takdir olan bir husus da odur ki, yanlışsız okuyanlara harf başına onar sevap verilirken, yanlışsız okumak için emek verip gayret gösteren acemilere de iki misli fazla sevap verilir. Yanlışsız okumak için çektikleri zahmet, gösterdikleri çaba ve azimden dolayı sevabın katlanması söz konusu olur.

Burada şöyle bir soru da akla gelebilir:

- Kur'an okuyan insan neden hayırlı insan, Kur'an okunan ev de neden hayırlı hane olur?..

Cevap çok açık ve nettir. Çünkü evde okunan Kur'an'ın her bir harfine onar sevap verilir. Bir okuyuşta sayısı bilinemeyecek kadar çok harf okuyarak sayısı bilinemeyecek kadar çok sevap alan insan, hayırlı insan olacağı gibi, bunca sevabın kazanıldığı hane de hayırlı hane olur. Melekler de kuşlar gibi uçuşarak gelip bu hayırlı hanede okunan Kur'an'ı dinlerler. Tıpkı sahabelerde olduğu gibi.

Nitekim büyük sahabe Üseyd bin Hudayr, Medine'deki evinde gece Kur'an okumaya başlar. Bu sırada kapıdaki atının bir şeyler görüp de ürkmüş gibi kişnemeye başladığını duyar. Üseyd, 'Bu ata neler oluyor?' diye okumayı kesip dışarı çıkıp da baktığında, evin avlusunda kanatlarını kısmış sakince dinleyen ışıktan kuşların birden göklere, yukarı uçuşup uzaklaştığını görür. Sabah erkenden mescide giderek gördüklerini Efendimiz (sas) Hazretleri'ne aynen anlatır. Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

-Biliyor musun o göklere, yukarı uçuşup giden nurdan parıltıların neler olduğunu?

Onlar evinde okuduğın Kur'an'ı dinlemek için semadan inen meleklerdi. İçinde Kur'an okunan eve melekler dinleyici olarak gelirler. Eğer okumayı sabaha kadar sürdürseydin, onlar da sabaha kadar senin kapıda, bacanda dinlemeyi sürdürürlerdi!..

- Ne dersiniz, hissemiz ne kadardır bu hayırlı insan ve hayırlı hane sahibi olma tarifinden bu yaz? Kur'an'ı okuma azim ve gayretimiz ne durumda bu mevsimde? Kendimizi hayırlı insan, evimizi de meleklerin ziyaret edeceği hayırlı hane durumuna getirmemiz söz konusu oluyor mu şu günlerde? Çocuklarımızın Kur'an kurslarıyla, namazla ilgileri ve bilgileri ne safhada? Düşünmeye değer mi bu önemli konu?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çocukların ve emeklilerin altın fırsatları!..

Ahmed Şahin 2011.06.28

Her tatil devresinde geriye dönüp de şöyle bir bakınca hayatın başında ve sonunda iki altın fırsatın yer aldığını görmekteyiz.

Hayatın başındaki altın fırsat, tatil devresinde çocukların din eğitimi alma fırsatı.. Hayatın sonundaki altın fırsat da, yaşlıların emeklilik devresindeki boşluğu değerlendirme fırsatı..

-Neden hayatın altın fırsatları bu iki devredeki boşluklar?..

Çünkü her iki boşlukta da ebedi hayatın kazanılması söz konusu da ondan.. Mesela çocuklar ömür boyu kılacakları namazlarını, okuyacakları Kur'anlarını, hatta uygulayacakları temel İslamî bilgilerini hep bu tatil devrelerindeki din eğitimlerinde kazanırlar. Aldıkları dinî bilgiler üzerine inşa ederler geleceklerini.. Hatta yaşlılar dahi yaşadıkları dinî hayatlarını çocukluk devresinde aldıkları bu eğitime borçlu olduklarını anlatırken; 'İyi ki tatillerde Kur'an kursuna gitmişiz, namazda okuyacaklarımızı ezberleme fırsatını kaçırmamışız..' diyerek hayatın başındaki altın fırsatı değerlendirmiş olmanın mutluluğunu yaşarlar..

Bu bakımdan, gençler için hayatın başındaki tatil devreleri hayatın ilk altın fırsatı olduğu gibi, emekliler için de hayatın sonundaki emeklilik devresi de hayatın son altın fırsattır, diye yorumlanır. Çünkü artık ununu eleyip eleğini duvara asmış bulunan emekli insan, eline kalemi kâğıdı alıp meşguliyetinin çokluğu günlerinde kılamadığı namazlarını, yerine getirmedığı dinî görevlerini, varsa üzerindeki hakları tespit eder. Her gün geçmişte kılamadığı namazlarını kaza etmeye başlar, ibadet borcunu bu devrede tümüyle ödemeyi hedef alır, belki öğrenmediği Kur'an'ı dahi öğrenebilir, okumadığı dinî kitapları okur, hatta hayır hizmetlerinde görev bile üstlenebilir... Derken emeklilik devresi, ebedi hayatını kazandıran son bir altın fırsat devresi olup çıkar..

Bu durumda bazılarının çöküş ve tükeniş devresi dedikleri emeklilik devresini hayatının en verimli altın devresi haline getirmiş olur bu emekli kimse... Çünkü insan hayatında, ebedi hayatını kazandıran devreden daha kıymetli bir devre olamaz.. Yeter ki bu şuur gösterilsin, hayatın bu son altın fırsatı israf edilmeden değerlendirilmiş olunsun..

Burada bir önemli noktaya daha dikkat çekmek isterim.

Yaşlılık devresindeki son fırsatı böyle değerlendiren emekliler, ebedî hayatlarını kurtarmış olabilecekleri gibi, tatildeki boşluk fırsatını aldıkları din eğitimiyle değerlendiren gençler de, hem kendilerini, hem de kendilerini

din eğitimine gönderen ana-babalarını kurtarmış olabilirler. Bu nasıl olur? Ona ait bir (terğib ve teşvik) rivayetini arz edeyim izin verirsiniz.

İsa aleyhisselam bir mezarlığın yanından geçerken mevtanın birinin kabir azabı çektiğini keşfeder, adama acıyarak yoluna devam eder. Dönüşte ise kabir sahibinden azabın kaldırıldığını anlayınca sevinir, ellerini açıp dua ederek sorar: Rabb'im hangi halinden dolayı kaldırdın bu kulunun azabını?

Rabb'imiz şöyle bildirir azabı kaldırma sebebini:

-Bu kulumun bir yavrusu dünyada din dersi almaya başladı, benim ismimi ezberleyip besmele çekti. Çocuğu yer üstünde benim ismimi ezberleyen ana-babaya yer altında ben azap etmem! Din dersi alan çocuğunun hatırına babasından azabı kaldırdım!..

Demek ki, çocuğun öğrendiği din bilgisi, okuduğu Allah kelamı, kendi hayatını kurtardığı gibi ana-babasının kabir azabından kurtulmasına da sebep olabilmektedir.

Öyle ise çocukların tatilde din dersi almaları önemsenmeli, geçmişlerinden azabın kaldırılmasına sebep olabilecekleri dahi düşünülmeli de, hayatın başındaki bu altın fırsat tam değerlendirilmelidir.

Not: Mukaddes Miraç Gecenizi tebrik ediyor, ebedi hayatınızı kurtaracak İslamî aşk ve şevkinizin ömür boyu artarak devam etmesini diliyorum.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içinde düşeni kucaklayıp kaldırma vefası...

Ahmed Şahin 2011.07.12

Aile içinde beyinin bazı olumsuz tavırlarından üzüntü duyan hanımefendi diyor ki:

- Önceleri böyle itici ve rahatsız edici halleri yoktu, son devrelerde olmaması gereken alışkanlıklar ediniyor, tasvip etmeyeceğimiz tavırlar sergiliyor... Bu hallerine tepki gösteriyorum, bunlar sana yakışmıyor, diyorum, tepkime tepki ile karşılık veriyor, daha da uzaklaşıyor; susuyorum vicdanım rahat etmiyor, yanlışlarını sürdürüyor. Doğrusu, nasıl bir tutum içinde muhatap olacağımı bilemez oldum. Beyin bu rahatsız edici hallerine karşı susayım mı, konuşayım mı? Tavrım nasıl olmalı diyorum?

Ailede gerilime sebep olan bu tür üzücü haller, zaman zaman yaşanmakta, karşılıklı tepkilere de sebep olabilmektedir. Bu durumu düzeltmenin çaresi elbette tek değildir. Ancak bu gibi yaygın gerilimlerde yanlış yapana karşı takınılacak ilk tavır, 'Yara yapmadan tedavi etmek, tahribe sebep olmadan tamirde bulunmak' diyebileceğimiz düşündürmeye yönelik yumuşak tavır olmalıdır.

Aile içinde bazen hanım, bazen de beyde başlayan böyle gerilim sebebi hallere karşı tümüyle susmak fayda getirmeyeceği gibi, tümüyle sert sözlerle tepki göstermek de fayda getirmiyor.

Öyle bir tavır takınmalıdır ki, ne fayda getirmeyen susmak olsun, ne de zarar getiren sert karşılıklarla hata düzeltmek olsun. Bediüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle:

-Akla kapı aç, iradeyi elden alma!.. üslubu seçilsin. Yani, rahatsızlık duyduğunuz yanlışları yumuşak bir dille muhatapın aklına, mantığına, vicdanına duyurmakla yetinin, ama kabul ettirmek için diretmeysin, ısrara gitmeyin, tepki doğuracak tartışmaya sebep olmayın. 'Senin bu halin bende, üzülmeye kırılmalar meydana getiriyor, durumunu bir gözden geçersen...' gibi sözlerle vicdan muhasebesiyle baş başa kalmasını sağlayın. Bundan sonrasında da içinizden dua ederek deyin ki:

- Rabb'im, bu benim eşim ise senin de kulundur. Ben bana düşeni sakın bir sesle vicdanına aksettirip düşünmesini sağlamaya çalışıyorum. Bundan sonrası sana aittir. Kapıldığı bu yanlışlarından kurtulma duygusu nasip eyle!..

İşte bu tavra biz "Akla kapı aç, iradeyi elden alma!" tavrı diyoruz. "Yara yapmadan tedavi etme, tahribe sebep olmadan tamirde bulunma tedbiri" diyoruz.

Ayrıca bu müspet tavrı siz daha da ileriye götürerek: Düşene herkes bir tekme atıyor, bir tekme de ben atmayayım, ben bir vefa ve şefkat örneği göstererek kucaklayıp düştüğü yerden kaldırma kahramanlığını tercih edeyim de diyebilirsiniz.

Böylece aile içinde farklı bir vefa ve sabır örneği vermiş, düşene tekme atma değil, kucaklayıp kaldırma sadakati göstermiş olursunuz. Bu da sizin aileyi ayakta tutan sabır ve sadakat kahramanlığınız olur.

Kolay tavır mı bunlar? Elbette değil. Ancak unutulmamalı ki, İslam'da sabrın içi boşaltılmış değildir. Sabrın içindeki uhrevi ödüller düşünülünce sabır kolaylaşır. Hatta, çok şükür yine sabrettim, yine ben kazandım, diyerek sabırda mutluluk dahi duyulabilir. Hatta bazı maneviyat büyükleri, ibadetinizle kazanamadığınız cenneti aile içindeki sabrınızla kazanabilirsiniz, dahi demişlerdir.

- Neden Müslüman'ın aile içinde göstereceği sabırlı tavrın değeri böyle çok yüksektir?

Çünkü o yuvada imanlı hayat yaşanacak, inanmış bir de nesil yetişecektir. Bunun için ne kadar fedakarlık gösterilse değer.

Bundan dolayı aile içinde 'akla kapı aç, iradeyi elden alma' anlayışına önem verilmiş, 'tahribe sebep olmadan tamirde bulunma' tedbirine dikkat çekilmiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçmiş Ramazanlardan tebessüm ve tefekkür nükteleri...

Ahmed Şahin 2011.08.17

Bugün sizlere, gaflete sebep olan kakhaha fıkraları değil de, tefekküre sebep olan tebessüm nükteleri arz etmeye çalışacağım. Göreceksiniz ki, geçmiş Ramazanların bazı nükteleri, bir kitap kadar düşündürmekte, bir mürşit kadar da yol göstermektedir. İşte o eski Ramazan sohbetlerinden bir demet tebessüm ve tefekkür nükteleri sizlere.

Bir adam Ramazan'da diliyle hep cömertlikten söz ediyor, ama eliyle hiç de cömertlik etmiyor, yoksula yardım için kesesinin ağzını açmıyordu.. İşte bu adam bir gün karşılaştığı İbrahim Ethem'e rica etti:

-Herkes nasihat ediyorsun, bana da nasihat et şu mübarek Ramazan'da... İbrahim Ethem önce nasihatimi tutar mısın, diye sordu? Adam elbette diye cevap verince tek cümlelik nasihatini şöyle yaptı:

- Sen dedi, Ramazan boyunca açığı kapa, kapalıyı da aç, sevap olarak sana yeter!. Adam bir şey anlamamıştı. Mecburen sordu:

-Açık nedir ki onu kapayayım, kapalı nedir ki onu da açayım? İbrahim şöyle anlattı açıkla kapalıyı:

- Açık olan hep cömertlikten söz eden ağzındır, onu kapa. Kapalı olan da yardım için hiç açmadığın kesendir, onu aç!

Düşünmeye başlayan hakperest adam, tebessüm ederek söylendi:

- Vallahi bir doğru ancak bu kadar güzel söylenebilir! Bu tatlı ikazdan sonra ben de hep yardımdan söz eden ağzımı kapıyor, hiç yardıma açmadığım kesemi açıyorum, ey İbrahim dedi ve cömert bir adam oldu.

- Ne dersiniz, bu sözün bize de şümülü olabilir mi? Biz de Ramazan boyunca hep cömertlikten, yardımdan söz ediyor, ama elimiz cüzdanimıza bir türlü varmıyor, bir yoksulun yüzünü güldüren yardımda bulunamıyor muyuz? Bizim de açığı kapayıp kapalıyı açmaya ihtiyacımız var mı yoksa? Bir düşüsek mi?.

İbrahim Ethem'e; "Fiyatlar çok yükseldi kendimiz geçinemiyoruz ki, artırıp da yoksula yardım yapalım." diye söylenirler..

"Öyle ise, yine ben kazandım." der. Sorarlar: "Sen nasıl kazanıyorsun, piyasa pahalınca?" Şöyle açıklar kazancını:

"- Pahalanan malı bir müddet almaz, beklerim. Böylece ucuzken verdiğim para da bana kalır. Bu sebeple her pahalılıkta ben kazanırım! Harcamadığım parayla da yoksula yardımda bulunurum.

-Var mısınız İbrahim Ethem gibi her pahalılıkta kazanmaya?. Hiç denediniz mi böyle kazanmayı? Bence yabana atılacak fikir değil, bir deneyin, siz de kazandığınızı göreceksiniz..

Rüyasında Hz. Cebrail'i elinde Hak dostlarının isimlerinin yazılı olduğu liste ile gören İbrahim Ethem sorar:

-Bak bakalım benim ismim de yazılı mı Hak dostlarının listesinde, der.

Hz. Cebrail , 'Hayır der, senin ismin Hak dostlarının içinde yazılı değil, bir geri defter olan Hak dostlarını sevenlerin listesinde yazılı!.' İbrahim de bu defa teklifini hemen şöyle yapar:

"-Madem Hak dostlarının içinde değil de, Hak dostlarını sevenlerin içinde yazılı benim adım. Öyle ise Peygamberimiz 'Kişi sevdiğiyle beraberdir.' buyurdu. Çabuk benim adımla sevdiğim Hak dostlarının listesine yaz. Peygamberimiz'in emrini yerine getir!' Cebrail aynen uygular. İbrahim'in ismi de sevenler listesinden alınır, sevdiklerinin yanına yazılır. Böylece sevdiği Hak dostlarıyla birlikte olur.

-Öyle ise biz de kendimizi bir kontrol edelim mi?. Hak dostlarını seviyor muyuz? Seviyorsak sevdiklerimizle birlikte olacak, onların yanında yer alacağız inşaallah. Yeter ki Hak dostlarını gönülden seviyor olalım..

İbrahim Ethem çok mütevazı bir hayat yaşardı. Kendisine sordular:

-Nasıl sabrediyorsun bu mütevazı hayata? Zor gelmiyor mu bu hayat sana?.. Şu tarihî açıklamayı yaptı:

-İnsan hayatında her şey küçük başlar, zamanla büyür. Fakat sıkıntılar tam aksine, büyük başlar zamanla küçülür. Onun için ben baştan mütevazı hayatın büyük zorluğunu göze alarak başladım, bu zorluğun zamanla küçüldüğünü gördüm, alışırsak normal hayat haline geldiğini anladım. İsterseniz siz de mütevazı hayatı deneyin. Ne dersiniz, bu misaller bir kitap kadar bilgilendirici, bir mürşit kadar da yol gösterici midir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'da zekat ve fitre mükellefiyetimiz üzerine...

Ahmed Şahin 2011.08.23

Sakince bir kafa ile düşündüğümüzde görüyoruz ki, yüce İslam, mensuplarını, yalnız kendi nefsini düşünen bencil kimse olmaktan çıkartıyor, çevresindeki yoksul kardeşlerini de düşünen sosyal insan haline getiriyor.

Bu sebeple içinde bulunduğumuz mübarek Ramazan'da durumu müsait olan Müslümanlara yüce İslam uyarısını şöyle yapıyor ve diyor ki:

-Sen nisaba malik zengin bir Müslüman'sın. Öyle ise sahip olduğun servetin zekatını ihtiyaç içinde olan çevrendeki yoksullara vermeli, böylece yoksulların senin servetin içindeki haklarını ödeyip borçtan kurtulmalısın.

Sadece zekatını vermekle de kalmayıp ailenin her bir ferdi adına birer fitre de vermelisin. Çünkü aile bireyleri adına fitre vermen de vacip derecesinde bir mükellefiyettir.

Hem bunları yoksula verirken onlara minnet de etmemeli, hatta alıp da seni borçtan kurtardıkları için yoksula minnet duymalı, teşekkür ihtiyacı hissetmelisin.

Evet, İslam zengin Müslüman'a mükellefiyetlerini böyle hatırlatırken vereceği bu zekat ve fitreyi kimlere verip kimlere veremeyeceğini de açıklıyor ve bunu da şöyle ifade ediyor:

-Müslüman'ın çevresindeki ihtiyaç sahiplerinden bazıları kendi yakın akrabaları olabilir. Bu yakın akrabaları ayırmaya ihtiyaç vardır. Çünkü yakın akrabaya zekat, fitre verilmez. Verirse sanki bir cebinden çıkarıp öbür cebine koymuş gibi olur. Öyle ise kimlere zekat, fitre verilir, kimlere verilmez bunların da bilinmesi gerekir.

Zira yakın akrabalar, zenginin kendi aile bireyleri sayılırlar. Onları zekatla, fitreyle değil de servetin kendisiyle desteklemeli, nafaka hakkı olan aile bireyleri olarak kabul etmelidirler.

Bu sebeple yakın akrabalarından sayılan:

-Anneye, babaya, dedeye, nineye, oğullara, kızlara, bunların çocukları olan torunlara zekat ve fitre verilmez.

Çünkü bunlar zekat verenin yabancıları değil, ailenin sanki ortağıdır. Bu kadar yakın olanlar zekatla, fitreyle değil de servetin kendisiyle korumaya alınmalıdır.

Bunlardan sonra zekat ve fitre verilecek yoksullar ise şöyle sıralanmaktadır:

-Evlenersek başka aileye karışmış ihtiyaç sahibi kız kardeşler, ayrılmış oğlan kardeşler, bunların çocukları olan yeğenler, amcalar, dayılar, hala ve teyzeler, kayınvalide, kayınpeder, damat, (bir görüşe göre muhtaç) gelin ve

ihtiyaç sahibi öğrencilere, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan vekillerine.. zekat ve fitre verilir. Verilmelidir de...

Bu sayılanlar zekat ve fitre almada ön sırada yer alırlar.

Bir de servetin kazanıldığı yerin muhtaçları varsa onlar da ihmal edilmezler. Çünkü bunlar beklenti içinde olabilirler. Onları mahrum bırakmak kırılmalarına da sebep olabilir. Halbuki zekatın bir hikmeti de kırılmaları önlemektir.

Bu bakımdan çevredeki yoksullar beklerken başka yerlere göndermek caiz olsa da beklenti içinde olanları mahrum bırakmak uygun olmaz. Öyle ise yakında bekleyenlerin ihtiyaçları bir ölçüde karşılanır. Sonra çok muhtaç görülen uzaklardaki Müslümanlara da gönderilir. Yeter ki gönderilen bu kimseler tam ihtiyaç sahibi olsunlar. Bayramdan önce ellerine geçerek bayramın mutluluğunu hep birlikte paylaşma imkânı bulsunlar.

Zaten yardımlar biraz da bayram sevincini hep birlikte yaşamamız içindir. İçimizde ihtiyaçlarını karşılayamamış üzgünler, kırgınlar kalmaması içindir. Yardımların acilen bayram öncesi yapılmasının hikmeti de budur. Birlikte sevinip birlikte bayram yapmayı sağlamak... İşte böyle devrelerde Efendimiz'in (sas) ikazı hep kulaklarımızda çınlar:

-Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne kadar paraya ne kadar zekât vermek gerekir?

Ahmed Şahin 2011.08.24

Bu günlerin en çok merak edilen soru ve cevapları:

Soru: Ben küçük çapta ticarete başlamış yeni bir esnafım. Bana zekat düşer mi düşmez mi bilemiyorum. Zekat düşerse ne kadar paraya ne kadar zekat vereceğimi de kestiremiyorum. Bu konuda bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Zekat, fazla parası olanın üzerine farz olan bir mali ibadettir. Öyle ise önce zekat verecek kadar fazla paraya sahip olup olmadığınızı tespit edeceksiniz. Bu tespitin de en alt sınırını şöyle inceleyeceksiniz:

-Aile olarak temel ihtiyaçlarınızı karşıladıktan sonra geride bir senedir bekleyen (80) gram altının karşılığı sayılan sekiz bin lira kadar bir paranız var mı? Bir senedir bekleyen bu kadar bir paranız varsa, zekat vermesi gereken zenginlerden sayılırsınız. Yalnız bu para, bazen evde bekleyebilir, bazen bir finans kurumunda, ya da dükkanda sermaye, vitrinde mal olarak da bulunabilir.. her nerede olursa olsun zekatı verilmesi gereken paralardır bunlar. Diyelim ki, kasada şu kadar para var. Vitrindeki malın tutarı da şu kadar. Şu kadar da müşteride alacağınız var, şu kadar da borcunuz mevcut. Bunların hepsini de topladıktan sonra meydana gelen yekundan borcunuzu çıkaracaksınız, kalan miktar en azından sekiz bin lirayı buluyor, ya da geçiyorsa zekat zengini sayılırsınız. Bu paranın her bin lirasına (25) lira zekat takdir edip yoksulun hakkını hemen vermeniz gerekecektir.

Kısacası: Zenginlik sınırı (80) gramı geçen altınla, bunun tutarı olan sekiz bin liradan başlamaktadır. İhtiyaç fazlası sekiz bin lirası bulunan kimse, zekat verme mutluluğunu yaşayacak imkana sahip olduğunu düşünmelidir..

Soru: Müşteri üzerindeki alacağımın da zekatını verecek miyim?

Cevap: Alacağınızı sağlam alacak, ödenmesinde şüphe olan zayıf alacak diye ikiye ayırabilirsiniz. Sağlam alacağın zekatını hemen vermeniz gerekir, şüpheli alacağın zekatını da alınca verirsiniz..

Soru : Zekat ihtiyaç fazlası paraya lazım gelir, sözünden neyi anlamak gerekir? Aldığımız maaşımıza, cebimizde harcayacağımız harçlığımıza da zekat vermek gerekir mi?.

Cevap: Cebinizde ihtiyaçlarınızı karşılamak üzere hazır bulundurduğunuz harçlığınıza, maaşınıza, borcunuzu ödemek için beklettiğiniz paranıza zekat vermek gerekmez. Çünkü bunlar bir senedir boşta bekleyen ihtiyaç fazlası para değildir. Tam aksine her ay, hatta her an harcayabileceğiniz ihtiyaç paralarıdır.

Soru : Oturduğum evim, kirada dükkanım, bindiğim arabam var. Bunlara zekat vermem gerekir mi?

Cevap: Oturduğunuz eve, kullandığınız arabaya, kirada olan mülke zekat vermek gerekmez. Ancak varsa bunların getirdiği paraya zekat vermek gerekir. Bunlar sahibini sadece fitre zengini yapmış olur o kadar.

Soru: Öğrencilere verdiğimiz burslar zekat yerine geçer mi?

Cevap: Elbette.. Yoksul öğrenciye verilen burs, ülkemiz için iyi bir eğitim alıp hayırlı bir nesil yetişmesine hizmet eden önemli bir destektir. Bu itibarla, okuyacak öğrenciye verilen burs adındaki zekatlar tam yerine verilen yardımlardır. Hatta Osmanlı'da okuyana, okutana muhtaç olup olmadıkları sorulmadan zekat verilir, okuyan öğrenci, yahut da okutan hoca olmasını, yardım edilmesi için yeterli gören alimler bulunurdu..

Soru: Oturacak ev, binecek araba almayı düşünüyorum. Yahut da hacca gitmek istiyorum. Bunlar için ayırdığım paraya da zekat vermem gerekir mi? Bunlar borçtan sayılmaz mı?

Cevap: Sadece bunlara niyet emekle borçlanma kesinleşmiş olmaz. Bekleyen bu paraya da zekat gerekir. Ancak anlaşma yapılmış da borçlanma kesinleşmişse, kesinleşen borca zekat gerekmez.

Soru: Zekat ve fitre verirken açıkça söylemek gerekli mi?

Cevap: Zekat ve fitreyi verirken açıkça söylemek gerekmez. Verenin niyetini Rabb'imizin bilmesi yeterlidir, alanın bilmesine gerek yoktur. Ancak eskiden yaptığı yardımları hatırlayarak onları sonradan zekata saymak geçerli olmaz. Verirken zekat niyetiyle vermiş olmak gereklidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramlarımız topyekûn kucaklaşma günlerimiz

Ahmed Şahin 2011.08.30

Bayramlarımız sevinç ve neşe, huzur ve mutluluk günlerimizdir. Böyle günlerde bizler var olan dert ve sıkıntılarımızı dahi unutmaya çalışır, kutsal dinî bayramın neşe ve mutluluğunu milletimizle birlikte ortak olarak yaşamaya yöneliriz.

Bu sevinç ve neşemizi çevremize öylesine aksettirmek isteriz ki, bayramda bizi görenler bunların hiçbir derdi ve kederi yok sanırlar. Özellikle çocuklarımıza, aile bireylerimize, konu komşumuza da bu mutluluğu hissettirmek

ister, onların da dinî bayramları ömür boyu unutamayacakları sevinç ve neşe günleri olarak sevgi ile hatırlamalarını düşünürüz.

Dinî bayramın bu yaygın neşesini, Efendimiz'in aile bireylerine ve konu komşularına yaşattığı bayram neşesinden de anlamaktayız. Bir bayram günü hane-i saadetinin önünde Habeşli gençler kılıç kalkan oynamaya başlarlar. Pencereden bu oyuncuları gören Efendimiz, Aişe validemizi yanına çağırır, validemizin de Efendimiz'in omzundan uzanıp bakarak oyuncuları seyretmesini sağlar. Hatta Aişe validemiz yeter deyinceye kadar da seyretmesini bekler.

Biz de dinî bayramların sevincini ailemizle, çoluk çocuklarımızla, hatta topyekûn milletimizle birlikte yaşamak isteriz. Özellikle bu sevinç ve neşemiz Ramazan Bayramı'nda zirveye çıkar.

Ramazan Bayramı'ndaki sevinç ve mutluluğumuz neden zirveye yükselir?

Çünkü bir ay boyunca bütün eksik ve kusurlarımızla birlikte orucumuzu tutmuş, teravhimizi kılmış, fitremizi, zekâtımızı vermiş, yoksula yardım mükellefiyetlerimizi yerine getirmeye Rabb'imiz muvaffak kılmış. İşte bundan dolayı Ramazan sonunda zekât fitre vereniyile alanıyla hep birlikte mutluyuz, huzurluyuz. Bayramın sevincini, neşesini ortak olarak hep birlikte yaşamak isteriz..

-Hatta "orucunu tutmamış, teravhini kılmamış, zekâtlarını, fitrelerini vermemiş olanlar neyin bayramını yapacaklar, nasıl huzur duyacaklar?" diye bir itici soru sormak da istemeyiz. 'Bizler oruç tuttuk, boyumuz ne kadar kısaldı, sizler yediniz boyunuz ne kadar uzadı?' diye iğneleyici bir kıyaslama da yapmayız. Elbette bu bayramda onlar da neşelenip sevinecekler. Bu onların da hakkıdır. Ancak ne de olsa gönüllerinde bir kırıklık, kalplerinde bir burukluk hissedecekler:

-Keşke biz de orucumuzu tutsaydık, namazlarımızı kılsaydık, dinî mükellefiyetlerimizi yerine getirseydik de, bayramda kalbimizde bir burukluk, gönlümüzde bir kırıklık hissetmeseydik.. diye pişmanlık duyacaklardır. Bunu duymamaları mümkün değildir.

İşte onların hissettikleri bu burukluk, kırıklık da gösterir ki, onlardan ümit ve ilgi kesilmez, sevgi saygı sahamızın dışına itilmez. Çünkü Allah, yanlışlarını savunmayıp pişmanlık duyan kullarını affeder. Öyle ise bizler de dışlayıcı şekilde davranamayız onlara karşı. Bundan dolayı bayramdaki kucaklaşmalarımız onlarla birlikte olur, sevgimizin, saygımızın dışında bıraktığımız insanımız kalmaz içimizde..

Hatta bu konuda bizler bir adım daha ileriye geçer ve kendi nefsimizi suçlayarak deriz ki:

-Aslında kusur ve eksiklik onlardan önce bizde, İslâm'ı tam olarak yaşayıp da güzelliğini gösteremeyişimizde, dikkatlerini çekemeyişimizdedir. Şayet biz İslâm'ın özellik ve güzelliğini yaşayışımızla göstererek İslâm'ı tam temsil edebilseydik, onlar böyle ilgisiz ve bilgisiz kalmayacak, bizde güzelliğini gördükleri İslâm'ı onlar da yaşama aşk ve şevkini duyacaklardı..

Bayramlarda bizim böyle kendi eksiğimizi düşünme fazileti içinde olduğumuzu görmelerine, onların da vicdan muhasebesi yapmalarına sebep olacaktır. Muhtemeldir ki, onlar da kendi kusurlarını düşünme olgunluğuna yönelecek, topyekûn kucaklaşma şevki duyacaklardır.

Hep birlikte yaşayacağımız nice bayramlar dileğiyle..

Müslümanlığımız ömür boyudur, bir aylık değil!

Ahmed Şahin 2011.08.31

Yaşadığımız Ramazan-ı Şerif, bizlere fevkalade değerli alışkanlıklar kazandırıyor, dinî titizlik ve hassasiyetler elde etmemize sebep oluyor.

Öyle ki çoğu insanlar Ramazan'da kazandıkları bu önemli dinî aşk ve şevke ruhu gibi sahip çıkıp benimsiyor, bir daha bırakmaksızın ömür boyu dindarlığını sürdürme bahtıyarlığı kazanıyor. Böylece ebedi hayatını bir Ramazan vesilesiyle kurtarma mutluluğuna kavuşuyor.

Ne var ki herkes böyle bir şuurla sahip çıkamıyor, bir de bakıyorsunuz ki Ramazan boyunca kazandığı çok değerli dinî hassasiyetini Ramazan'dan sonra bayramlık elbise çıkarır gibi çıkaranlar da oluyor, Ramazan öncesi eski ilgisizlik ve bilgisizliğine tekrar dönüyor, sanki Ramazan'da hiçbir dinî hassasiyet kazanmamış gibi ibadetsiz ve itaatsiz hale kendini bırakabiliyor.

İşte bu eski ihmal ve ilgisizliğe tekrar dönüş, fevkalade acı ve düşündürücü oluyor.

Halbuki Allah Resulü Efendimiz'in (sas), Ramazan sonrasında eski ihmale düşmemek için yaptığı ikazlarının bizi düşündürmesi gerekiyor. Buyuruyor ki:

- Allah için yapılan ibadet ve amellerin en makbulü, en devamlı olanıdır! İsterse o devamlı amel az olsun; yeter ki devamlı olsun! Yani Ramazan'a mahsus kalmasın.

Diyelim ki, bir insan Ramazan boyu beş vaktine beş daha ilâve etmiş, elinden tesbihini, başından takkesini düşürmeyen bir sofu insan hâline gelmiş, ama bu titizlik ve dikkat, sadece Ramazan ayına mahsus kalmış, Ramazan'dan sonra tesbihler, seccadeler sandığa, dinî titizlik ve hassasiyetler de gelecek Ramazan'a bırakılmış...

İşte bu tutum, Allah yanında makbul olan tutum değildir. Allah'ın insanlara ihsan ettiği el, ayak, göz, kulak akıl nimeti nasıl sadece Ramazan ayına inhisar etmiyor, ömür boyu insan onları kullanıyorsa, Rabb'inin emirlerine olan bağlılığı da Ramazan ayına mahsus kalmamalı, ömür boyu devam edip son nefese kadar sürmelidir.

Hatta bu dinî mükellefiyetler bizde hava, su gibi vazgeçilmez ihtiyaç haline gelmiş olmalıdır. Nasıl insan havasız, susuz yaşayamazsa, biz de dinî mükellefiyetlerimizi yerine getirmeden yaşayamaz hâle gelmeliyiz.

Kendini İslâmî hayata böylesine alıştıran bir mümin, dindarlığını Ramazan'a inhisar ettiremez, Ramazan'dan sonra gömlek çıkarır gibi dinî hayatı çıkarıp eski gaflet gömleğini giyer hale gelemes. Belki Ramazan'da kazandığı güzellikleri benimser, onunla ömür boyu dinî hayatını sürdürme bahtıyarlığına kavuşmuş olur.

Onun için 'Ramazan gitti, dinî hayat bitti' denemez. Ramazan gider; ama dinî hayat devam eder. Çünkü biz sadece Ramazan Müslüman'ı haline gelemeyiz.

Süleymaniye baş imamı merhum Sadık Efendi'nin verdiği şu Ramazan Müslüman'ı misalini her bayramda acı bir tebessümle hatırlarım.

Bayram namazından sonra yaklaşan biri, elini öpmek istediği hocaefendiden helallik isteyerek der ki:

- Hocam, ay boyunca teravhimizi kıldırınız, hakkınızı helal edin. Gelecek Ramazan'da yine görüşmek üzere haydi Allah'a ısmarladık, kalın sağlıcakla!..

Bayram namazında camiden böyle ayrılan zat, muhtemelen omzunda seccadesi, başında takkesi ve elinde de tesbihiyle evinin yolunu tutar, kapıya gelince de seslenir:

- Hanım al şu seccadeyi, takkeyi, tesbihi.. sandığın en derin yerine sakla. Gelecek Ramazan'da bunlar bana yine lazım olacaktır. O zaman hepsini de eksiksiz isteyeceğim senden...

Evet bu tip Müslümanlık, Efendimiz'in (sas) tavsiye buyurduğu Müslümanlık değildir elbette.

- "Efdalül amali edvemüha!" Amellerin efdali devamlı olanıdır, Ramazan'a mahsus kalıp da kesileni değildir...

Bu itibarla bizler Ramazan Müslüman'ı görüntüsüne giremeyiz. Bizim Müslümanlığımız ömür boyu, son nefesimize kadar devam eder inşallah...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'daki istikametimizi koruma hassasiyetimiz!

Ahmed Şahin 2011.09.06

Ramazan-ı Şerif'te kazandığımız dini hassasiyetimizi gittikçe zayıflatmamalı, aynı hassasiyeti daha da artırarak sürdürme azmi ve gayreti içinde olmalıyız.

Hatta bu istikameti koruma hassasiyetimiz hemen hepimizin bir numaralı meselesi olarak bizi ciddi şekilde meşgul etmelidir.

Bir başka ifadeyle diyebiliriz ki, hemen herkes istikametini koruyamama endişesini her an duymalı, kendini böyle bir endişeden müstesna ve garantide biri gibi görme rehabetine asla kapılmamalıdır. Ramazan'dan yeni çıktım, kazandığım dini hassasiyetim kuvvetlidir, öyle ise ben manen garantideyim, böyle özel bir dikkat ve hassasiyet içinde olmama gerek yoktur, gibi bir umursamazlığa kapılmamalıdır.

Bunun aksi de böyledir. Yani hiçbir ihmalkar da, 'ben Ramazan'da bile istikametimi düzeltmedim, bundan sonra da düzeltemem, öyle ise benim istikametimi düzeltmek için bir çaba içinde olmam fayda vermez!' diye peşin bir ümitsizlik kuyusuna da kendini atmamalıdır.

Dünkü durumu iç açıcı olmayabilir ama bugün iradesini güçlendirip istikametini pekala düzeltebilir, ebedi hayatını kurtarabileceği şuurlu bir istikamet çizgisine yönelebilir. Bu mutlu başlangıç her an mümkün, hiçbir zaman ümitsizliğe düşülmez...

Demek oluyor ki, istikamet konusu, hemen herkesin her an bir numaralı meselesidir! Düzgün istikamette olan, istikametini muhafaza etmek için, bozuk istikamette olan da istikametini düzeltmek için her an özel bir çaba ve niyet içinde olmaya mecbur ve hatta mükelleftir.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri'nden aldığımız şu önemli mesaj da bize bu dikkat ve hassasiyetimizin önemine işaret etmektedir. Hemen hepimize mesaj veren hadisinde buyurmuş ki:

-Hud Sûresi'ndeki "Emrolunduğun gibi istikamet üzere ol" ayeti beni ihtiyarlattı!..

Demek ki, istikamet üzere olma hassasiyetimiz bizim de bir numaralı meselemiz olmalı, bizi de ihtiyarlatacak derecede düşündürüp titretmeli, ömür boyu istikametimizi koruma hassasiyeti içinde olmalıyız.

Nitekim bir maneviyat büyüğü, istikametimizi koruma hassasiyetimizin ömür boyu sürüp son nefese kadar devam etmesi gereği konusuna dikkatimizi çekerken şöyle çarpıcı bir uyarıda bulunmuştur...

Ona keramet gösterecek derecede istikameti düzgün bir zatı anlatırken derler ki:

-Bu zatın istikameti öylesine düzgün ki, bazen sabah namazlarını Kâbe'de kıldığı bile görülmektedir.

Şah-ı Nakşibend Hazretleri, 'Mühim değil!' der. 'Dicle Nehri'nin üzerinden yürüyerek geçer, suya batmaz.' derler. 'O da mühim değil!' der. 'Bahçesinde çalışırken zemin çamur olursa seccadesini havaya atıp namazlarını üzerinde kıldığı da olur.' derler. 'O da mühim değildir!' deyince sorularını şöyle değiştirirler:

-Efendi Hazretleri, o keramet mühim değil, bu keramet mühim değil de, sizin için ne mühimdir?

Cevaba bakın da, mühim olan neymiş görün:

-Benim için mühim olan der, o istikamet çizgisini, son nefesine kadar devam ettirmesidir, zamanla gevşeyip dini hassasiyetini yitirmemesidir. Anladınız mı şimdi mühim olanın, son nefese kadar o hassasiyeti korumak ve sürdürmek olduğunu!...

Demek oluyor ki, hiç kimse Ramazan-ı Şerif'teki iyi haline bakıp da kendini garantide görmesin. Yine hiç kimse de Ramazan'daki kötü halini düşünüp de 'benden istikameti düzgün bir adam olmaz' ümitsizliğine kapılmasın. Hemen herkes istikametine yönelme ve yöneldiği istikametini de koruma ve geliştirme konusunda ciddi bir gayret ve azmin içine girsin, Allah Resulü'nü ihtiyarlatacak istikamet üzere olma titizliği, hemen hepimizin saçlarımızı beyazlatacak derecede bir numaralı meselemiz olduğunun farkına varılsın!..

Son soru:

-Böyle bir hassasiyetimiz söz konusu mu yaşadığımız Ramazan-ı Şerif'ten sonra? İstikametini düzeltenler istikametini korumak için, düzeltemeyenler de düzeltmek için kendimizi ihtiyarlatacak derecede bir hassasiyet ve gayret içinde olmamız gerektiğinin farkında mıyız? Ne dersiniz?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şevval ayında altı gün orucu...

Ahmed Şahin 2011.09.07

Şevval ayında oruç tutmak, hadislerdeki teşvikten sonra teravîh namazı gibi sevaplı bir ibadet olarak hep ilgi görmüştür.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri, şevval ayı orucunun bir sene nafîle oruç tutmuş gibi sevaba vesile olacağını duyurduğu hadisinde şöyle buyurmuştur:

- "Kim oruçla geçirdiği Ramazan ayından sonraki Şevvâl ayında altı gün oruç tutarsa bütün seneyi oruçla geçirmiş gibi olur!" (Müslim-Tirmizi)

Demek ki, bir aylık Ramazan orucundan sonra Şevvâl'de de altı gün oruç tutarak orucunu otuz altıya çıkaran kimse, bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevaba layık görülmektedir.

Hadisi yorumlayanlar bütün seneyi oruçla geçirmiş gibi sevap almanın açıklamasını şöyle yapmaktalar:

- Ramazan boyunca oruç tutan insan, her orucuna on sevap almışsa yekûnu üç yüz eder. Şevvâl ayında tuttuğu altı orucuna da altmış sevap alınca eder üç yüz altmış. Yani bir sene... Dolayısıyla hadisin işaret ettiği (kameri) seneyi oruçlu geçirmiş gibi büyük bir sevaba ulaşma hali söz konusu olur.

Aslında ibadetlerdeki sevap çokluğu konusunda esas olan, o ibadeti ihlasla yapmak, vesveseden uzak bir istek ve ümitle ona talip olmak. Bazen samimi bir niyetle yapılan öyle iyilikler, ibadetler olur ki, yapanın gönlünde duyduğu derin istek ve sâfi ihlas yüzünden 360 gün değil, belki 360 senelik nâfile ibadet sevabı bile kazanabilir. İhlas ve samimiyet meselesidir bu... "İhlas ile kim ne isterse Rabb'imiz verebilir." Onun için Müceddid'üz-zaman'ın sözü hep tekrar edilegelmiştir. Der ki:

- Zerre kadar ihlaslı amel, batmanlarla ihlassız amele müreccahtır, tercih edilir.

'Âdetleri bile ibadete çeviren niyetlerdeki bu samimiyet ve ihlasın' önemini geçmişte verdiğim bir misalde şöyle bir örnek ile arz etmiştim. Çölün ortasında giden bir yolcu düşünmüş ki:

- Bu dümdüz yolda yaşlı bir adam ve çocuk bineğine binmek istese, üzerine basıp da yukarı çıkarak hayvanına binebileceği bir basamak yoktur. Öyle ise şu tepedeki kayayı yuvarlayıp yolun kenarına getireyim de, yolda yürümekte olan yaşlı ve çocuklar hayvanlarını taşın yanına çekip üstüne çıkarak kolayca binme imkânı bulsun, sevabı da bana olsun.

Adamın bu hâlis niyeti sebebiyle Rabb'imiz ondan razı olmuş, istediği sevabı ihsan eylemiş.

İşte böyle güzel bir niyetle getirilen taşı yolun kenarında gören bir başka yolcu da düşünmüş ki:

- Bu kayayı buraya getiren kimse ne kadar da yanlış bir iş yapmış. Hiç düşünmemiş ki, buradan gözleri görmeyenler geçer, gece karanlıkta fark edemeyenler taşla takılıp yere düşerler. Şu taşı buradan yuvarlayıp uzaklaştırayım da kimse takılıp yere düşmesin, sevabı da bana olsun...

İşte bu adam da halis bir niyetle taşı buradan uzaklaştırdığından dolayı sevaba nail olmuş. Her ikisinde de niyet hâlis, yorum makul.

Biz de sâfi bir niyetle altı gün orucumuzu tutarsak, belki Rabb'imiz bu niyetimize, bu bağlılığımıza bütün seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevaplar ihsan edebilir. Rabb'imizin sınırsız rahmetine kimse sınır koyamaz, diye düşünsek yanlış olmaz.

- "Bu altı gün orucun arka arkaya bitişik mi tutulması gerekir, yoksa aralıklı olarak tutulsa da olur mu?" sorusunun cevabı: Bitişik olması şart değildir, ay boyunca aralıklarla tutulması da yeterli olur. Hatta pazartesi perşembe günleri de tutulabilir, şeklinde olmaktadır.

Ayrıca: Özellikle hanımların Ramazan içinde tutamadıkları borç oruçları varsa, önce o borç oruçları tutmak daha isabetlidir diyenler de vardır. Çünkü önce farz olan borçtan kurtulmak önemlidir, denmektedir.

Şayet bu borçlar tutulurken vakit geçer de altı gün nâfile orucuna fırsat bulunamazsa muhtemeldir ki, borç olarak tutulan oruçlar da Şevvâl orucu sevabını da kazandırabilir, diye beklemek de mümkündür. Rabb'imizin sınırsız rahmetinden böyle ikram ümit etmek yanlış olmasa gerektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Geçmişten misallerle birazcık dinlenmeye ne dersiniz?

Ahmed Şahin 2011.09.13

Geçmişin irşat eserlerinde dinlendirici misaller, düşündürücü örnekler nakledilir. Bugün size bu misallerden örnekler sunmak istiyorum. Muhtemeldir ki siz de bunları okurken dinlenecek, dinlenirken de değerlendirme yapacaksınız.

Önce hassas bir mesele, hayali bir misalle nasıl anlatılmış ona bakalım. Rivayete göre:

-İlim, Mal ve Şeref ..bu üç kıymetli değer arkadaş olmuşlar birlikte gidiyor, yol boyunca nereye uğrasalar büyük saygı, sevgi ile karşılanıyorlarmış. Bu sebeple de İlim, Mal ve Şeref hiç ayrılmıyorlarmış birbirinden. Uzun zaman birlikte yolculuktan sonra bir ara yol kenarında bir kütüphane gören İlim demiş ki:

— Arkadaşlar ben şu kütüphaneye bir bakayım, beklerseniz hemen geri dönerim.

Onu gören Mal da demiş ki:

—Ben de şu ticaret merkezine bir uğrayayım, beklerseniz ben de hemen geri dönerim.

Bunların kendisini terk ederek gidişlerini gören Şeref:

—Arkadaşlar demiş, ben sizin gibi değilim, ben bir gidersem bir daha geri dönmem haberiniz olsun!

Şeref, ikazını şöyle sürdürmüştü: Ya gittiğiniz yere benimle gidersiniz ya da bensiz gidince neyinizi bırakarak gittiğinizi düşünürsünüz!.

Yorumcular bu misale şu notu eklemişler:

- İlim adamları, mal mülk sahibi zenginler! Arkadaşınız şerefe sahip çıkın, onu yolda bırakıp gitmeyin. Unutmayın, şeref mal mülk gibi değildir. O bir giderse bir daha geri dönmez, bir daha sizinle de birlikte olmaz!.

Selçuklu sultanı Alaeddin Keykubad, Konya'da sarayına davet ettiği Mevlânâ'ya, 'Artık bizim sultanımız siz olun' teklifinde bulundu. Mevlânâ bu teklife, 'Bir ülkede iki sultan olmaz' diyerek cevap verdikten sonra kendisinin talip olduğu sultanlığı da şöyle açıkladı:

-Sizin Sultanlığınız, gözünüzü kapatınca biter, bizim sultanlığımız ise gözümüzü kapatınca başlar! Biz, gözü kapatınca biten sultanlığa değil, gözü kapatınca başlayan sultanlığa talibiz. Onun için kısa devreli dünya sultanları bizden emin olsunlar. Dünya sultanlığı bize cazip gelmez!.

Bir adam İmam-ı Ebu Yusuf'a sorduğu soruların bazılarına, 'bilmiyorum' cevabı alınca:

- 'Madem bilmiyorsun, neden hazineden bu kadar maaş alıyorsun öyle ise?' diye sordu.

Ebu Yusuf ise bu soruya sakın bir eda ile şöyle cevap verdi:

- Benim hazineden aldığım maaş bildiğimin karşılığıdır. Şayet bilmediğimin karşılığını alacak olsaydım buna hazinenin parası yetmezdi!

İşçinin biri çalıştığı yerin malından gizlice almıştı. Yakalanınca, neden böyle bir yanlışlık yaptığını sordular. O da, bunu bana değil mal sahibine sorun, dedi. O benim hakkımı tam vermeyip kesiyor, ben de kestiği hakkım kadarını onun malından gizlice almış oluyorum..

Bu cevabı hakim haklı bulmadı:

— Senin yaptığın yanlışlık, mal sahibinin sana yaptığı yanlışlıkla meşruluk kazanamaz. Sen de senin hakkını kesen de hırsızlıktan muhakeme olacaksınız.

Yorumcular buna da dediler ki:

— Çalıştığı yerin malını gizlice almak nasıl hırsızlık sayılırsa, çalıştırdığı işçinin hakkından kesip vermemek de öyle hırsızlık sayılır. İki taraf da kul hakkından sorgulanmalı, haram yemekten hesaba çekilmelidir..

Herkese sataşan kavgacı bir adam, masum bir gence edep dışı ağır sözler sarf ediyor, genç de, 'lahavle vela kuvvete illa billah!.' demekle yetiniyordu..

Gence acıyanlar, 'Sen de ona aynı ağır sözlerle karşılık verip de edepsizi sustursan ya?' dediler.. Genç şu karşılığı verdi:

- Yol kenarında bir varlık bana havlasa benim de ona aynı şekilde havlamam mı gerekir? Halbuki ben edepli bir insanım havlama bilmem ki!..

— Ne dersiniz, irşat eserlerindeki bu misallere? Dinlendirici yanı, düşündürücü mesajı var mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milletini iç savaşa sürüklemeyi göze alan yöneticiler

Ahmed Şahin 2011.09.14

Zemin yüzünden yedi kat yerin dibine aşağı bir merdiven indirin, gökyüzüne yukarı da bu merdivenin ucunu uzatın. Bu iki ucun da adayı insandır.

Evet, insan hem gökyüzüne yukarı âlâ-yı illiyyîne çıkmaya aday hem de yerin dibine aşağı esfel-i sâfilîne inmeye aday. Potansiyel olarak insanda bu iki kabiliyet de mevcut. İsterse, esfel-i sâfilîne kadar alçalacağı gibi, isterse âlâyı illiyyine kadar da yükselebilir.

Bunun en son adayları da Arap Baharı'ndaki yönetici insan örnekleridir. 30-40 seneyi bulan seçimsiz yönetim işgallerini, milletini bölüp parçalama pahasına da olsa sürdürmek istiyorlar. İnsanlığın gözleri önünde kendi halkını iç savaşa sürüklemeyi göze alabiliyor, kendi insanına silah çekip acımasızca katletmekten, kanını akıtmaktan çekinmiyorlar. Böylece sanki esfel-i sâfilîne aday yönetici örnekleri veriyorlar.

Eğer bunların ihtiraslarına, inançları ve akılları hakim olsaydı, halkın, yeter artık demesini fırsat bilecek, yüklendikleri ağır sorumluluktan kendilerini kurtarmak isteyen halka teşekkür ederek emaneti teslim edeceklerdi.

Çünkü işgal ettikleri makam, kendi milletinin kanını akıtma pahasına sürdürülecek makam değildir. İslam tarihi boyunca, yönetimin ağır sorumluluğunu anlatan çok açık örnekler yaşanmıştır.

Nitekim kendi devrinde dünyevileşmenin bugünkü gibi ileri safhaya ulaştığını gören Halife Harun Reşid dahi, yönetimin ağır sorumluluğunu görüp kurtulma çareleri aramıştır. Baş kadısı Ebu Yusuf'tan dinlediği şu yönetim ikazları, geceleri onun uykusunu kaçırmıştır.

- Yönetici olmayan insan sadece kendi nefsinden sorumludur. Yöneticiliği tercih eden insan ise yönettiği insanların tümünün de sorumluluğunu yüklenmiştir. Mahşerde yönettiği insanların her biriyle tek tek helalleşmek zorunda kalacaktır yöneticiler!.

Bu ağır sorumluluk duygusuna daha fazla dayanamayan Halife, devrinin maneviyat büyüğü Fudayl bin İyad'a müracaat ederek sorusunu şöyle sorar:

- Ben der, kendimi ehil görmediğim halde halifelik makamını üzerime yıktılar, kendi nefsimin hesabını nasıl vereceğimi düşünürken bu defa halkın hesabını vermekle de mükellef tuttular. Bu konuda neleri tavsiye eder, nasıl bir yönetim anlayışı içinde olmamı uygun bulursunuz? Geceleri gözlerime uyku girmemekte, endişeli yaşamaktayım.

Bu soru üzerine maneviyat büyüğü Fudayl bin İyad, tüm idarecilere örnek olacak bir yönetim tarifi yapar ve der ki:

- Ey Müslümanların halifesi! Çıktığın makamın sorumluluğunu tam yerine getirmek istiyorsan gerçek manada bir yönetici olman gerek. Bunun için de önce der: "Yönetimini yüklendiğin ülkeyi bir uçtan bir uca kendi evin kabul et, ülkenin halkını da kendi hane halkın olarak gör, yaşlılarını anan, baban, gençlerini de kendi çocukluğun bil. Evine, hane halkına nasıl davranır, neyi layık görürsen ülke halkına da aynı şeyleri layık gör, aynı şeyleri uygula.. neye layık olup neye layık olmayacaklarını da bu vicdan terazisi ile tartıp tespit eyle. Şayet yönetimini yüklendiğin insanların mahşerde tek tek karşına dikilip senden davacı olmalarını istemiyorsan!"

Bu tavsiyeleri büyük bir dikkatle dinledikten sonra gözyaşları içinde oradan ayrılan beşinci Abbasi halifesi Harun Reşid'in yol boyunca sızlanarak söylediği şu sözler tarihe geçer:

- Rabb'im der, ben kendi nefsimin hesabını verememe korkusu içinde iken, şimdi bana ülke halkının hesabını vermeyi de yüklediler. Bütün ülke bir baştan bir başa benim evim, ülke halkı da evimin halkı, yaşlıları babam-anam, gençleri oğlum-kızım, çocukları da kendi yavrularım olmuşlar. Ben bunların dertlerini, ihtiyaçlarını kendi hanemin dertleri, ihtiyaçları gibi tespit edip çare bulmaya mecbur ve mükellef tutuluyorum. Meğer yöneticilik ateşten bir gömlekmış de pek de haberim olmamış. Nasıl uyuyacağım bundan sonra böyle geniş bir hanede, böylesine çok nüfuslu bir ailenin sorumluluğu altında!...

Gece gusletmesi gereken kimse ne kadar uyuyabilir?

Ahmed Şahin 2011.09.20

Soru: Gece gusletmesi gereken kimse birazcık uyuyup da sonra yıkansa olur mu? Yoksa gusül yapması gereken kimsenin yıkanmadan uyuması günah mı olur? Sorduğum kimseler farklı cevaplar verdiler. Cünüpkken hemen yıkanmayıp kirli halde uykuya dalan kimse, şeytan çapmasına uğrar, diyen de oldu? Konuyu aydınlatacak bilgi verirseniz şüpheden kurtulacağız. Yıkanmadan uyunamaz mı?

Cevap: Kendisine gusül farz olan kimse bu haliyle manen kirli sayılır. Her kirli insan da bu halde iken huzursuzluk hisseder, kirlilik halinden bir an önce kurtulmayı ister.

Bu sebeple yıkanması gereken kimse bir an önce guslünü yapıp kirlilik hissinden kurtulmayı tercih etmelidir. Siyanet (koruma) melekleri de korudukları insanın kirlilik halinin kısa sürmesini ister, bu hassasiyetten memnun olurlar.

Bununla beraber, ihtiyaç duyan kimse bu haliyle de uyuyabilir. Ancak bu uyumanın sınırı, sabah namazını vaktinde kılma ile çizilir. Bu sebeple birazcık uyuduktan sonra hemen kalkıp guslünü yapar, sabah namazını da vaktinde kılarca bir mahzur söz konusu olmaz. Şeytan çarpmasına filan da maruz kalmaz. Yeter ki uykuyu uzatıp da sabah namazını vaktinde kılma fırsatını kaçırmamasın.

Bu sıralarda dikkat edilecek en önemli tehlike, uykuyu uzatıp da namazı kaçırma tehlikesidir. Buna özel bir dikkat göstermek gerekir.

Çünkü sabah namazını kaçırma mahrumiyeti, göze alınacak basit bir mahrumiyet değildir. Nitekim şafakta kılınan iki rekat namazın önemi konusunda Efendimiz (sas) Hazretleri'nin unutulmayacak uyarısı vardır. Buyurur ki:

- Fecir vaktinde kılınan iki rekat namaz, dünyadan da, içindekinden de hayırlıdır!..

Evet, vakitlerin eşrefi olan şafak vaktinde kılınan iki rekat namaz dünyadan da içindekinden de hayırlıdır.

Çünkü dünya ve içindeki mal, mülk ahirette geçer akçe değildir. Ancak iki rekat sabah namazı ahirette geçer akçedir. Malı mülkü, altını gümüşü ile ahirette kendini kurtaramayan adam, şafakta kıldığı iki rekat namazı ile kendini kurtarabilir...

Sonuç böyle olunca, sabah namazını vaktinde kılmanın muhteşem değeri ortaya çıkar..

Bundan dolayı denir ki: Geceleri yatsıdan sonra hemen yatıp sabah erken kalkmaya özel bir dikkat göstermeli, sabah namazını güneş doğmadan önce tam vaktinde kılarak kazaya bırakma mahrumiyetine maruz kalmamalıdır.

Ancak bütün bu hassasiyetlere rağmen insanlık halidir bu, hiç arzu edilmediği halde kalkamaz da, namazı güneşten sonraya kalırsa ne olacak? Artık her şey mahvoldu bitti gibi bir ümitsizliğe kapılmak da doğru olmaz elbette.

Bu durumda yapılacak ilk iş nedir? Güneşin çıkmasıyla başlayan 45 dakikalık kerahet vakti bitince, önce sabahın sünnetini sonra da farzını kaza niyetiyle kılıp namaz borcundan kurtulmaktır. Böylece vaktinde kılma gibi

önemli bir görevini yerine getirme fırsatını kaçırmış insan, hiç olmazsa hemen kaza etmekle namaz borcuyla kalmamış olur.

Bu durumda namazını kazaya bırakma günahından dolayı derin üzüntü duymak, tövbe, istiğfar halinde olmak da gerekir.

Gerçekten de sorumluluk duygusu sahibi insan, bu gibi ihmallerinin üzüntüsünü duymalı, vaktinde kılamadığı namazının vebalini sırtında bir dağ ağırlığında hep hissetmelidir.

İhmal ettiği ibadetlerinin ezikliğini duymayıp vicdan azabı çekmemek, aynı hataları küçük görüp tekrar etmeye sebep olur!. Böylesine duyarsız insan, günahını büyük gören mümin hassasiyetini yitirip küçük gören mücrim durumuna düşebilir.

Bu durumu Efendimiz (sas) şöyle ifade buyurmuştur:

- Mümin günahını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük görür, üzüntü hisseder. Mücrim ise burnu ucuna konmuş sinek gibi basite alır, önemsemez olur!.

Öyle ise insan, maruz kaldığı günahlarını üzerine yıkılacak dağ gibi büyük gören mümin vasfını korumalı, burnu ucuna konmuş sinek gibi basite alıp da tekrar etme temayülüne giren mücrim duyarsızlığına düşmemeye gayret göstermelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bekleyen sorular ve cevapları

Ahmed Şahin 2011.09.21

Soru: Dedemle gittiğim camide takkemle namaz kıldım. Ancak namazdan sonra cemaatten bir amca beni şöyle uyardı: "Başındaki takkenin ucu alnına kadar sarktığından alnın ile secde yeri arasında perde oluşturmuş, böylece secden tamam olmamıştır. Takkenin alnın üzerine inen ucunu yukarıya kaldır, namazını, alnın secde yerine çıplak olarak temas edecek şekilde yeniden kıl!"

Bunun üzerine dedem, "Alın üzerine sarkmış olan takke ve sarık ucu secdeye engel teşkil etmez, yapılan secde sahihtir, şüphe vermeyin namaza yeni başlayan gençlere!" diye karşılık verdikten sonra bana da: "İstersen bu konuyu yazılarını beğenerek okuduğun Şahin amcana sor, şüpheden kurtul" diye tembihte bulundu. Ben de konuyu size arz etmiş oluyorum. Alnıma sarkan takkemle yaptığım secde sahih olmadı mı?.

Cevap: Secdede alnın, zeminin sertliğini hissedecek derecede yere teması şarttır. Bunda ihtilaf da yoktur. Ancak, alnın üzerine anlattığınız şekilde takke, sarık, başörtüsü uçları sarkar da secde bunların üzerine yapılırsa secdenin sıhhatine mani sayılmazlar. Çünkü alnın açık kalan kısmı zemine temas etmiş, böylece secdenin sıhhatinde şüpheye yer kalmamıştır. Kaldı ki, sahabe efendilerimizden bazılarının namazlarında zemin sıcaklığından dolayı sarıklarının ucunu, hanımlar da başörtülerinin kenarını zemine sererek üzerine secde ettikleri nakledilmiştir. Demek ki alın üzerine inen sarık, takke, başörtüsü uçları secdeye mani görülmemiştir.

Ancak onların secdelerini böyle tedbirlerle yapmaları ihmal ve dikkatsizliklerinden değil, alnı zemine çıplak olarak koyamayacak kadar zeminin sıcak oluşundan dolayı olduğundan mahzurlu görülmez. Ülkemizde ise

böyle bir mecburiyet olmadığından dolayı alnımızla secde zemini arasına böyle engeller girmemelidir. Bazı kitaplarda, alın üzerine sarkan böyle bir perdenin namaza mani olmasa da mekruh hale getireceği ifade edilmiştir.

Sonuç böyle olunca takke, sarık, başörtüsü gibi perdelerin alın üzerine sarkması önlenmeli, secdeyi açık alınla yaparak namazı mekruhluktan kurtarmaya dikkat etmeliyiz, diyebiliriz.

Soru: Abdestimi aldım, camiye giderken yol üzerindeki berberin تنها olduğunu görünce hemen girip tıraş oldum. O sırada ezan da okununca doğruca camiye gittim. Namazdan sonra bir tanıdığım beni ikaz etti. "Sen tıraş olduktan sonra abdest almadan camiye geldin. Tıraş abdesti bozar, abdestsiz namaz kılmış oldun. Geçenlerde caminin hocası berberde tıraş olduktan sonra yeniden abdest alarak camiye gelip namaza durdu." diyerek beni şüpheye düşürdü.. Tıraş olunca abdest bozulur mu? Yeniden abdest almak gerekir mi?

Cevap: Aslında tıraş abdesti bozmadır. Ancak tıraş sırasında bir yer kesilir de kan çıkarsa abdest o takdirde bozulur. Şüpheye düşmeye hiç gerek yoktur. Cami hocasının tıraştan sonra yeniden abdest almış olmasının sebebi, bir yer kesilerek abdestinin bozulmuş olması olabileceği gibi, tedbir olarak abdestini tazelemiş olma ihtimali de söz konusudur. Böyle bir tedbir ise takdire değer bir hassasiyet sayılır.

Soru: Bir kaza sonucunda sağ kaşım ortadan ikiye bölündü. Şimdi ise kaşımın ikiye bölünmüş görüntüsü beni rahatsız ediyor, aradaki keşiği estetik ameliyatla kapatmayı istiyorum. Beyim, sağ olsun, 'Benim şikâyetim yoktur, sen bilirsın', diyerek sorumluluğu bana atıyor. Siz ne diyorsunuz benim estetik ameliyatla açılan yeri kapatma isteğime? Caiz olmayan estetiğe mi girer bu düzeltme isteğim?

Cevap: Gerçekten de estetik ameliyatın caiz olanı olmayanı vardır. Ciddi bir gerekçe olmadığı halde sadece falan ve filanlara benzemek için estetik yaptırmak caiz olmayan kısma girmektedir. Caiz olanı ise, birilerine benzemek gibi gereksiz bir istekten değil, kendisine rahatsızlık veren bir görüntünün düzeltilmesi için yapılan estetikdir.

Karşıdan gelen birinin gözü ilk olarak oraya kayıyor da, bakılan da bu bakışın ezikliğini duyuyorsa, estetik müdahalenin meşru gerekçesi var demektir. Bir yasak söz konusu olmasa gerektir bu tedavi için.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maneviyat büyüğünden kendi kısa, manası uzun sözler...

Ahmed Şahin 2011.09.27

Şurası tartışılmaz bir gerçektir ki, günlük hayatta zihnimiz karışık konularla istila ve işgale uğruyor, huzur verip düşündüren konuları okumaya ve dinlemeye neredeyse fırsat bulamaz hale bile geliyoruz. Bu durumda geçmişin maneviyat büyüklerinin söz ve davranışları dikkatimizi çekiyor, nasıl söz söyleyip nasıl davranış örnekleri verdiklerini okuyarak birazcık huzur duyup dinlenme ihtiyacı hissediyoruz.

Bu düşüncelerle bugün sizlere, Sultan Mahmud Gaznevi'nin ziyaret ettiği maneviyat büyüğü Ebul Hasan Harkani'den davranış ve söz örnekleri sunmak istiyorum. Öyle sanıyorum ki, her okuduğumda etkisine girdiğim

bu gibi mesaj yüklü davranış ve sözleri, sizler de severek okuyacak, düşünerek değerlendirmeler yapacaksınız. Sözü daha fazla uzatmadan birlikte okuyoruz mesaj yüklü bir ziyaret olayını ve yapılan yorumları.

* * *

İlk Türk hükümdarı Mahmud Gaznevi, (1034) maneviyat büyüğü Ebul Hasan-ı Harkani'yi Bistam yakınında Harkan'daki medresesinde ziyarete gider. Hükümdar görüntüsüyle büyük bir debdebe ile içeri girip selam veren Sultan'ı, maneviyat büyüğü ayağa kalkmadan karşılar, selamını alıp sohbetine devam eder. Ancak sohbet bittikten sonra kalkıp gitmek isteyen Sultan'ı bu defa da, ayağa kalkarak kapıya kadar uğurlama saygısı gösterir.

Sultan, bu farklı tavrın sırrını merak ederek sorma gereği duyar:

- Efendi hazretleri der, geldiğimde yerinizden bile kımıldamadınız; ama kalkıp giderken ayağa kalkıp kapıya kadar uğurlama saygısı gösteriyorsunuz, hikmeti ne ola ki bu farklı tavrın?

Hep az fakat öz sözle irşadını yapan maneviyat büyüğü, şu cevabı verir:

- Siz gelirken ayağa kalkmayışım, hükümdarlık gururuyla gelişinizi tenkit içindi. Giderken kapıya kadar uğurlayışım da, derviş tevazuuyla dönüşünüzü tebrik içindir. Siz niyetinizi düzelttiniz, ben de tavrımı!.

Bu defa Sultan'ın isteği şöyle olur:

- Efendi hazretleri sizi dinlemeye ihtiyacımın olduğunu anlıyorum, sıkça ziyarete gelmemize izin verin lütfen..

Demek ki büyüklerin huzuruna girerken sadece kalıbınızı düzeltmeniz yetmez, kalbinizi de düzeltmeniz gerekir. Gururla giderseniz ayağa bile kaldıramazsınız, tevazu ile çıkarsanız kapıya kadar da kendinizi uğurlatabilirsiniz!

Harkani Hazretleri'nin söylediği irşat yüklü diğer sözlerine de bir göz atalım isterseniz. Bakalım ilk Türk hükümdarını etkileyip tekrar gelme gereği duyuran Harkani Hazretleri, bizleri de etkileyip düşündürecek mi?

Kendi kısa, manası uzun bazı sözleri şöyle. Der ki:

- Günah işlemekten tamamladığınız günü, Peygamberimiz'le birlikte yaşadığınız mutlu bir gün olarak düşünebilirsiniz!.

Demek ki, günahlı şekilde tamamladığımız günü de, Peygamberimiz'den uzak yaşadığımız mutsuz bir gün diye düşünmemiz gerekir. Öyle ise bu söz ezberlenme layık bir ikaz sözü olarak hep hatırimızda kalmalıdır.

- Cennette tûba ağacının altında Allah'ı hatırlamadan oturmaktansa, bir diken ağacı altında Allah'ı zikrederek oturmayı tercih ederim.

Demek ki, Allah'ı (cc) hatırlamadan yaşadığımız yer, ne görünüş ve zenginlikte olursa olsun bizi memnun etmemelidir. Allah'ı zikrederek yaşadığımız yer de, ne yokluk ve mahrumiyette olursa olsun bizi mutlu etmelidir.

Her iki halin de büyük farkını fark edebiliyorsak tabii...

- İhtiyaç içinde kıvranan bir kardeşine yardım ederek kalbini kazanmayı, kabul olmuş nafile hacdan üstün görmezsen, ne kazandığını bilmiyorsun demektir. Nitekim böyle bir ihtiyaç sahibine ilgisiz kalmayı da nafile hac sevabından mahrum kalma olarak görmüyorsan, neyi kaybettiğini de anlamıyorsun demektir.

Anlaşılan, gerçek ihtiyaç sahibine ilginin de ilgisizliğin de manası, sandığımızdan da büyüktür.

- Kazancın en değerlisi, kendi elinle kazandığıdır. Arkadaşın en değerlisi de, yaptığın yanlışında seni doğruya yönlendirendir. Hanımın en değerlisi ise, ben haram lokma yemek istemiyorum evimize helal kazanç getir, diyendir!.

Ne dersiniz? Gerçekten de büyüklerin sözleri sözlerin büyükleri midir? Bizi hem dinlendiriyor hem de düşündürüyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namazda okunan zammı surelerde, sıra gerekiyor mu?

Ahmed Şahin 2011.09.28

Soru: Farz namazların ilk iki rekatında Fatiha'ya sure ekliyor, zammı sureli okuyoruz Fatiha'yı. Ben bu iki zammı surenin okunuşunun sıralı olduğunu bilmiyordum.

Bazen ikinci zammı sureyi birincinin üstünden, bazen de altından okuyordum. Hatta bazen de tek sure atlayarak okuduğum da oluyordu. Beni ikaz eden bir yakınım, zammı surelerin okunuşunda sıra olduğunu iddia ederek beni şüpheye düşürdü. Gerçekten de zammı surenin okunuşunda sıra mı var? Bilgi verirseniz şüpheden kurtulacak, sırayı bozmadan doğru okumaya gayret edeceğim...

Cevap: Evet, farzların ilk iki rekatında Fatiha'ya eklediğimiz zammı surenin okunuşunda sıra vardır ve bu sırayı bozmadan okumak sünnettir. Sıraya dikkat etmeden bazen birinci zammı surenin üstünden, bazen (tek sure atlayarak) altından okumak da mekruhtur.

Bu sebeple, zammı sure okurken sırayı bozmadan okumaya dikkat etmek gerek. Şöyle ki:

1 - İkinci rekatta okuduğumuz zammı sure, birincide okuduğumuz zammı surenin hep altında olacak, üstünden okunmayacaktır!.

2 - Okuduğumuz bu ikinci zammı sure, birinciden iki ayetten fazla uzun olmayacaktır.

3 - Atlayarak okunacak olursa arada tek sure bırakılmayacak, iki veya daha fazla sure atlanarak okunacaktır.

Şayet bu sıralamalarda hata yapılır da ikinci zammı sure yukarıdan seçilirse ya da aşağıda tek sure atlanarak okunursa yahut da birinciden iki ayetten fazla uzun sure okunursa namaz bozulmaz, fakat mekruh olmaktan da kurtulamaz, bu mekruhluk sehiv secdesiyle de düzeltilemez.

Bu durumda tek çare: Zammı sure okurken bu sırayı bilip dikkat etmek, namazı mekruh hale getirmeden okumaya gayret etmek..

Farzlardaki zammı sureyi böyle sıra ile okuma sünneti, nafilelerde de geçerlidir. Sünnetlerin her iki rekatı bir namaz sayıldığından, onların da her iki rekatında bu sıraya dikkat etmek gerekir.

Bir istisna: Dalgınlık eseri olarak birinci rekatta son sure olan Nas Suresi okunursa, ikinci rekatta da aynı sure tekrar okunur, yukarısı aşağısı aranmaz artık.

- Namazdaki okuyuşlarda neden bu gibi dalgınlık ve yanılmalar olur?

Zihinde namaz dışı konular çok fazla yer tutar da ondan.

Öyle ise baştan tedbir almalı, namaza başlarken kafamızı, kalbimizi hücumla geçen dünyevi konulardan temizleyip tahliye ederek namaza başlamalıyız.

Bu sebeple cami avlusuna girerken ya da evde seccade başına geçerken kendimize bir çekidüzen verir, zihin meşguliyetimizi değiştirmeye başlar, kendimizi ibadete hazır hale getirmeye gayret ederiz.

Nitekim maneviyat büyükleri, namazda aldığımız ilk tekbirde ellerimizi omuz hizamıza kadar kaldırıp sırtımızı arkaya çevirmemizi, zihnimizi meşgul eden tüm dünyevi konuları arkamıza atış hali olarak yorumlarlar. Böylece ilk tekbirle arkamıza attığımız dünyevi konulardan kafamızı, kalbimizi temizleyerek namaza başlamış olmayı tavsiye ederler.

Böyle bir kafa kalp temizlik ve tahliyesiyle başlanan namazda ise elbette yanılmalar azalır, çok arzu ettiğimiz huşu ve huzuru da bir ölçüde yakalayabiliriz.

'Tıpkı İmam-ı Azam Hazretleri gibi' diyemiyorum. Çünkü onun gibi kafayı, kalbi dünyevi konulardan temizleyerek namaza başlamak her kula nasip olmuyor.

İsterseniz bir örnek de ondan arz edeyim.

Hazret-i İmam'ın namaza başlayınca girdiği derin huzur ve huşu gören biri der ki:

-Ya İmam, senin de bizim gibi develerin var, fakat onlar namazda seni hiç meşgul etmiyor. Halbuki biz namaza başlayınca develerimizin durumu hayalimize üşüşüyor, onlarla yatıp kalkıyor, namazımızı develerimizle birlikte kılıyoruz..

Tebessüm eden imamın cevabı tek cümleden ibaret olur.

-Biz develerimizi ahıra bağlar, kalbimize asla sokmayız; siz ise hep kalbinize bağlıyor, ahıra asla sokmuyorsunuz, farkımız bundan ibarettir!.

Demek ki bütün mesele, develeri ahıra bağlayarak namaza başlamaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacca gençken mi, yaşlanınca mı gitmek gerekir?

Ahmed Şahin 2011.10.04

Soru: Her ne kadar son senelerde Türk hacıları içinde gençleşmeler başlamışsa da yaşlı hacıların çokluğu yine de dikkatleri çekmektedir. Bu konuda hacılarımıza bir telkin ve tavsiye yapılamaz mı?

Gençken gitseler de yaşlanmayı beklemeleler? Gittikçe kalabalıklaşan hacıların içinde yaşlılar görevlerini zorlanarak yapmak durumunda kalmaktalar? Uygun olanı gençken mi gitmek, yoksa yaşlılığı mı beklemek?

Cevap: İlk bakışta hacca gençken gitmek uygun olur gibi görünüyorsa da konunun ilmi ve fıkhi tarafındaki hüküm öyle isteğe bağlı değildir. Çünkü hac, gençken gidilmesi gereken bir mükellefiyet olarak tarif

edilmemektedir. Hacca götürüp getirecek kadar maddî imkânâ sahip olmakla ilgili bir mükellefiyet olarak dikkate verilmektedir. Bu itibarla, hangi yaşta eline hacca gidecek imkân geçerse işte o yaşta hacca gitme mecburiyeti başlar. Eline hacca götürülecek kadar imkân geçmeyen gençlere, yaşlanmadan hacca gidin, yaşlanınca görevinizi tam yapamaz hale gelirsiniz, diyemeyeceğimiz gibi; eline yeni imkân geçen yaşlılara da, geç kaldınız, artık hacca gitmenin vakti geçti, diye bir engel çıkarma salahiyetine de sahip değiliz. Çünkü mesele genç yaşlı meselesi değil, hacca götürülecek zenginliğe sahip olup olmama meselesidir.

Burada esas düşünülecek nokta şu olsa gerektir.

-Şayet hacılarımızın bir kısmı genç yaşta gitme imkânına sahip oldukları halde gitmeyip bekliyor da, yaşlanınca gitmeyi tercih ediyorlarsa, işte bu beklemeyi düşünmek gerekir? Kendisine hac farz olan kimsenin böyle bir bekleyişine izin var mıdır? Yoksa hac farz olunca hemen müracaatını yapıp teşebbüse geçme mecburiyeti mi söz konusudur?

Bu konuda İmam-ı Ebu Hanife, Ebu Yusuf, İmam Malik ve Ahmed b. Hanbel hazretleri gibi çoğunluğu teşkil eden mezhep imamlarımız diyorlar ki:

-"Kendilerine hac farz olan imkân sahipleri, beklemeyip ilk hac mevsiminde hemen gitmeleri mecburiyeti doğar, sonraki yıllara tehir etmeleri (mazeretsiz) caiz olmaz!"

Şafii ve İmam-ı Muhammed hazretleri ise: "İleride gitme niyetiyle haccın tehir edilebileceği görüşünü ifade ediyorlar, ancak sünnete uygun olanın da, farz olduğu ilk senelerde gidilmesi olduğuna da dikkat çekiyorlar!."

Demek ki Şafii dışındaki mezheplerde farz olduğu seneden itibaren (tehirsiz -fevri olarak) gitme mükellefiyeti başlar. Mühimsemeyip de yaşlanıncaya kadar bekler, sonra da gidemez duruma düşerse bu defa da hac borcuyla ahirete gitmesi söz konusu olur. Vekil göndermek suretiyle borçtan kurtulma mecburiyeti doğar.

Durum böyle olunca, hac borcuyla kalma tehlikesine maruz kalmamak için özellikle Hanefi olan mükellefler, haclarını tehir etmemeli, hacca götürülecek imkânâ sahip oldukları ilk seneden itibaren müracaatını yapıp, genç yaşta sıraya girmeye gayret etmelidirler.

Tabii bunlar konunun kitabî olan yanıdır. Bir de meselenin söylentilere dayalı kitabî olmayan yanı vardır. Deniyor ki:

-Hacca gençken değil de yaşlanınca gidilmesi icap eder. Çünkü diyorlar, gençken hacca gidersen tutamazsın, yaşlanınca git ki, dönünce dünya işine pek bulaşmazsın, böylece haccını da kaybetme tehlikesiyle karşılaşmazsın!.

Geçmişten gelen bu tür kitabî olmayan batıl söylentilere şimdilerde kimsenin itibar ettiği görülmemektedir artık.

Çünkü hacca giden kimse dönünce dünya işiyle meşgul olursa haccını kaybeder, diye dinî bir hüküm yoktur. Hacdən sonra terazi tutulmaz, dünya işi yapılmaz, yapılsa haccını kaybeder.. gibi söylentinin İslam'da yerinin olmadığını artık herkes bilmektedir.

Tam aksine, hacı efendinin hac dönüşünde hayatın içinde tekrar yerini alıp her türlü dürüst davranışıyla topluma iyi örnekler vermesinde fayda vardır. Yoksa hayattan çekilip de toplumu haram helal seçen örnek davranışlardan mahrum bırakmasında bir fayda görülmemektedir.

Demek ki, 'Hacca hangi yaşta gitmek gerekir?' sorusunun cevabını bu bilgilerin ışığında vermek gerekmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam'ın toplumu kucaklaştıran emir ve tavsiyeleri...

Ahmed Şahin 2011.10.05

Toplum olarak birlik beraberliğimizi güçlendirmenin önem kazandığı bir devreden geçmekteyiz.

Böyle devrelerde Peygamber Efendimiz'in (sas) bizi kucaklaştıran emir ve tavsiyelerine daha fazla ihtiyaç duyup uygulama lüzumu hissetmeliyiz.

Geçmişte halka mal olmuş fakat şimdilerde zayıflamış gibi görünen bu önemli emir ve tavsiyeleri bir bakıma tazeleyerek dikkatinize sunmaya çalışacağım bugün.

İlginizi çekmek için konulara sorularla girmek istiyorum:

1- Toplumun her kesimiyle sevgi saygı köprüsü kurmak istiyor musunuz? Sakın bunun çok zor olduğunu sanmayın. Yeter ki vardığınız her yerde ilk sözünüz 'önce selam sonra kelam' olsun. Bunun için bakın Efendimiz (sas) Hazretleri ne buyurmaktadır:

- Toplum içinde ilk sözünüz önce selam sonra kelam olsun!.. Tanıdığınız tanımadığınız herkese selam verin, aranızda selamı yayın...

Evet, İslam'da selam, toplumun her kesimiyle kurulan ilk dostluk köprüsüdür. Bu köprü asla yıkılmaz. Çünkü Müslümanlar bu köprüyle irtibat kurarlar birbirleriyle. 'Önce selam sonra kelam!'

Selamını veren sevap almış, duyup da almayan günahla kalmış demektir.

2- Allah'ın sevdiği kamil bir Müslüman olmak istiyor musunuz? Öyle ise toplumda incinip incittiğiniz kimselerle üç günden fazla küs ve dargın durmayın. Bunun için de Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle buyurmaktadır:

- Kamil Müslüman, toplum içinde üç günden fazla küs durmayan Müslüman'dır!

Demek ki kırdığımız, yahut da kırıldığımız kimselerle en fazla üç gün dargın ve kırgın durabiliriz. Daha fazlası bize de yakışmaz, Müslüman toplumun fertlerine de...

Şayet kamil manada Müslüman olmak isteniyorsa tabii...

3- Toplumda sevilen ve sayılan bir Müslüman olmak istiyor musunuz?

İstiyorsanız, çevrenizdeki insanları sevin, sevdiğiniz insanlar tarafından da sevmeye değer verin.

Efendimiz (sas) Hazretleri, bu konuda da şöyle buyuruyor:

- Mümin çevresini sever, sevdiği çevresince de sevilir!..

Ancak hadisin sonundaki ikaza da dikkat edin:

- Çevresini sevmeyen, sevmediği için de seilmeyen müminde hayır yoktur!

Öyle ise toplum içinde çevremizi sevmeli, çevremizce seilmeye de değer vermeliyiz.

4- Maruz kaldığınız küçük günahlarınızın sararmış yapraklar gibi dökülmesini istiyor musunuz? Öyle ise karşılaştığınız dostlarınızla önce elinizi uzatıp musafaha yapacak kadar yakınlık gösterin, sıcak davranın. Bu konuda da Efendimiz (sas) Hazretleri'nin uyarısı şöyledir:

- Karşılaşan iki mümin el uzatıp da sevgi ile musafaha ederlerse, ağaçların sararmış yapraklarının döküldüğü gibi küçük günahları dökülür! Günahsız olarak ayrılırlar birbirinden.

5- Zorda kaldığınız yerlerde Allah'ın yardımının size de ulaşmasını mı istiyorsunuz?

Öyle ise siz de çevrenizde sıkıntıda kalanların yardımına koşun. Bunun için de Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle buyuruyor:

- Allah kuluna yardım eder, kul kardeşine yardım ettiği takdirde!

Evet, Efendimiz (sas) Hazretleri toplum içinde karşılıklı tutum ve tavırlarımızı böyle tespit ve tavrız etmekte, insanları da bu tutum ve tavırları uygulayarak içinde yaşadığı toplumla kucaklaşmaya davet etmektedir.

Ne dersiniz, insanları toplumla kucaklaştıran bu gibi sosyal insani ve İslami davranışları her yerde yaşamalı ve yaymalı değil miyiz? Özellikle birbirimize selam vermekten bile çekinir hale geldiğimiz yabancılaşma ve çözümlerin başladığı şu devrelerde bu türlü sıcak yakınlaşma örneklerine daha çok ihtiyacımız yok mu?

Bazı çevrelerin çekindiğı İslam, bizi uzaklaştırıyor mu, kucaklaştırıyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacının, evindeki kurbanı ile hacdaki kurbanı ayrı mı?

Ahmed Şahin 2011.10.11

Soru: Bayramlarda aile büyüğümüz kurban kesiyor, biz de kurban konusunda bir tereddüt yaşamıyorduk. Şimdi ise Rabb'imiz nasip etti, kurban kesen aile büyüğümüzü hacca gönderdik. O aramızda yok diye bu bayramda biz burada kurban kesmeyecek miyiz? Bazıları, hacda kesilen kurban kafidir, burada ayrıca kurban kesmeniz gerekmez, diyorlar; bazıları da, hacıların Mekke'de kestiğı (hac ve umre) kurbanıdır, evlerinde iken kestikleri zenginlik kurbanı yerine geçmez, diye de ikazda bulunuyorlar. Bu konuda hacı yakınları bilgiye ihtiyaç duymaktalar. Bayramda kurban kesecekler mi, yoksa hacıların Mekke'de kestikleri kurbanları yeterli sayılacak, evlerinde kurban kesmeye gerek kalmayacak mı?

Anlaşılan odur ki, hacı efendilerin Mekke'de kestikleri (hac ve umre) kurbanı ile ülkelerinde iken kestikleri zenginlik kurbanı hakkında bilgiye ihtiyaç var.

Öyle ise, önce hacının Mekke'de kestiğı şükür kurbanı hakkında bilgi sunalım, sonra evinde iken kestiğı bayram kurbanına bakabiliriz.

Bilindiği üzere hacılar Arafat'ta, (umre ve hacca) muvaffak kılan Allah'a (cc) şükür kurbanı keserler. Bu kurbanın, bayram günü ülkelerinde kestikleri zenginlik kurbanı ile ilgisi yoktur. Tamamen hac ve umreye muvaffak kılan Allah'a şükür niyetiyle kesilen özel bir kurbandır. Bunu baştan böyle bilmek gerekir.

Hacda kesilen bu kurbanın ikinci önemli şartı da, kesim yeri ile ilgilidir. Hacdaki bu şükür kurbanının kesim yeri, Arafat'ta, on beş kilometre kadar bir sahayı içine alan Harem sınırı içidir. Bu sınırın dışında kalan yerlerde kesilen hiçbir kurban, Harem sınırı içinde kesilen şükür kurbanı yerine geçmez..

Bu itibarla da, hacının evinde kesilen zenginlik kurbanı ile Mekke'deki Harem sınırları içinde kesilen şükür kurbanı, ayrı mekânlarda kesilen ayrı kurbanlardır. Kesim gerekçeleri de mekânları gibi ayrıdır. Biri zenginliğin yüklediği mükellefiyet, öteki de umre ve haccın yüklediği mükellefiyet. Biri diğerinin yerine geçmez!.

Gelelim hacılarımızın evlerinde iken kestikleri kurban mükellefiyetlerinin hacdaki durumuna.

Bilinen bir gerçektir ki, hacılarımızın hemen hepsi de ülkelerinde iken kendilerine kurban vacip olan mükelleflerdendirler. Ancak, hacda seferi sayıldıklarından dolayı bu mükellefiyetleri kaldırılmış olmakta, ayrıca kurban kesmek durumunda kalmamaktalar. Çünkü seferi olanlar nerede olurlarsa olsunlar kurban kesmek mecburiyetinde kalmazlar.

Bununla beraber, seferde olan hacıların yakınları evlerinde kendi tercihleriyle kurban keserlerse bunda bir mahzur değil sevap söz konusu olur. Nitekim hacılarımızın bazı yakınları, nafile de olsa evlerinde kurbanlarını kesiyor, böylesine özel ve güzel bir ibadeti yine de yerine getirmekten mutluluk duyuyorlar.

Zaten bazı hacı efendiler giderken hane halkına bayram günü kesmeleri gereken kurbanı ihmal etmemeleri konusunda tembihte de bulunuyorlar. Hacı evini kurbandsız bırakmıyorlar birçok yerlerde..

Demek oluyor ki, hacının Harem sınırları içinde keseceği şükür kurbanı ile evinde kesilen zenginlik kurbanı ayrı ibadetlerdir. Çünkü şükür kurbanının kesim yeri Harem sınırları içidir. Evinde kestiği zenginlik kurbanının sınırları ise ev çevresindeki doksan kilometrelik seferilik sınırlarıdır. Bu sınırın dışına çıkanda seferilik başlar, içinde kalanda sorumluluk sürer. Hacılarımız da seferilik sınırları dışına çıktıkları için kurban mükellefiyetleri kaldırılmıştır. Kesenler ise nafile olarak kesmeyi tercih etmişler, sevap kazanmışlardır.

Şafii'de ise, kurban sünnet sayıldığından, ailenin zengini adına değil de tüm fertleri adına kesilen kurban yeterli bulunur. Hanefi'deki gibi zengin aile fertlerinin her biri kendi adına kurban kesme gereği duymazlar.

Sanırım hacılarımızın hacda kestikleri şükür kurbanı ile evlerinde kestikleri bayram kurbanı arasındaki fark anlaşılmış, evlerindeki hacdakiyle karıştırmaya sebep kalmamıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Camiye çıplak ayakla girilmez, çorapsız namaza durulmaz mı?

Ahmed Şahin 2011.10.12

Okuyucum şimdiye kadar pek alışmadığı bir ikazla karşılaşınca biraz şaşırılmış halde konuyu bize sorma gereği duymuş.

Diyor ki:

-Son günlerde camiye çıplak ayakla girenlere ikazlar yapılmakta, çoraplı olarak girilmesi konusunda hatırlatmalarda bulunmaktadır. Halbuki geçmişimizde öyle ikazları hiç duymadık. İstedüğimizde camiye çıplak ayakla da giriyor, yine çıplak ayakla da namazlarımızı kılıyorduk. Hatta annemin namazlarını evde çorapsız, yani çıplak ayakla kıldığını da biliyorum. Annem için caiz olan çıplak ayakla namaz kılmak, erkek oğlu için neden caiz olmasın?.. Şafiilerin çoğunlukta oldukları doğu şehirlerinde pek çok kimse namazını çorapsız kılmaktadır. Konuya sizin bakışınız nasıldır merak ediyorum!..

Çıplak ayakla camiye girilmez, namaz kılınmaz mı?

Cevap: Meseleye sıhhi ve tıbbi mahzurları hesaba katmadan bakacak olursak okuyucumun haklı olduğunu düşünebiliriz. Gerçekten de camiye çıplak ayakla girmek, namazı çorapsız halde kılmak yasaklanamaz. Tarih boyunca camilere çıplak ayakla da girilmiş, çıplak ayakla da namaz kılınmıştır. Halen de kılınmaktadır. Bu konuda dini açıdan kesin bir yasak olduğu söylenemez. Konuya ait şu iki tespiti hatırlamak bile yeterli olabilir.

Ebu Davud'daki kayıtlarda şöyle deniyor:

"-Resulullah (sas) Hazretleri Mekke'nin fetih gününde nalınlarını çıkarıp sol yanına koyarak (çıplak ayakla) namaz kıldı."

Ayrıca sahabeden birçok zat da şu tespiti ekliyor: "Biz Resulullah (sas) Hazretleri'nin hem çıplak ayakla hem de nalınları giyinik halde namaz kıldığını biliyoruz."

Bu kayıtlardan da anlaşılıyor ki, gerektiği takdirde yalın ayakla da çorapla da namaz kılmak caizdir, (tıbbi bir mahzur söz konusu olmadığı yerlerde) mekruh da değildir.

Nitekim İmam-ı Nevevî, bu gibi farklı görüşleri ifade ettikten sonra der ki:

-Şafii mezhebinde en kuvvetli görüşe göre, çıplak ayakla namaz kılmak müstehaptır. Hanefilerde ise çoraplı kılmak daha sevaplı görülmüştür.

Anlaşılan, fıkıh açısından mesele geniş boyutlu tutulmuş, tek görüşe kilitlenilmemiştir. İhtiyacın gerektirdiği yerlerde Şafii kardeşlerimizden çorapsız kılanlar görülmekte, gerektirmediği yerlerde ise Hanefiler çorapla kılmayı daha uygun ve isabetli bulmaktalar.

Ancak bugünkü tıp ilmi, cemaatin çoğaldığı camilerde, üzerine secde edilen halılara terli ve ıslak ayaklarla basılarak deri ve mantar hastalıkları bulaştırma ihtimalini sıhhi açıdan mahzurlu gördüğünden, camiye çıplak ayakla girilerek terli ve ıslak ayaklarla halılara basılmasının hijyenik mahzurlarına işarette bulunmaktadır.

Demek ki dini açıdan bir yasak olmasa da sıhhi ve tıbbi açıdan bugünkü şartlar içinde konu incelenince toplu halde namaz kılınan mekânlara çıplak ayakla değil, temiz çoraplarla girilmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Böyle bir tedbire de yanlış gözüyle bakılmaması gerekmektedir.

"Annem namazını çorapsız kılıyor, ben erkek oğlu çorapsız kılamayacak mıyım?" kıyaslamasına gelince:

Bilindiği üzere, namazlarda hanımların elleri, yüzleri ve sarkan eteğin altında kalan ayakları (çoğunluğa göre) avret değildir. Yani kapatılması mecburi olan yerlerden sayılmamıştır. Dolayısıyla hanımlar namazlarını evlerinde çorapsız kılabilenler. Ancak onlar da camiye erkekler gibi çıplak ayakla gelseler aynı hatırlatmaya onların da muhatap olabilecekleri ihtimali akla gelmektedir.

Anlaşılan odur ki, kendi evlerimizde özel seccadelerimizde dilediğimiz gibi hareket ederken, camilerde toplu halde secde ettiğimiz halılara terli ve yaş ayaklarla basmama dikkati göstermeli, temiz çorabımızla dolaştığımız camilerimizi temiz tutmakla da görevli olduğumuzu düşünmeliyiz.

Ayrıca bu gibi hijyenik konularda hassas olan cemaati de rahatsız etmemeye dikkat etmeliyiz, diye düşünmekteyim.

Tabii konu, yoruma açıktır. Farklı yaklaşımlar da söz konusu olabilir. Nitekim mezheplerimizde de birbirine yakın da olsa farklı yaklaşımlar söz konusu olmuştur...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gusülden önce mi, sonra mı?

Ahmed Şahin 2011.10.18

Soru: Biz emeklilerin çok uğradığı emekli kahvesinde dinî konuları çok konuşur, birçok meselede de kararsız kalırız.

Çünkü aramızda son sözü söyleyecek bilgide biri bulunmadığından konu hep ortada kalır. Bu defa da öyle oldu. Ancak kahvede hep okuduğumuz Zaman'da sizin sorulara verdiğiniz cevapları da okuduğumuzdan konuyu bu defa size sorma gereği duyduk. Karar veremediğimiz mesele şöyle:

-Banyoya girip de gusledecek olan bir kimse, beden tıraşı yapmaya da ihtiyaç duysa, bu tıraş temizliğini önce yapıp sonra mı gusletmeli, yoksa önce guslünü yapıp sonra mı tıraş temizliğine geçmeli? Bazıları önce tıraş temizliğini yapmalı, sonra gusletmeli, dediler. Bazıları da, cünüpken tıraş temizliği yapılmaz, önce guslünü yapmalı, sonra tıraş temizliğine geçmeli, diye iddia ettiler. Gerçekten de cünüpken tıraş olunmaz mı, önce gusül yapıp sonra mı tıraş temizliğine geçilmeli?

Cevap: Evet, önce gusül yapıp cünüplükten çıkılmalı, ihtiyaç duyuluyorsa sonra tıraş temizliğine geçilmeli, saç ve tüyler beden temizken kesilmelidir. Çünkü cünüpken tırnak ve saç kesip, beden tüylerini tıraş etmek mekruhtur denilmiş, kerahetle caiz olduğu ifade edilmiştir!.

Nitekim Gazali hazretleri bu konuyu İhya'sında anlatırken tıraş temizliğinin gusülden sonra yapılmasına işarette bulunarak:

- Cünüp kimsenin tırnak kesmesi, tıraş olması, etek ve koltuk altını temizlemesi, kan aldırması veya vücuttan herhangi bir parça kopartması uygun değildir, dedikten sonra çünkü demiş, mahşerde beden dirilirken bu parçalar tümüyle bedene geri döneceğinden temizken tıraş olmalı ki temiz olarak geri dönmüş olsunlar bedene!..

Ayrıca, insan bedeni tümüyle mübarek ve muhteremdir. Bedenden ayrılan parçalar da bu mübarekliğe uygun düşecek şekilde temiz olarak ayrılmalı, kirli halde bedenden atılmamalıdır.

Burada esas açıklanmaya ihtiyaç olan önemli konu şu olmalıdır:

- Ömür boyu bedenden ayrılan bu parçaların tümü de dirilirken bedene iade edileceğine göre, bu parçalar toplandığı bedeni kocaman bir hilkat ucubesi insan halinde büyütmüş olmaz mı? Ömür boyu atılmış olan parçaların tümü de birleşerek bedende toplanmış oluyorlar çünkü... Bu konuyu akla yaklaştıran bir izah olmalıdır, diye düşünürken, Bedüzzaman Hazretleri'nin İşarat-ü'l-İcaz tefsirindeki Haşr-i Cismani bahsinde, diriliş konusunu akla yaklaştıran açıklaması dikkatimizi çekiyor. Bu orijinal izahı sizlerle paylaşarak konuyu bağlamış olayım isterseniz. Haşırdeki dirilişin iki türlü yorumunu şöyle anlatıyor:

-Arkadaş! Zahire nazaran haşırde ecza-yı asliye ile ecza-yı zaide birlikte iade edilir. (Yani bedenın asli parçaları ile, kesilerek atılmış olan öteki parçaları birlikte dirilirler.)

Evet, cünüp iken tırnakların, saçların kesilmesi mekruh ve bedenden ayrılan her cüz'ün bir yere gömülmesi sünnet olduğu da ona işarettir. (Yani ilk bakışa göre yorum böyledir.)

Fakat Tahkik'e göre ise bitkilerin tohumları gibi "acb'üz-zeneb" tabir edilen bedendeki bir kısım çürümeyen zerrelere, insanın tohumu hükmünde olup haşırde o zerrelere üzerine insanın tüm bedeni inşa edilerek kolayca şekillenecektir!"

Demek ki, toprağa düşen çekirdeğin içinden nasıl bir ağaç çıkarsa, insanın bedenindeki çürümeyen "acb'üz-zeneb" çekirdeğinden de öyle bir insan bedeni tüm parçalarıyla normal şekilde doğacaktır.

Yoksa, hayat boyu bedenden ayrılmış parçaların hepside en sonunda bedende toplanarak kocaman bir hilkat ucubesi insan görüntüsü meydana gelmiş olmayacaktır.

Bundan dolayı bedenın tıraş temizliği cünüpken değil de beden temizken yapılmalı, ayrılan parçalar da temiz olarak ayrılmalı ki, sonunda bedenın "acb'üz-zeneb" çekirdeğine temiz olarak girsin, vücut temiz parçalar üzerine inşa edilerek doğmuş olsun, "acb'üz-zeneb" çekirdeğinden.

Evet, hadiste, insanın kuyruk sokumundaki "acb'üz-zeneb" tabir edilen bir kemiğin çürümeyeceğine, insan dirilirken tohum durumundaki bu çürümeyen zerrelere içinde gelişerek doğacağına işaret olunmuştur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanda şefkatli davranış örneklerine ihtiyaç var

Ahmed Şahin 2011.10.19

Her Kurban Bayramı'nda kurbanlara karşı acımasız davranıldığından şikâyetler yapılmakta, şefkatsizlikle itham edilmeler dikkati çekmektedir. Halbuki kurbanın aslında şefkatsizlik söz konusu olmamalıdır.

Çünkü kurban kesen Müslüman, inanmayanlar gibi örneksiz ve rehbersiz değildir. Neyin nasıl yapılacağını bizzat uygulayarak gösteren Allah Resulü'nün örnekliliği söz konusudur Müslüman'ın hedefinde. Bu bakımdan inanmış insan tespit ve tercihlerinde tereddütsüzdür. Çünkü ona ikazlar ve irşatlar yapılmıştır inancının içinde. Nitekim Allah Resulü Efendimiz (sas) Hazretleri, merhametli, şefkatli olma konusunda yaptığı ikazında şöyle hatırlatmada bulunmuştur tüm Müslümanlara:

-Sizler yeryüzündeki canlılara şefkatli davranırsanız, gökyüzündeki melekler de size şefkatli davranılması için dua ederler! Bu hadis bize şunu hatırlatmaktadır:

- Gökyüzündeki meleklerin size şefkatli davranılması için dua etmelerini istiyorsanız siz de yeryüzündeki canlılara şefkatli davranın!.. Bundan dolayıdır ki, kurbanlık koyunun ayağını bağlayıp yere yatırdıktan sonra bıçağını bilemeye başlayan adamı gören Efendimiz (sas) Hazretleri buyurmuş ki:

-Ey Allah'ın kulu! Bu hayvanı sen iki defa mı öldürmek istiyorsun? Nedir bu şefkatsizlik?

Şöyle sürdürmüş ikazını:

- Hayvanı kesecek kimse bıçağını önceden bilesin. Unutmasın ki en güzel kesim, hayvana en az acı veren kesimdir. Siz yeryüzündeki canlılara şefkatli davranın ki gökyüzündeki melekler de size şefkatli davranılması için dua etsinler! Bu ikazlar sebebiyle Müslüman, değil insanlara, hayvanlara bile acımasızlık edemez, kurbanlık hayvana da acı çektirmeye gönlü razı olmaz, şefkatsiz davranmaya inancı izin vermez. Çünkü örnek aldığı Peygamber'i ona bu konuda da açık ikazlar yapmış, net irşatlarda bulunmuştur. Evet acıma, şefkat etme olayı Müslüman'da o kadar canlı ve unutulmaz haldedir ki, kurbanın kesim anında sadece (Bismillahi Allahü ekber) demekle yetinir, Besmele'nin gerisini okuyarak kesimin acı veren saniyelerini dahi uzatmak istemez. Çünkü Besmele'nin kalan kısmında Allah'ın Rahman ve Rahim sıfatları vardır. Kurban kesimi sırasındaki durum ise bu iki acıma, şefkat etme sıfatlarına zıt gibi görüldüğünden o sıfatları zikretmeden (Bismillahi Allahü ekber) diyerek hemen kesimi bitirir, merhamet ve şefkate zıt gibi görünen o acılı anı uzatmamaya özel bir gayret gösterir.

-Bu aceleden dolayı bazen kesim sırasında (Bismillahi Allahü ekber) demeyi unutan da olabilir. Bu durum da niyetine göre hüküm alır. Şayet heyecandan, aceleden, unutmaktan dolayı söylememişse bir mahzur olmaz. Ama inkârdan, yani inanmadığı için Allah'ın ismini terk etmişse bu et yenmez. Çünkü terki ihmal ve unutmaktan değil, inkâr ve inançsızlıktan gelmiştir. Zaten bir İlahi kitaba inanmayanın kestiği de yenmez. -Eğer kesenin inanç açısından ne durumda olduğu bilinemezse kestiği yenecek inançta biri olarak kabul edilir, vesveseye gerek duyulmaz.

- Kurbanın tümü de Allah için olduğundan ne etinden, ne de derisinden kesim ücreti verilemez. Kesim ücreti ayrı olarak verilmeli, et ikram edilecekse bu da ücretten ayrı olarak hediye edilmelidir.

-Kurban dinin bir emri olarak kesildiğinden eti, derisi, tüm sakatatı dine karşı olan yerlere verilmez. Yani din kendi aleyhine kullanılır duruma düşürülmez. Hep dine saygılı yerler tercih edilir. Ancak komşu hakkı unutulmaz, komşu dini hayat yaşamasa da, hatta başka dinde olsa da komşuya et ikramında bulunulur, gönlü kazanılmaya önem verilir.

-Kurbanı iyi kesen kim ise, kesime layık olan da odur. Bu itibarla sahibi bizzat kesemiyorsa ehil olan birine kestirmek gerekir. Eziyet vermeden kesim yapmak mühimdir çünkü.

-Kurbanlık hayvan Allah yolunda kurban edilişinden dolayı halinden şikâyetçi değil sevinçlidir. Bu sebeple kurbana acıma duygumuzu doğru yerlerde kullanmalı, doğru yerde acıma yorumları yapmalıyız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ülke çapında şehitlerimizi anıyor, anlatıyoruz

Geçtiğimiz cuma kürsülerde vaizlerimiz, hutbelerde hatiplerimiz ülke çapında şehitlerimizi anlattılar.

Biz de yine ülke çapında büyük bir dikkat ve ilgi ile şehitlerimizi dinleyip konuştuk. Bugün ben de burada aynı anlatımla şehitlerimizi yâd etmeye devam etmek istiyorum. Anlaşılan odur ki şehitlerimiz uzun zaman kalbimizde, gönlümüzde yaşayacak, hatta arkalarından biz de şefaatlerini ümit ederek varacağız yanlarına...

Nitekim maneviyat büyüğü Ebud-Derda Hazretleri de bir cenaze gördüğünde "Sen git, biz de geliyoruz arkandan!" diyerek uğurlarmış cenazeleri.

Biz de bugünlerde bu duygularla uğurluyoruz onları, yarın da başkaları uğurlayacak bizleri. Ancak biz uğurladığımız cenazelerimize 'ölülerimiz' diyemiyoruz. Çünkü onlar bizim ölülerimiz değil, şehitlerimizdir. Şehitlerimize ölülerimiz diyemiyoruz... Ama acılarını kalbimizin ta derinliklerinde duyuyor, yaşıyoruz. Çünkü onlar bizim ya babamızdır, ya kardeşimizdir, ya eşimizdir, ya da evlatlarımızdır.

Bu ülkenin doğusundan, batısından, köyünden veya kentinden kendilerini feda eden kahramanlarımızdır.

Nereden olurlarsa olsunlar, nereli olurlarsa olsunlar, onların her biri, hepimizin şehididirler.

Bundan dolayı bu toprakların üzerine bir damla şehit kanı düştü mü, acısı bütün vatan evladını sarar, ıstırapı topyekun milletin yüreğini yakar. Hepimiz bunun acısını gönlümüzün, kalbimizin ta derinliğinde hissederiz. Ancak olanca derinliğiyle hissettiğimiz bu acımızı, kalbimizin gönlümüzün derinliğine gömeriz de asla feryad-ü figan etmeyiz, bağırıp çağırmayız, taşkınlık yapmayız, hele yabancılardan âdet ve alışkanlığı olan alkış tezahüratlarıyla cenazelerimizi gösteriye alet etmeyiz.

Acımız ve öfkemiz, bizi vakarımızdan, ağırbaşlılığımızdan uzaklaştırmaz. Biliriz ki şehitlerimiz aynı zamanda bizim mahşerde şefaatçilerimizdir de...

Zira onlar, Allah'ın kendilerine vaat ettiği müjdeye kavuşmuş, ebedî saadetin nimetlerini bilfiil tatmaya başlamış şekilde yeni hayatlarına geçmişlerdir. Onlara bu yeni hayatı bahşeden yüce Rabb'imiz ölüm acısını tatmadan yaşamaya devam ettiklerini haber vermektedir kitabında bizlere: "Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin. Onlar hayattalar ve Rab'lerinin katında mükâfatlarına kavuşmuş halde yaşamaktalar."

Demek ki hayal ettiğimiz cennet hayatını onlar fiilen yaşamaya başlayan bahtiyarlardır.

Bu sebeple, "Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır." müjdesinin de muhatabıdır.

Nitekim onların böylesine imrenilecek özellik ve yüceliğinden dolayıdır ki Efendimiz (sas) Hazretleri şehitlik arzusunu bizzat dile getirdiği hadisinde şöyle buyurmuştur: "Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki Allah yolunda savaşıp öldürülmeyi, sonra diriltilip yine öldürülmeyi, sonra diriltilip yine öldürülmeyi arzu eder ve şehit olmayı isterdim."

Evet şehitlik, işte böyle erişilmezliğine şahitliktir!..

Bundan dolayıdır ki, güvenlik güçlerimize ve sivil halkımıza karşı hızlandırılan bu vicdansız saldırılar, birlik beraberlik içinde kardeşçe yaşama azim ve aşkımızı zayıflatmak şöyle dursun, tam aksine daha da kuvvetlendirecek, bin yıllık kardeşliğimizi daha da takviye ederek devam ettireceğiz inşallah. Milletimizin mutluluk ve huzurunu bozmayı hedef alan bu ihanet odakları, bizi ayırıp buyurma maksatlarına erişemeyecek, şeytani güçleri ebedi kardeşliğimizi yok etmeye yetmeyecektir.

Bu vesileyle şimdide kadar evlatlarını bu ülke için feda eden tüm şehit ailelerimizin acısını paylaşılarak sabrı cemiller niyaz ediyor, kahraman şehitlerimize bir kez daha Rabb'imizden sonsuz rahmetler diliyoruz.

Yarın: 70 hafız sahabe, nasıl bir ihanetle şehit edildi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

70 hafız sahabe nasıl bir ihanetle şehit edildi?

Ahmed Şahin 2011.10.26

Necid'deki en kalabalık kabilelere reislik eden Ebu Bera, hicretin 4. senesinde Medine'ye gelerek Resûl-i Ekrem Efendimize (sas) teminatlı bir teklifte bulundu:

- Ashabının seçkin hafızlarını emrim altında bulunan kabilelere gönder, Kur'an okusunlar, putperestlikten kurtarıp İslam'a ısındırsınlar!.. Ebu Bera, Efendimiz'in isteği üzerine yerine vekil olarak bıraktığı Amir bin Tufeyl'e hitaben yazdığı bir mektubu da hizmet için gidecek olan kafilenin başkanına verilmesini istedi.

Efendimiz (sas) Hazretleri İslam'a hizmet için her türlü fedakarlığa hazır olan Ashab-ı Suffa'dan yetmiş kadar seçkin adanmış ruhlardan oluşan tebliğ heyetini Medine dışına kadar uğurlayarak özel bir ilgi gösterirken, kalbinde bir eziklik ve şüphe de hissediyordu. 'Acaba, reis Ebu Bera'nın bu mektubu bir hile olabilir mi, kabiledeki vekilince dikkate alınmaz da ashabıma bir ihanette bulunmaları söz konusu olabilir mi?' diye muhtemel bir terörden endişe duyuyordu.

Kumlu çöllerin kavurucu sıcağına rağmen yollarına Kur'an okuyup salavatlar getirerek aşk ve şevkle devam eden bu seçkin hafızlar kafilesi, nihayet yaklaştıkları kabilenin yakınındaki Maun kuyusu başında mola vererek namaz için abdest hazırlığına başladılar. Bu sırada getirdikleri mektubu da Haram bin Milhan'la reis vekiline gönderdiler.

Ancak insani niyet ve duygudan tümüyle yoksun reis vekili Amir bin Tufeyl, hiddetlenerek mektubu getiren Haram bin Milhan'ı hemen orada çektiği kılıcıyla hunharca şehit etmekten çekinmedi.

Bu yaptığının doğru olmadığını, reislerinin verdiği sözünü tutmaları gerektiğini söyleyen yanındaki kabile mensuplarına da:

- Siz gelmezseniz gelmeyin, Lat ve Uzza'nın sadık kulları olan diğer kabile mensuplarıyla gider, onlara hadlerini bildiririm, diyerek öteki aşiretlere doğru adam toplamak üzere atını öfkeyle sürdü.

Beri tarafta sıcak kumların üzerinde huşu içerisinde namazlarını kılan masum hizmet cemaati, uzaktan bir toz bulutunun kendilerine doğru geldiğini fark ettiler. Birkaç saniye içinde yaklaşan bu toz dumanın içinden silahlı müşriklerin bağrışıklarını duydular:

- Teslim olun!..

-Biz savaşmak için gelmedik ki teslim olalım, size Kur'an okumak için geldik, bir ısrar ve isteğimiz de yoktur, karşılığını verdilerse de, makul sözleri dinleyecek vicdana da şuura da sahip değillerdi bu vahşi teröristler.

Cinayet niyetiyle yola çıkmış bu gözü dönmüş müşriklere karşı bir avuç eğitim ve öğretim görevlisi adanmış ruhlar, mukavemet edecek durumda da değillerdi. Kısa zamanda şehadet şerbetini içerek secde ettikleri sıcak kumların üzerine kılıç darbeleriyle serildiler. Son nefesini verenlerden duyulan ortak cümle hep aynı oluyordu:

-Füztü ve Rabbil'-Kabeti!.. Kabe'nin Rabb'ine yemin olsun ki biz kazandık!..

Evet, şehitler hep kazanırdı. Burada da öyle oldu. Masum şehitler yine kazandı. Bu sırada yaralılar arasında hayatta kalan tek kişi ayağa kalkarak güç bela binebildiği bir deveyle yola çıkıp Resulullah (sas) Hazretleri'ne ulaşarak hıçkırıklar içinde uğradıkları ihaneti anlattı.

Ashabının seçilmişlerinin masumca bir eğitim ve öğretim hizmeti için gittikleri yerde kalleşçe ihanete uğrayıp kılıçtan geçirilişlerini derin bir üzüntü içinde dinleyen Allah Resülü:

- Bu Ebu Bera'nın işidir. Zaten pek emin değildim.. diyerek tam kırk gün sabah namazlarını müteakip müşrik teröristler için beddua etti. Sabah namazının farzının son rekatında zalimlerin cezalarını bulmaları için Efendimiz'in yaptığı bu duygulu duası çok geçmeden etkisini gösterdi.

Kabilelerin çevrelerini kasıp kavuran şiddetli bir kuraklık sonucu hepsi de açlık, susuzluk ve salgın hastalıklardan kıvranarak can verirken, cinayetlerinin cezasını çektiklerini anlayanlar bin pişman oldular; ama bu pişmanlığın hiçbir faydası olmadı. Böylece dillerde tekrar edilen söz yine aynı oluyordu:

- Kabe'nin Rabb'ine yemin olsun ki, şehitler kazandı!..

Ağlayanlar ise boşa ağlar, ciğerlerini boşa dağlarlar. Çünkü şehitler ağlanacak halde değil, imrenilecek makamlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurbanı siz de böyle mi anlıyorsunuz?

Ahmed Şahin 2011.11.01

Bilindiği üzere ekonomik durumu müsait olan Müslümanlar, Ramazan Bayramı'nda zekatla, Kurban Bayramı'nda da kurbanla ihtiyaç sahibi çevrelerine ikramlarda bulunurlar, sosyal dayanışma ve yardımlaşma örnekleri vererek, bayramın mutluluğunu hep birlikte yaşamamızı sağlarlar.

Hicretin ikinci senesinden itibaren meşru kılınmış olan bu bayram yardımlaşmalarına baktığımızda görüyoruz ki, Efendimiz (sas) Hazretleri yaşadığı sekiz bayramda da ikiden az olmayacak şekilde kurban kesme hassasiyeti göstererek kurbanın ihmal edilmez önemine işarette bulunmuştur bizlere.

Efendimiz'de görülen bu uygulamadan dolayı Şafii'de kurbanı, zenginlik şartı aranmaksızın ihmal edilemeyen kuvvette müekked sünnet olarak bakılmış, Hanefi'de ise ayetteki (venhar) emri kurban kes manasında anlaşılacak, zenginlere vacip derecesinde mükellefiyet olarak görülmüştür.

Demek oluyor ki, Efendimiz'in her bayramda yerine getirmeye önem verdiği kurban sünnetini bizler hafife alamayız, hatta imkânı müsait olanlar tek kurbanla yetinmeyip Efendimiz gibi iki veya daha fazla kurbanla çevremize yardım köprüleri kurup, kucaklaşma örnekleri vermeyi görev biliriz..

Hanefi'de kurban, ailenin serveti olan her ferdine vacip olduğundan, zengin aile fertlerinden her biri kendi adına kurbanla mükellef olurlar. Bu durumda kurbanın birini aile içinde keserlerse diğerlerini ihtiyaç içinde inleyen yerlere hibe ederler, yahut da yedi kişinin ortak olabileceği bir sığra ortak olarak kurbanı kolaylaştırmış olurlar.

Bu ortaklığa adak, akika, ölmüşlere kurban.. gibi sevap niyeti taşıyan tüm kurban çeşitleri girebilirler. Sadece taze ve ucuz et almak gibi dünyevi maksatla ortak olmak isteyenler giremezler. Girelerse ibadet kurbanını kasaplık et durumuna düşürmüş olurlar.

Anlaşılan odur ki, bayramda kurban vesilesiyle her tarafa gönül köprüleri kurulur, saygı sevgiler bir daha tazelenir, kardeşlik ve komşuluk münasebetlerimiz yeniden takviye edilip tekrar perçinlenir.

Kurbanı böyle kardeşleriyle kucaklaşma vesilesi yapanlar, gayesine en uygun şekilde değerlendirmiş, bayramın mutluluğunu paylaşmamıza yardımcı olmuş olurlar.

Efendimiz (sas) Hazretleri, Medine çevresinde kıtlık baş gösterdiği senelerde, "Kimse evinde üç günden fazla kurban eti bulundurmasın!" ikazında bulunmuş, çevredeki yoksullara yardımcı olunmasını istemişti. Ancak kıtlığın geçmesinden sonraki senelerde bu üç gün müddetini kaldırmış, "Artık evlerinizde üç günden fazla kurban eti bulundurabilirsiniz, çünkü acil yardım ihtiyacında kimse kalmamıştır." buyurmuştur.

Demek ki kurban sadece kendi nefsimiz için et ziyafeti değil, çevremizin de sıkıntılarına çare olma fırsattır. Durum böyle olunca, bayramda seferi sayılanlardan her ne kadar kurban mükellefiyeti kalkarsa da bu ruhsat, 'seferi sayılanlar kurban kesemezler' manasına da gelmez. Bu sebeple imkânı müsait olan yolcular, seferde de olsalar sıkıntılı devrelerde kurbanlarını ihmal etmeyip kesmeli, yarım elma gönül alma, kabilinden de olsa bulundukları yerlerde çevreleriyle sıcak bir gönül köprüsü kurmalı, himmet ve hizmeti örnekleri vermeyi tercih etmelidirler.

Şayet gerçek manada seferde iseler nafile kurban kesmiş olurlar, değilse vacip olan kurbanlarını yerine getirmiş olmanın huzurunu duyarlar. Her iki ihtimalde de seyahatte kurban kesenler hep kazanırlar, hiç kaybetmezler.

Nitekim Kurban Bayramı'nda seferi sayılan hacılarımız da evlerinde kurbanlarını kestirirler, seferi olmalarına rağmen Efendimiz'in hiçbir bayramda terk etmediği kurban sünnetini onlar da terk etmemeye gayret gösterirler.

Ayrıca ölmüşleri için kurban kesmeyi düşünenlerin de tam ihtiyaç zamanıdır diyerek kurbanı tümüyle ihtiyaç içinde olanlara bağışlamaları, hem yaşayanları hem ölmüşleri sevindiren güzel bir gönül kazanma ibadeti olur.

Yarın: Bayramda bizim komşuluk hassasiyetimiz de böyle midir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramda bizim komşuluk hassasiyetimiz de böyle midir?

Resulü Ekrem Efendimiz'in (sas), Müslüman'ın çevresinin derdiyle dertlenme hassasiyetine ait bir hatırlatması şöyledir:

- Müslüman'ın derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!

Bu sebeple bizler Müslüman'ın derdiyle dertleniriz. Onlar ister kapı komşumuz olsun, isterse ülkenin öteki ucunda ihtiyaç içinde inleyen kardeşlerimiz olsun, dertlerini dertlerimiz bilir, birlikte ağlar, birlikte güleriz. Bundan dolayı da kurbanlarımızın az kısmını evimizdeki çoluk çocuklarımız için ayırırken, kalan çoğunluğunu da ihtiyaç içinde bekleyen kardeşlerimize ulaştırma görevimizi unutmayız. Biliriz ki, onların derdi de bizim derdimizdir.

Sözü uzatmadan, burada Müslüman'ın derdiyle dertlenme örneklerimize bir daha bakalım isterseniz. Kurban kesmeyen komşularımıza gönderdiğimiz kurban etinin kendimize bıraktığımızdan çok daha önemli olduğunu nasıl bir örnekle tespit etmişiz bir daha hatırlayalım.

Çoğu zaman kurbanını, vekil tayin ettiği Hazreti Ali efendimize kestiren Peygamberimiz (sas) Hazretleri bir Kurban Bayramı'nda Hane-i Saadet'ine gelince validemize sorar:

- Aişe! Kurban etini dağıttınız mı?.. Sevinçle cevap verir validemiz:

- Dağıttık ya Resulallah!. -Ne kadarını dağıttınız?

- Hepsini de dağıttık, bir buttan başka bize hiçbir şey kalmadı!..

Bu dağıtım şeklinden çok memnun olan Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

- Desene Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı!..

Evet, Aişe validemiz kurban etinin tümünü de komşularına dağıttıklarını söylüyor, bir buttan başka hiçbir şey kalmadı bize, diyor. Efendimiz de buna çok seviniyor ve dağıtılanın tümü de amel defterine yazıldığından mahşerde hep yanlarında olacağına işaret ederek:

-Desene Aişe, bir buttan başka hepsi de bize kaldı! diye takdirlerini ifade ediyor.

Demek ki, kurban etinin komşularına dağıtılan miktarı, sevap defterine yazıldığından mahşerde dağıtılanın hep yanında bulunuyor. Dağıtılmayanı ise burada tüketildiğinden amel defterinde görünmüyor, mahşerde de yanında bulunmuyor.. Bundan da anlaşılıyor ki, kurban etinin ne kadarı dağıtılır, ihtiyaçlılara ulaştırılırsa o kadar hayırlı ve makbul olur. Çünkü ahirette, verdikleri bulunacaktır yanında, vermedikleri kalacaktır burada.. Bu sebeple atalarımız, 'Ne verisen elinle, o gider seninle' demişlerdir.

Bundan anlaşılan odur ki, bir kurbanı ihtiyaç sahibi çevrelere tümüyle bağışlayanlar, kurbanın tümünü de kendi yanlarına almış sayılıyorlar. Çünkü etiyle derisiyle, sakatatıyla tümünü de veriyor, yani tümünü de ahirette yanlarına almış bulunuyorlar. İşte bu olay, kurbanı tümüyle bağışlamayı çok cazip hale getiriyor, ya da ne kadarını dağıtırsak o kadarının bize kaldığını düşündürmesi bakımından muhteşem bir misal olarak hafızamıza yerleşmiş bulunuyor!

Bir başka unutulmayan misal daha. Bir bayram sabahı erkenden kurban etini pişirip sürerler Efendimiz'in önüne. Hemen bismillah, deyip başlamaz da sorar:

-Şu anda komşularımız da kurban eti yemeye başladılar mı?

-Hayır, derler. Henüz onların hisselerini göndermedik, en önce size hazırlayıp sunduk, herkesten önce siz tadasınız diyel.

Bunun üzerine verdiği cevap, insanlık tarihinin şeref levhalarına geçecek muhteşemlikte bir komşuluk anlayışı olur. Buyurur ki:

-Götürün bu eti! Ne zaman komşularımızın da bacalarından et pişirdiklerine işaret eden dumanlar yükselirse o zaman getirin. Komşusunun yemediğini yiyen, giymediğini giyen, onların derdiyle dertlenemeyip ayrı bayram yapan kimselerden olmak istemem!. Et kaldırılır, daha sonra komşuların bacasından et pişirmeye başladıklarının işareti olan dumanlar yükselir, bundan sonra buyurur ki:

-İşte şimdi kurban eti yiyebiliriz, çünkü komşularımız da et yemeye başlamışlardır.

Biz de şimdi yazımızın başlığını bir daha okuyabiliriz? "Bayramda bizim komşuluk hassasiyetimiz de böyle midir?"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurban kanı kutsal mı, alınlara, arabalara sürülünce korur mu?

Ahmed Şahin 2011.11.09

Soru: Bizler bayramlarda kesilen kurbanın kanını, alınlarımıza sürerdik, bazen de yeni aldığımız arabanın üzerine bulaştırır, kazadan beladan korumasını dilerdik. Buna bazı büyüklerimiz itiraz eder, kanın bir faydası olmayacağını söylerlerdi. Şimdilerde bu âdetler azaldı, ama yine de uygulayanlar var. Nitekim yeni araba alanlar ayrıca bir de kurban kesiyor, kanını arabanın camına kaportasına sürüyor, böylece arabanın kazadan beladan korunacağını düşünüyorlar. Hatta bazen inşaatın temeline de kurban kanı akıtıyor, bundan da temelin korunacağını ümit ediyorlar...

Bu gibi alışkanlıklarımıza siz nasıl bakıyorsunuz? Kurban kanı kutsal mı, bulaştığı yeri kirletmez, kazadan beladan korur mu? Alnına sürdüğümüz çocuklarımızın sağlığına sebep olur mu?

Cevap: Önce kanın durumuna açıklık getirelim. Kan necistir, bulaştığı yeri kirletir, namaz kılan insanın elbisesine bulaşır, alnına sürülürse genişliği avuç içi kadar bir sahaya ulaşması halinde, namaza da mani olur, yıkamadan namaz caiz olmaz. Arabaya, duvarlara sürülmesi de aynı şekilde necaset sürülmesi gibi kabul edilir. Bulaştığı zemini kirletmiş olmaktan başka bir sonuç getirmez. Yani kurban kanı kutsal sayılmaz, bulaştığı yere fayda sağlamaz. Koruyucu bir özelliğinin bulunduğu da iddia edilemez!.

Ancak yeni alınan ev, araba ve benzeri değerlerin hayırlı olması niyetiyle bir şükür kurbanı kesip konu komşuya et ikram etmek, bu sadakanın hürmetine kazadan beladan korunmasını dilemek mahzurlu olmaz. Çünkü sadaka belayı def eder diye düşünmek meşrudur.

Ayrıca böyle şükür kurbanı keserken niyetini netleştirmeli, Rabb'immin ihsan ettiği nimete şükür kurbanı kesiyorum diyerek bu kurbanı adaktan ayırmalıdır. Çünkü adak olursa kendisi ve ailesi bundan yiyemez, tümüyle yoksula vermesi gerekir.

Kurban kanı kutsal sayılmayıp bulaştığı yeri kirleteceğinden dolaydır ki toprak zeminde kurban kesenler, önceden kanın akacağı yere derin bir çukur kazarlar, kanı tümüyle o çukura akıtarak çevreyi kirletmesine engel olurlar. Bu da akan kanın kirletmesinden korunmak gerektiğini gösteren bir örnek olur.

Soru: Bayram günü elime para geçeceğini düşünerek kurban almaya hazırlanmıştım, ancak beklediğim para bayramdan sonra geleceğini öğrenince bayram sonunu beklemeye mecbur oldum. Bu sebeple kurbanımı bayramdan sonra elime para geçince kessem olur mu?

Cevap: Kurban, Hanefi'ye göre bayramın üçüncü günü güneş batımına kadar kesilebilir. Efdal olan ise, birinci günü kesmektir, fırsat bulamazsa ikinci gününde kesebilir. Bu da mümkün olmazsa üçüncü günü güneşin batışına kadar kurbanını kesmesi mümkündür. Şayet yetiştiremezse gece de kesebilir.

Şafii'ye göre ise dördüncü günü de kesebilir.

Ancak bayram günlerden birinde kurbanını kesme imkânı bulamayan kimse bayramdan sonra artık kurban kesmeyi düşünmez, kurban için eline geçmiş olan parayı yoksula sadaka olarak verir, sadaka sevabıyla yetinmeye razı olur.

Soru: Bir evde kurban eti üç günden fazla bekletilemez, diyenler oluyor. Böyle bir mecburiyet var mıdır? Kurban etinden ihtiyaç duyduğu kadarını evinde bekletip yeri geldikçe ailece yenilip istifade edilemez mi?

Cevap: Şafii'de kurban etinin bir miktarını ihtiyaç sahiplerine vermedikçe kurban sahih olmaz. Bir miktarını mutlaka yoksula verme mecburiyeti vardır. Hanefi'de ise kurban etini hiç dağıtmadan tümünü de evinde ailesiyle kullanması caiz ve sahih olur. Ancak bu kimse, kurban eti dağıtmaktan alacağı yüksek sevaptan mahrumiyeti de göze almış sayılır. Ya etten cömertlik yapıp bir miktarını dağıtacak, ya da sevaptan mahrumiyete gönlü razı olup, mahşerde yanında, dağıtılmış et sevabı bulamayacaktır. Şayet aile çok kalabalık da dağıtacağı yerlerden kendisinin daha fazla ihtiyacı söz konusu ise bunda elbette bir mahzur söz konusu olmaz. Dilediği kadarını evindeki çoluk çocuk ihtiyacı için bekletip istifade edebilir.

Soru: Kurbanın yenmeyen organları varmış, bunlar hangileridir?.

Cevap: Kurbanın; yumurtası, yani husyesi, safra kesesi, idrar torbası, ödü, erkeğin ve dişinin tenasül organları yenmez, mekruhtur. Akan kanı ise mekruhun da ötesinde haramdır.

Kafası değerlendirilir, bağırsak ve işkembesi iyice temizlenerek yenmesinde mahzur görülmez..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkıntılara iman kuvvetiyle karşı konulabilir!

Ahmed Şahin 2011.11.15

Bu dünyaya gönderiliş gayemize baktığımızda görüyoruz ki, bu âleme gönderilmiş her insan cennete aday olarak gönderilmektedir.

Ancak cennet adayı bu insan, geldiği bu âlemde bazen sıkıntı ve musibetlerle imtihana çekiliyor, bu imtihanda göstereceği sabır ve tahammülle adayı olduğu cennetin faturasını ödeyerek gidiyor öbür âleme..

Ne var ki, imtihanı kazandıran bu sabır ve tahammül olgunluğu, kendiliğinden oluşmamaktadır insanda. Kuvvetli bir imanla kazanılmaktadır bu sabır ve tahammül olgunluğu..

Bundan dolayı aleyhissalâtü ves'selâm Efendimiz yaptığı duasında şöyle niyazda bulunmuştur:

- Yâ Rab, Senden dünyadaki musibet imtihanlarını kazandıracak iman kuvveti diliyorum. Sıkıntı ve zorlukları kolayca karşılayacak iman kuvveti ihsan eyle bizlere!

Demek ki, sıkıntı ve musibet imtihanlarını kazanmak, ancak sahip olduğumuz iman kuvvetiyle mümkün olur.. Gerçekten de imanı kuvvetli insanlarda zorlukların, musibetlerin tazyiki azalıyor, tahammül ve sabır duyguları gelişiyor, musibetler karşısında yıkılmıyor, dimdik ayakta durarak mutlu şekilde hayatlarını sürdürüyorlar..

İnanç bakımından inkişaf edemeyenlerde ise, küçük sıkıntı ve zorluklar dünya başına çökmüş gibi büyük görünüyor, geçici imtihanların tazyikine dayanamayan bu zayıf insan, hemen şikâyetle başlıyor, bu da geçer ya hu! deyip de imtihanı kazanma duygusuna yönelmekte zorlanıyor..

İşte burada sıkıntılara iman kuvvetiyle mukabele ederek dimdik ayakta duranların verdikleri sabır ve tahammül örnekleri dikkatimizi çekiyor. Bu örneklerden ikisini arz etmek istiyorum bugün sizlere.

İmam-ı Gazali Hazretleri'nin naklettiği şu iman kuvvetinin verdiği dayanma gücüne bakın lütfen..

Sahabeden Hazreti Huzeyfe'nin azatlı kölesi Salim, savaşta derin yaralar almış, düştüğü kızgın kumların üzerinde susuzluktan dudakları çatlamış halde baygın yatmaktadır.

Arkadaşlarından biri durumunu görünce hemen kırbasındaki suyu uzatır:

- Şurada birazcık suyum kaldı, içiver de rahat bir nefes al!.

Dudaklarını hareket ettirmeye mecali kalmamış Salim, eliyle ağzını kapıyor, kaş-göz işaretiyle:

-Ben oruçluyum, uzattığın suyu içemem!' diyor.. Israr ediyorlar:

- Sen bu halde iken orucuna devam edemez ölürsün, şu suyu içiver!.. Bu defa da şöyle cevap veriyor:

- Şu kalkanımın içine dökün. İftar vaktine kadar yaşarsam o zaman içerim. Yaşamazsam Rabb'im'in huzuruna oruçsuz gitmektense oruçlu gitmeyi tercih ederim!.. diyerek suyu içme gereği duymuyor.

Salim, son anlarını yaşama derecesinde yaralı. Ama bu yaralar bedendedir, ruhta kalpte değil.. Kalpte ve gönülde öyle bir iman kuvveti var ki, bu imanı onu maruz kaldığı kılıç yaralarının tazyik ve tesirinden kurtarıyor, Rabb'inin huzuruna oruçlu olarak varmanın mutluluğunu hissettiriyor, uzatılan suyu içme gereği dahi duymayacak duruma gelebiliyor.

Sıkıntılara iman kuvvetiyle karşı konulacağına ait ikinci misali de büyük müçtehit Ahmed bin Hanbel Hazretleri veriyor..

Devrin yönetimi, isteğine uygun fetva alamadığı için onu zindana atmıştı. Hapishanenin rutubetli bodrumunda bir hayli zayıflamış olan Hazret-i İmam, nihayet mahkemeye götürülürken yol kenarında toplanmış olan sevenlerinden birinin feryadını duyar:

- Eyvah, böylesine zayıflamış bir bedenle bu musibete nasıl karşı koyacak mübarek hocamız?.

Sesin geldiği yana dönen büyük müçtehid, şöyle ikazda bulunur zayıflığına acıyan insana:

- Dikkat et! der, hayatta eksik olmayan musibet ve sıkıntılara, beden kuvvetiyle değil iman kuvvetiyle karşı konulur. İnsanın bedeni zayıf olabilir, yeter ki imanı kuvvetli kalsın. Kuvvetli iman, sahibine karşılaştığı her türlü musibeti yenme azim ve şevkini verir, zorluklar karşısında pes ettirmez, ümitsizliğe düşürmez..

Evet, büyük müçtehidin sıkıntılara beden kuvvetiyle değil iman kuvvetiyle karşı konulacağı konusundaki bu açıklaması, hep hatırdta tutulacak muhteşem bir hatırlatmadır.

Biz de hayatta eksik olmayan sıkıntı ve zorluklar karşısında Efendimiz (sas) Hazretlerinden öğrendiğimiz duamızı vesile kılarak diyoruz ki:

- Rabb'imiz, biz aciz, zayıf kullarız, aczimizi, zaafımızı açıkça itiraf ediyoruz. Bizi ve ülkemizi zorlanacağımız sıkıntılarla imtihan etme. İmtihan edeceğin sıkıntıları da sarsılmadan kolayca karşılayacak iman kuvveti ihsan eyle!. Yarın: En büyük musibet, dine gelen musibettir!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"En büyük musibet, dine gelen musibettir!"

Ahmed Şahin 2011.11.16

Başına gelen olayları yorumlamakta zorlanan bir adam, "Ya Resulallah! Bana öyle bir anlayış haber ver ki onu tam olarak benimseyince maruz kaldığım olayları doğru yorumlayıp Cennet'e layık hale geleyim." der.Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle açıklar sahibini Cennet'e layık hale getirecek anlayışı:

- Sen kul olarak kendine düşen her türlü tedbirini aldıktan sonra, Allah'ın hakkındaki takdirine razı olur da şikâyet etmezsen, seni Cennet'e layık hale getirecek anlayış ve ahlaka sahip oldun demektir. Yeter ki, kendine düşen tedbirini vaktinde al, ihmal etme; sonra da Allah'ın sana layık gördüğü sıkıntılara razı ol, şikâyetçi olma!

Evet, insanın hayatında hep iyi şeyler yaşanmaz. Bazen maruz kaldığı sıkıntı ve musibetler hayatı zorlaştırır, dayanma gücünü azaltabilir..

İşte böyle sıkıntıların sıraya girdiği zor devrelerde kul olarak kendimize düşen tedbiri aldıktan sonra Allah'ın hakkımızdaki takdirine razı olmamız gerekmektedir. Neden böyledir? Çünkü biz Rabb'imizin hakkımızdaki takdirine razı olursak Rabb'imiz de bizden razı olmaktadır da ondan.

Bundan dolayı maruz kaldığı musibetlere sabırla mukabele eden müminin halini Lokman Hekim şöyle tarif eder:

- Nasıl bir madenin kıymetlisi ateşe verilince üzerindeki pası dökülüp altından öz cevheri çıkarsa, Allah'ın sevdiği kulları da maruz kaldıkları musibetleri teslimiyet ve tevekkülle karşılayarak günah paslarından arınır, Allah'ın saf ve tertemiz kulları haline gelirler. Böylece karşılaştıkları sıkıntılı hali haklarında hayra çevirir, imrenilecek bir hayat yaşarlar. Efendimiz (sas) Hazretleri de inanmış insanın bu imrenilecek halini şöyle haber verir:

- Hayret edilir müminin hakkındaki takdirlere karşı teslimiyet ve tevekkülüne. Çünkü ona üzücü bir musibet gelse sabreder kazanır. Sevindirici bir nimet gelse şükreder yine kazanır! Velhasıl mümin hayatının her hadisesini hakkında hayra çevirir. Sabreder kazanır, şükreder kazanır!..

Bu sebeple maneviyat büyükleri, başa gelen musibet ve sıkıntıları ikiye ayırarak derler ki:

- Kulun başına gelen musibetler bazen makamının yükselmesi için gelmiş olur. Bazen de işlemiş olduğu günahın cezasını çekmesi için gelmiş olur. Her iki hal de kulun lehinedir. Çünkü cezasını dünyada çekiyor, ahirete kalmıyor demektir.

Buna ait bir misal de irşat eserlerinde şöyle verilir.

Sahabeden bir zat cahiliye devrinde tanıdığı kadınla karşılaşır yolda. Kısa bir konuşmadan sonra yoluna devam ederken arkasına dönerek giden kadına bakar. İşte bu bakış sırasında ayağı bir çukura düşüp kırılır. Sonra Resulullah'ın (sas) huzuruna vardığında durumu açıkça anlatır. Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

- Allah, bir kulunu severse onun işlemiş olduğu günahının cezasını hemen verir, ahirete tehir etmez! Böylece kul burada cezasını çektiğinden ahiretini kurtarmış olur.

Demek ki ayağının kırılma musibeti, kadına arkasından ısrarla bakmasının dünyevi bir cezası olarak gelmiştir.

Her ne sebeple gelirse gelsin sıkıntı ve musibetlere sabreden hep kazanır, hiç kaybetmez. Çünkü Allah'ın hakkındaki takdirine razı olandan Allah da razı olmaktadır.

Baş a gelen musibetleri böyle rıza ile karşılayan iman sahipleri kolay yıkılmaz, hep ayakta dururlar. Kuvvetli iman sahibi bir mümin bilir ki dünyevi musibetlerin hiçbir ebedi ve kalıcı değildir. Bir gün kendi gider, sevabı kalır. Asıl musibet, dine gelen musibettir. Çünkü dine gelen musibette hiçbir kazanç yoktur, tümüyle kayıptır. Hem de ebedi hayatta kayıp. Nitekim maneviyat büyüğü muhterem Abdullah bin Sehl Hazretleri'ne gelen bir adam sızlanarak der ki:

- Ben sabah namazına gidince evime giren hırsız sandıktaki altınlarımın hepsini de çalıp gitmiş, çok büyük bir musibete maruz kaldım.

Sehl Hazretleri, "Üzülme, bu senin dünyana gelen musibettir. Ya kafana şeytan girip vesvese ve şüpheler vererek imanını çalsaydı da dinî hayatını yaşayamaz hale gelseydin ne olacaktı halin? Ahirete altınsız gitmenin hiçbir zararı yoktur, ama (Allah korusun) imansız gitmenin de hiçbir teselli tarafı yoktur!." der. Onun için dünyanıza gelen musibeti büyütmeyin. Asıl musibet, dini yaşama aşk ve şevkinize gelen musibettir. O aşk ve şevki kaybetmemeye bakın! Unutmayın, dünya sıkıntıları bir gün gider sevabı ise sahibine kâr kalır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Namazı hakkıyla kılma çabamız ne durumda?

Ahmed Şahin 2011.11.22

'Hayat Kaynağımız Namaz' kitabı ile 'Namaz Risalesi'ndeki iki önemli görevimize dikkatinizi çekmek istiyorum bugün.

Malum olduğu üzere hemen hepimizin bir numaralı meselemiz, namazlarımızı derin bir huzur içinde kılmak, kıldığımız her namazımızla bir adım daha ilerleyerek manen inkişaf etmek... Ne var ki isteğimiz bu olduğu halde halimiz bu değildir. Namaza başladığımızda kafamıza gönlümüze üşüşen dünyevi konular, namaz

boyunca bizi istila ve işgale devam etmekte, bir türlü zihnimizi gereksiz konulardan kurtarıp da kalp ve kafa birliği ile ibadetimizi sürdürür hale gelememekte, bundan da muzdarip bulunmaktayız.

Bu sebeple namazda çok arzu ettiğimiz huşu ve huzura ulaşmanın çaresi yok mu, nasıl bir gayret ve azimle namazımızı layık olduğu bir huzur içinde kılmaya muvaffak olabiliriz diye düşünürken, Işık Yayınları'nın istifademize sunduğu "Hayat Kaynağımız Namaz" kitabında, Hocaefendi'nin namazı layık olduğu derinlikte kılabilmek için gerekli görüp sıraladığı çareler dikkatimizi çekiyor. Bakalım namazımızı huzur içinde kılmaya muvaffak olmak için nasıl bir gayret ve sebatla çalışmamız icap ediyor görelim:

- "Namaz aşk ve sevdası, sahibinin gönlüne hemen düşmeyebilir; insan birkaç günde, birkaç ayda, hatta birkaç yılda dahi namazın hakikatini duymayabilir!. Dolayısıyla neticeye götürecek sebepleri yerine getirmede ısrarlı ve azimli olmak pek mühimdir. Namaz kahramanlığına talip Kur'an talebeleri, Hazret-i Gazali, Hazret-i Mevlânâ ve Hazret-i Bediüzzaman gibi Hak dostlarının namazla alakalı tespitlerini ve günümüzde kaleme alınmış namaza dair kitapları, makaleleri mutlaka okumalı ve konuyla ilgili müzakerelerde bulunmalılar.

Hangi ses, hangi soluk sizi şahlandırıyor ve kalbinizi coşturuyorsa bir kere değil, belki yüz kere aynı vesileye başvurmaları. Belki bir kitabı onlarca kez okumalı, bir kaseti birkaç kere dinlemeli, bir büyüğün sözlerine defalarca kulak vermeli, oturup kalkıp hep gözünüzü diktiğiniz namazı huzurla kılma hedefinizi düşünmelisiniz. Olmuyor diyerek yoldan dönmeyi asla aklınıza getirmemeli, kat'iyen aceleci de davranmamalısınız. Unutmamalısınız ki, bu yolda senelerce sular gibi çağlayacak, pek çok kayaya çarpacak, ama her defasında biraz daha arınacak ve sonunda ummana ulaşacaksınız!.."

Demek namazda huzurumuzu kazanmak için göstermemiz gereken azim ve gayret böylesine uzun müddetli ve geniş çerçeveli olarak aralıksız devam edecektir.

Ancak, biz namazlarımızı böylesine bir azim ve sebatla huzur içinde kılmaya gayret ederken zihnimize namazlarımıza ait vesveseli sorular da gelmekte, 'Bizim kafa karışıklığı içinde kıldığımız namazlarımız nerede gerçek namaz nerede?' diye endişeye de kapıldığımız olmaktadır.

İşte zaman zaman duyduğumuz böyle endişeler için de imdadımıza yeni bir 'Namaz Risalesi' yetişmektedir. Bu risalenin yazarı kim mi? Sıkı durun: Bediüzzaman Said-i Nursi Hazretleri. Nesil Yayınları, Risale-i Nur külliyyatı içindeki namazla ilgili önemli bölümleri bir ciltte toplayarak 'Namaz Risalesi' kitabını istifademize sunmuş, endişe ile baktığımız namazlarımızın durumu hakkında da müjdeli bir misalle konu aydınlatılmıştır. Bediüzzaman Hazretleri endişe ile baktığımız namazlarımız hakkında diyor ki:

- Sakın deme, 'Benim kıldığım bu namazım nerede, şu hakikatı namaz nerede?' Zira, bir hurma çekirdeği hurma ağacı gibi, kendi ağacını -içinde taşır ve- tavsif eder. Fark, yalnız icmal ve tafsil ile olduğu gibi, senin ve benim gibi avamdan birinin -velev hissetmese de- namazı, büyük bir velinin namazı gibi şu nurdan bir hissesi var, şuurun taalluk etmese de. Fakat kılanların derecelerine göre inkişaf ve tenevvürü ayrıdır. Bir hurma, çekirdeğinden ta mükemmel bir hurma ağacına kadar dereceler bulunduğu gibi, namazın derecelerinde de daha fazla mertebeler bulunur."

Demek ki, ümitsizliğe düşmeye gerek yoktur. Endişe ile baktığımız namazlarımızın da hakiki namazdan bir hissesi vardır. Ancak o hisseyi hurma çekirdeği derecesinde bırakmayıp hurma ağacı haline getirme gibi ihmal edilmez görevimizin bulunduğu da unutulmamalıdır....

El kol işaretiyle selam, sözlü selam yerine geçer mi?

Ahmed Şahin 2011.11.23

Bilindiği üzere, selam verme ve alma bizim karşılıklı sevgi saygımızı pekiştiren ihmal edilmez sosyal görevlerimizden birini teşkil etmektedir.

Hem ayet hem de hadislerle selamın verilip alınması ısrarla istenmiş, ihmal ve terkine ise hoşgörü ile bakılmamıştır. Aleyhissalat-ü ves'selam Efendimiz:

"Aranızda sevginizi çoğaltacak bir söz haber vereyim mi size?" diye sorduğunda, "Ver ya Resulallah" denilince: "Öyle ise" demiş, "Selamı aranızda yayın; karşılıklı sevginizin arttığını anlayacak, kardeşlik duygularınızın kuvvetlendiğini göreceksiniz." buyurmuştur.

Nitekim Müslümanlar, devam ettikleri bu selam sünneti ile aralarında sevgi köprüleri kurmuş, herkesle kolayca konuşup yakınlık tesis etme kolaylığı sağlamışlardır. Hatta cennet halkının dahi karşılaştıkları cennetliklere söyleyecekleri ilk sözleri "Esselam-ü aleyküm!" cümlesi olduğuna da dikkat çekilmiştir.

Çünkü bu cümlenin içerdiği külli dua manası, başka türlü söz ve davranışlarda bulunmamaktadır. Ne el kol işareti ne de günaydın gibi başka saygı ifadeleri Allah'ın ismiyle yapılan selam duasının yerine geçmemektedir.

Bundan dolayı büyüklerden birinin huzuruna selamsız giren bir adam, 'nasılsınız efendim' diyerek söze başlayınca şöyle karşılık almıştır:

- Söze Allah'ın ismiyle selam vererek başlasaydın sen 10 sevap kazanırdın, ben de o selamı almakla 10 sevap elde etmiş olurum. Böylece 20 sevaplı bir sözle sohbetimizi başlatmış, ikimiz de kazanmış olurduk.

Şimdi ise böyle bir sevaptan mahrum olarak konuşmamızı başlatmış bulunmaktayız.

Selam konusunda bazı ayrıntılar:

- Peygamberimiz bir hadislerinde Müslüman'ın Müslüman üzerinde 6 hakkı olduğunu hatırlatırken birinin de selamlaşma hakkı olduğuna dikkatimizi çekmiştir.

Bundan dolayı selamlaşan Müslümanlar, karşılıklı haklarını ödediklerini düşünerek mutluluk duyarlar.

- Uzaktan verdiği selamı duyuramayacak durumda olanlar ise el kol işaretiyle selam verdiğini anlatmaya gayret edebilirler. Bu caizdir. Hatta mekruh bile değildir. İmam-ı Birgivi Hazretleri'nin hadisi erbain şerhinde bu türlü selamın caiz olduğu yolunda görüşü mevcuttur. Yeter ki el kol işaretiyle selam veren, bu işaretlerle yetinmeyip ağzıyla da selam sözlerini söylemeyi unutmasın. Zira Allah'ın ismini içeren selam cümlesini söylemeden el kol, kaş göz işaretleriyle yetinmek, selam yerine geçmez, ayet ve hadislerin işaret ettiği sevap getiren selam da böyle işaretlerle gerçekleşmez.

- Yolda karşılaşılanlardan selamı ilk veren kim ise sevabı en çok alan da odur, diye düşünülür.

- Çocuklara ve yaşlı hanımlara -yanlış yorumlanmayacaksa- selam verilir.

- Eve giren kimsenin ilk sözü, ev halkına selam vermek olmalıdır.

- Yanında hanımıyla birlikte yürüyen beyle selamlaşma isteği, beyden gelmelidir. Şayet istemediği anlaşılırsa ille de selamlaşmaya zorlamamalıdır. Selam verilip hal hatır sorulacak kadar konuşulacak olursa, hanımın birkaç

adım geriye çekilip sohbetin bitmesini beklemesinde saygıya aykırı düşen bir durum söz konusu olmaz.

- Bir Müslüman'a günahkâr diye selam verilmezlik edilmez. Aksine onlara daha çok ilgi gösterip kazanma ve bağımlılığından kurtarma niyeti ile muhatap olunabilir.

- Gayrimüslime: (Esselamü ala menittebeal hüda!) diyerek selam vermekte mahzur olmaz. Çünkü "Selam doğruya tabi olanların üzerine olsun" diye dua edilmiş olunur ki, böylesine güzel duadan rahatsızlık değil, aksine memnuniyet duyulması gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

1433. hicri yılımızın hayırlara vesile olması dileğiyle...

Ahmed Şahin 2011.11.29

Başında bulunduğumuz muharrem ayı ile başladığımız 1433. hicri yılımızın İslam alemine ve tüm insanlık dünyasına hayırlar getirmesini diliyor, tarihin en aziz hadisesi hicret ile hicretin tarih olarak tespitine ait olayları kısaca bir daha okuyarak hatırlama mutluluğu yaşamak istiyoruz.

Miladi tarih: 622

Efendimiz (sas) Hazretleri 53 yaşında, peygamberliğinin de 13. senesindedir. Mekke'de 13 senedir Müslümanlara yapılan zulüm ve baskı, sabır sınırlarını aşan boyutlara ulaştığından dolayı büyük bir heyecanla beklenen hicret izni nihayet gelmiştir..

Bu sebeple, muharrem ayının başında başlayan gizli hicretler, peşinden gelen safer ayında da devam eder, iki ay boyunca Mekke'yi gizli ve açık terk edenlerin sayısı 150 aileyi geçer.

İman etmiş mazlumlara yola çıkarıp hayatlarını emniyet altına aldıktan sonra hicret sırasının kendisine geldiğini düşünen Efendimiz (sas) Hazretleri de artık hazırlığa başlar.

Muharrem ayını takip eden safer ayının 27'sinde Efendimiz (sas) Hazretleri de, evinde Hz. Ali'yi bırakarak gece karanlığında etrafı sarmış bulunan silahlı müşriklerin aralarından çıkıp yol arkadaşı Hz. Ebu Bekir'le birlikte bir saatlik uzaklıktaki Sevr mağarasına ulaşıp saklanmaya muvaffak olurlar. Üç gün boyunca mağarada yol hazırlıklarını tamamladıktan sonra giren rebiul'evvel'in başında Medine'ye doğru dört kişilik bir kabile halinde yola çıkarlar. Yol boyunca kendilerine kılavuzluk yapacak olan Abdullah bin Ureykit bir müşriktir! Ancak Hazret-i Resulullah onu, kılavuzluğundaki maharetine ve sözündeki sadakatine bakarak tercih etmiştir. Nitekim 15 günde ancak gidilecek 450 km'lik yolu en kısa yerlerden giderek 8 günde Medine'nin kenarındaki Guba köyüne ulaştırmayı başaran bu kılavuzuna, Efendimiz ücretini konuştuklarından da fazlasıyla ödeyerek memnuniyetini ayrıca ifade eder.

15 gün kaldığı Guba'da hemen bir mescit inşa eden Efendimiz (sas), bir cuma günü buradan Medine'ye doğru yola çıkar, gelen ayetle farz olan cuma namazını yolda kıldırıdıktan sonra, büyük bir kabile ile nihayet hicret yolunun sonu olan Medine'ye ulaşır, bugünkü mescidin bulunduğu yerde çöken devesinin misafir olacağı evi de işaret ettiğini ifade ile en yakınındaki Halid bin Zeyd'in evine yönelerek yedi ay sürecektir olan misafirliğini de burada başlatmış olur.

Böylece 53 yaşında, peygamberliğinin 13. senesinde rebiul-evvel'in başında günde 56 km yol alarak başladığı 450 km'lik hicret yolculuğunu, rebiul-evvel'in sonlarında Medine'de tamamlamış olur.

Medine'deki on senelik hayatı boyunca İslam'ın temelini atıp inanç binasını tam olarak inşa eden Efendimiz (sas) Hazretleri'nin vefatından sonra yerine halife seçilen Hz. Ebu Bekir'in iki senelik görevini takiben yerine Hz. Ömer seçilir. Devlet işlerinde hep yeniliklere imza atan Hz. Ömer, Medine'de meşveret meclisini toplar, Müslümanlara ait resmi bir tarih tespiti ihtiyacı olduğunu, hangi olayı tarih başlangıcı olmaya layık gördüklerini sorar.

Efendimiz'in doğumu, vefatı, gibi büyük olayları tarih başlangıcı olmaya layık görenler olursa da en ilgi çekici teklif Hazret-i Ali'den gelir:

-Müslümanların İslam'ı yaşamak ve yaymak için dünyalık adına her şeylerini Mekke'de bırakarak Medine'ye hicretlerini tarih başlangıcı olmaya layık en büyük hadise olarak görmekteyim, der. Bu teklife meşveret meclisinden tasvip sesleri yükselerek karar kesinleşir.

Meşveret meclisinin, hicretin 16. yılında (M.638) aldığı bu takvim tespiti kararını kapıda bekleyen Hz. Abdullah, Medine sokaklarında halka şöyle ilan eder:

-Ey Müslümanlar! Müjdeler olsun sizlere, artık sizin de bir tarihiniz vardır. İlk hicret kafilesinin yola çıktığı muharrem ayı birinci ay, bu ayla başlayan sene de birinci hicri sene olarak tespit edilmiştir. Muharrem ayı ile başlayan 16. hicret yılınız hayırlı, uğurlu olsun!

Hz. Abdullah'ın o günkü duasını bugün biz de tekrar ederek tüm Müslümanların 1433. hicri yılını tebrik ediyor, hayırlı uğurlu gelişmelere vesile olmasını Rabb'imizden niyaz ediyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öğretmenler Günü'nün hatırlattıkları...

Ahmed Şahin 2011.12.01

Her defasında olduğu gibi bu defa da Öğretmenler Günü'nde kendime aynı soruyu bir daha sordum:

-Şu anda istediğin meslek sana verilecek olsa, hangi mesleği tercih edersin?

Cevabım yine aynı oldu:

- Öğretmenlik mesleğini tercih ederim!

Neden öğretmenliği bu kadar seviyorum bunca mesleklerin içinde, diye düşünürken bakıyorum ki, değerlendirmelerimin özünde beni etkileyen gerçek hep aynıdır:

- Bir nesil babadan, anneden fazla öğretmenlere teslim edilmekte, öğretmenin vereceği eğitim ve öğretimi zihinlerde doğru düşünce ve sağlam inanç oluşturmaktadır.. Halbuki hadisten öğrendiğimize göre, ömür boyu bir tek kişinin hidayetine sebep olan insan, hayatını değerlendirmiş sayılır. Görevinin şuurunda olan öğretmen ise bir değil, beş değil belki binlerce gencin doğru düşünmesine, sağlam değerlendirme yapmasına sebep olmakta, böylece öğretmenin hayatı hedefini bulmakta, yaratılış gayesine ermektedir. Bir ömür boyu tek

insanın hidayetine sebep olan adamın hayatı hedefini bulmuş sayılırsa, birçok yavrunun doğru düşünüp doğru inanmasına sebep olan öğretmenin hayatı nasıl hedefini bulmuş, ne türlü bir hizmetle gayesine ermiş sayılır, diye düşünmekteyim.

Evet, ben kanaatimde ısrarlıyım. Bana tüm mesleklerin içinden dilediğini tercih et dense, tereddütsüz öğretmenliği tercih ederdim. Çünkü benim tüm meselem, bir daha yaşayamayacağım bu hayatı en faydalı hizmetle değerlendirmektir. Öğretmenlikte ise yetişen nesle doğru bilgi, sağlam inanç vermekle geçen hayat, tam değerini bulmakta, gayesine ermektedir. Nitekim öğretmenin gördüğü hizmetin yüceliğini yorumlayan Semerkant ulemasından Ebülleys'in şu kıyaslaması da bunu anlatmaktadır. Öğrencilerine doğru bilgiler vermek için çırpınan öğretmenin meşguliyetini yorumlarken diyor ki:

- Cephede vatan topraklarını kurtarmak için savaşırken ölen insan şehit olur da, kafalardaki imanı kurtarmak için hizmet veren öğretmen şehit olmaz mı? Yani imanı korumak toprağı korumak kadar da mühim değil mi? Kaldı ki, bir nesle, maymundan değil de, insandan dünyaya geldiğini anlatıp inandırmak dahi başlı başına bir iman kurtarma hizmetidir, bir imanlı insan yetiştirme hadisesidir..

Unutulmamalı ki imanlı insan yetiştirme meşguliyeti, hiçbir hizmetle kıyaslanamayacak derecede yüce bir hizmettir. Halife Hazreti Ömer'in ifadesiyle, insana yapılan yatırımdan daha üstün bir başka yatırım yoktur.

Nitekim bu önemli konuya dikkatleri tam çekebilmek için çevresindekilere şöyle bir soru sorarak der ki:

- Rabb'imiz istediğinizi hemen verecek olsaydı, İslam'a hizmet etmek için ne isterdiniz?.. Cevaplar farklı olur. Kimi, sandık dolusu altın isterken, kimileri de sahralar dolusu koyun, keçi, deve ister.. Bunlarla İslam'a hizmet etmeyi düşünürler. Halife bu cevapları tatmin edici bulmayınca soruyu kendisine yöneltirler:

- Peki derler, senin istediğin verilecek olsaydı sen ne isterdin Rabb'imizden İslam'a hizmet etmek için?. Cevaba bakın lütfen:

- Ben İslam'a hizmet etmek için sizin gibi ne sandıklar dolusu altın isterdim ne de sahralar dolusu koyun, keçi, deve isterdim. Ben Rabb'imden Ebu Ubeyde gibi, Ebu Huzeyfe ve Salim gibi adam isterdim adam!. Çünkü der, yetiştirilmiş adamın varsa bu saydıklarınız hepsi de var demektir. Yetiştirilmiş adamın yoksa hiçbir şeyin yok demektir.

Demek ki görevini tam yapan öğretmen hem aranan adamdır hem de aranan adamı yetiştiren adamdır.

Gel de sen böyle bir adam olmayı isteme, bu adamları yetiştiren mesleğin adamı olmaya talip olma? Hayatını böyle hizmetlerle değerlendirmeyi mühimseme..

-Peki benim gibi sıradan biri böyle düşünüyor öğretmenler için. Ya büyükler ne düşünüyor acaba? Mesela Bediüzzaman Hazretleri nasıl bakıyor görevini tam yapan öğretmenlere?

Ziyaretçilerinin naklettiği kitaplık çaptaki sözlerinden bazılarına bir bakalım isterseniz.

- Bu zamanın görevini tam yapan öğretmenleri, eski zamanın topluma hizmet eden velileri gibidirler.

- İmkânım olsaydı görevini tam yapan öğretmene her gün on altın verirdim!.

- Sorumluluğunu yerine getiren öğretmen minare başında, ihmal eden ise kuyu dibindedir. Ortası yoktur bunun!.

Bilmem siz nasıl bakarsınız bu bakışlara?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahabeler arasındaki ihtilaflara nasıl bakıyoruz?

Ahmed Şahin 2011.12.06

Kerbela'yı anma günlerinde çokça sorulan bir soru bu: Hazreti Resulullah'ın (sas) aziz torunu Hz. Hüseyin'in başında bulunduğu 72 Ehl-i Beyt'in, Kerbela'da gönülleri yakan şehadetlerini neden uzun müddet gündemde tutmuyorsunuz? Cemel ve Siffin savaşlarını ayrıntılarıyla yazarak zalimlere karşı bedduanızı neden ısrarla sürdürmüyorsunuz? Sahabeler arasında geçmiş olan ihtilaf ve zulümleri tekrar etmekten alıkoyan gerekçeniz mi var yoksa sizin?..

Sıkça sorulan bu gibi sorulara verdiğimiz cevaplarımız hep aynı olmaktadır:

- Sahabeler arasında cereyan etmiş olan kimi içtihadı dayanan, kimi de zalim siyasetin haksız gerekçesi gibi görünen gönül yakıcı, vicdan sızlatıcı ihtilafları, bugün yeni yaşanmış gibi tekrarlayarak kabuk bağlamış yaraları kaşıyıp kin ve nefretleri körüklemeyi, Ehl-i Sünnet alimleri faydalı bulmamış, zararlı görmüşlerdir.

Nitekim Müslümanların hep birlik beraberliğini savunan Bediüzzaman Hazretleri gibi maneviyat büyükleri, bu gibi hassas konularda uyarılarda bulunarak diyorlar ki:

- Ehl-i Sünnet imamları, sahabeler zamanındaki fitnelerden bahis açmayı yasaklamışlardır!

- Çünkü Cemel vak'asında Aşere-i Mübeşşere'den Zübeyir ve Talha ve Aişe-i Sıddika (ra) da bulunmasıyla Ehl-i Sünnet vel cemaat, o savaşı, içtihat neticesi deyip "Hazreti Ali (ra) haklı, ötekiler haksız; fakat içtihat neticesi olduğundan affedilmiştir." diyerek konuyu kapatmışlar, kabuk bağlamış yarayı yeniden kaşıyarak cepheler oluşturmayı mahzurlu görmüşlerdir!

- Hatta, Haccac-ı zalim, Yezid ve Velid gibi heriflere! ilm-i kelamın büyük allamesi Sadeddin-i Teftazani, "Yezid'e lanet caizdir." demiş, fakat "Lanet vaciptir!" dememiş, "Hayır vardır, sevaplıdır." diye bir teşvikte bulunmamıştır!. Çünkü hem Kur'an'ı, hem Peygamber'i, hem bütün sahabelerin kudsi sohbetlerini inkar eden bugün çok kimseler vardır! Onlardan söz etmeyip de geçmişin yaralarını yeniden deşeyip kanatmakta, cepheleri harekete geçirmekte fayda yoktur!

- Kaldı ki, şer'an, bir adam lanetlikleri hiç hatıra getirmeyip lanet etmese, hiçbir zararı yoktur!. Çünkü zem ve lanet, medih ve muhabbet gibi (sevap getiren faziletlerden) değildir. Onlar salih amele dahil de olamazlar.

- İşte bu gibi gerekçelerden dolayı başta dört imam ve Ehl-i Beyt'in on iki imamı olarak Ehl-i Sünnet, Müslümanlar içinde o eski zaman fitnelerinden söz açıp münakaşa etmeyi caiz görmemişler, faydasız, zararı var, demişlerdir.

- Hem o savaşlarda her nasılsa çok ehemmiyetli sahabeler iki tarafta da bulunmuşlar. O fitneleri bahsetmekte o hakiki sahabelere, Talha ve Zübeyir (ra) gibi Aşere-i Mübeşşere'ye dahi tarafgirane bir inkâr, bir itiraz kalbe gelir. Halbuki, hata varsa tövbe ihtimali kuvvetlidir. Bunları düşünmeden o büyük sahabelere karşı itiraz duygusuna girmek bir şey kazandırmaz, ama çok şey kaybettirebilir!.

- Bu gibi sebeplerle, geçmiş zamana gidip lüzumsuz, zararlı, din emretmeden o üzücü olayları yeniden kurcalamaktansa, şimdi bu zamanda bilfiil İslamiyet'e dehşetli darbeleri vuran, binler lanete, nefrete müstahak olanların verdikleri zararları önlemeye çalışmak görevimiz olmalıdır!. Mevcutların devam eden zararlarını düşünmeyip, geçmiştekilerin tarihin derinliklerinde kalan zararlarını tekrar gündeme taşımak, hep kucaklaşmayı savunan müdakkik müminlerin birlik beraberliğe hizmet anlayışlarına da muvafık düşmese gerektir.

Ömer bin Abdülaziz gibi birinci hicret asrının ilk müceddidi, bu konudaki uyarısında demiş ki:

"Allah bizim elimizi o hadiselerden temiz tuttu, biz de dilimizi temiz tutar, Müslümanlar arasında kin ve nefreti körükleyecek söz ve davranışlardan uzak durmaya gayret ederiz!."

İşte bu gibi gerekçelerden dolayı Kerbela şehitlerimizi, camilerimizde hatimler indirip mevlitler okuyarak şanlarına layık şekilde anmayı görev biliriz.

Yarın: Hz. Hüseyin, savaşta küstüğü Abdullah ile nasıl barıştı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hz. Hüseyin, Sıffin Savaşı'nda küstüğü Abdullah ile nasıl barıştı?

Ahmed Şahin 2011.12.07

Sıffin Savaşı'ndan sonra Hz. Hüseyin, meşhur kumandan Amr bin As'ın oğlu hadis alimi Abdullah ile konuşmuyordu. Yani küstü. Niçin küsmüştü, sonra nasıl barıştılar? Barışa en çok muhtaç olduğumuz günümüze de mesaj veren bu fevkalade değerli hatırayı gelin birlikte okuyalım Kütüb-ü Sitte'den özetleyerek:

Mescid-i Saadet'e gelen Hz. Hüseyin, selam verip bir köşeye çekilerek oturdu. Selamı alan Amr bin As'ın oğlu hadis alimi Abdullah ise yanındakilere eğilerek dedi ki:

- Şu zatı görüyorsunuz ya, melekler şu an yeryüzündeki insanların en hayırlısının bu olduğuna kânidirler. Ne yazık ki böyle en hayırlı insan benimle küs duruyor, konuşmuyor.. Abdullah sözünü şöyle bağladı:

- Sahralar dolusu koyunum olsa benimle konuşması için müjde olarak verirdim doğrusu..

Bu değerlendirmeyi dinleyen büyük sahabi Ebu Said el Hudri:

- Madem Hüseyin'in şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğuna inanıyorsun, öyle ise ben sizi barıştırırım.. diyerek araya girmeye karar verdi. Ertesi günü Abdullah'ı da yanına alıp Hz. Hüseyin'in evine gittiler. Kendisi önce girdi, Abdullah'ı da ısrardan sonra kabul ettirdi. Büyük bir saygı ile içeri girip kapıya yakın yere diz çökerek oturan Abdullah'a ilk soru şöyle geldi:

- Benim şu anki yeryüzü halkının en hayırlısı olduğumu söylemişsin, bu doğru mu?

- Evet, onda şüphem yoktur.

- Madem öyledir, Sıffin'de neden Muaviye tarafında yer alıp babama karşı savaştın? Halbuki babam benden de hayırlıydı?...

Böyle bir sorunun geleceğini düşünen Abdullah, iki dizi üzerine gelerek:

- Resulullah'ın aziz evladı, lütfen beni bir dinle, sonra kararını ver.. dedikten sonra Sıffin'de karşı tarafta yer alışına ait olayı ayrıntılarıyla anlatmaya başladı.

- Babam Amr bin As, dedi, vaktiyle benim elimden tutarak senin şanı yüce deden Resulullah'ın (sas) huzuruna götürüp şikâyet ederek şöyle demişti:

- Ya Resulallah, bu oğlum Abdullah, ibadette aşırıya gidiyor, bütün gece namaz kılıyor, bütün günlerde de oruç tutuyor. Bu kadar ileri gitme, diyorum bana itaat etmiyor, dinlemiyor.

Senin şanı yüce deden bana o gün buyurdu ki:

- Abdullah! Ben de gece namaz kılarım, ama uyurum da, ben de gündüz oruç tutarım ama yerim de. Sen de öyle yap, bu kadar aşırıya gitme!..

Bundan sonra da hiç unutmadığım şu ikazını yaptı bana:

- Abdullah, dedi, sakın babana itaatsizlik edip de sözünden çıkma!

İşte beni Sıffin'de size karşı getiren, aziz dedenin bu tembihidir. Ben babamla birçok savaşlarda birlikte oldum. Şam'ın, Filistin'in, Mısır'ın fethinde yanından ayrılmadım. Ama Sıffin'e gelince durdum, yanında yer almaktan kaçındım. Çünkü buradaki cephe, bundan öncekiler gibi yabancılardan oluşmuyordu. Karşımızda kardeşlerimiz vardı. Bunun üzerine babam bana ısrar etti, babaya itaat etmem gerektiğini Resulullah'ın söylediğini hatırlattı. Ben de o tembihe karşı gelmiş olmamak için Sıffin'de babamın yanında yer almak zorunda kaldım, dolayısıyla size karşı görünmüş oldum. Ancak şunu kesinlikle söyleyebilirim ki; asla ok atmadım, asla kırıncı bir söz söylemedim, yani savaşa iştirak etmedim.. Sadece babama itaatsizlik etmiş olmamak için orada bulundum.. Abdullah, sözlerine şunu da ekler:

- Buna rağmen keşke ben katıldığım önceki savaşlardan birinde ölseydim de bu olayda sizin karşınızda yer almış gibi görünmeseydim. Gece gündüz bunun pişmanlığını duymakta, tövbe istiğfarını yapmaktayım..

Bu sözlerden sonra Hz. Hüseyin'in yüzünde tebessüm işaretleri görülür.

- Allah herkesin niyetini ve kalbini bizden iyi bilir.. der. Bu sırada bir sessizlik olur. Ebu Said el Hudri'nin teklifi duyulur:

- Kucaklaşma zamanı gelmedi mi?

Abdullah oturduğu yerden saygı ile kalkarak Hz. Hüseyin'e doğru yürür, muhabbetle kucaklaşırlar, küs duran Müslümanlara böyle barış örneği vermiş olurlar.

Bilmem bu tarihî konuşma ve kucaklaşma bize de bir şeyler fısıldamış oluyor mu? Artık bizim de aynı şekilde birbirimizi dinleyip kucaklaşma günlerinde olduğumuzu hatırlatmış sayılıyor mu?

Maneviyat büyüğü Maruf-u Kerhi'den ibretli örnekler...

Ahmed Şahin 2011.12.13

Vefatından sonra da tasarrufu devam eden Bağdat'ın büyük velisi Maruf-u Kerhi, aslında İranlı Hristiyan bir ailenin çocuğuydu. Hristiyanların öğretmeye çalıştıkları üçlü Allah inancı aklına yatmayınca ailesini ve çevresini terk ederek Bağdat'a kaçan Maruf, imam Ali Rıza'nın medresesine sığınır. Ehli Beyt'in 8. imamı sahip çıktığı bu gence der ki:

-Büyük dedem Hazreti Resulullah, İranlı Selman-ı Farisi'yi Ehli Beyt'inden sayarak sahip çıkmıştı, şimdi ben de İranlı Maruf'u Ehli Beyt'imden sayarak sahip çıkıyor, hane halkımdan biri gibi yetiştirmek istiyorum! Öğrenim devren bitinceye kadar yanımda kalabilirsin..

Böylece Hristiyan ailesinden kaçan Maruf, din adına aradığı gerçeklerin İslam'da olduğunu Ehli Beyt imamından aldığı eğitimde anlar, kısa zamanda örnek bir Müslüman genci haline gelir.

Bu sıralarda Kufe mescidinde dinlediği büyük mutasavvıf İbnü's-Semmak'ın şu cümlesi de Maruf'u çok etkiler:

"Hangi kul, Allah'a bütün varlığıyla yönelirse Allah da ona tüm ikram ve ihsanlarıyla karşılık verir, mahrum bırakmaz!.."

Bu hatırlatma da genç Mâruf'un bütün varlığıyla Yaratan'ına yönelmesine sebep olur.

Bu sıralarda Maruf'taki hızlı gelişmeyi gören mezhep sahibi Ahmed bin Hanbel'in değerlendirmesi de şöyle olur:

- Bir Müslüman'ı kurtaran, önce kuvvetli imanı, sonra ihlaslı amelidir. Maruf'ta ise bu iman ve ihlaslı amel imrenilecek dereceye ulaşmıştır!..

Medine'de yaşayan büyük veli Süfyan bin Uyeyne; ziyaretine gelen Bağdatlı Müslümanlara "Büyük veliniz nasıldır?" diye sorar. Onlar da "Kimdir bizim büyük velimiz?" deyince, "Hristiyan ailesinden kaçıp gelen Mâruf'u kast ediyorum." diyerek şöyle tembihte bulunur:

"Mâruf'u önemseyin. Siz Maruf'u önemsedığınız takdirde Allah da sizi önemser, irşadından istifade etmeyi nasip eder."

Bağdat'taki eğitim merkezlerinde kısa zamanda kendini yetiştiren Maruf, artık kendisi de öğrenci yetiştirmeye başlar, hayatını hizmete vakfeder. Seriyyüs'Sakati gibi maneviyat büyüklerini yetiştirdiğine bakılırsa nasıl bir hizmet içinde olduğu tahmin edilebilir. Şu sözler ona aittir:

-Hayatımızı İslamî hizmete öylesine vakfetmeliyiz ki bu sırada dünyamızı kaybetsek üzülmemeli, kazansak sevinmemeliyiz. Çünkü bu hayatın hedefi, dünyayı değil, ahireti kazanmaktır! Ahiretini kazanan ise hiçbir şeyini kaybetmemiş sayılır..

İslam'ı sadece sözle değil, halle de anlatmak gerektiğini ifade eden Maruf şöyle der:

-Bir kul hayra layık hale gelirse, Allah ona halle örnek olma kapısını açar, dilinden önce hali konuşur.

Hayatı boyunca maruz kaldığı zorlukları derin tevekkülüyle yenen Mâruf bu konuda da şöyle der:

-Hayatınızda Allah'a öylesine tevekkül edin ki, bütün sıkıntılarınızda dayanak ve desteğiniz yalnız Allah olsun, başka kimseden destek aramaya gerek duymaz hale gelin..

Bağdat'ta kendisini yetiştirip hidâyete erdikten sonra, dönüp Hristiyan anne-babasını ziyarete giderek onların da hidâyetine sebep olan Maruf, anne-baba hakkını şöyle ifade eder

-Elinde hürmetle tuttuğun Kur'an-ı Kerim'e bakman nasıl ibadetse, anne-babana bakman da öyle ibadettir. İbadetin birini öne alıp ötekini geriye atman mümkün olmaz..

Bir adam Maruf'un İslamî hassasiyetlerini görünce merak ederek der ki:

- Senin böylesine hassas yaşayışın ahirette hesap verme korkundan mıdır? 'Hayır!' der. 'Kabir azabı korkundan mıdır?' Yine 'Hayır!' der. 'Öyleyse cehennem azabı korkundandır.' deyince Mâruf şu karşılığı verir:

-"Bu saydıkların nedir ki? Benim bütün hassasiyetim, bu saydıklarının tümünü de tasarrufunda tutan Rabb'im'in rızasını kazanmak niyetimdendir. Zira O razı olduktan sonra bu saydıklarının hepsinden de korur ve kurtarır kulunu. Yeter ki kul, önce Rabb'inin rızasını kazanmış olsun."

Bütün varlığıyla İslam'a hizmete yöneldiğinden dolayı dünya malı adına hiçbir şeye sahip olmayan Maruf, yetiştirdiği meşhur talebesi Seriyyüs'Sakati'ye vasiyetini şöyle yapar:

-Vefatımın vaki olduğu anda hemen gömleğimi çıkarıp bir yoksula verin, dünyaya nasıl geldi isem ahirete de öyle gitmek istiyorum, hesabını vermek zorunda kalacağım bir dünya malı kalmasın zimmetimde diye düşünüyorum.

Yarın: Maruf'tan olayları yorumlama örnekleri!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maruf-u Kerhi'den olaylara bakış örnekleri...

Ahmed Şahin 2011.12.14

Bağdat'ın büyük velisi Maruf-u Kerhi, yol kenarında elindeki ekmeği yerken karşısına dikilip bakmaya başlayan aç köpeği görünce tek başına yemekten utanır, bir kendi ısırır, bir de gözünü dikmiş bekleyen köpeğe uzatır, ekmeği birlikte yemeye başlarlar. Bu sırada uzaktan yaklaşan bir adam:

-Utanmıyor musun elindeki ekmeği köpekle birlikte yemeye? der. Maruf:

-Utanmaz olur muyum der, utandığımdan dolayı tek başıma yiyemedim de onunla birlikte yemeye başladım. Maruf şöyle sorar:

-Sen olsan utanmaz mıydın aç kalan bir köpek karşısında iştihâ ile karnını doyururken onun açlığına ilgisiz kalmaktan?

Verecek cevap bulamayan adam uzaklaşırken söylendiği duyulur: Meczubun teki, ne olacak.

Bir gün Dicle Nehri kenarındaki bir bahçede sohbet ederken kayık içinde bir kısım gençlerin saz çalıp içki içerek eğlendiklerini görürler. Bunlara kızanlar:

- Senin duan makbuldür, bir dua et de bu sarhoşların kayıkları devrilip suya gömülsünler, derler.

Maruf, hemen ellerini açıp duaya başlar. Ama nasıl dua?

-Rabb'im der, bunları bu dünyada şen şakrak kıldığın gibi ahirette de şen şakrak kılacak ameller nasip eyle! İtiraz ederler:

-Biz senden, nehre dökülüp cezalarını bulmalarını istedik. Sen ise bunların ahirette de şen şakrak olmalarına dua ettin! Şöyle cevap verir:

- Bunların ahirette de şen şakrak olmaları günahları terk etmeleriyle mümkün olur. Ben günahlarından kurtulmalarına dua etmiş oldum. Siz benim duamı kabul etmediniz ama Rabb'im kabul etti, der.

Az sonra sahile çıkan gençler Maruf'un huzuruna gelirler. Utanıp özür dileyerek bir daha böyle bir yanlışlığa sapmayacaklarına söz verirler. Hemen orada cemaate iştirak ederek namaza başlarlar. Bağdat'ın büyük velisi kendisini dinleyenleri şöyle ikaz ederdi:

- İyiliklerin azına çoğuna bakmayın hepsini de yerine getirmeye gayret edin. Çünkü der, Allah'ın rızası hangisindedir bilinmez. Sizin küçük gördüğünüz bir iyilik ve ibadette Allah'ın rızası gizlenmiş olabilir..

Bundan dolayıdır ki bir gün Bağdat caddelerinden birinde giderken yolun kenarında bir su dağıtıcısı sebilcinin:

- Benim suyumdan içene Allah da Kevser suyundan içirsin! diye dua ettiğini duyunca hemen yaklaşır, tuttuğu orucunu bozarak adamın suyundan içer. Kendisini ikaz ederler:

- Siz oruçlu idiniz, ikindiden sonra orucunuzu bozmanıza gerek yoktu, unuttunuz mu yoksa?

- Hayır der, ne unuttum, ne ikindiden sonra oluşundan gaflet ettim.

- Öyle ise neden suyu içtiniz? Şöyle izah eder düşündüğünü.

-Rabb'imizin rızası nerededir belli olmaz. Muhtemeldir ki bu masum adamın duası, benim tuttuğum nafile oruçtan daha makbuldür. Bu mütevazı adamın duasını almak için ikram ettiği suyundan içmeyi tercih edip orucumu bozdum. Bu orucu tekrar tutarım; ama bu halis duayı bir daha alamam!.

Gerçekten de sonuç ümit ettiği gibi olur. Çünkü vefatından sonra kendisini rüyada gören bir yakını sorar:

-Senin birçok iyilik ve ibadetlerin vardır. Rabb'imiz en çok hangisinden ikram ve ihsanlarda bulundu? Cevabı şöyle olur:

- Hepsi bir yana, nafile orucumu bozarak suyundan içtiğim mütevazı sebilcinin duası bir yana!.

Evet hiçbir iyilik ve ibadeti basit görmeyin, mühimsemezliğe yönelmeyin. Zira Rabb'imizin rızası hangisindedir bilinmez. Sizin küçük gördüğünüzü Rabb'imiz büyük görür ve affınıza vesile kılabilir. İşte sucunun duası...

Hicri 200 tarihinde vefat eden Maruf'un mezarı Bağdat'ta, halen ziyaret edilen türbelerin en başında gelmektedir.

Hız. Mevlânâ'dan günümüze mesajlar...

Ahmed Şahin 2011.12.20

Hız. Mevlânâ 738. vuslat yıldönümünde yine gündemimizi güzelleştirmekte, yaşadığı özel ve güzel örneklerden bazılarını tekrar etmeye yine ihtiyaç duymaktayız. İşte günümüze mesaj yüklü misallerinden bazıları...

Mevlânâ Hazretleri, ziyaretine gelen bir genci kendi oturduğu makamına buyur eder, kendisi de gencin karşısına geçip iki dizi üzerine yere oturmayı tercih eder. Çevredekiler Mevlânâ'nın makamını bir gence terk edip karşısında hürmetle diz çöküşünü fazla bularak bunun sebebini sorarlar. Şöyle açıklar Mevlânâ bu saygının sebebini:

-Bu genç der, Kur'an'ı ezberlemiş bir hafızdır. Kalbinde Kur'an'ın tamamı yazılıdır. Siz sokakta üzerinde Allah yazılı bir kâğıdı görünce hemen hürmetle eğilip alıyor, üzerindeki tek kelimenin hatırı için onu yüksek bir yere koyarak saygı gösteriyorsunuz. Ben de kalbine Kur'an'ın tamamı yazılı bir gence hürmet ediyor, hafızasındaki Kur'an'a karşı saygımı ifade ediyorum...

Kur'an'a böylesine derin saygı içinde olan Hız. Mevlânâ, bir ara güzel sesli hafızın okuduğu ayetleri dinlerken gözyaşlarını tutamayıp ağlamaya başlar. Bu sırada yanında uyuklamakta olan biri de ansızın uyanıp baktığı Mevlânâ'nın gözyaşlarını görünce şaşkın halde sorar:

- Efendi Hazretleri niçin ağlıyorsunuz der, gözyaşı dökecek ne var ortalıkta?

Mevlânâ uykulu adamın anlayacağı dilde anlatır ağlama sebebini:

-Güzel sesli hafızların okuduğu Kur'an sesi bana Cennet kapısının açılış sesi gibi geliyor da ondan ağlıyorum, der...

Esneyen adam da başını sallayarak, "Bana da öyle geliyor!.." der.

Mevlânâ küçük bir düzeltme yapar:

-Senin işittiğin ses, der, Cennet kapısının açılış sesi değil kapanış sesi olmalıdır. Çünkü der, açılış sesi ağlatır, kapanış sesi uyku getirir!

Bir talebesi evlenmiş, hayata karışmıştı. Ziyaretine geldiğinde kılık kıyafetinden talebesinin ihtiyaç içinde olduğunu anladı. Fakat halkın içinde mahcup etmeden nasıl yardımcı olabileceğini düşünüyordu. Bu sırada oturduğu kapının arkasından kalkıp gitmek üzere olan talebesine seslendi:

-Osman! dedi, sen eksiden çok mütevazı biri idin, gelip elimi öperdin. Halbuki şimdi uzakta oturuyorsun, ne yanıma yaklaştığın var ne de elimi öptüğün!

Osman mahcubiyetle Mevlânâ'nın yanına gelip eline sarıldı. O sırada avucu içine önceden hazırladığı altını kimsecikler görmeden Osman'ın avucu içine koyarak elini kapatan Mevlânâ, şu tembihte bulunmayı da ihmal etmedi:

- Osman dedi, ben el öptürmeyi çok severim, sık sık gelip elimi öpmeni istiyorum, anlaşıldı mı?!

Osman avucu içindeki altını sıkı sıkıya tutarak çıkıp evin yolunu tutarken bu zarif anlayış karşısında öylesine duygulandı ki, yol boyunca gözyaşlarını durduramadı...

Bir defasında Mevlânâ da zikir halkasına katılmış, çevresiyle birlikte zikrediyordu. Tam bu sırada bir sarhoş da halkaya girip zikretmeye başladı. Ancak sarhoş dengesini tutamıyor, yanındakilere çarpıyor, rahatsızlık veriyordu.

Tutup dışarı atmak istediler. Sarhoş çıkmak istemeyip direnince zorlamalar başladı. İş tekme tokada kadar varınca Mevlânâ sordu:

-Ne yapıyorsunuz öyle?..

-Sarhoştur dediler, aramızdan ayrılmak istemiyor, biz de çıkarmaya çalışıyoruz.

İşte bu sırada söyledi tarihî sözünü:

- Demek şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!.

Ne muhteşem bir uyarı bu! Hem de kitaplık çapta uyarı!..

-Şarabı o içmiş, sarhoşluğu siz yapıyorsunuz!

Anlaşılan sarhoş da olsa saf dışı edilmesini istemiyor, hor hakir görülerek dışarı atılmasına razı olmuyordu...

Bu sebeple tarihî uyarısına şu cümleyi de ilave ediyordu:

-Düşene herkes tekme atar, bir tekme de siz atmayın!

Bir gün yolda giderken kendisini gören bir papaz oturduğu yerden hemen ayağa kalkıp sonra iki büklüm halde aşağı eğilerek saygıyla selamladı kendisini. Bu tevazuu gören Mevlânâ ise papazdan daha aşağıya eğilerek selamına karşılık verdi. Bu duruma itiraz eden bir Müslüman, "Bir papaza karşı bu kadar aşağıya eğilmek olur mu?" deyince:

- Elbette olur, dedi ve gerekçesini şöyle anlattı:

-Tevazuda da papazı geçmemiz gerekir!

Ne dersiniz, bize de mesaj var mı bu örneklerde?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahmet Altan, nurcularla sohbetinin etkisini anlatıyor

Ahmed Şahin 2011.12.21

"Önce Fırıncı Abi geldi, sonra Çantacı Abi." diyor Ahmet Altan. Belli ki gelenler samimiyet ve ihlaslarıyla derinden etkilemişler Altan'ı... En iyisi ben araya girmeyeyim, Altan'ın kendisi anlatsın iki nurcu Abi ile neleri nasıl konuştuklarını?

"Yetmiş yaşını aşmış iki iyi insan, iki iyi dindar!"

"Nurcular" diye tanınan cemaatin "öğrenci" kalmayı tercih eden bilgeleri onlar, bilgelerini tevazuun değirmeninde öğütmüş, hoşgörünün fırınında pişirmişler. Benim gibi "ham ervahların" yüzüne gerçeği vurmuyorlar. "İnançsızlığım" onları kızdırmıyor, şefkat ve üzüntü uyandırıyor yalnızca. Kendilerine açılmış ışıklı pencereden bakamamanın büyük bir eksiklik olduğunu düşünseler de bunu söylemiyor, yalnızca dostluklarıyla sezdiriyorlar. Büyük bir "gani gönüllülükle" benimle din konuşmaya razı oluyorlar. Bilgileriyle ezmiyorlar beni. Dindarlıklarını, inançlarını öyle gösterişli bir madalya gibi boyunlarına takmıyorlar, benim eksikliğimden kendilerine bir paye çıkartmıyorlar. İyi dindarları seviyorum, onlarla konuşmayı seviyorum. İyi bir dindar, dürüst ve güvenilir bir insan demek benim için. Allah'ın cezalandırmasından değil, Allah'ı gocundurmaktan, kendilerini "yaratıcı" yaptıklarıyla üzmemekten korkuyorlar. "İbadetlerini" yerine getiriyorlar elbet ama asıl ibadetin hayatın her ânını, kulun her "amelini" kapsadığını, her sözün, her davranışın, her ilişkinin ibadetin bir parçası olduğunu biliyorlar. Dürüstlüğü, cesaretin, hoşgörünün, tevazuun, hakperestliğin dindarın vazgeçilmez özellikleri olduğunun farkındalar. Allah'ı ve dini anlatışlarında bir neşe ve sevinç var. Çantacı Abi diyor ki: "Allah odunla besliyor bizi." Yüzüne anlamadan şöyle bir bakıyorum. Şaşıracığımı, anlamayacağımı bildiği için benim tepkimi muzip bir gülümlükle karşılıyor. "Allah" diyor, "odundan elma yapıyor, odundan üzüm yapıyor, odundan meyve yapıyor, bakıyorsun dallı budaklı bir odun duruyor toprağın üstünde, bir bakıyorsun o odunun ucunda kırmızı elmalar var."

Ben her meyvenin bir mucize olduğunu biliyorum ama bunu "odundan meyve" diye tarif edince mucize gözümde daha iyi canlanıyor. Allah'ın yarattığı her derdin "devasını" tabiatın bir köşesine sakladığından, kullarının bunu bulmasını beklediğinden konuşuyoruz. Yaşamak, bulmak demek. İnsanoğlu ağır ağır buluyor. Hazır verilmiyor hiçbir şey. Bunun bir amacı, bir nedeni var elbet. Bir "dert" veriliyor, bir "derman" bulunması isteniyor. Bilmiyorum ama sanırım Tanrı'nın en büyük emri tek kelime: "Ara!" Aramamızı, bulmamızı istiyor. Çünkü "tekâmül" etmek, gelişmek, olgunlaşmak, ilerlemek ancak aramakla mümkün, aradıkça yürüyoruz. Bütün hayvanları mükemmel yaratan Allah, bir tek insanı bu mükemmellikten uzak tutuyor. Verebileceklerinin hepsini vermiyor. Onun yerine, insanın "arayabileceği" geniş bir arazi bağışlıyor ona, istiyor ki bu arazide tek başına yürüsün, arasın, bulsun, ilerlesin ve "yaratıcısını" bu ilerleme yeteneğiyle sevindirsın. Bilmiyorum bunu söylemek günah mı, haddini aşmak mı ama bana Tanrı hep büyük bir sanatçı gibi gelir, yarattığının "mükemmel" olmasıyla yetinmeyecek kadar büyük bir yaratıcı, yarattığının mükemmelliği kendi başına bulabilecek kadar mükemmel olmasını isteyen, kendi görkeminin, yarattığının bu mükemmelliği bulabilecek yeteneğinde billurlaşmasını arzulayan bir sanatçı. Onun için insanın her arayışını, her buluşunu, Allah'ın aslında kendisine gösterilen bir saygı, yaratıcılığının rakipsizliğine bir alkış olarak değerlendirdiğini hayal ediyorum. Körü körüne bir inancın, sığ bir cehennem korkusunun, bencil bir cennet talebinin, şekilci bir ibadetin onun gibi eşsiz bir yaratıcıya yetmeyeceğine, her büyük sanatçı gibi sadece kendisine değil, "yarattığına" da saygı ve hayranlık beklediğini düşünüyorum. Bu saygıyı gösterenler, kendilerini sadece bir "kul" olarak değil aynı zamanda bir "eser" olarak da görüp, bu eseri hayatlarının her ânında mükemmelleştirmeye çalışanlar benim için iyi dindarlar. Onun için seviyorum onları. Onun için onlara güveniyorum. Eksik olduğumu biliyorum, bu eksikliği tamamlamaya gücümün yetmeyeceğini de... Ama iyi dindarlarla konuştuğumda, onlar, "mükemmele" yürüyen bir bütünün parçası olduğumu bana hatırlatan armağanlar oluyorlar. 18.12.2011 Taraf

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile hayatına İslam kültürüyle bakan hanımlar

Ahmed Şahin 2011.12.27

Sahabeden sonraki tabiin devrinde Bağdat, Basra, Kûfe çevrelerinde aile hayatına İslam kültürüyle bakış hakim olmaya başlamıştı.

İşte bu devrelerde Basra'nın geçinilmesi güç asabi mizaçlı adamı olarak bilinen İmran bin Hattan da, bir evlilik yapmıştı. Ancak İmran'ın yaptığı bu evliliğe kısa ömürlü bir aile hayatı diye bakıyordu tanıyan komşuları. Çünkü İmran, geçinilmesi zor, asabi mizaçlı bir adam olarak biliniyordu çevresinde... Ne var ki, beklenenin aksine asabi mizaçlı İmran'la evlenmiş olan hanımdan hiç şikâyet sesi duyulmadı. Hatta hanımdaki bu anlayışa beyi İmran da şaşırmıştı. Bir gün bir vicdan muhasebesi sonunda kendi nefsinin suçlayan İmran, hanımın bu uyumlu haline takdirle bakarak dedi ki:

-Hanım, sen ne kadar anlayışlı birisin? Benim gibi asabi mizaçlı, uyumsuz biriyle şikâyetçi olmadan hayatını sürdürüyorsun. Doğrusu senin gibi sabırlı bir hanımı bana nasip ettiği için Allah'a ne kadar şükretsem azdır, diye düşünüyorum!..

Basra'nın hayatına İslam kültürüyle bakan bu hanımı, beyinin takdir duygusunu, Allah'a şükretme ifadesiyle dile getirdiğini görüncé:

-Bey dedi, sen hiç endişe etme. Rabb'imiz ikimizi de farklı mizaçta yaratmış. Karı kocanın farklı mizaçta oluşları, ikisinin de cennete gitmelerine sebep olur. Dolayısıyla ikimizi de cennete doğru yönlendiren bu hayattan ben neden şikâyetçi olayım?

Hanımindan bu yorumu duyan İmran, daha da sevinerek sordu:

-Hanım dedi, nasıl olacak da senin gibi sabırlı bir hanım, benim gibi asabi mizaçta biriyle yaşadığı aile hayatından dolayı cennete doğru birlikte yol alacağız? Bu nasıl mümkün olacak?

Hanım şöyle açıkladı bakışını:

-Bak dedi, benim gibi sabırlı bir hanımı sana nasip ettiği için sen Allah'a şükrediyorsun; senin gibi asabi mizaçta bir beyi bana yazdığı için ben de Allah'ın yazısına itiraz etmiyorum, sabrediyorum. Böylece bu hayat bizi şükredenlerle sabredenlerin gideceği yere doğru yönlendiriyor. Sonu böyle olacak bir hayattan ben neden mutlu olmayayım? İkimizi de cennete götürecek bir hayat çünkü! Yeter ki biz hayata bu bakışımızı değiştirmeyelim, sen şükcrünü ihmal etme, ben de sabrımı! Bu anlayış bizim hem aile hayatımızı kurtarır hem de ahiret hayatımızı!..

Alimler derler ki: Basralı hanımın aile hayatındaki zorluklara böyle bakışı, inanmış insanlara mahsus bir bakıştır.

Nitekim Aleyhissalat-ü Vesselam Efendimiz, mümin insana mahsus bu özel bakışı şöyle anlatmaktadır:

-Hayran olunur mümin insanın bakışına! O hayatında olumlu bir durumla karşılaşır şükreder kazanır. Olumsuz bir durumla karşılaşır sabreder yine kazanır. Böylece inanmış insan hayatındaki olumlu olumsuz her

iki hali de hakkında hayra çevirir, hep kazanır, hiç kaybetmez.

Tıpkı olumlu hale şükreden bey ile olumsuz hale sabreden hanımın bakışı gibi...

Tasavvuf büyüklerinden Asmai Hazretleri de hayatına böyle inanmış insana mahsus bir sabırla bakan hanımdan söz ederken şu misali verir. Bir kadın, sohbet ettiği komşu hanıma der ki:

-Hiç de şansın yokmuş hanım, kötü bir beye düşmüşsün!

Bu yersiz söze hanımın cevabı şöyle olur:

-Nereden biliyorsun benim kötü bir beye düştüğümü? Şayet beyimin Allah'a hoş gelen iyi bir yanı olmasaydı Rabb'im beni ona yazar mıydı? Kula düşen, Allah'ın yazgısına razı olmaktır. Kul Allah'ın takdirine razı olursa Allah da kulundan razı olur. Ona yuvasında mutluluklar nasip eder. Ben yuvamda bu anlayışla hep mutlu ve huzurluyum. Zaten kadere iman eden, kederden emin olur. Ben bunları düşünmeyecek kadar cahil bir kadın değilim! Ama anlaşıyor ki sen bunları düşünmeyecek kadar İslam kültüründen gafil bir hanımsın. Keşke benim beyime bağlılığımı zedeleyecek sözler söylemeseydin de sana, hayatına İslam kültürüyle bakan hayırlı bir komşu hanımı diye bakmaya devam edebilseydim...

Aile hayatını böyle yorumlayan hanım için Asmai der ki: -Dünya bir yana, hayatına böyle İslam kültürüyle bakan hanımlar bir yana..

Bilmem, hayatındaki olumsuzlukları olumlu hale getiren bu bakışlar bizlere bir şeyler ifade etmiş oluyor mu? Ben bu örnekleri sizin özel bakışlarınıza arz etmiş oluyorum. Takdir sizlere aittir elbette...

Yarın: Müslüman'ın aile hayatında ideal ortam nasıl oluşur?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman'ın aile hayatında ideal ortam nasıl oluşur?..

Ahmed Şahin 2011.12.28

Müslüman'ın aile hayatında beklenen odur ki, hanımla bey ortak inançta ve uygulamada olsunlar, verecekleri kararlarını birlikte istişare ile versinler, 'evet'lerini, 'hayır'larını ortaklaşa takdir ve tespit etsinler.

Biri ötekini zorlamasın, baskıya maruz bırakmasın, ezip üzmesin. Birlikte ideal bir aile hayatı yaşasınlar. Aile reisi olan beyin haklı isteklerine itaatte hanımın ihmali söz konusu olmasın.

Ne yazık ki, idealler her zaman gerçekleşmemektedir. Ya bey ya da hanım tarafında bazen farklı kültür, farklı mizaç, farklı alışkanlıklar ağır basıyor, bu defa birinin isteğine ötekinin sabırla tabi olma mecburiyeti doğuyor. Böylece aileyi ayakta tutacak sabır kahramanlarına ihtiyaç hasıl oluyor aile içinde...

İşte bu da aile hayatının bir gerçeği olarak çıkıyor karşımıza...

Bundan dolayı alimler diyorlar ki:

- Sabırsız aile hayatı olmaz. Sabır olmazsa karşılıklı tepkilerin ortamı gerginleştirmesi söz konusu olabilir. Bu da aile hayatını zorlaştırır, gergin ve dargın bir ortamın oluşmasına sebep olur.

Bundan dolayı maneviyat büyükleri, aile bireylerini şöyle uyarmaktalar:

- Sabır her yerde güzeldir ama aile hayatında daha güzeldir. Çünkü aile hayatındaki sabır, sadece kendisi için değil, ailenin tüm fertlerini korumaya yönelik sabırdır. Aileyi korumaya yönelik sabır ise sahibini, cennetin en yüksek makamlarına layık hale getirebilir. Nitekim sabreden hanımın cennet hanımlarının ablası makamına yükselebileceği gibi, sabreden beyin ise cennet gençlerinin ağabeyi makamına yükselebileceği bildirilmiştir.

Gazali Hazretleri, aile içindeki sabrın bu yüksek değerini şöyle anlatır:

- Hangi hanım beyinin gösterdiği uyumsuzluğa sabrederse, Allah o hanıma, Fir'avn'ın zulmüne sabreden Asiye validemize verdiği gibi sevap verebilir. Hangi bey de hanımının uyumsuzluğuna sabrederse Allah o beye de, Eyyub Peygamber'e verdiği sevap gibi sevap verebilir!..

Evet, İslam kültüründe aile hayatında sabır, böylesine yüce sevaba sebeptir. Çünkü bu sabır, (Batı'daki gibi) içi boşaltılmış sinir bozan sabır değil, tam aksine içi cennet nimetleriyle doldurulmuş müjdeli sabırdır. Bundan dolayı iman kuvvetli bir ailede içi sevap dolu sabır, çok zorlanmadan yaşanabilir. Çünkü aile içinde İslami hayatın yaşanıp, imanlı bir neslin yetişmesi için göze alınmaktadır bu sabır. Bu sabrın ise sevabına sınır yoktur.

Nitekim Gazali Hazretleri, ailedeki sabır sevabının neden bu kadar yüceltiğine dikkatimizi çekerken şöyle der:

- Allah-u azimüşşan, Müslüman bir nesil yetişecek yuvanın dağıtılmasına razı değildir. O yüzden yuvanın mutlulukla devamını sağlayacak sabırlı hanımlara Asiye validemizin sabrı sevabını vaat ettiği gibi, sabırlı beylere de Hazreti Eyyub'un sabrı sevabını vaat etmektedir. İmanlı bir neslin korunması söz konusudur çünkü...

Aile içi sabrın değerine böylece dikkat çektikten sonra, gelelim sabra zorlayanla, sabreden Allah yanındaki durumlarına...

- Biri hep baskı yapıyor sabra zorluyor; diğeri de hep baskıyı sinesine çekip sabretmeyi tercih ediyor, yuvada huzurun bozulmaması için. Sonunda bunların ikisi de bir olur mu mutlak adalet sahibi Rabb'imizin yanında? Siz ne dersiniz bu soruya? İsterseniz bir bakalım sabra zorlayanla sabreden Allah yanındaki durumlarına:

- Aile içinde sabra zorlayan zalim, sabreden de mazlum adını alır. Adalet sahibi Allah, zalimle mazlumu eşit tutmaz elbette. Zalimin karşısında, mazlunun da yanında olur. Öyle ise sabra zorlayan iyi düşünülmelidir. Çünkü eninde sonunda İlahi adaleti karşısında bulacaktır. Sabreden de iyi düşünülmelidir. Çünkü o da eninde sonunda gösterdiği sabrının mükâfatına kavuşacaktır sonunda..

Sonuç böle olunca diyoruz ki:

- Gelin, ne birimiz zalim ne de ötekimiz mazlum olalım şu fani hayatta... Birbirimizi ezmeden, üzmeden, kırmadan mutlu şekilde sürdürelim şu imanlı bir nesil yetiştireceğimiz aile hayatımızı... Bilmem siz ne dersiniz bu örneklerimize ve hatırlatmalarımıza?..

Hesabını verebileceğimiz bir hayat yaşadığımızdan emin miyiz?

Ahmed Şahin 2012.01.03

Yılbaşından geriye dönüp baktığımızda nice yılları tüketip arkaya attığımızı görmekteyiz.

Ancak, israf edip de arkaya attığımız o yılların hesabının bizi beklediğinin de farkında mıyız? Ne kadarını değerlendirmiş, ne kadarını israf ederek atmışız geriye düşünüyor muyuz?.. Yani hesabını verebileceğimiz bir hayat yaşadığımızdan emin miyiz?

İsterseniz gelin bu hesap verme meselesini, Bağdat'ın büyük mutasavvıfı Şibli Hazretleri nasıl anlayıp anlatmış bir ona bakalım, hayatımızı bir de onun hesap anlayışıyla incelemiş olalım.

Üçüncü asrın büyük muhaddis ve mutasavvıfı sohbetlerine hep şu ikazlarla başlıyor:

- Ey Müslümanlar! Günler, aylar.. derken seneler geçiyor, harcadığımız seneleri hep geriye atıyor, hesap gününe biraz daha yaklaşıyoruz. Öyle ise orada hesaba çekilmeden önce burada kendimizi hesaba çekerek yaşamalı, hesabını veremeyeceğimiz yanlışlarla dolu hayattan yıldıran, akrepten kaçır gibi kaçmalıyız.

Şibli Hazretleri'nin bu ikazlarını dikkatle dinleyen bir hürmetkârı der ki:

- Efendi Hazretleri, konuşmalarınıza hep 'Hayatınızı hesaba çekerek yaşayın!' ikazıyla başlıyorsunuz. Biz burada kendimizi hesaba çekerek yaşarsak sanki orada hesabımız kolay geçecek, bir sıkıntı ile karşılaşmayacak mıyız?

İmamın cevabı hem ümit verici, hem de uyarıcı olur:

- Burada der, kendini hesaba çekerek yaşayanın oradaki hesabı kolay olacak, hesabını yapmadan yaşayanların hesabı ise çok çetin geçecek, duyacağı son pişmanlık da hiç fayda vermeyecektir!..

Bu cevap üzerine soru sahibi, kendini hesaba çekerek yaşama kararı alır. Yani, ahirette hesabını veremeyeceği hiçbir işi dünyada yapmama azmine girer. Bu sıralarda bir gece rüyasında bakar ki kendisini böyle ikazlarıyla irşad eden Şibli Hazretleri beyaz bir at üzerinde bulutlara doğru uçup gidiyor. Arkasından seslenir:

- Ne olur birazcık dur da ben de geleyim seninle!. Cevap manidardır:

- Ben buradaki hesabımı bitirdim, şimdi oradaki hesabımı vermeye gidiyorum! Artık bir saniye dahi bekletmezler beni burada!..

Bu rüyanın manasını öğrenmek için sabah ilk işi üstadını ziyarete gitmek olur. Bakar ki kapısında cenaze hazırlığı var. Anlar ki burada hesabını yaparak yaşadığı hayatının son hesabını vermek üzere uçmuş bulutlara doğru...

Vasiyeti gereği cenazesini kendisi kıldırıp defnini yaptıktan sonra çok üzüldüğü üstadını rüyasında görme niyetiyle uzun dualar okuyarak girdiği gece uykusunda karşısında bulur mürşidini. İlk sorusu hesap meselesi ile ilgili olur:

- Sen der, dünyada kendini hesaba çekerek yaşar, bize de ısrarla hesabını verebileceğimiz hayat yaşamamızı tavsiye ederdin, senin hesabın nasıl oldu orada? Cevap manidardır.

- Melekler der, beni hesaba çekmek üzere karşıma geçtikleri sırada çok korktum, sıtma tutmuş gibi titremeye başladım. O sırada Rabb'imizden bir hitap geldi sorgu meleklerine:
- O kulum dünyada hesabını yaparak yaşadı, veremeyeceği hesabı yoktur burada. Şiddet değil şefkat gösterin hesabını yaparak gelenlere!

Şibli Hazretleri bundan sonra şu tembihte bulunur:

-Siz de der, hesabını verebileceğiniz bir hayatla gelin buraya. Sizin için de, 'O kulum dünyada hesabını yaparak geldi, veremeyeceği hesabı yoktur, şefkat gösterin hesabını yaparak gelen bu kuluma da!' desin Rabb'imiz.

- Ne dersiniz?.. Biz de nasıl bir hayat yaşadığımızı düşünsek de, hesabını verebileceğimiz bir hayatla gitme kararı alsak mı yılın bu başında? Hesap meselesinin bizim de bir numaralı meselemiz olması gerekmez mi? Başladığımız yılın başında bu önemli konumuzu düşünmeyeceksek daha ne zaman düşüneceğiz?

İsterseniz sözü daha fazla uzatmadan yazımızın başlığını bir daha okuyalım:

"Hesabını verebileceğimiz bir hayat yaşadığımızdan emin miyiz!?"

Yarın: Her sabah bizden 8 şey istendiğini biliyor muyuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her sabah bizden 8 şey istendiğini biliyor muyuz?

Ahmed Şahin 2012.01.04

Bana öyle geliyor ki, günler, aylar, hatta seneler sanki farkına varmadan geçiyor, olaylar kafamızı, kalbimizi o kadar istila ve işgal ediyor ki, asıl düşünmemiz gereken görevlerimizi düşünemiyor, hayatın gayesine ait konularımızı hatırlayamaz hale bile geliyoruz.

Bu durumda ister istemez İmam-ı Şafii Hazretleri'nin her sabah hayatının gayesini düşünme örneği geliyor aklımıza. Ancak o zaman hatırlıyoruz her sabah bizden de sekiz şeyin istendiğini..

Ne dersiniz, Hazret-i İmam'ın her sabah yaptığı gibi hayatının muhasebesini bugün biz de bir defa olsun hatırlayalım mı? Bakalım bizden de isteniyor mu İmam'dan istenen sekiz şey bir düşünelim mi?

Evet, diyorsanız buyurun, birlikte okuyalım İmam-ı Şafii Hazretleri'nin her sabah düşündüğü kendinden istenen sekiz şeyi..

Hayatını hep hesabını yaparak yaşayan büyük müçtehidimiz, Mısır'da bir sabah namazından sonra evine doğru tefekkür içinde yürürken yaklaşan biri:

-Efendi Hazretleri der, derin bir düşünce içinde görüyorum sizi. Zihninizi meşgul eden önemli bir meseleniz mi var yoksa? Hazret-i İmam:

- Evet der, her sabah benden istenenleri düşünüyorum da onun için dalgın şekilde yürüyorum.

Adam merak eder: Her sabah sizden istenenler mi var?

Hazret-i İmam, 'Her sabah benden şu 8 şeyin istendiğini düşünüyorum' diyerek saymaya başlar istenen 8 şeyi. Der ki:

1-Rabb'im, benden farzlarını istiyor.

2- Resulullah Efendimiz, benden sünnetlerini istiyor.

3-Aile ve çocuklarım benden helal nafakalarını istiyor.

4-İmanım ve aklım benden Rabb'immin emirlerine uymamı istiyor.

5-Nefsim ve şeytanım da benden kendilerine tabi olmamı istiyor.

6- Yaptığım işleri yazan melekler ise hep sevap yazdırmamı istiyor.

7- Her doğan güneş bir gün daha yaşlandığımı hatırlamamı istiyor..

8-Her sabah Azrail de kendisine bir gün daha yaklaştığımı düşünmemi istiyor.

Hazret-i İmam:

- İşte der, her sabah bu istekleri düşünerek yürüyorum bu yollardan. Dalgın görünüşümün sebebi bunları düşünmemdir.

Soru sahibi adam bu defa şaşırır da der ki:

-Ya imam bunlar sadece sana mı soruluyor, yoksa bana da, tüm insanlara da soruluyor mu her sabah? Hazret-i İmam, tebessüm ederek cevap verir:

- Ben kendime her sabah bu soruların sorulduğunu düşünüyorum, belki başkalarına da soruluyordur bu sorular. İstersen kafanı lüzumsuz konulardan temizle de sen de düşün bu soruları! Bakalım sana da soruluyor mu her sabah bunlar?

Düşünceye dalan adam çok geçmeden başını sallayarak cevap verir:

-Evet ya İmam der, bu sorular sadece sana değil bana da, hatta her sabah günlük hayatına başlayan herkese sorulan sorulardır. Bu önemli soruların her sabah bana da sorulduğunu düşündüğünüz için teşekkür ederim. Meğer biz ne kadar derin gaflet içinde yaşıyormuşuz günlerimizi de haberimiz bile yokmuş?.

-Ne dersiniz, kafası gönlü gereksiz olaylarla istila ve işgal edilmiş bizlerden de her sabah böyle sekiz şey istendiğini hiç düşünüyor muyuz? Mesela her sabah bizden de:

- Rabb'imiz farzlarını, Resulullah Efendimiz sünnetlerini, aile ve çocuklarımız da helal nafakalarını istiyorlar mı?

-Akıl ve imanımız kendilerine uymamızı, nefis ve şeytanımız da asıl kendilerine tabi olmamızı telkin ediyorlar mı? Amellerimizi yazan melekler ise hep sevap yazdırmamızı bekliyorlar mı? Güneşin her doğuşu, bir gün daha yaşlandığımızı, Hazret-i Azrail'e bir gün daha yakınlaştığımızı düşünmemizi istiyorlar mı?.

Ne dersiniz, sabah ve akşam bunları düşünmek bizim de meselemiz olmalı, aklımıza gelmeli değil mi?

Yoksa malum tekerlemeyi tekrar eden gafiller kafilesine biz de katılarak:

-Ayağını sıcak tut başını serin; hayatını yaşa, düşünme derin diyerek boş ver mi demeliyiz?

Böyle demiyorsak gelin, kafamızı, kalbimizi günlük olayların istila ve işgalinden birazcık kurtaralım da Hazret-i İmam'dan istenen sekiz şeyin her sabah bizden de istendiğini düşünelim. Hiç olmazsa bu yılbaşında hayatımızın hesabını yaparak yaşamaya karar vermiş olalım.

Ne dersiniz, düşünmeye değer mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumda meydana gelen gerilimleri düşürme mesajları

Ahmed Şahin 2012.01.10

Bugünkü toplumda maruz kalınan mağduriyetlerle oluşan gerilimlerin benzerleri saadet asrında da yaşanmış, mağduriyetleri önleyerek gerilimleri düşürme örnekleri de verilmiştir. Günümüze de mesaj veren bu örneklerden birini bugünlerde bir daha hatırlamakta fayda olacağı düşüncesiyle arz ediyorum.

Medineli Abdullah ile Muhayyıs çalışmak için gittikleri Hayber'de iş bulmuşlardı. Abdullah Hayber'in Şık mahallesindeki bir evde kalıyor, Muhayyıs ise biraz uzaktaki mahalledeki işinde çalışıyordu. Muhayyıs, bir ara arkadaşını ziyarete gittiğinde onu yerinde bulamayınca aramaya başladı. Soruşturmayı derinleştirdiği sırada bir çocuk "Mahallemizdeki kuyuda bir ceset var, belki sen onu arıyorsun" dedi.

Muhayyıs heyecanla gelip kuyuya baktığında Abdullah'ın başı üzerine düşerek, yahut da düşürülerek boynu kırılmış halde cesedini gördü. Fevkalade üzüldü bu olaya. Çevresindeki Yahudilere,

- Abdullah'ı siz öldürdünüz, diyetini ödemelisiniz, kanı yerde kalmamalı kardeşimin, dedi.

Yahudiler hep birlikte, "Biz ne öldürdük ne de öldüreni gördük, bize suç yükleme boşuna." diye karşılık verdiler. Muhayyıs cenazeyi usulüne uygun şekilde çıkarıp defnettikten sonra doğruca Medine'nin yolunu tutup Efendimiz'e olayı aynen anlattı.

Efendimiz Hayberlilerin Abdullah'ın yoksul ailesine diyetini ödemelerini istedi. Çevre halkı, "Biz öldürmedik de öldüreni görmedik de..." diye karşılık vermekte ısrar ettiler.

Bu durumda iddia sahibi Müslümanlara, Abdullah'ı Yahudilerin öldürdüklerini ispat etmek düşüyordu. Ya olayı gören şahitlerle ispat edecekler ya da Yahudilerin öldürmüş olacağına kendileri yemin edeceklerdi. Müslümanlar olayı gören şahit bulamadıkları gibi yemin yapmaya da cesaret edemediler. Çünkü olayı gözüyle gören biri çıkmamıştı ortaya. Ancak Abdullah'ın onların mahallesindeki kuyularında tepesi üzerine atılmış halde ölüsü bulunduğu da bir gerçektir.

Sonuç böyle ortada kalınca Müslümanlar ile Hayber Yahudileri arasında ciddi bir gerginlik başladı. Medine halkı Hayberlilere Abdullah'ın katilleri olarak bakıyor, diyetini ödemeleri gerektiğini, böylece Abdullah'ın geride kimsesiz kalan yoksul ailesinin de bir ölçüde yarasının sarılmış olacağını söylüyorlardı. Hayber halkı ise kendilerini suçlu bulmuyor, diyet ödemeye razı olmuyorlardı.

Ölüm olayının ortada kalışı, iki toplum arasında ciddi bir gerginliğin başlamasına sebep oldu.

Peygamberimiz (sas) bir yönetici olarak toplumun bir kesiminin ötekine karşı gergin şekilde bakmasını uygun bulmuyor, bu mağduriyetin giderilip gerilimin düşürülmesi gerektiğini düşünüyordu. Nitekim kararını şöyle verdi:

- Abdullah'ın diyetini ben ödüyorum. Hazinesin kırda otlayan develerinden yüz deve getirin, mağdurun ailesine diyet olarak ödeyin. Kanı yerde kaldı denerek toplumun düşmanlık duyguları içinde cepheleşmesini önleyin! Maruz kalınan mağduriyeti gidermeli, gerilimi de düşürmeliyiz toplumun birlik beraberliği için..

Nihayet hazine develerinden seçilip getirilen yüz deve, mağdurun ailesine teslim edilmiş, onlar da böylece diyetlerinin ödendiğini düşünerek olayın etkisinden bir ölçüde kurtulmuş, toplumdaki mağdur aile gerginliği de böylece sona ermiş..

İlahiyatçı yazar Mehmet Dikmen'in "Peygamberimizin İnsan Kazanma Metodu" kitabında bu olay yorumlanırken şöyle deniyor:

-Peygamberimiz, ölenin ortada kalan diyetini bir yönetici olarak hazineden kendisi ödeyerek toplumda ortaya çıkan gerginliği giderme örneği vermiş, barış ve huzuru sağlamak için ilk adımı da yine kendisi atmış, ümmetine de mesajını böyle vermiştir. Yeter ki ümmeti de bu mesajı alabilsin, toplumda oluşan faili meçhul mağduriyetleri ödeyip gerginliği gidermede ihmale düşmesin..

Yarın: Hz. Ömer'den kardeş katiliyle barışma örneği..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hz. Ömer'den, kardeş katiliyle barışma örneği...

Ahmed Şahin 2012.01.11

Hz. Ömer Efendimiz'in, üvey annesi Esmâ'dan doğan Zeyd adında bir kardeşi vardı. Üvey kardeşi olmasına rağmen Zeyd'i çok seviyordu. Çünkü Zeyd hem İslam'a kendisinden önce girmiş, hem kendisinden önce hicret etmiş hem de tüm gazalarda Peygamberimiz'in yanında hazır bulunmuştu.

Bedir'de ise bir başka fedakârlık göstermişti. Savaş öncesinde kendisine verdiği zırhı giymeyerek, 'Ben senden yaşıyım önce ben şehit olarak gitmeliyim, zırhı sen giymelisin.' diyerek zırhsız cepheye yürümüş, böylece zırh ortada kaldığından ikisi de savaşa zırhsız olarak gitmişlerdi!..

Ancak Zeyd'e çok arzu ettiği şehitlik, Hazreti Ebu Bekir'in (ra) zamanında Yemame'de sahte peygamberlere karşı girilen savaşta nasip olmuştu. Gösterdiği büyük fedakârlık sonunda zafer kazanılmış, nihayet çok arzu ettiği şehitlik rütbesine de Yemame'de erişmişti.

Üvey kardeşi Zeyd'in ölüm haberini duyunca çok üzülmüş, takdirlerini de şöyle dile getirmişti:

- Rabb'imiz Zeyd'e rahmet eylesin, iki güzel konuda beni geçmiştir. Biri benden önce İslam'a girmiş olması, diğeri de yine çok arzu ettiği şehitlik makamına benden önce kavuşmuş bulunmasıdır.

Üvey kardeşi olmasına rağmen Zeyd'in ölümüne çok üzülen Hz. Ömer (ra), bir gün Medine'de Mütemmim'le karşılaşır. Mütemmim de, aynı şekilde Yemame Savaşı'nda öldürülen kardeşi Malik için söylediği içli şiirlerle

gözyaşı dökmetedir.

- Eğer ben de senin gibi güzel şiir söyleyebilseydim kardeşim Zeyd için içli şiirler söyler, kendimi birazcık olsun rahatlatırdım, der. Mütemmim'in buna cevabı çok etkili olur:

- Ey Ömer der, şayet benim kardeşim de senin kardeşin Zeyd gibi Müslümanlar safında müşriklere karşı savaşıırken ölseydi ben üzüntülü şiirler söylemez, aksine sevinçli mersiyeler dizedim. Ne yazık ki benim kardeşim müşriklerle birlikte Müslümanlara karşı savaşıırken öldürüldü. Üzüntümün şiddeti, müşriklerin safında iken gitmesindendir. Bu değerlendirmeyi etkilenererek dinleyen Hz. Ömer:

- Ey Mütemmim der, beni şimdiye kadar böylesine gerçekçi sözle kimse teselli etmedi, Zeyd'in üzüntüsünü azaltmış oldun bu hatırlatmanla...

Böylece Zeyd'in acısını azaltmaya çalışan Hazreti Ömer, bir süre sonra kendisi halife seçilir, Medine'de çarşığı kontrol ederken Zeyd'in savaştaki katiliyle barışta yüz yüze geliverir.

Bu sırada can yakıcı sorusunu sorar:

- Yemame'de Zeyd'i sen mi öldürdün? Zeyd'in katili önce biraz şaşırır gibi olursa da toparlanarak beklenmedik cevaplar verir.

- Ya Ömer, önce beni bir dinle, sonra yapacağını yap, senin adaletine karşı güvenim tamdır, diyerek açıklamasını şöyle yapar:

- O savaşta ben müşrikler arasında imandan mahrum biriydim, Zeyd de müminler arasında imanla şerefleşmiş biriydi. Zeyd o sırada beni küfür üzere iken öldürse de şu anda kavuştuğum imandan beni mahrum bıraksaydı, Zeyd ne kazanırdı beni imansız olarak cehenneme göndermekle? Lütfen bunu bir düşünün!.. Ama Rabb'im'in takdirine bak ki, Zeyd'in eliyle beni cehenneme göndermedi, yaşatıp bana Müslüman olma şerefi nasip etti. Benim elimle de Zeyd'e şehitlik takdir edip ona da cennetin en yüksek makamını münasip gördü... Sen bu iki ilahi takdirin hangi yanından üzüntü duyuyorsun? Benim Zeyd'in eliyle küfür üzere ölmeyip bana iman nasip etmesinden mi, yoksa Zeyd'in benim elimle şehit olup da cennetteki şehitlik makamına yükselmesinden mi? Bu iki ilahi takdirin hangisinde üzülecek sonuç var?

Bu yaklaşımı dikkatle dinleyen Hazreti Ömer'in bir vasfı da 'vakkaf'lıktı. Yani doğruyu bulunca anında fren yapıp durmak. Yine öyle oldu. Aynı vasfını burada da gösterdi. Söylenenleri tam değerlendirerek dedi ki:

- Şükrederim Rabb'ime ki, savaşta kardeşime şehitlik takdir etmiş, karşı safta yer almış katiline de iman nasip eyleyip bize din kardeşi yapmış!..

Bundan sonra Müslümanlar Zeyd'in katiline intikam duygusuyla bakılmaması için halk içinde kol kola birlikte yürümüşler, artık savaşın bitip barışın başladığını, toplumun geçmişi unutarak geleceğe barış içinde bakmasını, kan davasına yer olmadığını fiilen ifade etmiş, topluma mesajı böyle vermişler!

Ne dersiniz, bu tarihî kol kola yürüyüşten günümüze de mesajlar çıkar mı?

Toplumu geren öfkelilere, tasavvuftan tahammül örnekleri

Ahmed Şahin 2012.01.17

Bazı tasavvufi örnekleri okuyup, vakaları dinlemek, sert tartışmaların meydana getirdiği gerilimi azaltır, sabır ve tahammül duygumuzu geliştirir gibi geliyor bana.

Bu düşünce ile bugün sizlere takdirle okuyacağınızı sandığım tahammül örnekleri arz etmek istiyorum. Geniş düşünmeye, sabırlı ve tahammüllü olmaya en çok ihtiyaç duyduğumuz şu devrelerde, bu gibi örneklerden etkilenecek, sabırlı olma duygumuzu geliştireceğiz diye düşünmekteyim.

Öfkeli bir adam, Hazreti Ebu Bekir (ra) Efendimiz'i tenkit etmeye başlar. O da hakkı olan cevabı hemen vermeyip sabırla dinlemeyi tercih eder. Efendimiz (sas) ise bu durumu tebessümle seyrederek. Ne var ki, adam yersiz tenkitlerini uzatınca Hz. Ebu Bekir (ra) cevap vermeye başlar. Bu sırada Efendimiz'in yüzündeki tebessümün gittiğini görünce üzülür, cevap vermekle yanlış mı yaptım diye sorması üzerine Efendimiz'den şu açıklamayı dinler:

- Seni tenkit eden adamı sabırla dinliyor, cevap vermiyordun. Bu sırada bir melek senin adına o adama cevap veriyor, seni savunuyordu. Ben de meleğin seni savunmasını tebessümle seyrediyordum. Ne zaman sen sabrı bırakıp cevap vermeye başladın, melek sustu. Ben de meleğin susmasından dolayı üzüldüm, tebessümüm ondan kayboldu! Yoksa senin cevap hakkını kullandığından değil..

Demek bazen sabır gösterip susan, savunmasız kalmaz. Gerekğinde melekler dahi haklıyı savunur. Yeter ki meleklerin savunmasını bekleyecek kadar sabır gösterilebilsin. Özellikle aile içinde melek cevap versin diyerek gösterilen sabır, çok önemlidir. Hem aile içinde gerilimi azaltır hem de yuvada huzur ve sükuneti sağlar, aynı zamanda başka ders alacaklara da önemli bir sabır örneği vermiş olur...

İsterseniz bir tenkit dinleme örneği de İmam-ı Azam Efendimiz'den verelim. Kufe Mescidi'nden çıkıp evine doğru giderken peşine düşen bir muhalifi, söylenerek gelir arkasından:

- Sen İmam-ı Azam filan değilsin ama kendini büyük gösteriyor, İmam-ı Azam dedirtiyorsun...

Arkasından gelen adamın ithamlarını dinleyerek devam eden imam, nihayet yolun sonuna gelince geriye dönüp tebessümle bakarak der ki:

- Burası benim evimdir, söyleyeceklerin bittiyse izin ver de evime gireyim!.. Adam birden ne diyeceğini bilemez, şaşırıp kalır. İmam evine girer, kapısını da yavaşça kapar.

Bu durum karşısında kendini tutamayan adamın son sözü şöyle olur:

- Şimdi şüphem kalmadı, sen gerçekten de İmam-ı Azam'mısın!..

Tasavvuf büyüklerinden Malik bin Dinar'ı yolda giderken gören biri der ki:

- Şu adamı görüyorsunuz ya, ihlassız, gösterişçi günahkârın tekidir. Gören halk, onu tasavvuf büyüğü zannediyor!

Malik bin Dinar, sesin geldiği tarafa dönüp adama tebessümle bakar, olanca yumuşaklığıyla şu cevabı verir:

- Allah razı olsun senden, beni şimdiye kadar hiç kimse böyle doğru tarif etmedi!..

Nasıl, var mısınız böylesine bir eleştiriye, böylesine gönül rızasıyla bakmaya, dua ile karşılık vermeye?

Bir tahammül örneği de Hz. Mevlânâ'dan verelim: Konya çarşısında kendine çok güvenen bir adam, çevresine meydan okuyarak bağırır:

-Bana bakın bana! Ben öyle bir adamım ki bana bir kelime söyleyen bin kelime ile cevap alır!

Hazret-i Mevlânâ, adamın çenesi altına kadar sokulur, gözlerinin içine bakarak cevap verir:

-Ben de öyle bir adamım ki bana da bin kelime söyleyen bir kelime ile dahi cevap alamaz!

Çünkü der, meleklerin cevabı yeter bana..

Denebilir ki, her yerde olmasa bile gerektiği yerlerde meleklerin cevabıyla yetinen kimseler büyük bir tahammül ve sabır örneği vermiş olurlar. Hatta bazen bir büyük musibet ve sıkıntının önünden böyle çekilmiş olurlar. Bazen de ailenin mutluluk ve huzurunu korumuş olmak gibi tahammüller de göstermiş sayılırlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadın-erkek selamlaşmasına ait sorular ve görüşler

Ahmed Şahin 2012.01.18

Kadın-erkek selamlaşmasını merak eden okuyucum sorusunu şöyle sormuş, diyor ki:

- Akraba hanımlar gelip geçerken selam veriyorlar, ben de selamlarını bazen alıyorum, bazen de almaktan kaçınıyorum. Bu defa da bana sitem ediyorlar, 'Selamımızı neden almıyorsun? Bizler akrabayız, akraba kadınla erkek selamlaşır.' diyorlar. Böyle bir ruhsat var mı? Hanımlar akraba erkeklere selam verip selam alırlar mı? Kadın-erkek selamlaşmasına ait görüşler, tavsiyeler nasıldır?

Kadın-erkek selamlaşmasına dair çok farklı yorum ve görüşler vardır. Ancak akraba hanım ve erkekler için böyle bir tereddüt söz konusu değildir. Çünkü tarafların akrabalık bağları, verilen ve alınan selamı yanlış yorumlamaya fırsat vermemekte, bir fitneye de sebep olmamaktadır. Özellikle nikâh düşmeyecek derecede yakın akrabalık söz konusu ise hiçbir mahzur akla gelmez akraba hanımlarla selamlaşmakta. Çünkü akrabalık bağları yanlış yoruma izin vermez. Bu sebeple de akraba erkeklerle hanımlar selamlaşmakta mahzur görmezler.

Demek ki kadın-erkek selamlaşmasında en önemli nokta, selamlaşmayı yanlış yorumlayıp da dedikoduya sebep olmama noktasıdır. Akrabalar arasında ise böyle bir yanlış yorum ve fitne söz konusu olmayacağı

düşünüldüğünden, mahzur görülmemekte, caiz olacağı ifade edilmektedir.

Nitekim, yaşlı hanımlara da selam verilir; çünkü yanlış yoruma müsait değildir yaşlılıkları, denmektedir.

Yaşlıların selamlaşabileceği ifadesinden anlaşılmaktadır ki, gençler, (saygı duyup itimat ettikleri tanıdıkları dışında) kalan yabancılarla selamlaşmaya gerek görmezler, bir yanlış yoruma sebep olmak gibi ihtimallerden uzak kalmaya önem verirler. Mecbur kaldıkları yerlerde ise vakar ve ciddiyet içinde selam verip muhatap olurlar.

Bu vakarın tarifinde deniyor ki: Kadın sesine sertlik vermeli, yüzüne de aynı sertlikte vakar tavrı getirmelidir ki konuşma sırasında muhatap yanlış yoruma kaymasın. İnce bir ses, hep gülümseyen bir eda ile yanlış anlaşılacak bir görüntü meydana getirmesin.

Kadın-erkek selamlaşması, çevrenin değerlendirmesiyle de ilgilidir. Şayet çevrenin bu gibi konularda belli bir hassasiyeti varsa, ona aykırı düşecek hareketten de kaçınmak gerekir. Aksi halde dikkatsiz, laubali tavırlar, tarafların çevredeki itibarını bitirir, fitne uyandıran söylentileri de beraberinde getirir. Onun için böyle hassas yerlerde, 'Kaç sevaptan, girmemek için günaha!' denmiştir.

Safer ayında bela ve musibetler mi yağar?

Soru: İçinde bulunduğumuz safer ayında belalar gelir, musibetler yağar, bunları önlemek için şu dualar okunmalı, şu ibadetler yapılmalı şeklinde söylentiler dolaştırılmaktadır. Safer ayında böyle bir bela ve musibet gelme geleneği var mıdır? Bu aya uğursuz ay gözüyle bakılması doğru mudur?

Cevap: İslâmiyet'te belli ibadetler için tahsis edilen mübarek aylar, günler ve geceler vardır. Ramazan ayı gibi. Ancak belli âfetler, musibetler ve belalar için tahsis edilen uğursuz aylar, günler geceler yoktur. Dolayısıyla safer ayında böyle bir bela ve musibet gelme beklentisi de yoktur, geleneği de...

Ancak bu ayda şu kadar ibadet yapmak, şu kadar dua okumak çok sevaplıdır, diye teşvikte bulunulabilir. Buna yanlış denemez. Söylenen sevabı almak da mümkün olabilir. Çünkü sevap alma olayı, ibadeti yapanın ihlasıyla, ilticasıyla ilgilidir. Kimse oraya giremez, alınacak sevaba sınır da koyamaz.

Ayrıca İslam'da tefeül vardır, ama teşeüm yoktur. Yani hayra yorum yapmak vardır, şerre, uğursuzluğa işaretler çıkararak yorum yapmak yoktur. Bu sebeple de safer ayında hayra yorum yapmak uygun düşer, bela ve musibetlerin geleceğine işaretler çıkararak şerre yorum yapmak uygun düşmez, diye düşünmekte isabet vardır..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Başarının Manevî Sebepleri!'

Ahmed Şahin 2012.01.24

Prof. Dr. Faruk Beşer Hocaefendi, başarının maddi sebeplerinden başka manevî sebeplerini de sıraladığı "Başarının Manevî Sebepleri" kitabında, kontrol altına alınmayan haset duygusunun da başarıyı önlediğine ait

misaller vermiş, herkeste bulunan bu haset duygusunun kontrol altına alınması gereğine dikkatimizi çeken önemli tespitlerde bulunmuştur. Hemen hepimizi ilgilendiren bu teşhis ve tespitlerden kısa bir bölüm okuyoruz:

"Etrafımda nasıl kazandıklarını, ya da nasıl kaybettiklerini merak ettiğim insanlar vardır. Bazıları ortanın altında bir zekaya sahiptirler. Zengin olmayı gerektiren maddi bilgileri de yeterli değildir. Buna rağmen Allah (cc) onlara adeta "yürü ya kulum!" demiştir ve hiç ummadıkları yerlerden kazançlar elde ederler.. Sebebini araştırdığınızda bunların iki özellikleriyle karşılaşacaksınız:

-Biri dürüstlükleri, biri de hasetten arındırılmış temiz duyguları!.

Elbette başarının sebebi sadece bu iki hasletten ibaret değildir. Başka maddi sebepler de gereklidir. Ama o maddi sebepler olmadan da başarının ulaşılabilecek bir limiti vardır ve o temiz düşünceli dürüst insanlar, sırf bu hasetten arındırılmış temiz duygularıyla o limite kadar çıkabilmekteler.

Gariptir ki, bunların karşısında zeki, gayretli, bilgili ve birikimli, hatta son derece dindar, helali haramı bilen, kimsenin hukukuna zarar vermeyen.. nice insanlar da görmüşümdür ki, zarardan zarara, iflastan iflasa gitmişlerdir.

Baştan bu tür insanlar beni çok düşündürmüştür. Nasıl olur, sermayeleri var, zekâ, akıl ve bilgi seviyeleri yeterli, ama buna rağmen tuttıkları taş oluyor, bir türlü başarıya ulaşamıyorlar?

Nihayet bu durumun en büyük sebeplerinden birinin; "Duygulara hakim olamamak ya da duygu yönetimini becerememek olduğu kanaatine vardım."

Unutmayın, birisinin kazanması sizi rahatsız ediyorsa, kaybetmenizin en büyük sebebini siz kendi nefsinizde oluşturunuz demektir..

Burada akla şu soru takılabilir:

- Haset etme duygusu öyle ya da böyle her insanın içinde vardır. Başkasındaki bir varlığı gördüğünde çoğu insanın yaşadığı ilk duygu, onu kıskanıp bundan rahatsız olmasıdır!.

Bu doğrudur. Ama bu duygu derhal bilgi ve akıl programlarıyla kontrol altına alınırsa haset olmaktan çıkar ve en nihayet 'caiz olan' gıptaya, beğenmeye dönüşür.

İşte bu noktada akıllı Müslüman adam şöyle düşünmelidir:

-Bu varlığı ona veren Allah'tır ve Allah hakimdir, yanlış iş yapmaz. Sonra benden alıp ona vermiş de değildir. Ona bu varlığı vermesinin mutlaka birtakım sebepleri vardır ve o sebepler işte bu sonucu doğurmuştur. Benim onu kıskanmam ve onun bu varlığının olmamasını istemem Allah'ın da hoşuna gitmez. Çünkü bu aynı zamanda Allah'ın seçimini isabetsiz bulmuş olmam anlamına gelir. Öyle ise bundan rahatsız olmamalıyım, hatta buna sevinmeliyim. Allah'ın hoşuna giden duygu ve tavır budur.

Bunları biliyor, düşünüyor, ama yine de bu duygudan bir türlü vazgeçemiyorsa, o zaman yapacağı şey, Allah'a sığınmak, çekemediği o başarılı adam için dua etmektir. Nefsi başkasının elde ettiği varlığı kıskanıyorsa, akıyla: Allah'ım, ona helalinden daha fazlasını ver, diyebilmelidir, demelidir de..

Allah Resulü Efendimiz'in (sas) şu sözleri bu açıdan çok anlamlıdır:

- "Sizler kendiniz için istediğinizi kardeşiniz için de istemedikçe gerçek mümin olamazsınız!."

Görebildiğim kadarıyla bu haset ve başkalarının zararına sevinme duygusu, nice kendisini akıllı sanan insanları iflasa, başarısızlığa, hatta hüsrana sürüklemiştir. Bundan kurtulmak kolay değildir. Ama mümkündür. Bundan kurtulmadıkça da başarılı olmak mümkün değildir.

Efendimiz'in sözlerini bir de böyle dünyaya bakan yönleriyle de anlamak gerekir:

- "Ateş odunu nasıl yiyip bitirirse, haset de insanın başarı çalışmalarını öyle yiyip bitirir!."

Demek başarının manevî sebeplerinden biri, belki de en birincisi, duygularını kontrol altına alarak başkalarının başarısına haset duymamak, tam aksine memnun olup dua etmektir ki, benzeri bir başarıya kendisi de layık hale gelmiş olsun!.

" Başarının Manevî Sebepleri" -Nun Yayıncılık

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Yaşatma İdeali', nasıl bir azim ve gayretle gerçekleşiyor?

Ahmed Şahin 2012.01.31

Hocaefendi'nin yeni kitabı "Yaşatma İdeali", ülke çapında heyecan meydana getirdi.

İlim ve fikir adamları panellerde takdirlerini ifade eden konuşmalar yapıp yazılar yazmaya başladılar. Kitabın giriş kısmında anlatılan Yaşatma İdeali'ne gönül vermiş hizmet fedailerinin sahabe misal vasıfları, ensar ve muhacirlerde görebildiğimiz yüce feragat ve fedakârlıkları hatırlatmaktadır. Bir kısmını düşünerek okuyoruz kitaptan:

"Hayata gelmek veya gelmemek, insani hüvviyette varlığa ermek veya ermemek bizim elimizde değildir. Ama, o hayatı değerlendirmek ve bu sihirli nimetlerle iki âlemin mutluluğunu elde etmek iradelerimize bağışlanmış ilahi bir armağandır.

İnsanın, bu ilahi armağanı en güzel şekilde değerlendirebilmesi için ise öncelikle kendine ulvi gayeler belirlemesi, yüce ve yüksek idealler ardına düşmesi, küçük hedefler yerine büyük maksatlar peşinde koşması gerekir. Bu yüksek hedeflerden biri olan Yaşatma İdeali'ne gelince, o Hakk'ın hoşnutluğunu elde edebilmesi istikametinde gerçekleştirilen ideallerin en ulvisi ve en yükseğidir. Zira gerçek hayat, bugünün ve yarının insanları düşünülerek planlanan ve onlar için yaşama gayesiyle mefkurelendirilen hayattır!..

Eğer insanlık bir kez daha sahil-i selamete çıkacaksa, bu, başka değil ancak yaşatma mefkuresi gibi yüce ve yüksek bir idealle gerçekleşecektir...

Bu sebeple, bugün topyekün insanlık olarak, şuna buna değil, bu ölçüde yüksek bir mefkureye talip ideal nesillere ihtiyacımız var. Hangi ırk ve renkte olursa olsun, hangi bölge ve coğrafyada bulunursa bulunsun, bütün insanlığa merhamet duygusuyla bakabilen, derin bir şefkat hissiyle onlara ellerini uzatan, ikbal ve geleceğini başkalarının mutluluğu adına toprak gibi ayaklar altına serebilen; hava gibi herkesin demine

damarına karışıp her bünyede kan gibi deveran edip duran; su gibi hasret ve hararetlerin üzerinde çağlayıp her yana hayat üfleyen bu vicdanı engin gönüllüler sayesinde öyle inanıyoruz ki, asırlık bunalımlar sona erecek, ızdıraplar dinecek ve bütün insanlığın yüzü bir kez daha gülecektir.

Gelecek adına ümit kaynağımız olan bu ideal insanların birinci vasıfları imanları ve o imanlarından kaynaklanan muhabbet duygularıdır. Evet onlar, Allah'ı deli gibi sever ve engin sevginin kanatları altında bütün varlığa karşı derin bir alaka duyarlar: Çocukları geleceğin tomurcukları gibi okşar ve koklar... Gençlere yüksek hedefler göstererek onlara ideal insan olma örneği verirler...

Onlar aynı zamanda içinde yaşadıkları topluma karşı tam bir sorumluluk örneğidirler. Bu sorumluluğu gerçekleştirmek için Allah'ın kendilerine bahsettiği her şeyi, hem de gözlerini kırpmadan feda ederler.. hiçbir şeyden korkup çekinmedikleri gibi, O'ndan gayrı hiçbir şeye de gönül kaptırmazlar.. gözlerinde ne mutluluk tutkusu ne de mutsuzluk endişesi vardır. Onlar, insanlığın ebedi mutluluğu kazanması adına gerekirse, Cehennem'in alevleri içinde yanmaya bile razıdırlar. Evet, onlar, idealleri uğrunda canlarını, cananlarını, servetlerini, samanlarını, bugünlerini ve yarınlarını bir çırpıda feda etmesini bilirler...

Onlar küheylanları üzerinde yalnız değillerdir. Zira onların her biri kendi aşk-ü şevkleri, heyecan ve tutkularının ötesinde başkalarını da terkilerine alıp sonsuzluğa taşıyan bir ebediyet süvarisidirler. Koştukları bu yolda, Hakk'ın rızasına ve insanlığın yararına öyle kilitlenmişlerdir ki, gelip kendilerine çarpan ihtiras fırtınaları, onlardaki hakperestlik hissini daha bir pekiştirir; kin, nefret tufanları onların ruhundaki sevgi ve şefkat fevverelerini daha bir coşturur; coşturur da bu uğurda nice nimetleri iteleyip geçer, nice nikmetlere de göğüs gererler.

İşte, "Yaşatma İdeali" adıyla elinizde tuttuğunuz bu kıymetli eser, dünyanın dört bir tarafında insanlık adına koşturup duran veya koşturma, hizmet etme arzusunda, arayışında bulunan adanmış ruhlar için çok önemli bir müşevvik, bir ilham kaynağı olarak bizlere de ışık tutmakta, düşünme zemini hazırlamaktadır..." Devamı "Yaşatma İdeali"nde.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kış şartlarında zengin de yoksul da imtihanda?

Ahmed Şahin 2012.02.01

Öteden beri yapılan kış tarifine göre, zengin kış manzaralarıyla neşelenir, hatta hangi yüksek tepelerde nasıl bir kayak zevki yaşayabileceğini dahi düşünebilir.

Ama daha temel ihtiyaçlarını temin edememiş, giyim kuşamdan başka barınabileceği rahat bir meskene dahi kavuşamamış yoksullar ise kış manzaralarını endişe içinde izler, çoluk çocuk donma tehlikesi mi geçireceğiz acaba, telaşıyla karşılar beyaz kar manzaralarını. Demek ki, böyle zor devrelerde zengin de fakir de imtihanda. Zengin sadece kendi zevkini düşünüp yoksula ilgisiz kalırsa imtihanı kaybeder. Yoksul da tevekkül ve teslimiyetini yitirip halinden isyana yönelirse imtihanı kaybeder.. İki tarafın da kış imtihanı böyle oluşur bu türlü zor devrelerde.

İrşat eserlerinde verilen misalin sonucuna baktığımızda, ihtiyaç içinde inleyen yoksulu düşünmeyen zenginin imtihanı daha ağır gibi görünüyor. İsterseniz sözü daha fazla uzatmadan hepimizi düşündürmesi gereken bu

misali birlikte okuyalım. Bakalım zor şartlarda hep kendi zevkinin peşine düşüp yoksulun halini hiç hayal etmeyenlerin sonları nasıl oluyor bir görelim.

Fırtınalı bir havada uçuşan kar taneleri, kara kargayı coşturmuştu. Çünkü sırtındaki sağlam tüyler onu tam koruyor, soğuklar kalın tüylerle kaplı bedenine işlemiyordu. Bu yüzden konduğu ağacın dalından çevreyi keyifle seyrederken ötmesini de sürdürüyordu:

- Yağ yağ, konduğum dala çıkıncaya kadar yağ!. Halbuki hemen yanı başındaki dalda zayıf tüylü serçe de titreyerek sızlanıyordu.

- Yağma yağma, zayıflar var, zavallılar var!.. Bu sızlanış kara kargayı hiç mi hiç etkilemiyor, yine devam ediyordu konduğu dalda:

- Yağ yağ, konduğum dala çıkıncaya kadar yağ!.. Manzara zevki kargayı coşturmuş, soğuktan titreyen küçük kuşları düşünemez duruma getirmişti..

Rabb'imiz, karganın sadece kendini düşünüp, zayıfları, zavallıları hesaba katmayışına razı olmadı. Zayıfların halini düşünecek duruma getirmek istedi. Bu sebeple de yaramaz bir çocuğu ona musallat etti. Çocuk karganın, bağıra çağıra öttüğü ağacın dibine gelerek yukarı doğru yavaşça tırmanmaya başladı. Yine yağ, yağ diye bağırmaya başladığı bir sırada kuyruğundan yakalayıp tutmaya çalıştı. Bu sırada çırpınmaya başlayan kargada ne tüy kaldı ne de telek. Hepsini de çocuğun elinde bıraktığından güç bela sıyrılıp karşı binanın çatısına zar zor konabildi. Artık yağın karlar esen soğuk rüzgârlar çıplak vücuduna temas ediyor, düşünmediği zayıfların halini olanca şiddetiyle titreyerek hissediyordu.. İşte bundan sonra ötüşünü değiştiren karganın cıız sesi duyuldu:

- Yağma, yağma! Açık var, çıplak var!.. Ne yazık ki karganın bu dileği hemen yerine gelmedi. Yağış devam etti. O da önceden hiç düşünmediği zayıfların hayatını, sıkıntısını yaşamayı sürdürdü. Ne kadar duygusuz, bencil davrandığını iyice hissetti, böylece dersini almış, bize de dersini vermiş oldu. Misali yorumlayan irşad alimleri derler ki:

-İnsanlar varlıklı halde iken yoksulların halini düşünmeli, kendi zevklerinde kaybolmamalıdır. Şayet böyle bir bencillikte kalırlar da yoksulun sıkıntısını, maruz kaldığı zorluğunu düşünmezlerse, bir gün olur onlar da halini düşünmedikleri yoksulun haline düşer, aynı zorluk ve sıkıntıyı bizzat yaşarlar. Bundan sonra ne kadar yanlış yaptıklarını anlayıp pişmanlık duyarlar. Ancak bu pişmanlık düştükleri durumdan hemen kurtarmaz onları.. İyisi mi, varlıklı günlerimizde yokluk çekenleri düşünmeli, ısındığımız zamanlarda da üşüyenleri hatırlayıp dertlerine deva olmaya gayret göstermeliyiz ki, aynı akıbeta müstahak duruma düşmeyelim. Aynı sonucu biz de yaşamaya layık gelmeyelim!.

Bilmem siz ne dersiniz bu misale ve bu misalden çıkarılan bu mesaja?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum sahibinden 'mal senin, borç benim' örneği!

O, hayatı boyunca hep yoksulu, zayıfı, kimsesizi kollamış, bu uğurda verdiği fedakârlık örnekleri de muhteşem bir misal olarak tarihin şeref levhalarına geçmiştir.

Nitekim yardım edemediği yoksulun borcunu üzerine alma gibi hiçbir yöneticide görülmeyen emsalsiz bir muhteşem örneği de siyere böyle geçmiştir. Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle hazırladığımız 'Peygamberimizle Yaşamak' kitabından arz ediyorum bu tarihî 'mal benim, borç benim' sünnetini.

O'nun ideali insanlığa hizmet etmektir. Yoksa insanlığı kendisine hizmet ettirmek değildi. O sebeple eline geçeni yemez yedirir, içmez içirir, yönettiği insanların mutluluğuyla mutlu olur, üzüntüsüyle de üzülürdü.

'Müslümanların derdiyle dertlenemeyen bizden değildir!' sözünü de O söylemişti.

Nitekim bir müddetten beri biriktirdiği imkânını yine dağıtmak istiyordu miskin derecesindeki yoksullara. Çevresine münadiler göndermiş, sesleniyorlardı Medine sokaklarında miskin derecesindeki yoksullara:

-Resulüllah, mescidinde miskinleri beklemektedir. Acil ihtiyaç içinde olanlar gelip hisselerine düşeni alsınlar!..

Az sonra mescidin önünde en alt derecedeki yoksullar toplanmış, kasıp kavuran ihtiyaçlarını bir ölçüde karşılayacak imkân kavuşacak olmanın sevincini yaşıyorlardı.

Nitekim düşündükleri gibi de oldu. Efendimiz gelenleri şöyle bir gözden geçirdikten sonra elindeki mevcudu da hesap ederek önünden geçenlere hisselerini verirken şefkat dolu tebessümlerle mutluluğunu açıkça belli ediyordu. Mutluydu. Çünkü en büyük sevincini yoksula yardım ederken duyuyordu. İşte o anda da ihtiyaç sahiplerinin sıkıntılarını gideriyordu. Nihayet elindeki imkân bitti, mevcut ihtiyaç sahiplerine de yetti. Demek ki hesap iyi yapılmıştı.

Ne var ki çok geçmeden koşar adımla uzaktan gelen bir bedevi görüldü. Adam ufkuna doğru bakarak gelirken nefes nefese söyleniyordu:

-Yardım dağıttığınızı duydum, onun için koştum, ama yine de yetişemedim. Zaten ben hep böyle şanssızın biriyim. Şefkat ve merhamet menbaı sordu:

-İhtiyacın çok mu fazlaydı?

Saymaya başladı ihtiyaçlarını. Hepsi de zaruri ihtiyaçtı. Ama Resulüllah'ın da imkânı bitmiş, elinde avucunda olanı tümüyle vermiş, tek dirhemi bile kalmamıştı. Efendimiz dikkatle baktı yoksul adamın üzgün yüzüne. Sonra beklenmeyen açıklamasını yaptı:

-Üzülme, ihtiyaçlarını yine alacaksın, hem de hiçbirini eksik bırakmadan!

- Nasıl olacak bu diyerek heyecanlandı yoksul adam. Efendimiz kelimelere basarak konuştu:

-Şimdi buradan dükkânların bulunduğu yere doğru yürü, ihtiyaçlarını nerelerde bulursan al, satıcılara da de ki:

- Mal benim, borç Resulüllah'ındır! Ödemeyi Resulüllah yapacaktır.

Adam önce şaşırды. Sonra Efendimiz'in ısrarı karşısında toparlanarak sevinçle çarşının yolunu tuttu. Alacaklarının hesabını yaparak sevinçle gidiyordu..

Olayın şahidi olan Hazreti Ömer, fedakârlığın bu kadarını fazla buldu. Düşüncesini dile getirmekten kendini alamayarak dedi ki:

-Ya Resulallah! Sen gücünün yettiğiyle mükellefsin. Elinde olanı tümüyle verdin, geriye bir şey kalmadı, neden bu sefer de yardım edemediğin yoksulun borçlarını yükleniyorsun? Bu kadarı da fazla değil mi?.

Bu sözlerden hiç de memnun olmayan Resulullah'ın yüzündeki tebessümün kaybolduğu görüldü. Halbuki o ana kadar çok mutluydu. Sanki güller açmıştı mübarek yüzünde. Tebessümü hiç eksik olmuyordu. Yoksula yardım etmenin tarif edilemez mutluluğunu yaşıyordu. Bunun üzerine oradaki masum bakışlı bir sahabe söze karıştı:

-Ya Resulallah, dedi, Sen Ömer'e bakma! Ver, ver, arşın sahibi Allah Sana yine verir, Seni boş bırakmaz!.

Bu sırada 'ver ver' sözünden o kadar memnun oldu ki, tebessümü tekrar yüzünde belirdi.

Verme konusundaki ölçüsünü de şöyle dile getirdi:

-Hiçbir şeyi olmayan, çorbasının suyunu çoğaltsın, onu da bulamayanların imdadına bir tas sulu çorba ile koşsun, yine yoksullara ilgisiz kalmasın!

1441. Kutlu Doğum yıldönümünde bu muhteşem olayı bir daha hatırlayarak diyoruz ki:

-Fa'tebirû ya ülil ebsar! (Düşünün ey basiret sahipleri!)

Yarın: Cömertle cimrinin farkları!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cömert ile cimrinin farkları!..

Ahmed Şahin 2012.02.08

Cömert kimse, Allah'ın kendisine ihsan ettiği imkândan ikramda bulunup iyilik eden kimse demektir.

Cimri ise Allah'ın kendisine ihsan ettiği imkândan ikramda bulunmayıp hep kendi nefsinin düşünen bencil kimse demektir.

İkisi arasında sadece kullar yanında değil, Allah indinde de Resûlullah yanında da büyük farklar vardır.

Efendimiz (sas) Hazretleri, cömertleri övüp cimrileri zemmettiği hadisindeki şu tarif fevkalade düşündürücüdür:

- Cömertlik kökü Cennet'te olan bir ağaçtır ki; onun dalına tutunanlar nihayetinde kökün bulunduğu Cennet'e ulaşırlar.

- Cimrilik de kökü Cehennem'de olan bir ağaçtır ki; onun dalına tutunanlar da nihayetinde kökün bulunduğu Cehennem'e ulaşırlar.

Efendimiz'in aziz torunu Hazreti Hasan (ra) da cömertlik konusunda şöyle hatırlatma yaparak der ki:

- Kul, cömertlik örneğini Allah'tan almalıdır. Allah kendisine ihsan ettikçe o da ihtiyaç sahiplerine ihsanda bulunmalı, kendisine gelen ikramı kendisi de yoksula ulaştırmayı görev bilmelidir.

Hazret Musa'nın ümmetinden olan Karun, çok zengindi. Ama çok da cimriydi. Cimriliğinin gerekçesini şöyle izah ediyordu:

- Ben bu serveti kendi kabiliyetim ve alın terimle kazandım, kimseye bir şeyler vermek zorunda değilim!.. Karun'un bu iddiasını Rabb'imiz Kur'an'ında, cimrilere örnek olarak anlattı da:

- Sakın siz de, servetiyle yerin dibine batan Karun gibi cimri olmayın, uyarısında bulunmuş oldu.

Bundan dolayı, 'Kim cimrilik ederse Karun'a benzemiş olur; kim de cömertlik ederse Hazreti Resûlullah'a tabi olmuş sayılır' sözü meşhur olmuştur.

Hacca giden bir zat, yolu üzerinde uğradığı İmam-ı Azam Hazretleri'ne bir çuval dolusu ayakkabı hediye etmişti. Ertesi gün onu çarşıda oğlu Hammad'a ayakkabı alırken görenler:

- Ya İmam dediler, daha dün size çuval dolusu ayakkabı hediye etmişlerdi, bugün oğlunuza ayakkabı alıyorsunuz?

- Hepsini de dağıttım, bir tane dahi kalmadı, dedikten sonra bu konudaki bir âdetini şöyle anlattı.

- Resûlullah Efendimiz, birine hediye verirken yanında bulunanları da mahrum bırakmaz, onlara da hediyeden hisse verirdi. Ben de o yüzden hediye verdiklerimin yanındakileri de mahrum bırakmayıp onlara da verdiğimden oğlum Hammad'a ayakkabı kalmadı.

İmam-ı Azam Hazretleri, bu âdetinin bir başka sebebini de şöyle açıklar.

- Biri bana ikramda bulunursa ben ona daha üstünüyle karşılık vermek isterim. Çünkü selam ayetinde, "Size biri selam verirse siz de o selama daha güzeliyle karşılık verin." buyrulmaktadır. Ben de bize verilen hediyelere, daha fazlasıyla karşılık vermeyi kendime âdet edindim. Bu anlayışımın dolayısıyla bana verilen bende kalmaz, daha fazlasıyla başkalarına da ulaştırmaya gayret ederim.

Yoksul bir hanım, Aişe validemize hediye göndermişti. Validemiz, bu hediyeyi kabul etmeyip sahibine geri iade etti. Durumu duyan Efendimiz sordu:

- Aişe neden hediyeyi kabul etmeyip sahibine geri iade ettin?

- Gönderen benden daha muhtaçtı da ondan, dedi Aişe validemiz. Bunun üzerine Efendimiz'in yol göstermesi şöyle oldu:

- Sen önce gönderilen hediyeyi kabul et, sonra daha fazlasıyla karşılık ver, yardımda bulun, sevgi, saygını böyle göster.

Çevremize iyilik edip ikramda bulunma konusunda yapılan bir tespit de şöyle ifade edilir:

- Rabb'imiz cömerttir, cömert insanda zatına mahsus cömertlik sıfatını görünce onu sever, ona cömertliğine layık ihsanda bulunur, malının bereketini çoğaltır, kazanma meşakkatini azaltır. Cimriyi ise Rabb'imiz sevmez, çünkü cimride zatına ait sıfattan işaret göremez, malının bereketini azaltır, kazanma meşakkatini de artırır.

Bundan dolayı maneviyat büyüklerinin tavsiyeleri hep aynı olmuştur:

- Ey Allah'ın kulları! Allah sizde kendine ait cömert sıfatını görsün de sizi sevsin, sevsin de kazancınızın meşakkatini azaltsın, bereketini artırsın. Cennet'te cömertlerle birlikte olmaya layık görsün...

Bu temenniye ancak 'elf-ü elf-ü amin' denir, başka değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kur'an'ın İlk Emri Oku'dan mesaj yüklü misaller...

Ahmed Şahin 2012.02.14

Işık Yayınları, "Kur'an'ın İlk Emri Oku!" kitabını, okuyucusunun istifadesine sunmuş.

Gürol Akci'nin hazırladığı 224 sayfalık kitapta Asr-ı Saadet'ten ibretlik örnekler de sıralanmış, mesaj yüklü misaller de sunulmuştur. İlgi duyarak okuduğum bu misallerin bazılarını kısaltarak sizinle paylaşmak istedim. Benim gibi sizin de etkilenecek okuyacağınızı sandığım örneklerin eksiksiz asıllarını ise kitaptan incelemek gerekmektedir.

Önce ilim, sonra zikir ve dua...

Hz. Adem'i meleklerden üstün kılan fark ilimdir. İlimin üstünlüğünü şu örnek olay da açıkça ifade etmektedir. Abdullah bin Amr anlatıyor:

Resulüllah (sas) Efendimiz, bir gün mescide girdiğinde iki yanda iki grup insan gördü. Bir grubu ilimle meşgul oluyor bir grubu da dua ve zikirle iştigal ediyordu. Buyurdu ki:

"Bu iki grubun ikisi de hayır üzeredirler. Ancak onlardan birisi diğerinden daha hayırlı bir meşguliyet içindedir. Çünkü onlar ilimle meşgul oluyorlar, hem kendileri öğreniyor hem de başkalarına öğretiyorlar. Diğerleri de zikir ve dua ile meşguller. Zikir ve dua da ilimle birlikte olursa aynı değerde olur.

Bundan sonra kendisi de ilimle meşgul olanların içine girip oturarak buyurdu ki:

- Ben de ilimle meşgul olan bir muallim-öğretmen olarak gönderildim. Bir saat ilimle meşgul olmak, uzun zaman nafile ibadetle meşgul olmaktan hayırlıdır...

İlimin de faydalısı faydasız olduğuna işaret eden Efendimiz (sas), duasında şöyle niyazda bulunuyordu:

- Allah'ım! Faydasız ilimden, ürperme hissinden mahrum kalpten, doymak bilmeyen nefisten, kabule layık olmayan duadan Sana sığınırım!

Cihad mı üstün, ana-baba hakkı mı?

Bir adam mescide gelerek Allah Resulü'nden (sas) cihada gitmek için izin istedi.

Efendimiz (sas), adama sordu: Hizmetine muhtaç annen baban var mı hayatta?

Adamın, evet var, demesi üzerine buyurdu ki:

- Öyle ise senin cihadın, yardıma muhtaç anne-babana hizmette bulunman, onların kalplerini gönüllerini kazanıp dualarını almandır!..

Çocuklar, yalanla aldatılabilir mi?

Abdullah bin Amir, çocukluk günlerinden kalma bir hatırasını şöyle anlatıyor:

Resulüllah (sas) Efendimiz, bir gün bize gelmişti. Ben de çocuktum, oynamak için dışarıya çıkıyordum. Annem beni yanına çağırarak, 'Gel bak sana ne vereceğim!' dedi. Bunun üzerine Resulüllah (sas), 'Çocuğa ne verecektin?' diye sordu. Annem de, 'Hurma verecektim' deyince şöyle hatırlatmada bulundu: 'Eğer söz verdiğin şeyi çocuğa vermeyecek olsaydın, onu yalanla aldatmış olma günahına girmiş olurdun. Sana bir yalan günahı yazılırdı. Dikkat edin, çocuklarınızı yalanla aldatmaya alışmayın.

Yalan söyleme konusunda Efendimiz'in ikazları çok şiddetliydi. Buyurdu ki:

- Size günahların en büyüğünü haber vereyim mi? Biz de, 'Ver ya Resulellah' dedik. Bunun üzerine buyurdu ki:
- İlk en büyük günah Allah'a şirk koşturmak, sonra anne-babaya itaatsizlikte bulunmak, sonra da yalan söylemek, yalancı şahitlik etmek. Bu son günahı söylerken iki dizi üzerine gelip tekrarlayarak buyurdu ki: Yalan söylemekten sakının, yalan söylemekten sakının!.. Bu sözünü o kadar çok tekrarlardı ki, artık susmayacak sandık!..

Deniz suyu ile abdest alınır mı?

Ebu Hüreyre (ra) anlatıyor:

Beni Müdliç kabilesinden gelen bir adam şöyle sordu:

- Biz bazen gemide uzun yolculuk yapıyoruz. Bu sırada yanımızdaki su ancak içmemize yetiyor. Bu durumda deniz suyu ile abdest alabilir miyiz?

Allah Resülü buyurdu ki: Alabilirsiniz. Denizin suyu temiz, içinde yeni ölen balığı da helaldir.

Kadınların mescidde özel vaaz günü isteği...

Ebu Said el Hudri anlatıyor:

Kadınlar, erkeklerden ayrı olarak bize bir gün tayin etseniz de biz de o gün gelip sorularımızı sorsak, bilmemiz gerekenleri öğrensek, dediler.

Bunun üzerine Allah Resülü (sas), hanımlar için özel bir gün tespit etti. O günde mescidde toplanarak istedikleri soruları sorup ihtiyaçlarını öğrenme imkânına kavuştular, bilgilerini çoğalttılar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Boş vakitlerinizin değerini hiç düşündünüz mü?

Kesin olan gerçek odur ki, boşa harcadığımız vaktimiz, tüm nakdimizi versek de geriye getiremeyeceğimiz değerimizdir.

Boşa harcanan vakit, kibrit çalıp yakılan kağıt parçası gibi uçup havaya gitmiştir. Artık vaktini boşa harcayan kimseye düşen şey sadece pişmanlık, sadece üzüntü ve hatta vaktin gerçek değerini biliyorsa derin bir vicdan azabı çekmektir. Neler yapılıp neler kazanılmazdı ki o boşa harcanan vakitte?

Gel gör ki, insan bir bakıma nisyan kelimesinden alınma derler. Yani unutkanlık, ihmal ve ilgisizlik vardır onun yapısında. Nakitten de kıymetli olan vaktini bazen kolayca boşa harcar da hiç de titremez, üzüntü duymaz.

Halbuki büyük zatların vakitlerini değerlendirme konusunda gösterdikleri titizlik ve dikkatleri bizleri düşündürmektedir. Demek ki büyükler, kazandıkları ilim ve irfanı, vakit değerlendirmede gösterdikleri titizlikle elde etmekte..

İsterseniz iki büyük müçtehidimiz İmam-ı Şafii ile İmam-ı Malik'ten örneklerle bakalım vakit değerlendirmede gösterdikleri dikkat ve titizliklerine..

İmam-ı Şafii Hazretleri, bir ara Mekke'den kalkıp Medine'ye İmam-ı Malik Hazretleri'ni ziyarete gider. Sıhhatli hadisleri Muvatta'ında toplayan büyük müçtehidini yerinde ziyaret etmek ister. Medine'ye gelip de kapısında görüşmek için izin isteyince gelen cevap düşündürücü olur:

Bir müşkülünüz varsa sorun, cevabı verilsin. Yoksa imamın görüşme günü değil, boş vakti yoktur!

Mekke valisinden bir mektup getirdiğini söylemesi üzerine dışarıya çıkıp bir iskemle üzerine oturan İmam-ı Malik Hazretleri, genç misafirin uzattığı mektubu okurken: Bu mektubu size getiren Muhammed bin İdris eş Şafii genç alimlerimizdendir.. cümlesine gelince, hemen ayağa kalkan İmam Hazretleri:

-Sübhane'llah, der, Resulüllah'ın bayrağını dalgalandıran zat da mı bizimle görüşmek için araya vasıta koyacak? Hemen kucakladığı genç imamı alıp odasına bundan sonra götürür, İmam-ı Şafii'ye ancak bundan sonra vakit ayırır.

Genç imam, büyük müçtehidin vaktini böylesine dikkatli ve titiz şekilde kullanmasına hiç şaşırılmaz. Çünkü kendisi de Mekke'den Medine'ye doğru yola çıktığında arkadaşlarından hemen geriye kalarak Kur'an-ı Kerim'in hatmine başlar, Medine'ye gelinceye kadar da yol boyunca tam 16 tane hatim okumaya muvaffak olur, yolda geçen vaktini bile boşa harcamaktan böylesine bir dikkatle kaçınır, hem yol yürür hem de hatim okuyarak nakitten de kıymetli vaktini değerlendirmiş olur. Ancak İmam-ı Malik, odasına alıp vakit ayırdığı genç misafirine hemen teklifini yapar:

-Hazırladığım şu hadis kitabı Muvatta'ı bir okuyayım da dinle, böylece vaktimizi de değerlendirmiş olalım!

Genç imamın cevabı ise ondan geride değildir:

-Efendim der, siz zahmet buyurmayın, ben okuyayım da siz dinleyin. Ben değerli kitabınız Muvatta'ı Mekke'de iken ezberleyip de gelmişim huzurunuza! Ve İmam-ı Şafii, müellifinin huzurunda kitabını ezbere okur, böylece o da vaktini tam değerlendirerek ezberlediklerini kitabın sahibine kontrol ettirmiş olur.

Evet, onlar nakitten de kıymetli buldukları vakitlerini işte böyle değerlendirmiş, değil bir iki saat, belki bir iki dakikayı bile boşa geçirmekten titremişler, sonunda da ilim irfan yolunda erişilmez yüceliklere böyle ulaşmışlardır..

Vakit değerlendirmede Efendimiz (sas)'in řu ikazı dūřündürücü olmuştur: '-İnsanlar iki nimetin kıymetini bilmekte aldanmışlardır. Biri, sıhhatleri, ikincisi de boş vakitleridir!'

Evet bu bir gerçektir. Ne sıhhatli günlerimizin değerini tam takdir ediyoruz ne de boş vakitlerimizin kıymetini tam idrak edebiliyoruz..

Bundan dolayı Basra'nın büyük velisi Hasan-ı Basri Hazretleri boş vakitleri değerlendirme konusunda uyarıda bulunarak demiş ki: "-Ben sahabeden öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin paranızı boşa harcamaktan çekindiğinizden çok fazla, vakitlerini boşa harcamaktan çekiniyorlardı!

Televizyon karşısında tükettiğimiz vakitlerimize bilmem siz ne dersiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Salih Amelleri Öğreniyorum!' kitabında, ölmüş ana-baba hakları nasıl ödenir?

Ahmed şahin 2012.02.21

Hazret-i Kur'an'da imandan sonra üzerinde en çok durulan konu, salih amellerdir. Kur'an, insanları öncelikle iman etmeye çağırmakta, imandan sonra da salih ameller işlemeye davet etmektedir.

İlahiyatçı yazar Mehmet Dikmen Hoca, Kur'an'ın ısrarla emrettiği bu salih amelleri, 375 sayfalık bir kitapta toplamış, salih amelleri anlatan hadislerle okuyucuya bilgiler verirken, önemli konulara dikkat çekmeyi de ihmal etmemiştir. Nitekim hayatta iken istediğimiz seviyede hizmetlerini yapamadığımız anne-babamızın haklarını vefatlarından sonra ödememizin mümkün olduğu konusunda bilgiler verirken, önemli uyarılarda bulunmuş, konunun ümit veren müjdeli tarafına dikkatimizi çekmiştir.

Zaten anne-baba hakkı konusunda hepimiz gönlümüzde bir acı hissederiz. Vefat etmiş olan anne-babamıza keşke hayatta iken daha iyi hizmette bulunabilseydik, kalbini gönlünü daha iyi kazanabilseydik, ama vefattan sonra artık fırsat kaçı diye hep pişmanlık duyar, vicdan azabı çekeriz. "Salih Amelleri Öğreniyorum" kitabında bu konudaki uyarıdan öğreniyoruz ki vefat etmiş anne-baba arkasından ümitsizliğe düşmeye hiç gerek yoktur. Anne-babaya hayatlarında istediğimiz ölçüde hizmette bulunamamışsak vefatlarından sonra hizmette bulunup haklarını helal ettirmemiz yine mümkündür. Çünkü arkalarından yapacağımız iyilikler, hayatta iken yaptığımız hizmetlerden aşağı bir iyilik değildir. Hatta onların kul hakları, Allah hakları, komşu hakları.. gibi borçlarını ödeyip yapamadıkları iyilik ve hayırlarını onlar adına yaparak memnun etmek pek mümkündür. Yeter ki onlar için yapacağımız tüm iyilikleri sanki hayatta iken yapıyormuşuz gibi bir şevkle yapalım. Hatta onlar adına hac yapmamızın dahi mümkün olduğunu hatırlayalım. İşte Salih Ameller kitabında bu önemli konudaki hatırlatmalardan bazıları:

"Zeyd bin Erkam (ra) anlatıyor: Peygamberimiz (aleyhissalat-ü vesselam) Efendimiz buyurdu ki:

- Kim vefat etmiş anne-babasından birinin yerine hacca giderse, bu hacciyla onun hac borcunu ödemiş olur! Evladın bu hizmeti vefat etmiş anne-babanın ruhuna müjdeli bir haber olarak ulaştırılır. Hatta evlat anne-

babasına karşı isyankâr bile olsa yaptığı bu gibi iyilikler sebebiyle anne-babasına hizmet etmiş hayırlı evlatlardan sayılır.

Demek ki, bir evlat, üzerinde hac borcu olarak vefat eden anne-babanın yerine hacca gider veya birini onların adına hacca gönderirse, bununla anne-babasının hac borcunu ödemiş olur. Anne-babaya, evlatlarının yaptığı bu gibi iyilikler, müjdeli haberler olarak verilir, onların ruhları bundan son derece sevinip memnun olurlar.

Hatta, anne-baba vefat ederken evlatlarına dargın bile olsalar evlatların arkalarından yapacakları iyilikler, başışlayacakları sevaplar anne-babayı memnun eder, razı olmalarını sağlar.

Görülüyor ki, ebeveynini dünya hayatında memnun edemeyen, onların haklarını tam olarak yerine getiremediğinden dolayı pişmanlık duyup üzüntü hisseden evlatlar, her şey bitti, yapabilecek hiçbir şey kalmadı şeklinde bir ümitsizlik içine girmemeliler. Hayatlarında iken onlara tam hizmet yapamayan bir evlat, ahirete intikal etmiş olsalar bile anne-babası adına yapabileceği iyilik ve hayırlarla kendini affettirebilir. Bu da anne-baba adına iyilikler yapmak, onların üzerlerindeki (zekât, adak, hac, kurban..) gibi Allah haklarını ve kul borçlarını ödemekle, hayatta olan dostlarını ziyaret edip gönüllerini kazanmakla mümkün olur!.."

"Salih Amelleri Öğreniyorum!" kitabının yaptığı bu önemli uyarılardan sonra anne-babasına hayatta iken tam hizmet yapamadığının üzüntüsünü duyan evlatlar harekete geçmeli, onlar adına yapabilecekleri tüm iyilik ve hayırları ihmal etmeden yapmalı, Yasinler, Fatihalar, İhlaslar okumalı, amel defterini açık tutarak devamlı sevaplar yazılmasını sağlamalı, böylece hiç olmazsa son fırsatı kaçırmamalılar, diye düşünmekteyim. Bilmem evlatlar ne düşünürler bu son fırsatı kaçırmama konusunda?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Maneviyat büyüğü Abdullah bin Mübarek'ten ibretli örnekler...

Ahmed Şahin 2012.02.22

Türk asıllı, çok yönlü alim bir veli olduğu rivayet edilen Abdullah bin Mübarek, 118'de Horasan'da doğmuş, 181'de Bağdat'ın Hit mevkiinde vefat eden değerli bir maneviyat büyüğümüz olarak tarihe geçmiştir.

İbn-i Mübarek, İmamı-ı Azam Hazretleri'nden fıkıh öğrenir, diğer tasavvuf büyüklerinden zühd ve takva dersleri alarak tabiinin ileri gelen velileri derecesine yükselir. Çevresine karşı verdiği takva örnekleri, söylediği kitaplık çapta sözleriyle de dikkatleri çeker. Düşündüren bu örneklerden bazılarını kısaca bir göz atalım izin ererseniz.

1- Ziyaretine gelen bir baba yana yakıla çocuğundan şikâyet ediyordu. Şikâyetçi babaya sordu:

-Sen oğluna hiç beddua ettin mi? Evet, canımı sıktığı zamanlarda ettim, dedi.

- Öyl ise dedi, sen kendi elinle kötülük yapmışsın çocuğuna. Çünkü dedi, baba ve annenin çocuğu hakkındaki duası redde uğramaz. Etkisini eninde sonunda gösterir. Resûl-i Ekrem Efendimiz, mübarek dişini kıran kavmine

bile: "Yâ Rab, kavmime hidâyet eyle, onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar!" diye dua etti, bedduaya asla yönelmedi. Sen de kızdığın evladına böyle sabırla dua etseydin keşke!..

2- Abdullah bin Mübarek, her fırsatta sahabeye hayranlığını ifade eder, onların yürüdükleri yolun tozları dahi başımız gözümüz üstüne, derdi. Bir gün dediler ki:

- "Resûlullah'ın arkasında atıyla giden Muâviye mi efdâl, yoksa yüz sene sonra gelmiş olan Müceddid Ömer bin Abdülâziz mi efdal?. Hangisini daha üstün görürsün sen?"

Şöyle cevap verdi: "Vallahi, Hz. Muâviye'nin Resûlullah'ın arkasında giderken atının yuttuğu tozlar dahi Resûlullah'ı görmemiş olan müceddid Ömer bin Abdüllaziz'den efdâldir!

Şunu da ekledi bu üstünlük gerekçesine:

- Efendimiz (sas) Hazretleri, namaz kıldırırken "Semia'llahü limen hamideh." dedi Muâviye de, arkasından "Rabbena leke'l hamd." diye ekledi. Resûlullah bu eklemeyi duydu, yasaklamadı ve devamlı söylenmesine izin verdi. Bugün de namazlarımızda Hz. Muaviye'nin yaptığı bu eklemeyi halen okumaktayız. Bu olay bile yeterli delildir, Hazret-i Muviye'nin sonra gelen büyüklerden de büyük olduğuna!..

3 - Abdullah bin Mübarek komşusundan emanet olarak aldığı bir atla Ürdün'e gidiyordu. Yolda biri ona bir mektup uzatarak Ürdün'deki akrabasına vermesi ricasında bulundu. Abdullah bu mektubu almaktan kaçındı: Ben dedi, sadece beni taşıyacağı sözüyle emanet aldım bu atı. Sahibinin haberi olmadan mektup dahi olsa atına başka bir yük yükleyerek emanete ihanet edemem!.

4 - İmam-ı Azam'ı hapse attırdığı söylenen Emevi halifesi Mansur'la Arafat'ta karşılaşınca çekinmeden ikazını yaparak dedi ki:

-Ey Müminlerin Emiri! Şu gözyaşı döken hacıların hepsi de kendi nefislerinin hesabını verememe korkusundan dolayı ağlıyorlar. Sen ise yönettiğin koskoca bir milletin hesabını vermekle mükellefsin, sen ne kadar gözyaşı dökmen gerekiyor acaba hiç düşündün mü?

Bu hatırlatmanın sonunda Mansur'un da ağladığı görüldü.

5 - Abdullah bin Mübarek'in düşünen dostları için söylediği kendi kısa manası uzun sözleri vardır. Bazılarına bir göz atalım isterseniz:

-Eğer gıybet edecek olsam ana-babamı gıybet ederdim. Hiç olmazsa sevabımı onlara vermiş olurum!

- Güzel ahlak, zengine karşı müstağni, fakire karşı mütevazı davranmaktır.

- Kendimi sâlihlerden saymadığım halde sâlihleri severim. Ama kendimi kötülerden saydığım halde kötülerini sevmem!

- Müstahabları yapmakta gevşek davranan adam, sünnetlerde de gevşekliğe düşer. Sünnetlerde gevşekliğe düşen ise farzları ihmale doğru kayar.

- "Nefsini bilen Rabb'ini bilir!" hadîsini tam anlayan insan, sokakta leş yiyen köpeğe arka çıkmaktan utandığı gibi, kendine kötülük yaptıran nefesine de arka çıkmaktan utanır.

- Nice küçük amel niyetle büyür, nice büyük amel de niyetle küçülür! Mesela, yoksula tek ekmeği gizlice veren adamın sevabı bir fırın ekmeği vermiş gibi büyür, bir fırın ekmeği ilan ederek veren adamın sevabı ise tek ekmeği vermiş gibi küçülür!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şubatta düşen cemreleri siz de gördünüz mü?

Ahmed Şahin 2012.02.28

Çocukluk günlerimde çok şiddetli geçen kışların şubatındaki cemre arayışımı bu şubatta bir daha hatırlayışımı çok görmeyin lütfen.

Yaşlıların yeni bir çocukluğu da geçmişi tekrarlamak olurmuş, benim cemre yazılarım da öyle oluyor galiba..

Efendim, 1940-50'lerin çok soğuk geçen kış ayları boyunca Yozgat'ın çam ormanlarıyla çevrili Yahyasaray köyümüzde hasretle tekrar edilen sihirli cümle hep aynı olurdu:

- Ah bir şubat gelse de cemre düşseydi, gerisi kolaydı!.

Dondurucu kış ayları boyunca heyecanla beklenirdi cemrenin düşme günleri.

Nitekim soğukların şiddeti kırılır, yarı güneşli günler başlar, bir müjde bizim dünyamızı altüst ederdi:

- Bugün 20 Şubat!.. Yani birinci cemre'nin havaya düştüğü gün!..

Hemen güneşli duvar diplerine çıkar, havaya düştüğü söylenen sevgili cemre'yi mavi gökyüzü boşluğunda aramaya yönelirdik. Ne yazık ki bunca arzularımıza rağmen onu havada bir türlü göremezdik.. Bir haftalık bir arayıştan sonra içimize bir ümitsizliğin çöktüğü sıralarda bir müjde daha uçurulurdu:

- Bugün 27 Şubat ikinci cemre'nin suya düştüğü gün!.

Demek ki daha da yaklaştı bize sevgili cemre.. Hemen elimize sopaları alır, buzlu suların içinde sihirli cemreyi aramaya başladık.. Ne yazık ki çok yakınıma gelmesine rağmen cemreyi buzlu suların içinde de bulamazdık..

Ümitsiz bir bekleyiş yine başladı. Ama bu da çok sürmez, bir hafta sonra yeni bir söylenti daha çıkarılırdı.

- Bugün 6 Mart... Artık üçüncü cemre'nin toprağa düştüğü gün!.

Tam bir fırsat diye düşünürdük. Çünkü toprağa düşen cemre'yi bulmak daha kolay olacaktı.. Hemen hazır bekleyen sopalarımızla çamurlu toprakları deşelemeye koyulur, büyük bir ümitle cemre aramaya yönelirdik..

İtiraf etmeliyim ki, çocukluğumuzun bu cemre arayışları hâlâ hayalimde olanca canlılığıyla yaşamaktadır. Her sene 20 Şubat'ta cemre arama olayını olanca tazeliğiyle bir daha hatırlar, yeniden bir cemre arayışına yönelirim sanki.

- Bulur muyum havada, suda, toprakta aradığım cemreyi?

- Hayır. Ne havada, ne suda ne de toprakta bulamadım şimdiye kadar aradığım cemre'yi.

Ama nihayet hiç beklemediğim bir yerde buldum sevgili cemreyi.

Meğer hiç de uzaklarda değilmiş.. İki elle tuttuğum kitabın sayfaları arasındaymış cemre tarifi. Bakın ne deniyor kitap sayfalarında cemre için:

- Cemre, Arapça bir kelimedir. Ateş, kor, köz manalarına gelir.. Yani 'sıcaklık' demektir.

Halkımız öteden beri şubatın yirmisinden sonra cemre havaya düştü, derler; yani baharın müjdecisi sıcaklık havada başladı demektir. Bundan bir hafta sonra da cemre suya düştü, derler. Bununla da sıcaklığın suda başladığını ifade etmiş olurlar. Bir hafta sonra martın altısında ise cemrenin toprağa düştüğünü dile getirirler. Bununla da sıcaklığın artık toprakta da başladığını, toprağa tohum atma mevsiminin geldiğini anlatmış olurlar.."

Demek ki, benim maddi bir cisim gibi havada, suda, toprakta aradığım cemre aslında itibari bir mana imiş. Sıcaklığın belli yerlerde başlama tarihleriymiş. Kışın soğukları önce havada kırılır, sonra suda, sonra da toprakta.. demeye getirilirmiş...

Bilmem, benim bu çocukluk hatıramdan sonra merak edenler cemre konusunda bir fikir sahibi olurlar mı? Yoksa onlar da halen havada, suda, toprakta benim gibi cemre mi ararlar? Eğer öyle bir arama arzusu varsa boşuna zahmet çekmesinler. Benim bulamadığımı onlar da bulamayacaklar. Ama bu tarihlerde gerçekten de soğukların kırıldığını, sıcakların önce havada, sonra suda, sonra da toprakta başladığını hissetmekte zorluk çekmeyecekler..

Bu cemre kelimesi bir de hadiste geçmekte, ateş parçası manasına kullanıldığı da anlaşılmaktadır. Bu vesile ile yazımızı, içinde cemre kelimesi geçen hadislerle bağlamış olalım isterseniz. Efendimiz (sas) Hazretleri 'elinizi haramdan uzak tutun' manasında uyarılarda bulunduğu hadisinde buyuruyor ki:

- Dünyada ellerini haramdan çekmeyenler, ahirette feryat ederek diyecekler ki:

"Keşke bu ellerimle dünyada bir avuç cemre avuçlasaydım da haram tutmasaydım!"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şam'ın büyük velisi Bilal bin Saad'dan önemli örnekler!

Ahmed Şahin 2012.02.29

Hicri 130'da Şam'da vefat eden Tabiin'in ileri gelen ilim ve tasavvuf büyüğü Bilâl bin Saad'dan bazı önemli örnekleri takdim etmek istiyorum bugün sizlere.

Çünkü Bilal'in babası Saad sahabedendi. Efendimiz (sas) Hazretleri baba Saad'ın başını okşamış, dua etmişti. Bu yüzden oğul Bilal'in davranışları değer kazanmış, 'Şam'ın Hasan Basri'si' unvanına dahi layık görülmüştü.

Bu sebeple önce, büyük velinin dost tarifine bir göz atalım isterseniz. Bakalım onun dost anlayışı bizim de dikkatimizi çekecek farklılıkta mı bir görelim. Şöyle tarif ediyordu gerçek dostu:

- Her karşılaştığında avucuna bir altın koyan gerçek dost değildir. Gerçek dost, her karşılaştığında senin dindarlığını bir kat daha yükselten dosttur!.

Evet, gerçek dostu böyle tarif ediyor ve gerekçesini açıklarken de şöyle diyordu:

- Dünyada avucuna konan altın, ahirette geçer akçe değildir. Ama dostunun sana kazandırdığı dindarlık ahirette geçer akçedir. Orada seni kurtaracak olan dindarlığındır. Öyle ise diyordu, dindarlığınızı kuvvetlendiren dostlar edinin, faydaları ahirete kadar uzanan dostları geriye bırakmayıp öne alın, onlarla dindarlığınızı kuvvetlendirmeyi sürdürün!.

Ne dersiniz büyük velinin bu gerçek dost tarifine? Bizim de dindarlığımızı kuvvetlendiren dostları öne almamız gerekir mi? Bu konudaki hassasiyetimiz zayıf değil mi?

Küçük günahlara nasıl bakılmalı?

Günahları büyük-küçük diye ikiye ayıran bir zat, küçük günahları mühimsemeyip basite almış, küçükler önemli değil, demek istemişti.

Şam'ın Hasan Basri'si basit görülen küçük günahlara bakışını şöyle ifade etti:

- Sen günahın küçüklüğüne bakma, günah kendisine karşı işlenen Zât'ın büyüklüğünü düşün! O zaman küçük gördüğün günahlar da gözünde büyür, işlemeye cesaret edemez hale gelirsin..

Demek, bazı günahların küçüklüğüne değil, günah kendisine karşı işlenen Zât'ın büyüklüğüne bakılmalı, ona göre o günahı düşünmeli.. Gizli kalan günahların ilan edilmemesi konusunda da ikazları vardı. Şöyle diyordu:

- Sakın günahları ilân etmeyin. Zira ifşâ edilmeyen günahlar, her zaman tövbe edilerek affedilmeye aday günahlardır. Ama onu ilân ederseniz, artık dönüş yolunu kapamış olursunuz. Allah bildikten sonra kuldaki niye saklayayım, diyerek günah şahidinizi çoğaltmayın sakın! Çünkü siz tövbe ederseniz Allah tövbenizi bilir affeder, kullar tövbenizi bilmez, size günahkâr diye bakmaya devam ederler.

En büyük hak, kul hakkı!..

Çevresine hep, 'En büyük hak kul hakkı' diyor, bu konuda maruz kaldığı bir kul hakkı örneğini de şöyle veriyordu:

İstanbul'un fethi için yola çıkan ilk cihat ordusunun içinde oğlu da vardı. Dönüşte ise oğlunun şehit olduğu haberi geldi. Taziye için her taraftan akın edip gelenler oldu. Kendisinde ise teessür işareti görülüyor, 'Şükürler olsun, ahirete biz de bir şefaatçi göndermiş olduk.' diye söyleniyordu. Taziye için gelenlerin içinde bir kişinin ayrı bir isteği vardı. Şöyle diyordu:

- Oğlunuzun bana borcu vardı, onu istemek için gelmişim.

Hiç tanımadığı bu adama sordu:

- Şahidin var mı oğlumun sana borcu olduğu konusunda?

- Hayır, dedi meçhul adam.

- Senedin var mı? Ona da hayır, diye karşılık verdi.

- Peki yemin eder misin? deyince, evet ederim, diye cevap verdi.

Bunun üzerine meçhul adama istediği parayı hemen verirken konuyu şöyle bağladı:

Eğer doğru söylemişsen istediğin parayı verip oğlumu kul hakkından kurtardım, şükürler olsun. Şayet yalan söylemişsen, şunu iyi bil ki, senin Allah huzuruna kul hakkıyla gitmene gönlüm razı olmaz. Aldığın bu parayı şimdiden tümüyle helâl ediyorum. Çünkü ahirete kul hakkıyla gitmek başka haklara benzemez! Kul hakkını Rabb'im şehitlerden bile kaldırmaz. Tek çaresi hak sahibiyle helalleşmektir. Yoksa mirasçısına ödeme yapmaktır. O da yoksa bir yoksula hibe etmektir!.

Ne dersiniz, bu tarif ve tespitlerden bizlere de uyarılar var mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır'!

Ahmed Şahin 2012.03.06

İslam dışında fikir ve felsefeyi benimsemiş olanlar toplum içinde her türlü itici ve ayırıcı tavrı tercih edebilirler.

Bir kesimi başka bir kesim aleyhine tahrik edecek sözler söyleyip yazılar yazabilirler. Ama İslam'ı temsil eden Müslümanlar, toplumu cepheleştirecek tavır ve üsluba yönelemezler, itici ve incitici söz ve davranışları tercih edemezler.

Çünkü Müslüman'ın yüce rehberi Allah Resulü Efendimiz (sas) Hazretleri ona;

- 'Birlikte rahmet, ayrılıkta ise azap vardır!' ikazında bulunmuştur.

Bundan dolayı Müslüman ayırıcı değil birleştirici olur, itici değil çekici olur. Toplumu kucaklaştıran, kaynaştıran olmayı inancının ihmal edilmez gereği olarak bilir.

Zira örnek aldığı yüce Rehberi iticiliği değil çekiciliği, uzaklaştıracılığı değil kucaklaştıracılığı talim ve tavsiye buyurmuş, kendisi de hep birleştirici ve kucaklaştıracı örnekler sunmuştur.

Nitekim Aleyhissalat-ü vesselam Efendimizin birleştirici ve kucaklaştıracı tavırlarını anlatan ashabı diyor ki:

- Resulullah (sas) Hazretleri çevresine öylesine birleştirici bir tebessümle muhatap olurdu ki, kendisiyle bir defa görüşen adam daha ayrılmak istemez, Allah Resulü beni herkesten çok seviyor duygusuna girerdi!

Evet, Aleyhissalat-ü vesselam Efendimiz çevresine hep böyle tevazu ve tebessümle muhatap oluyor, "Müminin mümine karşı en güzel ikramı tebessümüdür." buyurarak da hep birleştirici, kucaklaştıracı olma mesajları veriyordu...

Onun bu birleştirici tavrını günümüzde uygulayan alimlerden biri de merhum Şeyh Hacı Muzaffer Ozak'tı. Bu yüzden İstanbul-Beyazıt'taki kitapçı dükkanına her meslek ve meşrepten insan akın eder, hepsi de onun sohbetinden memnun şekilde ayrılırlardı.

Bir defasında ziyaretine bir papaz gelir, hemen ayağa kalkan Şeyhefendi, misafire önce tebessümle muhatap olur, saygı ile yer gösterir. 'Çay-kahve ne emredersiniz?' der. Müşterilerden biri bu hürmetli tavrı pek yerinde bulmaz da papaz çıktıktan sonra:

-Hocaefendi, der, bir din adamının papaza karşı ayağa kalkması uygun mu?

Tereddüt etmeden cevap verir Şeyhefendi:

-Uygun mu ne demek, şarttır şart!.. Adam itirazını sürdürünce o da cevabını sürdürür.

-Efendi dikkat et! der, senin Peygamberin bir Yahudi'nin cenazesine karşı ayağa kalktı, bizlere böyle saygı örneği verdi, diyerek şu tarihî saygı örneğini de anlatır:

-Hazreti Mevlânâ, Konya çarşısında giderken papazın biri yol kenarında kendisine karşı ayağa kalkmakla kalmaz, ayrıca iki büklüm olup saygıyla aşağıya eğilir. Bunu gören Hz. Mevlânâ ise papazdan da aşağıya eğilerek daha fazla bir saygıyla karşılık verir. Niçin papazdan daha aşağı eğildiğini soranlara da şöyle cevap verir:

-Ben İslam'ın temsilcisiyim, tüm faziletlerde olduğu gibi tevazuda da örnek olmam gerekir. Elhamdülillah tevazuda da papazı geçtim, bana layık olan örneği verdim der ve şöyle bağlar sözünü:

-Müslüman tevazuun temsilcisidir, tekebbürün, saygısızlığın değil! Çünkü der Rabb'im'in 'Ahsen-i Takvim' üzere yarattığı insan saygıya layıktır!

Ne dersiniz? Kendi içimizde birlik beraberliğe, kucaklaşıp kaynaşmaya en çok muhtaç olduğumuz şu devrelerde, çevremize karşı tevazuun mu temsilcisi olmalıyız, yoksa tekebbürün, tahakkümün mü? 'Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır!' ikazına muhatap olanlardan beklenen hangisidir?

Hep minnet ve rahmetle andığımız Hazreti Bediüzzaman da bunu mu söylemek istiyor şu tarihi sözüyle:

-Eğer bizler yaşayışımızla İslam'ın özellik ve güzelliğini gösterebilsek sair dinlerin tabileri dahi gruplar halinde İslam'a girerler, bizde gördükleri bu örnek tavırlar karşısında daha fazla ilgisiz kalamazlar. Yeter ki bizler itici değil çekici olalım, mütekebbir değil mütevazı ve mütebessim olalım, uzaklaştırıcı değil kucaklaştırıcı olma görevimizi unutmayalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birbirine dua eden insanlar topluluğu haline nasıl gelebiliriz?

Ahmed Şahin 2012.03.07

Dua kitaplarımızda dikkate verilen şu misal hep hatırimızda olmalıdır.

Resûlullah (sas) Hazretleri ashabına şöyle buyuruyor:

-Allahü Teâlâ'ya günahsız dille duâ edin! Diyorlar ki:

-Yâ Resûlallah, günahsız dilimiz yoktur, nasıl günahsız dille dua edeceğiz?

Şöyle açıklar günahsız dille dua etmeyi:

-Sizin diliniz kendiniz hakkında günahlıdır, ama başkaları hakkında günahlı değildir.

Öyle olunca siz başkaları hakkında günahsız olan dilinizle dua edin, onlar da sizin hakkınızda günahsız olan dilleriyle dua etsinler. Böylece günahsız ağızlarla birbirinize dua etmiş, makbul duaları almış sayılırsınız...

Öyle ise çevremizdeki insanların makbul duasını almak için onların kalp ve gönüllerini kazanmaya gayret etmeliyiz ki, bizden memnun olan insanlar bize günahsız ağızlarıyla dua etsinler, biz de günahsız ağızımızla onlara dua edelim, böylece günahsız ağızlarla karşılıklı dualaşan bahtiyar bir toplumu da oluşturmuş olalım!

Günahsız ağızla duaya bu açıdan baktığımızda çok önemli bir birlik beraberlik hikmeti de dikkatimizi çekmektedir.

- Çünkü çevremizdeki insanların kalbini, gönlünü kazanacak bir sevgi saygı içinde muhatap olmamız gerekir ki, onlar günahsız dilleriyle yaptıkları duâlarına bizi layık görsünler. Hatta kendimizi sevdirdiğimiz çevremizdeki bu insanlar bizi görünce sadece 'Allah razı olsun!' deseler bu da bize makbul dua olarak yetip de artar bile. Çünkü her müminin hayatının hedefidir Allah'ın rızasını kazanmak... Siz çevrenizi memnun ediyor, memnun ettiğiniz insanlardan da böyle dualar alıyor, 'Allah razı olsun' dedirtebiliyorsanız ne mutlu size.

Böylece günahsız ağızla yapılan duaya önem verme hassasiyeti, birbirine dua edecek kadar karşılıklı sevgi saygı içinde olan bir toplumu da oluşturmuş oluyor.

Böyle olmaz da, çevremizi memnun edecek sevecen ve saygılı bir hâl ve ahlâk üzere olmazsak, elbette günahsız dille yapılacak dualardan da mahrum kalırız, kimse bizim için gönülden 'Allah razı olsun' diye dua etme gereği duymaz, günahsız ağızlardan dua alma bahtiyarlığımız da söz konusu olmaz.

Ot gibi bitip ot gibi giden nice insanlar vardır ki, şahsî menfaatlerinin dışında hiç kimseye bir iyilik etme, kalp ve gönlünü kazanma gereği duymaz, toplumun sevgisini kazanacak bir İslâmî hizmetle meşgul olma ihtiyacı hissetmez. Öyleleri için günahsız ağızların duasını alma gibi bir bahtiyarlık da söz konusu olmaz...

Duaya bu açıdan bakınca denebilir ki, her insan çevresindeki konu komşu ve dostlarını memnun etmeye özel bir gayret göstermeli, kalbini, gönlünü kazanmaya önem vermelidir. Çünkü sevgi ve saygısını kazandığı insanlar onu görünce sadece bir 'Allah razı olsun' demeleri bile büyük bir kazançtır. Allah'ın rızasından daha büyük bir kazanç duası düşünülemez mümin insanın hayatında.

Öyle ise herkes çevresine 'Allah razı olsun' dedirtecek iyilikler yapmalı, toplumun duasına sebep olacak hizmetlerde bulunmalı, kendini sevdiren bir tevazu ve tebessüm içinde topluma muhatap olmalıdır.

Ülke çapında tüm insanlar böyle düşünürler de günahsız ağızlarla birbirinin duasını alma niyeti içine girerlerse nasıl bir birlik beraberlik meydana gelir, ne türlü bir kucaklaşma ve kardeşlik duygusu hasıl olur düşünebiliyor muyuz?..

Kaldı ki, bir müminin diğer mümine duâ etmesi, o mümine iyilik etmesi demektir. Rabb'imiz ise, bir iyilik edene on sevap vereceğini bildirmektedir. Öyle ise müminlere dua eden kimse, dua ettiği insanlar sayısınca iyilik sevabı da kazanmakta, böylece sevap kazancı sınırsızlığa, yukarı yükselmektedir.

Zaten namazlarımızdaki Tahiyat'tan sonra okuduğumuz 'Rabbena atina..' duasında

'Rabb'im beni, annemi, babamı ve tüm müminleri affeyle!' diye dua etmekteyiz. Namazdaki tüm müminleri şamil bu duamızı, namaz dışındaki hayatımızda da günahsız ağızlarla tekrarlamak ise, birbirine dua eden insanlar topluluğu haline gelmemizi sağlamaktadır. Bu da bilinçli yaşayan insanlar topluluğu demektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadınlar Günü'nde kadını böyle tanıyan ve tanıtan gördünüz mü?

Ahmed Şahin 2012.03.13

Hocaefendi'nin Beyan kitabında "Dar Bir Çerçeve de Kadın!" tarif ve tanıtımı.

"- İç donanımı itibarıyla kadın bir şefkat abidesi; şefkati de yaratılış ve tabiatındaki özelliğinden gelen bir hilkat nümunesidir...

Bu nezih tabiat hep şefkat söyler, şefkat inler, şefkatle oturur kalkar; bir ömür boyu çevresindekileri şefkatle süzer ve herkese yudum yudum şefkat içirir.

Herkesi şefkatle kucaklayıp herkese şefkat içirdiği aynı anda, inceliğinin ve içtenliğinin gereği olarak da, sürekli ızdırapla yutkunur durur.

Bir tül gibi titrer etrafındaki herkesin üzerine, anne-babasına, kardeşlerine, arkadaşlarına ve bütün yakınlarına; tabii mevsimi gelince eşine, evlatlarına...

Paylaşıırken onlarla zevki, lezzeti, neşeyi, güller gibi açar ve çevresine gülücükler saçar...

Görünce de onlarda tasayı, kederi, yapraklar gibi sararır, solar ve hüznle inler, üzülür...

Her zaman güzel şeyleri görmek, güzelliklerle içli dışlı olmak ister. Ne var ki bazen umduklarını bulur, bazen de umdukları yok olur... Bazen çevresinde rüzgâr hep zorlu eser ve sarsar gönül bağladığı her şeyi.

İşte o zaman inleyerek dolaşır her yerde. Hafakanlarla köpürür durur ve içten içe gözyaşlarıyla soluklanır.

Ruh ufkı itibarıyla eşini bulmuş ve çocuklarıyla susuzluğunu giderebilmiş bir kadının, Cennet hurilerinden ve böyle birinin gözetiminde örgülenmiş yuvanın da Firdevs'ten farkı yoktur!..

Herhalde böyle bir Cennetliğin gölgesinde, şefkat yudumlama yudumlama yetişen çocukların da ruhanilerden farkı olmayacaktır...

Böyle bir yuvada, tenler ve cesetler ayrı ayrı görünse de, herkese ve her şeye hükmeden can bir tanedir.

Her zaman kadından fışkırıp bütün yuvayı saran bu can, manen bir büyü, bir ruh gibi herkesin üzerinde kendini hissettirir ve adeta onları sırlı yerlere yönlendirir.

Kalp ufkunu karartmamış ve ruhunun önü açık bir mübarek kadın, aile sistemi içinde tıpkı bir kutup yıldızı gibidir; hep yerinde durur, kendi etrafında döner, sistemin diğer üyeleri ise varlıklarını her zaman onun çevresinde şekillendirir ve ona bağlılık içinde hedeflerine yürürler...

Evet, herkesin yuva ile münasebeti muvakkat, sınırlı ve izafidir. Kadın ise başka bir işi olsun olmasın, içinde şefkat, merhamet, sevgi macunu kaynatıp durduğu mutfağıyla sürekli evinin orta yerinde dimdik ayakta durmakta ve duygularımıza neler neler pişirip sunmaktadır?..

Duygu ve düşünce dünyasıyla sonsuza tam yönelmiş bir kadın, hiçbir mürşit ve hiçbir muallimin duyuramayacağı şeyleri duyurur ruhlarımıza!.. Gönüllerimizi, zamanın solduramayacağı, kimsenin silemeyeceği en enfes manaların, en nefis hatlarıyla süsler; derken şuuraltı donanımımızla, bizi daha sonraki hayatımızda, peyleyebileceğimiz nice potansiyel zenginliklere ulaştırır!..

Biz her zaman böyle yetkin "insan-ı kamile" bir kadının huzurunda, ruhlarımıza ötelerin merhamet, şefkat şiirinin döküldüğünü duyar gibi olur ve içimizin derinliklerinde hep uhrevileşmenin neşesiyle ürperir dururuz!.."

Kadının yaratılışındaki bu eşsiz özelliğini fark etmeyip hesaba katmadan vasıfsız bir işçi gibi erkeklerle yarışa sokarsanız, onun iç dünyası itibarıyla erişilmezliklerini yok saymış, sahası dışında değerlendirmeye tabi tutma haksızlığına yönelmiş olursunuz. Bu haksızlık ise basit görülüp geçilecek bir saygısızlık değildir.

Halbuki kadın kendi görev yerinde ve sahasında eşsizdir, erişilmezdir, ulaşılmazdır!..

Aile bireylerini mıknaatıslı şefkatiyle sinesine çekerek aileyi dağılmaktan koruyan kurtarıcılığa sahip bir kahramandır. Bu yanıla kadın, hiçbir yarışta geçilemeyecek özellik ve eşsizlikte koruyucu ve kurtarıcı bir şefkat kahramanıdır.

Kadının iç donanımı itibarıyla bu özellik ve eşsizliğini görmezlikten gelenler, yanlış rakiplerle yanlış kulvarlarda yarışa çıkarmakta, böylece yetersizlik görüntüsü vererek büyük haksızlıklara maruz bırakmaktalar... Artık bu farkın farkına varılması, bu saygısızlığın sona erdirilmesi gerekmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kadınlar Günü'nde kadını böyle tanıyan ve tanıtan gördünüz mü?

Ahmed Şahin 2012.03.14

Hocaefendi'nin Beyan kitabında "Dar Bir Çerçeve de Kadın!" tarif ve tanıtımı.

"- İç donanımı itibarıyla kadın bir şefkat abidesi; şefkati de yaratılış ve tabiatındaki özelliğinden gelen bir hilkat nümunesidir...

Bu nezih tabiat hep şefkat söyler, şefkat inler, şefkatle oturur kalkar; bir ömür boyu çevresindekileri şefkatle süzer ve herkese yudum yudum şefkat içirir.

Herkesi şefkatle kucaklayıp herkese şefkat içirdiği aynı anda, inceliğinin ve içtenliğinin gereği olarak da, sürekli ızdırapla yutkunur durur.

Bir tül gibi titrer etrafındaki herkesin üzerine, anne-babasına, kardeşlerine, arkadaşlarına ve bütün yakınlarına; tabii mevsimi gelince eşine, evlatlarına...

Paylaşırken onlarla zevki, lezzeti, neşeyi, güller gibi açar ve çevresine gülücükler saçar...

Görünce de onlarda tasayı, kederi, yapraklar gibi sararır, solar ve hüznle inler, üzülür...

Her zaman güzel şeyleri görmek, güzelliklerle içli dışlı olmak ister. Ne var ki bazen umduklarını bulur, bazen de umdukları yok olur... Bazen çevresinde rüzgâr hep zorlu eser ve sarsar gönül bağladığı her şeyi.

İşte o zaman inleyerek dolaşır her yerde. Hafakanlarla köpürür durur ve içten içe gözyaşlarıyla soluklanır.

Ruh ufku itibarıyla eşini bulmuş ve çocuklarıyla susuzluğunu giderebilmiş bir kadının, Cennet hurilerinden ve böyle birinin gözetiminde örgülenmiş yuvanın da Firdevs'ten farkı yoktur!..

Herhalde böyle bir Cennetliğin gölgesinde, şefkat yudumlama yudumlama yetişen çocukların da ruhanilerden farkı olmayacaktır...

Böyle bir yuvada, tenler ve cesetler ayrı ayrı görünse de, herkese ve her şeye hükmeden can bir tanedir.

Her zaman kadından fışkırıp bütün yuvayı saran bu can, manen bir büyü, bir ruh gibi herkesin üzerinde kendini hissettirir ve adeta onları sırlı yerlere yönlendirir.

Kalp ufkunu karartmamış ve ruhunun önü açık bir mübarek kadın, aile sistemi içinde tıpkı bir kutup yıldızı gibidir; hep yerinde durur, kendi etrafında döner, sistemin diğer üyeleri ise varlıklarını her zaman onun çevresinde şekillendirir ve ona bağlılık içinde hedeflerine yürürler...

Evet, herkesin yuva ile münasebeti muvakkat, sınırlı ve izafidir. Kadın ise başka bir işi olsun olmasın, içinde şefkat, merhamet, sevgi macunu kaynatıp durduğu mutfağıyla sürekli evinin orta yerinde dimdik ayakta durmakta ve duygularımıza neler neler pişirip sunmaktadır?..

Duygu ve düşünce dünyasıyla sonsuza tam yönelmiş bir kadın, hiçbir mürşit ve hiçbir muallimin duyuramayacağı şeyleri duyurur ruhlarımıza!.. Gönüllerimizi, zamanın solduramayacağı, kimsenin silemeyeceği en enfes manaların, en nefis hatlarıyla süsler; derken şuuraltı donanımımızla, bizi daha sonraki hayatımızda, peyleyebileceğimiz nice potansiyel zenginliklere ulaştırır!..

Biz her zaman böyle yetkin "insan-ı kamile" bir kadının huzurunda, ruhlarımıza ötelerin merhamet, şefkat şiirinin döküldüğünü duyar gibi olur ve içimizin derinliklerinde hep uhrevileşmenin neşesiyle ürperir dururuz!.."

Kadının yaratılışındaki bu eşsiz özelliğini fark etmeyip hesaba katmadan vasıfsız bir işçi gibi erkekle yarışa sokarsanız, onun iç dünyası itibarıyla erişilmezliklerini yok saymış, sahası dışında değerlendirmeye tabi tutma haksızlığına yönelmiş olursunuz. Bu haksızlık ise basit görülüp geçilecek bir saygısızlık değildir.

Halbuki kadın kendi görev yerinde ve sahasında eşsizdir, erişilmezdir, ulaşılmazdır!..

Aile bireylerini mıknaatıslı şefkatiyle sineline çekerek aileyi dağılmaktan koruyan kurtarıcılığa sahip bir kahramandır. Bu yanıyla kadın, hiçbir yarışta geçilemeyecek özellik ve eşsizlikte koruyucu ve kurtarıcı bir şefkat kahramanıdır.

Kadının iç donanımı itibarıyla bu özellik ve eşsizliğini görmezlikten gelenler, yanlış rakiplerle yanlış kulvarlarda yarışa çıkarmakta, böylece yetersizlik görüntüsü vererek büyük haksızlıklara maruz bırakmaktalar... Artık bu farkın farkına varılması, bu saygısızlığın sona erdirilmesi gerekmektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Namaza Dikkat!" kitabından önemli hatırlatmalar..

Ahmed Şahin 2012.03.15

Şahdamar Yayınları, eserlerini büyük bir zevkle okuduğumuz muhterem Mehmet Akar Hoca'nın "Namaza Dikkat" kitabını okuyucularının istifadesine sundu.

165 sayfalı kitapta önce Efendimiz (sas) Hazretleri'nden unutulmaz namaz hassasiyeti örnekleri verilmekte, sonra da maneviyat büyüklerinden, özellikle de Bediüzzaman Hazretleri'nin namazlarından misaller sunulmakta, namazın önemine, manevi derinliğine dikkatler çekilerek namaza olan ilgimiz en yüksek seviyeye çıkarılırken, "Allah Gafur'dur, Rahim'dir, affeder." diyerek namazı ihmal edenlere de önemli uyarılarda bulunmaktadır. Sözü daha fazla uzatmadan birlikte okuyoruz bu önemli hatırlatmaları:

- "Allah affeder" diye düşünmek ne kadar doğru ve yerinde ise, "Allah affeder." diyerek Allah'a isyan etmek de o kadar eğri ve yanlıştır.

Haşa, Allah'ın affediciliği hiç kimsenin namazsızlığına veya günahına bahane yapılamaz. Allah'ın bu gibi sıfatlarının sıkça tekrar edilmesi, ümitsizliğe düşmemek içindir, yoksa ibadeti ve itaati ihmale gerekçe göstermek için değildir.

- "Allah affeder" laubaliliği ile günah işlemek, o günahı daha fazla gazap-ı İlahi'ye sebep olabilir. Çünkü bu sözde pişmanlık yoktur. Bu sözde sorumsuzluk ve saygısızlık vardır!.

- Namaz kılmayanların veya günah işleyenlerin, namazsızlığa veya günaha "Allah affeder" diyerek devam etmeleri, devleti tanımayan, yol kesen, hak gasbeden, kan döken eşkıyanın, "Adil devlet sana bunun hesabını sorar." diyenlere, "Bizim devletimiz büyüktür, şefkatlidir, göreceksiniz beni cezalandırmayacak, vali yapacak." diyerek savunma yapmak kadar akılsızlık ve mantıksızlıktır.

- Bir saltanatın şefkati ne adar hakikatse, adaleti de o kadar hakikattir. Sultan kendisini ve emrini tanımayan, huzuru bozandan, başkalarına zarar verenden hesap sorar. Hesap sorması merhametine mani değildir, merhametinin neticesi, adaletinin de gereğidir.

- Namaz, Allah'tan ebedi saadet isteme talebidir. Talep etmeden almayı beklemek, tarlaya tohum ekmeden mahsul beklemek gibidir, kimsenin O'nun tarlaya tohum atma kanununa riayet etmeden mahsul beklemeye hakkı olmasa gerektir.

- İnsan tohum saçar, Cenab-ı Hak bitirir. Tohum saçmadan, "O yine de buğday verir, tarlamı başaklarla doldurur, çünkü O merhametlidir." diyen adam, Rabb'ini kendi hevesinin mahkûmu gibi görmeye çalışıyor demektir..

- Evet, Rabb'imiz tekrar tekrar affedendir. Gaffar'dır. Ancak kula düşen, O'nun Gaffar ve Gafur olduğuna inandığı kadar, Adil ve Kahhar olduğuna da inanmaktır. İbadet edenle isyan edeni bir tutmayacağının da farkında olmaktır.

- Unutulmamalı ki namaz, yaratılmış olan bir varlığın hayatında ulaşabileceği en yüce makam, oturabileceği en nihai mertebedir!. İslamiyet'te imandan sonra gelen en mühim görev ve hiçbir şekilde ihmali kabul edilmeyen mükellefiyettir namaz!. Mezheplerin namaz kılmayan bir insanın Müslümanlıktaki yerini tarif eden hükümlerine bakıldığında meselenin olmazsa olmazlığı açıkça anlaşılacaktır.

- Vaktinde kılınamayan namaza "faite" denmesi bile meselenin ciddiyetini anlatması açısından manidardır. "Faite" kaçmış demektir. Yani bu kelime ile kazaya kalan namaz, Müslüman'ın elinde olmayan sebeplerle kaçmış namaz, denmektedir. Yoksa bir Müslüman'ın hem Allah'a inanıp hem O'nun emrine mazeretsiz uymaması düşünülemez, der gibi bir ince ve derin ikaz vardır bu tarifte.

- Efendimiz (sas) Hazretleri kıyamet günü mümin, amelleri arasında önce namazın hesabını verecek, bu hesap kolay geçerse gerisi de kolay geçecek, namazın hesabı zor geçerse gerisi de zor olacaktır, ikazında bulunmuştur.

- Eğer namazın farzında eksiklik çıkarsa, Rab Teala Hazretleri: "Bakın kulumun nafiləsi var mı?" buyuracak. Böylece, farzın eksikleri, müminin kıldığı nafile namazları ile tamamlanacaktır. Bu itibarla nafilelerde ihmal olmamalı ki, farzlardaki eksikleri nafilelerle tamamlama çaresi de kaçmamış olsun..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Çağın Vicdanı Bediüzzaman' kitabından farklı teşhis ve tespitler...

Ahmed Şahin 2012.03.20

Prof. Dr. Nevzat Tarhan, ilim ve fikir adamlarının dikkatini çekecek derecede değerli görülen kitabında, Bediüzzaman'ın şahsiyeti, eserleri, hizmetleri konusunda bir psikiyatrist gözüyle çok farklı teşhis ve tespitlerde bulundu.

Bu dikkat çekici teşhis ve tespitlerden bazılarını sizinle paylaşmayı faydalı buldum. Ünlü bilim adamı, gerçek manada ve layık olduğu ölçüde henüz tanınmadığını ifade ettiği Bediüzzaman'ı bir psikiyatrist gözüyle (özetle) şöyle tanıtıyor bizlere:

- Bediüzzaman'ı incelerken hem Doğu'yu hem de Batı'yı bilen farklı bir kişilikle karşı karşıya olduğumu anladım. Hayret duyguları veren fikir ve davranışlarını, abartıdan arındırılmış ilmi ölçülerle tarif ve tespiti ihtiyaç duydum. İşte bu anlayışla diyorum ki:

- O bir idealistti. Çünkü Kur'an'ın sönmez ve söndürülmez bir eser olduğunu insanlığa kanıtlamak için 28 yıllık sürgün ve çilelere rağmen geri adım atmamıştı.

- O bir innovatifti: Çünkü iman ilimlerinde değişim üretmişti ve 'ulu kişi' merkezli değil, kitap merkezli değişimi hayata geçirmişti!
- O bir realistti: Çünkü amacına ulaşmak için gücünün yettiği ve kontrol edebileceği çözümler üretebilmişti. Şiddete karşıydı. Namık Kemal'in "Barika-i hakikat müsademe-i efkardan çıkar" yani "Fikirlerin çarpışmasından hakikat kıvılcımları çıkar" sözünü önemsemişti.
- O bir aktivistti: Çünkü sadece eser yazmadı, eserleri Anadolu'da yaygın olarak okunması için vatan sathını bir mektep yaptı.
- O bir sosyolog gibiydi: Çünkü yüz yıl önceden bugünü görebilmişti, o zamanda bile Güneydoğu'nun sorununu eğitimin çözeceğini görerek ırkçılığa karşı eğitim istedi. "Cehalet, zaruret ve ihtilaf"ı, üç düşman olarak tanımlayıp Abdülhamid'e çağrıda bulundu ve doğuda din ilimleriyle fen bilimlerini buluşturan bir üniversite kurarak aydınlanmayı savundu.
- O bir psikolog gibiydi: Çünkü yazdığı Hastalar Risalesi ve Vesvese Risalesi gibi eserleri, önleyici sağlıkta çözüm üretme kapasitesine sahipti. Hutbe-i Şamiye isimli eserinde ise toplumsal psikolojiyi ilginç biçimde analiz etti ve ümit aşıladı.
- O bir savaşçıydı: Çünkü, saldırgan materyalizmi akıl yürütme yöntemleri kullanarak tek tek çürütebiliyordu. "Büyük cihad, manevi cihaddır" tespitiyle, bu çağda maddi kılıçların kınına girmesi gerektiğini, buna karşılık bu zamanın hakikat kılıcıyla yapılacak bir manevi cihadın zamanı olduğunu söyledi.
- O bir direnişçiydi: Çünkü tek partili dönemlerde toplumsal muhalefeti tek başına temsil etti, 18 defa zehirlendiği halde geri adım atmadı, sivil itaatsizliğin bir örneğini sundu.
- O bir barışçıydı: Çünkü geliştirdiği müspet hareket metodu ile kavga çıkarmadan amacına ilerledi. Cihad kavramında bu çağa, manevi cihad anlayışının uyduğunu savundu. "Medenilere galebe ikna iledir, söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir." diyerek barış içinde mücadeleyi seçmiş, şiddeti reddetmişti. Hatta dini din için seven Hristiyanlara dahi çok sıcak yaklaşmıştı. Fener Patriği'ni makamında ziyaret etmesi ilginçti.
- O bir spiritüalistti: Çünkü ihlas ve samimiyet olarak adlandırdığı büyülü gücü her haliyle yaşayabilmişti.
- O bir bilgin ve bilge idi: Çünkü ilimle hikmeti birleştirmişti.
- O sahici bir insan, şefkatli bir üstad, yoksul ama kanaat zengini bir hoca, müthiş bir bellek, keskin bir zekâ, şaşırtıcı bir muhakeme gücüne sahip müstesna kimlikli...
- Tarihte onun kadar yanlış anlaşılmış bir başka yüksek kamete az rastlanır diye düşündüm. Balık okyanusta doğar, yaşar ve ölür; fakat okyanusu bilmez. Bunun gibi, hakikatin kölesi olan hür adam Bediüzzaman'ı da muasırları bilememiş, gerçek kimliğiyle henüz tam olarak tanınamamıştır!..
- Bu konuda yaptığım araştırmada ulaştığım net bilgileri saklayamazdım. Gerçekleri arayanlara yardımcı olmam gerekir diye düşündüm, böylece alışılmışın üstünde çarpıcı örneklerle dolu 'Çağın Vicdanı' çıktı ortaya...

Devamı, Nesil Yayınları'nda çıkan 290 sayfalı 'Çağın Vicdanı Bediüzzaman' kitabında.

Duamızın kabul olması için nelere dikkat etmeliyiz?

Ahmed Şahin 2012.03.21

Soru: Dualarımızda yanlış ve noksanlar mı var acaba, diye şüpheye düşüyorum. İsteklerimiz gerçekleşmeyince kabul olmayan dualar yaptığımızı sanıyorum. Bilgi verebilir misiniz dua yapma konusunda? Neleri nasıl bir niyetle okuyarak dua yapmalıyız?

Elbette hepimiz dualarımızın kabul olmasını dileriz. Bunun için ilk tedbir olarak dualarımızı kabul şartlarını yerine getirerek yapmaya dikkat ederiz.

Bu sebeple dualarımıza salavat-ı şerife ile başlarız, sonunda da salavat-ı şerife okuyarak bitiririz.

-Niçin dualarımıza salavat-ı şerife ile başlar, salavat-ı şerife ile bitiririz?

Çünkü salavat-ı şerife Efendimiz (sas) Hazretleri'ne yapılan duadır. Rabb'imiz Resul'ü için yapılan duaları kabul buyuruyor, reddetmiyor. Öyle olunca biz de dualarımızın başında ve sonunda salavat-ı şerife okuyarak kabul olan iki dua arasına almak isteriz dualarımızı. Böylece iki makbul dua arasında kalan duamızın da kabul olacağını ümit ederiz..

Duada dikkat edilmesi gereken ikinci önemli husus:

-Dua, kalb ve kafa birliği içinde yapılmalı, ağız dua ederken kalb ve kafa başka mevzularla meşgul olmamalı, dilinden dökülen duaları kalb de farkında olarak tasdik etmelidir. Yani ağızla dua eden kimsenin kalbi de söylediğinin farkında ve tasdikinde olmalıdır. Yoksa kalb başka şeyler düşünüyor, dil ise ezberlediği başka şeyleri söylüyorsa dille kalb arasında kopukluk var demektir.

Buna 'gafil kalb duası' denmektedir. Hadiste "Gafil kalbin duası kabul olmaz." ikazında bulunulmuştur.

Demek ki duada esas olan, kalbdeki sızlanma ve inlemeler dile aksetmeli, dil kalbin feryatlarını ürperti içinde Rabb'ine arz ediyor halde olmalıdır ki, duanın kabul olma şartı olan kalb ve kafa birliği sağlanmış olsun.

-Duamız kabul olmuyor, zannıyla dua terk edilmemelidir.

Çünkü şartlarına uygun yapılan duada boş dönmek yoktur. Zaten içimizden dua isteği gelince bilmeliyiz ki, Rabb'imiz elimizi boş çevirmeyecek, isteğimizin ya aynını, yahut da daha hayırlısını verecek; hatta dünyada vermese de ahirette verecektir. Çünkü bir şeyler vermeyecek olsaydı, boşa çevireceği elimizi Zat'ına doğru uzatma arzusunu bize ilham etmeyecekti.

Nitekim bu önemli anlayışı Hazret-i Bediüzzaman şöyle vecizeleştirmiştir:

-Vermek istemeseydi, istemek hissi vermezdi!

Gerçekten de Rabb'imiz vermek istemeseydi, istemek hissi vermeyecek, boşa çevireceği elimizi dergahına doğru uzatma arzusu uyandırmayacaktı.

Ancak, gerçek böyle olmasına rağmen bizler bazen ümitsizleşiyor, isteğimiz dünyada yerine gelmezse duamız kabul olmadı, vehmine kapılıyor, duamız boşa gitti, zannına bile düşebiliyoruz.

Halbuki şartlarına uygun yapılan duada boş dönmek yoktur.

Çünkü dua bir ibadettir. İbadet olunca, elimize peşin bir şey geçmese dahi, dua ibadetimizi yerine getirmiş, kulluk borcumuzu eda etmiş oluruz. İşte bu ibadet borcumuzu ödemiş olmak dahi başlı başına bir borç ödemesidir.

Namaz borcu gibi dua borcumuzu da yerine getirmiş olmamızın ifadesidir.

Kaldı ki, hangi nimetin hangi duamız hürmetine bize geldiğini de pek bilemiyoruz. Belki sahip olduğumuz nimetlerin birçoğu kabul olmadığını zannettiğimiz dualarımız hürmetine gelmiş bulunmaktadır.

Aleyhissalat-ü Vesselam Efendimiz, merhamet ve kerem sahibi Rabb'imizin Zat'ına uzanan elleri boş çevirmeyeceğini haber verdiği hadisinde şöyle buyuruyor:

-Allah (cc) merhamet ve ikram sahibidir. Kulun eli O'na doğru ümitle uzansın da o eli boş çevirsin, hayırla doldurmasın, Rabb'im bundan haya eder!.

Yeter ki duamız edebine ve usulüne uygun olarak yapılmış olsun. Bir ibadet şuuru içinde, kalb ve kafa birliği içinde ürpererek yapılsın, ağzın söylediğinden kalb ve kafa habersiz bulunmasın.

Bediüzzaman Hazretleri, kulun yaptığı duasını şöyle tarif etmektedir:

-Dua bir ibadettir. İbadetin faydası ise ahirete bakar. Dünyevi istekler hasıl olmazsa 'O dua kabul olmadı.' denilmez. Belki 'Daha hayırlı şekilde kabul edilerek karşılığı ahirete tehir edildi.' denir, vakti bitmeyen dua ibadetine devam edilir..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aile içi anlaşmazlıklarda 'akla kapı aç, iradeyi elden alma' anlayışı

Ahmed Şahin 2012.03.27

Okuyucum, aile fertleriyle maruz kaldığı zorluklardan dolayı ümitsizliğe kapılmış, sıkıntılarını anlattıktan sonra da, bu durumda ne yapip nasıl bir tavır takınacağını bilemez hale geldim, diye de çaresizliğini eklemiş.

Aslında aile fertlerimizle münasebetteki zorlukları çözme konusunda çaresiz değiliz. Ölçülerimiz vardır. Münasip düşeni münasip şekilde dile getirir, gerisini ilahi takdire bırakarak duamıza devam ederiz. Bu konuda geçmişten beri sıkça ifade ettiğim bir ölçümüzü tekrar etmekte fayda görmekteyim okuyucumun bu çaresizlik sorusu üzerine. Meşhur sözdür: -Büyüklerin sözleri, sözlerin büyükleridir! derler. Ben de bu sorular vesilesiyle büyüklerin koruyucu ve kurtarıcı sözlerinden birini bir daha arz etmek istiyorum bugün.

Çünkü büyüklerin bu gibi sözleri anahtar sözlerdir. Bu sözleri zorlandığınız yerlerde anahtar gibi kullanır, kapalı kapıları ardına kadar açar, çıkış yolu bulabilir, çaresizliğe düşmezsiniz. En azından ben bana düşeni yaptım gerisi Rabb'imın takdirine kalmıştır, diyerek huzur bulur, duanıza devam edersiniz. Misal olarak diyelim ki, beyinizi, hanımınızı, oğlunuzu, kızınızı, ya da bir başka yakınınızı olmasını istediğiniz doğru çizgide bulmuyor, ama istediğiniz istikamete de yönlendirmeyi istiyorsunuz! Böyle bir zorluğunuz var aile içindeki bireylerinizle.. Çoğumuzda da olduğu gibi.. Çare susup da seyirci kalmak, diyemeyiz. Çünkü susmak hem sizi rahatsız eder; hem de görevinizi yapmamış duruma düşebilirsiniz. Çare, bildiğiniz doğruları anlatmak, düşündüğünüz

gerçekleri dile getirmek. Ama nasıl anlatacak, size düşeni nasıl ifade edeceksiniz ki, yara yapmadan tedavi etmiş, tahribe sebep olmadan tamirde bulunmuş olasınız?

Bütün mesele buradaki üslubun tayin ve tespitinde. İşte burada büyüklerin anahtar sözleri imdadımıza yetişiyor, Hazret-i Bediüzzaman'ı dinliyoruz. Meşhur sözünde diyor ki: -Akla kapı aç; iradeyi elden alma! Evet, muhatabın aklına, mantığına kapı aç, muhakemesine, muhasebesine düşündüğün doğruları aktar, anlat. Ama nasıl? Tahrik etmeden, teşhire sapsmadan, düşünmesini önleyecek öfkeye sebep olmadan. Dayatma ve direktmeye gitmeden. Yani, aklına kapı açarak, iradesini elinden almayarak.. Benim bildiğim doğru budur, yine de sen bilirsın, diye vicdanına havale ederek..

Bu gibi zıt durumlarda unutulmaması gereken bir gerçek de şudur: Kimse kimseyi zorla, tepkiyle, ısrarla istediği çizgiye getiremez, dilediği doğruyu benimsetemez. Hidayet ve istikamet, Allah'ın dilemesine, Rabb'imizin hikmetine bağlıdır. Ne zaman, ne mekânda senin istediğin olacak, orasını hikmet sahibi Rabb'imize bırak, ümidini yitirme, huzuruna gölge düşürme ve de ki: - Rabb'im, ben aciz bir kulum, istikamet düzeltmek benim haddim değildir. Benim görevim, akla kapı açmak, iradeyi elden almamaktır!. Ben bunu yapmaya çalışıyorum, gerisi senin takdirindedir. Bundan sonrası sana aittir!.. Tıpkı Allah'ın sevgili kulu Rabia'nın dediği gibi:

Gecenin karanlığında evine giren hırsız alıp götürcek bir şey bulamaz. Çıkıp gitmek üzere iken kıldığı namazı bitiren Rabia, hırsıza ihlasla seslenir: -Ey Allah'ın kulu, kusura bakma, evimizde sana yarayacak bir şey yoktur. Ne olur kapının yanındaki ibrikten bir abdest al, iki rekat namaz kıl da Rabia'nın evinden büsbütün eli boş çıkma!.. Rabia'nın akla kapı açıp, iradeyi elden almayan bu ihlaslı sözü etkisini gösterir, hırsız yanındaki ibrikten titreyen elle tutarak abdestini alıp namaza durur ve gözyaşları içinde secdeye iner. İşte bu sırada ellerini açan Rabia şöyle yalvarır: -Rabb'im der, ben bana düşeni yaptım bundan sonrası Sana aittir!..

Demek isterim ki, siz de size düşeni yapın, akla kapı açın iradeyi elden almayın. Sonra da ellerinizi açıp iltica edin: -Rabb'im, ben bir aciz kul olarak bana düşeni yapıyorum, bundan sonrası Sana aittir! Kalbine, gönlüne doğruları Sen ilham eyle.. Vakti gelince layık olanı ne ise o olacak, İlahî takdir yerini bulacaktır. Yeter ki sen vazifeni yap, vazife-i İlahiye karışma! Vazifen olmayan takdirle de uğraşma.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nükte ve fıkralarla tebessüm ve tefekküre ne dersiniz?

Ahmed Şahin 2012.03.28

Halife Harun Reşid, Bağdat kırlarında çevresiyle birlikte geziye çıktığı sırada ağaç altında uyuyan bir adamı görür ve yanındakilere; "Şu adamı uyandırın, otların arasından çıkan bir yılan onu sokup öldürebilir." der.

Hemen uyandırılan adam bakar ki karşısında Harun Reşid var. "Sultanım neden uyandırdınız beni der, rüyamda padişah olarak seçilmiştim, tahtımda oturmuş çevreme ne güzel emirler veriyor, hizmetçileri çevremde koşturuyordum." diye söylenir.

Harun Reşid gülerek cevap verir: "Efendi der, uykudaki padişahlıktan ne olur ki, işte böyle gözlerini açınca padişahlık falan kalmaz, yok olup gider!" Adam şöyle cevap verir: "Sultanım der, benim padişahlığım gözümü açınca yok olup gitti, seninki de gözünü kapayınca yok olup gidecek, aramızda büyük bir fark mı var sanki?" Bu cevap karşısında düşünmeye başlayan Halife: "Efendi der, aslında uykuda olan sen değil benmişim, ben seni

yılandan kurtarmak için uyandırmıştım, sen de beni saltanat gafletinden kurtarmak için uyarmış oldun." Bundan sonra sıkça tekrar ettiği söz hep aynı olur. "Ey Harun, gözünü kapayınca yok olacak saltanatına sakın güvenme!"

Benzeri bir göz açıp yumma saltanat tarifi de Hazret-i Mevlânâ'dan gelir. Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubad Hz. Mevlânâ'ya, "Sultanlığımı sana devretmeye hazırım şayet kabul buyursan." deyince Hz. Mevlânâ şöyle cevap verir:

"Biz sizin kısa süren sultanlığınıza talip değiliz. Çünkü sizin sultanlığınız gözünüzü kapayınca biter, bizim sultanlığımız ise gözümüzü kapayınca başlar. Biz göz kapayınca bitene değil başlayan sultanlığa talibiz!"

Somuncu Baba'yı üzen fazla dünyalık!

Bursa'nın maneviyat büyüğü Somuncu Baba, tarlası olup da tohumu olmayan yoksul talebesine bir çuval buğday vererek; "Tarlanın yarısını kendin için, yarısını da benim için ek." der. Talebe bu yardıma sevinerek tarlanın yarısını kendi adına yarısını da hocası adına eker. Ekinlerin yetiştiği mevsimde, hocasıyla birlikte tarlaya gelirler. Talebeye ait kısımdaki ekinler gayet iyi ve gür yetişmiş, hocasınınki ise zayıf ve cılız kalmış. Somuncu Baba, iyi yetişen mahsulün kimin olduğunu sorar. Talebe de utancından "Sizin efendim." der. Buna üzülen Somuncu Baba söylenir:

-"Biz ahiretimizin mamur olması için dua ediyorduk, demek ahiretimiz yerine dünyamız mamur olmaya başlamış, ücretimizi dünyada alıyor, ahiretimize bir şey bırakmıyor muyuz yoksa." diye üzüntüsünü açıklayınca talebesi gerçeği anlatmak zorunda kalır:

"Efendim der, aslında iyi olan taraf bana aittir, zayıf olan da size aittir. Utancımdan dolayı iyi olanın size ait olduğunu söyledim."

Somuncu Baba'nın yüzünde tatlı bir tebessüm dolaşır:

"Şimdi oldu evlat." der, "Ekinin gür tarafının bana ait olduğunu duyunca, 'Dünyada alacağınızı aldınız ahirette isteyecek bir şeyiniz kalmadı.' denecek olan servet sahiplerinden mi oluyorum yoksa diye endişe ettim!."

Geylani Hazretleri: "Büyüklerin üzerine sinek konmazmış, sizin üzerinize de sinek konduğunu hiç görmedik." diyenlere şöyle cevap verir: "Bana sinek neden konsun ki, üzerimde ne dünyanın pekmezi var, ne de ahiretin balı?"

Rahmetli Şeyh Hacı Muzaffer Ozak, muhataba göre nükteli söz söylemesini bilen biriydi. Dükkânına giren laubali bir adam; "Selamünaleyküm babalık." der . O da: " Aleyküm selam kuru kalabalık!" diye karşılık verir.

Şam'ın büyük velilerinden Bilal bin Saad'a, gerçek dostun tarifini sorarlar. Gerçek dostu şöyle tarif eder: "Her görüştüğünüzde avucunuzun ortasına bir altın koyan gerçek dost değildir. Asıl, her görüştüğünüzde dindarlığınızı bir kat daha kuvvetlendirendir gerçek dost!."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sıkıntılarımıza, dağ başındaki bu çoban kadar sabrediyor muyuz?

Soru sahibi kardeşimiz diyor ki:

Bazen sıkıntı ve musibetlere maruz kalıyor, birtakım rahatsızlıklarla karşılaşyoruz. Böyle üzüntülü devrelerde sabretmemiz gerekirken, duygularımızı kontrol edemiyor, halimizden şikâyet eder hale de gelebiliyoruz. Yaşlı ninemiz de, 'Allah razı olmaz halinden şikâyet edenlerden' diye bizi ikaz ediyor, isterseniz gazetede ki hocanızdan sorun diye de adres gösteriyor. Gerçekten de Rabb'imiz razı olmaz mı maruz kaldığı musibetlerden şikâyet edenlerden? Bu konuda vereceğiniz bilgilerle bizi aydınlatabilir misiniz?

Nasıl bir duygu ve düşünce içinde olmalıyız sıkıntı ve zorluklar karşısında?

Konuya maneviyat büyüklerimizin bakışıyla baktığımızda tereddüt etmeden diyebiliriz ki:

- Hayatta eksik olmayan üzüntülü ve sıkıntılı devrelerde duygu ve düşüncelerimizi kontrol etmeli, Rabb'imizin hakkımızdaki takdirlerine gönülden razı olmalı, itiraz ve isyan duygularına benzeyen şikâyetlere asla yönelmemeliyiz. Çünkü biz, Rabb'imizin hakkımızdaki takdirlerine ne kadar razı olursak Rabb'imiz de bizden o kadar razı olmaktadır. Öyle ise Rabb'imizin razı olacağı sabır ve şükür duyguları içinde karşılamalıyız maruz kaldığımız sıkıntı ve musibetleri.

Gazali Hazretleri'nin İhya'sında verdiği şu misal, bu konuda bizi düşündürmelidir:

Rivayete göre Hz. Musa aleyhisselam Tur'daki münacatında; "Rabb'im Sen kullarından ne zaman razı olursun?" diye sormuş. Rabb'imiz de şöyle cevap vermiş:

- Kullarım benden ne zaman razı olurlarsa, ben de onlardan o zaman razı olurum!.

Demek ki Rabb'imizin takdir buyurduğu sıkıntı ve zorlukları sabır ve şükür duyguları içinde rıza ile karşılamalı, asla şikâyetçi duruma girmemeliyiz. Çünkü hayatta eksik olmayan sıkıntı ve musibetler, bizim kulluk imtihanımızdır. İmtihanı kazanmak ise sabırla, şükürle, rıza ile mümkün olur. Şikâyetle, itirazla değil.

Bu sebeple Hz. Ömer Efendimiz der ki:

- İster bollukta olsun isterse darlıkta Rabb'immin hakkımdaki tüm takdirlerine gönülden razı olurum. Bolluk verince memnun olup darlık verince şikâyetle yönelmek gibi bir yanıştan da yine Rabb'immin korumasına sığınırım.

İslam büyüklerinden Fudayl bin İyad da sabır ve rıza konusunu şöyle anlatır:

- Kul, Allah'ın verdiği nimetlerden nasıl razı oluyorsa, takdir ettiği musibetlerden de öyle razı olmalı, şikâyetle yönelmemelidir ki, hayat boyu eksik olmayan sıkıntılara karşı sabır imtihanını kazanmış olsun.

Sıkıntılara sabır ve rıza konusunda en ibretli misali Gazali Hazretleri, dağdaki çoban örneğiyle vermektedir bizlere. Rivayete göre gece-gündüz ibadetle meşgul olan büyüklerden bir zata, gece rüyasında cennetteki komşusu gösterilir. Bakar ki dağda koyunlarını otlatan bir çoban cennetteki komşusu. Merak edip gündüz çobanı görmeye gider. Cennette kendisine komşu yapan amelini öğrenmek ister. Ancak çobanda farklı bir hal göremez de sorar:

- Üç gündür incelediğim halde sende farklı bir özellik göremedim. Acaba bilmediğim gizli bir halin mi var, der? Çoban şöyle cevap verir:

- Benim farklı bir amelim yoktur. Ancak şöyle küçük bir halim var diyerek sıkıntı ve zorluklara karşı gösterdiği sabır ve tahammül tavrını anlatır:

- Ben der, bolluk verdiğinde Rabb'imden nasıl razı olursam, darlık verdiğinde de öyle razı olurum. Hatta hastalık verse sıhhat istemem, fakirlik verse zenginlik talep etmem. Neyi layık görüyorsa onu ben de uygun bulur gönülden razı olurum, asla şikâyeteye yönelmem!.

Misafir zat dudaklarını ısırarak bağırır:

- Sen buna küçük amel mi diyorsun? der. Buna Rabb'imizden gelen "kazaya rıza hali" derler. Böyle kazaya rıza duygusuna sahip olan insanlardan Rabb'imiz o kadar razı olur ki, onu cennetine layık kul olarak kabul eder. Şimdi anladım Rabb'im dağ başındaki bir çobanı neden cennetliklere komşu olmaya layık gördüğünü!. Yani 'kazaya rıza' halini!.

- Ne dersiniz, bu örnekler bizlere bir şeyler söylemiş oluyor mu? Biz de dağ başındaki bu çoban kadar sabır ve rıza duygusuna sahip miyiz, bir düşünssek mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İcradan mal almak, ihalede dürüst olmak, komisyonculukta yalan söylememek!..

Ahmed Şahin 2012.04.04

Soru: - Çevremizde işi bozulanlar borçlarını ödeyemeyince icradan gelen görevliler borçlunun birtakım mallarını haczedip belli yerlerde açık artırma ile satışa çıkarıyorlar.

Borçlarını da bu satıştan elde edilen parayla ödüyorlar. Biz bu icradan mal alınca çevreden bize olumsuz bakıyorlar, hatta ayıplayarak: "Ağlayanın malı gülene hayır etmez, neden icradan mal alıyorsunuz?" diye de çıkışıyorlar. Bu bakış doğru mu? İcradan mal alınır mı? Ağlayandan mı alınmış olur? Bu mal, alana hayır getirmez mi? Günah mı olur icradan mal almak? Böyle ise bu borçlu borcunu nasıl ödeyecek?

Cevap: Bu sözün hem doğru yanı vardır, hem de eğri tarafı mevcuttur.. Doğru yanı şudur. Şayet borcunu ödeyemeyen adamın icrada satılan malına gereken değerini vermez de, fırsatçılık ederek ölü pahasına alırsanız, mal sahibi ağlamış olur. Siz de çok ucuza mal kapattığınız için gülmüş sayılırsınız. İşte burada "Ağlayanın malı gülene hayır etmez!" sözü gerçekleşmiş sayılır.

Böyle fırsatçılık etmez de borçluya acır, insafı elden bırakmaz, malını değerine yakın ucuzlukta satın alırsanız, bu defa da borçlu ağlamaz, siz de ölü pahasına mal almadığınızdan dolayı vicdan azabı çekmemiş olursunuz. Bir mahzur söz konusu olmaz.. Hatta malını ölü fiyatına değil de, gerçek değerine yakın şekilde aldığınız için borçlu size dua bile eder, memnun da olur.

Demek ki olayın aslı şudur:

-İcradan mal alınırken fırsatçılık mı yapılıyor, yoksa malı gerçek değerine yakın şekilde alarak borçluya yardımcı mı olunuyor?

Aslında bu meseleyi daha doğru anlamak için kendinizi borçlu yerine koyun, alıcıları da sizin malınızı icradan alanlar olarak düşünün. Hangi tutum ve fiyat sizi memnun ederse siz de o tavrı tercih edin, o fiyattan alın. Hem siz mutlu olursunuz, hem de malı gerçek değerine yakın satılan borçlu..

Soru: - İhalelerde mal almak için bekleyenlerle önceden anlaşarak fiyatı düşürmek, yahut da değerinden fazlaya yükseltmek caiz mi?

Cevap: Resulüllah Efendimiz (sas), açık artırmayı caiz görmüş, bizzat kendisi de bir sahabinin ev eşyasını açık artırma ile satmış, fazla fiyat vereni tercih etmiştir. Ancak malın değerinde fazla miktarda aşağıya indirmeyi de, fazla miktarda yukarıya çıkarmayı da fahiş indirme, fahiş yükseltme olması halinde caiz görmemiş, yapanları hileci olarak ilan buyurmuştur. Bu yüzden Hanefi'de açık artırmada yapılan satışlar caiz ve sahih olsa da, önceden anlaşma ile fiyat düşürmek, yahut da yükseltmek mekruhluktan kurtulamaz, denmiş, dürüstçe bir tutum olarak görülmemiştir.

Şafi'de ise, malı almak için değil de müşteriye kızıştırmak için araya girmek haram denmiştir. Ancak mal değerini bulmuyor, çok aşağılara satılacak gibi görünüyorsa malın gerçek değerini bulmasına sebep olacak araya girmelerin caiz olduğunda da işaret edilmiştir. Bu araya giriş, adaleti temin etmeye matuf bir gayrettir, denmiştir.

Soru: - Biri malını satacak, ya da kiraya verecektir. Birileri de alacak, ya da kiraya tutacak. Ama bunlar birbirlerinden habersizdirler. Araya giren birisi bunları buluşturup anlaştırsa bir ücret almaya hak kazanır mı?

Cevap: İslam'da bu kimseye komisyoncu denmektedir. Komisyonculuk meşru bir meslektir. Alanla satanı buluşturup anlaştırmak için çaba ve gayret gösterme hizmetidir yaptığı. Bu hizmetin bir ücreti, bir karşılığı olmalıdır. Meşru bir iştir yaptığı. Ancak bu mesleğin de diğerleri gibi ilk şartı, tarafları fiyatlarda yalan söylemeden buluşturup anlaştırmaktır.

Bu hizmetin ücretini ayrıca da konuşabilirler. O hizmeti görenlere çevrede verilen ne ise onu da esas alarak takdir edebilirler. Komisyoncu bir tarafın fiyatını yüksek göstererek, yahut da aşağı anlatarak aradaki farkı kendine alamaz. Kendine ait olan hak, komisyonculuk ücretinden ibarettir. Ayrıca tarafların malından fiyat oyunuyla kendine gizlice başka bir karşılık elde edemez.. Çünkü kendisi aracıdır. Alan ile verenin ortağı değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kim senin yaptığı yanına kalmaz!..

Ahmed Şahin 2012.04.10

Yaşadığımız yeni olaylar da gösteriyor ki, Allah'ın adaleti er ya da geç mutlaka tahakkuk eder, kimsenin yaptığı yanına kalmaz!

Öyle ise kimse gücüne, kuvvetine güvenerek zulme kalkışmasın. Unutmasın ki, Allah 'imhal' eder, yani mühlet verir, zalimin tövbe etmesini bekler, ama ihmal etmez. Bir de bakarsınız ki, zulüm ve haksızlık yapanlar güçlerini yitirmişler, geçmişte yaptıkları zulümleri yanlarına kalmamış, karşılığını görmeye başlamışlar.

Bu tespitimizi, hatırlayacağınızı sandığım tarihî bir misalle dikkatinize arz edeyim izin verirsiniz.

Abbasi halifesi Harun Reşid, sarayının bahçesindeki gül ağacını pek beğenir. Yaprığı, kokusu, görünüşüyle dikkatini çeken gülü özel bakıma alması için bahçivana emir verir:

- Bahçeye her geldiğimde bu güle bakarak dinleniyorum. Bunu özel korumaya al, bakımına itina göster, yapraklarını dökmesin, mevsim boyu üzerinde hep muhafaza etsin.

Bahçivan, özel bir itina ile bakmaya başladığı gülün suyunu vaktinde verir, toprağını zamanında çapalar.. derken bir sabah bahçeye gelince bakar ki, gülün dalına konan bir bülbül, ne kadar yaprak varsa hepsini de gagalayarak yere sermiş, tek yaprak bırakmamış gülün başında. Korku ve telaşla koşar halifeye:

- Sultanım der, üzerine titrediğimiz gülün yapraklarını bir bülbül gagalayarak yere dökmüş, tek yaprak bırakmamış gülün başında!..

Hayatı boyunca çok şeyler yaşamış halife, sakın bir sesle cevap verir:

- Üzülme efendi üzülme der, bülbülün yaptığı yanına kalmaz!

Rahat bir nefes alan bahçivan, işine döner. Bir gün bakar ki, bir yılan, yaprakları gagalayarak yere seren bülbülü yakalayıp ağzına almış, yutmak üzere otların arasında kayıp gidiyor. Heyecanla yine halifeye gelir:

- Sultanım der, gülün yapraklarını gagalayarak yere düşüren bülbülü bir yılan yakalamış, otların arasında yutmaya çalışırken gördüm. Sultan yine telaşsız:

- Merak etme efendi der, yılanın yaptığı da yanına kalmaz.

Bahçivan yine işine döner. Bir ara bahçede çalışırken otların arasında yılanı görür. Hemen elindeki küreğiyle darbe üstüne darbe indirerek yılanı orada öldürür. Sevinçle geldiği halifeye de durumu anlatır:

- Sultanım der, bülbülü yutan yılanı ben de bahçede otlar arasında yakalayıp küreğimle öldürdüm.

Harun Reşid, yine sakın cevap verir:

- Bekle efendi bekle der, senin yaptığın da yanına kalmaz!..

Nitekim çok geçmez, bahçivan da hatalar yapar. Yakalayıp halifenin huzuruna çıkararak cezalandırılmasını isterler. Halife emrini verir:

- Atın bu zalim adamı zindana!

Yaka paça zindana doğru götürülürken geriye dönen bahçivan şunları söyler:

- Sultanım der, bülbülün yaptığı yanına kalmaz dediniz, onu yılan yuttu. Yılanın yaptığı yanına kalmaz, dediniz, onu da ben öldürdüm. Şimdi benim yaptığım da yanıma kalmıyor, beni de sen zindana attırıyorsun. Herkesin yaptığı yanına kalmıyor da senin yaptığın mı yanına kalacak? Demek sana da bir yapan çıkacak. Öyle ise gel sen bana yapma ki bir başkası da sana yapmasın! Ben yaptığımdan tövbe ediyorum çünkü...

Bu değerlendirmeyi başını sallayarak dinleyen Harun Reşid, 'Doğru söyledin bahçivan.' diyerek emrini verir:

- Bırakın bahçıvanı, çiçekleri sulamaya devam etsin. Derler ki:
- Bahçıvanın yaptığı yanına kalır.
- Hayır, hayır der, kimsenin yaptığı yanına kalmaz. Daha ağır şekliyle ahirette ödemeye tehir edilir. Ama gafil insanlar bunun farkına varamaz da, yaptığı yanına kaldı sanırlar...
- Ne dersiniz, yaşananlar da bunu mu gösteriyor? Kimsenin yaptığı yanına kalmıyor da, keşke yapmasaydık mı diyorlar? Ama bu son pişmanlığın faydası yoktur ki! Şimdi ayeti okuyarak düşünme zamanı.
- "Fa'tebiru ya ülil ebsar!" İbret alın ey basiret sahipleri! Şimdi basiretle bakma zamanı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bankaların verdiği promosyon faiz mi, caiz mi?

Ahmed Şahin 2012.04.11

Sıkça sorulan bu soruyu doğru cevaplayabilmek için bankaların verdiği promosyonu, nereden kazandıklarına bakmamız gerekiyor.

Paranın kazanılma kaynağına baktığımızda görüyoruz ki, memurun bankada bekleyen maaşının repodan sağladığı kazançtan veriliyor bu promosyon... Öyle ise bu promosyon nedir? Faiz midir, caiz midir? Faizse caiz değildir, caizse faiz değildir. Demek ki konu, bu paranın faiz olup olmadığını tespitle ilgilidir.

Promosyonun ilk verildiği devrelerde faiz olmayabilir şeklinde yorumlar vardı. Bu ihtimale binaen alınabilir diyenler de olabiliyordu.

- Nitekim promosyonu alanlar, bankayla bir faiz anlaşması yapmadıklarından dolayı aldıkları fazlalık faiz olmaz, bankanın kendiliğinden verdiği hediye yerine geçer, diye yorum yapıyorlardı...

- Ayrıca bankanın kazancı içinde faizden başka (ticari işlere aracılık etmek, para nakletmek... gibi) helal kazançlar da vardır; verilen promosyonu bu helal kazançlardan veriliyor diye düşünerek alıp kullanmakta mahzur olmaz, diye de ekliyorlardı.

- Fıkıhta, bir adamın haram serveti içinde helal de bulunsa bunun ekmeği yenir, hediyesi alınır, helal kısma niyet edilerek, diye de görüşlerini güçlendirmeye çalışıyorlardı...

Bu farklı bakışlar, farklı anlayışları meydana getiriyordu.

Ancak görüşlerine değer verilen ilim adamlarımızın çoğunluğu bu paranın faiz olduğunu tespitte ve bu tespitlerini ifade etmekte gecikmediler. Faiz olunca alınmalı, ancak (çok ihtiyaçlı değilse) bir başka ihtiyaç sahibine hibe edilmeli, diye de uyarıda bulundular.

Nitekim Hayreddin Hocaefendi, bu konudaki sorulara verdiği cevaplarında genişçe sayılan açıklamalar da yaptı. Birinin ilgili kısmını birlikte okuyalım isterseniz.

Bankaların verdiği promosyon:

"Faizci bankalar, maaşların kendilerinden alınması karşılığında hem maaş alanlara hem de bağlı bulundukları kuruma malzeme, alet ve para şeklinde promosyonlar veriyorlar. Bu promosyonların helal olup olmadığına dair yoğun sorulara bir yazıda cevap vermiştim. Cevap iyi anlaşılammış olmalı ki, sorular ve cevaba itirazlar devam etti.

Bazıları "Biz bu konuda hür değiliz, kurum bize sormadan faizci banka ile anlaşıyor, biz ne yapalım?" diyorlar.

Böyle bir durum varsa maaşın, bankada bekletilmeden ilk imkânda hemen alınması gerekir ki, bankada kalıp onunla daha fazla faizcilik yapılmasın. Buna rağmen banka maaş alana da bir miktar para veya hediye vermişse onu da -alan yoksul değilse- yoksullara vermesi gerekir.

Bu hükmün dayanağı nedir?

Bilindiği gibi İslam, faizin azını ve çoğunu ve bu arada faizli işlem ve akitleri haram kılmıştır.

Bir grup memurun veya çalışanın maaşları faizci bir bankaya yatırıldığı zaman bu banka, o parayı -çekilmediği sürece- sisteme sokmakta ve faizli işlemler yaparak para kazanmaktadır. Kazanılan faiz gelirin bir kısmı bankaya kalmakta, bir kısmını da banka kurumlara ve memurlara vermektedir.

Maaşlar faizci bankalardan alındığı takdirde iki sakınca doğuyor:

1- Bankaya paranızla faizcilik yapma imkânı vermiş oluyorsunuz.

2- Gelirinin çok büyük bir bölümü faizden olan bir kurumdan hediye kabul etmiş oluyorsunuz. Bu hediyenin de oraya yatırılan maaşlarınızın faizle işletilmesinden elde edildiğini dikkate almamış oluyorsunuz.

Bu durumda ne yapalım:

Mümkünse maaşlarımızı faizli işlem yapmayan katılım bankalarına yatırıp oradan çekelim.

Bunun mümkün olmadığı yerlerde ve şartlarda ise verilen promosyonları yine alalım ama -yoksul değilsek- bunu yoksullara verelim, kendimiz kullanmayalım." (H.Karaman.net)

Benim buraya ekleyeceğim sadece bir tedbirli olma teklifi:

Şayet bu promosyonu kendimiz kullanma ihtiyacı içinde isek bunu, yemede ve giymede kullanmamalıyız. Çünkü ibadette üzerimizde şaibeli elbise, midemizde de şaibeli gıda bulunursa vesvese verip huzurumuzu kaçırabilir. İbadette üzerimizde şüpheli madde var ihtimali akla gelmemelidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşüncemizi, toplumu cepheleştirecek sertlikte ifade etmemiz doğru mu?

Ahmed Şahin 2012.04.17

Bir Emevi yöneticisi ve kumandanı olan Haccac-ı Zalim, 95 tarihinde kendi kurduğu Vasıt şehrinde 53 yaşında ölünce, Haccac'ın Emevi taraftarları mateme bürünmüş, karşıtları ise ölüm gününü bayram ilan etmişlerdi.

Böylece Irak'ta iki cephe oluşmaya başlıyordu, Haccac taraftarları ile Haccac karşıtları. İşte bu sıralarda Haccac taraftarı bir adam, çevresindeki Haccac karşıtlarına duyuracak sesle şöyle diyordu: - Ya Rab, büyük kumandan Haccac Hazretleri'nin şefaatinde beni mahrum eyleme!.

Bunu duyan Haccac karşıtı bir adam da düşüncesini şöyle dile getiriyordu: - Ya Rab, cehennemliği kesin olan zalim Haccac'a taraftar olmaktan beni muhafaza eyle!

Biri, Haccac'ın şefaati istenecek derecede cennetlik olduğunu iddia ediyor, öteki de onun taraftarı olmaktan Allah'a sığınılacak derecede cehennemlik biri olduğunu ileri sürüyordu. Toplumun cepheleşmesini körükleyen bu tür iddialardan rahatsızlık duyan mutedil insanlar da vardı. Onlar bu aşırı iddia sahiplerine ikazlarını şöyle yaptılar: -İkiniz de büyük veli Hasan Basri Hazretleri'nden Haccac'ın durumunu sorun. Bakalım şefaati istenecek derecede cennetlik biri mi diyecek, yoksa taraftarı olmaktan Allah'a sığınılacak derecede cehennemliğin teki mi olduğunu anlatacak öğrenin. Sonra gelin toplum içinde konuşmanızı ona göre ayarlayın.

Bu ikaz üzerine iki zıt iddia sahibi, tartışa tartışa büyük veli Hasan Basri Hazretleri'ne giderek Haccac hakkındaki iddialarını anlattılar. Hasan Basri Hazretleri, tartıştıkları Haccac'ın durumunu bunlara şöyle anlattı: - Haccac ölürken: "Rabb'im, demiş, halk Senin beni affetmeyeceğini zannediyor, ben ise Senin rahmetinin benim zulmümden çok olduğunu biliyor, affedeceğini ümid ediyorum. Bana halkın su-i zannıyla değil de benim hüsnü zannıyla muamele eylemeni diliyorum!"

Böyle bir dua ile ölen Haccac'ın imansız gittiğini, cehennemliğin teki olduğunu iddia etmek dinen mümkün değil. Nitekim bunca zulmün, katlin sorumlusu olan Haccac'ın şefaati istenecek cennetliğin biri olduğunu iddia etmek de mümkün olmayacağı gibi!. Bundan sonra şu tembihte bulunur iddia sahiplerine:

- Unutmayın ki siz, tarafını tuttuğunuzu cennetlik, karşıtı olduğunuzu da cehennemlik ilan etme bilgisine de, hakkına da sahip değilsiniz! Düşüncenizi toplumu germeyecek yumuşaklıkta ifade etmeniz gerekir. Yoksa cepheleştirme fitnessini körüklemiş olma vebalinden kurtulamazsınız bu türlü aşırı iddialarınızla!..

Sakin bir üslupla yapılan bu uyarıyı dinledikten sonra, Haccac'dan şefaati isteyecek derecede cennetlik olduğunu iddia eden taraftar ile, Allah'a sığınılacak derecede cehennemlik biri olduğunu iddia eden aleyhtarı, düşünmeye başlarlar. Taraftarlık öfkesiyle ileri sürdükleri aşırı iddialarının toplumun birliğine zarar vereceğini kabul ederler. 'Haccac'ın gerçek durumunu Allah bilir, biz taraftarlıkta aşırı gitmişiz.' diyerek tartışa tartışa gittikleri yoldan bu defa konuşa konuşa döner, tahriksiz, yumuşak konuşma örneği verirler. Hasan Basri Hazretleri de sert iddiadan vazgeçip yumuşak kanaat açıklamaya yönelen iki karşıt insanı takdirle karşılar, ikisine de dua eder.

-Şimdi düşünme sırası bizde. Biz de taraftarı olduklarımızla, karşıtı bulunduklarımız hakkında böyle aşırılıkta ifade ve üslup kullanıyor muyuz? Böyle aşırı iddialarımızla biz de toplumu cepheleştiren tutum ve tavra girmiş oluyoruz muyuz?. Hasan Basri Hazretleri'nin aşırı üslup sahiplerine yaptığı uyarıları bizim için de geçerli mi? Ne demişti büyük veli iki karşıt iddia sahiplerine?

-Siz tarafını tuttuğunuzu cennetlik, karşıtı olduğunuzu da cehennemlik ilan etme bilgisine de, yetkisine de sahip değilsiniz! Toplumu cepheleştirmeyecek yumuşaklıkta ifade edin düşüncelerinizi!..

Doğru mu? Ülkemizde birlik beraberlik için bizim de böyle yumuşak üsluba ihtiyacımız kesin mi? Bir düşüsek mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakkımızdaki İlahi takdirlere bizim teslimiyetimiz de böyle mi?..

Ahmed Şahin 2012.04.18

Hayatta sıkıntı ve üzüntü imtihanlarımız eksik olmaz.

Böyle imtihan devrelerimizde teslimiyet ve tevekkülümüz sağlam olmazsa kısa zamanda hayattan usanır, dayanma gücümüzü yitirebiliriz. Bu sebeple irşat eserlerinde dindarların sağlam teslimiyet ve tevekküllerinden örnekler verilir bizlere. Ta ki, bu örneklerle bakarak bizler de hakkımızdaki ilahi takdire razı olup benzeri bir teslimiyet ve tevekkülle sabır ve şükürle mukabele edelim maruz kaldığımız sıkıntı ve zorluklara..

İşte bu maksatla verilen bir örnekte deniyor ki, maruz kıldığı musibetlerden dolayı aşırı üzülen adam, bir maneviyat büyüğüne müracaatla der ki:

- Ben uğradığım zorluk ve sıkıntılardan çok üzülüyorum. Bana bir yol gösterebilir misin? Maneviyat büyüğü, önce seni tanıyalım, sonra düşüncelerimizi dile getirelim, sen kimsin der?

-Ben Müslümanlardan bir Müslüman'ım, deyince maneviyat büyüğü:

-Öyle ise der, sen Müslüman kelimesinin ne manaya geldiğini bilmiyorsun. Müslüman, teslim olan demektir. Allah'ın kendisi hakkında takdir buyurduğu varlık ve darlığa, iyilik ve kötülüğe, sıhhat ve hastalıklara sabırla, rıza ile teslim olan!.. Adam:

- Ben de teslim oluyorum işte, der.

- Hayır der, sen teslim olmuyorsun, teslim olsan beğenmediğin olaylardan aşırı derecede rahatsızlık duymaz, arkasında kim bilir ne hikmetler var diyerek teslim olursun Allah'ın sana takdir ettiği imtihanlara, razı olursun sıkıntı ve zorluklara.

Maneviyat büyüğü, teslim olan Hz. Geylani'nin hizmetçisi gibi teslim olur diyerek Geylani'yi ağlatan hizmetçinin teslimiyetini anlatır soru sahibine. Der ki:

Geylani Hazretleri misafirhanesinde hizmet etmek üzere bir hizmetçi tutar. Hizmet yerlerini gezdirip her tarafı gösterdikten sonra sorar:

- Hizmet edeceğin yeri gezdin, imkanlarımızı da görüp bilgi sahibi oldun. Şimdi söyle bakalım hizmet sırasında nerede kalmak istersin? Cevaba bakın.

-Nerede kalmamı istersen orada! Peki, ne yemek istersin? Neyi verirsen onu! Ne giymek istersin? Neyi giydirmek istersen onu!.

Hizmetçinin bu teslimiyeti karşısında Hz. Geylani başlar ağlamaya. Şaşırان hizmetçi üzülen sorar.

- Yanlış bir şey mi söyledim yoksa, niçin ağlıyorsunuz efendim? Cevap verir:

-Niçin olacak oğlum, senin şu teslimiyetin için ağlıyorum, der. Keşke ömrümde bir defa olsun senin bana teslim olduğun gibi ben de Rabb'ime teslim olsaydım da, 'Sen neyi münasip görüyorsan ona razıyım Ya Rab!' başka hiçbir şey istemiyorum diyebilseydim. Böyle bir teslimiyet ancak kamil insanlarda olur. Sen kâmil Müslüman teslimiyeti gösterdin bana! Demek ki tam teslimiyet böyle olur?

Bir büyük teslimiyet örneğİ de şöyle verilmektedir:

Hız. Musa aleyhisselam Tur'a duaya giderken dağda bir adam çıkar önüne.

- Ben der, gece gündüz bu mağarada ibadetle meşğulüm. Rabb'ime sor ki, benim yaptığım ibadetimi kabul ediyor mu?

Musa aleyhisselam duadan sonra adamın sorusunu sorar, dönüşünde ise acı haberi şöyle verir:

- Rabb'imın sana selamı var. Ben o kulumun ibadetlerini kabul etmiyorum, buyurdu, der. Adam düşünmeye başlar. Sonra kendini toparlayarak kalkar mağaraya yönelir. Musa Aleyhisselam 'Nereye?' diye sorar. Mağaraya, der. Vakit çok kıymetli boşa geçirmeyeyim, hemen Rabb'ime ibadete başlayayım!

- İbadetlerini Rabb'im kabul etmeyeceğini bildirdi ya! Şöyle cevap verir:

- Ben O'nun işine karışmam. Bana 'ibadet et' emri vermiş, ben O'nun emrini yerine getirmeye çalışırım, bilirim ki O asla yanlış yapmaz. Ben O'na teslim olmuşum bir defa. Teslim olan pazarlık yapmaz, O'ndan ne gelirse hikmeti var deyip teslim olur, kabul eder!..

İşte o anda Cebrail Aleyhisselam gelerek der ki:

- Ya Musa! O kula söyle şu andan itibaren geçmiş ve gelecek bütün ibadetleri kabul edilmiştir. Allah kendisine böyle teslim olanı asla mahrum bırakmaz. Bu teslimiyeti ona imtihanı kazandırmıştır!.

Ne dersiniz, bizim teslimiyetimiz de böyle mi? Bir düşünsek mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kutlu Doğum'da kardeşliğimizi koruma görevimiz!..

Ahmed Şahin 2012.04.24

Kutlu Doğum kutlamalarında ısrarla kardeşliğimizi koruma görevlerimiz hatırlatılmakta, sevgi saygımızın canlanması için özel bir gayret göstermemiz gerektiğine dikkatlerimiz çekilmektedir.

Bu konuda Kırık Testi'den özetleyerek arz edeceğim şu değerlendirmeleri de okuyunca bir daha anlıyoruz ki, gerçekten de kardeşliğimizi kazanma görevimiz, her birimizin irademize bırakılmış en önemli mükellefiyetimizdir. Sözü uzatmadan konunun pek farkında olunmayan bu önemli yanını buyurun birlikte okuyalım.

Efendimiz (sas) Ümmet-i Muhammed'in kökten ve toptan yok edilmemesi, umumi bir kıtlığa maruz kalmaması ve çoğunu helak edecek bir düşmanın tasallutu altında kalmaması için Cenâb-ı Hakk'a dua dua yalvarmış ve Allah (cc) Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm'ın bu duasını kabul buyurmuştur! Buna göre bu ümmet, umumi bir helake uğramayacağı gibi, devamlı olarak başkalarının hâkimiyeti altında da şükürler olsun kalmayacaktır! Ancak Efendimiz'in (sas) bu ümmetin kendi arasında birbirleriyle vuruşmamaları, birbirlerine düşmemeleri, kardeşliklerini korumaları için yapmış olduğu duasının Cenâb-ı Hak tarafından kabul buyrulmadığı da ifade edilmiştir. (Müslim, Fiten, 19/20)

Bu son talebin kabul edilmeyiş hikmetiyle alâkalı şu önemli husus dile getirilmektedir:

-Kardeşliği koruma meselesi, insanların kendi iradeleriyle kazanacakları görevleridir! Zira insan akıl ve şuur sahibi bir varlıktır. Kendi iradesi işin içinde olmadan sürü gibi güdülme, bir yere toplanmak, ağaçlar gibi üst üste yığılıp bir arada bulunmak insan haysiyet ve şerefine uygun düşmemektedir. Bunun yerine insanın, iradesinin hakkını vererek bir arada yaşayabilme ve başkalarıyla beraberlik tesis ederek kardeşliğini koruyabilme yollarını araştırması, bulması, uygulaması gerekir!.

Nitekim Cenâb-ı Hak ilahî kelimasında farklı âyet-i kerimelerde tekrar tekrar insanların birbiriyle imtihan edileceğini ifade buyurarak ümmet-i Muhammed'in maruz kalabileceği bu büyük imtihan konusunda bizi şöyle ikaz etmektedir.

"Bazınızı bazınızla imtihan edeceğiz!." (En'âm /53)

İşte bu imtihanlardan biri de bazımızın bazımızla imtihan edilmemizdir. Çünkü insanın yaratılışı çok farklıdır. Allah (cc) insan nevinde değişik neviler yaratmıştır. İnsanlardan her bir fert başlı başına bir nev gibidir. Herkesin mizaç ve huyu farklıdır. Kimse kimseye benzemez. Allah insanları bu şekilde farklı farklı yaratmakla, esma-i ilâhiye ve sıfat-ı sübhaniyesinin tecellilerini gösteriyor. Ve aynı zamanda bununla bizi birbirimizle imtihan ediyor ve imtihanda başarılı olanlara mükâfatlar vaat ediyor.

Yani senin huyun onun huyuna uymadığı gibi, onun huyu da sana uymayacak. Sen ayrı bir meşrebin çocuğu, o ayrı bir mizacın evladı olacak. Ancak aranızdaki bütün bu farklılıklara rağmen, siz yine birlik ve beraberlik tesis ederek kardeşliği korumanın yollarını arayacak, böylece bu imtihanı kazanacaksınız!.

Bu sırada bazı huyları farklı olan kardeşlerinizle de karşılaşabilirsiniz. Aranızda şöyle böyle sebeplerden kırgınlık-dargınlık çıkabilir. Hemen kötü insan, kötü kardeş damgasını yapıştırmayın. Farklılıklarınızı ilahi isimlerin farklı tecellisinin gereği görerek kardeşliğinizi yeniden canlandırmaya bakın, kuvvetlendirmeye çalışın.

Fertler arasında oluşabilen bu gibi farklılıklardan dolayı ilk defa özür dileyip "kusura bakma kardeşim, hakkını helal et" diyebilen kimse, iradesinin hakkını veren bir barış kahramanı sayılır. Bir hadis-i şerifte Efendimiz (sas) bu barış kahramanına işaret eder ve birbirine küsen iki kişiden hayırlı olanın, önce selâm veren olduğunu ifade buyurur.

Öyle ise iradenizi tam yerinde kullanarak önce siz selam verin, musafaha için önce siz elinizi uzatın, kardeşliğinizi koruma imtihanını önce siz kazanmış olun...

Kardeşliğimizi koruma imtihanını kazanacağımız nice Kutlu Doğumlar dileğimizle..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnanmış insanlar Azrail'i neden sevgi ile karşılarlar? (1)

Ahmed Şahin 2012.05.01

Soru: Son anımızda ruhumuzu teslim alacak olan Azrail'den hemen herkes korkuyor, hayallerimizde korkulacak bir melek olarak tasavvur ediliyor. Mezardaki sorgu melekleri Münker -Nekir'den de aynı şekilde korku ile söz ediliyor. Gerçek durum da böyle mi? Ölüm anında ruhumuzu korkudan titreyeceğimiz bir Azrail'e mi teslim edeceğiz?

Mezarımızda gelen sorgu melekleri de aynı şekilde bizlere korku mu salacaklar? Bilgi verebilir misiniz, bizi korkutan bu konularda?

Cevap: Gerçekten de böyle titrenecek bir Azrail tasavvuru var çoklarımızda. Ancak maneviyat büyükleri, bu meleklerin isimlerini duyunca korku ve ürperti duyma yerine huzur ve emniyet hissettiklerini de ifade ediyorlar kitaplarında. Sadece Azrail'e karşı değil, bizlere sorgu soracak olan Münker-Nekir adındaki iki mübarek melaike ile Kiramen Kâtibin'e karşı da hep itimat ve sevgi hislerini ifade ediyorlar büyüklerimiz. Sözü daha fazla uzatmadan birlikte okuyalım Bediüzzaman Hazretleri'nin Azrail, Münker-Nekir ve Kiramen Kâtibin gibi melekler hakkındaki sevgi saygı yüklü yorumlarını:

- Bir gün bir duamda, "Ya Rabbi! Cebrail, Mikail, İsrail, Azrail hürmetlerine ve şefaatlerine, beni cin ve insin şerlerinden muhafaza eyle!" dediğimde, herkesi titreten ve dehşet veren Azrail namını zikrettiğim vakit, gayet tatlı, tesellidar ve sevimli bir halet hissettim, elhamdülillah, dedim, Azrail'i cidden sevmeye başladım!. Ruhumu böylesine emin bir ele teslim edeceğimden dolayı huzur duydum.. Bu huzurun sebebi ne?

- Bilindiği üzere insanlar öteden beri kıymetli varlıklarını emin ellere teslim ederek korumaya almak isterler. Son anını yaşayan insanın en kıymetli varlığı ise hayatı boyunca üzerine titrediği ruhudur. Ruhunu zayı olmaktan kurtaran emin bir ele teslim etmenin derin bir sevinç verdiğini ben de kat'i hissettim. Çünkü Hazret-i Azrail'den daha koruyucu ve muhafaza edici başka emin bir el yoktur..."

Demek ki insanın en kıymetli varlığı olan ruhunu emin bir şekilde teslim edeceği en emin bir eldir Hazreti Azrail.. Onun insanları korkutan hiddet ve şiddeti inkârcılar, isyancılar, itaatsizler için söz konusudur. İman ve amel sahibi müminlere karşı tavrı, bir annenin yavrusuna karşı duyduğu şefkatli tavırdan başkası değildir..

Bediüzzaman Hazretleri, kabrine sorgu sual için gelecek olan Münker ve Nekir meleklerine de aynı sevgi ve emniyeti hissettiğini ifade ederken şöyle der:

-"Herkes gibi ben de gelecekte muhakkak gireceğim mezarıma hayalen girdim, korku ve endişe içinde yalnız halde beklemeye başladığım sırada birden Münker ve Nekir taifesinden iki mübarek arkadaş çıkıp geldiler, benimle sohbete başladılar.. Kalbim ve kabrim genişledi, nurlandı, ruhlar âlemine kabrimden pencereler açıldı.. Ben de, şimdi hayalen gördüğüm, istikbalde ise hakikaten göreceğim o güzel vaziyete bütün ruh-u canımla sevindim ve şükrettim.."

Ayrıca, insanın amelini yazan Kiramen Kâtibin meleklerine de aynı itimat ve sevgi ile bakarız. Çünkü melekler olmasa bizim yaptığımız bunca ibadet ve iyiliklerimiz kayda geçirilmez. Meleklerin yazmasıdır ki, yaptığımız tüm iyilik ve ibadetlerimizin zerresi zayi olmadan mahşerde önümüze konuluyor, imdadımıza yetişiyor. Bu inanç bizim, iyilik yapma ve kötülüklerden de uzak durma duygumuzu da kuvvetlendiriyor, hep iyilikler yazdırma arzusu telkin ediyor bizlere..

Risale-i Nur külliyyatı bu türlü ümit ve şevk veren bilgilerle çağımızın insanını streslerden koruyor, moral gücü sağlıyor, ölüm anında bile geleceğine ümitle bakmayı temin ediyor. Yeter ki, insan bu iman ve amelle hayatını İslamî ölçülere uygun şekilde yaşasın ve böyle bir bilgi ve şuurla karşılaşsın en sonunda Azrail, Münker-Nekir ve Kiramen Kâtibin meleklerini..

Bu önemli konuyu tatmin edici genişlikte eksiksiz okumak isteyenler 11. Şua'daki 'Meleklerle imanın faydaları' kısmına bakmalılar..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tuvalet ve banyolarda temizlik kuralları?

Ahmed Şahin 2012.05.04

Soru: Tuvalet ve banyolarda dikkat etmemiz gereken temizlik kurallarını pek bilemiyor, vesveseye kapılıyoruz. Çevremize de pek sormadığımız bu konularda vereceğiniz bilgilerle bizi şüphelerden kurtaracağınızdan dolayı şimdiden teşekkürler..

Cevap: Gerçekten de önemli mükellefiyetlerimizden biri, belki de en birincisi tuvalet ve banyolardaki temizlik kurallarıdır. Çünkü elbise ve beden temizliği ibadetin sahih olma şartlarından biri, hatta en birincisidir. Bundan dolayı, "İslam, temizlik temeli üzerine kurulmuştur!" buyuran Efendimiz (sas), "Tuvaletlerde idrar sıçramasından kaçının, kabir azabının çoğu idrar sıçramasındandır." ikazıyla tuvalet ve banyo temizliğinin önemine dikkatimizi çekmiştir.

Bu sebeple geçmişteki Müslümanlar ayakta idrardan kaçınmış, kabir azabına sebep olan idrar sıçramasından korunmak için diz büküp çömelerek korunmaya çalışmışlardır. Ancak modern tuvaletlerin hizmete girdiği günümüzde buna ihtiyaç olmadığı düşünülebilir. Çünkü esas olan diz bükmek değil, idrar sıçratmamaktır. Bugünkü tuvaletlerin yapısı diz bükmeden bu temizliği temin ediyorsa artık çömelmek gibi zorlanmaya ihtiyaç duyulmayabilir. Nitekim Gazali Hazretleri, İhya'sında, ayakta idrar yapmaya ruhsat olduğunu da ifade etmektedir. Demek ki, mühim olan, kabir azabına sebep olan idrarın üzerimize sıçramasını önlemektir. Hangi halde bu sıçrama önleniyorsa onun uygunluğunda şüphe yoktur.

Tuvalet ve banyoda mühim olan bir diğer husus da, kıbleye yönelmiş olarak oturmamaktır. Hadiste 'şarriku, ev garribu!' buyrulmuştur. Yani 'Ya doğuya, yahut da batıya meyledin, tam kıbleye yönelmeyin!' demektir.

İmam-ı Şafii Hazretleri bu emrin, ev dışındaki açık alanlara ait olduğunu düşünür. 'Her tarafın duvarla çevrili olduğu kapalı alanlarda kıbleye yönelme yasağı yoktur, der. Ancak Hanefi'de ev içinde de dışında da kıbleye yönelmeme tavsiyesi vardır.

Bu sebeple İslam medeniyetinde tuvalet taşları, kibleye yönelik halde konulmamaya dikkat edilmiştir. Şayet mecbur kalınıp da konulmuşsa, hafif sağa sola meylederek oturma tavsiyesi söz konusu olmuştur.

Bu konulardaki uyarılarında Efendimiz (sas) Hazretleri buyurmuş ki:

-Sizden biriniz banyo yaptığı yere idrar yapmasın, idrar yaptığı yerde de banyo yapmasın, abdest almasın, vesvesenin çoğu idrar ettiği zeminde yıkanmasından meydana gelir.

Bu itibarla, tuvaletle banyo ayrı zeminde olmalı, mümkün olduğu kadarıyla vesveseye sebep olabilecek kirli su sıçratma ihtimalinden kaçınmalıdır. Ancak, yer darlığı gibi mecburiyetlerden dolayı tuvaletle banyonun birleştiği zeminlerde, tuvalet kirlerinin özel yerlerden akıp gittiğinden dolayı zeminden kirli su sıçrama ihtimali yoksa bir mahzur da olmayacağı düşünülerek işi zorlaştırmamalıdır.

Banyolarda etek ve koltuk altı temizliği de beden temizliğinin önemli sünnetlerinden biri olarak görülmüştür.

Ancak bu gibi beden temizlikleri sırasında, bedenden ayrılan tüy, saç ve tırnakların cünüpken değil de, beden temizken ayrılmasında isabet olduğuna da işaret edilmiş, cünüpken bu temizliğin yapılması caiz olsa da, uygun değildir denilmiştir. Bu sebeple, banyoda yapılacak beden tıraşları cünüpken değil, beden temizlendikten sonra yapılmalı, bedenden ayrılan her parça vücut temizken ayrılmış olmalıdır. Çünkü bu parçalar son dirilmede yine insana dönecektir. Öyle ise bunlar temizken ayrılmalı, dönerken de bedenimize temiz olarak dönmelidir, diye yorum yapanlar olmuştur.

Küçük ev banyolarında temizliği tam temin etmek için kısa bir müddet bedeninin tamamı açık olarak yıkanmak caiz olabilirse de, büyük ve umumi banyolarda tesettürsüz yıkanmak caiz görülmemiştir. Göbek ile diz kapağı arasının bir peştamal ile kapalı bulunması gereklidir. Tesettürsüzlerden koruyucu meleklerin uzaklaşacakları da hatırlatılmıştır.

Kirli suların döküldüğü tuvalet ve banyolarda dua okumak da mekruh sayılmıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Hızır-İlyas' buluşması 'Hıdırellez Bayramı' mı olmuş?

Ahmed Şahin 2012.05.08

Soru: Her sene yeşilliğin her tarafı kapladığı 6 Mayıs'tan itibaren "Hıdırellez Bayramı" kutlanmaktadır.

Bu bayramda insanlar ateşler yakıp üzerinden atlayarak zorlukları yeneceklerini, kismetlerini bulacaklarını, içine girecekleri bir eve sahip olacaklarını ümit ederek dileklerde bulunmaktalar. Bu sıralarda bizim merak ettiğimiz konu da isimlerle ilgili olmaktadır. "Hıdırellez" ne demektir, bu bayramın bizimle ilgisi nereden gelmektedir?

Cevap: "Hıdırellez Bayramı" konusunda farklı ülkelerde farklı rivayetler söz konusudur. Ancak biz Hıdırellez kelimesine baktığımızda bu bayramın temelinde iki mübarek şahsiyetin bulunduğunu görüyoruz. Hızır ve İlyas Hazretleri. İşte bu iki mübarek şahsiyet Müslümanları ilgilendirmektedir. Şöyle ki:

Musa Aleyhisselam zamanında bir hükümdarın tek oğlu kendini dine hizmete adar, babasının hükümdarlığı, saltanatı oğlunu pek tatmin etmez. Hükümdarın oğlunun böylesine kendini dinî hizmetlere adanması, Rabb'imizin de hoşuna gider. Ona kerametler ihsan eder. Bu sebeple bu genç, irşat için gittiği yerlerde bastığı çorak topraklar, oturduğu kuru zeminler yemyeşil hale gelir, bahar çiçekleriyle bezenir. Arapçada yeşilin bir adı da (hazr) olduğundan çorak ve kuru yerlerin yeşillendiğini gören çevre halkı, 'buradan bastığı yerleri yeşillendiren genç geçmiştir' manasında 'buradan Hızır geçmiştir', diyerek bu gence Hızır adını verirler. Böylece Hızır adını alan genç bir ara çok merak ettiği İlyas Peygamber'le de buluşur. Halk bu buluşmaya "Hızır-İlyas buluşma günü" adını verir. Sonraları ise söylene söylene "Hızır-İlyas" isimleri Hıdırellez şekline dönüşerek söylene gelir. Tıpkı hoca merhumun, oğlunuzun adını Eyyüb koyarsanız dikkat edin, söylene söylene 'ip' kalır, demesi gibi olur. Hızır-İlyas adları da söylene söylene Hıdırellez şekline dönüşür. Böylece mayısın başında yeşilliğin iyice canlandığı devrede Hıdırellez Bayramı tarih boyunca kutlanarak günümüze kadar gelir.

Burada merak edilen esas konu, bastığı yerleri yeşillendiren gencin bir veli mi, yoksa peygamberlik rütbesine de sahip bir nebi mi olduğu yönündeki tereddütlerdir. Ayrıca halen yaşıyor mu, yaşıyorsa nasıl bir hayatta yaşıyor sorusu da ilim adamlarını meşgul etmektedir.

Bu mevzuda kesin olarak bilinen odur ki, Hazreti İlyas ile buluşan Hızır Aleyhisselam halen yaşamaktalar. Ancak nasıl bir hayatta yaşamaktalar? Bunu anlamak için hayatın beş çeşit olduğunu, bu iki zatın da bu beş çeşit hayatın ikinci derecesindeki özel hayatta yaşadıklarını bilmeye ihtiyaç vardır. Halen yaşadıkları ikinci derecedeki bu hayat, bizim gibi maddî şartlarla kayıtlı olmayan hayattır. Bir anda birçok yerlerde bulunabilirler. Darda kalanların imdadına erişip yardımda bulunabilirler.

Bediüzzaman Hazretleri'nin Mektubat kitabında bu konuda fevkalade özel ve güzel bilgiler bizi aydınlatmaktadır. Şöyle anlatır Hazreti Bediüzzaman, Hızır Aleyhisselam'ın ikinci mertebedeki hayatının özelliğini.

-Hızır Aleyhisselam hayattadır. Fakat hayat dereceleri beştir. O, ikinci derecedeki hayattadır. Bu sebeple bazı alimler yaşadığından şüphe etmişlerdir.

Bu ikinci derecedeki hayatta yaşayan Hazreti Hızır ile İlyas (aleyhimessalamın) hayatları bir derece serbesttirler. Bir vakitte pek çok yerlerde bulunabilirler. Bazen istedikleri vakit bizim gibi yiyip içerler, fakat bizim gibi mecbur değiller. Bu özellikleri sebebiyledir ki, bazen darda kalanların yardımına sıradan bir insan görüntüsünde koşarlar, sonra da yine ikinci derecedeki nurani hayatlarına çekilirler.."

Bundan dolayı halkımız, 'Her kutsal geceyi Kadir, karşılaştığın her iyi insanı da Hızır bil!' demişlerdir. Bu vesile ile biz de temennimizi şöyle ifade ediyoruz:

- Hızır-İlyas Hazretleri'nin buluştuğu bu bahar bayramında siz de Hızır gibi mübareklerle karşılaşp muhteremlerle görüşesiniz, bayramınız mübarek, dualarınız da makbul olsun inşallah..

Utanma duygusunu kaybeden, insani değerini kaybetmiş olur!

Ahmed şahin 2012.05.09

Bazı vasıflar vardır ki, onda tüm insanlar ortaklırlar.

Utanma duygusu da tüm insanların ortak olduğu özel değerlerden biridir. Diğer varlıklarda utanma duygusu yoktur. Aşırıya kaçımayan utanma duygusu, insanın koruyucusu ve kurtarıcısıdır da.

Nitekim utanan insan bir yanlış yapacağı, bir günaha yöneleceği sırada hemen utanma duygusu onu sınısıcak sarar, bu yanlış yaptığı takdirde önce Rabb'inin huzurunda, sonra da dostlarının yanında ne kadar sıkılıp mahcup olacağını, bilenlerin kendisini ne kadar ayıplayacağını düşünür, kızarır, bozarır, sonra da, utanacak duruma düşmektense bu yanlış yapmamalıym, diyerek vazgeçer.

Yani utanma duygusu onu yanlışlarından geri döndürüp vazgeçiren koruyucu bir duygu olur.

- Neden utanma duygusunda böyle koruyucu bir özellik ve güzellik vardır?

Utanma duygusunun kaynağı imandır da ondan. İmandan kaynaklanmaktadır utanma duygusu. Nitekim utangaçlığıyla bilinen gence bir yakını, bu kadar utangaç olma, biraz yırtıl, serpil... manalarına gelen tavsiyelerde bulunurken oradan geçmekte olan Efendimiz'in yaptığı şu ikaz da buna işaret eder. Buyurur ki:

-Dokunma utanan gence, utansın!. Çünkü utanma duygusu imandandır!.

Demek ki basite alınabilecek bir duygu değildir utanma duygusu. Sahibini kötülüklerden koruyucu ve kurtarıcı etkisi söz konusudur.

Bu sebeple utanma duygusu, silinip atılabilecek basit bir duygu gibi görülemez.

Hadiste de utanma duygusunun yüce değerine çarpıcı bir ifadeyle şöyle işaret edilmiştir:

- Utanmadıktan sonra istediğini yap!. Çünkü en büyük kayıp, utanma duygusunun kaybıdır. Onu kaybettikten sonra geriye koruyabileceğin bir değerin kalmamış demektir. Artık neyi istersen onu rahatça yapabilirsin..

Bir diğer hadiste de insanın sahip olduğu en yüce vasıflar sıralanırken utanma duygusu, en başta gelen insani değer olarak gösterilmiştir.

Utanma duygusunun koruyucu özelliklerinden biri de, avret yerini açmaktan utandırmasıdır. Bundan dolayı utanma duygusunu kaybetmeyen insan, ne kendi avret yerini açar, ne de başkasının açılmış mahrem yerine bakmaya razı olur. Selman-ı Farisi Hazretleri der ki:

-Ben yüksek yerden düşüp ölmeye razı olurum, ama avret yerimin açılmasına razı olmam!

Tenbihü'l Gafilin'de Hazreti Ali Efendimi'zden de şu söz nakledilir.

-Allah (cc) avret yerini açarak baktırana da, bakana da lanet etmiştir!

Çünkü mahrem yerini açmak da, bakmakda kötü duyguların depreşmesine, büyük günahlara yönelme hissinin canlanmasına sebep olur, haya duygusunu yok eder... Haya duygusunu yitirenlerde ise ne baktırmaktan çekinme ne de bakmaktan utanma titizliği kalmaz. Bundan dolayı Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle buyurmuştur:

-Ansızın bakışınızda bağışlanırsınız, ancak sonraki kasti bakışların vebali bakana da, baktırana da yazılır. Bakışlarınızı haramdan koruyun.

Her insanın, koruyucu muhafaza melekleri vardır. Bu melekler onu gölgesi gibi takip edip kötü ruhların şerrinden korurlar. Ancak korudukları insan, avret yerini açar da teşhirde bulunursa muhafaza melekleri ona bakmaktan utanır, uzaklaşırlar. Meleklerin uzaklaştığı yere ise şeytanlar üşüşür, kötü duygular depreşir, fitneli bakışlar başlar. Zaten günahlar da meleklerin uzaklaşıp şeytanların yaklaşmasından sonra işlenir insanlar arasında..

Utanma duygusu herkeste güzeldir. Ama kadında daha da güzeldir. Bir kadının en değerli zineti utanma duygusudur.

Bundan dolayı büyükler demişler ki:

- Altın ziynetlerini kaybeden kadın, kadınlık zinetlerinden hiçbir şey kaybetmemiştir! Ancak utanma duygusunu kaybeden kadın, kadınlık zinetini kaybetmiştir! Çünkü demişler, altın ziynetler satın alınıp tekrar sahip olunabilir, ama kaybedilen utanma duygusu, satın alınarak sahip olunamaz!..

-Ne dersiniz, sizin yorumunuz da aynı mı, yoksa gayrı mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Anneler Günü' yabancılardan alınan bir âdet midir?

Ahmed Şahin 2012.05.15

'Kutladığımız Anneler Günü, yabancı âdeti midir?' diye soran okuyucuma:

Senenin tek gününü, Anneler Günü ilan etmek belki bir yabancı âdetidir, ama tümüyle de İslam'a aykırı düşen bir yabancı âdeti de değildir. Belki, eksik bir âdetir demek mümkündür. Çünkü İslam, senenin tek gününü değil belki hayatın tüm günlerini Anneler Günü olarak ilan eder, ömür boyu annelere sevgi ve saygıyı emreder.

Anneler Günü, çocuğun yaş günü, hanımla beyin evlilik yıldönümü gibi daha ziyade dışarıdan gelme yabancı âdetler, aslında iyiliklere vesile yapılabilecek âdetlerdir.

Mesela Anneler Günü'nde annelerin elleri öpülüyor, yaşlıların gönülleri alınarak memnun ediliyorsa... Yaş gününde çocukların sevinecekleri bir doğum günü toplantısıyla arkadaşlarıyla mutlu olmaları sağlanıyorsa, evlilik yıldönümünde taraflar geçmişi bir daha hatırlıyor, aradaki sevgi, saygı yenileme imkânı buluyor, komşular bu vesilelerle bir araya gelerek kaynaşmalar söz konusu oluyorsa... Neden bunlar 'yabancılara aittir' denerek hemen reddetme mecburiyeti duyulsun?

İslami hayat zevksiz, neşesiz ve eğlencesiz değildir. Sınırı aşmamak, ölçüyü taşmamak, israfa ve harama girmemek şartıyla İslami hayatın da zevki, eğlencesi ve neşeli toplantıları olacaktır elbette.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri'nin doğumunu senelerdir Kutlu Doğum adıyla kutluyoruz. Bu vesile ile toplantılar yapıyor, hayırlara vesile kılıyoruz. Kimse de İslam'da doğum günü kutlaması yoktur demiyor. Çünkü harama değil hayra vesile kılınıyor, günah değil sevaplar işleniyor bu vesilelerle...

Bu anlayış içinde Anneler Günü'nü de mahzurlu görmeyiz... Ancak onu düzelterek, İslam'a uygun hale getirerek benimseriz. Yani senenin tek günü değil, hayatın tüm gününü Anneler Günü kabul ederiz... Böylece yabancından aldığımız eksik bir âdeti tamamlayarak bünyemize ithal etmiş sayılabiliriz.

Bazılarındaki gibi, yabancılardan gelen her şeyi hemen sahiplenmek nasıl yanlışsa, hemen karşı olmak da öyle yanlıştır. Doğru olanı, önce bir incelemek, faydalı olanı almak, zararlı olanı atmak olmalıdır. İslam'ın bize makul telkini budur.

Bu konuda Efendimiz (sas) Hazretleri'nden fevkalade değerli ve düşündürücü muhteşem bir yabancından kandil alma örneği bize ışık tutmaktadır.

Sahabenin ileri gelenlerinden Temimdari, Şam'daki Hristiyanların kullandıkları zeytin yağı ile yanan bir kandili getirip ilk olarak Resulullah'ın mescidinin tavanına asmıştı. Görenler, 'Resulullah'ın mescidine yabancılardan kullandıklarını mı asıyorsun?' gibilerden sitemde bulunmuşlardı. Müslümanlar, o günlerde yaktıkları hurma yapraklarıyla aydınlatıyorlardı mescidi. Akşam namazında mescide gelip de bir çanak içindeki yanan fitilin külsüz dumansız etrafı aydınlatıldığını gören Efendimiz (sas) Hazretleri, tebessüm ederek sordu:

- Kim getirip de astı bu kandili mescidimize?

- Temimdari, Şam'daki Hristiyanlardan alıp getirdi... dediler. Herkes bir azarlama beklerken Resulullah'ın eşsiz iltifatı şöyle oldu:

- Temimdari, getirdiğin bu kandille sen bizim mescidimizi aydınlattın, Allah da senin kabrini aydınlatсын!..

Bununla da kalmadı, daha da çarpıcı açıklamada bulundu:

- Faydalı bir buluş, Müslüman'ın cebinden düşürdüğü malı gibidir. Kimde bulursa hemen sahip çıkıp alır. Yeter ki o şey faydalı olsun, içeriğinde haram ve günah bulunmasın...

Hristiyan'dan alınan böylesine faydalı bir kandil örneği varken, yabancından gelen âdetler alınır mı, alınmaz mı diye sorulmamalı da, belki yabancından gelen bu âdetler faydalı mı, değil mi diye incelenmelidir. Faydalı ise cebinden düşürdüğü malı gibi sahip çıkılmalı, zararlı ise atılıp uzak kalınmalıdır...

Mescid-i saadete asılan bu kandil örneği, İslam'ın çağdaş anlayışını anlatan muhteşem bir misal olarak ufkumuzda asılı durmaktadır.

Soru sahibi kardeşim bu anlayışla bakabilir Anneler Günü'ne desem, yanlış söylemiş sayılır mıyım bilmem?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müslüman'ın bahar yeşilliğine bakışı!..

Önce İsra Sûresi'ndeki 44. ayetin mealine bakalım, sonra konunun ayrıntısına geçebiliriz.

- Göklerde ve yerde bulunan bütün varlık ve yeşillikler Allah'ı zikir ve tesbih ederler!..

Öyle ise Allah'ı zikir ve tesbih eden yeşillikleri zevkle seyredip gelişmesine şevkle yardımcı olmalı, sebepsiz yere yeşilliği kesip kopararak Allah'ı zikir ve tesbihine engel olma günahına girmekten kaçınmalıdır. Zaten yeşilliğin Allah'ı zikir ve tesbih ettiğinin farkına varan bir Müslüman, sebepsiz yere onu kesmeye, koparmaya, kurutmaya asla razı olamaz. Zikir ve tesbihine mani olma günahını göze alamaz. Yeşilliğin bu zikir ve tesbihinden dolayı Aleyhissalat-ü Vesselam Efendimiz mezarların üzerini dahi yeşillendirmeyi emretmiş, bu konuda bizi düşündüren önemli örneğini de şöyle vermiştir. Yanından geçtiği bir mezarın içindeki mevtanın azap çektiğini keşfedince hemen getirttiği hurma fidanını mezarın üzerine dikerek şöyle uyarıda bulunmuştur: "Bu yeşillik bu mezarın üzerinde Allah'ı zikir ve tesbih ettiği sürece mezarın içindekinin azabı azalır, yahut da kaldırılır!"

İşte bu açıklama, yeşilliğin dünyadan başka ahirettekilere dahi fayda sağladığını ifade eden muhteşem bir duyurudur. Bundan dolayı fıkıh alimleri, mezarların üzerine yeşilliği önleyen beton dökmenin uygun olmadığını bildirmiş, Osmanlı ecdadımız da Allah'ı zikir ve tesbih eden yeşilliklerle dolu mezarlıklar meydana getirme örneği vermişlerdir. Bir kır sohbetinde Aziz Mahmud Hüdai Hazretleri'ne talebelerinden her biri birer buket çiçek takdim ederken biri eli boş dönmüş. - Koskoca kırdaki çiçek mi bulmadın da eli boş dönüyorsun? diye sitem edenlere de: - Hangi çiçeğe yaklaştımsa Allah'ı zikir ve tesbih eder halde gördüm, koparıp da zikir ve tesbihine engel olmaya gönlüm razı olmadı, cevabını verince hocasının takdir ve tebriklerine muhatap olmuş. Bu cevap da kitaplara geçecek değerde bulunarak yazılıp bizlere kadar intikal ettirilmiştir. İşte Müslüman'ın yeşillığe yüklediği kutsal değer, Allah'ı zikir ve tesbih ediyor duygusuyla baktığı bahar yeşilliğinin özellik ve güzelliği... Hele Efendimiz (sas) Hazretleri'nin fidan dikme konusunda bir uyarısı vardır ki; yeşillik yetiştirmenin önemi konusunda bundan daha etkili sözü kimse söyleyememiştir. Şöyle buyuruyor, fidan dikme konusunda:

- Elinizde bir fidan bulunur da onu dikmek üzere iken kıyametin kopmaya başladığını anlarsanız, sakın 'artık kıyamet kopuyor, fidan dikmenin manası kalmadı' deyip de fidanı atmayın, dikin fidanınızı!.. Kıyamet kopacaksa sizin dikilmiş fidanınızın üzerine kopsun. Mahşerde, benim de dünyada dikilmiş bir fidanım vardı, diyebilirsiniz!..

Demek ki mahşerde dünyada dikilmiş bir fidanın bulunması dahi dikene ümit verecek, faydası söz konusu olacaktır. Kaldı ki, mesele bundan ibaret de değildir. Tarla, bağ, bahçede çalışarak yeşillik yetiştiren köylü ve ziraatçılarımıza ayrıca muhteşem müjdeler de vardır...

- Ekin ekıyor, sebze, meyve dikiyor, mahsul yetiştiriyorsanız sevinin, mutluluk duyun. Çünkü yetiştirdiğiniz meyvelerle, sebzelerle sadece rızınızı kazanmakla kalmıyor, aynı zamanda sevap da elde ediyorsunuz. Zira, sebep olduğunuz meyveli meyvesiz tüm yeşilliklerden Allah'ı zikir ve tesbih sevabı almak bir yana, ayrıca bunlardan: "Müşteri alsa, hırsız çalsa, inek yese, sinek faydalansa!" sadaka sevabı da alınacağı hadislerle bildiriliyor!

Evet, bundan hiç şüphe etmeyin. Efendimiz'in müjdesidir bu. Yetiştirdiğiniz sebze ve meyveden müşteri alsa, hırsız çalsa, inek yese, sinek faydalansa sadaka sevabı vardır yetiştirene!.. Bundan dolayı yeşillik yetiştiren köylüler, ziraatçılar ibadet niyetiyle şevkle çalışırlar işlerinde... Denebilir ki: Her tarafı yeşillendirilmiş bir ülke mi istiyorsunuz?.. Öyle ise insanların İslam'ı öğrenmelerine destek verin, köstek olmayın. Göreceksiniz dinini öğrenen Müslüman mezarların üzerine varıncaya kadar her tarafı yeşillendirecek, hem de ibadet aşkıyla, sevap şevkiyle yapacak bütün bu hizmetleri...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Üç aylarımız ve bağışlanmamıza vesile olan özellikleri!..

Ahmed Şahin 2012.05.22

Önce, üç aylarımız boyunca hep tekrar edeceğimiz Efendimiz'in şu özel duasıyla girelim konumuza:

-Allah'ım, mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle Şehr-i Ramazan'ı!

Evet, bugünden itibaren büyük bir aşk ve şevkle tekrar edeceğimiz duamız hep böyle olacaktır:

-Allah'ım, mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle Şehr-i Ramazan'ı!

-Neden bu aylar için böyle özel dua? Özel duayı gerektirecek eşsiz farklılıkları mı söz konusu?

Bu ayların inanmış insanlara kazandırdığı eşsiz sevap farklılığını Bediüzzaman Hazretleri'nden dinleyelim isterseniz. Kısaca şöyle açıklıyor bu eşsiz sevap farklılığını:

-Her ibadet ve iyiliğin sevabı başka aylarda on ise, Receb-i Şerif'te yüzü geçer, Şaban-ı Muazzama'da üç yüzü geçer ve Ramazan-ı Mübarek'te ise bine çıkar!. Kadir Gecesi ise seksen sene nafile ibadeti aşan bir eşsizliğe ulaşır!..

Demek ki üç ayların başından itibaren başlayan bu ilahi ikram ve ihsanları bilenlerin büyük bir şevkle ibadet yapma heyecanına girmeleri sebepsiz değildir. Bir'e on'dan başlayan sevap yağmuru yüze çıkıyor, sonra üç yüze yükseliyor, daha sonra da bine ve yukarı sevap sağanağına dönüşüyor..

İşte bugün böyle özel farklılıklara sahip üç aylar da bizleri kucaklamış bulunmaktadır. Yeter ki bizler farkında olalım bu özel ibadet ve sevap mevsiminin. Evet, Recep ayı ile başlayıp Şaban ayı ile artarak devam eden sevap yağmuru, Ramazan ayında sağanağa dönüşür, Kadir Gecesi'nde ise üç aylar boyunca kendini hazırlamış olan insan, ilahi affa tam nail olacak bir ruh yüceliğine yükselir. Hatta bayramda da kendine tertemiz bir beyaz sayfa açarak yepyeni bir hayata başlama bahtiyarlığına ulaşması dahi söz konusu olabilir.

Böyle bir beyaz sayfa açmak mümkün mü? Hiç şüpheniz olmasın.

Çünkü Rabb'imiz iman etmiş kulunun cehennemde azap görmesinden değil, cennette mükafata ermesinden memnun oluyor. Bunun için de vesileler hazırlıyor, bazı ayları, günleri bazılarında üstün özelliğe sahip kılıyor ki, inanmış insanlar bu vesilelerle kendilerine çekidüzen versinler, yeni bir heyecan ve ümitle cennete layık yaşantıya yönelsinler.

Bundan dolayıdır ki Efendimiz (sas) Hazretleri, üç ayların başlangıcı olan Recep ayında oruçlarını, namazlarını daha da çoğaltmış, Şaban ayında ise bu artışı bir kat daha ileriye götürmüş, böylece ümmetine Ramazan'daki umumi affa layık hale gelme örneği vermiş, farklı bir ibadet hayatı yaşayarak bizlere mesajlar sunmuştur.

Bu sebeplerle bu aylarda samimi tövbe, istiğfarlar yapılarak daha şevkli bir ibadet hayatına başlanır. Tutulacak oruçlarla, kılınacak fazla namazlarla, yapılacak hayır hasenatlarla sevabı daha çoğaltıp günahı daha da azaltma azmine girilir. Hatta kaza namazları, oruçları, kul hakları gibi sorumlulukları tümüyle ödeyip bitirme niyeti bile

söz konusu olabilir. Ta ki Kadir Gecesi'nde seksen senelik nafile ibadet sevabına da layık hale gelmiş olsun insan..

Ayrıca bu aylarda peş peşe gelen kandil gecelerimiz de bizlere uyarılarda bulunmuş olur, yaşadığımız fevkalade gün ve gecelerin farkında olup olmadığımızın hatırlatmasını yapmış sayılır.

İşte bugünlerde bizlere düşen görev de, Rabb'imizin kurtuluşumuz için vesile kıldığı bu kutsal ayları gayesine uyan şekilde yaşayarak değerlendirmektir.

Ancak unutmamak gerek ki, bu eşsiz fırsat ve imkânlar bilen, düşünen ve ayları günleri şuurluca değerlendirme bahtıyarlığına erenler için söz konusu olur.

Bu duygu ve düşünce içinde, Efendimiz'in üç aylar boyunca tekrarladığı duasını biz de tekrarlayarak diyoruz ki:

-Rabb'imiz, mübarek kıl bize Recep ve Şaban'ı; affımıza vesile eyle Şehr-i Ramazan'ı!

Affımıza vesile kılacağımız üç aylar dileğimizle.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Korumamız gereken 'Emanet'ler

Ahmed Şahin 2012.05.23

Maneviyat büyüklerimizin, "Yâ Rab, kusurumuzu affet. Bizi kendine kul kabul et.

Emanetini kabzetmek zamanına kadar bizi emanette emin kıl!."diye yaptıkları dualarında kastettikleri Emanet, 'sadece canımızı teslim etme Emaneti midir, yoksa vazife ve sorumluluklarımız da korumamız gereken emanete girmekte midir?' diye sormuşlar Hocaefendi'ye.

Verilen geniş bilgi fevkalade önemlidir. Emin kılınmak istediğimiz emanetin içine nice İlâhi ikram ve ihsanlar giriyormuş da farkında bile olmuyor muyuz diye düşündüm. Konunun yerimizin aldığı kadarını sizinle paylaşmak istedim. Birlikte okuyoruz yüklendiğimiz emanetin nice nimetleri içine aldığını.

- Emanetin çerçevesi geniştir. Allah Teâlâ'nın insana bahşettiği ilk ihsanlar birer emanet olduğu gibi, insanın, iradesinin hakkını verip bu ilk mevhibeleri değerlendirmek suretiyle kazandıkları da birer emanettir!

- Dolayısıyla Rabb'imizin bahşettiği hayatımız bize bir emanet olduğu gibi, onun üstünde ebedi hayatın nüvesini taşıyan iman, Kur'an, marifetullah, muhabbetullah da birer emanettirler!

- Zaten iman olmayınca insan, bu dünyada diğer mahlûklar gibi çok dar bir zaman dilimi içinde yaşayıp sonra da kendini yokluğa mahkûm etmiş olur. Onun ebediyete mazhar olması ise imana bağlıdır. Bu sebeptendir ki insan, kendisine tevdi edilen iman gibi çok önemli Emanetleri korumak için etrafında ne kadar surlar oluştursa, bu hedef doğrultusunda, bütün cehdini ortaya koyup ne kadar gayret sarf etse azdır!

-İnsan, bu bakış açısını yakalayabildiği takdirde, hem kendisine bahşedilen hem de iradesinin hakkını vererek mazhar olduğu bütün nimetlerin evvel ve âhîrinde, zâhir ve bâtınında kudret-i namütenahinin elini görecek, bu nimetleri kendisine ihsan eden Zat'a karşı sinesi, hamd-ü sena duygularıyla dolup taşacaktır!.

- Bütün bu nimetleri düşünen insan, çok ciddi bir metafizik gerilim içinde minnet ve şükran hisleriyle oturup kalkacak, "elhamdülillah"la soluklanacak ve bu mübarek kelimeyi, tepeden tırnağa kadar vücudunun her yanında ihtizaz meydana getirecek şekilde duyacaktır!..

-İşte bu açıdan bakıldığında emanetin çerçevesinin çok geniş olduğu görülecektir...

- Dün seleflerimizin omuzlarına konulan bu (iman ve Kur'an) emaneti, bugün bizim omuzlarımızın üzerinde bulunuyor, yarın da sonraki nesillere aktarılacak. Biz bu emanete sahip çıkmaz, onu gereğince korumaz ve sağlam bir şekilde haleflerimize teslim etmezsek, bir taraftan bu emanete ihanet etmiş, diğer yandan da yarının insanlarına karşı büyük bir haksızlık yapmış oluruz.

- İhmale uğradığından dolayı bilhassa günümüzde, imana ve Kur'an'a hizmet emaneti daha bir önem kazanmıştır. Geçmiş dönemlerde, çok sıkıntılı şartlarda bile bu yüce mefkûre uğrunda insanlar hırz-ı can etmiş, yapmaları gerekli olan işleri arızasız kusursuz yerine getirmiş ve bu emaneti günümüze kadar taşıyıp bize ulaştırmışlardır.

- O halde bize düşen vazife de, bu hizmet-i imaniyeyi arıza ve kusura maruz bırakmaksızın geldiği şekliyle muhafaza etmek, hız kesmeden devam etmesini sağlamak ve onu ulaştırılması gerekli olan yerlere ulaştırmaktır. Yani biz ömrümüz olduğu sürece bu emanetin emanetçileri olarak, zerresini zayi etmeksizin, onu götürülmesi gerekli olan yere götürmekle mükellefiz. Eğer hakkıyla yerine getirilemediğinden dolayı bu hizmette kırılma, çatlama, duraklama ve hatta geriye gitme olursa, emanete hıyanet etmiş sayılırız ki, Cenâb-ı Hak bunun hesabını ahirette bize sorar.

-Evet, nezd-i uluhiyette hainlik damgası yemekten ve emanete hıyanet etmekten endişe ediyorsak, meseleyi bu çerçevede ele almalı, sonra da "Allah'ım! Bir an önce emin insanları gönder de, üzerimizdeki bu emanetleri zayi etmeden onlara teslim edebilelim." dua ve mülâhazalarıyla Cenâb-ı Hakk'ın kudret ve rahmetine sığınmalıyız..."

İşte biz de bugün bu geniş emanet anlayışı içinde dualarımızı tekrar ederek diyoruz ki: -Ya Rab, bizleri kendine kul, Resulüne ümmet kabul eyle! Teslim etme vaktine kadar da bizleri emanetlerinde emin kıl!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaptığımız iyilik ve ibadetlerimizi kendimize mal edebilir miyiz?

Ahmed Şahin 2012.05.29

İnsanın içinde, yaptığı ibadet ve iyiliklerinden memnuniyet duyma ve bunları nazara verme temayülü var. Bu tür arzu ve heveslere karşı mü'mince bakış ve düşünüş nasıl olmalıdır?

İnsan, yaptığı iyilik ve ibadetleri en mükemmel olarak görüp nefesine mal edebilir mi?

Bu soruya Hocaefendi'nin verdiği cevabı birlikte okumakta büyük fayda gördüm. Bakalım iyilik ve ibadetlerimizi, hassas takva terazisiyle biz de tartabiliyor muyuz görelim diye düşündüm. Birlikte okuyoruz, verilen önemli örnek ve misalleri.

İnsan, Cenab-ı Hakk'ın inayet ve tevfiğiyle, kimi zaman, bazı güzel işler ortaya koyabilir. Fakat ortaya konulan bu amellerin, o ameller için gerekli olan evsafa uygun yerine getirilip getirilmediğine dair elde bir garanti bulunmamaktadır. Kim bilir belki de mevcut imkânlarla daha sağlam ve daha güzel bir amel gerçekleştirilebilirdi. Bu açıdan insanın, büyük bir başarı gibi görülen muvaffakiyetler karşısında bile, kendi kendine "Acaba ben, bana verilen bu imkânları tam olarak kullanabildim mi? Daha iyi bir sonuca ulaşma adına gerekli performansı ortaya koyabildim mi?" sorularıyla kendini ve yapıp ettiklerini kritiğe tabi tutması gerekir...

Bunu yapılabildiği takdirde zannediyorum insan, en büyük muvaffakiyetler karşısında bile, "Öyle görülüyor ki, ben bu işi tam beceremedim. Onu, murad-ı ilahiye uygun ve beni tatmin eder şekilde yerine getiremedim." diyecek; ve kendini beğenmek bir yana, muhasebe duyguları içinde kendini levmetmeye, tenkide duracaktır.

Bir misal olması açısından ifade edeyim: Milletimiz namazın eda edilmesini, "namaz kıldım" tabiriyle dile getirir. Hâlbuki Kur'an-ı Kerim ve Sünnet-i Sahiha'da namazın bize bir vazife olarak verilmesinde kullanılan kelime "ikâme"dir. Bunun manası ise bütün mâsivâdan sıyrılarak namazı, iç ve dış şartlarıyla tastamam yerine getirme, Allah'ın bize tahmil ettiği bu emanetin hukukuna kemal-i hassasiyetle riayet etme ve o âbideyi kendine has renk, desen ve çizgileriyle arızasız ve kusursuz bir şekilde ortaya koyma demektir.

Bu açıdan, "Namazı ikâme ettim" diyen bir insana, "Sen hakikaten namazı, erkân-ı zâhiriye ve batıniyesiyle tastamam ortaya koydun mu?" diye sorabilirler. Kılma kelimesine gelince, onda, bir mânâda aradan çıkarma ve geçiştirme gibi bir sun'ilik vardır.

İşte ben, milletimizin namaz vazifesinin edası için "kılma" tabirini kullanmasını, onun edep ve terbiyesinin bir gereği olarak görüyorum. İhtimal ki insanımız şöyle düşünmektedir:

"Eğer kıldığım namazın iç veya dış yapısında bir arıza varsa, ben bu namazı ikâme ettim diyemem. Bilakis onu, gücümün yettiğince şeklen eda ettim. Ancak Cenab-ı Hakk'ın engin rahmetinden ümit ederim ki; O, benim gibi namazını yarım yamalak eda eden bir insanı da affeder." Mahviyet, hacalet ve tevazu mülâhazasının bir sonucu olarak ortaya çıktığına inandığım böyle bir ifadeye bayıldığımı söyleyebilirim.

Şimdi mesele böyle olunca, insanın yaptığı iş ve amellerine güvenmesinin tehlikeli bir yanı var demektir. Bunun yerine insan, bir yandan "tam yerine getiremedim" diyerek daha mükemmelin peşinde olmalı, diğer yandan da, Allah'ın (celle celaluhu) şekli amellerle bile kullarını affedeceğine ve onları dergâh-ı ulûhiyetinde kabul buyuracağına inanmalıdır. İhtimal ki, Cenab-ı Hak, bu mülâhazalara sahip olan bir insanın amellerindeki boşluklarını onun niyetiyle doldurur ve ona göre muamelede bulunur!..

İnsanın ortaya koyduğu güzel işleri düşünmesi, kendisini onlarla ifadeye kalkması, onlardan bahsedilmesini istemesi mahzurlu olduğu gibi, başkalarının kendisine yönelttiği takdirleri sahiplenmesi de aynı şekilde mahzurludur. Bazıları onun hakkında, "Falan şunu yaptı, bunu yaptı" diyebilirler. O bütün bunları onların hüsnüzannına vermeli ve hatta bunları bir içtihat hatası olarak görmelidir.

Gerçi insanların, hüsnüzanlarında yanılmış olmalarını bir günah olarak değerlendirmek doğru değildir. Zira bir insanın suizan edip isabet etmesinden, hüsnüzan edip yanılmaması daha ehvendir. Bu itibarla hüsnüzannı tercih etmek daha doğrudur. Elverir ki, hüsnüzanda bulunan kişi, dengeyi kaçırmayın, övdüğünü gurura kaptırıp da kazandığını kaybettirmesin!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oruca başlama vakti, ölmüşlerimize Yasin okuma anlayışı...

Ahmed Şahin 2012.05.30

Soru: Geçen sene Ramazan'da oruca sabah ezanıyla başlıyorduk. Bu sene üç ayların başında tutmak istediğimiz oruca da yine ezan sesiyle başladık. Yani sabah ezanı okununcaya kadar yememizi sürdürdük.

Ezan başlayınca hemen yemeyi kesip oruca başladık. Ancak sonra bizi ikaz edenler oldu. Ezana kadar yemek yenilmez dediler. Halbuki biz Ramazanlarda hep ezanla başlıyorduk oruca. Şimdi ne oldu ki, sabah ezanıyla başladığımız orucumuzun geçersiz olduğunu söylüyorlar bize. Cevap: Soru sahibi okuyucuma, geçen Ramazan'da ne olmuştu, şimdi Ramazan'dan önce ne olduğunu kısaca arz edeyim de iki ezan arasındaki oruca başlama farkının ne olduğunu fark etsin, böylece şaşkırmaktan da kendini kurtarmış olsun.

Geçen Ramazan'da işitince hemen oruca başladığınız ezan, Ramazanlarda oruca başlama vaktinin girdiğini ilan etmek için erkenden okunan ezandır. Tam imsakta okunan o ezanlarla oruca başlanır, daha fazla beklenilemez. Ancak Ramazan dışında sizin dinlediğiniz ezan, orucun başladığını ilan eden ezan değildir. Tam aksine orucun başlama vaktinin çoktan geçtiğini haber veren ezandır. Dolayısıyla geç vakitte okunan bu ezanla oruca başlanılmaz. İşte sizin itiraz edilen orucunuz da böyle başlama vakti çoktan geçmiş olan oruçtur.

Bilmem okuyucuma, imsakla birlikte okunan Ramazan ezanı ile imsak geçtikten çok sonra okunan ezanın farkını arz edebildim mi? Bunun için Recep ayının başında dinlediği ezanla başladığı orucunun sıhhatine itizar edilmiş, niyet vakti geçmiş oruç geçerli değildir, denmiştir!

Bununla beraber ezanla oruca başlama konusunda akla gelen şu yanlışma ihtimalini de düşünmeliyiz. Sabah ezanını okuyan müezzin bazen saatine yanlış bakıp erken de okuyabilir, uykuya dalıp geç de kalabilir. Böylece Ramazan'da orucuna ezanla başlayanlar da aynı yanlışla uyabilir. Böyle bir yanlışmaya maruz kalmamak için takvimdeki imsak vaktinin girip girmediğine bakmayı ihmal etmemekte büyük fayda vardır.

Ayrıca imsak dakikası, gecenin bitip gündüzün başladığını da ifade etmektedir. Bu sebeple imsakla hem oruca başlanır, sabah namazının vakti de girmiş sayıldığından, ihtiyaç duyanlar sabah namazını da hemen kılabilirler de. Ancak tedbir olarak 15-20 dakika beklemenin daha uygun olacağını ifade edenler de vardır.

Soru: Ölmüşlerimize sene boyunca Yasinler okuyup ruhlarına bağlıyoruz. Ancak son zamanlarda ölmüşlerimize Yasin okunamayacağını ileri sürenler oluyor, ölünün ruhu için Yasin okunmaz demeye getiriyorlar. Geçmişlerimiz için Yasin okumayı bırakalım mı şimdi?

Cevap: Ölmüşlerimizi niyet ederek okuduğumuz Yasinleri bırakmamalı, Kur'an okumaya devam etmeliyiz. Çünkü ölümlere Yasin okunmasa bile okuduğumuz Yasinlerin sevaplarını ölmüşlerimize bağışlayabiliriz. Böylece geçmişlerimiz okuduğumuz Yasinlerin de, yaptığımız tüm hayır hasenatların da sevaplarından istifade ederler.

Çünkü yaşayan insanlar yaptıkları tüm hayır hasenatlarının sevaplarını geçmişlerine bağışlayabilirler. Varsa azapları azalır, yoksa makamları yükselir. Har halükarda ölmüşlerimiz istifade ederler bu türlü hediyelerimizden. Bunda şüpheyi düşmeye sebep yoktur.

Rahmetli pederim bana yedi yaşında iken perşembe günleri geçmişlerimize Yasin okuma alışkanlığı kazandırdı. Halen 77 yaşında o alışkanlığımı sürdürmekte, her perşembe mutlaka Yasin okuyarak geçmişlerimize sevabını bağışlamaktayım. Bundan da çok mutluyum. Geçmişlerimizle irtibatı kesmemeli, manevi hediyelerimizle vefamızı göstermeliyiz diye düşünüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peygamberimiz'in (sas) çocukları ve tüp bağlatma konusu!

Ahmed Şahin 2012.06.05

Efendimiz, "Ben ümmetimin çokluğuyla iftihar ederim." buyurarak, çocuk sayısını azaltma yönünde bir tercihi görülmemiştir. Nitekim ilk hanımı Hatice validemizden tam altı çocuğu, Mısırlı Mariye annemizden de bir İbrahim'i dünyaya geldiğinden, üçü erkek, dördü kız olmak üzere tam yedi çocuk babası olma mutluluğunu yaşamış, ümmetine böyle örneklik etmiştir.

Ne var ki, yedi kişilik nesl-i Nebi'den altısı, Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hayatında iken vefat etmiş, hepsinin de ölüm acısını yaşayan Efendimiz, ümmetine sabırlı bir aile reisi olma örneğini de vermiştir.

Sadece geriye kendisinden altı ay sonra vefat eden Fatıma validemiz kalmış, Hazreti Ali ile evlendirdiği Fatıma validemizden devam etmiştir nesl-i Nebi..

Kız çocukları Zeyneb, Rukiye, Ümm-ü Gülsüm ve Fatıma validemiz. Erkek çocukları Kasım, Abdullah, İbrahim'dir.

Buradaki soruda şöyle denmektedir. Yeni doğan bebeğin ilk günlerde sağ kulağına ezan, sol kulağına kamet okumak sünnettir denmektedir. Bunu bir hocanın mı okuması lazımdır? Yoksa kim okursa sünnet yerine gelmiş sayılabilir mi?

Evet bu bir sünnettir. Hem de Efendimiz'in tavsiye buyurduğu bir sünnettir. Okuyabilen her baba, dede gibi yakınların bu ezanları okumaları uygun olur. Mutlaka bir resmî görevli getirilip okutulması gerekmez.

Ezan okuyacak kimse önce ayağa kalkıp kıbleye yönelir. Kucağına aldığı çocuğun kulağına eğilerek sakın bir sesle sağ kulağına ezan, sol kulağına da bir kamet okur. Sonra da, ismin Abdullah'tır, ya da Selma'dır, ömür boyu İslamî hayatta ve hizmette mutlu ve sabit olası inşallah diye dua ederek sünneti yerine getirmiş olur.

Bir başka soru: Doğum sırasında ölen çocuk için nasıl bir cenaze uygulaması yapılır?

Önce çocuğun gerçekten ölü olarak doğup doğmadığı tespiti yapılır. Buna ihtiyaç vardır.

Çünkü canlı olarak doğmuş da, hemen anında ölmüşse, bu çocuk, normal bir cenaze muamelesine tabi tutulur. Yıkanır, kefenlenir, ismi konulur, namazı kılınır. Normal bir cenaze gibi mezarına defni yapılır.

Şayet canlılık işareti hiç vermemiş de gerçekten ölü doğduğuna hükmedilmişse, bu defa da yine aynı şekilde yıkanır, bir beze sarılır, isim konulur, ancak namaz kılınma gereği duyulmadan götürölüp mezarlığa gömölür.

Ölü doğan, yahut da düşük sayılan çocuğun yıkanıp beze sarılarak defni yapılması, insanlığın kerameti içindir. İnsan oluşu, onu böyle bir hizmete layık kılar. Çünkü insan, küçük bir et parçası da olsa hürmete layıktır.

Soru: Fazla çocuk sahibi olmayı önlemek için tüp bağlatmak caiz olur mu?

Cevap: Anladığım kadarıyla tüp bağlatma demek, doğum yapabilen kusursuz bir hanımı tüp bağlatarak artık bir daha doğum yapamaz hale getirmek demektir. Yani kusursuz bir kadını artık istese de doğum yapamayan kusurlu kısır kadın durumuna düşürmek manasına gelen bir müdahale..

İslam'da tedavi yoluyla insanın eksiğini tamamlamak caizdir. Ancak doğum yapan kusursuz bir kadını artık doğum yapamaz kusurlu hale getirmek caiz değildir. Bu ölçü hem kadın hem de erkek için geçerlidir. Kısır hale getirmek erkek için de kadın için de caiz olmayan bir kısırlaştırma yöntemidir.

Kaldı ki bugün çocuk sayısını fazla bulan insan, yarın şartlar değişir de çocuk ihtiyacı duyarsa ne olacak?. Söylendiği gibi gerçekten de dönüşü olmayan yola girilmiş, artık istese de çocuk sahibi olamayan bir kusurlu durumuna kendini düşürmüştür.

Halbuki hamile kalmayı önleyen çeşitli tedbir ve çareler de vardır. Tüp bağlatıp da kısır duruma düşmeye hiç gerek yoktur.

Hamile kalmayı önleyen tedbirler sahabe zamanında da alınmış, Efendimiz'in mani olmadığı da anlaşılmıştır. Çünkü bu tedbirde oluşumu başlamış bir canlıyı yok etmek söz konusu değil, hamile kalmayı önleyen tedbirler alınmakta, bunda da bir mahzur görülmemektedir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sofra adabı üzerine..

Ahmed Şahin 2012.06.06

Sofrada nasıl bir duygu ve değerlendirme içinde olmalıyız, diye soran okuyucuma:

Baştan denebilir ki, insanın yiyecek kadar midesinde iştihâ duyması, bu iştihâsını karşılayacak kadar da sofrasında nimet bulması, Allah'ın büyük bir lütuf ve ikramıdır.

Sofraya her oturuşta insan bu lütfu hatırlamalı, bu ikramı düşünmeli, bu nimetin gereği de yapılmalıdır.

Yani sofrada yemek boyunca zikir, fikir ve şükür duyguları içinde olunmalıdır.

Bu nasıl olur? Sofrada nasıl zikir, fikir, şükür duyguları içinde olunur?

Alimlerimiz şöyle tarif ediyorlar sofrada zikir, fikir ve şükür duyguları içinde olmamızı:

- Yemeğe besmele ile başlamak zikirdir! Yemek boyunca bu nimetleri vereni düşünmek fikirdir!. Yemekten sonra 'Elhamdülillah!' diyerek kalkmak da şükürdür!..

İşte size sofrada adabımız ve sofrada boyunca unutulmaması gereken zikir, fikir, şükür görevlerimiz..

Sofraya böyle zikirle başlayan, fikirle devam eden, şükürle tamamlayıp kalkan kimse, elbette ruhen huzur bulur, bedenlen sıhhaten kavuşur, sofrasında da berekete nail olur. Çünkü Rabb'imiz, verdiğimiz nimetlere şükrederseniz bereketini çoğaltırım, şükretmezseniz azaltırım, buyurmaktadır.

Alimlerimiz yemek konusunda bazı tavsiyelerde bulunarak diyorlar ki:

- Zikir, fikir ve şükür niyetiyle sofraya oturan insan, baştan kendine tembihte bulunmalı, çok yememeye dikkat etmeli, tıka basa midesini doldurmamaya kararlı bulunmalıdır.

Çünkü ihtiyaçtan fazla tıka basa yemek, zikrin zevkini azaltır, fikrin derinliğini yok eder, sünnete de aykırılık söz konusu olur.

Nitekim tıpta ihtisas yapmış bir alime:

-'Kur'an-ı Kerim'de insan sağlığı ile ilgili bir ayet buldunuz mu?' diye sormuşlar.

Şöyle cevap vermiş: "Kur'an-ı Kerim'de insan sağlığı ile ilgili çok ayet vardır. En başta geleni ise, "Yiyiniz, içiniz ama israf etmeyiniz." ayetidir demiştir.

Anlaşıyor ki, ihtiyaç kadar yemek helaldir. Ama tıka basa yiyerek israf etmek helal değildir. Tıbben de vücuda zarardır.

Aslında yemek konusunda en nihai ölçüyü Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle vermiştir:

-Midenin üçte birini yemeğe, üçte birini suya, kalan üçte birini de rahat nefes almaya bırakın!

İşte size zikir, fikir ve şükür duygularıyla oturduğunuz sofradan sünnete uygun şekilde kalkma adabı..

Demek ki, sofraya iştihâ ile oturmalı, yine iştihâ varken kalkmalı, midede suya, nefes almaya da yer bırakmalı, tıka basa doldurmamalıdır.

Sofrada mideyi çok doldurmanın tehlikesine ait verilen bir misal.

Sahabeden Semüre bin Cündeb'in oğlu yemekten sonra kusmuştu. Çok yedikten sonra kusmayı hayra alamet saymayan sahabe baba şöyle dedi:

- Oğlum bu kusmadan sonra ölmüş olsaydın, cenaze namazını kılmakta tereddüt ederdim!.

Demek ki, çok yemekten ölen insan, namazı kılınamayacak derecede kötü biri gibi görünmektedir sahabeye.

Hazret-i Ömer efendimizin uyarısı da unutulmamalıdır sofrada:

- Nefsin arzu ettiği her şeyi alıp sofraya koymak israftandır. Allah ise israf edenleri sevmez!.

Öyle ise alabildiğiniz her çeşidi sofranıza koymayın, nefsinizi tahrik ederek israflı sofralar kurmayın.

Unutmayın ki sofradaki nimet helal ise hesabı, haram ise azabı vardır!.

Maneviyat büyükleri sofrada şu dört şeyin düşünülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir:

- 1- Yemeğin mutlaka helalinden kazanılmış olması.
 - 2- Bu helal nimeti Allah'ın ihsan ettiği sıhhatle yediğini düşünmesi.
 - 3- Kendisine takdir edilenin, yediği nimet olduğunu düşünmesi, şikayete yönelmemesi..
 - 4- Yediği nimetin verdiği güçle Allah'a ibadet görevinin bulunduğunu unutmaması.
-

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kur'an kursları ve en hayırlı insan olma fırsatı

Ahmed Şahin 2012.06.12

Önce Kur'an kurslarının başladığı şu özel ve güzel günlerde bir hadis-i şerifteki en hayırlı insan olma tarifini okuyalım, sonra hayırlı hane tarifine bakabiliriz..

Aleyhissalatü ves'selam Efendimiz buyuruyor ki:

-Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğretenidir!

Evet, tartışılmayan bir en hayırlı insan tarifiedir bu. Kur'an'ı önce öğrenen, sonra da öğreten insan en hayırlı insan.

Birazcık düşündüğümüzde görüyoruz ki, hadis-i şerifin haber verdiği en hayırlı insan olmak hiç de zor değildir. Özellikle bu yaz tatili, en hayırlı insan olmak için tam bir fırsattır. Yeter ki bu kararı verin, yavrunuzu Kur'an kursuna gönderin, siz de tam öğrenemediğiniz Kur'an'ı yeterince öğrenmeye niyetlenin.

İsterseniz en hayırlı insan tarifini "Kur'an'ı öğrenen ve öğreten" diye veren Efendimiz (sas) Hazretleri'nden bir de hayırlı hane tarifini okuyalım. Hayırlı hane nasıl olurmuş bir de onu görelim. Buyuruyor ki:

-Hayırlı hane de, içinde Kur'an okunan hanedir! Melekler, içinde Kur'an okunan haneye hayırlı misafirler olarak üşüşürler, şeytanlar da o haneden şerli işgalciler olarak kaçırlar!.

Evet, içinde Kur'an okunan haneye semadan melekler üşüşürler, şeytanlar da o haneden şerli işgalciler olarak kaçırlar. Çünkü, meleklerin üşüştüğü evde hep hayır olur, bereket olur, huzur olur. Şeytanlara ise artık o haneden kaçışmak düşer, barınamazlar içinde Kur'an okunan hayırlı ve huzurlu hanede..

Burada Kur'an'ı öğrenme sırasındaki bir özel ve güzel farka da işarette bulunalım izin verirsiniz.

Böyle hayırlı hanede Kur'an'ı önceden öğrenmiş yanlışsız okuyanlarla, yeni öğrenmeye başlayan yanlışlı okuyan öğrenciler de bulunabilirler. Yanlışsız okuyanlara harf başına onar sevap verilirken, yanlışsız okumak için emek verip gayret gösteren acemilere de harf başına iki misli fazla yirmişer sevap verilir. Yanlışsız okumak için çektikleri zahmet, gösterdikleri sebat ve azimden dolayı sevabın ikiye katlanması söz konusu olur.

Bu sebeple Kur'an okumaya yeni başlayanlar yanlış okuyoruz diye üzülmemeli, aksine yanlışsız okumak için çaba sarf ettiklerinden dolayı iki misli fazla sevap aldıklarını düşünerek okumaya daha çok şevk ve heyecanla devam etmelidir. Bu fark fark edilmeli, yanlışlı okuyanlar okuma şevklerini kırmamalı, daha çok sevap alıyorum diyerek okuma azimlerini artırıp ısrarla okumaya devam etmelidir..

İyi anlaşılması gereken diğer gerçek de, içinde Kur'an okunan böyle hayırlı haneye meleklerin kuşlar gibi semadan inerek, okunan Kur'an'ı huşu içinde dinlemeye devam etme olayı. Tıpkı büyük sahabe Üseyd bin Hudayr'ın evine gelerek dinledikleri gibi.

Siyerde geçtiği üzere Medine'deki evinde gece Kur'an okumaya başlayan Üseyd bin Hudayr, bu sırada avludaki atının bir şeyler görüp de ürkmüş gibi acayip sesler çıkarıp kişnemeye başladığını duyar.

Bu ata neler oluyor, diye okumayı kesip de dışarı çıkıp baktığında, evin her tarafında kanatlarını kısmış sakince dinleyen ışıktan kuşların hemen göklere yukarı uçuşup gittiğini görür. Sabah erkenden mescide giderek gördüklerini Efendimiz (sas) Hazretleri'ne anlatır. Efendimiz'in açıklaması şöyle olur:

-Biliyor musun Üseyd o göklere yukarı uçuşup giden nurdan parıltıların neler olduğunu?

Onlar evinde okuduğun Kur'an'ı dinlemek için semadan inip gelen meleklerdi. Unutmayın der, içinde Kur'an okunan eve melekler dinleyici olarak gelirler. Eğer okumayı sabaha kadar sürdürseydin, onlar da sabaha kadar seni dinlemeyi sürdürürlerdi!.

- Ne dersiniz, hissemiz ne kadardır bu en hayırlı insan ve hayırlı hane sahibi olma tarifinden bu Kur'an okuma mevsiminde? Kendimizi en hayırlı insan, evimizi de meleklerin ziyaret edeceği hayırlı hane durumuna getirme niyetimiz söz konusu mu şu Kur'an öğrenme devresinde?

-Çocuklarımızı Kur'an kursuna göndererek hayat boyunca okuyacakları namaz sûrelerini ezberleme fırsatını kaçırmamaya dikkat ediyor muyuz? Onlar okumayı öğrenirken biz de onlara eşlik ediyor, ailecek hayırlı insan olma yarışına giriyor muyuz bu yaz tatilinde? Böyle en hayırlı insan olma niyet ve azmimiz söz konusu mu Kur'an kurslarının hizmete başladığı şu tatil fırsatında? Bu konu düşünmeye değer mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tövbe ettiğimiz günahı terk edinceye kadar tövbe!

Ahmed Şahin 2012.06.13

Okuyucum büyük bir azim ve gayretle günahlardan korunmaya çalışıyormuş, bu uğurda gereken mücadeleyi de veriyor, günahı yılandan akrepten kaçır gibi kaçınıyormuş, ama yine de tam tutunamıyor, tekrar günaha maruz kaldığı da oluyormuş.

Diyor ki: "Bunca gayretime ve tövbe etmeme rağmen yine maruz kaldığım günahımdan dolayı tekrar tövbe mi etmem gerekiyor. Eğer yine tövbe etmem gerekiyorsa ne zamana kadar devam edecek bu tövbe?" Sözü uzatmadan okuyucuma vereceğim kısa cevap şundan ibarettir. Tövbe ettiğin günahı terk edinceye kadar devam edecek bu tövbe.

Ancak bu kısa cevap elbette yetersizdir. Bu gibi önemli sorulara en tatmin edici cevabı Hocaefendi, "Gençlere Pırlanta Ölçüler" kitabında vermiştir. Sözü uzatmadan birlikte okuyalım bu konudaki değerli bilgi ve uyarıları.

Tövbe konusunda Efendimiz'in (sas) şu mübarek beyanını hatırlamak gerekir:

"Herkes hata işler. Hata işleyenlerin en hayırlıları da tövbe edenlerdir!"

Bu hadis-i şerife dikkat edilecek olursa, hata işlemenin insanın cibilliyetinde var olduğu görülür. Yani insanın tabiatında her zaman onu günaha çekecek bir kısım duygu ve hisler vardır. Aslında bunlar, iyiliklere de esas teşkil etsin diye insanın benliğine yerleştirilmiş çekirdekler mahiyetinde istidatlardır. Aktif (uygulanan) bir Kur'an ahlakıyla bunların hepsinin yüzü hayra ve istikamete çevrilebilir!.

Mesela, insana öfke verilmiştir. İnsan bununla bazen gazilik ve şehitlik elde edebileceği gibi, aynı duyguyla Allah için öfkelenip Allah için nefret ederek sevap da kazanabilir. Şehvi hisler ve diğer bedene ait arzu ve istekler de böyledir. İnsan onları disiplin altına alıp ruhunu kanatlandırabildiği takdirde, velilerle omuz omuza yan yana yaşayabilir.

Aksine, disiplin altına alınmayan behimi arzuların, insanı baş aşağı getirmesi de sıkça görülen felaketlerden biridir. Meseleye bu zaviyeden bakıldığında, potansiyel hata, insanın ikiz kardeşi gibidir. Bu itibarla, insan, azminin ve iradesinin hakkını vererek bu negatif duygudan hem kurtulmasını bilmeli hem de kendisine verilen o duyguları mutlaka faydalı hale getirmelidir.

Diğer taraftan insan hayatında ömrü en az, en kısa olması gereken bir şey varsa, o da hata ve günahlar olmalıdır!

Şu da katiyen unutulmamalıdır ki insan işlediği bir hatayı hemen tövbe ile silmezse, bu ikinci bir hata ve günaha davetiye çıkarmak gibi olur ki, bu tövbe etmeme durumu zamanla insanın kalbi ve ruhi hayatını köreltip mahvedebilir!.

Buradaki çok önemli bir konu da şudur: Tövbesiz bir insan, kalbine gönlüne gelecek olan İlahi ilhamlara karşı kapanır. Allah adına duyması gereken heyecanı duyamaz olur ve herhangi bir cisim gibi sürekli bir düşüş yaşar ama, asla bunun farkına varamaz; latifeler ölür; "sır", sırra kadem basar, "hafi" gizlenir, "ahfa" adeta yok olur; ama o bunlardan haberdar değildir!. Onun için insan günaha bulaşır bulaşmaz hiç vakit kaybetmeden hemen Rabb'ine teveccüh etmeli ve O'ndan işlediği günahın affını dilemelidir.

Düşünülmesi gereken bir diğer önemli husus da şudur: İnsan bir taraftan tövbe ediyor, diğer yandan da kendi iradesinin zaafı ile tövbe ettiği günah ona yine musallat oluyor, o da yine aynı günaha giriyorsa, böylelerinin istikamete ulaşmaları ve sonra da istikametlerini korumaları oldukça zordur!..

Bununla beraber böyle bir insan, işlediği günahı tövbe ederken hakikaten samimi ve tövbesini vicdanından gelen sese uyarak yapmış da olabilir. İhtimal, işlediği günahı onun da içine bir tiksinti düşmüştür ve dolayısıyla tövbesini çok samimi olarak yapmıştır. Ancak bu gibilerde, çok defa tiksinti halini geçip, yerini arzu ve isteklere bırakması da söz konusudur ki, bu tür iradezedeler her zaman sürçebilirler. Bu ikinci durum, onun daha önceki tazarru ve duasında samimi olmadığı neticesini de doğurmaz, dolayısıyla tövbe etmesine mani hiçbir sebep yoktur.

Evet, insan ne kadar günah işlerse işlesin ve tövbesi hangi sayıya varırsa varsın mutlaka yine tövbe etmelidir.

Bu günün geçmişten çok farklı sokak şartları da bu tövbeyi her an zaruri kılmaktadır!.."

Evet, pes etmek yoktur! tövbe ettiği günahı terk edinceye kadar tövbe!..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz Kur'an kurslarının hatırlattığı misaller

Ahmed Şahin 2012.06.19

Kur'an'dan ayetler ezberleyenlerle ezbersiz kalanların farkını anlatmak için verilen misalde deniyor ki:

-Yolda yürürken yerde gördüğünüz bir kâğıdın üzerinde Allah adının yazılı olduğunu görürseniz basıp geçemez, hemen eğilip alır, kâğıdı hürmetle korumaya çalışırsınız değil mi? Çünkü üzerinde Allah ismi celalini taşımaktadır bu kâğıt. O kutsal isim o kâğıdı hürmet edilecek dereceye yükseltmiştir.

İşte insan kalbi de aynen bu kâğıt gibidir. İnsan kalbinde ezberlediği herhangi bir ayet yoksa kendini kıymetlendirecek bir değerden de mahrum demektir. Onu kıymetli kılacak bir yazı yoktur çünkü. Böyle değil de, en azından namazlarda okuyacağı kadar Kur'an'dan ayetler, sûreler ezberlemiş, yani kalbine Allah'ın kelamını yazdırmışsa, artık o kimse ayak altına düşecek boş kâğıt değersizliğinden çıkmış, üzerinde Allah ismi yazılı değerli kâğıt kutsiyetine yükselmiştir. Hem öylesine yükselmiştir ki, Rabb'imiz de kelamını ezberleyerek kalbine yazdırmış olan hafız kulunu, cennetine layık görmekle kalmıyor, ayrıca şefaate etme izni vereceğini de vaat ediyor.

Nitekim meşhur hadis kitabı İbni Maceh'te zikredilen hadiste Peygamberimiz (sas) Hazretleri Kur'an'ı ezberleyip manasıyla amel eden hafızın şefaate etme iznine sahip olacağını şöyle haber veriyor:

-Kim Kur'an'ı okuyup ezberler, ezberlediği Kur'an'ın emirlerine de uygun şekilde yaşarsa, o hafızı Allah Teala ezberlediği Kur'an hürmetine cennetine almakla kalmaz, ayrıca akrabalarından (Cehenneme gitmesi kesinleşen) on kişiye de şefaate etme izni verir!..

Evet, ünlü hadis kitabından (İbni Maceh) alınan hadis aynen böyle haber veriyor Kur'an'ı önce okumasını öğrenen, sonra da ezberleyerek manasıyla da amel eden hafızın şefaate iznini.

Kur'an kursuna giderek ya da evinde özel gayretle Kur'an öğrenerek bazı sûreleri ezberleyip hafızasına yazdıranlar, bu müjdeden hissedar olabilirler. Tatil devresinin böyle bir fırsatı değerlendirme devresi olduğu unutulmamalıdır.

Bu konuda Hazreti Mevlânâ'dan vereceğimiz şu saygı misali de Kur'an'ı ezberleyenin değerini daha da net şekilde anlatmış olmaktadır.

Huzuruna giren bir genci ayağa kalkarak karşılayan Hazreti Mevlânâ, bununla da kalmaz, genci makamına çağırıp oturtur, kendisi de karşısına geçip iki dizi üzerine çökerek hürmetle dinler.

Çevredekiler Mevlânâ'nın makamını bir gence terk edip de karşısında hürmetle diz çöküşünü uygun bulmazlar da itiraz yollu sorarlar. Büyük insan, gence bu hürmetin gerekçesini şöyle açıklar:

-Bu genç der, Kur'an'ı ezberlemiş bir hafızdır. Kalbinde Kur'an yazılıdır. Siz sokakta üzerinde Allah yazılı bir kâğıdı görünce hemen hürmet göstererek eğilip alıyor, yüksek bir yere hürmetle koyuyorsunuz. Ben de kalbine Kur'an'ın tamamı yazılı bir gence ayağa kalkıyor, hürmet gösteriyorum. Sizin hürmet gösterdiğiniz kâğıt üzerindeki yazıdan daha fazladır bu gencin kalbinde yazılı Kur'an!..

Hazreti Mevlânâ, sözlerini şöyle tamamlar:

-Sadece ben değil Allah (cc) da kelamını ezberleyerek amel eden hafızlara büyük değer veriyor, cennetine almakla kalmıyor, akrabalarından cehenneme gidecek on kişiye de şefaet ederek kurtarma hakkı tanıyor!.. Yeter ki o hafız ezberlediği Kur'an'la amel etmede bir ihmale düşmesin.

- Ne dersiniz, bu tatil devresinde böyle özel ve güzel müjdelerden bizler de hissedar olsak mı? Biz de kalbimize Kur'an'dan namazlarda okuyacağımız ayetler, sûreler yazdırarak kendimizi değerli insan haline getirsek mi? Yoksa hiçbir şey ezberlemeden boş kâğıt gibi kalma değersizliğine düşmeye razı mı olsak?

Takdir elbette tercih edenin olacaktır. Ama hiç olmazsa namazda okuyacağımız sûreleri kalbimize yazdırma değerini kazanmalıyız bu tatil devresinde..

Yoksa gönül razı olmuyor kendimizin de çocuklarımızın da boş bir kâğıt parçası gibi ayaklar altında değersiz halde kalmamıza..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam büyükleri, tatili nasıl anlıyorlar?

Ahmed Şahin 2012.06.20

Her sene daha da karmaşık hale gelen tatil hayatımız atıl kalmak, vakit öldürmek, mevsimi eğlence ile bitirmek şeklinde mi geçiyor?.. Şayet tatilimiz böyle tüketiliyorsa bunu düşünmemiz gerekir gibi geliyor bana.

Çünkü tatilde değerlendirmeyip harcadığımız vaktimiz, aslında boşa harcamaktan titrediğimiz nakdimizden de kıymetlidir. Zira vakitle nakdi kazanabilirsiniz, ama nakitle boşa harcadığınız vaktinizi kazanamaz, geri getiremezsiniz. Değerlendiremediğiniz vakit uçup gitti, bir daha kucak dolusu para verseniz dahi geri döndürme fırsatı da bitti..

Öyle ise vaktimizi tatilde atıl halde harcamaktan ciddi şekilde kaçınmalı, tıpkı paramızı boşa harcamaktan rahatsızlık duyduğumuz gibi, vaktimizi de boşa harcamaktan rahatsızlık duyar hale gelmeliyiz.

Kaldı ki, İmam-ı Şafi Hazretleri'ne göre tatil, atıl kalmak, aylak gezmek de değildir. Tam aksine tatil, devamlı meşgul olduğundan dolayı usandığın işini bırakıp yeni bir işle meşgul olmak, yani usandığın bir işten uzaklaşıp usanmadığın yeni bir işe başlamak demektir.

Bu sebeple biz de günahlardan uzak şekilde yaşayacağımız tatilimizi yeni bir işle değerlendirmeli, fikrî ve ruhi gelişmeler sağlamaya yönelik kitaplar okuyup ilmi inkişafı elde etmeli, nakitten de kıymetli olan vaktimizi boşa harcamış olmak gibi telafisi mümkün olmayan bir ziyana maruz kalmamaya dikkat etmeliyiz.

İmam-ı Ebu Yusuf Hazretleri kitap okumayı, yani ilimle meşgul olmayı meşguliyetlerin en değerlisi olarak görmekte, hatta ölürken bile ilmi mesele müzakere ederken ölmeyi dilemektedir. Nitekim vefatı anında bir ara bayılarak gözlerini yummuştu. Neden sonra kendine gelip de gözlerini açınca başında duranlara hemen ilmi bir mesele sordu. Dediler ki:

- 'Şimdi mesele halletmenin zamanı değil, istirahat eyle!. Şu cevabı verdi: Keşke ilimle meşgulken gelse bana gelecek olan, ben de öylesine değerli bir meşguliyet içinde iken gitsem Rabb'im huzuruna. Ne büyük şeref olur benim için ilimle meşgulken gitmek!..

Vakti boşa geçirmekten titreyenlerden biri de büyük alim Hammad bin Seleme idi. Bundan dolayı o, vakit içinde ya namaz kılar, ya halka hadis anlatır ya da öğrencilerine Kur'an dersi verir, gençlerle meşgul olurdu. Yani boşa harcadığı vakti hiç yoktu onun. Nitekim vefatı da namaz kılarken vaki olmuş, secdede iken ruhunu Rahman'a teslim etmişti de herkes de onun vakit değerlendirme titizliğine hayran kalmıştı.

Basra'nın büyük velisi Hasan Basri Hazretleri ise, sahabenin vakti boşa geçirmeme titizliğini anlatırken şu değerlendirmeyi yapar:

- Ben öyle zatlara eriştim ki, onlar sizin paranızı boşa harcamaktan çekindiğinizden çok daha fazla vakitlerini boşa harcamaktan çekiniyorlar, dakikalarını dahi boş geçirmiyorlardı. Onların nazarında tatil asla atıl kalmak değildir, devam ettikleri işi bırakıp yeni bir işe başlamak şeklinde geçerdi tatilleri.

Basra'nın büyük alimi Abdullah bin Amir'e bir dostu, "Biraz vakit ayır da şöyle havadan sudan sohbet edip vakit geçirelim." dedi. Verdiği cevap çok kısaydı. "Tut Güneş'i gitmesin, seninle oturup havadan sudan konuşup vakit öldürelim." dedi. Bu cevaba şaşıran dostu: "Ne demek tut güneşi?" deyince Abdullah:

- Çünkü dedi, güneş durmuyor gidiyor, böylece vakit harcanıyor; ya vakti durdur seninle havadan sudan muhabbet edelim, ya da geriye çekil, akıp giden vakti değerlendirelim, nakitten de kıymetli olan vakti boşa harcama gibi bir gaflete düşmeyelim.

Demek ki, tatillerde bizim sorumsuzca harcadığımız vakitlerimiz maalesef nakitten de kıymetli olan vakitlerimizdir. Hem de kucak dolusu nakit harcasak da geri getiremeyeceğimiz vakitlerimiz. Onun için Efendimiz (sas) şöyle ikaz etmiştir bizleri:

- "İki nimet vardır ki, insanlar kıymetini bilmiyorlar: Biri sıhhatleri diğeri de boş vakitleridir!"

- Ne dersiniz düşünmeye değer mi tatillerimizi değerlendirme konusu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tesettürlü giyimde yaz modellerinin özellikleri

Ahmed Şahin 2012.06.26

Hanım okuyucum, sıcak mevsimin çokça konuşulan konusunu sormuş, özetle diyor ki:

-Yazın sıcak günlerinde kalın kıyafetlerle tesettürlü dolaşmak insanı zorluyor. Altını göstermeyen ince yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olunamaz mı? Mutlaka kalın kış kumaşı giymek mi gerekiyor bu sıcak yaz mevsiminde?..

* * *

Soruya doğru cevap verebilmek için tesettürlü giyimin sınırlarını ve şartlarını gözden geçirmemiz gerekecektir. Ne demiştik geçmişteki tesettürlü giyim tarifinde?

- Tesettürlü giyim: 'el-yüz dışında' tüm bedeni örten bol bir giyimden ibarettir!.

Tesettürün kısaca tanımı budur.

Bu tarife göre, sıcak yaz mevsiminde kolayca taşınacak yaz kumaşlarıyla da tesettürlü olunabileceği gibi, soğuk kış aylarında da ihtiyaç duyulan kalın kış kumaşlarıyla da tesettürlü olunabilmektedir.

Nitekim sıcak Arabistan'daki hanımın tesettürlü giyimi çarşaf gibi ince ve bol kumaşlardan oluşurken, soğuk kuzey kutbundaki hanımın tesettürlü giyimi de kalın kumaşlı tulumlardan oluşabilmektedir. Sibirya'daki hanım ince çarşaf giyse anında donar, Arabistan'daki hanım da kalın tulum giyse anında yanar. Demek ki iklimlerin sıcak soğuk ihtiyacına göre giyim modelleri, kumaş çeşitleri tercih edilmektedir tesettürlü giyimlerde de..

Yeter ki, tercih edilen bu giyim çeşitlerinin ihmal edilemez şartı, beden hatlarını teşhir etmeyen bollukta ve altını göstermeyen kalınlıkta olsun..

Tesettürlü giyimin darlık ve inceliği konusunda çarpıcı uyarılarda bulunan Efendimiz (sas) Hazretleri, çok dar ve ince giyinerek bedenlerini teşhirde bulunanların aslında giyinmemişlerden sayıldıklarına işaret ettiği hadisinde:

- Kasiyatün, ariyatün!." tabirini kullanmıştır. Yani giyinmişler ama yine de giyinmemişler gibidirler!.

Demek ki, giyindikleri kumaş, ya altını gösterecek derecede ince ve şeffaftır ya da beden hatlarını ortaya çıkaracak derecede dardır ki, giyindikleri halde giyinmemişler gibi görünmekte, giyinmemişlerden sayılmaktalar.

Hemen ifade etmeliyim ki, arz ettiğimiz ölçülere uygun şekilde hazırlanan tesettürlü giyimin modeli tek değil çok fazladır.

İklim şartlarına, kültür zenginliğine, sosyal çevresine, iç dünyasındaki isteklerine göre tesettürlü giyim modellerini oluşturmak ve beğendiğini de tercih etmek pek mümkündür. Hatta etek, tunik, pardösü altında giyilen şalvar gibi geniş pantolonun dahi tesettür temin ettiğini uygulamada görmek mümkündür. Nitekim arabaya binip inerken, merdivenden çıkıp inerken etek altından giyilen geniş pantolonun daha da kullanışlı ve koruyucu olduğunu söylemek yanlış olmasa gerektir. Yeter ki pantolonun üzerinde kabalarını kapatan bir örtü olsun, teşhir söz konusu olmasın.

Şunu da ifade etmeliyim ki, tesettürlü hanımların giyimlerini çirkin göstermekten kaçınmak gibi bir sorumlulukları da vardır. Çünkü tesettürlü giyim bir örnek giyim ise bu örneğin herkesin sevebileceği 'Ben de böyle giyinebilirim, ne güzel giyinmiş bu hanımefendi' diyebileceği sevimlilikte ve kullanışlılıkta olmasına da dikkat etmesi gerekmektedir. Tesettürlü bir giyimin uçlarının zemindeki tozları, çamurları süpürdüğünü görenlerin 'Ne güzel giyinmiş bu hanım' diye sempati ile baktıklarını düşünmek mümkün olmasa gerektir.

Biz bu ölçüleri konuşurken hoşgörü anlayışımızı da unutmamak gerekmektedir.

Bilindiği üzere biz de 'Ya hep, ya hiç'çilik yoktur!. Tesettürü baştan tam olarak gerçekleştiremeyenler, ne kadarını yapabiliyorlarsa onunla başlayabilirler. Yeter ki tesettürün arz ettiğimiz kesin sınırlarını bilsinler, ne kadarını gerçekleştirebildiğinin farkında olsunlar, ileride kalan eksikliğini de tamamlama niyet ve azminde bulunsunlar..

Zaten kimse kendisini kusursuz giyim sahibi olarak da göremez. Kim benim kusurum yok, diyorsa o söz en büyük kusur olarak ona yetip de artar bile. Gönüllerdeki niyeti bilen Rabb'imizdir. Esas olan da niyetimizi bilen Rabb'imizin rızasıdır. İnsanların içinde bulunduğu şartlarını insanlar bilmeyebilir ama Rabb'imiz bilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yaz sıcaklarında duygularınızı korumaya alıyor musunuz?

Ahmed Şahin 2012.07.03

Bilindiği üzere hayatını Yaradan'ın emrine uygun şekilde yaşamayı düşünmeyenlere bir diyeceğimiz olmaz. Onlar kendi hayat felsefelerini kendileri tespit ederler. Nefsi alışkanlıklarının önüne, haram helal inançlarıyla çıkılmasını istemeyebilirler. Kendi tercihleridir. Bir diyeceğimiz olmaz onlara.

Bu yazıda muhatabımız da onlar değiller zaten.

Hayatını Yaradan'ın emrine uygun şekilde yaşamak isteyenlere seslenmek istiyorum tatilin şu sıcak devresinde.

Her türlü giyim kuşam yozlaşmasının yaşandığı yaz mevsiminde ebedi hayatımızla ilgili bir konuyu konuşmak istiyorum inanmış ruhlarla. Bilhassa sizler dikkat ediyor, tedbirli oluyor musunuz bu etkili yaz mevsiminde!

- Neye mi dikkat edip tedbirli olacaksınız bu mevsimde?
- Dünyevi ihtiraslarınıza, makam, mevki arzularınıza, para pul hırslarınıza... Dikkat ediyor musunuz, demiyorum!.. Bunların hepsinin de imtihanını kazanabilirsiniz. Sizin dindarlığınız, haram helal inancınız sizi bu türlü hırs ve arzularınızın baskı ve zararından kurtarabilir.
- Ama mevsimlik fitnenin baskı ve tazyikinden asla!..
- Neymiş bu mevsimlik fitnenin baskı ve tazyiki.. diyorsunuz değil mi? Arz edeyim, mevsimlik fitneyle neyi kastettiğimi. Hepimizin bildiği ve yaşadığı gerçek şudur.
- Benliğimize yerleştirilmiş birçok duygular, arzular vardır. Bir imtihan unsuru olan bu duyguların hepsini de meşru çizgide tutabiliriz. Ama cinsel hislere gelince, orada birazcık düşünmek ve kendini özel bir korumaya almak gerekmektedir. Çünkü cinsel tahrik fitnesi, karşı konulması en zor imtihan fitnesidir. Bundan dolayı Allah Resulü Efendimiz:
- "Benden sonra erkekler için (müstehcen) kadın fitnesinden daha zararlı bir fitne olmayacaktır!.." hadisiyle dikkatimizi çekmiştir mevsimlik fitneye...

Bir diğerk uyarı hadisinde de:

- "Yabancı bir kadınla bir erkek iki ikiye baş başa yalnız yerlerde şaibeli şekilde kalırlarsa üçüncüleri şeytan olur!" ikazıyla da, fitnenin kendisini bırak, buna vesile olabilecek تنها yerlerden de uzak kalınması gereğine dikkat çekmiştir!..

Şu bir gerçektir ki; insandaki cinsi duygular tahrikten korunursa sahibini pişman olacağı bir yanılaşa zorlamaz. Ama ne zaman tahriklerle, teşhirlerle, müstehcenliklerle yüz yüze, göz göze gelirse, işte ondan sonradır ki uyuyan duygular uyanıp isyana yönelir, sahibini baskısı altına alıp yanılaşa zorlaması söz konusu olur. "Benim iradem kuvvetli, imanım sağlam, pişman olacağım ve utanacağım yanıışlara düşmem, böyle yer ve görüntülerden zarar görmem" diyemez...

Çünkü cinsi hisleri alevlendirilmiş insan, iradesine hakim normal insan değildir. Tıpkı öfke ateşine kapılan insanın tetiğı çekip hedefini bir anda vurması gibi. Bundan sonra da 'ne yaptım ben' diye feryada başlaması gibi. Ama faydası yok ki bu feryadın. Kurşun namludan çıkmış, bir Allah binasını cansız yere sermiştir. Cinsel hisleri ayaklanan insan da aynı şekilde ne yaptığını düşünemez duruma düşer. Neden sonra aklı başına gelir, ama iş işten geçmiş, telafisi mümkün olmayan yanıış yaşanmıştır...

Öyle ise mevsimlik fitnenin her tarafı istila ve işgal ettiği yazın şu sıcak devrelerinde hemen herkes kendini ciddi şekilde kontrol etmeli, iman ve ibadet zırhıyla, haram helal inancıyla, özellikle mahremiyet sınırlarını aşmama ve taşmama titizliğıyle kendini korumaya almalıdır!..

Bu dikkati gösteremeyenlerin mevsime girişıyle çıkışları bir olmayabilir. Bir hayli zayıata uğramış olarak dönebilirler tatillerinden...

Hadisin bu konudaki çok önemli bir ikazıyla bağlayalım bahsimizi isterseniz:

- Kendini korumaya almayıp da duygularını müstehcenliklerle isyan ettiren insan, aklının ya tümünü ya da üçte ikisini kaybeden deli gibi olur. Yapmayacağı yanıış yoktur tahrike maruz kalan duyguları sakinleşip de aklı başına gelinceye kadar!..

- Öyle ise iç dünyanızı isyan ettirecek görüntü ve teşhirlerden kendinizi korumaya alarak yaşayın sıcak yaz tatillerinizi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Allah, insanın dış cazibesine değil iç oluşuna bakar!

Ahmed Şahin 2012.07.04

Hanım okuyucum, insanın iç oluşuyla dış görünüşü konusuna ait sorusunda demiş ki: "Benim dış görünüşüm arkadaşım kadar cazip değildir.

Ben iç oluşun önemli olduğunu düşünüyorum. Arkadaşım ise önemli olanın dış görünüş olduğunu söylüyor, hep gösterişli giyim kuşam içinde çekici görünmeyi öne alıyor. Siz bu iç oluşla dış görünüşe nasıl

bakıyorsunuz? Her şey dış cazibeden mi ibaret? İç güzelliğin hiç mi değeri yoktur? Mutlaka cazip bir görüntü ve gösterişe mi sahip olmak gerekir?

Cevap: Bu önemli soruya Efendimiz (sas) Hazretleri'nin hadisiyle cevap vermiş olayım. Aleyhissalatü Ves'Selam Efendimiz buyuruyor ki:

-Allah sizin dış görünüşünüze ve beden yapınıza bakmaz. Ancak kalbinizdeki iç oluşunuza ve dışa akseden ahlakî güzellik ve davranışlarınıza bakar. Hükmünü niyetinize ve amelinize göre verir. Öyle olunca önemli olan cazip bir dış görünüş değil ihlaslı bir iç oluştur, dışa akseden ahlakî güzellik ve davranışlardır. Nitekim Hz. Ali Efendimiz de fizikî görüntüsünden kendine pay çıkararak kibir ve gururla yürüyen bir kadına demiş ki:

-Hanımefendi, cazip görüntünle kendine pay çıkarmaya hakkın yoktur. Çünkü bu görüntünün hiçbir yanı senin eserin değildir. Sen kendi eserin olan ahlak güzelliğine, ilim irfanda yükselişine, sanatta ve maharette ilerlemiş olmana bak. Senin emeğin ve eserin onlardır. Var mı kendi emek ve iradenle kazandığın vasıfların, fazilet ve meziyetlerin onları göster bize?

Evet, insanın fizikî görüntülerinden kendine pay çıkarmaya hakkı yoktur. Çünkü ne güzellikleri kendi eserleridir, ne de çirkinlikleri. Her ikisini de hikmetler sahibi Rabb'imiz uygun görüp takdir etmiştir. Ama insanın ahlakî güzellikleri, bilgi, beceri kazanımları, insanî ve İslamî vasıfları kendi eseridir. Onlara bakmalı, onlarla kendini değerlendirmeye gayret etmeli, onlarla sevinip mutlu olmalıdır.

Şurası da hiç unutulmamalı ki, insana bir imtihan olarak verilen dış cazibe ve güzellikler kendi gayretiyle kazandığı ahlakî güzelliklerle korumaya alınmazsa, imtihanı kaybetmesine, başına bela musibet gelmesine de sebep olabilir. Hilyetül'evliya'da dıştaki fiziki görüntüsünü içteki ahlak güzelliğiyle korumaya alan insandan verilen bir misalde şöyle denir.

Görenlerin Hazreti Yusuf'a benzettikleri Tabiin'den Süleyman bin Yesâr'ın çöldeki çadırına gelen bir bedevi kadın: "Ben karşı çadırdaki yalnız başıma kalmaktayım, arkadaşına ihtiyacım var, seni bekliyorum." der. Süleyman, bir imtihana tabi tutulduğunu düşünerek, "Seni şeytanın elçisi gibi görüyorum, ben şeytana arkadaşlık edemem!" cevabını verir. Yakındaki arkadaş bu durumu öğrenince; "Kardeşim, der iyi ki senin kadar görüntü güzelliğine ben sahip olmadım. Yoksa imtihanı kaybedebilirdim böyle durumlarda. Demek ki Allah sana dış güzelliği vermiş, sen de onu kendi kazandığın ahlak güzelliğiyle korumaya almışsın. Seni, kazandığın bu ahlak güzelliğiyle Hazreti Yusuf bile tebrik eder!"

Süleyman der ki: O gece rüyamda Yusuf aleyhisselamı gördüm. Karşıdan kollarını açmış bana doğru gelirken sesleniyordu: "Gel seni kucaklayayım imtihanı kazanan kardeşim. Sen de benim gibi imtihana tabi tutuldun, sahip olduğun ahlak güzelliğiyle imtihanı kazandın. Bana tam bir kardeş olduğuna ispatlamış oldun!"

Konuya bir de Lokman Hekim'in cevabıyla bakalım isterseniz. Siyah yüzüne şaşkın şaşkın bakan birine demiş ki:

-Ne şaşkın bakıyorsun öyle? Boyacıyı mı beğenmedin yoksa sürdüğü boyasını mı? Görüntümün hiçbir yanı benim eserin değildir. İnsan ise kendi iradesiyle kazandığının sahibidir. Benim isabetli ilaçlar verdiğimi, hikmetli sözler söylediğimi duymuşsun. İşte ben onların adamıyım. Görüntümün hiçbir yanı benim yapım değildir. Yaratan'ın münasip gördüğüdür. Benden O'na sadece şükür vardır, şekva yoktur!

Evet, Bilal-i Habeşi'nin Efendimiz'in baş müezzini olmaya layık görüldüğünü unutmayın. İki gözü de âmâ olan Abdullah bin Ümmü Mektum'un da Peygamberimiz savaşa gidince yerine vekil bıraktığı âmâ olduğunu da unutmayın. Demek ne siyah yüzlü Habeşli bir köle olmak ne de iki gözü de görmeyen bir âmâ olmak eksiklik değildir. Önemli olan iç güzelliiktir, dışa akseden iman ve ihlasta örnek davranışlara sahip olmaktır!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hepimizin hedefi günahsız bir hayat yaşamak iken...

Ahmed Şahin 2012.07.10

Hepimiz imanlı ve idrakli insanlarız. Hayatımızı günahlara maruz kalmadan, şu ya da bu sebeple de olsa sürçmelere düşmeden tertemiz şekilde yaşamak isteriz. Hatta günahsız, tertemiz bir hayat yaşamayı, yaratılış gayemiz, varlık sebebimiz olarak da biliriz.

Ne var ki, buna rağmen sürçme ve hatalardan yine de kurtulamaz, vicdan azabı çektiren yanlışlara yine de maruz kalırız. Bu sonuçtan kurtulmak için başvuracağımız tek çare kalıyor geriye. Hata ve günahlara bağımlı hale gelmeden yapacağımız tövbe istiğfarlarımız... Ancak bu defa da şu soru geliyor akla:

Ne zamana kadar bu tövbe istiğfarlar? Evet, bugünün tekrar edilen sorusu bu:

Ne zamana kadar bu tövbe istiğfarlar?

Aslında bu soru sadece bugünün sorusu da değildir. Ta zaman-ı saadette sorulmuş, halen de sorulmaya devam edilmektedir. Demek ki insanın yapısında var olan sürçmelerin sebep olduğu sorudur bu. Nitekim bir grup insan, İmam-ı Ali Efendimiz'e gelip bu soruyu onlar da sormuşlar. Demişler ki:

Ya imam, bütün dikkat ve titizliğimize rağmen yine de bazen günahlara maruz kalıyoruz. Ne yapmalıyız böyle gönül yakıcı, vicdan sızlatıcı sürçmelerden dolayı?.

Tereddütsüz cevap vermiş:

Tövbe edin, pişmanlık duyun, vicdan azabı çekin, gözyaşı dökün, günden sonra nefsinizle yaka paça olup hesaplaşın!. Cevap vermişler:

Yine hata ediyoruz, yine sürçmelere maruz kalıyoruz, demişler. O da cevabını tekrarlamış:

Yine tövbe edin, pişmanlık duyun, vicdan azabı çekin, gözyaşı dökün, tekrarlamamak için yine nefsinizle yaka - paça olup hesaplaşın!.

Bu defa soru şöyle gelmiş:

Ne zamana kadar bu tövbe istiğfar ya İmam?

Hazret-i İmam da son noktayı koymaktan kaçınmamış cevabına:

Tövbe ettiğiniz günahları terk edinceye kadar tövbe istiğfar!.

Evet, ümitsizliğe kapılmak, pes etmek yoktur bizim lügatimizde. Hata ve sürçmeleri terk edinceye kadar devam edeceğiz tövbe istiğfarlarımıza. Başka çaremiz de yoktur zaten..

Ancak hemen ifade edelim ki, böyle hassas anlarımızda şeytan derhal sinsi telkinini yapar ve der ki:

Hem böylesine günahlara, sürçmelere düşeceksin hem de kendini samimi bir Müslüman ve hizmet insanı gibi göreceksin. Olmaz böyle şey!.

Öyle ise ne yapmalı?

Ne yapacaksın, vazgeç bu tövbe istiğfardan. Hayatını yaşa, ileride dönüş yapar, tövbe istiğfar edersin. Biraz ara ver hizmet ve himmetine!.

Böyle duygu ve düşüncelerin hayalinize hücum ettiği anlarda:

Aman dikkat! diyorum. Ayağınız kaymak üzeredir, aman dikkat!

Bu çeşit düşüncelerin kafanızda, kalbinizde belirlediği anlarda hemen terazinizi alıp aklınıza gelen bu türlü düşünceleri tartın.

Rahmanî bir ilham mı, yoksa şeytanî bir telkin mi bunlar hemen tespit edin...

Şayet sizi dinî hayattan, İslamî hizmetten soğutmaya sebep oluyorsa, bilin ki şeytanî bir telkindir kalbinize ve kafanıza hücum eden bu düşünceler.. Eğer Rahmanî bir ilham olsaydı diyecektiniz ki, benim hata ve sürçmelerim çok, öyle ise tövbe istiğfarım da, hizmet ve himmetim de daha çok olmalıdır ki, bunca hataları, sürçmeleri bunca hizmet ve ibadetlerimle affettirebileyim. Yoksa büsbütün dinî hayattan çekilip tövbe istiğfardan uzaklaşmak kambur üstüne kambur yüklenmekten başka bir manaya gelmez..

Nitekim savaşlarda hep en ön safta çarpışan İkrime Hazretleri'ne; "Neden cephede herkesten önde yer alıyor, kendini tehlikeye atıyorsun? Sen de herkes gibi geri saflarda dursan ya?" diyenlere şöyle cevap vermiş:

Ben herkes gibi değilim. Benim günahlarım herkesten çok. Öyle ise sevap ve hizmetlerim de herkesten çok olmalı ki, bunca günah ve sürçmelerimi bunca hizmet ve himmetlerimle temizleme imkânı kazanmış olayım!..

Demek ki hata ve sürçmelerden sonra ümitsizleşerek geriye çekilmek değil, aksine daha ileriye atılmak, daha çok himmet ve hizmete yönelmek gerekiyor ki, hatalarımızı, çoğalttığımız sevaplarımızla silelim. Yoksa geriye çekilip ümitsizliğe düşme düşüncesi, şeytanî bir telkin olan kambur üstüne kambur yüklenmekten başka bir manaya gelmemektedir..

Bilmem siz de bu ölçülerle bakar mısınız vesveseye düşmeden değerlendireceğiniz hayatınıza?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kim gibi giyinip kim gibi yaşayacağımızı bilemez hale mi geliyoruz?

Ahmed Şahin 2012.07.11

Şu yaz günlerinde giyim kuşamdaki karmaşayı görünce herhalde diyorum, kimlik kaybına maruz kalıyoruz. Kim gibi giyinip kim gibi yaşayacağımızı bilemez hale geliyoruz?

Sanki içimizi boşaltmışlar, dışımızı süslemekle meşgul oluyoruz. Ekran ve sahnelerdeki teşhirler cadde ve sokaklara kadar iniyor, her taraf teşhir görüntüleriyle dolup taşıyor.

Bence şahsiyetini kazanmış, kimliğini kesinleştirmiş kimseler iç olgunluk ve güzelliği esas alırlar, dış görünüşle gereğinden fazla meşgul olmazlar. Bilirler ki esas olan iç olgunluk, fikir ve ruhta mükemmelliktir.

Komplekslerden kurtulmaktır. Nitekim Hz. Ali Efendimiz şu sözlerini de bu sebeple söylemiş olmalıdır:

- Renkli kumaşlar giyerek sağlanan dış güzellik gerçek güzellik değildir. Asıl güzellik iman ve itaatle sağlanan ilim ve ahlak güzelliğidir!.

İsterseniz bu konuyu ehlerinden okumuş olmak için İrşad Ekseni'nden yapacağımız alıntı üzerinde birlikte düşünelim. Bakalım şahsiyetini bulmuş, kimliğini kazanmış kimselerde ne türlü bir sadelik ve samimilik göze çarpmaktadır? Esas olan, aşırı bir dış görünüş müdür, yoksa iman ve itaatle sağlanan bir iç oluş mudur görelim?

Muhterem müellif diyor ki:

-Samimi ve hâlis bir mü'minin en çarpıcı vasfı, onun tevazu ve gösterişten uzak alçakgönüllü halidir. Onun, hayatı gayet sade ve tahrikten uzaktır. Evi barkı ve muhiti yine bu manzara ile çevrilidir. Bu güzel vasfını o Hazret-i Kur'ân'dan ve Resulullah (sas)'in eşsiz hayatından almıştır. Zira; Efendiler Efendisi (sas) hep böyle sade davranmış ve hep böyle mütevazı ve gösterişsiz yaşamıştır.

O, Mekke'de ilk tebliğe başladığı gün nasıl tevazu içinde ise Medine'de hazırladığı ordu ile sekiz sene evvel çıkarıldığı Mekke'ye fatih bir kumandan olarak girdiği gün de yine aynı tevazu ve sadelik içindedir. Hiç değişmemiş, gösteriş ihtiyacı içine hiç girmemiştir.

Mekke'ye girerken bindiği devenin yelesine degecek kadar aşağı eğdiği başı, O'nun tevazuda gün geçtikçe daha da derinleştiğinin en güzel örneğidir. Susamıştır, bir bardak su ister. Zemzem kuyusunun etrafında herkesin kullanması için bardaklar vardır. Orada herkes bu bardakları kullanmaktadır. Sahabi, en yakın evlerden birine koşmaya ve özel bir su kabı getirmeye çalışır. Hemen Allah Rasûlü (sas) onu durdurur ve herkesin kullandığı bardaktan su içmek istediğini söyleyerek, "Ben de insanlardan bir insanım. Özel bardak istemem. Herkesin içtiği kaptan içmeliyim!." der.

Zaten O, hayatını hurma lifinden bir hasır üzerinde geçirmişti. Ukba'ya hicretini de yine o hasır üzerinde yaptı. Üzerinde yattığı hasırı kaldırdılar ve O'nu o hasırın altına gömdüler. Ve bizler için cennetten daha mukaddes, O'nun Ravzası işte bu hasırın mekân tuttuğu yerden ibarettir. O'nun hayatında hiç zikzak yoktu; tebliğ yolu da bence böyle olmalıdır.

Hız. Ömer (ra) halife olduğunda genişliği bugünkü Türkiye'nin altı-yedi katı bir ülkeyi idare ediyordu. Buna rağmen o da, İslâm'a girdikten sonra başlattığı hayat ritmini asla değiştirmemiş, halife olduğunda Medine'nin en fakiri olduğu gibi, vefat ederken de yine en fakiriydi.

Üzerindeki elbisede -rivayete nazaran- otuzdan fazla yama vardı. Onu arayanlar ekseriyetle "Baki-i Garkat" mezarlığında başını bir mezar taşına yaslamış, düşünüyor halde bulurlardı.

Krallara taş giydiren ve kralları tacından eden koca halifenin hiç değişmeyen hayat tarzı işte buydu!.. Ve bu onun aynı zamanda en tesirli tarafıydı. Buna, hâl dilinin gücü ve tesiri de diyebiliriz."

Evet, onlar işte böyleydiler? Ya biz neyleyiz acaba? Hep dış görünüşümüzü süslüyor, iç oluşumuzu ihmal mi ediyoruz? Şu yaz günlerinde aşırı dış süsleme gayreti, aşırı iç boşluğunu gizleme telaşından mı kaynaklanıyor? Düşünmeye değer mi bu örnekler?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sevabı en çok Ramazanlar dileğimizle...

Ahmed Şahin 2012.07.17

Geçen seneki Ramazan'ın son iftarında bu seneki Ramazan'ımızı hasretle hayal ederek: Muhtemeldir ki, gelecek Ramazan'a ulaşamaz, mutlu bir Ramazan'ı daha tutma saadetine erişemeyiz.. diye hayıflanmıştık.

Bugün diyoruz ki, işte size bir mutlu Ramazan daha.. İşte size inşa Allah mükellefiyetlerini yerine getireceğimiz, sevabı en çok bir Ramazan daha.. Öyle ise buyurun, hep birlikte şimdiden şükredelim Rabb'imize.. Bizi böylesine sevabı en çok günlere bir daha ulaştırdığı, 11 ayın sultanına bir daha kavuşturduğu için...

Nitekim bugün çevremize baktığımızda görüyoruz ki, geçen Ramazan'ı birlikte yaşadığımız nice dostlarımız, yakınlarımız yoktur bu sevabı en çok Ramazan'da aramızda. Onlar yaşadıkları Ramazan'ların mükâfatını görmek üzere ayrılmışlar aramızdan.. Biz de onlarla birlikte göçebilirdik bu âlemden.. Ama Rabb'imiz lütfetmiş, bir Ramazan'a daha ulaştırmayı takdir buyurmuş.. İşte bu lütfun şükrünü eda için şimdiden niyetimizi kesinleştiriyor, ay boyunca görevimizi yerine getirmeye azm-ü cezm-i kastederek diyoruz ki:

Rabb'imiz! Akşamları teravihlerimizi büyük bir aşk ile kılacak, geceleri sahurumuza aynı aşk ile kalkacak, gündüzleri orucumuzu da aynı şevkle tutacağız... Sene boyunca, benimsediğimiz kötü alışkanlıklarımızı terk ederek ay boyunca melekleşmeye yöneleceğiz. Bunda azimli, cezimli ve kararlıyız inşa Allah..

Şeytan vesvese verse de, nefsimiz zorluk çıkarsa da, 'ortalık sıcak, günler uzun' gibi evhamlar pompalamaya yönelse de diyoruz ki:

Ey bize böyle vesvese verip şevksizlik ve ümitsizlik telkin eden nefis ve şeytanımız, biz biliyoruz ki sizin göreviniz de bu! Siz ümitsizlik ve şevksizlik telkin edeceksiniz bizlere. Böylece bizim bu karşı koyuşumuz irademizin ve imanımızın ispatını yapan cihadımız olacak, Rabb'imizin rızasını kazandıran imtihanımızı teşkil edecektir. Ey şeytan! senin telkin ettiğin bu zorluk hissi olmasaydı bizim karşı koyuşumuzun sevabı ve değeri de bu kadar yüce ve yüksek olmayacaktı.

Evet, bilhassa bu mübarek ayda daha farklı bir tövbe, istiğfar içinde olacağız. Çünkü bu ayın her gecesinde Rabb'imizin hitabını duyar gibi olacağız. Kullarına Ramazan boyu geceleri hitap eden Rabb'imiz buyuracak ki:

Yok mu kullarımdan sene boyunca maruz kaldığı günahlarına tövbe, istiğfar eden? Kabul edeyim tövbe ve istiğfarlarını.

Yok mu günahlarından dolayı üzülüp af dileyen? Affedeyim günahlarını. Ay boyunca her gece kullarına böyle hitap eden Rabb'imizin bu davetine icabet etmemek; ancak şeytanı ve nefsi sevindirip imanı ve kalbi yerindiren bir gaflet olur. Böylesine büyük bir gaflette boğulmayacak, böylesine aziz bir fırsatı da kaçırmayacağız inşa Allah. Ay boyunca hep tövbe, istiğfar halinde yalvaracağız Rabb'imize. Şimdiden büyük bir ümitle el açıp diyoruz ki:

Rabb'imiz! Bizleri kendine kul, Habib'ine ümmet kabul eyle. Hatalarımızı bağışla, ibadet aşk ve şevkimizi kavi ve sabit eyle. Yaşadığımız müddetçe cümlemizi hizmette sadık, himmette sabit eyle. 11 ayın sultanını hakkımızda huzur ve kurtuluşa vesile eyle..

Hizmet ve himmet dolu sevabı en çok Ramazanlar dileğimle..

Yarın: Ramazan'da kimler oruç tutmayabilir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan'da kimler oruç tutmayabilir?

Ahmed Şahin 2012.07.18

Tefekkür derinliğini kaybetmeyen her insan bilir ki, kullarını yarattığı sayısız nimetlere karşı sene boyunca serbest bırakan Rabb'imiz, sadece Ramazan-ı Şerif'te bir aylık bir sabır imtihanına tabi tutmaktadır. İnancı insan bu imtihana gönülden evet, der:

-Senenin bir ayında neden Rabb'imin emrini yerine getirmeyeyim? Ben bu kadar iradesi zayıf, boğazına düşkün oburun biri miyim?. diyerek de Ramazan orucunun mutluluğunu toplumla birlikte yaşamayı esas alır. Tereddüt ve vesveseye asla girmez.

Sonsuz merhamet sahibi Rabb'imiz, yine de kullarının oruç tutmada zorlanacak olan özür sahiplerini ayırır, onlara oruçlarını ileride mazeretleri geçince tutmaları iznini verir.

-Kimlerdir Ramazan ayında herkes oruçlu iken oruçlarını tehir edip de sonra tutma iznine sahip mazeretliler?

Bu izin sahiplerini kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

1-En başta küçük yaştaki masum çocuklar:

Bunlar ergenlik yaşına ulaşmadıkça oruç tutmakla yükümlü olmazlar. Buna rağmen tutarlarsa sevabı, onları alıştıranları da şamil olur.. Kızlarda dokuz, erkeklerde on beş yaş, ergenlik yaşı dediğimiz yükümlülük başlangıcı olarak kabul edilirse de esas yükümlülük tespiti, muayyen hal ile ihtilam olmanın başlamasıyla kesinleşir.

2- Çok yaşlanmış, sanki çocuklaşmış ihtiyarlar:

Oruç tutacak kuvvete sahip olmayan bu yaşlıların halsizlikleri oruç tutmaları halinde daha da artacak, zor durumda kalacaklarsa tutmazlar. Bunların ekonomik durumu müsait olanları otuz fitre (fidye) verirler tutamadıkları oruçları yerine.

3- Yaşlı değil fakat hasta olanlar:

Oruç tutacak olurlarsa hastalıkları fazlalaşacak, sıhhatleri daha da bozulacaksa, sıhhatine kavuşunca tutmaya niyet ederek beklerler..

4- Hamile hanımlar:

Taşıdıkları yavrularına zarar geleceğini biliyorlarsa doğumdan sonra tutmayı niyet ederek oruçlarını tehir ederler.

5- Doğum yapmış, çocuk emzirmekte olan anneler:

Çocuğun, ya da annenin zarar göreceğini düşünüyorlarsa oruçlarını tehir eder, sonra tutarlar.

6- Her ay belli günlerdeki özürleri başlamış bulunan hanımlar:

Bunlar da oruçlarını tehir ederler. Oruç tutamadıkları günlerinde de Rabb'imizin emrine uyduklarını düşünerek yine mutlu şekilde dualarla bekleyebilirler. Çünkü Rabb'imiz tutmayın buyurmuştur bu günlerinde de. Bu da tutmak gibi emir gereğidir.

7- Seferde olanlar:

Yani oruç günlerinde doksan kilometreden az olmayan yolculuğa çıkmış bulunanlar.. Ancak yolcular yeme iznine sahip oldukları halde tutarlarsa sevaplısını tercih etmiş olurlar.

İleride genişçe bilgi vermeyi düşündüğümüz bu gibi önemli konularda en başta şu önemli hususu hatırlamakta fayda vardır.

Orucun başlama vakti sabah ezanı değil takvimdeki ezan öncesi imsak dakikasıdır. Ezan geç de okunabilir erken de.. Bunun için de, herkes bulunduğu yerin imsak ve iftar dakikasını iyi bilmelidir. Orucunu ona göre başlatmalı, ona göre bitirmelidir.

Burada bir yanlışlık olur da, imsak dakikası girdiği halde girmedi zannedilerek yemeye devam edilirse, yahut da iftar vakti girmediği halde girdi zannıyla oruç açılırsa hata ile orucu bozulmuş olacağından dolayı bu orucu bayramdan sonra tekrar tutarak kaza etmek gerekir. Takvimdeki bu imsak dakikası sınırı unutulmamalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Unutarak ya da hata ile oruç bozmalarda ne yapılır?

Ahmed Şahin 2012.07.24

Soru: Ramazan'ın ilk günlerinde en çok maruz kalınan oruç bozmalar, unutarak yemek, içmek gibi hallerle oluyor. Bu gibi unutarak oruç bozmalarda, hatırlayınca hemen oruca devam mı edilir? Yoksa orucumu nasıl olsa bozdum diyerek yeme sürdürülebilir mi?

Cevap: Unutarak orucunu bozanı Rabb'imiz bağışlamaktadır. Bu sebeple hatırladığı anda hemen ağzındakini çıkarıp orucuna devam eder. Rabb'imiz (kasti değil de) unutarak bozmaları affetmektedir. Yeter ki hatırladığı anda ağzındakileri hemen dışarıya çıkarıp orucuna devam etsin, yemeyi sürdürmesin.

Soru: Bazen de unutarak değil de hata ile oruç bozmalara maruz kalınmaktadır. Bu hata ile bozmalarda ne yapılır?

Cevap: Oruçlu olduğunu hatırladığı halde bir dikkatsizlik ve ihmal sonunda oruç bozmaya hata ile bozma denmektedir. Mesela, abdest alırken, yahut da gusleırken oruçlu olduğunu hatırında tuttuğu halde istemeden kaza ile boğazından aşağıya su kaçıran kimse, orucunu hata ile bozmuş sayılır. Bu kimse orucuna yine devam eder. Ancak Ramazan'dan sonra hata ile bozmuş olduğu bu orucunu yeniden tutması gerekir. Bir de imsak vakti girdiği halde girmedir zannı ile yemeye devam eden insan ya da iftar vakti girmediği halde girdi zannıyla orucunu aan kimse de hata ile bozmuş olur. Bu da orucuna yine devam eder, ancak Ramazan'dan sonra hatasız bir oruçla değiştirmesi gerekir.

Soru: Oruç ezanla başlar ezanla mı biter? Yoksa vakitle başlar yine vakitle mi biter?

Bu konudaki yanılmaları nasıl önleyebiliriz?

Cevap: Hemen ifade edelim ki, ezanlar orucun başlama vaktini değil namazın başlama vaktini bildirir. Ayrıca ezanı okuyan insan acele edip erken de okuyabilir, yanılıp geç de kalabilir. Bu ihtimallerden dolayı orucun başlama ve bitme vaktini takvimdeki imsak ve iftar dakikaları ile tespit etmek gerekir ki, ezanın geç yahut da erken okunması hallerinde hata ile oruç bozmaya maruz kalınmasın.

Soru: Oruca gece ne zaman niyet edilir?

Cevap: Her oruç tek başına bir ibadet olduğundan her oruca iftardan sonra imsak vaktine kadar niyet etmek mümkündür. Zaten kendini oruca baştan kilitleyen insanlarda bu niyet Ramazan boyunca kendiliğinden olur. Niyet etmedim diye bir vesveseye kapılmaya gerek olmaz. Ancak sahura kalkarak az da olsa bir şeyler yemek, en azından bir bardak su içmek hem sahur sünnetini yerine getirmek olur hem de Ramazan ayının özelliğini fiilen yaşamış, niyetini de fiilen yapmış sayılır.

Soru: Oruç günlerinde bir mecburiyetle karşılaşıp da bir gün oruç tutmaması gereken insan ne yapabilir? Mesela, yarın mutlaka hastaneye gidecek, oruç bozucu tedaviyle karşılaşacaktır. Orucunu bozsa kefaret yüklenecek, bozmasa hastanede buna mecburiyet vardır, muayenede oruç bozucu şeyler yaptırmaktalar.

Cevap: Böyle oruç bozma zaruretiyle karşılaşacak kimse, o gece oruca niyet etmez. Ertesi günü karşılaştığı oruç bozma mecburiyeti de ona bir kefaret yüklemes. Niyet etmediği bu orucunu da Ramazan'dan sonraki müsait bir günde tutarak oruç borcundan kurtulur. Böyle mecburiyetlerle karşılaşacak olan kimse o gece oruca niyet etmezse o gün oruçlu olmadığı için orucunu bozmuş sayılmaz. Böylece tutmadığı bu orucunu sonra kaza eder, kefaret yüklenmiş de olmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diş tedavisi, göze ilaç, kadında özel hal, astımlının spreyi ve insülin, orucu bozar mı?

Ahmed şahin 2012.07.25

1. Soru: Oruçlu iken morfinli morfinsiz diş çektirmek doldurtmak, kaplatmak orucu bozar mı?

Cevap: Diş tedavisi sırasında boğazdan aşağıya, bedenden içeriye bir şey gitmezse, mesela kan ve ilaç yutulmazsa oruç bozulmaz. Bununla beraber, şüpheden kurtulmak için bu gibi acil olmayan tedavileri iftardan sonraya tehir etmekte isabet olduğu unutulmamalıdır.

2. Soru: Göze, burun ve kulağa damlatılan ilaç orucu bozar mı?

Cevap: Göze ve zarı delik olmayan kulağa damlatılan ilaç orucu bozmaz. Ancak buruna damlatılan ilacın (yemek borusu ve mideyle bağlantısı bulunduğundan dolayı mideye doğru akacak kadar çok olması halinde) orucu bozabileceği görüşü ağırlık kazanmaktadır. Bu itibarla, buruna akıtılan ilaç bulaştığı burun içi cidarlarda kalır da karın boşluğuna akacak kadar çoklukta olmazsa orucu bozmaz. Diyanet ilmi haline de bakılabilir.

3. Soru: Kadın, özel halinin başlayacağı günü de oruca niyet etmeli midir? Yoksa âdet görme ihtimali olan günde oruca niyet etmese de olur mu?

Cevap: Âdet göreceğini sandığı günü de oruca niyet etmesi uygun olur. Özel hal başlamazsa orucunu tamamlar. Başlarsa hemen bırakır. Bir karışıklık söz konusu olmaz. Hatta iftar saatine yakın da olsa özel halin başlamasıyla orucun bozulması uygun olur. O halde iken oruç tutulmayacağı ifade edilmektedir.

4. Soru: İlaç alarak âdeti Ramazan'dan sonraya tehir ettirmek uygun olur mu?

Cevap: Uygun olsa da sıhhi açıdan mahzur ihtimali akla gelmektedir. En iyisi, oruç tutulmalı, özür başlayınca bırakılmalı, yenilen günleri de sonra kaza ederek borçtan kurtulma yolu tercih edilmeli, ilaç alarak zorlamaya gerek duyulmamalıdır. Çünkü 'tut' emri de dinî emirdir, âdet başlayınca 'ye' emri de.. Bu sebeple tutunca itaat etmiş de tutmayınca isyana yönelmiş olunmaz. Belki her iki halde de Rabb'imizin emrine uyulmuş, ikisinden de sevap kazanılmış olunur. Bundan dolayı bir maneviyat büyüğünün hanımlara şu hitabı düşünölmeye değer görölmüştür. Demiş ki:

-Hanımefendiler, sizler Allah'ın ne bahtiyar kullarısınız!. Orucunuzu tutar sevap alırsınız, tutmaz yine sevap alırsınız. Çünkü her iki halde de emre uymuş olursunuz. Emre uyan sevap alır, günaha maruz kalmaz.

5. Soru: Astımlı hastaların kullandığı sprey orucu bozar mı?

Cevap: Nefes almakta zorluk çeken astımlının boğazına pompaladığı özel karışimli ilaç orucu bozmaz!. Çünkü bu bir hayati ihtiyaçtır. Ayrıca yutulan özel hava zerreciklerinin içeriye gittiği doğru olsa bile akciğerden ileriye geçmediği, mideye ulaşmadığı ve susuzluk ihtiyacını karşılamadığı da ileri sürölmektedir. Bu sebeple astımlının nefes almayı kolaylaştıran oksijenli hava pompalamasının orucu bozmayacağı yolunda Diyanet'in de fetvası vardır.

6. Soru: Oruç tutan şeker hastalarının mecbur oldukları iğneyi yaptırmaları orucu bozar mı?

Cevap: Belli aralıklarla enjeksiyon yoluyla (insülin) almaları gereken şeker hastalarının oruç tutmalarında tıp bakımından bir sakınca bulunmazsa, oruçlu iken (insülin) iğnelerini yaptırmaları oruçlarını bozmaz. Çünkü şeker hastaları bunu yaptırmadan yaşayamaz. Hayati bir tehlikenin olduğu anlarda iğne yasağı yoktur zaten. Ancak, hastalığın şiddetlenmesi gibi ciddi bir mahzur yoksa iğneler iftardan sonraya bırakılırsa daha sağlamı tercih edilmiş olunur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yemeğin tadına bakmak, diş fırçalamak, kolonya koklamak orucu bozar mı?

Ahmed Şahin 2012.07.31

Soru: Ramazan'da iftar yemeği hazırlayan hanımlar, pişirdiği yemeğin dil ucuyla tadına tuzuna bakıyor, sonra da dilinin ucundakini tükürüyor, dişlerini fırçalıyor. Bunlar orucu bozar mı?..

Cevap: Bu gibi şüpheli durumlarda dikkat edilecek temel ölçü şudur: Gerek dil ucuyla yemeğin tadına, tuzuna bakmada, gerekse diş fırçalama sırasında boğazdan aşağıya bir şey kaçıyor mu? Mühim olan budur. Bu ölçü ile baktığımızda şöyle diyebiliriz:

- Oruçlu hanım, pişirdiği yemeğin tadına tuzuna dil ucuyla bakar da, sonra dili ucundakini boğazından aşağı kaçırmaksızın dışarıya atarsa, yeme de yok, içme de... Öyle ise bununla oruç bozulmaz. Diş fırçalama da böyledir. Boğazından aşağıya macun parçası veya su kaçırmazsa orucu bozulmaz, kaçırırsa bozulur. Çünkü boğazdan aşağıya bir şeylerin kaçması halinde yeme ya da içme gerçekleşmiş olur, oruç bozulur; ancak hata ile bozulan bu orucun kazası gerekir, kefaret yüklenmez.

Böyle şüpheli durumlarda oruçlu kimseler, orucu bozma tehlikesi taşıyan davranışlardan uzak kalsalar, daha isabetlisini yapmış olurlar. Yemeğin tadında tuzunda bir eksiklik olursa, yemeği yiyenler bunu tabii bulmalı, oruçlu hanımı dil ucuyla da olsa pişirdiği yemeğin tadına tuzuna bakmaya mecbur bırakmamalılar, diye düşünmek de mümkündür.

Soru: Oruçlu kimsenin esans, kolonya, gül gibi şeyler koklaması orucu bozar mı?

Cevap: Kokular orucu bozmaz. Ancak oruçlu kimsenin bozar mı bozmaz mı, diye şüphe ettiği şeylerden uzak durması, vesveseden kurtaran, yerinde bir dikkat ve tedbir olur.

Soru: Abdest alırken, yahut havuzda, banyoda yıkanırken boğazından aşağıya su kaçtığını anlayan kimse, orucum bozuldu, tutmaya gerek kalmadı artık diyerek o gün orucunu böyle bir zanna dayanarak yese, bu kimse kefaret mi yüklenmiş olur? Yoksa sadece yediği günün orucunu mu tutması gerekir?

Cevap: Normalde başladığı Ramazan orucunu mazeretsiz bilerek yiyen kimse, kefareti yüklenmiş olur. Ancak bu kimse orucunu (kasten) yemiyor da, artık orucum bozuldu tutmak gerekmez (zannıyla!) yemiş bulunuyorsa, bu (zan!) onu kefareten kurtarır, yediği günü sonra kaza etmekle kurtulur, diyenler çoğunluktadır.

Soru: Sahura kalkan kimse, yıkanması gerektiğini anlasa, ne yapacak? Yıkanmaya girse sahur vakti geçecek, aç kalacak; yıkanmadan yemek yese cünupken yemek yemiş olacak?

Cevap: Sahurda gusletmeye mecbur kalan kimse yıkanmaya vakit bulamazsa ekmeğe değen elini, ağzını yıkar, normal olarak sahur yemeğini yer, sonra da bulduğu fırsatta guslünü yaparak orucuna devam eder. Cünupluk hali, sahur yemeye ve oruca niyetlenmeye mani olmaz.

Soru: Özel halinin bittiğini anlayan hanımın namaz kılma mükellefiyeti, o halin bittiğini anladığı andan itibaren mi başlar, yoksa daha sonra guslettikten sonra mı başlar?

Cevap: Özel halinin sona erdiğini anladığı andan itibaren namaz mükellefiyeti başlar. Yıkandıktan sonra kalmışsa kılamadığı o namazlarını kılması gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimleri seviyor, kimleri örnek alıyoruz?

Ahmed Şahin 2012.08.01

İyi örneklerin çoğaldığı mübarek günlerde çevrenize bir bakın isterseniz, kimleri beğeniyor kimlerin etkisine girip taklit ediyorsunuz?Bunu bir düşünün isterseniz. Neden mi?.

Çünkü insan ahirette de dünyadaki sevdikleriyle beraber olacaktır da ondan.

Sevdiği insan iman ve amel sahibi bir yaşantı içinde ise, kendisini seveni de iman ve amel sahibi bir insan haline getirmek ister..

Kötü alışkanlık ve anlayışların sahibi ise, o da sevenini kendi gibi kötü alışkanlık ve ahlak sahibi olmaya teşvik edecek.. Böylece insan sevdiklerinin yaşantısını taklide yönelecektir. Belki de haberi bile olmadan...

Bundan dolayı Peygamberimiz ümmetini ikazında;

"Kişi sevdiğiyle beraberdir!" hatırlatmasında bulunmuştur.

Efendimiz'in bu 'Kişi sevdiğiyle beraberdir!' hadisini duyan sahabeler sevinçlerinden uçacak gibi olmuşlardır. Çünkü hepsi de önce Allah Resulü'nü (sas) seviyorlardı. Sonra Efendimiz'i sevenleri seviyorlardı.. İslam ahlakıyla yaşayanları, gûnahtan kaçanları, haramdan uzak duranları, yoksullara yardım edenleri, İslam'a hizmet edenleri seviyorlardı..

Değerli bir tasavvuf eseri olan Kuşeyri Risalesi'nde insanın sevdikleriyle birlikte olacağına dair şöyle bir rüya misali nakledilir:

Hak dostu İbrahim Etem, bir gece rüyasında Cebrail aleyhisselamı elinde bir defterle görünce sorar:

- Nedir elindeki defter ey meleklerin sultanı? der. O da:

-Hak dostlarının isimlerinin yazılı olduğu defterdir, der.

- Bakar mısın der İbrahim Etem, benim adım da Hak dostlarının yanında yazılı mı?

- Hayır der Cebrail, senin adın Hak dostlarının yanında değil, Hak dostlarını sevenlerin yanında yazılı.. Bunun üzerine İbrahim teklifini hemen şöyle yapar:

- Öyle ise der, benim adımla da Hak dostlarının yanına yazın. Çünkü ben Hak dostlarını seviyorum, sevdiklerimle beraber olmak isterim. Efendimiz "Kişi sevdiğiyle beraber olacaktır." buyurdu. Bu benim hakkımdır.

İbrahim Etem'in ismi böylece Hak dostlarını sevenlerin defterinden alınır, sevdikleri Hak dostlarının yanına yazılır. O günden bu yana da hep sevdiği Hak dostlarıyla birlikte anılır!.

İyilerle dostluk kurmanın kesin faydasına gül yaprağıyla komşuluk eden çalı yaprağının gül gibi kokması olayı da misal olarak verilirken şöyle denir:

Ormanda yürüyen bir maneviyat büyüğü çalı yapraklarının gül gibi koktuğunu anlayınca sorar:

-Bu çalı yapraklarındaki gül kokusu nereden geliyor acaba?.. Derler ki:

- Rüzgârın gül ağacından uçurup getirdiği gül yaprakları bu çalı yapraklarının üzerine düştü. Çalı yaprakları da onları dost edindi, birlikte oldular. Gülle dostluk kuran elbette gül gibi kokacaktır. Soğanla birlikte olan da soğan, sarımsak gibi kokacaktır. Meşe yapraklarındaki gül kokusu, bir müddet komşuluk yaptıkları bu gül yapraklarından gelmektedir.

-Ne dersiniz, siz de gül yaprağı etkisi yapan iman ve amel sahibi Hak dostlarını seviyor, onlarla birlikte mi oluyorsunuz şu mübarek günlerde?

-Unutmayın, insandaki sevgi, saygı, ilgi öyle bir iksirdir ki, kimlere yönelirse onlardaki özellikler geçer kendisine. Kimin komşuluğunda ise onun ahlakı sirayet eder ona.

-Öyle ise herkes kalbinde beslediği sevgisine dikkat etsin. Kimleri seviyor, kimleri taklit ediyor bir düşünsün!.. Unutmayın ki, insan burada kimleri seviyorsa onlarla beraber olacaktır ahirette de.. Şimdi sakince bir düşünme devresindeyiz. İyi örneklerin çoğaldığı şu mübarek günlerde kimlerden hangi haller aksediyor bizlere. Biz de nasıl bir örnek veriyoruz kendi çevremize?. Gül kokusu mu, soğan sarımsak etkisi mi?.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekât ve fitre mükellefiyetimiz üzerine?..

Ahmed Şahin 2012.08.07

Dinimizin emir ve yasaklarına baktığımızda görüyoruz ki, İslam mensuplarını, yalnız kendi nefsinin düşünen bencil kimse olmaktan çıkarıyor, çevresindeki yoksul kardeşlerini de düşünen sosyal insan haline getiriyor. Bu sebeple Ramazan'da ekonomik durumu müsait olan Müslümanlara İslam uyarısını şöyle yapıyor ve diyor ki:

- Sen nisaba malik zengin bir Müslüman'sın. Öyle ise sahip olduğun servetin zekâtını ihtiyaç içinde olan çevrendeki yoksullara vermeli, böylece yoksulların senin servetin içindeki Allah'ın takdir ettiği haklarını ödeyip borçtan kurtulmalısın!.

- Sadece zekâtını vermekle de kalmayıp ailenin her bir ferdi adına birer fitre de vereceksin. Çünkü aile bireyleri adına fitre vermen de vacip derecesinde bir mükellefiyetindir!.

- Bir de zekâtını, fitreni ihtiyaç sahiplerine verirken onlara minnet de etmemeli, hatta alıp da seni borçtan kurtardıkları için yoksula minnet duymalı, teşekkür ihtiyacı da hissetmelisin!.

Evet, yüce İslam Müslüman'a şu mübarek Ramazan'da mükellefiyetlerini böyle hatırlatıyor. Bunlara ilaveten vereceği bu zekât ve fitreyi kimlere verip kimlere veremeyeceğini de açıklıyor ve bunu da şöyle ifade ediyor:

- Müslüman'ın çevresindeki ihtiyaç sahiplerinden bazıları kendi yakınları olabilir. Bu yakınları tespitte ihtiyaç vardır. Çünkü yakın akrabaya zekât, fitre verilmez. Verirse sanki bir cebinden çıkarıp öbür cebine koymuş gibi olur. Öyle ise kimlere zekât, fitre verilir, kimlere verilmez bunların da bilinmesi gerekir. Bu sebeple zekât, fitre verilemeyecek yakınlar önceden şöyle sıralanır:

- Anneye, babaya, dedeye, nineye, oğullara, kızlara, bunların çocukları olan torunlara zekât ve fitre verilmez!.

-Neden? Çünkü bunlar zekât verenin yabancıları değil ailenin sanki ortağıdır. Bu kadar yakın olanlar zekâtla, fitreyle değil de servetin kendisiyle korumaya alınmalıdır.

Bunlardan sonra zekât ve fitre verilecek kimseler de şöyle sıralanmaktadır:

- Evlenerek başka aileye karışmış ihtiyaç sahibi kız kardeşlere, ayrılmış oğlan kardeşlere, bunların çocukları olan yeğenlere, sonra amcalara, dayılara, hala ve teyzelere, kayınpadiye, kayınpedere, damada, (bir görüşe göre çok muhtaçsa) geline ve ihtiyaç sahibi öğrencilere, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan vekillerine.. zekât ve fitre verilir.

Bir de servetin kazanıldığı yerin muhtaçları varsa onlar da ihmal edilmezler. Çünkü bunlar beklenti içinde olabilirler. Onları mahrum bırakmak kırılmalarına da sebep olabilir. Halbuki zekâtın bir hikmeti de kırılmaları, darılmaları önlemektir.

Bu bakımdan çevredeki yoksullar beklerken başka yerlere göndermek caiz olsa da beklenti içinde olanları mahrum bırakmak uygun olmaz.. Öyle ise yakında bekleyenlerin ihtiyaçları bir ölçüde karşılanır. Sonra çok muhtaç görülen uzaklardaki Müslümanlara destek verilir. Yeter ki gönderilen bu kimseler tam ihtiyaç sahibi olsunlar. Bayramdan önce ellerine geçerek bayramın mutluluğunu hep birlikte paylaşma imkânı bulsunlar.

Zaten yardımlar biraz da bayram sevincini hep birlikte ortak yaşamamız içindir. İçimizde ihtiyaçlarını karşılayamamış üzgünler, kırılganlar kalmaması içindir. Yardımların acilen bayram öncesi yapılması hikmeti de bundandır. Birlikte sevinip birlikte bayram yapmayı sağlamak için.. Bundan dolayı böyle özel yardım devrelerinde Efendimiz (sas) Müslümanlara titreten ikazını şöyle yapmıştır:

-Müslümanların derdiyle dertlenmeyen bizden değildir!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Zekâtımı nasıl hesap edeceğim?

Ahmed Şahin 2012.08.08

Soru: Ben mahalle bakkalı çalıştıran küçük çapta bir esnafım. Bana zekât düşer mi düşmez mi bilemiyorum. Nasıl bir hespla tespit edebilirim zekât mükellefiyetimi?

Cevap: Zekât, nisap miktarı fazla parası olanın üzerine farz olan mali bir ibadettir. Öyle ise önce zekât verecek kadar fazla paraya sahip olup olmadığınızı tespit edeceksiniz. Bu tespiti de şöyle yapabilirsiniz:

-Aile olarak temel ihtiyaçlarınızı karşıladıktan sonra geride bekleyen (80) gram altının karşılığı sayılan (sekiz bin) lira kadar bir paranız var mı? Bir senedir bekleyen bu kadar paranız varsa, zekât vermesi gereken zenginlerden sayılırsınız. Bu para evde ya da bir finans kurumunda, yahut da dükkânda sermaye, vitrinde mal olarak da bulunuyor olabilir. Diyelim ki, elde mevcut şu kadar para var. Vitrindeki malın tutarı da şu kadar. Ayrıca şu kadar da alacağınız var, ama borcunuz da mevcut.. Bunların hepsini de topladıktan sonra meydana gelen yekundan borcunuzu çıkaracaksınız, kalan miktar en azından sekiz bin lirayı buluyor ya da geçiyorsa zekât zengini sayılırsınız. Bu paranın her bin lirasına (25) lira zekât takdir edip yoksulun hakkını verme mutluluğunu yaşayacaksınız.

Soru: Alacağımın da zekâtını verecek miyim?

Cevap: Alacağınızı sağlam alacak, ödenmesinde şüphe olan zayıf alacak diye ikiye ayırabilirsiniz. Sağlam alacağın zekâtını hemen vermeniz gerekir, şüpheli alacağın zekâtını da alınca verebilirsiniz..

Soru: Zekât ihtiyaç fazlası paraya lazım gelir, sözünden neyi anlamak gerekir? Aldığımız maaşımıza, cebimizde harcayacağımız harçlığımıza da zekât vermek gerekir mi?.

Cevap: Cebinizde ihtiyaçlarınızı karşılamak üzere hazır bulundurduğunuz harçlığınıza, maaşınıza, borcunuzu ödemek için beklettiğiniz paranıza zekât vermek gerekmez. Çünkü bunlar bir senedir boşta bekleyen ihtiyaç fazlası para değildir. Tam aksine her ay, hatta her an harcayabileceğiniz ihtiyaç paralarıdır.

Soru: Oturduğum evim, kirada dükkânım, bindiğim arabam var. Bunlara zekât vermem gerekir mi?

Cevap: Oturduğunuz eve, kullandığınız arabaya, kirada olan mülke zekât vermek gerekmez. Ancak varsa bunların getirdiği paraya zekât vermek gerekir. Bunlar sahibini sadece fitre zengini yapmış olur o kadar.

Soru: Öğrencilere verdiğimiz burslar zekât yerine geçer mi?

Cevap: Elbette.. Yoksul öğrenciye verilen burs, ülkemiz için iyi bir eğitim alıp hayırlı bir nesil yetişmesine hizmet eden önemli bir destektir. Bu itibarla, okuyacak öğrenciye verilen burs adındaki zekâtlar tam yerine verilen yardımlardır. Hatta Osmanlı'da okuyana, okutana muhtaç olup olmadıkları sorulmadan zekât verilir, öğrenci, yahut da okutan hoca olmasını, yardım edilmesi için yeterli gören alimler bulunurdu..

Soru: Oturacak ev, binecek araba almayı düşünüyorum. Bunlar için ayırdığım paraya da zekât vermem gerekir mi? Bunlar borçtan sayılmaz mı?

Cevap: Sadece bunlara niyet emekle borçlanma kesinleşmiş olmaz. Bekleyen bu gibi paralara zekât gerekir. Ancak anlaşma yapılmış da borçlanma kesinleşmişse, kesinleşen borca verilmek üzere bekleyen paraya zekât gerekmez.

Soru: Zekât ve fitre verirken açıkça söylemek gerekli mi?

Cevap: Gerekmez. Verenin niyetini Rabb'imizin bilmesi yeterlidir, alanın bilmesine de gerek yoktur.

Kadir Gecesi'ni nasıl bir niyet ve kararla ihya etmeliyiz?

Ahmed Şahin 2012.08.14

Hazret-i Kur'an bizi uyarıyor: "Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır!.. "Ancak bin aydan hayırlı olan bu geceyi, biz kendimiz hakkında da nasıl bir niyet ve kararla bin aydan hayırlı hale getirebiliriz? Bin ay yaşamış gibi bir sevap kazanmaya nasıl vesile kılabiliriz bu geceyi?

İşte bütün mesele burada, bin aydan hayırlı olan bu geceyi biz kendimiz hakkında da bin aydan hayırlı hale getirebilme meselesinde..

Şayet bu geceyi de (bundan sonra daha temiz bir İslami hayat yaşamalıyım) şeklinde bir niyete girip karar almadan sıradan bir gece gibi geçirirsek, elbette sıradan bir gece gibi sonuç alırız, diğer gecelerden farklılık söz konusu olmaz ilerideki hayatımızda da.. Öyle ise sıradan bir gecelikten çıkaran bir farklılık olmalı bu gecede, geçmişte yaşadığımız günahlı halleri gelecekte bir daha tekrar etmeme kararı almalıyız Kadir Gecesi'nde, geceyi tam olarak ihya etmiş olmak istiyorsak şayet..

Böyle mühim bir kararı nasıl alabiliriz bu gecede?

Önce yaşadığımız hayatımızın şöyle bir muhasebesini yapmalıyız.

-Bugüne gelinceye kadar harcadığım hayatım tam hedefini bulmuş, gayesine ermiş mi? Vicdanen rahat mıyım yaşadığım hayattan? Şayet hayatımın tükettiğim kısmından memnun değilsem bu gece öylesine yeni bir niyete girmeli, öylesine kesin bir karar almalıyım ki, bin ay yaşasam dahi artık geçmişteki kirli hallerimi bir daha tekrar etmemeli, çok daha temiz bir İslamî hayat yaşama niyet ve azmine girme konusunda kesin bir karar almalıyım!..

İşte bu gecede, daha temiz bir İslami hayat yaşama kararı almayı biz, 'Kadir Gecesi'ni kendi hakkında bin aydan hayırlı hale getirme kararı olarak yorumluyoruz. Böyle bir kararla ihya etmiş olduğumuz Kadir Gecesi'nden sonra daha takvalı tertemiz bir İslamî hayat yaşama azmine girmiş oluyoruz. Hatta bu kararımızı kendi içimizde daha da pekiştirerek kendi nefsimize diyoruz ki:

-Hayatımın bundan sonraki kısmında şimdiye kadar yaşadığım kötü alışkanlıklarımı mutlaka terk edecek, iyi alışkanlıklarımı ise mutlaka artıracak, daha temiz bir İslamî hayat yaşama azim ve aşkında olacağım, hatta bin ay dahi yaşasam daha temiz bir İslamî hayat yaşama konusunda azimli ve kararlı olacağım!..

İşte Kadir Gecesi'nde aldığımız bu daha temiz bir İslamî hayat yaşama kararıyla gecemizi kendimiz hakkında bin aydan hayırlı hale getirmiş oluyoruz. Çünkü bu kararla biz bin ay da yaşasak daha temiz bir hayat yaşayacaktık. Niyetimiz buydu. Hadis-i şerifte, müminin niyeti, amelinden hayırlıdır, buyrulmuştur. Biz de niyetimizi böyle düzeltmiş, bin ay yaşasaydık böyle tertemiz bir İslamî hayat yaşayacaktık. Bu halis niyetimiz sebebiyle bin ay yaşamış gibi mükâfatını göreceğiz inşallah. Yeter ki böylesine özel ve güzel bir niyete muvaffak olabilelim.

-Var mısınız hataları iyice terk edip sevapları daha da çoğaltarak tertemiz bir İslamî hayat yaşama kararı alacağımız bir Kadir Gecesi'ni ihyaya, geceyi kendi hakkımızda da bin aydan hayırlı hale getirme niyetine, azmine ve kararına? Unutmayın, böyle bir niyetten sonra tek ay dahi yaşasak, bin ay yaşamış gibi ikram görebiliriz Rabb'imizin yanında. Çünkü bin ay da yaşasak daha temiz bir İslamî hayat yaşayacaktık Kadir Gecesi'nde aldığımız bu özel ve güzel karar sebebiyle..

İşte bu niyet ve karara biz, Kadir Gecesi'ni, kendi hakkımızda da bin aydan hayırlı hale getirme niyet ve kararı diyor, böyle bilinçli bir niyet ve kararla ihya edeceğimiz Kadir Gecesi diliyoruz Rabb'imizden cümlemize!.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biz sadece Ramazan Müslüman'ı değiliz!

Ahmed Şahin 2012.08.15

Hadis-i şerifin uyarısı çok önemlidir: -Allah için yapılan ibadetlerin en makbulü, (az da olsa) en devamlı olanıdır!.

Evet, böyle tarif ediyor Efendimiz (sas) Hazretleri, Müslüman'ın en makbul ibadet ve amelini. Az da olsa en devamlı olanıdır!.

Diyelim ki, bir insan Ramazan boyu beş vaktine beş daha ilâve etmiş, sabahlara kadar namaz kılmış, akşamlara kadar da oruç tutmuş. Elinde tesbihini, başında da takkesini eksik etmemiş.. ama bu titizlik ve dikkat, sadece Ramazan ayına mahsus kalmış, Ramazan'dan sonra dinî görevler gelecek Ramazan'a bırakılmış..

İşte bu, Allah yanında en makbul olan tutum değildir. Allah'ın insanlara ihsan ettiği el, ayak, göz, kulak gibi eşsiz nimetleri nasıl sadece Ramazan ayına mahsus kalmıyor, ömür boyu kullanılıyorsa, O'nun emirlerine olan itaatimiz de Ramazan ayına mahsus kalmamalı, ömür boyu devam ettirmeli, son nefese kadar sürdürmeliyiz. Yaşadığımız mübarek Ramazan ayı bize bu alışkanlığı kazandırmış olmalıdır. Bu sebeple de Ramazan ayında kazandığımız iyilik ve ibadet alışkanlıklarımızı Ramazan'dan sonra da firesiz devam ettirme azim ve kararında olmalıyız..

Şayet böyle bir sebat ve sadakat içinde hayatımızı sürdürürsek, Ramazan'ın feyzinden tam istifade edenlerden olduğumuzu düşünebiliriz.. Çünkü aldığımız bu karar, dini hayatımızı firesiz devam ettirme kararıdır. Hayatımızı değerlendirme adına bundan daha mühim bir karar olamaz Ramazan'dan sonra..

Zaten sorumluluk sahibi insan dindarlığını, Ramazan ayına inhisar ettiremez, Ramazan'dan sonra gömlek çıkarır gibi Ramazan'da kazandığı dini titizliği bırakıp da eski gaflet gömleğini giyemez. Belki Ramazan boyunca benimsediği güzel alışkanlıklarını iyice benimser, Ramazan sonrasında da aynen devam ettirme kararını tereddütsüz alır. Böylece ömür boyu dini hayatını sürdürme niyetini bir daha tazelemiş olur. Hadis-i şerifin tarif ettiği Müslüman halini alır. Ne diyor hadis-i şerif?:

-Allah için yapılan ibadetlerin en makbulü, (az da olsa) en devamlı olanıdır! Bir ay süreni değil..

Onun için 'Ramazan gitti, dinî hayat bitti' diyemez. Ramazan gider; ama dinî hayat ömür boyu devam eder. Çünkü kimse "Ramazan Müslüman'ı" durumuna düşmek istemez.

Süleymaniye Camii baş imamı merhum Sadık Efendi, Ramazan Müslüman'ını, tebessüm ettiren bir misalle şöyle anlatırdı:

Bayram sabahı namazdan sonra kendisine yaklaşan bir zat der ki:

-Hocam, Ramazan boyunca teravhimizi kıldırınız bize hakkınız geçti, helal edin. Gelecek Ramazan'da yine görüşmek üzere haydi Allah'a ısmarladık, kalın sağlıcakla..

Bayram namazından sonra camiden böyle helalleşerek ayrılan Ramazan Müslüman'ı başında takkesi, elinde de tesbihi ile evinin yolunu tutar. Kapiya gelince hanıma seslenir:

-Hanım aç kapıyı da al şu ibadet malzemelerini, sandığın en emin yerine sakla. Gelecek Ramazan'da bana yine lazım olacak bunlar..

Elbette bizim idealimiz bu örnek değildir.

Gönlümüzün istediği, Ramazan ayında başlattığımız dini titizliğimizi ömür boyu devam ettirmek, Ramazan'da kazandığımızı, diğer aylarda kaybetmemektir..

Sizin de böyle düşündüğünüzü düşünüyor, Ramazan'da geliştirdiğimiz İslami hayatımızı ömür boyu devam ettirmeyi yüce Rabb'imizden hep birlikte niyaz ediyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayramları siz de böyle mi yorumluyorsunuz?

Ahmed Şahin 2012.08.21

Senede iki dinî bayramımız vardır. İkisi de sevinç ve mutluluk günlerimizdir. Böyle günlerde bizler var olan dert ve sıkıntılarımızı dahi unutmaya çalışır, kutsal dinî bayramın neşe ve mutluluğunu topyekûn milletimizle birlikte ortak olarak yaşamaya önem veririz.

Hatta bu sevinç ve neşemizi çevrimize öylesine aksettirmek isteriz ki, bayramda bizi görenler bunların hiçbir derdi ve kederi yok sanırlar. Özellikle çocuklarımıza, aile bireylerimize, konu komşumuza da bu mutluluğu hissettirmek ister, onların da dinî bayramları ömür boyu unutamayacakları sevinç ve neşe günleri olarak hatırlamalarını sağlamaya çalışırız.

Bayramın bu yaygın neşesini Efendimiz'in, aile bireylerine yaşattığı bayram neşesinden de anlamaktayız. Bir bayram günü hane-i saadetinin önünde Habeşli gençler kılıç kalkan oyunu oynamaya başlarlar. Pencereden bu oyuncuları gören Efendimiz, Aişe validemizi yanına çağırır, validemizin de Efendimiz'in omzundan uzanıp bakarak oyuncuları seyretmesini sağlar. Hatta Aişe validemiz yeter deyinceye kadar da seyretmesini bekler. Biz de dinî bayramların sevincini ailemizle, çoluk çocuklarımızla, hatta topyekûn milletimizle birlikte yaşamak isteriz. Özellikle bu sevinç ve neşemiz Ramazan Bayramı'nda zirveye çıkar.

-Neden Ramazan Bayramı'nda sevinç ve mutluluğumuz zirveye çıkar?

Çünkü bir ay boyunca bütün eksik ve kusurlarımızla birlikte orucumuzu tutmuş, teravhimizi kılmış, fitremizi, zekâtımızı vermiş, yoksula yardım mükellefiyetlerimizi yerine getirmeye gayret etmişiz. İşte bundan dolayı Ramazan sonunda zekat, fitre vereniyle alanıyla hep birlikte mutluyuz, huzurluyuz. Bayramın sevincini, neşesini ortak olarak hep birlikte yaşamak isteriz..

-Hatta orucunu tutmamış, teravihini kılmamış, zekâtlarını, fitrelerini vermemiş olanlar neyin bayramını yapacaklar, nasıl huzur duyacaklar?" diye bir itici soru sormak da istemeyiz. 'Bizler oruç tuttuk, boyumuz ne kadar kısaldı, sizler yediniz boyunuz ne kadar uzadı?' diye iğneleyici bir kıyaslama da yapmayız. Elbette bu bayramda onlar da neşelenip sevinecekler. Bu onların da hakkıdır. Ancak ne de olsa gönüllerinde bir kırıklık, kalplerinde bir burukluk hissedecekler:

-Keşke biz de orucumuzu tutsaydık, namazlarımızı kılsaydık, dinî mükellefiyetlerimizi yerine getirseydik de, bayramda kalbimizde bir burukluk, gönlümüzde bir kırıklık hissetmeseydik.. diye pişmanlık duyacaklardır. Bunu duymamaları mümkün değildir.

İşte onların hissettikleri bu burukluk, kırıklık da gösterir ki, onlardan ümit ve ilgi kesilmez, sevgi saygı sahamızın dışına itilmez. Çünkü Allah yanlışlarını savunmayıp pişmanlık duyan kullarını affeder. Öyle ise bizler de dışlayıcı şekilde davranamayız onlara karşı. Bundan dolayı bayramdaki kucaklaşmalarımız onlarla birlikte olur, sevgimizin, saygımızın dışında bıraktığımız insanımız kalmaz bayramda. Hatta bu konuda bizler bir adım daha ileriye geçer ve kendi nefsimizi suçlayarak deriz ki:

-Aslında kusur ve eksiklik onlardan önce bizde, İslâm'ı tam olarak yaşayıp da güzelliğini gösteremeyişimizde, dikkatlerini çekemeyişimizdedir. Şayet biz İslâm'ın özellik ve güzelliğini yaşayışımızla göstererek İslâm'ı tam temsil edebilseydik, onlar böyle ilgisiz ve bilgisiz kalmayacak, bizde güzelliğini gördükleri İslâm'ı onlar da yaşama aşk ve şevkini duyacaklardı. Bayramlarda bizim böyle kendi eksiğimizi düşünme fazileti içinde olduğumuzu görmeleri, onların da vicdan muhasebesi yaparak kendi ihmallerini düşünme olgunluğuna erişmelerine sebep olacak, böylece topyekun kucaklaşma mutluluğu yaşanacaktır. Hep birlikte sevineğimiz daha nice bayramlar dileğimle.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Torunlarımla yaşadığım bir bayram harçlığı hatırası

Ahmed Şahin 2012.08.22

Dini bayramların özellikle çocukların ruhlarında unutulmayacak tatlı hatıralarla yaşanması gerektiğini düşünüyorum. Bu sayede kimse onların hafızasından yaşadığı dini bayramları silemeyecek, bayramların özellik ve güzelliğini ömür boyu sevgi ile hatırlamalarına sebep olacaktır.

Ne var ki, ben böyle düşünüp böyle yazdığım halde, bayramlarda harçlıklarını verirken sevindirdiğimi sandığım torunumu tam aksine çok üzüyormuşum da haberim bile olmuyormuş. Nasıl mı üzüyormuşum torunumu bayramlarda hem de harçlık verirken? Buyurun, küçüklerin büyüklere mesaj dolu bayram harçlığı değerlendirmelerini birlikte okuyalım.

Bayram namazından çıktıktan sonra geldiğim evde o gün yedi yaşındaki torunum Ahsen'le on üç yaşındaki torunum Esmanur karşıladılar beni. Odama geçip oturduğumda ikisi de bayramlaşmak üzere hazırdılar karşımda. Ben de büyük bir mutlulukla harçlıklarını hazırlamak üzere iken yedi yaşındaki torunumun hiç beklemediğim bir sorusuna muhatap oldum. Bakın nasıl ikaz ediyordu küçük torunum beni:

-Dede hiç olmazsa bu bayramda adaletli davran!

Şaşırdım bu beklemediğim uyarı karşısında. Kendimi toparlayarak sordum:

-Ahsenciğim, ben her bayram adaletsizlik mi yapıyorum ki, hiç olmazsa bu bayram adaletli davranayım?

Bakın her bayram adaletsizlik yaptığımı nasıl izah etti yedi yaşındaki torunum:

-Biz bayramlarda, kandillerde ablamla senin elini öpüyor harçlığımızı alıyoruz. Ama bakıyorum sen her defasında bana verdiğinden fazla veriyorsun ablama! Ben bu haksızlığa dayanamıyorum. Bu ayırıma hiç olmazsa bu bayramda son vermeni istiyorum. İkimiz de senin torunun değil miyiz? Neden ablama fazla bana az veriyorsun? Bu adaletsizlik değil mi?

Demek ki, bayramda harçlık vererek sevindirmek istediğim torunumu tam aksine çok üzüyormuşum da haberim bile olmuyormuş. Düşünmeye başladım. Onu böylesine üzücü bir duygu ile baş başa bırakmamalıydım bayramda. Ama ortada bir adaletsizliğin olmadığını nasıl anlatacaktım o gün yedi yaşındaki torunuma? Başka çarem yok, Rabb'ime sığınarak şöyle sorular sordum:

- Ahsen'ciğim sen kaç numara ayakkabı giyiyorsun, ablan kaç numara giyiyor?

-Ben otuz üç numara giyiyorum, ablam da otuz yedi numara giyiyor.

-Peki, bunların fiyatları aynı mı, yoksa ablanınki daha pahalı, seninki daha mı ucuz?

- Ablamınki daha pahalı elbette. Çünkü o büyük numara giyiyor, büyük fiyatı ödüyor, ben ise küçük numara giyiyor, küçük fiyatı ödüyorum.

-Peki Ahsen'ciğim şimdi sen söyle öyle ise, size harçlık verirken alacağınız ayakkabının fiyatını düşünerek vermem gerekmez mi? Sana senin ödeyeceğin paraya göre, ablana da ablanın ödeyeceği paraya göre harçlık hesap etmem adalet gereği olmaz mı? Fazla para ödeyene fazla harçlık, az ödeyene de ona göre harçlık vermem haksızlık sayılır mı? Sen akıllı bir çocuksun, düşünürsen harçlıkların neden farklı olduğunu bulabilirsin. Senin zekana güveniyorum ben!

Ayaklarının ucuna bakarak düşünmeye başlayan Ahsen'in beklemesi uzun sürmedi, yüzündeki gerginlik yavaş yavaş gitmeye başladı. Sonra da başını kaldırarak rahatlamış şekilde cevap verdi:

-Dedeciğim! Şimdi anladım neden bize farklı harçlık verdiğini. Çünkü büyüklerin giydikleri ayakkabı ve elbise büyük. Ödeyecekleri para da büyük olacak. Küçüklerinki ise küçük, ödeyecekleri para da küçük olacak. Öyle olunca herkesin alacağı harçlık da yapacağı masrafa göre olacak. Seni yanlış yere adaletsizlikle suçladığım için özür dilerim dedeciğim, beni bağışla!

O gün yedi yaşındaki torunumla, farklı harçlık vermede adaletsizlik olmadığına böylece karar vermiş olduk. Bir yanlış anlamayı anlaşılır bir dille düzelttiğimizden dolayı ikimiz de bayramı mutlu şekilde yaşadık. Ancak farklı harçlık alan küçüklerin, yaşına göre aldıkları bu farklı harçlıkta bir adaletsizlik olmadığını bilmeleri için bu olayı yazmamı da istedi torunum Ahsen. Bu sebeple konuyu sizinle paylaşmayı da gerekli gördük birlikte. Bilmem Ahsen'in emsalleri de adaletli buldu mu bizim bu farklı harçlık gerekçemizi?

Ramazan'dan sonra en önemli görevimiz nedir?

Ahmed Şahin 2012.08.29

Önce ayet-i kerime'nin sorumluluk sahiplerini titreten ikazını hatırlayalım: -"Emr olunduğun gibi istikamet üzere ol!" (Hud-suresi 112) İşte bu önemli uyarıdan dolayı Ramazan'dan sonra hemen herkesin en mühim görevi, Ramazan'da kazandığı dini hassasiyetini Ramazan sonrasında da korumak olmalı, herkes düzelttiği istikametini koruyamama endişesini her an duymalı, kendini böyle bir endişeden müstesna gören biri gibi bir rehavete asla kapılmamalıdır.

"Ramazan'dan yeni çıktım, kazandığım dini hassasiyetim kuvvetlidir, öyle ise böyle özel bir dikkat ve hassasiyet içinde olmama gerek yoktur" gibi bir yanlış düşünceye kaymamalıdır..

Bunun aksi de böyledir. Ramazan'ı yaşayamayan hiçbir günahkar da "Ben Ramazan'da bile istikametimi düzeltmedim, bundan sonra da düzeltemem, öyle ise benim istikametimi düzeltmek için bir çaba içinde olmam fayda vermez!" diye bir ümitsizlik kuyusuna peşinen kendini atmamalıdır.

Ramazan'daki durumu iç açıcı olmayabilir ama bugün iradesini güçlendirip istikametini pek ala düzeltebilir, ebedi hayatını kurtarabileceği şuurlu bir istikamet çizgisine yönelebilir. Yol açıktır çünkü.. Öyle ise "Emrolunduğun istikamet üzere ol!" ikazı, hemen hepimizin her an bir numaralı meselemizdir!

Düzgün istikamette olan insan, istikametini korumak için , bozuk istikamette olan da istikametini düzeltmek için her an özel bir niyet ve gayret içinde olmaya kendini mecbur ve mükellef bilmelidir...İşte size bu konuda sorumluluk duygusuna sahip olanları titretmesi gereken muhteşem bir örnek...

Efendimiz (sas) Hazretleri, beyazlayan saçlarına hayretle bakanlara yaptığı açıklamasında buyuruyor ki: -Hud Sûresi'ndeki "emrolunduğun gibi istikamet üzere ol!" ayeti beni ihtiyarlattı!..

Demek ki, istikamet üzere olma hassasiyetimiz saçlarımızı ağartacak derecede meselemiz olmalıdır. Bizi de ihtiyarlatacak derecede düşündürüp titretmeli, ömür boyu istikametimizi koruma dikkati içinde olmalıyız..

Nitekim hep istikametini koruma titizliği içinde yaşayan maneviyat büyüğü Şah-ı Nakşibend Hazretleri'ne derler ki: -Falan zatın istikameti o kadar düzgün ki, bazen sabah namazlarını Kâbe'de kıldığı bile görülmektedir.

'Mühim değil!' der. 'Dicle Nehri'nin üzerinden suya batmadan yürüdüğü de görülmüştür.' derler. 'O da mühim değil!' der. 'Bahçesinde çalışırken zemin çamur olursa seccadesini havaya atıp namazlarını üzerinde kıldığı da olmuştur.' derler. 'O da mühim değildir!' deyince sorarlar:

-Efendi Hazretleri, o mühim değil, bu mühim değil de, sizin için ne mühimdir?

Cevaba bakın da, ne mühimmiş görün:

-Benim için mühim olan der, o istikamet çizgisini son nefesine kadar devam ettirmesidir. Zamanla gevşeyip dini hassasiyetini yitirmemesidir. Anladınız mı şimdi en mühim olanın son nefese kadar sahip olduğu istikametini korumak olduğunu. Bugün böyle ama yarın nasıl bir gevşemeye düşecek bilmemekteyiz çünkü...

Öyle ise hiç kimse Ramazan-ı Şerif'teki iyi haline bakıp da kendini garantide görüp gevşemesin. Yine hiç kimse de Ramazan'daki kötü halini düşünüp de 'benden istikameti düzgün bir adam çıkmaz' ümitsizliğine kapılmasın.

Hemen herkes istikametine yönelme ve koruma konusunda devamlı bir gayret ve azmin içinde olsun, Allah Resulü'nü ihtiyarlatan istikamet üzere olma titizliği, hemen hepimizin saçlarımızı beyazlatacak derecede meselemiz olduğunun farkına varılsın!..

İşte burada kendimize şöyle bir soru sorarak diyoruz ki:

- Böyle bir hassasiyetimiz söz konusu mu yaşadığımız şu mübarek Ramazan-ı Şerif'ten sonra? İstikametini düzelterken korumak için, düzeltmeyenler de düzeltmek için saçlarımızı beyazlatacak derecede bir hassasiyet ve gayret içinde olmamız gerektiğinin farkında mıyız?..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İçinde imanlı nesil yetişecek yuvayı yıkandan Allah razı değil!

Ahmed Şahin 2012.09.04

Okuyucum aile içi sıkıntılarını şöyle ifade etmiş: Ailemizde birbirimizi suçlama ve itham etme ileri noktaya vardı.

Karşılıklı nasıl muhatap olacağımızı bilemez hale geldik. Bizi tepkisellikten kurtarıp sabır duygusuna kavuşturacak bir anlayış yazısına ihtiyacımız var. Vereceğiniz bilgilerle anlaşmamıza yardımcı olursanız ikimiz de sevinecek, belki de yuvamızı yıkılmaktan kurtaracağız... H. ve B.

Bana öyle geliyor ki, aile hayatına İslam kültürüyle bakıldığı takdirde tepkileri azaltıp anlaşmayı sağlayan sabır duygusuna sahip olmak mümkündür. Yeter ki aile hayatına İslam kültürüyle bakılabilsin.

Bu anlayış içinde baktığımızda görüyoruz ki, aile içinde ideal olan, hanımla bey ortak düşüncede ve anlayışta olmalı, verecekleri kararlarını birlikte istişare ile vermeli, 'evet'lerini, 'hayır'larını ortaklaşa tespit etmeliler. Biri ötekini sabra zorlamamalı, baskıya maruz bırakmamalıdır. İslam kültüründe ideal aile hayatı budur diye düşünmekteyim..

Ancak idealler ne yazık ki, her zaman gerçekleşmemektedir. Ya bey ya da hanım tarafında farklı mizaç, kültür ve arzular bazen ağır basıyor, bu defa birinin ısrarlı isteğine ötekinin (karşı çıkıp isyan etmesi yerine) sabırla evet deme mecburiyeti doğuyor. Böylece ailede anlayışlı bir sabır kahramanına ihtiyaç ortaya çıkıyor. Bir sabır kahramanı doğması gerekiyor aile içinde..

İşte böyle durumlarda deniyor ki: Sabır her yerde güzeldir ama aile hayatında sabır eşsiz şekilde güzeldir. Çünkü aile hayatındaki sabır, sadece kendisi için değil ailenin tüm fertlerini korumaya yönelik bir sabırdır... Nitekim ailede sabreden hanım ise, cennet hanımlarının ablası makamına yükselebileceği gibi, sabreden bey ise, cennet gençlerinin ağabeyi makamına çıkabilir.

Gazali Hazretleri, Mükâşefe'sinde aile içindeki sabrın böylesine yüksek derecesini şöyle ifade etmektedir:

- Hangi hanım beyinin uyumsuzluğuna sabrederse, Allah o hanıma, Firavun'ın zulmüne sabreden Asiye validemize verdiği benzer sevap verebilir. Hangi bey de hanımının uyumsuzluğuna sabrederse Allah o beye Eyyub Peygamberin sabrına verdiği sevaba benzer sevap verebilir.

Evet, İslam kültüründe aile hayatında sabır böylesine yüce ve kutsaldır. Hem de bu sabrın içi (Batı'daki gibi) boşaltılmış değil, tam aksine cennet ödülleriyle doldurulmuş sabırdır. İmanlı bir ailede içi sevap dolu bu sabır, zorlanmadan kolayca göze alınabilir. Çünkü göze alınabilecek kadar büyük ve eşsiz mükafatı vardır bu sabrın. Zaten sabrın bu mutlu sonucu, ahiretten önce daha dünyada iken de hissedilir. Yuvada geçim söz konusu olur.

Gazali Hazretleri ailedeki sabrın neden bu kadar önemli olduğunu anlatırken şu mühim noktaya dikkat çekerek der ki:

- Allahu Azimüşşan, içinde imanlı bir nesil yetişecek yuvanın yıkılmasına razı değildir. Mutlu şekilde devamını istemektedir. O yüzden sabırlı beylere Eyyub Peygamber sabrı sevabını, sabırlı hanımlara da Asiye validemizin sabrı sevabını vaat etmektedir...

Aile içindeki sabrın yuvayı kurtaran yüce değerine böylece işaret ettikten sonra gelelim sabra zorlayanla, sabreden Allah yanındaki önemli durumlarına. Biri hep baskı yapıyor sabra zorluyor; diğeri de hep baskıyı sinesine çekip sabretmeyi tercih ediyor. Sonunda ikisi de bir olur mu adalet sahibi Allah yanında? Bakın sabra zorlayanla sabreden Allah yanındaki duruma:

-Ailede sabra zorlayan zalim, sabreden de mazlum sıfatını alır! Allah adalet sahibi olduğundan zalimle mazlumu eşit tutmaz. Zalimin karşısında, mazlumun da yanında olur. Onun için sabra zorlayan iyi düşünmelidir. Çünkü eninde sonunda İlahi adaleti karşısında bulup zorlamasının hesabını verecektir. Sabreden de hiç mahzun olmamalıdır. Çünkü o da eninde sonunda sabrının sevabını alıp sevincini yaşayacaktır...

Sonuç böyle olunca bir düşünmek gerekecek. Zorlamanın azabı mı, sabrın sevabı mı sizi beklemeli? Vicdanınızdan gelen cevap ne diyor, bir dinleyin isterseniz? a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kimlerin duası alınmalı, kimlerin de bedduasından korunmalı?

Ahmed Şahin 2012.09.05

Bazı duâlar gönülden gelen bir sızlanış, bir coşku ile yapılır. Böylesine duygulu ve coşkulu duâları Rabbimiz kabûl eder, reddetmez..

Nitekim Resûl-i Ekrem Efendimiz, böyle gönülden yapılan duygulu duâları haber verirken şöyle buyuruyor: Üç duâ redde uğramaz: Ana-babanın duâsı. Misafirin duâsı. Zulme uğrayan mazlumun duâsı..

Özellikle ana-babanın evladı hakkındaki haklı duasının redde uğramayacağı konusunda âlimlerin ittifakı vardır. Aslında insanın işlediği hata ve kusurların cezası çoğu zaman ahirete tehir edildiği halde kalbi kırılan ana-

babanın duasının cezası âhirete pek tehir edilmez, hemen dünyada da verilir, saygısız ve anlayışsız evlât cezayı peşinen dünyada çeker, denmektedir... Hatta bu cezalar bazen ölürken dil tutulmasına kadar da (Allah korusun) varabilir. Nitekim Resûlullah Efendimiz'in zaman-ı saâdetlerinde annesini küstüren bir evlâdın ölürken kelime-i şehâdeti getirememesi vakası da buna misal olarak verilir.

Meşhur irşad eseri Tenbîhül-Gafilîn'de kaydedilen bu dil tutulma olayı şöyle nakledilir: Hasta yatağında son nefeslerini vermek üzere olan Alkama, bir türlü dilini döndürüp de şehadet kelimesini söyleyemez... Korku ve heyecan içinde Resûlullah (sas) Hazretleri'ne koşan hanımı:

-Yâ Resûlâllah, Alkama'nın dili tutuldu, şehâdet kelimesini söyleyemiyor, diye feryat eder. Durumu önemli bulan Efendimiz (sas) Hazretleri, Alkama'nın annesini çağırır.

-Oğluna karşı darılmışlığın var mı, seni kırmış mıydı hiç? diye sorar.

Yaşlı kadıncağız önce söylemek istemezse de, sonunda itiraf eder:

-Bir defasında karısının yüzünden beni kırmış, haksız yere beni küstürmüştü. Hâlâ gönlümde o kırıcı sözlerinin açtığı yara etkisini sürdürmektedir. Tedavi edemedim bir türlü..Bunun üzerine annenin şefkat duygularını harekete getirmek isteyen Efendimiz:

-Allahü Teâlâ âhirette yavrunu Cehennem ateşinde yakacak. Ama sen hakkını helâl edersen, Allah da affeder, yanmaktan da kurtulur, buyurur.

Oğlunun yanmasına gönlü razı olmayan anne, hemen orada hakkını helâl edince Efendimiz emreder:

-Gidin Alkama'ya bakın, dili çözülmüş mü, kelime-i şehâdeti getirebiliyor mu?

Koşuşanlar evin yakınına vardıklarında, içeriden Alkama'nın yüksek sesle kelime-i şehâdet getirdiğini duyarlar. Böylece son nefesini şehâdet kelimesiyle veren Alkama'nın cenaze namazında bulunan Efendimiz, oradaki evlâtları şöyle ikaz eder:

-Ana-babaya itaatsizlik, onların gönlünü kırıp bedduâsına maruz kalmak âhiretten önce dünyada karşılığı gelen bir büyük günahdır. İşte Alkama'nın hali bunun en yeni misalidir. Sizi büyütüp besleyen ana-babanızın gönlünü kırmayın, kalbini yaralamayın. Sonra aynı âkıbete uğrar, kelime-i şehâdetten bile mahrûm kalabilirsiniz...

Vak'ayı nakleden Tenbîhül-Gafilîn'de ana-babasına iyilik etmeyenin kendi evlâdından da iyilik görmeyeceğine de şöyle bir misalle işaret ediliyor.

Yaşlı anasının titreyen ellerinden çorbasının döküldüğünü gülerek seyreden bir oğul, şefkatle, hürmetle ona yardım etme yerine tutar, sofrasını ayırır, çorbasını da ağaçtan oyduğu bir tekneye koyarak önüne sürer. Durumu dikkatle takip eden kendi çocuğu ise bunu hafızasına nakşeder. Aradan zaman geçer, kendisi de ihtiyarlayınca kendi oğlunun da ağaçtan bir tekne oyduğunu görerek sorar:

-Oğlum bu tekneyi ne için oyuyorsun?

-Senin yemeğini koyup da sofranı ayırmak için..

Düşünmeye başlayan yaşlı babanın dilinden çaresiz şu cümleler dökülür:

-Etme bulma dünyasıdır bu. Ana-babama ettiğimin karşılığını aynen şimdi evladımdan görmekteyim. Ne ekersen onu biçersin derler. Şimdi oğlumdan onu biçmiş oluyorum anlaşılan.. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gökdelenlerde kuracağımız komşuluklarımızda ilk ölçümüz?

Ahmed Şahin 2012.09.11

Soru: Son zamanlarda gökdelenler inşa edilmekte, her bir gökdelende de bir kasaba halkı kadar insan oturmaktadır. Nitekim bizim yaşadığımız kısımda sayısını bilemeyeceğimiz kadar daire ve komşu söz konusudur. Özelliklerini bilemediğimiz bu komşularımızla nasıl muhatap olacağımızı bilemiyor, biz onlara onlar da bize gelip gitmekte sıkıntı çekiyoruz. Söylentiler etkili oluyor gidip gelme konusunda. Falan dairedeki komşu Alevi imiş, filan dairedeki de Sünni... Ötekiler sağcı, berikiler de solcu imiş... Şayet bunlar söylendiği gibi iseler onlara gidilmez, onlar davet edilmez mi? Mutlaka kendimiz gibi düşünenlere mi gitmeliyiz? Yoksa bizim gibi düşünmeyenlerle de komşuluk münasebeti kurtmalı, gidip gelmeli miyiz? Komşuluk konusunda ölçüyü nasıl tespit etmeliyiz?

Cevap: En başta bir önemli noktaya dikkat çekmek isterim. Komşulukta birbirimizi Alevi-Sünni, sağcı-solcu, doğulu-batılı, falancı filancı diye ayrımcılık yapmak doğru değildir. Belki komşulukta aranacak ilk vasıf, komşunun saygılı biri olup olamaması vasfı olmalıdır.

Bir komşu kendisi gibi düşünmeyenlere saygılı ise gelip gitmelerde hep saygılı davranıyor, rahatsız edici davranışlardan kaçınıyorsa meslek ve meşrebi ne olursa olsun böyle saygılı komşulara gidilip gelinir, davet edilerek komşuluk münasebetleri kurulur. Çünkü siz onlara gidince rahatsız eden davranış ve konuşmalara muhatap olmuyorsunuz, onlar da size gelince rahatsızlık duyacakları konulara girmiyorsunuz, karşılıklı saygı içinde muhatap oluyorsunuz.

Nitekim bir Mecelle kaidesinde şöyle ölçü verilmektedir:

İslam'da birine zarar vermek de yoktur; birinden zarar görmek de!..

Öyle ise komşuluk ilişkilerinde bu ölçü esas olmalıdır. Komşuya ne zarar vermeli ne de komşudan zarar görmelidir!..

Böyle saygılı komşuluklarda kimde iyi hal ve tavır görülürse o beğenilerek benimsenir, böylece komşulukta iyilikler paylaşılmış, yaygınlaştırılmış olunur. Yeter ki iyi örnek verilsin, beğenilecek intiba bırakılsın gidiş gelişlerde.

Demek ki, komşulukta aranacak ilk vasıf, Sünni-Alevi, sağcı-solcu, falancı filancı vasıfları değildir. Belki esas olan, saygılı olup olmama meselesidir. Yani ne komşuya zarar vermek ne de komşudan zarar görmek söz konusu olmamalıdır...

Bunun için komşular misafirliklerinde komşunun değerlerine saygısızlık manasına gelebilecek imalı konuşmalardan kaçınmalı, özellikle gıybete hiç yönelmemeli, başkalarının olumsuzluklarını sıralayarak aleyhte konuşmamaya özel bir dikkat göstermelidir. Çünkü gıybetin yapıldığı yerde, bir gün aynı gıybetin kendileri

hakkında da yapılabileceği düşünülerek itimat sarsılır, saygılı komşu olunmadığı yolunda bir düşünce de oluşabilir.

Ancak bir Müslüman, hayatının vazgeçilmezleri olan ömür boyu sürdürdüğü dini görevlerinde, mesela tesettüründe, namazında komşularına vardığında bir engelle karşılaşmamalı, bunları ihmale mecbur bırakılmamalıdır. Şayet komşuda namazını kılamama, tesettürünü koruyamama gibi zorluklarla karşılaşacak olursa komşusu saygılı biri değil demektir. Kendi düşüncesine uymak şartıyla kabul ediyor manası çıkar bu zorlamalardan. Komşusunun hassasiyetlerine saygı duymayan komşu ile irtibat kurma mükellefiyeti de kalkmış olur bu durumda...

Zaten zarar veren komşuya bir daha gidilmez, zarar gören komşu da bir daha davette bulunmaz. Böylece saygısız davranışlar komşuluk münasebetlerini de koparmış olur. Kimse kimseye gidip gelemmez. Güzel örnekler görülemez, iyilikler de paylaşılamaz olur. Gökdelenlerde de olsa herkes kendi yanlış ve yalnızlığıyla baş başa kalmaya mahkûm hale gelir...

Denebilir ki, böyle yerlerde dindarlar yanlış anlaşılabilir dil ile 'tebliğ' yerine, rahatsızlık vermeyecek hal ile 'temsil'i esas almalı, saygılı haliyle saygı kazanmalı, (saygılı komşular topluluğu) oluşturmayı görev bilmeliler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hacı adaylarımızın hatırlaması gereken önemli konular!..

Ahmed Şahin 2012.09.12

Hacı adaylarımızın yol hazırlığına başladıkları şu günlerde yolda karşılaşacakları bazı özel konuları bilerek yola çıkmalarında faydalar vardır. Bu bilgilerle yapacakları hac yolculuklarında sıkıntı ve sabırsızlanmalar pek söz konusu olmayacaktır inşallah..

Hemen hepimiz bilmekteyiz ki, hac'da ziyaret yerlerinin sınırları sabittir, genişlemez, ama ziyaretçi sayısı sabit değildir, her sene artarak çoğalır. Bu da sınırı sabit bir mekânda sayısı sabit olmayan ziyaretçi çokluğu sıkışma ve izdihamlar yaşanmasına sebep olur. Nitekim hac ayetinin manidar ikazından da bunu anlamaktayız:

-Kime hac farz olursa bilsin ki, orada itişip kakışma, sataşip dövüşme yoktur!.

Demek ki hacda böyle izdihamlar söz konusu olacaktır. Zaten bu zorlanmalar da hacının sabır imtihanını teşkil edecektir.

Nitekim yolda uçağa binerken, inerken, vasıtalarla binip ziyaret mekânlarına giderken başlayan sıkışma ve izdihamlar şeytan taşlarken, tavaf ederken, merdivenlerden çıkıp inerken, arabaya binip koltuklara otururken bu imtihanlar hep yaşanmakta, hatta ayak altında kalarak çiğnenmeler bile geçmişte yaşanmış bulunmaktadır. Bu kaçınılmaz sıkışmaları bilenler yolculuk boyunca hep aynı kelime ile ikaz ederler hacıları:

-Sabır ya hacı sabır!..

Ziyaret mekânlarının bu darlığının farkına varamayan hacı efendi, hep çevresinin yanlışına takılır, hatasına kilitlenir, düzeltmeye uğraşırsa işi zordur.. Sadece sinirlerini değil edep ve terbiye duygusunu da bozabilir..

Böylesine arzu edilmeyen bir sıkıntı ile karşılaşmamak için hayırlı yola çıktığı ilk saatlerde kendine tembihte bulunarak demeli ki:

-Ben öyle bir yolculuğa çıkıyorum ki, buralarda mekân hep aynıdır, ama ziyaretçi hep aynı değil her sene çoğalmaktadır. Bu sebeple bazı yerlerde daralmalar, sıkışmalar izdihamlar kaçınılmazdır. Ben bunların hepsini de normal karşılamalı, hep kendi kusuruma, hatama yönelmeli, kendi yanlışlarımı düzeltmeye kilitlenmeli, başkalarının yanlışlarıyla zihnen de olsa meşgul olmamalı, sabrı esas almalıyım..

İşte o zaman, ne sinir bozucu izdihamlar dikkatini çekecek, ne de sabrını zorlayacak yanlışlar kendisini meşgul edecek. Çünkü kendi hatasını, kusurunu görüp, onlardan kurtulmaya çalışması, kendini yeterince uğraştıracak, başkalarının hatalarıyla meşgul olmaya fırsat bulamayacaktır.

Nitekim Efendimiz (sas) Hazretleri kendi kusurunu düşünmeyi esas alan insanı şöyle dikkate vermektedir:

-Allah kimin hayırlı kul olmasını dilerse ona kendi kusurunu düşünme duygusu nasip eyler!.

Evet, kendi kusurunu düşünme duygusu Allah'ın hayırlı kulu olmaya talip olduğunun da işareti sayılmaktadır. Ne var ki, insanın kendi kusurunu görmeye yönelmesi yazıldığı, konuşulduğu kadar kolay değildir. Çünkü insan hep kendi nefsinin avukatı gibi savunmakta, başkalarının kusuruyla meşgul olmayı rahatlatıcı bulmaktadır. Halbuki kimsenin ayıp ve kusuruyla meşgul olmadan şartlarını yerine getirerek yapılan haccın dönüşünü Efendimiz (sas) Hazretleri şöyle muhteşem bir müjde ile haber vermektedir:

-Kim birinin gönlünü kırmadan, hakkını almadan, şartlarını yerine getirerek haccını tamamlayıp evine dönerse, anasından yeni doğan günahsız bebek gibi dönmüş olur!..

Evet, şartları yerine getirilerek yapılan haccın dönüşü böylesine muhteşem olmaktadır.

Yoksa, yolculuk boyunca kendisini her şeyin en iyisine layık gören, hep en önde giden, en güzel yere oturan, en iyi yerde yatmayı kendi hakkı bilen, bunları temin için de her türlü tartışmayı göze alarak kıran döken sabırsız ve bencil hacı efendiye, anasından yeni doğmuş çocuk gibi masum dönme müjdesi verilmeyecektir herhalde! Hangi sabrı göstermiş, hangi fedakârlıkta bulunmuş ki onun karşılığı olarak verilsin böyle günahsız dönüş müjdesi?.

Bu önemli hatırlatmalardan sonra muhterem hac yolcularımıza diyoruz ki:

- Yapacağınız haccınız mebrur, sayınız meşkur, zenbiniz mağfur, ibadetleriniz de makbul olsun efendim. Sabırla gidesiniz, şükürle, şevkle bir bebek masumiyetinde dönersiniz inşallah..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Peygamberimiz, yakıp yıkarak yapılan savunmalardan memnun olmazdı!

Peygamberimiz'e saygısızlık yapan yabancılara karşı Müslümanların sokaklarda vurucu kırıcı intikam tepkileri göstermesi Peygamberimiz'i sevdirmesi mesajı vermiyor, insanlığın iftihar tablosu'nun eşsiz sabır ve tebliğ anlayışını yansıtmaz özelliği göstermiyor.

Halbuki öyle bir tepki göstermeliyiz ki, O'nun insanlığı hayran bırakan özelliklerini bu tepkilerle dünyaya duyurmuş olalım, O'nu gözden düşürmek isteyenlerin tam aksine, O'na duyulacak sevgi saygıyı artıran mesajlar sunalım... Ne yazık ki, Peygamberimiz'i savunma adına sokaktaki yakıp yıkmaya tepkilerinde böyle bir sevgi saygı duyurma mesajı söz konusu olmuyor. Tam aksine düşmanlarının hazırladığı tuzağa düşerek onları haklı çıkarma görüntüleri veriyor Müslüman bu türlü yakıp yıkmaya tepkileriyle...

Geçmiş senelerdeki karikatür saygısızlığında gösterilen bu türlü yanlış tepkiler üzerine Peygamberimiz'in insanlığa örnek olan özelliklerini anlatan bir kitap hazırlamıştım. "Günlük Hayatımızda Peygamberimizle Yaşamak" adını verdiğimiz bu kitapla yabancılara saygısızlıklarına cevap vermiş olmayı düşünmüştük. Gökkuşağı'nın dağıtımını yaptığı bu kitap çok okundu, Kutlu Doğumlarda dağıtılarak kısa zamanda 150 bin baskıya ulaştı..

İşte bu kitabın baş tarafına Hz. Hamza'nın, Peygamberimiz'e saygısızlıkta bulunan Ebu Cehil'den intikam alma olayını da kaydetmiştim. Günümüze ışık tutan bu intikam alma olayına Peygamberimiz nasıl bakmış bir görelim düşüncesiyle o tarihi hadiseyi bir daha arz etmekte fayda görmekteyim. Olayı bir daha okuyoruz.

Peygamberliğin altıncı senesinde Mekke'deki Safa Tepesi'nde istirahat etmekte olan Efendimiz'i gören Ebu Cehil, yanına gelip hakaret dolu sözler söylemeye başlar. Efendimiz bu saygısızlık karşısında davasının selameti adına sessiz kalmayı tercih eder cevap vermez. Ancak henüz iman etmemiş olan Hamza akşam avdan dönerken uğradığı Kâbe'yi tavaf sırasında Ebu Cehil'in söylediği hakaret dolu sözleri bir kadından dinler. Doğruca Ebu Cehil'in oturduğu yere yönelen Hamza, "Amcama hakaret eden sen misin?" diyerek elindeki ok ve yayla öyle bir vuruş vurur ki, başı yaralanan Ebu Cehil'in alnından aşağıya kanlar akmaya başlar. Taraftarları Hamza'ya karşılık vermek isterlerse de Ebu Cehil büyük bir dikkatle: -Hamza haklıdır, karşılık vermeyin.. diyerek adamlarını durdurur. Ancak Hamza uzaklaşınca yanındakilere şu uyarıyı yapar:

"Hamza sıradan biri değildir. Ona karşılık verirsiniz İslam'a girmesine sebep olursunuz. Cephemizden cesur bir adamımızı kaybetmiş oluruz." der.

Hamza ise büyük bir mutlulukla gelip Efendimiz'e yaptığını anlatır:

Hiç üzülme! İntikamını aldım düşmanın Ebu Cehil'den! der. Ancak Efendimiz'den beklediği memnuniyet işaretini görmeyince sorma gereği duyar:

Ebu Cehil'den intikamını aldığımı sevinmedin mi yoksa?. Cevap çok manidar:

Ben der, intikam almandan değil imana gelmeden sevinirim. İntikam aldığın da imansızlıkta devam ediyor, intikam alan da hâlâ iman etmemiş halde bekliyor, ben bu intikamın neresine sevineyim?. Sözlerini şöyle bağlar:

Hamza! Beni sevindirecek olan senin intikamın değil imanındır, iman!..

Yani sen sadece iman etmemden mi sevinirsin?

Ona hiç şüphesi olmasın!.

Bu kesin cevaptan sonra Hamza düşünme devresine girer. İç dünyasında başlayan uzunca dalgalanmalardan sonra nihayet vicdanındaki değerlendirmeyi tamamlayan Hamza'dan gök gürültüsü gibi imana girme cümleleri duyulur:

Eşhedü en lâilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve Resûlüh!..

Efendimiz'den de aynı muhteşemlikte karşılık gelir:

İşte şimdi beni memnun ettin Hamza!. Ben hep iman etmelerden memnun olurum, intikam almalardan değil!." Demek ki O'nu memnun etmek, sokaklara dökülüp rastgele vurup kırmalarla, yakıp yıkmalarla olmuyor. Keşke öfkesine mağlup kalabalıklar da bu örneği hatırlayarak intikam almayı değil de O'nu sevdirecek imana getirmeyi hedef alsalardı, doğru olan bu idi, demek istiyorum. Bilmem siz de böyle düşünüyor musunuz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslâm hukukunda 'aile reisliği' anlayışı ve çalışan kadın hakları?

Ahmed Şahin 2012.09.19

Soru: İslam'da ailenin reisi beydir. Bey aynı zamanda ailenin tüm ihtiyaçlarını karşılamakla da yükümlüdür. Kadın, bu ihtiyaçları karşılamaktan sorumlu değildir. Kadının şahsına ait malı varsa kullanışı kendi tercihinine bırakılmıştır. Bey bu malda tasarruf hakkına sahip değildir.

Bununla beraber, çalışan kadın, ailenin ihtiyaçlarını karşılamada beyine yardımda bulunmaktadır. Çalışan kadının bu katkısı mecburi midir, yoksa isteğe bağlı bir yardım mıdır? Ayrıca kadının maaş kartını alıp kendi kullanan beyler de görülmektedir. Kadın, kartını beyine vermezse bu bir itaatsizlik gibi yorumlanabilir mi? Beyin böyle bir hakkı söz konusu mu?

Cevap: İslam'da aile reisinin bey olduğunda ittifak vardır. Beyin ailenin tüm ihtiyaçlarını karşılamaya mecbur ve mükellef olduğu da kesindir. Ancak beyin kazancı ailenin ihtiyacını karşılamaya yetmezse hanımın çalışmasına izin vermesi de söz konusu olabilir. Bu takdirde şartların müsait olduğu yerlerde çalışan kadının, ailenin ihtiyaçlarını karşılama konusunda beyine yardımda bulunması hem hayat ortaklığının bir gereği hem de bir vefa ve saygı anlayışının icabı olarak görülmekte, böylece aile mutluluğuna da katkı sağlamaktadır.

Ancak bu sırada kadının rızası olmadan maaş kartını beyin kendi tasarrufuna alması gibi bir hakkı söz konusu olmamaktadır. Çünkü ailenin ihtiyacını karşılama mecburiyeti kadına değil, erkeğe ait bir mükellefiyet olduğundan, kadın beyin yetişemediği yerlerde yardımda bulunmakta, erkek bu yardımı mecburi bir mükellefiyet gibi görüp de maaş kartını da kendi tasarrufunda bulundurma hakkına sahip olmamaktadır.

Hayreddin Karaman Hocaefendi'nin (İslam'da Kadın ve Aile) kitabındaki aile reisliğinin istişare içerikli salahiyeti konusunda verdiği geniş bilgilerden şöyle bir özet çıkarabiliriz:

1- İslâm'da ailenin reisi kocadır. Ancak kocanın bu reisliği bir amir-memur ilişkisi gibi katı ve sert değildir! Aile küçük bir cemiyettir, topluluktur; hiçbir cemiyet ve topluluk başsız yönetilemez. Aile reisliği de bu anlayışın bir gereği olarak öngörülmüş, bu reislik kavramının içi de, salahiyet görünümü içinde sorumluluklarla doldurulmuştur! Nitekim İslâm'da aile reisi, birliğini yönetirken birinci derecede karısı ile istişare ederek sürdürecektir yönetimini.

2- Ailenin geçimini (nafakayı) sağlamak kocanın sorumluluk alanına girer. Medeni Kanun'un 190. maddesine göre koca, karısının da geçim teminine, aile giderine bir ölçüde katılmasını isteyebilir. Ama (kadın haklarını korumadığı iddia edilen) İslâm hukukunda ise kocanın böyle bir hakkı da yoktur, kadın hiçbir şekilde aile giderine katılma mecburiyetinde tutulamaz! Bu durumda kadın, kocasının hazırladığı mütevazı hayata razı olur, şikâyeti söz konusu olmaz tabii.

3- İslâm aile hukukunda mal ayrılığı esas olduğu için kadının zengin, kocasının fakir olması ve gerektiğinde zengin kadının kocasına zekât vermesi de caiz görülmüştür. Öte yandan ailenin geçimini sağlamak kocaya ait olduğu için kocası zengin olan kadın da zengin sayılmıştır ve kendisine zekât verilmesi caiz görülmemiştir.

4- Kadın geçinmek için çalışmak istediği takdirde -İslâmî sınırları ve hükümleri çiğnemen- çalışma hürriyetine sahiptir. Ancak aile birliği içinde bulunan kadının çalışabilmek için birlik başkanından izin alma mecburiyetini, birliğin dirlik ve düzeni gerekli kılmaktadır. Aile birliği içinde isteyen istediği zaman evi terk eder, istediği zaman döner, dilediği yerde, dilediği kadar bulunursa bu birliğin bozulmasını sonuç verir. Kadın bu konuda kendini başıboş gibi görmemeli, beyinin iznini alarak hareket etmeyi mükellefiyeti olarak bilmelidir.

5- Bütün bunlardan anlaşılan odur ki; aile içi yönetimde istişare ile karar vermeler esastır. Anlaşamadıkları yerlerde ise karı-koca kendi seçtikleri 'Hakem Heyeti'ne anlaşmazlıklarını anlatarak verecekleri adaletli karara uymaları gerekir. Bu konulara elbette farklı yaklaşımlar da mevcuttur. a.sahin@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her şeyini kaybedebilirsin ama ümidini asla!..

Ahmed Şahin 2012.09.25

Hepimiz bu hayat yolunun yolcusuyuz. Yine hepimiz de biliyoruz ki, hayat yolu hep düzlükte devam etmez.

Bazen önümüze yokuşlar çıkar, bazen de inişler.. Mühim olan, düzlükte iken gaflete dalmamak, yokuş ve inişlerde de ümitsizliğe düşmemek.. Bu iniş çıkışların hayat yolculuğunun imtihanları olduğunun farkında olmak.. Nitekim Rabb'imiz Ankebut Sûresi'nin ilk ayetlerinde şöyle hatırlatmaktadır bu hayat yolu imtihanlarını:

- "İnsanlar iman ettik demekle bırakılacaklar da, öncekilerin imtihan oldukları gibi imtihan olmayacaklar mı sanıyorlar?.."

Madem bu hayat yolculuğunda bizden öncekiler gibi bizim de imtihana çekileceğimiz kesin.. Öyle ise bu imtihanı kazanmanın şartını bilmeliyiz ki imtihanımızı kaybetmeyelim.

-Nedir hayat yolculuğunun imtihanını kazanma şartı?

- "Zor şartlarda ümidini kaybetmemek!".. Çünkü ümidini kaybeden kimse teşebbüs gücünü de kaybeder. Teşebbüs gücünü kaybeden kimse ise her şeyini kaybetmiş demektir. Kaybettiklerini kazanma duygusu duyamaz ki kazanma ihtimali söz konusu olsun..

Nitekim hayat yolculuğunun tüm olumsuzluklarını yaşamış yaşlı bir zat, ağlayarak gelen bir genci görünce sorar: "Neden ağlıyorsun evladım, bir felakete mi uğradın yoksa?"

-Sorma baba der, mahvoldum, dükkânım yandı, bu yetmiyormuş gibi kasadaki paralarım da yandı; bütün servetim gitti, geriye sadece ödeyeceğim borç senetleri kaldı!.

Yaşlı zat, ağlayan gencin başını okşayarak der ki:

- Bunlar ağlanacak kayıplar değildir evladım. Ben de ümidini kaybettin de onun için ağlıyorsun sandım!.

Sözlerine şöyle devam eder: Şunu unutma ki, ümidini kaybeden adam her şeyini kaybeder. Ama ümidini kaybetmeyen adam yeniden teşebbüse geçer, kaybettiklerini tümüyle yine kazanabilir. Sen ümidini kaybetme ümidini!

Evet, bütün mesele, zor şartlarda ümidini kaybetmemekte, tekrar teşebbüse geçme azmini yitirmemektir.

Bundan dolayı: Artık iyi insan kalmadı, herkes ve her şey bozuldu.. diyerek hep ümitsizlik telkin eden bir adamı ikaz eden Peygamberimiz (sas) Hazretleri, şöyle uyarıda bulunmuştur:

-"İyi insan kalmadı, herkes ve her şey bozuldu!.." diyerek ümitsizlik telkin eden kimse iyi bilsin ki, bozulan kendisidir, herkes ve her şey değil!."

Çünkü kıyamete kadar insanların bozulanı da bulunacak bozulmayanları da.. Burada mühim olan, hangilerinin içinde bulunduğumuz, kimlerin yanında yer aldığımızdır. Biz iyilerin içinde bulunuyorsak kötülerin bize zararı olamaz, kötülerin içinde yer almışsak iyilerin bize faydası olmaz..

Cüneyd-i Bağdadi Hazretleri Bağdat'ta büyük bir azim ve gayretle hizmete yöneldiği sıralarda bir gece rüyasında ümit kıran sözler duyar. Meçhul adam rüyasında der ki:

-Ey Cüneyd! İnsanlara faydalı olayım diye boşuna çırpınıyorsun. İnsanlar artık iyice bozuldu, seni dinleyecek kimse kalmadı Bağdat'ta. Koskoca şehirde Şiraz Mescidi'ndeki üç kişiden başka adam yoktur. İstersen git Şiraz Mescidi'ne bak!.

Sıkıntı ile uyanan Cüneyd-i Bağdadi, kalkıp abdest alarak doğruca Şiraz Mescidi'ne gider. Bakar ki, gerçekten de mescitte üç kişiden başka kimse yok. İçini bir ümitsizlik duygusu kaplar. Demek ki koskoca Bağdat'ta gerçekten de üç kişiden başka adam kalmamış?.. Tam o sırada yandaki namaz kılanlardan biri selam verip kulağına eğilerek şunları söyler:

- Dikkat et, şeytan sana ümitsizlik telkin ederek hizmet azmini kırmak istiyor. Bağdat Allah dostlarıyla doludur! Yeter ki sen ümidini yitirme, teşebbüs gücünü kaybetme, vazifeni yap, vazife-i ilahiye karışma!.

Bundan sonra Cüneyd-i Bağdadi, durmak yok, yola devam diyerek olanca ümit ve azmiyle yine hizmetine devam eder, dinleyenlerde de azalma değil, artmalar söz konusu olur..

Nitekim Rabb'imiz de hep ümit tebliğ etmektedir bizlere: "Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz! Çünkü Allah, tövbe edilen tüm günahları affedebilir!." (Zümer-53)

Bundan dolayı büyüklerin ittifakla söyledikleri sözleri hep aynı olmuştur: Her şeyinizi kaybedebilirsiniz ama ümidinizi asla!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sahabedeki komşu hakkı, 'Asr-ı Muhabbet' kitabından...

Ahmed Şahin 2012.09.26

Kafa ve gönüllere İslâm'ın ışık tuttuğu sahabe devrinde insanlar daha mutlu ve umutluydular. Geleceğe hep umutla bakıyor, istikballerinden hiç endişe etmiyorlardı. Çünkü hayatta başlarına gelebilecek herhangi bir sıkıntı ve zorluğu karşılamada yalnız değillerdi. Birlikte yaşadıkları sahabe komşuları vardı. Şayet bir yokluk ve zorlukla karşılaşacak olurlarsa sahabe komşuları hep birlik olur, sıkıntıyı beraber göğüsleyerek çare bulur, kolayca çözerlerdi. Hatta böylesine bir komşuluk anlayışı sahabede bir bakıma komşuluk sigortasıydı. Her komşu ötekinin derdiyle yakından ilgilenir, geriden incelemeye aldığı komşusunun maruz kaldığı sıkıntıyı bir nevi komşuluk anlayışı sigortasıyla çözerlerdi.

Bundan dolayıdır ki, daha sonraları komşu hakkı konusunda şöyle söylenegelmiştir:

-Komşunun kusurunu arayıp bulmak görev değildir. Ama ihtiyacını araştırıp bulmak bir görevdir!.. Müslüman'ın komşusuna karşı böylesine bir görev hissi ile bakması, sahabelerde gördükleri bu yardım ve dayanışma anlayışından kaynaklanmıştır. Nitekim bu hususta Hazreti Ali Efendimiz'den gelen bir komşu hakkı anlayışı vardır ki; bu misal dünya durdukça duracak, insanlar da bu örneği okudukça ibret alıp hayret duyacaktır. İsterseniz, olayı özetleyerek sunayım sizlere. Siz de hayretle düşünerek 'sahabe budur işte' diyeceksiniz.

Son devrin İslâm hukukçusu merhum Ömer Nasuhi Bilmen'in Osmanlıca eseri (Amelî ve Nazarî İslâm Ahlakı) kitabında da okuyabileceğiniz bu tarihî komşuluk anlayışı şöyle cereyan eder:

Komşu hakkı konusunda Peygamberimiz'den (sas) çok tembih almış olan Hazreti Ali Efendimiz'in kapısını bir gün bir komşusu çalar. Hemen koşup kapıyı açınca yakın komşusunu karşısında görüp buyur eder. Ne var ki komşunun içeriye girmeye mecali yoktur. Çünkü titrek sesle derdini anlatmaya çalışmaktadır. Der ki:

-Birine borcum vardı, gününde ödeyemedim, şimdi de sert sözlerle istiyor alacağını. Çoktandır duyduğum bu sıkıntıyı kimseye de açamadım. Yardımda bulunursanız borcumu öder, sırtımda dağ gibi hissettiğim bu yükten kurtulurum.

-Biz komşuyuz, hemen çaresine bakmamız gerekir... diyerek mahcubiyetle kapı komşusuna istediği yardımı tereddüt etmeden verir. Komşu da hayır dua ederek sevinçle alıp evine yönelir. Ancak Hazreti Ali'de aynı şekilde bir sevinç işareti görülmez, aksine hemen kapının ardına oturup gözyaşı dökmeye başlar. Bu defa merak eden hanımı Fatıma validemiz, sormaktan kendini alamaz da der ki: - Sevineceğin yerde üzülüyorsun. Halbuki komşunun istediği yardımı yapıp ihtiyacını karşıladın, komşuluk görevini yerine getirmiş oldun.

-Hayır, görevimi tam yerine getirmedim, diyen Hazreti Ali Efendimiz, tarihe geçecek şu komşu hakkı anlayışını anlatır:

-Bu mahcup insan bizim kapı komşumuzdur. Şayet ben kapı komşuma karşı görevimi tam yapacak olsaydım o bana gelmeden, ben ona gidecektim. İhtiyacını o istemeden ben anlayıp verecektim. Demek ki ilgilenmemişim kapı komşumla, günlerce ihtiyaç içinde kıvranmış, nihayet kendi ayağıyla gelip utana sıkıla istemek zorunda kalmış. İşte bizim kapı komşumuza karşı bu ilgisizliğimiz, ağlanacak bir ihmalimizdir! Gerçek komşu, kapı komşusunun ihtiyacını anlatmadan anlamalı, istemeden vermelidir ki, komşuluk görevini tam yerine getirmiş olsun!..

-Ne dersiniz sahabedeki bu komşuluk anlayışına? İslâm, komşuları birbirine karşı böyle sigortalamış demek ki. Sıkıntılarına böyle ortak oluyorlarmış ilk Müslümanlar. Ne muhteşem bir sosyal yardımlaşma ve sıkıntılara ortak olma anlayışı. İşte sahabe budur. Tüm faziletlerde öncüler!.."

Geçmişten bugüne senelerce yazdığım sahabeden günümüze mesaj veren örnek olayların toplandığı bu 464 sayfalık "ASR-I MUHABBET" kitabı, (NT kitap ve kırtasiye mağazaları)nda okuyucuya sunulmuş, kısa zamanda ikinci baskısı da hemen yapılmıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"Başı dumanlı genç"in acil sorusu!.

Ahmed Şahin bilinmeyen-tarih

"Ben İslamî bir hayat yaşarken bazen istemediğim hatalar yapıyor, vicdanen rahatsızlık duyduğum yanlışlara düşüyorum.

Bu defa da benden adam olmaz diyerek ümitsizliğe kapılıyor, bu hayattan uzaklaşma düşüncesine giriyorum. Benim bu sürçmeli hayatıma nasıl bakıyorsunuz? Benden gerçekten de adam olmaz mı? Böyle bazen sürçüp düşen adam ayağa kalkıp da yoluna yine devam edemez mi?." (Başı dumanlı genç)

İradesinin hakkını tam veremeyerek yaptığı yanlışlarından dolayı ümitsizliğe kapılan bu genç kardeşimize hemen ifade etmeliyim ki, kible istikametli yolda yürüyen adamın da bazen ayağı kayabilir, dengesini bozup kirli bir zemine düşebilir. Bu türlü kazalarda mühim olan; 'ben dengemi bozup düştüm, artık benden adam olmaz!..' demeyip hemen ayağa kalkarak yoluna yine devam etmek.. Bu takdirde düşmenin sonucunda fazla hasar yoktur. Çünkü kalkıp yoluna tövbe istiğfarla yine devam vardır.

Burada tehlike nerede? Tehlike şuradadır:

- Eyvah, ben dengemi kaybedip düştüm, üstüm başım kirlendi, artık benden adam olmaz.. ümitsizliğine kapılıp hedefine doğru yürüme azim ve aşkını kaybetmektedir tehlike..

Halbuki, maruz kaldığı hatalarından dolayı ümitsizliğe kapılmak kesinlikle yanlıştır. Çünkü Allah Resulü Efendimiz (sas), böyle hata yapanların tekrar kalkarak yollarına devam edeceklerini haber verdiği hadisinde şöyle uyarıda bulunuyor:

"Ademoğlunun hepsi de hata yapabilir. Ancak hata yapanların hayırlıları da vardır. O hayırlılar, hatalarından sonra tövbe ile yollarına devam edenlerdir!."

Evet, hadis böyle haber veriyor hata yapanların hayırlılarını: "O hayırlılar hatadan sonra ümit kesmeyip tövbe ile yoluna devam edenlerdir!"

Nitekim böyle hata yapanlardan biri ile Hz. Ali efendimiz arasında geçen şu ibretli konuşma bize çok net davranış örneği vermektedir. Hatalarından dolayı ümitsizliğe düşen adam soruyor:

-Ben yaptığım yanlışlarımdan dolayı ümidimi kaybettim, ne dersiniz bana?

-Henüz tövbe kapısı kapanmadı ki ümidini kaybedesin; tövbe ederek yoluna devam et! derim.

-Ama benim günahım öyle çok ki, tövbe ile affedilecek gibi değildir!

-Hiç düşündün mü, senin günahın mı çok, yoksa Rahman olan Rabb'imizin affı mı?

-Elbette Rabb'imizin affı çok!.

-Öyle ise affı senin günahından çok olan Rabb'inden ümidini kesmeden tövbe ile yoluna devam et.

-Ya imam! Ne zamana kadar bu tövbe? Cevap kesin:

-Tövbe ettiğin günahı terk edinceye kadar tövbe!..

Demek ki, kible istikametli yolumuzda yürürken bazen sürçüp düşmek ademoğlunun beşeriyeti icabıdır. Ancak düştüğü yerde ümitsizliğe kapılıp kalmak, beşeriyetin icabı değil, şeytanın verdiği vesvesenin gereğidir!. Çünkü şeytan da düştüğü yerde ümitsizliğe kapılarak kalmayı tercih etti, sonunda İblis oldu. Adem babamız ise yasak meyveden yeme yanlışından sonra ümidini yitirmeyip tövbe ile yoluna devam etti, o da peygamber oldu.

Öyle ise sürçmelerden sonraki kalbimize gelen duygu ve düşüncelerimizi iyi kontrol etmemiz gerekir. Eğer kalbimize gelen Rahmanî ilham ise ümit kestirmez, yola devam etme duygusu verir; şeytanî vesvese ise ümit kestirir, düştüğün yerde kal, senden adam olmaz ümitsizliği telkin eder.. Halbuki, biz ademoğluyuz, peygamber babamızın yaptığını yapmalı, hata yapanların hayırlısı olmayı tercih ederek, tövbe ile yolumuza devam etmeliyiz..

Sözün özü: Tüm bu gerçeklerden sonra başı dumanlı genç kardeşime diyorum ki:

-Kalbine hücum eden düşünceleri incele, ümitsizlik veren şeytanî vesvese mi, yoksa ümit veren Rahmanî ilham mı, ayırımını mutlaka yap. Böyle bir ayırımdan sonra başındaki vesvese dumanını dağıtır, ümitle kible istikametli yoluna hem de tereddütsüz devam etme azmi duyabilirsin.. Haydi hayırlı yolculuklar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bayram topyekûn kucaklaşma günümüzdür

Ahmed Şahin bilinmeyen-tarih

Mutlu ve huzurlu günümüzdür bayram günü. Sebebi ise açık seçik meydanda. Bir ay boyunca bütün eksik ve kusurlarımızla birlikte orucumuzu tutmuş, teravhimizi kılmış, fitremizi, zekâtımızı vermiş, mükellefiyetlerimizi yerine getirmeye çalışmışız. Yardımlarımızı alacak olanlarımız da almış, onlar da verenleri borçtan kurtarmış, görevlerini yerine getirmişler.

İşte bundan dolayı vereniyle alaniyle hep birlikte mutluyuz, huzurluyuz. Bayramın sevincini, neşesini ortak olarak yaşıyoruz..

"-Orucunu tutmamış, teravhini kılmamış, zekâtlarını, fitresini vermemiş olanlar neyin bayramını yapacaklar, nasıl huzur duyacaklar?" diye sitemli bir soru sormayı da asla yerinde bulmuyoruz. 'Bizler oruç tuttuk, boyumuz ne kadar kısaldı, sizler yediniz boyunuz ne kadar uzadı? Zekatımızı fitremizi verdik, servetimiz ne kadar azaldı, sizler vermediniz servetiniz ne kadar çoğaldı?' diye bir mukayeseye de asla girmiyoruz. Elbette bu bayramda onlar da huzur duyup sevinecekler. Bu onların da hakkıdır. Ancak ne de olsa gönüllerinde bir burukluk, kalplerinde bir kırıklık hissedecekler:

-Keşke biz de orucumuzu tutsaydık, namazlarımızı kılsaydık, dinî mükellefiyetlerimizi yerine getirsek, yoksula, ihtiyaç sahiplerine haklarını verseydik de, bayramda kalbimizde burukluk, gönlümüzde kırıklık hissetmeseydik.. diye hayıflanacaklardır. Bunu duymamaları mümkün değildir.

İşte onların hissettikleri bu burukluk, kırıklık da gösterir ki, onlardan ilgi kesilmez, sevgi saygı sahamızın dışına atılmaz. Çünkü Allah yanlışlarını savunmayıp pişmanlık duyan herkesi bağışlar. Öyle ise bizler de soğuk davranamayız Allah'ın af dışına atmadığı kimselere karşı. Hatta bu konuda bizler bir adım daha ileriye atıyor ve kendi nefsimizi suçlayarak diyoruz ki:

-Aslında kusur ve eksiklik onlardan önce bizde, İslâm'ı tam olarak yaşayıp da, dikkatlerini çekemeyişimizdedir. Şayet biz İslâm'ı tam temsil edebilseydik, onlar böyle ilgisiz kalmayacak, bizde güzelliğini gördükleri İslâm'ı Ramazan boyunca yaşama aşk ve şevki duyacaklardı. Bir İmam-ı Azam sabrı, bir Hasan-ı Basri fedakârlığı bizde de görülseydi ilgileri herhalde farklı olacaktı.

İsterseniz bu örneklerden bir İmam-ı Azam misalini arz edeyim topyekun kucaklaşıp kaynaşmak istediğimiz bayram gününde.

Hazreti İmam'ın, geceleri evinde içip de gürültü patırtı yaparak rahatsızlık veren bir komşusu vardır. Sabahlara kadar naralar atan bu komşu son birkaç gecedir gürültüyü keser, ses seda çıkarmaz. Bir sabah sorar Hz. İmam:

-Bizim komşudan ses seda çıkmıyor, acaba neden? Derler ki:

-Hapse attılar. Kaç gündür hapisanede.

Hemen atına binen İmam, Bağdat'ın kenarındaki hapisaneye ziyarete koşar:

-Bu sabah haberim oldu, der komşuluk hakkını geç yerine getirdiğim için özür dilerim!.

Sarhoş komşuda bu anlayışa karşı bir vicdan muhasebesi başlar. Başını önüne eğip, gözlerinden pırıl pırıl akan yaşlarla birlikte dudaklarından da şu cümleler dökülür:

-Asıl ben senden özür dilerim muhterem hocam, sen beni affet. Sabahlara kadar naralar atıyor, seni rahatsız ediyordum da, bir gün olsun ayıbımı yüzüme vurmuyor, bana hep sabrediyordun.. Şöyle devam eder:

-Bundan sonra beni bir daha öyle saygısız görmeyecek, benzeri hataları tekrar ettiğime şahit olmayacaksın. Sen mihrapta iken beni arkanda ilk safta göreceksin.

Ve sarhoş komşu bu örnekten sonra hapishaneden çıkar çıkmaz ilk işi İmam'ın arkasında ilk safta yer almak olur. Sarhoş vicdanı da olsa bu saygıya karşı anlayışsız kalamaz!

Ne dersiniz, İslam'ı tam temsil örneği vererek vicdanlara hitap etme sırası şimdi bizlere mi gelmiş bulunuyor? Bir düşünseniz mi şu mübarek bayramda topyekûn kucaklaşma örneğimizin ne durumda? Ayırım yapmadan kucağımızı açabiliyor muyuz çevremizdeki bizim gibi düşünen düşünmeyen herkese?

Topyekûn kucaklaşacağımız bayramlar dileğimle...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başörtüsü anlayışımız, faizin gizlendiği alışveriş, dövme yaptırmak

Ahmed Şahin bilinmeyen-tarih

Soru: Namazda başa örtülen türban mı olmalı, yoksa özel namaz başörtüsü mü olmalıdır? Kimileri türban diye bir başörtüsü yoktur, diyorlar. Siz nasıl bakıyorsunuz bu türban ile başörtüsü farkına?

Cevap: Namazda kadının (eli, yüzü, ayakları dışında) başı dahil tüm bedeni örtülü olması gerekir ki, kıldığı namazı sahih olsun. Bu itibarla, kadının namazda başını kapattığı örtüsü, tüm saçlarını örtmesi, bir kısmını açıkta bırakmaması halinde başörtüsü sayılır. Başın tümünü saçlarıyla birlikte örten bu örtüye siz ister baş örtüsü deyin, ister türban. Bu adın pek önemi yoktur. Önemli olan, başı saçlarıyla birlikte kapatmış, açıkta saç bırakmamış olmasıdır. Bunu hangi örtü sağlıyorsa Müslüman'ın başörtüsü işte o örtüdür.

Sadece İmam-ı Ebu Yusuf'un yeni örtünmüş kadınları kurtaracak şöyle bir görüşü vardır: "Saçın az bir kısmı örtüden dışarı sarkarak açıkta kalırsa, namaz yine sahih olur, çoğunun örtülü bulunması, tümünün örtülü bulunması hükmünü alır." demektedir ki bu da, farkına varmadan açıkta kalan saç uçlarının namaza mani olmayacağı yolunda yeni örtünmeye çalışan kadınlar için bir kolaylığa sebep sayılmaktadır.

Demek ki örtüde isim önemli değil, temin edeceği tesettür önemlidir. Başı saçlarıyla birlikte tümüyle örtüyorsa adı ne olursa olsun o Müslüman'ın istediği örtüdür.

İster türban deyin isterse başörtüsü...

Soru: Geçen haftaki yazınızdan anladığımıza göre: İhtiyaç duyduğu peşin parayı ödünç olarak bulamayan bir adam, birinden borçlanarak pahalı mal alıyor, sonra da aldığı bu malı yerinden kaldırmadan aynı adama ucuz fiyatla peşin paraya satıyor. Böylece ihtiyacı olan peşin parayı elde ediyor. Mesela, bin lira borçlanarak veresiye aldığı malı, aynı adama peşin (800) liraya sattığı için iki yüz lira fazla para ödemek zorunda kalıyor. Bu fazla paraya alışveriş içine saklanmış gizli faiz deniyor. Bunu yazınızdan öğrendik. Ancak bu malı, aldığı adama değil de başka birine satmakta da böyle gizli faiz şüphesi var mıdır? Yoksa başkasına satmakta mahzur söz konusu değil midir? Bunu öğrenmek istiyoruz.

Cevap: Hayır, malı aldığı kimseden başkasına satmakta gizli faiz şüphesi yoktur. Çünkü insan aldığı malını dilediği kimseye ucuza da pahalıya da satma hakkına sahiptir. Sattığı başkasıyla faiz şüphesi meydana

getirecek bir para alma verme olayı söz konusu olmadığından, ona satış yapmakta bir faiz şüphesi de söz konusu olmamaktadır.

Soru: Koluma dövme yaptırmıştım. Gören arkadaşlarımdan bazıları bunun günah olduğunu söylemekle kalmadılar, abdeste ve gusle de engel olacağını iddia ettiler. Ben de bu ihtimalden çok korktum. Gerçekten de kolumdaki renkli dövmeler abdeste, gusle mani midirler?

Cevap: Bedenin herhangi bir yerine yapılan dövmeler abdeste de gusle de engel olmazlar. Çünkü bunlar abdest ve gusül suyunun deriye temasını önleyecek kalınlıkta tabaka teşkil etmezler. Bu itibarla ibadetinizi huzurla yapmaya devam edin. Ancak, bu durum dövmelerin caiz olduğuna delil de sayılmaz. Peygamberimiz (sas) hep müşriklerin yapıp devam ettirdiği bu dövmeleri ta o zaman ümmetine layık görmemiş, hiçbir faydası olamayan, icabında mikrobik zararları da bünyesinde barındıran bu riskli işaretleri lanetlik günahlar arasında saymıştır. Bu sebeple dövmeler abdeste gusle mani olmasalar da İslam'dan önceki cehalet devri müşriklerinin özellikle uyguladıkları lanetlik günahların içinde yer aldığından, kaçınılması gereken günahlardan sayılmıştır. Ayrıca bazı dövmelerin müstehcen görüntü oluşturmaları, haç, put şeklinde çizilmesi de bunları taşıyan gencin Müslümanlığında şüpheler meydana getirmeye sebep olmuş, bu da mahzurunun daha da artırmıştır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyüklerin sözleri sözlerin büyükleri

Ahmed Şahin bilinmeyen-tarih

Ülkemizde kaç büyük var, çocukluğundan beri kendini hiç düşünmediğini söyleyebilen, söylediklerini de dünyanın gözleri önündeki yaşayışıyla ispatlayan? İşte böyle büyüklerimizden birinin, yaşadığımız son olayları yorumlayan sözlerinden bir demet sunuyorum sizlere.

Olayların üzerindeki sis perdesini kaldıran bu önemli açıklamaları birlikte okuyoruz.

"-Diyebilirim ki, çocukluğumdan beri kendimi hiç düşünmedim; şahsımla alâkalı olumlu hadiselerden de çok fazla sevinmedim. Fakat, milletimizin geleceği, devletler muvazenesinde yerini alması, en büyük devletleri bile gözünün içine baktırmaması ve uluslararası bir karar verileceği zaman "Bakalım bunlar ne diyorlar?" dedirtecek bir konuma ulaşması, benim hep gaye-i hayalim olmuştur. Bu anlayış, bazı kimselere bir ütopya, bir kurgu ve ancak bir roman mevzuu gibi gözükse de, ben sadece bu gaye-i hayalle yaşadım, bununla ilgili gelişmelerden dolayı hep memnuniyet duydum. Referandumun neticesine de milletimizin istikbali adına bu sebeple sevindiğimi söyleyebilirim.

-Çünkü insan hür olduğu sürece vardır; onun hürriyetine prangalar vurulmuşsa, artık o mezar-ı müteharrik bir bedbaht ve talihsizdir. Üzerinde değişik vesayetler olduğu sürece, o insan gerçek manasıyla hür insan değildir, insanlığından çok şeyler kaybetmiş, esir görünümündedir. Bu açıdan hürriyeti sağlama çalışmasının arkasında kim olursa olsun, ben o hareketi hep alkışlarım. Referandumu da bu açıdan alkışlamaya layık müspet bir gelişme olarak gördüm ve lehinde konuştum.

-Şayan-ı takdir olan odur ki, amatörce düşünen halkımız, çok defa elit sınıftan daha isabetli kararlar vermiştir. Onun için, demokrasiyi de ilk defa onlar alkışlamış, omuz verip onu biraz daha ileriye onlar götürmüşlerdir. Kendi oylarını beş on tane sayıp başkalarını cahil ve bir şeyden anlamaz görenler öyle göredursunlar, halkımız

bu referandumda bir kere daha isabetli karar vermiştir. Bu sebeple netice, hiç kimsenin telkinine değil, milletimizin firaset ve basiretine verilmelidir..

-Referandum lehindeki mülâhazalarımı açıkça ifade etmeyi bir vazife saydım. Çünkü, faydalı olacağına inandığım bir işi yapmazsam, ötede Allah'a hesap verme ve Peygamber Efendimiz karşısında mahcup olma durumuna düşerim; boynum bükülür ve ezilirim. Ülkem, milletim ve mefkurem adına yararlı olduğuna inandığım bir mevzuda suskun kalmam dilsiz şeytanlık olur.

-Ben öz be öz Anadolu çocuğu, bu milletin düz bir ferdiyim. Bir insanın, kendi millet fertlerini yine kendi memleketindeki bazı müesseselere girmeleri için teşvik etmesine, sızma denmez! Çünkü teşvik edilen insanlar da, teşvik edildikleri o müesseseler de yine bu ülkeye aittir. Evet, bir milletin ferdi, kendi milleti için var olan müesseselere sızmaz; hakkıdır, girer oraya; mülkiyeye de girer adliyeye de, istihbarata da girer, hariciyeye de... Unutulmamalıdır ki, kadrolaşma, sızma, çoğalma türünden iddiaları ortaya atanlar, böyle iddialarla vazifeperver insanları sindirmeye çalışanlar, hemen her devirde bu iftiralarının arkasına saklanarak ve hedef şaşırtarak kendi felsefeleri adına belli yerlere sızmış, kadrolaşmış ve çoğalmış kimselerdirler..

-Artık ideolojiler neyi emrederse etsin, keşke bir de kinin, nefretin, söylenen her söze bir laf yetiştirmenin yerine, "Dövene elsiz, sövene dilsiz, derviş gönülsüz gerek" diyen Yunus edasıyla birbirimize kucak açmaya çalışsak...

-Zaten vifak ve ittifak, tevfik-i İlahî'nin vesilesi, ihtilaf ve iftirak da İlahi yardımdan mahrumiyetin bir gerekçesidir. Hayırlı hizmetlerin dahi bereketini silip götüreren ihtilafı davranışlardan mutlaka kaçınmalı; böylece fiili bir dua ile Kalblerin Sahibi'ne yönelerek O'ndan topyekun gönülleri yumuşatmasını dilemeliyiz."

Evet, büyüklerin sözleri, sözlerin büyükleridir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ramazan gider, kazandırdığı ibadet alışkanlığı devam eder!

Ahmed Şahin bilinmeyen-tarih

Ramazan-ı Şerif'te dinî şuur kazanmış insan, Müslümanlığını elbette Ramazan ayı ile sınırlamaz, Ramazan'dan sonra gömlek çıkarır gibi dinî hayatı çıkarıp da eski gaflet gömleğini giymeye yönelmez.

Belki Ramazan'da kazandığı ibadet alışkanlıklarını iyice benimser, Ramazan sonrasında da aynen devam ettirme sadakati gösterir, bir ihmal ve terk yanlısına düşmez. Zira Rabb'imizin emrettiği Müslümanlık günlük aylık değil, ömür boyu devam eden Müslümanlıktır. Nitekim ibadetin son nefese kadar sürmesi gerektiğini emreden Rabb'imiz, Hicr Suresi'nin son ayetinde "Sana ölüm gelinceye kadar Rabb'ine ibadete devam et!" buyurmaktadır.

Onun için Müslüman 'Ramazan gitti, dinî hayat bitti' demez. Ramazan gider; ama kazandırdığı dinî hayat kalır, ibadet alışkanlığı son nefese kadar devam eder. Kimse Ramazan Müslüman'ı durumuna düşmek istemez.

Diyelim ki, bir insan Ramazan boyu beş vaktine beş daha ilâve etmiş, sabahlara kadar namaz kılmış, akşamlara kadar da oruç tutmuş, elinden tesbihini, başından takkesini düşürmeyen bir sofu insan hâline gelmiş, tebrik ve takdir edilecek sevimli bir hal almış. Ama bu titizlik ve dikkat, sadece Ramazan ayına mahsus kalmış, Ramazan'dan sonra tesbihler, takkeler sandığa, dinî görevler gelecek Ramazan'a bırakılmış.

İşte bu, Allah yanında en makbul hal değildir. Allah'ın insanlara ihsan ettiği el, ayak, göz, kulak gibi eşsiz nimetleri nasıl sadece Ramazan ayına mahsus kalmıyor, ömür boyu kullanıyorsak, O'nun emirlerine olan itaatimiz de Ramazan ayına mahsus kalmamalı, ömür boyu devam ettirmeli, son nefese kadar sürdürmeliyiz. Nasıl havasız, susuz yaşayamazsak, ibadetsiz de yaşayamaz hâle gelmeliyiz. Ramazan ayı bize bu aşkı ve alışkanlığı kazandırmış olmalıdır. Hatta bayramda bu konuyu kendi vicdanımızda değerlendirmeli, Ramazan'da kazandığımız ibadet alışkanlığımızı Ramazan'dan sonra da eksiksiz devam ettirme kararı almalıyız vicdanımızda. Bayramda aldığımız bu karar bize, Ramazan'ı tam değerlendirenlerden olduğumuzu da ifade etmiş olur. Çünkü dinî hayatımızı firesiz devam ettirme kararından daha mühim bir karar olamaz hayatımızda.

1960'larda görev yaptığım Süleymaniye Camii'nin baş imamı merhum Sadık efendinin bir Ramazan Müslüman'ı hatırasını her Ramazan tebessümle hatırlarım. Ramazan boyunca camiden ayrılmayan fakat bayram namazından sonra gelerek kendisinden helallik isteyen cemaatten biri şöyle der:

- Hocam, Ramazan boyunca bize vaaz ettin, namaz kıldırдың hakkın geçti, helal et, gelecek Ramazan'da yine görüşmek üzere haydi Allah'a ısmarladık, kalın sağlıcakla!. Merhum şöyle devam ederdi sohbetine:

- Bayram namazında camiden böyle helalleşerek ayrılan bu efendi kardeşimiz, başında takkesi, elinde tesbihiyle evinin yolunu tutar. Kapıya gelince hanıma seslenir:

-Hanım aç kapıyı da al şu takkeyi, tesbihi, sandığın en emin yerine sakla. Gelecek Ramazan'da yine lazım olacak. O zaman tekrar isteyeceğim bunları senden..

İşte bu tip Müslümanlık Allah'ın ve Resulü'nün istediği Müslümanlık değildir. Hadis bu eksik anlayışı şöyle tashih etmektedir:

-"Efdal'ül amali edvemü-ha!" Amellerin efdali, az da olsa en devamlı olanıdır. Ramazan'dan sonra bırakılanı değil..

Bu itibarla, gönlümüzün istediği, Ramazan'da kazandığımız ibadet aşk ve şevkimizi Ramazan'dan sonra da sürdürüp ömür boyu devam ettirmek, Rabb'imizin "Son nefesine kadar ibadetine devam et!" emrine büyük bir dikkatle uyarak Ramazan Müslüman'ı durumuna düşmemektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)